NOVUM TESTAMENTUM

Graece

Room #6
Northeastern Collegiate Bible
Institute
Essex Fells, New Jersey

NOVUM TESTAMENTUM Graece

cum apparatu critico curavit
EBERHARD NESTLE
novis curis elaboraverunt
Erwin Nestle et Kurt Aland
Editio vicesima quinta

John 3:1-20
John 1:1-15
Revelation 1:
Matthew 6:6-9

Württembergische Bibelanstalt Stuttgart

Großdruck-Ausgabe
© 1927 by Württembergische Bibelanstalt Stuttgart
Druck Omnitypie-Gesellschaft Nachf. Leopold Zechnall
Gebunden in den Werkstätten der Württembergischen Bibelanstalt, beide Stuttgart
Printed in Germany 1964

Erläuterungen zum Griechischen Neuen Testament.

Te totum applica ad textum:
rem totam applica ad te.

J. A. Bengel.

(Vorrede zur Handausgabe des Griech. N. T. 1734.)

I. Entstehung der Ausgabe.

Die vorliegende Taschenausgabe des Griechischen Neuen Testaments erschien zum erstenmal im Jahr 1898, von meinem Vater D. Eberhard Nestle (1851—1913) herausgegeben. Es war dabei seine Absicht gewesen, an Stelle der noch weit verbreiteten billigen Ausgaben des auf Erasmus zurückgehenden sog. Textus Receptus das Ergebnis der wissenschaftlichen Textforschung des 19. Jahrhunderts darzubieten. Er verzichtete darum bewußt darauf, eine auf eigener, damit auch subjektiver Beurteilung der verschiedenen Lesarten beruhende Fassung des Textes zu geben, sondern legte die großen wissenschaftlichen Ausgaben des 19. Jahrhunderts von dem Leipziger Tischendorf[1]) und den Engländern Westcott und Hort[2]) zugrunde. Um in den Fällen, wo diese beiden Ausgaben voneinander abweichen, eine Mehrheit zu gewinnen, zog er noch die Ausgabe von Weymouth[3]) bei, und setzte nun, ähnlich T H

[1]) Nov. Test. Graece .. recensuit .. Constantinus Tischendorf. Editio octava critica maior. Lipsiae I. 1869. II. 1872. III. Prolegomena scripsit C. R. Gregory 1894; s. a. S. 22*.

[2]) The New Testament in the original Greek. The text revised by B. F. Westcott, D. D., and F. J. A. Hort, D. D., Cambridge and London. 1. Aufl. der großen Ausgabe 1881, der kleinen 1886.

[3]) The Resultant Greek Testament, exhibiting the text in which the Majority of Modern Editors are agreed .. by R. F. Weymouth. London, 1. Aufl. 1886.

wie Weymouth, der auch einen Durchschnittstext aus den von ihm benützten Ausgaben von 1550 an gab, die von zweien vertretene Lesart, bzw. wo alle drei auseinandergehen, die „mittlere“ Lesart (s. S. 6*) in den Text und führte die anderen am unteren Rand auf.[4]) Von der 3. Auflage (1901) an verwendete er an Stelle von Weymouth in derselben Weise die inzwischen
W fertiggewordene Ausgabe von B. Weiß[5]), so daß der Text jetzt aus HTW hergestellt war und blieb.

Diese Vergleichung von drei führenden Ausgaben ergab einen Text von möglichst objektivem Charakter, der dann auch eben deshalb immer weitere Verbreitung fand und im Jahre 1904 auch von der Britischen und Ausländischen Bibelgesellschaft in London an Stelle des Textus Receptus übernommen wurde und seither ihren Missionsübersetzungen zugrundeliegt.

Freilich war sich mein Vater wohl bewußt, daß diesem Text doch eine gewisse Einseitigkeit anhafte, insofern als die drei verglichenen Ausgaben alle im wesentlichen auf den großen ägyptischen Handschriften beruhen, wobei nur H und W mehr den Vaticanus (***B***), T den von ihm gefundenen Sinaiticus (א) bevorzugten. Er führte deshalb in einem zweiten textkritischen Apparat sonstige bedeutsame Lesarten, mit Angabe der wichtigsten sie bietenden Handschriften, bei; für Evgg und Act entnahm er sie besonders dem Codex Bezae Cantabrigiensis (***D***), soweit dessen Lesarten nicht schon von h^r (s. S. 23*) gebracht wurden, um so auf den sog. „westlichen“ Text aufmerksam zu machen (der aber nicht nur von ***D*** und den Altlateinern, sondern auch weithin von der altsyrischen Überlieferung und von einzelnen alten griechischen Papyrusbruchstücken aus Ägypten vertreten wird). Die Zahl dieser weiteren

---

[4]) Übergangen wurden sachlich bedeutungslose Verschiedenheiten der Schreibung bei *ν ἐφελκυστικόν*, *οὕτω* und *οὕτως*, Jota subscriptum, große und kleine Anfangsbuchstaben, Worttrennung, Spiritus und Akzenten, Vokalwechsel (*ει* und *ι* u. a.), Augment (doch kann z. B. 1 Th 2,8 sachliche Verschiedenheit, Präs. oder Impf., vorliegen). Für die Auffassung wichtigere Abweichungen in Satzzeichen und Sinnabschnitten wurden dagegen vermerkt. Siehe auch S. 7*.

[5]) Das Neue Testament. Handausgabe von D. Bernhard Weiß. Leipzig I—III 1894—1900.

Lesarten wurde von Auflage zu Auflage vermehrt, auch bedeutsame Konjekturen wurden beigefügt.

Eine größere Umarbeitung, mit Verschmelzung der beiden Reihen von Lesarten usw., hatte mein Vater für die Zeit nach dem Erscheinen des Textbandes von Hermann v. Sodens S Ausgabe (1913)[6]) ins Auge gefaßt; er erlebte ihn aber nicht mehr († 9. März 1913). Während der Kriegs- und Nachkriegszeit mußte ich mich, von der Stuttgarter Bibelanstalt mit der Weiterführung der Ausgabe beauftragt, zunächst darauf beschränken, einzelne Verbesserungen vorzunehmen, auf die ich dankenswerter Weise von den verschiedensten Seiten aufmerksam gemacht wurde.

Nun wurden aber wiederholt weitergehende Wünsche ausgesprochen, in erster Linie von den Neutestamentlertagungen, welche von 1922 an unter dem Vorsitz von Prof. D. E. von Dobschütz, Halle a. S., stattfanden[7]): vor allem sollten auch den Lesarten von HTW die wichtigsten handschriftlichen Zeugen beigefügt werden, damit der Leser nicht nur die Meinung der modernen Herausgeber erfahre, sondern das Zeugnis der Quellen vor sich habe. Die Beurteilung, welche die Textherstellung von Sodens erfahren hatte, ließ es nicht als notwendig erscheinen, ihn jetzt wie HTW mitstimmen zu lassen und dementsprechend unsern Text zu ändern. Andererseits erschien es doch wertvoll, zu zeigen, wo er mit seinem Urteil von HTW abweicht; denn dadurch wurde ein gewisses Gegengewicht gegen die Bevorzugung von ℬ𝔑 von Seiten der andern Herausgeber geschaffen. Auch die verhältnismäßig wenigen Abweichungen im Text der Ausgabe von H. J. Vogels[8]) boten nicht genug Anlaß, unsern nun einmal feststehenden Text zu ändern; Erwähnung finden die von ihm bevorzugten Lesarten meist wegen der sie vertretenden Handschriften in unserem

[6]) Hermann v. Soden, Die Schriften des N. T. in ihrer ältesten erreichbaren Textgestalt. I. 2203 S., Berlin 1902—1910. II. (Text) 908 S., Göttingen 1913. — Ders., Griechisches N. T., Text mit kurzem Apparat (Handausgabe), 436 S., Göttingen 1913.

[7]) Vgl. E. v. Dobschütz, Zeitschr. f. d. neutest. Wissenschaft 22 (1923), S. 310; 23 (1924), S. 312. H. Lietzmann, ebenda, 23 (1924), S. 154—157.

[8]) Nov. Test. Graece, textum recensuit, apparatum criticum ... addidit H. J. Vogels. Düsseldorf, 1. Aufl. 1920, 2. Aufl. 1922; Griech.-lat. Ausgabe 1922, 2. Aufl. 1936, 4. Aufl. Freiburg 1955.

Apparat; die Bedeutung seiner Ausgabe liegt mehr in ihrem Apparat, der besonders die lateinische und syrische Überlieferung berücksichtigt. Ähnlich ist es mit den Ausgaben von A. Merk (seit dessen Tod 1945 besorgt von S. Lyonnet, S. J.)[8a]) und von J. M. Bover, S. J.[9]).

Demgemäß wurde in erster Linie der textkritische Apparat nach den der Magdeburger Neutestamentlertagung 1924 von mir vorgelegten Grundsätzen umgearbeitet. Weitere Verbesserungen sind im folgenden jeweils erwähnt.

II. Der Text.

So ist der Text, auf der Arbeit des 19. Jahrhunderts aufgebaut, im wesentlichen unverändert geblieben, zumal da die Forschung der letzten Jahrzehnte auch noch nicht zur Feststellung eines allgemein anerkannten neutestamentlichen Textes geführt hat. Nur wurde

1. einerseits der Grundsatz, die von der Mehrheit von HTW gebotene Lesart in den Text zu setzen, auch an den Stellen genau durchgeführt, wo dies 1901 beim Übergang von Weymouth zu Weiss (s. S. 4*) unterlassen worden war, um damals die Zahl der Änderungen nicht zu groß werden zu lassen.

Andererseits wurde in der 17. Auflage an einigen Stellen von diesem Grundsatz abgewichen. Nachdem nämlich von der 13. Auflage an eine größere Anzahl von Lesarten, die nach weitverbreitetem Urteil einen Anspruch auf Ursprünglichkeit haben, im Apparat durch das vorgesetzte Zeichen ♦ hervorgehoben worden waren, wurde in der 17. Auflage auf mehrfachen Wunsch an einer Anzahl solcher Stellen (z. B. Röm. 5, 1) die betreffende Lesart ohne Rücksicht auf HTW aus dem Apparat in den Text heraufgenommen und die bisherige Textlesart in den Apparat verwiesen. Diese Stellen sind im Apparat durch ein vorgesetztes Zeichen ♦ deutlich gekennzeichnet. Für freundliche Beratung in der Auswahl solcher Stellen bin ich den Herren Prof. D. G. Kittel, Tübingen (gestorben 1948) und Prälat D. Th. Schlatter in Ludwigsburg zu

[8a]) Nov. Test. Graece et Latine apparatu critico instructum edidit Augustinus Merk, S. J., Rom 1933. Ed. octava 1957.

[9]) Novi Testamenti Biblia Graeca et Latina critico apparatu aucta edidit Joseph M. Bover, S. J. Madrid 1948; ed. tertia 1953.

Dank verpflichtet. (Das seitherige „Ursprünglichkeitszeichen“ ♦ kam dafür in Wegfall; wegen „!“ s. S. 31*.)

2. Ferner wurde in folgenden Punkten, welche nicht den sachlichen Bestand des Textes betreffen, die Autorität von HTW schon von der 13. Auflage an verlassen:

a) Die griechische Rechtschreibung, welche bei HTW im wesentlichen die der griechischen Schreiber des 4. bis 5. Jahrhunderts war, wurde jetzt so geregelt, wie sie von den Philologen für die Zeit der Entstehung der neutestamentlichen Schriften angenommen wird. Ich verdanke diese Feststellungen dem Altphilologen Prof. Ed. Schwyzer in Bonn, durch Vermittlung von Prof. Schmiedel-Zürich. In ähnlicher Weise ist übrigens schon früher der Philologe Friedr. Blaß in seinen Ausgaben neutestamentlicher Schriften, ebenso v. Soden in seinem N. T. und Rahlfs in seiner Genesis (Stuttgart 1926) vorgegangen. Beispiele für den Akzent: *θλῖψις*; die Tonsilbe: *ἀντιπέρα*; den Spiritus: *ἐφ' ἐλπίδι* (nur R 8,20); Jota subscriptum: *εἰκῆ*, aber *ἀποθνήσκω*; die Worttrennung: *μήποτε*, aber *μή γε*; besonders die Eigennamen wurden nach griechischer (*Τύχικος*) bzw. lateinischer (*Μᾶρκος*) bzw. semitischer Art (*Ἐνώχ*, aber *Ἠλίας*, *Ἰερουσαλήμ*; *Βηθλέεμ*, aber *Ἀβιαθάρ*) geschrieben; *χριστός* wurde klein geschrieben, wo es Amtsbezeichnung „der Messias“ ist (z. B. Mt 16,16); dagegen groß, wo es deutlich zum Eigennamen geworden ist, z. B. G 3,24—29 (in manchen Fällen kann man natürlich verschieden urteilen). Ferner ist die Assimilation überall durchgeführt (*ἐγκακέω*, *συμπάσχω*, *συζητέω* usw.), der Wechsel von *ει* und *ι* geregelt (*τραπεζίτης*, aber *λογεία*; *Δαυίδ*, aber *Καισάρεια*); in der Formbildung steht *ἐξέδοτο*, *ἀφῆκας*, *κατασκηνοῦν*; dagegen wurden die Augmentunregelmäßigkeiten und der Wechsel zwischen *εἶπα* und *εἶπον* usw. als im 1. Jahrhundert üblich belassen. In wenigen Fällen, besonders wo die richtige Schreibung in den Handschriften nicht oder kaum vorkommt, ist die herkömmliche Schreibung im Text belassen und das Richtige im Apparat mit vorgesetztem (*potius*) oder (*rectius*) angeführt worden, z. B. bei *Κυρήνιος* L 2,2; *γυμνιτεύω* 1 K 4,11.

b) Die Einteilung des Textes in Sinnabschnitte war schon 1914 von den Neutestamentlern Proff. Haering, Heitmüller, Fr. Traub, J. Weiß durchgesehen und dementsprechend, unabhängig von HTW, von mir abgeändert worden; nur wich-

tigere Abweichungen von HTW sind hierbei vermerkt (z. B. J 1,11). Einiges wurde auch später noch geändert.

c) Der Fettdruck alttestamentlicher Zitate (Mt 1,23) und Anspielungen (Mt 3,17; 5,3), welcher sich zunächst nach H gerichtet hatte, wurde durchgesehen und teils getilgt, wo es sich nur um schwächere Anklänge handelte, teils neu angewendet. Auch dies war schon verschiedentlich gewünscht worden. Ein Verzeichnis dieser Stellen, nach der Reihenfolge der deutschen Bibel geordnet, findet sich seit der 16. Auflage auf S. 658—671. Es zeigt zugleich, welche Schriften und Stellen des Alten Testaments im Neuen besonders stark verwendet worden sind.

d) Ebenso war bisher H maßgebend gewesen für den Druck dichterischer Stellen in Sinnzeilen; auch dies wurde jetzt da und dort verbessert.

Anhangsweise sei noch bemerkt, daß (nach dem Vorgang von H) semitische Fremdwörter, wie κορβᾶν, ῥαββί usw. gesperrt gedruckt sind.

3. Der Versanfang ist jetzt noch öfter als bisher durch das (zuerst von J. A. Bengel 1687—1752 angewendete) Zeichen | kenntlich gemacht worden, wo er aus den Satzzeichen nicht ohne weiteres deutlich ist. Die Verseinteilung ist die durch v. Soden I, 484 f. festgestellte, welche nur an 5 Stellen (L 24,45 f. Act 2,47 f.; 24,19 ff. 1 K 7,33 f. Ph 1,16 f.) von der ältesten, durch Stephanus 1551 eingeführten abweicht; v. Soden weicht in seinem Textband gelegentlich selbst fehlerhaft davon ab.

4. Den Benützern der früheren Auflagen wird es am meisten auffallen, daß in den Text Zeichen eingefügt sind, welche, von Prof. D. P. Schmiedel-Zürich in Anlehnung an H längst vorgeschlagen, auf die abweichenden Lesarten im Apparat hinweisen. Die Einfügung dieser Variantenzeichen war technisch notwendig, weil die Beifügung der handschriftlichen Zeugen zu den Lesarten von HTW unten mehr Raum beanspruchte und es deshalb nicht mehr anging, die Textworte, zu denen die Varianten gehören, im Apparat zu wiederholen. Zugleich ist es praktisch wertvoll, wenn so der Leser immer wieder auf den Apparat hingewiesen wird; nicht nur weist das bloße Vorhandensein von Varianten auf mangelnde Sicherheit des oben stehenden Textes hin, sondern viele Abweichungen sind sehr interessant, ja sie mögen ernstlichen Anspruch auf Ur-

sprünglichkeit haben. Andererseits kann der Leser an dem Fehlen der Variantenzeichen sehen, daß der betreffende Abschnitt ohne wesentliche Abweichungen überliefert ist. Und wer sich nur in den Text selbst vertiefen will, ohne die Varianten zu beachten, wird sich leicht daran gewöhnen, diese Zeichen zu übersehen (ähnlich wie die Akzente im Hebräischen). Durch die Form der Zeichen ist gleich angedeutet, um was für eine Art von Abweichung es sich handelt (Umstellung, Auslassung usw.). Es sind folgende:

a) Ersatz:

⌜ = für das folgende Wort des Textes } steht im Apparat etwas anderes; Mt 1,3. 16. ⌜
⌜...⌝ = für die so eingeschlossenen Wörter } ⌜...⌝ usw.

Es steht dafür die Form ⌜ bzw. ⌜...⌝, wenn dieser Fall in demselben Vers ein 2. Mal vorkommt; ⌜² bzw. ⌜²...⌝, wenn ein 3. Mal (Act 14,19); ⌜² bzw. ⌜²...⌝, wenn ein 4. Mal; ⌜³, wenn ein 5. Mal (so 1 K 7,17).

b) Einfügung:

⊤ = hier fügen andere etwas ein; Mt 1,8. Bei einer 2. Einfügung in demselben Vers steht ⊤, bei einer 3. ⊤² (Act 18,6). ⊤ usw.

c) Auslassung:

○ = das folgende Wort des Textes ist } von den unt. angeführt. Zeugen ausgelassen; Mt 1,18. 25. ○
□...⌝ = die so eingeschlossenen Wörter sind } □...⌝ usw.

Bei 2. Vorkommen steht ○² bzw. □²...⌝, bei 3. ○³ (Ap 2,13).

d) Umstellung:

⌡...⌠ bzw. ⌡²...⌠ = die so eingeschlossenen Textworte bietet die Variante (ohne sonstige Abweichung) in anderer Reihenfolge; wo diese Reihenfolge nicht selbstverständlich ist (Mt 1,18 liest ***B*** *Χριστοῦ Ἰησοῦ*), werden die Worte durch Ziffern bezeichnet: Mt 2,22 ⌡4 1—3 = *Ἡρῴδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ*. ⌡...⌠ ⌡4 1—3

e) Interpunktion:

: bzw. :², :³ = für das diesem Zeichen folgende Satzzeichen ist unten ein anderes angegeben; z. B. Mt 2,6 :, *et* :²—, H bedeutet: Westcott und Hort lesen *σύ, Βηθλέεμ γῆ Ἰούδα.* Oder Mt 2,4 :· *et* :²; comm heißt: Manche Erklärer fassen den Satz *ποῦ ... γεννᾶται* als direkten Fragesatz. Oder J 1,15 :(*et* :²·) H: Westcott-Hort setzen V. 15 als Zwischensatz in Klammern und vor der Schlussklammer ein Kolon. : :²

f) Wenn Varianten verschiedener Art zu dem gleichen Textteil geboten sind, steht das Ersatzzeichen ⌜ bzw. ⌜...⌝, z. B. Mt 13,1 Ersatz und Auslassung; J 6,17 ⌜: bei ℵ ist neben der Umstellung ein Wort ausgelassen. Ziffern an Stelle der Worte stehen auch sonst manchmal zur Kürzung: Mt 4,3: *CKpm*; S stellen um: *αὐτῷ ὁ πειράζων εἶπεν*; aber (*D* it)sy^{sc} haben das *αὐτῷ* zweimal: *αὐτῷ ὁ πειράζων εἶπεν αὐτῷ* (deshalb Ersatzzeichen, nicht Umstellungszeichen); oder Mt 10,8: *ΚΘal* lassen *νεκροὺς ἐγείρετε* aus; oder J 13,9: *BW* lesen *Πέτρος Σίμων*; *Dpc* nur *Πέτρος* (das 2. Wort im Text); *472* sy^{s} nur *Σίμων*. Diese Variantenzeichen (ohne die Schlußzeichen ⌝,⌟ und ⌟) werden also unten einfach wiederholt, um die Beziehung der Variante zum Text sicherzustellen.

g) Ebenso ist es, wenn ein Textteil in eckige Klammern eingeschlossen ist [ ], also bei H oder T Zweifel über seine Zugehörigkeit besteht (W wendet sie nicht an). In diesem
[+ ...: Fall wird die [unten wiederholt und hinter + angegeben, wer
—... diese Worte hat; hinter —, wer sie ausläßt; z. B. Mt 1,24 steht im Text [*ὁ*]; unten ist angegeben, daß die Handschriften *BCKDal* und Weiß den Artikel haben (ohne Klammern als vollen Textbestandteil), während ℵ*pm* und Tischendorf ihn auslassen. Daß es Westcott und Hort sind, die ihn in Klammern im Text haben, ist zu erschließen (vgl. S. 23*).

III. Der Apparat.

A) BESTAND AN LESARTEN:

1. Wie seither bietet der textkritische Apparat sämtliche Abweichungen der Texte von HTW mit Ausnahme der sachlich bedeutungslosen Verschiedenheiten der Schreibung (s. S. 7*); ferner alle Lesarten, die Westcott-Hort am Rand ihrer Ausgabe (h) und im Anhang ihrer kleinen Ausgabe (h^{r}, h^{s}) gebucht hatten. (Näheres darüber s. S. 22—25*).

2. Dazu kamen 1927 aus v. Sodens Ausgabe in den Evangelien die meisten (mit Ausnahme von manchen Umstellungen und sonst nicht so wichtigen Abweichungen, die aus Raumgründen weggelassen werden mußten), von der Apostelgeschichte an alle Abweichungen seines Textes von dem unsrigen; dazu die wichtigsten Lesarten seines ersten

Apparats, d. h. solche, die er für fast oder ganz gleichwertig mit seinem Text hielt. Daß seine Lesarten aber auf die Gestaltung unseres Textes keinen Einfluß haben, wurde S. 5* bemerkt. Auch werden sie als v. Sodens Lesarten nur dann gekennzeichnet, wenn nicht schon H, T oder W die betreffende Lesart vertritt; sein Urteil tritt also nur dann in die Erscheinung, wenn es von dem der andern abweicht.

3. Die Zahl der sonstigen (früher im 2. Apparat aufgeführten) Lesarten wurde nach Maßgabe des verfügbaren Raumes vermehrt. Dabei wurden besonders neu entdeckte Handschriften berücksichtigt (*W*, *Θ*, Papyri), aber auch Lesarten, die uns von Luthers Übersetzung her geläufig sind, oder solche, die zwar für die Erforschung des ältesten Textes nicht in Betracht kommen, aber für die Art der handschriftlichen Überlieferung lehrreich sind, wie ἰρις bzw. ἱερεῖς (d. h. *IPIΣ* als Itacismus gefaßt) Ap 4,3, oder die Eigenart einzelner Handschriften zeigen (Latinismen in *D*, z. B. Act 19,34.35, öfters durch *ex* lat? angedeutet) oder das Verhältnis einzelner Handschriften zueinander, wie *D* und *E* in Act (6,10.11 u. ö.); andere Lesarten wollen zeigen, wie in den Evangelien harmonisierende Einflüsse sich geltend machen, sei es in Nachwirkung der alten Evangelienharmonie Tatians, sei es durch spätere Angleichung; ferner, wie sprachliche oder sachliche Anstöße beseitigt werden sollen (weshalb meist die „schwierigere" Lesart als ursprünglich gelten darf) u. a. m. (*ex* lat?)

4. Auch die Zahl der aufgenommenen Konjekturen wurde vermehrt und diese mit dem Namen des (womöglich ältesten) Urhebers versehen; *cj* = *conjecit* wurde beigefügt, wo es sich um Änderung des überlieferten Buchstabenbestands handelt (Mt 7,15); sonst, wo nur Akzent, Worttrennung, großer oder kleiner Buchstabe in Betracht kommt (J 14,3. Act 14,13), steht nur der Name oder allgemein comm (= commentatores), Mt 24,41. Diese Konjekturen stehen, zur Unterscheidung von den handschriftlich überlieferten Lesarten, in Klammern. Im ganzen sind etwa 200 Konjekturen gebucht. *cj* comm

Bei dieser Auswahl würden wohl noch manche Wünsche bestehen; aber es sollte auf dem verfügbaren Raum wenigstens einiger Stoff für den Gebrauch in Vorlesungen und zur Anregung eigener Beobachtungen geboten werden.

B) ANGABE DER HANDSCHRIFTLICHEN ZEUGEN

Den sämtlichen Lesarten (A, 1—3) galt es nun die wichtigsten alten Zeugen möglichst kurz, aber in durchsichtiger Gruppierung beizufügen, damit der Leser einen Einblick in die Textgeschichte und die Art der einzelnen Textrezensionen bekomme. Als Quelle hierfür dienten mir in erster Linie Tischendorf (ed. octava critica maior) und v. Soden, da ich nicht selbständig neue Kollationen machen konnte; daneben habe ich mit großem Dank die Synopse von A. Huck[10]), sowie die Ausgaben von Souter[11]) und Vogels zur Vergleichung benützt und einzelne Kommentare, besonders Zahn, und sonstige Literatur beigezogen. Wer über die einzelnen Zeugen, überhaupt über alle Fragen der Textforschung, näheren Aufschluß sucht, sei auf die einschlägigen Handbücher verwiesen[12]). Im folgenden kann nur einiges gesagt werden.

1. Die griechischen Handschriften.

a) Zur Zusammenfassung ganzer Gruppen sind v. Sodens Zeichen $\mathfrak{H}$ und $\mathfrak{K}$ für die wichtigsten alten Textgestaltungen gebraucht, wo diese Zeichen bei ihm fett gedruckt, bzw. als fett gedruckt zu erschließen sind. Im andern Fall wurden eben die wichtigsten einzelnen Zeugen genannt. Es bezeichnet:

$\mathfrak{H}$ $\mathfrak{H}$ die sog. hesychianische oder ägyptische Textform, vertreten vor allem von ***BNC*** (die Voranstellung des Vaticanus wird gerechtfertigt sein); in zweiter Linie kommen in den Evgg ***LΔΨ 33*** u. a., in L und J auch ***W***; dazu von Act an ***A***, in den Briefen ***P*** (nach v. Soden, aber besser zu $\mathfrak{K}$ zu rechnen).

[10]) Alb. Huck, Synopse der 3 ersten Evangelien, Tübingen [6]1922. [8]1931. [9](von Lietzmann-Opitz) 1936. [10]1950.

[11]) Alex. Souter, Nov. Test. Graece, Oxford (1910. [2]1947).

[12]) Zur ersten Einführung sei besonders genannt † Eb. Nestle's Einführung in das Griech. N. T., 4. Aufl., völlig umgearbeitet von E. v. Dobschütz, Göttingen 1923. Ferner H. J. Vogels, Handbuch der neutestamentlichen Textkritik, [2]Bonn 1955; L. Vaganay, Initiation à la critique textuelle néotestamentaire, Lyon 1934; M. J. Lagrange, Introduction à l'étude du N. T., Paris 1935; Fr. G. Kenyon, The Text of the Greek Bible, London [2]1948; ders. Recent Developments in the Textual Criticism of the Greek Bible, London 1933; ders., Our Bible and the ancient Manuscripts, [3]1939; ders., The Story of the Bible, London [6]1947. Kirsopp Lake, The text of the New Test., London [6]1928; deutsche Ausgabe von Kenyon, Der Text der griech. Bibel, Göttingen 1952.

𝔎 die sog. Koine, d. h. die in Antiochien und später in Konstantinopel zur allgemeinen Verbreitung gekommene Textrezension (auch Reichstext genannt); vertreten in den Evgg z. B. von ***EFGH***, in Act und Briefen ***HL***, in Ap ***046***, sowie von der Masse der späteren Handschriften. Diese Textform tritt uns, da Erasmus solche späten Handschriften benützte, im allgemeinen in seinen Ausgaben (1516 ff.) und den ihm folgenden späteren Drucken, dem (von Elzevier 1633 so genannten) Textus Receptus, sowie in Luthers auf der Ausgabe des Erasmus beruhender Übersetzung entgegen. 𝔎

(Von Sodens Zeichen für seine dritte Hauptgruppe, 𝔍 = Jerusalemische Textform, wurde als Einheit nicht benutzt, weil diese Gruppe doch zu verschiedenartige Elemente in sich schließt; auch von einem gemeinsamen Zeichen für den sog. „Westlichen" Text habe ich abgesehen, weil seine Vertreter zu sehr auseinandergehen und deshalb besser einzeln genannt werden, wie ***D***, it, sy^{sc}. Für die Textform von Caesarea, welche Lake, Streeter u. a. in ***Θλφ*** *565 700* und andern Zeugen vertreten sehen, steht als Hauptvertreter ***Θ***.)

Als Zeichen für kleinere Gruppen verwende ich **λ** für die von K. Lake untersuchte „Familie 1" (die Minuskeln *1—118—131* usw.) und **φ** für die von Ferrar als zusammengehörig erkannte „Familie 13" (*13—69—124—346* usw.). λ φ

b) Für alle einzelnen Handschriften verwende ich die Bezeichnung[13]) von C. R. Gregory, dessen Listen E. v. Dobschütz jeweils in der Zeitschr. f. d. neutest. Wiss. fortgesetzt hat (Bd. 23 [1924], S. 248—264; 25 [1926], S. 299—306; 27 [1928], S. 216—222; 32 [1933], S. 185—206; K. Aland 45 [1954], S. 179—217; 48 [1957], S. 141—191). Die Schreibweise der einzelnen Zeugen ist, soweit kein Zweifel bestehen kann, in die unserige umgesetzt; so schreibt ***D*** eigentlich διετειας Mt 2,16. Ebenso sind offenkundige Schreibfehler nicht beachtet.

In der folgenden Liste ist Bezeichnung, Alter, Name, Aufbewahrungsort und Inhalt der einzeln aufgeführten Papyri und Unzialen (oder Majuskeln: mit lauter großen Buchstaben geschriebenen Handschriften) angegeben:

---

[13]) Dabei bezeichnet * die ursprüngliche Lesart einer Handschrift, ^{c} oder $^{1\cdot2\cdot3}$ spätere Korrektoren, ^{mg} eine Randlesart, ^{vid} die wahrscheinliche Lesung; vgl. Mt. 21,7. R 1,7. Mc 14,20. * c $^{1\cdot2\cdot3}$ ^{mg} ^{vid}

1. Evangelien.

Gregory		v. Soden	Alter	Name	Ort	ungef. Inhalt[14])
p^1	—	ε 01	III. IV	Oxyrhynch. 2	Philadelphia	Mt 1
p^5	—	ε 02	III	Oxyrh. 208. 1781	London	J 1. 16. 20
p^{22}	—	—	III	Oxyrh. 1228	Glasgow	J 15. 16
p^{25}	—	—	V. VI.	P. 16388	Berlin	Mt 18. 19
p^{37}	—	—	III	Michigan 1570	Ann Arbor	Mt 26
p^{45}	—	—	III	Chest. Beatty	Dublin, Wien	Stücke aus $^{e\,a}$
p^{52}	—	—	II	Rylands 457	Manchester	J 18
p^{58}	—	—	III	Michigan 6652	Ann Arbor	Mt 26. Act 9
p^{64}	—	—	II	Magdal.	Oxford	Mt 26
p^{66}	—	—	II. III	Bodmer 2	Genf	J 1—21
p^{69}	—	—	III	Oxyrh. 2383	London	L 22
p^{75}	—	—	II. III	Bodmer 14. 15	Genf	L J
ℵ	01	δ 2	IV	Sinaiticus	London	$^{e\,a\,p\,r}$
A	02	δ 4	V	Alexandrinus	London	$^{e\,a\,p\,r}$ Lücken
B	03	δ 1	IV	Vaticanus gr. 1209	Rom	$^{e\,a\,p}$ bis H 9,14 Es fehl. 1. 2 T Tt Phm Ap
C	04	δ 3	V	Ephraemi	Paris	$^{e\,a\,p\,r}$ Lücken
D	05	δ 5	V. VI	Bezae Cantabrigiensis	Cambridge	Evgg Act[15])
E	07	ε 55	VIII	—	Basel	^{e}
F	09	ε 86	IX	Boreelianus	Utrecht	^{e}
G	011	ε 87	X	Seidelianus I.	London	^{e}
H	013	ε 88	IX. X	„ II.	Hamburg	^{e}
K	017	ε 71	IX—XI	Cyprius	Paris	^{e}
L	019	ε 56	VIII	—	Paris	^{e}
M	021	ε 72	IX	Campianus	Paris	^{e}
N	022	ε 19	VI	purpureus	Leningrad Patmos u. a.	^{e}
P	024	ε 33	VI	—	Wolfenbüttel	^{e}
S	028	ε 1027	X	Vatic. gr. 354	Rom	^{e}
T	029	ε 5	V	Borgianus	Rom	L J
U	030	ε 90	IX. X	Nanianus	Venedig	^{e}
V	031	ε 75	IX	—	Moskau	^{e}
W	032	ε 014	IV. V	Freerianus	Washington	^{e}
X	033	A^8	IX. X	—	München	^{e}
Y	034	ε 073	IX	—	Cambridge	^{e}
Z	035	ε 26	V. VI	—	Dublin	Mt
Γ	036	ε 70	IX. X	—	Oxf., Leningr.	^{e}
Δ	037	ε 76	IX	—	St. Gallen	^{e}
Θ	038	ε 050	IX	Koridethi	Tiflis	^{e}

[14]) ^{e} = Evangelien, ^{a} = Act und kath. Briefe, ^{p} = Paulus, ^{r} = Offenb.

[15]) Lücken von *D*: Mt 1,1—20; 6,20—9,2; 27,2—12. J 1,16—3,26; 18,14—20,12. Act 8,29—10,14; 21,2—10. 15—18; 22,10—20; 22,29—28,31.

Gregory		v.Soden	Alter	Name	Ort	ungef. Inhalt
$\mathfrak{A}$	*039*	ε 77	IX	—	Oxford	L J
Ξ	*040*	A^{1}	VII? VIII?	Zacynthius	London	e
Π	*041*	ε 73	IX	—	Leningrad	e
Σ	*042*	ε 18	VI	—	Rossano	e
Φ	*043*	ε 17	VI	—	Berat	Mt Mc
Ψ	*044*	δ 6	VIII. IX	—	Athos	a p, außer Mt. Mc 1—9
Ω	*045*	ε 61	VIII	—	Athos	e
—	*0109*	ε 52	VII. VIII	aeg. 5010	Berlin	J 16—18
—	*0112*	ε 46	VII	—	Sinai	Mc 14—16
—	*0124*	ε 78	IX	—	Paris	Aus L u. J
—	*0131*	ε 81	IX	—	Cambridge	Mc 7—9
—	*0138*	—	IX	—	Athos	Mt 21—24
—	*0141*	C^{18}	X	gr 209	Paris	J
—	*0171*	—	IV	P.It.I,2.II,124	Florenz	L 22
—	*0181*	—	V	—	Wien	L 9. 10
—	*0188*	—	IV? VII?	aeg. 13416	Berlin	Mc 11

$\mathfrak{H}$ = $\mathfrak{p}^{1.22.52}$ ℵ *BCLTZAΨ* u. Minuskeln *33. 579. 892. 1241* u. a.

$\mathfrak{K}$ = *EFGHSVYΩ* und die meisten Minuskeln.

2. Apostelgeschichte und katholische Briefe.

$\mathfrak{p}^{45.53}$ ℵ *ABCDΨ* siehe vorher; *0142* siehe Paulus.

$\mathfrak{p}^{8}$	—	α 8	IV	aeg. 8683	Berlin	Act 4—6
$\mathfrak{p}^{20}$	—	—	III	Oxyrhyn. 1171	Princeton	Jc 2. 3
$\mathfrak{p}^{23}$	—	—	IV	Oxyrhyn. 1229	Urbana, III.	Jc 1
$\mathfrak{p}^{38}$	—	—	III. IV	Michigan 1571	Ann Arbor	Act 18. 19
$\mathfrak{p}^{41}$	—	—	VIII/IX?	K 7541—48	Wien	Act 17—22
$\mathfrak{p}^{48}$	—	—	III	Pap. Ital. 1165	Florenz	Act 23
$\mathfrak{p}^{50}$	—	—	IV	Yale P 1543	New Haven	Act 8. 10
$\mathfrak{p}^{54}$	—	—	V	Garret 7742	Princeton	Jc 2. 3
$\mathfrak{p}^{72}$	—	—	III	Bodmer 7. 8	Genf	Jd. 1 2 P
$\mathfrak{p}^{74}$	—	—	VII	Bodmer 17	Genf	Act Cath
E	*08*	α 1001	VI	Laudianus	Oxford	Act
H	*014*	α 6	IX	Mutinensis	Modena	Act
K	*018*	I^{1}	IX	—	Moskau	a p
L	*020*	α 5	IX	Angelicus	Rom	a p
P	*025*	α 3	X	Porfirianus	Leningrad	a p r
S	*049*	α 2	VIII. IX	—	Athos	a p
—	*096*	α 1004	VI	—	Leningrad	Act 2. 26
—	*0189*	—	IV	aeg. 11765	Berlin	Act 5
—	*0206*	—	IV	Oxyrhyn. 1353	Dayton	1 P 5

$\mathfrak{H}$ = $\mathfrak{p}^{8.20.23.50.54}$ ℵ *ABCΨ*; *6. 33. 81. 104. 326. 1175. 1739* u. a.; *P* in Kath.

$\mathfrak{K}$ = *HLS*; *P* in Act; die meisten Minuskeln.

3. Paulus (einschl. Hebr.).

ℵ*ABCΨ* siehe Evgg; ***KLPS*** siehe Act.

Gregory		v.Soden	Alter	Name	Ort	ungef. Inhalt
p^{10}	—	*a* 1032	IV	Oxyrhyn. 209	Cambr., Mass.	R 1
p^{11}	—	*a* 1020	V	—	Leningrad	1 K 1. 6. 7
p^{13}	—	*a* 1034	III. IV	Ox. 657, It. 1292	Lond., Florenz	H 2—5. 10—12
p^{15}	—	*a* 1044	IV	Oxyrhyn. 1008	Kairo	1 K 7. 8
p^{16}	—	*a* 1045	IV	Oxyrhyn. 1009	Kairo	Ph 3. 4
p^{27}	—	—	III	Oxyrhyn. 1355	Cambridge	R 8. 9
p^{30}	—	—	III. IV	Oxyrhyn. 1598	Gent	1 Th 5. 2 Th 1
p^{32}	—	—	III. IV	Ryland 5	Manchester	Tt 2
p^{40}	—	—	V. VI	graec. 45	Heidelberg	Aus R 1—9
p^{46}	—	—	III	Chest. Beatty	Dubl., A. Arb.	R—1 Th. H
p^{49}	—	—	III	Yale 415	New Haven	Eph 4. 5
p^{51}	—	—	IV	Oxyrhyn. 2157	London	Gal 1
p^{65}	—	—	III	Pap. Ital. 1373	Florenz	1 Th 1. 2
D	***06***	*a* 1026	VI	Claromontanus	Paris	p
E	[***06***]	*a* 1027	IX	Sangermanens.	Leningrad	p
F	***010***	*a* 1029	IX	Augiensis	Cambridge	p
G	***012***	*a* 1028	IX	Boernerianus	Dresden	p
H	***015***	*a* 1022	VI	Euthalianus	Athos, Paris u.a.	p
I	***016***	—	V. VI	Freer	Washington	Aus 1 K—Hebr
M	***0121***	*a* 1031	IX	—	Lond., Hambg.	Aus 1. 2 K. H
—	***061***	*a* 1035	IV—VI	aeg. 7332	Paris	1 T 3. 6
—	***0142***	O^6	X	—	München	a p
—	***0208***	—	VI	—	München	Kol 1. 2. 1 Th 2
—	***0220***	—	IV	—	Boston, Mass.	R 4. 5

$\mathfrak{H}$ = $p^{10.13.15.16.32}$ ***ℵABCHIM 0220***; Minuskeln *6. 33. 81. 104. 326. 424. 1175. 1739* u. a. $\mathfrak{K}$ = ***KL 0142*** und die meisten Minuskeln.

4. Offenbarung.

ℵ*AC* siehe Evgg; ***P*** siehe Act.

p^{18}	—	*a* 1074	III. IV	Oxyrhyn. 1079	London	Apc 1
p^{47}	—	—	III	Chest. Beatty	Dublin	Apc 9—17
[B^r] [Q^r]	***046***	*a* 1070	VIII. IX	Vatic. gr. 2066	Rom	r
—	***0207***	—	IV	Pap. Ital. 1166	Florenz	Apc 9

$\mathfrak{H}$ = $p^{18.47}$ ***ℵAC 0207***. $\mathfrak{K}$ = ***046*** und viele Minuskeln.

BN Nicht mit allen ihren Abweichungen aufgeführt, aber, wenn ihre Lesarten vorkommen, stets genannt sind ***B*** und ℵ (oft in $\mathfrak{H}$ inbegriffen); dazu häufig ***C***, gelegentlich ***L***, von Act

an öfters ***A***, in den Briefen ***P***. Ebenso sind beim Vorkommen ihrer Lesarten **stets** genannt ***D*** (Cantabrig.) in Evgg und Act (in Act daneben oft ***E***), und in Paulus ***D*** (Clarom.) und ***G***; ebenso ***Θ***, der als Hauptvertreter des Textes von Cäsarea schon oben (S. 13*) hervorgehoben wurde. Vor allem sind die wichtigsten Papyri (𝔓) berücksichtigt und neuaufgefundene Bruchstücke von Majuskeln, wie ***0189***; diese, vielfach älter als unsere großen Unzialen, sind teilweise nahe verwandt mit ***D*** und sy^{sc} und zeigen so, daß deren Textform früher auch in Ägypten verbreitet war. Dagegen sind von den Minuskeln nur einzelne genannt (*33*, *614*; *1* in Ap u. a.), gelegentlich auch Lektionarien (39^{lect}, 47^{lect}), welche nicht den vollständigen Text, sondern nur die kirchlichen Lesestücke enthalten. Diese letzteren Zeugen sind jedoch im allgemeinen neben den großen Handschriften ***BN*** usw. nicht genannt (außer wenn sämtliche Zeugen genannt werden sollten), sondern nur wo sie eigene Lesarten vertreten.

D ***DG*** ***Θ*** 𝔓 ***0189*** *33* usw. 39^{lect}

Die Reihenfolge der Zeugen ist in der Regel: zuerst etwaige Papyri (𝔓 mit der Nummer von Gregory-Dobschütz), dann 𝔊 bzw. dessen einzelne Vertreter; hierauf 𝔎 und dann die übrigen (***D***, ***Θ*** usw.).

c) Endlich ist wenigstens angedeutet, wie sich die **übrigen**, nicht einzeln genannten **Handschriften** und Gruppen stellen:

Ein **Punkt** hinter den Zeugen bedeutet, daß sämtliche Vertreter der betreffenden Lesart (hier auch Übersetzungen und Väter eingeschlossen) genannt sind, z. B. Mt 1,16; 5,13. Damit ist aber nicht gesagt, daß alle anderen Zeugen die Textlesart vertreten, da es auch weitere, in unserer Ausgabe nicht aufgeführte Varianten geben kann.

B.

Nichts oder *pc* (*pauci*) hinter den aufgeführten Zeugen besagt, daß wenige andere Handschriften ohne besondere Bedeutung auch so lesen; z. B. Mt 1,3.7. [z. B. Mt 1,10.

B Bpc

al (*alii*), eine größere Anzahl, auch aus anderen Gruppen; *al*

pm (*permulti*), die Mehrzahl der übrigen Zeugen; wo v. Soden das Zeichen für seine 3. Hauptklasse, 𝔍, fett druckt, wurde meist dafür *pm* gesetzt; z. B. Mt 1,7.8. *pm*

pl (*plerique*), die meisten; z. B. Mt 1,19. [z. B. Mt 1,25. *pl*

rell (*reliqui*), alle übrigen außer den mit Punkt aufgezählten; *rell*

Wie die Zeugen für die Textlesart, wo sie nicht genannt sind, erschlossen werden können, s. S. 25*.

2. Die alten Übersetzungen.

Von diesen konnte nur das Wichtigste genannt werden, besonders aus der lateinischen und syrischen Überlieferung; die ägyptische wurde gelegentlich angeführt, wo sie von 𝔓 abweicht; dazu ab und zu andere, wie die gotische und armenische. Bei Umstellungen, Wahl der Satzpartikeln u. dgl. wurde auf die Übersetzungen meist nicht geachtet, da hier der Rückschluß auf die griechische Vorlage nicht so sicher ist, vielmehr Einfluß der betreffenden Sprache möglich ist.

a) Die lateinischen Übersetzungen.

it *α*) it bezeichnet alle oder eine größere Zahl von altlateinischen Zeugen (früher „Itala“[15a]); bei geringerer Bezeugung

a, *b* werden die einzelnen Handschriften genannt (*a*, *b*, *c* usw.). Von diesen bieten *e k* (*h* in ar) den ältesten afrikanischen Text.

Im einzelnen sind aufgeführt (dahinter das Jahrhundert, in dem sie geschrieben sind) in den Evangelien: *a* IV. V. *b* V. *c* XII. *d* VI. *e* IV. V. *f* VI. *ff*^{1} XI. *ff*^{2} V. *g*^{1} IX. *g*^{2} X. *h* V. *i* V. *j* V. VI. *k* IV. V. *l* VIII. *m* VIII. IX. *mm* VIII. IX. *n* V. VI. *q* VII. *r* (*r*^{1}) VI. VII. *r*^{2} IX. *z* VI. VIII.;

in Act: von den vorigen *d*, *m*, ferner *gig* XIII. *h* V. *p* XIII. *s* VI. *t* XI. *w* XV.;

in Cath: *h m s* (siehe Act), ferner *c* XII. *ff* IX. *p* XIII. *r* VII. *t* XI.;

in Paulus: *m*, ferner *d* VI. *e* IX. *f* IX. *g* IX. *r* VI.; (*r* nach D. de Bruyne eine Textredaktion Augustins). *v* VII. VIII.

in Ap: *gig*, *h*, *t* (siehe Act).

vg *β*) vg = Vulgata; wenn nötig, sind die offiziellen römischen Drucke

vg^s vg^s = Sixtina 1590 (seltener genannt, z. B. L 11,2), und

vg^{cl} vg^{cl} = Clementina 1592, z. B. Mt 7,11,

unterschieden von der ursprünglichen Bibelrevision des Hieronymus, wie sie in den alten Handschriften erhalten und von Wordsworth-White hergestellt ist; für diese steht dann

vg^{codd} vg^{codd}, z. B. Mt 7,11.

In besonderen Fällen sind einzelne Vulgatahandschriften

vg^{am} usw. genannt; so vg^{am} = Amiatinus 1 J 5,10; ^{fuld} = Fuldensis H 11,37; $^{cav.tol}$ = Cavensis, Toletanus 1 J 5,7.8 und andere.

[15a]) Zusammenfass. Ausgabe von (†) Ad. Jülicher, Itala. Das N. T. in altlatein. Überlieferung. Berlin. I Mt 1938, II Mc 1940, III Lc 1954.

γ) lat = Vulgata und ein Teil der Altlateiner. (Dann stehen also auf der Gegenseite andere Altlateiner, wie die Anführung von it umgekehrt auf der Gegenseite lat oder vg erschließen läßt.) lat

latt = die gesamte lateinische Überlieferung. latt

b) Die syrischen Übersetzungen.

α) Zu den Evangelien sind vor allem die Vertreter der alten, wohl im 2. Jahrhundert entstandenen syrischen Übersetzung genannt:

sy^s = die auf dem Sinai 1892 von Mrs. A. S. Lewis entdeckte, im 4. oder 5. Jahrh. geschriebene Palimpsesthandschrift, und sy^s

sy^c = die von Cureton 1858 herausgegebene Handschrift des 5. Jahrh. sy^c

β) Daneben für das ganze N. T.:

sy^p = Peschitto, die Bibelrevision des Bischofs Rabbula von Edessa (411—435); in ihr fehlen 2 P. 2. 3 J. Jd. Ap. Sie deckt sich häufig mit ℵ. sy^p

sy^h = die Revision des Bischofs Thomas von Charkel (Heraclea) (616 n. Chr.). sy^h

sy^{hmg} = deren besonders wichtige Randlesarten. sy^{hmg}

γ) Seltener sind genannt:

sy^{pal} = Lektionar und weitere Bruchstücke der paläst.-syr. Übersetzung (aus dem 6. Jahrh. erhalten). sy^{pal}

sy^{ph} = die auf Veranlassung des Metropoliten Philoxenus von Mabug (488—518) entstandene Übersetzung; für die in sy^p fehlenden Stücke benützt. (Zu unterscheiden ist $sy^{p.h}$ Act 18,11 = Peschitto und Harclensis von sy^{ph} = Philoxeniana.) sy^{ph}

δ) sy = alle oder wenigstens die wichtigsten Syrer übereinstimmend. sy

c) Sonstige, seltener angeführte Übersetzungen:

sa = die sahidische, in Oberägypten im 2. oder 3. Jahrh. entstanden, in Bruchstücken v. 4. Jahrh. an erhalten. sa

bo = die bohairische, in Unterägypten, im 3. oder 4. Jahrh. entstanden; älteste Handschrift jetzt Pap. Bodmer 3 vom 4. Jahrh.

aeg = die ägyptischen Übersetzungen zusammen. aeg

Ferner vereinzelt genannt:

aeth = die äthiopische,
arab usw. arab = die arabische,
arm = die armenische,
georg = die georgische,
got = die gotische Übersetzung, oft = ℜ.

Daß itsy, latsy zusammengedruckt ist, möge als Kürzung entschuldigt werden.

3. Die Kirchenväter.

In der Regel konnten nur die älteren derselben angeführt werden und auch diese nur, wo keine oder keine bedeutenden griechischen Handschriften die betreffende Lesart vertreten. Auch hier mußte ich mich auf die Angaben bei Tischendorf, v. Soden usw. beschränken. Nur die Anführungen aus Marcion, Irenaeus und Clemens Alexandrinus habe ich den Ausgaben von Harnack (Marcion. ²1924), Sanday-Turner (N. T. S^{i} Irenaei, Old Latin Biblical Texts VII 1923 vgl. dazu B. Kraft, Die Evangelienzitate des hl. Irenaeus (Bibl. Stud. 21,4) 1924) und Stählin (Clem. Alex., 1905—1936) entnommen. Wenn ein Schriftsteller nicht einheitlich eine bestimmte Lesart vertritt, ist er meist weggelassen; wenn er doch genannt ist, ist durch beigefügtes ^{pt} (= partim) angedeutet, daß er gespalten ist, z. B. Or^{pt} R 3,5.

Or^{pt}

Folgende Schriftsteller kommen vor (Jahrhundert oder Todesjahr ist beigefügt; bei nur ein- oder zweimaligem Vorkommen auch die Bibelstelle):

Act Pl et Thecl (= Acta Pauli et Theclae), II, 2 T 4,19.
Africanus (Julius, bei Euseb), III, L 3,24.
Ambr(osius), 397.
Ambst (= Ambrosiaster), IV: dem Ambrosius zugeschriebener Kommentar zu Paulus.
Apollin(aris), IV, H 3,10.
Athan(asius), 373, L 4,1. Act 5,3.
Aug(ustinus), 430.
Bars(alibi), 1171, Mt 1,16.
Beda, 735, Act 22,28.
Chr(ysostomus), 407.
Cl(emens Alexandrinus), 212.
Cl^{hom} (= Pseudo-Clement. Homilien), II? IV?
Cl^{ro} (= Clemens Romanus), I, R 1,32. H 1,4.
Cypr(ianus), 258.
Cyr(illus Alex.) 444, Kol 2,2.
Dial(ogus) Timothei et Aquilae, V?, Mt 1,16.
Did(ache), um 130, Mt 6,9—13.

Dionys(ius Alex., bei Euseb), III, Ap 1,9.
Doroth(eus), VI, L 18,14.
Ephr(aem der Syrer), 378.
epist(ula) Lugd(unensis) bei Euseb, hist. eccl. V, 1), um 177, Ap 22,11.
Epiph(anius), 402.
Eus(ebius), 340.
Euthal(ius), V.
Ev(angelium)Petri, II, L 23,48.
Ev. sec(undum) Hebr(aeos), I, Mt 23,35.
fragm(entum) fajjum(ense), III, Mc 14,28.30; vgl. Hennecke, Apokr., ^{2}1924, S. 38.
Fulg(entius), 533, Mt 25,46.
Greg^{naz} (Gregor von Nazianz), 389, 1 K 8,6.
Greg^{nyss} (Gregor von Nyssa), IV, L 11,2.
Hier(onymus), 420.
Hil(arius), 368, 1 K 15,3. Kol 2,2. H 12,22f.
Hipp(olytus), 234, Ap17,8; 18,2f
Ir(enaeus) II;
Ir^{arm} bzw. Ir^{lat}, wenn der Urtext und die andere Übersetzung fehlt oder abweicht.
Isidorus Pelus., V, Kol 1,15.
Ju(stinus), II.
Lcf (Lucifer), 371.
M(ar)cion, II.
Non(nus), IV. V.
Or(igenes), 254.
Papias, II; Act 1,18.
Pelag(ius), IV. V.
Polyc(arpus), 155(?), R 14,10.
Porph(yrius), III, Mc 15,34.
Prim(asius), VI, Ap.
Prisc(illianus), 385.
Ps(eudo)-Ign(atius), V, R 9,5.
Ps(eudo)-Vigil(ius), 1 J 5, 7.8.
Rufinus, 410, G 2,20.
Tert(ullianus), II. III.
Theo(dorus) $^{mopsv(estiensis)}$, IV. V, H 4,2.
Tyc(onius), IV, Ap.
Vigil(ius), V.

C) ANGABE DER MODERNEN HERAUSGEBER.

1. Bei den Lesarten des früheren ersten Apparats war (s. S. 4*) nur angegeben gewesen, ob Tischendorf, Westcott-Hort oder Weiß die betreffende Lesart vertrete. Diese Angaben jetzt ganz wegzulassen, wie mehrfach gewünscht wurde, konnte ich mich doch nicht entschließen; denn einmal sind sie notwendig, um die Gestaltung des auf HTW aufgebauten Textes zu rechtfertigen; sodann sind sie ein Fingerzeig für den Anfänger, welche unter den angeführten Lesarten von führenden Textforschern am meisten beachtet worden sind. Aber weil die Anführung der alten Zeugen die Hauptsache ist, sind die modernen Herausgeber erst hinter diesen (durch ; abgetrennt) in schwächerer Schrift genannt; vgl. Mt 1,5 usw. ; Eine Bemerkung wie L 10,38: *εις τον οικον αυτης* ℵ*D pl*; W (*sed — αυτης*), [h] besagt dabei, daß B. Weiß die von der Gruppe ℵ, von *D* und den meisten andern Handschriften gebotenen

Worte auch hat, aber ohne *αυτης*, für dessen Auslassung neben *οικον* aber keine handschriftliche Bezeugung vorliegt; Westcott und Hort führen diese vier Worte am Rand in Klammern an.

Im einzelnen bedeutet:

T a) T die seinerzeit der Vergleichung zugrundegelegte, Tischendorfs letzte Textform darstellende kleine Stereotypausgabe von O. v. Gebhardt, 3. Aufl.[16]). Gelegentlich ist T^4 deren 4. Aufl. (1898) als T^4 angeführt, z. B. 2 K 5,19. Vielfach wurde auch auf Tischendorfs ed. octava (1869—72) zurückTi gegriffen und ihre etwaigen Besonderheiten mit Ti bezeichnet, Ti-Gr z. B. Act 15,40, während Ti-Gr (z. B. Mt 7,13.14) die Korrekturen von Gregory im 3. Band dieser Ausgabe (Prolegomena 1894) bezeichnet.

W b) Von B. Weiß (W; Titel s. S. 4*) war nach der 1. auch W^2 seine 2. Auflage (1902—05) verglichen worden; W^2 sind deren etwaige Besonderheiten. Besonders zu beachten ist, daß B. Weiß sein Urteil später an manchen Stellen geändert hat (in „Studien und Kritiken", 1911 und 1913); diese Nachträge sind jetzt maßgebend für unsere Angaben; ebenso wurden viele Fehler seiner Ausgabe von uns mit seiner brieflichen Zustimmung stillschweigend verbessert, so daß der Leser nur aus den Angaben unseres Apparats, nicht aus den Ausgaben von B. Weiß selbst, dessen wirkliche Meinung erfährt. (Auch die kleine Ausgabe von 1912[17]) enthält die alten Fehler und dazu zahlreiche neue Versehen). Wo also der gedruckte W nicht mit unserer Kollation stimmt, ist ein solcher Fall anzunehmen (ähnlich bei S, s. u. S. 25*).

H c) Von Westcott und Hort (H, s. S. 3*) wurde deren kleine Ausgabe, London 1895, benützt, aber auch andere Auflagen und ihre große Ausgabe beigezogen, vgl. L 7,47. R 8,20.

$\mathfrak{K}$ Statt H ist für ihren Text $\mathfrak{K}$ gesetzt, wo sie diesem eine für annähernd gleichwertig erachtete Lesart am Rand gegenüberh stellen; h bezeichnet diese Randlesarten. Wenn $\mathfrak{K}^a$ bzw. h^a $\mathfrak{K}^a$, h^a gesetzt ist, so handelt es sich um eine sog. alternative rea-

[16]) N. T. Graece ex ultima Tischendorfii recensione edidit Oscar de Gebhardt. Ed. stereot. minor, tertium emissa. Lipsiae 1895.

[17]) Das N. T. griechisch. Nach dem Text von D. Bernh. Weiß. Berlin, Preuß. Hauptbibelgesellschaft. 1912.

ding, eine zur Wahl gestellte Lesart; diese sind sämtlich orthographischer Art, enthalten aber zum Teil zugleich sachliche Unterschiede; nur in diesem Fall sind sie bei uns (aus dem Anhang des 2. Bands der großen Ausgabe von H) gebucht; vgl. Act 5,15; 15,28. h „MSS" steht, wie bei H, an fünf Stellen (Mc 4,21. Act 6,5. G 2,14. H 7,1; 11,35), wo Westcott und Hort eine an sich sprachlich oder sachlich schlechte Lesart doch wegen ihres Vorkommens in sonst guten Handschriften am Rand anführten. (Über h^r, h^s siehe nachher). In [ ] stehen Worte, über deren Setzung oder Auslassung sie unsicher waren (ebenso bei T); in unserem Apparat steht dann [H] oder, wenn am Rand, [h], Mt 1,18; 15,14; gelegentlich ist ein solches [h] von uns in h^1 (Setzung) und h^2 (Auslassung) aufgelöst, wie J 10,39, wo sie am Rand schreiben [*παλιν*] *αυτον*. In doppelte Klammern schließen sie Stellen ein, welche von den „westlichen" Zeugen entweder ausgelassen werden („western non-interpolations", Mt 27,49. L 22,19f; 24,3.6.12.36.40.51.52) oder von ihnen gerade geboten werden („western interpolations", Mt 16,2f. Mc 16,9—20. L 22,43f; 23,34. J 7,53—8,11). — Anhangsweise sei der Deutlichkeit halber ausdrücklich gesagt, daß Wh nicht etwa = Westcott und Hort ist, sondern = B. Weiß und Randlesart der Engländer; ebenso Th=Tischendorf und h.

h „MSS"

[H] [h]

⟦....⟧

(Wh, Th)

So läßt sich also die Textgestaltung von H, wie die von T und W aus unserer Ausgabe (Text und Apparat) vollständig und sicher entnehmen, mit Ausnahme der unabhängig von ihnen gestalteten Rechtschreibung (s. S. 7*); die jeweils im Apparat nicht genannten Herausgeber gehen mit unserem Text.

2. Ferner ist wie bisher schon auch das im Anhang von Westcott-Horts kleiner Ausgabe gebotene (und im Anhang des 2. Bands ihrer großen Ausgabe ausführlich besprochene) Material an Lesarten vollständig und genau wiedergegeben. (Auf unsere Textgestaltung haben diese aber keinen Einfluß.) Dies sind einmal die

a) noteworthy rejected readings, von uns als h^r bezeichnet: bemerkenswerte, aber von ihnen doch verworfene Lesarten; solche, die aus einer besonders interessanten, abendländischen Überlieferung stammen, sind von ihnen in ⌈⌉ eingeschlossen, vgl. Mt 9,15; ᵛ ist von uns beigesetzt, wo sie eine Lesart griechisch geben, die sie nur in Übersetzungen (Ver-

h^r

⌈h^r⌉

h^{r^v}, h^{r^e} sionen) fanden, vgl. Mc 6,33 h^{r3^v}; ^{e} fügen wir bei, wo nach ihren eigenen Grundsätzen eine solche Lesart zu verbessern (zu emendieren) war, vgl. Mt 27,17 (in ihrem Anhang drucken sie *Ἰησ. Βαρ.*, aber die Handschriften, die sie im Anhang der
$h^{r\,lat}$ großen Ausgabe dafür nennen, haben *Ἰησ. τὸν Βαρ.*); ^{lat} fügen wir bei, wo sie eine nur in Übersetzungen vertretene Lesart, weil sie sie nicht mit Sicherheit ins Griechische zurückübersetzen konnten, lateinisch wiedergaben, z. B. L 21,11 (die Handschrift *1012* kannten sie noch nicht).

h^s b) Die zweite Art sind die suspected readings (h^s): Lesarten, welche zwar einen guten Sinn geben, ihnen aber wegen schlechter Bezeugung verdächtig waren, so daß sie sie nicht in den Text aufzunehmen wagten, sondern in den Anhang verwiesen. Als Gegenstück dazu haben wir den Lesarten, die sie an den betreffenden Stellen wegen guter Bezeugung in den Text oder an den Rand aufgenommen haben, die ihnen aber wegen ihres schlechten Sinnes doch offenbar Zweifel erweckten, welche zur Anführung von h^s Anlaß gaben,
H^{db} ein ^{db} (= dubitantes posuerunt) beigefügt; z. B. Mc 4,28 H^{db};
h^{db} R 8,2 h^{db}; dasselbe ist zu denken, wo nur h^s, nicht aber ihr Text (weil mit dem unsern übereinstimmend), im Apparat erscheint, wie Mt 21,29—31; R 15,32. Wenn sie eine der schlechtbezeugten Lesarten wegen ihres guten Sinnes für ursprüng-
h^{ell} lich zu halten geneigt waren, setzen wir statt h^s vielmehr h^{ell}
h^{el} (= eligunt), wenn beide Herausgeber, h^{el} (= eligit), wenn nur Hort dieser Ansicht war; vgl. Act 13,33. 1 P 1,7. Einfaches H^{db} bedeutet, daß ihnen die Stelle zwar zweifelhaft erschien, daß sie aber keiner anderen Lesart den Vorzug geben wollten; vgl. Mt 15,30 (betreffend Wortstellung), J 4,1. Wo sie keine überlieferte Lesart billigten, sondern eine Konjektur machten,
h^s *cjj* ist dies durch h^s *cjj* (= conjecerunt) bezeichnet (z. B. Act 12,25),
h^s *cj* wenn beide, durch h^s *cj* (= conjecit), wenn nur einer die Konjectur machte, wie Mt 28,7.

Wo verschiedene solche Angaben zur gleichen Textstelle gemacht sind, sind sie bei uns nach der Reihenfolge bei H durch-
$h^{r1.2}$ usw. gezählt ($h^{r1.2}$ usw.), aber in unserem Apparat des Sinnes wegen manchmal anders angeordnet, z. B. L 24,39. Act 13,42. Es bedeutet also beispielsweise Mc 4,28, daß die Lesart von ℵ𝔏*pl* von den Engländern, wenngleich unter Bedenken, in ihren Text aufgenommen wurde; die von *DW* und *B* (= unserem Text)

haben sie für bemerkenswert gehalten, wollten aber doch die von C^* vorziehen.

Diese Angaben h^r, h^s usw. sind auch jetzt noch, nach Beifügung der alten Zeugen, wertvoll, weil sie dem Leser zeigen, daß die beiden großen englischen Textforscher in eine oft sehr ausführliche Erörterung der betreffenden Stellen eingetreten sind, welche im Anhang des 2. Bands ihrer großen Ausgabe nachgelesen werden kann.

3. Was sich aus v. Soden bei uns findet, ist schon oben (S. 10*) besprochen. Auch für ihn gilt, wie für W, daß die nicht seltenen Fehler seiner Ausgabe stillschweigend bei uns berichtigt sind, sei es auf Grund seiner eigenen brieflichen Zustimmung, oder nach seinem Tod auf Grund von der seines Mitarbeiters Prof. Eissfeldt an Prof. Schmiedel. Dabei bedeutet S den Text v. Sodens, s eine Lesart in seinem 1. Apparat, die er für annähernd gleichwertig hielt (bzw. s^1, s^2 usw., wenn mehrere solche geboten werden, wie Mt 1,16); für seinen Text steht S, wo ihm ein solches s gegenübersteht (Mt 1,16). Daß diese Angaben aber nur dann stehen, wenn nicht schon H oder T oder W die betreffende Variante vertritt, wenn also S mit seinem Urteil allein steht, ist ebenfalls schon oben hervorgehoben; er hat z. B. Mt 3,15 ebenfalls *προς αυτον*, aber neben T und h wird dies nicht ausgedrückt. S, s S

Zu Zwischenlesarten, die der Kürze wegen in ( ) eingefügt sind, gehören diese Angaben über HTWS nur dann, wenn sie auch in der Klammer stehen, wie J 5,4; anders J 12,4.

D) DIE BEZEUGUNG DER TEXTLESART.

Der Leser soll möglichst auch erfahren, welche Zeugen unsere Textlesart vertreten. Ausdrücklich genannt (hinter : *txt*) sind diese freilich in der Regel nur dann, wenn es nur wenige sind (Mt 1,5) oder wenn nicht $\mathfrak{H}$, sondern $\mathfrak{K}$ und andere Zeugen sie vertreten (Mt 8,23). In den andern Fällen aber können sie nach folgenden Regeln einigermaßen erschlossen werden: : *txt*

Wo $\mathfrak{H}$ (bzw. $\mathfrak{B}\aleph$), D und Θ (in den Briefen $\mathfrak{H}DG$) nicht bei einer Variante genannt sind, gehen sie mit dem Text. Ausgenommen sind die seltenen Fälle, wo sie eine unwichtige, deshalb bei uns nicht aufgeführte Lesart bieten oder eine Lücke haben; aus *pl* bei der Variante ist auf *pc* (bzw. nichts) bei der

Textlesart zu schließen; aus *pm* auf *al* und umgekehrt (für diese Abkürzungen vgl. S. 17*). Also geht Mt 4,9 aus ℵΘ*pl* hervor, daß ℌ*D*, sonst wenige oder keine Zeugen, mit unserem Text gehen; Mt 2,18 *C*ℵ*Dpl*: also geht ℌ (abgesehen von *C*) mit dem Text (Θ fehlt); Mt 5,27 *L*ΘΦ*pm*: also gehen ℌℵ*Dal* mit dem Text; Mt 1,18 ℵ *33 al*: also gehen ℌΘ*pm* (außer *33*) mit dem Text (*D* fehlt); Mt 1,22.23 *Dpc*: also gehen ℌℵ*pl* mit dem Text (Θ fehlt). Ähnlich wenn mehrere Varianten geboten sind, wie Mt 10,8 von *PΔpc*, *348pc*, ℵΘ*al*: also vertreten ℌ*Dal* unsern Text; Mt 12,50 geht ℌ (außer *C*), ℵΘ*al* mit dem Text. Wenn Mt 13,28 für die Variante ℵ(*D*)*al*, für den Text *BCpc* angegeben sind, ist zu erschließen, daß es noch (mindestens) eine weitere, von ℵΘ*al* vertretene Lesart gibt, die bei uns aufzuführen nicht lohnte; ähnlich R 10,14 u. ö. Über die Schlüsse aus it bzw. lat ist schon S. 19* das Nötige gesagt. Daß diese Schlußfolgerungen freilich immer eine gewisse Unsicherheit in sich tragen, wurde schon ausgesprochen. Aber der Raum verbot es, in der Anführung der Zeugen für unsern Text weiter zu gehen.

E) WEITERE ZEICHEN IM APPARAT.

Die Varianten zu verschiedenen Textteilen in demselben
| Vers sind durch |, die zu demselben Textteil gehörigen durch
: : voneinander getrennt (Mt 1,8 bzw. 11); getrennt aufgeführte, aber sachlich zusammengehörige Lesarten sind öfters durch
et *et* verbunden (Mt 10,25; 12,36). Von den griechischen Wörtern ist unten oft nur der Teil, auf den es ankommt, wiedergegeben
-φαδ (-φαδ Mt 1,8). Bei längeren Lesarten oder einer Reihe von solchen sind oft die mit dem Text bzw. der vorhergehenden Lesart gleichlautenden Wörter durch Punkt abgekürzt (Mt 10,11; 1,16. Kol 2,2). Akzente und Spiritus stehen im Apparat nur, wo es zur Deutlichkeit gut schien (ἡ und ἤ oder ᾖ oder ἦ) oder wenn die Abweichung eben in anderer Akzentuierung besteht (z. B. J 3,36); solche Varianten, die sich bloß auf Akzentuierung oder Worttrennung beziehen, stehen ebenso
( ) wie die Konjekturen in ( ). Gelegentlich ist auch eine wirkliche Abweichung im Buchstabenbestand, die sich nur wenig von einer andern unterscheidet, dieser der Kürze wegen in ( ) eingefügt, wie Mt 14,6, wo ℵ*al* haben: γενεσίων δὲ ἀγομένων; daß sich ℌ hier nur auf *CK*Θ*al* bezieht, wurde oben gesagt (s. S. 25*). In Klammern stehen auch einzelne Zeugen, die, im

allgemeinen mit der voranstehenden Lesart übereinstimmend, in Kleinigkeiten, die nicht genannt sind, von ihr abweichen, wie Mt 14,24 (***D***), der *ἦν εἰς μέσον τῆς θαλ.* hat, und (***Θ***), der, ***B*** ähnlich, liest *ἀπεῖχε ἀπὸ τῆς γῆς σταδ. ἱκανούς*; solche Zeugen sind durch Komma getrennt, wenn ihre Abweichungen sich auf verschiedene Punkte beziehen (L 12,38); ein ſ ist vorgesetzt, wenn die Abweichung nur in anderer Wortfolge besteht: Mc 8,10: ***D***it fügen *αὐτὸς* vor *ἐμβὰς* ein, nicht dahinter. (ſ ***D***)

Mit kursiven Klammern *(...)* oder Gedankenstrichen — — schließen die Herausgeber manchmal einen Zwischensatz ein: J 1,15. A 10,36.37. 2 K 12,3 (T läßt die Gedankenstriche weg). *(...)* — —

In eckige Klammern sind gelegentlich Wortteile eingeschlossen, welche nicht überliefert, sondern nur vermutet sind: *παν[τες?]* Act 8,6; ähnlich Mc 14,30. Act 9,8; 14,6. *παν[τες?]*

In den Evangelien ist oft durch ein vorangesetztes *p*) angedeutet, daß die betreffende Lesart vermutlich aus einem der anderen Evangelien eingedrungen ist (Mt 5,39.44); auch sonst ist gelegentlich durch eine Bibelstelle auf vermutliche Herkunft einer Variante hingedeutet, wie Mt 6,13; 8,11. Über (*ex* lat?) s. o. S. 11*. *p*)

Bei auffallenden Formen steht (*sic*), um den Gedanken an einen Druckfehler auszuschliessen (J 1,13); *add.* = *addit*(*-unt*); *c.* = *cum*; *cf.* = *confer*; *dist.* = *distinguit*(*-unt*); *ead.* = *eadem*; *eti.* = *etiam*; *i. e.* = *id est*; *it.* = *item*; *om.* = *omittit*(*-unt*), wo ○ oder — nicht anwendbar ist; *v.* = *vide*; *vl.* = *vel*; *vs.* = *versus*. *πραυτη|τα* Tt 3,2 bezeichnet das Zeilenende in ℵ. (*sic*) *add.*, *c.*, *cf.* usw.

Die Variantenzeichen sind schon S. 9* erläutert. Aber einige Beispiele sollen noch zeigen, was so kurz als möglich im Apparat gesagt ist.

J 16,28: □***D W*** *b ff*^{2} sy^s heißt: die Worte *ἐξῆλθον ἐκ τοῦ πατρὸς* lassen die griechischen Handschriften ***D*** und ***W***, die Altlateiner *b* und *ff*^{2} und der Sinaisyrer weg.

J 18,3: Unser Text hat ⸢[*ἐκ*] *τῶν*⸣; der Apparat sagt: T und S (also der Text Sodens) haben *ἐκ τῶν* mit ***ℵDL*** und dem Altlateiner *a*; W läßt *ἐκ* aus wie ***B*** (und der eine oder andere unbedeutende Zeuge); s (v. Soden im 1. Apparat) läßt beide Worte weg wie ***CΨΘ pl***; daß H wie unser Text hat, ist zu erschließen. Hier ist gegen die Regel von S. 11* S neben T gesetzt, weil man aus s schließen muß, daß Sodens Text anders hat, aber nicht ohne Weiteres sieht, mit wem er geht.

Act 15,23: statt ἀδελφοί lesen ℵ*E* und die meisten andern, ebenso W, καὶ οἱ ἀδ.; die Minuskel *467*, die sahidische Übersetzung und Origenes lassen es weg; für unsern Text sind zu erschließen 𝔓*D*, sowie die Herausgeber H und T.

Kol 3,15: O $\mathfrak{P}^{46}$ *B* *1739*; [H]: ἐνὶ lassen $\mathfrak{P}^{46}$, *B* und *1739* (und unbedeutende andere) aus; H hat es in Klammern in seinem Text, T und W ohne Klammern.

IV. Die Beigaben am äußeren und inneren Rand.

1. Am äußeren Rand sind, weit zahlreicher als in andern Ausgaben, Parallelstellen verzeichnet; viele davon verdankte mein Vater seinem Freunde, † Pfarrer a. D. Leube-Ludwigsburg; für manche weiteren Beiträge von ihm und andern, besonders † Pfr. i. R. Kühnhold, Braunschweig, habe ich auch zu danken. Die Stellen sind neu durchgesehen und geordnet, indem sie möglichst neben der Textzeile stehen, zu welcher sie gehören. Die Verszählung folgt im A.T. der hebräi-
Lxx ischen, außer wenn durch Lxx auf die Septuaginta verwiesen ist, weil eine Parallele zur griechischen Übersetzung des A. T. vorliegt, z. B. Mt 1,11. (Gelegentlich ist auch auf die späteren
Aqu, Symm griechischen Übersetzungen des Aquila (J 19,37), Symmachus
Theod (1 K 4,13) oder Theodotion (L 7,19) verwiesen.) Nötigenfalls
Sir 32[35],24 steht eine abweichende Zählung in [ ] dabei (Mt 16,27; 24,31); zusammengehörige Stellen desselben Buches sind durch ; verbunden. Die Abkürzungen sind:

Gn Ex usw. Gn Ex Lv Nu Dt Jos Jdc Rth 1.2 Sm 1.2 Rg 1.2 Chr Esr Neh Esth; Job Ps Prv Eccl Ct; Is Jr Thr Ez Dn Hos Joel Am Ob Jon Mch Nah Hab Zph Hgg Zch Ml; Jdth Sap Tob Sir Bar 1—4 Mcc; Mt Mc L J; Act; R 1.2 K G E Ph Kol 1.2 Th 1.2 T Tt Phm; H; Jc 1.2 P 1—3 J Jd; Ap. Außerdem kommen vor: Ps(almi) Sal(omonis), Ascensio Isaiae, Ass(umptio) Mosis, Apc (Apocalypsis) Eliae, 4 Esra, Henoch; Aratus (Act 17,28), Epimenides (Tt 1,12), Euripides (Act 26,14), Menander (1 K 15,33).

unde? ? unde? steht, wo ein Zitat zu vermuten, aber keine Quelle bekannt ist (J 7,38. E 5,14. Jc 4,5); ähnlich steht ?, wo die Beziehung unsicher ist (Mt 27,9. J 2,4. Act 20,35).

In ( ) stehen Stellen entgegengesetzten Sinnes oder fernerer Berührung; so steht bei Mt 3,15: (Jesus erfüllt alle Gerechtig-
(L 7,30) keit, indem er sich taufen läßt) am Rand (L 7,30): die Phari-

säer verachten Gottes Ratschluß, indem sie sich nicht taufen lassen.

Ein ! hinter der Bibelstelle bedeutet: dort sind weitere Parallelen zu finden; so sind z. B. bei R 1,28 alle „Lasterkataloge“ aufgezählt; an den andern Stellen (z. B. 2 K 12,20) steht nur R 1,28! Ähnlich steht Act 19,1 am Rand: 18,24! Dort sind alle Stellen genannt, wo Apollos vorkommt. Auf diese Weise ist für vieles eine kleine Konkordanz gegeben. Parallelstellen, die man bei Mc und L am Rand vermißt, stehen bei Mt bei den entsprechenden Abschnitten. R 1,28!

Die Hinweise auf die parallelen Abschnitte innerhalb der Synoptiker, die ursprünglich nach der deutschen Bibel gegeben waren, sind jetzt vielfach nach Hucks „Synopse“ verbessert; z. B. Mt 3,1—12 jetzt geteilt in 1—6; 7—10; 11.12, weil zu 7—10 nur bei L eine Parallele sich findet.

Abkürzungen am Rand: c. = capitulum, z. B. Mt 5,1; s. = versus sequens, ss. = sequentes, z. B. Mt 1,3; p. = und Parallelen, z. B. Mt 4,3; 6,10; etc. steht, wo es viele ähnliche Stellen gibt, die aber aus Raumgründen nicht aufgezählt werden konnten, z. B. J 1,42 zum Vorkommen des Namens Kephas bei Paulus. c. s. ss. p. etc.

2. Am inneren Rand stehen Einteilungen des Textes aus alter Zeit (im Text* = Beginn, wo nicht = Versanfang): *

a) Die alte griechische Einteilung in Abschnitte (*κεφάλαια*), mit kleinen kursiven Ziffern (*1* bei Mt 2,1; *2* bei 2,16). Daß der 1. Abschnitt jeder Schrift keine Nummer hat, findet sich ebenso im Corpus Juris und den Werken griechischer Kirchenväter, z. B. Chrysostomus. Die zu den einzelnen Abschnitten gehörigen Inhaltsüberschriften (*τίτλοι*) finden sich in älteren Ausgaben des N. T. und bei v. Soden I, S. 405 ff. *1 2*

b) Die Einteilung des Codex Vaticanus (***B***), mit welcher die des Codex ℵ genau übereinstimmt; sie ist mit größeren stehenden Ziffern wiedergegeben (Mt 1,6.12 usw.). Von Act an findet sich in ***B*** dazu eine zweite Einteilung von jüngerer Hand, die bei uns mit kleinen fetten Ziffern bezeichnet ist (Act 2,5.14 usw.). Da der Vaticanus mit H 9,14 abbricht, finden sich im übrigen nur die *κεφάλαια*. Eine in der Handschrift fehlende Ziffer ist in ( ) beigefügt, z. B. Mt 3,4.5, eine zu tilgende durch [ ] kenntlich gemacht, z. B. 1 K 14,5. Daß auch 1 1 2

diese Dinge wichtig sind, geht z. B. daraus hervor, daß in der älteren Einteilung der Hebräerbrief mit Abschnitt 59 beginnt, also in einem Vorfahren des Vaticanus einmal zwischen Galater (54—58) und Epheser (70 ff.) stand!

c) Vor allem finden sich in den Evangelien die Sektionen und Kanones des Eusebius, über welche er in seinem Brief an Karpian (S. 32*) Auskunft gibt. (Näheres veröffentlichte Eb. Nestle über „Die Eusebianische Evangeliensynopse" in der Neuen kirchl. Zeitschrift 19 (1908), Heft 1—3). Euseb wollte in seiner Zeit, da es noch keine heutige Kapiteleinteilung (13. Jahrhundert) und Verszählung (1551) gab, bei den Evangelien auf die parallelen Abschnitte hinweisen; er teilte deshalb Mt in 355, Mc in 233 (spätere 241), L in 342, J in 232 kleine Abschnitte (Sektionen); deren Ordnungszahlen stellte er in 10 Tafeln (Kanones) zusammen, je nachdem der betreffende Abschnitt in 3, 2, 1 oder keinem andern Evg. vorkam und setzte hier jeweils die Abschnittziffern der parallelen Abschnitte daneben. Z. B. bei L 6,20 steht am inneren Rand
46,5 ^{43,5}: 5 ist die Zahl der betreffenden Tafel; schlägt man diese auf (S. 35*) und sucht in der Lukasspalte Ziffer 46, so findet man daneben unter Mt Ziffer 25. Diese Ordnungszahl steht bei Mt 5,2, also wie bei Lukas am Anfang der Seligpreisungen. Dagegen L 6,24 steht ^{50,10}; Tafel 10 enthält die jedem Evangelium eigentümlichen Abschnitte: zu diesem Weheruf gibt es keine Parallele. Es ist also eine sehr pünktliche und geistreich erdachte Arbeit des alten Kirchengelehrten. Für die Randziffern hatte mein Vater neben den früheren Druckausgaben und den Einleitungswerken von Scrivener, Gregory, v. Soden auch die alten Zeugen selbst beigezogen: die griech. Handschriften $\aleph ACD$, die Altlateiner bfg, die gotische Übersetzung und die koptische (G. Horner, 1898), so daß nun erstmals diese Arbeit des Eusebius in zuverlässiger Form vorliegt. Den Brief an Karpian gab er nach Tischendorf unter Beiziehung von Gregory (Textkritik, S. 863 f.) und v. Soden (I, 388 f.); im Apparat finden sich die Abweichungen der früheren Ausgaben von E(rasmus)$^{2-5}$, Stephanus (𝔖), M(ill), Ma(thaei), L(loyd) 1828 und 1836, Scr(ivener), Ln(Lachmann), 𝔗(ischendorf) und 𝔚(ordsworth-White). Die Tafeln sind nach Ph. Buttmann jr. (1842 in Lachmanns Ausgabe) gegeben und ebenfalls mit den früheren Ausgaben verglichen.

Es bleibt mir noch übrig, ein Wort herzlichsten Dankes allen zu sagen, welche mir bei der Weiterführung der Ausgabe beigestanden, in erster Linie Prof. D. P. Schmiedel-Zürich († 1935) und Prof. D. E. v. Dobschütz-Halle a. S. († 1934); aber neben ihnen danke ich noch vielen Lebenden im In- und Ausland für mündlichen und brieflichen Rat und Beitrag und verbinde damit die Bitte um weitere Mithilfe, um Mitteilung von Fehlern, die sich finden, und Äußerung von Wünschen.

Möge diese Ausgabe auch künftig fleißige Benützer finden in Schule, Hochschule und Studierstube und möge so diese Arbeit am äußeren Gewand des göttlichen Worts auch zu immer neuer Erfassung seines inneren Gehaltes helfen.

Zur 25. Auflage.

Wieder ist eine Auflage rascher vergriffen als erwartet. Deshalb erscheint auf Wunsch der Bibelanstalt vor der in Vorbereitung befindlichen Neubearbeitung der Ausgabe noch einmal eine Auflage in der bisherigen Gestalt, zumal auf diese Weise die Möglichkeit bestand, die Resultate der neuen Bodmer-Papyri den Benutzern dieser Ausgabe schnell zugänglich zu machen. Für die 24. Auflage waren der zweite Teil von $\mathfrak{P}^{66}$ sowie $\mathfrak{P}^{72}$ ausgewertet worden. Der ganze $\mathfrak{P}^{66}$ liegt jetzt in Faksimile-Ausgabe vor, so daß die aus ihm im kritischen Apparat gebotenen Lesarten ergänzt und auf eine sichere Grundlage gestellt werden konnten. Außerdem hat die Bibliotheca Bodmeriana seit dem Erscheinen der 24. Auflage den $\mathfrak{P}^{75}$ (Luk. 3—24, Joh. 1—15, beides mit kleineren Lücken, aus dem Anfang des 3. Jhdts.) und $\mathfrak{P}^{74}$ (mit Apg. und kath. Briefen, 7. Jhdt.) veröffentlicht. Insbesondere dem $\mathfrak{P}^{75}$ kommt eine außerordentliche Bedeutung zu. Alle wesentlichen Lesarten beider Papyri sind in die 25. Auflage aufgenommen worden, soweit es der zur Verfügung stehende Raum irgend gestattete. Aus der Korrespondenz mit Fachkollegen wie aus Zeitschriftenaufsätzen ergaben sich außerdem manche kleineren Verbesserungen.

Die Unterschiede zwischen der 24. und der 25. Auflage sind also nicht sehr umfangreich, aber wichtig. Da die Veröffentlichung der großen Bodmer-Papyri abgeschlossen ist (es werden nur noch einige kleinere Fragmente folgen), wird die 25. Auflage ihren Dienst bis zum Erscheinen der Neubearbeitung tun können. Die Arbeit der Unterzeichneten an ihr war so verteilt, daß Aland für die Kollation der Papyri, Nestle für die Einfügung der sich ergebenden Varianten in den Apparat verantwortlich war.

Seit der 20. Auflage bezeichnet ein ! im Apparat solche Lesarten, welche ernstlichen Anspruch auf Ursprünglichkeit haben. !

Münster/Westf. und Ulm a. D., November 1962

KURT ALAND ERWIN NESTLE

Εὐσέβιος Καρπιανῷ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ ἐν κυρίῳ χαίρειν.

Ἀμμώνιος μὲν ὁ Ἀλεξανδρεὺς πολλὴν ὡς εἰκὸς φιλοπονίαν καὶ σπουδὴν εἰσαγηοχὼς τὸ διὰ τεσσάρων ἡμῖν καταλέλοιπεν εὐαγγέλιον, τῷ κατὰ Ματθαῖον τὰς ὁμοφώνους τῶν λοιπῶν εὐαγγελιστῶν περικοπὰς παραθείς, ὡς ἐξ ἀνάγκης συμβῆναι τὸν τῆς ἀκολουθίας εἱρμὸν τῶν τριῶν διαφθαρῆναι ὅσον ἐπὶ τῷ ὕφει τῆς ἀναγνώσεως· ἵνα δὲ σωζομένου καὶ τοῦ τῶν λοιπῶν δι' ὅλου σώματός τε καὶ εἱρμοῦ εἰδέναι ἔχοις τοὺς οἰκείους ἑκάστου εὐαγγελιστοῦ τόπους, ἐν οἷς κατὰ τῶν αὐτῶν ἠνέχθησαν φιλαλήθως εἰπεῖν, ἐκ τοῦ πονήματος τοῦ προειρημένου ἀνδρὸς εἰληφὼς ἀφορμὰς καθ' ἑτέραν μέθοδον κανόνας δέκα τὸν ἀριθμὸν διεχάραξά σοι τοὺς ὑποτεταγμένους. ὧν ὁ μὲν πρῶτος περιέχει ἀριθμοὺς ἐν οἷς τὰ παραπλήσια εἰρήκασιν οἱ τέσσαρες, Ματθαῖος Μάρκος Λουκᾶς Ἰωάννης· ὁ δεύτερος, ἐν ᾧ οἱ τρεῖς, Ματθαῖος Μάρκος Λουκᾶς· ὁ τρίτος, ἐν ᾧ οἱ τρεῖς, Ματθαῖος Λουκᾶς Ἰωάννης· ὁ τέταρτος, ἐν ᾧ οἱ τρεῖς, Ματθαῖος Μάρκος Ἰωάννης· ὁ πέμπτος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Ματθαῖος Λουκᾶς· ὁ ἕκτος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Ματθαῖος Μάρκος· ὁ ἕβδομος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Ματθαῖος Ἰωάννης· ὁ ὄγδοος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Λουκᾶς Μάρκος· ὁ ἔνατος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Λουκᾶς Ἰωάννης· ὁ δέκατος, ἐν ᾧ ἕκαστος αὐτῶν περί τινων ἰδίως ἀνέγραψεν. αὕτη μὲν οὖν ἡ τῶν ὑποτεταγμένων κανόνων ὑπόθεσις, ἡ δὲ σαφὴς αὐτῶν διήγησις ἐστιν ἥδε. ἐφ' ἑκάστῳ τῶν τεσσάρων εὐαγγελίων ἀριθμός τις πρόκειται, κατὰ μέρος ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ πρώτου, εἶτα δευτέρου καὶ τρίτου, καὶ καθεξῆς προϊὼν δι' ὅλου μέχρι τοῦ τέλους τῶν βιβλίων. καθ' ἕκαστον δὲ ἀριθμὸν ὑποσημείωσις πρόκειται διὰ κινναβάρεως, δηλοῦσα ἐν ποίῳ τῶν δέκα κανόνων κείμενος ὁ ἀριθμὸς τυγχάνει. οἷον

Inscr. E—L *Υποθεσις κανονων της των ευαγγελιστων συμφωνιας* Ma *Εὐσεβίου κάνονες (sic)* **3** *codd* — *o* **13** ν**S** *των αριθμων* (err. typ.) **22** Ma Scr L^{nunc} > *περί τιμων ἔκ. αὐτ.* ϛ—L^{36} Ln *περὶ τίνων ἔκ. αὐτ.* E — *περι τινων* **24** *cod* — *εστιν* **25** ϛ—L *προκ. κ. μ., ἀρχ.* **26** E *cod* — *του* **27** E—Ln *του βιβλιου* **28** E *δια του μελανος εγκειται* ϛ—Ln > *δια κινναβ. προκ.*

εἰ μὲν α΄, δῆλον ὡς ἐν τῷ πρωτῳ· εἰ δὲ β΄, ἐν τῷ δευτέρῳ· καὶ οὕτως μέχρι τῶν δέκα. εἰ οὖν ἀναπτύξας ἔν τι τῶν τεσσάρων εὐαγγελίων ὁποιονδήποτε βουληθείης ἐπιστῆσαί τινι ᾧ βούλει κεφαλαίῳ, καὶ γνῶναι τίνες τὰ παραπλήσια εἰρήκασιν, καὶ τοὺς οἰκείους ἐν ἑκάστῳ τόπους εὑρεῖν, ἐν οἷς κατὰ τῶν αὐτῶν ἠνέχθησαν, ἧς ἐπέχεις περικοπῆς ἀναλαβὼν τὸν προκείμενον ἀριθμόν, ἐπιζητήσας τε αὐτὸν ἔνδον ἐν τῷ κανόνι ὃν ἡ διὰ τοῦ κινναβάρεως ὑποσημείωσις ὑποβέβληκεν, εἶσῃ μὲν εὐθὺς ἐκ τῶν ἐπὶ μετώπου τοῦ κανόνος προγραφῶν ὁπόσοι τε καὶ τίνες περὶ οὗ ζητεῖς εἰρήκασιν· ἐπιστήσας δὲ καὶ τοῖς τῶν λοιπῶν εὐαγγελίων ἀριθμοῖς τοῖς ἐν τῷ κανόνι ᾧ ἐπέχεις ἀριθμῷ παρακειμένοις, ἐπιζητήσας τε αὐτοὺς ἔνδον ἐν τοῖς οἰκείοις ἑκάστου εὐαγγελίου τόποις, τὰ παραπλήσια λέγοντας αὐτοὺς εὑρήσεις.

---

31 ϛ—Ln *ουτω καθεξης μ.* ***32*** E—Ln *επιστηναι* | E *τι* ***34*** *cod οικ. εκαστου* ***35*** E *το αυτο* ***36*** E — *εν* ***37*** E *μελανος* ***38*** *μεν*] E + *ουν* ***39*** E—Ln — *τε* | *περι ου ζητ.* E—Ln *τα παραπλησια* ***41*** E *αριθμος παρακειμενος* | *τε*] E *cod δε* ***43*** E—Ln — *αυτους* | *fin* Eϛ *cod̄* + *Ερρωσο εν Κυριω.*

CANON I, IN QUO QUATTUOR

Mt	Mc	Lc	Ioh	Mt	Mc	Lc	Ioh	Mt	Mc	Lc	Ioh
8	2	7	10	98	96	116	129	244	139	250	146
11	4	10	6	98	96	116	131	274	156	260	20
11	4	10	12	98	96	116	144	274	156	260	48
11	4	10	14	133	37	77	109	274	156	260	96
11	4	10	28	141	50	19	59	276	158	74	98
14	5	13	15	142	51	21	35	280	162	269	122
23	27	17	46	147	64	93	49	284	165	266	55
23	27	34	46	166	82	94	17	284	165	266	63
23	27	45	46	166	82	94	74	284	165	266	65
70	20	37	38	209	119	234	100	284	165	266	67
87	139	250	141	211	121	238	21	289	170	275	126
87	139	250	146	220	122	239	77	291	172	279	156
98	96	116	40	220	129	242	85	294	175	281	161
98	96	116	111	220	129	261	88	295	176	282	42
98	96	116	120	244	139	250	141	295	176	282	57

I. 87^{2} *etc*] — E—Ma 98^{1-6}] > E^{2} *in Joh* 120. 111. 40. 144. 129. 131, *it* ϛ—Scr, *sed* — 144, *cf. can. X.* 166^{1} *etc*] — E^{2}; Ma *in Mr.* 64. 220^{1-8}] > E^{2} *in solo Joh* 85. 88. 77 220^{8}] ϛ—Scr *in Mc* 123 $295^{1.2}$] > E^{2} *in Joh* 57. 42.

Mt	Mc	Lc	Ioh	Mt	Mc	Lc	Ioh	Mt	Mc	Lc	Ioh
300	181	285	79	315	196	292	175	334	212	321	201
300	181	285	158	318	199	300	176	335	214	324	199
302	183	287	160	320	200	302	178	336	215	317	198
304	184	289	170	320	200	302	180	336	215	319	198
306	187	290	162	325	204	310	184	343	223	329	204
306	187	290	174	326	205	311	188	348	227	332	206
310	191	297	69	326	205	313	194	349	228	333	208
313	194	294	172	328	206	314	196	352	231	336	209
314	195	291	166	331	209	315	197	352	231	336	211
314	195	291	168	332	210	318	197				

CANON II, IN QUO TRES

Mt	Mc	Lc	Mt	Mc	Lc	Mt	Mc	Lc	Mt	Mc	Lc
15	6	15	94	86	97	179	99	197	251	146	255
21	10	32	94	86	146	190	105	195	253	148	204
31	102	185	103	1	70	192	106	216	258	150	257
32	39	79	114	24	41	193	107	121	259	151	258
32	39	133	116	25	42	193	107	218	264	155	156
50	41	56	116	25	165	194	108	152	269	154	228
62	13	4	116	25	177	194	108	219	271	42	230
62	13	24	121	32	127	195	109	220	278	160	263
63	18	33	122	33	129	198	110	221	281	163	268
67	15	26	123	34	147	199	111	173	285	166	265
69	47	83	130	35	82	201	112	222	285	166	267
71	21	38	131	36	76	203	114	270	296	177	280
72	22	39	135	38	78	205	116	224	296	177	284
72	22	186	137	44	167	206	117	232	301	182	286
73	23	40	143	57	90	208	118	233	308	189	305
74	49	85	144	59	12	217	127	240	312	193	299
76	52	169	149	66	35	219	128	241	316	197	293
79	29	86	149	66	43	223	130	243	317	198	295
80	30	44	153	69	36	225	134	245	322	202	309
82	53	87	164	79	144	226	133	244	338	218	322
82	53	110	168	83	95	229	135	137	339	219	325
83	54	87	168	83	206	229	135	246	340	220	327
83	54	112	170	85	96	242	137	237	342	222	323
85	55	88	172	87	98	242	137	248	344	224	328
85	55	114	174	91	99	243	138	249	346	225	330
88	141	148	176	93	101	248	143	209	353	232	337
88	141	251	178	95	102	248	143	253	354	233	338
92	40	80	178	95	217	249	144	254			

$300^{1.2}$] > E^2 *in Joh* 158. 79, *sed scribit* „ϱϑγ" *pro* 79 320^2 *etc*] — E—Scr, *cf. can. IV.* 352^2] ϛ *in Joh 209*

II. $32^{1.2}$] > E—Scr *in Lc* 133. 79 67] Ma *in Mc 35* 83^1] E^{3-5} *in Lc 88* $85^{1.2}$] > E^2 114. 88 $149^{1.2}$] > E^2 43. 35. 168^2] ϛ– L^{28} *in Lc 96* 178^2] Ma *in Lc 117* 201] Ma *in Lc* 122 229^1] E ϛ *in Lc 237* 264] M—L^{28} *in Lc 256*

CANON III, IN QUO TRES

Mt	Lc	Ioh	Mt	Lc	Ioh	Mt	Lc	Ioh	Mt	Lc	Ioh
1	14	1	64	65	37	111	119	148	112	119	87
1	14	3	90	58	118	112	119	8	112	119	90
1	14	5	90	58	139	112	119	44	112	119	142
7	6	2	97	211	105	112	119	61	112	119	154
7	6	25	111	119	30	112	119	76	146	92	47
59	63	116	111	119	114						

CANON IV, IN QUO TRES

Mt	Mc	Ioh	Mt	Mc	Ioh	Mt	Mc	Ioh	Mt	Mc	Ioh
18	8	26	204	115	135	279	161	72	307	188	164
117	26	93	216	125	128	279	161	121	321	201	192
117	26	95	216	125	133	287	168	152	323	203	183
150	67	51	216	125	137	293	174	107	329	207	185
161	77	23	216	125	150	297	178	70	329	207	187
161	77	53	277	159	98	299	180	103	333	211	203
204	115	91									

CANON V, IN QUO DUO

Mt	Lc	Mt	Lc	Mt	Lc	Mt	Lc	Mt	Lc	Mt	Lc
3	2	46	153	68	105	119	126	183	198	240	141
10	8	47	134	78	108	125	62	187	199	241	175
12	11	48	191	84	111	127	128	197	272	255	202
16	16	49	150	86	109	128	132	213	235	256	205
25	46	51	59	93	145	129	130	221	181	257	213
27	48	53	125	95	160	132	81	228	139	261	207
28	47	54	54	96	182	134	120	231	179	262	212
30	49	55	170	96	184	138	168	231	215	265	157
34	194	57	61	102	69	156	57	232	142	266	155
36	162	58	60	104	71	158	226	234	136	266	157
38	53	60	171	105	193	162	161	236	135	267	158
40	52	61	64	107	73	175	200	237	138	270	229
41	55	65	172	108	115	182	187	238	140	272	231
43	123	66	66	110	118	182	189				

III. 59] $E^{4.5}$ 54 112^{-8}] > E^2 *in Joh* 87. 44. 61. 76. 90. 8. 154. 142. 112^1] Ma *in Joh 5* 146] E^{3-5} *in Lc 47 in Joh 97.*

IV. 216$^{1-4}$] > E^2 *in Joh* 150. 128. 137. 133 216^1] $E^{4.5}$ *in Mc 115* 279$^{1.2}$] > E^2 *in Joh* 121. 72 307 *etc*] + E—Scr 321. 201. 180, *cf. can I.*

V. 27 *etc*] E—L^{28} *26. 47.* L^{36} Scr *26.* 48 28 *etc*] E—L^{28} *in Lc 48* 102] ϛ *in Lc 160* 231^1 *etc*] [illegible] *in Lc 176* 231^2] E^3 „σσλ“ $E^{4.5}$ „σολ“ 232] E^{-5} „οβ“ 266 *etc*] — E—L^{29} (*hab* L^{36} Scr).

CANON VI, IN QUO DUO

Mt	Mc	Mt	Mc	Mt	Mc	Mt	Mc	Mt	Mc	Mt	Mc
9	3	145	60	165	80	224	131	275	157	309	190
17	7	148	65	169	84	246	140	282	164	311	192
20	9	152	68	173	89	247	142	286	167	330	208
22	11	154	71	180	100	250	145	288	169	337	217
44	126	157	72	189	103	252	147	290	171	341	221
77	63	159	73	202	113	254	149	292	173	347	226
100	98	160	76	214	120	260	152	298	179	350	229
139	45	163	78	215	124	263	153	305	185		

CANON VII, IN QUO DUO

Mt	Ioh	Mt	Ioh	Mt	Ioh	Mt	Ioh
5	83	19	32	120	82	207	101
19	19	19	34	185	215		

CANON VIII, IN QUO DUO

Lc	Mc	Lc	Mc	Lc	Mc	Lc	Mc	Lc	Mc
23	12	27	28	89	56	103	97	277	216
25	14	28	17	91	61	247	136	335	230
27	16	84	48	100	75				

CANON IX, IN QUO DUO

Lc	Ioh	Lc	Ioh	Lc	Ioh	Lc	Ioh	Lc	Ioh	Lc	Ioh
30	219	274	227	303	186	307	190	340	213	341	225
30	222	274	229	303	190	312	182	340	217		
262	113	274	231	307	182	312	186	341	221		
262	124	303	182	307	186	312	190	341	223		

CANON X, IN QUO MATTH. PROPRIE

2	33	56	106	136	181	210	235	319
4	35	75	109	140	184	212	239	324
6	37	81	113	151	186	218	245	327
13	39	89	115	155	188	222	268	345
24	42	91	118	167	191	227	273	351
26	45	99	124	171	196	230	283	355
29	52	101	126	177	200	233	303	

VI. 139] E 134 275] E „σϱε“.
VII. 19[1] *etc*] M *in Joh* „εϑ“ 120 *etc*] E[4-5] ϛ *in Joh* „βπ“
VIII. 335 *etc*] + E 340. 234, + ϛ—Scr 339. 235.
IX. 274[1.2] *etc*] > E[2] *in Joh* 229. 227. 303[1]—312[3] *etc*] > E[2] 303. 307. 312 *ter* 302[2] 307[2] 312[2]] E[3-5] „ϱπξ“ *ter* 340[2]] E 341 341[2.3]] E 342.
X. Mt 26] E—Scr 27 235] 𝔈 236.

CANON X, IN QUO MARC. PROPRIE

19	43	58	70	81	90	94	104	132	213
31	46	62	74	88	92	101	123	186	

CANON X, IN QUO LUC. PROPRIE

1	31	106	149	176	201	236	278	308
3	50	107	151	178	203	252	283	316
5	51	113	154	180	208	256	288	320
9	67	117	159	183	210	259	296	326
18	68	122	163	188	214	264	298	331
20	72	124	164	190	223	271	301	334
22	75	131	166	192	225	273	304	339
29	104	143	174	196	227	276	306	342

CANON X, IN QUO IOH. PROPRIE

4	31	58	81	108	134	157	181	212
7	33	60	84	110	136	159	189	214
9	36	62	86	112	138	163	191	216
11	39	64	89	115	140	165	193	218
13	41	66	92	117	143	167	195	220
16	43	68	94	119	145	169	200	224
18	45	71	97	123	147	171	202	226
22	50	73	99	125	149	173	205	228
24	52	75	102	127	151	177	207	230
27	54	78	104	130	153	179	210	232
29	56	80	106	132	155			

Mc 213] + E 235, + ϛ—L^{28} 234, + L^{36} Scr 234. 236
Lc 339] *casu typogr. excidisse vid in* L^{36}, — Scr 342] E 343
Joh 143] + M—Scr 144, *cf. can. I.*

Te totum applica ad textum:
rem totam applica ad te.

J. A. Bengel.

(N^{m} T^{m} G^{m} manuale, 1734, praefatio.)

1. Manualem praesentem Novi Testamenti Graeci editionem primum anno 1898 pater meus, D. Eberhard Nestle, elaboraverat id studens, ut pro editionibus textus illius XVI. et XVII. saeculi, qui dicitur Receptus, longe divulgatis textum daret, qui studiis aetatis nostrae niteretur. Quare, quamquam ipse maluit, propriam textus recensionem offerre noluit, sed magnis illis, quae XIX. saeculo elaboratae erant, editionibus
T innixus est, Tischendorfiana[1]), quam signo T notavit, et
H Westcott-Hortiana (H)[2]). Ut autem, ubi hae inter se discrepant, utram sequeretur, haberet, in prima impressione editione Weymouthiana[3]), quae ipsa textum e maiore numero editorum priorum constitutum dederat, usus est ita, ut eam lectionem, quae duobus placebat, in textu poneret, alteram in marginem inferiorem relegaret; ubi omnes tres inter se discrepant, „mediam“ lectionem, e qua ceterae facillime deri-

[1]) Nov. Test. Graece .. recensuit .. Constantinus Tischendorf. Editio octava critica maior. Lipsiae I. 1869. II. 1872. III. Prolegomena scripsit C. R. Gregory. Lipsiae 1894.

[2]) The New Testament in the original Greek. The text revised by B. F. Westcott, D.D., and F. J. A. Hort, D.D. Cambridge and London. Prima impressio editionis maioris 1881, minoris 1885, utraque saepius repetita.

[3]) The Resultant Greek Testament, exhibiting the text in which the Majority of Modern Editors are agreed, and containing all the readings of Stephens (1550), Lachmann .... by R. F. Weymouth. London 1886. Haec quoque editio saepius reimpressa est.

vari possunt, in textu, illas in margine posuit[4]). Inde a tertia impressione (1901) pro editione Weymouthiana eodem modo Weissiana[5]) tunc confecta usus est, signo W notata, ita, ut textus abhinc e HTW constitueretur; lectiones Weymouthianae, interea in margine tantum notatae, in praesenti impressione a me iam non nominantur. W

Hoc modo, comparatione scilicet trium praestantissimarum editionum, textus noster quam maximae obiectivitatis ideoque magis magisque divulgatus est ita, ut etiam ab anno 1904 a Societate Biblica Britannorum textus Recepti loco reimprimeretur.

Sed textum ita constitutum nihilominus in unam tantum textus biblici formam inclinare patrem meum non fugit, quia omnes tres illae editiones imprimis magnos illos et antiquissimos aegyptiacos codices secutae erant, H et W codicem ***B*** (Vaticanum), T codicem ℵ (Sinaiticum, ab ipso editore detectum) praeferentes. Ideo in altero apparatu critico alias maioris momenti lectiones cum signis codicum optimorum eas praebentium addidit, in Evangeliis et Actis imprimis e celeberrimo illo codice ***D*** Cantabrigiensi, quem Th. Beza olim possidebat. Quarum lectionum variarum numerus in sequentibus impressionibus magis magisque augebatur necnon coniecturae recentium criticorum addebantur; pleraque haec indefessa cura amici patris, prof. D. P. Schmiedel-Zürich, suppeditata sunt.

Totam editionem redintegrandam esse, ubi primum textus, quem Herm. von Soden praeparabat, publicatus esset, et hac occasione duos illos apparatus criticos in unum redigendos esse pater meus semper cogitabat, sed ante illius publicationem[6])

---

[4]) Differentiae mere orthographicae, quippe quae ad rem minime valent, ut *ν ἐφελκυστικόν*, *οὕτω* et *οὕτως*, *ι* subscriptum, divisio vocum, diaeresis, aspiratio, accentuatio (imprimis encliticarum), *ει* et *ι*, augmentatio (sed ex. gr. 1 Th 2,8 utrum praes. sit an impf., non liquet), litterae initiales, silentio praeteritae erant. Vide etiam pag. 41.42*.

[5]) Das Neue Testament. Handausgabe von D. Bernhard Weiss. Leipzig I—III 1894—1900. Secunda impressio 1902—1905.

[6]) Hermann von Soden, Die Schriften des N. T. in ihren ältesten erreichbaren Textgestalt. I. 2203 pag., Berlin, 1902—1910. II. (Textus) 908 pag., Göttingen, 1913. — Id., Griech. N. T., Text mit kurzem Apparat (Handausgabe), 436 pag., Göttingen, 1913.

vita defunctus est die nono mensis Martii 1913. Opus patris inde a decima impressione (1914) curandum a Societate Biblica Stuttgartiensi mihi traditum est, sed in bello maximo necnon per complures annos post belli finem paucis tantum emendationibus ab amicis libri huius mecum communicatis uti licebat.

Nunc autem saepius, praesertim ab anniversario professorum Novi Testamenti concilio, nonnulla desiderabantur[7]), praecipue ut lectionibus ab HTW praebitis testes quoque antiqui optimi adderentur, ut horum, non recentium auctoritate studiosi confiderent. Textum Sodenianum pariter atque HTW ad constituendum textum nostrum adhibere ex iudicio criticorum non necessarium, grande eius opus plane silentio praeterire non iustum videbatur. Neque enim inutile esse puto
S scire, quibus locis v. Soden (signo S notatus) aliter iudicet atque HTW, qui, ut supra dictum est, codices **B** et ℵ ceteris longe, non ubique iure, praeferebant. Neque vero editione manuali ab H. J. Vogels[8]) curata, ut textum nostrum ex multis annis sic constitutum mutem, commotus sum; ubi a textu nostro discrepat, lectiones eius propter codices eas praebentes plerumque in apparatu quoque nostro exhibentur (momenti maioris est eius apparatus criticus, latinam syriacamque traditionem praesertim offerens).

Item editiones ab A. Merk, S.J. (inde ab eius morte 1945 a S. Lyonnet, S.J.)[8a]) et a Jos. M. Bover[9]) curatae non multum a textu nostro discrepant.

Itaque a me imprimis apparatus criticus ex principiis, quae anno 1924 in concilio Magdeburgiensi proposui, denuo elaboratus est simulque loci paralleli, quorum typi renovandi erant, novo ordine positi et aucti sunt.

---

[7]) vide E. von Dobschütz in Zeitschr. f. d. neutest. Wissenschaft 22 (1923), pag. 147. 310; 23 (1924), pag. 312; et H. Lietzmann, ibid., 23 (1924), pag. 154—157.

[8]) N. T. Graece, textum recensuit, apparatum criticum ... addidit H. J. Vogels, Düsseldorf 1920; secunda impr. 1922. Editio Graeco-Latina 1922, sec. 1936, quart. Freiburg 1955.

[8a]) N. T. Graece et Latine apparatu critico instructum edidit Aug. Merk, S.J., Rom 1933. Ed. octava 1957.

[9]) Novi Testamenti Biblia Graeca et Latina critico apparatu aucta edidit Joseph M. Bover, S.J., Madrid 1948: ed. tertia 1953.

II. Textus.

Textum igitur nostrum labore XIX. saeculi, ut supra diximus, constitutum nunc funditus mutare non convenit, praesertim cum studia recentium annorum ad textum N^1 T^1 omnibus placentem nondum pervenerint. Sed

1. principio maioritatis supra dicto (pag. 38.39*) iis quoque locis inde a tertia decima impressione exacte obtemperatum est, quibus, cum pro editione Weymouthii Weissiana usus esset, pater textum non mutaverat, ne plura mutanda essent. At derelinquitur in septima decima impressione principium illud nonnullis locis hac de causa: Cum enim inde a tertia decima impressione maior numerus lectionum variantium, quae secundum vulgatam opinionem ius originis petunt, in apparatu praefixo signo ♦ insignitus esset, nunc in septima decima nonnullis eiusmodi locis (e. g. Rom. 5,1), editiones HTW non respiciens lectionem illam ex apparatu in textum recepi, pristinam in apparatum relegavi. Hi loci praefixo signo ♦ significantur; „signum originis" pristinum ♦ abhinc ubique omisi. In eligendis istis locis consilio et benignitate professoris D. G. Kittel-Tübingen († 1948) et D. Th. Schlatter-Ludwigsburg usus gratias ago. De ! v. p. 31*.

2. Derelicta quoque est auctoritas editorum HTW iam anno 1927 in his rebus:

a) orthographia graeca adhuc apud hos talis fere erat, qualis scribis aegyptiacis saec. IV. V. mos erat. Nunc ex legibus philologorum, quibus a prof. E. Schwyzer-Bonn constitutis cura professoris P. Schmiedel mihi uti licebat, voces ita scribuntur, ut eo tempore, quo N^1 T^1 libri primum conscripti sunt, mos erat. (Simili ceterum ratione iam philologus Fr. Blass in editionibus suis Lucae et Actorum et H. v. Soden in Novo Test. suo necnon A. Rahlfs in Genesi graeca (Stuttgart 1926) usi sunt.) Itaque nunc mutata sunt: modus et locus accentuationis, ut *θλῖψις*, *ἀντιπέρα*; aspiratio, ut *ἀλληλουϊά*, *ἐφ' ἐλπίδι* uno loco R 8,20; iota subscriptum (ut *εἰκῇ*, sed *ἀποθνήσκω*); assimilatio (semper, ut *ἐγκακέω*, *συμπάσχω*, *συζητέω*); itacismus (ut *τραπεζίτης*, sed *λογεία*; *Δαυίδ*, sed *Καισάρεια*) et similia (ut *ταμιεῖον*, *κράβατος*; *Ἰωάννης*, *Στωϊκός*); flexio verborum (ut *ἐξέδοτο*, *ἀφῆκας*, *κατασκηνοῦν*; sed more saeculi primi *εἶπα* et *εἶπον* etc. promiscue scribuntur neque libido in adhibenda augmentatione deleta est); *Ἰωάννῃ* (dat.), *Ἡλίου* (gen.);

divisio vocum (ut *μήποτε*, sed *μή γε*). Imprimis nomina propria modo graecolatino (ut *Μᾶρκος*, *Τύχικος*) aut semitico (*Ἐνώχ*, sed *Ἠλίας*; *Βηθλέεμ*, sed *Ἀβιαθάρ*) scribuntur; denique scribitur *χριστός*, ubi appellativum, ut Mt 16, 16, sed *Χριστός*, ubi certe nomen proprium est, ut G 3,24—29 — de quibusdam locis dubitari potest —. Paucis locis, ubi scriptio recta in codicibus nusquam vel rarissime invenitur, textus non mutatus rectaque orthographia solum in apparatu — praeposito (*rectius*) vel (*potius*) — data est, ut *Κυρήνιος* L 2,2, *Ναθάμ* L 3,31; *γυμνιτεύω* 1 K 4,11. Nonnulla postea mutavi.

b) distinctionem pericoparum — primo secundum H factam — iam 1914 opera complurium professorum, quorum, quos quisque saepius tractaverat libros N^i T^i, perlegerat († Th. Haering, † W. Heitmüller, † Fr. Traub, † J. Weiss), denuo examinatam mutaveram. Graviores differentiae inter HTW notatae sunt, ut J 1,11.

c) quae ex Vetere Testamento vel citantur (ut Mt 1,23; 2,15) vel inde orta videntur (ut Mt 5,3ss. 48) litteris crassioribus plerumque secundum H impressa sunt; sed id quoque nunc retractatum est, ita ut aut loci, ubi haec relatio parum apparebat, nunc litteris simplicibus, aut alii denuo crassioribus imprimerentur.

d) loci poetici, saepius atque apud H, nunc strophis impressi sunt; litteris diductis voces semiticae dantur, ut *ὡσαννά*, *ταλιθὰ κοῦμ*.

In his rebus formalibus (a—d) me non diutius auctoritatem editorum HTW sequi aequum aestimabitur.

3. Initium versuum nunc saepius quam antehac signo | (ab J. A. Bengel 1687—1752 primum adhibito) significatur, ubi ex interpunctione non statim apparet. Divisio versuum eadem est, quam v. Soden I, p. 484s. praescribit; differt quinque solum locis (L 24,45s. Act 2,47s; 24,19ss. 1 K 7,33s. Ph 1,16s.) ab antiquissima a R. Stephano 1551 introducta.

4. Iis, qui prioribus iam editionis nostrae impressionibus usi sunt, nunc signa textui inserta aliena fortasse videbuntur, quae iam pridem a prof. P. Schmiedel (similiter atque apud H) proposita lectorem ad varias in apparatu lectiones perducant. Spatii enim ratione habita iam non licebat verba textus, ad quae lectiones variae pertinent, in

apparatu repetere. Simulque utilissimum putavi lectorem hoc modo commoveri, ut apparatum adiret et textum nostrum, ubi variae lectiones offeruntur, non semper certum esse cognosceret, praesertim cum multae variae lectiones non solum magni momenti sint, sed — quia textus noster mechanice ex HTW constitutus est — a multis primariae aestimentur. Ubi autem haec signa in textu desunt, lectiones varias alicuius momenti non exstare, sed textum satis certum esse discas. Qui textum solum, ratione critica omissa, legere malunt, haec signa facile praeteribunt.

E forma autem ipsa signorum statim cognosces, qualis sit lectio varia. Significat enim:

a) ⌜ pro sequenti verbo textus } in apparatu ⌜
⌜...⌝ pro verbis ita inclusis } alia praebentur. ⌜...⌝ etc.

Ponitur autem ⌜ aut ⌜...⌝, si iterum in eodem versu; ⌜² aut ⌜²...⌝, si tertium (ut Act 14,19); ⌜² aut ⌜²...⌝, si quartum; ⌜³, si quintum (ut 1 K 7,17) illud occurrit.

b) ⊤ hic in apparatu aliquid inseritur. ⊤

Ponitur ⊤, si iterum; ⊤², si tertium in eodem versu occurrit, ut Act 18,6. ⊤ ⊤²

c) ○ verbum sequens } in apparatu omittuntur. ○
□...⧹ verba ita inclusa } □...⧹

Ponitur ○² aut □²...⧹, si iterum; ○³, si tertium in eodem versu occurrit, ut Ap 2,13.

d) ⌟...⌞ ordo tantum verborum ita inclusorum (sine alia variatione eorum) invertitur. ⌟...⌞

Ponitur ⌟²...⌞, si iterum in eodem versu occurrit, ut G 2,16. Ubi alius hic ordo non per se elucet (ut Mt 1,18 ⌟***B*** in apparatu significat codicem ***B*** legere *Χριστου Ιησου*), verba textus infra numeris significantur, ut Mt 2,22, ubi ***ℵDpl*** et **S** habent *Ηρωδου του πατρος αυτου*.

e) ⁝ aliter interpungitur, ut Mt 3,17: ⁝, et ⁝²—, h: editores Westcott-Hort in margine interpungunt *ο υιος μου, ο αγαπητος εν ω*. ⁝

f) Si variae lectiones varii generis, ut inversio et omissio etc., ad eandem partem textus pertinent, signa ⌜ aut ⌜...⌝ ponuntur, ut Mt 13,1; 15,30. Brevitatis causa hic quoque interdum pro verbis, quae in apparatu eadem sunt, numeri ponuntur (ut Mc 9,38) et omissiones quoque ita exprimuntur,

ut J 13,9, ubi numeri in apparatu significant codices ***BW*** habere *Πετρος Σιμων*; ***D***pc habere tantum *Πετρος*, at *472* sy^{s} tantum *Σιμων*; vel Mt 10,8, ubi ***ℵΘ***al prima duo verba, *νεκρους εγειρετε*, omittunt.

g) Ubi in textu verba uncis [ ] inclusa sunt, uncus [in [+ ...: apparatu repetitur, additoque + significatur sequentes testes — ... haec verba habere, addito — ea omittere: ut Mt 1,24 [ὁ]: codices ***BCℵD***al et editor W habent ὁ (sine uncis); ℵ*pm* et T omittunt; editorem H id uncis inclusum in textu suo habere concludendum est, vide infra pag. 51*.

III. Apparatus criticus.

A) In apparatu nostro invenies

1. ut in prioribus impressionibus omnes LECTIONES VARIAS editorum HTW (exceptis mere orthographicis, vide pag. 39. 41* s.) simulque omnes lectiones, quas Westcott et Hort in margine et in appendicibus editionis minoris habent. De signis vide infra pag. 50* ss.

2. nunc autem etiam plerasque earum, quas in Evangeliis, et omnes, quas inde ab Actis in textum suum recepit H. v. Soden (ad textum nostrum constituendum has non adhiberi supra pag. 40* declaravi); deinde habes praecipuas earum, quas in primo apparatu suo ut pares fere aestimandas offert.

3. prout spatium erat, aliae lectiones variae (praeter eas, quas pater meus e cod. ***D*** etc. attulit) additae sunt, imprimis e codicibus recentibus temporibus detectis (***W***, ***Θ***) necnon ex iis, qui in papyro scripti in Aegypto inveniuntur; deinde nonnullae, quae ex Lutheri versione nobis notae sunt et aliae, quae codicum singulorum et affinitatem et proprietatem docent, ut ex ***D*** et ***E*** in Actis; aliae denique, quae ad vetustissimum quidem textum investigandum nihil valent, sed, quomodo textus noster per saecula traditus et saepe deterioratus sit, docent, ut *Ἰρις—ἱερεῖς* (id est *IPIΣ*) in Ap 4,3 vel (*ex* latt?) E 5,25, ubi addito (*ex* latt?) significatur textum graecum fortasse e latina versione fluxisse.

4. auctae quoque sunt coniecturae a recentibus in locos difficiles factae; his nomen (si fieri poterat, primi) auctoris additum est; 200 fere coniecturae in apparatum receptae sunt. Additur *cj* = coniecit, ubi litterae in codicibus traditae mutatae sunt; ubi coniectura ad accentum tantum vel divisionem vocum etc. pertinet, solum nomen auctoris additur vel „comm" = commentatores, ut Mt 24,41, quia saepe auctor ignotus est. Omnes coniecturae uncis curvatis (. . .) inclusae sunt, ut discernas, quae coniecturae, quae lectiones a codicibus oblatae sint. Alius alia desiderabit, sed nonnulla saltem offerre volui, quae studiis vel in universitate vel privatis prosunt.

cj

comm

(. . .)

B) Omnibus autem lectionibus variis, nunc etiam eis, quas HTW praeferebant (pag.40*), TESTES ANTIQUI addendi erant, ita tamen, ut quam brevissime lector historiam textus eiusque varias recensiones perspiceret. Codices ipsos me non denuo contulisse, sed imprimis e Tischendorfii edit. VIII. crit. mai. et Sodenii opere testes antiquos hausisse licebit; usus sum etiam (gratiasque ago auctoribus) Synopsi ab A. Huck edita (nunc [10]1950) et editionibus ab Al. Souter (Oxford 1910, [2]1947) et H. J. Vogels curatis necnon commentariis a Th. Zahn aliisque editis. Qui accuratiora de his testibus scire vult, adeat libros textum N^i T^i tractantes[10]). Hic pauca tantum addere licet. Vide etiam pag. 14*ss. et „Explanationem signorum" libro nostro insertam.

1. Codices.

a) Ut testes inter se propinquos brevissime afferrem, signis ℌ et ℜ, quibus v. Soden magnas antiquas textus recensiones significavit, usus sum, scilicet ubi ea crassis typis impressit, quia omnes vel saltem plerique recensionis testes

[10]) Germanicis studiosis imprimis commendo: † Eb. Nestle's Einführung in das griech. N. T., 4. Aufl., völlig neu bearbeitet von Ernst v. Dobschütz, Göttingen, Vandenhoeck u. Rupprecht 1923. — H. J. Vogels, Handbuch der neutestamentlichen Textkritik, Münster 1923. — Deinde confer L. Vaganay, Initiation à la critique textuelle néotestamentaire, Lyon 1934; M. J. Lagrange, Introduction à l'étude du N. T., Paris 1935; Fr. G. Kenyon, The Text of the Greek Bible, London [2]1948; id., Recent Developments in the Textual Criticism of the Greek Bible, London 1933; id., Our Bible and the ancient Manuscripts, [3]1939; id., The Story of the Bible, London, [6]1947; Kirsopp Lake, The Text of the New Test., London, [6]1928.

concordant; aliis locis singuli maioris momenti codices citantur.

ℌ ℌ (= Hesychii quae dicitur recensio Aegyptiaca) continet imprimis ***BℵC*** — codicem ***B*** primo loco afferre liceat —, deinde in Evgg ***LΛΨ 33*** aliosque, in L et J etiam ***W***; inde ab Act ***A***, in Epistulis Paulinis ***P*** (sec. v. Soden; ab aliisinter ℜ numeratur.

ℜ ℜ (= Koine, vel recensio postea Antiochiae et Constantinopoli orta) continet in Evgg imprimis ***EFGH***, in Act et Epp. ***HL***, in Ap ***046***, praeterea plerosque codicum minusculis litteris scriptorum; congruit haec saepe cum Textu Recepto.

(Tertia Sodeniana classe, signo ℑ significata, non usus sum, quia apud illum testes inter se valde discrepantes continet. Neque „occidentalem" textum tali signo notare mihi placuit, quia singulos testes eum singulis locis praebentes enumerare utilius mihi videbatur.)

λ Sed inveni signa λ pro familia codicum min. 1, 118, 131,
φ etc. a K. Lake descripta, et φ pro 13, 69, 124, 346 etc., quos ex uno archetypo fluxisse Ferrar docuit.

Omnes singulos codices signis a C. R. Gregory propositis notavi, quorum seriem E. von Dobschütz in libro supra citato „Einführung" et in Zeitschr. f. d. neut. Wiss. 23 (1924), p. 248 ss.; 25 (1926), p. 299 ss.; 27 (1928), p. 216 ss.; 32 (1933), p. 185 ss.; K. Aland 45 (1954), p. 179 ss.; 48 (1957), p. 141 ss. continuaverunt.

Primum plerumque affero recensionem ℌ aut singulos eius
𝔓 codices, imprimis in papyro scriptos (𝔓, cum numero a Greg. et v. Dobsch. invento); deinde ℜ, deinde ceteros (***D*** etc.)[11]. Orthographia codicum in nostram versa est; e. g. ***D*** scribit διετειας Mt 2,16; ανοιξε Mt 6,8.

b) E codicibus singulis non totos quidem contuli, sed ubi lectiones ab ipsis quoque praebitae in apparatu nostro
B ℵ offeruntur, semper nominavi codices ***B*** et ℵ (saepe in ℌ inclusos); saepius addidi ***C***, qui multas lacunas habet, interdum ***L*** et inde ab Act ***A***, in Epp. ***P***. Semper quoque, ubi
D lectiones eorum in apparatu praebentur, nominati sunt ***D*** (Bezae Cantabr.) in Evgg et Act (in Act saepe addito ***E***, ubi
DG a ***D*** discrepat) necnon in Epp. Paulinis ***D*** (Claromont.) et ***G***.

---

* c 1.2.3 mg vid [11]) *significat primam codicis manum, c vel 1.2.3 correctores, mg lectionem marginalem, vid (= ut videtur) incertam lectionem, ut Mt 21,1.7 et saepius.

Semper quoque citatur **Θ**, quem una cum **λφ** *565 700* textum Caesareensem praebere Lake et Streeter nuper dicunt; saepius ***W*** (praesertim in Mc, ubi occidentalem textum contestatur) et singuli maiusculi nuper detecti ut ***0131***, ***0138***; codicum minusculis litteris scriptorum ii tantum, qui maioris momenti sunt, ut illi, qui in **λ** et **φ** inclusi sunt, deinde *33*, *565*, *614*, *1* (in Ap) aliique; interdum „lectionaria“: 33^{lect}, 47^{lect}. Sed hos testes iuxta illustres codices ***B*** ℵ etc. non nominavi, nisi singulares lectiones habent aut omnes testes enumerandi erant. **Θ** ***0131*** etc. *33* etc. 39^{lect}

c) Ceterorum codicum, quos non nominatim citavi, lectionem aliquo modo significare conatus sum. Indicat enim punctum post testes positum omnes (incl. versiones et patres) lectionem illam praebentes enumeratos esse, ut Mt 1,16 saepius; 5,13. (Sed ceteros cum textu nostro concordare non certum est, quia aliae variationes hic non nominatae exstare possunt.) ***B***.

pc (vel nihil, ut Mt 1,3) post testes significat paucos alios codices minoris momenti idem habere, ut Mt 1,7. ***B*** ***Bpc***

al = maiorem numerum, etiam aliarum recensionum, hanc lectionem habere (***D*** *al* saepe = ***DW*****λφ** *565* it sy^{sc}), ut Mt 1,10. *al*

pm = permultos idem habere (ubi v. Soden classem suam ℑ crassis litteris impressit, nos saepius *pm* posuimus, ut Mt 1,11). *pm*

pl = plurimos, ut Mt 1,5. *pl*

rell = reliquos omnes, ut Mt 1,25. *rell*

Quomodo qui testes cum textu nostro concordent, concludendum sit, vide infra pag. 53*.

2. Versiones antiquae.

Vetustissimae tantum quaeve ad singulos locos maioris momenti sunt respiciendae erant, imprimis latinae et syriacae; aegyptiacas raro, ubi ab ℌ discrepant, nominavi aliasque interdum.

a) Versiones latinae.

it = omnes vel plerique codices versionis veteris latinae („Italae“); alioquin singuli codices (*a*, *b*, *c* etc.) nominantur, quorum *e k* (in Act Cath Ap *h*) africanum vetustissimum textum praebent[11a]). it *a*, *b*

vg = vulgata Hieronymi; ubi necessarium est, discernitur inter editiones illas pontificales vg

[11a]) Nunc editur ab (†) A. Jülicher: Itala. Das N. T. in altlatein. Überlieferung. Berlin. I Mt 1938, II Mc 1940, III Lc 1954.

vg^s vg^s = sixtina editio 1590 (rarius, ut L 11,2)

vg^{cl} vg^{cl} = clementina 1592

et originalem Hieronymi versionem,

vg^{codd} vg^{codd} notatam, qualis exstat in antiquis vulgatae

vg^{am} codicibus (quorum singuli interdum nominantur, ut amiatinus 1 J 5,10, fuldensis H 11,37, cavensis, toletanus 1 J 5,7.8, harleianus *1023*, J 3,5) et ab Anglis Wordsworth et White edita est annis 1889 ss.

lat lat = vulgata et pars veteris latinae versionis.

latt latt = vulgata et tota vetus latina.

sy b) Versiones syriacae.

Imprimis citatur vetus syriaca, saec. II orta nobisque conservata codicibus illis insignibus, Evgg. continentibus,

sy^s sy^s = sinaiticus, scriptus saec. IV. V., anno 1892 ab Agnes S. Lewis in monte Sinai detectus.

sy^c sy^c = curetonianus, scriptus saec. V., anno 1858 a Cureton editus.

sy^p Praeterea et in ceteris N^1 T^1 libris

sy^p = versio peschitto dicta, orta saec. V. (concordat ple-

sy^h rumque cum ℜ).

sy^h = harclensis, orta saec. VI. VII.; maximi momenti

sy^{hmg} sunt huius lectiones marginales, sy^{hmg} notatae.

Interdum citantur [stinensis ut L 2,11 etc.

sy^{pal} sy^{pal} = lectionarium et fragmenta versionis syriaco-palae-

sy^{ph} sy^{ph} = versio philoxeniana, orta saec. V. VI.; ibi tantum citatur, ubi sy^p deest (2 P, 2.3 J, Jd). — Discerne sy^{ph} et $sy^{p.h}$ = sy^p et sy^h, ut Act 18,11.

sy = omnes syri vel saltem ii qui maioris momenti sunt.

c) Aliae versiones, rarius citatae.

sa sa = sahidica, Aegypti meridionalis, orta saec. II. vel III.

bo bo = bohairica, Aegypti septemtrionalis.

aeg aeg = hae ambo.

aeth, arab etc. aeth(iopica), arab(ica), arm(enica), georg(ica); got(ica), saepe cum ℜ concordans.

— itsy, latsy (= it et sy etc.) spatii causa uno tenore impressum esse lector permittat.

3. Patres ecclesiastici.

Horum vetustissimos tantum saepius citatos esse et ibi solum, ubi nulli codices vel minoris momenti lectionem prae-

bent, liceat. Citationes sumpsi ex Tischendorfio aliisque editionibus, quia editiones patrum ipsas adire non poteram, excepto Marcione, Irenaeo, Clemente Alexandrino. Ubi scriptor non in omnibus locis eandem lectionem praebet, plerumque silentio eum praeterii; nonnumquam addito ^{pt} (= partim) significatur eum diversis locis diversa praebere, ut Or^{pt} ad R 3,5.

Sunt autem citati hi (qui semel vel bis tantum citantur, addito loco N^{i} T^{i}); additur annus mortis vel saeculum:

Act Pl et Thecl (= Acta Pauli et Theclae), saec. II., 2 T 4,19.
(Julius) Africanus, III, L 3,24.
Ambr(osius), mort. 397.
Ambst (Ambrosiaster, commentarius in epp. Paul. saec. IV., Ambrosio adscriptus).
Apollin(aris), IV. H 3,10.
Athan(asius) 373. L 4,1. Act 5,3.
Aug(ustinus) 430.
Bars(alibi), 1171. Mt 1,16.
Beda, 735. Act 22,28.
Chr(ysostomus) 407.
Cl(emens Alexandrinus) 212.
Cl^{hom} (Homiliae Pseudoclementinae), saec II? IV?.
Cl^{ro} (= Clemens Romanus) I.,
Cypr(ianus) 258.
Cyr(illus Alex.) 444, Kol 2,2.
Dial(ogus) Timothei et Aquilae V.? Mt 1,16.
Did(ache) circa 130, Mt 6,9 ss.
Dionys(ius Alex.) III. Ap 1,9.
Doroth(eus) VI. L 18,14.
Ephr(aem Syrus) 378.
epist(ula) Lugd(unensis) ca. 177, ap. Eus., h. eccl. V, 1, Ap 22,11.
Epiph(anius) 402.
Eus(ebius) 340.
Euthal(ius) V.
Ev(angelium) Petri, II. L 23,48.
Ev. sec. Hebr(aeos), I. Mt 23,35.
fragm(entum) fajjum(ense) III. Mc 14,28.30.
Fulg(entius) 533. Mt 25,46.
Greg^{naz} (Gregorius Nazianzenus) 389. 1 K 8,6.
Greg^{nyss} (Gregorius Nyssensis) IV. L 11,2.
Hier(onymus) 420.
Hil(arius) 368. Kol. 2,2. H 12,22s.
Hipp(olytus) 234. Ap 17,7; 18,2s.
Ir(enaeus) II; Ir^{arm}, Ir^{lat}, ubi altera versio aut deest aut discrepat.
Isidorus Pelus., V, Kol 1,15.
Ju(stinus) II.
Lcf (Lucifer) 371.
M(ar)cion II.
Non(nus) IV. V. Joh.
Or(igenes) 254.
Papias II. Act 1,18.
Pelag(ius) IV. V.
Polyc(arpus) 155. R 14,10.
Porph(yrius) III. Mc 15,34.
Prim(asius) VI, Ap.
Prisc(illianus) 385.
Ps(eudo)-Ign(atius) V. R 9,5.
Ps(eudo)-Vigil(ius), 1 J 5,7.8.
Rufinus 410. G 2,20.
Tert(ullianus) II. III.
Theo(dorus) ^{mopsv} IV. V. H 4,2.
Tyc(onius) IV. Ap.
Vigil(ius) V.

C) EDITORUM RECENTIUM signa, quae in prioribus impressionibus sola addita erant lectionibus variis primi apparatus, nunc codicibus additis omnino omittere nolui. Cum enim textus noster e maiore numero editorum HTW constitutus sit, necessarium mihi videtur dicere, qui horum quibusque locis cum textu concordent, qui discrepet. Praeterea qui pondus codicum diiudicare nondum edocti sunt, facile hoc modo discernere possunt, quae lectiones a prioribus editoribus pluris aestimatae sint. Sed quia plus valet codices antiquos scire, signa editorum post codices demum (signo; separata) addita sunt tenuioribus typis. Si e. g. L 10,38 legis: εις τον οικον αυτης ℵ*D*Θ*pl*; W (*sed* — αυτης), [h], scias recensionem ℵ, codices *D*, Θ plurimosque alios testes illud exhibere; item editorem W, sed hunc — nullo teste — omittere vocem αυτης; at editionem Hortianam in margine uncis inclusa haec habere.

1. Significat autem

T a) T editionem ab O. v. Gebhardt curatam, quae Tischendorfiani textus ultimam formam praebet; collationi nostrae suberat eius 3. impressio[12]). Nonnumquam citatur eiusdem T^4 4. ed. anni 1898, T^4, ut 2 K 5,19; multis locis ipsius Tischendorfii ed. VIII. criticam maiorem pater meus inspexit eiusque Ti-Gr lectiones, quae eius propriae sunt, signo Ti notavit, ut Act 15,40; Ti-Gr notat correctiones a C. R. Gregory in Prolegomenis 1894, pag. 1247 ss. collectas, ut Mt 7,13.14. Act 17,29.

W, W^2 b) W editionem Weissianam[13]), W^2 eiusdem 2. editionem 1902—1905, ubi a prima discrepat. Scias autem editorem postea saepius alias lectiones maluisse, ut in „Stud. und Kritiken" 1913. 1914 enuntiavit, quae nunc in editione nostra citantur, multaque errata eo per epistulas probante tacite emendata esse, ita ut non in impressa Weissiana editione, sed in nostra editione et apparatu verum textum Weissianum habeas. (In minore quoque eius editione[14]) anni 1912 eadem et multa novo errata sunt.) Ubi igitur a nostra collatione discrepat editia Weissiana, hanc errare suspiceris (similiter apud v. Soden, vide pag. 52*).

---

[12]) Nov. Test. Graece ex ultima Tischendorfii recensione edidit Osc. de Gebhardt. Ed. stereot. minor, tertium emissa. Lipsiae 1895.

[13]) Titulum vide pag. 39*.

[14]) Das N. T. griechisch. Nach dem Text von D. Bernh. Weiss. Berlin 1912, Preuß. Hauptbibelgesellschaft.

c) Ex editionibus ab Anglis Westcott et Hort curatis (vide pag. 38*) collationi suberat editio minor anni 1895, inspectis aliis quoque impressionibus eorumque editione maiore, ut L 7,47. R 8,20. Notata est signo H. $\mathcal{H}$ significat eorum textum, ubi praeterea lectionem marginalem (h), aequi fere ut iudicant momenti, offerunt; $\mathcal{H}^a$ ponitur, ubi lectionem alternantem (h^a) habent, quae differentiam non solum orthographicam, sed etiam ad rem pertinentem praebet, ut Act 5, 15; 15, 28; haustae sunt hae „alternative readings“ ex appendice maioris eorum editionis, vol. II. „MSS“ quinque locis Mc 4,21. Act 6,5. G 2,14. H 7,1; 11,35 lectioni marginali addunt, quam vel forma vel re suspectam ob testes optimos eam praebentes silentio praeterire noluerunt. De h^r et h^s vide infra. Uncis [ ] voces includunt, de quibus utrum legendae an delendae sint, dubitant (item T); in apparatu nostro ponitur [H], [h]; interdum pro [h] discernimus h^1 (legendum) et h^2 (delendum), ut J 10,39, ubi h scribit [παλιν] αυτον. Uncis duplicatis ⟦. . .⟧ includunt vocabula, quae a testibus occidentalibus aut omittuntur („western non-interpolations“, Mt 27,49. L 22,19 s; 24,3.6.12.36.40.51.52), aut ab his solis praebentur („western interpolations“, Mt 16,2 s. Mc 16,9—20. L 22,43 s; 23,34. J 7,53—8,11). — Wh non esse = Westcott-Hort, sed Weiss et lectionem marginalem Hortianam moneo.

H, $\mathcal{H}$ — h — $\mathcal{H}^a$, h^a — h „MSS“ — [H] [h] — h^1 h^2 — ⟦. . .⟧ — (Wh)

Ita textus horum editorum, Tischendorfianus, Hortianus, Weissianus e textu et apparatu nostro certo restitui potest, excepta orthographia (vide pag. 41* s): qui in apparatu non nominantur editores cum textu nostro concordant.

2. Deinde ut in prioribus impressionibus lectiones varias in appendice edit. min. Hortianae collectas (et in appendice vol. II. ed. mai. copiosius explanatas) omnes exacte habes; sunt eae, quibus h^r et h^s additur; sed ad textum nostrum constituendum hae nihil valuerunt.

a) Notat autem h^r lectiones notabiles, sed reiectas ab Anglis („noteworthy rejected readings“), ut Mt 1,8; quarum quas ex notabili traditione occidentali derivantes „western“ appellant et signis ⊣. . .⊢ circumdant, significamus ⊣h^r⊢, ut Mt 9,15; addidimus ^{v}, ubi lectionem graece impressam in versionibus tantum invenerant, ut Mc 6,33 h^{r3v}; addidimus ^{e}, ubi talis lectio ipsorum legibus emendanda erat, ut Mt 27,17 (habent enim in appendice *Ιησ. Βαρ.*; sed codices, quibus ipsi in ap-

h^r — ⊣h^r⊢ — h^{rv}, h^{re}

$h^{r\,lat}$ paratu mai. ed. nituntur, habent *Ιησ. τον Βαρ.*); addidimus ^{lat}, ubi lectionem versionis, de forma graeca originali dubitantes, latine reddiderunt, ut L 21,11 (codicis *1012* erant ignari).

b) Alterius generis sunt eorum lectiones suspectae,

h^s „suspected readings", notatae h^s; sunt enim lectiones, quas ob bonum sensum praeferendas esse suspicabantur, sed quia in codicibus minoris vel minimae auctoritatis inveniuntur, in textum recipere conati non sunt, sed in appendice solum notaverunt, ut Act 25,13. Lectioni contrariae, quam e codicibus optimis haustam in textum, ut Mc 4,28, aut in marginem, ut

H^{db}, $\mathcal{H}^{db}$ R 8,2, receperunt, addidimus ^{db} (= dubitantes posuerunt); idem-

h^{db} que intellegendum est, ubi textus eorum, quia cum nostro concordat, in apparatu non datur, ut Mt 21,29—31. R 15,32. Ubi e lectionibus minorum testium in appendice collectis ob sen-

h^{ell} sum unam principalem esse putant, posuimus h^{ell} (= eligunt),

h^{el} ut Act 13,33, si ambo, aut h^{el} (eligit), ut 1 P 1,7, si solus Hort, sic iudicat; ubi H^{db} solum legis, intellegas eos de textu dubitavisse, sed nullam aliam lectionem praetulisse, ut Mt 15,30 (de ordine verborum dubitantes), J 4,1. Ubi nullam codicum lectionem probantes coniecturam fecerunt, scribimus

h^s *cjj*, *cj* h^s *cjj* (coniciunt), ut Act 12,25, aut *cj* (coniecit), si alter eorum sic coniecit, ut Mt 28,7.

Lectiones tales secundum ordinem in appendice Hortiana

$h^{r1.2}$ etc. adhibitum a nobis numerantur ($h^{r1.2}$ etc.), sed in apparatu nostro interdum ob sensum alio ordine ponuntur, ut L 24,39. Act 13,42. Significat igitur e. g. Mc 4,28 lectionem $\aleph\mathfrak{R}pl$ ab Anglis, sed dubitantibus, in textum receptam esse ob codices eam praebentes; lectiones ***D W*** et ***B*** (textum nostrum) notandas, lectionem ***C**** eligendam eos existimavisse.

Haec quoque additamenta, ut h^r et h^s, etiamnunc, postquam codices ubique nominantur, non inutiles esse puto, quia lectorem docent, quanta cura Angli illi illustres textum N^i T^i investigantes locos istos in appendice maioris editionis explanaverint.

3. Quae ex editione Sodeniana hic invenias, vide pag. 44*. Apud eum ut apud W multa errata tacite emendata sunt, aut ipso per epistulas probante aut post eius mortem adiutore eius prof. O. Eissfeldt (per epistulas ad prof. P. Schmiedel datas). Non omnes, at tamen plurimas Sodeniani textus lectiones

S a nostro discrepantes nominatas esse scis. Signum S signi-

ficat Sodenii textum; s lectionem in primo apparatu eius parem fere aestimandam (s^1, s^2 ubi plures offeruntur, ut Mt 1,16). S significat textum, ubi ei „s" oppositum est, ut Mt 1,16; 3,1. Sed S, s, S ibi tantum additur, ubi neque H nec T nec W lectionem eius probant, ut Mt 1,5; at Mt 3,15 v. Soden quoque habet *προς αυτον*, neque vero additur signum S, quia T et h idem habent.

s ($s^{1.2}$ etc.) S

Omnia haec editorum signa ad lectiones varias in uncis ( ) aliis lectionibus interpositas non pertinere, nisi apud eas repetantur, moneo, ut J 5,4; at vide J 12,4.

D) Deinde, qui TESTES TEXTUM nostrum praebeant, lector discat. Neque enim sunt plerumque aperte allati (post :*txt*), nisi pauci sunt, ut Mt 1,5.20, aut ℜ (non 𝔖) aliique eum praebent, ut Mt 8,23. Ceteris locis autem coniciendi sunt hi testes hisce legibus:

txt

Ubi 𝔖 (vel eius codices *B*ℵ), *Θ* et *D* (in Epistulis *DG*) in apparatu non citantur, cum textu concordant, exceptis paucis locis, ubi codices hi aliam lectionem apud nos non receptam habent aut desunt.

Ubi ℜ*Θpl* lectionem variam praebent, ut Mt 4,9, *pc* vel nulli praeter 𝔖*D* cum textu concordant; similiter ubi *C*ℜ*Dpl*, ut Mt 2,18, ibi 𝔖 (excepto *C*) et pauci vel nulli allii cum textu (*Θ* deest); ubi *LΘΦpm*, ut Mt 5,27, ibi 𝔖ℜ*Dal* cum textu; ubi ℜ *33 al*, ut Mt 1,18, ibi 𝔖 (exc. *33*) *Θpm* cum textu (*D* deest); ubi *Dpc*, ut Mt 1,22.23, ibi 𝔖ℜ*pl* cum textu concordant (*Θ* deest). Similiter ubi plures lectiones variae dantur, ut Mt 10,8 *PΔpc*, *348pc*, ℜ*Θal*, ibi textum nostrum 𝔖*Dal* habent; vel Mt 12,50 𝔖 (excepto *C*) ℜ*Θal* textum habent. Ubi, ut Mt 13,28, cum varia lectione ℵ(*D*)*al*, cum textu *BCpc* concordant, concludendum est tertiam lectionem a ℜ*Θal* datam exstare, quam hic nominare non operae pretium est; similiter R 10,14 et saepius. Ex „lat" concludas pro textu „it"; ex „it": „lat" vel „vg".

Sed conclusiones has e silentio factas non adeo certas esse facile perspicies.

E) Relinquitur, ut ALIA SIGNA IN APPARATU adhibita breviter exponam. Signo | variae lectiones in eodem versu ad varia vocabula pertinentes, ut Mt 1,8, signo : plures ad eadem vocabula pertinentes, ut Mt 1,14.16, distinctae sunt; lectiones

|

:

et inter se cohaerentes saepius voce *et* coniunguntur, ut Mt 10,25; 12,36.

Vocum graecarum saepe ea tantum pars in apparatu imprimitur, ad quam discrepantia pertinet, ut *-ιαμ* pro
-ιαμ *Μαριαμ* Mt 1,20, ita ut subito ubi discrepantia sit perspicias. In extensis lectionibus aut in subsequentibus saepe ea verba, quae in textu vel in praecedente varia lectione eadem sunt, punctis abbreviantur, ut Mt 10,11; 1,16. Kol 2,2.

Accentus graeci in apparatu non imprimuntur nisi perspicuitatis causa (*ἤ*, *ἡ*) sive ubi varietas alio accentu constat; hae discrepantiae accentus aeque ac divisionis ver-
( ) borum nec non merae coniecturae uncis ( ) inclusae sunt, ut Mt 20,23; 24,32.41.

Intra lectionem variam saepe in uncis ( ) alia additur, quae paucis tantum a prima discrepat, ut Mt 14,6, ubi ***א*** habent *γενεσιων δε αγομενων*; signum S hic ad lectionem ***CK Θ*** *al* tantum pertinere, supra pag. 53* docui; similiter Mt 19,9.

Ita inclusi ii quoque testes sunt, qui generaliter cum ceteris concordantes in minimis, hic non nominatis, ab eis discrepant,
(*D*) ut Mt 14,24 (***D***), qui habet *ην εις μεσον της θαλ.*, et (***Θ***), qui, codici ***B*** similis, habet *απειχε απο της γης σταδ. ικανους*; tales testes commate (,) distinguuntur, ubi discrepantia ad varia per-
(*ſ D*) tinet, ut L 12,38; additur *ſ*, si ordinis tantum verborum varietas est, ut Mc 8,10, ubi ***D*** et codices italae *αυτος* inserunt ante *εμβας*.

***( )* — —** Unci cursivi *(. . .)* vel lineae — — apud editores sententiam interpositam circumdant ut J 1,15. Act 10,36.37. 2 K 12,2 (= T omittit lineas).

παν[τες?] Unci quadrati [ ] in verbis graecis vel latinis litteras circumdant, quae non scriptae, sed concludendae sunt, ut Act 8,6; 9,8; 14,6. Mc 14,30. Signum | Tit 3,2 indicat finem stichi.

p) In Evangeliis anteposito *p)* ante varias lectiones significatur eas fortasse e locis parallelis fluxisse, sive Tatiani deperdita „Harmonia", sive posteriore assimilatione hoc efficiente, ut Mt 5,39.44; interdum aliis quoque locis apposito fonte biblico significatur, unde lectio oriri videatur, ut Mt 6,13; 8,11.

(sic) (*sic*) nonnumquam apponitur, ne erratum typographi esse
it. etc. putes, J 1,13; *add.* = *addit*(*-unt*); *c.* = *cum*; *cf.* = *confer*; *dist.* = *distinguit*(*-unt*); *ead.* = *eadem*; *eti.* = *etiam*; *i. e.* = *id est*; *it.* = *item*; *om.* = *omittit*(*-unt*), ubi signo O vel — uti non licet; *v.* = *vide*; *vl.* = *vel*; *vs.* = *versus*.

Signa in textu ad lectiones varias ducentia et in apparatu repetita iam pag. 43* explanata sunt. Significat ergo exempli gratia:

J 16,28 : □*D W b* sy^{s}. : verba *εξηλθον εκ του πατρος* a codicibus graecis *D* et *W*, a cod. italae *b* et versione syriaca sinaitica, sed (punctum!) a nullo alio teste omittuntur.

J 18,3 textus habet ⌜[*ἐκ*] *τῶν*⌝; ex apparatu cognosces editores T et 𝔖 (in textu) habere *εκ των* cum codicibus graecis ℵ*DL* et cod. italae *a*; W omittere *εκ* cum *B*; s (v. Soden in apparatu primo) omittere *εκ των* cum *CΚΘpl*; at H textum nostrum praebere coniciendum est; hic 𝔖 contra regulam (pag. 53*) iuxta T ponitur, quia ex „s“ concludendum est lectionem textus Sodenii aliam esse.

Act 15,23 : in textu ⌜*αδελφοι*: pro hoc verbo in apparatu ⌜*και οι αδελφοι*: sic habent *ΚE* et plurimi alii simulque editor W; cod. min. *467*, versio sahidica et Origenes omittunt *αδελφοι* vel *και οι αδ.*; cum textu concordantes concludendi sunt *ℌD* et editores H et T.

Kol 3,15: O p^{46} *B 1739*; [H]: *ενι* omittunt Pap. Chester Beatty et *B* et *1739* (et pauci alii), H in uncis habet.

IV. Margines.

Brevius disseram, quae praeterea invenias in editione nostra.

1. In margine exteriore sunt, multo plures quam in aliis editionibus, loci paralleli, denuo aucti imprimis cura pastorum em. A. Leube-Ludwigsburg et Kühnhold, Braunschweig. Sunt nunc, quia novis typis imprimendi erant, denuo examinati et novo ordine positi ita, ut, quoad fieri potuit, ad eam lineam ponantur, ad quam pertinent. Numerati sunt versus Veteris T^{l} ut in textu hebraico, nisi apposito Lxx significatur Lxx versionem graecam (septuaginta virorum quae dicitur) subesse, ut Mt 1,11; raro Aquila J 19,37, Theodotion, L 7,19, vel Symmachus, 1 K 4,13, apponitur; ubi necessarium videtur, alia versuum vel capitum dinumeratio in uncis [...] additur, ut Mt 16,27; 24,31; loci eiusdem libri inter se cohaerentes signo; coniunguntur, ut Mt 1,1. Abbreviationes sunt hae:

Gn Ex Lv Nu Dt Jos Jdc Rth 1.2 Sm 1.2 Rg 1.2 Chr Esr Neh Esth; Job Ps Prv Eccl Ct; Is Jr Thr Ez Dn Hos Joel Am Ob

Jon Mch Nah Hab Zph Hgg Zch Ml; Jdth Sap Tob Sir Bar 1—4 Mcc; Mt Mc L J; Act; R 1.2 K G E Ph Kol 1.2 Th 1.2 T Tt Phm; H; Jc 1.2 P 1—3 J Jd; Ap. Extra Biblia sunt allata: Ps(almi) Sal(omonis), Ascensio Isaiae, Ass(umptio) Mosis, Apc (Apocalypsis) Eliae, 4 Esra, Henoch; Aratus Act 17,28, Epimenides Tt1,12, Euripides Act26,14, Menander 1 K 15,33.

unde? Ponitur unde?, ubi fons ignotus est, ut J 7,38. E 5,14.

? Jc 4,5; similiter additur?, ubi relatio incertior est, ut Mt 27,9. J 2,4. Act 20,35.

Uncis ( ) inclusi sunt loci contrarii sensus vel relationis remotae, ut ad Mt 3,15: Jesus baptizatur implens omnem

(L 7,30) iustitiam, ponitur (L 7,30): Pharisaei spreverunt consilium Dei non baptizati.

c. s. Abbreviationes: c. = capitulum, ut Mt 5,1; s. = versus

ss. p. sequens, ss. = sequentes, ut Mt 1,3; p. = et loci paralleli, ut

etc. Mt 4,3; 6,10; etc. apponitur, ubi multi loci similes sunt, sed spatii causa enumerari non possunt, ut L 24,3 ad nomen *κυριος Ιησους* vel J 1,42 *Κηφας* apud Paulum. Apposito signo! significatur loco citato alios vel omnes locos parallelos enumeratos esse; exempli gratia, ad R 1,28 omnes „catalogi vitiorum“

R 1,28! enumerantur, ceteris locis, ut 2 K 12,20, solum R 1,28! ponitur. Similiter ad Act 19, 1 legis 18,24! ibique invenies omnes locos, ubi Apollos nominetur in N° T°. Hoc modo habes „Concordantias“ in nuce ad multas res. Relationes in Mc et L desideratas saepe invenies in Mt ad pericopam parallelam.

Divisionem pericoparum Synopticarum, adhuc e Biblia germanica sumptam, nunc multis locis ex Synopsi Huckiana exactius dedi, ut Mt 3, ubi pericopam vs. 1—12 nunc divisam in 1—6; 7—10; 11.12 invenies, quia vs. 7—10 in Luca tantum, non in Mc exstant.

2. In margine interiore habes:

a) Divisionem capitum graecam antiquam (*κεφάλαια*),

1 2 numeris cursivis (*1*, *2* etc.) insignitam; vide Mt 2,1. — Initia librorum in hac divisione non numerari usui respondet, quem et corpus Juris (Instit. et Dig.) et opera patrum ecclesiasticorum haud pauca sequuntur. —

b) Insuper divisionem codicis ***B***, numeris maioribus

1 2 (1,2) distinctam, quae exacte respondet divisioni codicis Ξ; in Actis et Epistolis ***B*** duplicem divisionem habet, antiquiorem ut antea numeris maioribus (1,2), iuniorem pinguioribus

(1 2) impressam, vide Act 2,5.14; 3,1, usque ad H 9,14, a quo loco deest *B*; numeri capitum antiquiorum docent Epistulam ad Hebraeos (cap. 59 ss.) olim inter Galatas (54—58) et Ephesios (70 ss.) fuisse. Uncis curvatis ( ) numeri includuntur, qui in codice desunt, quadratis [ ] superflui. 1 2

c) Ante omnia in Evgg habes Synopsin Eusebii, quam hic in epistula ad Carpianum data additisque decem canonibus (pag. 32* ss.) declarat. Divisit enim scriptor ille doctissimus Evangelia in singulas sectiones (Mt 355, Mc 233, posteri 241, L 342, J 232). Habes igitur e. g. ad L 6,20 litteris minimis impressum 46,5 : numerus 5 indicat canonem; sume canonem quintum (pag. 35*) et quaere sub Luca numerum 46; iuxta invenies sub Matthaeo 25; quaere in Evg. Mt. sectionem 25 et invenies ad Mt 5,2 : initium sermonis Jesu in monte habiti pariter atque in Luca. At apud L 6,24 impressum est 50,10 : canon decimus (pag. 37*) continet sectiones singulis Evangeliis proprias : huic versui nullus respondet in Mt aut ceteris. Hoc modo olim, ante nostram divisionem capitum (saec. XIII.) et versuum (anni 1551), sectiones parallelae evangeliorum inveniri poterant. Pater meus, quem iuvabat ita honorem Eusebii redintegrare, de hac re scripsit: „Eusebianum opus quod attinet, Tischendorf satis habuerat ut in Latinum, ita etiam in Graecum textum eam transferre recensionem, quam a Ph. Buttmanno filio variorum Latinorum librorum ope magno studio correctam C. Lachmannus a. 1842 Hieronymianae interpretationi inseruit; ego ex omni testium genere praestantissimos quosque adhibui: codices Graecos ℵ *A C D*, Latinos *b f g*, versionem gothicam, copticam (a G. Horner 1898 editam), collatis insuper editionibus prioribus (Erasmi, Stephani, Millii, Matthaei, Lloydii, Scriveneri, Tregellesii). Pleniora dedi in disquisitione Germanice scripta: Die Eusebianische Evangelien-Synopse, Neue kirchliche Zeitschrift 19,1—3 (1908). Primum igitur nunc labor Eusebii correctior quam antehac studiosis exhibetur; v. e. g. sectiones Lucanas secundam et tertiam ad 1,35.36, non ad 2,6.8. 46,5

Tabulae sunt Buttmannianae, sed collatae cum editionibus supra dictis E[rasmi]$^{2-5}$, St[ephani], M[illii], Ma[tthaei], L[loydii] annorum 1828, 1836, Scr[iveneri], Ⓣ[ischendorfii], 𝔚[ordsworth-Whitii]. Epistolae ad Carpianum apparatus nonnulla operibus Gregory (Textkritik 863) et v. Soden

(I, 388) debet (Ln = Lachmann)."

* Initium harum divisionum asterisco * significatur, ubi cum nostris versibus non concordat, ut Mt 1,18.

Restat, ut gratias summas agam omnibus, qui in hac editione denuo elaboranda me adiuverunt; ex iis, qui iam defuncti sunt, gratissimo animo in memoria habeo professores D. P. Schmiedel-Zürich († 1935), qui multis ex annis amicus patris mihi consiliis suis viam patefecit et leges laboris constituit, et E. von Dobschütz-Halle († 1934), qui cum concilio N^i T^i professorum praefuisset, fautor maxime benignus huius laboris fuit. Gratiasque ago Societati Biblicae Stuttgartiensi, quae, ut hic liber quam utilissimus redderetur, omnes sumptus tulit. Rogoque omnes lectores, ut, quae emendanda aut desideranda sint, mecum semper communicent.

Itaque hunc librum, anno 1898 a patre meo primum editum, denuo utilem fore gymnasiis et universitati necnon privatis studiis ac laborem in formam verbi divini impensum etiam ad vigorem eius aeternum in dies melius percipiendum pertinere posse spero.

Ulm a. D. D. Dr. ERWIN NESTLE.

Quae inde a septima decima impressione emendata vel addita sint, vide pag. 31*.

Explanations
for the
Greek New Testament.

Te totum applica ad textum
rem totam applica ad te.
J. A. Bengel.
(Preface to the hand-edition
of the Greek N. T. 1734).

I. Origin of the edition.

The present pocket-edition of the Greek New Testament appeared for the first time in 1898, edited by my father, Eberhard Nestle, D. D. (1851—1913). It had been his intention to offer the result of the scientific investigation of the 19th century, instead of the still widespread cheap editions of the so-called Textus Receptus, which goes back to Erasmus. He therefore deliberately refrained from giving a wording of the text dependent on his own, and therefore subjective, critical examination of the different versions, but took as basis the great scientific editions of the 19th century of Tischendorf (of Leipzig) [1]) and Westcott and Hort [2]). T H
In order to get a majority in those cases where these two editions differ from one another, he used in conjunction the edition of Weymouth [3]), and, similarly to Weymouth (who also constructed a resultant text out of all the editions since 1550 used by him), put respectively that version which was supported by two of the three editions, or, where all three differ, the „mean reading" (v. p. 62*) into his text, relegating the others

[1]) Nov. Test. Graece .. recensuit .. Constantinus Tischendorf. Editio octava critica maior. Lipsiae I. 1869. II. 1872. III. Prolegomena scripsit C. R. Gregory 1894; see also page 74*.

[2]) The New Testament in the original Greek. The text revised by B. F. Westcott, D. D., and F. J. A. Hort, D. D., Cambridge and London. 1st impression of the large edition 1881, of the small edition 1886.

[3]) The Resultant Greek Testament, exhibiting the text in which the majority of modern editors are agreed .. by R. F. Weymouth, London, 1st impression 1886.

to the footnotes [4]). From the third edition onwards he used in-
W stead of Weymouth in the same way the edition of B. Weiss [5]), which had been finished in the meanwhile, so that then the text was constituted out of HTW, and so remained.

This comparison of three leading editions produced a text of the most objective character possible, which then just because of this found an ever increasing circulation, and in 1904 was taken over also by the British and Foreign Bible Society in London in the place of the Textus Receptus, and since then has formed the basis of its translations for the mission fields.

Nevertheless of course, my father knew quite well that a certain onesidedness adhered to this text, in so far as all the three collated editions rest substantially on the great Egyptian MSS., in their use of which H and W preferred the Vaticanus (***B***), T the Sinaiticus, ℵ, found by him. He therefore added in a second critical apparatus other important readings, together with a list of the most important MSS. which give them, especially in order to draw attention to the so-called „Western" text (which, however, is also largely presented by the Old-Syriac translation and by some early Egyptian Papyri); for the Gospels and Acts he drew them chiefly from the Codex Bezae Cantabrigiensis (***D***), in so far as its readings were not already brought forward by H in his „rejected readings" (v. p. 76*). The number of these further readings was increased with successive impressions and important conjectures were also added.

My father had planned a great re-cast of his edition, with a blending of the two series of readings etc., to follow the

---

[4]) Such variations of orthography as were essentially unimportant have been passed over, e. g. *ν ἐφελκυστικόν*, *οὕτω* and *οὕτως*, iota subscriptum, capital and small initials, word separation, breathing and accent, interchange of vowels (*ει* and *ι* etc.), augment (nevertheless essential difference may be concerned, e. g. 1. Th. 2, 8 that between Pres. and Impf.). Such variations in punctuation or paragraph division, as are of greater importance for the understanding of the text, have been noted, see also p. 63*.

[5]) Das Neue Testament. Handausgabe von D. Bernhard Weiss, Leipzig I—III 1894—1900.

appearance of Hermann von Soden's text (1913)[6]), but he died S
before it was published (obiit March 9th, 1913). During the war and post-war period, having been commissioned by the Stuttgart Bible Society with the continuation of the edition, I had for the time being to limit myself to the undertaking of single corrections, to which my attention was drawn by many scholars and clergymen, in a manner which I thankfully acknowledge.

Later, however, more farreaching wishes were repeatedly expressed, in the first place by the congresses of N.T. scholars, which since 1922 took place under the presidency of Prof. E. von Dobschütz, D. D., Halle a. d. Saale[7]): above all the most important manuscript witnesses needed to be added to the readings of HTW, so that the reader might not only become conversant with the opinion of modern editors, but also have before him the testimony of the sources. The criticism, which von Soden's restoration of the text had undergone, did not make it appear necessary to allow it then to give its decisions together with HTW, and thus to change our text accordingly. On the other hand, however, it seemed valuable to show where his judgment differs from HTW; because thereby the preference for ℵ B of the other editors was to a certain extent counterbalanced. Also the relatively small number of variations in the text of H. J. Vogels[8]), A. Merk, S.J. (after his death 1945 edited by S. Lyonnet, S.J.)[8a]) and Bover[9]) did not give enough reason to alter our text.

Several other desires (e. g. larger size, larger type) had to be neglected; because, on account of the stereotyped Latin

---

[6]) Hermann von Soden, Die Schriften des N. T. in ihrer ältesten erreichbaren Textgestalt I. 2203 pp., Berlin 1902—1910, II (Text) 908 pp., Göttingen 1913. — id., Griechisches N.T., Text mit kurzem Apparat (Handausgabe), 463 pp., Göttingen 1913.

[7]) cf. E. v. Dobschütz, Zeitschrift f. d. neutest. Wissenschaft 22 (1923), p. 310; 23 (1924), p. 312. H. Lietzmann, ibid., 23 (1924) pp. 154—157.

[8]) Nov. Test. Graece, textum recensuit, apparatum criticum . . . addidit H. J. Vogels, Düsseldorf, 1st impression 1920. Graece et Latine, 4th edition, Freiburg 1955.

[8a]) Nov. Test. Graece et Latine apparatu critico instructum edidit Augustinus Merk, S.J., Rom 1933; ed. octava 1957.

[9]) Novi Test. Biblia Graeca et Latina critico apparatu aucta edidit J. M. Bover, S.J. Madrid 1948; ed. tertia 1953.

text, which in the Greek-Latin edition appears page by page alternately with the Greek, the size of the page had to remain the same; and the type used for the text, is still serviceable for years to come.

First and foremost, therefore, the critical apparatus has been re-cast according to the principles proposed by me to the congress of N. T. scholars in Magdeburg, 1924. Further improvements are mentioned from time to time in the following pages.

II. The Text.

Thus the text, built up on the work of the 19th century, has remained as a whole unchanged, particularly since the research of recent years has not yet led to the establishment of a generally acknowledged N. T. text. However,

1) the principle, to put into the text the reading represented by the majority of HTW, has been carried out rigorously with those cases also where it had been neglected in the transition from Weymouth to Weiss (1901; v. p. 60*), in order to avoid at that time too great an accumulation of alterations. Thus in about 50 cases words which H puts into [ ], which T or W print without brackets or which W or T omit, have been put into [ ]. In about 40 places new words were inserted into the text in [ ]; e. g. in Mt 6, 8 T and Weymouth had omitted the words ὁ θεός, which H has in his text in [ ]. Therefore they were absent from the first edition of this text and H stand in the apparatus. Now W takes up these words into his text without brackets; in the 3rd edition these were noticed only in the apparatus. This time however, the words ὁ θεός have been set in the text in [ ], because this reading of H is the „mean" reading between T, which omits it altogether, and W, which gives it without brackets. In ten further cases words have been changed, where through the appearance of W in the place of Weymouth the verdict of the majority had changed, without, up till now, a corresponding alteration in the text; e. g. R 5, 6 now has εἴ γε instead of ἔτι γὰρ in the text; for the same reason the punctuation in about 25 cases has been altered. Yet see p. 64*.

2) In the following points on the other hand, which are not concerned with the essential content of the text, the authority of HTW has been neglected:

a) The Greek orthography, which in HTW was substantially that of the Greek writers of the 4th and 5th centuries, has now been regulated according to that accepted by philological scholars for the time in which the N. T. writings originated. I owe these determinations to Ed. Schwyzer, Prof. of Classical Philology in Bonn, through the mediation of Prof. Schmiedel (of Zürich). The philological scholar Friedrich Blass also proceeded, earlier, in a similar way, in his editions of N.T. writings, likewise von Soden in his N. T. and Rahlfs in his edition of Genesis (Stuttgart 1926). Examples for the accent: *θλῖψις*; accented syllable: *ἀντιπέρα*; the breathing: *ἐφ' ἐλπίδι* (only R 8,20); iota subscriptum: *εἰκῆ*, but *ἀποθνῄσκω*; the word-separation: *μήποτε*, but *μή γε*; especially the proper names were written according to the Greek mode (*Τύχικος*), Latin mode (*Μᾶρκος*), Semitic mode (*Ἐνώχ*, but *Ἠλίας*, *Ἰερουσαλήμ*; *Βηθλέεμ*, but *Ἀβιαθάρ*) respectively; *χριστός* was printed in small type where it designates the office of „the Messias" (e. g. Mt 16,16); but in capital type where it has clearly become a proper name, e. g. G 3, 24-29 (in some cases of course different decision is possible). Moreover assimilation has been effected throughout (*ἐγκακέω*, *συμπάσχω*, *συζητέω* etc.), the interchange of *ει* and *ι* regulated (*τραπεζίτης*, but *λογεία*; *Δαυίδ*, but *Καισάρεια*); in the accidence stand *ἐξέδοτο*, *ἀφῆκας*, *κατασκηνοῦν*; on the other hand the irregularities of augments and the interchange of *εἶπα* and *εἶπον* etc., as current in the first century, were left unchanged. In a few cases, particularly where the correct orthography never or hardly ever occurs in the MSS., the traditional form has been kept and the correct spelling relegated to the apparatus with a prefixed (*potius*) or (*rectius*), e. g. with *Κυρήνιος* L 2,2; *γυμνιτεύω* 1 K 4,11.

b) As early as 1914, the division of the text into subject paragraphs had been revised by the N. T. scholars Prof. Haering, Heitmüller, Friedr. Traub, J. Weiss, and according to their observations had been modified by myself, independently of HTW; notice has been taken of the more important deviations (e. g. J 1,11).

c) Heavy type for O. T. quotations (Mt 1,23) or allusions (Mt 3,17; 5,3), which at first followed the text of H, has been revised and cancelled in about 60 cases, where it concerned only questionable allusions, but newly introduced in 35 cases.

d) In the same way, strophic printing of poetic verses had hitherto been regulated according o H; this also has here and there been improved. Semitic words are spaced.

It seems justifiable in these four formal questions (a-d), which do not touch the tradition of the text, that the dependency on the former authorities should have been dropped

3) The verse beginning has been indicated, now more frequently than before, by the sign ı (first introduced by J. A. Bengel 1687—1752), where without further aid it is not clear from the punctuation. The verse division has been determined from v. Soden I 484 f., which only five times (L 24,45 f. Act 2,47 f.; 24,19 ff. 1 K 7,33 f. Ph 1,16 f.) varies from the earliest one, introduced by Stephanus 1551; v. Soden himself sometimes departs erroneously from it in his text.

4) It will surprise former users of our edition most of all that signs have been introduced into the text which, long ago proposed by Prof. Schmiedel (following H) refer to the text-variations in the apparatus. The insertion of these variation-signs proved itself technically necessary, because the addition of MS. witnesses to the readings of HTW at the bottom claimed more room, and therefore it became inadvisable to repeat in the apparatus those words to which the variations belong. At the same time it has a practical value when the reader is referred continually to the apparatus; not only does the mere existence of variations indicate less certainty for the given text, but many variations are in themselves very interesting and indeed may even claim originality; a small number of those which, according to widespread opinion, might be original, in the seventeenth edition have been taken in the text against the majority of HTW; the latter is marked in the apparatus by the sign ❶, e. g. R 5,1. On the other hand the reader may conclude from the absence of variation-signs, that this section has been handed down without substantial variations. And those who want to concentrate only on the text itself, without noticing the variations, will easily get used to over-looking these signs (just as with the accents in Hebrew). The form of the signs indicates at once what sort of variation is concerned (transposition, omission, etc.). Concerning ! see p. 31*.

They are as follows:

a) Substitution.

⌜ = instead of the following word of the text	something else has been substituted in the apparatus, Mt 1,3. 16.	⌜
⌜...⌝ = instead of the following words thus inclosed		⌜...⌝

The forms ⌜, ⌜...⌝, resp., are used if this case occurs a second time in the same verse; ⌜², ⌜²...⌝, resp., if a third time (Act 14,19); ⌜³, ⌜³...⌝, resp., if a fourth time; ⌜⁴, if a fifth time (thus 1 K 7,17).

b) Interpolation.

⊤=here other versions have an interpolation, Mt 1,8. ⊤ etc.
⌜ occurs for a second interpolation in the same verse;
⊤² for a third (Act 18,6).

c) Omission.

O = the following word of the text has	been omitted by the witnesses given below, Mt 1,18. 25.	O
□...⌝ = the words thus inclosed have		□...⌝ etc.

With a second occurrence one finds O², □²...⌝, resp., with a third O³ (Ap 2,13).

d) Transposition.

⌡...⌠ ⌡²...⌠ resp., = the words in the text thus inclosed are offered by the variant (without further alteration) in another sequence; where this change of sequence is not obvious, (Mt 1,18 ***B*** reads *Χριστοῦ Ἰησοῦ*), the words are signified by numbers: Mt 2,22 ⌡4 1—3 = *Ἡρῴδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ*. ⌡...⌠ ⌡4 1—3

e) Punctuation.

:, :², :³ resp., = for the punctuation mark following this sign, another is given below; e. g. Mt 2,6 :, *et* :²—, H means: Westcott and Hort read *σύ, Βηθλέεμ γῆ Ἰούδα*; or Mt 2,4, :· *et* :²; comm means some commentators take the sentence *ποῦ ... γεννᾶται* as a direct interrogative. Or J 1,15 : *(et* :²·*)* H: Westcott-Hort put v. 15 into brackets as a parenthesis. : :²

f) If variations of various kinds are offered for the same section of the text, the substitution signs, ⌜, ⌜...⌝, resp., alone occur; e. g. Mt 13,1 substitution and omission; J 6,17 ⌜: with ℵ, besides the transposition, a word has been omitted. Numbers instead of words are frequently used for abbreviation: Mt 4,3: ***CKpm***; S transpose: *αὐτῷ ὁ πειράζων εἶπεν*; but (***D*** it)sy^{sc} have *αὐτῷ* twice (therefore sign for substitution, not transposition); or Mt 10,8: ***ΚΘal*** omit *νεκροὺς ἐγείρετε*; or J 13,9: ***BW***

read *Πέτρος Σίμων*; ***D***^{pc} only *Πέτρος* (the second word in the text); *472* sy^{s} only *Σίμων*. These variation-signs (without the closing signs ⌉,⌉ and ⌉) are simply repeated below, in order to secure the connection of the variation with the text.

g) The same happens if a part of the text is enclosed in square brackets, meaning that with H or T doubt as to its authenticity exists. (W does not use them). In this case the
[+ ... bracket is repeated below and then following a + sign, those
—... who have these words given, and following a — sign, those who omit them; e. g. in Mt 1,24 there stands in the text [ὁ]; below is stated that the MSS ***BC*ℵ*D*** *al* and Weiss have the article (without brackets, as a recognised part of the text) while ℵ^{pm} and Tischendorf omit it. It may be inferred that Westcott and Hort put it into brackets in their text (cf. p. 76*).

III. The Apparatus.

A) THE READINGS GIVEN IN THE APPARATUS:

1. As hitherto, the Critical Apparatus offers all variations of the text editions of H T W with the exception of the practically unimportant differences of orthography (v.p.60. 63*); in addition, all readings, which Westcott-Hort have entered in the margin of their edition (h) and in the appendix of their small edition (h^{r}, h^{s}). (For details, v. pp. 74—78*).

2. In addition, there are now included from v. Soden's edition, most of the variations in the Gospels (with the exception of some transpositions and other not very important divergences, which had to be omitted through lack of space) and from the Acts onwards all the variations of his text from ours; together with these, the most important readings of his first apparatus, that is those which he thought to be almost or quite as valuable as his text. However, as has been mentioned on p. 61*, his readings have no influence on our text. Also, they are only marked as v. Soden's readings, if neither H, T or W represent the reading in question; thus his decision appears only when it differs from that of the others.

3. The number of the remaining readings (formerly mentioned in the second apparatus) has been increased in accordance with the available space. In this, special attention was paid to newly discovered MSS. (***W***, ***Θ***, Papyri), but also to readings which are familiar to us since the time of Luther's translation, or such as, while indeed of no importance for the investigation of the original text, are nevertheless instructive as to the mode of manuscript tradition, as *ἰϱις*, *ἱεϱεῖς* resp., (i. e. *IPIΣ* understood as iotacism) Ap 4,3, or again such as show the individuality of single MSS. (Latinisms in ***D***, Act 19, 34.35, frequently indicated by *ex* lat*?*), or the relation of individual MSS. to one another, as ***D*** and ***E*** in Act (6, 10. 11 etc.). Other versions are to show, how objections as to language or content had been abolished (therefore the more difficult reading generally is acknowledged as the better one). (*ex* lat*?*) *cj*

4. The number of conjectures taken up has been multiplied, and these have been supplied with the name of the (if possible the earliest) author; *cj* = conjecit has been added where a radical alteration of the traditional spelling is concerned (Mt 7,15). Otherwise, if only accent, separation of words, capital or small type comes into consideration (J 14,3. Act 14,13), only the name is given, or, in general, comm (= commentatores), Mt 24,41. These conjectures stand in brackets, to distinguish them from the readings handed down in manuscripts. Altogether there have been entered about 200 conjectures, with 90 names of authors. comm

With this selection of material offered, at least some wishes will remain unsatisfied; but at any rate some material should be proffered, in the space at our disposal, for use in lectures, and to stimulate to individual study.

B) THE MANUSCRIPT WITNESSES.

To all the readings mentioned under A, 1—3 the most important early witnesses had to be added as briefly, but as clearly as possible, in order that the reader might get an insight into the history of the text and the peculiarity of the single early types of the text. Tischendorf (ed. octava crit. maior) and von Soden served me in the first place as sources

for these, since I could not independently make new collations; besides these I have with great gratitude used for comparison the Synopsis of A. Huck[10]), as well as the editions of Souter[11]) and Vogels, and consulted several commentaries (especially Zahn), and other literature. Those who want more detailed explanation about the individual witnesses, or in general about all questions of textual criticism, may be referred to the pertinent literature[12]). The following pages only contain an introduction.

1. The Greek Manuscripts.

a) In order to comprehend whole groups, v. Soden's signs ℌ and ℜ have been used for the most important early text formations, where these signs in his edition are printed in heavy type, and where such type is to be inferred, because all or at least the great majority of the representatives of the group concerned offer the reading in question (important deviating members of the group will then be mentioned with the variant reading). In the other cases only the most important individual witnesses have been mentioned.

These signs indicate:

ℌ ℌ, the so-called Hesychian or Egyptian type of text, represented above all by ***BℵC*** (the precedence of the Vaticanus will be justified); in the second place follow in the Gospels ***LΔΨ 33*** et alia, in L and J also ***W***; in addition, from Acts onwards, ***A***, and in the Epistles ***P***.

ℜ ℜ, the so-called Koine, i. e. the text-recension which in Antioch and later in Constantinople attained general circulation (the so called Byzantine or Imperial Text, „Reichstext"); represented in the Gospels e. g. by ***EFGH***, in the Acts and Epistles by ***HL***, in Ap by ***046***, as well as by the mass

---

[10]) Alb. Huck, Synopse der 3 ersten Evangelien, Tübingen [6]1922. [8]1931. [9]1936 (ed. by Lietzmann-Opitz). [10]1950.

[11]) Alex. Souter, Nov. Test. Graece, Oxford (1910. [2]1947.)

[12]) As a first introduction may especially be mentioned the late Eb. Nestle's „Einführung in das Griech. N. T." 4th edition, completely revised by E. v. Dobschütz, Göttingen 1923. Or, H. J. Vogels, Handbuch der neutestamentlichen Textkritik, Münster 1923; Fred. G. Kenyon, The Text of the Greek Bible, London [2]1948; Recent Developments in the Textual Criticism of the Greek Bible, London, 1933; Our Bible and the ancient Manuscripts, [3]1939; The Story of the Bible, London, [6]1947; Kirsopp Lake, The Text of the N. T., London, [6]1928.

of later MSS. Since Erasmus used such late MSS. for his edition, we meet this type of text in general in the Textus Receptus (so called by Elzevier 1633), as well as in Luther's translation, which depends on the edition of Erasmus.

(Von Soden's sign for his third main group, $\mathfrak{I}$ = Jerusalem type of text, has, as a unity, not been used, because this group really contains too many diverse elements; also I was not inclined to use a common sign for the so-called „Western" text, because its representatives differ too much among themselves, and are therefore better mentioned individually, as *D*, it, sy^{sc}. For the Caesarean type of text which Lake, Streeter and others see represented in *Θλφ 565 700*, *Θ* stands as inclusive representative).

As signs for smaller groups, I use λ for the „Family *1*" (the minuscules *1-118-131* etc.), examined by K. Lake, and φ for those recognised by Ferrar as belonging together in „Family *13*", (*13-69-124-346* etc.) λ φ

b) For all single MSS. I use the designation of C. R. Gregory, whose lists E. v. Dobschütz in his „Einführung" (v. p. 68* note [12]) and in the Zeitschr. f. d. neutest. Wissenschaft 23 (1924), p. 248 ff.; 25 (1926), p. 299 ff.; 27 (1928), p. 216 ff.; 32 (1933), p. 185 ff.; K. Aland 45 (1954), p. 179 ff.; 48 (1957), p. 141 ff. have extended. The orthography of the single witnesses, in so far as no doubt exists, has been changed to our style; thus *D* writes, properly, διετειας Mt 2,16. Likewise no notice has been taken of obvious mistakes in spelling [18]).

A complete list of the Papyri and Uncials (or Majuscules, i. e. MSS. entirely written in capital letters) giving also designation, age, name, place of preservation and contents of the MSS. will be found on pp. 14—16* and on the enclosed book marker.

In particular it has to be mentioned:

B and ℵ (often included in $\mathfrak{H}$), though not all their variations have been taken into account, are, however, continually cited, whenever their readings appear; frequently also *C*, occasionally *L*, from Acts onwards frequently *A*, in the Epistles *P*. In the same way, whenever their versions occur, *D* (Cantabrig.) in the Gospels and Acts (together with it in the Acts often *E*), and in Paul *D* (Clarom.) and *G* are always *B* ℵ *D* *DG*

[18]) The original version of a manuscript is designated with*, later correctors with ^{c} or $^{1\cdot2\cdot3}$, a marginal version with ^{mg}, and the probable reading with ^{vid}; cf. Mt 21,7. R 1,7. Mc 14,20. * $^{c\ 1\cdot2\cdot3\ mg}$ ^{vid}

Θ named; just so Θ, as chief representative of the Caesarean Text (see pag. 69*), is always mentioned. Above all,

P the most important Papyri (P) and newly discovered frag-

0189 ments of Majuscules, as 0189, are taken into account; on the

33 etc. other hand only a few of the Minuscules (33, 614, 1 in Ap etc.),

39 lect occasionally also lectionaries (39 lect, 47 lect), which do not contain the complete text, but only extracts for reading in church. These last witnesses, however, are not generally mentioned beside the great MSS. BN etc. (except when all witnesses must be cited), but only where they represent peculiar readings.

The sequence of the witnesses is as a rule: first any papyri that may occur (P with the number of Gregory-Dobschütz), then 𝔖 or its individual representatives, respectively; after these 𝔎, and then the rest of the witnesses (DΘ etc.).

c) Finally, it ought at least to be indicated how the remaining MSS. and groups appear, which are not individually named:

A full stop after the witness indicates that all witnesses to the reading concerned (here also with translations and

B. Fathers included) have been cited, e. g. Mt 1,16; 5,13. By that, however, is not meant that all other witnesses support the text, since other variants can exist which have not been quoted in this edition of ours.

B Bpc Nothing or *pc* (*pauci*) behind the witnesses named means that a few other MSS. of no special importance read the same; e. g. Mt 1,3.7.

al *al* (*alii*), a greater number, also out of other groups, e.g. Mt 1,10.

pm *pm* (*permulti*), the majority of the remaining witnesses; *pm* was usually put where v. Soden printed in heavy type the sign for his third main class, 𝔍; e. g. Mt 1,7.8.

pl *pl* (*plerique*); most witnesses; e. g. Mt 1,19.

rell *rell* (*reliqui*); all witnesses except those enumerated with the full stop; e. g. Mt 1,25.

However these designations, as has been said above, are only valuable as intimations.

For the way in which the witnesses for the text can be inferred where they are not directly named, v. p. 78*.

2. The Old Translations.

From these only the most important could be named, chiefly out of the Latin and Syriac tradition; the Egyptian was occa-

sionally cited, where it differs from $\mathfrak{N}$; in addition others from time to time, such as the Gothic and Armenian. In the case of transpositions, choice of clause particles and the like, the translations have been mostly neglected, because the inference from them to the Greek original is not safe, much more influence of the language concerned being possible.

a) The Latin Translations.

a) "it" designates all or a greater number of Old Latin witnesses (formerly comprehended under the term "Itala"); in the case of less numerous attestation the single MSS. are named (*a*, *b*, *c*, etc). Of these (according to v. Dobschütz, Einf. [4]pp. 17. 19) *e k* (in Act Cath Ap *h*), offer the oldest African text, *b ff*^{2} *ac* (*d e gig*) the later European, *f l q* approach the Vulgate; some are mixed; details see Einf.[4] 103—5 and now the edition of A. Jülicher, Itala. I Mt 1938, II Mc 1940, III Lc 1954. — it — *a*, *b*

Of these have been cited singly (with the century in which each was written following) in the Gospels: *a* IV. V. *b* V. *c* XII. *d* VI. *e* IV. V. *f* VI. *ff*^{1} XI. *ff*^{2} V. *g*^{1} IX. *g*^{2} X. *h* V. *i* V. *j* V. VI. *k* IV. V. *l* VIII. *m* VIII. IX. *mm* VIII. IX. *n* V. VI. *q* VII. *r* (*r*^{1}) VI. VII. *r*^{2} IX. *z* VI. VIII.

in Acts: of the preceding *d*, *m*, in addition *gig* XIII. *h* V. *p* XIII. *s* VI. *t* XI. *w* XV.;

in the Cath. Epistles: *h m s* (see Acts), *ff* IX. *p* XIII. *r* VII. *t* XI.;

in Paul: *m* (see above), in addition *d* VI. *e* IX. *f* IX. *g* IX. *r* VI.;

in the Revelation: *gig*, *h* (see Acts).

β) vg = Vulgate; when necessary, the official Roman editions — vg

vg^s = Sixtina 1590 (more rarely cited e. g. L 11,2), and — vg^s

vg^{cl} = Clementina 1592, e. g. Mt 7, 11, — vg^{cl}

have been distinguished from the original Bible revision of Jerome, as it is contained in the old MSS. and set out by Wordsworth-White; for this stands

vg^{codd}, e. g. Mt 7, 11. — vg^{codd}

In special cases single MSS. of the Vulgate have been named; thus vg^{am} = Amiatinus 1 J 5,10; ^{fuld} = Fuldensis H 11,37; $^{cav\cdot tol}$ = Cavensis, Toletanus 1 J 5, 7. 8. — vg^{am} etc.

γ) lat = Vulgate and some of the Old Latin MSS. (Then other Old Latin MSS. stand on the opposite side, just as, in the reverse, the position of lat or vg on the other side should be inferred from the citing of "it"). — lat

latt = the complete Latin tradition. — latt

b) The Syriac Translations.

α) For the Gospels there have been mentioned particularly the representatives of the old Syriac Translation, which may well have originated in the second century, thus:

sy^s sy^s = the palimpsest, written in the 4th or 5th century, which was discovered on Sinai in 1892 by Agnes S. Lewis, and

sy^c sy^c = the 5th century MS. edited by Cureton 1858.

β) In addition for the whole N. T.:

sy^p sy^p = Peshito, the Revision of the Bible by Bishop Rabbula of Edessa (411—435); from it are missing 2 P. 2. 3 J. Jd. Ap. Frequently it is identical with ℵ.

sy^h sy^h = the Revision of Bishop Thomas of Charkel (Heraclea) (616 A. D.)

sy^{hmg} sy^{hmg} = the specially important marginal readings from this Revision.

γ) more rarely are mentioned:

sy^{pal} sy^{pal} = lectionary and further fragments of the Palestinian Syriac translation (preserved from the 6th century).

sy^{ph} sy^{ph} = the translation made at the instigation of the Metropolitan Philoxenus of Mabug (488—518); used for the passages missing in sy^p.
($sy^{p \cdot h}$ Act 18,11 = Peshito and Harclensis, is to be distinguished from sy^{ph} = Philoxeniana).

sy δ) sy = all or at least the most important Syrians in agreement.

c) Other Translations more rarely cited:

sa sa = the Sahidic, originating in Upper Egypt in the 2nd or 3rd century and received in fragments dating from the 4th century onwards.

bo bo = the Bohairic, originating in Lower Egypt in the 3rd or 4th century, eldest MS now Pap. Bodmer 3 (4th century).

aeg aeg = the Egyptian translations together.

Further there have been cited occasionally:

aeth aeth = the Ethiopic,

arab arab = the Arabic,

arm etc. arm = the Armenian,

georg = the Georgian, georg

got = the Gothic Translation (often = ℜ). got

That itsy, latsy have been printed together may be excused as an abbreviation.

3. The Fathers.

Only the earlier of these could be cited, as a rule, and even these only when no Greek MSS., or none of importance, support the text in question. Here also I had to confine myself to the statements of Tischendorf, von Soden etc. However, Prof. Schmiedel has very kindly checked the quotations from Marcion, from Harnack's edition, and the statements about Irenaeus I have taken from Sanday and Turner (N. T. S^{i} Irenaei, Old Latin Biblical Texts, VII, 1923), bringing in therewith also B. Kraft, Die Evangelienzitate des hl. Irenaeus (Bibl. Stud. 21,4) 1924.

If a writer does not support the same reading throughout, he has usually been neglected; whenever he is named however, it is signified through an added ^{pt} (= partim) that his testimony is divided, e. g. Or^{pt} R 3,5. Or^{pt}

The following writers appear (the century or year of death has been added; if appearing only once or twice, the reference also):

Act Pl et Thecl (= Acta Pauli et Theclae), II, 2 T 4,19.
Africanus (Julius, in Euseb), III, L 3,24.
Ambr(osius), 397.
Ambst (= Ambrosiaster), IV: Commentary on Paul ascribed to Ambrosius.
Apollin(aris), IV, H 3,10.
Athan(asius), 373, L 4,1. Act 5,3.
Aug(ustinus), 430.
Bars(alibi), 1171, Mt 1,16.
Beda, 735. Act 22,28.
Chr(ysostomus), 407.
Cl(emens Alexandrinus), 212.
Cl^{hom} (= Pseudo-Clement. Homilies), II? IV?
Cl^{ro} (= Clemens Romanus) I, R 1,32. H 1,4.
Cypr(ianus), 258.
Cyr(illus Alex.), 444, Kol 2,2.
Dial(ogus) Timothei et Aquilae, V?, Mt 1,16.
Did(ache), circa 130, Mt 6,9-13.
Dionys(ius Alex., in Euseb), III, Ap 1,9.
Doroth(eus), VI, L 18,14.
Ephr(aem the Syrian), 378.
epist(ula) Lugd(unensis in Eus. hist. eccl. V, 1), c. 177, Ap 22,11.
Epiph(anius), 402.
Eus(ebius), 340.
Euthal(ius), V.

Ev(angelium) Petri, II, L 23,48.
Ev. sec(undum) Hebr(aeos), I, Mt 23,35.
fragm(entum) fajjum(ense), III, Mc 14,28.30; cf. Hennecke, Apokr., ²1924, p. 38.
Fulg(entius), 533, Mt 25,46.
Greg^{naz} (Gregory of Nazianzus), 389, 1 K 8,6.
Greg^{nyss} (Gregory of Nyssa), IV, L 11,2.
Hier(onymus), 420.
Hil(arius), 368, Kol 2,2. H 12,22f.
Hipp(olytus), 234, Ap 17,8; 18,2s
Ir(enaeus), II;
Ir^{arm}, Ir^{lat}, resp., when the original and the other translation are missing (frequently), or show deviations (more seldom).
Isidorus Pelus., V, Kol 1,15.
Ju(stinus), II.
Lcf (Lucifer), 371.
M(ar)cion, II.
Non(nus), IV. V. John
Or(igenes), 254.
Papias, II, Act 1,18.
Pelag(ius), IV.V.
Polyc(arpus), 155 (?), R 14,10.
Porph(yrius), III, Mc 15,34.
Prim(asius), VI, Ap.
Prisc(illianus), 385.
Ps(eudo)-Ign(atius), V, R 9,5.
Ps(eudo)-Vigil(ius), 1 J 5,7.8.
Rufinus, 410, G 2,20.
Tert(ullianus), II. III.
Theo(dorus)^{mops}, IV.V, H 4,2.
Tyc(onius), IV, Ap.
Vigil(ius) V.

C) DESIGNATION OF THE MODERN EDITORS.

1. In the readings of the first Apparatus of the earlier impressions it had only been specified (v. p.59*) whether Tischendorf, Westcott-Hort or Weiss supported the text in question. I could not resolve, however, as was repeatedly desired, wholly to omit these statements; because for one thing they are necessary to justify the formation of the text as based on HTW; and then they are an indication for the beginner showing which of the readings cited has been most esteemed by leading scholars. But because the citation of the early witnesses is of the chief importance, the modern editors have been named after these in lighter print (separated by ;); cf. Mt 1,5 etc. A note such as L 10,38: *εις τον οικον αυτης* **ℵDΘ***pl*; W (*sed—αυτης*) [h] means, that B. Weiss also has the words, offered by the group **ℵ**, by ***D***, ***Θ*** and most other MSS., but without *αυτης*, for the omission of which when *οικον* is read, however, no MS. testimony occurs; Westcott and Hort quote these four words in brackets in the margin. In detail signify:

T a) T, the small stereotype edition of O. v. Gebhardt, 3rd impression [14]) which presents Tischendorf's latest text, and

[14]) N.T. Graece ex ultima Tischendorfii recensione edidit Oscar de Gebhardt. Ed. stereot. minor, tertium emissa. Lipsiae. 1895.

which by my father that time was taken as basis for comparison. Occasionally his fourth impression (1898) has been quoted as T^4, e. g. 2 K 5,19. Frequently also Tischendorfs ed. octava (1869—72) has been resorted to and its occasional peculiarities designated by Ti, e. g. Act 15,40, while Ti-Gr, e.g. Mt 7,13.14 denotes Gregory's corrections in the third volume of this edition (Prolegomena 1894). T^4 Ti Ti-Gr

b) After the first impression of B. Weiss (W; for the title v. p. 60*) the second had also been compared; W^2 means its occasional peculiarities. It is specially to be observed that later on B. Weiss altered his judgement on many passages (in Studien und Kritiken 1911 and 1913); these supplements are now determinative for our statements; in the same way many mistakes of his edition have been silently corrected by us with his written consent, so that the reader will learn his real opinion, not out of the edition of B. Weiss himself, but only from the data of our apparatus. (Also the small edition of 1912[15]) contains the old mistakes and in addition many new slips). Thus where the printed W does not agree with our collation, such a case is to be assumed (similarly with S, v. infra p. 77*). W W^2

c) Westcott and Horts (H, v. p. 59*) small edition, London 1895, was used, but also other impressions and their large edition were used collaterally, cf. L 7,47. R 8,20. $\mathcal{H}$ is put instead of H for their text, where they put opposite in the margin a reading regarded as approximately of equal validity; h designates these marginal readings. When $\mathcal{H}^a$, h^a respectively occur, an "alternative reading" is concerned, which can be accepted or not at choice; these are all of an orthographical nature, but some contain material variations as well; only in this case have they been recorded by us (from the Appendix of the second volume of the large edition of H); cf. Act 5,15; 15,28. h "MSS" stands, as with H, in five places (Mc 4,21. Act 6,5. G 2,14. H 7,1; 11,35) where Westcott and Hort quoted in the margin a reading, although intrinsically unreliable either from its language or content, on account of its appearance in otherwise good MSS. (with regard to h^r, h^s, see later). In [ ] stand those words, with regard to whose reception or H $\mathcal{H}$ $\mathcal{H}^a$, h^a h "MSS"

[15]) Das N. T. griechisch. Nach dem Text von D. Bernh. Weiss. Berlin, Preuß. Hauptbibelgesellschaft. 1912.

omission they were uncertain (as with T); in our apparatus
[H] [h] then [H] stands, or when in the margin [h]: Mt 1,18; 15,14; occasionally has such an [h] been resolved by us into h^1 (reception) and h^2 (omission), as in J 10,39, where they write in the
[....] margin [*παλιν*] *αυτον*. They put into double brackets those passages which by the "Western" witnesses are either omitted ("Western non-interpolations", Mt 27,49. L 22,19 f; 24,3.6.12. 36.40.51.52) or on the other hand are offered ("Western interpolations" Mt 16,2 f. Mc 16,9—20. L 22,43 f; 23,34. J 7,53—8,11). — In addition for clearness sake, it may be explicitly stated that Wh is by no means = Westcott and Hort, but = B.Weiss
(Wh, Th) and the Englishmen's marginal reading; similarly Th = T and h.

Thus the constitution of the text of H, like that of T and W can be fully and with certainty inferred from our edition (Text and Apparatus), with the exception of the orthography, which was formed independently of them (v. p. 63*); whenever in the apparatus the editors have not been quoted, they agree with our text.

2. Moreover, as before, the readings offered in the Appendix of Westcott-Hort's small edition (and in the appendix of their large edition spoken of in detail) are also fully and precisely reproduced. (These however, have no influence on our text formation). There are in the first place:

a) "noteworthy rejected readings", designated by
h^r us as h^r; such as originate from a specially interesting We-
$\dashv h^r \vdash$ stern tradition, are enclosed by them in $\dashv \vdash$ cf. Mt 9,15; ^{v} has been added by us where they give a Greek reading, which
h^{r^v}, h^{r^e} they found only in translations ("versiones"), cf. Mc 6,33 $h^{r\beta v}$; ^{e} we subjoin where according to their own principles such a reading was to be corrected ("emendandum"), cf. Mt 27,17 (they print in their appendix *Ιησ. Βαρ.*, but the MSS. which they cite for this in the appendix of their large edition, have *Ιησ.*
$h^{r lat}$ *τὸν Βαρ.*); ^{lat} we add where they reproduce in Latin a reading represented only in translations, because they could not with certainty re-translate it into Greek, e. g. L 21,11; (the MS. *1012* was still unknown to them).

b) Of the second kind are the "suspected readings",
h^s h^s: readings which indeed give a good sense, but of which on account of un-reliable attestation they were suspicious, so that they did not venture to take them up into the text, but

relegated them to the appendix. As counterpart to these we have subjoined a ^{db} (= dubitantes posuerunt) to those readings which, in the passages in question, on account of their good attestation they have taken up into the text or margin, but which nevertheless because of their bad sense aroused manifest doubts in them, which caused them to offer in the Appendix a better, though by its attestation suspected reading (h^s); e. g. Mc 4,28 H^{db}; R 8,2 h^{db}; the same is to be inferred where only h^s, but not their text (because agreeing with ours) appears in the apparatus, as Mt 21,29—31. R 15,32. Whenever they were inclined to regard one of the badly attested readings as original, on account of its good sense, we put instead of h^s, h^{ell} (= eligunt) when both editors took this view, and h^{el} (= eligit) if only Hort; cf. Act 13,33. 1 P 1,7. A simple H^{db} means that this passage did indeed appear doubtful to them, but that they did not wish to give the preference to any other reading; cf. Mt 15,30 (concerning the order of words); J 4,1. Where they did not approve any traditional reading, but made a conjecture, this is designated by h^s *cjj* (= conjecerunt), when both make the conjecture, e. g. Act 12,25, and by h^s *cj* (= conjecit) when only one does so, as Mt 28,7.

H^{db}, h^{db}

h^{ell}

h^{el}

h^s *cjj*

h^s *cj*

Where several such references have been made to the same passage, they have been enumerated by us according to the sequence of H ($h^{r1.2}$ etc.), but they have sometimes been arranged in our apparatus according to the sense, e. g. L 24,39. Act 13,42. Thus it means, taking Mc 4,28 as example, that the reading of ℵ𝔄*pl* was taken up by these editors into their text, though not without hesitation; the reading of ***DW*** and ***B*** (= our text) they regarded as noteworthy, but nevertheless they preferred *C**. These data, h^r, h^s etc., are valuable even now, after the early witnesses have been added, because they show the reader that the two great English scholars entered into an often very detailed discussion of the passages in question; this can be looked up in the second volume of their large edition.

$h^{r1.2}$ etc.

DW

3. It has already been stated above (p. 66*) to what extent we have used v. Soden. It is the case with him as with W, that the not infrequent mistakes of his edition have been silently corrected by us, whetner on the ground of his own consent communicated by letter, or after his death that of his

S co-worker Prof. Eissfeldt, given to Prof. Schmiedel. S, then,
s signifies the text of v. Soden, s a reading in his first apparatus which he held for approximately of equal validity (s^1, s^2 etc. resp., when several such are offered, as in Mt 1,16);
S stands for his text where such an s stands against it (Mt 1,16). That these data, however, only occur when H or T or W do not already present the variant in question, when therefore S stands alone in his judgement, has likewise been already stated above; he also has *προς αυτον*, for example, Mt 3,15; but this is not expressed in addition to T and h. These signs HTWS belong to inserted readings, which for the sake of abbreviation have been enclosed in ( ), only when they also stand in the brackets, as in J 5,4; cn. J 12,4.

D) THE ATTESTATION OF THE TEXT.

As far as possible the reader ought to find out which witnesses support our text. These of course are as a rule only
: *txt* explicitly named (following : *txt*) when there are but few (Mt 1,5) or when not ℌ, but ℜ and other witnesses support it, (Mt 8,23). But in other cases they can be inferred, to a certain extent, according to the following rules:

Where ℌ (*B*ℵ resp.) *D* and *Θ* (in the Epistles, ℌ*DG*) have not been named with a variant, they agree with our text. Excepted are those rare cases where they offer an unimportant reading not quoted by us, or have a lacuna; from *pl* with the variant is to be inferred *pc* (nothing, resp.) with the text reading; from *pm*, *al* and vice versa (for these abbreviation cf. p. 49*). Thus, Mt 4,9, it follows from ℜ*Θpl* that ℌ*D*, but few or no witnesses besides, agree with our text; Mt 2,18 *C*ℜ*Dpl*: thus ℌ (setting aside *C*) agrees with our text (*Θ* lacks); Mt 5,27 *LΘΦ pm*: consequently ℌℜ*Dal* agree with the text; Mt 1,18 ℜ*33al*: thus ℌ (except *33*) *Θpm* agree with the text (*D* lacks); Mt 1,22.23 *Dpc*: hence ℌℜ*pl* agree with the text (*Θ* lacks). Similarly when several variants are offered, as in Mt 10,8 from *PΔpc*, *348pc*, ℜ*Θal*: thus ℌ*Dal* support our text; Mt 12,50 ℌ (except *C*) and ℜ*Θal* agree with the text. When in Mt 13,28, ℵ (*D*) *al* for the variant, *BCpc* for the text have been adduced, it is to be inferred that there is at least one more reading, supported by ℜ*Θal*, which is not worth mentioning; similarly with R 10,14 etc. All that is necessary about the conclusions from "it" and "lat" respectively has

already been said (p. 71*). That there is always somewhat of an uncertainty in these inferences, has already been remarked. But space forbids us to go further in quoting the witnesses for our text.

E) ADDITIONAL SIGNS IN THE APPARATUS.

The variants to different parts of the text in the same verse are separated from one another by | , those belonging to the same part of the text by : (Mt 1, 8. 11 resp.); readings which have been separately quoted, but which according to the sense belong together, have often been connected by "*et*" (Mt 10, 25; 12, 36). Often only that part of the Greek word, upon which the difference depends, has been reproduced below (*-φαδ* Mt 1,8). With longer readings, or a series of such, the words identical with the text, or with the foregoing reading respectively, have often been abbreviated with a full stop (Mt 10, 11; 1, 16. Kol 2, 2). Accents and breathings appear in the apparatus only where it seemed convenient for clearness sake (*ἡ* and *ᾗ* or *ἡ* or *ἤ*) or when the variation consists just in different accentuation (e. g. J 3, 36); such variants which relate merely to accentuation, word-separation and punctuation, stand in ( ) as do conjectures. Occasionally also an actual variation in the content of the letters, which is only a little different from another, has been inserted in ( ) for the sake of brevity, as in Mt 14,6 where ***ℜal*** have *γενεσίων δὲ ἀγομένων*; that ***S*** here relates only to ***CKΘal*** was said above (v. p. 78*). Also in brackets stand single witnesses which, agreeing in general with the foregoing reading, deviate from it in small details which are not mentioned, as in Mt 14, 24 (***D***), which has *ἦν εἰς μέσον τῆς θαλ.*, and (***Θ***), which, like ***B***, reads *ἀπεῖχε ἀπὸ τῆς γῆς σταδ. ἱκανούς*; such witnesses are separated by a comma when their variations relate to various points (L 12, 38); a ***ſ*** is placed before when the variation consists only in a different word-order: Mc 8, 10: ***D***it insert *αὐτὸς* before *ἐμβὰς*, not after it.

The editors sometimes enclose a parenthesis between cursive brackets *(. . .)* or hyphens — —: J 1, 15. Act 10, 36. 37. 2 K 12, 3 (T omits the hyphens).

Occasionally parts of words not in the tradition but only surmised, have been enclosed in square brackets: *παν[τες?]* Act 8, 6 etc. *πραντη|τα* Tt 3, 2 marks the end of the stich in ℵ.

| : *et* *-φαδ* ( ) (***ſ*** ***D***) *(. . .)* — — *παν[τες?]*

p) In the Gospels it is often intimated through a prefixed *p* that the reading in question has probably crept in from one of the other Gospels (Mt 5,39.44), it may be either under the influence of the early Harmony of Gospels of Tatian, or through later harmonising; also in other passages the presumed origin of a variant has been occasionally indicated by a Bible reference, as in Mt 6,13; 8,11. With regard to (*ex* lat?) v. supra p. 67*.

(*sic*) By striking forms stands (*sic*), in order to exclude the
it. etc. thought of a misprint (J 1,13. Act 17,31 ***D***); *it.* = item; *c.* = cum (Act 28, 29); *ead.* = eadem; *eti.* = etiam; *i. e.* = id est (Act 11,2); *cf.* = confer; *add.* = addunt (Act 10,6); *v.* = *vide*; *vl.* = vel; *vs.* = versus; *om.* = omittit(-unt) where neither ○ nor — are applicable.

The variant signs have already been explained on p. 65* But a few examples shall show further what has been said as briefly as possible in the apparatus.

J 16, 28: □ ***DW*** *b* sy^{s}. means: the words *ἐξῆλθον ἐκ τοῦ πατρὸς* are omitted by the Greek MSS. ***D*** and ***W*** and the Old Latin *b* and the Sinai Syriac, but by no other witness (note the full stop).

J 18, 3: Our text has ⌜[*ἐκ*] *τῶν*⌝; the apparatus says: T and 𝔖 (i. e. v. Soden's text) have *ἐκ τῶν* in agreement with ***ℵDL*** and the Old Latin *a*; W omits *ἐκ* as does ***B*** (and one or two other unimportant witnesses); s (v. Soden in the first apparatus) omits both words in agreement with ***CℜΘ****pl*; that H, like our text, has it, is to be inferred. Here, contrary to the rule of p. 66*, 𝔖 has been placed beside T, because it is concluded from s that v. Soden's text has something different, but it is not seen with whom he agrees, without further information.

Act 15,23: instead of *ἀδελφοί*, ***ℜE*** and most others, in like manner W, read *καὶ οἱ ἀδ.*; the minuscule *467*, the Sahidic translation and Origen omit it; in support of our text are to be inferred ***𝔖D***, as well as the editors H and T.

Kol 3,15: ○ ***B*** *1739*; [H]: ***B*** and *1739* (and others of no importance) omit *ἑνί*; H has it with brackets in his text, T and. W without brackets.

IV. The Additions in the Outer and Inner Margins

1. In the outer margin parallel references, much more numerous than in other editions, have been specified;

many of these my father and I owe to the continual co-operation of his friend, the Rev. Leube-Ludwigsburg († 1934). I am grateful for many further contributions from the most varied quarters. The references have now been newly revised and arranged, while they stand as far as possible against the line of the text to which they belong. The numbering of the verses follows the Hebrew in the O. T., except when by Lxx the Septuagint is referred to, because a parallel especially to the Greek translation of the O. T. appears, e. g. Mt 1,11. (Occasionally also the later Greek translation of Symmachus (1 K 4, 13) or Theodotion (L 7, 19) is referred to). When necessary the varying numeration is added in [] (Mt 16, 27; 24, 31); references quoted together from the same book have been connected by ;.

Lxx

Symm

Theod

Sir32[35],24

The abbreviations are:

Gn Ex Lv Nu Dt Jos Jdc Rth 1. 2 Sm 1. 2 Rg 1. 2 Chr Esr Neh Esth; Job Ps Prv Eccl Ct; Is Jr Thr Ez Dn Hos Joel Am Ob Jon Mch Nah Hab Zph Hgg Zch Ml; Jdth Sap Tob Sir Bar 1—4 Mcc; Mt Mc L J; Act; R 1. 2 K G E Ph Kol 1. 2 Th 1. 2 T Tt Phm; H; Jc 1. 2 P 1—3 J Jd; Ap. Besides these occur: Ps(almi) Sal(omonis), Ascensio Isaiae, Ass(umptio) Mosis, Apc (Apocalypsis) Eliae, 4 Esra, Henoch; Aratus (Act 17, 28), Epimenides (Tt 1, 12), Menander (1 K 15, 33).

Gn Ex etc.

unde? stands where a quotation is to be presumed, but where no source is known (J 7, 37. E 5, 14. Jc 4, 5.); similarly a ? stands where the reference is uncertain (Mt 27, 9. J 2, 4. Act 20, 35.).

unde?

?

In ( ) stand passages of contrasted meaning or of more remote connection; so at Mt 3, 15 (Jesus fulfils all righteousness by being baptized) there stands in the margin (L 7, 30): the Pharisees despise the counsel of God in not being baptized.

(L 7,30)

A ! following the reference means: further parallels are to be found there; so e. g. with R 1, 28 all "sin-catalogues" have been enumerated; by the other passages (e. g. 2 K 12, 20) stands only R 1, 28! Similarly in the margin at Act 19, 1 stands: 18, 24! There all those passages where Apollos appears have been cited. To a large extent in this way, a small concordance has been given. Parallel references which are missed from the margin of Mc and L occur in Mt at the corresponding passages.

R 1,28!

The references to the parallel passages within the Synoptics, which were originally given according to the German Bible, have now been in many places corrected according to Huck's "Synopse"; e. g. Mt 3,1—12 has now been divided into 1—6; 7—10; 11. 12, because there is a parallel to 7—10 only in L.

c. Abbreviations in the margin: c = capitulum, e. g. Mt 5,1;
s. ss. p. s. = versus sequens, ss. = sequentes, e. g. Mt 1,3; p. = and
etc. parallels, e. g. Mt 4,3; 6,10; etc. stands when many similar passages occur, but which through scarcity of space could not be enumerated, e. g. J 1,42 for the occurrence of the name Kephas in Paul.

2. In the inner margin text-divisions of earlier times will be found:

a) The old Greek division into paragraphs (*κεφάλαια*),
1 2 with small italicised numbers (*1* against Mt 2, 1; *2* against 2,16). That the first paragraph of each writing has no number is found equally in the Corpus Juris and the works of the Greek Fathers, e. g. Chrysostom. The descriptive headings (*τίτλοι*) belonging to the single paragraphs occur in older editions of the N. T. and in v. Soden I p. 405 ff.

b) The division of the Codex Vaticanus (***B***), with which that of the codex ***Ξ*** exactly agrees; it is reproduced with
1 larger, upright figures (Mt 1, 6. 12 etc.) From Acts onwards there occurs in ***B*** in addition a second division from a later
1 hand, which is designated by us by small figures in heavy type (Act 2,5. 14 etc.). Since the Vaticanus breaks off at H 9,14, only the *κεφάλαια* are found in the remainder. A figure lacking in the manuscript is added in ( ), e. g. Mt 3, 4. 5; one to be omitted is made known by [ ] e. g. 1 K 14, 5.

That these details are also important, follows, for example, from the fact that in the older division of the Vaticanus the Epistle to the Hebrews begins with paragraph 59, i. e. in an ancestor of the Vaticanus it stood between Galatians (54—58) and Ephesians (70 ff.).

c) Above all occur in the Gospels the Sections and Canons of Eusebius, about which he gives an explanation in his letter to Carpian (p. 32*). (Details have been given by Eb. Nestle in his article on "Die Eusebianische Evangeliensynopse" in the "Neue kirchl. Zeitschrift" 19 (1908), Heft 1—3). Eusebius in his age, since then there were none of the pre-

sent chapter divisions (13th century) or verse-numbering (1551), intended to direct attention to the parallel passages in the Gospels; he therefore divided them into short paragraphs (Sections), 335 in Mt, 233 (after him 241) in Mc, 342 in L, 232 in J; he arranged their series numbers in ten tables (Canons), each according as the paragraph in question appeared in 3, 2, 1 or none of the other Gospels, and placed against each of them the numbers of the parallel passages. E. g. against L 6, 20 stands in the inner margin ^{46,5}: 5 is the number of the table con- 46, 5
cerned; when this is referred to (p. 35*) and the 46 looked for in the Luke column, then no. 25 is found against it under Mt. This series number stands in the margin at Mt 5,2, i. e. at the beginning of the Beatitudes, as 46 does in Luke. Against L 6, 24 stands 50, 10; table 10 contains the paragraphs peculiar to each Gospel; to this "woe" there is no parallel. It is thus a very accurate and ingeniously conceived work of this early scholar of the church. For the marginal numbers in conjunction with the earlier printed editions and the introductions of Scrivener, Gregory and v. Soden, my father had used also the old witnesses themselves: the Greek MSS. ℵ*ACD*, the Old Latin MSS. *b f g*, the Gothic and the Coptic (G. Horner 1898) translations, so that now for the first time this work of Eusebius appears in a reliable form. He gave the Letter to Carpian according to Tischendorf, using also Gregory ("Textkritik" p. 863 f.) and v. Soden (I, 388 f.); in the apparatus will be found the variations of the earlier editions of E(rasmus) $^{2-5}$, Stephanus (𝔖), M(ill), Ma(thaei), L(loyd) 1828 and 1836, Scr(ivener), Ln(Lachmann), 𝔗(ischendorf) and 𝔚(ordsworth-White). The lists have been given according to Ph. Buttmann jr. (1842 in Lachmann's edition) and also compared with the former editions.

Where the commencement of one of these divisions (a—c) does not coincide with our verse-beginning, it has been marked with an asterisk.

It is still left to me to say a word of most hearty thanks to all who have helped me with the fresh revision of the edition; in the first place to my father's friend and co-worker of long standing, Prof. P. W. Schmiedel of Zürich, who has given me necessary directions and always assisted me with

indefatigable counsel, and to Prof. E. v. Dobschütz of Halle a. S. († 1934) as the president of the conferences of N.T. scholars; but besides these, also to many others for advice and contributions given both orally and by letter. I thank also the Württ. Bibelanstalt at Stuttgart, which has shrunk from no expense in order to render the edition once more serviceable, and I join therewith the request for further co-operation, in the communication of mistakes which may occur and of requests.

As in the years past, so also in the future may this edition find diligent users in the School, University, and Study, and so may this work on the outer clothing of the Divine Word help also to an ever new comprehension of its inner value.

Ulm a. D., Germany.

Erwin Nestle, D. D., Ph. D.

Additions and improvements since the seventeenth edition see p. 31*.

NOVUM TESTAMENTUM GRAECE

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ 1
Κατα Ματθαιον 1
Κατα Μαρκον 84
Κατα Λουκαν 138
Κατα Ιωαννην 230
ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 297
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΑΥΛΟΥ 391
Προς Ρωμαιους 391
Προς Κορινθιους α' 426
Προς Κορινθιους β' 457
Προς Γαλατας 479
Προς Εφεσιους 489
Προς Φιλιππησιους 501
Προς Κολοσσαεις 508
Προς Θεσσαλονικεις α' 516
Προς Θεσσαλονικεις β' 523
Προς Τιμοθεον α' 527
Προς Τιμοθεον β' 535
Προς Τιτον 542
Προς Φιλημονα 546
Προς Εβραιους 548
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΘΟΛΙΚΑΙ 574
Ιακωβου επιστολη 574
Πετρου α' 583
Πετρου β' 592
Ιωαννου α' 598
Ιωαννου β' 607
Ιωαννου γ' 609
Ιουδα 610
ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ 613

1—17 : L 3,23—38.

Gn 5,1; 22,18. 1 Chr 17,11. **1** *Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ Δαυὶδ* 1,1
υἱοῦ Ἀβραάμ.

Gn 21,3.12; 25,26; 29,35; 49,10. **2** *Ἀβραὰμ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαὰκ δὲ ἐγέν-*
νησεν τὸν Ἰακώβ, Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰούδαν

1 Chr 2,4 s.9. Gn 38,29 s. Rth 4,12.18—22. **3** *καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, Ἰούδας δὲ ἐγέννησεν*
τὸν Φάρες καὶ τὸν ⌜*Ζάρα ἐκ τῆς Θαμάρ, Φάρες*
δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἑσρώμ, Ἑσρὼμ δὲ ἐγέννησεν τὸν

1 Chr 2,10 s. **4** *Ἀράμ,* ǀ *Ἀρὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμινα-*
δὰβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ναασσών, Ναασσὼν δὲ ἐγέν-

Jos 2,1. H11,31. Jc2,25. Rth 4,18—17. **5** *νησεν τὸν Σαλμών, Σαλμὼν δὲ ἐγέννησεν τὸν* ⌜*Βόες*
ἐκ τῆς Ῥαχάβ, ⌜*Βόες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωβὴδ ἐκ τῆς*

Sm 12,24. **6** *Ῥούθ, Ἰωβὴδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί,* ǀ *Ἰεσσαὶ δὲ* 2
ἐγέννησεν τὸν Δαυὶδ τὸν βασιλέα. Δαυὶδ δὲ ἐγέν-

1 Chr 3,10—16. **7** *νησεν τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, Σολομὼν*
δὲ ἐγέννησεν τὸν Ῥοβοάμ, Ῥοβοὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν
8 ⌜*Ἀβιά,* ⌜*Ἀβιὰ δὲ ἐγέννησεν τὸν* ⌜*Ἀσάφ,* ǀ ⌜*Ἀσὰφ δὲ ἐγέν-*
νησεν τὸν ⌜*Ἰωσαφάτ,* ⌜*Ἰωσαφὰτ δὲ ἐγέννησεν τὸν*
9 *Ἰωράμ, Ἰωρὰμ δὲ ἐγέννησεν* ⊤*τὸν Ὀζίαν,* ǀ *Ὀζίας δὲ*
ἐγέννησεν τὸν ⌜*Ἰωαθάμ,* ⌜*Ἰωαθὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν*
10 ⌜*Ἀχάζ,* ⌜*Ἀχὰζ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐζεκίαν,* ǀ *Ἐζεκίας δὲ*
ἐγέννησεν τὸν ⌜*Μανασσῆ,* ⌜*Μανασσῆς δὲ ἐγέννησεν τὸν*

Esr 1,32 Lxx. **11** ⌜2*Ἀμώς,* ⌜2*Ἀμὼς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσίαν,* ǀ *Ἰωσίας*
δὲ ἐγέννησεν ⊤*τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ*
12 *ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. Μετὰ δὲ τὴν μετ-* 3

1 Chr 3,17. Esr 3,2. *οικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν Σα-*
λαθιήλ, Σαλαθιὴλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ζοροβαβέλ,

---

3 ⌜Ζαρε $\mathfrak{P}^{1}$ ***B*** *5* ⌜*bis Booζ* $\mathfrak{R}$*pl*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{1}$ ***B*** ℵ*k* *7* ⌜*bis Αβιουδ 1689pc* it (***D*** *in* Lc 3,23—31) *7.8* ⌜*bis* (*rectius*) *Ασα* $\mathfrak{R}$*al* latsy ; W : *txt* $\mathfrak{P}^{1}$ $\mathfrak{H}$(***D***^{luc})*pm* it *8* ⌜*-φαδ* ***D***^{luc} ǀ ⊤*τον Οχοζιαν, Οχοζιας δε εγεννησεν τον Ιωας, Ιωας δε εγεννησεν τον Αμασιαν, Αμασιας δε εγεννησεν* sy^{c} aeth$^{codd\ 5}$ (***D***^{luc}) ; h^{r} *9* ⌜*-ὰν* ***D***^{luc} ǀ ⌜*bis Αχας*(ℵ)***CD***^{luc} it ; H *10* ⌜*-σσην* ***NΔal*** ǀ ⌜*-σση* ***B*** ; h^{a} ǀ ⌜2*bis* (*rectius*) *Αμων* $\mathfrak{R}$*al* latsy ; W *11* ⊤*τον Ιωακιμ, Ιωακιμ δε εγεννησεν* ***MΘ****λ33pm* Ir^{lat} ; h^{r} : *inverso ordine του Ιεχονιου του Ιωακιμ του Ελιακιμ του Ιωσια* ***D***^{luc}

ˡ Ζοροβαβὲλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιοὺδ δὲ 13
ἐγέννησεν τὸν Ἐλιακίμ, Ἐλιακὶμ δὲ ἐγέννησεν
τὸν Ἀζώρ, ˡ Ἀζὼρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαδώκ, Σαδὼκ 14
δὲ ἐγέννησεν τὸν ⌜Ἀχίμ, ⌜Ἀχὶμ δὲ ἐγέννησεν τὸν
Ἐλιούδ, ˡ Ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλεαζάρ, Ἐλεα- 15
ζὰρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Μαθθάν, Μαθθὰν δὲ ἐγέν-
νησεν τὸν Ἰακώβ, Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσὴφ 16
⌜τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγό- 27,17.22. L 1,27.
μενος χριστός⌝.

4 Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαυὶδ 17
2,10 γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυὶδ ἕως τῆς
μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ
ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ
γενεαὶ δεκατέσσαρες.

5 Τοῦ δὲ ⌜ο Ἰησοῦ Χριστοῦ⌝ ἡ ⌜γένεσις οὕτως ἦν. 18 L 1,35.
3,5 *μνηστευθείσης τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰω-
σήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὑρέθη ἐν γαστρὶ
4,10 ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἁγίου. Ἰωσὴφ δὲ ⌜ὁ ἀνὴρ 19
αὐτῆς, δίκαιος⌝ ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν ⌜δειγμα-
τίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. ταῦτα 20
δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατ'
ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων· Ἰωσὴφ υἱὸς Δαυίδ, μὴ
φοβηθῇς παραλαβεῖν ⌜Μαρίαν τὴν γυναῖκά σου·
τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ πνεύματός ἐστιν 18. J 3,6.
ἁγίου. τέξεται δὲ ⊤υἱόν, καὶ ⌜καλέσεις τὸ ὄνομα 21 L 1,31; 2,21.
αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ Sir46,1. Ps130,8
ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν 22 J 1,29. Act 4,12. Tt 2,14.

---

14 ⌜*bis* Αχιν **λ** sy : Ιαχιν D^{luc} *16* ⌜τον μνηστευσαμενον Μαριαμ, εξ ης εγεννηθη ο χρ. ο υιος του θεου Dial Timoth et Aquilae$^{s.}$; s^{7} : ϕ μνηστευθεισα παρθενος (— π. *q*) *M.* εγεννησεν Ιησουν τον λ-νον χριστον **Θ**ϕ *a* g^{1} (*k*, *q*); h^{r} s^{1} : *eadem, sed* ετεκεν Χρ. *I. d* ; s^{4} : *eadem, sed M.* εξ ης εγεννηθη *etc. ut txt* Dial$^{2.}$; s^{8} : ω εμνηστευθη παρθ. *M.* ἢ ετεκεν *I.* Χρ. sy$^{c.}$; s^{2} : Ιωσηφ δε, ω εμν-θη π. *M.*, εγεννησεν *I.* τον λ-νον χρ. sy^{s} (Bars). ; **S** : *txt* + και Ιωσηφ εγενν. *I.* τ. λ. χρ. Dial$^{1.}$; s^{9db} : *txt* **ℌℜ***pl* Tert *18* ⌜*B* ; Wh (χρ. *I.* h) | **O***71* latt sy^{sc} Ir ; [H] | ⌜γεννησις **ℜ***33 al* Ir Or ; h^{r} *19* ⌜δικ. ανηρ sy^{c} | ⌜παραδειγμ- **ℵ*CℜΘ***pl* ; S : *txt* **ℌ***pc* *20* ⌜-ιὰμ **ℵCℜDΘ***pl* ; Th : *txt* p^{1} *Bpc* *21* ⊤σοι sy^{sc} | ⌜-σει **L*** g^{1} Ambr : -σουσι *1241*.

ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ κυρίου διὰ ⸢τοῦ προφήτου λέγοντος·

Is 7,14. 23 ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει καὶ τέξεται υἱόν,
καὶ ⸢καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ,
Is 8,8.10 LXX. R 8,31. ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ θεός.
24 ⸢ἐγερθεὶς δὲ [ὁ] Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν 6
ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου, καὶ παρ-
25 έλαβεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ □οὐκ ἐγίνωσκεν
αὐτὴν ἕως [οὗ]⸣ ἔτεκεν ⸢υἱόν· καὶ ἐκάλεσεν τὸ
ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

L 2,1–7. 2 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰου- 1 7
Nu 23,7. δαίας ἐν ἡμέραις Ἡρῴδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ μάγοι
Gn 49,10. Nu 24,17. 2 P 1,19. Ap 22,16. 2 ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἰεροσόλυμα ⸠λέ-
γοντες· ποῦ ἐστιν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαί-
ων; εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ⸢ἐν τῇ ἀνατολῇ⸣,
3 καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. ἀκούσας δὲ ὁ βα-
21,10. Act19,29; 21,30. σιλεὺς Ἡρῴδης ἐταράχθη, καὶ πᾶσα Ἰεροσόλυμα
4 μετ' αὐτοῦ, ⸠καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς
καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο □παρ' αὐ-
5 τῶν⸣: ποῦ ὁ χριστὸς γεννᾶται:2. οἱ δὲ εἶπαν 5,7
J 7,42. αὐτῷ· ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτως γὰρ γέ-
γραπται διὰ τοῦ προφήτου·
Mch 5,1.3. 6 καὶ σὺ :Βηθλέεμ:2⸢, γῆ Ἰούδα⸣,
⸢οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα.
ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος,
2 Sm 5,2. ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ.
7 Τότε Ἡρῴδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους 8
ἠκρίβωσεν παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου 6,10
8 ἀστέρος, καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλέεμ εἶπεν·
πορευθέντες ἐξετάσατε ἀκριβῶς περὶ τοῦ παιδίου·

---

22 ⊤Ησαιου ***D***^{pc} itsy^{sc} **23** ⸢(Is 7,14 ***B***) -σεις ***D***^{pc} : (Is 7,14 ℵ) -σει $d^{*}ff^{2}$ **24** ⸢διεγ- ***ℜD***^{pl}; S : *txt* ***BℵC***^{*pc} | [+ ***BCℜD***^{al}; W : — ℵ^{pm}; T **25** □k sy^{s} | [+ *rell*; T : — ***B****.; W | ⸢αυτω υι. sy^{s}. : τον υι. sy^{c} : (L 2,7) τον υι. αυτης (— αυτ. ***D***^{2}***L***; h^{r2}) τον πρωτοτοκον ***CℜD***^{pl} lat; h^{r1} : *txt* ***ℌ***^{lpc} it **2,2** ⸢απο ανατολων sy^{s} **4** □***D***^{pc} | :· *et* :^{2}; comm **6** :, *et* :^{2}—, H | ⸢της Ιουδαιας ***D*** it : (γης Ιουδα Drusius *cj*) | ⸢μη ***D***ff^{1} : non it(sy^{p}) Tert

ἐπὰν δὲ εὕρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως κἀγὼ
ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ 9
βασιλέως ἐπορεύθησαν· καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστήρ, ὃν εἶδον
ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτοὺς ἕως ἐλθὼν ἐστάθη
°ἐπάνω ⌜οὗ ἦν τὸ παιδίον⌝. ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα 10 Is 39,2. Jon 4,6.
ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. καὶ ἐλθόντες 11
εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον ⌜τὸ παιδίον⌝ μετὰ Μαρίας τῆς
μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ,
καὶ ἀνοίξαντες ⌜τοὺς θησαυροὺς⌝ αὐτῶν προσήνεγκαν Ps 72,10.11.15. Is 60,6. J 19,39.
αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. καὶ χρη- 12 Ct 3,6. Sir 24, 20 [15].
ματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρῴδην,
δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.
9 Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου 13
⌜φαίνεται κατ' ὄναρ⌝ τῷ Ἰωσὴφ λέγων· ἐγερθεὶς
παράλαβε ⌜τὸ παιδίον⌝ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ
φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἴπω Ex 2,15. 1 Rg 11,40. Jr 26,21–23.
σοι· μέλλει γὰρ Ἡρῴδης ζητεῖν ⌜τὸ παιδίον⌝ τοῦ Ap 12,4–6.
ἀπολέσαι ⌜αὐτό. ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν ⌜τὸ παιδίον⌝ 14
καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς
Αἴγυπτον, ⌊καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς Ἡρῴδου· 15
ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ κυρίου διὰ τοῦ προ-
φήτου λέγοντος· ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου. Hos 11,1. Nu 23,22; 24,8.
10 Τότε Ἡρῴδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν 16
μάγων ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνεῖλεν
πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλέεμ καὶ ἐν
πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῆς ἀπὸ ⌜διετοῦς καὶ κατωτέρω⌝,
κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσεν παρὰ τῶν μάγων.
⌊τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ⊤διὰ Ἰερεμίου τοῦ προ- 17
φήτου λέγοντος·
φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἠκούσθη, 18 Jr 31,15.
⊤κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολύς·

---

9 ○sy^{s} Or | ⌜του παιδιου *D* it *11* ⌜τον παιδα *D*, *it* 13 *bis*. 14. 20. 21 | ⌜τας πηρας Epiph; h^{r} *13* ⌜(1,20) κατ οναρ εφανη *B*(⌠latt); h | ⌜*bis vide* 11 | ⌜αυτον *D* *14* ⌜*vide* 11 *16* ⌜διετιας και κατω *D* (*ex* latt?) *17* ⊤υπο κυριου *Dpc* *18* ⊤(Jr 38,15 LXX) θρηνος και *CℜDpl* sy^{sc}

Gn 35,19. **Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς,**
καὶ οὐκ ἤθελεν παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσίν.
13. 19 Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρῴδου, ἰδοὺ ἄγγελος 11
1,20. κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσὴφ ἐν Αἰγύπτῳ
20 ˡ λέγων· ἐγερθεὶς παράλαβε ⌜τὸ παιδίον⌝ καὶ τὴν
Ex 4,19. μητέρα αὐτοῦ, καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραήλ· τεθνή-
κασιν γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου.
21 ˡ ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν ⌜τὸ παιδίον⌝ καὶ τὴν μη-
22 τέρα αὐτοῦ καὶ εἰσῆλθεν εἰς γῆν Ἰσραήλ. ἀκού-
σας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ
⌜τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡρῴδου⌝ ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελ-
θεῖν· χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ ἀνεχώρησεν εἰς
L 1,26; 2,39. J 1,46. 23 τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας, ˡ καὶ ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς
πόλιν λεγομένην Ναζαρέθ· ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν
Lv 21,12; Jdc 13,5. Is 11,1; 53,2. διὰ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.

1—6: Mc 1,2—6. L 3,3—6. J 1,19—23. 3 Ἐν ° δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται 3 12
Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ 7,3
4,17; 10,7 p. Is 55,1. 2 τῆς Ἰουδαίας, ˡ λέγων· μετανοεῖτε· ἤγγικεν γὰρ ἡ
3 βασιλεία τῶν οὐρανῶν. οὗτος γάρ ἐστιν ὁ ῥηθεὶς 8,1
J 1,23. διὰ Ἠσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος·
Is 40,3. **φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ·**
ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,
εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους ⌜αὐτοῦ.
4 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ (13)
2 Rg 1,8. τριχῶν καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν 9,6
Lv 11,21 s. ὀσφὺν αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφὴ ἦν αὐτοῦ ἀκρίδες καὶ μέλι
11,7 ss. 5 ἄγριον. Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα (14)
καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ Ἰορ-
6 δάνου, καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ° ποταμῷ ὑπ'
7—10: L 3,7—9. 7 αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. Ἰδὼν 10,5
δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχο-
12,34; 23,33. Gn 3,15. μένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα ⊤ εἶπεν αὐτοῖς· γεννήματα
H 2,3. L 21,23. R 1,18! 1 Th 1,10. E 5,6. Kol 3,6. ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελ-

---

20 et 21 ⌜τον παιδα *D* *22* ⌜41—3 *ℜDpl*; S : *txt* *BℵC** 3,1 ° *DEKLpm*; 𝔖 : *txt* *𝔖al* *3* ⌜(Is 40,3) του θεου ημων *b* sy^c Ir *6* ° *ℜDal* lat; S *7* ⊤ αυτου *CℜDpl*; S : *txt* *Bℵ**Or

λούσης ὀργῆς; ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς 8 Act 26,20.
μετανοίας· ¦καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· πατέρα 9 R 2,28 s; 4,12.
ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται J 8,33.37.39.
ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ
Ἀβραάμ. ἤδη δὲ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν 10 L 13,6—9!
δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρ- 7,19; 13,40.
J 15,6. Tt 3,14.
11. 12:
11,1 πὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. ἐγὼ 11 Mc 1,7 s.
μὲν ὑμᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ L 3,15—17.
ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μού ἐστιν, οὗ J 1,24—28.
οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· αὐτὸς Act 1,5; 13,24.
12,5 ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί· οὗ τὸ 12 11,3 p!; 21,9 p;
πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἅλωνα 23,39 p. J 1,15;
αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον ⌜αὐτοῦ εἰς τὴν ἀπο- 3,31; 6,14; 11,27.
θήκην⌝, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. Act 19,4. H 10,37
Act 2,3.
(15) Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας 13 6,26; 13,30.
13,10 ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην τοῦ βα- L 3,17; 12,18.24.
πτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ ⊤διεκώλυεν αὐτὸν λέγων· 14 Mc 9,43.
ἐγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ 13—17:
ἔρχῃ πρὸς μέ; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 15 Mc 1,9—11.
⌜αὐτῷ· ἄφες ἄρτι· οὕτως γὰρ πρέπον ἐστὶν L 3,21 s.
ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. τότε ἀφίησιν J 1,32—34.
5,17. (L 7,30.)
14,1 αὐτόν. ⊤¦βαπτισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ⌜εὐθὺς ἀνέβη⌝ ἀπὸ 16 Ez 1,1. Act 10,11!
τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ ἠνεῴχθησαν ⊤οἱ οὐρανοί, καὶ 28,19. 1 P 4,14.
εἶδεν ⌜πνεῦμα θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστεράν, 10,16. Is 11,2.
Dt 4,12. J 12,28!
⊤ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν· καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐ- 17 17,5. Gn 22,2.
ρανῶν λέγουσα⊤· ⌜οὗτός ἐστιν⌝ ὁ υἱός μου· ὁ ἀγα- Ps 2,7. Is 42,1.
Jr 31,10. (E 2,3.)
πητός :2, ἐν ᾧ εὐδόκησα. 1—11:
Mc 1,12 s.
16 Τότε ⁰ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη ⌜εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ 4 L 4,1—13.
15,2 τοῦ πνεύματος πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου⌝. 12,29. H 4,15!
16,5 ¦καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσεράκοντα ⌜καὶ τεσσερά- 2 Ex 34,28.
κοντα νύκτας⌝ ὕστερον ἐπείνασεν. καὶ προσελθὼν 3 1 Rg 19,8.
Gn 3,1—7.

---

12 ⌜1—41 *B pc*; h: 2—41 *Lal* : *txt* ℵ*CR al* **14** ⊤ *Ιωαννης rell*; 𝔖 : *txt B*ℵ* sa Eus. **15** ⌜ *προς αυτον* ℵ*CR pl*; Th: *txt B φ* | ⊤et cum baptizaretur, lumen ingens circumfulsit de aqua, ita ut timerent omnes qui advenerant *a*(*g*[1]); h[r] **16** ⌟ *CR pm*; 𝔖 : *txt B*ℵ *al* | ⊤ *αυτω CR pl*; h : *txt B*ℵ* sy[sc] | ⌜ *το πν. του rell*; S : *txt B*ℵ bo. | ⊤ *και CRD pl* **17** ⊤ *προς αυτον D* itsy[sc] | ⌜ *p*) *συ ει D a* sy[sc] Ir | :, *et* :2—, h **4,1** ⁰ *B pc*; [H] | ⌜4—6 1—3 7—10 ℵ *K pc* sy : 1—3 7—10 *892*. : 1—3 7 4—6 *713*. **2** ⌜132 *BCR pl*; H : *p*) — *λ pc* sy[c] Ir : *txt* ℵ*D*

6. Ps 2,7. 27,40.43 p. ⌜ὁ πειράζων εἶπεν αὐτῷ⌝· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπὲ
4 ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. ὁ δὲ ἀπο-
Dt 8,3. Sap 16,26. J 4,34. κριθεὶς εἶπεν· γέγραπται· οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ
ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, □¹ἀλλ' ⌜ἐπὶ παντὶ ῥήματι □²ἐκ-
27,53. 5 πορευομένῳ διὰ στόματος⌝² θεοῦ⌝. Τότε παραλαμ- 17
Is 52,1. Ap 11,2; 21,2.10; 22,19. βάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ
Ez 8,3. Dn 9,27. 6 ⌜ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ,⌝ ⌞καὶ
3 λέγει αὐτῷ· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν
κάτω· γέγραπται γὰρ ὅτι

Ps 91,11 s. τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ
καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε,
μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.

Dt 6,16. 1 K 10,9. (Is 7,12.) 7 ⌞ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πάλιν γέγραπται· ⌜οὐκ ἐκ-
8 πειράσεις⌝ κύριον τὸν θεόν σου. Πάλιν παρα- 18
Dt 3,27; 34,1. 16,26. Ap 21,10. J 18,36 Ap 11,15. λαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν,
καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ
9 κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ⌞καὶ ⌜εἶπεν αὐτῷ·
(28,18.) ταῦτά σοι πάντα δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς
16,23. 10 μοι. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὕπαγε⊤, σατανᾶ·
Dt 5,9; 6,13. Dt 32,43 Lxx. γέγραπται γάρ· κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις
Jc 4,7. 1 Rg 19,5 ss. 26,53. J 1,51. H 1,6.14. 11 καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. Τότε ἀφίησιν αὐτὸν 17,6
ὁ διάβολος, καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον καὶ
διηκόνουν αὐτῷ.

12–17:
Mc 1,14 s. L 4,14 s. 12 Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη ἀνεχώρησεν 19
14,3.13. J 4,43. 13 εἰς τὴν Γαλιλαίαν. καὶ καταλιπὼν τὴν ⌜Ναζαρὰ 18,4
L 4,31. J 2,12. ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς⌝ Καφαρναοὺμ τὴν παραθαλασ- 19,7
14 σίαν ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλίμ· ἵνα πλη-
ρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος·
Is 8,23; 9,1. J 7,52. 15 γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλίμ, [τῶν ἐθνῶν,
ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία
5,14. J 1,9. R 2,19. L 1,78 s! 16 ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν ⌜σκοτίᾳ φῶς εἶδεν μέγα,
Is 58,10. 2 P 1,19. ⌜καὶ τοῖς καθημένοις⌝ ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου,
⌊φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς.

---

3 ⌜41—3 *CRpm*; S : 41—4 (*D* it)sy^{sc} *4* □*p*) *k* Ir | ⌜εν *CDal*; W | □² *D a b g*¹ Cl *5* ⌜ιστησιν *ℵΘpl*; S *7* ⌜ου πειρ- *D*. *9* ⌜λεγει *ℵΘpl*; S *10* ⊤(16,23) οπισω μου *ℵD al* itsy^{c} Ju; h^{r} (*sed* [μου], *fortasse propter* sy^{c}) : οπ. σου sy^{s}. *13* ⌜-ρετ *La l*; S : -ρευ ℵ*(*C*)*DΘ pm* lat : *txt B** *pc k* | ⌜Καπερν- *CRpm* *15* :—, W *16* ⌜σκοτει *ℌℵΘpl*; T : *txt BD* | ⌜οι -νοι *D* 700 it sy^{sc} sa

4 20,6 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν· 17
°μετανοεῖτε· ἤγγικεν °γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 8,2; 10,7.
20 ⸀Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλι- 18 18–22: Mc 1,16–20.
λαίας εἶδεν δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον L 5,1–11.
Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλον- J 1,40 ss.
τας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν γὰρ
21,2 ἁλεεῖς. καὶ λέγει αὐτοῖς· δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ 19 13,47. Ir 16,16. Ez 47,10.
ποιήσω ὑμᾶς ἁλεεῖς ἀνθρώπων. οἱ δὲ εὐθέως 20 19,27. L 5,11.
22,6 ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ προ- 21
βὰς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον 10,2; 20,20; 27,56.
τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Mc1,19.29; 3,17; 10,35. L 5,10;
αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς 9,54. J 21,2.
αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν· καὶ ἐκά- 17,1!
λεσεν αὐτούς. οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον 22
καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ.
21 Καὶ περιῆγεν⸆ ⸂ἐν ὅλῃ τῇ Γαλιλαίᾳ⸃, διδάσκων 23 9,35; 10,1. Mc 1,39.
23,1 ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέ- L 4,15.44.
λιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον Act 10,36.38.
22 καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. ⸋καὶ ⸀ἀπῆλθεν 24
ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν ⸁Συρίαν·⸌ καὶ προσ-
ήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ποικί- Mc 6,55.
λαις νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους, ⸆δαιμονι-
ζομένους καὶ σεληνιαζομένους καὶ παραλυτικούς, 17,15.
⸂καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς⸃. ⁚καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ 25 Mc 3,7.8. L 6,17–19.
ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ Mc 5,20!
Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.
5 23 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος· καὶ 5 c. 5–7: L 6,20–49.
24,10 καθίσαντος αὐτοῦ προσῆλθαν °αὐτῷ οἱ μαθηταὶ 15,29; 24,3.
25,5 αὐτοῦ· καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν 2 Act 8,35!
αὐτοὺς λέγων· Sir 25,9–12.
Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, 3 Ps 33,19 Lxx. Is 57,15; 61,1.
ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 11,5. L 4,18. 1K1,27s. Jc2,5.

---

17 °et° *k* sy^sc Ju Cl Or Eus; h *18* ⸀*p)* παραγων ***D*** it sy^s *23* ⸆ ο Ιησους ℌ ***D*** *pm* (⸉ ℜ *al*) sy^sp; S : *txt* ***B*** *pc k* sy^c | ⸂ολην την -αιαν ℜ***D****pl*; 𝔖 : *txt* ***B***(ℵ*)***C***
24 ⸀*p)* εξηλθ- ℵ***C***λ *al* | ⸁συνοριαν ***Γ***. | ⸆ και ℵℜ***D****pm*; T : *txt* ***BC****pc* | ⸂κ. παν-
τας εθερ. ***D*** it sy^sc : — *k* *24* ⸋ et *25* ⁚ *hic, non* 5,1 *dist.* sy^s *5,1* ° ***B****pc*; [H]

Ps 126,5 s. Is 61,2 s. Ap 7,16 s. 4 ⸢μακάριοι οἱ πενθοῦντες, 27,5
ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.
Ps 37,11. 11,29. R 4,13. 5 μακάριοι οἱ πραεῖς, 26,10
ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τὴν γῆν.⸣
L 18,9—14. Sir 24,28 s. J6,35. Ap7,16 s. 6 μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιο- 28,5
ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. [σύνην,
18,33. Jc 2,13. 7 μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, 29,10
ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται.
Ps 24,4; 51,12; 73,1. 1T 1,5! Tt1,15 s. 1J3,2 s. Ap 22,4. E 2,15. H 12,14. R 15,33; 16,20. Jc 3,18. 8 μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, 24
ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται.
9 μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί,
ὅτι [αὐτοὶ] υἱοὶ θεοῦ κληθήσονται.
Jc 1,2. 1P 3,14. 4 Esr 7,14. 10 μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης,
ὅτι αὐτῶν ⸢ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
10,22. Is 51,7. J 16,2. Act 5,41. 1 P 4,14. 11 ⸣μακάριοί ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ ⸢διώξωσιν 30,5
καὶ εἴπωσιν ⸣πᾶν πονηρὸν ⸤καθ' ὑμῶν⸣ ○ψευδό-
Ap 19,7. Gn 15,1. H 11,33—38. 12 μενοι ἕνεκεν ⸢ἐμοῦ. χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ
μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτως γὰρ
23,30. Jc 5,10 s. ἐδίωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν⸤.
Mc 9,50. L 14,34 s. Kol 4,6. 13 Ὑμεῖς ⸢ἐστε τὸ ⸢ἅλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ⸢2ἅλας 31,2
μωρανθῇ, ἐν τίνι ἁλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει
ἔτι εἰ μὴ βληθὲν ἔξω καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν
4,16! J 8,12! 14 ἀνθρώπων. Ὑμεῖς ⸢ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. 25
Ap 21,10 s. οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη· 32,2
Mc 4,21. L 8,16; 11,33. Ap 1,12. 20. 15 ⸣οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ
τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει
E 5,8 s. Ph2,15. 16 πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς
ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν
J15,8. 1K10,31. Ph 1,11. 1P2,9. (6,2. R 2,23.) τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν πατέρα ὑμῶν
τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
R3,31; 8,4; 10,4. Jr 31,33. 17 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον 26
3,15. L 4,21. ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ 33,10
J 10,35. 1 J 2,7. L 16,17; 21,33 s. 18 πληρῶσαι. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ 34,5

4.5 ⸢5.4 *D 33 pc* latsy^{c} Cl; T┤h^{r}├ *9* [+ *BℵΘpl*; W: —ℵ*CDpc*; T *10* ⸢εσται *D*. *11* ⸢-ξουσιν ℵ*DWΘ*; T | ⸣3412 *Dhk* sy | ⸤ρημα *CℵΘpl* : *txt BℵD* lat sy^{sc} | ○*D* itsy^{s} Tert; S | ⸢δικαιοσυνης *D* it : (L 21,12) του ονοματος μου sy^{sc} *12* ⸤υπαρχοντας *D* (*ex* lat?) *13.14* ⸢(ἔστε comm) *13* ⸢αλα ℵ*D*W.; Th | ⸢^{2}αλα ℵ*B*^{2}*W* Or; Th^{a}

ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία οὐ (24,35.)
μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου⊤, ἕως ○ ἂν πάντα γένη-
35,10 ται. ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων 19 Jc 2,10.
τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ ○οὕτως τοὺς ἀνθρώπους,
ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· 20,26. 1 K 15,9!
□ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κλη- 28,20.
θήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν⟩. □λέγω γὰρ 20 6,1.
ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη Ps 118,19 s. Is26,2. Dt23,2-9
πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ 18,3. J 3,5.
27 εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν⟩. Ἠκού- 21 Ex 20,13; 21,12. Lv 24,17.
σατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις· οὐ φονεύσεις· ὃς Dt 17,8—13.
δ' ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. ἐγὼ δὲ 22
λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ E 4,26. Jc 1,19 s; 4,2.
αὐτοῦ ⊤ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὃς δ' ἂν εἴπῃ τῷ 1 J 3,15.
ἀδελφῷ αὐτοῦ ⌜ῥακά, ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ·
ὃς δ' ἂν εἴπῃ μωρέ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν Dt 21, 18. 20?
τοῦ πυρός. ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου 23 Mc 11,25.
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κἀκεῖ μνησθῇς ὅτι ὁ ἀδελ-
φός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, ⌊ ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν 24
σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὕπαγε πρῶ-
τον: ⌜διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν
36,5 πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ 25 6,14.15; 18,35. L12,58.59; 18,3.
σου ταχὺ ἕως ὅτου εἶ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ· (1 P 5,8 s.)
μήποτέ σε παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ καὶ ὁ
κριτὴς τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ·
⌊ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως ἂν 26 18,34.
28 ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κοδράντην. Ἠκούσατε ὅτι 27 Ex 20,14.
37,10 ἐρρέθη⊤· οὐ μοιχεύσεις. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι 28 Job 31,1. 2 P 2,14. Sir 9,5.
πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι
[αὐτὴν] ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. 2 Sm 11,2.
⌊εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, 29 Zch 11,17.

---

18 ⊤*και των προφητων* **Θφ** *al* Ir^{lat} | ○**B***pc*; [H] *19* ○**D**. | □ℵ***D*** ***W*** *20* □***D*** *22* ⊤*εικῆ* **ℜDΘ***pl* it sy aeg Ir Or^{pt}; h^{rs}: *txt* **Bℵ*** *pc* vg Ju Or^{pt} | ⌜*ραχα* ℵ***D*** lat; T *24* :, W | ⌜*κατ-αλλ-* **D**. *27* ⊤*τοις αρχαιοις* **LΘφ***pm* latsy^{c} Ir *28* [+ **ℌℜDΘ***pm*; W : *αυτης* ℵ^{1}***Mal*** : — ℵ* Cl Tert; T

18,8 s. Mc 9,43.47. Kol 3,5. ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι
ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ
30 σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν. □καὶ εἰ ⌜ἡ δεξιά
σου χεὶρ⌝ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὴν καὶ βάλε
ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν
19,3—9. Mc 10,4—12. Dt 24,1. μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς γέενναν
31 ἀπέλθῃ.⌝ Ἐρρέθη δέ· ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα 29
L 16,18. 1 K 7,10 s. 32 αὐτοῦ, δότω αὐτ῀ ἀποστάσιον. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν
○ὅτι ⌜πᾶς ὁ ἀπολύων⌝ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς
Ex 20,7. Lv 19,12. Nu 30,3. Dt 23,22. Ps 50,14. 23,16—22. Is 66,1. Act 7,49. λόγου πορνείας ποιεῖ αὐτὴν ⌜μοιχευθῆναι, ⌜καὶ ὃς
33 ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοιχᾶται.⌝ Πάλιν 30
ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις· οὐκ ἐπιορκή-
σεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου.
34 ¹ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὀμόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ
Ps 48,3; 99,5. Thr 2,1. 35 οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶν τοῦ θεοῦ· ¹μήτε ἐν τῇ
γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστιν τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε
εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶν τοῦ μεγάλου βα-
36 σιλέως· ¹μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὀμόσῃς, ὅτι οὐ
δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ποιῆσαι ἢ μέλαιναν.
2 K 1,17. Jc 5,12. 6,13. 37 ¹⌜ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ⌜ναὶ ναί,⌝ οὔ οὔ· τὸ δὲ περισ-
Ex 21,24 s. Lv 24,19 s. Dt 19,21. 38 σὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστιν. Ἠκούσατε 31
ὅτι ἐρρέθη· ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ ○καὶ ὀδόντα
(J 18,22 s.) R 12,19.21. 39 ἀντὶ ὀδόντος. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι
1 P 2,23; 3,9. Lv 19,18. τῷ πονηρῷ· * ἀλλ' ὅστις σε ⌜ῥαπίζει εἰς τὴν ○δεξιὰν 38,5
1 Th 5,15. Prv 20,22;24,29. Thr 3,30. 40 σιαγόνα [σου], στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· καὶ
τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου
1 K 6,7. 41 λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον· καὶ ὅστις σε 39,10
42 ἀγγαρεύσει μίλιον ἕν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ ⊤δύο. τῷ
αἰτοῦντί σε δός, καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανεί-
43 σασθαι μὴ ἀποστραφῇς. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη· 32
Mt 22,39 p. Lv 19,18. ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν

---

30 □*vs.* ***D*** *pc* sy^{s} | ⌜1 4 3 1 2 ***Θ φ*** Cl *32* ○***D*** it | ⌜*p*) ος αν απολυση ***ℜ D*** *al* itsy^{sc} | ⌜-χασθαι ***L ℜ*** *al* | ⌜κ. ο απολ. γαμησας μ. ***B*** *pc* : — ***D*** *64 a b k*; [H] *37* ⌜εσται ***B*** *pc*; Wh | ⌜ν. ν. και ***L*** *b g*^{1} *h* : ! το ν. ν. και το ***Θ*** Ju Ir^{arm} (Cl); h^{r} (τό *N.* ν. κ. τό Οὔ ο.) *38* ○***D*** it *39* ⌜-σει ***ℜ D Θ*** *pl*; S | ○*p*) ***D*** *k* sy^{sc} | [+ ***B D*** (ʃ ***ℜ Θ*** *al*; S); W : — ℵ *33 pm*; T *41* ⊤ετι αλλα ***D*** latsy^{sc} Ir

40,5 σου. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν· ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς 44 Ex 23,4 s. R 12,14.20. L23,34. 1K4,12. Act 7,60.
ὑμῶν ⸢καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ⸣διωκόντων ὑμᾶς·
ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν 45 22,10. E 5,1. L 6,35.
οὐρανοῖς, ⸢ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ (J 8,39.)
πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους
41,5 καὶ ἀδίκους. ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶν- 46 (1 T 5,8.)
τας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶ-
ναι ⸢τὸ αὐτὸ⸣ ποιοῦσιν; □καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς 47
⸢ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ
οἱ ⸢ἐθνικοὶ ⸢τὸ αὐτὸ⸣ ποιοῦσιν; ⸣ Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς 48 Dt18,13 Lv19,2. 19,21. 1K14,20. Jc 1,4. 1P1,16.
τέλειοι ὡς ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τέλειός ἐστιν.
33 Προσέχετε ᴼδὲ τὴν ⸢δικαιοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν 6 5,20.
42,10 ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι 23,5.
αὐτοῖς· εἰ δὲ μή γε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ
πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν ᴼ²τοῖς οὐρανοῖς. Ὅταν οὖν 2
ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, 1 K 13,3.
ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς
καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν (5,16.)
ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μι- 25,37—40.
σθὸν αὐτῶν. σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μὴ 3 R 12,8.
γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου, ὅπως 4
⸢ᾖ σου ἡ ἐλεημοσύνη⸣ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ 6. 18. Sir 3,34[31].
34 σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ⸢ἀποδώσει σοι⸣. Καὶ 5 23,6 s.
ὅταν ⸢προσεύχησθε, οὐκ ἔσεσθε⸣ ὡς οἱ ὑποκριταί·
ὅτι φιλοῦσιν ⸢ ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γω-
νίαις τῶν πλατειῶν ᴼἑστῶτες ⸢προσεύχεσθαι, ὅπως⸣
φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ⸢²ἀπέ-
χουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, 6 2 Rg 4,33. (Is 26,20 Lxx.)
εἴσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν θύραν

---

44 ⸢*p*) εὐλογειτε τους καταρωμενους υμας, καλως ποιειτε τοις μισουσιν (τους -ουντας *al*) υμας *et* ⸢επηρεαζοντων υμας και 1 P 3,9.
ℵ(***D***)**Θ***pl*(lat, Cl) : *txt* ***B*ℵλ** *k* sy^{sc} *45* ⸢οστις *1573pc* : ος latsy Ju Ir; § *46* ⸢ουτως ***D*** *33pc*; Wh *47* □*vs. k* sy^{s} | ⸢φιλους **ℵ** **Θ***pl*; S | ⸢τελωναι **ℵΘ***al* | ⸢ουτως **ℵΘ***al*; S 6,*1* ᴼ***BℵD****al* latsy^{c}; [H] | ⸢ελεημοσυνην **ℵΘ***al f k* : δοσιν ℵ^{1}(sy^{c}) : *txt* ***B*ℵ*** *et* ^{s} ***D****pm* latsy^{s} | ᴼ^{2} ℵ**D***al*; T *4* ⸡3241 ℵ**pc*; T | ⸢αυτος **ℵ** ***D****al*; S | ⸢εν τω φανερω **ℵΘ***al* itsy^{s} *5* ⸡-χη, ουκ εση **ℵD** **Θ***pm* | ⸢στηναι ***D*** aeg itsy$^{c.p}$ *et* ᴼ ***K*** aeg sy$^{c.p}$ | ⸢και προσευχομενοι ***D****pc h* | ⸢²αν **ℵΘ***al*; S | ⸢²οτι **ℵΘ***al*; §

σου πρόσευξαι τῷ πατρί σου ○τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ·
4. 18. καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει
Is 1,15. Sir 7,15. 7 σοι⊤. Προσευχόμενοι δὲ μὴ βατταλογήσητε ὥσπερ 43,5
οἱ ⌜ἐθνικοί· δοκοῦσιν γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν
32. 8 εἰσακουσθήσονται. μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδεν
γὰρ [ὁ θεὸς] ὁ πατὴρ ὑμῶν ὧν χρείαν ἔχετε πρὸ τοῦ
7,11. L 11,2–4. Sir 23,1.4. Sap 14,3. Is 64,7. I P 1,17. 9 ὑμᾶς ⌜αἰτῆσαι αὐτόν⌝. οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς·
Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν ⌜τοῖς οὐρανοῖς⌝·
Ez 36,23. J 17,6. Ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·
Act 1,3.6. 10 ἐλθάτω ἡ βασιλεία σου·
7,21. 26,42 p. γενηθήτω τὸ θέλημά σου,
○ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ ⊤γῆς·
Prv 30,8. J 6,32. 11 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον·
14 s. 18,21–35. Sir 28,2. 12 καὶ ἄφες ἡμῖν ⌜τὰ ὀφειλήματα⌝ ἡμῶν, ὡς καὶ
ἡμεῖς ⌜ἀφήκαμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν·
Sir 33,1. J 17,11.15. 2 P 2,9. 5,37. 2 T 4,18. 13 καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ
ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. ⊤
5,25. Mc 11,25 s. Kol 3,13. 14 Ἐὰν ○γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παρα- 44,6
πτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν
15 ὁ οὐράνιος· ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις⊤,
οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα
Is 58,5–9. 16 ὑμῶν. Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὡς 35
L 24,17. οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί· ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ 45,10
πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις
νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ⊤ἀπέχουσιν τὸν
2 Sm 12,20. Eccl 9,8. 17 μισθὸν αὐτῶν. σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου
18 τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, ὅπως
μὴ φανῇς ⌞τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων⌟ ἀλλὰ τῷ
4. 6. πατρί σου ○τῷ ἐν ⌜τῷ κρυφαίῳ⌝· καὶ ὁ πατήρ σου
ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυφαίῳ ἀποδώσει σοι⊤.

---

6 ○ *D al* latt sy^{sc} | ⊤εν τω φανερω **ℵΘ** *pm* it *7* ⌜υποκριται *B* sy^{c} *8* [+*B*ℵ^{1}; W : — ℵ*ℵ*D*Θ *pl*; T | ⌜ανοιξαι το στομα *Dh*. *9* ⌜τω ουρανω Did. *10* ○ *D** *a b c k* Tert Cypr | ⊤της **ℵ***D**Θ pm*; W *12* ⌜την οφειλην Did. | ⌜*p*) αφιομεν *D**Θ *33 pc* : -ιεμεν **ℵ** *pm* Cl Did : *txt B*ℵ* *al* *13* ⊤αμην *17* vg$^{s.cl}$: (1 Chr 29,11—13) οτι σου εστιν η βασιλεια και (— η β. κ. *k* sa Did) η δυναμις και (— η δ. κ. sy^{c}) η δοξα (— κ. η δ. *k*) εις τους αιωνας. αμην (— αμ. *g*^{1} *k* Did) **ℵ***Θ al f* (*g*^{1}, *k*, *q*, sy, sa, Did) ; h^{r} : *txt* ℌ*D pm* it vg^{codd} *14* ○*D**L *pc* *15* ⊤τα παραπτωματα αυτων *B***ℵ***Θ pm*; [H] : *txt* ℵ*D al* *16* ⊤οτι **ℵ***Θ al*; S *18* ⌟ 312 *B*(*k*); Wh | ○(Wellhausen *cj*, *cf*. 6) | ⌜κρυφια *D**. | ⊤εν τω φανερω *E al* it

36 *Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς,* 19 L 12,16—21. Jc 5,2.
ὅπου σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται
46,5 *διορύσσουσιν καὶ κλέπτουσιν· θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν* 20 Sir 29,14[11]. 19,21. L 12,33 s.
θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις Kol 3,1 s.
ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ 1 T 6,19.
κλέπτουσιν· | ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρός ⌜σου, ἐκεῖ 21 (24,28.)
37 *ἔσται ○καὶ ἡ καρδία ⌜σου. Ὁ λύχνος τοῦ σώμα-* 22 L 11,34—36.
47,5 *τός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός⊤. ἐὰν ○οὖν ᾖ ὁ ὀφθαλμός* E 1,18.
σου ἁπλοῦς, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται·
| ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά 23 20,15. Mc 7,22.
σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ J 11,10.
38 *σκότος ἐστίν, τὸ σκότος πόσον. Οὐδεὶς ⊤δύναται* 24 L 16,13.
48,5 *δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει* (Jc 4,4 s.)
καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται καὶ
τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε θεῷ δου- L 16,9.11.
49,5 *λεύειν καὶ μαμωνᾷ. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν· μὴ* 25 25—33: L 12,22—31.
μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε [ἢ τί πίητε], J 12,25.
μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε. οὐχὶ ἡ ψυχὴ Ph 4,6 s.
πλεῖόν ἐστιν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύ- 1P5,7.1T6,6.8. H 13,5 s.
ματος; ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, 26 10,29—31.
ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν Ps Sal 5,10 s. R 1,20.
εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος 3,12!
τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; L 12,7!
| τίς δὲ ἐξ ὑμῶν ○μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ 27
τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα; καὶ περὶ ἐνδύμα- 28
τος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ, R 1,20.
πῶς ⌜αὐξάνουσιν· οὐ κοπιῶσιν οὐδὲ νήθουσιν⌝· | λέγω 29 1 Rg 10.
δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ 30
περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων. εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ
ἀγροῦ σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλό- 8,26; 14,31; 16,8; 17,20.
μενον ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον
ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; | μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες· 31
τί φάγωμεν; ἢ· τί πίωμεν; ἢ· τί περιβαλώμεθα;

---

21 ⌜*et* ⌜*υμων* ℵ*DWΘpl* | ○*B*; [H] *22* ⊤*p*) *σου B*it | ○ ℵ*pc* latsy^{c}; T *24* ⊤*p*) *οικετης Lpc* *25* [+ *Bal* it; W : *και τι π.* ℵ*Θal*; S : — ℵ*al* latsy^{c} Cl; T *27* ○*1293* it sy^{c} *28* ⌜*ου ξενουσιν* (= *ξαιν-*) *ουδε νηθ. ουδε κοπ.* ℵ*$^{*vid.}$ (*cf.* ZNW 1938, 211—214)

s. 32 ⌊πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητοῦσιν· οἶδεν γὰρ
L10,42. R14,17. ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῄζετε τούτων
1 Rg 3,13.14. 33 ἁπάντων. ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν ⌈βασιλείαν⌉ καὶ
Ps 37,4.25. R 1,17. τὴν δικαιοσύνην⌉ αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστε-
11. Ex 16,19. 34 θήσεται ὑμῖν. μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον,
ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει ⌈ἑαυτῆς· ἀρκετὸν τῇ
ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

R 2,1; 14,4. 7 2 ⌊Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· ⌊ἐν ᾧ γὰρ κρίματι 39
1 K 4,5; 5,12. Jc 4,11; 5,9. κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρη- 50,2
Mc 4,24.
L 6,37 s. 3 θήσεται ὑμῖν. τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν 51,5
τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ
4 ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; ἢ πῶς ⌈ἐρεῖς τῷ
ἀδελφῷ σου· ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ⌈ἐκ τοῦ
ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ
Sir 18,21. 5 σου⌉; ⌊ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον ⌈ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ
σου τὴν δοκόν⌉, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ
10,11–14;15,26. 6 κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. Μὴ 40
δῶτε τὸ ἅγιον⌉ τοῖς κυσίν, μηδὲ βάλητε τοὺς μαρ- 52,10
2 P 2,22. H 10,29. γαρίτας ⌈ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε
18,19. Mc 11,24. ⌈καταπατήσουσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ
21,22. L 11,9-13. J 14,13; 15,7; 7 στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς. Αἰτεῖτε, καὶ δοθή- 41
16,23 s. Jc 1,5 s; (4,3.) Jr 29,13 s. σεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε· κρούετε, καὶ 53,5
L 13,25. 1 J 3,22. 8 ἀνοιγήσεται ὑμῖν. πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει,
καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει, καὶ τῷ κρούοντι ⌈ἀνοιγή-
(4,3.) 9 σεται. ἢ τίς ○ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ⌈αἰτήσει
10 ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; ⌊⌈ἢ
11 καὶ ἰχθὺν αἰτήσει⌉, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; ⌊εἰ
οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες οἴδατε ⌈δόματα ἀγαθὰ⌉
Jc 1,17. διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ
6,9. ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦ-
L 6,31. (Tob 4,16.) 12 σιν αὐτόν⌉. Πάντα ○οὖν ὅσα ἐὰν θέλητε ἵνα 54,5

---

33 ⌈4231 ***B***. ; W | ⌉του θεου ***ℵΘ****pl* latsy; h^{r}S : *txt* ***B ℵ***(*k*) Tert *34* ⌈τα ε- ***EK****pm* : το ε- ***Θ***. : εαυτῆ 485. : αυτης ***B*****pc*; ***ℋ*** (αὐ-), W (αὐ-) : *txt* ***ℵ****al*; Th^{a} *7,4* ⌈λεγεις ***ℵ********Θ*** lat | ⌈απο ***ℜΘ****al*; W | ⌉.T *5* ⌈*p*) 561—4 *rell* : *txt* ***B ℵ C***. *6* ⌉μου *et* ⌈μου Cl. | ⌈-σωσιν ***ℵℜ****pm*; W : *txt* ***BCΘ****al* *8* ⌈-γεται ***B*** sy; Wh *9* ○***B***** 565 al* it; H | ⌈εαν αιτηση ***ℜ****pl*; S : *txt* ***BℵΘ****pc* *10* ⌈και εαν ι. αιτηση ***ℜΘ****al*; S *11* ⌈21 λit vg^{cl} : 2 ***L*** vg^{codd} | ⌉; comm *12* ○***ℵ*L*** *544 pc* sy^{p}

ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς
ποιεῖτε αὐτοῖς· οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ 22,39 s. R 13,8—10. G 5,14.
προφῆται.
42 Εἰσέλθατε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ⌜ὅτι πλατεῖα 13 L 13,24. J 10,7.9.
55,5 [ἡ πύλη] καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς
τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοί εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι
δι' αὐτῆς· ⌜ὅτι ⊤στενὴ □ἡ πύλη⌝ καὶ τεθλιμμένη 14 19,24p.Act14,22 22,14.4Esr7,6-9
ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωήν, καὶ ὀλίγοι εἰσὶν
43 οἱ εὑρίσκοντες αὐτήν. Προσέχετε ⊤ἀπὸ τῶν ψευδο- 15 24,4 s.11.24! Act 20,29! R16,17; 2 T 3,5.
56,10 προφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ⌜ἐνδύ-
μασι προβάτων, ἔσωθεν δέ εἰσιν λύκοι ἅρπαγες.
|ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. 16 Sir 27,7[6]. G 5,19—23. Jc 3,12. Job 31,40.
57,5 *μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὰς ἢ ἀπὸ
58,5 τριβόλων σῦκα; οὕτως πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρ- 17 12,33.
ποὺς ⌜καλοὺς ποιεῖ⌝, τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρ-
ποὺς πονηροὺς ποιεῖ. οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν 18 1 J 3,9.
καρποὺς πονηροὺς ⌜ἐνεγκεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν
καρποὺς καλοὺς ⌜ἐνεγκεῖν. πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν 19 3,10 p!
καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.
|ἄρα γε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. 20
44 |Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι κύριε κύριε, εἰσελεύσεται 21 21,29! R 2,13. Jc 1,22.25; 2,14. 1 J 2,17. 1 K 12,3.
59,3 εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ
θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς⊤.
60,5 |πολλοὶ ἐροῦσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· κύριε 22 L 10,20; 13,26. 1 K 13,1 s. (Jr 14,14; 27,15.)
κύριε,⊤ οὐ τῷ σῷ ὀνόματι ἐπροφητεύσαμεν, καὶ
τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ
ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; καὶ τότε 23 25,12. 2 T 2,19. 25,41. 13,41.
ὁμολογήσω αὐτοῖς: ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς:2.
ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. Ps 6,9. 1 J 3,4.
24—27:
45 Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους ○τού- 24 L 6,47—49. 21. L 8,21. 25,2. Jc 1,25.
61,5 τους καὶ ποιεῖ αὐτούς, ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ φρο-

---

13 ⌜*και τί 118** : *τί* it | [+ 𝔖𝔎𝔊*pl* lat; Wh : —ℵ*it Cl Or; 𝔎 Ti-Gr *14* ⌜*τί C* 𝔎𝔊*pm* latsy; S : *και 118 209* : *txt* **B***ℵ* *al* | ⊤*δε* **B**; W | □*544 pc a h k m* Cl; Ti-Gr[T] *15* ⊤ *δε* **C𝔎𝔊***al*; W : *txt* **B**ℵ*pm* latsy | ⌜(*δερμασιν* Blass *cj*) *17* ⌜ **B**; Wh *18* ⌜*ποιειν* ℵ***C𝔎𝔊***pl*; s : *txt* **B** Or Tert | ⌜*ποιειν* **BC𝔎𝔊***pl*; H : *txt* ℵ* Or Tert *21* ⊤*αυτος εισελευσεται εις την βασιλειαν των ουρανων* **W𝔊** (*33 pc*) latsy^{c}; ⊣h^{r}⊢ *22* ⊤(L 13,26) *ου τω ονοματι σου εφαγομεν και* (+ *τω ονοματι σου* Or; h^{r2}) *επιομεν* sy^{c} Ju (Or); h^{r1} *23* :· *et* :2, W *24* ○**B***pc a g^{1} k*; [H]

16,18. νίμφ, ὅστις ᾠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν
Sir 22,19[16]. 25 πέτραν. καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ
ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ ⌜προσέπεσαν
τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσεν· τεθεμελίωτο γὰρ
Jc 1,22. 26 ἐπὶ τὴν πέτραν. καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λό- 46
γους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς ὁμοιωθήσεται
25,2. ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ᾠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν
Ez 13,10—15. 27 ἐπὶ τὴν ἄμμον. καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον
οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσ-
ἔκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσεν, καὶ ἦν ἡ
11,1; 13,53; 19,1; 26,1. πτῶσις αὐτῆς μεγάλη⊤.
L 7,1. 28 Καὶ ἐγένετο ὅτε ⌜ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους 47
13,54; 19,25; 22,33. Mc 11,18! τούτους, ἐξεπλήσσοντο ⌜⌜οἱ ὄχλοι⌝ ἐπὶ τῇ διδαχῇ 62,2
L 4,32! Act 13,12. 29 αὐτοῦ⌝· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων,
Mc 1,27. J 7,46. καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς αὐτῶν⊤.
2—4: Mc 1,40—45. 8 ⌜Καταβάντος δὲ αὐτοῦ⌝ ἀπὸ τοῦ ὄρους ἠκολού- 6 48
L 5,12—16. 2 θησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. καὶ ἰδοὺ λεπρὸς προσ- 63,2
10,8; 11,5 p; 26,6 p. ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων· κύριε, ἐὰν θέλῃς,
L 4,27; 17,12. Nu 12,13. 3 δύνασαί με καθαρίσαι. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα
ἥψατο αὐτοῦ λέγων· θέλω, καθαρίσθητι. καὶ εὐ-
9,30; 12,16. Mc 5,43 p; 7,36; 8,30; 9,9. 4 θέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. καὶ λέγει αὐτῷ
ὁ Ἰησοῦς· ὅρα μηδενὶ ⊤εἴπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε σεαυτὸν
L 8,56; 17,14. Lv 13,49; 14,2—32. δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκον τὸ δῶρον ὃ προ-
10,18; 24,14. ἔταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.
5—13: L 7,1—10. 5 ⌜Εἰσελθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς Καφαρναοὺμ⌝ προσ- 7 49
J 4,46—53. Act 10,1; 27,1. 6 ἦλθεν αὐτῷ ⌜ἑκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν ! καὶ 64,3
λέγων· ᵒκύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ
7 παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. ⊤λέγει αὐτῷ·
8 ⊤ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν·. ! ⌜ἀποκριθεὶς δὲ⌝ ὁ
L 5,8; 19,8. Act 10,25. ⌜ἑκατόνταρχος ἔφη· κύριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ἵνα μου
ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγῳ, καὶ

---

25 ⌜(-παισαν Lachmann *cj*) **27** ⊤σφοδρα *Θ 33 al* **28** ⌜συνετ- *ℜΘ pm*; S | ⌠3—612 ℵ*. | ⌜παντες *998* Eus : *π. οι ο. ΔΘλ* Or : — sa **29** ⊤και οι Φαρισαιοι *C* 33 pc* latsy; ⊣h^r⊢ **8,1** ⌜-ντι δε αυτω (ℵ*)ℜ*al*; T **4** ⊤*p*) *μηδεν Γpc* **5** ⌜*μετα δε ταυτα k* (sy^s) : *μ. δε τ. εισελθ. αυτ. εις* K. it(sy^c) | ⌜χιλιαρχης sy^{s.hmg} Cl^{hom} Eus^{pt} **6** ᵒℵ* *k* sy^{sc} **7** ⊤και ℌℜΘ*pl* vg^{cl}; S : *txt B 700* latsy | ⊤ακολουθει μοι ℵ*. | ⌠(15,24); Th. Zahn **8** ⌜και *a. CℜΘpl*; S : *txt Bℵ*pc* | ⌜χιλιαρχης ℜv^s Cl^{hom} Eus^{pt}

ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι 9
⌜ὑπὸ ἐξουσίαν⌝⊤: ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ Act 10,7. R13,1.
λέγω τούτῳ· πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ·
ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου· ποίησον
τοῦτο, καὶ ποιεῖ. ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν 10 15,28. Mc 6,6.
καὶ εἶπεν τοῖς ἀκολουθοῦσιν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ⌜παρ'⌝ L 18,8. Jr 5,3.
65,5 οὐδενὶ τοσαύτην πίστιν ἐν τῷ Ἰσραὴλ⌝ εὗρον. λέγω 11 11. 12:
δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν L 13,28 s.
ἥξουσιν καὶ ἀνακλιθήσονται ⌜μετὰ Ἀβραὰμ καὶ Is 49,12; 59,19.
Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· Ml 1,11.
Ps 107,3.
22,32. L 16,22.
⌞οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ⌜ἐκβληθήσονται εἰς τὸ 12 13,42.50; 22,13;
σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ 24,51; 25,30.
Ps 112,10.
66,5 ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ 13 9,29; 15,28.
⌜ἑκατοντάρχῃ· ὕπαγε, ⊤ὡς ἐπίστευσας γενηθήτω σοι.
καὶ ἰάθη ὁ παῖς ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.⊤⌝
14–16:
8 50 Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου εἶδεν 14 Mc 1,29–34.
67,2 τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν· L 4,38–41.
1 K 9,5.
⌞καὶ ἥψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ 15 Mc 5,41; 9,27.
9,25. Act 3,7.
9 πυρετός· καὶ ἠγέρθη, καὶ διηκόνει ⌜αὐτῷ. Ὀψίας 16 J 4,52. Act 28,8.
δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους
πολλούς· καὶ ἐξέβαλεν τὰ πνεύματα λόγῳ, καὶ
πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν· ὅπως 17
πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέ-
γοντος· αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβεν καὶ τὰς Is 53,4.
νόσους ἐβάστασεν. J 1,29.36.
Mc 4,35.
51 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ⌜ὄχλον περὶ ⌞αὐτὸν ἐκέ- 18 L 8,22.
10 λευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. Καὶ προσελθὼν 19 19–22:
68,5 εἷς γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ· διδάσκαλε, ἀκο- L 9,57–60.
λουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. καὶ λέγει αὐτῷ 20

---

9 ⌜ἐξ. εχων sy^{s}. | ⊤*p*) *τασσομενος* **B**ℵ*pc* it vg^{cl}; [H] | :—, comm *10* ⌜*p*) *ουδε εν τω Ι.τοσ. πιστ.* ℵ**CRΘ***pl* (lat); T : *txt* **B**(λ) *pc* (itsy^{c}) *11* ⌜(L16,23) *εν τοις κολποις* [*του*] Cl^{hom}; h^{r} *12* ⌜ἐξ-ελευσονται ℵ** k* sy; T ⊣h^{r1}⊢ : ibunt it Ir^{lat}; h^{r2} *13* ⌜*χιλιαρχη* sy^{s} Cl^{hom} Eus^{pt} | ⊤*και* ***CRΘ****pm*; S | ⊤*p*) *και υποστρεψας ο εκατονταρχος εις τον οικον αυτου εν αυτη τη ωρα ευρεν τον παιδα υγιαινοντα* ℵ***CΘ****pm* *15* ⌜*p*) *αυτοις* ***LΛ****fpm* latsy^{sc} *18* ⌜*πολυν ο. 544al* : o. π. *cg*^{1}sy^{sc} : *οχλους* ℵ**pc*; h^{1}S : *πολλους οχλους* ***CRΘ****pm* lat; Th^{3} : *txt* ***B*** | ⌞(αὐ- Elzevier) : εαυ- *22*

ὁ Ἰησοῦς· αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ
Ps 84,4. 1K 4,11. 2K 8,9. πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ
1 Rg 19,20. 21 ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. ἕτερος
δὲ τῶν μαθητῶν ⊤ εἶπεν αὐτῷ· κύριε, ἐπίτρεψόν
μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα
J 1,43! J 5,25! R 6,13. 22 μου. ὁ δὲ ○ Ἰησοῦς λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι, καὶ
ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.

28–27:
Mc 4,36–41. 23 Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς ○ τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν 11 52
L 8,23–25. 24 αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ σεισμὸς μέγας 69,2
ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύ-
14,24. Ps 4,9. πτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων ⊤ · αὐτὸς δὲ ἐκάθευδεν.
Jon 1,4 ss. 25 [καὶ προσελθόντες ⊤ ἤγειραν αὐτὸν λέγοντες· κύριε,
6,30! Ps 89,10; 107,23–32. Act 27,22.34. 26 σῶσον ⊤, ἀπολλύμεθα. καὶ λέγει αὐτοῖς· τί δειλοί
ἐστε, ὀλιγόπιστοι; τότε ἐγερθεὶς ἐπετίμησεν τοῖς
ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐγένετο γαλήνη
L 5,8 s. 27 μεγάλη. οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες·
ποταπός ἐστιν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ

28–34:
Mc 5,1–17. L 8,26–37. 28 θάλασσα αὐτῷ ὑπακούουσιν; Καὶ ἐλθόντος 12 53
αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν ⌜Γαδα-
ρηνῶν ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ
τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ
ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης.
Mc 1,24! 1 Rg 17,18. L 4,41! Jc 2,19. 18,34. 2 P 2,4. 29 [καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν λέγοντες· τί ἡμῖν καὶ σοί, ⊤ υἱὲ
τοῦ θεοῦ; ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ ⌜βασανίσαι
30 ἡμᾶς; ἦν δὲ ⊤ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων
31 πολλῶν βοσκομένη. οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν
αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ⌜ἀπόστειλον
32 ἡμᾶς⌝ εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
ὑπάγετε. οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς ⌜τοὺς
χοίρους⌝· καὶ ἰδοὺ ὥρμησεν πᾶσα ἡ ἀγέλη ⊤ κατὰ

---

21 ⊤ *αυτου* **CRΘ***pl*; s *22* ○ **ℵ***pc* it(sy^{s}); T *23* ○ *p*) **H***al*; H : *txt* **ℵRΘ***pm* *24* ⊤ (14,24 p) *ην γαρ ο ανεμος εναντιος αυτοις 108 pc* *25* ⊤ *οι μαθηται* **R***al*; S : *οι μ. αυτου* **C*Θ***pm* : *txt* **B**ℵ *pc* lat | ⊤-*ημας* **RΘ** *33 pl* *26* ⁝; comm *28* ⌜ *p*) *Γερασηνων* latt sa; h^{r1} : *Γεργεσηνων* **R***al*; h^{r2} : *txt* **B**(ℵ*)**C*Θ***pm** sy *29* ⊤ *p*) *Ιησου* **RΘ***al* | ⌜*απολεσαι* ℵ* *30* ⊤ *οὐ* lat; (Beza *cj*) *31* ⌜ *p*) *επιτρεψον ημιν απελθειν* **CR***al* *32* ⌜ *την αγελην των χοιρων* **LRΘ***al*; s | ⊤ *των χοιρων* **LR***al*; s

τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν
τοῖς ὕδασιν. οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελ- 33
θόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ
τῶν δαιμονιζομένων. καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις 34
ἐξῆλθεν εἰς ⌜ὑπάντησιν⌝ τῷ Ἰησοῦ, καὶ ἰδόντες αὐτὸν 25,1. (J 12,13.)
παρεκάλεσαν ⌜2 ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. 1–8: Mc 2,1–12.
54 Καὶ ἐμβὰς εἰς ⊤ πλοῖον διεπέρασεν, καὶ ἦλθεν εἰς 9 L 5,17–26.
70,1 13 τὴν ἰδίαν πόλιν. Καὶ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ 2 4,13.
παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον. καὶ ἰδὼν
ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν τῷ παραλυτικῷ·
θάρσει, τέκνον, ⌜ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι. καὶ 3
ἰδού τινες τῶν γραμματέων εἶπαν ἐν ἑαυτοῖς· οὗτος 26,65. J 10,33.
βλασφημεῖ. καὶ ⌜εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις 4 12,25. L 6,8; 9,47.
αὐτῶν εἶπεν· ἱνατί ⊤ ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς Zch 8,17. J 2,25.
καρδίαις ὑμῶν; ⌊ τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν· 5
⌜ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· ἔγειρε καὶ
περιπάτει; ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς 6 28,18! J 5,36 J 17,2.
τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας —
τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ· ⌜ἔγειρε ἆρόν σου τὴν J 5,8.
κλίνην καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ ἐγερθεὶς 7
ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ἰδόντες δὲ οἱ 8
ὄχλοι ⌜ἐφοβήθησαν καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν τὸν
4 55 δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις. Καὶ 9 9–13: Mc 2,13–17.
71,2 παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄνθρωπον καθή- L 5,27–32.
μενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, Μαθθαῖον λεγόμενον, 10,3. Mc 3,18. L 6,15. Act 1,13.
καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς J 1,43!
72,2 ⌜ἠκολούθησεν αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακει- 10
μένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, ○ καὶ ἰδοὺ πολλοὶ τελῶναι καὶ
ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες ⌜συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι 11 L 15,2; 19,7.
ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· διὰ τί μετὰ τῶν τε-
λωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ⌜ἐσθίει □ ὁ διδάσκαλος ὑμῶν⌝;

---

34 ⌜συναντ- *Cℜpl*; S : *txt* *BℵΘpc* | ⌝του *ℵCpc*; Th | ⌜2 ινα *BW*; W *9,1* ⊤το *C*ℜal* *2* ⌜*p*) αφεωνται *CℜΘpl* it Cl; S : *txt* *Bℵ*(*D*) lat *4* ⌜ιδων *ℵCℜDal* latt; Th : *txt* *B*(*Θ*)*pm* | ⊤υμεις *ℜΘpl*; S *5* ⌜αφεωνται *CℜΘpl* it Cl; S : *txt* *B*(*ℵ*D*) lat *6* ⌜εγερθεις *ℵCℜΘpl*; Th : *txt* *B*(*D* it) *8* ⌜εθαυμασαν *CℜΘal* *9* ⌜*p*) -θει *ℵDpc*; T *10* ○*ℵDpc*; T | ⌜συνεκ- *D**. *11* ⌜ε. και πινει *M 565 al* : εσθιετε κ. πινετε sy^s : sedes *k. et* □ *a k* sy^s.

L 4,23. 12 ⌈ὁ δὲ ἀκούσας εἶπεν· οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες 73,2
13 ⌉ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. πορευθέντες δὲ
12,7. Hos 6,6. 1 Sm 15,22. H 10,5.8; 13,16. 18,11. L 19,10. μάθετε τί ἐστιν· ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν· οὐ
γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλούς⊤.
14–17: Mc 2,18–22. L 5,33–38. 11,18s. L 18,12. 14 Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου λέ- 56
γοντες· διὰ τί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν⊤,
15 οἱ δὲ μαθηταί σου οὐ νηστεύουσιν; ⌈ καὶ εἶπεν
22,2 ! αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ ⌈νυμ-
J (2,7); 3,29. φῶνος ⌈πενθεῖν, ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμφίος;
26,11. L 17,22. ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ
J 1,17. 16 νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν⊤. οὐδεὶς δὲ ἐπι-
R 7,6. βάλλει ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ
παλαιῷ· αἴρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ
17 ἱματίου, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. οὐδὲ βάλ-
λουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ
Job 32,19. μή γε, ⌈ῥήγνυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ
οἱ ἀσκοὶ ἀπόλλυνται⌉. ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον
εἰς ἀσκοὺς καινούς, καὶ ἀμφότεροι ⌈συντηροῦνται.
18–26: Mc 5,21–43. L 8,40–56. 18 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἰδοὺ ἄρχων 15
⌈[εἷς] προσελθὼν⌉ προσεκύνει αὐτῷ λέγων ○ὅτι ἡ 74,2
19,13. Mc 5,23; 6,5; 7,32; 8,23.25; 16,18. L 4,40; 13,13. Act 6,6 ! θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν· ἀλλὰ ἐλθὼν ἐπίθες
19 τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτήν, καὶ ζήσεται. καὶ ἐγερ-
θεὶς ὁ Ἰησοῦς ⌈ἠκολούθει αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ
Lv 15,19. Nu 15,38. Mc 6,56 p ! L 6,19. 14,36. 20 αὐτοῦ. Καὶ ἰδοὺ γυνὴ αἱμορροοῦσα δώδεκα ἔτη 16
⊤προσελθοῦσα ὄπισθεν ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ
21 ἱματίου αὐτοῦ· ⌈ ἔλεγεν γὰρ ἐν ἑαυτῇ· ἐὰν μόνον
22 ἅψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι. ὁ δὲ
J 1,38. Mc10,52. L7,50; 17,19; 18,42. Act 16,31. R 10,9. ○Ἰησοῦς στραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν εἶπεν· θάρσει,
⌈θύγατερ· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ ἐσώθη

---

12 ⌈ιατρων ℵ *ff*¹. *13* ⊤*p*) εις μετανοιαν **CRΘ***al* sy^{s} *14* ⊤πολλα **CRDΘ***pl k*; h : *p*) πυκνα ℵ^{3} lat sy^{s} : *txt* **B**ℵ*pc* *15* ⌈-φιου **D** latt; ⌊h^{r}⌋ | ⌈*p*) νηστευειν **D***pc* it | ⊤*p*) εν εκειναις ταις ημεραις **D**it *17* ⌈*p*) ρησσει ο οινος ο νεος τους ασκους και ο οιν. απολλυται και οι ασκοι **D** (*k*) | ⌈τηρ- **D*** it *18* ⌈προσελθ. ℵ* 69*pc* : εἷς πρ. **B** lat ; W : τις πρ. **L** *alg* (*h k*) ; S : εισελθων **C*** **Θ** (*vel* = εις ελθ.?) *al* ; Th : εἷς ἐλθ. **RD***al f* | ○ℵ**D***pm* ; T *19* ⌈-θησεν **BRΘ***pl* ; h *20* ⊤(J 5,5) εχουσα εν τη ασθενεια **L**. *22* ○ℵ**D** itsy^{s} ; T | ⌈-ατηρ **DLΘ***pc* ; h^{s}

ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Καὶ ἐλθὼν ὁ 23
Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος καὶ ἰδὼν τοὺς
αὐλητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον | ἔλεγεν· 24
ἀναχωρεῖτε· οὐ γὰρ ἀπέθανεν τὸ κοράσιον ἀλλὰ J 11,11.14.25.
καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ⊤. | ὅτε δὲ ἐξεβλήθη 25
ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησεν τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ 8,15.
ἠγέρθη τὸ κοράσιον. καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη ⌜αὕτη εἰς 26
17 58 ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην. Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ 27
75,10 Ἰησοῦ ἠκολούθησαν ⊤δύο τυφλοὶ κράζοντες καὶ λέ- 20,29—34.
γοντες· ἐλέησον ἡμᾶς, ⌜υἱὸς Δαυίδ. ἐλθόντι δὲ εἰς 28
τὴν οἰκίαν προσῆλθον αὐτῷ οἱ ⊤τυφλοί, καὶ λέγει
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πιστεύετε ὅτι ⌟δύναμαι τοῦτο⌞ ποι- Act 14,9.
ῆσαι; λέγουσιν αὐτῷ· ναί, κύριε. τότε ἥψατο τῶν 29 8,13; 15,28.
⌜ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων· κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν
γενηθήτω ὑμῖν. καὶ ἠνεῴχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφ- 30 8,4!
θαλμοί. καὶ ἐνεβριμήθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· Mc 1,43; 14,5.
ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω. οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφή- 31 J 11,33.38.
18 μισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ. Αὐτῶν δὲ 32
ἐξερχομένων, ἰδοὺ προσήνεγκαν αὐτῷ ⊤κωφὸν δαι-
μονιζόμενον. καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου 33 15,31.
ἐλάλησεν ὁ κωφός. καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι L 7,16.
λέγοντες· οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ. Mc 2,12.
| □οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαι- 34 10,25;
μονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.⌝ 12,24.27 p.

59 Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ 35 4,23.
76,2 τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν
καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ
θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν⊤.
60 | Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, 36 14,14; 15,32.
77,6 Mc 6,34; 8,2.

---

24 ⊤*p*) ειδοτες οτι απεθανεν ℵ*saᵖᵗ *26* ⌜αυτης ℵ*CΘal*; h: *αυτου Dpc*: *txt BℜΘpm* *27* ⊤αυτω 𝔖ℜΘ*pl*; Th : *txt BDk* | ⌜υιε 𝔖*DΘpm*; *K* : *txt BGal* *28* ⊤δυο ℵ**Dpc* it | ⌟*B*; Wh *29* ⌜*p*) ομματων *DΘ* *32* ⊤ανθρωπον *C*ℜ*DΘpl*; T : *txt B*ℵ*pc* *34* □*vs. Dak* sy^{s} Hil; [H] *35* ⊤(4,23*?*) *εν τω λαω* ℜΘ*al* : *εν τ. λ. και πολλοι* (— *π.* ℵ*) *ηκολουθησαν αυτω* (ℵ*)*Lal* it : *txt* 𝔖*Dal* latsy

Nu27,17.Ez34,5 1 Rg 22,17. Jdt 11,13[19]. 10,6; 18,12; 26,31 p. 1 P 2,25. J 4,35! 1 Mcc 12,27 Lxx. 1—15: Mc 6,7—13. L 9,1—6. 17,19 s. L 10,17. Act 19,15. 4,23! 2—4: Mc 3,16—19. L 6,13—16. J 1,40—49. Act 1,13. 4,21! 9,9! (28,19). L 9,52! (J 10,16.) Act 13,46. 9,36; 15,24; 18,12. Jr 50,6. 3,2! Act 9,34.40. 8,2! Mc 16,17! 2 Rg 5,16. Act 8,20; 20,33. (10. Act 28,10.) L 10,4. 2 Th 3,9. Nu 18,31. 24,45. L 10,7. Jc 5,4. 1 T 5,18. L 10,5 s.

ὅτι ἦσαν ⌜ἐσκυλμένοι καὶ ἐρριμμένοι ὡσεὶ πρόβατα
37 μὴ ἔχοντα ποιμένα. τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς 78,5
αὐτοῦ· ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι·
38 ˡδεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλῃ
10 ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. Καὶ προσκα- 19
λεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν 79,2
αὐτοῖς ἐξουσίαν ⊤ πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε ἐκ-
βάλλειν αὐτά, καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ
2 πᾶσαν μαλακίαν ⊤̣. Τῶν ᴼδὲ δώδεκα ἀποστόλων 61
τὰ ὀνόματά ἐστιν ταῦτα· πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος 80,2
Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβος
ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ,
3 ˡΦίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ Μαθθαῖος
ὁ τελώνης, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἁλφαίου καὶ ⌜Θαδδαῖος,
4 ˡΣίμων ὁ ⌜Καναναῖος καὶ Ἰούδας ὁ ⌜̣Ἰσκαριώτης ὁ
5 καὶ παραδοὺς αὐτόν. Τούτους τοὺς δώδεκα 62
ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς λέγων· 81,10
Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε, καὶ εἰς πόλιν
6 Σαμαριτῶν μὴ εἰσέλθητε· ˡ⌜πορεύεσθε δὲ μᾶλλον
πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ.
7 ˡπορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι ἤγγικεν ⊤ἡ
8 βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, 82,2
⌜νεκροὺς ἐγείρετε, λεπροὺς καθαρίζετε, δαιμόνια
9 ἐκβάλλετε⌝· * δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. ˡ Μὴ 63
κτήσησθε χρυσὸν μηδὲ ἄργυρον μηδὲ χαλκὸν εἰς
10 τὰς ζώνας ὑμῶν, ˡ μὴ πήραν εἰς ὁδὸν μηδὲ δύο
χιτῶνας μηδὲ ὑποδήματα μηδὲ ⌜ῥάβδον· ἄξιος γὰρ
11 ὁ ἐργάτης ⌜τῆς τροφῆς⌝ αὐτοῦ. ⌜εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν 83,2
ἢ κώμην εἰσέλθητε⌝, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός
12 ἐστιν· κἀκεῖ μείνατε ἕως ἂν ἐξέλθητε. εἰσερχό- 84,5

---

36 ⌜εκλελυμενοι *Lal* *10,1* ⊤κατα *Lal*; s | ⊤̣εν τω λαω *Lpc b g* *2* ᴼ*D***Θpc* *3* ⌜Λεββαιος *D k* Or^{lat}; T ⊣h^{r1}⊢ : Λεββ. ο επικληθεις Θαδδ. *ℜΘpl*; h^{r2}S : Θ. ο επικλ. Λ. *φ* : Judas Zelotes it; h^{r3} : *txt* 𝔖 lat *4* ⌜-νιτης *ℵℜΘal* | ⌜̣*p*) -ιωθ *C* : Σκαριωτης *D* vg^{codd} (itsy) *6* ⌜υπαγετε *D*. *7* ⊤*p*) εφ υμας *N* *8* ⌜3—6 1 2 *PΔpc* : 3 4 1 2 5 6 *348 pc* : 3—6 *ℜΘal* *10* ⌜-δους *Cℜal* | ⌜*p*) του μισθου *K* 565 892 *al* it *11* ⌜η πολις εις ην αν εισελθ. εις αυτην *D*

μενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἀσπάσασθε αὐτήν⸢·⸣ καὶ 13
ἐὰν μὲν ᾖ ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθάτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν J 20,19.
ἐπ' αὐτήν· ἐὰν δὲ μὴ ᾖ ἀξία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν ⌜πρὸς 2 J 10.
85,2 ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. καὶ ὃς ἂν μὴ δέξηται ὑμᾶς 14 L 10,10—12.
μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι ἔξω
□τῆς οἰκίας ἢ⸣ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐκτινάξατε τὸν Act 13,51; 18,6.
κονιορτὸν ⸢τῶν ποδῶν ὑμῶν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, 15
ἀνεκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ⸢⌜Γομόρρων ἐν 11,24. Gn 19,4.
86,5 ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. Ἰδοὺ ἐγὼ 16 R9,29.2P2,6Jd7
ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ⌜ἐν μέσῳ⸣ λύκων· L10,3.Act20,29!
γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς ⌜οἱ ὄφεις⸣ καὶ ⌜ἀκέραιοι Sir13,21.Ph2,15
64 ὡς ⌜2αἱ περιστεραί⸣2. Προσέχετε ºδὲ ἀπὸ τῶν ἀν- 17 R 16,19. E 5,15.
87,1 θρώπων· παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, 7,24. Gn 3,1.
καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑμᾶς· 17—22:
⌞καὶ ἐπὶ⌜ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε⸣ ἕνεκεν 18 24,9—14 p.
88,2 ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. ὅταν 19 Act 5,40; 6,12; 25,23; 27,24. 2 K 11,24. Dt 31,26. 8,4; 24,14. L 12,11 s.
δὲ παραδῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε □πῶς ἢ⸣ τί
λαλήσητε· □2δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ Act 4,8.
τί λαλήσητε·⸣ ⌞ οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες, 20 J 14,26. 1K 2,4. Ph 1,19.
ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν 35; 24,10.
ὑμῖν. παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον 21 Mc13,12s;14,27.
καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ⌜ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ J 16,1.
γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. καὶ ἔσεσθε 22 Mch 7,6.
μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ L6,22.J15,18.21
65 ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. ὅταν δὲ 23 2T2,12!Ap13,10
89,10 διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς 23,34. Act 8,1; 14,6. 2 K 11,33.
τὴν ⌜ἑτέραν⸢· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε 16,28.
τὰς πόλεις [τοῦ] Ἰσραὴλ ἕως ⸢⌜ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν- 24,30; 26,64.
90,3 θρώπου. Οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκα- 24 L 6,40.
λον οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. ἀρκετὸν 25 J 13,16; 15,20.

---

12 ⸢*p*) λεγοντες· ειρηνη τω οικω τουτω ℵ* *D* Θ *pm* it vg^{cl} **13** ⌜εφ *B* ℵ *pc*; *K* **14** □*p*) *D* arm | ⸢εκ Sy^{h}al; Th : *txt* *B* ℜ *D* Θ *pm* **15** ⸢γη ℵ *C* | ⌜-ρας *C D* Θ *pm* **16** ⌜εις μεσον *B*; W | ⌞ο οφις ℵ* Cl Epiph; h | ⌜απλουστατοι *D* (ex lat?). | ⌜2η -ρα Cl **17** º *D pc* it sy^{s} **18** ⌜(Mc 13,9) ηγεμονων σταθησεσθε *D* (it sy^{s}) **19** □ *a b ff*^{1} *k* sy^{s} | □3*D L* g^{1} *k* **21** ⌜-σεται *B pc*; h **23** ⌜αλλην *C* ℜ *D* Θ *pm* Cl | ⸢καν εκ ταυτης διωκωσιν υμας, φευγετε εις την αλλην (*D*,*L*,Θ) λ φ*al* (it, sy^{s}) Or; ⊣h^{r}⊢ | [+ *rell*; T : — *B D*.; W | ⸢ᵀαν *C* ℜ *D* Θ *pl*; S : *ou* ℵ^{s} *pc* : *txt* *B* ℵ*

τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ,
καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. * εἰ ⌜τὸν οἰκο- 91,10
9,34 ! δεσπότην⌝ ⌜Βεεζεβοὺλ ⌜ἐπεκάλεσαν, πόσῳ μᾶλλον
26–33: L 12,2–9. 26 ⌜τοὺς οἰκιακοὺς⌝ αὐτοῦ. μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς·
Mc 4,22. L 8,17. (J 18,20.) * οὐδὲν γάρ ἐστιν κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυ- 92,2
27 φθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. ὃ λέγω 93,5
ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἴπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὃ εἰς
Ez 3,9. 28 τὸ οὖς ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωμάτων. καὶ
2 Mcc 13,14. 1P3,14. Ap2,10. μὴ ⌜φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα,
τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ⌜ἀποκτεῖναι· ⌜²φοβεῖσθε
L 23,40. H10,31. Jc 4,12. Ap 14,7.10. δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα
29 ἀπολέσαι ⌜ἐν γεέννῃ⌝. οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσα-
ρίου πωλεῖται; καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ⌜ἐπὶ
1 Sm 14,45. 2 Sm 14,11. 30 τὴν γῆν⌝ ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. ὑμῶν δὲ καὶ αἱ
L 21,18. Act 27,34. τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσίν.
6,26; 12,12. 31 ⌞μὴ οὖν φοβεῖσθε· ⌜πολλῶν στρουθίων διαφέρετε
1 J 4,2.3.15. Ap3,5.1Sm2,30. 32 ὑμεῖς. Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμ- 66
προσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ
ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν °τοῖς οὐρανοῖς·
Mc 8,38. L 9,26. 2T2,12. 1J2,22; 4,3. Jd 4. 33 ⌞ὅστις ⌜δ' ἂν⌝ ἀρνήσηταί με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, 94,2
ἀρνήσομαι ⌡κἀγὼ αὐτὸν⌢ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου
34–36: L 12,51–53. 34 τοῦ ἐν °τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον 67
βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον βαλεῖν 95,5
35 εἰρήνην ἀλλὰ μάχαιραν. ἦλθον γὰρ διχάσαι ⌜ἄν-
Mch 7,6. θρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ θυγατέρα
κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ τῆς
36 πενθερᾶς αὐτῆς, ⌞ καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ
37. 38: L 14,26 s. 37 οἰκιακοὶ αὐτοῦ. Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ 68
Dt 33,9. ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος· □καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ 96,5
16,24 s. 38 θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος⌝· ⌞ καὶ ὃς
οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ

---

25 ⌜τω -οτη *et* ⌜τοις -ακοις ***B****; Wh | ⌜Βεελζ- ***CR(D)Θ****pl* it; T : Beelzebub *c* vgsy : *txt* ***BN*** | ⌜καλουσιν ***D***. **28** ⌜*p*) φοβηθητε ***BDΘ****pm*; H | ⌜σφαξαι ***D****. | ⌜²*p*) φοβήθητε ***RDΘ****pm*; S | ⌜εις γεενναν ***D*** lat **29** ⌜εις παγιδα Or (*cf.* Am 3,5) **31** ⌜πολλω *83* it **32** °***NRDΘ****pm*; T : *txt* ***BCal*** **33** ⌜δε ***Bpc***; ***K*** | ⌡***CRal***; S | °***NRDΘ****pm*; T : *txt* ***Bal*** **35** ⌜*p?*) υιον ***D*** itsy^{sc} **37** □***B****Dal*

97,8 ὀπίσω μου, οὐκ ἔστιν μου ⌜ἄξιος. ὁ εὑρὼν τὴν 39 L 9,24!
ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν 18,5. L 9,48 p; 10,16; 16,9.
69 ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ εὑρήσει αὐτήν. Ὁ δεχό- 40 J 12,44; 13,20.
98,1 μενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος Act 16,15.
99,10 δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ὁ δεχόμενος προ- 41 2 K 2,10. G 4,14.
φήτην εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφήτου 13,17; 23,29.34.
λήμψεται, καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα 1 Rg 17,9—24: 18,4.
100,6 δικαίου μισθὸν δικαίου λήμψεται. καὶ ὃς ἐὰν 42 2 Rg 4,8—37.
ποτίσῃ ἕνα τῶν ⌜μικρῶν τούτων ποτήριον ⌜ψυχροῦ 3 J 8.
°μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ 6,2; 25,40.
μὴ ⌜ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν⌝ αὐτοῦ. Mc 9,41.

70 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσων 11 7,28; 13,53; 19,1; 26,1.
101,10 τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ
διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

20 Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ 2 2—19: L 7,18—35.
102,5 τὰ ἔργα τοῦ ⌜Χριστοῦ, πέμψας ⌜διὰ τῶν μαθητῶν 14,3. J 7,31.
αὐτοῦ ⌞εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἕτερον 3 3,11! Ps 118,26.
προσδοκῶμεν; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 4 Hab 2,3. Ml 3,1.
αὐτοῖς· πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε (13,13); 15,31; (16,3.)
καὶ βλέπετε· ⌞τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν ⌜καὶ χωλοὶ περι- 5 Is 29,18 s; 35,5 s; 61,1.
πατοῦσιν⌝, λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκού- 8,2!; 21,14.
ουσιν, ⌜καὶ νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγγελί- 5,3!
ζονται⌝· καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ 6 13,57; 26,31.
71 ἐν ἐμοί. ⌜Τούτων δὲ πορευομένων⌝ ἤρξατο ὁ 7 J 6,61.
Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου· τί ἐξήλ- 3,1.5.
θατε εἰς τὴν ἔρημον· θεάσασθαι·2; κάλαμον ὑπὸ (Jr 1,18.)
ἀνέμου σαλευόμενον; ⌞ἀλλὰ τί ἐξήλθατε ⌜ἰδεῖν; 8
ἄνθρωπον⌝ ἐν μαλακοῖς ⊤ἠμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ τὰ 3,4 p.
μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν ⌜βασιλέων⊤.
⌞ἀλλὰ τί ἐξήλθατε⌜; προφήτην ἰδεῖν⌝; ναὶ· λέγω ὑμῖν, 9 L 1,76; 20,6.

---

38 ⌜αδελφος Cl : *p*) *μαθητης c k* *42* ⌜ελαχιστων ***D*** (⌜157) latt | ⌞-ροῦν ***M*** *33 pc* : *υδατος -ρου* ***D*** latt$^{sy^{sc}}$ (⌜Cl) | °***DE**** *pc* sy^{sc} | ⌜απολησει ὁ *μισθος* ***D*** it sy^{sc}; ⊣h^{r}⊢ *11,2* ⌜*Ιησου* ***Dal*** sy^{c}(sy^{s}) | ⌞*p*) *δυο* ***Kpl*** lat *5* ⌜2 3 ***Z*** *28 pc* lat; h : — ***D*** *pc* Cl | ⌜4—6 1—3 ***Θφ*** sy^{c} : 1—3 *k* sy^{s} Cl *7* ⌜*μετα δε ταυτα* sy^{s}. | : ; *et* :^{2} —, comm *8* ⌜ *ανθρ. ιδειν* ℵ*; T | ⊤*p*) *ιματιοις* ***CKΘ****pl* it sy : *txt* ***BℵD*** | ⌜*p*) *βασιλειων* ***K****al* | ⊤*p*) *εισιν rell*; δ : *txt* ***Bℵ****. *9* ⌜*p*) *ιδ.*; *πρ.* ***CKDΘ****pl* | :, H

10 καὶ περισσότερον προφήτου. οὗτός ⊤ἐστιν περὶ οὗ 103,2
Ex 23,20. γέγραπται· ⌈ὥπου σου,
Ml 3,1. ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσ-
Mc 1,2. J 3,28. δ ς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου.
13,17. 11 ⌊ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς 104,5
Job 14,1. γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· ὁ δὲ
J 3,3.31. 18,1. L 1,15. μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων
L 16,16; 13,24. J 6,15. 12 αὐτοῦ ἐστιν. ἀπὸ ᴼδὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ 105,5
βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν
1 P 1,10. 13 βιάζεται, καὶ ⊤βιασταὶ ἁρπάζουσιν αὐτήν. πάντες
17,10–13. γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου ἐπρο-
Ml 3,23. L 1,17. (J 1,21.) 14 φήτευσαν· ⌊καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν 106,10
13,9 p. 43; 25,29. 15 Ἠλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. ὁ ἔχων ὦτα ⊤ἀκουέ-
Mc 7,16. L 12,21; 14,35; 21,4. Apc 2,7! 12,41 s. 16 τω. Τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; ὁμοία 72
ἐστὶν παιδίοις καθημένοις ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἃ προσ- 107,5
J 5,35. 17 φωνοῦντα τοῖς ⌈ἑτέροις⊤ ⌊λέγουσιν·
Prv 29,9. Eccl 3,4. ηὐλήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε·
ἐθρηνήσαμεν καὶ οὐκ ἐκόψασθε.
3,4. J 10,20! 18 ⌊ἦλθεν γὰρ Ἰωάννης μήτε ἐσθίων μήτε πίνων, καὶ
9,11.14 s. (J 4,32.) 19 λέγουσιν· δαιμόνιον ἔχει. ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
Dt 21,20. 9,11. L 11,49. 1 K 1, 24 ss. 20–24: L 10,13–15. που ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγουσιν· ἰδοὺ ἄνθρωπος
φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν.
καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ ⊤τῶν ⌈ἔργων αὐτῆς.
20 Τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο 73
J 12,37. αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν· 108,5
L 9,10. 21 ⌊οὐαί σοι, Χοραζίν· οὐαί σοι, Βηθσαϊδά· ὅτι εἰ
ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ
Dn 9,3. Jon 3,6. γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ
Prv 6,34. R 2,12. 22 μετενόησαν. πλὴν λέγω ὑμῖν, Τύρῳ καὶ Σιδῶνι
4,13; 8,5; 9,1. 23 ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ὑμῖν. καὶ
Is 14,13.15. Ez 26,20. σύ, Καφαρναούμ, ⌈μὴ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ;⌉ ἕως
ᾅδου ⌈καταβήσῃ· * ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγενήθησαν 109,10

---

10 ⊤γαρ *CRΘpl* lat; S : *txt BℵDpc* itsyˢᶜ *12* ᴼ *D**a* syˢ sa Ambst | ⊤οι *D* *15* ⊤ακουειν *ℵCRΘpl* Cl; s : *txt BDpc k* syˢ *16* ⌈εταιροις *G*(*Θ*)*al* latsy *et* ⊤αυτων *CRΘpl* sy *19* ⊤*p*) παντων *φ k et* ⌈*p*) τεκνων *CRDΘpl* lattsyˢᶜ; hʳ : *txt B***ℵpc* *23* ⌈ἢ ε. του ου. ὑψώθης, *EGal fq* syˢ; W (*sed* — του) : ἡ ε. του ου. ὑψωθεῖσα *KMal h* : *txt* Ϯ*DΘ al* latsyᶜ | ⌈καταβιβασθησῃ *ℵCRΘpl*; T : *txt BDpc* latsyˢᶜ Ir

αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν σοί, ἔμεινεν ἂν μέχρι
τῆς σήμερον. πλὴν λέγω ○ὑμῖν ὅτι γῇ Σοδόμων 24 10,15.
ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ⌜σοί.

74 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς 25 25—27: L 10,21 s. Sir51,1. Tob8,7.
110,5 εἶπεν· ἐξομολογοῦμαί σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ L 18,34; 19,42. Act 17,24.
καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἔκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν □καὶ συνε- 1 K 1,19.26—29; 2,6. (Prv16,21).
τῶν⌝, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ¹⌜ναί, ὁ πατήρ, 26 Is 29,14 Lxx.
111,3 ὅτι οὕτως εὐδοκία ἐγένετο ἔμπροσθέν σου⌝. Πάντα 27 21,16. 1 K 1,21. 28,18!
112,3 μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός ○μου, * καὶ οὐδεὶς J 10,14 s; 17,25.
⌜ἐπιγινώσκει ⌜τὸν υἱὸν εἰ μὴ ὁ πατήρ, οὐδὲ τὸν 16,17. G 1,15 s.
πατέρα τις ⌜ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ υἱὸς⌝ καὶ ᾧ ἐὰν Sir 24,25[19]; 51,23s. Ex33,14
75 βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. Δεῦτε πρός με 28 12,20; (23,4.) Jr 31,25.
113,10 πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ Ps Sal 7,9. 1Rg12,4. Jr27,2.
ἀναπαύσω ὑμᾶς. ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς 29 Ps2,3Lxx. G5,1. 2 K 6,14.
καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πραΰς εἰμι καὶ ταπεινὸς 5,5; 21,5. Jc 3,13.
τῇ καρδίᾳ, καὶ **εὑρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς** Nu12,3. 2K10,1. Is28,12. Jr6,16.
ὑμῶν· ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον 30 Act 15,10. Ap 14,13.
μου ἐλαφρόν ἐστιν. 1 J 5,3.

76 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς 12 1—8: Mc 2,23—28.
114,2 σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ L 6,1—5.
ἐπείνασαν, καὶ ἤρξαντο τίλλειν στάχυας καὶ ἐσθίειν. Dt 5,14; 23,26.
¹οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες ⊤εἶπαν αὐτῷ· ἰδοὺ οἱ 2 Ex 20,10. J 5,10.
μαθηταί σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν ἐν
σαββάτῳ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἀνέγνωτε τί 3 1 Sm 21,7.
ἐποίησεν Δαυίδ, ὅτε ἐπείνασεν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ;
¹πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ **τοὺς** 4 Lv 24,5—9.
ἄρτους τῆς ⌜προθέσεως ⌜ἔφαγον, ⌜²ὃ οὐκ ἐξὸν ἦν αὐτῷ
φαγεῖν οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν
115,10 μόνοις; ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ ὅτι τοῖς 5 Nu 28,9. J 7,22 s.
σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον βεβηλοῦ-
σιν καὶ ἀναίτιοί εἰσιν; λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ 6 24,2. J 2,19.21.
⌜μεῖζόν ἐστιν ὧδε. εἰ δὲ ἐγνώκειτε τί ἐστιν· **ἔλεος θέλω** 7 9,13; 23,23. Hos 6,6.
καὶ οὐ θυσίαν, οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀναιτίους. 1 Sm 15,22.

---

24 ○*k* sy^{sc} | ⌜*υμιν* ***Dpc*** it Ir *25* □sy^{sc} Tert Hil *26* ⌜*οὐά, ο π., οτι εμπρ. σ. ευδ. μοι εγεν.* Ir. *27* ○ℵ*Ju | ⌜*et* ⌜*εγνω* Ju^{pt} Ir^{pt} Cl^{pt} Or | ⌜*τ. π. ει μη ο υι. ουδε τ. υι. ει μη ο πατηρ* Ju (***NX*** Ir Eus Ephr) **12,2** ⊤*αυτους* ***CDΘpc*** itsy *4* ⌜*προσθ-* ***D***. | ⌜*p*) *εφαγεν rell*; 𝔖 : *txt* ***Bℵ481***. | ⌜²*p*) *οὓς* ***ℵCℜΘpl***; 𝔖 : *txt* ***BDφ*** it *6* ⌜*-ζων* ***LNpc*** lat

9–14: Mc 3,1–6. L 6,6–11. 8 ˡκύριος γάρ ἐστιν τοῦ σαββάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.
9 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν 21 77
10 αὐτῶν. καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ⊤χεῖρα ἔχων ξηράν· καὶ 116,2
L 14,3. ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἔξεστιν τοῖς σάββασιν
11 ⌜θεραπεῦσαι; ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. ˡ ὁ δὲ εἶπεν
αὐτοῖς· τίς ⌜ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος ὃς ἕξει πρό-
L 14,5. βατον ἕν, καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς σάββασιν
10,31. 12 εἰς βόθυνον, οὐχὶ κρατήσει αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ; πόσῳ
οὖν ⊤διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου. ὥστε ἔξεστιν
13 τοῖς σάββασιν καλῶς ποιεῖν. τότε λέγει τῷ
ἀνθρώπῳ· ἔκτεινόν σου τὴν χεῖρά. καὶ ἐξέτεινεν,
14 καὶ ἀπεκατεστάθη ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. ἐξελθόντες 78
J 5,16.18. δὲ οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ, 117,4
15. 16: Mc 3,7–12. L 6,17–19. 15 ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς ἀνε-
χώρησεν ἐκεῖθεν. * καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ⊤πολλοί, 118,10
8,4! J 7,4. 16 καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ⌜πάντας, ˡ καὶ ἐπετίμησεν⌝
17 αὐτοῖς ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσιν· ἵνα πλη-
Is 42,1–4; 41,9. ρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἠσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος·
Act 3,13.26; 4,27.30. Hgg 2,23. 3,17. 18 ἰδοὺ ὁ παῖς μου ὃν ᾑρέτισα,
ὁ ἀγαπητός μου ⌜ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχή μου·
θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν,
καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ.
2 T 2,24. 19 οὐκ ἐρίσει οὐδὲ κραυγάσει, [αὐτοῦ.
οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ○ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν
20 κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει
καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει,
ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νῖκος τὴν κρίσιν.
Act 4,12. 21 καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσιν.
22–32: Mc 3,22–30. L 11,14–23; 12,10. 22 Τότε ⌜προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος τυφλὸς 22 79
καὶ κωφός⌝· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε τὸν ⌜κω- 119,5
J 7,31. 23 φὸν λαλεῖν καὶ βλέπειν. καὶ ἐξίσταντο πάντες 120,7
9,27. οἱ ὄχλοι καὶ ἔλεγον· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς

---

10 ⊤την **ℵ**D**Θ**pl; S | ⌜p)-ευειν **ℌℵΘ**pl; H : txt **ℵ**D**W**pc *11* ⌜εστιν **DΘ** 33 al f k q sy : — C*al it; [H] *12* ⊤μαλλον **Θφ** 33 pc sy^scp *15* ⊤οχλοι **CℵDΘ**pl it; s : txt **Bℵ** lat *15. 16* ⌜. π. δε ους εθεραπευσεν επεπληξεν **D** (1 pc) *18* ⌜εις ον **ℵΘ**pm; W : εν ω **D**al Ir^lat : txt **Bℵ*C***pc *19* ○700 *22* ⌜προσηνεγκαν α. δαιμ-ον τυφλον και κωφον **B**pc sy; H | ⌜κω. και τυφλον **LΘ**al; s¹ : τ. κ. κ. **Cℵ**pm; s² : txt **BℵD**pc it sy^c

121,2 Δαυίδ; ¹οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον· οὗτος 24 9,34. 2 Th 2,9.
οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια εἰ μὴ ἐν τῷ ⌜Βεεζεβοὺλ
122,2 ἄρχοντι τῶν δαιμονίων. ⌜εἰδὼς δὲ τὰς ἐνθυμήσεις 25 9,4.
αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς· πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα
καθ' ἑαυτῆς ἐρημοῦται, καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία
μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς οὐ ⌜σταθήσεται. καὶ εἰ 26
ὁ σατανᾶς τὸν σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν
ἐμερίσθη· πῶς οὖν σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ;
¹καὶ εἰ ἐγὼ ἐν ⌜Βεεζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, 27
οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; διὰ τοῦτο αὐτοὶ
κριταὶ ἔσονται ὑμῶν. εἰ δὲ ἐν πνεύματι θεοῦ 28 L17,20 s. 1J 3,8.
ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς 24,23. (1 Th 2,16.)
ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἢ πῶς δύναταί τις εἰσελθεῖν 29 4,1—11.
εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ 1 J 4,4. Is 49,24.
ἁρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον δήσῃ τὸν ἰσχυρόν·; καὶ 1 Sm 17,50 s.
τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ⌜διαρπάσει·2. ὁ μὴ ὢν μετ' 30 (Mc 9,40.)
ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστιν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ J 11,52.
123,2 σκορπίζει⊤. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πᾶσα ἁμαρτία 31 H 6,4.6; 10,26.
καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται ⊤τοῖς ἀνθρώποις, ἡ δὲ 1 J 5,16.
τοῦ πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται. καὶ 32 1 T 1,13.
ὃς ἐὰν εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου,
⊤ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ πνεύ-
ματος τοῦ ἁγίου, ⌜οὐκ ἀφεθήσεται⌝ αὐτῷ οὔτε ἐν
124,10 τούτῳ τῷ αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. ⁵Ἢ ποιήσατε 33 33—35: L 6,43—45.
τὸ δένδρον καλὸν καὶ ⌜τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν, 7,17. Jd 12.
ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρὸν καὶ τὸν καρπὸν
αὐτοῦ σαπρόν⌝· ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον
γινώσκεται. γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε 34 3,7!; 15,11. J 8,43; 12,39.
ἀγαθὰ λαλεῖν πονηροὶ ὄντες; ἐκ γὰρ τοῦ περισ- R 8,7. 2 K 6,11. Ap 13,11.
125,5 σεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ. ὁ ἀγα- 35 13,52.
θὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει
⊤ἀγαθά, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ

24.27 ⌜*Βεελζ-* ***CRDΘ****pl* (it); T : Beelzebub *c* (*ff*¹) vg sy : (*in* ***24*** — P. Schmiedel *cj*) : *txt* ***BN***. *25* ⌜*ιδων* ***N***²***D*** *33 pc ff*¹ *k* sy^{sc} | ⌜*στησεται* ***Dφ***. *27* ⌜*vide* 24 *29* :, *et* :²; T *et* ⌜*-ση* ***ND*** *al*; T *30* ⊤*με* ***N*** *pc* *31* ⊤*υμιν* ***B*** *pc*; h *32* ⊤*ουκ* ***B****. | ⌜*ου μη αφεθη* ***B***; Wh *33* ⌜(*ο καρπος α. καλος . . . ο καρπος α. σαπρος* Wellhausen *ex Aramaeo vertendum fuisse cj*) *35* ⊤*τα* ***Spm***; Th : *txt* ***BNDΘal***

θησαυροῦ ἐκβάλλει ⊤πονηρά. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι 126,10
πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ ⊤ ⌜λαλήσουσιν οἱ ἄνθρωποι,
ἀποδώσουσιν περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως·
ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν
λόγων σου ⌜καταδικασθήσῃ.

Τότε ἀπεκρίθησαν αὐτῷ τινες τῶν γραμματέων 23 8
□καὶ Φαρισαίων λέγοντες· διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ 127,5
σοῦ σημεῖον ἰδεῖν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· 128,5
γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ
σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ
τοῦ προφήτου. ὥσπερ γὰρ ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ
τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως
ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς
τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. ἄνδρες Νινευῖται
ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης
καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ
κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε. βασί-
λισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς
γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτήν· ὅτι ἦλθεν
ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν
Σολομῶνος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ὧδε.

Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ 129,5
ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν
ἀνάπαυσιν, καὶ οὐχ εὑρίσκει. τότε λέγει· εἰς τὸν
οἶκόν μου ἐπιστρέψω ὅθεν ἐξῆλθον· καὶ ἐλθὸν
εὑρίσκει σχολάζοντα [καὶ] σεσαρωμένον καὶ κεκο-
σμημένον. τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ'
ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ,
καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ· καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα ⊤
τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων. οὕτως
ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ.

Ἔτι ⊤αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις, ἰδοὺ ἡ μήτηρ 81
καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἱστήκεισαν ἔξω ζητοῦντες 130,2

---

35 ⊤τα *28 33 al* *36* ⊤εαν *CRΘpl*; S : *txt* *BℵD et* ⌜-σωσιν *Rpm*; S : *txt* *H(D)Θal* *37* ⌜κατακριθηση *G 33 565 al* *38* □*B*; W *44* [+ ℵ*Cal* itsy; T : — *BℵDΘpm* lat; W *45* ⊤αυτου *D** *46* ⊤δε *CR(D)Θpm*; S : *txt* *BℵAl*

αὐτῷ λαλῆσαι. [εἶπεν δέ τις αὐτῷ· ἰδοὺ ἡ μήτηρ 47
σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ἑστήκασιν ζητοῦντές
σοι λαλῆσαι.] ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ λέγοντι 48
αὐτῷ· τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου, καὶ τίνες εἰσὶν οἱ L 2,49. (J 2,4?)
ἀδελφοί ᴼμου; καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα [αὐτοῦ] ἐπὶ 49 Dt 33,9.
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν· ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου J 20,17!
καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ὅστις γὰρ ⌜ἂν ποιήσῃ⌝ τὸ 50 J 15,14.
θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός R 8,29.
μου ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν. 1—23: Mc 4,1—20.
82 L 8,4—15.
131,2 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ⌜τῆς 13 36.
οἰκίας⌝ ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ συνήχθη- 2
σαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς Mc 3,9.
ᵀπλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ
24 τὸν αἰγιαλὸν εἱστήκει. καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ 3 34 s.
ἐν παραβολαῖς λέγων· Ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων 4 Esra 8,41.
τοῦ σπείρειν. καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ἃ μὲν 4
ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ⌜ἐλθόντα τὰ πετεινὰ⌝ᵀ
κατέφαγεν αὐτά. ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη 5
ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξαν-
έτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος ᵀγῆς· ˡ ἡλίου δὲ ἀνα- 6 Jc 1,11. 1 P 1,24.
τείλαντος ⌜ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ⌜ῥίζαν J 15,6.
ἐξηράνθη. ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ 7 Job 31,40. H 6,8.
ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ ⌜ἀπέπνιξαν αὐτά. ἄλλα 8
δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδίδου καρπόν,
ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἑξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. ὁ 9 (Is 5,10). 11,15!
83 ἔχων ὦτα ᵀ ἀκουέτω. Καὶ προσελθόντες οἱ μα- 10 34 s.
θηταὶ εἶπαν αὐτῷ· διὰ τί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς
αὐτοῖς; ˡ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ᵀ:· ὅτι ὑμῖν δέδοται 11 1 K 2,10.
γνῶναι ⌜τὰ μυστήρια⌝ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν,
132,5 ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται 12 25,29. Mc 4,25. L 8,18; 19,26.

---

47 [*vs.* + *CℜDΘpm* lat; Wh: — *Bℵ*al ff¹k* sy^sc; *ℋ* *48* ᴼ*B**.; W *49* [+ *ℌℜΘ pm*; W: — *ℵ*Dal* lat; T *50* ⌜*αν ποιη Cal*; *𝔖*: *ποιει Dpc* 13,*1* ⌜*εκ τ. οι. ℵ 33 pc* lat; Th: *απο τ. οι. Cℜpm*: — *D* itsy^s: *txt BΘal* *2* ᵀ*το ℜD al* *4* ⌜*ηλθον τα π. και D 33 al*; h: *p*) *ηλθεν τα π. κ. ℵCℜal*; T: *txt BΘal* | ᵀ*p*) *του ουρανου Θφpm* *5* ᵀ*της B.*; W *6* ⌜*-τωθη B.*; Wh^a | ⌜*βαθος ριζης Θφpc* *7* ⌜*επν- ℵDΘal*; Th *9* ᵀ*p*) *ακουειν CℜDΘpl*: *txt* ℌ itsy^s *11* ᵀ*αυτοις BℜDΘ pm*; Wh | ⁚*οτι Υμιν* H | ⌜*p*) *το μ-ιον* itsy Cl Ir^lat

αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ
1,4. Mc 8,18. 18 ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. διὰ τοῦτο ἐν παρα- 133,1
J 6,36. Dt 29,3. Jr 5,21. βολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ⌜ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσιν καὶ
L 19,42. 14 ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν οὐδὲ συνίουσιν⌝. καὶ ⌜ἀνα-
J 9,40; 12,40. Act 13,40 s; 28,26.27. Is 6,9 s. πληροῦται αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαΐου ἡ λέγουσα·
⊤ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε,
καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε.
15 ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου,
καὶ τοῖς ὠσὶν βαρέως ἤκουσαν,
καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν·
μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς
καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν
16,17. Prv 20,12. Mc 8,17 s. L 10,23 s. Act 4,20. Is 52,15. καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν,
καὶ ⌜ἰάσομαι αὐτούς⌝.
16 ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ ὅτι βλέπουσιν, καὶ 134,5
10,41; 11,11. 23,29. J 8,56. 1 P 1,10.12. 1 J 1,1 ss. 17 τὰ ὦτα [ὑμῶν] ὅτι ἀκούουσιν. ἀμὴν ○γὰρ λέγω ὑμῖν
ὅτι πολλοὶ προφῆται □καὶ δίκαιοι ⌝ἐπεθύμησαν ἰδεῖν
ἃ βλέπετε καὶ οὐκ ⌜εἶδαν, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε καὶ
18 οὐκ ἤκουσαν. Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν 84
19 τοῦ ⌜σπείραντος. Παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς 135,2
βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος ἔρχεται ὁ πονηρὸς καὶ
ἁρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὗτός
20 ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρείς. ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη
σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ
21 εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν· οὐκ ἔχει δὲ
ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστιν, γενομένης
δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκαν-
6,19—34. L 14,18—20. 1 T 6,9. Mc 4,19 l 22 δαλίζεται. ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρείς, οὗτός
ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα τοῦ
αἰῶνος ⊤καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν
23 λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. ὁ δὲ ἐπὶ τὴν καλὴν

---

13 ⌜*p*⌝ *ινα βλ. μη βλεπωσιν κ. α. μη ακουσωσιν και μη συνωσιν* **D**(**Θ**) *1 al* itsy^{sc} lr : + *μηποτε επιστρεψωσιν* **DΘφ** *1 pc* itsy^{sc} *14* ⌜*τοτε πληρ-* **λ** : *τοτε πληρωθησεται επ* **D***pc* it | ⊤(Is 6,9) *πορευθητι και ειπε τω λαω τουτω* **D** it *15* ⌜*-σωμαι* **Δ** *565 al* *16* [+ **ℌℜDΘ***pl*; T : — **B***pc* it; W *17* ○**ℵ***al* it; T | □ **B*** | ⌜*ηδυνηθησαν ιδειν* **D**. *18* ⌜*-ροντος* **CℜDΘ***pm*; S : *txt* **Bℵ***al* *22* ⊤*τουτου* **CℜΘ***pl*; S : *txt* **Bℵ*D** it

γῆν σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων
καὶ συνιείς, ⌜ὃς δὴ⌝ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ⌜ὃ μὲν
ἑκατόν, ⌜ὃ δὲ ἑξήκοντα, ⌜ὃ δὲ τριάκοντα.
85 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων· 24 36–43.
136,10 ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπεί-
ραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. ἐν δὲ τῷ 25 Mc 4,27.
καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς
καὶ ἐπέσπειρεν ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου καὶ
ἀπῆλθεν. ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ καρπὸν 26
ἐποίησεν, τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια. προσελθόντες 27
δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου εἶπον αὐτῷ· κύριε,
οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ;
πόθεν οὖν ἔχει ⊤ζιζάνια; ⌊ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· ἐχθρὸς 28
ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν. οἱ δὲ ○δοῦλοι ⌜αὐτῷ
λέγουσιν⌝· θέλεις οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά;
ὁ δέ φησιν· οὔ, μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια 29 (15,13.)
ἐκριζώσητε ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον. ἄφετε συναυ- 30
ξάνεσθαι ἀμφότερα ⌜ἕως τοῦ θερισμοῦ· καὶ ἐν⊤
καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς· συλλέξατε Ap 14,15.
πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ δήσατε αὐτὰ ○εἰς δέσμας
πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά, τὸν δὲ σῖτον ⌜συνα- 8,12.
86 γάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου. Ἄλλην παρα- 31 31. 32: Mc 4,30–32.
137,2 βολὴν ⌜παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων· ὁμοία ἐστὶν ἡ L 13,18 s.
βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν 17,20!
ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· ὃ μικρό- 32
τερον μέν ἐστιν πάντων τῶν σπερμάτων, ὅταν δὲ
αὐξηθῇ, μεῖζον τῶν λαχάνων ἐστὶν καὶ γίνεται Dn 4,9.18.
δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ Ez 17,23; 31,6. Ps 104,12.
87 καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. Ἄλλην 33 33: L 13,20 s.
138,5 παραβολὴν □ἐλάλησεν αὐτοῖς⌝· ὁμοία ἐστὶν ἡ βασι-
λεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ⊤ἐνέκρυψεν (16,6. 1 K 5,6.)

---

23 ⌜τοτε *D* it | ⌜*ter* (ὁ comm) *27* ⊤τα ℵ**Θ al* *28* ○ *B h* aeg; H | ⌜ℵ(*D*)*al*; T : *txt* *BCpc* *30* ⌜αχρι ℵ**L* Chr; h¹ : μεχρι *CℜΘpl*; Th² : *txt* *BDpc* | ⊤τω *ℌEpm*; S : *txt* *BℜDΘal* | ○(*D*)*L 33 al* it vg^codd sy; [H] | ⌜συναγετε *Bal* : *ℋ* *31* ⌜ελαλησεν *DLΘpm* it(sy^sc) *33* □ *D k* sy^sc; [H] | ⊤ φρονιμη sy^c Cl

Gn 18,6. εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.
34: Mc 4,33 s. 34 Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς 139,6
τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς ⌜οὐδὲν ἐλάλει
35 αὐτοῖς· ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ ⊤τοῦ προ-
φήτου λέγοντος·
Ps 78,2. 1 K 2,7! ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου,
ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς⊤.
1. 36 Τότε ἀφεὶς τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν. 88
Καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· 140,10
24–30. ⌜διασάφησον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων
1 J 3,9. 37 τοῦ ἀγροῦ. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ὁ σπείρων
1 K 3,9! 38 τὸ καλὸν σπέρμα ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ⌜ἀνθρώπου· ⌞ὁ
δὲ ἀγρός ἐστιν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα,
J 8,44. οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνιά
39 εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ, ⌞ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας
40. 49; 24,3; 28,20. H 9,26. αὐτά ἐστιν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια
3,10! 40 αἰῶνός ἐστιν, οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγελοί εἰσιν. ὥσπερ
οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ κατακαίεται,
41 οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος·. ἀποστε-
25,31–46. λεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ,
καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα
7,23. 1 K 6,9 s. Zph 1,3. τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν,
Dn 3,6. 8,12! Ps 112,10. 42 ⌞καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός·
(17,2.) Jdc 5,31. 2 Sm 23,3 s. Dn 12,3. 11,15! ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόν-
43 των. τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ
βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ὁ ἔχων ὦτα ⊤ἀκουέτω.
44 Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ 89
Prv 2,4. Sir 20,32.33. Act 12,14. κεκρυμμένῳ ἐν ○τῷ ἀγρῷ, ὃν εὑρὼν ⌜ἄνθρωπος
ἔκρυψεν, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει
19,29. L 14,33. Ph 3,7. καὶ πωλεῖ ⊤ὅσα ἔχει καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν
45 ἐκεῖνον. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν 90

---

34 ⌜*p*) ουκ ℵ²ℜ*D*Θ*al* *35* ⊤ *Hσαιου* ℵ*Θ*al*; Th : Asaph omn. vet. codd. *apud* Hier | ⊤κοσμου ℵ*CℜDΘ*pl*; W : *txt* *B*pc *ek* (sy^{sc})Or *36* ⌜*φρασον* *CℜDpl* lat; T : *txt* *B*ℵ*Θ*pc it *37* ⌜ *θεου 28.* *40* ∴ comm *43* ⊤*ακουειν* *CℜDpl* : *txt* *B*ℵ*Θ*pc it vg^{codd} *44* ○ *D al* | ⌜*τις* *D.* : *τις ανθρ. 892.* | ⊤*παντα* ℵ*D* (ℱ*CℜΘ*)*al*; Th : *txt* *B*pc Or

οὐρανῶν ⊤ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας· Prv 3,15; 8,10 s.
| εὑρὼν δὲ ○ ἕνα πολύτιμον μαργαρίτην ἀπελ- 46
θὼν ⌜πέπρακεν πάντα ὅσα εἶχεν καὶ ἠγόρασεν L 10,42. Ph 3,7 s.
91 αὐτόν. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν 47 22,9 s. L 5,10.
οὐρανῶν σαγήνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ (Hab 1,14–17.)
ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ· ἣν ὅτε ἐπληρώθη 48
ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καὶ καθίσαντες
συνέλεξαν τὰ ⌜καλὰ εἰς ἄγγη, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω
ἔβαλον. οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ ⌜αἰῶνος· 49 39! 25,32. Ps 1,5.
ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι καὶ ἀφοριοῦσιν τοὺς πονη-
ροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, | καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς 50
εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς 8,12!
καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Συνήκατε ταῦτα 51
πάντα; λέγουσιν αὐτῷ· ναί⊤. | ὁ δὲ ⌜εἶπεν αὐτοῖς· 52
διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς τῇ βασι- 23,34.
λείᾳ τῶν οὐρανῶν ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκο- L 12,42!
δεσπότῃ, ὅστις ⌜ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ 12,35 p.
καινὰ καὶ παλαιά.
92 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παρα- 53 7,28; 11,1; 19,1; 26,1.
141,1 βολὰς ταύτας, μετῆρεν ἐκεῖθεν. καὶ ἐλθὼν εἰς 54 53–58: Mc 6,1–6.
τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συνα- L 4,16–30.
γωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐκπλήσσεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν· 7,28!
πόθεν τούτῳ ⊤ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; | οὐχ 55
οὗτός ἐστιν ὁ ⌜τοῦ τέκτονος⌝ υἱός; ⌜οὐχ ἡ μήτηρ 12,46. L 3,23. J 6,42. Act 12,17!
αὐτοῦ λέγεται Μαριὰμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ (Jc 1,1.) (Jd 1.)
Ἰάκωβος καὶ ⌜Ἰωσὴφ καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; καὶ 56
αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσιν; J 7,15.46.52.
πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα; | καὶ ἐσκανδαλίζοντο 57 11,6!
142,1 ἐν αὐτῷ. * ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἔστιν
προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ ⌜πατρίδι καὶ ἐν τῇ J 4,44.

---

45 ⊤ανθρωπω *CℜDΘpl*; Th : *txt* *Bℵ*pc* *46* ○ *DΘ* itsy^{c} aeg | ⌜επωλησεν *D*. *48* ⌜καλλιστα *D 700* it (καλα καλα sy^{sc}) *49* ⌜κοσμου *D*. *51* ⊤κυριε *Cℜal* : *txt* *BℵDΘpm* latsy^{sc} *52* ⌜λεγει *Dal* latsy; h | ⌜*p?*) προφερει *1 al* Or *54* ⊤πασα *Dal* sy^{s} *55* ⌜τ. Ιωσηφ sy^{s}. : τ. Ι. τ. τεκτ. itsy^{c}. | ⌜ουχι *ℜ Dpm*; S | ⌜*p*) Ιωσης *KL al k*; h^{r1} : Ιωαννης *Dal*; h^{r2} : *txt* *ℌΘpc* latsy^{sc} *57* ⌜(J 4,44) ιδια π. *ℵpc*; Th : *p*) π. αυτου *ℜpl* lat : ιδ. π. αυτ. *C* : *txt* *BDΘpcak*

58 οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις
πολλὰς διὰ ⌜τὴν ἀπιστίαν⌝ αὐτῶν.

1–12: Mc 6,14.17–29. **14** Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρῴδης ὁ τε- 25 93
L 9,7–9 2 τραάρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ, | καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν 143,2
3,19.20. αὐτοῦ· ⊤ οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ βαπτιστής⊤· αὐτὸς
16,14. (L 8,8.) ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνά-
4,24. 11,2. 3 μεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. Ὁ γὰρ Ἡρῴδης ⊤κρατήσας 144,2
4,12. τὸν Ἰωάννην ἔδησεν ⊤καὶ ἐν ⊤2φυλακῇ ἀπέθετο διὰ
Ἡρῳδιάδα τὴν γυναῖκα ○Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ
19,9. Lv 18,16; 20,21. 4 αὐτοῦ· | ἔλεγεν γὰρ ○ὁ Ἰωάννης αὐτῷ· οὐκ ἔξεστίν
5 σοι ἔχειν αὐτήν. καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι
21,26. ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον.
6 |⌜γενεσίοις δὲ γενομένοις⌝ τοῦ Ἡρῴδου ὠρχήσατο ἡ 145,6
θυγάτηρ ⌜τῆς Ἡρῳδιάδος⌝ ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρεσεν
7 τῷ Ἡρῴδῃ, | ὅθεν μεθ' ὅρκου ὡμολόγησεν αὐτῇ
Sir 25,18.21. 8 δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσηται. ἡ δὲ προβιβασθεῖσα
ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς· δός μοι, φησίν, ὧδε □ἐπὶ
9 πίνακι⌝ τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. καὶ
Sir 20,24. ⌜λυπηθεὶς ὁ βασιλεὺς διὰ⌝ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς
17,12. 10 συνανακειμένους ἐκέλευσεν δοθῆναι, | καὶ πέμψας
11 ἀπεκεφάλισεν ⊤Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. καὶ ἠνέχθη
ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ⌜ἐπὶ πίνακι καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ,
12 καὶ ἤνεγκεν τῇ μητρὶ αὐτῆς. καὶ προσελθόντες
Act 8,2. οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦραν τὸ ⌜πτῶμα καὶ ἔθαψαν ⌜αὐ-
13–21: Mc 6,31–44. 18 τόν, καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ. Ἀκούσας 94
L 9,10–17. J 6,1–13. δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς 146,3
4,12. ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι
14 ἠκολούθησαν αὐτῷ ⌜πεζῇ ἀπὸ τῶν πόλεων. Καὶ
9,36 15,32. ἐξελθὼν εἶδεν πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ'
αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς ⌜ἀρρώστους αὐτῶν.

---

58 ⌜τας απιστιας *D 892k.* **14,2** ⊤μητι *DΦbfh* | ⊤*p*) ον εγω απεκεφαλισα *Dpc* it *3* ⊤τοτε *BΘal*; W | ⊤*p*) αυτον *CℜDΘpl*; S : *txt BN*pc* | ⊤2τη *DΘal*; s | ○*D* lat; [T] *4* ○N**Dpc*; T *6* ⌜γ. δε αγομενοις *1pc*; s2 : -ιων δε γ-νων *CKΘal* (αγομενων *Ral*); S : γενεσιοις δε latt : *txt* ℌ*Dpc*; s1 | ⌜αυτου Ηρωδιας *D*. *8* □*D* *9* ⌜ελυπηθη ο β.· δια δε N*C*ℜpm*; S : *txt BDΘal* *10* ⊤τον *CℜDΘpl*; S *11* ⌜επι τω *D* : εν τω *Θpc*; S *12* ⌜σωμα *Ral* lat | ⌜*p*) αυτο *CℜDΘpl*; S : *txt BN** *13* ⌜πεζοι *Nal*; Th *14* ⌜αρρωστουντας *D*.

26 95 ˡ ὀψίας δὲ γενομένης προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ 15
147,1 λέγοντες· ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ˢ ἤδη παρ-
ῆλθεν˺· ἀπόλυσον ᴼ οὖν τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες
εἰς τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. ὁ 16
δὲ ᴼ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐ χρείαν ἔχουσιν ἀπελ-
θεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. ˡ οἱ δὲ λέγουσιν 17
αὐτῷ· οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ
δύο ἰχθύας. ˡ ὁ δὲ εἶπεν· φέρετέ μοι ˹ὧδε αὐτούς˺. 18
ˡ καὶ ⌈κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ ˹τοῦ 19
χόρτου˺, ⌈λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο
ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν, καὶ J 11,41; 17,1.
κλάσας ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ ? Act 20,35.
μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ 20
ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν κλα- 2 Rg 4,44.
σμάτων, δώδεκα κοφίνους πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθίοντες 21
ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι χωρὶς γυναικῶν
27 96 καὶ παιδίων. Καὶ [εὐθέως] ἠνάγκασεν τοὺς 22 22–36: Mc 6,45–56.
148,6 μαθητὰς ᵀ ἐμβῆναι εἰς ᴼ τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐ- J 6,15–21.
149,2 τὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. καὶ 23
ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν L 6,12; 9,18.
150,4 προσεύξασθαι. * ὀψίας δὲ γενομένης μόνος ἦν ἐκεῖ.
ˡ τὸ δὲ πλοῖον ἤδη ˹σταδίους πολλοὺς ἀπὸ τῆς γῆς 24
ἀπεῖχεν˺, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἦν γὰρ 8,24.
ἐναντίος ὁ ἄνεμος. ˹τετάρτῃ δὲ φυλακῇ˺ τῆς νυκτὸς 25 Ps 77,20. Job 9,8.
⌈ἦλθεν πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν. Is 43,16.
ˡ ˹οἱ δὲ μαθηταὶ ἰδόντες αὐτὸν˺ ἐπὶ τῆς θαλάσσης 26 L 24,37.
περιπατοῦντα ἐταράχθησαν λέγοντες ὅτι φάντασμά Act 12,15.
ἐστιν, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. εὐθὺς δὲ 27
ἐλάλησεν [ὁ Ἰησοῦς] αὐτοῖς λέγων· θαρσεῖτε, ἐγώ

---

15 ˢ ℵ*C 1pc*; Th | ᴼ *BℜDΘpl*; *ℋ* *16* ᴼ ℵ**Dpck* sy; T *18* ˹ 21 *Cℜpl*; s¹ : 2 *DΘpc* itsy^sc; s² : *txt Bℵpc* *19* ⌈ *εκελευσεν et* ⌈*και λαβ.* ℵ*al*; h | ˹ *τους χορτους* ℜ*al* : *τον -τον Dpc* *22* [*p*) + *BℜDΘpl*; W : — ℵ**C*pc*; T | ᵀ *p*) *αυτου BEΘpm*; W : *txt* ℌ*Dal* | ᴼ *Bal*; *ℋ* *24* ˹ *p*) *μεσον της θαλασσης ην* ℵ*C*ℜ (*D*)*pm* lat; Th : *txt B*(*Θ*, *φ*)*pc*(sy) *25* ˹ *-της δε -κης D*. | ⌈ *απηλθεν C*ℜDal*; S *26* ˹ *ιδ. δε α.* ℵ**Θpc* it(sy^s); T : *και ιδ. α. οι μ. Cℜpm*sy^c; S : *txt BDφpc* *27* [+*B*; W(ˢ *CℜΘ pl*; S) : — ℵ**Dpc*; T

28 εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. ˡ ἀποκριθεὶς δὲ ˹αὐτῷ ὁ Πέτρος 151,10
L 22,33. εἶπεν˺· κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με ἐλθεῖν πρὸς
29 σὲ ἐπὶ τὰ ὕδατα. ˡ ὁ δὲ εἶπεν· ἐλθέ. καὶ καταβὰς
ἀπὸ τοῦ πλοίου ⊤Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ
30 ὕδατα ⌜καὶ ἦλθεν⌝ πρὸς τὸν Ἰησοῦν. βλέπων δὲ
τὸν ἄνεμον ⊤ ἐφοβήθη, καὶ ἀρξάμενος καταποντίζε-
31 σθαι ἔκραξεν λέγων· κύριε, σῶσόν με. ˡ εὐθέως δὲ
6,30! 28,17. ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ
32 λέγει αὐτῷ· ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας; ˡ καὶ ἀνα- 152,6
βάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος.
16,16! 33 ˡ οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες·
34 ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς εἶ. Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον 97
35 ⌜ἐπὶ τὴν γῆν εἰς⌝ ⌜Γεννησαρέτ. καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν 153,2
οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν εἰς ὅλην
τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάν-
36 τας τοὺς κακῶς ἔχοντας, ˡ καὶ παρεκάλουν ○ αὐτὸν
9,21. Nu 15,38. Mc 6,56. L 6,19. ἵνα μόνον ἅψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου
αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἥψαντο διεσώθησαν.

1–20: Mc 7,1–23. (J 1,19.) **15** Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ ⊤ἀπὸ Ἱεροσολύμων 28 98
Kol 2,8. 2 Φαρισαῖοι καὶ γραμματεῖς λέγοντες· ˡ διὰ τί οἱ 154,6
μαθηταί σου παραβαίνουσιν τὴν παράδοσιν τῶν
L 11,38. πρεσβυτέρων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας ⊤ὅταν
3 ἄρτον ἐσθίωσιν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς·
διὰ τί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ
4 θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; ˡ ὁ γὰρ θεὸς ⌜εἶπεν·
Ex 20,12. Dt 5,16. Ex 21,17. Lv 20,9. Prv 28,24. 1 T 5,8. **τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καί· ὁ κακολογῶν**
5 **πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω.** ὑμεῖς δὲ
λέγετε· ὃς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί· δῶρον ὃ
6 ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ⌜ὠφελήθης⊤, ˡ ⊤οὐ μὴ τιμήσει τὸν πατέρα
αὐτοῦ □ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ⌝· καὶ ἠκυρώσατε ⌜τὸν

---

28 ˹2341 *Bal*; H *29* ⊤ο *CℜΘpl*; S : *txt* *BℵD* | ⌜ελθειν *ℜDΘpm*; h : ελθειν· ηλθεν ουν ℵ*. : *txt* *BC*al* sy^sc *30* ⊤ισχυρον *CℜDWΘpl*; S : *txt* *B*ℵ 33 *34* ⌜εις την γην *ℜpm*; S | ⌜Γεννησαρ *D*700* latsy *36* ○ *B*pc*; [H] *15,1* ⊤ *p*) οι *Cℜal* : *txt* *BℵDΘpm* *2* ⊤ αυτων *CℜDΘpm*; S *4* ⌜ενετειλατο λεγων ℵ*Cℜpm*; T : *txt* *BDΘal* Ir *5* ⌜(◖ *perperam* -ηθῇς HTW) | ⊤ουδεν εστιν ℵ*. *6* ⊤και *ℜal* | □ *BℵDpc a e* sy^c; H | ⌜τον νομον ℵ*Cpc*; Th : την εντολην *ℜpm* : *txt* *p*) *BDΘpc* itsy Ir

λόγον⌉ τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. ὑποκρι- 7
ταί, καλῶς ἐπροφήτευσεν περὶ ὑμῶν Ἠσαΐας λέγων·
ὁ λαὸς οὗτος τοῖς χείλεσίν με τιμᾷ, 8 Is 29,13 Lxx. Ps 78,36 s.
ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ⌈ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ·
μάτην δὲ σέβονταί με, 9 Kol 2,22. Tt 1,14.
διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων.
Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον εἶπεν αὐτοῖς· 10
ἀκούετε καὶ συνίετε· ⌊οὐ ⊤τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα 11 Act 10,15; 11,8. 1 T 4,4. Tt 1,15. 12,34. E 4,29. Jc 3,6. (K 14,14.)
⌈κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ
155,10 τοῦ στόματος, τοῦτο ⌈κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. Τότε 12
προσελθόντες οἱ μαθηταὶ λέγουσιν αὐτῷ· οἶδας
ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον ἐσκανδα-
λίσθησαν; ⌊ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· πᾶσα φυτεία 13
ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος ἐκριζω- (13,29.) Act 5,38 (J 15,2.) Jd 12.
156,5 θήσεται. ἄφετε ⌈αὐτούς· ⌐τυφλοί εἰσιν ὁδηγοὶ⌋ ○τυ- 14 13,14; 23,16.24. L 6,39. J 9,40. R 2,19. (J 16,13.)
φλῶν· τυφλὸς δὲ τυφλὸν ⌈ἐὰν ὁδηγῇ⌉, ἀμφότεροι
157,6 εἰς ⌈βόθυνον πεσοῦνται. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος 15
εἶπεν αὐτῷ· φράσον ἡμῖν τὴν παραβολήν⊤. ὁ δὲ 16
εἶπεν· ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; ⌊ ⌈οὐ νοεῖτε 17
ὅτι πᾶν τὸ ⌈εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα εἰς τὴν
κοιλίαν χωρεῖ καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται; τὰ 18 Jc 3,6.
δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας
ἐξέρχεται, κἀκεῖνα ⌈κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. ἐκ γὰρ 19
τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, Gn 8,21. R 1,28!
μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασ-
φημίαι. ταῦτά ἐστιν τὰ ⌈κοινοῦντα τὸν ἄνθρω- 20
πον· τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶν φαγεῖν οὐ ⌈κοινοῖ τὸν
ἄνθρωπον.

21–28:
29 99 Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς 21 Mc 7,24–30.
τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χανα- 22 1 Rg 17,8–24. Mc 3,8.
ναία ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα ⌈ἔκραζεν

---

8 ⌈εστιν *D* lat Cl^{pt} *11* ⊤παν *D*. | ⌈*bis* κοινωνει *D*, *it* 18. 20 *14* ⌈τους τυφλους *D*. | ⌐321 ℵ*Cℜ*al*; Th | ○ *B*ℵ**D pc*; ℋ [h] | ⌈οδηγων σφαλησεται και *Θφ* | ⌈τον β. *Θφ* : βοθρον *D pc* Cl Or *15* ⊤ταυτην *CℜDΘpm*; S : *txt* *B*ℵ*al* *17* ⌈ουπω ℵ*Cℜpm*; S : *txt* *BDΘal* latsy | ⌈εισερχομ- *BΘpc* Or^{pt} *18* ⌈*v.* 11 *20* ⌈κοινωνουντα *D* | ⌈*v.* 11 *22* ⌈-ξεν ℵ**al*; Th : εκραυγαζεν *M*; W : -αυγασεν *Cℜal*; S : *txt* *BDΘa*

20,30. λέγουσα· ἐλέησόν με, κύριε ⌜υἱὸς Δαυίδ· ἡ θυγάτηρ
23 μου κακῶς δαιμονίζεται. ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη
αὐτῇ λόγον. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι
10,6! 24 κράζει ὄπισθεν ἡμῶν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· 158,5
(L 4,25–27.) R 15,8. οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα ⊤τὰ ἀπολω-
25 λότα οἴκου Ἰσραήλ. ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνει 159,6
26 αὐτῷ λέγουσα· κύριε, βοήθει μοι. ὁ δὲ ἀποκρι-
7,6; 10,14. θεὶς εἶπεν· οὐκ ⌜ἔστιν καλὸν⌝ λαβεῖν τὸν ἄρτον
27 τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. ἡ δὲ εἶπεν·
ναί, κύριε· καὶ ○γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν
L 15,16; 16,21. ⌜ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν
28 κυρίων αὐτῶν. τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
8,10.13; 9,29. αὐτῇ· ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· γενηθήτω
σοι ὡς θέλεις. καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ
τῆς ὥρας ἐκείνης.

29–31:
Mc 7,31–37. 29 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν παρὰ 30 100
5,1. τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ 160,6
19,2. Mc 3,10. 30 ὄρος ἐκάθητο ἐκεῖ. καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι
πολλοὶ ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν ⌜χωλούς, κυλλούς,
τυφλούς, κωφούς⌝, καὶ ἑτέρους πολλούς, καὶ ἔρριψαν
αὐτοὺς ⌜παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ ἐθεράπευσεν
9,33 11,4 s. 31 αὐτούς⊤· ⌈ὥστε ⌜τὸν ὄχλον⌝ ⌟θαυμάσαι βλέποντας⌞
κωφοὺς ⌜λαλοῦντας, □κυλλοὺς ὑγιεῖς⌝ καὶ χωλοὺς
L 2,20! 2 Rg 1,8. περιπατοῦντας καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ ⌜ἐδόξασαν
32–39: Mc 8,1–10. 32 τὸν θεὸν Ἰσραήλ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλε- 31
J 6,1–13. 9,36; 14,14. σάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν· σπλαγχνίζομαι
ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ○ἤδη ⌜ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν
μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν· καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς
33 νήστεις οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. καὶ
λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ

---

22 ⌜υιε ℵ*C*ℜ*pl*; h : *txt* **B***D*Θ*pc* **24** ⊤ταυτα ***D*** sy^{sc}. **26** ⌜ 21 *544 pc* : 1 *1293* : εξεστιν ***D*** itsy^{sc} Or; T **27** ○*p*) ***B*** e sy$^{s.p}$; [H] | ⌜ψιχων ***D***. **30** ⌜1342 ℵΘ*al*; T : 1324 ℵ*pc* itsy^{s}; s^{1} : 132 ***D****pc* : *txt* ***B***; (H^{db}) | ⌜υπο ***D*** *b* sy^{s} | ⊤παντας ***D*** it **31** ⌜ *τους οχλους* ***B***ℵ*al*; Wh | ⌟***B*** *892.*; W | ⌜*p*) *ακουοντας* ***B****al* *e*; h | □ℵ*al* lat sy^{sc}; ℵ | ⌜-αζον ℵ*al*; Th **32** ○***B***; [H] | ⌜-ρας ℵΘ *pm*

ἄρτοι τοσοῦτοι ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον; καὶ 34
λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πόσους ἄρτους ἔχετε; οἱ
δὲ εἶπαν· ἑπτά, καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. καὶ ⌜παραγ- 35
γείλας τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν ⌝ ⌜ἔλαβεν 36
τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύας καὶ εὐχαρι-
στήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ
μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ 37
ἐχορτάσθησαν, καὶ τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων
ἦραν, ἑπτὰ σπυρίδας πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθίοντες 38
ἦσαν ⊤τετρακισχίλιοι ἄνδρες χωρὶς ⌟γυναικῶν καὶ
101 παιδίων⌞. Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἐνέβη εἰς τὸ 39
πλοῖον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια ⌜Μαγαδάν.

161,4 Καὶ προσελθόντες ○οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδου- 16 1–12: Mc 8,11–21.
καῖοι πειράζοντες ⌜ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ 12,38. Mc 15,32. J 2,18! 1 K 1,22.
162,5 τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτοῖς. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς 2 L 12,54–56.
εἶπεν αὐτοῖς· [ὀψίας γενομένης λέγετε· εὐδία,
πυρράζει γὰρ ὁ οὐρανός·] καὶ πρωΐ· σήμερον χειμών, 3
πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ ⌜οὐρανός. ⊤τὸ μὲν πρόσ-
ωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ (11,4.)
163,6 σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ ⌜δύνασθε⁝;] γενεὰ πονηρὰ 4 12,39 s; 17,17.
□καὶ μοιχαλὶς⌝ σημεῖον ⌜ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ J 2,18.
δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ. καὶ Jon 2,1.
32 καταλιπὼν αὐτοὺς ἀπῆλθεν. Καὶ ἐλθόντες οἱ 5
164,2 μαθηταὶ εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο ⌟ἄρτους λαβεῖν⌞.
ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ὁρᾶτε καὶ προσέχετε 6 L 12,1. 1 K 5,6. G 5,9.
ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. (13,33.)
165,6 ⌜οἱ δὲ⌝ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες ὅτι ἄρτους 7 J 4,33.
οὐκ ἐλάβομεν. γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· τί δια- 8
λογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ 6,30! 31.

35.36 ⌜εκελευσε *et* ⌜καὶ λαβων **CRpm** **38** ⊤*p*) ως **BΘ***al*; h : ωσει **ℵ***al* | ⌟**ℵDΘ***al* latsy^{c}; Th **39** ⌜Μαγδαλα **ℜΘ***al* (-λαν **Cal**) : *txt* **Bℵ*D** (latsy) **16,1** ○λ *33 565* Or; [H] | ⌜-των **ℵ* Θ***al*; Th **2.3** [+ **CℜDΘ***pm* latt; W : ! — **Bℵ***al* sy^{sc} Or; [[H]] **3** ⌜αηρ **D**. | ⊤*p*) υποκριται **ℜ***al* it : *txt* **CDΘ***pm* | ⌜δυν. δοκιμαζειν **GM** *33 al* : δυν. γνωναι *245 1012* lat : *p*) δοκιμαζετε **L**. : συνιετε **S***al* : *txt* **CℜDΘ***pm* | ⁝. H **4** □*p*) **D** it | ⌜*p*) ζητει **DΘ** : αιτει **B***.; W **5** *p*) ⌟**B***al*; Wh **7** ⌜τοτε **D**it

14,17–21. Mc 6,52. 9 ⌜ἔχετε; οὔπω νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε
ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων καὶ πόσους κοφίνους
15,34–38. 10 ἐλάβετε; οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχι-
11 λίων καὶ πόσας σπυρίδας ἐλάβετε; πῶς οὐ νοεῖτε
ὅτι οὐ περὶ ἄρτων εἶπον ὑμῖν; προσέχετε δὲ ἀπὸ
J 6,27. 12 τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. τότε
(15,11.) συνῆκαν ὅτι οὐκ εἶπεν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης
[τῶν ἄρτων], ἀλλὰ ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν ⌝Φαρισαίων
καὶ Σαδδουκαίων⌜.

13–20: Mc 8,27–30. L 9,18–21. 13 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας 33 102
τῆς Φιλίππου ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων· 166,1
J 18,34. τίνα ⊤λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι ○τὸν υἱὸν τοῦ
14,2. 17,10. 21,11! J 1,25. 14 ἀνθρώπου; ⌞ οἱ δὲ εἶπαν· οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν
βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἠλίαν, ἕτεροι δὲ Ἰερεμίαν
14,33; 26,63; 27,54. J 1,49; 6,69. 15 ἢ ἕνα τῶν προφητῶν. λέγει αὐτοῖς· ὑμεῖς δὲ τίνα
16 με λέγετε εἶναι; ⌞ ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος εἶπεν·
G 1,15 s. 11,27; 17,4 s. 17 σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ⌜ζῶντος. ἀπο- 167,10
κριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· μακάριος εἶ,
J 1,42! 7,24. E 2,20. Job 38,17. Is 38,10. Sap 16,13. Ps 9,14; 107,16. Jr 1,19. 1 P 2,5. Σίμων ⌜Βαριωνά, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκά-
λυψέν σοι ἀλλ᾽ ὁ πατήρ μου ὁ ἐν ○τοῖς οὐρανοῖς.
18 ⌞ κἀγὼ δέ σοι λέγω ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ
τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ
18,18! (23,13.) Job 12,14. Mc 13,34. L 11,52 Is 22,22. J 20,23. Ap 1,18; 3,7. 19 πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς. ⌜δώσω σοι⌝
τὰς κλεῖδας τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, καὶ ὃ ἐὰν
δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένον ἐν
20 τοῖς οὐρανοῖς. τότε ⌜ἐπετίμησεν τοῖς μαθηταῖς 168,2
17,9. ἵνα μηδενὶ ε�ίπωσιν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ χριστός.

21–28: Mc 8,31–9,1. L 9,22–27. 17,22 s; 20,18 s; 26,2. L 18,33. J 12,24. 21 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ⌜Ἰησοῦς Χριστὸς⌝ δεικνύειν τοῖς 103
μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπελ-

---

8 ⌜ελαβετε **CRpm**; T: *txt p*) **BℵDΘ***al* *12* [+ *Bal* lat; W: *του αρτου* **CRpm**: *των Φαρισαιων και Σαδδουκαιων* ℵ*(*33*) *ff*[1] sy[c]; T: — **DΘ** *565 pc* itsy[s]; [H] | ⌠**B**.; W *13* ⊤*p*) με (⌠**C**) **RDΘ***pl* Ir[lat]: *txt* **BℵC***pc* | ○**D** *16* ⌜σωζοντος **D***. *17* ⌜(βαρ Ιωνα **RΘ**) | ○**B**; [H] *19* ⌜και δ. σ. **CRpm** (⌠**L** lat); S: δ. δε σοι **Θ***pc*: σοι δ. **D** itsy: *txt* **BℵC** *20* ⌜διεστειλατο ℵ**CRΘ***pl*; Th: *txt p*) **B***D*e* sy[c] *21* ⌜ο Ιησ. **CRΘ***pl*; Th[r1]: *Ιησ.* **D**; h[r2]: — ℵ[2] *892* Ir[lat] Or; h[r3]: *txt* **B***ℵ*

ϑεῖν καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ 169,6 ⌜τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι⌝. καὶ προσλαβόμενος 22 αὐτὸν ὁ Πέτρος ⌜ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων⌝· ἵλεώς σοι, κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο. ὁ δὲ 23 στραφεὶς εἶπεν τῷ Πέτρῳ· ὕπαγε ὀπίσω ⌜μου, σατανᾶ· σκάνδαλον εἶ ἐμοῦ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ 170,2 τοῦ θεοῦ ⌜ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων⌝. Τότε ○ὁ 24 Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. ὃς γὰρ 25 ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, εὑρήσει αὐτήν. τί γὰρ ⌜ὠφεληθήσεται ἄνθρωπος, 26 ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλ- 171,10 λαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ⌈μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ 27 ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε ἀποδώσει ἑκάστῳ 104 κατὰ ⌜τὴν πρᾶξιν⌝ αὐτοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσίν 28 172,2 τινες τῶν ὧδε ἑστώτων οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν ⌜τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ⌝.

84 Καὶ μεθ' ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς 17 τὸν Πέτρον καὶ ⊤Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν ⌜κατ' ἰδίαν⌝. καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ 2 ἔλαμψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς ⌜τὸ φῶς⌝. καὶ ἰδοὺ 3 ⌜ὤφθη αὐτοῖς Μωϋσῆς καὶ Ἠλίας ⌞συλλαλοῦντες μετ' αὐτοῦ⌟. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν τῷ 4 Ἰησοῦ· κύριε, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ

12,40. J 2,19. Hos 6,2. 1 K 15,4. Act 21,12. 1 Mcc 2,21. 4,10. 2 Sm 19,23. Is 8,14. 1 P 2,8. R 9,32. 1 K 1,23. 1 K 2,11; 3,3. 10,38 s. 1 P 2,21. J 12,25. Ap 12,11. Sir 10,31 s. L 12,20. 4,8. (Ph 3,8.) Jc 4,13. Ps 49,8. J 5,29. 2K 11,15! Ap 2,23. 1 K 3,13. Ps 62,13. Prv 24,12. Sir 35[32],24[22]. J 8,52. H 2,9. 10,23! L 23,42. 1—8: Mc 9,2—8. L 9,28—36. 26,37 p. Mc 5,37 p; 13,3. Ex 24,16. 28,3. 2P 1,16-18. Ex 34,29. (13,43.) Ap 1,16. 10; 22,31 s. 1 P 1,10 ss. Ml 3,22 s.

---

21 ⌜μετα τρεις ημερας αναστηναι *D*(*al*) *22* ⌜λεγει αυτω επιτιμων *B*; Wh *23* ⌜(σου Blass *cj*) | ⌞αλλ α του ανθρωπου *D* *q* sa : — *eff*^{2} *g*^{1} *r*^{1} *24* ○*B**; [H] *26* ⌜*p*) -λειται *CRDal* Cl : *txt* ℌ*Θal* *27* ⌜τα εργα ℵ**Fal* latsy *28* ⌜δοξη Cl^{pt}. : *τη δ. α. 1279 a* sa Cl^{pt} : *τη δ. του πατρος α.* ℵ^3*pc* : *τ. β. και τ. δ. α.* sy^{c} *17,1* ⊤*τον* ℵ*DΘpc*; h | ⌜(4,8?) *λιαν* *D* Eus. *2* ⌜χιων *D* latsy^{c} *3* ⌜ωφθησαν *CRal*; S | ⌟*CRDΘpl* S : *txt* *B*ℵ*pc*

L 9,54. θελεις, ποιήσω ὧδε ⸢τρεῖς σκηνάς⸣, σοὶ μίαν και
5 Μωϋσεῖ μίαν καὶ ⸢²Ἠλίᾳ μίαν⸣. ἔτι αὐτοῦ λα-
3,17! 16,16 s. Gn 22,2. Ps 2,7. Is 42,1. Dt 18,15. λοῦντος, ἰδοὺ νεφέλη ⌜φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς,
καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός
ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα·
1 P 5,1. 6 ἀκούετε αὐτοῦ. καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ἔπεσαν
Hab 3,2 Lxx. ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα.
Ap 1,17. 7 ¹καὶ προσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἁψάμενος αὐτῶν
8 εἶπεν· ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε. ἐπάραντες δὲ
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν οὐδένα εἶδον εἰ μὴ ⌜αὐτὸν
9–13: Mc 9,9–13. 9 Ἰησοῦν μόνον. Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ 105
16,20. ὄρους ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· μηδενὶ
Act 9,10! εἴπητε τὸ ὅραμα ἕως οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ
10 νεκρῶν ⌜ἐγερθῇ. Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ 173,6
3. 11,14; 16,14. ⊤λέγοντες· τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἠλίαν
Ml 3,23. Act 1,6! 11 δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; ¹ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἠλίας
12 μὲν ἔρχεται⊤ καὶ ἀποκαταστήσει πάντα⁝· ¹λέγω δὲ
ὑμῖν ὅτι Ἠλίας ἤδη ἦλθεν, καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν
1 Rg 19,2.10. 14,9 s. L 23,25. αὐτόν, ἀλλ' ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν·
⸢οὕτως καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν
11,13. L 1,17. 13 ὑπ' αὐτῶν. τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ
Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς⸣.
14–21: Mc 9,14–29. 14 Καὶ ἐλθόντων⊤ πρὸς τὸν ὄχλον προσῆλθεν αὐτῷ 35 106
L 9,37–42. 15 ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτὸν ¹καὶ λέγων· κύριε, 174,2
4,24. Ps 121,6. ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιάζεται καὶ
κακῶς ⌜ἔχει· πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ
16 ⌜πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. καὶ προσήνεγκα αὐτὸν
τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν
17 θεραπεῦσαι. ⸢ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς⸣ εἶπεν· ὦ
16,4. Dt 32,5. Ph 2,15. γενεὰ ⌜ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε μεθ'

---

4 ⸢*p*) *B e.*; Wh | ⸢² *Bℵal*; W *5* ⌜*φωτος φ* sy^c *8* ⌜*p*) *τον ℵ*(⸢*D*)*pl*; Th : *txt B**(⸢ℵ)*Θ* *9* ⌜*p*) *αναστη rell*; h: *txt BD1604.* *10* ⊤ *αυτου BℵDpm*; W : *txt ℌΘal* lat *11* ⊤ *p*) *πρωτον Cℵal* | ⁝; S *12.13* ⸢*τοτε ... αυτοις. ουτως ... αυτων D* it.; h^r *14* ⊤ *αυτων CℵΘpm*; S : *txt Bℵal* *15* ⌜*πασχει CℵDpl*; Th : *txt BℵΘpc* | ⌜*ενιοτε DΘpc* it Or *17* ⸢*τοτε απ. ο I. Z*; h¹ : *απ. ο I. Ω* latsy; h² : *ο δε απ. ℵ** : *txt BℵDΘpl* | ⌜*πονηρα ZΦ*

ὑμῶν ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετέ J 14,9. Kol 3,13.
μοι αὐτὸν ὧδε. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, 18
καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἐθερα-
175,5 πεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Τότε προσ- 19 10,1.
ελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν εἶπον· (L 10,17.)
διὰ τί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; ˡ ὁ δὲ 20
λέγει αὐτοῖς· διὰ τὴν ⌜ὀλιγοπιστίαν ὑμῶν· ἀμὴν 6,30!
γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινά- 21,21; 13,31 p. Mc 11,23. L 17,6.
πεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ· μετάβα ἔνθεν ἐκεῖ, 1 K 13,2.
καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν.⌝ 22.23: Mc 9,30–32.
107 ⌜Συστρεφομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ εἶπεν 22 L 9,43–45.
176,2 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου 16,21! 2 Sm 24,14.
παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, ˡ καὶ ἀπο- 23
κτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ⌜τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ⌝ ⌜ἐγερθήσεται.
□καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.⌝ J 16,6.
86 108 Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καφαρναοὺμ προσῆλ- 24
177,10 θον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ (22,19.) Ex 30,13.
εἶπαν· ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ ⌝δίδραχμα;
ˡ λέγει· ναί. καὶ ⌜ἐλθόντα εἰς τὴν οἰκίαν προ- 25
έφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων· τί σοι δοκεῖ,
Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ ⌜τίνων λαμβά-
νουσιν τέλη ἢ κῆνσον; ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ
ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων; ˡ ⌝εἰπόντος δέ· ἀπὸ τῶν ἀλλο- 26
τρίων, ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἄρα γε ἐλεύθεροί εἰσιν
οἱ υἱοί.⌝ ἵνα δὲ μὴ ⌜σκανδαλίσωμεν αὐτούς, πο- 27 R 14,13. 1 K 8,13.
ρευθεὶς εἰς θάλασσαν βάλε ἄγκιστρον καὶ τὸν
ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἆρον, καὶ ἀνοίξας τὸ
στόμα αὐτοῦ εὑρήσεις στατῆρα· ἐκεῖνον λαβὼν δὸς Mc 14,13.
αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.

---

20 ⌜απιστιαν **CℜDpm** latt sy^{s} | ⌝p) (**21**) τουτο δε το γενος ουκ εκπορευεται ει μη εν προσευχη και νηστεια. **CℜDpl** lat; h^{r}: *txt* **Bℵ*Θpc** *eff*^{1}sy^{sc} **22** ⌜αναστρ- **CℜΘ**(⌜**D**)*pl*; δ: *txt* **Bℵpc** **23** ⌜p) μετα τρεις ημερας **D** itsy^{s} | ⌜p) αναστησεται **Bal**; Wh | □ **Kal** **24** ⌝τα **ℌℜΘpl**; H: *txt* **ℵ*D** *1010*. **25** ⌜εισελθ- **ℵ***(**D**); Th: *txt* **B** | ⌜τινος **Bal**; Wh **26** ⌝ο δε εφη· απο των αλλοτριων **ℵ**(**CL**) | ⌝εφη Σιμων· ναι. λεγει ο Ιησους· δος ουν και συ ως αλλοτριος αυτων. *713* Ephr **27** ⌜-ιζωμεν **ℵLZ**; Th

1—5: Mc 9,33—37. L 9,46—48. **18** Ἐν ἐκείνῃ ⊤ τῇ ⌜ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ 37 109
Ἰησοῦ λέγοντες· τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασι- 178,2
2 λείᾳ τῶν οὐρανῶν; καὶ προσκαλεσάμενος παιδίον
3 ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν ˡ καὶ εἶπεν· ἀμὴν
19,14 p. 1 P 2,2. 5,20. J 3,3.5. λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ
παιδία, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν
L 18,17.25. 4 οὐρανῶν. ὅστις ⌜οὖν ταπεινώσει ἑαυτὸν ὡς τὸ
παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασι-
10,40. 5 λείᾳ τῶν οὐρανῶν. καὶ ὃς ἐὰν δέξηται ἓν παιδίον
6—9: Mc 9,42—47. L 17,1.2. 6 τοιοῦτο ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· ˡ ὃς δ' ἂν 179,2
σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόν-
Ap 18,21. των εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύλος
ὀνικὸς ⌜περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθῇ
26,24. L 17,1 s. 7 ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. Οὐαὶ τῷ κόσμῳ 110
ἀπὸ τῶν σκανδάλων· ἀνάγκη γὰρ ⊤ ἐλθεῖν τὰ σκάν-
δαλα, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ⊤ δι' οὗ τὸ σκάνδαλον
5,29 s. R 6,19; 8,13. Kol 3,5. 8 ἔρχεται. Εἰ δὲ ἡ χείρ σου ἢ ὁ πούς σου 180,6
σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον ⌜αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ·
καλόν σοί ἐστιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν κυλλὸν ἢ
χωλόν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι
9 εἰς ⌜τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον⌝. καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου
σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ·
καλόν σοί ἐστιν μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν,
ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν
L 2,13; 16,22. Act 5,19; 12,7.15. H 1,14. 10 □τοῦ πυρός⌝. Ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε ἑνὸς τῶν 181,10
μικρῶν τούτων ⊤· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι
αὐτῶν ⌜ἐν οὐρανοῖς⌝ διὰ παντὸς βλέπουσι τὸ πρόσ-
12—14: L 15,4—7. 12 ωπον τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ⊤ Τί ὑμῖν 38
δοκεῖ; ἐὰν γένηταί τινι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα 182,5
P 2,25. καὶ πλανηθῇ ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐχὶ ⌜ἀφήσει τὰ ἐνενήκοντα
Ez 34,12.16. Ps 119,176. ἐννέα ἐπὶ τὰ ὄρη ○ καὶ πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον;

---

1 ⊤ δε *Bpc* e sy^{c}; Wh | ⌜ημερα *Θ 33 al* itsy^{sc} Or *4* ⌜γαρ *Wg*^{1} sy^{sc} : — *G 713* *6* ⌜εις *ℵΘal*; S : επι *Dal* : *txt* *𝔖al* *7* ⊤ εστιν *ℵℵDal*; T | ⊤ εκεινω *BℵΘpl* *8* ⌜αυτα *ℵal* | ⌜την γεενναν του πυρος *1pcff*^{1} sy^{c} sa *9* □*p*) *D* *10* ⊤*p*) των πιστευοντων εις εμε *Dpc* itsy^{c} | ⌜εν τω ουρανω *B* (*33*) *pc*; W : — *N 1 al* itsy^{s} Cl Or; [h] : *txt* *ℵℵDΘpm* | ⊤ (9,13. L 19,10) (*11*) ηλθεν γαρ ο υιος του ανθρωπου σωσαι το απολωλος. *ℵDpm* latsy^{c}; h^{r} : *txt* *𝔖Θal e ff*^{1} sy^{s} Or *12* ⌜αφεις *et* ○ *ℵℵpm*; T : *txt* *B*(*D*)*Θal*

ˈκαὶ ἐὰν γένηται εὑρεῖν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι 13
χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα
τοῖς μὴ πεπλανημένοις. οὕτως οὐκ ἔστιν θέλημα 14
ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ⌜ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα
183,5 ἀπόληται ⌜ἓν τῶν μικρῶν τούτων. Ἐὰν δὲ 15 Lv 19,17.
ἁμαρτήσῃ ⊤ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε ἔλεγξον αὐτὸν L 17,3. G 6,1. 2 T 4,2. Tt 3,10.
μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. ἐάν σου ἀκούσῃ,
84,10 ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου· ˈἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, 16 Dt 19,15.
παράλαβε ⌟μετὰ ⌜σοῦ ἔτι ἕνα ἢ δύο⌝, ἵνα ἐπὶ στόματος J 8,17! 2 K 13,1. 1 T 5,19. H 10,28.
δύο ○μαρτύρων ἢ τριῶν σταθῇ πᾶν ῥῆμα· ἐὰν δὲ 17 1 K 5,9—13. 16,18.
παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὸν τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ (2 Th 3,15.)
τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὥσπερ ὁ
185,7 ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα 18 27; 16,19. L 6,37; 13,16.
ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένα ἐν οὐρανῷ, J 20,23.
καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένα
111 ἐν οὐρανῷ. Πάλιν [ἀμὴν] λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο 19 Mc 11,24. J 16,24.
86,10 ⌜συμφωνήσωσιν ἐξ ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς
πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς
παρὰ τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ⌜οὗ γάρ 20
εἰσιν⌝ δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, 28,20. 1 K 5,4. L 24,15. J 14,23.
⌜ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.

187,5 Τότε προσελθὼν ὁ Πέτρος εἶπεν ○αὐτῷ· κύριε, 21
ποσάκις ἁμαρτήσει ⌟εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου⌝ καὶ
ἀφήσω αὐτῷ; ἕως ἑπτάκις; ˈλέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· 22 L 17,4.
οὐ λέγω σοι ἕως ἑπτάκις, ἀλλὰ ἕως ἑβδομηκον- Gn 4,24.
39 τάκις ⌜ἑπτά. Διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν 23 22,2! 25,19.
188,10 οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησεν συνᾶραι E 4,32. Kol 3,13.
λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. ἀρξαμένου δὲ 24
αὐτοῦ συναίρειν, ⌜προσήχθη ⌟εἷς αὐτῷ⌝ ὀφειλέτης

---

14 ⌜μου ***BΘφpm*** sy^{s}; ℋ : *txt* ℵ𝔎***D****al* latsy^{c} | ⌜εις ***𝔎Θpm***; S *15* ⊤εις σε ***𝔎DΘpl*** lattsy; s : *txt* ***B***ℵ*pc* Or *16* ⌟3—6 1 2 ***B***; h | ⌜σεαυτου ***𝔖Θpm***; T : *txt* ***B𝔎D****al* | ○***D*** *19* [+ ***B𝔎(Θ)****pm* itsy^{sc}; W : — ***𝔖D****al* lat; T | ⌜-σουσιν ℵ***D****al*; Th^{a} *20* ⌜ουκ εισιν γαρ *et* ⌜παρ οις ουκ ***D****g*^{1} sy^{s} Cl; h^{r} *21* ○ℵ*; [H] : *txt* ***𝔖D****al* (⌟***𝔎Θpm***) | ⌟3—5 1 2 ***BΘφ***; W *22* ⌜επτακις ***D**** *24* ⌜προσηνεχθη ℵ***𝔎Θpl***; T : *txt* ***BD*** | ⌟***𝔎DΘpl***; s : *txt* ***B***ℵ*.

25 ⌜μυρίων ταλάντων. μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀπο-
δοῦναι, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος πραθῆναι καὶ
τὴν γυναῖκα καὶ τὰ ⌜τέκνα καὶ πάντα ὅσα ⌜ἔχει,
26 καὶ ἀποδοθῆναι. πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος⊤ προσεκύνει
αὐτῷ λέγων· ⊤⌜μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ πάντα
L 7,42. 27 ἀποδώσω σοι. σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ
18! δούλου ○ ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ τὸ δάνειον
28 ἀφῆκεν αὐτῷ. ἐξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εὗρεν
ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὤφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν
δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν· ἔπνιγεν λέγων·
29 ἀπόδος⊤ εἴ τι ὀφείλεις. ˡ πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος
αὐτοῦ⊤ παρεκάλει αὐτὸν λέγων· μακροθύμησον ἐπ'
30 ἐμοί, καὶ ⊤⌜ἀποδώσω σοι. ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν, ἀλλὰ
ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἕως⊤ ἀποδῷ
31 τὸ ὀφειλόμενον. ἰδόντες ⌜οὖν ⌠οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ⌡
τὰ ⌜γενόμενα ἐλυπήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες
διεσάφησαν τῷ κυρίῳ ἑαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα.
7,2. L 6,36–38. 32 ˡτότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει
αὐτῷ· δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην
5,7; 6,12. 1 J 4,11. 33 ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με· οὐκ ἔδει ⌜καὶ
σὲ⌝ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὡς κἀγὼ σὲ ἠλέησα;
22,7. 34 ˡκαὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν
5,26. Jc 2,13. τοῖς βασανισταῖς ἕως ○ οὗ ἀποδῷ ○2 πᾶν τὸ ὀφειλό-
6,14 s. 35 μενον ○3 αὐτῷ. Οὕτως καὶ ὁ πατήρ μου ὁ ⌜οὐράνιος
ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ
αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν⊤.

1–9: Mc 10,1–12. 19 Καὶ ἐγένετο ὅτε ⌜ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους 112
7,28; 11,1; 13,53; 26,1. τούτους, μετῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦλθεν 189,
L 9,51! εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

---

24 ⌜πολλων ℵ*Or *25* ⌜παιδια ℵ | ⌜ειχεν ℵ𝔎*D*pl; T: *txt* ***B*Θ***pc* *26* ⊤εκεινος ***D*Θ** *33 al* latsy; T | ⊤⌜κυριε ℵ𝔎*pl*; 𝔖: *txt* ***BD*Θ***pc* latsy^sc *27* ○ ***B*Θ***pc*; [H] *28* ⊤μοι ***C*𝔎***pm* *29* ⊤εις τους ποδας αυτου 𝔎*pm* | ⊤⌜παντα ***Θ*** *33 pm* lat *30* ⊤ οὗ ***𝔎D*Θ***pl*; S *31* ⌜δε ***C*𝔎Θ***pl*; S | ⌠3 1 2 ***B***.; W | ⌜γιν- ***DL***pc; T *33* ⌜ουν ℙ25 sy^s: ουν κ. σε ***DΘ*** (lat sa) *34* ○ ***B***; [H] | ○2 ***D***pc sy^s | ○3 ***BDΘ***al latsy^sc; H *35* ⌜επουρ- ***C**𝔎Θ***al | ⊤τα παραπτωματα αυτων ***C*𝔎***pm* **19,1** ⌜ελαλησεν ***D***it

ⁱ*καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθερά-* 2 15,30.
πευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ.

118 *Καὶ προσῆλθον αὐτῷ* ᵀ*Φαρισαῖοι πειράζοντες* 3 5,31 s.
αὐτὸν καὶ λέγοντες· εἰ ἔξεστιν ᵀ*ἀπολῦσαι τὴν*
γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; ὁ δὲ ἀπο- 4
κριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ᶜ*κτίσας* □*ἀπ'*
ἀρχῆς ᶜ*ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν* ○*αὐτούς*:; ⁱ*καὶ εἶπεν·* 5 Gn 1,27.
ἕνεκα τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα
καὶ τὴν μητέρα καὶ κολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, Gn2,24. E5,31s.
καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν:2. *ὥστε οὐκέτι* 6 1 K 6,16; 7,10 s.
*εἰσὶν δύο ἀλλὰ σὰρξ μία. ὃ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν*ᵀ,
ἄνθρωπος μὴ ᶜ*χωριζέτω.* ⁱ *λέγουσιν αὐτῷ· τί οὖν* 7
Μωϋσῆς ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ Dt 24,1.
*ἀπολῦσαι*ᵀ*;* ⁱ *λέγει αὐτοῖς*:· *ὅτι Μωϋσῆς πρὸς τὴν* 8
σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς
γυναῖκας ὑμῶν· ἀπ' ἀρχῆς δὲ ᶜ*οὐ γέγονεν*ᶜ *οὕτως.*
190,2 ⁱ *λέγω δὲ ὑμῖν* ○*ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ* 9 14,4. L 16,18.
ᶜ*μὴ ἐπὶ πορνείᾳ*ᶜ □*καὶ γαμήσῃ ἄλλην*ᶜ, ᶜ*μοιχᾶται*ᵀ.
91,10 ⁱ *λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία* 10
τοῦ ᶜ*ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός, οὐ συμφέρει*
γαμῆσαι. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐ πάντες χωροῦσιν 11 1 K 7,7.17.
τὸν λόγον ○*τοῦτον, ἀλλ' οἷς δέδοται. εἰσὶν γὰρ* 12
εὐνοῦχοι οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν
οὕτως, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσθησαν
ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες
εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. (L 14,20.
1 K 7,33.)
ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρείτω. 13–15:
114 *Τότε προσηνέχθησαν αὐτῷ παιδία, ἵνα τὰς* 13 Mc 10,13–16.
192,2 *χεῖρας ἐπιθῇ αὐτοῖς καὶ προσεύξηται· οἱ δὲ μαθη-* L 18,15–17. 9,18!

---

3 ᵀ*οι* ℵ𝔄*D al*; T | ᵀ*ανθρωπω* *C*𝔄*DΘ pl* *4* ᶜ*ποιησας* ℵ*C*𝔄*D pl* latsy; T : *txt* *BΘ pc* | □ *et* ○ sy^{s} *ff*^{1} *4.5* :. *et* :2; H *6* ᵀ*εις εν* *D* it | ᶜ*αποχ-* *D*. *7* ᵀ*αυτην* *BC*𝔄*pm*; Wh : *txt* ℵ*DΘ al* *8* :—· H | ᶜ*ουκ εγενετο* *D* *9* ○*p*) *BD pc* it; Wh | ᶜ(5,32) *παρεκτος λογου πορνειας* *BD φ 1 al*; h | □ *B λ pc*; h | ᶜ*ποιει αυτην μοιχευθηναι* $\mathfrak{P}^{25}$*BC** *1 al*; h | ᵀ*p*) *και ο απολελυμενην γαμησας (γαμων* $\mathfrak{P}^{25}$ *CΘ al*; S) *μοιχαται* *B*($\mathfrak{P}^{25}$,*CΘ*)𝔄*pm* lat; h(S) : *txt* ℵ*D al* itsy^{sc} *10* ᶜ*ανδρος* *D* itsy *11* ○ *B 1 pc e* Or; H

20,31 p. 18,2 s. 14 ταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν⊤· ἄφετε
τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρός ⌜με·
τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
L 9,51! 16–30: 15 ⌊καὶ ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἐπορεύθη ἐκεῖθεν.
Mc 10,17–31. L 18,18–30. R 2,7. 16 Καὶ ἰδοὺ εἷς προσελθὼν αὐτῷ εἶπεν· διδά- 41
σκαλε⊤, τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα σχῶ ζωὴν αἰώνιον; 193
L 10,26–28. 17 ⌊ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ⌜τί με ἐρωτᾷς περὶ τοῦ ἀγαθοῦ·
εἷς ἐστιν ὁ ἀγαθός⊤⌝· εἰ δὲ θέλεις εἰς τὴν ζωὴν
Ex 20,13–16. Dt 5,17–20. R 13,9. 18 εἰσελθεῖν, ⌜τήρει τὰς ἐντολάς. ⌊⌜λέγει αὐτῷ· ποίας⌝;
ὁ δὲ Ἰησοῦς ⌜ἔφη· τὸ οὐ φονεύσεις, ⌜οὐ μοιχεύσεις,
Ex 20,12. Dt 5,16. 19 οὐ κλέψεις,⌝ οὐ ψευδομαρτυρήσεις, ⌊τίμα τὸν πατέρα
Lv 19,18. καὶ τὴν μητέρα, □καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς
20 σεαυτόν⌝. λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· ⌜ταῦτα πάντα⌝
L 12,33. 21 ⌜ἐφύλαξα⊤· τί ἔτι ὑστερῶ; ⌊⌜ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· εἰ 194
5,48. Ph 3,7 s. θέλεις τέλειος εἶναι, ὕπαγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρ-
6,20. L 16,9. χοντα καὶ δὸς ⊤πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν
Ps 62,11. 22 ⌜οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. ἀκούσας δὲ ὁ 195
νεανίσκος ⌜τὸν λόγον [τοῦτον]⌝ ἀπῆλθεν λυπούμενος·
23 ἦν γὰρ ἔχων ⌜κτήματα πολλά. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πλούσιος
δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν
7,14. L 6,24. 24 οὐρανῶν. πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, ⊤εὐκοπώτερόν ἐστιν
⌜κάμηλον διὰ ⌜τρήματος ῥαφίδος ⌜²εἰσελθεῖν ἢ
7,28! 25 πλούσιον ⊤εἰς τὴν βασιλείαν ⌜τοῦ θεοῦ⌝. ἀκούσαντες
δὲ οἱ μαθηταὶ ἐξεπλήσσοντο ⊤σφόδρα λέγοντες· τίς
26 ἄρα δύναται σωθῆναι; ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς

---

14 ⊤αυτοις 𝔖*Dal*; Th : *txt* ***B𝔎Θpm*** | ⌜εμε ℵ*pc*; T *16* ⊤*p*) αγαθε ***C𝔎Θpm*** latsy Ju Ir; h^{r} *17* ⌜*p*) τι με λεγεις αγαθον· ουδεις αγαθος ει μη εις ο θεος ***C𝔎pm*** Ir; h^{r1e} | ⊤ο θεος latsy^{c}; h^{r2v} : ο πατηρ *e* Cl^{pt}; h^{r3} : ο π. μου ο εν τοις ουρανοις Ju Cl^{pt} Cl^{hom}; h^{r4} | ⌜τηρησον *rell*; Th : *txt* ***BD*** *565*. *18* ⌜ποιας; φησιν ℵ; Th | ⌜ειπεν ℵ***C𝔎DΘpl***; Th : *txt* ***B*** | ⌜1 2 sy^{s}. : — ℵ*. *19* □ *p*) sy$^{pal\,pt}$. : (Or *cj*); h^{rv} *20* ⌜ℵ***C𝔎Θal***; Th : *txt* ***BDpm*** | ⌜ *p*) -ξαμην ***C𝔎pl*** | ⊤*p*) εκ νεοτητος ***D*** : εκ ν. μου ***C𝔎pl*** *21* ⌜λεγει ***BΘφ***; h | ⊤τοις ***BDΘ***; [H] | ⌜-νω ℵ***𝔎Θpm***; T *22* ⌜ τ. λ. ***C𝔎DΘpl***; S : τ. λ. τ. ***B*** itsy; W : — ℵ*pc*; T | ⌜χρηματα ***B***; W *24* ⊤οτι 𝔖*al*; Th : *txt* ***B𝔎DΘpm*** | ⌜καμιλον *59 pc* arm | ⌜*p*) τρυπηματος ***𝔎Dpm***; Th : *p*) τρυμαλιᾶς ***CΘal*** : *txt* ***B***ℵ* | ⌜²*p*) διελθειν ***B𝔎DΘal***; Wh | ⊤*p*) εισελθειν ***BDΘpc***(⌜***C𝔎pm***); Wh | ⌜των ουρανων λ *33 al* latsy^{sc}; T *25* ⊤και εφοβηθησαν ***D*** itsy^{c}

εἶπεν αὐτοῖς· παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν Gn 18,14. Job 42,2. Zch 8,6 Lxx.
116 ἐστιν, παρὰ δὲ θεῷ ⸢πάντα δυνατά⸣. Τότε ἀπο- 27 L 1,37.
κριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφή- L5,11.28; 22,28.
καμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἔσται
6,10 ἡμῖν; ¹ ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν ⸢αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν 28
ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγ- J 3,5!
γενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ 25,31. Dn 7,9 s. 20,21. L 22,30.
97,5 θρόνου δόξης αὐτοῦ, *⸢καθήσεσθε καὶ ⸢2αὐτοὶ ἐπὶ Ap 3,21!
δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ
98,2 Ἰσραήλ. καὶ πᾶς ὅστις ἀφῆκεν ⸢οἰκίας ἢ ἀδελ- 29 13,44. H 10,34.
φοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα⸣ ἢ τέκνα ἢ
ἀγροὺς⸣ ἕνεκεν τοῦ ἐμοῦ ὀνόματος, ⸢πολλαπλασίονα
117 λήμψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. Πολλοὶ δὲ 30 20,16. L 13,30.
99,2 42 ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι. Ὁμοία 20
0,10 γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ 21,33 ss. L 13,6. Is 5,1—7.
οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρωῒ μισθώσα- 9,37.
σθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. συμφωνήσας 2 13.
δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν Tob 5,15 Lxx.
ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. καὶ 3
⸢ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν εἶδεν ἄλλους ἑστῶτας
ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς, ¹ καὶ ἐκείνοις εἶπεν· ὑπάγετε 4
καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα⸣, καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον Kol 4,1.
δώσω ὑμῖν. ¹ οἱ δὲ ἀπῆλθον. πάλιν [δὲ] ἐξελθὼν 5
περὶ ἕκτην καὶ ἐνάτην ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως.
¹ περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ⸢ἐξελθὼν εὗρεν ἄλλους 6
ἑστῶτας⸣, καὶ λέγει αὐτοῖς· τί ὧδε ἑστήκατε ὅλην
τὴν ἡμέραν ἀργοί; ¹ λέγουσιν αὐτῷ· ὅτι οὐδείς ἡμᾶς 7
ἐμισθώσατο. λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς
τὸν ἀμπελῶνα⸣. ὀψίας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος 8
τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· κάλεσον τοὺς

---

26 ⸡ ℵ*pc*; T *28* ⸢αυτω *D* sy^{s} | ⸣ καθισ- ℵ*D pm*; T | ⸢2 υμεις *BC*ℵ*Θ pm*; ℋ : *txt* ℵ*D al* *29* ⸡ η οικιας (— ℵ*) *post* αγρους *C***L al*; Th : *txt* *B*ℵ*D*(*Θ*) *pm* | ⸣ η γυναικα ℵ*C*ℵ*Θ pl* lat sy^{c}; S : *txt* *BD pc* it sy^{s} lr Or | ⸢ *p*) εκατονταπλ- ℵ*C*ℵ*DΘ pl*; S : *txt* *B pc* *20,3* ⸢ διεξ- *D*. *4* ⸣ μου ℵ*CΘ pm*; S *5* [+ ℌ *D al*; T : — *B*ℵ*Θ pm*; W *6* ⸢ εξηλθεν και (ℵ)*D* lat | ⸣ αργους *C**ℵ *pl* *7* ⸣ και ο εαν ᾖ δικαιον ληψεσθε *C*ℵ *pl*

Lv 19,13. ἐργάτας καὶ ἀπόδος⊤ τὸν μισθόν, ἀρξάμενος ἀπὸ
Dt 24,14 s. 9 τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. ⌜ἐλθόντες δὲ⌝ οἱ
περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον.
10 |⌜καὶ ἐλθόντες⌝ οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι ⌜πλεῖον
λήμψονται· καὶ ἔλαβον ○ τὸ ἀνὰ δηνάριον καὶ αὐτοί.
11 |λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου
12 |λέγοντες· οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν,
καὶ ἴσους ⌜αὐτοὺς ἡμῖν⌝ ἐποίησας τοῖς βαστάσασι
13 τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα⁝. ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς ⌜ἑνὶ αὐτῶν εἶπεν⌝· ἑταῖρε, οὐκ ἀδικῶ
14 σε· οὐχὶ δηναρίου ⌜συνεφώνησάς μοι⌝; |ἆρον τὸ σὸν
καὶ ὕπαγε· θέλω ⌜δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὡς
(R 9,16.21.) 15 καὶ σοί· |⊤οὐκ ⌜ἔξεστίν μοι ὃ θέλω ποιῆσαι ἐν τοῖς
6,23. Mc 7,22. L 15,28. Ps 34,9. ἐμοῖς; ⌜ἢ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ἐστιν ὅτι ἐγὼ
19,30! 16 ἀγαθός εἰμι; Οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ
οἱ πρῶτοι ἔσχατοι.⊤

17–19: Mc 10,32–34. L 18,31–33. L 9,51. 17 ⌜Μέλλων δὲ ἀναβαίνειν⌝ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσό- 118
λυμα παρέλαβεν τοὺς δώδεκα⊤ κατ' ἰδίαν, καὶ ἐν 201,
16,21! 18 τῇ ὁδῷ εἶπεν αὐτοῖς· ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερο-
σόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται
τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ γραμματεῦσιν, καὶ κατακρι-
19 νοῦσιν αὐτὸν ⌜εἰς θάνατον⌝, |καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν
J 18,36; 19,1. 27,29. τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ
σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ⌜ἐγερθήσεται.

20–28: Mc 10,35–45. 20 Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβε- 43 1
27,56. 4,21! δαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς προσκυνοῦσα καὶ 202,
21 αἰτοῦσά τι ⌜ἀπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· τί θέλεις;

---

8 ⊤ *αυτοις* ***BℵDΘ****pl*; Wh *9* ⌜*και ελθ.* ***ℵCℵ****pl*; T : *ελθ. ουν* ***DΘ****33pc*; S : *txt* ***B*** *10* ⌜*ελθ. δε* ***ℵℵ****pm*; T : *txt* ***BCDΘ****pc* | ⌜*πλειονα* ***ℵℵ****pm*; T : *πλειω* ***D***. : *txt* ***BC*Θ****al* | ○ ***BℵD****pl*; [H] *12* ⌜ ***BCℵΘ****pm*; Wh : *txt* ***ℵD****al* | ⁝; W *13* ⌜ 3 1 2 ***Cℵ****pl*; h : 2 1 3 ***B***.; W : *txt* ***ℵDΘ****pc* | ⌜*-νησα σοι* ***L****33pc* sy^{s} *14* ⌜*εγω* ***B***; W [h] *15* ⊤ *ἢ* ***ℵCℵ****pl* lat; T : *txt* ***BDΘ****pc* it sy^{sc} | ⌜*εστιν* ***D****. | ⌜*ει* ***ℵ****al* *16* ⊤(22,14) *πολλοι γαρ εισιν κλητοι, ολιγοι δε εκλεκτοι.* ***CℵDΘ****pl* latt sy; ⊣h^{r}⊢ : *txt* ***ℌ****pc* *17* ⌜*και αναβαινων ο* ***ℌℵDΘ****pl*; Th : *txt* ***B****pc* | ⊤ *μαθητας* ***BCℵ****pm*; [H] : *txt* ***ℵDΘ****al* *18* ⌜*p*) *θανατω* ***CℵDΘ****pl*; [H] S : — ***B*** : *txt* ℵ *19* ⌜*p*) *αναστησεται* ***BℵDΘ****pl*; Wh *20* ⌜*παρ* ***ℌℵΘ****pl*; Th : *txt* ***BD***

⌜λέγει αὐτῷ⌝· εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου εἷς ἐκ δεξιῶν ⊤καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· οὐκ 22 οἴδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν⊤; λέγουσιν αὐτῷ· δυνάμεθα. ¹λέγει αὐτοῖς· τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε⊤, τὸ δὲ 23 καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου ⌜καὶ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν ᴼτοῦτο δοῦναι⌜, ἀλλ' οἷς⌝ ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ
208,2 πατρός μου. ⌜καὶ ἀκούσαντες⌝ οἱ δέκα ⌜ἠγανάκτησαν 24 περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλε- 25 σάμενος αὐτοὺς εἶπεν· οἴδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατ- ἐξουσιάζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕτως ⌜ἐστὶν ἐν ὑμῖν· 26 ἀλλ' ὃς ἐὰν θέλῃ ⌜ἐν ὑμῖν μέγας⌝ γενέσθαι, ⌜ἔσται ὑμῶν διάκονος, ¹καὶ ὃς ἂν θέλῃ ⌜ἐν ὑμῖν εἶναι⌝ 27
204,4 πρῶτος, ⌜ἔσται ὑμῶν δοῦλος· ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ 28 ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακο- νῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.⊤

120 Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἰεριχὼ ⌜ἠκο- 29
205,2 λούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς⌝. καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοὶ 30 καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἔκραξαν λέγοντες· ⌜κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς⌝, ⊤⌜υἱὸς Δαυίδ. ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα 31

19,28. L 23,42. 2 T 2,11 s. (25,33.)
22 26,39!
Act 4,3; 5,33.40: 12,2. 1 P 5,1. Ap 1,9.
L 22,24–26.
1 K 2,6. 1 Sm 8,5. Ps 10,5.10.
5,19; 23,11. 1 K 9,19.
Mc 9,35. (3 J 9.)
L 22,27. Ph 2,7. 1 T 2,6! Ps 49,8. Is 53,10 ss.
29–34: Mc 10,46–52. L 18,35–43.
9,27.
15,22.
19,13 p.

---

21 ⌜η δε ειπεν *Bpc e*; h | ⊤σου *rell*; S : *txt* **BN**. **22** ⊤ *p*) ἢ το βαπτισμα ο εγω βαπτιζομαι βαπτισθηναι *et* **23** ⊤ και το β. ο εγω βαπτ. βαπτισθησεσθε **CΘ***pm* **23** ⌜ *p*) ἢ ***BΘ****pc* it; Wh | ᴼ *p*) **BNΘ***al*; **K** | ⌜(·ἄλλοις 225 *d*.) **24** ⌜ακ. δε **LΘ** 33 *pc*; T | ⌜*p*) ηρξαντο αγανακτειν **N***pc* **26** ⌜εσται **NCΘ***pl*; T : *txt p*) ***BD*** | ⌜3 1 2 ***Bpc***; Wh | ⌜εστω ***HL****al* **27** ⌜ειν. υμων ***B***; Wh | ⌜εστω ***BΘ****al*; W **28** ⊤ υμεις δε ζητειτε εκ μικρου αυξησαι και (+ μη sy^{c}) εκ μειζονος ελαττον ειναι. (*cf* L 14, 8–10) εισερχομενοι δε και παρακληθεντες δειπνησαι μη ανακλινεσθε εις τους εξεχοντας τοπους, μηποτε ενδοξοτερος σου επελθη και προσελθων ο δειπνοκλητωρ ειπη σοι· ετι κατω χωρει, και καταισχυνθηση. εαν δε αναπεσης εις τον ηττονα τοπον και επελθη σου ηττων, ερει σοι ο δειπνοκλητωρ· συναγε ετι ανω, και εσται σοι τουτο χρησιμον. ***D***(**Φ**) itsy$^{(c)}$ hmg Hil; h^{r} **29** ⌜-σαν *a*. -λοι -λλοι (**P**^{45})***Dal*** **30** ⌜2 3 1 **P**^{45}***CΘ*** *pm* : *p*) 2 3 ***NDΘal***; T : *txt* ***Bpc*** | ⊤ *p*) Ιησου **NΘ***al* | ⌜ *p*) υιε **P**^{45}**S*****DΘ****pm*; Th : *txt* ***BΘal***

σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μεῖζον ἔκραξαν λέγοντες· κύριε,
32 ἐλέησον ἡμᾶς, ⌜υἱὸς Δαυίδ. καὶ στὰς ° ὁ Ἰησοῦς
ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν· τί θέλετε ποιήσω
33 ὑμῖν; ¹ λέγουσιν αὐτῷ· κύριε, ἵνα ἀνοιγῶσιν οἱ ὀφ-
34 θαλμοὶ ἡμῶν.⊤ σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἥψατο
⌜τῶν ⌜ὀμμάτων αὐτῶν⌝, καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν⊤
καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

1–9: Mc 11,1–10. L 19,29–38. J 12,12–16.
21 Καὶ ὅτε ⌜ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ⌜ἦλθον 45 1
εἰς Βηθφαγὴ ⌜εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τότε ⊤Ἰησοῦς 206,
Zch 14,4. 2 ἀπέστειλεν δύο μαθητὰς ¹ λέγων αὐτοῖς· ⌜πορεύεσθε
εἰς τὴν κώμην τὴν ⌜κατέναντι ὑμῶν, καὶ ⌜²εὐθὺς
εὑρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς·
3 λύσαντες ⌜² ἀγάγετέ μοι. καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ ⌜τι,
26,18. J 13,13. ἐρεῖτε ὅτι ὁ κύριος αὐτῶν χρείαν ἔχει· εὐθὺς δὲ
4 ⌜ἀποστελεῖ αὐτούς. Τοῦτο δὲ ⊤γέγονεν ἵνα πληρωθῇ 207,
τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος·

Is 62,11. Zch 9,9. 5 **εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιών·**
ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεταί σοι
11,29 s. **πραΰς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον**
καὶ ἐπὶ πῶλον ° υἱὸν ⌜ὑποζυγίου.

6 ¹ πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς 208,
7 ⌜συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ¹ ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ
Rg 1,33. τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' ⌜αὐτῶν τὰ ἱμάτια⊤,
8 καὶ ⌜ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν⌝. ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος
2 Rg 9,13. ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ, ἄλλοι δὲ
ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ ⌜ἐστρών-

---

31 ⌜*p*) *υιε* ℌ*Dpm*; Th : *txt* ***B*** ℵ ***Θ al*** ***32*** °***B***.; [H] ***33*** ⊤(9,28) Quibus dixit Jesus : Creditis posse me hoc facere? qui responderunt ei : Ita, Domine *c* ; h^{r1} : et videamus te sy^{c} ; h^{r2v} ***34*** ⌠3 1 2 ***B*** ; W | ⌜ *οφθαλμων* ℵ ***C*** ℜ *pm* : *txt* ***B D Θ al*** | ⊤ *αυτων οι οφθαλμοι* ***C*** ℜ *al* ***21,1*** ⌜*p*) *-σεν* ***C***^{3} *al et* ⌜ *-θεν* ℵ* ***C***^{3} *al* | ⌜ *προς* ℵ ℜ ***D Θ*** *pl* ; S : *txt* ***B C*** *pc* | ⊤ *o* ℌ ℜ ***Θ*** *pm* ; W : *txt* ***B D*** *al* ***2*** ⌜ *-εύθητε* ***C*** ℜ *al* ; S | ⌜ *απεν-* ℜ *pm* ; S | ⌜¹ *-θεως* ***B C*** ℜ ***D Θ*** *pl* ; W : *txt* ℵ *pc* | ⌜² *αγετε* ***B D*** ; h ***3*** ⌜*p*) *· τι ποιειτε; D* | ⌜*p*) *αποστελλει* ***C*** ℜ ***Θ*** *pm* ***4*** ⊤ *ολον* ***B*** ℜ *pl* ***5*** °***L*** *pc* | ⌜ *-γιον* ***D****it ***6*** ⌜ *προσετ-* ℵ ℜ ***Θ*** *pl* ; T : *txt* ***B C D*** *pc* ***7*** ⌜*p*) *αυτον* ***D*** it : *αυτω* ***Θ*** *33pc* | ⊤*p*) *αυτων* ***C*** ℜ *pl* ; S | ⌜ *εκαθισαν επ. επ αυτων* ℵ* : *επεκαθισαν επ. αυτον* ℵ^{3} : *εκαθητο επ. αυτου* ***D*** (***Θ***) ***8*** ⌜ *εστρωσαν* ℵ* ***D*** it ; T

309,1 νυον ἐν τῇ ὁδῷ. οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες ○ αὐτὸν 9
καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες·
ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυίδ· 9,27! Ps 118,25 s.
εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου· 2 Sm 14,4. 3,11!
ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις.
10,10 ˡ καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐσείσθη 10 2,3!
πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα· τίς ἐστιν οὗτος; ˡ οἱ δὲ 11
⌜ὄχλοι ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ὁ προφήτης⁝ Ἰησοῦς ὁ 46. 16,14. Mc 6,15. L7,16.39; 24,19. (J 7,52.)
ἀπὸ Ναζαρὲθ τῆς Γαλιλαίας.
12—22: Mc 11,11—24. L 19,45—48.
311,1 Καὶ εἰσῆλθεν ⊤ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν⊤ καὶ 12
ἐξέβαλεν πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγορά- J 2,14—16.
ζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολ- Ps Sal 17, 30. L 2,24.
λυβιστῶν κατέστρεψεν καὶ τὰς καθέδρας τῶν
πωλούντων τὰς περιστεράς, ˡ καὶ λέγει αὐτοῖς· 13
γέγραπται· ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσε- Is 56,7; 60,7. Jr 7,11.
46 2,10 ται, ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ⌜ποιεῖτε σπήλαιον λῃστῶν. Καὶ 14
προσῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, 11,5. 2 Sm 5,8 Lxx.
313,5 καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς 15 L 19,39. J 12,17—19.
καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησεν καὶ L 9,43.
τοὺς παῖδας τοὺς κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέ- Ps 118,25.
γοντας· ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυίδ, ἠγανάκτησαν, ˡ καὶ 16
εἶπαν αὐτῷ· ⊤ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; ὁ δὲ
Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· ναί· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ○ὅτι
ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω 11,25. Ps 8,3 Lxx.
314,6 αἶνον; Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἔξω τῆς 17 H 13,12.
πόλεως εἰς Βηθανίαν, καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ⊤.
122 ⌜Πρωῒ δὲ ⌜ἐπαναγαγὼν εἰς τὴν πόλιν ἐπείνασεν. 18
ˡ καὶ ἰδὼν συκῆν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἦλθεν ἐπ' 19
αὐτήν, καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα L 13,6. Hab 3, 17.
μόνον, καὶ λέγει αὐτῇ· ○οὐ μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς
⌜γένηται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα

---

9 ○ *p*) **ℜΘ***al* *11* ⌜*πολλοι* ***D****pc* it | ⁝, comm *12* ⊤ *o* **ℜ*D*Θ***pm*; W | ⊤ *του θεου* ***C*ℜ*D****pm*; T ⊣h^r⊢ : *txt p*) **ℌΘ***al* *13* ⌜*p*) *εποιησατε* ***CℜD****pl* lr *16* ⊤*ουκ* ***F*** *157 al* sy^c | ○ **ℵ*D****al* it *17* ⊤(*cf* L 9,11) et docebat eos de regno Dei vg^codd pauci; h^r *18* ⌜ *-ϊας* ***Cℜ****pl*; S | ⌜*επαναγων* ***B²CℜΘ****pl*; h : *παραγων* ***D*** it sy^c : *txt* ***B****ℵ*pc* *19* ○ **ℵ*CℜD*Θ***pl*; S : *txt* ***B****pc* | ⌜*γενοιτο* **ℵΘ** Or.

20 ἡ συκῆ. καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν
λέγοντες· πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκῆ;
21 ¹ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω 215,
17,20! R 4,20. Jc 1,6. ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ
μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ κἂν τῷ ὄρει
τούτῳ εἴπητε· ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν,
7,7. 22 γενήσεται· καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσ- 216,
εὐχῇ πιστεύοντες λήμψεσθε.
23–27: Mc 11,27–33. L 20,1–8. 23 Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερὸν προσῆλθον 48
αὐτῷ ⁰διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι 217,
J 2,18. Act 4,7. τοῦ λαοῦ λέγοντες· ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς;
24 καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην; ¹ἀπο-
κριθεὶς ⁰δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἐρωτήσω ὑμᾶς
κἀγὼ λόγον ἕνα, ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι, κἀγὼ ὑμῖν
J 1,25.33. 25 ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ· τὸ βάπτισμα
L 15,18. Act 5,38. ⁰τὸ Ἰωάννου πόθεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώ-
πων; οἱ δὲ διελογίζοντο ⌜ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες·
32. ἐὰν εἴπωμεν· ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν· διὰ τί ⁰²οὖν
46; 14,5. Mc 12,12. 26 οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ¹ἐὰν δὲ εἴπωμεν· ἐξ ἀν-
L 20,19; 22,2. Act 5,26. θρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον· πάντες γὰρ ὡς
27 προφήτην ⌜ἔχουσιν τὸν Ἰωάννην. καὶ ἀποκριθέντες
τῷ Ἰησοῦ εἶπαν· οὐκ οἴδαμεν. ἔφη αὐτοῖς καὶ
αὐτός· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα
L 15,11. 28 ποιῶ. Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; ἄνθρωπος ⊤εἶχεν ⌟τέκνα 49
δύο⌝· ⊤προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπεν· τέκνον, ὕπαγε 218,
7,21. L 6,46. 29 σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνι⊤². ὁ δὲ ἀπο-
30 κριθεὶς εἶπεν· ⌜ἐγὼ κύριε, καὶ οὐκ ἀπῆλθεν⌝. ¹προ-
σελθὼν δὲ τῷ ⌜δευτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως. ὁ δὲ ἀπο-

---

23 O 7 itsy^{sc} Or^{pt} **24** O *LZ* latsy; [H] **25** O *p*) ℜ *DΘpm*; s | ⌜παρ ℵ *CℜDΘpm*; Th | O^{2} *DLpm* **26** ⌜*p*) ειχον λ latsy **28** ⊤τις *CΘpm* : *txt* 𝔖 *Dal* | ⌟*Bal*; Wh | ⊤και *BCℜDΘpl*; Wh : *txt* ℵ*^{pc} | ⊤^{2}μου *Bℜal*; h **29–31** ⌜! ου θελω, υστ. μεταμ. απηλθεν et ⌞εγω κυριε, και ουκ απηλθεν et ⌜^{2}ο πρωτος ℵ *Cℜpl* latsy^{c}; Th^{s2} : *ut* ℵ, *sed* ο εσχατος *D* itsy^{s}; h^{s1c} : *txt* *B* : *ut* *B*, *sed* υπαγω *pro* εγω et ο εσχατος (*Θ*)*φ*; S **30** ⌜ετερω ℵ** *C** *ℜDΘpm*; T

κριθεὶς εἶπεν· ⸢οὐ θέλω, ὕστερον⸣ μεταμεληθεὶς ἀπῆλθεν⸥. τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν τὸ θέλημα τοῦ 31
πατρός; □ λέγουσιν· ⸢2 ὁ ὕστερος⸣. ⸥ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι L 3,12; 18,14: 7,36–50.
προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. ἦλθεν 32
γὰρ Ἰωάννης πρὸς ὑμᾶς ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ 2 P 2,21.
οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ 25. J 7,48.
πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες ⸢οὐδὲ L 3,12; 7,29 s.
24 μετεμελήθητε ὕστερον τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ. Ἄλλην 33 33–46: Mc 12,1–12.
9,2 παραβολὴν ἀκούσατε. Ἄνθρωπος ⸣ ἦν οἰκοδεσπότης L 20,9–19. 20,1 ss.
ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν αὐτῷ περι- Is 5,1 s; 27,2.
ἔθηκεν καὶ ὤρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ ᾠκοδόμησεν
πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδή- 25,14 s.
μησεν. ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, 34
ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς
λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. καὶ λαβόντες οἱ 35 22,6!
γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν
δὲ ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. πάλιν ἀπ- 36 22,4.2Chr36,15.
έστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρώτων,
καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. ὕστερον δὲ ἀπ- 37
έστειλεν πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων· ἐντρα-
πήσονται τὸν υἱόν μου. οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες 38 L 19,14. J 1,11.
τὸν υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· οὗτός ἐστιν ὁ κληρο- H 1,1 s.
νόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ ⸢σχῶμεν τὴν 27,18.
κληρονομίαν αὐτοῦ· καὶ λαβόντες αὐτὸν ⸣ ἐξέβαλον 39 H 13,12 s.
ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν⸥. ὅταν οὖν 40
ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς
γεωργοῖς ἐκείνοις; ⸣ λέγουσιν αὐτῷ· κακοὺς κακῶς 41
ἀπολέσει αὐτούς, καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται
ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς
καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. λέγει αὐτοῖς ὁ 42
Ἰησοῦς· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς·

30.31 ⸢ *et* ⸢³ *v. pag.* 57 *30* ⊤ ὁς **CRDΘ***pl*; S *31* □(Lachmann *et* h[s] *cj*) *32* ⸢ ου **ℵCR***al*; T: — ***D*** *ce* sy[s]: *txt* **BΘ***pm* lat *33* ⊤ τις **C[3]X***al* it *38* ⸢ κατασχ- **CR***pm* *39* ⸣ 6 5 1–4 ***D*** (**Θ**) it Ir Lcf

Ps 118,22 s. L 9,22! Act 4,11. 1 P 2,6—8. Is 28,16. Is 8,14. L 2,34. R 9,33. E 2,20.

λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,
οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας·
παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη,
καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;

43 ⁱδιὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ᵒὅτι ἀρθήσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ
βασιλεία τοῦ θεοῦ καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι
44 *τοὺς καρποὺς αὐτῆς.* [*καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον*
Dn 2,34 s. 44 s. *τοῦτον συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικ-*
45 *μήσει αὐτόν.*] ⌜*Καὶ ἀκούσαντες*⌝ *οἱ ἀρχιερεῖς καὶ* 12
οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνωσαν ὅτι 230
46 *περὶ αὐτῶν λέγει· καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι*
11.26. *ἐφοβήθησαν* ⌜*τοὺς ὄχλους*⌝, *ἐπεὶ* ⌜*εἰς προφήτην*
22 *αὐτὸν εἶχον.* *Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν* 51
2—10: L 14,16—24. 2 *εἶπεν ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λέγων·* *ὡμοιώθη ἡ* 221
18,23; 9,15 J 3,29. Ap 19,7.9. *βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις*
3 *ἐποίησεν γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλεν*
τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς
21,36. 4 *τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν. πάλιν*
ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων· εἴπατε τοῖς
κεκλημένοις· ἰδοὺ □*τὸ ἄριστόν μου* ⌜*ἡτοίμακα, οἱ*
ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ⌝ *πάντα*
H 2,3. 5 *ἕτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. οἱ δὲ ἀμελήσαντες*
ἀπῆλθον, ὃς μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὃς δὲ ⌜*ἐπὶ*
21,35; 23,37. 6 *τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ· οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες*
7 *τοὺς δούλους αὐτοῦ ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν.* ⌜*ὁ δὲ*
18,34. *βασιλεὺς*⌝ *ὠργίσθη, καὶ πέμψας* ⌜*τὰ στρατεύματα*⌝
24,2. (J 11,48.) *αὐτοῦ ἀπώλεσεν τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν*
8 *πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν.* *τότε λέγει τοῖς δούλοις*
Act 13,46. *αὐτοῦ· ὁ μὲν γάμος ἕτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλη-*
13,47; 21,43. 9 *μένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι· πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς*
διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἐὰν εὕρητε καλέ-
10 *σατε εἰς τοὺς γάμους. καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι*

---

43 ᵒ ***B*ℵΘal***; Wh ***44*** [*vs.* + (L 20,18) ***ℌℜ(Θ)****pl* latsy^{c}; W: ! — ***D 33*** itsy^{a} Ir Or; T ***45*** ⌜*ax. δε* ***ℌ*** sy^{sc}; Th : *txt* ***BCℜDΘ****pl* ***46*** ⌜*p*) *τον οχλον* ***ℵ*Cpc*** | ⌜*ως* ***CℜDpl*** : *txt* ***Bℵ Θpc*** ***22,4*** □ sy^{s} | ⌜*-μασα* ***ℜΘal*** : *-μασται* ***954 pc*** sy$^{c.p}$: *txt* ***ℌDpm*** ***5*** ⌜*εις* ***ℜpm*** ***7*** ⌜*και ακουσας ο β. εκεινος* ***Cℜ(D)pm*** | ⌞*το -μα* ***Dal*** itsy^{c}

ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς συνήγαγον πάντας ⌜οὓς εὗρον,
πονηρούς τε καὶ ἀγαθούς· καὶ ἐπλήσθη ὁ ⌜νυμφὼν 5,45.
2,10 ⊤ἀνακειμένων. εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι 11
τοὺς ἀνακειμένους εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐν- Ap 19,8.
δεδυμένον ἔνδυμα γάμου· ˡ καὶ λέγει αὐτῷ· ᴼἑταῖρε, 12
πῶς ⌜εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; ὁ δὲ
ἐφιμώθη. τότε ὁ βασιλεὺς εἶπεν τοῖς διακόνοις· 13
⌜δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας ἐκβάλετε⌝ αὐτὸν Sap 17,2.
εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς 8,12! Ps 112,10.
καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Πολλοὶ γάρ εἰσιν 14 4 Esr 8,3.41.
⊤κλητοί, ὀλίγοι δὲ ⊤ ἐκλεκτοί. 15–22: Mc 12,13–17.
26 Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον 15 L 20,20–26. J 8,6.
23,2 ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. καὶ 16
ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ Mc 3,6!
τῶν Ἡρῳδιανῶν ⌜λέγοντας· διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι (J 3,2.)
ἀληθὴς εἶ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ 2 K 11,15.
διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ
βλέπεις εἰς πρόσωπον ⌜ἀνθρώπων· εἰπὸν οὖν ἡμῖν, 17
τί σοι δοκεῖ⁝; ἔξεστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὔ;
ˡγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἶπεν· 18
τί με πειράζετε, ὑποκριταί; ˡ ἐπιδείξατέ μοι τὸ 19 (17,24.)
νόμισμα τοῦ κήνσου. οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ
δηνάριον. καὶ λέγει αὐτοῖς⊤· τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη 20
καὶ ἡ ἐπιγραφή; ˡ λέγουσιν⊤· Καίσαρος. τότε λέγει 21
αὐτοῖς· ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ R 13,7. 1 P 2,17.
τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν, 22 J 8,9.
καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθαν. 23–33: Mc 12,18–27.
27 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ ⌜Σαδδου- 23 L 20,27–38.
καῖοι, λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώ- Act 4,2; 23,6.8. 1 K 15,12.
τησαν αὐτὸν ˡ λέγοντες· διδάσκαλε, Μωϋσῆς εἶπεν· 24
ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ⊤ ἐπιγαμβρεύσει ὁ Dt 25,5.6. Gn 38,8.

---

10 ⌜οσους *CℜΘpl*; 𝔖 : *txt* ***B*ℵDpc*** | ⌜γαμος *CℜDΘpl* : *txt* ***B*ℵpc*** | ⊤των *DΘpc* *12* ᴼOr.; h^r | ⌜ηλθες *D* itsy^c Ir *13* ⌜αρατε αυτον ποδων κ. χειρων και βαλετε *D*it(sy^sc)Ir^lat; 𝔖 *14* ⊤*bis* οι *Lpc* *16* ⌜-ντες *CℜDΘpl*; S : *txt* ***Bℵpc*** | ⌜-που *GΘ 157 al* *17* ⁝·H *20* ⊤ο Ιησους *DΘ 33 al* latsy; Th *21* ⊤*p*) αυτω *ℜDΘpl*; S : *txt* ***Bℵ*** *23* ⌜*p*) Σ., οι *ℜΘal* : οι Σ., *700 pc* : οι Σ., οι *φ pc* *24* ⌜*p*) ινα *D* lat

ἀδελφὸς αὐτοῦ ⸢τὴν γυναῖκα αὐτοῦ⸣ καὶ ἀναστήσει
25 σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν
ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος ⸢γήμας ἐτελεύτησεν,
καὶ μὴ ἔχων σπέρμα ἀφῆκεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ
26 τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος καὶ ὁ
27 τρίτος, ἕως τῶν ἑπτά. ὕστερον δὲ πάντων ἀπέ-
(Is 4,1.) 28 θανεν ⸢ἡ γυνή. ἐν τῇ ἀναστάσει οὖν τίνος τῶν
29 ἑπτὰ ἔσται γυνή; πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν. ⸣ἀπο-
κριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πλανᾶσθε μὴ
1 K 15,34. εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ.
30 ⸣ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν οὔτε ⸢γαμίζονται,
31 ἀλλ' ὡς ⸢ἄγγελοι⸣ ἐν τῷ οὐρανῷ εἰσιν. περὶ δὲ τῆς
ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν
Ex 3,6.
4 Mcc 7,19; 16,25. 32 ὑμῖν ὑπὸ τοῦ θεοῦ λέγοντος· ⸣ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς
8,11. 17,3. Ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ; οὐκ
33 ἔστιν ⸢[ὁ] θεὸς⸣ νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων. καὶ ἀκούσαν-
7,28! τες οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

35—40: 34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσεν τοὺς 54 12
Mc 12,28—31. 35 Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ⸢ἐπὶ τὸ αὐτό⸣·, ⸣καὶ ἐπη- 224,6
L 10,25—28. 36 ρώτησεν εἷς ἐξ αὐτῶν ⸢νομικὸς πειράζων αὐτόν· δι-
37 δάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; ⸣ὁ δὲ
Dt 6,5. ἔφη αὐτῷ· ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐν ὅλῃ
⸢τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ ⸢2τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν
38 ὅλῃ τῇ ⸢διανοίᾳ σου. αὕτη ἐστὶν ἡ μεγάλη καὶ
Lv 19,18. Jc 2,8. 39 πρώτη ἐντολή. δευτέρα⸣ ⸢ὁμοία αὐτῇ⸣· ἀγαπήσεις
5,43; 7,12. R 13,9 s. G 5,14. 40 τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. ἐν ταύταις ταῖς
δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος κρέμαται καὶ οἱ
προφῆται.

41—45: 41 Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων ἐπηρώτησεν 55 12
Mc 12,35—37. L 20,41—44. 42 αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς ⸣λέγων· τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ 225,2
J 7,42. τοῦ χριστοῦ; τίνος υἱός ἐστιν; λέγουσιν αὐτῷ·

---

24 ⸢D **25** ⸢γαμησας ℵDpm : — sy^{s} **27** ⸣p) και ℵDΘpm **30** ⸢εκγαμ- ℵ : *txt* ℌDal | ⸢οι α. Θλ sa Or | ⸣θεου ℌpm ; T : του θ. ℵal : *txt* p) BDΘ^{pc} itsy^{sc} **32** ⸢θεος ℵD^{pc} Ir ; T : ο θ. ℌal ; W : ο θ. θεος ℵΘpm ; S **34** ⸢επ αυτον D itsy^{sc} | ⸣. H **35** ⸢p) λ e sy^{s} arm Or^{lat} **37** ⸢ο Bℵ*ℵΘal Cl ; H : *txt* DLpm | ⸢^{2}BℵΘal | ⸢ισχυι c sy^{sc} Cl Or^{pt} : p) ισχυι σου και εν ολη τη δ. ΘΦal(e) sy^{p} **39** ⸣δε ℵDΘpl ; S : *txt* Bℵ*^{pc} | ⸢p) ομ. αὐτη ℵpm ; ℵ : ομ. ταυτη D : ομοιως B ; Wh^{2} : *txt* (ℵ)Θ **38** latsy ; h^{1}

τοῦ Δαυὶδ. λέγει αὐτοῖς· πῶς οὖν Δαυὶδ ἐν 43 2 Sm 23,2.
πνεύματι ⸢καλεῖ αὐτὸν κύριον⸣ λέγων·
εἶπεν ⊤κύριος τῷ κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου 44 26,64p.Ps110,1. Act 2,34 s. 1K15,25. H1,13; 2,8; 10,13. Ap 3,21.
ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ⸢ὑποκάτω τῶν
ποδῶν σου⸣·;
ⁱεἰ οὖν Δαυὶδ καλεῖ αὐτὸν κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ 45
26,2 ἐστιν; καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἀποκριθῆναι αὐτῷ λόγον 46 46: Mc 12,34. L 20,40.
οὐδὲ ἐτόλμησέν τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ⸢ἡμέρας ἐπε-
ρωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.
1—36: Mc 12,38—40. L 11,39—52; 20,45—47.
130 Τότε ᴼὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς 23
7,10 μαθηταῖς αὐτοῦ ⁱλέγων· ἐπὶ τῆς Μωϋσέως καθέδρας 2
ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. πάντα 3 Ml 2,7 s.
οὖν ὅσα ἐὰν εἴπωσιν ὑμῖν ⊤ποιήσατε καὶ τηρεῖτε,
κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε· λέγουσιν γὰρ R 2,21 s.
28,5 καὶ οὐ ποιοῦσιν. δεσμεύουσιν δὲ φορτία βαρέα⊤ 4 11,28.30. Act 15,10.28.
καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων,
⸢αὐτοὶ δὲ τῷ⸣ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσιν κινῆσαι
29,2 αὐτά. πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσιν πρὸς 5 6,1 ss.
τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις· πλατύνουσιν γὰρ Ex 13,9. Dt 6,8; 11,18.
τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσιν τὰ κρά- Nu 15,38 s.
σπεδα⊤, ⁱφιλοῦσιν δὲ τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς 6 L 14,7 ss.
δείπνοις καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συνα- 6,5.
γωγαῖς ⁱκαὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ 7
0,10 καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ῥαββί⊤. ὑμεῖς 8 J 13,13.
δὲ ⸢μὴ κληθῆτε⸣ ⸢ῥαββί· εἷς γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ Jr 31,34.
⸢διδάσκαλος⊤, πάντες δὲ ὑμεῖς ⸢2 ἀδελφοί ἐστε. καὶ 9
πατέρα μὴ καλέσητε ⸢ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς· εἷς γάρ ἐστιν
ὑμῶν ὁ πατὴρ ὁ ⸢οὐράνιος. μηδὲ κληθῆτε καθη- 10
γηταί, ὅτι καθηγητὴς ὑμῶν ἐστιν εἷς ὁ Χριστός. ⁱὁ 11 20,26 s
31,5 δὲ μείζων ὑμῶν ⸢ἔσται ὑμῶν διάκονος. Ὅστις δὲ 12 Job 22,29. Prv 29,23. Ez 21,31. L 14,11!

43 ſ 1 3 2 ℵ*pc*; Th : 3 2 1 ℜ*pm*; S : *txt* **BD***pc* **44** ⊤ (Ps 110,1) *o rell*; s : *txt* **BℵDZ**. | ⸢*p*) υποποδιον ℜ*pm* | ⸣. T **46** ⸢ωρας **D***al* sy^{sc} **23,1** ᴼ**B***pc*; [H] **3** ⊤ τηρειν ℜ*pl* **4** ⊤ *p*) και δυσβαστακτα **BℜDΘ***pm* lat; Wh : *txt* ℵ*pc* itsy Ir | ⸢τω δε ℜΘ*pl*; S **5** ⊤ των ιματιων αυτων ℜ*pl* : *txt* **BℵDΘ***pc* lat **7** ⊤ ραββι ℜ**DW***al* sy **8** ⸢μηδενα καλεσητε Θ(sy^{sc}) | ⸢(διδασκαλον επι της γης Blass *cj*) | ⸢καθηγητης ℵ*ℜ**DΘ***pm* | ⊤ ο Χριστος ℜ*al* sy^{c} : (ο εν τοις ουρανοις Blass *cj*) | ⸢² (μαθηται Blass *cj*) **9** ⸢υμιν **DΘ** latsy sa | ⸢εν τοις -νοις ℜ(**D**Θ)*pl* Cl **11** ⸢εστω **G***al*

ὑψώσει ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις ταπει-
13 νώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμ- 232,5
16,19! L 11,52. ματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κλείετε τὴν
3 J 10. βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων·
ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους
15 ἀφίετε εἰσελθεῖν.⊤ Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ 131
Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι περιάγετε τὴν θάλασσαν 233,10
καὶ τὴν ξηρὰν ⌜ποιῆσαι ἕνα προσήλυτον, καὶ ὅταν
γένηται, ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλότερον
15,14! 16 ὑμῶν. Οὐαὶ ὑμῖν, ὁδηγοὶ τυφλοὶ οἱ λέγοντες· ὃς
ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ ναῷ, οὐδέν ἐστιν· ὃς δ' ἂν ὀμόσῃ
17 ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὀφείλει. μωροὶ καὶ τυφλοί,
τίς γὰρ μείζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ ⌜ἁγιάσας
18 τὸν χρυσόν; ⌊καί· ὃς ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ,
οὐδέν ἐστιν· ὃς δ' ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω
Ex 29,37. 19 αὐτοῦ, ὀφείλει. ⊤τυφλοί, τί γὰρ μεῖζον, τὸ δῶρον ἢ τὸ
20 θυσιαστήριον τὸ ἁγιάζον τὸ δῶρον; ὁ οὖν ὀμόσας
ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι
21 τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ· καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ ναῷ ὀμνύει
5,34. 22 ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ ⌜κατοικοῦντι αὐτόν· καὶ ὁ
ὀμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ ὀμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ
23 θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ. Οὐαὶ 132
ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι 234,5
Lv 27,30. L 18,12. ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ
L 12,57. J 7,24. 12,7. Mch 6,8. κύμινον, καὶ ἀφήκατε τὰ ⌜βαρύτερα τοῦ νόμου,
1 T 1,5. τὴν κρίσιν καὶ τὸ ἔλεος καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα ○δὲ
16; 15,14! 24 ἔδει ποιῆσαι κἀκεῖνα μὴ ⌜ἀφεῖναι. ὁδηγοὶ τυφλοί, 235,1
○οἱ διϋλίζοντες τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον κατα-
25 πίνοντες. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι 133
Mc 7,4. Ass.Mosis 7,1ss. ὑποκριταί, ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ πο- 236,5

(2 K 11,20.) *13* ⊤*p*) (*14*) *Ουαι υμιν γραμματεις και Φαρισαιοι υποκριται, οτι κατεσθιετε τας οικιας των χηρων και προφασει μακρα προσευχομενοι· δια τουτο λημψεσθε περισσοτερον κριμα.* φ it vg^{cl} sy^{c}; h^{r1} : *ut* h^{r1}, *sed Ουαι δε υμ., omisso δε vs.* 13, *post vs.* 12 *pon.* ***W 0138 𝔎pm f***; h^{r2} : *txt* ***𝔖DΘλal*** it vg^{codd} sy^{s} Or ***15*** ⌜*του π.* ***Θφpc*** : *ινα ποιησητε* ***D*** latt ***17*** ⌜*αγιαζων* ***C𝔎Θpl*** ***19*** ⊤*μωροι και* ***BC𝔎pl***; h ***21*** ⌜*-κησαντι* ***C𝔎Dal***; h : *txt* ***B𝔑Θpm*** ***23*** ⌜*βαρεα* ***λ*** Epiph | ○***𝔑𝔎DΘpm*** lat; T | ⌜*αφιεναι* ***C𝔎DΘpl***; W : *txt* ***B𝔑pc*** ***24*** ○ ***BD**** H

τηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἁρπαγῆς καὶ ⌜ἀκρασίας. Φαρισαῖε τυφλέ, 26 J 9,40. Tt 1,15.
καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου⌝ ἵνα
134 γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς ⌜αὐτοῦ καθαρόν. Οὐαὶ ὑμῖν, 27
237,5 γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ⌜παρομοιάζετε τάφοις κεκονιαμένοις, ⌜οἵτινες ἔξωθεν Act 23,3.
μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν⌝ ὀστέων
νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. οὕτως καὶ ὑμεῖς 28
ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, L 16,15.
ἔσωθεν δέ ἐστε μεστοὶ ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας.
135 ¹Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, 29
238,5 ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ 10,41; 13,17.
κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων, ¹καὶ λέγετε· εἰ 30 5,12.
ἤμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ
ἂν ἤμεθα ⌜αὐτῶν κοινωνοὶ⌝ ἐν τῷ αἵματι τῶν προ- Act 7,52.
φητῶν. ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοί ἐστε τῶν 31 Jr 26,15. (Ap 6,11.)
239,10 φονευσάντων τοὺς προφήτας·. καὶ ὑμεῖς·2 ⌜πληρώ- 32 1 Th 2,16.
σατε τὸ ⌜μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. ὄφεις, γεννή- 33 3,7!
ματα ἐχιδνῶν, πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς
240,5 γεέννης; διὰ τοῦτο· ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς 34 2 Sm 12,1.
προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς· ἐξ αὐτῶν 13,52.
ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε, καὶ ἐξ αὐτῶν μαστι- 1 Th 2,15.
γώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε ἀπὸ 10,23.
πόλεως εἰς πόλιν· ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα 35 27,25. Ap 18,24. Gn 4,8.10.
δίκαιον ἐκχυννόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος H 11,4; 12,24.
Ἄβελ τοῦ δικαίου ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου ⌜υἱοῦ 2 Chr 24,20–22.
Βαραχίου⌝, ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ
θυσιαστηρίου. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἥξει ⌜ταῦτα πάντα⌝ 36 37–39:
241,5 ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην. Ἱερουσαλὴμ Ἱερουσαλήμ, 37 L 13,34 s.
ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα 22,6. Ap 11,8. 1 Th 2,15. J 8,59! Act 7,59. H 11,37.

---

25 ⌜αδικιας **C**ℜ*al f*: ακαθαρσιας *Nal* lat sy^s Cl : πλεονεξιας ***M*** : *txt* ℌ***D*Θ***pm* it : ακρασ. αδικ. ***W*** **26** ⌜και της παροψιδος ℌℜ*pl*; [H] : *txt* ***D*Θ***pc* itsy^s Ir Cl | ⌜αυτων ℵ**C**ℜ*al*; 𝔖 : — *659* lat Cl : *txt* ***B***DΘpm a e* sy^s **27** ⌜ομ-***B****pc*; Wh | ⌜εξωθεν ο ταφος φαινεται ωραιος, εσ. δε γεμει ***D*** (Cl) Ir; h^r **30** ⌜2 1 ℌℜ*al*; T : 2 Θ*pc* : *txt* ***BD****al* **31.32** :—. *et* :². Zahn **32** ⌜-σετε ***B**** *e* sy^s; h : επληρωσατε ***DH****al* : *txt* ℵ**C**ℜΘ*pm* | ⌜εργον *28*. **34** :*Ιδου* h **35** ⌜filii Jojadae Ev. sec Hebr. : — ℵ* Eus; h^r Wh : *txt* ℵ***CD*Θ*pm***

J 8,22! τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς ⌜αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα
ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις ἐπι-
L 19,14. συνάγει τὰ νοσσία [αὐτῆς] ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ
Jr 22,5; 12,7. 1 Rg 9,7 s. 38 οὐκ ἠθελήσατε⁝. ¹ ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν⊤.
Act 1,20; 6,14. 39 ¹ λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μή με ἴδητε ἀπ' ἄρτι ἕως ἂν
J 8,59! 14,19. εἴπητε·
8,11! Ps 118,26. εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι ⌜κυρίου.

1–36: Mc 13,1–37. L 21,5–36. 24 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύετο, 136
καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτῷ 242,2
2 τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
12,6. αὐτοῖς· ○ οὐ βλέπετε ταῦτα πάντα; ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
22,7. Jr 7,14. L19,44. Act6,14. οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ κατα-
5,1. 3 λυθήσεται. Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους 57 13
τῶν ἐλαιῶν προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν 243,2
27; 23,39. λέγοντες· εἰπὲ ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ
13,39! σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ συντελείας τοῦ
4 αἰῶνος⁝; ¹ καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·
24! (J 5,43.) Act 5,36 s. 5 βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. πολλοὶ γὰρ ἐλεύ-
σονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες· ἐγώ εἰμι ὁ
6 χριστός, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. ⌜μελλήσετε δὲ
ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων· ὁρᾶτε μὴ
Dn2,28. 2Th2,2. θροεῖσθε· δεῖ γὰρ ⊤ γενέσθαι, ἀλλ' οὔπω ἐστὶν τὸ
Is 19,2. 2 Chr 15,6. 7 τέλος. ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασι-
λεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται λιμοὶ ⊤ καὶ σεισμοὶ
9–14: 10,17–22. 8.9 κατὰ τόπους· ¹ πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ⌜ὠδίνων. * ¹ τότε 244,1
παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλῖψιν καὶ ἀποκτενοῦσιν
J 16,2. ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν
Dn 11,41. 10 ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. καὶ τότε σκανδαλισθή- 245,1
σονται πολλοὶ καὶ ἀλλήλους παραδώσουσιν ⊤ □ καὶ
24! 11 μισήσουσιν ἀλλήλους⟍· καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται

---

37 ⌜σε *D* latsy^{s} Ir^{lat} Or | [+ *p*) ℵ**Dal* (εαυ- *CℜΘpm*); T : — *B*; W | ⁝; H *38* ⊤ (Jr 22,5) ερημος *ℌℜDΘpl* lat Cl; Th : *txt* *BLff*^{2} sy^{s} *39* ⌜θεου *D*. 24,2 ○ *D 33 al* latsy^{s} *3* ⁝. H *6* ⌜μελλετε *Dpc* | ⊤ παντα *Cℜpm*; S *7* ⊤ *p*) και λοιμοι *Cℜ Θ* (ʃ *33* lat) *pl*; W : *txt* *B*(ʃℵ)*D* itsy^{s} *8* ⌜οδυνῶν *D*1093* latt. *10* ⊤ εις θλιψιν ℵ : εις θανατον *Φpc* | □ ℵ

ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσιν πολλούς· καὶ διὰ 12
τὸ ⌜πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη 2 Th 2,10. 2 T 3,1–5.
τῶν πολλῶν. ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος 13 10,22. Ap 13,10.
246,6 σωθήσεται. καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον 14 28,19. Ap 14,6.
□τῆς βασιλείας ⌜ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ⌝ εἰς μαρτύριον 8,4; 10,18.
247,6 πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τότε ἥξει τὸ τέλος. Ὅταν 15
οὖν ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν Dn 12,11; 9,27. 1 Mcc 1,54; 6,7.
διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου ⌜ἑστὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ, Is 60,13. Dn 11,31.
248,2 ὁ ἀναγινώσκων νοείτω, | τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ 16 Ez 7,16.
φευγέτωσαν ⌜εις τὰ ὄρη, | ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ 17 L 17,31.
⌜καταβάτω ἆραι ⌜τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, | καὶ ὁ ἐν 18 Sap 17,17.
τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἆραι ⌜τὸ ἱμάτιον⌝
249,2 αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς 19 L 23,29.
250,6 ⌜θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. προσεύχεσθε 20 1 K 7,26.28.
δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος μηδὲ Act 1,12.
251,2 σαββάτῳ· | ἔσται γὰρ τότε θλῖψις μεγάλη, οἵα ⌜οὐ 21 Dn12,1.Ap7,14. Joel 2,2.
γέγονεν⌝ ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν ⌜οὐδ' οὐ⌝
252,6 μὴ γένηται. καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι 22 2 T 2,10.
ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· διὰ δὲ τοὺς
253,2 ἐκλεκτοὺς κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι. τότε 23 L 17,21.23.
ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· ἰδοὺ ὧδε ὁ χριστός, ἢ· ὧδε, (1 J 2,18.) 11.7,15. 2 P 2,1.
254,6 μὴ ⌜πιστεύσητε· ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ 24 1J 4,1. (L 6,26.)
ψευδοπροφῆται, καὶ δώσουσιν σημεῖα μεγάλα καὶ (Act 13,6.) (Ap2,2; 16,13!) Dt 13,2–4.
τέρατα, ὥστε ⌜πλανῆσαι, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκ- Ap 13,13!
255,5 λεκτούς. * | ἰδοὺ προείρηκα ὑμῖν. | ἐὰν οὖν εἴπωσιν 25.26
ὑμῖν· ἰδοὺ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστίν, μὴ ἐξέλθητε· ἰδοὺ J 13,19! 16,1.4. L 17,23 s.
256,5 ἐν τοῖς ταμιείοις, μὴ πιστεύσητε· ὥσπερ γὰρ ἡ 27
ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται
ἕως δυσμῶν, οὕτως ἔσται ⊤ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ Job 39,30. Ap 19,17.
257,5 τοῦ ἀνθρώπου· ὅπου ⊤ ἐὰν ᾖ τὸ πτῶμα, ἐκεῖ 28 Hab1,8. L17,37. (6,21.)
258,2 συναχθήσονται ⊤οἱ ἀετοί. Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν 29 Ap 6,12 s.

---

12 ⌜πληθυναι *D*. *14* □ *1424 g*[1] *l* Or Eus | ⌜2—4 λ : εις -ην την -ην ℵ *e*. *15* ⌜εστως ℵ*D***Θpm*; s *16* ⌜επι ℌℵ*al*; Th : *txt p*) *BDΘpm* *17* ⌜-βαινετω ℵ*al*; S | ⊤*p*) τι *DΘ 33 al* lat Ir Or *18* ⌜τα ιματια ℵ*al*; S *19* ⌜-ζομεναις *D*. *21* ⌜ουκ εγενετο ℵ*D Θ* Ir; T | ⌜ουδε *Dal* Ir *23* ⌜*p*) -ευετε *B**Or; W *24* ⌜-νασθαι *Θλ 33* lat; ℵ : -νηθηναι ℵ*D*; T : *txt BℵKpm* *27* ⊤και *Θφpm* lat *28* ⌝ γαρ ℵ*pm*; S | ⊤*p*) και *565 al*

Is 13,10; 34,4. H 12,26 ss. 2 P 3,10. θλῖψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται,
καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ
ἀστέρες πεσοῦνται ⌜ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις
Ap 1,7. 30 τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. καὶ τότε φανήσεται
10,23; 26,64. τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ⌜ἐν οὐρανῷ⌝,
Zch 12,10 ss. *καὶ ⌜τότε κόψονται⌝ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ 259,2
10,23! Dn 7,13 s. ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ
1 K 15,52. τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης
1 Th 4,16. Ap 8,1.2. Is 27,13. 31 πολλῆς· καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ
σάλπιγγος ⊤ μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσιν τοὺς ἐκλε-
Zch 2,10[6]. Ap 7,1. Dt 30,4. κτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρων
32 οὐρανῶν ἕως [τῶν] ἄκρων αὐτῶν. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς
Jr 1,11. μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς
γένηται ἁπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ⌜ἐκφύῃ, ⌜γινώσκετε
33 ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος· οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδητε
Jc 5,9! ⌜πάντα ταῦτα⌝, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις.
34 ¹ἀμὴν λέγω ὑμῖν ○ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη
(5,18.) 35 ἕως ○²ἂν πάντα ταῦτα γένηται. □ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ
Is 40,8. J 12,50. παρελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν⌝.
Act 1,7. 1 Th 5,1 s. 36 ¹Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, 58 13
οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν □οὐδὲ ὁ υἱός⌝, εἰ μὴ 260,6
37–39: L 17,26 s. 37 ὁ πατὴρ⊤ μόνος. ὥσπερ ⌜γὰρ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, 261,5
Gn 6,11–13. οὕτως ἔσται ⊤ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.
2 P 2,5; 3,5 s. 38 ¹ὡς γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις [ἐκείναις] ταῖς πρὸ
τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες, γα-
Gn 7,7. Is 54,9. μοῦντες καὶ ⌜γαμίζοντες, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθεν
39 Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, ¹καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕως ἦλθεν
ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἦρεν ἅπαντας, οὕτως ἔσται ○καὶ
40. 41: L 17,35 s. 40 ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. τότε ἔσονται 262,5
Sap 17,17. δύο ἐν τῷ ἀγρῷ, εἷς παραλαμβάνεται καὶ εἷς

---

29 ⌜*p*) εκ ℵ*D*; T *30* ⌜εν τω ουρ. 𝔎*pl*; S : του εν ουρανοις *D*. : *txt* *B*ℵ *Θpc* | ⌜2 1 *DΘal*; 𝔖 : 2 ℵ*pc e*; T *31* ⊤φωνης *B*𝔎*al*; Wh : και φ. *Dal* lat : *txt* ℵ*Θ al e* sy | [+ *BΘal*; W : — 𝔋𝔎*Dpm*; T *32* ⌜(εκφυῇ *EKal*) | ⌜-εται *B*³*D* *33* ⌜ℵ𝔎*Dal*; T : *txt* *BΘpm* *34* ○ℵ𝔎*al*; T | ○²ℵ; [H] *35* □ℵ*. *36* □ℵ² 𝔎*Wpm* lat sy aeg *codd. graeci apud* Hier *et* Ambr; h^r S: *txt* *B*ℵ**DΘal* it Ir Chr Ambr, *codd. lat. apud* Hier | ⊤μου 𝔎*al*; S *37* ⌜δε 𝔋𝔎*Θpl*; T : *txt* *BDpc* | ⊤και 𝔎*DΘpm* *38* [+ *B*(*D*) it; W : — 𝔋𝔎*Θpl*; T | ⌜-ισκο-*Bpc*; W : εκγαμιζ- 𝔎*Θpl*; S : *txt* ℵ*Dpc* Cl *39* ○*BD* it sy^sp; H

ἀφίεται· δύο ἀλήθουσαι ⌜ἐν τῷ⌝ ⌜μύλῳ, μία παρα- 41
263,6 λαμβάνεται καὶ μία ἀφίεται. γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι 42 25,13. Mc 13,35. L 21,36.
οὐκ οἴδατε ποίᾳ ⌜ἡμέρᾳ ὁ κύριος ὑμῶν ἔρχεται.
264,2 ⌞Ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης 43 43—51: L 12,39—46.
ποίᾳ φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν 1 Th 5,2!
καὶ οὐκ ἂν εἴασεν ⌜διορυχθῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ.
⌞διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἕτοιμοι, ὅτι ᾗ οὐ 44
139 δοκεῖτε ὥρᾳ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. Τίς 45
265,5 ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος ὃν κατ-
έστησεν ὁ κύριος ἐπὶ τῆς ⌜οἰκετείας αὐτοῦ τοῦ 10,10! Ps104,27;145,15.
266,5 δοῦναι αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ; μακάριος ὁ 46 2 T 4,5.
δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει
οὕτως ποιοῦντα· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν 47 25,21.23.
267,5 τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. ἐὰν δὲ 48 Eccl 8,11.
εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ⁰ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· 2 P 3,4.
χρονίζει μου ὁ κύριος, ⌞καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς 49
συνδούλους αὐτοῦ, ⌜ἐσθίῃ δὲ καὶ πίνῃ⌝ μετὰ τῶν L 21,34!
μεθυόντων, ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν 50 42!
ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γινώσκει,
⌞καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ 51
τῶν ὑποκριτῶν θήσει· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ 8,12! Ps 112,10.
59 140 ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ25
268,10 βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες
λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ⌜ἑαυτῶν ἐξῆλθον εἰς ὑπ- L 12,35 s. J 3,29. Ap 19,7.
άντησιν τοῦ νυμφίου⊤. πέντε δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν 2 7,24.26.
μωραὶ καὶ πέντε φρόνιμοι. αἱ γὰρ μωραὶ λαβοῦσαι 3
τὰς λαμπάδας⊤ οὐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον⊤.
⌞αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις 4
μετὰ τῶν λαμπάδων ἑαυτῶν. χρονίζοντος δὲ τοῦ 5 L 12,45. 26,40p. Mc13,36
νυμφίου ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. μέσης 6
δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν· ἰδοὺ ὁ νυμφίος⊤, ⌜ἐξέρ-

---

41 ⌜(ἓν τῳ comm) | ⌜μυλῶνι **D**Θ*pm* Cl : *txt* **S***pm* **42** ⌜ωρα **R***al* lat **43** ⌜-υγηναι **B**RΘ*pl*; W **45** ⌜οικιας **N***al* : *p*) θεραπειας **R***D al* : *txt* **S**Θ*al* **48** ΟΝ*Θ*pc* sy^{s} Ir^{lat}; T **49** ⌜εσθιειν δε κ. πινειν *Gpm* : *txt* **S***D*Θ*pm* **25,1** ⌜αυ- **S**R*pl*; T (αὐ-) : *txt* **B***D*Θ*pc* | ⊤και της νυμφης **D**Θ*al* latt sy; ⊣h^{r}⊢ **3** ⊤αυτων **S**R*Dpl*; [H] : *txt* **N**Θ*pc* | ⊤εν τοις αγγειοις αυτων **D***pc* **6** ⊤ερχεται **R**Θ *pl* latsy | ⌜εγειρεσθε Θ *157 pc*

7 χεσθε εἰς ἀπάντησιν⊤. τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ
παρθένοι ἐκεῖναι καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας
8 ἑαυτῶν. αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπαν· δότε
Prv 13,9. ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν
9 σβέννυνται. ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι·
μήποτε· ⌜οὐ μὴ⌝ ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν· πορεύεσθε
μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε
10 ἑαυταῖς. ⌜ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν⌝ ἀγοράσαι ἦλθεν
ὁ νυμφίος, καὶ αἱ ἕτοιμοι εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ
L 13,25.27. 11 εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. ὕστερον
δὲ ⌜ἔρχονται καὶ⌝ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι·
7,23. 12 κύριε κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν·
24,42.50. 13 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. Γρηγορεῖτε οὖν,
Mc 13,35 ss.
14—30: 14 ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν⊤. Ὥσπερ 60
L 19,12—27. γὰρ ἄνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσεν τοὺς ἰδίους 269,2
Mc 13,34.
21,33. δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ,
R 12,3.6. 15 ⌞καὶ ᾧ μὲν ἔδωκεν πέντε τάλαντα, ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ 270,5
ἕν, ἑκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ ἀπε-
16 δήμησεν⌜. εὐθέως ⌞ πορευθεὶς⌝ ὁ τὰ πέντε τάλαντα
λαβὼν ἠργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ⌜ἐκέρδησεν ἄλλα
17 πέντε⊤· ⌞ ὡσαύτως⊤ ὁ τὰ δύο ⌜ἐκέρδησεν ἄλλα δύο.
18 ⌞ὁ δὲ τὸ ἓν λαβὼν ○ ἀπελθὼν ὤρυξεν ⌜γῆν καὶ ⌜ἔκρυ-
19 ψεν τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. μετὰ δὲ πολὺν
18,23. χρόνον ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων καὶ
20 συναίρει λόγον μετ' αὐτῶν. καὶ προσελθὼν ὁ τὰ
πέντε τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε
τάλαντα λέγων· κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέ-
23. 24,45—47. 21 δωκας· ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα ⌜ἐκέρδησα. ⌞ ἔφη
L 16,10. αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ,
L 12,44. H 12,2. ⌜ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω·

---

6 ⊤ αυτου ℵ*DΘpl*; S : αυτω *C* : *txt B*ℵ*pc* *9* ·· W | ⌜ ουκ ℵ*Θpm*; Th : *txt BCDpm* *10* ⌜εως υπαγουσιν *D* it *11* ⌜ηλθον *D* it *13* ⊤ εν η ο υιος του ανθρωπου ερχεται ℵ*al* *15.16* ⌜. ευθεως δε πορ. *Θlpc* it : ευθεως. πορ. δε *C*ℵ*Dpm*; W : *txt B*ℵ**pc* *16* ⌜εποιησεν ℵ*ℵ*al*; T | ⊤ταλαντα ℵ*CℵDpm*; T *17* ⊤και *B*ℵ*Dpm*; Wh : δε και *Aal* : *txt* 𝔖*Θpc* | ⌜και αυτος εκ. *D* : εκ. και αυτ. ℵ*Θpm*; S *18* ○ *D* it | ⌜εν τη γη ℵ*DΘpl* | ⌜απεκρ- ℵ*Θpl*; S *20* ⌜επεκ- *DΘ* lat *21* ⌜επει επ *D* lat Ir

εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. προσελθὼν⊤ 22
καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα⊤ εἶπεν· κύριε, δύο τάλαντά
μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα ⌜ἐκέρδησα.
⌞ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ 23 21!
πιστέ, ⌜ἐπὶ ὀλίγα ⌜ἦς πιστός⌝, ἐπὶ πολλῶν σε κατα-
στήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.
⌞προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἓν τάλαντον εἰληφὼς 24
εἶπεν· κύριε, ἔγνων ○σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος,
θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας, καὶ συνάγων ὅθεν
οὐ διεσκόρπισας· καὶ φοβηθεὶς ἀπελθὼν ἔκρυψα 25
τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἴδε ἔχεις τὸ σόν. ἀπο- 26
κριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· πονηρὲ
δοῦλε καὶ ὀκνηρέ, ᾔδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ
ἔσπειρα, καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα; ⌞ἔδει 27
σε οὖν βαλεῖν ⌜τὰ ἀργύριά⌝ μου τοῖς τραπεζίταις,
καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ.
⌞ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ 28
271,2 ἔχοντι τὰ ⌜δέκα τάλαντα· τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ 29 13,12!
δοθήσεται καὶ ⌜περισσευθήσεται· τοῦ δὲ μὴ ἔχοντος
272,5 καὶ ὃ ⌜ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.⊤ καὶ τὸν ἀχρεῖον 30 L 17,10.
δοῦλον ⌜ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ
ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 8,12! Ps 112,10.
1 141 ⌞○Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ 31 13,41; 16,27; 19,28.
273,10 αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ⊤ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε Zch 14,5. Jd 14. (Ap 20,11—13.)
καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ· καὶ συναχθή- 32
σονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ R 14,10.
ἀφορίσει αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν Ez 34,17.
ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ⌜ἐρίφων, ⌞καὶ στήσει 33 13,48. (20,21.)
τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν ○αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια
ἐξ εὐωνύμων⊤. τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν 34
αὐτοῦ· δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου,

---

22 ⊤δε **CRDΘ***pl*; S : *txt* **BN*** | ⊤λαβων **NRD***al* | ⌜επεκ- **DΘ** **23** ⌜επει επ **D** lat Ir | ⌝**B**; h **24** ○**DΘ** lat **27** ⌜(*p*) το -ριον **CRD***pl* Cl; S : *txt* **BN*Θ** **28** ⌜πεντε **D**. **29** ⌜-ευσεται **D**. | ⌞δοκει εχειν **Φ** *33 69 al* vg Cl | ⊤ταυτα λεγων εφωνει· ο εχων ωτα ακουειν ακουετω **H***al* (**φ** *al post vs.* 30) 11,15! **30** ⌜βαλετε εξω **D** (*69*) it **31** ⊤αγιοι **R***al* **32** ⌜-φιων **B**. **33** ○**NA** *et* ⌝ αυτου **N** sy

κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν
Is 58,7. Tob 4,17. 35 ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. ἐπείνασα γὰρ καὶ ἐδώ-
Jc 1,27; 2,15. κατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ⸢ἐποτίσατέ με⸣, ξένος
36 ἤμην καὶ συνηγάγετέ με, ⁞ γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ
Sir 7,36–39. H 13,8. με, ⸢ἠσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ
8,8. 37 ἤμην καὶ ἤλθατε πρός με. τότε ἀποκριθήσονται
αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες· κύριε, πότε σε εἴδομεν
πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐπο-
38 τίσαμεν; πότε δέ σε εἴδομεν ξένον καὶ συνηγάγο-
39 μεν, ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; πότε δέ σε εἴδομεν
⸢ἀσθενοῦντα ἢ ἐν φυλακῇ καὶ ἤλθομεν πρὸς σέ;
Prv 19,17. 40 ⁞ καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω
10,42. H 2,11. ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων ⸢□τῶν ἀδελφῶν
41 μου⸣ τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. τότε ἐρεῖ 142
7,23. καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων· πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ ⸢⊤ κατ-
Ap 14,10! 2 K 12,7. ηραμένοι εἰς ⸢τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον⸣ ⸢τὸ ἡτοιμασμένον⸣
Ap 12,7.9. 42 τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. ἐπείνασα
γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ⸢⊤ ἐδίψησα καὶ οὐκ
43 ⸢ἐποτίσατέ με⸣, ⁞ ξένος ἤμην καὶ οὐ συνηγάγετέ με,
⸢⊤ γυμνὸς ⸢⊤ καὶ οὐ περιεβάλετέ με, ἀσθενὴς καὶ ἐν
44 φυλακῇ καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. τότε ἀποκριθή-
σονται καὶ αὐτοὶ λέγοντες· κύριε, πότε σε εἴδομεν
πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ
45 ἢ ἐν φυλακῇ καὶ οὐ διηκονήσαμέν σοι; τότε ἀπο-
κριθήσεται αὐτοῖς λέγων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ'
ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων,
J 5,29. Dn 12,2. 46 οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς
⸢κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

7,28; 11,1; 13,53; 19,1. Dt 31,1.24. **26** Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας 143
τοὺς λόγους τούτους, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·

---

35 ⸢εδωκατε μοι πιειν Cl^{pt} **36** ⸢ασθενης Cl^{pt} **39** ⸢ασθενη ℵ$\mathfrak{R}$*pl*; S : *txt* ***BDΘ*** Cl **40** □***B*** 1424ff^{2}* Cl **41** ⊤οι ***ℵDΘ*** *pl*; s | ⸢(30) το σκοτος το εξωτερον Ju Cl^{hom}; h^{r} | ⸢! ὁ ητοιμασεν ο πατηρ μου ***Dλ*** 22it Ju lr (Cl) Cl^{hom}; ⊣h^{r}⊢ δ **42** ⊤και ***B****; [H] | ⸢(εδωκατε μοι πιειν Blass *ej*) **43** ⊤και $\mathfrak{p}^{45}$***Θ*** sy | ⊤ημην $\mathfrak{p}^{45}$*h* sy^{s} **46** ⸢(41) ignem *a b c al*; h^{r1} : ambustionem Cypr Aug^{pt}; h^{r2} : comb- Aug^{pt} Fulg; h^{r3}

274,1 | οἰδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται, 2 2–5: Mc 14,1 s. L 22,1 s.
καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ
275,6 σταυρωθῆναι. Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς⊤ 3 16,21!
καὶ οἱ πρεσβύτεροι □τοῦ λαοῦ◝ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ 57.L3,2.J11,49; 18,13ss.Act4,6.
ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου ⌜Καϊαφᾶ, | καὶ συνεβουλεύ- 4 J 11,53.
σαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν δόλῳ κρατήσωσιν καὶ ἀπο-
κτείνωσιν· | ἔλεγον δέ· μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ 5
θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ. 6–13:
62 144 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ 6 Mc 14,3–9. J 12,1–8.
276,1 Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, | προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἔχουσα 7 (L 7,36–50.) 8,2!
ἀλάβαστρον μύρου ⌜βαρυτίμου καὶ κατέχεεν ἐπὶ
τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀνακειμένου. ἰδόντες δὲ οἱ 8
μαθηταὶ⊤ ἠγανάκτησαν λέγοντες· εἰς τί ἡ ἀπώλεια (J 6,12.)
αὕτη; ἐδύνατο γὰρ τοῦτο⊤ πραθῆναι πολλοῦ καὶ 9
δοθῆναι⊤ πτωχοῖς. γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· 10
τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικί; ἔργον γὰρ καλὸν L 11,7; 18,5. G 6,17.
ἠργάσατο εἰς ἐμέ· πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς 11 Dt 15,11.
ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε· 9,15.
277,4 | βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός 12
μου πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. ἀμὴν λέγω 13
ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν
ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη Henoch 103.4.
145 εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. Τότε πορευθεὶς εἷς τῶν 14 14–16: Mc 14,10 s. L 22,3–6.
278,2 δώδεκα, ⌜ὁ λεγόμενος Ἰούδας⌝ ⌜Ἰσκαριώτης, πρὸς
τοὺς ἀρχιερεῖς | εἶπεν· τί θέλετέ μοι δοῦναι⁝, κἀγὼ 15 J 11,57.
ὑμῖν παραδώσω αὐτόν⁝2; οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριά- (28,12.) Zch 11,12.
κοντα ⌜ἀργύρια. καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν ἵνα 16 1 T 6,9 s.
αὐτὸν παραδῷ. 17–19:
63 146 Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ μα- 17 Mc 14,12–16. L 22,7–13.
θηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες· ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμέν Ex 12,14–20. 1 K 5,7.
σοι φαγεῖν τὸ πάσχα; | ὁ δὲ εἶπεν· ὑπάγετε εἰς 18

---

3 ⊤*p*) *και οι γραμματεις* ℵ*al* | □ *B**. | ⌜ *Καϊφα D* itvg^{cl} sa *7* ⌜*p*) *πολυτι-* 𝔖*D*Θ*al*; T : *txt B*ℵ*pm* *8* ⊤ *αυτου* ℵ*pm* : *txt* p$^{45vid.}$ 64^{vid} 𝔖*D*Θ*al* lat *9* ⊤*p*) *το μυρον* ℵ*pm* | ⊤*p*) *τοις DEpm* : *txt* 𝔖Θ*pm* *14* ʃ 312 *983* | ⌜ *Σκαρ- D* it vg^{codd} sy *15* ⁝ ; *et* ⁝2. W | ⌜ *στατηρας D ablqr*; ⊣ h^{r1} ⊢ : *στατ. αργυριου λ h.*; h^{r2}

21,3. τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα καὶ εἴπατε αὐτῷ· ὁ
διδάσκαλος λέγει· ὁ καιρός μου ἐγγύς ἐστιν· πρὸς
19 σὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. καὶ
20–25: Mc 14,17–21. L 22,14. 21–23. J 13,21–30. 20 ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. Ὀψίας δὲ γενομένης 147
21 ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα [μαθητῶν]. καὶ ἐσθιόντων 279,4
αὐτῶν εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν
22 παραδώσει με. καὶ λυπούμενοι σφόδρα ἤρξαντο 280,1
λέγειν αὐτῷ εἷς ἕκαστος· μήτι ἐγώ εἰμι, κύριε;
23 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ τὴν 281,2
24 χεῖρα ἐν τῷ τρυβλίῳ, οὗτός με παραδώσει. ὁ μὲν
18,7. L 17,1. υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ
αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς
Henoch 38,2. τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· * καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ 282,6
25 οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. ἀποκριθεὶς 288,10
δὲ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν εἶπεν· μήτι ἐγώ
26–29: Mc 14,22–25. L 22,15–20. 1 K 11,23–25. 26 εἰμι, ῥαββί; λέγει αὐτῷ· σὺ εἶπας. Ἐσθιόντων 64 148
1 K 10,16. δὲ αὐτῶν λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον καὶ εὐλογήσας 284,1
ἔκλασεν καὶ δοὺς τοῖς μαθηταῖς εἶπεν· λάβετε
27 φάγετε· τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου. καὶ λαβὼν 285,2
ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων·
Ex 24,8. Is 53,12. Jr 31,31. Zch 9,11. H 7,22 28 πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ αἷμά
μου τῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυννόμενον
Act 1,4; 10,41. 29 εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. λέγω δὲ ὑμῖν, οὐ μὴ πίω
(J 2,7.) ἀπ' ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου
30: Mc 14,26. L 22,39. J 18,1. ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω μεθ'
ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρός μου.
Ps 113s. 115-118. 30 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. 286,6
31–35: Mc 14,27–31. L 22,31–34. 11,6 31 Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πάντες ὑμεῖς σκαν- 149
Zch 13,7. 9,36. J 16,32. δαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· * γέγραπται 287,4
γάρ· πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται 288,6
28,7. 32 τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης· μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί

---

20 [+ 𝔊 Θ *al* lat; T : *p*) — $\mathfrak{p}^{37.45\,vid}$ **B ℵ D** *pm* sy^{s}; W **21** O$\mathfrak{p}^{37.45}$ 566 *pc* **22** O$\mathfrak{p}^{37}$ **D** Θ *al* lat sy; S | O^{2} $\mathfrak{p}^{37}$ ℵ *pm et* T *αυτων* $\mathfrak{p}^{37.45}$ ℵ **D** Θ *pl*; s **23** 𝔖 3 4 1 2 $\mathfrak{p}^{37.45}$ **D** Θ sy^{s} **reg** **25** T o *Ιησους* $\mathfrak{p}^{45}$ ℵ *pc* it **26** T *τον* ℵ *pm*; S | *p*) *ευχαριστησας* ℵ *pm* Ju Ir Cl *εδιδου τ. μ. και* **C** ℵ *al* **27** T *το* $\mathfrak{p}^{37.45}$ **C** ℵ **D** *pm* | O *p*) **C L** 33 *al*; [H] : *txt* $\mathfrak{p}^{45}$ **B** ℵ ℵ **D** Θ *pm* **28** T *το* **C** ℵ *pl*: S | T *καινης* **C** ℵ **D** *pl* lat sy$^{(s)p}$; S **29** *πιω* $\mathfrak{p}^{37}$ **D** Θ *pc* Cl 𝔖 C 33 *al* Ir^{arm}; S **31** *-ησεται* $\mathfrak{p}^{37.45}$ ℵ **D** Θ *pm* Or : *txt* $\mathfrak{p}^{58}$ 𝔊 φ *al*

με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ἀποκριθεὶς 33 J 13,36–38.
ὁδὲ ὁ Πέτρος εἶπεν ○αὐτῷ· εἰ πάντες σκανδαλισθή-
σονται ⸢ἐν σοί, ἐγὼ⸣ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι.
|ἔφη αὐτῷ ⊤ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ○ἐν ταύτῃ 34 75.
τῇ νυκτὶ ⸢πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι⸣ τρὶς ἀπαρνήσῃ
με. λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· κἂν δέῃ με σὺν σοὶ 35
ἀποθανεῖν, οὐ μή σε ⸢ἀπαρνήσομαι. ὁμοίως καὶ
πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν.

Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον 36 36–46: Mc 14,32–42. L 22,40–46. J 18,1.
λεγόμενον Γεθσημανί, * καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς·
καθίσατε αὐτοῦ ἕως ⸢οὗ ἀπελθὼν ἐκεῖ προσεύξω-
μαι. καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο 37 17,1! H 5,7 s.
υἱοὺς Ζεβεδαίου ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. 4,21!
|τότε λέγει αὐτοῖς· περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου 38 Ps 42,6.12; 43,5. L 12,50. J 12,27.
ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε μετ' H 2,14.
ἐμοῦ. καὶ ⸢προελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον 39 L 17,16.
αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων· πάτερ ○μου, εἰ Is 51,17.22. 20,22. J 18,11.
δυνατόν ἐστιν, παρελθάτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον J 6,38; 21,18.
τοῦτο· * πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω ἀλλ' ὡς σύ.⊤ |καὶ 40 H 10,9 s.
ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς
καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· οὕτως οὐκ 25,5!
⸢ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ; γρη- 41 H 2,18; 4,15. 1 P 4,7; 5,8!
γορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ ⸢εἰσέλθητε εἰς E 6,18. (Jc 1,2.) Ap 3,2; 16,15.
πειρασμόν· * τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ
ἀσθενής. πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσηύξατο 42
○λέγων· πάτερ○2 μου, εἰ οὐ δύναται ⸢τοῦτο παρελθεῖν⊤ 6,10. Act 21,14.
ἐὰν μὴ αὐτὸ πίω, γενηθήτω τὸ θέλημά σου. καὶ 43
ἐλθὼν πάλιν ⸢εὗρεν αὐτοὺς καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ
αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς 44 L 9,32.
○πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο □ἐκ τρίτου⸣, τὸν αὐτὸν 2 K 12,8.
λόγον εἰπών· πάλιν·2. τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς 45

---

33 ○ p^{37} 700 *pc* it^{sy^s} | *S* 312 p^{53}. **34** ⊤*και* p^{37}. | ○*p*) p^{37} *D* it | ⸢*πριν* (*προ* Or : *πριν ἢ L*.) *αλεκτοροφωνιας* $p^{37.45}$ *L λ a* Or **35** ⸢-*σωμαι* ℵ*al* **36** ⸢*αν* *DLΘal* : *οὗ αν* p^{53} *A* : — ℵ *Cal*; [H] : *txt* *B*ℵ*al* **39** ⸢*προσελθ-* p^{53} ℌℵ*DΘpm*; Th : *txt* p^{37} *Bal* lat sy^s | ○*p*) p^{53*} *Lal* vg^{codd} Ir^{lat} Or; T | ⊤*hic* L 22, 43.44 C^{mg} *φ* **40** ⸢*p*) *ισχυσας A* **41** ⸢*p*) *ελθητε* p^{37}. **42** ○*B g*.; [H] | ○2 p^{37} *1295 a c h* Eus | ⸢*το ποτηριον τουτο* *Dal* g^1 *l* sy^s : *τ. το ποτ.* ℵ*Θal* lat : *txt* p^{37} ℌ*al* it | ⊤*απ εμου* *C*ℵ*al* **43** ⸢*ευρισκει* ℵ*al* **44** ○p^{37} *Θlpc* sy^s | □ p^{37} *D λ al* it | ⸣. *et* ⸣2 —. h

R 13,11. μαθητὰς καὶ λέγει αὐτοῖς· καθεύδετε ⊤λοιπὸν καὶ
ἀναπαύεσθε⁝· ⌜ἰδοὺ ἤγγικεν⌝ ἡ ὥρα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ
(2 Sm 24,14.) ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν.
J 14,31. 46 ⌝ἐγείρεσθε, ἄγωμεν· ἰδοὺ ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με.
47–56: Mc 14,43–50. L 22,47–53. J 18,3–11. 47 Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ Ἰούδας εἷς τῶν 65 151
δώδεκα ἦλθεν, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ 300,1
μαχαιρῶν καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρε-
48 σβυτέρων τοῦ λαοῦ. ὁ δὲ παραδιδοὺς αὐτὸν ἔδωκεν 301,2
R 16,16! αὐτοῖς σημεῖον λέγων· ὃν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν·
49 κρατήσατε αὐτόν. καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ
Gn 33,4. Prv 27,6. 2 Sm 20,9. Ἰησοῦ εἶπεν· χαῖρε, ῥαββί, καὶ κατεφίλησεν
50 αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἑταῖρε, ἐφ' ⌜ὃ
πάρει⁝. τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας
51 ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. καὶ ἰδοὺ 302,1
εἷς ○τῶν ⌜μετὰ Ἰησοῦ⌝ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπέσπασεν
τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ ⌜πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ
52 ἀρχιερέως ⊤ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. τότε λέγει
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀπόστρεψον τὴν μάχαιράν σου
Gn 9,6. Ap 13,10. εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· * πάντες γὰρ οἱ λαβόντες 303,10
53 μάχαιραν ἐν μαχαίρῃ ⌜ἀπολοῦνται. ἢ δοκεῖς ὅτι
4,11. L 2,13. J 1,51; 18,36. (Mc 5,9.) οὐ δύναμαι παρακαλέσαι τὸν πατέρα μου, καὶ
παραστήσει μοι ⊤ ἄρτι ⌜πλείω ⊤· δώδεκα ⌜·λεγιῶνας
54 ἀγγέλων; πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ ὅτι
55 οὕτως δεῖ γενέσθαι; Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ 152
Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις· ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθατε μετὰ 304,1
L 19,47. 7,26; 18,20. μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με⁝; καθ' ἡμέραν
L 2,46. ⊤ἐν τῷ ἱερῷ ἐκαθεζόμην διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατή-
31. 56 σατέ με. ⁝τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν 305,6
J 16,32. αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ ⊤πάντες
57–75: Mc 14,53–72. L 22,54–71. J 18,12–27. (J 7,45.) ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον.
57 Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον πρὸς 306,1

---

45 ⊤*p*) το P[87] ℵ𝔎*DΘpm*; T | ⁝; comm | ⌜ι. γαρ η. *Bpc* sy[s]; Wh: η. γαρ *Θλ* **50** ⌜ᾧ *U 33 pm*: *txt* P[87] 𝔖*DΘpm* | ⁝; vg; T **51** ○P[87]. | ⌜μετ αυτου *B*.; W | ⌜*p*) επαταξεν *et* ⊤και *D* it **52** ⌜αποθανουνται 𝔎*al* **53** ⊤ωδε ℵ*Θpc | ⌜πλειους *C𝔎Θpl*; S: *txt* *B*ℵ*D* | ⊤· ἢ *C𝔎pl*; 𝔖: *txt* *B*ℵ*DΘpc* | ⌜·-ωνων 𝔖*Θal*; T: *txt* *B𝔎Dpm* **55** ⁝· T | ⊤*p*) προς υμας *C𝔎DΘ* (ʃ*A*)*pl*: *txt* 𝔖*pc* sy[s] **56** ⁝ Τουτο H | ⊤αυτου *Bpc* it sy[s]; Wh

⌜Καϊαφᾶν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ 31
307,4 πρεσβύτεροι συνήχθησαν. ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει 58
αὐτῷ [ἀπὸ] μακρόθεν ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως,
καὶ εἰσελθὼν ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν
153 ἰδεῖν τὸ τέλος. ⌜Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς⌝ ⊤καὶ τὸ συνέδριον 59
308,2 ὅλον ἐζήτουν ⌜ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ
ὅπως αὐτὸν⌜ θανατώσωσιν, καὶ οὐχ εὗρον πολλῶν 60
309,6 προσελθόντων ψευδομαρτύρων. * ὕστερον δὲ προσ- J 8,17!
ελθόντες δύο⊤ | εἶπαν· ⌜οὗτος ἔφη⌝· δύναμαι κατα- 61 27,40. J 2,19-21.
λῦσαι τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν⊤ Act 6,14.
οἰκοδομῆσαι. καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ· 62
οὐδὲν ἀποκρίνῃ, τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν;
| ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. καὶ⊤ ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ· 63
⌜ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος ἵνα ἡμῖν 16,16! Mc 5,7.
εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ⊤. λέγει 64 J 10,24.
310,1 αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· σὺ εἶπας· * πλὴν λέγω ὑμῖν, ⌜ἀπ' (27,11)Mc16,19!
ἄρτι⌝ ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον Ps 110,1.
ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν 2 K 13,4.
311,6 νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξεν 65 Dn7,13. L21,27.
312,2 τὰ ἱμάτια αὐτοῦ λέγων· ἐβλασφήμησεν· * τί ἔτι χρείαν Ps 104,3. 10,28! Lv 10,6; 21,10. Act14,14; 22,23. 9,3. J 10,33.
ἔχομεν ⌜μαρτύρων; ἴδε νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφη-
μίαν⊤· | τί ὑμῖν δοκεῖ; οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπαν· 66 J19,7. Lv 24,16.
313,1 ἔνοχος θανάτου ἐστίν. | Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ 67 27,30. Is 50,6.
πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ 1 P 2,20.
ἐρράπισαν | λέγοντες· προφήτευσον ἡμῖν, χριστέ, τίς 68 L 23,39.
36 154 ἐστιν ὁ παίσας σε; Ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο ἔξω 69
314,1 ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη
λέγουσα· καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ ⌜Γαλιλαίου.
| ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν ⌜πάντων λέγων· οὐκ οἶδα 70

---

57 ⌜Καϊφαν *Dpc* it vg^{cl} sa *58* [+*BℵDΘpm*; W : — *Sal*; T *59* ⌜ο δε -ρευς *a n* Or^{pt} | ⊤και οι πρεσβυτεροι *Cℵpl* | ⌜μαρτ- sy$^{s.p}$ | ⌜-σουσιν *CD 33 al*; Th^{a} *60* ⊤ψευδομαρτυρες *CℵDpl* *61* ⌜τουτον ηκουσαμεν λεγοντα *D* it | ⊤αυτον *S*(*ʃℵ Dpm*); T : *txt BΘal* *62* :; H *63* ⊤αποκριθεις *Cℵ*(*D*)*al*; T | ⌜ορκιζω *DLΘal* | ⊤του ζωντος *C*al* *64* :; h | ⌜(απαρτι Debrunner *cj*) *65* ⌜-ριων ℵ | ⊤αυτου *CℵΘpl*; S *69* ⌜(71) *Naζωραιου Cpc* sy^{p} *70* ⌜αυτων *K* 565 *pc* : αυτ. παντ. *C*ℵal* : *txt S DΘpm*

71 τί λέγεις⊤. ἐξελθόντα δὲ ⊤εἰς τὸν πυλῶνα εἶδεν 315,1
Act 4,13. αὐτὸν ἄλλη καὶ λέγει ⌜τοῖς ἐκεῖ· οὗτος ἦν μετὰ
J 8,55. 72 Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. καὶ πάλιν ἠρνήσατο μετὰ
73 ὅρκου ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. μετὰ μικρὸν
δὲ προσελθόντες οἱ ἑστῶτες εἶπον τῷ Πέτρῳ·
J 8,43. ἀληθῶς □καὶ σὺ ⌝ἐξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου
74 ⌜δῆλόν σε ποιεῖ⌝. τότε ἤρξατο καταθεματίζειν καὶ
ὀμνύειν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. καὶ ⌜εὐθὺς
34. 75 ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ 316,2
ῥήματος Ἰησοῦ εἰρηκότος ὅτι πρὶν ἀλέκτορα
Is 22,4. 1 J 3,20. φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ με· καὶ ἐξελθὼν ἔξω
ἔκλαυσεν πικρῶς.

1. 2: Mc 15,1. L (22,66.)23,1. J 18,28. **27** Πρωΐας δὲ γενομένης συμβούλιον⌜ἔλαβον πάντες 155
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ 317,2
2 Ἰησοῦ ὥστε θανατῶσαι αὐτόν· καὶ δήσαντες αὐτὸν 318,1
ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν⊤ ⊤Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι.

3—10: Act 1,18 s. 3 ⌈Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ⌜παραδοὺς αὐτὸν ὅτι κατεκρίθη, 67 156
26,15. μεταμεληθεὶς⌜ἔστρεψεν τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς 319,10
4 ἀρχιερεῦσιν καὶ πρεσβυτέροις ⌈λέγων· ἥμαρτον πα-
24. 1 Sm 19,5. 1 Mcc 1,37. 2 Mcc 1,8. ραδοὺς αἷμα⌜ἀθῷον. οἱ δὲ εἶπαν· τί πρὸς ἡμᾶς;
2 Sm 17,23. 5 σὺ ὄψῃ. καὶ ῥίψας τὰ ⊤ἀργύρια ⌜εἰς τὸν ναὸν⌝ ἀνε-
(Tob 3,10 Lxx.) 6 χώρησεν, καὶ ἀπελθὼν ἀπήγξατο. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς
Dt 23,19. λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπαν· οὐκ ἔξεστιν βαλεῖν
Mc 7,11; (12,41). αὐτὰ εἰς τὸν ⌜κορβανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἵματός ἐστιν.
7 ⌈συμβούλιον δὲ λαβόντες ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν
8 ἀγρὸν τοῦ κεραμέως εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. διὸ
28,15. ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος ἀγρὸς αἵματος ἕως τῆς
9 σήμερον. τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ⌜Ἱερεμίου
Zch 11,12 s. ?? Jr 18,2—12; 19,1—15; 32,6—9. τοῦ προφήτου λέγοντος· καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα
ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου ὃν ἐτιμήσαντο

---

70 ⊤*p*) ουδε επισταμαι *D* λ *pc* itsy^{s} *71* ⊤*αυτον* **CR**(*D*)**Θ***pl*; T | ⌜*αυτοις* **CR***al*; s : *txt* **BℵDΘ***pm* *73* □*p*) *DΘpc*(it sy^{s}) | ⌜*ομοιαζει* *D* itsy^{s}; ┤h^{r}├ *74* ⌜*ευθεως rell*; T : *txt* ***BLΘ***. *27,1* ⌜*εποιησαν* *D* it *2* ⊤*αυτον* **ℵΘ***pm*; δ | ⊤*Ποντιω* **CRΘ***pl* latt; ┤h^{r}├ S *3* ⌜*-διδους* **ℵCRΘ***pl*; Th : *txt* ***B****pc* | ⌜*απεστρ-* **CRΘ***pl*; S : *txt* ***BℵB****pc* *4* ⌜*δικαιον* **Θ***33* latt (sy^{s}) Or; **ℋ** *5* ⊤*τριακοντα* **ℵ** | ⌜*εν τω ναω* **CR***pm* *6* ⌜*-βαν* ***B**** it *9* ⌜*Ζαχαριου 22* sy^{hmg}; h^{r2} : *Ησαιου 21 l*; h^{r3lat} : — **Φ** *33 157 ab* sy; h^{r1}

ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ⌜ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν 10 Ex 9,12 Lxx.
157 τοῦ κεραμέως, καθὰ συνέταξέν μοι κύριος. Ὁ δὲ 11 11–14: Mc 15,2–5. L 23,2 s. J 18,29–38.
320,1 Ἰησοῦς ⌜ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἐπη-
ρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν λέγων· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς 1 T 6,13.
321,4 τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη ⊤· σὺ λέγεις ⁝. ¹καὶ 12 26,64.
ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων Act 24,2. Is 53,7.
καὶ ⌜πρεσβυτέρων οὐδὲν ἀπεκρίνατο. τότε λέγει 13
αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· οὐκ ἀκούεις πόσα σου κατα-
μαρτυροῦσιν; καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ 14 J 19,9.
158 ἓν ῥῆμα, ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν. Κατὰ 15 15–26: Mc 15,6–15. L 23,17–25. J 18,39–19,1.
322,2 δὲ ⊤ ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἕνα τῷ ὄχλῳ
323,4 δέσμιον ὃν ἤθελον. εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπί- 16
σημον λεγόμενον ⊤ Βαραββᾶν. συνηγμένων οὖν αὐτῶν 17
εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν, ⊤ 1,16. 21,38.
[τὸν] Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον χριστόν; ¹ᾔδει 18 J 11,47 s; 12,19.
324,10 γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν. Καθη- 19 Act 5,17; 7,9.
μένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπέστειλεν πρὸς
αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα· μηδὲν σοὶ καὶ τῷ Mc 1,24!
δικαίῳ ἐκείνῳ· πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' L 23,47. Act 3,14; 7,52. 1 J 2,1.
325,1 ὄναρ δι' αὐτόν. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρε- 20
σβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν
Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. ἀποκριθεὶς 21
δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς· τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν
δύο ἀπολύσω ὑμῖν; οἱ δὲ εἶπαν· τὸν Βαραββᾶν.
326,1 ¹λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν 22 Act 3,13 s.
τὸν λεγόμενον χριστόν; λέγουσιν ⊤ πάντες· σταυρω-
θήτω. ¹ὁ δὲ ⊤ ἔφη· τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; οἱ δὲ 23
159 περισσῶς ἔκραζον λέγοντες· σταυρωθήτω. ἰδὼν 24
327,10 δὲ ὁ Πιλᾶτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ ἀλλὰ μᾶλλον
θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας Dt 21,6.2 Sm 14,9. Ps 26,6; 73,13.
⌜κατέναντι τοῦ ὄχλου λέγων· ἀθῷός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἱ- 4.

---

10 ⌜εδωκα ℵ*al* sy; h *11* ⌜εστη 𝔎*pm* | ⊤*αυτω* **B**ℵ**Θ***pm*; Wh : *txt* 𝔊*al* | ⁝; h *13* ⌜Φαρισαιων sy^{s}. *15* ⊤*την* ***D***. *16* ⊤*Ιησουν* **Θ**λ sy$^{s.pal}$ Or; h^{r} *17* ⊤*Ιησουν ut* 16; h^{r} | [+ **B**λ *1012* Or.; Wh^{ro} : — *rell*; T *22* ⊤*αυτω* ℵ*al*; s *23* ⊤*ηγε-μων* 𝔎*pm*(***D***al); S : *txt* **B**ℵ**Θ***pc* *24* ⌜απεν- *rell*; Th : *txt* ***BD***.

23,32–36. Act 5,28; 18,6. 1 Th 2,15 s.
25 ματος⊤ τούτου· ὑμεῖς ὄψεσθε. καὶ ἀποκριθεὶς
πᾶς ὁ λαὸς εἶπεν· τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ
26 ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν 328,1
Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας παρέδωκεν
⊤ἵνα σταυρωθῇ.

27–31: Mc 15,16–20. J 19,2.3.
27 Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος παραλαβόντες 160
τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν 329,4
28 ὅλην τὴν σπεῖραν. καὶ ⌜ἐκδύσαντες αὐτὸν⊤ χλαμύδα
20,19. 29 κοκκίνην περιέθηκαν αὐτῷ,| καὶ πλέξαντες στέφανον
ἐξ ⌜ἀκανθῶν ἐπέθηκαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ
(Ph 2,10.) κάλαμον ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, καὶ γονυπετήσαντες
Ps 22,8. ἔμπροσθεν αὐτοῦ ⌜ἐνέπαιξαν αὐτῷ λέγοντες· χαῖρε,
26,67. Is 50,6. 30 ⌜2βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων,| καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν 330,6
ἔλαβον τὸν κάλαμον καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν
31 αὐτοῦ. καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ⌜ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν
χλαμύδα ○καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ

32–56: Mc 15,21–41. L 23,26.33–49. J 19,16–30.
32 ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι. Ἐξερχόμενοι 331,1
Act 6,9; 11,20; 13,1. δὲ εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον⊤, ὀνόματι Σίμωνα·
τοῦτον ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.
33 |Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθά, ὅ 332,1
Ps 69,22. 34 ἐστιν κρανίου τόπος λεγόμενος,| ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν 333,4
⌜οἶνον μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσάμενος οὐκ
Ps 22,19. 35 ἠθέλησεν πιεῖν. σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν διεμερί- 334,1
36 σαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ⌜βάλλοντες κλῆρον⊤,| καὶ καθή-
37 μενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω 335,1
τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην·
ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ ΙΗΣΟΥΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ
Is 53,12. Gn 40,3 ss. 38 ΙΟΥΔΑΙΩΝ. Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο 161
336,1

---

24 ⊤του δικαιου ℌ𝔎*rpm*(𝔖*Apc*) lat; h : *txt* ***BDΘpc*** itsy^{s} **26** ⊤αυτοις ***DLΘpm*** latsy^{s} **28** ⌜ενδ- ***BDpc*** itsy^{s}; Wh | ⊤(J 19,2) *ιματιον πορφυρουν και* ***Dpc*** it(sy^{s}) **29** ⌜(ἀκάνθων comm) | ⌝-παιζον ***𝔎Θpl***; S | ⌜2ο *β-ευς* ***ℵ𝔎al***; Th : *txt* ***BDΘpm*** **31** ⌜εκδυσαντες *ει*○ ***ℵrpc***; T **32** ⊤εις απαντησιν αυτου ***D*** it; ⊣h^{r}⊢ **34** ⌜(Ps 69, 22) οξος ***𝔎rpm*** it; h^{r} **35** ⌜*βαλοντες* ***ℵDΘpm***; Th | ⊤(J 19,24) *ινα πληρωθη το ρηθεν υπο του προφητου· διεμερισαντο τα ιματια μου εαυτοις, και επι τον ιματισμον μου εβαλον κληρον.* ***Δ(Θ)λφ*** *al* it vg^{cl}; h^{r}

337,6 λῃσταί, εἷς ἐκ δεξιῶν⊤καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων⊤. Οἱ δὲ 39 H 12,3.
παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινοῦντες τὰς Ps 22,8; 109,25.
κεφαλὰς αὐτῶν ˡ καὶ λέγοντες· ὁ καταλύων τὸν ναὸν 40 26,61. J 2,19.
καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν:,
εἰ υἱὸς ⌜εἶ τοῦ θεοῦ⌝, ○καὶ κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. 4,3!
338,2 ˡὁμοίως [καὶ] οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμ- 41
ματέων ⌜καὶ πρεσβυτέρων⌝ ἔλεγον· ˡἄλλους ἔσωσεν, 42 L 4,23.
ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι:· βασιλεὺς Ἰσραήλ ἐστιν,
καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ καὶ ⌜πιστεύσομεν
⌜ἐπ' αὐτόν⌝.⊤ πέποιθεν ἐπὶ ⌜τὸν θεόν⌝, ῥυσάσθω νῦν⊤ 43 Ps 22,9. Sap 2,13.18–20.
339,2 εἰ θέλει αὐτόν· εἶπεν γὰρ ὅτι θεοῦ εἰμι υἱός. τὸ 44
δ' αὐτὸ καὶ οἱ λῃσταὶ οἱ συσταυρωθέντες ○σὺν αὐ-
162 τῷ ὠνείδιζον αὐτόν. Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας 45 Am 8,9. Jr 15,9.
340,2 σκότος ἐγένετο□ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν⌝ἕως ὥρας ἐνάτης.
341,6 ˡπερὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν ⌜ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς 46
φωνῇ μεγάλῃ λέγων· ⌜ἠλὶ ἠλὶ⌝ ⌜λεμὰ σαβα- Ps 22,2.
χθάνι⌝; τοῦτ' ἔστιν· θεέ μου θεέ μου, ἱνατί με (J 8,29.)
ἐγκατέλιπες; τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ⌜ἑστηκότων ἀκού- 47
342,2 σαντες ἔλεγον ○ὅτι Ἠλίαν φωνεῖ οὗτος. καὶ εὐθέως 48
δραμὼν εἷς ἐξ αὐτῶν καὶ λαβὼν σπόγγον πλήσας Ps 69,22.
τε ὄξους καὶ περιθεὶς καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν. οἱ 49
δὲ λοιποὶ ⌜εἶπαν· ἄφες ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλίας
343,1 σώσων αὐτόν.⊤ ὁ δὲ Ἰησοῦς ○πάλιν κράξας φωνῇ 50 Ex 26,31.
163 μεγάλῃ ἀφῆκεν τὸ πνεῦμα. Καὶ ἰδοὺ τὸ κατα- 51 H 6,19; 9,3; 10,19 s.
344,2 πέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη [ἀπ'] ἄνωθεν ἕως κάτω Am 8,3 Lxx; 9,1.
345,10 εἰς δύο⊤, *καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχί- H 12,26.

---

38 ⊤nomine Zoatham *et* ⊤nomine Camma *c.*; h^r *40* ⌜ϑ. ει *B*; Wh | ○𝔖𝔎Θ*pm*; H (*et antea* :·) : *txt* ℵ*D al* *41* [+*p*) 𝔖Θ*pm*; W : δε και 𝔎*D al* : —ℵ*pc*; T | ⌜κ. Φαρισαιων *Dpc* itsy^s : κ. πρ. κ. Φαρ. 𝔎*pm* : —*p*) *Γ* : *txt* 𝔖(⌜ℵ)Θ*al* *42* :; 700 *pc* comm | ⌜*p*) -σωμεν 𝔖Θ*pm*; T : -ομεν *Apc* lat : *txt* *B*𝔎*D al* | ⌜εις αυτ. *Σpc* : επ αυτω 𝔎*al* : αυτω *D*Θ*pm* *43* ⊤ει *D*Θλ*pc* it aeg ⌜τω θεω *B*; Wh | ⊤αυτον 𝔎*D*Θ*pl* *44* ○𝔎*pl* *45* □ ℵ*l*; h^r *46* ⌜*p*) εβο- *B al*; H | ⌜*p*) ἑλωι ἑλωι (*B*)ℵ; H : *txt* 𝔎*al*; (T, W ⊣h^r⊢) | ⌜λαμὰ ζαφθάνι *D*; ⊣h^r⊢ *47* ⌜εστωτων 𝔎*D pl* | ○𝔖*D*Θ*al*; S : *txt* *BC*𝔎*pm* *49* ⌜ελεγον ℵ*C*𝔎Θ*pl*; Th : *txt* *B* (*D*)*pc* | ⊤(J 19, 34) αλλος δε λαβων λογχην ενυξεν αυτου την πλευραν, και εξηλθεν υδωρ και αιμα. 𝔖*al*; ⟦H⟧ 𝔖 : *txt* 𝔎*D*Θ 33*pm* latsy Or *50* ○*L al* sy^s *51* [+ *BCal*(𝔎*Dpm*); W : —ℵ*L*Θ; T | ⊤μερη *D* lat

Is 26,19. Ez 37,12. Dn 12,2. 52 σθησαν, καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεφχθησαν καὶ πολλὰ
53 σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθησαν· καὶ
Act 26,23. ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν
4,5! Is 52,1. αὐτοῦ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανί-
54 σθησαν πολλοῖς. Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' 346,2
αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν ἰδόντες τὸν σεισμὸν
καὶ τὰ ⌜γινόμενα ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες·
16,16! L 8,2 s. 55 ἀληθῶς ⌜θεοῦ υἱὸς⌝ ἦν οὗτος. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ 164
γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, αἵτινες 347,6
ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακο-
56 νοῦσαι αὐτῷ· ἐν αἷς ἦν ⌜Μαρία ἡ Μαγδαληνή, καὶ
61; 28,1 p. 4,21! Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ ⌜⌜Ἰωσὴφ μήτηρ, καὶ ἡ
57–61: Mc 15,42–47. L 23,50–55. J 19,38–42. μήτηρ⌝ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου.
57 Ὀψίας δὲ γενομένης ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος 68 165
ἀπὸ ⌜Ἀριμαθαίας, τοὔνομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς 348,1
Ex 34,25. Dt 21,22 s. 58 ⌜ἐμαθητεύθη τῷ Ἰησοῦ· οὗτος προσελθὼν τῷ Πι-
λάτῳ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. τότε ὁ Πι-
59 λᾶτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι⌝. καὶ λαβὼν τὸ σῶμα 349,1
60 ὁ Ἰωσὴφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ [ἐν] σινδόνι καθαρᾷ, ⌊καὶ
Is 53,9. ἔθηκεν ○αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ ὃ ἐλατό-
(J 11,38.) μησεν ἐν τῇ πέτρᾳ, καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν
61 τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου ἀπῆλθεν. Ἦν δὲ ἐκεῖ 350,6
28,1. ⌜Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθή-
62 μεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου. Τῇ δὲ ἐπαύριον, 166
ἥτις ἐστὶν μετὰ τὴν παρασκευήν, συνήχθησαν οἱ 351,10
2 K 6,8. L 23,5.14. J 7,12.47. 40. 12,40. 63 ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλᾶτον ⌊λέγοντες·
κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι
64 ζῶν· μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. κέλευσον οὖν
ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας,
28,13. μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ⌝ ⌜κλέψωσιν αὐτὸν καὶ

---

54 ⌜γεν- ℵ*CℜΘpl*; S : *txt* ***BD****pc* lat | ⌠*p*) ***BD***; Wh *56* ⌜*Μαριαμ* ***CΘ****pc*; Wh | ⌜*η Μαρια η Ιωσηφ και η Μαρια η* ℵ*.; h^{r1}: *η Ιωσηφ μητηρ και η μ.* ℵ^{s}.; h^{r2} : *Ιωσηφ και η μ.* it; h^{r3v} | ⌜*Ιωση* ***BCℜ****pl*; Wh : *txt* ℵ*****D********Θ****pc* lattsy^{s} *57* ⌜*-θιας* (***D***) *565 al* it vg$^{codd.s}$ | ⌜*-τευσεν* ***Bℜ****pm*; Wh : *txt* ℵ***CDΘ****al* *58* ⌝*το σωμα* ***CℜDΘ****pl* *59* [+ ***BDΘ****pc*; W : — ℌ***ℜ****pl*; T *60* ○ℵ***Θ****al*; S *61* ⌜*p*) *Μαρια* ***ℜD****pl*; s *64* ⌝*αυτου rell*; h : *txt* ***B***ℵ arm georg^{pt}. | ⌜*νυκτος* ***ℜ****al* (⌠ ***S****al*)

εἰπωσιν τῷ λαῷ· ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ 12,45.
ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πρώτης. ἔφη⊤ 65
αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· ἔχετε ⌜κουστωδίαν· ὑπάγετε
⌜ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε. οἱ δὲ πορευθέντες ἠσφαλί- 66
σαντο τὸν τάφον σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ ⌜τῆς Dn 6,18.
κουστωδίας⌝⁝.

1—10:
167 Ὀψὲ°δὲ σαββάτων⁝², τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν 28 Mc 16,1—8.
352,1 σαββάτων, ἦλθεν ⌜Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη L 24,1—12.
Μαρία θεωρῆσαι τὸν τάφον. καὶ ἰδοὺ σεισμὸς 2 J 20,1—10.
ἐγένετο μέγας· ἄγγελος γὰρ κυρίου καταβὰς ⌜ἐξ 27,57.61. L 8,2.
οὐρανοῦ°καὶ προσελθὼν ἀπεκύλισεν τὸν λίθον⊤καὶ 1 K 16,21
ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. ἦν δὲ ἡ ⌜εἰδέα αὐτοῦ ὡς 3 L 11,36.
ἀστραπή, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιών. Act 1,10; 10,30.
353,2 ⌞ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες 4 17,2.
καὶ ἐγενήθησαν ὡς νεκροί. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος 5
εἶπεν ταῖς γυναιξίν· μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς· οἶδα γὰρ
ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε· οὐκ ἔστιν 6 12,40; 16,21;
ὧδε· ἠγέρθη γὰρ καθὼς εἶπεν· δεῦτε ἴδετε τὸν 17,23; 20,19.
τόπον ὅπου ἔκειτο⊤. καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἴπατε 7
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν,
καὶ ἰδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ 26,32.
168 αὐτὸν ὄψεσθε⌝. ἰδοὺ εἶπον⌝ὑμῖν. ⌞καὶ ⌜ἀπελθοῦσαι 8 J 16,16.22.
354,2 ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς
μεγάλης ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.
55,10 ⌞⊤καὶ ἰδοὺ Ἰησοῦς ⌜ὑπήντησεν αὐταῖς λέγων· χαίρετε. 9
αἱ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας
καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. τότε λέγει αὐταῖς ὁ 10
Ἰησοῦς· μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε ἀπαγγείλατε τοῖς J 20,17. H 2,11.
⌜ἀδελφοῖς μου⌝ ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, (Gn 45,4; 50,19.
169 κἀκεῖ με ⌜ὄψονται. Πορευομένων δὲ αὐτῶν ἰδού 11 Ps 22,23.)

---

65 ⊤ὅτε ℵ*CDal*; h | ⌜ *φυλακας D**it | ⌝-σθαι ℵ*DΘal* **66** ⌜*των φυλακων D**lat **66.28,1**°*Lal* (*et* :—. *et* :². Tregelles^{ms}) **1** ⌜*p*) -ρια *B*ℵ*Dpl*; ℋ **2** ⌜*απ D*lat | °ℵ*DΘpm* | ⊤ *απο της θυρας C*ℜ*al* : *p*) *α. τ. θ. του μνημειου Θpm* : *txt B*ℵ*Dpc* latsy^s **3** ⌜(*potius*) *ιδεα FGΘpm* **6** ⊤ο κυριος *C*ℜ*Dpl*; ⊣h^r⊢s **7** ⌜*p*) *καθως ειπεν 126 f* : (*ιδ. ειπεν* h^s *cj*) **8** ⌜*p*) *εξελθ-* ℜ*Dpm* **9** ⊤ως *δε επορευοντο απαγγειλαι τοις μαθηταις αυτου*. *C*ℜ*pm*; W | ⌜*απ-* ℜ*Dal* **10** ⌜*αδ.* ℵ*. : *μαθηταις μου 157 1555* | ⌜*οψεσθε D eh*

τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν
⸢ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα.
12 ⁞καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων συμβούλιόν
(26,15.) τε λαβόντες ⸢ἀργύρια ἱκανὰ⸣ ἔδωκαν τοῖς στρατιώ-
27,64. 13 ταις, ⁞λέγοντες· εἴπατε ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων.
1 J 3,19. 14 ⁞καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ⸢ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς
15 πείσομεν⸣ καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. οἱ δὲ
λαβόντες ⸢ἀργύρια ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν. Καὶ
27,8. ⸢διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι
Mc 16,14.
L 24,9.33. 16 τῆς σήμερον [ἡμέρας]. Οἱ δὲ ἕνδεκα μαθηταὶ 170
Act 1,26; 2,14.
1 K 15,5. ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος οὗ
14,31. 17 ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ⁞καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσ-
(4,9); 9,6.
11,27 p. L 5,24. 18 εκύνησαν⸣, οἱ δὲ ἐδίστασαν. καὶ προσελθὼν ὁ
J 3,27.35; 13,3;
17,2. Dn 7,14. Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων· ἐδόθη μοι πᾶσα
E 1,20—22.
Ph 2,9. Ap 12,10. 19 ἐξουσία ἐν ⸢οὐρανῷ καὶ ἐπὶ [τῆς] γῆς⸣. ⸢πορευθέντες
10,5 s; 24,14.
Mc 16,15 s. ⸤οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, ⸢⸢βαπτίζοντες
Act 8,12; 14,21.
3,16 s. αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ
5,19. J 14,23. 20 καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος⸣, ⁞διδάσκοντες αὐτοὺς
τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ
18,20. Act 18,10.
Hgg 1,13 Lxx. μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντε-
13,39! λείας τοῦ αἰῶνος.⸣

---

11 ⸢ανηγγ- ℵ*DΘpc*; T **12** ⸢-ριον ικανον *D* lat **14** ⸢υπο *BD*; h | ⸣αυτον *CℵDpl*; δ : *txt Bℵ*Θ **15** ⸣τα *ℵDΘpl*; h : *txt B*ℵ* | ⸢εφη- ℵ*pc*; Th | [+ *BD*Θ lat; W : —ℵ*pl*; T **17** ⸣αυτω *ℵΘpl*; δ **18** ⸢-νοις *D* | [+ *BD*; W : —ℵ*ℵΘpl*; T | ⸣(J 20,21) καθως απεστειλεν με ο πατηρ καγω αποστελω υμας Θ (*1604* sy^{p}) **19** ⸢-ευεσθε νυν *D* | ⸤ℵ*ℵ*Dpm* Ir^{lat}; T | ⸢εν τω ονοματι·μου Eus^{pt} | ⸣-ισαντες *BD*.; Wh **20** ⸣αμην. *ℵΘpl* itsy

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ

Act 12,12.25; (13,5.13); 15,37. Kol 4,10. 2T4,11. Phm24. 1 P 5,13.

1,2 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ⊤:. 1

□Καθὼς γέγραπται ἐν ⌜τῷ Ἠσαΐᾳ τῷ προφήτῃ⌝· 2

ἰδοὺ ⊤ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσ-
ώπου σου,
ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου⊤·

2–6: Mt 3,1–6. L 3,3–6. J 1,19–23. Ex23,20. Ml3,1. Mt11,10. L1,76; 7,27. (J 3,28.)

2,1 φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· 3

ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,
εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους ⌜αὐτοῦ:,⌝

Is 40,3.

3,6 ⌜ἐγένετο Ἰωάννης ⌜ὁ βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ⌝ κη- 4
ρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρ-
τιῶν. καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία 5
χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖται ⌜πάντες, καὶ ἐβαπτί-
ζοντο⌝ ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ○ποταμῷ ἐξομο-
λογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. ⌜καὶ ἦν⌝ ὁ Ἰωάννης 6
ἐνδεδυμένος ⌜τρίχας καμήλου□καὶ ζώνην δερματίνην
περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ⌝, καὶ ἔσθων ἀκρίδας καὶ
4,1 μέλι ἄγριον. ⌊ καὶ ἐκήρυσσεν λέγων· * ἔρχεται ὁ 7
ἰσχυρότερός μου ὀπίσω [μου], οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς
○κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ.)
⌊ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ⊤ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς 8
⊤πνεύματι ἁγίῳ⊤2.

Act 13,24; 19,4.

2 Rg 1,8. Zch 13,4. Mt 11,8.

7. 8: Mt 3,11 s. L 3,15–17. J 1,24–28. Act 13,25.

9–11: Mt 3,13–17. L 3,21 s. J 1,32–34. L 2,51.

2 ⌜Καὶ ἐγένετο⌝ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν 9
5,1 Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρὲθ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη

---

1 ⊤υιου (+ του 𝔎*pm*; 𝔖) θεου *BDWpc* lat Ir^{pt}; Wh : *txt* ℵ*Θ*pc* Ir^{pt} Or | :, *et 3* :. T *2.3* □(Lachmann *cj*) *2* ⌜2–4 *DΘ al* Ir : τοις προφηταις 𝔎*W pm* : *txt* 𝔖*pc* | ⊤εγω ℵ𝔎*pl* vg^{cl}; T : *txt* *BDΘpc* it vg^{codd} Ir | ⊤εμπροσθεν σου 𝔎*pm* *3* ⌜(Is 40,3) του θεου ημων (υμ- *D ex err?*) *D* it (Ir^{lat}) | :*vide vs.* 1 *4* ⌜και εγ. ℵ*W* : εγ. δε sy^{pal} bo | ⌜ο β. εν τ. ερ. και 𝔖; T : ⁝ β. εν τ. ερ. και 𝔎*pl*; S : εν τ. ερ. β. και *DΘpc* lat sy^{p} : *txt* *Bpc* *5* ⌜231 𝔎*pm* : 213 φ : 23 Θ*pc* : 13 ℵ*pc* : *txt* 𝔖*Dpc* | ○*DΘpc* it *6* ⌜ην δε 𝔎*DΘpm*; S | ⌜δερριν *Da*. | □*D* it *7* [+ 𝔖 𝔎(*D*)*pm*; T : — *B*; W | ○*p*) *DΘ* it *8* ⊤εν 𝔎*Dpm*; S | ⊤εν ℵ𝔎*DΘpl*; T : *txt* *Bpc* | ⊤²*p*) και πυρι *Ppc* *9* ⌜εγ. *B* : Wh : και Θ : — α : εγ. δε *W ff*²

10 εἰς τὸν Ἰορδάνην ὑπὸ Ἰωάννου. καὶ εὐθὺς ἀνα-
Ez 1,1. Mt 3,16! Act 10,11! βαίνων ἐκ τοῦ ὕδατος εἶδεν ⌜σχιζομένους τοὺς
οὐρανοὺς καὶ τὸ πνεῦμα ὡς περιστερὰν καταβαῖ-
9,7. Gn 22,2. Ps 2,7. Is 42,1. 11 νον ⊤⌞εἰς αὐτόν· ⌟ καὶ φωνὴ [ἐγένετο] ἐκ τῶν οὐρανῶν·
Jr 31,20. σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ⌜σοὶ εὐδόκησα.
12.13: Mt 4,1–11. L 4,1–13. 12 ⌟Καὶ εὐθὺς τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν 3
13 ἔρημον. καὶ ἦν ⌜ἐν τῇ ἐρήμῳ⌝ τεσσεράκοντα ἡμέρας 6,2
Job 5,22 s. Ps 91,11 s. J 1,51. ⊤πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν
θηρίων, * καὶ ○οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ. 7,6
14.15: Mt 4,12.17. L 4,14 s. 14 ⌜Καὶ μετὰ⌝ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην ἦλθεν 4
ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν * κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον 8,4 9,6
Dn 7,22. J 7,8. G 4,4. 15 ⊤τοῦ θεοῦ ⌟ [καὶ λέγων], ὅτι ⌜πεπλήρωται ὁ καιρὸς⌝
καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· μετανοεῖτε καὶ
16–20: Mt 4,18–22. L 5,1–11. 16 πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ⊤. Καὶ παράγων παρὰ
τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν Σίμωνα καὶ
Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν Σίμωνος ⌜ἀμφιβάλλοντας ἐν
17 τῇ θαλάσσῃ· ἦσαν γὰρ ἁλεεῖς. καὶ εἶπεν αὐτοῖς 10,2
Jr 16,16. Mt 13,47. ὁ Ἰησοῦς· δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς
18 γενέσθαι ἁλεεῖς ἀνθρώπων. καὶ εὐθὺς ἀφέντες
19 ⌜τὰ δίκτυα⌝ ⌜ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ προβὰς ὀλίγον 11,6
Mt 4,21! εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ κατ-
20 αρτίζοντας τὰ δίκτυα. καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς·
καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ
πλοίῳ μετὰ τῶν ⌜μισθωτῶν ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ.
21–28: L 4,31–37. 21 Καὶ □εἰσπορεύονται εἰς ⌜Καφαρναούμ· καὶ εὐ- 5
Mt 4,13. θὺς⌝ τοῖς σάββασιν ○εἰσελθὼν ⌟εἰς τὴν συναγωγὴν 12,3
11,18! Mt 7,28 s! 22 ἐδίδασκεν⌞. καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· 13,2
ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ

---

10 ⌜*p*) *ηνοιγμενους* **D** latt georg | ⊤(J1,33) *και μενον* ℵ(**W**)*pc* lat | ⌞*p*) *επ* ℵ**ℜΘ***pl*; s : *txt* **BD**Φ *11* [+ **B**ℜ*pm*; W : — ℵ* **D**(Θ)*pc*; T | ⌜*p*) ω ℜ**W***ym* *13* ⌜*εκει* **K***λ al* sy^{s} : *εκει εν τ. ερ.* ℜ*al* | ⊤*p*) *και τεσσερακοντα νυκτας* **L**(⌟*ν. τ.* **M**Φ) *33* lat | ○**A** *33 al* *14* ⌜*μετα δε* ℵ**ℜΘ***pl*; T : *txt* **BD** | ⊤*της βασιλειας* ℜ**D***pm* lat *15* [+ **B**ℜΘ*al*; W : *λεγων* **D***pm*; s^{1} : — ℵ* *c* sy^{s} Or; Ts^{2} | ⌜*-ωνται οι καιροι* **D** it | ⊤*αυτου* sy^{s}. *16* ⌜*α. τα δικτυα* **D**ΘΦ lat : *p*) *βαλλοντας αμφιβληστρον* ℜ : *α. β.* (λ) *700 pc* *18* ⌜*τα δ. αυτων* ℜ*al* sy; S : *παντα* **D** it | ⌜*-δουν* **B**.; W *20* ⌜*μισθιων 1 209* *21* □sy^{s} | ⌜*Καπερν-* **C**ℜ*al* | ○ *et* ⌟ 𝔖 *565 pc*; Th : *txt* **B**ℜ**D**Θ*pl*

οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς⊤. Καὶ εὐθὺς ἦν ἐν τῇ 23
14,8 συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ,
καὶ ἀνέκραξεν ¹λέγων· ⊤τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ 24
Ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς⁻; ⌜οἶδά σε τίς εἶ, ὁ
ἅγιος τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς [λέ- 25
γων]· φιμώθητι καὶ ἔξελθε ⌜ἐξ αὐτοῦ⌝. καὶ σπαράξαν 26
αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ φωνήσαν
φωνῇ μεγάλῃ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. καὶ ⌜ἐθαμβήθησαν 27
ἅπαντες, ὥστε συζητεῖν ⌜αὐτοὺς λέγοντας· τί ἐστιν
τοῦτο; διδαχὴ καινὴ⁻ κατ' ἐξουσίαν ²·· καὶ τοῖς πνεύ-
μασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν
αὐτῷ. καὶ ἐξῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς πανταχοῦ εἰς 28
2 6 ὅλην τὴν περίχωρον ⌜τῆς Γαλιλαίας⌝. Καὶ εὐθὺς ἐκ 29
15,2 τῆς συναγωγῆς ⌜ἐξελθόντες ἦλθον⌝ εἰς τὴν οἰκίαν Σί-
μωνος καὶ Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. ἡ δὲ 30
πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα, καὶ εὐθὺς
λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. καὶ προσελθὼν ⌜ἤγειρεν 31
αὐτὴν κρατήσας τῆς χειρός⌝· καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ
3 πυρετός⊤, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. Ὀψίας δὲ γενο- 32
μένης, ὅτε ⌜ἔδυσεν ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν
πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονι-
ζομένους· καὶ ἦν ὅλη ἡ πόλις ἐπισυνηγμένη πρὸς 33
τὴν θύραν. καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς 34
16,8 ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, * καὶ δαιμόνια πολλὰ
ἐξέβαλεν, καὶ οὐκ ἤφιεν ⌜λαλεῖν τὰ δαιμόνια⌝, ὅτι
7 ᾔδεισαν αὐτόν⊤. Καὶ πρωῒ ἔννυχα λίαν ἀναστὰς 35
17,8 ⌜ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν⌝ εἰς ἔρημον τόπον, κἀκεῖ
προσηύχετο. καὶ ⌜κατεδίωξεν αὐτὸν⊤Σίμων καὶ οἱ 36
μετ' αὐτοῦ, καὶ εὗρον αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ 37
8 ὅτι πάντες ζητοῦσίν σε. καὶ λέγει αὐτοῖς· ἄγωμεν 38

5,7. Mt 8,29; 27,19. L 4,34 8,28. J 2,4. Jdc 11,12. 2 Sm 16,10; 19,23. 1Rg17,18. 2Rg 3,13; 9,18s. 2 Chr 35,21. 1 J 3,8. J 6,69. Ps 16,10. 3,27. 9,20.26. L 9,39. 4,41. 22! 29—34: Mt 8,14—16. L 4,38—41. Mt 4,21! J 4,52. Act 28,8. 35—38: L 4,42 s; 5,16. Act 16,17.18. (43 s!) L 8,40. J 6,24.

---

22 ⊤*p?*) αυτων *Cal* **24** ⊤*p*) ἔα *CRpl*; S | ⁝. TW | ⌜οιδαμεν ℵ *pc* Tert Or; Th **25** [+ *rell*; W : — ℵ*.; T | ⌜απο του ανθρωπου, το πνευμα το ακαθαρτον (*D*) *Θpc* (lat) **27** ⌜-βησαν *D*. : εθαυμαζον *W*. : -μασθησαν *579*. | ⌜προς εαυτους *CRDΘpm* (αυτ- *LWal*); h : *txt B*ℵ | ⁝· *et* ²— · H **28** ⌜της Ιουδαιας ℵ* : του Ιορδανου *28* **29** ⌜-θων ηλθεν *B*(⸢*WΘ*, *D*)*λφal* it; Wh **31** ⌜εκτεινας την χειρα κρατ. ηγ. αυτ. *D*(*W*) | ⊤ευθεως *Rpm* (⸢*D pc*); S **32** ⌜εδυ *HRΘpl*; T : *txt BD 28pc* **34** ⸢*B*.; W | ⊤*p*) χριστον ειναι *B*(*Cal*)*WΘpm*; [H] : *txt* ℵ**RDal* **35** ⌜απηλθεν *W* it : εξηλθεν *B28pc*; H (εξ. [κ. απ.]) **36** ⌜-ξαν *CRDpm*; S | ⊤ο *CRpm*; S : ο τε (*D*)*Θλφal*

ºἀλλαχοῦ εἰς τὰς ⸢ἐχομένας κωμοπόλεις⸣, ἵνα καὶ
39: Mt 4,23; 9,35. L 4,44. 39 ἐκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ ἐξῆλθον. καὶ ⸢ἦλθεν
κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν
Γαλιλαίαν □καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων⸣.
40–45: Mt 8,2–4. L 5,12–16. Mt 8,2! 40 Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς παρακαλῶν 4
18,2
αὐτὸν □καὶ γονυπετῶν ⊤⸣⊤λέγων αὐτῷ ⸢ὅτι ἐὰν θέλῃς
41 δύνασαί με καθαρίσαι. ⸢καὶ ⸢σπλαγχνισθεὶς ἐκτείνας
τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἥψατο καὶ λέγει ºαὐτῷ· θέλω,
42 καθαρίσθητι. καὶ ⊤εὐθὺς ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ
Mt 9,30! (34.) 3,12; 5,43. 7,36; 8,26. 43 λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη. καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ
44 εὐθὺς ἐξέβαλεν αὐτόν, ⸢καὶ λέγει αὐτῷ· ὅρα μηδενὶ
Lv 13,49; 14,2–32. μηδὲν εἴπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ
6,11; 13,9. καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ προσ-
45 έταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ὁ δὲ 19,10
ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζειν
τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι ⸢φανερῶς
εἰς πόλιν εἰσελθεῖν⸣, ἀλλ' ἔξω ἐπ' ἐρήμοις τόποις
ºἦν· καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πάντοθεν.
1–12: Mt 9,1–8. L 5,17–26. 2 Καὶ εἰσελθὼν πάλιν εἰς Καφαρναοὺμ δι' ἡμε- 9
2 ρῶν ἠκούσθη ὅτι ⸢ἐν οἴκῳ⸣ ἐστίν. καὶ ⊤συνήχθησαν 20,1
15. 3,20; 6,31. πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν
3 θύραν, καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. καὶ ἔρχονται 5
φέροντες πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν αἰρόμενον ὑπὸ
4 τεσσάρων. καὶ μὴ δυνάμενοι ⸢προσενέγκαι αὐτῷ
⸢διὰ τὸν ὄχλον⸣ ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν,
καὶ ºἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβατον ὅπου ὁ
5 παραλυτικὸς κατέκειτο. καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν
αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· ⊤τέκνον⊤, ⸢ἀφίενταί
6 σου αἱ ἁμαρτίαι. ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων
ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις

---

38 ºℜ*D*Θ*pl* latt sy | ⸢εγγυς κωμας και εις τας πολεις *D* latt(sy) **39** ⸢ην *CℜDpl* latt sy : *txt* 𝔖Θ | □ *W*. **40** □*p*) *BDWal* it; [H] | ⊤αυτον *Cℜal*; W : *txt* ℵΘ*al* lat | ⊤⸣και *CℜDΘpl*; δ : *txt B*ℵ* | ⸢*p*) κυριε *CWΘ* it : κ. οτι *B* : — *D* lat : *txt* ℵℜ*pm* **41** ⸢ο δε Ιησους *CℜΘpl*; S | ⸢ οργισθεις *Daff²r*; ⊣h²⊢ | ºℵ*W*λ*pc*; T **42** ⊤ειποντος αυτου *CℜΘpm* lat; S **45** ⸣2314 𝔖*al*; Th : 1423 *D* : *txt BℜΘ pm* | º*B*(*be*); [H] **2,1** ⸢εις οικον *Cℜpl*; Wh **2** ⊤ευθεως *CℜDpl*; S **4** ⸢-εγγισαι *CℜDpl* it; S : -ελθειν *W*. : *txt* 𝔖Θ vg | ⸢απο του οχλου *DW* (*ex* lat?) | º*DW* itsy^{p} **5** ⊤*p*) θαρσει *C*. | ⊤⸣μου ℵ* | ⸢*p*) αφεωνται ℵ*CℜD*(Θ)*pl* Cl : *txt Bpc* lat

αὐτῶν· ⌈τί οὗτος οὕτως λαλεῖ⁝; βλασφημεῖ· τίς 7 Is 43,25. Ps 103,3.
δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ θεός; ⌉καὶ 8
εὐθὺς ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι J 2,25.
°οὕτως ⊤διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, λέγει °2 αὐτοῖς· τί
ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; ⌉τί 9 J 5,36.
ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ ⌈παραλυτικῷ· ⌈ἀφίενταί
σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· ⌈2 ἔγειρε °καὶ ἆρον τὸν
κράβατόν σου καὶ ⌈2 περιπάτει ⊤; ⌉ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι 10
ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ⌈ἀφιέναι ἁμαρ-
τίας ἐπὶ τῆς γῆς⌉, — λέγει τῷ παραλυτικῷ· ⌉σοὶ 11 J 5,8.
λέγω, ἔγειρε ἆρον τὸν κράβατόν σου καὶ ὕπαγε
εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ ἠγέρθη καὶ εὐθὺς ἄρας 12
τὸν κράβατον ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν πάντων, ὥστε
⌈ἐξίστασθαι πάντας⌉ καὶ δοξάζειν τὸν θεὸν °λέγον-
τας ὅτι οὕτως οὐδέποτε εἴδαμεν. Mt 9,33.

13–17: Mt 9,9–13. L 5,27–32.

s 10 Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν ⌈παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ 13
21,2 πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν
αὐτούς. Καὶ παράγων εἶδεν ⌈Λευὶν τὸν τοῦ 14
Ἁλφαίου καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει
αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν J 1,43.
11 αὐτῷ. Καὶ γίνεται κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ 15
22,2 οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ 2,2
συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
ἦσαν γὰρ πολλοί, ⌈καὶ ἠκολούθουν ⌈αὐτῷ. καὶ οἱ 16
γραμματεῖς τῶν Φαρισαίων⌉ ἰδόντες ⌈ὅτι ἐσθίει⌉ 24.
μετὰ τῶν ⌈ἁμαρτωλῶν καὶ τελωνῶν⌉ ἔλεγον τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ· ⌈ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ
23,2 ἁμαρτωλῶν ⌈ἐσθίει⁝; καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει 17
αὐτοῖς [ὅτι] οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ (Ex 15,26.)

---

7 ⌈οτι **BΘ**; W (*et* ⁝·), (*O τι* h) **8** °**BWΘ** it; [H] | ⊤αυτοι **Cℜ***al*; W | °2 **BΘ**; [H] **9** ⌈-λυτω **D**. | ⌈*p*) αφεωνται **CℜDΘ***pl* Cl : *txt* **Bℵ***pc* lat | ⌈2-ρου **BΘ** *pc*; H | ° **CD** *33 al*; [H] | ⌈2υπαγε **ℵD***pc*; T : *txt* **BCℜΘ***pl* | ⊤εις τον οικον σου **D** *33* it **10** ⌈3—5 12 **ℌD***pm*; Th : 13—52 **ℜ***al*; S : 12 **W***bq*. : *txt* **BΘ***pc* **12** ⌈θαυμαζειν αυτους **W**. | °**BW**; [H] **13** ⌈εις **ℵ***; T **14** ⌈(3,18) Ιακωβον **DΘφ** it; ⊣h^r⊢ **15** ⌈οι **Θ** it : οι και **D** lat **15.16** ⌈αυτω και γρ. τ. Φ-ων. και **ℵL**; T : αυτω. και οι γρ. και οι Φ-οι **CℜDΘ***pl* : *txt* **BW** **16** ⌈οτι ησθιεν **ℵD**(**Θ**)*pc*; T : αυτον εσθιοντα **Cℜ***pm* : *txt* **B***pc* | ⌈ **ℵCℜ***pl*; T : *txt* **B**(**DΘ**)*pc* | ⌈τι οτι **ℜ***pl* : *p*) δια τι **ℵ** **DW** : τι **Θ** : *txt* **BC***pc*; (ὅ τι H) | ⌈ε. και πινει **Cℜ***pl* latsy^p; Th : *p*) εσθιετε **Θ** : ε. κ. πινετε *565 pc* | ⁝· W **17** [+ **BΘ***pc*; W : — **ℌℜD***pl*; T

J 3,17! ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους
18–22: Mt 9,14–17. L 5,33–38. 18 ἀλλὰ ἁμαρτωλούς⊤. Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου 12
καὶ οἱ ⌜Φαρισαῖοι νηστεύοντες. καὶ ἔρχονται καὶ
λέγουσιν αὐτῷ· διὰ τί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου ⌜καὶ
οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων⌝ νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ
19 ○μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν;|καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
J 3,29! μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος
μετ' αὐτῶν ἐστιν, νηστεύειν;□ὅσον χρόνον ἔχουσιν
τὸν νυμφίον μετ' αὐτῶν, οὐ δύνανται νηστεύειν.⌝
14,7. L 17,22. J 16,20. 20 |ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ
νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ⌜ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ⌝.
21 |Οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ⌜ἐπιράπτει ἐπὶ
ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μή, αἴρει τὸ πλήρωμα
ἀπ' αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρον
22 σχίσμα γίνεται. καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς
Job 32,19. ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή, ῥήξει ὁ οἶνος τοὺς
ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος ⌜ἀπόλλυται καὶ οἱ ἀσκοί⌝. [ἀλλὰ
οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινούς.]
23–28: Mt 12,1–8. L 6,1–5. 23 Καὶ ἐγένετο αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασιν ⌜παρα- 13
πορεύεσθαι διὰ τῶν σπορίμων, καὶ οἱ μαθηταὶ 24,2
Dt 23,26. αὐτοῦ ἤρξαντο ⌜ὁδὸν ποιεῖν⌝ τίλλοντες τοὺς στάχυας.
16. 24 |καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ· ἴδε τί ποιοῦσιν
25 τοῖς σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστιν;|καὶ ⊤λέγει αὐτοῖς·
1 Sm 21,7. οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυίδ, ὅτε χρείαν
ἔσχεν καὶ ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ;
26 |[πῶς] εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ □ἐπὶ Ἀβιαθὰρ
Lv 24,5–9. ἀρχιερέως⌝καὶ τοὺς ἄρτους τῆς ⌜προθέσεως ἔφαγεν,
οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ τοὺς ἱερεῖς, καὶ
27 ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν⁝;|⌜καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς⌝· 25,2
Dt 5,14. □τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ⌜ἐγένετο, □²καὶ οὐχ

---

17 ⊤*p*) εις μετανοιαν **Cℜ***al* **18** ⌜των Φαρισαιων **ℜ***pm*; S | ⌜1245 **ℜ** **D***pl* : κ. οι Φ-οι **Θ***aff*² : — **A** 544 | ○*p*) **B**; [H] **19** □*p*) **DW** 33*al* it(sy^p) **20** ⌜*p*) -ναις ταις -ραις **ℜ***al* **21** ⌜επισυρρ- **D**(**W**) **22** ⌜*p*) εκχειται και οι ασκοι απολουνται **ℵCℜ**(**Θ**)*pl* : *txt* **B**(**D**)*pc* | [+*p*) **Bℵ***(+ βαλλουσιν **W** *e* sy : + βλητεον **CℜΘ***pl*); W : — **D** it; T **23** ⌜*p*) διαπορ- **BCD** *c e ff*¹ *r*¹.; **ℋ** | ⌜οδοποιειν **B***al*; h **25** ⊤αυτος **ℜ***al*; W **26** [+*p*) **ℵCℜΘ***pl*; T : — **BD**; W | □*p*) **DW** itsy^s | ⌜προσθεσ- **D**. | ⁝. W **27. 28** ⌜λεγω δε υμιν *et* □*p*) **D** it **27** ⌜εκτισθη **Wλ** sy | □² **W** sy^s

ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον⟩[2]· ὥστε⟩ κύριός ἐστιν 28
7 14 ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου. Καὶ 3 1—6: Mt 12,9—14. L 6,6—11; (14,1—6.)
εἰσῆλθεν πάλιν εἰς⊤συναγωγήν. καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρω-
πος⌜ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα· καὶ⌜παρετήρουν 2
αὐτὸν εἰ⊤τοῖς σάββασιν ⌜θεραπεύσει αὐτόν, ἵνα
κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ 3
⌠τὴν χεῖρα ἔχοντι⌜ξηράν⌝· ἔγειρε εἰς τὸ μέσον. καὶ 4
λέγει αὐτοῖς· ἔξεστιν τοῖς σάββασιν⌜ἀγαθὸν ποιῆσαι⌝
ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; οἱ
δὲ ἐσιώπων. καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' 5 34; 10,23.
ὀργῆς, συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ⌜πωρώσει τῆς καρδίας J 11,33. R 11,25. E 4,18.
αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· ἔκτεινον τὴν χεῖρα⊤.
καὶ ἐξέτεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ⊤.
26,4 ⌈καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι εὐθὺς μετὰ τῶν 6
Ἡρῳδιανῶν συμβούλιον⌜ἐδίδουν κατ' αὐτοῦ, ὅπως (8,15); 12,13. Mt 22,16. J 5,18.
αὐτὸν ἀπολέσωσιν.
7—12: Mt 12,15 s. L 6,17—19.
15 Καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀνε- 7
27,1 χώρησεν⌜πρὸς τὴν θάλασσαν· * καὶ⌜πολὺ πλῆθος⌝ Mt 4,23.25.
ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας⌠⌜ἠκολούθησεν· καὶ ἀπὸ τῆς
Ἰουδαίας⌝⌈ καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων □καὶ ἀπὸ τῆς 8
Ἰδουμαίας⟩καὶ⊤πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ⊤περὶ Τύρον 7,24 p.
καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολύ, ἀκούοντες ὅσα⌜ποιεῖ,
ἦλθον πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς 9
αὐτοῦ ἵνα ⌜πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ 5,24. Mt 13,2.
τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν· πολλοὺς 10 Mt 15,30.
γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ ἵνα αὐτοῦ 6,56.
ἅψωνται ὅσοι εἶχον μάστιγας. καὶ τὰ πνεύματα 11
τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν ἐθεώρουν, προσέπιπτον
28,8 αὐτῷ * καὶ ἔκραζον⌜λέγοντα ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ L 4,41.
θεοῦ. καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ αὐτὸν 12 1,43 s!

---

1 ⊤*p*) *την rell*; S : *txt* ***B*ℵ**. | ⌜*p*) *ξηραν* ***D*** *2* ⌜*p*) *-ντο* ***C*DΘal*** | ⊤*p?*) *εν* ***ℵCDΘal***; T | ⌜*-ευει* ***ℵWpc***; T *3* ⌠1423 ***ℵCΘpc***; T : 4312 ***𝔎pl*** : 3124 ***D*** *et* ⌜*εξηραμμενην* ***𝔎Dpm***; 𝔖 : *txt* ***Bpc*** *4* ⌜*p*) *αγαθοποι-* ***BC𝔎Θpl***; H : *txt* ***ℵD*** *5* ⌜*πηρωσει 17 20* : *νεκρωσει* ***D*** itsy^s | ⊤*p*) *σου* ***ℵCDΘpm***; 𝔎 : *txt* ***BEUal*** | ⊤*p*) *υγιης ως η αλλη* ***𝔎pm*** *6* ⌜*εποιησαν* ***ℵCΘpc***; Th : *εποιουν* ***𝔎al*** : *ποιουντες* ***Da.*** : *txt* ***Bal*** *7* ⌜*εις* ***Dal***; T | ⌜*πολυς οχλος* ***D*** lat(sy^s) | ⌠2—51 ***ℵCpc***; Th *et* ⌜*-σαν* ***ℵC𝔎al***; T *8* □*p*) ***ℵ*WΘpc c*** sy^s | ⊤*οι* ***D.*** | ⊤*οι* ***𝔎DΘpl***; 𝔖 | ⌜*εποιει* ***𝔊𝔎DWΘpl***; Th : *txt* ***BL*** *892* sy^s aeg *9* ⌜*-ρια* ***B.***; W *11* ⌜*-ντες* ***ℵDpc***; Th

13–19: L 6,12–16. Mt 10,2–4.

13 φανερὸν ⌜ποιήσωσιν. Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, 8
29,2
καὶ προσκαλεῖται οὓς ἤθελεν αὐτός, καὶ ἀπῆλθον
14 πρὸς αὐτόν. καὶ ἐποίησεν δώδεκα ⌜ἵνα ὦσιν μετ' 16
15 αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν ⌉ καὶ
16 ἔχειν ἐξουσίαν ⌜ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια· ⌜καὶ ἐποίησεν
J 1,42. τοὺς δώδεκα⌝, *: καὶ ἐπέθηκεν ὄνομα τῷ Σίμωνι :2 30,2
Mt 4,21 ! 17 Πέτρον· ⌉⌜καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ
Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου, : καὶ ἐπέθηκεν
L 9,54. αὐτοῖς ⌜ὄνομα⌝ ⌜Βοανηργές, ὅ ἐστιν υἱοὶ βροντῆς :2·
18 ⌉⌜καὶ Ἀνδρέαν καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον καὶ
Mt 9,9 ! J 11,16 ! Ματθαῖον ⌜καὶ Θωμᾶν καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἁλφαίου
19 καὶ ⌜Θαδδαῖον καὶ Σίμωνα τὸν ⌜Καναναῖον ⌉ καὶ
Ἰούδαν⌝ ⌜Ἰσκαριώθ, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν.
20 Καὶ ἔρχεται εἰς οἶκον· καὶ συνέρχεται πάλιν 31,10
2,2 ! [ὁ] ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς ⌜μηδὲ ἄρτον
J 10,20 ! Sap 5,4. L 8,19. Zch 13,3. 21 φαγεῖν. καὶ ⌜ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ⌝ ἐξῆλθον
22–30: Mt 12,24–29; 31 s. L 11,15–22 12,10. Mt 9,34 ! 22 κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γὰρ ὅτι ⌜ἐξέστη. καὶ οἱ 32,2
γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες ἔλεγον
ὅτι ⌜Βεεζεβοὺλ ἔχει, καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν
23 δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. καὶ προσκαλε- 33,2
σάμενος αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς·
24 πῶς δύναται σατανᾶς σατανᾶν ἐκβάλλειν; ⌉καὶ ἐὰν
βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι
25 ἡ βασιλεία ἐκείνη· καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ,
26 οὐ δυνήσεται ἡ οἰκία ἐκείνη ⌜στῆναι. καὶ εἰ ὁ
σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν ⌜καὶ ἐμερίσθη,⌝ οὐ
1,25. 27 δύναται στῆναι ἀλλὰ τέλος ἔχει. ἀλλ' οὐ δύναται
οὐδεὶς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθὼν τὰ

---

12 ⌜ποιωσιν **D** *Lal*; T **14** ⊤*p*) ους και αποστολους ωνομασεν **B**ℵ(𝔖 **W**)**Θ** sy^{hmg} sa; H : *txt* ℜ**D***pl* **15** ⊤*p*) θεραπευειν τας νοσους και ℜ**D**(**Θ**)*pl* lat(sy) **16** ⌜πρωτον Σιμωνα **Φ** sa. : —*p*) ℜ**D****Θ***pl* lattsy : *txt* 𝔖 | : *(et :2)* H **17** ⌜κοινως δε αυτους εκαλεσεν **W** *b c e q* | : *(et :2)* H | ⌜ονοματα ℵ**C**ℜ**Θ***pl* lat; Th : *txt* **B****D***pc* | ⌜Βανηρεγες 565 (700) : (Benereem Hier *cj*) **18.19** ⌜ησαν δε ουτοι Σιμων και Ανδρεας Ιακωβος κ. Ιωαννης Φ-ος *etc* **W** (*b c e*) **18** ⊤*p*) τον τελωνην **Θ***fpc* | ⌜Λεββαιον **D** it; ⊣h^{r}⊢ : — **W** | ⌜Κανανιτην ℜ**Θ***pl* **19** ⌜-ιωτην ℜ*pl* vg : Σκαριωθ **D** it vg^{codd} **20** [+ **BD***al*; W : —ℵ*C**ℜ****Θ***pm*; T | ⌜μητε ℵ**C**ℜ**D****Θ***al*; T **21** ⌜ακ. (οτε ηκουσαν **D** it) περι αυτου οι γραμματεις και οι λοιποι (**D**) **W** (it) | ⌜εξεστατα **Θ** 565 *pc* : εξ. αυτους **D** it : εξηρτηνται αυτου **W** 28 **22** ⌜Βεελζ- ℵ**C**ℜ**D****Θ***pl* it; T : -lzebub latsy : *txt* **B** **25** ⌜σταθηναι ℵ**C**ℜ**Θ***pm*; T : εσταναι **D**. : *txt* **Bal** **26** ⌜κ. μεμεριστα, ℜ(**D**)**Θ***pl*; S : , εμερισθη, και ℵ* **C***vid vg; T : *txt* **B**

σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν
34,2 δήσῃ, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. Ἀμὴν 28 1 J 5,16.
λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τοῖς υἱοῖς τῶν
ἀνθρώπων· τὰ ἁμαρτήματα καὶ αἱ βλασφημίαι,
⸢ὅσα ἐὰν βλασφημήσωσιν· | ⸢ὃς δ' ἂν⸣ βλασφημήσῃ 29
εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν □εἰς τὸν αἰ-
ῶνα⸣, ἀλλὰ ἔνοχός ⸢ἐστιν αἰωνίου⸣ ⸢ἁμαρτήματος. ὅτι 30 21 s. J 10,20.
35,2 ἔλεγον· πνεῦμα ἀκάθαρτον ⸢ἔχει. Καὶ ⸢ἔρχονται 31 31—35:
⸢ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ⸣, καὶ ἔξω Mt 12,46—50.
στήκοντες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν ⸢καλοῦντες αὐτόν. L 8,19—21.
| καὶ ἐκάθητο περὶ αὐτὸν ὄχλος, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· 32
ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου □καὶ αἱ 6,3 p.
ἀδελφαί σου⸣ ἔξω ζητοῦσίν σε. καὶ ἀποκριθεὶς 33
αὐτοῖς λέγει· τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου ⸢καὶ οἱ ἀδελ-
φοί⸣; καὶ περιβλεψάμενος τοὺς περὶ αὐτὸν κύκλῳ 34 5!
καθημένους λέγει· ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί J 20,17!
μου. ὃς ⸣ἂν ποιήσῃ ⸢τὸ θέλημα⸣ τοῦ θεοῦ, οὗτος 35
ἀδελφός μου καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

17 Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θά- **4** 1—20:
36,2 λασσαν· καὶ συνάγεται πρὸς αὐτὸν ⸢ὄχλος ⸢πλεῖστος, Mt 13,1—23.
ὥστε αὐτὸν εἰς ⸣πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι ⸢ἐν τῇ L 8,4—15.
θαλάσσῃ⸣, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ⸢πρὸς τὴν θάλασσαν⸣
9 □ἐπὶ τῆς γῆς⸣ ἦσαν. καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παρα- 2
βολαῖς πολλά, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ
αὐτοῦ· | ἀκούετε. ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων ⸢σπεῖραι. 3
| καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν ὃ μὲν ἔπεσεν παρὰ 4
τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ ⸣καὶ κατέφαγεν
αὐτό. καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες ⸣ὅπου 5
οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθὺς ⸢ἐξανέτειλεν διὰ

---

28 : , H | ⸢οσας **CR***pm* **29** ⸢ος αν δε τις **D**. | □*p*) **DWΘ** *1* it | ⸢εσται **ℵD** *al*; T | ⸣-τιας **C*DWΦ**; h^{r2} : κρισεως **C^{c}R***pl*; h^{r1} : κολασεως *348 pc* **30** ⸢εχειν **D** : ε-ν αυτον **W**it : αυτον εχει **C**aeth. **31** ⸢-χεται **ℵDWΘ** *al* it; T | ⸢ 564123 **R***pm*; S | ⸣φωνουντες **RD***pm* : ζητουντες **A**. **32** □*p*) **ℌWΘ***pm*; H : *txt* **RD** *al*; ┤h^{r}├ **33** ⸢ἡ **R**(**D**) *al*; S | ⸣*p*) μου **ℌRΘ***pl*; T : *txt* **BD** **35** ⸣*p*) γαρ **ℌRDΘ***pl*; h : *txt* **B** *b e* | ⸢τα -ματα **B**.; h **4,1** ⸢ο λαος **D**. | ⸣*p*) πολυς **RDΘ***pl* | ⸣το **RD** *al*; W | ⸢*p*) παρα τον αιγιαλον **W** *b e*. | ⸢*p*) εν τω αιγιαλω **W**it | □**DW** it sy^{s} sa **3** ⸢*p*) του σπ. **CRΘ***pm*; s : — **D** bo. **4** ⸣*p*) του ουρανου **D** *al* it **5** ⸣και **B**(**D**); [H] | ⸢εξεβλαστησεν **λφ** *pc*; S

Jc1,11. 1P1,24. 6 τὸ μὴ ἔχειν βάθος ⌜γῆς· καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος
⌜ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη.
7 ˡκαὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν
αἱ ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ
8 ἔδωκεν. καὶ ἄλλα ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν
καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ ⌜αὐξανόμενα
(Is 5,10.) καὶ ἔφερεν ⌜εἰς τριάκοντα καὶ ⌜ἐν ἑξήκοντα καὶ ⌜ἐν
Mt 11,15! 9 ἑκατόν. καὶ ἔλεγεν· ὃς ἔχει ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω⊤.
10 ˡΚαὶ ὅτε ἐγένετο κατὰ μόνας, ἠρώτων αὐτὸν οἱ 18
11 ⌜περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα⌝ ⌜τὰς παραβολάς⌝. καὶ
34. 1K14,21.22. ἔλεγεν αὐτοῖς· ὑμῖν τὸ μυστήριον δέδοται τῆς
1 K 5,12 s. Kol 4,5. βασιλείας τοῦ θεοῦ· * ἐκείνοις δὲ τοῖς ⌜ἔξω ἐν παρα- 37,1
1Th 4,12. 1T3,7. 12 βολαῖς ○τὰ πάντα ⌜γίνεται, ˡἵνα

Is 6,9.10. J 12,40. Act 28,26.
βλέποντες βλέπωσιν καὶ μὴ ἴδωσιν,
καὶ ἀκούοντες ἀκούωσιν καὶ μὴ ⌜συνιῶσιν,
μήποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς.

13 ˡκαὶ λέγει αὐτοῖς· οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν
ταύτην, καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε;
14.15 ˡὁ σπείρων τὸν λόγον σπείρει. ˡ οὗτοι δέ εἰσιν οἱ 38,2
παρὰ τὴν ὁδόν·, ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ
ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθὺς ἔρχεται ὁ σατανᾶς καὶ
16 αἴρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ⌜εἰς αὐτούς⌝. καὶ
οὗτοί ⌜εἰσιν ὁμοίως⌝ οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι,
οἳ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον ○εὐθὺς μετὰ χαρᾶς
17 λαμβάνουσιν ○2 αὐτόν, ˡ καὶ οὐκ ἔχουσιν ῥίζαν ἐν
ἑαυτοῖς ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν, εἶτα γενομένης
2 Th 1,4! θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλί-
18 ζονται. καὶ ἄλλοι εἰσὶν οἱ ⌜εἰς τὰς ἀκάνθας
σπειρόμενοι· οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον ἀκούσαντες,
10,23s. L 21,34! 2 Th 2,10. H 3,13. 2 P 2,13. 19 ˡκαὶ αἱ μέριμναι τοῦ ⌜αἰῶνος καὶ ⌜ἡ ἀπάτη⌝ τοῦ

---

5 ⌜της γ. ***BΘ***; W : την γην ***D***. *6* ⌜-ισθησαν ***BD*** *a e* sa.; h *8* ⌜-ανομενον ***DL*** *al*; T : -ανοντα ***CℜΘ*** *pm* : *txt* ***B*** ℵ | ⌜*ter* εἰς ℵ *Cal*; Th¹ : *ter* ἐν ℜ *pm* : *ter* ἐν ***DΘ*** (το εν ***W***) latt sa : εἰς .. ἐν .. ἐν ***L***; h² : *txt* ***B*** (*vel* = ***L***?) *9* ⊤και ο συνίων συνιετω ***D*** itsy^hmg; ⊣h^r⊢ *10* ⌜*p*) μαθηται αυτου ***DΘφ*** itsy^s | ⌜την -λην ℜ *pl*; S : *p*) τις η -λη αυτη ***DΘ*** it *11* ⌜εξωθεν ***B*** *pc*; h | ○ℵ***DΘ*** *al*; T | ⌜λεγεται ***DΘ*** *al* it *12* ⌜(συνίωσιν H) *15* ⁝· comm | ⌜εν αυτοις ℌ; T : εν ταις καρδιαις αυτων ℜ***DΘ*** *pm*; s² : *txt* ***BW*** *al*; s¹ *16* ⌜ℌ; T : *txt* ***B*** ℜ *pm* | ○ ***D*** *579 pc* itsy^s | ○² ***Θλφ***; S *18* ⌜επι ℌ *pc*; T : *txt p*) ***BℜDΘ*** *pl* *19* ⌜*p*) βιου ***DΘ*** *al* it | ⌜απαται ***D*** *pc* : αι απ. ***Θ***

⌜πλούτου □ καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι ⌝εἰσπο-
ρευόμεναι συμπνίγουσιν τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος Tt 3,14. 2P 1,8.
γίνεται. καὶ ἐκεῖνοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν 20
καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ
παραδέχονται καὶ καρποφοροῦσιν ⌜ἐν τριάκοντα
καὶ ⌜ἐν ἑξήκοντα καὶ ⌜ἐν ἑκατόν. Καὶ ἔλεγεν 21 21—25: L 8,16—18.
αὐτοῖς ⌜ὅτι μήτι ⌜ἔρχεται ὁ λύχνος ἵνα ὑπὸ τὸν
μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ⌜2ἐπὶ τὴν Mt 5,15.
λυχνίαν τεθῇ; οὐ γάρ ἐστίν ○τι κρυπτόν, ἐὰν μὴ 22 Mt 10,26!
ἵνα φανερωθῇ· οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ' ἵνα
ἔλθῃ εἰς φανερόν. εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν ἀκου- 23 Mt 11,15!
ἐτω. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· βλέπετε τί ἀκούετε. 24
ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν, καὶ προστε- Mt 7,2!
θήσεται ὑμῖν ⊤. ὃς γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ 25 Mt 13,12!
ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.
|Καὶ ἔλεγεν· οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ὡς ⊤ 26
ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, |καὶ 27 Jc 5,7. Mt 13,25.
καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ
σπόρος βλαστᾷ καὶ ⌜μηκύνηται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός.
|αὐτομάτη ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, εἶτεν 28
στάχυν, εἶτεν ⌜πλήρης σῖτος ⌝ἐν τῷ στάχυϊ. ὅταν 29 Joel 4,13. Ap 14,15.
δὲ παραδοῖ ὁ ⌜καρπός, εὐθὺς ἀποστέλλει τὸ δρέ- 30—32:
πανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός. Καὶ ἔλεγεν· 30 Mt 13,31 s. L 13,18 s.
πῶς ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ἢ ἐν Is 40,18.
τίνι ⌜αὐτὴν παραβολῇ θῶμεν ⌝; |ὡς κόκκῳ σινάπεως, 31 Mt 17,20
ὃς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ ⌜τῆς γῆς ⌝, μικρότερον ὂν πάντων
τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, |καὶ ὅταν σπαρῇ, 32
ἀναβαίνει καὶ γίνεται μεῖζον πάντων τῶν λαχάνων,
καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ Dn 4,9.18. Ez 17,23; 31,6.
τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατα- Ps 104,12.

---

19 ⌜κοσμου *DΘpc* it | □*p*) *DWΘpc* *20* ⌜ἐν (το εν *W*) (*D*?) λφ latt sa; h | ⌜*bis* ἐν (το εν *W*) (*D*?) λφ latt sa; [h] : — *B*; [ℋ] *21* ⌜ιδετε φ *28*. : — *rell* : *txt BL 892*. | ⌜απτεται *D* it : καιεται *W*φ sa | ⁝, H | ⌜2υπο *B**ℵ*al*; h „MSS" *22* ○*p*) *BDΘpm* it; ℋ *24* ⊤τοις ακουουσιν ℵΘ*pm*; S : *txt* 𝔖*pc* *26* ⊤ εαν (*C*)ℜ*pm* lat; W : *txt* 𝔖 *27* ⌜-νεται *DWal*; W *28* :—, W | ⌜πλ. ο σ. *DW*; h^{s1} : -ρης σιτον *C** *pc*; h^{el} : πληρη (+τον Θ*pc*) σιτον ℵℜ(Θ)*pl*; H^{db} : *txt B*; h^{s2} *29* ⌜(καιρος Blass *cj*) *30* ⌜ομοιωματι παραβαλωμεν αυτην λ *31* ⌜την γην *Dal* it

33. 34: Mt 13,34. 1 K 3,1. J (6,60); 16,12. 11. 2 P 1,20.

33 σκηνοῦν. Καὶ τοιαύταις ⌜παραβολαῖς πολλαῖς⌝ 45,6
ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν·
34 ⌞⌜χωρὶς δὲ⌝ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς,* κατ' ἰδίαν 46,10
δὲ τοῖς ἰδίοις μαθηταῖς ἐπέλυεν πάντα.

35–41: Mt 8,18.23–27. L 8,22–25.

35 Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὀψίας 10 19
36 γενομένης· διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. καὶ ἀφέντες 47,2
τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ
Jon 1,3 ss. 37 πλοίῳ, καὶ ἄλλα⊤ ⌜πλοῖα ⌜ἦν μετ' αὐτοῦ. καὶ γίνεται
λαῖλαψ μεγάλη ἀνέμου, καὶ τὰ κύματα ἐπέβαλλεν
εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἤδη γεμίζεσθαι τὸ πλοῖον.
38 ⌞καὶ ⌜αὐτὸς ἦν⌝ ἐν τῇ πρύμνῃ ἐπὶ ⌜τὸ προσκεφάλαιον⌝
J 4,6. L 10,40. καθεύδων. καὶ ⌜ἐγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ·
39 διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; ⌞καὶ διεγερ-
Ps 65,8; 89,10; 107,28–32. θεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσσῃ·
6,51. σιώπα, πεφίμωσο. καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγέ-
J 14,1.27. 2 T 1,7. Ap 21,8. 40 νετο γαλήνη μεγάλη. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί ⌜δειλοί
41 ἐστε οὕτως⌝; ⌜πῶς οὐκ⌝ ἔχετε πίστιν; ⌞καὶ ἐφοβήθη-
1,27. σαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· τίς
ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασ-
σα ⌟ὑπακούει αὐτῷ⌞;

1–20: Mt 8,28–34. L 8,26–39.

5 Καὶ ⌜ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης εἰς 11
2 τὴν χώραν τῶν ⌜Γερασηνῶν. καὶ ἐξελθόντος 20
αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου, [εὐθὺς] ὑπήντησεν αὐτῷ
⌜ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος⌝ ἐν πνεύματι ἀκα-
3 θάρτῳ, ⌞ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνή-
μασιν, καὶ οὐδὲ ἁλύσει οὐκέτι οὐδεὶς ἐδύνατο
4 αὐτὸν δῆσαι, ⌞διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ
ἁλύσεσιν δεδέσθαι, καὶ διεσπάσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς
ἁλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετρῖφθαι, καὶ οὐδεὶς
5 ἴσχυεν αὐτὸν δαμάσαι· καὶ διὰ παντὸς νυκτὸς καὶ
ἡμέρας ἐν τοῖς μνήμασιν καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν ἦν

---

33 ⌜21 *DΘ*lat : *p*) 1 *LWpm* *34* ⌜*p*) και χ. *Bpc*; W *36* ⊤δε *ℵD pl*; T | ⌜πλοιαρια *ℵal* | ⌜ησαν *ℵDW*; T *38* ⌟*ℵDΘpm*; T | ⌜-λαιου *DΘ al* | ⌜διεγ- *ℵ*(*DΘ*)*pl*; S *40* ⌜312 $\mathfrak{P}^{45}$ *λφ* : 12 *ℌDΘpc*latt : *txt CℵWal et* ⌞ουπω *ℌDΘal*lat : — *Weq* *41* ⌟*ℵ*Cal*; T : *txt B* *5,1* ⌜*ηλθεν CΘal*; S | ⌜*p*) *Γεργεσηνων LΘ 33 al* sy^{s}; h^{r1} : *Γαδαρηνων CℵpmW*; h^{r2} : *txt Bℵ*D* latt *2* [+ *ℌ*; T : -εως *ℵDΘpl* : — *BW* itsy; W | ⌜41–3 *DΘpc* itsa : 4 *1355 2324* sy^{s}

κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. καὶ ἰδὼν 6
τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν ἔδραμεν καὶ προσεκύ-
νησεν ⌜αὐτόν, ⌞καὶ κράξας φωνῇ μεγάλῃ λέγει· τί 7 1,24 ⌞1 Rg17,18.
ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου; Mt26,63.Jc2,19.
ὁρκίζω σε τὸν θεόν, μή με βασανίσῃς. ἔλεγεν γὰρ 8
αὐτῷ· ἔξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ
ἀνθρώπου. καὶ ἐπηρώτα αὐτόν· τί ὄνομά σοι; 9
καὶ λέγει αὐτῷ· λεγιὼν ὄνομά μοι⊤, ὅτι πολλοί
ἐσμεν. καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ ⌜αὐτὰ 10
ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας. ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τῷ 11
ὄρει ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη· καὶ παρε- 12
κάλεσαν αὐτὸν ⊤ ⌜λέγοντες· πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς
χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. καὶ ⌜ἐπέτρεψεν 13
αὐτοῖς⌝. καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα
εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη
κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς δισχίλιοι,
καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ. καὶ οἱ βόσκοντες 14
αὐτοὺς ἔφυγον καὶ ⌜ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ
εἰς τοὺς ἀγρούς· καὶ ἦλθον ἰδεῖν τί ἐστιν τὸ γεγονός.
⌞καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσιν τὸν 15
δαιμονιζόμενον καθήμενον ἱματισμένον καὶ σωφρο-
νοῦντα, τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγιῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν.
⌞καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ 16
δαιμονιζομένῳ καὶ περὶ τῶν χοίρων. καὶ ⌜ἤρξαντο 17
παρακαλεῖν⌝ αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.
48,8 ⌞καὶ ἐμβαίνοντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον ⌜παρεκάλει 18
αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς ἵνα μετ᾽ αὐτοῦ ᾖ. καὶ οὐκ 19
ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ· ὕπαγε εἰς τὸν
οἶκόν σου πρὸς τοὺς σούς, καὶ ⌜ἀπάγγειλον αὐτοῖς (7,36.)
ὅσα ὁ ⌜κύριός σοι πεποίηκεν καὶ ἠλέησέν σε. καὶ 20 7,31. Mt 4,25.
ἀπῆλθεν καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει

---

6 ⌜αυτω ℵ𝔎*D*Θ*pm*; T *9* ⊤εστιν *B*(𝔖*D*)*pc* lat; Wh *10* ⌜αυτους 𝔎*Dpm*; S : αυτον ℵ(𝔖*W*)*al* : *txt* *BC*(𝔖Θ) *12* ⊤(παντες 𝔎*al*) οι δαιμονες *M*(𝔎)*pm* lat : (παντα Θ*pc*) τα δ-νια *D*(Θ*pc*) it *et* ⌜ειποντα *D*Θ *13* ⌜επ. αυτ. ευθεως ο Ιησους 𝔎*pm*; S : επεμψεν αυτους Θ : ευθεως κυριος Ιησους επεμψεν αυτους εις τους χοιρους *Dpc* it *14* ⌜ανηγγ- 𝔎*al*; S *17* ⌜παρεκαλουν *D*Θ*pc* *18* ⌜ηρξατο παρακαλειν *D* lat *19* ⌜διαγγ- 𝔓⁴⁵*Dal*; 𝔰² : αναγγ- 𝔎*pm*; 𝔰¹ | ⌟*p*) θεος *D* 1241

ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἐθαύμαζον.
21–43: Mt 9,18–26. L 8,40–56. 21 Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ □ἐν τῷ πλοίῳ⌉ 21
⌈πάλιν εἰς τὸ πέραν⌉ συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ' 49,2
22 αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ ἔρχεται 12
εἷς τῶν ἀρχισυναγώγων, □ὀνόματι Ἰάϊρος⌉, καὶ ἰδὼν
23 αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, ˡκαὶ ⌈παρα-
καλεῖ αὐτὸν πολλὰ λέγων ὅτι τὸ θυγάτριόν μου
Mt 9,18! ἐσχάτως ἔχει, ⌈ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς τὰς χεῖρας αὐτῇ,⌉
24 ἵνα σωθῇ καὶ ζήσῃ. καὶ ἀπῆλθεν μετ' αὐτοῦ.
3,9. καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολύς, καὶ συνέθλιβον
25 αὐτόν. Καὶ γυνὴ ⊤οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος δώδεκα 13
26 ἔτη, ˡκαὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν καὶ
δαπανήσασα τὰ ⌈παρ' αὐτῆς⌉ πάντα, καὶ μηδὲν
ὠφεληθεῖσα ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα,
27 ˡἀκούσασα ○τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ
6,56! Mt 14,36. 28 ὄπισθεν ἥψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· ἔλεγεν γὰρ ὅτι
ἐὰν ἅψωμαι κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ, σωθήσομαι.
29 ˡκαὶ εὐθὺς ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς,
καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἴαται ἀπὸ τῆς μάστιγος.
30 ˡκαὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ
L 5,17! αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ
31 ἔλεγεν· τίς μου ἥψατο τῶν ἱματίων; ˡκαὶ ἔλεγον
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλί-
32 βοντά σε, καὶ λέγεις· τίς μου ἥψατο; ˡκαὶ περι-
33 εβλέπετο ⌈ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν⌉. ἡ δὲ γυνὴ
φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα⊤, εἰδυῖα ὃ γέγονεν ⊤αὐτῇ,
Mt 9,22! Jdc 18,6. ἦλθεν καὶ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν
1 Sm 1,17. 2 Sm 15,9. 34 τὴν ⌈ἀλήθειαν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· ⌈θυγάτηρ, ἡ πίστις
L 7,50; 8,48. Act 16,36. σου σέσωκέν σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιὴς
Jc 2,16. 35 ἀπὸ τῆς μάστιγός σου. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος
ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγοντες ὅτι ἡ
θυγάτηρ σου ἀπέθανεν· τί ἔτι σκύλλεις τὸν δι-

---

21 □ $\mathfrak{P}^{45}$ *DΘpc* itsy^{s} | ⌈1 $\mathfrak{P}^{45}$. : 2—4 1 ℵ**D*it; T : 2—4 *Θ*sy^{s} sa *22* □*p*) *D*it. *23* ⌈*p*) *παρεκ-BℜΘpm*; Wh | ⌈*ελθε αψαι αυτης εκ των χειρων σου D*it. *25* ⊤*τις ℜDΘpl*; S *26* ⌈*εαυτης DΘal* : *παρ εαυτ- ℵCal*; Th : *txt B*ℜal* *27* ○*ℜD Θpl*; S : *txt Bℵ*C** *32* ⌈*ιδειν* (— *W*) *τ.τ. πεποιηκυιαν WΘ 1pc* : — *ce.* *33* ⊤*διο πεποιηκει λαθρα D*(*Θ*)*al* it; ⊣h^{r}⊢ | ⊤*επ ℜΘpl*; S | ⌈*p*) *αιτιαν 1 28* sa : *αιτ. αυτης W 69 pc* *34* ⌈*-τερ ℵℜΘpl*; T : *txt BD*

δάσκαλον; ὁ δὲ Ἰησοῦς ⌜παρακούσας τὸν λόγον 36
λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ· μὴ φοβοῦ,
μόνον πίστευε. καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα μετ' αὐτοῦ 37
συνακολουθῆσαι εἰ μὴ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον Mt 17,1!
καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. καὶ ἔρχονται 38
εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ
θόρυβον, καὶ κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας ⌜πολλά,
⌞καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς· τί θορυβεῖσθε καὶ 39 Act 20,10.
κλαίετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. J 11,4.11.
⌞καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. ⌜αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν πάντας 40 Act 9,40.
παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν
μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται
ὅπου ἦν τὸ παιδίον⌝. καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς 41 Mt 8,15!
τοῦ παιδίου λέγει αὐτῇ· ⌜ταλιθὰ κοῦμ⌝, ὅ ἐστιν
μεθερμηνευόμενον· τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω, ἔγειρε. L 7,14.
⌞καὶ εὐθὺς ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει· ἦν 42
γὰρ ἐτῶν δώδεκα. καὶ ἐξέστησαν ○εὐθὺς ἐκστάσει
μεγάλῃ. καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς 43 1,43 s!
γνοῖ τοῦτο, καὶ εἶπεν ⌜δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

1—6:
22 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ⌜ἔρχεται εἰς τὴν πα- 6 Mt 13,53—58.
50,1 τρίδα αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ L 4,16—30.
αὐτοῦ. καὶ ⌜γενομένου σαββάτου⌝ ἤρξατο διδάσκειν 2
ἐν τῇ συναγωγῇ· καὶ ○οἱ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσ- 11,18!
σοντο ⌜λέγοντες· πόθεν τούτῳ ταῦτα, καὶ τίς ἡ J 7,15.
σοφία ἡ δοθεῖσα ⌜τούτῳ⌝; ⌞καὶ αἱ δυνάμεις τοιαῦται L 10,13.
διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γινόμεναι⌝·:2; οὐχ οὗτός ἐστιν 3 J 6,42.
ὁ ⌜τέκτων, ὁ υἱὸς ⌝τῆς Μαρίας καὶ ἀδελφὸς Ἰακώβου Act 12,17!
⌞καὶ Ἰωσῆτος⌝ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ (Jd 1.)
εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς; καὶ 3,32. L 2,34 s.

---

36 ⌜*p*) ακουσας **CRDΘ***pl* *38* ⌜-λας **B***. : -λους **Θ** *40* ⌜ο **R***pl*; S | ⊤ ανακειμενον **CR***pm*; S : κατακ- **Θ***al* : *txt* **ℌD** *41* ⌜τ. κουμι **RΘ***pm*; W : ραββι θαβιτα (*corruptum ex* ραβιθα, *i. e.* puella, Wellhausen *cj*) κουμι **D** : ταβιθα **W** : tabea acultha cumhi *e*. *42* ○p^{45}**RDWΘ***pl* *43* ⌜δουναι **D** **6,1** ⌜ηλθεν **R***pl* : απηλθεν **D** **2** ⌜ημερα σαββατων **D**it. | ○**NCRDΘ***pl* : *txt* **Bφpc** | ⊤ επι τη διδαχη αυτου p^{45vid}**DΘ***al* lat | ⌜αυτω **RDWΘ***pl*; S | ⁚, H | ⌞και δυν... γινονται **R***pm*; T : ινα και δυν... γινωνται (**C***)**D**(**Θ**)*al* it | :2. W **3** ⌜*p*) του τεκτονος ο υι. p^{45} *13pc* : τ. τ. υι. *565 579* : τ. τ. υι. *and 33 69 700 al* it arm Or; h^r | ⌞*p*) κ. *Ιωσηφ* **N**lat; h^{r1} : κ. *Ιωση* **CR***pm*; h^{r2} : — *cff²i.*; h^{r3v} : *txt* **ℌDΘ***al*

4 ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ 51,1
Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν
J 7,5. τῇ πατρίδι ⌜αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενεῦσιν αὐτοῦ
5 καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐδύνατο ἐκεῖ
Mt 9,18! 13. ποιῆσαι οὐδεμίαν δύναμιν, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις
Mt 8,10. 6 ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσεν. καὶ ⌜ἐθαύμασεν
διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. 52,2
7–13: Mt 10,1.9–14. L 9,1–6. 30. 7 *Καὶ περιῆγεν τὰς κώμας κύκλῳ διδάσκων. ¹ Καὶ 14 2
⌜προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀπο- 53,2
L 10,1. στέλλειν δύο⌝ δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν
8 πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων, ¹ καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς
ἵνα μηδὲν ⌜αἴρωσιν εἰς ὁδὸν εἰ μὴ ῥάβδον μόνον,
μὴ ἄρτον, μὴ πήραν, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν,
9 ¹ ἀλλὰ ὑποδεδεμένους σανδάλια, καὶ μὴ ⌜ἐνδύσησθε
10 δύο χιτῶνας. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὅπου ἐὰν εἰσέλ- 54,2
θητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθητε
11 ἐκεῖθεν. καὶ ⌜ὃς ἂν ○τόπος μὴ δέξηται⌝ ὑμᾶς μηδὲ 55,2
ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν ἐκτινάξατε
1,44; 13,9. τὸν χοῦν □τὸν ὑποκάτω⌝ τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρ-
12 τύριον αὐτοῖς. ⊤ Καὶ ἐξελθόντες ⌜ἐκήρυξαν ἵνα ⌜μετα- 56,3
Mc 16,17 s. L 10,34. Jc 5,14 s. 13 νοῶσιν, ¹ καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειφον
ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ⌜ἐθεράπευον.
14–29: Mt 14,1–12. L 9,7–9; 3,19 s. 14 Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρῴδης, φανερὸν γὰρ 15 2
ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ⌜ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης 57,2
ὁ ⌜βαπτίζων ⌜2ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο
15 ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. ἄλλοι δὲ ἔλεγον 58,10
8,28. Mt 21,11! ὅτι Ἠλίας ἐστίν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι □προφήτης
16 ὡς⌝ εἷς τῶν προφητῶν. ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρῴδης
ἔλεγεν· ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτος ⊤ ἠγέρθη·.
17 ¹ Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρῴδης ἀποστείλας ἐκράτησεν τὸν 59,2

---

4 ⌜εαυ- ℵ*; T : τη εαυ- Θpc **6** ⌜-αζεν CℜDΘpl; h : txt Bℵpc **7** ⌜p) -λεσαμενος τ. ιβ′ μαθητας απεστειλεν αυτους ανα D(565 al it) **8** ⌜αρωσιν ℌΘal; S : txt BℜDpm **9** ⌜-σασθαι B² (-σασθε B* 33) al; ℋ **11** ⌜p) οσοι αν μη δεξωνται ℜD(Θ)pm | ○p) λpc sy^{s} | □p) D 33pc latsy^{s} | ⊤p) αμην λεγω υμιν· ανεκτοτερον εσται Σοδομοις η Γομορροις εν ημερα κρισεως η τη πολει εκεινη ℜpm **12** ⌜-νσσον ℜΘpl; s | ⌜-νοησωσιν ℌℜpl : txt BDΘpc **13** ⌜-οντο HNpc **14** ⌜¹-γεν ℌℜΘpl; Th : txt B(D)pc it | ⌜βαπτιστης DWΘφ 28 700 al latt | ⌜²p) ηγερθη CℜΘλφpm : ανεστη A 28pc **15** □ D it **16** ⊤εστιν· αυτος CℜΘpm | :; comm

Ἰωάννην καὶ ἔδησεν αὐτὸν ⌜ἐν φυλακῇ⌝ διὰ Ἡρφ-
διάδα τὴν ⌜γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ⌝,
60,6 ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν· ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ 18
Ἡρῴδῃ ὅτι οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ 10,11. Lv 18,16.
ἀδελφοῦ σου. ἡ δὲ Ἡρφδιὰς ἐνεῖχεν αὐτῷ καὶ 19 Sir 25,21.
ἤθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἠδύνατο· ὁ γὰρ 20
Ἡρῴδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα
δίκαιον καὶ ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν, □καὶ ἀκούσας
αὐτοῦ πολλὰ ⌜ἠπόρει, ⌝καὶ ἡδέως αὐτοῦ ἤκουεν. Act 24,24.26.
|καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου ὅτε Ἡρῴδης τοῖς 21
⌜γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίησεν τοῖς μεγιστᾶσιν Ap 6,15; 18,23.
αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς
Γαλιλαίας, |καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς ⌜αὐτῆς 22
τῆς⌝ Ἡρφδιάδος καὶ ὀρχησαμένης, ἤρεσεν τῷ Ἡρῴδῃ
καὶ τοῖς συνανακειμένοις. ὁ δὲ βασιλεὺς εἶπεν
τῷ κορασίῳ· αἴτησόν με ὃ ἐὰν θέλῃς, καὶ δώσω
σοι· καὶ ὤμοσεν αὐτῇ ⊤⌜ὅτι ○ὃ ἐὰν⊤2 αἰτήσῃς δώσω 23 Esth 5,3.6; 7,2. (L 19,8.)
σοι ⌜ἕως ἡμίσους⌝ τῆς βασιλείας μου. καὶ ἐξελ- 24
θοῦσα εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτῆς· τί αἰτήσωμαι; ἡ δὲ Sir 25,18.21.
εἶπεν· τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ ⌜βαπτίζοντος.
|καὶ εἰσελθοῦσα□εὐθὺς μετὰ σπουδῆς⌝ πρὸς τὸν 25 (L 1,39.)
βασιλέα ⌜ᾐτήσατο λέγουσα⌝⌜· θέλω ἵνα ἐξαυτῆς δῷς⌝
μοι ἐπὶ πίνακι ⊤ τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ ⌜βα-
πτιστοῦ. καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς διὰ 26 (L 18,23.
τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς ⌜ἀνακειμένους οὐκ ἠθέλησεν
ἀθετῆσαι αὐτήν. καὶ εὐθὺς ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς 27
σπεκουλάτορα ἐπέταξεν ⌜ἐνέγκαι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.
⌜καὶ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ,
|καὶ ἤνεγκεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ 28
ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν
αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ 29

---

17 ⌜και εβαλεν εις φυλακην *DΘal* it | ⌜..]αυτου γυν[.. P45 *20* □(P. Schmiedel *cj ad* 6, 16 *e* L 9, 7 *adnotatum fuisse*) | ⌜εποιει *CℜDpl* lattsy; hr s : *txt* *BℵΘ(W)pc* *21* ⌜γενεθλιοις *D*. *22* ⌜αυτου *ℌD*; H : της *λ* : αυτης *W* : *txt* *CℜΘpm* *23* ⊤πολλα P45*DΘpc* | ⌜(ὅ τι *ℋ*) | ○ ▮ P45*Bpc*; *ℋ*W | ⊤2 ▮ με P45*B* (⌠*Aℜal*)*DΘal*; *ℋ*W : *txt* ℵ*al* | ⌜και (καν 565) το ημισυ *D* (565) *24* ⌜-ιστου *CℜDpl*; s : *txt* *ℌΘ* *25* □ *D*(*al*) it(sys) | ⌜ειπεν *DΘal* | ⌜*p*) · δος *Dpc* : εξ. · δος *Θ* | ⊤*p*) ὧδε *D* | ⌜βαπτιζοντος *L* 700 892. *26* ⌜*p*) συνανακ- *ℵCℜDΘpl*; S : *txt* *BWpc* lat *27* ⌜ενεχθηναι *ℜDΘpl*; S | ⌜ο δε *ℜDΘpm*; S

αὐτοῦ ἦλθαν ⌜καὶ ἦραν⌝ τὸ πτῶμα αὐτοῦ καὶ ἔθηκαν
⌜αὐτὸ ἐν μνημείῳ.

7. L 9, 10; 10,17. 30 ⁝Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, 25
καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα ὅσα ἐποίησαν καὶ 61,3
31 °ὅσα ἐδίδαξαν. καὶ λέγει αὐτοῖς· δεῦτε ⌜ὑμεῖς αὐτοὶ 62,10
κατ' ἰδίαν⌝ εἰς ἔρημον τόπον καὶ ἀναπαύσασθε ὀλίγον.
2,2! 8,1. ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί, καὶ
32–44: Mt 14,13–21. 32 οὐδὲ φαγεῖν ⌜εὐκαίρουν. καὶ ⌜ἀπῆλθον ἐν τῷ πλοίῳ 63,6
L 9,10–17. J 6,1–13. 33 εἰς ἔρημον τόπον⌝ κατ' ἰδίαν. καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπά-
54 s. γοντας καὶ ⌜ἐπέγνωσαν ⊤πολλοί, καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν
τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ καὶ ⌜προῆλθον αὐτούς⌝.
Mt 9,36. 34 ¹Καὶ ἐξελθὼν εἶδεν πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη 16
Nu 27,17. Ez 34,5. ἐπ' αὐτοὺς ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα,
8,1–9. 35 καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά. Καὶ ἤδη 64,1
ὥρας πολλῆς ⌜γενομένης προσελθόντες °αὐτῷ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ ἔλεγον ὅτι ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος
36 καὶ ἤδη ὥρα πολλή· ¹ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα ἀπελ-
θόντες εἰς τοὺς ⌜κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας ἀγορά-
37 σωσιν ἑαυτοῖς τί φάγωσιν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
αὐτοῖς· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. καὶ λέγουσιν
J 4,8. αὐτῷ· ἀπελθόντες ⌜ἀγοράσωμεν δηναρίων διακοσίων
38 ἄρτους⁝, καὶ ⌜δώσομεν αὐτοῖς φαγεῖν⁝²; ὁ δὲ λέγει
αὐτοῖς· πόσους ⌜ἔχετε ἄρτους⌝; ὑπάγετε ἴδετε. καὶ
39 γνόντες λέγουσιν· πέντε, καὶ δύο ἰχθύας. καὶ ἐπέταξεν
αὐτοῖς ⌜ἀνακλιθῆναι πάντας ⌜συμπόσια συμπόσια⌝
40 ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. καὶ ἀνέπεσαν πρασιαὶ πρασιαὶ

---

29 ⌜κηδευσαι *W* 28. | ⌜*p*) αυτον ℵ*Wpc*; T *30* ⁝*non hic, sed post* 32 *dist.* W | °ℵ**C***Wpc*; T *31* ⌜υπαγωμεν *D* it(sy) | ⌜ευκαιρως ειχον *D* lat *32* ⌜1 5—7 3 4 *Ꝓpm*; T : αναβαντες εις το πλοιον 1 5—7 *D* latsa : *txt* 𝔖 (— τω ℵ*pc*)*Θal* *33* ⌜εγν- *B***Dλ* sa.; ℋ | ⊤αυτους ℵ*al* sy; T : αυτον *Ꝓal* : *txt* *BDΘal* | ⌜συνηλθον αυτου *D* (28) *pcb*; ⊣h^{r1}⊢ : ηλθον αυτου (λ) 565 *ff*^{2}*ir*; h^{r2} : προηλθ. αυτον αυτου sy^{p}; h^{r3v} : προηλθον αυτους και συνηλθον προς αυτον *Ꝓpm*; h^{r4} : προσηλθ. α. *Lpc* : προσ. αυτοις *Θ* : *txt* 𝔖*al* lat *35* ⌜γιν- ℵ*D* latt.; Th | °ℵ**Θal*; T *36* ⌜εγγιστα *D* 700 latt; ⊣h^{r}⊢ *37* ⌜-σομεν *L***λal* | ⁝; *et* ⁝². W | ⌜-σωμεν ℵ*Dal*; T : δωμεν *ꝎΘpm*; s : *txt* ℙ^{45}*Bpc* latt *38* ⌜ℙ^{45} ℵ*ꝎDpl*; T : *txt* *BΘpc* *39* ⌜-ιναι *ꝎDpm*; Th | ⌜συμπ. *LW Θal* κατα την συμποσιαν *D* (*ex* lat?) : — a sy^{s}

κατὰ ἑκατὸν καὶ κατὰ πεντήκοντα. καὶ λαβὼν τοὺς 41
πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς 7,34.
τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν καὶ κατέκλασεν τοὺς ἄρτους J 11,41; 17,11
καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς ἵνα παρατιθῶσιν ⌜αὐτοῖς,
καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισεν πᾶσιν. καὶ ἔφαγον 42
πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦραν ⌜κλάσματα 43
δώδεκα κοφίνων πληρώματα καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. Dt 28,5.
¦καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες □τοὺς ἄρτους〉 πεντακισχίλιοι 44
26 ἄνδρες. Καὶ εὐθὺς ⊤ἠνάγκασεν τοὺς μαθητὰς 45 45–56:
65,6 αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς ○τὸ πλοῖον καὶ προάγειν □εἰς τὸ Mt 14,22–36.
πέραν〉 ⌜πρὸς Βηθσαϊδάν, ἕως αὐτὸς ἀπολύει τὸν J 6,15–21.
66,2 ὄχλον. καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἀπῆλθεν εἰς τὸ 46
17 ὄρος προσεύξασθαι. καὶ ὀψίας γενομένης ἦν ⊤τὸ 47
67,4 πλοῖον ἐν ⌜μέσῳ τῆς θαλάσσης〉, καὶ αὐτὸς μόνος
ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἰδὼν αὐτοὺς βασανιζομένους ⌜ἐν 48
τῷ ἐλαύνειν〉, ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς,
περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς Ps 77,20.
αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ ἤθελεν Is 43,16.
παρελθεῖν αὐτούς. οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν ἐπὶ τῆς 49 Job 9,8.
θαλάσσης περιπατοῦντα ἔδοξαν ⌜ὅτι φάντασμά
ἐστιν〉, καὶ ἀνέκραξαν· πάντες □γὰρ αὐτὸν εἶδαν〉 καὶ 50
ἐταράχθησαν. ⌜ὁ δὲ〉 εὐθὺς ἐλάλησεν μετ' αὐτῶν,
καὶ λέγει αὐτοῖς· θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. J 16,33.
68,6 ¦καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐκό- 51 4,39.
πασεν ὁ ἄνεμος· καὶ ⌜○λίαν □ἐκ περισσοῦ〉 ἐν ἑαυτοῖς〉
ἐξίσταντο ⊤· ¦ οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, ἀλλ' 52 8,17. Mt 16,9.
27 ἦν αὐτῶν ἡ καρδία πεπωρωμένη. Καὶ διαπε- 53
69,2 ράσαντες ἐπὶ τὴν γῆν ἦλθον εἰς ⌜Γεννησαρὲτ □καὶ
προσωρμίσθησαν〉. καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ 54 33.
πλοίου εὐθὺς ἐπιγνόντες αὐτὸν ¦περιέδραμον ὅλην 55
τὴν χώραν ἐκείνην καὶ ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραβά-

---

41 ⌜κατεναντι αυτων *D* latt *43* ⌜*p*) -ατων ℵ𝔄*DΘpm*; T : *txt* $\mathfrak{p}^{45}$*Bal* *44* □*p*) $\mathfrak{p}^{45}$ℵ*DWΘal* lat *45* ⊤εξεγερθεις *D* it. | ○ℵ*Θpc* | □ $\mathfrak{p}^{45}$*Wλ* sy^{s} | ⌜εις *Θλ* *47* ⊤παλαι $\mathfrak{p}^{45}$*Dλal* it; ⊣h^{r}⊢ s | ⌜μεση τη θαλασση *D* 565 lat *48* ⌜και ελαυνοντας *D* (𝔖*Θ* 565 it) *49* ⌜φ. ειναι 𝔄*DΘpl* *50* □*DΘpc* it | ⌜και (*D*)*Wλφpc* *51* ⌜περιεσωσεν αυτους και *Θ* : *it.* + *txt* *Φ* | ○*DW*(*Θ*)*al b* sy^{c} | □𝔓(*Θ*) sy; H : *txt* 𝔄(*D*)*Wpl* | ⊤και εθαυμαζον 𝔄*DΘpm* *53* ⌜-σαρ *D* itsy | □*p*) *DΘal* itsy

τοις ⸢τοὺς κακῶς ἔχοντας ⸣περιφέρειν, ὅπου ἤκουον
56 ὅτι ἐστίν⸣. καὶ ὅπου ἂν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας
ἢ εἰς πόλεις ἢ εἰς ἀγρούς, ἐν ταῖς ⸢ἀγοραῖς ἐτί-
3,10; 5,27.28p.; 8,22. Mt 9,21. Act5,15; 19,11s. Nu 15,38. θεσαν τοὺς ἀσθενοῦντας, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν
ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἅψων-
ται· καὶ ὅσοι ἂν ἥψαντο αὐτοῦ ἐσῴζοντο.

1—23: Mt 15,1—20. 7 Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν ⁰οἱ Φαρισαῖοι καί 18 28
τινες τῶν γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων·. 70,10
L 11,38. 2 ⸠καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὅτι κοιναῖς
χερσίν, τοῦτ' ἔστιν ἀνίπτοις, ἐσθίουσιν τοὺς ἄρτους⸡·,
3 ⸠— οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι ἐὰν
μὴ ⸢πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας οὐκ ἐσθίουσιν,
4 κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ⸠καὶ
Mt 23,25. ἀπ' ἀγορᾶς ⸡ἐὰν μὴ ⸢ῥαντίσωνται οὐκ ἐσθίουσιν,
καὶ ἄλλα πολλά ἐστιν ἃ παρέλαβον ⸢κρατεῖν,
βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων⸡, —
5 ⸠⸢καὶ ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ 71,6
γραμματεῖς· διὰ τί οὐ περιπατοῦσιν οἱ μαθηταί
σου κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ
6 ⸢κοιναῖς χερσὶν⸣ ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον; ὁ δὲ εἶπεν
αὐτοῖς· καλῶς ἐπροφήτευσεν Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν
τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέγραπται ὅτι
Is 29,13 Lxx. ⸢οὗτος ὁ λαὸς⸣ τοῖς χείλεσίν με ⸢τιμᾷ,
ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ⸢ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ·
7 μάτην δὲ σέβονταί με,
Kol 2,22. διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων.
8 ⸠ἀφέντες τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ κρατεῖτε τὴν ⸢παρά-
9 δοσιν τῶν ἀνθρώπων⸡. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· καλῶς

---

55 ⸡ *p*) *φερειν παντας* **D**(*pc*) it *ei* ⸢ · *περιεφερον γαρ αυτους οπου αν ηκουσαν τον Ιησουν ειναι* **D**it **56** ⸢ *πλατειαις* **D***pc* latt; ⸠h^{r}⸡ **7**,**1** ⁰ *p*) **λ** *565pc* | ⸬—. *et* **2** ⸬. H **2** ⸡*κατεγνωσαν* **D** : *εμεμψαντο* **ℵΘ***pm* **3** ⸢*πυκνα* **ℵ***W* lat(sy^{p}); Th^{r} : — **Δ**sy^{s} sa. **4** ⸡*οταν ελθωσιν* **D***pc*it | ⸢! *βαπτισ-* **ℵDΘ***pl*; Th : *txt* **B**ℵ*pc* | ⸢*αυτοις τηρειν* **D** lat(sy) | ⸡⸢*και κλινων* **ℵDΘ***pl* latt sy^{p}; W ⸠h^{r}⸡ **5** ⸢*επειτα* **ℵ***pl*; S | ⸢*ανιπτοις χ.* **ℵ***pm* : *κ. χ. και ανιπ-* *τ*[.. $\mathfrak{p}^{45}$ (**φ**) **6** ⸬ *p*) 2 3 1 **BD***pc*; h | ⸢*αγαπα* **DW***abc* Tert.; ⸠h^{r}⸡ | ⸢*αφεστηκεν* **D**. : *απεστη* **Δ**. : *απεστιν* **LΘ** **8** ⸢*εντολην* $\mathfrak{p}^{45}$. | ⸡(4) *βαπτισμους ξεστων και ποτηριων και αλλα παρομοια τοιαυτα πολλα ποιειτε* **ℵ***pm f* vg (⸬**D**, **Θ***pc*it); S

ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ, ἵνα τὴν παρά-
δοσιν ὑμῶν ⌜τηρήσητε. Μωϋσῆς γὰρ εἶπεν· τίμα 10 Ex 20,12.
τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, καί· ὁ κακο- Dt 5,16. Ex 21,17.
λογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω. ὑμεῖς 11
δὲ λέγετε· ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ
μητρί· κορβᾶν, ὅ ἐστιν δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ Mt 27,6.
⌜ὠφελήθης,⌝ ⌜οὐκέτι ἀφίετε⌝ αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ 12
πατρὶ ἢ τῇ μητρί, ⌝ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ 13
τῇ παραδόσει ὑμῶν ⊤ᾗ παρεδώκατε· καὶ παρόμοια
τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. Καὶ προσκαλεσάμενος 14
πάλιν τὸν ὄχλον ⌜ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀκούσατέ μου
πάντες καὶ σύνετε. οὐδέν ἐστιν ἔξωθεν τοῦ ἀν- 15 Act 10,14 s.
θρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν ὃ δύναται κοι-
νῶσαι αὐτόν· ἀλλὰ τὰ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπο-
29 ρευόμενά ἐστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον. ⊤ Καὶ 17
72,6 ὅτε εἰσῆλθεν εἰς ⊤οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων
αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὴν παραβολήν. καὶ 18
λέγει αὐτοῖς· οὕτως καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; ⌜οὐ
νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν
ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι⁝, ⌝ὅτι οὐκ 19
εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν ἀλλ' εἰς τὴν
κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ⌜ἀφεδρῶνα⌝ ⌜ἐκπορεύεται⁝, ⌜²καθα-
ρίζων πάντα τὰ βρώματα⁝²; ἔλεγεν δὲ ὅτι τὸ ἐκ τοῦ 20
ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρω-
πον. ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων 21
οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, ⌜πορνεῖαι, R 1,28!
κλοπαί, φόνοι, ⌝μοιχεῖαι, πλεονεξίαι, πονηρίαι, 22
δόλος⌝, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός, ⌜βλασφημία, Mt 6,23; 20,15.
ὑπερηφανία⌝, ἀφροσύνη· ⌝πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ 23
ἔσωθεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

---

9 ⌜στησητε *D W Θ pc* itsy; ⊣h^r⊢ *11* ⌜(θ *perperam* -ηθῇς HTW) *12* ⌜ουκ εναφιετε *D*. *13* ⊤τη μωρα *D* itsy^hmg; ⊣h^r⊢ *14* ⌜λεγει *B*; W *15* ⊤(*16*) ει τις εχει ωτα ακουειν ακουετω *ℜ D Θ pl*; S : *txt B ℵ pc* *17* ⊤τον ℵ(*D*)*al*; T *18* ⌜ουπω ℵ *700 al* *19* ⌜οχετον *D*.; ⊣h^r⊢ | ⌜ᵖ*p*) εκβαλλεται ℵ*al* sy^s : *p*) εξερχεται *D* : *p*) χωρει *W*. | ⁝; — *et* ⁝². H | ⌜²καθαριζει *D* : και -ζει *185*^lect *ir* : -ζεται *1047* sy^s (*et 18* ⁝; sy^s) *21. 22* ⌜πορνεια κλεμματα μοιχειαι φονος πλεονεξια δολος πονηρια *D* *22* ⌜-ιαι -ιαι *D Θ 565 pc* Mt 11,15!

24–30: Mt 15,21–28. 1 Rg 17,8–24. 3,8.

24 Ἐκεῖθεν δὲ ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ ⌈ὅρια 19 30
Τύρου⌉. Καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν οὐδένα ⌈ἤθελεν
25 γνῶναι, καὶ οὐκ ἠδυνάσθη λαθεῖν· ἀλλ' εὐθὺς
ἀκούσασα γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχεν ⌈τὸ θυγά-
τριον αὐτῆς⌉ ⌈πνεῦμα ἀκάθαρτον⌉, ⌈ἐλθοῦσα προσ-
26 έπεσεν πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ γυνὴ
ἦν ⌈Ἑλληνίς, ⌈Συροφοινίκισσα τῷ γένει· * καὶ 73,6
ἠρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ ἐκ τῆς
27 θυγατρὸς αὐτῆς. καὶ ἔλεγεν αὐτῇ· ἄφες πρῶτον
χορτασθῆναι τὰ τέκνα· οὐ γάρ ἐστιν καλὸν λαβεῖν
τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ τοῖς κυναρίοις βαλεῖν.
28 ⌊ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ· ⌈ναί, κύριε⌉· καὶ
16,21. τὰ κυνάρια⌉ ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίουσιν ἀπὸ
29 τῶν ⌈ψιχίων τῶν ⌈παιδίων. καὶ εἶπεν αὐτῇ· διὰ
τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε, ἐξελήλυθεν ἐκ τῆς θυγα-
J 4,51. 30 τρός σου τὸ δαιμόνιον. καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν
οἶκον αὐτῆς εὗρεν ⌈τὸ παιδίον βεβλημένον⌉ ἐπὶ τὴν
31–37: Mt 15,29–31. 31 κλίνην καὶ τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός. Καὶ πά- 20 31
λιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου ⌈ἦλθεν διὰ Σιδῶνος⌉ 74,10
5,20! εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας ἀνὰ μέσον τῶν
32 ὁρίων Δεκαπόλεως. Καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν
Mt 9,18! ○καὶ μογιλάλον, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ
33 αὐτῷ τὴν χεῖρα. καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ
τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν ⌈ἔβαλεν τοὺς δακτύλους○ αὐτοῦ
8,23! εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ καὶ πτύσας ἥψατο τῆς γλώσσης
6,41! 8,12! 34 αὐτοῦ⌉, ⌊καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ⌈ἐστέναξεν,
35 καὶ λέγει αὐτῷ· ⌈ἐφφαθά, ὅ ἐστιν διανοίχθητι. καὶ
L 13,16. ⌉ἠνοίγησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί, καὶ ○εὐθὺς ἐλύθη ὁ δε-

---

24 ⌈μεθορια *Ꝓpm*; 𝔖 | ⌉*p*) και Σιδωνος *ℌꝓpm*; [H] : *txt* ***DLΘal*** itsy^{s} Or | ⌈-λησεν *ℵal*; T *25* ⌈θυγ. P^{45} *28*. : το θ. ***ℵDΘal*** | ⌈εν πν-ατι -ρτω P^{45} ***Wφ*** *28* | ⌈εισελθ- *ℵal*; T *26* ⌈(L 4,26) χηρα sy^{s}. | ⌈Συρα Φοινικ- ***Bꝓal***; Wh : Τυροφ- sy^{s}. : Φοινισσα ***D*** *i*. : *txt* P^{45}***ℌΘpm*** *28* ⌈κυριε, αλλα ***D***; ⊣h^{r1}⊢ : κυριε P^{45} ***WΘ***; h^{r2} | ⌉τα P^{45}. | ⌈ψιχων ***DW***. | ⌈παιδων ***D*** *30* ⌈την θυγατερα -νην ***D(Θ)λ*** (ʃ P^{45}***Ꝓpm***) *31* ⌈και Σ. η. P^{45}***Ꝓpl*** *32* ○P^{45}***Ꝓpl***; 𝔖 *33* ⌈επτυσεν εις τ. δ. αυτου και εβαλεν εις τα ωτα του κωφου και ηψατο της γλωσσης του μογιλαλου ***0131*** : πτυσας εβαλεν (ʃ εβ. πτ. ***Θ***) τ. δ. α. . . . και ηψατο τ. γλ. α. ***D(Θ)*** it : εβ. τ. δ. α. και πτυσας εις τα ω. α. ηψ. τ. γλ. α. (***W***)φ sy^{s} | ○ℵ*pc*; T *34* ⌈ανεστ- ***Dφpc*** | ⌈-εθα ℵ^{s}***D(W)*** latt *35* ⌉ευθεως P^{45}***ℵΘpl***; 𝔖 | ○***BꝓDΘpl***; H : *txt* ℵ*pc*

σμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς. καὶ δι- 36 1,43 s! (5,19.) Mt 8,4!
75,8 εστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν· * ὅσον δὲ αὐτοῖς
διεστέλλετο, αὐτοὶ μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον.
76,6 ⌈καὶ ⌈ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες· * καλῶς 37 11,18!
πάντα πεποίηκεν, ⊤καὶ τοὺς κωφοὺς ⌈ποιεῖ ἀκούειν Is 35,5.6.
καὶ ○ἀλάλους λαλεῖν.

21 32 Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ⌈πάλιν πολλοῦ⌉ ὄχλου 8 1—10: Mt 15,32—39. J 6,1—13.
ὄντος καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσιν, προσκαλεσά-
μενος τοὺς μαθητὰς ⊤λέγει αὐτοῖς· σπλαγχνίζομαι 2 6,31—44. Mt 9,36!
ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ⌈ἡμέραι τρεῖς⌉ ⌈προσμένουσίν
μοι⌉ καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν· καὶ ⌈ἐὰν ἀπο- 3
λύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται⌉
ἐν τῇ ὁδῷ· καί τινες αὐτῶν ἀπὸ μακρόθεν ⌈εἰσίν.
⌈καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι 4
πόθεν ⌈τούτους δυνήσεταί τις ὧδε⌉ χορτάσαι ἄρτων
ἐπ' ἐρημίας; καὶ ἠρώτα αὐτούς· πόσους ἔχετε 5
ἄρτους; οἱ δὲ εἶπαν· ἑπτά. καὶ παραγγέλλει τῷ 6
ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς
ἑπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παρατιθῶσιν, καὶ παρέθηκαν
τῷ ὄχλῳ. καὶ εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα· καὶ ⌈εὐλογήσας 7
αὐτὰ⌉ ⌈εἶπεν καὶ ταῦτα παρατιθέναι⌉. καὶ ἔφαγον 8
καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦραν περισσεύματα κλασμά- Dt 28,5.
των, ἑπτὰ σπυρίδας. ⌈ ἦσαν δὲ ὡς τετρακισχίλιοι. 9
33 καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. ⌈ Καὶ εὐθὺς ἐμβὰς ⊤εἰς ○τὸ 10
πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἦλθεν εἰς ⌈τὰ
μέρη Δαλμανουθά⌉.

11—21: Mt 16,1—12.
77,4 Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἤρξαντο συζη- 11 L 11,16. J 6,30.
τεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ
78,6 οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. καὶ ἀναστενάξας τῷ 12 7,34. R 8,23.26 2 K 5,2.4.

---

37 ⌈υπερεκπερ- *Dpc* | ⊤ως *B*; Wh | ⌈πεποιηκεν *W*lat | ○*W*sy^{s} 8,*1* ⌈ παμπολλου *Kal* | ⊤*p*) αυτου *BKΘpm*; W *2* ⌈-ρας τρ. *Δ*(λ) 565 *al* : -ραις τρισιν *B*; Wh | ⌈προσμεν. *B*; h : εισιν απο ποτε ωδε εισιν *D*it *3* ⌈*p*) απολυσαι αυτ. ν. εις οικ. ου θελω μη εκλυθωσιν *D*(*Θ*)*pc* it | ⌈ηκασιν *ℵDΘpm* (*Kal*); T : *txt Bpc* *4* ⌈ωδε δυνασαι αυτους *W*(ʃsy^{s} georg^{1}) *7* ⌈ευχαριστησας *Dq* | ⌈παρεθηκεν *ℵ**.; T *10* ⊤αυτος *B*(ʃ*D*it); Wh | ○*Wφ* 33 *al* | ⌈τα μ. Δ-ουνθα *B*. : τα ορη Δ-ουθα *N* : το ορος Δαλμουναι *W* : το ορος Μαγεδα 28 (-δαν sy^{s}) : τα μερη Μαγεδαν (-δαμ *ad*) it : *p*) τα ορια Μαγεδα *ck* : τα ορια Μελεγαδα *D**(*al*) : τα μερη Μαγδαλα *Θal*

πνεύματι αὐτοῦ λέγει· τί ἡ γενεὰ αὕτη ⌜ζητεῖ σημεῖον⌝; ἀμὴν ⌜λέγω ὑμῖν⌝, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ
13 ταύτῃ σημεῖον. καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς πάλιν ἐμβὰς 34
14 ⊤ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν. Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν
5. ἄρτους, ⌜καὶ εἰ μὴ ἕνα ἄρτον οὐκ εἶχον⌝ μεθ' ἑαυ-
15 τῶν ἐν τῷ πλοίῳ. καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς λέγων· 22
(3,6.) Mt 16,6! ⁰ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ 79,2
J 4,33. 16 τῆς ζύμης ⌜Ἡρῴδου. καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους 80,6
17 ὅτι ἄρτους οὐκ ⌜ἔχουσιν. καὶ γνοὺς ⊤λέγει αὐτοῖς·
6,52. τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὔπω νοεῖτε
Jr 5,21. οὐδὲ ⌜συνίετε; ⌜πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν⌝
Ez 12,2. Mt 13,13.16. 18 ὑμῶν; ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε, καὶ ὦτα
6,41–44. 19 ἔχοντες οὐκ ἀκούετε⊤; καὶ οὐ μνημονεύετε, ⌞ὅτε τοὺς
πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους,
⊤πόσους κοφίνους κλασμάτων πλήρεις ἤρατε; λέ-
6–9. 20 γουσιν αὐτῷ· δώδεκα. ὅτε ⊤τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς
τετρακισχιλίους, πόσων σπυρίδων πληρώματα
21 κλασμάτων ἤρατε; καὶ λέγουσιν⊤· ἑπτά. ⌞καὶ ἔλεγεν
αὐτοῖς· ⌜οὔπω ⌜συνίετε;
22 Καὶ ἔρχονται εἰς ⌜Βηθσαϊδάν. Καὶ φέρουσιν 23 35
6,56. αὐτῷ τυφλόν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ 81,10
Act 9,8; 13,11. 23 ἅψηται. καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ
7,32 s. J 9,6. ⌜ἐξήνεγκεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης, καὶ πτύσας εἰς
Mt 9,18! τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἐπη-
24 ρώτα αὐτόν· εἴ τι ⌜βλέπεις⊤; ⌞καὶ ἀναβλέψας ἔλεγεν·
βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ὡς δένδρα ὁρῶ περι-
23! 25 πατοῦντας. εἶτα πάλιν ⌜ἐπέθηκεν τὰς χεῖρας ἐπὶ
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ διέβλεψεν καὶ ἀπε-
26 κατέστη, ⌜καὶ ἐνέβλεπεν⌝ ⌜τηλαυγῶς ἅπαντα. ⌞ καὶ

---

12 ⌜ο. αιτει $\mathfrak{p}^{45}$. | ⌜λεγω **BL**; ℵ : — $\mathfrak{p}^{45}$ **W**. **13** ⊤ εις το πλοιον $\mathfrak{p}^{45}$ **D** *pm* : ε. πλ. **ℜΘ***al* **14** ⌜ ενα μονον α. εχοντες $\mathfrak{p}^{45}$**Θ**(**W***pc*) **15** ⁰ **DΘ***al* it$_{\text{sy}^s}$ | ⌜των Ηρωδιανων $\mathfrak{p}^{45}$**WΘ***al* **16** ⌜*p*) εχομεν ℵ**CℜΘ***pm*; T : *txt* $\mathfrak{p}^{45}$**BW***pc* **17** ⊤*p*) ο Ιησους ℵ***CRDΘ***pl*; 𝔖 : *txt* **B***pc* | ⌜συνειτε **B***. ; h^{a} | ⌜πεπωρωμενη (πεπηρ- **D***.) εστιν η καρδια **D**(**Θ**)*pc*(it) **18** ⊤(17) ουπω νοειτε $\mathfrak{p}^{45}$**Θ** 565 | : , T **19** ⊤*p*) και **ℌDΘ***al*; T : *txt* $\mathfrak{p}^{45}$**BℜΨ***pm* **20** ⊤και ℵ*pc*; Th : δε **ℜDΘ***pl*; S : δε και **C***pc* : *txt* **B***pc* | ⊤ αυτω **ℌ***pc*; H : *txt* $\mathfrak{p}^{45}$ℵ**RDΘ***pl* **21** ⌜πως ουπω **DΘ***al* : *p*) πως ου **BℜΨ***al*; W : *txt* **ℌ***al* | ⌜*p*) νοειτε **B***pc*; W **22** ⌜Βηθαναιαν **D***pc* it; ⊣h^{r}⊢ **23** ⌜εξηγαγεν **ℜD***pl* | ⌜βλεπει ℵ**Ψ***pl*; Th (*et* ·.) : *txt* **BCDΘ***pc* **25** ⌜εθηκεν **B***pc*; H | ⌜ωστε αναβλεψαι **D** latt. | ⌜δηλ- **ℌ**; Th : *txt* **BℜDΘ***pl*

ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς οἶκον αὐτοῦ λέγων· ⌜⌜μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθῃς⌝. 1,43 s! Mt 8,4!

24 36 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ 27 27–9,1: Mt 16,13–28.
82,1 εἰς ⌜τὰς κώμας Καισαρείας⌝ τῆς Φιλίππου· καὶ ἐν L 9,18–27.
τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς·
τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; ⌞οἱ δὲ εἶπαν 28 6,14 s.
αὐτῷ λέγοντες ὅτι Ἰωάννην τὸν ⌜βαπτιστήν, καὶ
ἄλλοι Ἠλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι εἷς τῶν προφητῶν.
⌞καὶ αὐτὸς ἐπηρώτα αὐτούς· ὑμεῖς δὲ τίνα με 29 J 6,67–69.
83,2 λέγετε εἶναι;* ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ· σὺ
εἶ ὁ χριστός⌝. καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ 30 Mt 8,4!
λέγωσιν περὶ αὐτοῦ. Καὶ ἤρξατο διδάσκειν 31 9,31; 10,32–34.
αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ
παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν πρεσβυ- L 9,22!
τέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων
καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνα-
84,6 στῆναι· ⌞καὶ παρρησίᾳ τὸν λόγον ⌜ἐλάλει. * ⌜καὶ 32
προσλαβόμενος ὁ Πέτρος αὐτὸν ἤρξατο ἐπιτιμᾶν 30.
αὐτῷ⌝⌝. ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς 33
αὐτοῦ ἐπετίμησεν Πέτρῳ καὶ λέγει· ὕπαγε ὀπίσω
⌜μου, σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ H 10,9 s.
.2 τὰ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν 34
ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· ⌜εἴ
τις⌝ θέλει ὀπίσω μου⌜ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν
καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω
μοι. ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ⌜ψυχὴν αὐτοῦ⌝ σῶσαι, 35 Mt 10,39.
ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ⌜ἀπολέσει τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ ἕνεκεν □ἐμοῦ καὶ⌝ τοῦ εὐαγγελίου, σώσει

---

26 ⌜μηδενι ειπης εις την κωμην (*c*) *k*; ⊣ h^{r1v} ⊢ : υπαγε εις τον οικον σου και μηδ. ειπ. εις τ. κ. *Dq*; h^{r2e} : υπ. εις τ. οικ. σ. και εαν εις την κωμην εισελθης μηδενι ειπης μηδε (— μηδε **Θ**) εν τη κωμη (**Θ**)**φ**; h^{r3} : *eadem, sed* — μηδε εν τ. κ. lat; h^{r4v} : μηδε εις τ. κ. εισελθης μηδε ειπης τινι εν τη κωμη *C***R***pm*; h^{r5} : *txt* *B*(**ℵ***)*al* sy^{s} | ⌜μη **ℵ***W*.; T **27** ⌜Καισαρειαν *D*it **28** ⌜βαπτιζοντα 28 565. **29** ⊤*p*) ο υιος του θεου (+ του ζωντος *W*φ) **ℵ**(*W*φ)*al* **32** ⌜λαλησει sy^{s}. : λαλειν *k*. | ⌜ο δε Σιμων Π. ως φεισομενος αυτου ειπεν *a*. sy^{s}. | ⊤*p*) ιλεως σοι, κυριε· ου μη εσται σοι τουτο *a b n* sy^{s} **33** ⌜(σου Blass *cj*) **34** ⌜οστις **R**Θ*al*; T | ⌜ακολουθειν p^{45}*C***R***D*Θ*pm* lat; T **35** ⌜εαυτου ψ. *Bpc*; **ℵ** | ⌜-ση **R***al*; W | □p^{45}*D* 28 itsy^{s}; [H]

36 αὐτήν. τί γὰρ ⌜ὠφελεῖ ⌜ἄνθρωπον ⌜κερδῆσαι τὸν
κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῆναι⌝ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;
Ps 49,8 s. 37 ⌊τί γὰρ ⌜δοῖ⌝ ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς
Mt 10,33! 38 αὐτοῦ; ὃς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς 86,2
Mt 12,39! ⌕λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρ-
(H 2,11.) τωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται
αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
9 ⌜μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· 87,2
ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσίν τινες ὧδε τῶν ἑστηκότων
J 8,52. ⌜οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν
14,62 p. 1K4,20. τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.
2–8: Mt 17,1–8. L 9,28–36. 2 Καὶ μετὰ ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς 25 37
τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ ⌜Ἰωάννην, καὶ
Mt 17,1! ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν ⌜κατ' ἰδίαν μό-
3 νους. καὶ ⌜2 μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, ⌊καὶ
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα λευκὰ λίαν⌝, ⌜οἷα
γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται οὕτως λευκᾶναι⌝.
12,27. 1 P 1,10 ss. 4 ⌊καὶ ὤφθη αὐτοῖς Ἠλίας σὺν Μωϋσεῖ, καὶ ἦσαν
5 συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος
λέγει τῷ Ἰησοῦ· ῥαββί, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε
εἶναι, καὶ ποιήσωμεν ⌜τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ
14,40. 6 Μωϋσεῖ μίαν καὶ Ἠλίᾳ μίαν. οὐ γὰρ ᾔδει τί
7 ⌜ἀποκριθῇ· ⌜ἔκφοβοι γὰρ ἐγένοντο⌝. καὶ ἐγένετο
1,11. 2 P 1,17. Ps 2,7. Gn 22,2. νεφέλη ἐπισκιάζουσα ⌜αὐτοῖς, καὶ ἐγένετο φωνὴ ἐκ
Dt 18,15. Act 3,22. τῆς νεφέλης· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός,
8 ἀκούετε αὐτοῦ. καὶ ἐξάπινα περιβλεψάμενοι οὐκέτι
οὐδένα εἶδον ⌜⌜εἰ μὴ⌝ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν⌝.
9–13: Mt 17,9–13. 9 ⌊Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ⌜ἐκ τοῦ ὄρους διεστεί-
8,30. Mt 8,4! λατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ ἃ εἶδον διηγήσωνται, εἰ
μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ.

---

36 ⌜-λησει *CℜDΘpl*; h | ⌜*p*) -πος ℵ**al* : τον α-πον *C*DΘal*; h | ⌜*p*) εαν κερδηση τ. κ. ο. κ. ζημιωθη P^{45}(*C*)*ℜDΘpl* *37* ⌜*p*) δωσει *rell*; s^1 : δω $ℵ^3$*L*.; 𝔖 : *txt* *B*ℵ*. | ⌜ο *B*; W *38* ⌕(*cf.* L 9,26) *Wk** aeg Tert. | ⌜και P^{45}*W* sy^s 9,*1* ⌜μετ εμου *D* 565 it. *2* ⌜τον P^{45}*ℌDpm*; Th : *txt* *BℜΘal* | ⌜λιαν ℵit | ⌜^{2}*p*) εν τω προσευχεσθαι αυτους (αυτον *Θ*) P^{45}*W*(*Θ*)*φ* *3* ⌜ως χιων *ℜDpl* latsy | ⌜ως ου δυναται τις λευκαναι επι τ. γης *D b i* sy^p. : — *X a n* sy^s *5* ⌜*p*) ωδε P^{45}*CWΘ* 565 *6* ⌜ἀπεκρίθη ℵ : ελαλει *Θ*. : λαλει P^{45}*W* : λαλησει *ℜD pm* | ⌜-ος γ. -ετο *k* sy^s. *et* *7* ⌜αυτω 473 sy^s. *8* ⌠ 6 7 1—5 *Bpc*; ℋ | ⌜αλλα *CℜΘpm*; Th *9* ⌜απο *ℌℜΘpl*; Th : *txt* *BDpc*

38,10 |καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν· πρὸς ἑαυτοὺς συζη- 10
89,6 τοῦντες τί ἐστιν ⌜τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι⌝. Καὶ 11
ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· ⌜ὅτι λέγουσιν⌝ οἱ γραμ-
ματεῖς ὅτι Ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον·; | ὁ δὲ ἔφη 12
αὐτοῖς· ⌜Ἠλίας ○μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθιστάνει Mt 8,23. Act 1,6.
πάντα·· καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀν-
θρώπου·2, ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ ἐξουδενηθῇ·3; | ἀλλὰ 13 Is 53,3.
λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἠλίας ἐλήλυθεν, καὶ ἐποίησαν Mt 11,14.
αὐτῷ ὅσα ἤθελον, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν. (1 Rg 19,2.10.)

14—29:
90,10 Καὶ ⌜ἐλθόντες πρὸς τοὺς μαθητὰς ⌜εἶδον ὄχλον 14 Mt 17,14—21.
πολὺν περὶ αὐτοὺς καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας L 9,37—42.
πρὸς αὐτούς. καὶ εὐθὺς πᾶς ὁ ὄχλος ἰδόντες 15
αὐτὸν ⌜ἐξεθαμβήθησαν, καὶ ⌜προστρέχοντες ἠσπά-
ζοντο αὐτόν. καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς· τί συζη- 16
26 τεῖτε πρὸς αὐτούς; καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ εἷς ἐκ τοῦ 17
91,2 ὄχλου· διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σέ,
ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον· καὶ ὅπου ἐὰν αὐτὸν κατα- 18
λάβῃ, ⌜ῥήσσει ○αὐτόν, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς
ὀδόντας καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπα τοῖς μαθηταῖς
σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσιν, καὶ οὐκ ἴσχυσαν⌝. ὁ δὲ 19
ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει· ὦ γενεὰ ⌜ἄπιστος⌝, ἕως L 24,25. J 11,33.
πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν;
φέρετε αὐτὸν πρός με. |καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς 20
αὐτόν. καὶ ἰδὼν αὐτὸν τὸ πνεῦμα εὐθὺς ⌜συν- 1,26!
εσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο
ἀφρίζων. καὶ ἐπηρώτησεν τὸν πατέρα αὐτοῦ· 21
πόσος χρόνος ἐστὶν ⌜ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; ὁ δὲ L 8,29!
εἶπεν· ἐκ ⌜παιδιόθεν· |καὶ πολλάκις καὶ εἰς πῦρ 22
αὐτὸν ἔβαλεν καὶ εἰς ὕδατα ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν·
ἀλλ' εἴ τι δύνῃ, βοήθησον ἡμῖν ⌜σπλαγχνισθεὶς ἐφ'

---

10 :, W | ⌜(9) οταν εκ νεκρων αναστη *D Wal* latsy **11** ⌜*p*) τι ουν *WΘ* lat : (ὅ τι H) | ⌜οι Φαρισαιοι και ℵ*pc* lat; T | :. W **12** ⌜ει *D* 565 | ○ *DL al* lat; T | :; comm | :2 *et* :3. T **14** ⌜ελθων *et* ⌜ειδεν *CℵDΘpl* lat; S **15** ⌜εθαμβησαν *D*. | ⌜προσχαιροντες *D* it **18** ⌜ρασσει *D* 565; h^{a} | ○ ℵ*Dpc k*; T | ⌜εκβαλειν αυτο *DΘpc a b* (*r*) **19** ⌜απιστε *DΘpc* | ⌜*p*) και διεστραμμενη $\mathfrak{p}^{45}$ *Wφ* **20** ⌜εσπαρ- $\mathfrak{p}^{45}$ *ℵΘpl* : εταρ- *D*. **21** ⌜εως $\mathfrak{p}^{45}$ *B*; W : εξ ου *CWΘal*; S : *txt* ℵ*ℵ*Dal* | ⌜παιδοθεν *Wal* : παιδος *DΘ* **22** ⌜κυριε *DGΘ* it (ſ sy^{s})

11,28. 23 ἡμᾶς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ⌜· τὸ εἰ⌝ δύνῃ⊤⁝, πάντα
L 17,5. 24 δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. εὐθὺς κράξας ὁ πατὴρ
τοῦ παιδίου⊤ ἔλεγεν· πιστεύω· βοήθει μου τῇ
J 5,18. 25 ἀπιστίᾳ. ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει⊤ ὄχλος,
ἐπετίμησεν τῷ πνεύματι□τῷ ἀκαθάρτῳ⌝ λέγων αὐτῷ·
τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν πνεῦμα, ἐγὼ ἐπιτάσσω σοι,
ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν.
1,26! 26 ⌈καὶ κράξας καὶ πολλὰ σπαράξας ἐξῆλθεν· καὶ
ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός, ὥστε ○τοὺς πολλοὺς λέγειν
Mt 8,15! 27 ὅτι ἀπέθανεν. ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας τῆς χειρὸς
28 αὐτοῦ ἤγειρεν αὐτόν□, καὶ ἀνέστη⌝. καὶ εἰσελθόντος 38
33. 10,10. αὐτοῦ εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κατ' ἰδίαν 92,10
ἐπηρώτων αὐτόν· ⌜ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκ-
29 βαλεῖν αὐτό⁝; ⌈καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο τὸ γένος ἐν
30–32: Mt 17,22 s. οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ⊤.
L 9,43–45. 17,11. J 7,1. 30 Κἀκεῖθεν ἐξελθόντες ⌜παρεπορεύοντο διὰ τῆς 39
8,31! 31 Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνοῖ· ἐδίδασκεν 93,2
γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν ○αὐτοῖς ὅτι
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας
ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ○2 ἀποκταν-
L 9,45! 32 θεὶς⌜μετὰ τρεῖς ἡμέρας⌝ ἀναστήσεται. οἱ δὲ ἠγνόουν
τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.
33–37: Mt 18,1–5. L 9,46–48. 33 Καὶ⌜ἦλθον εἰς Καφαρναούμ. Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ 27 40
γενόμενος ἐπηρώτα αὐτούς· τί ἐν τῇ ὁδῷ⊤ διελο- 94,10
34 γίζεσθε; ⌈οἱ δὲ ἐσιώπων· πρὸς ἀλλήλους γὰρ 95,2
10,43s. Mt 20,27! 35 διελέχθησαν□ἐν τῇ ὁδῷ⌝ τίς μείζων⊤. καὶ καθίσας
ἐφώνησεν τοὺς δώδεκα□καὶ λέγει αὐτοῖς· εἴ τις
θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ
36 πάντων διάκονος⌝. καὶ λαβὼν παιδίον ἔστησεν
10,16. αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ

---

23 ⌜τουτο ει *W* : ει $\mathfrak{P}^{45}$*DΘal* : το ει τι *495.* : quid est si quid *a* (bo) : (τί το ει Blass *cj*) : (τό Ει h : Τό Ει ℋ) | ⊤πιστευσαι *ℜDΘ pm* | ⁝; T *24* ⊤μετα δακρυων *ℜDΘpm* lat; ⊣h^{r}⊢ *25* ⊤ο *ℌ Wal*; T : *txt BCℜDΘpm* | □ $\mathfrak{P}^{45}$*Wλ* sy^{s} *26* ○*CℜDΘpl* *27* □$\mathfrak{P}^{45vid}$ *Wkl* sy$^{s.p}$ *28* ⌜*p*) δια τι *D 33 al* : (ὅ τι H) | ⁝. W *29* ⊤και νηστεια *rell* (ʃ sy); ⊣h^{r}⊢ S : *txt Bℵ* k* georg^{pt} Cl. *30* ⌜επορ- *B*D*; ℋ *31* ○*B k*; [H] | ○^{2}*p*) *D*it | ⌜*p*) τη τριτη ημερα *ℜΘpl* *33* ⌜ηλθεν *CℜΘpm*; S | ⊤προς εαυτους *ℜpm*(ʃ *WΘal*) *34* □*Dpc* itsy^{s} | ⊤γενηται αυτων *D*(ʃ*Θ*) *35* □*D k*.

εἶπεν αὐτοῖς· ὃς ἂν ⌜ἓν τῶν ⌜τοιούτων παιδίων⌝ 37
96,1 δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· * καὶ ὃς Mt 10,40!
ἂν ἐμὲ δέχηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται ⌜ἀλλὰ τὸν ἀπο-
97,8 στείλαντά με. Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰωάννης· διδά- 38 38–41: L 9,49 s.
σκαλε, εἴδομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα
δαιμόνια, ⌜ὃς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν, καὶ ἐκωλύομεν Nu 11,27 s.
αὐτόν, ὅτι οὐκ ἠκολούθει ἡμῖν⌝. ὁ δὲ Ἰησοῦς 39 Act 19,13.
εἶπεν· μὴ κωλύετε αὐτόν· οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὃς
ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου καὶ δυνήσε- 1 K 12,3.
ται ταχὺ κακολογῆσαί με· ὃς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' 40 (Mt 12,30.)
98,6 ⌜ἡμῶν, ὑπὲρ ⌜ἡμῶν ἐστιν. Ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς 41 Mt 10,42.
ποτήριον ὕδατος ἐν ⌜ὀνόματι, □ὅτι Χριστοῦ ἐστε⌝,
ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν 1 K 1,12; 3,23. 2 K 10,7. R 8,9.
99,2 αὐτοῦ. Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν 42 42–47: Mt 18,6–9.
τούτων τῶν ⌜πιστευόντων, καλόν ἐστιν αὐτῷ μᾶλλον L 17,1 s.
εἰ ⌜περίκειται μύλος ὀνικὸς περὶ τὸν τράχηλον Ap 18,21.
100,6 αὐτοῦ καὶ ⌜²βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. Καὶ ἐὰν 43 Mt 5,30.
⌜σκανδαλίσῃ σε ἡ χείρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλόν
ἐστίν σε κυλλὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωήν, ἢ τὰς
δύο χεῖρας ἔχοντα ⌜ἀπελθεῖν ⌜εἰς τὴν γέενναν, εἰς Mt 3,12. L 3,17.
τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον⌝ᵀ. καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδα- 45
λίζῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλόν ἐστίν σε εἰσελθεῖν
εἰς τὴν ζωὴν ᵀχωλόν, ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα
βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν ᵀ ᵀ². καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός 47 Mt 5,29.
σου σκανδαλίζῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλόν σέ ἐστιν
μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
θεοῦ, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα ⌜βληθῆναι εἰς ᴼτὴν
101,10 γέενναν ᵀ, ⌊ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ 48 Is 66,24. Jdt 16,21.

---

37 ⌜εκ *WΘφ* it : — *Dal*; [H] | ⌜παιδ. τουτων ℵ*Cpc*; T | ⌜μονον α. και *Θpc* **38** ⌜5–11 *BℵCΘf* (sy); H : 1-7 *λ*; δ : 1-3 *μεθ ημων* 5-7 *D* lat; ⊣h^{r1}⊢ : 1—3 *μεθ ημων κ. εκωλυσαμεν αυτ. ak*; h^{r2v} : 1—5 *εκωλυσαμεν* 7—9 *ακολουθει ημ.* ℜ; h^{r3} **40** ⌜*bis p*) *υμ-* ℜ*Dal* lat **41** ⌜*ον. μου* ℵ*ℜal*; T : *τω ο. μ. D Θal* | □(P. Schmiedel *cj*) **42** ⌜*p*) *πιστ. εις εμε BℜΘpl* latsy : *πιστιν εχοντων Da* : *txt* ℵ*Cpc* it | ⌜περιεκειτο *DW* lat. | ⌜²*εβληθη* (*ſ D*) *W Θ*. **43** ⌜-*ιζη CℜD*(*Θ*)*pl*; Wh | ⌜*p*) *βληθηναι Dal* it | ⌜1—3 *LΔ Ψ 544pc* sy^{p} : 4—8 *Wλ 28* sy^{s} : 1—3 *οπου εστιν* 5—8 *D* it | ᵀ(**44**) (Is 66,24) *οπου ο σκωληξ αυτων ου τελευτα και το πυρ ου σβεννυται* ℜ*DΘpl* latsy^{p} : *txt* ℌ*Wλ 28 565 k* sy^{s} **45** ᵀ *αιωνιον D* lat | ᵀ⌜*εις το πυρ το ασβεστον* ℜ*DΘpl* | ᵀ²(**46**) *ut* **43** **47** ⌜ *απελθειν Dal* sy^{s} | ᴼ*Bpc*; ℋ | ᵀ*του πυρος CℜΘpm*

49 πῦρ οὐ σβέννυται. ⌜Πᾶς γὰρ πυρὶ ἁλισθήσεται.⌝
Mt 5,13. 50 ⌞καλὸν τὸ ⌜ἅλας· ἐὰν δὲ τὸ ⌜ἅλας ἄναλον γένηται, 102,2
L 14,34 s. Kol 4,6. ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἅλα καὶ
34. H 12,14! εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.
1—12: Mt 19,1—9. 10 Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς 41
Ἰουδαίας ⌜καὶ πέραν⌝ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ⌜συμπορεύον- 103,6
L 4,16! ται πάλιν ὄχλοι⌝ πρὸς αὐτόν, καὶ ὡς εἰώθει πάλιν
2 ἐδίδασκεν αὐτούς. Καὶ □προσελθόντες ⊤Φαρισαῖοι⌝ 28
ἐπηρώτων αὐτὸν εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπο-
3 λῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
4 αὐτοῖς· τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωϋσῆς; ⌞οἱ δὲ εἶπαν·
Dt 24,1. Mt 5,31.32. ἐπέτρεψεν Μωϋσῆς βιβλίον ἀποστασίου γράψαι καὶ
5 ἀπολῦσαι. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πρὸς τὴν
σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν
Gn 1,27. 6 ταύτην. ἀπὸ δὲ ἀρχῆς ○κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ
Gn 2,24. 7 ἐποίησεν ○2αὐτούς ⊤· ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρω-
E 5,31. 1 K 6,16. 8 πος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν ⌜μητέρα ⊤, καὶ ἔσονται
οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν· ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ
9 μία σάρξ. ὃ ○οὖν ὁ θεὸς ⌜συνέζευξεν, ἄνθρωπος
9,28. 10 μὴ χωριζέτω. καὶ εἰς τὴν οἰκίαν πάλιν οἱ μαθη- 104,10
6,18. L 16,18. 1 K 7,10 s. 11 ταὶ περὶ τούτου ἐπηρώτων αὐτόν. καὶ λέγει αὐτοῖς· 105,2
⌜ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ
1 K 7,13. 12 ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν· καὶ ἐὰν ⌜αὐτὴ ⌜ἀπολύ-
σασα τὸν ἄνδρα αὐτῆς γαμήσῃ ἄλλον⌝, μοιχᾶται⌞.
13—16: Mt 19,13—15. 13 Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία ἵνα ⌜αὐτῶν ἅψηται⌞· 106,2
L 18,15—17. 14 οἱ δὲ μαθηταὶ ⌜ἐπετίμησαν αὐτοῖς⌝. ἰδὼν δὲ ὁ
Ἰησοῦς ἠγανάκτησεν καὶ ⊤εἶπεν αὐτοῖς· ἄφετε τὰ

---

49 ⌜(Lv 2,13) πασα γαρ θυσια αλι αλισθησεται ***D***pc it; ⊣ h^{r1} ⊢ : πας γ. π. αλ. και πασα θυσια αλι (— αλι 579 pc vg^{codd}; h^{r2}) αλισθ. (***C***)***R***pm lat; Wh^{r2} : *eadem, sed* αναλωθησεται *pro* αλισθ. (1°) ***Θ***, *pro* αλι αλισθ. ***Ψ*** : *txt* ***H***(***W***)***λ*** *al* (*k*) sy^{s} **50** ⌜αλα ***LW***; Th^{a} | ⌜αλα ***ℵ*******LW***; Th^{a} **10,1** ⌜(*p*) περαν ***DGΘ*** *al* : δια του π. ***R***pm; δ | ⌜συνερχεται παλιν ο οχλος ***DΘ***(*pc*) it **2** □***D*** *a b k r* sy^{s}; [H] | ⊤οι ***ℵ****C*pm; T **6** ○***D*** it sy^{s} | ○^{2}***DW*** it; [H] | ⊤ο θεος ***RDΘ****pl* lat sy; S **7** ⌜μ. αυτου ***ℵ***(***D***) *al* it sy; T | ⊤*p*) και προσκολληθησεται προς την γυναικα αυτου (***C***)***RDΘ****pl*; δ : *txt* ***B******ℵ****pc* sy^{s} **9** ○***D*** *k** Cl | ⌜εξ- ***DW*** *al* it **11.12** ⌜14—22 13 1—12 ***W*** *1* sy^{s} **12** ⌜γυνη ***RD*** (⌜***Θ***)*pl* | ⌜-ση τ. α. α. και γαμηθη αλλω ***R***pm : εξελθη απο του ανδρος και αλλον γαμηση ***D***(***Θ***)*pc* it **13** ⌜***RD***pm; T | ⌜-μων τοις προσφερουσιν ***RDW***(***Θ***)*pl*; T **14** ⊤επιτιμησας ***WΘΛφ*** *al* sy^{s}; δ

παιδία ἔρχεσθαι πρός με, μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν
γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἀμὴν 15 Mt 18,3!
λέγω ὑμῖν, ὃς ἂν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ
θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. καὶ 16
⌜ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ κατευλόγει τιθεὶς τὰς χεῖρας 9,36.
ἐπ' αὐτά.

29 42 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδὸν προσδρα- 17 17–31: Mt 19,16–30.
107,2 μὼν εἷς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν· L 18,18–30.
διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον
κληρονομήσω; ⌝ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· τί με 18
λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ θεός.
⌝τὰς ἐντολὰς οἶδας· ⌜μὴ φονεύσῃς, μὴ μοιχεύσῃς⌝, 19 Ex 20,12–16.
μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, □μὴ ἀποστερήσῃς, Dt 5,16–20; 24,14.
τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα⊤. ὁ δὲ ἔφη 20 1 K 6,8.
αὐτῷ· διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ⌜ἐφυλαξάμην ἐκ
νεότητός μου. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἠγά- 21 J 11,5!
108,2 πησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ· * ἕν σε ὑστερεῖ· ὕπαγε, 8,34. Mt 10,38.
ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ δὸς [τοῖς] πτωχοῖς, καὶ (14,5.)
ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει
109,2 μοι⊤. ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθεν λυ- 22
πούμενος, ἦν γὰρ ἔχων ⌜κτήματα πολλά⌝. Καὶ 23
περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς 3,5.34.
αὐτοῦ· πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες 4,19.
εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελεύσονται.⊤ οἱ δὲ 24
μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. ὁ
δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς· ○τέκνα,
πῶς δύσκολόν ἐστιν⊤εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ
εἰσελθεῖν⊤· εὐκοπώτερόν ἐστιν ⌜κάμηλον διὰ ○τῆς 25 Ps 62,11.
⌜τρυμαλιᾶς ○τῆς ⌜²ῥαφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς 1 T 6,17.

---

16 ⌜προσκαλεσ- *D* itsy^{s} *19* ⌜μη μοιχ. μη πορνευσης *D*(*pc*)(*c*)*k* Ir; ⊣h^{r1}⊢ : *p*) 3 4 1 2 ℵ*Θpm* lat Cl; Th^{r2} : 1 2 ℵ* : 3 4 λ | □*p*) *B** *Wpm* sy^{s} Cl | ⊤σου ℵ* *CWΘal*; T *20* ⌜*p*) -ξα *AD* Cl : εποιησα λ 565 *pc* sy^{s} *21* [+ ℵ*CDΘal*; T : — *p*) *B*ℵ*pm* Cl; W | ⊤αρας τον σταυρον ℵ*al* (ʃ *et* + σου *Wφal* sy); 𝔖 : *txt* 𝔖*DΘpc* lat Cl *22* ⌜πολλα χρηματα *D* it : χρ. π. και αγρους (*b k*) Cl. *23* ⊤(25) ταχιον καμηλος δια τρυμαλιδος ραφιδος διελευσεται η πλουσιος εις την βασιλειαν του θεου (*et om* 25) *D*(it) *24* ○*EGal* | ⊤τους πεποιθοτας επι (+ τοις *DΘal*; h^{r2}) χρημασιν *C*ℵ*D Θpl* Cl; h^{r1} S : *txt* 𝔖*W* | ⊤πλουσιον *W*; h^{r3lat} *25* ○*bis* 𝔖*DΘpm*; H : *txt B* ℵ*al* Cl | ⌜καμιλον *13 28 pc* georg | ⌜*p*) τρηματος ℵ*. : *p*) τρυπηματος φ. | ⌜²*p*) βελονης φ Cl

11,18! 26 τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. οἱ δὲ περισσῶς
ἐξεπλήσσοντο λέγοντες πρὸς ⌜ἑαυτούς· καὶ τίς δύνα-
Gn 18,14. 27 ται σωθῆναι; ǀ ἐμβλέψας αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγει·
Job 42,2. Zch 8,6 Lxx. παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον⌜, ἀλλ' οὐ παρὰ θεῷ·
28 πάντα γὰρ δυνατὰ παρὰ ○τῷ θεῷ⌝. Ἤρξατο λέγειν
ὁ Πέτρος αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ
29 ⌜ἠκολουθήκαμέν σοι. ἔφη ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω 110,2
ὑμῖν, οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφοὺς
ἢ ἀδελφὰς ἢ μητέρα ἢ πατέρα ⊤ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς
30 ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ ○ἕνεκεν τοῦ εὐαγγελίου, ǀ ἐὰν μὴ
λάβῃ ἑκατονταπλασίονα· ○νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ
⌜οἰκίας καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς καὶ⌜μητέρας
καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς μετὰ ⌜διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ
31 αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον⌝. πολλοὶ δὲ ἔσονται 111,2
πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ○οἱ ἔσχατοι πρῶτοι.

32–34: Mt 20,17–19. L 18,31–33. 32 Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱερο- 112,2
σόλυμα, καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ
J 11,16.55. ἐθαμβοῦντο, □οἱ δὲ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο⌝. καὶ
παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα ἤρξατο αὐτοῖς
8,31! 33 λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν, ǀ ὅτι ἰδοὺ
ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς
γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ
34 καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν· ǀ καὶ ἐμπαί-
ξουσιν αὐτῷ καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ □καὶ μαστι-
γώσουσιν αὐτὸν καὶ ἀποκτενοῦσιν⌝, καὶ⌜μετὰ τρεῖς
ἡμέρας⌝ ἀναστήσεται.

---

26 ⌜ αυτον ℌ ; H : *txt* ℵ*D*Θ*pl* **27** ⌜*p*) εστιν, παρα δε τω θεω δυνατον *D*(it) ; ┤h^{r}├ | ○ *B*Θ*pc* ; [H] **28** ⌜*p*) -ησαμεν ℵℜΘ*pl* Cl ; W : *txt* *BCDpc* **29** ⊤η γυναικα *C*ℜ*pl* | ○*B***al* ; [H] **30** :. Cl ; comm | ○*p*) *Dpc* itsy^{s} | ⌜ος δε αφηκεν οικιαν και αδελφας και αδελφους και μητερα και τεκνα και αγρους μετα διωγμου εν τω αι. τω ερχ. ζω. αι. λημψεται *D*(it) ; ┤h^{r}├ | ⌜-ρα *C*(*D*)Θ*pm* it ; h | ⌜-μου *D* sy : -μον 25*pc* **31** ○*p*) ℵ*D*Θ*pm* ; [H] **32** □*Dal* **33** :, T **34** □*Dpc* it | ⌜*p*) τη τριτη ημερα ℜΘ*pl* : *txt* ℌ*D* it

30 113,6 Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης 35 35–45: Mt 20,20–28.
⌜οἱ [δύο]⌝ υἱοὶ Ζεβεδαίου λέγοντες αὐτῷ· διδάσκαλε,
θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν ⌜αἰτήσωμέν σε ποιήσῃς ἡμῖν. ὁ 36 Mt 4,21!
δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ⌜τί θέλετέ με ποιήσω⌝ ὑμῖν; ⌞οἱ δὲ 37
εἶπαν αὐτῷ· δὸς ἡμῖν ἵνα εἷς σου ἐκ δεξιῶν καὶ
εἷς ⊤ἐξ ἀριστερῶν καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. ὁ 38
δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε.
δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, ἢ τὸ 14,36. L 12,50. R 6,3.
βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; οἱ δὲ 39
εἶπαν αὐτῷ· δυνάμεθα. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·
τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα Act 12,2. Ap 1,9.
ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καθίσαι 40
ἐκ δεξιῶν μου ⌜ἢ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν
114,2 δοῦναι⌝, ἀλλ' οἷς⌝ ἡτοίμασται. Καὶ ἀκούσαντες οἱ 41
δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου.
⌞καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· 42 L 22,25–27.
Ps 10,5.10.
οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατα- (1 P 5,3.)
κυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατ-
εξουσιάζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕτως δέ ⌜ἐστιν ἐν ὑμῖν· 43
ἀλλ' ὃς ἂν θέλῃ μέγας ⌜γενέσθαι ἐν ὑμῖν, ⌜2 ἔσται 9,35.
ὑμῶν διάκονος, καὶ ὃς ἂν θέλῃ ⌜ἐν ὑμῖν εἶναι⌝ 44
115,4 πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος· καὶ γὰρ ὁ υἱὸς 45
τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακο-
νῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ Is 53,10 ss.
πολλῶν.

143 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἰεριχώ. Καὶ ἐκπορευομένου 46 46–52: Mt 20,29–34.
116,2 αὐτοῦ ⌜ἀπὸ Ἰεριχὼ καὶ⌝ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ L 18,35–43.
ὄχλου ἱκανοῦ □ὁ υἱὸς Τιμαίου⌝ ⌜Βαρτιμαῖος, ⊤τυφλὸς
⌞προσαίτης, ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδόν⌝. καὶ ἀκούσας 47
ὅτι Ἰησοῦς ⌜ὁ ⌜Ναζαρηνός ἐστιν⌝ ἤρξατο κράζειν καὶ

---

35 ⌜οι δυο **BCpc**; W : οι **ℵℜD***al*; T : — **Θ***pm* | ⌜ερωτησωμεν **DΘ** **36** ⌜1 2 4 **CΘ***al*; **Ж** : 1 4 it : 4 **D** : τι θελ. ποιησαι με **ℜ***rpm* : *txt* **B** **37** ⊤σου **ℵ***pc* (⌜**CℜΘ***pm*); T : *txt* **BD***al* it **40** ⌜*p*) και **CℜΘ***pl* | ⌜(· ἄλλοις 225 it(sy^{s})) **43** ⌜εσται **ℜ***pl* | ⌜εινα **DΘ***pc* it | ⌜2 εστω **ℵC***al*; h **44** ⌜υμων γενεσθαι **ℜ**(**D**)*pm*; T **46** ⌜εκειθεν μετα **D**(**Θ**) it | □(Beza *cj*) | ⌜Βαριτιμιας **D***b ff*^{2} *q r* | ⊤ο **CℜΘ***pm*; S | ⌞εκαθητο π. τ. οδ. επαιτων **DΘ** 565. : *id. sed* προσαιτων **ℜ***pl* **47** ⌜3 1 2 **B***pc*; Wh | ⌜*p*) Ναζωραιος **ℵCℜ***pm*

48 λέγειν· ⌜υἱὲ Δαυὶδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. καὶ ἐπε-
τίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῷ
49 μᾶλλον ἔκραζεν· ⌜υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με. καὶ στὰς
ὁ Ἰησοῦς εἶπεν⌝· φωνήσατε αὐτόν⌝. καὶ φωνοῦσιν
τὸν τυφλὸν λέγοντες αὐτῷ· θάρσει, ἔγειρε, φωνεῖ
50 σε. ὁ δὲ⌜ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναπηδήσας
51 ἦλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ
J 20,16. ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· τί σοι θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ τυφλὸς
52 εἶπεν αὐτῷ·⌜ῥαββουνί, ἵνα ἀναβλέψω. ⌝⌜καὶ ὁ⌝
Mt 9,22! Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ὕπαγε, ἡ πίστις σου σέσωκέν
σε. καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψεν, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ἐν
τῇ ὁδῷ.

1–10: Mt 21,1–9. L 19,29–38. J 12,12–16.
11 Καὶ ὅτε⌜ἐγγίζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα⌜εἰς Βηθφαγὴ 32 44
καὶ⌝ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος ⌜τῶν ἐλαιῶν, ἀπο- 117,2
2 στέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ⌝καὶ λέγει αὐτοῖς·
ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ
Gn 49,11. εὐθὺς εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εὑρήσετε πῶλον
L 23,53. δεδεμένον ἐφ' ὃν οὐδεὶς⌜οὔπω ἀνθρώπων⌝⌜ἐκάθισεν·
1 Sm 6,7.
(J 13,13.) 3 λύσατε αὐτὸν καὶ φέρετε. καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ·
14,14. τί⌜ποιεῖτε τοῦτο⌝; εἴπατε·⊤ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν
4 ἔχει⁚, καὶ εὐθὺς⌜αὐτὸν⌜ἀποστέλλει πάλιν⌝ ὧδε. καὶ 118,2
ἀπῆλθον καὶ εὗρον⊤πῶλον δεδεμένον πρὸς⊤θύραν
5 ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου, καὶ λύουσιν αὐτόν. καί
τινες τῶν ἐκεῖ ἑστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς· τί ποιεῖτε
6 λύοντες τὸν πῶλον; οἱ δὲ εἶπαν αὐτοῖς καθὼς
7 εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. καὶ⌜φέρουσιν
τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιβάλλουσιν
αὐτῷ τὰ ἱμάτια⌜αὐτῶν, καὶ⌜2ἐκάθισεν ἐπ' αὐτόν.
2 Rg 9,13. 8 ⌝καὶ πολλοὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν

---

47 ⌜*p*) *υιος* **D***al* : *o v.* **ℵ***al* **48** ⌜*p*) *υιος* **D***al* **49** ⌜*aut.* *φωνηθηναι* **ℵDΘ***pm* **50** ⌜*επιβ- 565* sy^{s} **51** ⌜*κυριε ραββι* **D** it; ⊣h^{r1}⊢ : *ραββι 1241 k q*; h^{r2} : *p*) *κυριε 409* **52** ⌜*ο δε* **ℵ*CℵDΘ** *pm*; T **11,1** ⌜*ηγγιζεν* **D** it | ⌜*και εις* **D** *700* lat; Th | ⌜*το* **B***k.*; h **2** ⌜**ℵ***Cpc*; T : *txt* **ℌ***al* | ⌜*κεκαθικεν* **ℵD***pm*; T **3** ⌜*p*) *λυετε τον πωλον* **DΘ***al* it | ⊤*p*) *οτι* **ℌℵDΘ***pl*; S : *txt* **B***pc* | ⁚· H | ⌜2 3 1 **B**; Wh : *txt* **ℵD***al* | ⌜*p*) *-στειλει* **Ψ** *700 al* **4** ⊤ *τον* **ℵCΘ***pm*; T | ⊤*την* **ℵCℵD***pm*; T **7** ⌜*p*) *ηγαγον* **ℵD***pm* : *αγουσιν* **ℵ*CWΘ***al* : *txt* **ℌ** | ⌜*εαυτων* **BΘ***pc*; h | ⌜2*-θησεν* **KΘ***pc* : *-θησαν* **ℵ***? : καθιζει* **DWΛ***pc*

ὁδόν, ἄλλοι δὲ στιβάδας⌜, κόψαντες ἐκ τῶν ἀγρῶν⌝.
119,1 ⌈καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον· 9
°ὡσαννά⊤· Ps 118,25 s.
εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου·
εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία τοῦ πατρὸς 10 L1,32. Act 2,29
ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. [ἡμῶν Δαυίδ· R 9,5.
120,6 ⌈Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς τὸ ἱερόν· καὶ 11 11–24:
περιβλεψάμενος πάντα, ⌜ὀψὲ ἤδη οὔσης□τῆς ὥρας⌝, Mt 21,12–22. L 19,45–48.
ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.
3 45 Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βη- 12
θανίας ἐπείνασεν. καὶ ἰδὼν συκῆν ἀπὸ μακρόθεν 13 L 13,6–9.
ἔχουσαν φύλλα ἦλθεν ⌜εἰ ἄρα τι εὑρήσει⌝ ἐν αὐτῇ, Mt 3,10 p.
⌜καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν οὐδὲν εὗρεν⌝ εἰ μὴ φύλλα·
ὁ γὰρ καιρὸς οὐκ ἦν σύκων. καὶ ἀποκριθεὶς 14 20.
εἶπεν αὐτῇ· μηκέτι ⌜εἰς τὸν αἰῶνα ἐκ σοῦ μηδεὶς
καρπὸν φάγοι⌝. καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.
121,1 ⌈Καὶ ⌜ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα. * Καὶ εἰσελθὼν εἰς 15 J 2,14–16.
τὸ ἱερὸν⌝ ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ
τοὺς ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας
τῶν κολλυβιστῶν⊤καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούν-
των τὰς περιστερὰς ⌜κατέστρεψεν, ⌈καὶ οὐκ ἤφιεν 16
⌜ἵνα τις διενέγκῃ⌝ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ⁝, ⌈καὶ ἐδί- 17
δασκεν καὶ ἔλεγεν°αὐτοῖς· °²οὐ γέγραπται ὅτι ὁ
οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσιν τοῖς Is 56,7.
ἔθνεσιν; ὑμεῖς δὲ ⌜πεποιήκατε αὐτὸν σπήλαιον Jr 7,11.
122,1 λῃστῶν. καὶ ἤκουσαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ- 18
ματεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν· ἐφο-
βοῦντο γὰρ αὐτόν, πᾶς γὰρ ὁ ὄχλος⌜ἐξεπλήσσετο 1,22; 6,2; 7,37. 10,26. Mt 7,28!
23,10 ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. Καὶ ὅταν ὀψὲ ἐγένετο, 19
46 ⌜ἐξεπορεύοντο ἔξω τῆς πόλεως. Καὶ παρα- 20 14.

---

8 ⌜*p*) εκοπτον εκ των δενδρων και εστρωννυον εις (— εις *D*) την οδον ℵ(*D*,*Θ*)*pm* lat *9* ° *D W* it | ⊤ τω υψιστω *Θφ pc* *11* ⌜ οψιας *B*ℵ*DΘpl*; Wh | □ *Bpc*; [h] *13* ⌜ ως ευρησων τι *0188 Θpc* : ιδειν εαν τι εστιν *D* | ⌜ ελθ. δε ουδ. ευρ. εν αυτη *0188* (*pc*) : και μηδεν ευρων *D* it *14* ⌜ μηδεις απο σ. κ. φ. εις τ. αι. *0188*. *15* ⌜ εισελθων εις Ιερ. και οτε ην εν τω ιερω *D* | ⊤ (J 2,15) εξεχεεν *WΘpc* | ⌜ ανεστρ- *0188* (Or). : — *D k* sy^{s}. *16* ⌜ διενεγκειν τινα *0188* | ⁝. W *17* ° *Bpc*; ℋ | °²*p*) *0188 DΘal* it | ⌜*p*) εποιησατε 𝔖ℵ*Dal*(⌜*Θ pm*); s : *txt Bpc* *18* ⌜ -σσοντο ℵ*al*; T *19* ⌜ -ευετο ℵ*C*ℵ*DΘpm*; Th : *txt B W al*

πορευόμενοι πρωὶ εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην
21 ἐκ ῥιζῶν. καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ·
22 ῥαββί, ἴδε ἡ συκῆ ἣν κατηράσω ἐξήρανται. καὶ 124,6
J 14,1. ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· ⊤ἔχετε πίστιν
Mt 17,20! 23 θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει
τούτῳ· ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ
Jc 1,6. μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἀλλὰ ⌜πιστεύῃ
24 ὅτι ὃ λαλεῖ γίνεται, ἔσται⌝ αὐτῷ. διὰ τοῦτο λέγω 125,4
Mt 7,7! 18,19. ὑμῖν, πάντα ὅσα προσεύχεσθε καὶ αἰτεῖσθε, πι-
Mt 5,23. 25 στεύετε ὅτι ⌜ἐλάβετε, καὶ ἔσται ὑμῖν. καὶ ὅταν 34
126,6
⌜στήκετε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατά
Mt 6,14 s. τινος, ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς
ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν.⊤

27–33:
Mt 21,23–27. 27 Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα. καὶ ἐν τῷ 35
L 20,1–8. 127,2
ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύ-
28 τεροι⊤, | καὶ ἔλεγον αὐτῷ· ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα
ποιεῖς; ἢ τίς σοι ⌜ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην⌝ ἵνα
29 ταῦτα ποιῇς; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἐπερω-
τήσω ὑμᾶς ἕνα λόγον, καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ
30 ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. τὸ βά-
πτισμα τὸ Ἰωάννου ἐξ ⌜οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων;
31 ἀποκρίθητέ μοι. | καὶ ⌜διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς
λέγοντες·⊤ ἐὰν εἴπωμεν· ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· διὰ τί
32 ○οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; | ἀλλὰ εἴπωμεν· ἐξ
Mt 21,26! ἀνθρώπων; — ἐφοβοῦντο τὸν ⌜ὄχλον· ἅπαντες γὰρ
33 ⌜εἶχον τὸν Ἰωάννην ⌜ὄντως ὅτι⌝ προφήτης ἦν. καὶ
ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ λέγουσιν· οὐκ οἴδαμεν.
καὶ ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν

1–12:
Mt 21,33–46. 12 ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς 36
L 20,9–19. 128,2

---

22 ⊤ει ℵ*DΘal* it(sy^{s}) **23** ⌜πιστευση το μελλον ο αν ειπη γενησεται *D*it **24** ⌜λαμβανετε ℜ*pm* : *p*) λημψεσθε *DΘal* **25** ⌜-κητε *B*ℜ*al* ; h^{a} S : στητε ℵ. : *txt CDΘpm* | ⊤ (*cf.* Mt 6,15) (**26**) ει δε υμεις ουκ αφιετε, ουδε ο πατηρ υμων ο εν τοις ουρανοις αφησει τα παραπτωματα υμων. (*C*)ℜΘ*al* (*D*)*al* latsy^{p}) ; W **27** ⊤*p*) του λαου *D* **28** :, W | ⌜2 3 4 1 (P^{45})ℜ*pm* ; T **30** ⌜ουρανων *D*. **31** ⌜ελογ- ℜ*al* ; S | ⊤τι ειπωμεν *DΘal* ; s | ○ *C***LWal* itsy ; [H] **32** ⌜λαον ℜ*DΘpm* ; T | ⌜ηδειαν *DΘal* it ; ⊣h^{r}⊢ | ⌜2 1 ℜ *33 al* : 2 ℵ**Θal c k* sy^{s} : οτι αληθως *D*lat : *txt* 𝔓*pc*

ἐν παραβολαῖς λαλεῖν. ἀμπελῶνα ἄνθρωπος ⊤ἐφύ- Is 5,1 s.
τευσεν, καὶ περιέθηκεν φραγμὸν καὶ ὤρυξεν ὑπο-
λήνιον καὶ ᾠκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν
γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. καὶ ἀπέστειλεν πρὸς 2
τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα ⌜παρὰ τῶν
γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τῶν καρπῶν τοῦ ἀμπελῶνος⌝·
¹καὶ λαβόντες αὐτὸν ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν⊤. 3
¹καὶ πάλιν ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· 4
κἀκεῖνον⊤ ἐκεφαλαίωσαν καὶ ⌜ἠτίμασαν⌝. καὶ ἄλλον 5
ἀπέστειλεν· κἀκεῖνον ἀπέκτειναν, καὶ πολλοὺς
ἄλλους, οὓς μὲν δέροντες, οὓς δὲ ἀποκτέννοντες.
¹ἔτι ἕνα εἶχεν·, υἱὸν ἀγαπητόν· ἀπέστειλεν αὐτὸν 6
⌜ἔσχατον πρὸς αὐτοὺς⌝ λέγων ὅτι ἐντραπήσονται H 1,1 s.
τὸν υἱόν μου. ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ πρὸς ἑαυτοὺς 7
εἶπαν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀπο-
κτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία.
¹καὶ λαβόντες ἀπέκτειναν αὐτόν, καὶ ἐξέβαλον 8 H 13,12 s.
αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. τί⊤ ποιήσει ὁ κύριος 9
τοῦ ἀμπελῶνος; ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς
γεωργούς, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. οὐδὲ 10
τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε·

λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, Ps 118,22 s.
οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· Act 4,11. R 9,33.
1 P 2,6–8.
παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη, 11
καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;

29,1 ¹Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν 12 14,1. Mt 21,26!
ὄχλον· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παρα-
βολὴν εἶπεν. καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον.
13–17:
747 Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐτόν τινας τῶν Φαρι- 13 Mt 22,15–22.
30,2 σαίων καὶ τῶν Ἡρῳδιανῶν ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσιν L 20,20–26.
3,6!
λόγῳ. ⌜καὶ⌝ ⊙ἐλθόντες ⌜λέγουσιν αὐτῷ⌝· διδάσκαλε, 14

---

1 ⊤τις *WΘpc* **2** ⌜*p*) απο του καρπου τ. α. δωσουσιν αυτω *D* it(sy) **3** ⊤προς αυτον *D ab ff²*. **4** ⊤*p*) λιθοβολησαντες *CRΘpm* | ⌜απεστειλαν ητιμωμενον *CRΘpm* : *txt* Ϩ(*D*) **6** : —, T | ⌜231 *Rpm* : 23 *788pc* sy^{s} : 1 *D* it **9** ⊤*p*) ουν ℵ*CRDΘpl*; S : *txt* *Bpc* **14** ⌜οι δε *RΘpl*; δ | ⊙*D k* sy^{s} | ⌜επηρωτων αυτον οι Φαρισαιοι *Dpc* it : ηρξαντο ερωταν αυτον εν δολω λεγοντες *G*(*WΘ*)λφ it (sy^{s}); δ

2 K 11,15. οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ οὐ μέλει σοι περὶ
οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων,
ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις·
⸢ἔξεστιν ⸣δοῦναι ⸢κῆνσον Καίσαρι⸣ ἢ οὔ; δῶμεν ἢ μὴ
15 δῶμεν; ὁ δὲ ⸢εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν εἶπεν
αὐτοῖς· τί με πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον ἵνα
16 ἴδω. ⁞ οἱ δὲ ἤνεγκαν. καὶ λέγει αὐτοῖς· τίνος ἡ
εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ·
R 13,7. 17 Καίσαρος. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν ○αὐτοῖς· τὰ Καίσαρος
ἀπόδοτε Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. καὶ
ἐξεθαύμαζον ἐπ' αὐτῷ.⊤

18–27:
Mt 22,23–33. L 20,27–38. 18 Καὶ ἔρχονται ⊤Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες 38
λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι, καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν
Act 23,8. 19 λέγοντες· ⁞ διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι
Dt 25,5 s. ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ καὶ ⸢καταλίπῃ γυναῖκα
Gn 38,8. καὶ μὴ ἀφῇ τέκνον, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ
τὴν γυναῖκα καὶ ⸢ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ
20 αὐτοῦ. ⁞ ⸢ἑπτὰ ἀδελφοὶ ἦσαν⸣· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβεν
γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆκεν σπέρμα·
21 ⁞ καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπέθανεν ⸢μὴ
22 καταλιπὼν⸣ σπέρμα· καὶ ⸢ὁ τρίτος ὡσαύτως· ⁞ καὶ οἱ
ἑπτὰ⸣ οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. ἔσχατον πάντων καὶ ἡ
23 γυνὴ ἀπέθανεν. ἐν τῇ ἀναστάσει, □ὅταν ἀναστῶσιν,⸜
(Is 4,1.) τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν
24 γυναῖκα. ἔφη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐ διὰ τοῦτο πλα-
νᾶσθε μὴ ⸢εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν
25 τοῦ θεοῦ⊤; ⁞ ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε
γαμοῦσιν οὔτε ⸢γαμίζονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς⊤ ἄγγελοι

---

14 ⸢*p*) ειπε ουν ημιν ει εξ. ημας (*C*)*D*(*Θal*) it | ⸦ 2 3 1 ℜ*pm*; T | ⸢επικεφαλαιον *DΘ* 565 *k*; ⸤h^{r}⸥ *15* ⸢ιδων 𝔓^{45vid} ℵ*D*^{pc}it; T *17* ○𝔓^{45vid}*BD*.; H | ⊤(*hic* Joh. 7,53—8,11 comm) *18* ⊤*οι 565 pc* *19* ⸢εχη *D* (σχη *Θ*) *pc* itsy^{s} | ⸢-σει *CHal*; h^{a} *20* ⸢*p*) ησ. ουν παρ ημιν επτα αδ. *D*(*Θpc*)it *21* ⸢και ουδε αυτος (+ ουκ *D*.) αφηκεν ℜ(*D*,*Θ*)*pl*; s *21. 22* ⸢ωσαυτως ελαβον αυτην οι επτα και *D*(*pc*) *23* □*p*) 𝔖*Dpc kr* sy^{p}; H : *txt* ℜ*Θ pl* latsy^{s}; h^{r} *24* ⸢γινωσκοντες *D* it Or | ⊤οιδατε *D*. *25* ⸢γαμισκ- *WΘ* : γαμιζουσιν *D* | ⊤*οι BWΘpc*; Wh

ᵀἐν τοῖς οὐρανοῖς. περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ὅτι ἐγεί- 26
ρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωϋσέως ἐπὶ
τοῦ βάτου πῶς εἶπεν αὐτῷ ὁ θεὸς λέγων· ἐγὼ ὁ Ex 3,2.6. Mt 8,11. L 16,22.
θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ᵀθεὸς Ἰσαὰκ καὶ ᵀθεὸς Ἰακώβ; ¹οὐκ 27 9,4.
ἔστιν ᵀθεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ᵀζώντων. ᵀ²πολὺ πλανᾶσθε.

39 31,6 Καὶ προσελθὼν εἷς τῶν γραμματέων, ἀκούσας 28 28–31: Mt 22,35–40. L 10,25–28.
αὐτῶν συζητούντων, ⌜εἰδὼς ὅτι καλῶς ἀπεκρίθη
αὐτοῖς, ἐπηρώτησεν αὐτόν ᵀ· ποία ἐστὶν ἐντολὴ R 13,9. E 6,2.
πρώτη πάντων; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς ὅτι πρώτη 29
ἐστίν· ἄκουε, Ἰσραήλ, κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν· ⌜κύριος Dt 6,4 s. R 3,30.
εἷς ἐστιν, ¹καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ 30
ὅλης ᴼτῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης ᴼ²τῆς ψυχῆς σου
□καὶ ἐξ ὅλης ᴼ³τῆς διανοίας σου᾽ καὶ ἐξ ὅλης τῆς
ἰσχύος σου ᵀ. ¹δευτέρα ⌜αὕτη· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον 31 Lv 19,18.
σου ὡς σεαυτόν. μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ J 15,12.
2,10 ἔστιν. ᴼκαὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεύς· καλῶς, 32 L 20,39.
διδάσκαλε·, ἐπ᾽ ἀληθείας εἶπες ὅτι εἷς ἐστιν ᵀκαὶ Dt 4,35; 6,4 s.
οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ· καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν 33
ἐξ ὅλης ᴼτῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς ⌜συνέσεως καὶ
ἐξ ὅλης ᴼ²τῆς ⌜ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον
ὡς ἑαυτὸν ⌜²περισσότερόν ἐστιν πάντων τῶν ὁλο- 1 Sm 15,22.
καυτωμάτων καὶ ᵀθυσιῶν. καὶ ὁ Ἰησοῦς, ἰδὼν 34
ᴼαὐτὸν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ· οὐ Act 13,7; 26,27–29.
μακρὰν ᴼ²εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ.
33,2 *καὶ ⌜οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν⌝ ἐπερωτῆσαι·. Mt 22,46. L 20,40.

40 34,2 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν διδάσκων ἐν 35 35–37: Mt 22,41–45. L 20,41–44.
τῷ ἱερῷ· πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ χρι-
στὸς υἱὸς Δαυίδ ἐστιν; αὐτὸς Δαυὶδ εἶπεν ᴼἐν τῷ 36 J 7,42. 2 Sm 23,2.
πνεύματι τῷ ἁγίῳ·

---

25 ᵀοι **BℵΘ***al*; Wh **26** ᵀ*p*) *bis* ὁ **ℌℵΘ***pl*; T : *txt* **BD** **27** ᵀo **ℵCℵ***al*; Th : o θεος **Θ** 33 *al* : *txt* **BD***al* | ᵀθεος **ℵ***al*; δ | ᵀ²υμεις ουν **ℵDΘ***pl*; δ **28** ⌜ιδων **ℵ*CDΘ***pm*; T | ᵀ*p*) λεγων· διδασκαλε **D** it **29** :, h | ⌜deus *il* vg : — ***Fabk*** sy^{s} **30** ᴼ **BD***pc*; ℋ | □ **D***pc* it | ᴼ² *et* ᴼ³ **B** | ᵀ*p*) αὐτη πρωτη εντολη **ℵD**(**Θ**)*pl* **31** ⌜*p*) δε ομοια ταυτη **D***al*(**ℵΘ***pm*) **32** ᴼ**B** sy; ℋ | :. comm | ᵀo θεος **DΘ***pm* it sy^{s} **33** ᴼ**B***pc*; ℋ | ⌜δυναμεως **DΘ** 565 it | ᴼ² ℵ* | ⌜ψυχης **D***pc*(**ℵ***pm*) | ⌜²πλειον **ℵDΘ***pl* | ᵀτων ℌ 565*pm*; T : *txt* **Bℵ** **D**Θ*al* **34** ᴼℌ**DΘ***al*; [H] : *txt* **Bℵ***pm* | ᴼ²ℵ**pc*; [H] | ⌜1324 **φ** : 1342 **W** : 134 **DΨ***pc* aeg | :, *et ante* και ουδ. *dist.* W **36** ᴼ**B**

Ps 110,1. *εἶπεν* ⊤*κύριος τῷ κυρίῳ μου·* ⌜*κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου* ⌜*ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου.*

37 ⌈*αὐτὸς Δαυὶδ λέγει αὐτὸν κύριον, καὶ πόθεν*
Lc 19,48; 21,38. *αὐτοῦ ἐστιν υἱός;*

38–40: Mt 23,1–36. L 20,45–47. 38 *Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως.* ⌈⌜*Καὶ* 135,2
ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ⌉ *ἔλεγεν*⊤*·* *βλέπετε ἀπὸ τῶν*
L 14,7. J 5,44. *γραμματέων τῶν θελόντων ἐν* ⌜*στολαῖς περιπατεῖν*
39 *καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς* ⌈*καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν*
(Jc 1,27.) 40 *τοῖς δείπνοις*⌉*·* *οἱ κατέσθοντες τὰς οἰκίας τῶν* 136,8
1 Th 2,5. *χηρῶν*⊤ *ᵒκαὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι*⌉*·* *οὗτοι*
41–44: L 21,1–4. 41 *λήμψονται περισσότερον κρίμα.* *Καὶ* ⌜*καθίσας* 41 148
2 Rg 12,10. ⌜*κατέναντι τοῦ γαζοφυλακείου ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος*
J 8,20. □*βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλακεῖον·* *καὶ πολλοὶ*
42 *πλούσιοι* ⌈*ἔβαλλον πολλά·* ⌜*καὶ ἐλθοῦσα μία*⌉ *χήρα*
43 *ᵒπτωχὴ ἔβαλεν λεπτὰ δύο, ὅ ἐστιν κοδράντης.* *καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς·* *ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ*
1 Chr 29,9.17. *πλεῖον πάντων* ⌜*ἔβαλεν τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γα-*
L 12,15. 2 K 8,12. 44 *ζοφυλακεῖον·* *πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον, αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.*

1–37: Mt 24,1–36. L 21,5–36. **13** *Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ λέγει* 49
αὐτῷ εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· *διδάσκαλε, ἴδε* 137,2
2 *ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί*⊤*.* *καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ·* ⌜*βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας*
Jr 7,14. *οἰκοδομάς;* ⊤*οὐ μὴ ἀφεθῇ*⊤ *λίθος ἐπὶ λίθον ὃς*
3 *οὐ μὴ καταλυθῇ*⊤²*.* *Καὶ καθημένου αὐτοῦ* 42 138,2

---

36 ⊤ο 𝔖ℜΘ*pl*; T : *txt* **BD** *pc* | ⌜*καθισον* **B**.; Wh | ⌜*p*) *υποποδιον* ℵℜΘ*pl*; T : *txt* **BD** *pc* **38** ⌜ο δε διδασκων αμα **D**(Θ*pc*) it | ⊤*αυτους* ℜ**D**Θ*pm* | ⌜porticis (= στοαις) sy$^{s.pal}$. **39** :, *et* **40** :· ℵ **40** ⊤*και ορφανων* **D***al* it; ⊣h^{r}⊢ | ᵒ**D** latsy **41** ⌜*εστως* **W**ΘΦ*pc* sy^{s} Or | ⌜*απεναντι* **B***al*; Wh | □**D**. **42** ⌜*ελθ. δε αμα* **D**(Θ) | ᵒ**D**Θ*pc* it **43** ⌜*βεβληκεν* ℜ*pm*; T **13,1** ⊤*p*) *του ιερου* **D** it. **2** ⌜*p*) *ου βλ.* Θ 565 it : *βλεπετε* **D***pc* it | ⊤*p*) *αμην λεγω υμιν οτι* **D**(Θ*al*) it | ⊤²*p*) *ωδε* 𝔖**D**Θ*pm* itsy; H : *txt* ℜ*al* | ⊤²(14,58) *και δια τριων ημερων αλλος αναστησεται ανευ χειρων* **DW** it Cypr.; ⊣h^{r}⊢

εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἐπη-
ρώτα αὐτὸν κατ' ἰδίαν ⸢Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Mt 17,1!
Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας· εἰπὸν ἡμῖν, πότε ταῦτα 4
ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα συντε-
λεῖσθαι πάντα; ¦ὁ δὲ Ἰησοῦς ⸢ἤρξατο λέγειν⸣ αὐτοῖς· 5
βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. πολλοὶ ἐλεύσονται 6
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ J 5,43.
πολλοὺς πλανήσουσιν. ὅταν δὲ ⸢ἀκούσητε πολέμους 7
καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ ⸢θροεῖσθε· δεῖ ⸢γενέσθαι, Dn 2,28.
ἀλλ' οὔπω τὸ τέλος. ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπ' 8 Is 19,2.
ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν. ἔσονται σεισμοὶ 2 Chr 15,6.
κατὰ τόπους, ἔσονται λιμοί· ⸢ἀρχὴ ὠδίνων ταῦτα.
39,1 ¦⸢Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς· παραδώσουσιν ⸢ὑμᾶς⸣ 9 9—13:
εἰς συνέδρια καὶ εἰς συναγωγὰς δαρήσεσθε καὶ ἐπὶ Mt 10,17—22.
ἡγεμόνων καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ, L 21,12—17.
1,44; 6,11.
40,6 εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη 10 16,15. Ap 14,6.
41,2 πρῶτον δεῖ κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. καὶ ὅταν 11
ἄγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ ⸢προμεριμνᾶτε τί
λαλήσητε, ἀλλ' ὃ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ,
τοῦτο λαλεῖτε· οὐ γάρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες
ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. καὶ παραδώσει ἀδελ- 12
φὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ
ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν Mch 7,6.
αὐτούς· καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ 13
τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος Mt 10,22!
42,6 σωθήσεται. Ὅταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς 14 Dn 12,11; 9,27.
ἐρημώσεως ἑστηκότα ὅπου οὐ δεῖ, ὁ ἀναγινώσκων Dn 12,4.
42,2 νοείτω, * τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς Ez 7,16.
τὰ ὄρη, ¦⸢ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω ⸢μηδὲ 15
εἰσελθάτω ⸢τι ἆραι⸣ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ¦καὶ ὁ εἰς 16

---

3 ⸢ο ℵ*DΘal*; T *4* :; T | :². H *5* ⸢*p*) ειπεν *DΘal* *7* ⸢ακουητε *B*; h : -ετε *φ* : -σετε *69* | ⸢θορυβεισθε *Dpc* | ⸢*p*) γαρ ℜ*DΘpl*; S : *txt* ℵ*B***W* *8* ⸢και ταραχαι ℜ*Θpl q* sy; Wh^{r} | ⸢αρχαι ℜ*al*; W *9* ⸢ειτα υμ. αυτους παραδ. *D*(*Θ*)*pc* it | ⸢γαρ ℵℜ*pm* : *txt* *Bpc* sy^{s} | :, comm *10* ⸢εν πασι τοις εθνεσιν *D ff*^{2} (sy^{p}) *11* ⸢*p*) προμελετατε Ψ : -ριμνησητε μηδε προμελ-*Θpc* | ⸢μηδε μελετατε ℜ*pm* *14* ⸢τι αναγινωσκει *Dg*^{2}(*a*, *n*) *15* ⸢ο δε ℵℜ*al*; Th : και ο *DΘal* latsy : *txt* *Bal* | ⸢εις την οικιαν ℜ*DΘpl*; S | ⸣ℵℜ*DΘpl*; T

τὸν ἀγρὸν μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω ἆραι τὸ
L 23,29. 17 ἱμάτιον αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις 144,2
18 καὶ ταῖς ⌜θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. προσ- 145,6
19 εύχεσθε δὲ ἵνα μὴ ⌜γένηται χειμῶνος⌝· ἔσονται 146,2
Dn 12,1. γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλῖψις, οἷα οὐ γέγονεν
Joel 2,2. τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως □ἣν ἔκτισεν ὁ θεὸς ⌝ἕως
20 τοῦ νῦν ⌜καὶ οὐ⌝ μὴ γένηται. καὶ εἰ μὴ ἐκολό- 147,6
βωσεν κύριος τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα
σάρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς οὓς ἐξελέξατο ἐκο-
21 λόβωσεν τὰς ἡμέρας. καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· 148,2
22 ἴδε ὧδε ὁ χριστός, ⌝ἴδε ἐκεῖ, μὴ ⌜πιστεύετε· ⌝ἐγερθή- 149,6
Dt 13,2. σονται ⌜δὲ □ψευδόχριστοι καὶ ⌝ψευδοπροφῆται καὶ
Ap 13,13! ⌜ποιήσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν,
J 16,1.4! 23 εἰ δυνατόν, τοὺς ἐκλεκτούς. ὑμεῖς δὲ βλέπετε· ⌝προ-
24 είρηκα ὑμῖν πάντα. Ἀλλὰ ἐν ἐκείναις ταῖς 150,2
Is 13,10. ἡμέραις μετὰ τὴν θλῖψιν ἐκείνην ὁ ἥλιος σκοτι-
σθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς,
Is 34,4. 25 ⌝καὶ οἱ ἀστέρες ἔσονται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ⌜πίπτοντες,
H 12,26 s. καὶ αἱ δυνάμεις ⌜αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς⌝ σαλευθήσονται.
Dn 7,13. 26 ⌝καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχό- 151,2
1 Th 4,16. μενον ⌜ἐν νεφέλαις⌝ μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ
Zch 2,10[6]. 27 δόξης. καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους καὶ
Dt 30,4. (Mt 13,41.) ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς [αὐτοῦ] ἐκ τῶν τεσσάρων
28 ἀνέμων ἀπ' ἄκρου γῆς ἕως ἄκρου οὐρανοῦ. Ἀπὸ
δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν ⌜ἤδη
ὁ κλάδος αὐτῆς⌝ ἁπαλὸς γένηται καὶ ⌜ἐκφύῃ τὰ
29 φύλλα, ⌜γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· οὕτως
Jc 5,9. καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε
30 ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι
οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη μέχρις ⌜οὗ ταῦτα

---

17 ⌜-ζομεναις *D28*. *18* ⌜*p*) γεν. η φυγη υμων *Ϙpm* : γενωνται *D*vg : *txt* *Bℵ*W*(*Θ*) | ⌝*p*) η σαββατου *L*(*al*) *19* □*p*) *DΘ al* it | ⌜ουδε *D*(*Θal*) *21* ⌝και *B* ; W : ἢ *ϘDΘal* | ⌜*p*) -ευσητε *Θpm* *22* ⌜*p*) γαρ *ϘϘDΘpl* ; H : *txt* *ℵC* | □*Dpcik* ; W | ⌜*p*) δωσουσιν *ϘϘpl* ; H : *txt* *DΘpca* *23* ⌝*p*) ιδου *ϘϘDΘpl* ; s : *txt* *BWpc* it *25* ⌜εκπιπτ- *Ϙpm* ; S | ⌜*p*) των ουρανων *Dal* itsy *26* ⌜*p*) εν -λη *WΘpc* : *p*) επι των νεφελων *D* sy^{s}. *27* [+ *p*) *ϘϘΘpl* ; W : — *DLpc* it ; T *28* ⌜4 1 2 3 *Ϙal* ; T | ⌜(ἐκφυῇ *EKal*) | ⌜-σκεται *B*^{3}*DΘal* *30* ⌜οτου *B*. ; W

πάντα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύ- 31
σονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ ⊤παρελεύσονται.
50 ¦Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς 32 Mt 24,36!
52,6 οἶδεν, οὐδὲ ⌜οἱ ἄγγελοι⌝ ἐν οὐρανῷ □οὐδὲ ὁ υἱός⌝, εἰ
53,6 μὴ ὁ πατήρ. Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε⊤· οὐκ οἴδατε 33 Mt 26,41. E 6,18.
54,2 γὰρ πότε ὁ καιρός ○ἐστιν. ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος 34 Mt 25,14;
(16,19.)
ἀφεὶς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καὶ δοὺς τοῖς δούλοις L 19,12.
αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, ἑκάστῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ
55,2 τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ. γρηγορεῖτε 35 Mt 24,42.50.
Act 20,31.
οὖν· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας Ap 3,20.
ἔρχεται, ἢ ὀψὲ ἢ μεσονύκτιον ἢ ⌜ἀλεκτοροφωνίας L 12,38.
ἢ πρωΐ· μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης εὕρῃ ὑμᾶς καθεύ- 36 Mt 25,5.
δοντας. ⌜ὃ δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσιν λέγω⌝, γρηγορεῖτε. 37

56,1 Ἦν δὲ τὸ πάσχα □καὶ τὰ ἄζυμα⌝ μετὰ δύο 14 1. 2:
Mt 26,1—5.
57,6 ἡμέρας. * καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ- L 22,1 s.
ματεῖς πῶς αὐτὸν □2 ἐν δόλῳ⌝ κρατήσαντες ἀποκτεί- 12,12.
νωσιν. ἔλεγον γάρ· ⌜μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε⌝ 2
ἔσται θόρυβος τοῦ λαοῦ.
3—8:
51 Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σί- 3 Mt 26,6—13.
J 12,1—8.
158,1 μωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ ἦλθεν γυνὴ (L 7,36—38.)
ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου □νάρδου πιστικῆς ⌜πο- Mt 8,2!
λυτελοῦς⌝· ⌜συντρίψασα ⌜2τὴν ἀλάβαστρον κατέχε-
εν αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς. ⌜ἦσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες 4
πρὸς ἑαυτούς⌝· εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη □τοῦ μύρου⌝ (J 6,12.)
γέγονεν; ἠδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι 5
○ἐπάνω ⌜δηναρίων τριακοσίων⌝ καὶ δοθῆναι τοῖς (10,21.) Mt 9,30!
πτωχοῖς· καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. ὁ δὲ Ἰησοῦς 6

---

31 ⊤*p*) *μη rell*; Th : *txt* ***BD***. *32* ⌜*οι αγγ. οι* ***CRal***; W : *αγγελος* ***B***; h : *txt* ***ℌDΘpm*** | □*983pc* *33* ⊤(14,38) *και προσευχεσθε* ***ℌRΘpl*** lat(sy^{s}); S : *txt* ***BD*** it | ○ ***DW***$^{ac.}$; [H] *35* ⌜ *-νιου* ***D***. *37* ⌜*εγω δε λεγω υμιν* ***D***(***Θ***)*pc* it : quod autem uni dixi, omnibus vobis dico *k*. **14,1** □ ***Daff***^{2} | □^{2} ***Dair***. *2* ⌜*μηποτε εν τη ε*. ***D*** *3* □ ***D***. | ⌜*p*) *-τιμου* ***AGΘal*** | ⁚, — h | ⌜*και θρυσασα* ***DΘ*** *565*. | ⌜^{2}*τον* ***ℵ*Dpm***; T : *το* ***GΘal*** : *txt* ***ℌ*** *4* ⌜*οι δε μαθηται αυτου διεπονουντο και ελεγον* ***DΘpcaff***^{2}***ir***; ⊣h^{r}⊢ | □ ***Wλpcacl*** sy^{s} *5* ○ *954pcck* sy^{s} | ⌟(J 12,5) ***BRpl***; Wh

L 11,7! 3 J 5. Dt 15,11. εἶπεν· ἄφετε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρέχετε;
7 καλὸν ἔργον ἠργάσατο ἐν ἐμοί. ¦ πάντοτε γὰρ τοὺς
πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε
2,20. δύνασθε ⁰αὐτοῖς ᵀεὖ ποιῆσαι, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε
(Act 3,6.) 16,1. 8 ἔχετε. ὃ ἔσχεν ἐποίησεν· προέλαβεν μυρίσαι ˹τὸ 159,4
9 σῶμά μου˺ εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. ἀμὴν δὲ λέγω
ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον ᵀεἰς ὅλον
τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται εἰς
10. 11: Mt 26,14–16. L 22,3–6. 10 μνημόσυνον αὐτῆς. Καὶ ᵀἸούδας ᵀΓΓἸσκαριώθ, ὁ 52
εἷς τῶν δώδεκα, ἀπῆλθεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ἵνα 160,2
11 ˹αὐτὸν παραδοῖ˺ ⁰αὐτοῖς. οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν
καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι. καὶ ἐζήτει
πῶς αὐτὸν εὐκαίρως παραδοῖ.
12–16: Mt 26,17–19. L 22,7–13. Ex 12,14–20. 1 K 5,7. 12 Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων, ὅτε τὸ 45
πάσχα ἔθυον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ·
ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἑτοιμάσωμεν ᵀἵνα φάγῃς
13 τὸ πάσχα; καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν,
Mt 17,27. καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος
14 βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ, ¦ καὶ ὅπου ἐὰν
11,3. εἰσέλθῃ εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ ὅτι ὁ διδάσκαλος
λέγει· ποῦ ἐστιν τὸ κατάλυμά μου, ὅπου τὸ πάσχα
15 μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; καὶ αὐτὸς ὑμῖν
δείξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμένον ⁰ἕτοιμον· καὶ ἐκεῖ
16 ἑτοιμάσατε ἡμῖν. καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ ᵀκαὶ
17–21: Mt 26,20–25. L 22,14.21–23. J 13,21–26. ἦλθον εἰς τὴν πόλιν καὶ ˹εὗρον καθὼς εἶπεν αὐ- 53
17 τοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. Καὶ ὀψίας 161,4
18 γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. καὶ ἀνα- 46
κειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων ὁ Ἰησοῦς εἶπεν·
Ps 41,10. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με,
19 ˹ὁ ἐσθίων˺ μετ' ἐμοῦ. ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν 162,1

---

7 ⁰ℵ*pc; T | ᵀ παντοτε *Bpc*; [H] *8* ˹ 3 1 2 *CRpm*; T *9* ᵀ *p*) τουτο *CRΘpm* : μου sy^{s} : *txt BℵDal* it *10* ᵀ o *Ral*; s | ᵀ o *RΘpm*; S | ˹ -ιωτης *Rpl* vg^{cl} : Σκαριωτης *D* it vg^{codd} sy : *txt* ℌ*Θ* 565 | ˹ προδοι αυτον *D*(*Θpc*) *et* ⁰ *DΘpc* itsy^{s} *12* ᵀ *p*) σοι *DΘal* *15* ⁰ *p*) *A* 565 *al* lat *16* ᵀ αυτου *CRDΘpl*; ℌ | ˹ *p*) εποιησαν *D* it *18* ˹ των εσθιοντων *B*; Wh

αὐτῷ εἷς κατὰ εἷς· μήτι ἐγώ⊤; ¦ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· 20
εἷς⊤τῶν δώδεκα, ὁ ⌜ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς J 6,70.
τὸ [ἓν]τρύβλιον. ὅτι ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει 21
καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ
ἐκείνῳ δι' οὗ□ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου〉 παραδίδοται·
*καλὸν⊤αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.
¦Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν⊤ ἄρτον εὐλογήσας 22 22–25:
ἔκλασεν καὶ ⌜ἔδωκεν αὐτοῖς⊤καὶ εἶπεν· ○λάβετε⊤2· Mt 26,26–29.
τοῦτό ○2ἐστιν τὸ σῶμά μου. καὶ λαβὼν⊤ποτήριον 23 L 22,15–20.
εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ 1 K 11,23–25.
πάντες. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτό ἐστιν τὸ αἷμά 24 Ex24,8.Jr31,31.
μου ⌜τῆς διαθήκης〉 τὸ ἐκχυννόμενον ὑπὲρ πολλῶν⊤. Zch9,11.Is53,11
¦ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι⌜οὐκέτι οὐ μὴ πίω〉ἐκ τοῦ 25 H 7,22!
γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης
ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. 26–31:
Mt 26,30–35.
L 22,31–34.39.
Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. 26 Ps113s;115-118.
54 ¦Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς* ὅτι πάντες σκανδα- 27 J 18,1.
λισθήσεσθε, ὅτι γέγραπται· *πατάξω τὸν ποιμένα, Zch 13,7.
καὶ τὰ πρόβατα διασκορπισθήσονται. □ἀλλὰ μετὰ 28 J 16,32.
τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν.〉 Mt 9,36; 10,21!
26,31.
16,7.
¦ὁ δὲ Πέτρος ἔφη ○αὐτῷ· εἰ καὶ πάντες σκανδα- 29 J 13,36–38.
λισθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἐγώ. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ 30
Ἰησοῦς· ⌜ἀμὴν λέγω σοι ὅτι○σὺ○2σήμερον ταύτῃ τῇ
νυκτὶ πρὶν ⌜ἢ δὶς〉 ἀλέκτορα φωνῆσαι〉 τρίς με 72.
ἀπαρνήσῃ. ὁ δὲ ἐκπερισσῶς ἐλάλει· ἐὰν ⌜δέῃ με〉 31 J 11,16.
συναποθανεῖν σοι, οὐ μή σε⌜ἀπαρνήσομαι. ὡσαύτως
[δὲ] καὶ πάντες ἔλεγον. 32–42:
Καὶ ⌜ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα Γεθση- 32 Mt 26,36–46.
μανί, *καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· καθίσατε L 22,40–46.
ὧδε ἕως προσεύξωμαι. καὶ παραλαμβάνει τὸν 33 J 18,1.

---

19 ⊤και αλλος· μητι εγω ℵ*D*Θ*pm* it Or; S *20* ⊤εκ ℵ*D**pm*; S | ⌜-πτιζομενος *D*. | [+ *BC**Θ* 565.; W : — *rell*; T *21* □*D* 700 *a* | 〉*p*) ην 𝔖ℵ*D*Θ*pl*; S : *txt* *BW* it *22* ⊤τον 69 *al* | ⌜εδιδου *Wφ* | ⊤και εφαγον εξ αυτου παντες *et* ○ *k*. | ⊤2*p*) φαγετε ℵ*al* | ○2*W* *23* ⊤το ℵ*al* *24* ⌜το τ. καινης δ. ℵ*pl* latsy : — *ff*2 | ⊤*p*) εις αφεσιν αμαρτιων *Wφ* γ*ca* *25* ⌜ου μη προσθω πειν *D*(Θ)*pc a f* *28* □*vs*. fragm fajjum. *29* ○Θ *30* ⌜ο αλεκτρυων δις κοκ[κυξει . .] fr fajj. | ○*p*) ℵ*CDal* it | ○2*p*) *D*Θ*pc* it | ⌜ἢ *C***pc* : — *p*) ℵ*D*(Θ)*pc* *31* ⌡ℵ*C**ℜ(*D*)Θ*al*; T | ⌜-σωμαι ℵℜ*al*; T | [+ 𝔖ℵ*D*Θ*pl*; T : *p*) — *B*λ*pc* it; W *32* ⌜εξερχ- *W*.

Mt 17,1 ! Πέτρον καὶ ○τὸν Ἰάκωβον καὶ ○τὸν Ἰωάννην μετ' αὐτοῦ,
J 12,27. 34 καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ⌜ἀδημονεῖν, ⌞καὶ λέγει 174,4
Ps 42,6.12; 43,5. Jon 4,9. αὐτοῖς· περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου·
35 μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. καὶ ⌜προελθὼν μικρὸν 175,1
ἔπιπτεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ προσηύχετο ἵνα εἰ δυ-
36 νατόν ἐστιν παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα, ⌞καὶ ἔλεγεν·
R 8,15. G 4,6. ἀββὰ □ὁ πατήρ〉, πάντα δυνατά σοι· παρένεγκε τὸ
10,38. ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· * ἀλλ' ⌜οὐ τί ἐγὼ θέλω 176,1
37 ἀλλὰ τί σύ〉. καὶ ἔρχεται καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς 177,2
καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Σίμων, καθεύ-
38 δεις; οὐκ ⌜ἴσχυσας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; ⌞γρηγο-
ρεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ ⌜ἔλθητε εἰς πει-
Ps 51,14. ρασμόν· * τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ 178,4
39 ἀσθενής. καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο □τὸν 179,6
40 αὐτὸν λόγον εἰπών〉. καὶ ⌜πάλιν ἐλθὼν εὗρεν αὐτοὺς〉
καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ ⌜κατα-
9,6. βαρυνόμενοι, καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί ἀποκριθῶσιν
41 αὐτῷ. καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς· 180,4
καθεύδετε ○τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε⁝· ἀπέχει ⊤·
(2 Sm 24,14.) ⌜ἦλθεν ἡ ὥρα, ἰδοὺ παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
J 14,31. 42 θρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν. ⌞ἐγείρεσθε,
43–50: Mt 26,47–56. L 22,47–53. J 18,2–11. 43 ἄγωμεν· ἰδοὺ ὁ παραδιδούς με ⌜ἤγγικεν. Καὶ 55
εὐθὺς ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος παραγίνεται [ὁ] 181,1
Ἰούδας ⊤εἷς τῶν δώδεκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος ⊤·
μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων παρὰ τῶν ἀρχιερέων
καὶ τῶν γραμματέων καὶ ○τῶν πρεσβυτέρων.
44 ⌞δεδώκει δὲ ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς 182,2
λέγων· ὃν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν· κρατήσατε
45 αὐτὸν καὶ ἀπάγετε ἀσφαλῶς. καὶ □ἐλθὼν εὐθὺς〉
προσελθὼν αὐτῷ λέγει· ῥαββί ⊤, καὶ κατεφίλησεν

---

33 ○*bis* **ℌℜDΘ***pm*; Th : *txt* **BWal** | ⌜ακηδεμ- **D*** **35** ⌜προσελθ- **CℜDΘ***pm*; h : *txt* **BℵWal** latsy^{s} **36** □(Beza *cj*) | ⌜ουχ ο εγω θ. αλλ ο συ θελεις **D**(**Θ***al*) **37** ⌜*p*) -σατε **DΘ***al* it **38** ⌜*p*) εισελθ- **CℜDΘ***pl* : *txt* **Bℵ***pc* **39** □**D** it; [H] **40** ⌜υποστρεψας ευρ. αυτ. παλιν **Cℜ***pm*; T : *txt p*) ℌ(**D** it, **Θ** *pc*) | ⌜-ρουμενοι **DW** : *p*) βεβαρημενοι **CℜΘ***al* **41** ○*p*) **CℜD***al*; [H] | ⁝ ; comm | ⊤(L 22,37) το τελος **DΘ***al* itsy; h^{r} | ⌜και **D** it **42** ⌜ηγγισεν ℵ*C*.; T **43** [+ **B***pc*; W : — ℌℜ**DΘ***pl*; T | ⊤ο Ισκαριωτης **A**(**D**)**Θ***pm*; T | ⊤*p*) πολυς **CℜD** *pm* | ○ℵ*W***pm*; T **45** □**DΘ***pc* it | ⊤ραββι ℜ*al*; S

αὐτόν· οἱ δὲ ἐπέβαλαν τὰς χεῖρας αὐτῷ καὶ ⌜ἐκρά- 46
183,1 τησαν αὐτόν. εἷς δέ °τις □τῶν παρεστηκότων⌝ 47
σπασάμενος °2τὴν μάχαιραν ἔπαισεν τὸν δοῦλον τοῦ
184,1 ἀρχιερέως καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ⌜ὠτάριον. καὶ 48
ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ὡς ἐπὶ λῃστὴν
ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με⁚;
⌞καθ' ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδά- 49
185,6 σκων, καὶ οὐκ⌜ἐκρατήσατέ με· * ἀλλ' ἵνα πληρω-
θῶσιν αἱ γραφαί. καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον 50 J 16,32.
186,10 πάντες. ⌜Καὶ νεανίσκος τις⌝⌜συνηκολούθει αὐτῷ⌝ 51 (J 18,15.)
περιβεβλημένος σινδόνα ⌜2ἐπὶ γυμνοῦ⌝, καὶ κρατοῦ-
σιν αὐτόν⊤· ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς 52 Am 2,16.
ἔφυγεν⊤.

56 Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα, 53 53.54: Mt 26,57 s. L 22,54 s.
187,1 καὶ συνέρχονται⊤πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύ-
188,4 τεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μα- 54
κρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν
τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν 55–65:
189,2 ὑπηρετῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. Οἱ 55 Mt 26,59–68. L 22,67–71. 63–65. J 18,19–24.
δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ
τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν,
καὶ οὐχ ηὕρισκον· πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν 56
190,6 κατ' αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. καί 57
τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ
λέγοντες⌞ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος ὅτι 58 J 2,19–21; 4,21.23.
ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν °τοῦτον τὸν χειροποίητον 15,29.
καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ⌜ἀχειροποίητον οἰκο- 2 K 5,1.
δομήσω⌝. καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία 59
αὐτῶν. καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς μέσον ἐπηρώ- 60
τησεν τὸν Ἰησοῦν λέγων· οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν⁚⌜τί

---

46 ⌜-τουν *W*. *47* °ℵ*Apc* itsy; [H] | □*p*) *Da*. | °2*Dal*; s | ⌜*p*) ωτιον *CℜΘpl*; s : *txt B*ℵ*Dpc* *48* ⁚· TW *49* ⌜εκρατειτε (*B*)*Ψ*.; h *51* ⌜νεαν. δε τις *D* lat : κ. εις τις νεαν. *ℜΘpl*; T | ⌞ηκολουθει αυτους *D* (*Θal* lat) | ⌜2 γυμνος *Θpc* sy^{p} : — *Wλck* sy^{s} sa. | ⊤οι νεανισκοι *ℜ*(*W*,*Θ*)*pl*; h^{r}s *52* ⊤απ αυτων *ℜDWΘpl* latsy^{s}; δ : *txt Spc c k* sy^{p} *53* ⊤αυτω *BℜPm*; Wh : προς αυτον *Cpc* : αυτου *1 pc* : *txt* ℵ*DΘal* lat *58* °*D* sy^{s}. | ⌜αναστησω αχειρ. *D* it.; ⊣h^{r}⊢ *60* ⁚; H | ⌜οτι *BWpc*; h (δ τι W)

15,5. Is 53,7. 61 οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; ⌜ὁ δὲ ἐσιώπα καὶ
οὐκ ἀπεκρίνατο οὐδέν.⌝ πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπη-
ρώτα αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ· σὺ εἶ □ὁ χριστὸς⌝ ὁ
62 υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ⊤ἐγώ εἰμι, 191,1
Ps 110,1. καὶ ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν
Dn 7,13. καθήμενον τῆς δυνάμεως □καὶ ἐρχόμενον⌝ ⌜μετὰ τῶν
63 νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρήξας 192,6
τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει· * τί ἔτι χρείαν ⌜ἔχομεν 193,2
Lv 24,16. 64 μαρτύρων; ⌊ἠκούσατε ⌜τῆς βλασφημίας⌝⌋· τί ὑμῖν
J 19,7. ⌜φαίνεται; οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν ἔνοχον
65 εἶναι θανάτου. Καὶ ἤρξαντό τινες ἐμπτύειν ⌜αὐτῷ 194,1
□καὶ περικαλύπτειν αὐτοῦ τὸ πρόσωπον⌝ καὶ κολα-
φίζειν αὐτὸν καὶ λέγειν αὐτῷ· προφήτευσον⊤, καὶ
66–72: Mt 26,69–75. L 22,56–62. J 18,17.25–27. 66 οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν ⌜ἔλαβον. Καὶ 47
195,1
ὄντος τοῦ Πέτρου κάτω ἐν τῇ αὐλῇ ἔρχεται μία
67 τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως, ⌊καὶ ἰδοῦσα τὸν
Πέτρον θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει· ○καὶ
68 σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἦσθα τοῦ Ἰησοῦ. ὁ δὲ
ἠρνήσατο λέγων· οὔτε οἶδα οὔτε ἐπίσταμαι· σὺ
τί λέγεις:2. * καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον⊤· 196,1
69 ⌊⌜καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν ⌜ἤρξατο πάλιν⌝ λέ-
γειν⌝ τοῖς παρεστῶσιν ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν.
70 ⌊ ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν
οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ· ἀληθῶς ἐξ
71 αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ⊤. ὁ δὲ ἤρξατο
ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύναι ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄν-
72 θρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. καὶ ○εὐθὺς □ἐκ δευτέρου⌝
ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. * καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ 197,2
30. ῥῆμα ⌜ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς □2ὅτι πρὶν ἀλέκτορα

---

61 ⌜εκεινος δε εσιγα κ. ουδεν απεκριθη **D** | □**Φ** *pc k* **62** ⊤*p*) συ ειπας οτι **ΘΦ** *pc* arm Or | □**D**. | ⌜*p*) επι **Gλ** 33 *al* **63** ⌜εχετε *c k* sy^{s} **64** ⌜την-ιαν (+ του στοματος **W**$^{\Theta}$ *al*) αυτου **D**(**WΘ**)*pm* | :; H | ⌜*p*) δοκει **DΘ***pc* **65** ⌜τω προσωπω αυτου **D**(**Θ**)*pc a f* sy^{p} *et* □**D** *a f* sy^{s} | ⊤νυν **GW***pc* sy^{s} | ⌜ελαμβανον **DGΘ***al*: κατελαβον 579.: εβαλλον **ℵ***al* **67** ○**D**. **68** :· *et* :2; h | ⊤και αλεκτωρ εφωνησεν **CℵDΘ***pl*; Th^{r}: *txt* **ℌW***c* sy^{s} **69** ⌜παλιν δε ιδ. αυτον η παιδ. . . . ηρξατο **DΘ***al* | ⌜ειπεν **B**; Wh **70** ⊤*p*) και η λαλια σου ομοιαζει **ℵΘ***pm*; s **72** ○**ℵ***pm*; S | □ *p*) **ℵ** *Cpc c*; h^{r} | ⌜ὁ **ℵDΘ***pm*; S | □2 **D***a*

57 ⌜ὃὶς φωνῆσαι⌝ τρίς με ἀπαρνήσῃ·⌝* καὶ⌜ἐπιβαλὼν
ἔκλαιεν⌝.

98,2 Καὶ εὐθὺς⊤πρωῒ συμβούλιον ⌜ἑτοιμάσαντες οἱ 15 1: Mt 27,1 s. L (22,66); 23,1. J 18,28.
ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ⊤γραμματέων
99,1 καὶ ὅλον τὸ συνέδριον,*⊤2 δήσαντες τὸν Ἰησοῦν⌜ἀπή-
100,1 νεγκαν καὶ παρέδωκαν Πιλάτῳ. καὶ ἐπηρώτησεν 2 2—5: Mt 27,11—14. L 23,2 s. J 18,29—38.
αὐτὸν ὁ Πιλᾶτος· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;
101,4 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· σὺ λέγεις·. ⌞καὶ κατ- 3
ηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά. ὁ δὲ Πιλᾶτος 4
πάλιν ⌜ἐπηρώτα αὐτόν [λέγων]· οὐκ ἀποκρίνῃ
οὐδέν; ἴδε πόσα σου κατηγοροῦσιν. ὁ δὲ Ἰησοῦς 5
οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πι- 14,61. Is 53,7.
102,2 λᾶτον. Κατὰ δὲ⊤ ἑορτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον 6 6—15: Mt 27,15—26.
103,4 ⌜ὃν παρῃτοῦντο⌝. ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ 7 L 23,17—25. J 18,39—19,1.
τῶν ⌜στασιαστῶν δεδεμένος, οἵτινες ἐν τῇ στάσει
φόνον πεποιήκεισαν. καὶ⌜ἀναβὰς ὁ ὄχλος ἤρξατο 8
αἰτεῖσθαι καθὼς⊤ ἐποίει αὐτοῖς. ὁ δὲ Πιλᾶτος 9
ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων· θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν
βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι διὰ 10 Mt 21,38. J 11,48; 12,19.
104,1 φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν□οἱ ἀρχιερεῖς⌝. οἱ 11
δὲ ἀρχιερεῖς⌜ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν
105,1 Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. ὁ δὲ Πιλᾶτος πάλιν 12
ἀποκριθεὶς ἔλεγεν αὐτοῖς· τί οὖν⊤ποιήσω ⌜[ὃν]
λέγετε⌝ τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; οἱ δὲ πάλιν 13
ἔκραξαν· σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ Πιλᾶτος ἔλεγεν 14 Act 3,13.
αὐτοῖς· τί γὰρ ἐποίησεν κακόν; οἱ δὲ⌜περισσῶς
106,1 ἔκραξαν· σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ Πιλᾶτος⌜βουλό- 15
μενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι⌝ἀπέλυσεν αὐτοῖς

---

72 ⌜φων. ὁ. 𝔎*pm*; T : φων. ℵ*C** *Wpc* it : *txt* ***B*** *Θpc* | ⌞ηρξατο κλαιειν ***D*** *Θpc* lattsy **15,1** ⊤επι το 𝔎*pm*; S : επι τω ***E****al* | ⌜ποιησαντες ***B*** 𝔎*pm*; 𝔎 : εποιησαν *et* ⊤2και ***D*** *Θal* : *txt* ℵ*Cpc* | ⊤των ℵ***D*** *Θal*; T | ⌞*p*) απηγαγον ***C*** *Θal* : απην. εις την αυλην ***D*** it **2** :; h **4** ⌜-τησεν ℵ***C*** 𝔎***D*** *Θpm*; W : *txt* ***B*** *Wal* | [+ 𝔖𝔎***D*** *Θpl*; W : —ℵ**565pc*; T **6** ⊤την ***D***. | ⌜ονπερ ητουντο ***C*** 𝔎*al*; S : ονπερ αν ητ. *Θ* : ον αν ητ. ***D*** *Gal* : ον αν ητ. *Wpc* : *txt* ***B****ℵ**pc* **7** ⌜συστασ- 𝔎*33pm*; W **8** ⌜αναβοησας ***C*** 𝔎*Θpl* sy; s : *txt* ***B***ℵ****D*** latt | ⊤αει ***C*** 𝔎***D*** *pl* lat; 𝔖 **10** □*p*) ***B*** *1al* sy^{s}; [H] **11** ⌜*p*) επεισαν ***D*** *pc* itsy^{a} **12** ⊤θελετε 𝔎***D*** *Θpm*; T | ⌜ον λεγ. ℵ***C*** 𝔎*pm*; T : λεγετε ***B***.; W (, λεγ.,) : — ***D*** *Θal* latsv^{s} **14** ⌜-σοτερως 𝔎*al*; 𝔖 **15** ⌜*1 64 523* ℵ***C*** *Θ* sy; T : *p*) — ***D*** *ff*^{2} *k r*.

τὸν Βαραββᾶν, ⌜καὶ παρέδωκεν⌝ τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας ἵνα σταυρωθῇ.

16–20: Mt 27,27–31. J 19,2 s.

16 Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς 58
αὐλῆς, ὅ ἐστιν πραιτώριον, καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην 207,4
17 τὴν σπεῖραν. καὶ ἐνδιδύσκουσιν αὐτὸν ⊤πορφύραν
καὶ ⌜περιτιθέασιν αὐτῷ ○πλέξαντες ἀκάνθινον στέ-
18 φανον· ǀ καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν· χαῖρε,
19 ⌜βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν
κεφαλὴν καλάμῳ καὶ ἐνέπτυον αὐτῷ, □καὶ τιθέντες
20 τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ⌝. καὶ ὅτε □ἐνέπαιξαν 208,6
αὐτῷ⌝, ἐξέδυσαν αὐτὸν ⊤τὴν πορφύραν καὶ ἐνέδυσαν
αὐτὸν τὰ ⌜ἱμάτια αὐτοῦ⌝. Καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν

21–41: Mt 27,32–56. L 23,26.33–49. J 19,16–30. R 16,13.

21 ἵνα ⌜σταυρώσωσιν ○αὐτόν. καὶ ἀγγαρεύουσιν παρά- 209,1
γοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ,
τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν
22 σταυρὸν αὐτοῦ. καὶ ⌜φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὸν 210,1
Γολγοθὰν τόπον, ὅ ἐστιν ⌜μεθερμηνευόμενος κρα-
(Ps 69,22.) 23 νίου τόπος. καὶ ἐδίδουν αὐτῷ ἐσμυρνισμένον 211,4
24 οἶνον· ⌜ὃς δὲ⌝ οὐκ ἔλαβεν. καὶ ⌜σταυροῦσιν αὐτόν, 59
Ps 22,19. καὶ⌝ διαμερίζονται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ⌜βάλλοντες κλῆρον 212,1
25 ἐπ' αὐτὰ τίς τί ἄρῃ. ἦν δὲ ὥρα ⌜τρίτη καὶ ⌜ἐσταύ- 213,10
26 ρωσαν αὐτόν. καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς αἰτίας 214,1
αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη· ⊤Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥ-
27 ΔΑΙΩΝ. Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσιν δύο λῃστάς, 215,1
29 ἕνα ἐκ δεξιῶν ⊤καὶ ἕνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ ⊤⌝. ⊤²Καὶ 217,6
Ps 22,8; 109,25. οἱ ⌜παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινοῦντες
14,58. τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέγοντες· οὐὰ ὁ καταλύων
30 τὸν ναὸν καὶ οἰκοδομῶν [ἐν] τρισὶν ἡμέραις, ǀ σῶσον

---

15 ⌜παρ. δε **B**; W **17** ⊤*p*) χλαμυδα κοκκινην και **Θal** | ⌜επιτιθ. **D** | ○**D**. **18** ⌜ο -ενς **C*ℜal** **19** □*p*) **Dk** **20** □**D**. | ⊤*p*) την χλαμυδα και **Θal** | ⌜ιδια ιμ. αυτ. **ℵpc**; T : ιμ. τα ιδια **ℜpm**; S : ιδ. ιμ. **Θpc** : ιμ. **D** : *txt* **BCpc** | ⌜-σουσιν **CDΘal**; Th^{a} | ○**ℵDal**; T **22** ⌜αγουσιν **Dφ** lat | ⌜-νον **ℌℜDΘ** *pl*; Th : *txt* **Bpc** **23** ⌜ο δε **CℜΘpl**; 𝔖 : και **D** lat : *txt* **Bℵpc** **24** ⌜*p*) -ρωσαντες αυτον **ℵCℜDΘpl**; 𝔰 : *txt* **Bpc** it | ⌜βαλοντες **LΘal** **25** ⌜(J 19,14) εκτη **Θ**sy^{hmg}; h^{r} | ⌜εφυλασσον **D** it; ⊣h^{r}⊢ **26** ⊤*p*) ουτος εστιν **Dr** sy$^{(s)p}$ **27** ⊤nomine Zoathan *et* ⊤nomine Chammatha *c.* | ⊤²(**28**) (L 22,37; Is 53,12) και επληρωθη η γραφη η λεγουσα· και μετα ανομων ελογισθη. **ℜΘpm** latsy^{p}; h^{r}𝔖 **29** ⌜παραγοντες **D** | [+ **ℌℜpm**; W: — **DΘal**; T

18,2 σεαυτὸν καταβὰς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. °ὁμοίως καὶ 31
οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν
γραμματέων ἔλεγον· ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ
δύναται σῶσαι⁝· ὁ χριστὸς ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ⁝ 32
καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ Mt 16,1.4.
19,2 πιστεύσωμεν. * καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι ⌜σὺν αὐτῷ⌝
20,2 ὠνείδιζον αὐτόν. Καὶ γενομένης ὥρας ἕκτης 33 Am 8,9. Jr 15,9.
σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης.
21,6 ¹καὶ τῇ ἐνάτῃ ὥρᾳ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ· 34
⌜ἐλωῒ⌜ἐλωῒ⌜λαμὰ σαβαχθάνι⌝; ὅ ἐστιν μεθερ- Ps 22,2.
μηνευόμενον· ὁ θεός μου□ὁ θεός μου⌝, εἰς τί⌜ἐγκατ-
έλιπές με; καί τινες τῶν⌜παρεστηκότων ἀκούσαντες 35
22,2 ἔλεγον· ἴδε Ἠλίαν φωνεῖ. δραμὼν δέ τις⊤⌜γεμίσας 36
σπόγγον ὄξους⌜περιθεὶς καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν, Ps 69,22.
λέγων·⌜²ἄφετε ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλίας καθελεῖν
23,1 αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφεὶς φωνὴν μεγάλην ἐξ- 37
60 έπνευσεν. Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη 38
24,2 25,2 εἰς δύο⊤ἀπ' ἄνωθεν ἕως κάτω. Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυ- 39
ρίων ὁ παρεστηκὼς⌜ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι ⌜οὕτως⌝
ἐξέπνευσεν⌝, εἶπεν· ἀληθῶς οὗτος ὁ ἄνθρωπος
26,6 υἱὸς⌜θεοῦ ἦν⌝. Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ 40 L 8,2 s.
μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν αἷς καὶ⌜Μαρία ἡ Μαγδα-
ληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ⌜Ἰω-
σῆτος μήτηρ καὶ Σαλώμη,¹⌜αἳ ὅτε ἦν ἐν τῇ 41
Γαλιλαίᾳ ἠκολούθουν αὐτῷ□καὶ διηκόνουν αὐτῷ⌝,
καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς 42–47: Mt 27,57–61. L 23,50–55. J 19,38–42. Ex 34,25. Dt 21,22 s.
Ἱεροσόλυμα.
61 Καὶ ἤδη ὀψίας ⌜γενομένης, ἐπεὶ ἦν παρασκευή, 42
27,1

---

31 ° *D* it **31.32** ⁝, *et* ⁝. comm **32** ⌜αυτω *Cℜpl* : — *Dpc* **34** ⌜*bis p*) ηλι *DΘpc* it | ⌜λεμα σαβ. ℵ*C*(ℜ)*al* ; T : λαμα ζαφθάνι *D* : *txt B* (*sed* ζαβαφθ-) *Θ*(lat) | □*B* 565. ; [H] | ⌜ωνειδισας *D c i* Porph. ; ⊣h^r⊢ **35** ⌜παρεστωτων ℵ*DΘal*; T : *p*) εστηκοτων *B*(*A*); Wh : *txt Cℜpm* **36** ⊤και 𝔖ℜ*DΘpl*; T : *txt Bpc* | ⌜*p*) πλησας *DΘpc* | ⌜επιθεις *D*. | ⌜²*p*) αφες ℵ*DΘal* **38** ⊤μερη *D* it **39** ⌜εκει ουτως αυτον κραξαντα και *D* | ⌜κραξας εξ. *WΘ* 565 sy^s : ουτ. κραξας εξ. *Cℜpl* : ουτ. εκραξεν *0112 k*. | ⌜*Cℜpm*; T **40** ⌜Μαριαμ *BCWΘpc*; H | ⌜Ιωση ℵ**Cℜpm* : Joseph latsy^s **41** ⌜και *CWpc* : αι και ℜ*DΘpm*; W | □*CDal* **42** ⌜(γιν- Blass *cj*)

43 ὁ ἐστιν ⌜προσάββατον, ¹ἐλθὼν Ἰωσὴφ ᴼὁ ἀπὸ ⌜Ἁριμα-
θαίας, εὐσχήμων βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν
L 2,38! προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, τολμήσας
εἰσῆλθεν πρὸς ᴼ²τὸν Πιλᾶτον καὶ ᾐτήσατο τὸ ⌜σῶμα
44 τοῦ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Πιλᾶτος ⌜ἐθαύμασεν εἰ ἤδη
τέθνηκεν, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα
45 ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ ⌜πάλαι ἀπέθανεν· καὶ γνοὺς
ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδωρήσατο τὸ πτῶμα τῷ
46 Ἰωσήφ. καὶ ἀγοράσας σινδόνα ⌜καθελὼν αὐτὸν ἐνεί- 228,1
λησεν τῇ σινδόνι καὶ ⌜κατέθηκεν αὐτὸν ἐν ⌜²μνήματι
ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισεν
47 λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου ⊤. ἡ δὲ Μαρία 229,6
ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ ⌜Ἰωσῆτος ⌜ἐθεώρουν
ποῦ ⌝τέθειται.

1–8:
Mt 28,1–10.
L 24,1–12.
J 20,1–10.
L 8,2. Mc 14,8a.

16 Καὶ □διαγενομένου τοῦ σαββάτου [ἡ]Μαρία ἡ Μαγ- 62
δαληνὴ καὶ Μαρία ἡ [²τοῦ] Ἰακώβου καὶ Σαλώμη ⌝ 230,8
⊤ἠγόρασαν ἀρώματα ἵνα ⌜ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν ⌝.
1 K 16,2! 2 ¹καὶ ⌜λίαν πρωῒ [τῇ] μιᾷ τῶν σαββάτων ἔρχονται ⌝ἐπὶ 231,1
3 τὸ ⌜μνῆμα, ⌜ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. καὶ ἔλεγον
πρὸς ἑαυτάς· τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ⌜ἐκ
4 τῆς θύρας τοῦ μνημείου ⌝; ¹□καὶ ἀναβλέψασαι θεω-
ροῦσιν ὅτι ⌜ἀνακεκύλισται ὁ λίθος· ⌝ἦν γὰρ μέγας
5 σφόδρα ⊤. καὶ ⌜εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον

---

42 ⌜πρὶν σαββ. ***D*** ***43*** ᴼ ***BD*** *al*; ***ℵ*** | ⌜-θιας ***D*** *al* it vg^{codd} | ᴼ² ***CℵDΘ*** *pl*; S | ⌜πτωμα ***Dk*** sy^{s} ***44*** ⌜-αζεν ***ℵD*** lat.; T | ⌜ηδη ***BDΘ*** *pc* lat; ***ℵ*** ***46*** ⌜*p*) *λαβων* ***Dn***. | ⌜*p*) *εθηκεν* ***ℌDΘ*** *pm*; H : *txt* ***C*ℵ*** *al* | ⌜²*p*) *μνημειω rell*; S : *txt* ***Bℵ*** *1342*. | ⊤*p*) *και απηλθεν* ***D*** *pc* ***47*** ⌜*Ιακωβου* ***D*** *pc* itsy^{s}; h^{r1} : *Ιωση* ***CℵR*** *pm*; h^{r2} : *Ιωσηφ* ***A*** *pc* vg; h^{r3} : *Ιακ. και Ιωσητος* ***Θ*** *pc* | ⌜*εθεασαντο τον τοπον οπου* ***D***(***Θ***) ***16,1*** □***D***(*k*)*n et* ⊤*πορευθεισαι* ***DΘ*** *pc k n* | [+ ***B**** *pc*; W : — ***ℌℵΘ*** *pl*; T | [²+ ***ℌ*** *al*; W : — ***ℵ*CℵΘ*** *pm*; T | ⌜*αυτ. αλειψ.* ***D*** it ***2*** ⌜*ερχονται πρωι μιας σαββατου* ***D*** it | [+ ***ℌΘ*** *al*(***ℵ*** *al*); T : — ***BW***; W | ⌜*μνημειον* ***ℌℵD*** *pl*; H : *txt* ***ℵ*C*WΘ*** *pc* | ⌜-*τελλοντος* ***D*** *c n q*; h ***3*** ⌜ab osteo? Subito autem ad horam tertiam tenebrae diei (die?) factae sunt per totum orbem terrae, et descenderunt de caelis angeli et surgent (-ntes?, -nte eo?, surgit?) in claritate vivi Dei (viri duo? + et?) simul ascenderunt cum eo, et continuo lux facta est. Tunc illae accesserunt ad monimentum, *k*.; h^{r} ***4*** □***DΘ*** *pc* sy^{s} | ⌜*p*) *αποκ- rell*; s : *txt* ***B***(***ℵ***)***L***. | ⊤*και ερχονται και ευρισκουσιν αποκεκυλισμενον τον λιθον* ***DΘ*** *pc* it(sy^{s}) ***5*** ⌜*ελθ-* ***B***; Wh

νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς περιβεβλη- Act 1,10; 10,30.
32,2 μένον στολὴν λευκήν, καὶ ⌜ἐξεθαμβήθησαν. 6
λέγει αὐταῖς· μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε □τὸν
Ναζαρηνὸν ⌝τὸν ἐσταυρωμένον ⁚· ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν
ὧδε· ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. ἀλλὰ 7
ὑπάγετε εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ
Πέτρῳ ὅτι ⌜προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ 14,28.
33,2 ⌜αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς ⌜εἶπεν ὑμῖν. καὶ ἐξελθοῦσαι 8
ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου, εἶχεν ⌜γὰρ αὐτὰς ⌜τρόμος καὶ ἔκστασις· καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπαν· ἐφο-
βοῦντο γάρ ⁚.

234) [[Ἀναστὰς δὲ πρωῒ πρώτῃ σαββάτου ⌜ἐφάνη πρῶ- 9 9. 10 :
τον ⌝Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, ⌜παρ' ἧς ἐκβεβλήκει J 20,11—18.
L 8,2.
235) ἑπτὰ δαιμόνια. ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλεν 10 J20,18. L24,10s.
τοῖς μετ' αὐτοῦ γενομένοις πενθοῦσι καὶ κλαίουσιν· J 16,20.
⌝κἀκεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς 11
4,8) ⌜ἠπίστησαν. Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περι- 12 12. 13 :
236) πατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ πορευομένοις L 24,13—35.
εἰς ἀγρόν· κἀκεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς 13
,10) λοιποῖς· οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίστευσαν. Ὕστερον [δὲ] 14 14—18 :
237) ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἕνδεκα ἐφανερώθη, καὶ L 24,36—49.
ὠνείδισεν τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν J 20,19—23.
1 K 15,5.
ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγερμένον ⊤οὐκ Mt 28,16!
L 24,25.
J 20,26—29.
238) ἐπίστευσαν. ⊤⌜καὶ εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες εἰς 15 13,10.
τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον Mt 28,18—20.
Kol 1,23.

---

5 ⌜εθαμβησαν *D*. **6** □ℵ*D*. | ⁚ ; comm **7** ⌜ιδου προαγω *et* ⌜ιε *et* ⌜ειρηκα *Dk* **8** ⌜δε *CRΘpl*; s | ⌜φοβος *Dpc* | ⁚· **** H **9—20** [[+ *CRADLWΘ 579 pl* latsy^{cp} aeg Ju (?) Ir^{lat}; [[H]]; T *ex* H *repetit inter* [[ ]] *in marg.*; W *in marg.*, Ti *e textu recepto impress.* : — *BℵkL* sy^{s} arm^{codd} Cl Or Eus **9** ⌜εφανερωσεν πρωτοις *D*. | ⌜αφ *AℜΘpl* : *txt C*Dpc* **11** ⌜και ουκ επιστευσαν αυτω (αυτη *D*^{2})*D*. **14** [+ *ADΘal* : — *CRpm*; W | ⊤εκ νεκρων *AC*pm*; [H] : *txt ℜDΘal* | (15 *vide p.* 137) ⊤κακεινοι απελογουντο λεγοντες οτι ο αιων ουτος της ανομιας και της απιστιας υπο τον σαταναν εστιν, ο μη εων τα (τον μη εωντα?) υπο των πνευματων ακαθαρτα (-ρτων?) την αληθειαν του θεου καταλαβεσθαι (+ και? *an* αληθινην *pro* αληθειαν?) δυναμιν· δια τουτο αποκαλυψον σου την δικαιοσυνην ηδη, εκεινοι ελεγον τω χριστω. και ο χριστος εκεινοις προσ-

et illi satisfaciebant dicentes: Saeculum istud iniquitatis et incredulitatis substantia (*vl* sub Satana) est, quae non sinit per immundos spiritus veram Dei apprehendi virtutem: idcirco iamnunc revela iustitiam tuam.

codd. graeci apud Hier.; h^{r}

J 3,18. Act 2,38; 16,31.33. 16 πάσῃ τῇ κτίσει. ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς
6,7.13. Mt 10,1.8. 17 σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται. ση- (239)
L 9,1; 10,17. Act 8,7; 16,18. Act 19,6. 1 K 14,2 ss. μεῖα δὲ τοῖς πιστεύσασιν ⌜ταῦτα παρακολου-
θήσει⌝· ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσιν,
L 10,19. Act 28,3-6. Mt 9,18! 18 γλώσσαις λαλήσουσιν ○καιναῖς, ⌈ ⊤ὄφεις ἀροῦσιν κἂν
6,13. Jc 5,14 s. Act 28,8. θανάσιμόν τι πίωσιν οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψῃ,
ἐπὶ ἀρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσιν καὶ καλῶς
19: L 24,3.50—53. 19 ἕξουσιν. Ὁ μὲν οὖν κύριος [Ἰησοῦς] μετὰ τὸ (240)
Act 1,4—14. 2 Rg 2,11. 1 T 3,16. λαλῆσαι αὐτοῖς ἀνελήμφθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ
Ps 110,1. Act 7,55. 20 ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ ⌜θεοῦ. ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες (241)
ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ κυρίου συνεργοῦντος καὶ
Act 14,3. H 2,4. τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων
σημείων.⊤⟧

ΑΛΛΩΣ

⟦Πάντα δὲ τὰ παρηγγελμένα τοῖς περὶ τὸν Πέτρον συντόμως ἐξήγγειλαν. Μετὰ δὲ ταῦτα καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς⊤ ἀπὸ ἀνατολῆς καὶ ⌜ἄχρι δύσεως ἐξαπέστειλεν δι' αὐτῶν τὸ ἱερὸν καὶ ἄφθαρτον κήρυγμα τῆς αἰωνίου σωτηρίας⊤.⟧

ελεγεν οτι πεπληρωται ο ὅρος των ετων της εξουσιας του σατανα, ἀλλὰ εγγιζει ἄλλα δεινά· και υπερ ων εγω αμαρτησαντων παρεδοθην εις θανατον, ινα υποστρεψωσιν εις την αληθειαν και μηκετι αμαρτησωσιν ινα την εν τω ουρανω πνευματικην και αφθαρτον της δικαιοσυνης δοξαν κληρονομησωσιν. *W.* **15** ⌜αλλα *W.* **17** ⌜ακολ. ταυτα *C*al*; *ℋ* | ○ *C*al*; *ℋ* **18** ⊤και εν ταις χερσιν *C 1 al*; [H] **19** [+ *C*1 al*; S : — *AℜΘpm*; W | ⌜πατρος *1 pc* **20** ⊤αμην. *C*ℜΘpm*; h : *txt A 33 al*

⟦ *Παντα etc habent* (*sed post vs.* 8) ***LΨ 099 0112*** *579 k* sy^{hmg} aeg^{pt} aeth^{codd}; *hab. hic 274*^{mg}; ⟦H⟧; T *ex* H *repetit inter* ⟦ ⟧ *in margine*; *omittit* W

⊤εφανη *Ψ 274*^{mg} *k* | ⌜μεχρι *Ψ.* | ⊤αμην. *Ψ 274*^{mg} *579 k* sy^{hmg}

Kol 4,14.
Phm 24.
2 T 4,11.
? 2 K 8,18.

1,10 Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι 1
διήγησιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν
πραγμάτων, ⌜καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς 2 J 15,27. H 2,3. Act 6,4.
αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου, ἔδοξε 3
κἀμοὶ ⊤παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς Act 24,3! Act 1,1; 11,4.
καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, ⌊ἵνα ἐπι- 4
γνῷς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν.

2 Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρῴδου βασιλέως 5
τῆς Ἰουδαίας ἱερεύς τις ὀνόματι Ζαχαρίας ἐξ 1 Chr 24,10. Neh 12,4.17.
ἐφημερίας Ἀβιά, καὶ γυνὴ αὐτῷ ἐκ τῶν θυγατέρων Ex 6,23.
Ἀαρών, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐλισάβετ. ἦσαν δὲ 6
δίκαιοι ἀμφότεροι ⌜ἐναντίον τοῦ θεοῦ, πορευόμενοι Ez 36,27.
ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασιν τοῦ κυρίου
ἄμεμπτοι. καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἦν 7
ᴼἡ Ἐλισάβετ στεῖρα, καὶ ἀμφότεροι προβεβηκότες Gn 18,11.
ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν. Ἐγένετο δὲ ἐν 8
τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας
αὐτοῦ ἔναντι τοῦ θεοῦ·, ⌊κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερα- 9
τείας ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν Ex 30,7.
τοῦ ⌜κυρίου, καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ 10
προσευχόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. ὤφθη 11
δὲ αὐτῷ ἄγγελος κυρίου ἑστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ Act 10,3.

---

2 ⌜καθα *D* *3* ⊤(Act 15,28) et spiritui sancto *b q* got *6* ⌜ενωπιον ℜ*DWΘpl*; *s* *7* ᴼ*BWal*; [H] *8* :—, H *9* ⌜θεου *C*Dpc*

12 θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. καὶ ἐταράχθη
Ζαχαρίας ἰδών, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν.
13 ⁱεἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος· μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία,
Dn 10.12. Gn 17.19. Ac 10,31. 60. διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνή σου
Ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν ○σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα
14 αὐτοῦ Ἰωάννην· καὶ ἔσται χαρά σοι καὶ ἀγαλ-
58. λίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ ⌜γενέσει αὐτοῦ χαρή-
7,28.33p.Nu6,3. Jdc 13,4 s. (1 Sm 1,11.) 41.67. E 5,18. 15 σονται. ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον ⌜κυρίου, καὶ οἶνον
καὶ σίκερα οὐ μὴ πίῃ, καὶ πνεύματος ἁγίου πλησθή-
16 σεται ἔτι ⌜ἐκ κοιλίας⌝ μητρὸς αὐτοῦ, ⁱκαὶ πολλοὺς
τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν
Mt 11,14; 17,10—13. Ml 3,1.23 s. Sir 48,10. 17 αὐτῶν· καὶ αὐτὸς ⌜προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν
πνεύματι καὶ δυνάμει Ἠλίου, ἐπιστρέψαι καρδίας
πατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δι-
καίων, ἑτοιμάσαι κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον.
Gn 15,8. Gn18,11s;17,17. R 4,19—21. 18 ⁱκαὶ εἶπεν Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον· κατὰ τί
γνώσομαι τοῦτο; ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης καὶ ἡ
γυνή μου προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς.
19 ⁱκαὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ· ἐγώ εἰμι
Dn 8,16; 9,21. Γαβριὴλ ὁ ⌜παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ
H 1,14. ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σὲ καὶ εὐαγγελίσασθαί
20 σοι ταῦτα· καὶ ἰδοὺ ἔσῃ σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος
λαλῆσαι ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ' ὧν
(45.) οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες ⌜πληρω-
21 θήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν. καὶ ἦν ὁ λαὸς
⌜προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ
22 χρονίζειν ⌜ἐν τῷ ναῷ αὐτόν⌝. ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἐδύ-
νατο λαλῆσαι αὐτοῖς, καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν
ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς,
23 καὶ ⌜διέμενεν κωφός. καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν
αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς

---

13 ○*D pc* **14** ⌜γεννησει *Gλφ 33 pm* sy : *txt* 𝔖 *D Θ al* **15** ⌜του κ. *B 𝔎 D al*; Wh : του θεου *Θ Ψ al* : *txt* 𝔖 *al* | ⌜εν-ια *Witsy* **17** ⌜προσελ- *B* Cal*; h **19** ⌜παρεστως *D*. **20** ⌜πλησθησ- *D W Ψ* **21** ⌜προσδεχομενος *D*. | ⌜4123 ℵ *C 𝔎 D Θ pl*; T : αυτον *700 pc* : *txt B 565 pc* **22** ⌜διεμεινεν *D al*

τον οἶκον αὐτοῦ. Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας 24
συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν
ἑαυτὴν μῆνας πέντε, λέγουσα ¹ ὅτι οὕτως μοι πε- 25
ποίηκεν ⸢κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν Gn 30,23.
ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις. 1 Sm 1,11.
3 Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος 26
Γαβριὴλ ἀπὸ τοῦ θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας
□ ἧ ὄνομα Ναζαρέθ, ¹ πρὸς παρθένον ⸢ἐμνηστευμένην 27 2,5. Mt 1,16.18.
ἀνδρὶ ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαυίδ, καὶ τὸ 2,4.
ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. καὶ εἰσελθὼν πρὸς 28
αὐτὴν ⸢⸢εἶπεν· χαῖρε, κεχαριτωμένη, ὁ κύριος μετὰ Jdc 5,24; 6,12.
σοῦ⸣. ἡ δὲ ⸢ἐπὶ τῷ λόγῳ διεταράχθη, καὶ διελο- 29
γίζετο ⸢ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. καὶ εἶπεν 30
ὁ ἄγγελος αὐτῇ· μὴ φοβοῦ, Μαριάμ· εὗρες γὰρ
χάριν παρὰ τῷ θεῷ. καὶ ἰδοὺ συλλήμψῃ ἐν γαστρὶ 31 Gn 16,11. Jdc 13,3.
καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. Is 7,14. Mt 1,21–23.
¹ οὗτος ἔσται μέγας καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται, 32 (6,35.) Is 9,6.
καὶ δώσει αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς τὸν θρόνον Δαυὶδ 2 Sm 7,12 s.16.
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ¹ καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον 33 Mc 11,9 s.
Ἰακὼβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ Mch 4,7.
οὐκ ἔσται τέλος. εἶπεν δὲ Μαριὰμ πρὸς τὸν 34 Dn 7,14. H 7,24.
ἄγγελον· πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ ⸢γινώσκω; J 3,6.9.
2,5 ¹ καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ· πνεῦμα 35 Mt 1,18.20.
ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις ὑψίστου 2 K 12,9.
ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ⸢ἅγιον κλη- 1 Th 1,5!
3,10 θήσεται· υἱὸς θεοῦ. καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ ⸢συγγενίς 36 Ex 13,12. Lv 21,12 s. Is 4,3. J 10,36.
σου καὶ αὐτὴ ⸢συνείληφεν υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς, καὶ
οὗτος μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρᾳ·
¹ ὅτι οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ ⸢τοῦ θεοῦ⸣ πᾶν ῥῆμα. 37 Gn 18,14.
¹ εἶπεν δὲ Μαριάμ· ἰδοὺ ἡ δούλη κυρίου· γένοιτό 38 Mt 19,26 p. 45.

---

25 ⸢ο *BRΘpl*; Wh : *txt* ℵ*CDpc* **26** □ *D* **27** ⸢μεμν- *CRΘpl*; S : *μεμνησμενην D.* : *txt B**ℵ**pc* **28** ⸢ο *αγγελος* ℵ69 *al* itsy^{p} (ς *CRDal* vg); T : *txt BΘal* | ⸢*ευηγγελισατο αυτην και ειπ. 565pc* it | ⸣(1,42) *ευλογημενη συ εν γυναιξιν CRDΘpm* latt sy; ⸢h^{r}⸣ **29** ⸢*ιδουσα CRΘpm* latsy : *ακουσασα 1194* vg^{cl} | ⸣ *εν εαυτη Dpc* : *εν ε. λεγουσα 33al* **34** ⸢*μετεχω 579.* **35** ⸢*εκ σου C*Θal* it(sy) Ir^{lat}; h^{r} | ⸣, H **36** ⸢-*νης C*RΘpm* | ⸢-*φυια CRDΘpl*; T : *txt BR 565pc* **37** ⸢*τω θεω CRΘpl* : *txt BR*Dpc*

μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. καὶ ⌜ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς
39 ὁ ἄγγελος. Ἀναστᾶσα δὲ Μαριὰμ ἐν ταῖς ἡμέραις 4
(Mc 6,25.) ταύταις ⌜ἐπορεύθη εἰς τὴν ὀρεινὴν μετὰ σπουδῆς
40 εἰς πόλιν Ἰούδα, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον
41 Ζαχαρίου καὶ ἠσπάσατο τὴν Ἐλισάβετ. καὶ ἐγένετο
ὡς ἤκουσεν τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας ἡ Ἐλισάβετ,
Gn 25,22 Lxx. 15.67. ἐσκίρτησεν τὸ βρέφος ⊤ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς, καὶ
42 ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ, ⌊καὶ ⌜ἀνε-
Jdc 5,24. 1,27. Dt 28,4. Ps 132,11. Act 2,30. φώνησεν κραυγῇ⌋ μεγάλῃ καὶ εἶπεν· εὐλογημένη
2 Sm 24,21. σὺ ἐν γυναιξίν, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς
48 κοιλίας σου. καὶ πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ
Mt 3,11p; 22,43. 44 μήτηρ τοῦ κυρίου μου πρὸς ⌜ἐμέ; ἰδοὺ γὰρ ὡς
J 3,29. ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά
μου, ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ
48; 11,27 s. 45 κοιλίᾳ μου. καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα ὅτι ἔσται
(20.) H 11,11. τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ κυρίου.
46 ⌊Καὶ εἶπεν ⌜Μαριάμ· 5

1 Sm 2,1—10. *Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν κύριον,*
Ps 35,9. 47 *καὶ ἠγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ⌜ἐπὶ τῷ θεῷ*
Hab 3,18. *τῷ σωτῆρί μου·* ⌈τοῦ.
Is 17,10; 61,10.
25.38. 1 Sm 1,11. 48 *ὅτι ἐπέβλεψεν ⊤ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐ-*
Ps 113,5 s. *ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσίν με πᾶσαι*
45 Gn 30,13. *αἱ γενεαί·*
49 *ὅτι ἐποίησέν μοι ⌜μεγάλα ὁ δυνατός·*
Ps 111,9. *καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ,*
Ps 103,11.13.17. 50 *καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ ⌜εἰς γενεὰς καὶ γενεὰς⌋*
τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.
Ps 89,11. 51 *Ἐποίησεν κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ,*
2 Sm 22,28. *διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας*
⌜*αὐτῶν·*

---

38 ⌜απεστη *D* *39* ⌜-ρευετο ℵ. *41* ⊤(44) *εν αγαλλιασει* ℵ*pc* sy *42* ⌜ανεφ. φωνη ℜ*D*pm; δ : ανεβοησεν φ. ℵ*C*Θ*al*; s¹ : *txt* *B**W**pc* *43* ⌜με *rell*; S : *txt* *B*ℵ*Θ. *46* ⌜Elisabeth (*ab*)*l** Ir^{pt}, *codd apud* Or; h^{r} *47* ⌜*εν* *D* lat *48* ⊤*κυριος* *D*. | : , T *49* ⌜*μεγαλεια rell*; S : *txt* *B*ℵ**D***LW* latt sy$^{s.p.}$. | : , H *50* ⌜*εις γ. γενεων* ℜ(*D*)Θ; s¹ : *εις γενεαν και γενεαν* ℵ*λφpm* it; s² : *απο γενεας εις γενεαν 565pc*; s³ : *txt* *BC**pc* lat *51* ⌜sui vg

καθεῖλεν δυνάστας ἀπὸ θρόνων 52 Ps 147,6. Job 12,19; 5,11.
καὶ ὕψωσεν ταπεινούς, 1 Sm 2,7. Ez 21,31.
πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν 53 Ps 107,9; 34,11. 1 Sm 2,5.
καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλεν κενούς.
ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ, 54 Is 41,8s.
μνησθῆναι ἐλέους, Ps 98,3.
καθὼς ἐλάλησεν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, 55 Mch 7,20. Gn 17,7; 18,18; 22,17.
τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ⌜εἰς τὸν
αἰῶνα⌝. ⌈Ἔμεινεν δὲ Μαριὰμ σὺν αὐτῇ ○ὡς μῆνας 56
τρεῖς, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.
6 Τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν 57 2,6.
αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν υἱόν. καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι 58
καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνεν κύριος τὸ 14. R 12,15. 15,6.9.
ἔλεος αὐτοῦ μετ' αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. Καὶ 59
ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἦλθον περιτεμεῖν 2,21. Gn 17,12. Lv 12,3. Ph 3,5.
τὸ παιδίον, καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν. καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ 60 13.
αὐτοῦ εἶπεν· οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται ⊤Ἰωάννης. καὶ 61
εἶπαν πρὸς αὐτὴν ὅτι οὐδείς ἐστιν ἐκ τῆς συγγε-
νείας σου ὃς καλεῖται ⌜τῷ ὀνόματι τούτῳ⌝. ἐνένευον 62
δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι
αὐτό. καὶ αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψεν ○λέγων· 63
Ἰωάννης ἐστὶν ⊤ὄνομα αὐτοῦ. ⌜καὶ ἐθαύμασαν πάντες.
⌈ἀνεῴχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα καὶ ἡ 64
γλῶσσα⌝ αὐτοῦ⊤, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν θεόν. Καὶ 65
ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς περιοικοῦντας
αὐτούς, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ τῆς Ἰουδαίας διελα-
λεῖτο ○πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ⌈καὶ ἔθεντο πάντες 66 9,44!
οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες· τί
ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; καὶ ○γὰρ χεὶρ Act 11,21.
7 κυρίου ○²ἦν μετ' αὐτοῦ. Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ 67

---

55 ⌜εως αιωνος *Cλφpm*; S **56** ○*D* 69 it **60** ⊤τα ονομα αυτου *C*D* **61** ⌜το ονομα τουτο *D*. **63** ○*D* 4 273 e sy^{s} | ⊤το ℵ*CℜDΘpl*; T : *txt B*L* 565 *pc* **63.64** ⌜και παραχρ. ελυθη η γλ. αυτου και εθαυμ. παντες ανεωχθη δε το στ. *D* it **64** ⊤διηρθρωθη 251 **65** ○ℵ**L pc* **66** ○*AℜΘ pl* | ○²*D* it sy^{s}

15.41. αὐτοῦ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου καὶ ⌜ἐπροφήτευσεν λέγων⌝·

Ps 41,14; 72,18; 89,53; 106,48. 68 **Εὐλογητὸς ᴼκύριος ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραήλ,**
78; 7,16; 19,44. Act 15,14. 24,21 ! Ps 111,9. **ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ,**

1 Sm 2,10. 69 **καὶ ἤγειρεν κέρας σωτηρίας ἡμῖν**
Ps 18,3; 132,17. **ἐν οἴκῳ Δαυὶδ ⊤παιδὸς αὐτοῦ,**

R 1,2. 70 **καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος ⌞τῶν ἁγίων ⊤ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ⌟,**
Ap 10,7 !

Ps 106,10. 71 **σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν**
καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς,

Ps 105,8; 106,45. Lv 26,42. 72 **ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν**
Gn 17,7. Act 3,25. **καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ,**

Gn 22,16 s. Jr 11,5. Mch 7,20 73 **ὅρκον ὃν ὤμοσεν πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν,**

Ps 97,10. Tt 2,12. Jr 30,8. R 1,9 ! 74 **τοῦ δοῦναι ἡμῖν ¹ ἀφόβως ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ῥυσθέντας**

E 4,24. 75 **λατρεύειν αὐτῷ ¹ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ**
ἐνώπιον αὐτοῦ ⌜πάσαις ταῖς ἡμέραις⌝ ⊤ἡμῶν.

7,26 p. 76 **Καὶ σὺ δέ, παιδίον, προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ·**
Ml 3,1. **προπορεύσῃ γὰρ ⌜ἐνώπιον κυρίου ἑτοιμάσαι**
Mc 1,2. **ὁδοὺς αὐτοῦ,**

77 **τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ**
Jr 31,34. 68 ! Nu 24,17. **ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν ⌜αὐτῶν,**

Is 60,1 s. 78 **διὰ σπλάγχνα ἐλέους θεοῦ ἡμῶν,**
Jr 23,5. Zch 3,8; 6,12 Lxx. H 7,14. **ἐν οἷς ⌜ἐπισκέψεται ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους,**

2 P 1,19. Is 9,1; 42,7. Tt 2,11 ! Mt 4,16. Is 59,8. R 3,17. 79 **ἐπιφᾶναι ⊤τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις,**
τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

2,40. Jdc 13,24 s. 3,2. Mt 3,1. 80 **Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι˙, καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.**

---

67 ⌜ειπεν *D*. *68* ᴼWit sy^{s} sa Cypr *69* ⊤του **CRΘ***pl*; S *70* ⌞256134 *D* itsy Ir^{lat} | ⊤των **CRΘ***pl*; W *75* ⌜-σας τας -ρας **ℵRDΘ***pl*; Th: *txt* **B** *565 pc* | ⊤της ζωης **ℵΘ***pm* *76* ⌜προ προσωπου **CRDΘ***pl*; T *77* ⌜ημων **CΘ***pm*: αυτου *W 565*: — *122 al* *78* ⌜επεσκεψατο **CRD***pl* latt; T: *txt* **BℵΘ***pc* sy *79* ⊤φως *D* *80* ⁝—, comm

18 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθεν 2
δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου ἀπογράφεσθαι Act 17,7.
πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. ⌜αὕτη ἀπογραφὴ ⌝πρώτη 2 Act 5,37.
ἐγένετο⌝ ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας ⌜Κυρηνίου. καὶ 3 (3,1.)
ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν
ἑαυτοῦ ⌜πόλιν. Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσὴφ ἀπὸ τῆς 4
Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρὲθ εἰς ⌜τὴν Ἰουδαίαν⌝
εἰς πόλιν Δαυὶδ ἥτις καλεῖται Βηθλέεμ, ⌝διὰ τὸ 1,27.
εἶναι ⌜αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυίδ, ⌝ ἀπο- 5
γράψασθαι σὺν Μαριὰμ τῇ ⌜ἐμνηστευμένῃ αὐτῷ⌝, 1,27.
9 οὔσῃ ἐγκύῳ⌝. ⌜Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ 6 1,57.
ἐπλήσθησαν⌝ αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, ⌝καὶ ἔτεκεν 7 Mt 1,25.
τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν
αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν ⌜φάτνῃ, διότι οὐκ 22,11.
2 ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι. Καὶ ποι- 8 Mch 4,8; 5,4.
μένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες καὶ Lxx.
φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην
αὐτῶν. καὶ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καὶ 9
δόξα ⌜κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν Act 26,13.
⌜φόβον μέγαν⌝. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος· μὴ 10
φοβεῖσθε· ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν
μεγάλην, ἥτις ἔσται ⌜παντὶ τῷ λαῷ, ⌝ ὅτι ἐτέχθη 11
ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὅς ἐστιν ⌜χριστὸς κύριος⌝, ἐν Thr 4,20.
πόλει Δαυίδ. καὶ τοῦτο ὑμῖν ⌜σημεῖον, εὑρήσετε 12 Ps Sal 17,32. (Mch 5,1.)
βρέφος ἐσπαργανωμένον □καὶ κείμενον ⌝ ἐν φάτνῃ. (Is 1,3.)
⌝καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρα- 13 Dn 7,10. Mt 18,10!; 26,53.
τιᾶς ⌜οὐρανίου αἰνούντων τὸν θεὸν καὶ λεγόντων· 1 P 1,12.
δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ⌜ἐν 14 19,38. Is 57,19. Ps Sal 18,10.
ἀνθρώποις ⌜εὐδοκίας. E 6,15!
10 ⌝Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν 15

---

2 ⌜αυτη η *Cℜpl*; h^r S : (αὐτὴ comm) | ⌝ℵ*(*D*); T | ⌜(*potius*) -ρινιου *φal* : (*male*) -ρεινου *B**(*W*); h *3* ⌜πατριδα *Dpc* (sy^s) : χωραν *C** *4* ⌜γην Ιουδα *D* it | ⌜αυτους *348 1216 e.* : αμφοτερους sy^s *et 4.5* ⌝10—17 1—9 *D* sy^s *5* ⌜γυναικι αυτου it sy^s : μεμν. αυτω γυναικι *ℜΘpl* lat; S *6* ⌜ως δε παρεγινοντο ετελεσθησαν *D*. *7* ⌜σπηλαιω Epiph.; h^r *9* ⌜θεου ℵ^3 Ξ e vg : — *Dpc* it | ⌜(Mt 17,6) σφοδρα *B*. : φ. μ. σφοδρα *W* bo. *10* ⌜και *D* *11* ⌜2 1 *W* sy^{s.p} : (Χρ. κυρ. T) : χρ. κυριου r^1 sy^{pal}; (J. Weiss *cj*) *12* ⌜το *ℌℜDΘpl*; Th : *txt Bpc* | □ℵ* *Dpc*; T *13* ⌜-νου *B*D**; h *14* ⌜και sy : — it vg^{cl} Ir^{lat} | ⌜-ία *ℜΘpl* sy bo Or^{pt} Eus; h : *txt B*ℵ*ADWpc* latt got Ir^{lat} Or^{pt} patr latt

οἱ ἄγγελοι, ⊤οἱ ποιμένες ⌜ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους· διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλέεμ καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα
16 τοῦτο τὸ γεγονὸς ὃ ὁ κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. καὶ ἦλθαν σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦραν τήν τε Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσὴφ καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ
10–12. 17 φάτνῃ· ἰδόντες δὲ ⌜ἐγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου ○τούτου.
18 ⌞καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαλη-
19 θέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς· ἡ δὲ ⌜Μαρία
51. Gn 37,11 Lxx. πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα συμβάλλουσα
5,25.26 p; 7,16; 13,13; 17,15; 18,43; 23,47. Mt 15,31. Act 11,18! 1,59! 1,31. G 4,4. 20 ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς.
21 Καὶ ὅτε ⌜ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ περι- 11
τεμεῖν ⌜αὐτόν, ⌜καὶ ἐκλήθη⌝ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλλημφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ.
Lv 12. Nu 6,9. R 6,19; 12,1. 22 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι ○τοῦ καθαρισμοῦ 12
⌜αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν
23 εἰς Ἱεροσόλυμα παραστῆσαι τῷ κυρίῳ, ⌞καθὼς γέ-
Ex 13,2.12.15. γραπται ἐν νόμῳ κυρίου ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῖγον
24 μήτραν ἅγιον τῷ κυρίῳ κληθήσεται, ⌞καὶ τοῦ δοῦναι
Lv 12,8; 5,11. Nu6,10. Mt21,12 θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ κυρίου,
25 ζεῦγος τρυγόνων ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν. Καὶ 3 13
ἰδοὺ ἄνθρωπος ἦν ἐν Ἱερουσαλὴμ ᾧ ὄνομα Συμεών,
Gn 49,18. Ps 119,166. καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσ-
38! 6,24. Jr17,6. Is 40,1; 49,13. δεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ, καὶ πνεῦμα
26 ἦν ἅγιον ἐπ᾽ αὐτόν· ⌜καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον⌝
J 8,51. H 11,5. ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου μὴ ἰδεῖν θάνατον
27 ⌜πρὶν ἢ ἂν⌝ ἴδῃ τὸν ⌜χριστὸν κυρίου. καὶ ἦλθεν ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν

---

15 ⊤ *και οι ανθρωποι* ℵ*Dpm*; S : *txt* B ℵ *Θal* latsy | ⌜*ειπον* ℵ*DΘpl*; 𝔖 : *txt* B ℵ *565* lat *17* ⌜*διεγν-* ℵ*Θpm*; W | ○*DΘal* itsy^{s} sa *19* ⌜*-ριαμ* ℵ*pm*; Wh *21* ⌜*συνετελεσθ-* *Dpc* lat | ⌜*το παιδιον D 33 pm* | ⌜*ωνομασθη D* *22* ○*B**.; W | ⌜*αυτου Dpc*(latsy^{s}, *an* = *αυτης*?) : — *435 pc* Ir^{lat} *26* ⌜*κεχρ-νος δε ην D* it | ⌜*πρ. αν B Θpc*; (*πρ.* [*η*] *αν* H) : *πρ. η* ℵ*Dpm*; S : *εως αν* ℵ* *e* sy : *πρ. Wal* : *txt L 38 pc* | ⌜(*Χρ-* T)

□τοὺς γονεῖς \τὸ παιδίον Ἰησοῦν τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς
κατὰ τὸ ⌜εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ, ¹καὶ 28
αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας⊤καὶ εὐλόγησεν
τὸν θεὸν καὶ εἶπεν·
νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, 29 Gn 15,15; 46,30. Tob 11,9 Lxx. Act 4,24!
κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ·
ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, 30 Is 40,5; 52,10. 8,6.
ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, 31
φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ○ἐθνῶν 32 Is 42,6; 49,6.9; 25,7; 46,13. Act13,47; 26,23.
καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ.
¹καὶ ἦν ⌜ὁ πατὴρ αὐτοῦ\καὶ ἡ μήτηρ⊤θαυμάζοντες 33
ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. καὶ εὐλόγησεν 34
αὐτοὺς Συμεὼν καὶ εἶπεν πρὸς Μαριὰμ τὴν μητέρα Is 8,14. 1 P 2,8. 4,28. Mt 21,42! J9,39. Act28,22. Mc 6,3. 1 K 1,23. 2 K 2,16. H12,3.
αὐτοῦ· ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν
πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγό-
μενον —¹καὶ σοῦ ○δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται 35 48. J 19,25.
ῥομφαία —, ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ○2 ἐκ πολλῶν
14 καρδιῶν διαλογισμοί. Καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις, 36
θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ· αὕτη προβε-
βηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα μετὰ ἀνδρὸς
⌜ἔτη ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς, ¹καὶ ⌜αὐτὴ 37
χήρα ○ἕως ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἣ οὐκ ἀφ- 1 T 5,5.
ίστατο τοῦ ⌜ἱεροῦ νηστείαις καὶ δεήσεσιν λατρεύουσα
νύκτα καὶ ἡμέραν. καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα 38
ἀνθωμολογεῖτο τῷ θεῷ καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ
πᾶσιν τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν ⌜Ἰερουσαλήμ. 25; 23,51. 24,21! Is 52,9.
15 Καὶ ὡς ἐτέλεσαν ⌜πάντα ○τὰ κατὰ τὸν νόμον 39
○2κυρίου, ⌜ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς ⊤πό-
λιν ἑαυτῶν Ναζαρέθ⊤.

---

27 □ 245. (*cf. vs.* 33. 41. 43. 48) | ⌜εθος *D* lat *28* ⊤αυτου ℵ*D*Θ*pm* lr^{lat}; S *32* ○ *D*. *33* ⌜Ιωσηφ ℵΘ*pm* it; h^{r} : *txt* 𝔖*D al* vgsy^{s} *et* ⊤αυτου ℵ*ℵΘ*pm* it; Th^{r} : *txt* *B D al* vg *35* ○*B pc* lat sy^{s}; 𝔎 | ○2 *D pc* it *36* ⌜ημερας sy^{s} Ephr *37* ⌜(αὐτη *G* lat) | ○ *D* itsy^{s} | ⌜ναου *D*. *38* ⌜εν *I.* ℵ*D*Θ*pm* : Ισραηλ *348 ar*^{l} vg^{cl} : *txt* *B*ℵ *565 al* latsy Ir^{lat} *39* ⌜ἄπ- ℵ*D*Θ*pm*; δ | ○ℵ*D*Θ*al*; T | ○2 λ *700* sy^{s} | ⌜υπεστρ- *rell*; S : *txt* *B*(ℵ*)*W*Ξ *579 1241.* | ⊤την ℵΘ*pl*; S : *txt* *B*ℵ**D pc* | ⊤(Mt 2,23) καθως ερρεθη δια του προφητου οτι Ναζωραιος κληθησεται *D a*.

1,80. 40 Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο⊤πλη-
52. ρούμενον ⌜σοφίᾳ, καὶ χάρις θεοῦ ἦν ⌜ἐπ' αὐτό⌝.
Ex 23,14–17. 41 Καὶ ἐπορεύοντο ⌜οἱ γονεῖς αὐτοῦ⌝ κατ' ἔτος εἰς
42 Ἱερουσαλὴμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα. Καὶ ὅτε ἐγένετο 16
⌜ἐτῶν δώδεκα, ⌜ἀναβαινόντων αὐτῶν⌝⊤κατὰ τὸ ἔθος
Ex 12,15.18. 43 τῆς ἑορτῆς⊤, ⌊καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ
ὑποστρέφειν αὐτοὺς ⌜ὑπέμεινεν ⌟Ἰησοῦς ὁ παῖς⌞ ἐν
Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ⌜ἔγνωσαν οἱ γονεῖς⌝ αὐτοῦ.
44 ⌊νομίσαντες δὲ αὐτὸν εἶναι ἐν τῇ συνοδίᾳ ἦλθον
ἡμέρας ὁδὸν καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγε-
45 νεῦσιν καὶ τοῖς γνωστοῖς, ⌊καὶ μὴ εὑρόντες ὑπ-
46 έστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ⌜ἀναζητοῦντες αὐτόν. καὶ
ἐγένετο μετὰ ἡμέρας τρεῖς εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ
Mt 26,55. ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων καὶ
Mt 7,28 ! 47 ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς· ἐξ- 4,2
J 7,15.
Ps 119,99 s. ίσταντο δὲ πάντες □οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ⌝ ἐπὶ τῇ
4,32 ! 48 συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. καὶ ἰδόντες
αὐτὸν ἐξεπλάγησαν, * καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ 5,10
35. αὐτοῦ· τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως; ⌜ἰδοὺ ὁ
49 πατήρ σου κἀγὼ⌝ ὀδυνώμενοι⊤⌜ζητοῦμέν σε. καὶ
23,46. J 2,16.
Ps 26,8; 27,4. εἶπεν πρὸς αὐτούς· τί ὅτι ⌜ἐζητεῖτέ με; οὐκ ⌜ἤδειτε
50 ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναί με; καὶ
9,45; 18,34. αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς.
Mc 1,9. 51 ⌊καὶ κατέβη ⌜μετ' αὐτῶν καὶ ἦλθεν⌝ εἰς Ναζαρέθ,
καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ
19 ! διετήρει πάντα τὰ ῥήματα⊤ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.
18m2,21.26;3,1. 52 ⌊Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτεν ⌜ἐν τῇ⌝ σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ
Prv 3,1–4.
40. R 14,18. καὶ χάριτι παρὰ θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

---

40 ⊤πνευματι **ℜΘ***pl* : *txt* **BℵD***pc* latsy^{s} | ⌜-ας **ℵ*ℜDΘ***pl*; T : *txt* **B***pc* | ⌜επ (εν **D**) αυτω (**D**)**Θ** *69 pm* *41* ⌜ο τε Ιωσηφ και η Μαριαμ *1012 a b l* r^{1} (J. et Maria mater eius *c ff*^{2}); $h^{r\ lat}$ *42* ⌜αυτω ετη **D***pc* | ⌜ανεβησαν οι γονεις αυτου εχοντες αυτον **D** *c* r^{1} | ⊤εις Ιεροσολυμα **CℜΘ***pl* latt | ⊤των αζυμων **D** *a c e* *43* ⌜απεμ- **D** *33 al* | ⌟231 **D***pc* lat | ⌜εγνω Ιωσηφ και η μητηρ **Cℜ***al* it; h^{r} *45* ⌜ζητ- **ℵ*ℜ***pm*; W *47* □**BWΨ** *48* ⌜ιδ. ημεις sy^{c} : — *a b ff*^{2} *l*; $h^{r\,v}$ | ⊤και λυπουμενοι **D**it(sy^{c}) ⌜εζητ- **CℜDΘ***pl*; T : *txt* **Bℵ*** *69* *49* ⌜ζητ- **ℵ*W** sy^{c} | ⌜οιδατε **DW***pc* itsy^{c} Ir *51* ⌜12 **D***pc* : — **C*** | ⊤ταυτα **CℜΘ***pl*; W : *txt* **Bℵ***(⌟**D**)*pc* *52* ⌜τη **B***pc*; H : εν **N** : — **CℜDΘ***pl*; S : *txt* **ℵ** *pc*

5 17 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβε- 3
6,3 ρίου Καίσαρος, ⌜ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου (2,2.)
τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετρααρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας 23,7.
Ἡρῴδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετρα-
αρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, J 18,13.24. Act 4,6. Mt 26,3
καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετρααρχοῦντος, ⌊ἐπὶ 2 Jr 1,1 Lxx. 1,80.
ἀρχιερέως Ἄννα καὶ ⌜Καϊαφᾶ, ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ
7,1 ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ 3 3—6: Mt 3,1—6. Mc 1,2—6. J 1,19—23.
ἦλθεν εἰς πᾶσαν ○τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου κηρύσ-
σων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, ⌊ὡς γέ- 4 Act 13,24; 19,4.
γραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἠσαΐου τοῦ προφήτου·

φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Is 40,3—5.
ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,
εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους ⌜αὐτοῦ·
πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται 5
καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται,
καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς ⌜εὐθείας
καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας·
καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ. 6 2,30. Act 28,28.

8,5 Ἔλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπτι- 7 7—9: Mt 3,7—10.
σθῆναι ⌜ὑπ' αὐτοῦ· γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέ- 7,29. Mt 23,33.
δειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; Mt 3,7! J 3,36.
⌊ποιήσατε οὖν ⌜καρποὺς ἀξίους⌝ τῆς μετανοίας· καὶ 8 Mt 3,8; 7,20. Act 26,20.
μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· ⊤πατέρα ἔχομεν τὸν 13,16; 16,24; 19,9.
Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ J 8,33.37.39.
τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. ἤδη 9
δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται· 13,6. Mt 7,19.
πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν ⌜καρπὸν ○καλὸν⌝ ἐκ- J 15,6.
6 κόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. Καὶ ἐπηρώτων 10 Act 2,37; 16,30; 22,10.
9,10 αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες· τί οὖν ποιήσωμεν⊤; ⌊ἀπο- 11
κριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὁ ἔχων δύο χιτῶνας

---

1 ⌜επιτροπευ- *D*; ⊣h^r⊢ *2* Καϊφα *CD* it vg^cl *3* ○ *Bal*; H *4* ⌜υμων *D*. : τω θεω ημων *r* sy *5* ⌜-ειαν 𝔖𝔎Θ*pl*; S : *txt* *BD* lat *7* ⌜ενωπιον *D* it *8* ⌜2 1 *B*; Wh : *p*) καρπον αξιον *DWpc* | ⊤ οτι Θ *33pc*; s *9* ⌜-πους καλους *D* sy | ○ *a ff*² vg^codd Or; [H] *10* ⊤ (Act 16,30) ινα σε θωμεν *D* sa (*b q* sy^c)

μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα
7. Mt 21,31 s! 12 ὁμοίως ποιείτω. ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι βαπτι- 18
σθῆναι καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν· διδάσκαλε, τί ποιή-
13 σωμεν⊤; ¦ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· μηδὲν πλέον
14 παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε. ἐπηρώτων
δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι λέγοντες· τί ποιή-
σωμεν ⌜καὶ ἡμεῖς⌝; καὶ εἶπεν ⌜αὐτοῖς· μηδένα δια-
σείσητε ⌜μηδὲ συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς
15–17: Mt 3,11 s. Mc 1,7 s. J 1,24–28. 15 ὀψωνίοις ὑμῶν. Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ (19)
καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν
J 3,28. περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ χριστός,
Act 13,25. 16 ¦⌜ἀπεκρίνατο λέγων πᾶσιν ὁ Ἰωάννης⌝· *ἐγὼ μὲν ὕδατι 10,1
βαπτίζω ὑμᾶς⊤· ⌜ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου⌝, οὗ
(J 13,5.) οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημά-
των αὐτοῦ· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι
17 ○ἁγίῳ καὶ πυρί· οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ 11,5
⌜διακαθᾶραι τὴν ἅλωνα αὐτοῦ καὶ⌜συναγαγεῖν τὸν
⊤σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην ○αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον
Mc 9,43! 18 κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. Πολλὰ μὲν οὖν
Mt 14,3 s. Mc 6,17 s. 19 καὶ ἕτερα ⌜παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν· ὁ 12,8
δὲ Ἡρῴδης ὁ τετραάρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ
περὶ Ἡρῳδιάδος τῆς γυναικὸς⊤τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν πονηρῶν ὁ Ἡρῴδης,
Act 12,3. 20 ¦προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν,⊤⌜κατέκλεισεν τὸν
21. 22: Ἰωάννην ἐν φυλακῇ.
Mt 3,13–17. Mc 1,9–11. 21 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν 20
Ez 1,1. λαὸν καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσευχομένου 13,1
J 1,32. Mt 10,16. 22 ἀνεῳχθῆναι τὸν οὐρανὸν ¦καὶ καταβῆναι ○τὸ πνεῦμα
9,35. Gn 22,2. Ps 2,7. Is 42,1. τὸ ἅγιον σωματικῷ εἴδει ὡς περιστερὰν ⌜ἐπ' αὐτόν,
καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι· ⌜σὺ εἶ ὁ υἱός μου

---

12 ⊤*et* **14** ⌜*ινα σωθωμεν* **D**. **14** ⌜*προς αυτους* ℵ℟*pm*; T | ⌝, *μηδενα* ℵ**Hpc* sy; T **16** ⌜*επιγνους τα διανοηματα αυτων ειπεν* **D**. | ⊤*p*) *εις μετανοιαν* **CD***pc* it | ⌟*p*) *ο δε ερχομενος ισχ. μου εστιν* **Dl**. | ○*63 64* Cl Tert; h^{r} **17** ⌜*p*) *και διακαθαριει et* ⌜*συναξει* **C** ℜ(𝔰**D**)Θ*pl* lat; s : *txt* **B** ℵ* *a e* (Cl) ⊤*μεν* **DG**Θ*al*; s | ○**D***pc e* **18** ⌜*παραινων* **D**. **19** ⊤*p*) *Φιλιππου* **C** *33 565 al* **20** ⊤*και* $\mathfrak{p}^{75vid}$ **C**ℜΘ*pl*; W : *txt* **B** ℵ* **D***pc* | ⌜*ενεκλ-* **D**. **22** ○ $\mathfrak{p}^{75}$. | ⌜*εις* **D** (*ex* lat?) | ⌟(Ps 2,7) *υιος μου ει συ, εγω σημερον γεγεννηκα σε* **D** it Ju (Cl) Or; ⊣h^{r}⊢

21 ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα⌉. ⌈Καὶ αὐτὸς ἦν 23 — 23—38 : Mt 1,1—17.
14,3 Ἰησοῦς ⌈ἀρχόμενος ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα, ὢν ⌋υἱός, Act 1,1 ; 10,37. 4,22. J 1,45 ;
ὡς ἐνομίζετο⌉, Ἰωσήφ, τοῦ Ἡλὶ | □τοῦ Ματθὰτ τοῦ 24 6,42. Mt 13,55 p.
Λευὶ⌉ τοῦ Μελχὶ τοῦ Ἰανναὶ τοῦ Ἰωσὴφ | τοῦ 25
Ματταθίου τοῦ Ἀμὼς τοῦ Ναοὺμ τοῦ Ἐσλὶ τοῦ
Ναγγαὶ | τοῦ Μάαθ τοῦ Ματταθίου τοῦ Σεμεΐν 26
τοῦ Ἰωσὴχ τοῦ Ἰωδὰ | τοῦ Ἰωανὰν τοῦ Ῥησὰ τοῦ 27 1 Chr 3,17. Esr 3,2.
22 Ζοροβαβὲλ * τοῦ Σαλαθιὴλ τοῦ Νηρὶ | τοῦ Μελχὶ 28
τοῦ Ἀδδὶ τοῦ Κωσὰμ τοῦ ⌈Ἐλμαδὰμ τοῦ Ἦρ | τοῦ 29
Ἰησοῦ τοῦ Ἐλιέζερ τοῦ Ἰωρὶμ τοῦ Ματθὰτ τοῦ
Λευὶ | τοῦ Συμεὼν τοῦ Ἰούδα τοῦ Ἰωσὴφ τοῦ Ἰωνὰμ 30
τοῦ Ἐλιακὶμ | τοῦ Μελεὰ τοῦ Μεννὰ τοῦ Ματταθὰ 31 2 Sm 5,14. 1 Sm 16,1.13.
23 * τοῦ ⌈Ναθὰμ τοῦ Δαυὶδ⌉ | τοῦ Ἰεσσαὶ τοῦ ⌈Ἰωβὴδ τοῦ 32 Rth 4,22.
⌈Βόος τοῦ ⌈2Σάλα τοῦ Ναασσὼν | ⌈τοῦ Ἀμιναδὰβ τοῦ 33 1 Chr 2,1—15. Gn 29,35.
Ἀδμὶν τοῦ Ἀρνὶ⌉ τοῦ ⌈Ἑσρὼμ τοῦ Φάρες τοῦ Ἰούδα Gn 21,2 s ;
24 | τοῦ Ἰακὼβ τοῦ Ἰσαὰκ * τοῦ Ἀβραὰμ τοῦ Θάρα τοῦ 34 11,10—26. 1 Chr 1,24—27.
Ναχὼρ | τοῦ ⌈Σερούχ τοῦ Ῥαγαὺ τοῦ ⌈Φάλεκ τοῦ Ἔβερ 35
τοῦ Σάλα | ⌈τοῦ Καϊνὰμ⌉ τοῦ Ἀρφαξὰδ τοῦ Σὴμ τοῦ 36 Gn 5,9—32. 1 Chr 1,1—4.
Νῶε τοῦ Λάμεχ | τοῦ Μαθουσάλα τοῦ Ἐνὼχ τοῦ 37
⌈Ἰάρετ τοῦ ⌈Μαλελεὴλ τοῦ ⌈2Καϊνὰμ | τοῦ Ἐνὼς τοῦ 38 Gn 4,25 s ; 5,1-8. 1 K 3,23.
Σὴθ τοῦ Ἀδὰμ τοῦ θεοῦ.
7 25 Ἰησοῦς δὲ πλήρης πνεύματος ○ἁγίου ὑπέστρεψεν 4 1—13 : Mt 4,1—11. Mc 1,12 s.
15,2 ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἤγετο ἐν τῷ πνεύματι ⌈ἐν
τῇ ἐρήμῳ⌉ | ἡμέρας τεσσεράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ 2

23—31 ⌈ην δε Ιησους ως ετων λ΄ αρχομενος ως ενομιζετο ειναι υιος Ιωσηφ του Ιακωβ τ. Ματθαν τ. Ελεαζαρ τ. Ελιουδ τ. Ιαχιν τ. Σαδωκ τ. Αζωρ τ. Ελιακιμ τ. Αβιουδ τ. Ζοροβαβελ τ. Σαλαθιηλ τ. Ιεχονιου τ. Ιωακιμ τ. Ελιακιμ τ. Ιωσια τ. Αμως τ. Μανασση τ. Εζεκια τ. Αχας τ. Ιωαθαν τ. Οζια τ. Αμασιου τ. Ιωας τ. Οχοζιου τ. Ιωραμ τ. Ιωσαφαδ τ. Ασαφ τ. Αβιουδ τ. Ροβοαμ τ. Σολομων τ. Δαυιδ ***D***. ***23*** ⌈ερχ- *700* Ju Cl (Ir) : — *1555 e f* sy sa | ⌋2 3 1 ***ℵΘ****pm* ***24*** □*c* Africanus *apud* Eus ; h^{r} ***28*** ⌈-μωδαμ ***ℵ****(****Θ****)pl* ; S ***31*** ⌈(*potius*) -θαν ***ℵΘ****pl* ; S : *txt* ***B ℵ**** *c e* ***32*** ⌈Ιωβηλ ***B ℵ**** sy^{s} ; H : *Ωβηδ* ***ℵΘ****pm* : *Ωβηλ* ***D****** . : *txt* ***L Mal*** | ⌈Βοοζ ***ℵΘ****pl* ; 8 | ⌈2Σαλμων ***ℵ D Θ****pl* latt ; s : *txt* ***B ℵ**** sy^{s} ***33*** ⌈*τ. Αδμ. τ. Αρνι* ***B*** . ; ***ℵ*** : *τ. Αμιν. τ. Αραμ τ. Αραμ τ. Ιωραμ* ***ℵ*** : *τ. Αμιν. τ. Αραμ τ. Αδμι τ. Αρνι* ***Θ*** : *τ. Αμιναδαμ τ. Αραμ τ. Ιωραμ* ***Mal*** ; h^{r2} : *τ. Αδαμ τ. Αραμ* sy^{s}. : *τ. Αδ. τ. Αδμιν τ. Αρνι* ***ℵ**** ; h (*sed — τ. Αδμ.*) : *txt* ***L al*** | ⌈-ρων ***B b d*** ; H ***35*** ⌈-ουκ ***D b***. | ⌈(*potius*) -εγ ***ℵ al*** ***36*** ⌈(*potius*) *τ. Κ-αν* ***ℵ Θ****pl* : — p^{75vid} ***D*** ***37*** ⌈(*potius*) -εδ ***ℵ D****pm* ; S | ⌈Μελ- ***ℵ**** *al* ; T | ⌈2(*potius*) -αν ***B ℵ D****pl* ; W : *txt* p^{75} ***ℵ Θ*** ***4,1*** ○Athan ; h^{r} | ⌈*p*) *εις την ερημον* ***ℵΘ****pl* latsy

τοῦ ⌜διαβόλου. * Καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ⊤ἐν ταῖς 16,5
ἡμέραις ἐκείναις, καὶ συντελεσθεισῶν αὐτῶν ἐπεί-
(Mt 7,9 p.) 3 νασεν. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ διάβολος· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ
4 θεοῦ, εἰπὲ ⌜τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος⌝. καὶ
Dt 8,3. ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· γέγραπται ὅτι
5 οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος⊤. ⌞Καὶ 26
ἀναγαγὼν αὐτὸν ⊤⊤ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασι-
6 λείας ⌜τῆς οἰκουμένης⌝ ἐν στιγμῇ χρόνου. καὶ εἶπεν
Ap 13,2. αὐτῷ ὁ διάβολος· σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην
1 J 2,15–17. ἅπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ παραδέ-
(Dn 5,21.) 7 δοται καὶ ᾧ ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν· σὺ οὖν ἐὰν
8 προσκυνήσῃς ἐνώπιον ἐμοῦ, ἔσται σοῦ πᾶσα. καὶ
Dt 6,13 s. ἀποκριθεὶς ⌜ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ⌝· ⊤γέγραπται·
⌞προσκυνήσεις κύριον τὸν θεόν σου⌝ καὶ αὐτῷ μόνῳ
Ez 8,3. 9 λατρεύσεις. Ἤγαγεν δὲ αὐτὸν εἰς Ἰερουσαλὴμ καὶ 27
Dn 9,27. ἔστησεν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπεν
ⵔαὐτῷ· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν
Ps 91,11 s. 10 κάτω· γέγραπται γὰρ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ
11 ἐντελεῖται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάξαι σε, ⌞καὶ ὅτι
ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς
12 λίθον τὸν πόδα σου. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ
Dt 6,16. 1 K 10,9. (Is 7,12.) ὁ Ἰησοῦς ὅτι εἴρηται· οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν
J 14,30. H 4,15. 22,3. 13 θεόν σου.⌝ Καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὁ 28
διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι ⌜καιροῦ.
14.15: Mt 4,12–17. Mc 1,14.15. 14 Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ 17,1
5,17! 37; 5,15. πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ φήμη ἐξῆλθεν
15 καθ' ὅλης τῆς ⌜περιχώρου περὶ αὐτοῦ. καὶ ⵔαὐτὸς
ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς ⵔ²αὐτῶν, δοξαζόμενος
16–30: ὑπὸ πάντων.
Mt 13,53–58. Mc 6,1–6. 16 ⌜Καὶ ἦλθεν εἰς ⊤Ναζαρά, οὗ ἦν ⌜τεθραμμένος⌝, 29

---

2 ⌜*p*) σατανα **D** 243 e sy^{s} | ⊤ουδε επιεν **Φ** al **3** ⌜*p*) ινα οι λιθοι ουτοι αρτοι γενωνται **D**^{r} sa **4** ⊤*p*) αλλ εν (επι **ℵΘ**^{pm}) παντι ρηματι θεου **ℵDΘ** *pl* latt **5—12** ⌞*p*) *vss.* 9—12 5—8 it Ambr **5** ⊤*p*) ο διαβολος **ℵΘ***pl* lat(sy) | ⊤εις ορος υψηλον **ℵΘ** al : *p*) εις ο. υ. λιαν **D** al : *txt* **Ⱨ**^{pc} | ⌜(*p*) του κοσμου **D**^{pc} : της γης **W**. **8** ⌜4 3 1 2 **ℵΘ** al ; Wh^{1} : 4 3 2 **B**. ; h^{2} : *txt* **Ⱨ** al | ⊤*p*) υπαγε οπισω μου σατανα **ℵΘ**^{pm} it | ⌞2—5 1 **ⱤD**^{pm} ; H : *txt* **ℵΘ** al **9** ⵔ**L** e ;[H] **13** ⌜χρονου **D**. **14** ⌜χωραν ℵ lat **15** ⵔ**A** e | ⵔ²**D** a b l sa^{pt} **16** ⌜Ἐλθων δε εις **N**-εδ οπου ην **D** | ⊤την **ℵ**^{pm} ; S | ⌜ανατεθρ- **ⱤΘ** al ; Th : *txt* **B ℵ**^{pm} 18,10

□καὶ εἰσῆλθεν ⸌κατὰ τὸ εἰωθὸς ○ αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγήν, καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ ⌜βιβλίον τοῦ προφήτου Ἡσαΐου⸍, καὶ ⌜ἀνοίξας τὸ βιβλίον εὗρεν [τὸν] τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον· 2,41. Mc 10,1. Act 17,2; 22,3.

πνεῦμα κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέν με· εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς·2, ἀπέσταλκέν με,ᵀ κηρῦξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι ⌜τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, [ψιν, κηρῦξαι ἐνιαυτὸν κυρίου δεκτόν. 18 Is 61,1 s; 58,6. Act 10,38! Mt 5,3! 19 Lv 25,10. 2K 6,2.

⸍καὶ πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ ἐκάθισεν· καὶ πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. ἤρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς ὅτι σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ ○αὗτη 20 Act 3,4; 6,15. 21 Mt 5,17. 2 K 6,2.

19,1 ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν. καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον· 22 E 4,29. 3,23!

20,10 οὐχὶ υἱός ἐστιν Ἰωσὴφ οὗτος;⸍ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταύτην· ἰατρέ, θεράπευσον σεαυτόν· ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα εἰς τὴν Καφαρναούμ, ποίησον καὶ ὧδε ἐν 23 5,31. Mt 27,42. Sir 18,20. Mt 4,23; 9,12. 1 K 1,22. 10,15!

21,1 τῇ πατρίδι σου. εἶπεν δέ· ἀμὴνᵀ λέγω ὑμῖν ὅτι 24 J 4,44.
οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι ⌜αὐτοῦ.

22,10 ⸍ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν,ᵀ πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἠλίου ἐν τῷ Ἰσραήλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ○ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς ⌜μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, ⸍καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ἠλίας εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα τῆς ⌜Σιδωνίας πρὸς γυναῖκα ⌜χήραν. καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἐλισαίου τοῦ προφήτου, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰ 25 1 Rg 17,1; 18,1. Jc 5,17. Ap 11,6. (Mt 15,24.) 26 1 Rg 17,9. 27 Mt 8,2! 2 Rg 5,14.

---

16 □ *et* ○ *D* *17* ⌜ *ο προφητης Ησαιας D* | ⌜*αναπτυξας* ℵℜ*D*Θ*pl*; T | [+ *B*ℜ*D*Θ*pl*; W: — ℵ *33 pc*; T *18*:, *et*:²—, comm | ᵀ(Is 61,1, *cf.* L 4,23) *ιασασθαι τους συντετριμμενους την καρδιαν* ℜΘ*pm* Ir | ⌜*τεθραυματισμ-* *D**. *21* ○ *φ pc* sa *24* ᵀ*αμην D pc* | ⌜*εαυ-* ℵ*D pc*; T *25* ᵀ*οτι* ℌΘ*pm*; T : *ται B*ℜ*D al* | ○ *B D pc* latsy; ℋ | ⌜*-αλη Wpc*; h[a] *26* ⌜*Σιδωνος* ℜ *33 pm* | ⌜(*Συραν* Wellhausen *cj aramaice* = Aramaja; *χηρα* = armela, *cf.* Mc 7,26)

2,34 ! 28 μὴ Ναιμὰν ὁ Σύρος. καὶ ἐπλήσθησαν πάντες
29 θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκούοντες ταῦτα, ¦ καὶ
ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ
ἤγαγον αὐτὸν ἕως ὀφρύος τοῦ ὄρους ἐφ' οὗ ἡ πόλις
J 8,59 ! ᾠκοδόμητο αὐτῶν, ὥστε ⌜κατακρημνίσαι αὐτόν·
30 ¦ αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο.
31–37: Mc 1,21–28. 31 Καὶ κατῆλθεν εἰς Καφαρναοὺμ πόλιν τῆς 30
10,15 ! Mt 4,13. J 2,12. Γαλιλαίας⊤. καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς 23,8
2,48; 9,43. 32 σάββασιν· καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, 24,2
Mt 7,28 s ! 33 ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. καὶ ἐν τῇ 8
συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα ⌜δαιμονίου 25,8
34 ἀκαθάρτου⌝, καὶ ἀνέκραξεν φωνῇ μεγάλῃ· ¦ ⊙ἔα, τί
Mc 1,24 ! 1 Rg 17,18. Jc 2,19. ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες ⌜ἀπολέσαι
35 ἡμᾶς⌝; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. ¦ καὶ
ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων· φιμώθητι καὶ
ἔξελθε ⌜ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ῥῖψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον
εἰς τὸ μέσον⊤ ἐξῆλθεν ⌜ἀπ' αὐτοῦ μηδὲν βλάψαν
36 αὐτόν. καὶ ἐγένετο θάμβος⊤ ἐπὶ πάντας, καὶ
συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες· τίς ὁ λόγος
14; 5,15. 37 οὗτος, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς
ἀκαθάρτοις πνεύμασιν καὶ ἐξέρχονται; καὶ ⌜ἐξεπο-
38–41: ρεύετο ἦχος⌝ περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς
Mt 8,14–17. Mc 1,29–34. 38 περιχώρου. Ἀναστὰς δὲ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς 9 31
εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος⊤. πενθερὰ δὲ 26,2
τοῦ Σίμωνος ἦν ⌜συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ, καὶ
39 ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω
J 4,52. Act 28,8. 13,18. αὐτῆς ἐπετίμησεν τῷ πυρετῷ, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν·
40 παραχρῆμα ⌜δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει⌝ ⌜αὐτοῖς. ⌜Δύ- 10 32
Mt 11,23. Act 28,9. νοντος δὲ τοῦ ἡλίου ⌜ἅπαντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας
νόσοις ποικίλαις ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ

---

29 ⌜κρη- ***KM*** : κρεμασαι sy^{s}. **31** ⊤*p*) την παραθαλασσιον εν οριοις Ζαβουλων και Νεφθαλιμ ***D***. **33** ⌜-νιον -ρτον ***Dpc*** **34** ⊙*p*) ***D*** 33 *pc* it sy^{s} Mcion | ⌜ημ. ωδε απολ. ***D*** **35** ⌜εξ $\mathfrak{P}^{75}$ ***CR*** 1 *pl* | ⊤ανακραυγασαν τε ***D***. | ⌜εξ $\mathfrak{P}^{75}$ ***M*** *pc* **36** ⊤μεγας ***D*** *b r* sy^{p} **37** ⌜*p*) εξηλθεν η ακοη ***D*** **38** ⊤*p*) και Ανδρεου ***D*** it. | ⌜κατεχ- ***D*** **39** ⌜ωστε αναστασαν αυτην διακονειν ***D***. | ⌜*p*) αυτω ***N*** *pc e* *txt* ***BCΘ*** *al* **40** ⌜δυναντος ***Ual*** : δυσαντος ***D*** | ⌜παντες ***ℌℜD*** *pm*; Th :

ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιτιθεὶς ⌜ἐθεράπευεν Mt 9,18!
27,8 αὐτούς. ⌜ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, 41
⌝κραυγάζοντα καὶ λέγοντα ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. Mt 8,29. Mc 3,11 s.
καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἴα αὐτὰ ⌜2λαλεῖν, ὅτι ᾔδεισαν Act 16,17 s; 19,15.
33 τὸν χριστὸν αὐτὸν εἶναι. Γενομένης δὲ ἡμέρας 42 42. 43: Mc 1,35—38.
28,8 ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι
ἐπεζήτουν αὐτόν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ, καὶ ⌜κατ- 8,40. (8,37.)
εῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν. ὁ 43
δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ὅτι καὶ ταῖς ἑτέραις πόλεσιν
εὐαγγελίσασθαί ⌜με δεῖ⌝ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, 8,1.
34 ὅτι ἐπὶ τοῦτο ⌜ἀπεστάλην. καὶ ἦν κηρύσσων ⌜εἰς 44 44: Mt 4,23. Mc 1,39. 7,17; 23,5.
τὰς συναγωγὰς⌝ τῆς ⌜Ἰουδαίας.

29,10 ⌜Ἐγένετο δὲ⌝ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ 5 1—11: Mt 4,18—22. Mc 1,16—20. (J 1,41.)
καὶ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν ἑστὼς
παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ, ⌞καὶ εἶδεν ⌜δύο πλοιά- 2
ρια⌝ ἑστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἁλεεῖς ἀπ'
αὐτῶν ἀποβάντες ⌜ἔπλυνον τὰ δίκτυα. ἐμβὰς δὲ 3
εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν ⊤Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν
ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ⌜ὀλίγον· καθίσας δὲ ⌜ἐκ
11 30,9 τοῦ πλοίου⌝ ἐδίδασκεν τοὺς ὄχλους. ὡς δὲ ἐπαύ- 4
σατο λαλῶν, εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα· ἐπανάγαγε
εἰς τὸ βάθος, καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς J 21,6.
ἄγραν. καὶ ἀποκριθεὶς ⊤Σίμων εἶπεν ⊤· ⌜ἐπιστάτα, 5 8,24.45; 9,33.49; 17,13.
δι' ὅλης ⊤2 νυκτὸς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ J 21,3.
δὲ τῷ ῥήματί σου ⌜χαλάσω ⌜τὰ δίκτυα⌝. καὶ τοῦτο 6
ποιήσαντες⌝ συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολύ· Nu 11,22.
⌜διερρήσσετο δὲ τὰ δίκτυα αὐτῶν⌝. καὶ κατένευσαν 7

---

40 ⌜p) -ευσεν 𝔖𝔎Θpl; h : txt P^{75} vid BDpc **41** ⌜-χοντο ℵCΘal; Th | ⌝ κραζοντα B(ℵ*)CKΘpm; H : txt P^{75} DEpm | ⌜2 λεγειν P^{75} 485 **42** ⌜επειχον D. **43** ⌜B(D)pc; Wh | ⌜-αλμαι 𝔎Θal; 𝔖 **44** ⌜p) εν ταις -αις C𝔎Θpm; 𝔖 : txt P^{75} Bℵ Dal | ⌜p) Γαλιλαιας 𝔎DΘpm lattsy^{p}; T ⊣h^{r}⊢ **5,1** ⌜ και εγ. P^{75}. **2** ⌜πλ. δυο 4 a; W : πλοια ℵ*. : πλοια δυο Bpc; 𝔐 : δ. πλοια P^{75}𝔎DΘpm : txt AC*al | ⌜απεπλυναν (-νον pc; W) 𝔎Θpl; S : επλυναν ℵC*pc; Th : txt P^{75} vid BD **3** ⊤του C𝔎Θpl; 𝔖 : txt P^{75} BℵDpc | ⌜οδον οσον D. | ⌜εν τω πλοιω ℵDe sa.; T **5** ⊤ο C𝔎(D)Θpl; 𝔖 : txt P^{75} B(ℵ)pc | ⊤αυτω C𝔎DΘpl; 𝔖 : txt P^{75} Bℵpc | ⌜διδασκαλε Da | ⊤2 της C𝔎DΘpl; W : txt P^{75} BℵApc | ⌜το -νον C𝔎pl; 𝔖 **5.6** ⌜ου μη παρακουσομαι· και ευθυς χαλασαντες τα δικτυα De(sy^{s}). **6** ⌜διερρηγνυτο δε το δ-υον α. (C) 𝔎pl; 𝔖 : ωστε τα δ-υα ρησσεσθαι D e f r^{1}

τοῖς μετόχοις ⸢ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντας
⸢συλλαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἦλθαν, καὶ ἔπλησαν
8 ⸢ἀμφότερα τὰ πλοῖα ὥστε⸣ βυθίζεσθαι αὐτά. ἰδὼν 31,10
δὲ ⸢Σίμων Πέτρος⸣ προσέπεσεν τοῖς ⸢γόνασιν Ἰησοῦ
8,18. (19,8). λέγων· ⸢ἔξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός εἰμι,
Mt 8,8. Act 10,26. 9 κύριε. θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν □καὶ πάντας
Mt 8,27. τοὺς σὺν αὐτῷ⸣ ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ⸢ἣ συνέ-
Mt 4,21 ! 10 λαβον, ⸢ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην υἱοὺς
Ζεβεδαίου, οἳ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι.* καὶ εἶπεν 32,2
Mt 13,47. πρὸς τὸν Σίμωνα ○ὁ Ἰησοῦς· μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ
2 T 2,26. 11 νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. καὶ καταγαγόντες
Mt 19,27. τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες ⸢πάντα⸣ ἠκολού-
θησαν αὐτῷ.

12–16:
Mt 8,1–4. 12 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν 12 35
Mc 1,40–45. πόλεων καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ⸢πλήρης λέπρας⸣· ἰδὼν δὲ 33,2
Mt 8,2 ! τὸν Ἰησοῦν, ⸢πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον □ἐδεήθη αὐτοῦ⸣
λέγων· κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι.
13 ⸢καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ ⸢λέγων· θέλω,
καθαρίσθητι· καὶ εὐθέως ⸢ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ'
17,14. 14 αὐτοῦ⸣. καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν,
Lv 13,49; 14,2 ss. ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ, καὶ προσ-
9,5; 21,13. ἐνεγκε ⸢περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου καθὼς προσ-
4,14.37. 15 έταξεν Μωϋσῆς, ⸢εἰς μαρτύριον αὐτοῖς⸣. ⸢διήρχετο 36
δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ, καὶ συνήρχοντο 34,1
ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν καὶ θεραπεύεσθαι ἀπὸ τῶν
Mc 1,35. 16 ἀσθενειῶν αὐτῶν· αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς 35,2
ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος.

---

7 ⸢τοις *CRΘpl*; W | ⸢*βοηθειν D* lat | ⸣ -*ροι ℵ* 33 69 pc* | ⸢*παρα τι D* itsy : *ηδη C** **8** ⸢*Σ. D* (*ο Σ. W φ*) it sy^{s} | ⸢*ποσιν Dλ 579 e* sy | ⸢*παρακαλω D* itsy^{p} **9** □*D* | ⸢*ὧν* $\mathfrak{p}^{75}$ *BDpc*; *ℵ* : *ἣν Θ* : *txt ℵCRpl* **10.11** ⸢*p*) *ησαν δε κοινωνοι αυτου Ιακωβος και Ιωαννης υιοι Ζεβεδαιου· ο δε ειπεν αυτοις· δευτε και μη γινεσθε αλιεις ιχθυων, ποιησω γαρ υμας αλιεις ανθρωπων· οι δε ακουσαντες παντα κατελειψαν επι της γης και D*(*e*). ; h^{r} **10** ○*B*; H **11** ⸢*απ-CRΘpm*; S **12** ⸢*p*) *λεπρος D* Mcion. | ⸢*επεσεν et* □ *De*. **13** ⸢*ειπων Rpm*; T | ⸢*p*) *εκαθαρισθη De*. **14** ⸣*p*) *το ὡρον Xbc* | ⸢*εις μ. επ αυτους Ψ* : *εις μ. υμιν l* : *ινα εις μ. ην* (*i. e. ᾖ*) *υμιν τουτο D* it(Mcion); ⊣h^{r}⊢ | ⸣*p*) *ο δε εξελθων ηρξατο κηρυσσειν και διαφημιζειν τον λογον ωστε μηκετι δυνασθαι αυτον φανερως εις πολιν εισελθειν, αλλα εξω ην εν ερημοις τοποις και συνηρχοντο προς αυτον και ηλθεν παλιν εις Καφαρναουμ D*d.

87 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ⌜καὶ αὐτὸς ἦν 17 17–26: Mt 9,1–8. Mc 2,1–12.
36,2 διδάσκων, καὶ ἦσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομο-
διδάσκαλοι οἳ ἦσαν ἐληλυθότες⌝ ἐκ πάσης ⌜κώμης
τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἰερουσαλήμ⌝· ⌜2καὶ 4,14; 6,19 8,46 p.
13 δύναμις κυρίου ἦν εἰς τὸ⌝ ἰᾶσθαι ⌜αὐτόν. καὶ ἰδοὺ 18
37,1 ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον ὃς ἦν παρα-
λελυμένος, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι 19,3.(9,9; 23,8.)
[αὐτὸν] ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ μὴ εὑρόντες ποίας εἰσε- 19
νέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον, ⌜ἀναβάντες ἐπὶ τὸ
δῶμα διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ
κλινιδίῳ⌝ εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν ⌜τοῦ Ἰησοῦ⌝. καὶ 20
ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν· ἄνθρωπε, ἀφέωνταί
σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι 21
οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ⊤λέγοντες· ⌜τίς 7,49. J 5,12. Is 43,25; 55,7. Ps 130,4.
ἐστιν οὗτος ὃς⌝ λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται
ἁμαρτίας ἀφεῖναι εἰ μὴ μόνος ὁ θεός; ἐπιγνοὺς 22
δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ἀποκριθεὶς
εἶπεν πρὸς αὐτούς· τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρ-
δίαις ὑμῶν⊤; ⌞τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν· ἀφέωνταί 23 J 5,36; 11,42.
σοι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ εἰπεῖν· ἔγειρε καὶ περι-
πάτει; ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου 24
ἐξουσίαν ἔχει ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας, — εἶπεν Mt 28,18!
τῷ ⌜παραλελυμένῳ· σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἆρας ⌜τὸ
κλινίδιόν⌝ σου πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ 25
παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἆρας ⌜ἐφ' ὃ J 5,8 s.
κατέκειτο⌝, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δοξάζων 2,20!
τὸν θεόν. □καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας, καὶ 26
ἐδόξαζον τὸν θεόν, ⌝καὶ ἐπλήσθησαν ⌜φόβου λέ- 2,20!
γοντες ὅτι εἴδομεν παράδοξα σήμερον.

---

17 ⌜αυτου διδασκοντος συνελθειν τους Φαρ-ους κ. νομοδ--ους· ησαν δε συνεληλ- **D** (e, c) | ⌞1 2 5—7 *1012*. : 1—3 6 7 **H**. : 1—5 **D**. : (2 5—7 Spitta *cf*) | ⌜2του **D**. | ⌜αυτους **CℜDΘ***pl* : παντας **K** : *txt* **BℵΨ***pc* **18** [+ **BΘ***pc*; W : — **ℵCℜD***pl*; T **19** ⌜*p*) ανεβησαν επι το δ. και αποστεγασαντες τους κεραμους οπου ην καθηκαν τον κραβατον συν τω παραλυτικω **D** | ⌞παντων **B**.; W **21** ⊤*p*) εν ταις καρδιαις αυτων **D**it | ⌜*p*) τι ουτος **D**. **22** ⊤*p*) πονηρα **D** (ℱit) **24** ⌜*p*) -λυτικω **ℌDΘ***al*; h : *txt* **BℜΨ***pm* | ⌞*p*) τον κραβατον **D***pc* Mcion **25** ⌜την κλινην **D** esy^{p} **26** □ **DWΨ***al* e | ⌜θαμβου **D***

27–32: Mt 9,9–13. Mc 2,13–17.
27 ⌜Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν, καὶ ἐθεάσατο τελώνην 14 38
ὀνόματι Λευὶν⌝ καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ 38,2
Mt 19,27. 28 εἶπεν αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. καὶ καταλιπὼν πάντα
29 ἀναστὰς ⌜ἠκολούθει αὐτῷ. Καὶ ἐποίησεν δοχὴν 39,2
15,1. μεγάλην ⌜Λευὶς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ· καὶ ἦν
ὄχλος πολὺς τελωνῶν καὶ ἄλλων ⌜οἳ ἦσαν μετ' ⌜αὐτῶν
15,2. 30 κατακείμενοι⌝. καὶ ἐγόγγυζον οἱ ⌜Φαρισαῖοι καὶ οἱ
γραμματεῖς αὐτῶν⌝ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέ-
7,34; 15,2; 19,7. γοντες· διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν □καὶ ἁμαρτωλῶν⌝
31 ἐσθίετε καὶ πίνετε; καὶ ἀποκριθεὶς ○ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 40,2
4,23! πρὸς αὐτούς· οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες
32 ἰατροῦ ἀλλὰ οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι
33–39: Mt 9,14–17. Mc 2,18–22. 11,1.
33 δικαίους ἀλλὰ ⌜ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. Οἱ δὲ 39
εἶπαν πρὸς αὐτόν· ⊤οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύουσιν
πυκνὰ καὶ δεήσεις ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν
34 Φαρισαίων, οἱ δὲ ⌜σοὶ ἐσθίουσιν καὶ πίνουσιν⌝. ⌞ὁ
δὲ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς· μὴ ⌜δύνασθε τοὺς
J 3,29. υἱοὺς⌝ τοῦ νυμφῶνος, ⌜ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν
17,22. J 16,20. 35 ἐστιν⌝, ⌜[2]ποιῆσαι νηστεῦσαι⌝; ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι,
καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε
36 νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. Ἔλεγεν
δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς ὅτι οὐδεὶς ἐπί-
βλημα ἀπὸ ἱματίου καινοῦ σχίσας ἐπιβάλλει ἐπὶ
ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μή γε, καὶ τὸ καινὸν σχίσει
καὶ τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνήσει τὸ ἐπίβλημα τὸ
37 ἀπὸ τοῦ καινοῦ. καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον
Job 32,19. εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή γε, ῥήξει ὁ οἶνος
ὁ νέος τοὺς ἀσκούς⊤, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται καὶ
38 οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται. ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς

---

27 ⌜*p*) και ελθων παλιν παρα την θαλασσαν τον επακολουθουντα αυτω οχλον εδιδασκεν και παραγων ειδεν Λευι τον του Αλφαιου **D** **28** ⌜*p*)-θησεν ℵ**CRΘ***pl*; S : *txt* **BD***pc* **29** ⌜Λευι **D** | ⌜ανακειμενων **D***e* | ⌞αυτου **B****λ*pc; h **30** ⌜45231 **RΘ***al* : 1—4 ℵ**D***al* | □**C******D** **31** ○**B**; [H] **32** ⌜ασεβεις ℵ**. **33** ⊤ *p*) δια τι ℵ****CRDΘ***pl* : *txt* **Ss** *157 565* | ⌜μαθηται σου ουδεν τουτων ποιουσιν **D***e* **34** ⌜*p*) δυνανται οι υιοι ℵ*****D** it Mcion | ⌜εφ οσον εχουσιν τον νυμφιον μεθ εαυτων **D** it | ⌜[2]π. νηστευειν **CRΘ***pm*; W : νηστευειν ℵ*****D** it Mcion : *txt* **B***al* **37** ⊤τους παλαιους **D**

καινοὺς ⌜βλητέον⌝. □○καὶ οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν ⌜ θέ- 39 (J 2,10.)
λει νέον· λέγει γάρ· ὁ παλαιὸς ⌜χρηστός ἐστιν.⌝
40 Ἐγένετο δὲ ⌜ἐν σαββάτῳ⌝ διαπορεύεσθαι αὐτὸν 6 1—5: Mt 12,1—8.
41,2 διὰ σπορίμων, ⌜καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ⌝ Mc 2,23—28.
⌜καὶ ἤσθιον τοὺς στάχυας⌝ ψώχοντες ταῖς χερσίν. Dt 23,26.
|τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπαν· ⌜τί ποιεῖτε ὃ οὐκ 2 J 5,10.
ἔξεστιν ⌜τοῖς σάββασιν⌝; καὶ ἀποκριθεὶς ⌜πρὸς αὐ- 3
τοὺς εἶπεν ○ὁ Ἰησοῦς⌝· ⌜οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε ὃ ἐποίη- 1 Sm 21,7.
σεν Δαυίδ, ⌜ὁπότε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐ-
τοῦ ○2ὄντες; | ○ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ 4
καὶ τοὺς ἄρτους τῆς ⌜προθέσεως⌝ ⌜λαβὼν ἔφαγεν καὶ Lv 24,5—9.
ἔδωκεν ⌜τοῖς μετ' αὐτοῦ, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν
εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς; | ⌜⌜καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· 5
⌜κύριός ἐστιν ⌜τοῦ σαββάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου⌝.⌝
5 41 |⌜Ἐγένετο δὲ ἐν ἑτέρῳ σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐτὸν 6 6—11: Mt 12,9—14.
42,2 εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ διδάσκειν· καὶ ἦν ἄν- Mc 3,1—6.
θρωπος ἐκεῖ καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά·⌝
|παρετηροῦντο ○δὲ ○2αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ 7 14,1; 20,20.
Φαρισαῖοι εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ ⌜θεραπεύει, ἵνα εὕρωσιν
⌜κατηγορεῖν ⌜αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ⌜ᾔδει τοὺς διαλογι- 8 Mt 9,4!
σμοὺς αὐτῶν, εἶπεν δὲ⌝ τῷ ἀνδρὶ τῷ ξηρὰν ἔχοντι
τὴν χεῖρα· ἔγειρε καὶ στῆθι εἰς τὸ μέσον· καὶ
ἀναστὰς ⌜ἔστη. εἶπεν δὲ ○ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς· 9

---

38 ⌜*p*) *βαλλουσιν* ℵ**D* | ⌜*και αμφοτεροι συντηρουνται* (*τηρ-* ***D***) ***Cℜ*** (***D***)***Θpl*** **39** □*vs. p*) ***D*** it Mcion Ir Eus; [H] | ○***Bpc***; ℋ | ⌜*ευθεως* ***ℜΘpl***; s | ⌜*χρηστοτερος* ***CℜΘpl***; 𝔖 : *txt* P75 vid ***B*** ℵ *pc* **6,1** ⌜*εν σ. δευτεροπρωτω* (*-ερω πρωτω* ***φ***) ***CℜDΘpm*** lat; T ⊣h^r1⊢ : sabbato mane *e*; h^r2 : *txt* P75 vid ℌ*al* itsy | ⌜*p*) *οι δε μ. α. ηρξαντο τιλλειν* ***D***(*b, e*) | ⌜3 4 1 2 (ℵ)***ℜ***(***D***)***Θpl***; T : *txt* P75 vid ***BCpc*** **2** ⌜*p*) *ιδε, τι ποιουσιν οι μαθ. σου τοις σαββ. ο ουκ εξ.* ***D*** | ⌜*p*) *ποιειν* ℵ***CℜΘpl***; T : *txt* P75 vid ***B***(***D***)*pc* lat **3** ⌜4 5 1 2 3 ℌ***Θ***(***Dpm***); T : *txt* P75 vid(***B***)***ℜal*** | ○***B***..; [H] | ⌜*p*) *ουδεποτε* ***D***(***L***) | ⌜*p*) *οτε* ℌ***Dpm***; H : *txt* ***ℜΘal*** | ○2*p*) ℌ***DΘpm***; H : *txt* ***Cℜal*** **4** ○***BD***; [H] | ⌜*προσθ-* ***D***. | ⌜*ελαβεν και* ***ℜal***; T : —*p*) ℵ***Dpm*** Ir : *txt* ℌ***Θpc*** | ⌜*p*) *και* ℵ***ℜDΘpm***; T : *txt* ***Bal*** **5** ⌜*Τη αυτη ημερα θεασαμενος τινα εργαζομενον τω σαββατω ειπεν αυτω· ανθρωπε, ει μεν οιδας τι ποιεις, μακαριος ει· ει δε μη οιδας, επικαταρατος και παραβατης ει του νομου.* ***D***.; h^r *et* ⌜ *pon. vs.* 5 *post* 10 ***D*** Mcion.; h^r | ⌜*οτι* ***ℜ***(***D***)***Θpm***; T | ⌜*p*) *ο υι. τ. α. και τ. σαββ.* ***ℜ***(***D***)***Θpl***; Th : *txt* ***B*** ℵ **6** ⌜*p*) *και εισελθοντος αυτου παλιν εις την συναγωγην σαββατω, εν η ην ανθρ. ξηραν εχων την χειρα* ***D***. **7** ○***D*** | ○2***ℜΘpm***; T | ⌜*p*) *-ευσει* ***B ℜΘpm***; Wh | ⌜*-ριαν* ***ℜpm***; S : *-ρησαι* ***D*** : *txt* ***B*** ℵ***Θal*** | ⌜*κατ* ***KLpm***; S **8** ⌜*γινωσκων τ. δ. α. λεγει* ***D*** | ⌜*εσταθη* ***D***. **9** ○***B***; [H]

ἐπερωτῶ ὑμᾶς ⌜εἰ ἔξεστιν τῷ σαββάτῳ ἀγαθο-
ποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ⌜ἀπολέσαι⌝;⊤
10 ⌈καὶ περιβλεψάμενος ⌟πάντας αὐτοὺς⌞⊤ εἶπεν αὐτῷ·
ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. ὁ δὲ ⌜ἐποίησεν, καὶ ἀπε-
11 κατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ⊤. αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν
ἀνοίας, καὶ ⌜διελάλουν πρὸς ἀλλήλους τί ἂν
ποιήσαιεν τῷ Ἰησοῦ⌝.

12–16: Mc 3,13–19. 9,18. Mt 14,23. Mt 10,2–4! 10,1. J 6,70. Act 1,2.

12 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐξελθεῖν 42
αὐτὸν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι, καὶ ἦν δια- 43,2
18 νυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ □τοῦ θεοῦ⌝. καὶ ὅτε 16
ἐγένετο ἡμέρα, ⌜προσεφώνησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, 44,2
καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀπο-
14 στόλους ⌜ὠνόμασεν, ⌈⌜Σίμωνα, ὃν καὶ ὠνόμασεν
Πέτρον⌝, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ
Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην⊤, καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθο-
Mt 9,9! 15 λομαῖον, ⌈καὶ Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν⊤, [καὶ] Ἰάκωβον
Ἁλφαίου καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον ζηλωτήν,
16 ⌈καὶ Ἰούδαν Ἰακώβου, καὶ Ἰούδαν ⌜Ἰσκαριώθ, ὃς

17–19: Mt 4,23–5,1; 12,15. Mc 3,7–12. (J 6,60.66.)

17 ἐγένετο προδότης, ⌈καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν ἔστη 45,1
ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος πολὺς μαθητῶν
αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης
τῆς Ἰουδαίας καὶ ⌜Ἰερουσαλὴμ⊤ καὶ τῆς παραλίου·
18 ⊤Τύρου καὶ Σιδῶνος, ⌈οἳ ἦλθον⌝ ἀκοῦσαι αὐτοῦ καὶ
ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν, καὶ οἱ ἐνοχλού-
μενοι ἀπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐθεραπεύοντο⊤·
19 ⌈καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτουν ἅπτεσθαι αὐτοῦ, ὅτι
5,17! δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰᾶτο πάντας.

---

9 ⌜τί ℵΘ*pl*; S | ⌞*p*) αποκτειναι ℵΘ*al* | ⁚. T | ⊤*p*) οι δε εσιωπων *Dal* **10** ⌟ *D* it | ⊤ εν οργη *D*Θ*pm* it; S : *p*) μετ οργης Φ | ⌜*p*) εξετεινεν ℵ*Dpm* | ⊤*p*) ως και η αλλη *D*(Θ)*al ei hic vs.* 5 *D* Mcion.; h^{r} : υγιης ως η α. ℜ*pm* **11** ⌜*p*) διελογιζοντο πρ. α. πως απολεσωσιν αυτον *D* **12** □ *D* **13** ⌜εφων- *D*λ | ⌞εκαλεσεν *Dpc* **14** ⌜*p*) πρωτον Σ. ον κ. Π. επων- *D* | ⊤*p*) τον αδελφον αυτου, ους επωνομασεν Βοανηργες ο εστιν υιοι βροντης *D* **15** ⊤(J 11,16) τον επικαλουμενον Διδυμον *D*. | [+ ℌ*D**al; T : — *B*ℵΘ*pm*; W **16** ⌜-ιωτην ℜ Θ*pl* vg^{cl} : Σκαριωθ *D* it vg^{codd} sy **17.18** ⌜αλλων πολεων ελη- λυθοτων *D* (it) **17** ⊤και (της *W*) Περαιας ℵ**W*; h^{r1} : et trans fretum it.; h^{r2c} | ⁚, comm | ⊤και latsy^{s} **18** ⊤απαντες 69

17 43 ˡΚαὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς 20 20–23: Mt 5,3.4.6.11 s.
46,5 τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγεν·
Μακάριοι οἱ πτωχοί⊤, ὅτι ⌜ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βα- Is 57,15; 61,1. Jc 2,5.
σιλεία τοῦ θεοῦ.
47,5 μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι ⌜χορτασθήσεσθε. 21 Ap 7,16 s.
48,5 *μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν, ὅτι ⌜γελάσετε. Ps 126,5 s. Is 61,2 s.
44 μακάριοί ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρω- 22 J 15,19; 16,2. Mt 10,22.
49,5 ποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ○ὑμᾶς καὶ ὀνειδίσωσιν καὶ
ἐκβάλωσιν τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν ἕνεκα τοῦ
υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. χάρητε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ 23
καὶ σκιρτήσατε· ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς
ἐν τῷ οὐρανῷ· κατὰ ⌜τὰ αὐτὰ⌝ γὰρ ἐποίουν τοῖς
προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.
50,10 Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε 24 16,25. Mt 19,24 p. Jc 5,1.
τὴν παράκλησιν ὑμῶν. 2,25!
45 οὐαὶ ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλησμένοι ○νῦν, ὅτι πεινάσετε. 25 Is 5,22.
οὐαί⊤, οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ Jc 4,9.
κλαύσετε.
51,10 οὐαὶ ὅταν ⌜καλῶς ὑμᾶς εἴπωσιν⌝ ○πάντες οἱ 26 Jc 4,4. Mch 2,11. (Mt 24,24!)
ἄνθρωποι· κατὰ ⌜τὰ αὐτὰ⌝ γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευδο-
52,5 προφήταις □οἱ πατέρες αὐτῶν⌝. Ἀλλὰ ὑμῖν λέγω 27 27–36: Mt 5,39–48. 35.
τοῖς ἀκούουσιν· ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, κα-
46 λῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, ˡ εὐλογεῖτε τοὺς 28
καταρωμένους ⌜ὑμᾶς, προσεύχεσθε ⌜περὶ τῶν ἐπη-
53,5 ρεαζόντων ὑμᾶς. τῷ τύπτοντί σε ⌜ἐπὶ τὴν⊤ σιαγόνα 29
πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντός σου
47 τὸ ἱμάτιον καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσῃς. παντὶ⊤ 30
αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντος τὰ σὰ
54,5 μὴ ἀπαίτει. καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν 31 Mt 7,12.
55,5 ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, ⊤ποιεῖτε αὐτοῖς ○ὁμοίως. καὶ εἰ 32 1 T 5,8.
ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις 1 P 2,19 s.

---

20 ⊤*p*) τω πνευματι ℵ^{8} *Θ λφ al* it | ⌜*p*) αυτων *W* sy^{s} Mcion *21* ⌜-σονται ℵ*69 it sy^{s} Mcion | ⌜-σονται *e* sy^{s} Mcion (*vl* = *W*) Or Eus : -σουσιν *W* *22* ○ p$^{75\,vid}$ *D* *23* ⌜ταυτα ℵ*ℜΘpl* Mcion; (ταὐτὰ h^{a}) *25* ○ *ℜDal* lat sy$^{c.p}$ Mcion Ir^{lat} | ⊤υμιν p^{75} *ℜDpm* *26* ⌜132 *ℌal*; T : 213 p^{75} *B eq* Mcion; W : *txt* *ℜ*(*D*)*Θpm* | ○ *ℜDal* Mcion | ⌜ταυτα *ut* 23 | □ p^{75} *B 700* sy^{s}; W *28* ⌜υμιν p^{75} *ℜΘal* | ⌜*p*) υπερ *ℜD Θpl* *29* ⌜*p*) εις ℵ* *D W Θpc* Mcion; T | ⊤*p*) δεξιαν ℵ* *Eal* *30* ⊤τω *λal* Cl : δε τω *ℜDΘpm* : *txt* p$^{75\,vid}$ *B* ℵ *700 pc* *31* ⊤και υμεις *ℌℜDΘpl* Mcion; Th : καλως sy^{s} : *txt* p$^{75\,vid}$ *B 700* it Ir Cl | ○ *D e* sa Cl Ir Mcion

ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐ-
33 τοὺς ἀγαπῶσιν. καὶ ⁰γὰρ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς
ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ
Lv 25,35 s. 34 ⊤οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. καὶ ἐὰν δανεί-
σητε παρ' ὧν ἐλπίζετε λαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις
[ἐστίν]; καὶ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανείζουσιν ἵνα
27. 35 ἀπολάβωσιν □τὰ ἴσα⌝. πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς
ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε ⌜μηδὲν ἀπελ-
πίζοντες· καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολύς, καὶ
(1,32.) Mt 5,45. Ps 25,8; 86,5. Sap 15,1. ἔσεσθε υἱοὶ ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ
36 τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηρούς. Γίνεσθε οἰκτίρ- 48
37–46: Mt 7,1–23. 37 μονες, καθὼς ⊤ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν. καὶ 56,2
Mt 6,14; 18,32. μὴ κρίνετε, ⌜καὶ οὐ⌝ μὴ κριθῆτε· καὶ μὴ ⌜κατα-
Is 58,6. Mt 18,18! δικάζετε, ⌜καὶ οὐ⌝ μὴ ⌜καταδικασθῆτε. ἀπολύετε,
38 καὶ ἀπολυθήσεσθε· ⌞δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν·
μέτρον καλὸν ⌜πεπιεσμένον σεσαλευμένον⌝ ὑπερεκ-
Mt 7,2! χυννόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν· ⌜ᾧ γὰρ
39 μέτρῳ⌝ μετρεῖτε ⌜ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. Εἶπεν 57,5
Mt 15,14! δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς· μήτι δύναται τυφλὸς
τυφλὸν ⌜ὁδηγεῖν; οὐχὶ ἀμφότεροι εἰς βόθυνον
Mt 10,24 s.! 40 ἐμπεσοῦνται; οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδά- 49
σκαλον· κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδά- 58,8
41 σκαλος αὐτοῦ. Τί ⁰δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν 59,5
τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν
42 ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; ⊤πῶς δύνασαι
λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου· ⁰ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ
κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, ⌜αὐτὸς τὴν ἐν τῷ
ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων⌝; ὑποκριτά, ἔκβαλε
πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε
διαβλέψεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ

---

33 ⁰*rell*; [H]: *txt* 𝔓75 ***B*** ℵ* *700*. | ⊤γαρ ***ℜ D Θ*** *pl*: *txt* 𝔓75vid ***B*** ℵ*pc* ***34*** [+ *rell*; T: — 𝔓45.75 ***B*** *700 e* aeth.; W | □***D*** itsy[e] ***35*** ⌜μηδενα ℵ*pc* sy; Th ***36*** ⊤και ***ℜ D Θ*** *pm*; S ***37*** ⌜*p*) ινα ***D Ψ*** *al* itsy[e] Mcion | ⌜δικ- 𝔓75 ***B*** *579*. | ⌜ινα ***D*** itsy[e] Mcion | ⌜δικ- 𝔓75vid ***B*** ***38*** ⌜2 1 ***D W λ*** *157* Or : 1 Ξ sy[p] Mcion : 2 *c er* sy[s] sa | ⌜τω αυτω *μ. ω* 𝔓45 ***Θ*** *pc* itsy[e] : *τ. γαρ α. μ. ω* ***C ℜ*** *pl*; S | ⌜*p*) *μετρ-* ***B*** *pc*; h ***39*** ⌜οδαγειν ***D***. ***41*** ⁰𝔓75 *1424 pc* ***42*** ⊤*p*) ***η C ℜ D Θ*** *pl*; s : *txt* 𝔓75 ***B*** (ℵ)*pc* | ⁰*p*) ***D*** *pc* it | ⌜*p*) *και ιδου η δοκ. εν τω σω οφθ. υποκειται* ***D*** it (𝔖 sy[s]).

60,5 ἀδελφοῦ σου ἐκβαλεῖν. Οὐ γάρ ἐστιν δένδρον 43 43–45: Mt 12,33–35.
καλὸν ποιοῦν ⌜καρπὸν σαπρόν⌝, οὐδὲ πάλιν δένδρον
σαπρὸν ποιοῦν ⌜καρπὸν καλόν⌝. ἕκαστον ○γὰρ δένδρον 44
61,5 ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται· * οὐ ○²γὰρ ἐξ ἀκαν-
θῶν ⌜συλλέγουσιν σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου σταφυλὴν
62,5 τρυγῶσιν. ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ 45
θησαυροῦ τῆς καρδίας ⊤προφέρει τὸ ἀγαθόν, καὶ
ὁ πονηρὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ προφέρει τὸ πονηρόν·
ἐκ γὰρ περισσεύματος καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα
63,3 αὐτοῦ. ⌜Τί δέ με καλεῖτε⌝· κύριε κύριε, καὶ οὐ 46 Ml 1,6. Mt 21,29!
50 ποιεῖτε ⌜ἃ λέγω; Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρός με 47 47–49: Mt 7,24–27.
64,5 καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς,
ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος. ὅμοιός ἐστιν 48
ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς ἔσκαψεν καὶ
ἐβάθυνεν καὶ ἔθηκεν θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν·
πλημμύρης δὲ γενομένης προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς
τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσεν σαλεῦσαι αὐτὴν
⌜διὰ τὸ καλῶς οἰκοδομῆσθαι αὐτήν⌝. ὁ δὲ ἀκούσας 49
καὶ μὴ ποιήσας ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδο-
μήσαντι ⊤ οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου, ᾗ
⌜προσέρρηξεν ὁ ποταμός, καὶ ○εὐθὺς συνέπεσεν, καὶ
ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα. 1–10: Mt 8,5–13. J 4,46–53.
18 51 ⌜⌜Ἐπειδὴ ἐπλήρωσεν πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς 7
65,3 τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν⌝ εἰς Καφαρναούμ. 10,15. Mt 7,28!
Ἑκατοντάρχου δέ τινος ⌜δοῦλος κακῶς ἔχων 2
ἤμελλεν τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ⌜ἔντιμος. ἀκούσας 3
δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπέστειλεν □πρὸς αὐτὸν⌝ πρε-
σβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν
διασώσῃ τὸν ⌜δοῦλον αὐτοῦ. οἱ δὲ παραγενόμενοι 4
□πρὸς τὸν Ἰησοῦν⌝ ⌜παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως,

---

43 ⌜-πους σαπρους *et* ⌜-πους καλους ***D*** it(vg)sy **44** ○ ***D*** *700 al* it sy^{s} | ○² it sy^{s} | ⌜εκλεγονται ***D*** *e* **45** ⊤αυτου ***C*𝔎**(ʃ***D***) ***Θ****pl*; 𝔖 : *txt* ℙ^{75} ***B*** ℵ Cl **46** ⌜1 3 4 ℙ^{75} *543 pc* sy^{p} Ir : τι με λεγετε ***D*** Cl | ⌜ο ℙ^{75} ***B*** *e*; Wh **48** ⌜*p*) τεθεμελιωτο γαρ επι την πετραν ***C*𝔎*D*Θ***pl* latt sy^{p} : — ℙ$^{45\,vid}$ *700* sy^{s} : *txt* ℙ^{75} 𝔖 **49** ⊤ *p*) την ℙ^{75} ***U*** *118 209 al* | ⌜συνερ-***D***. | ○ *p*) ***D*** *ac*. **7,1** ⌜*p*) και εγενετο οτε ετελεσεν ταυτα τα ρηματα λαλων ηλθεν ***D*** (*e*) | ⌜ επει δε ℵ𝔎*pm*; h : οτε δε ***Θ****pc* : *txt* ℙ$^{75\,vid}$ ***B C****al* **2** ⌜τις ***D**** : *p*) παις ***D***² | ⌜τιμιος ***D***. **3** □ ***D*** φ *700* it arm | ⌜*p*) παιδα 47^{lect} **4** □ ***D*** it | ⌜ηρωτων ℵ***D*** *700 al*; T

Act 10,2; 27,31 5 λέγοντες ὅτι ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξῃ τοῦτο· ἀγαπᾷ
γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς
6 ᾠκοδόμησεν ἡμῖν. ⌜ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν
(15,20.) αὐτοῖς.⌝ ἤδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ⁰ἀπὸ
τῆς οἰκίας, ἔπεμψεν ᵀφίλους ὁ ἑκατοντάρχης ⌜λέγων
αὐτῷ⌝· κύριε, μὴ σκύλλου· οὐ γὰρ ἱκανός εἰμι ἵνα
7 ⌜ὑπὸ τὴν στέγην μου⌝ εἰσέλθῃς· □διὸ οὐδὲ ἐμαυτὸν
ἠξίωσα πρὸς σὲ ἐλθεῖν·\ ἀλλὰ εἰπὲ λόγῳ, καὶ
8 ⌜ἰαθήτω ὁ παῖς μου. καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι
ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρα-
τιώτας, καὶ λέγω τούτῳ· πορεύθητι, καὶ πορεύε-
ται, καὶ ἄλλῳ· ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ
9 μου· ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. ¹ἀκούσας δὲ ταῦτα
ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν αὐτόν, καὶ στραφεὶς τῷ ἀκο-
18,8. Jr 5,3. λουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπεν· ᵀλέγω ὑμῖν, ⌜οὐδὲ ἐν
10 τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον⌝. καὶ ὑποστρέ- 66,5
ψαντες εἰς τὸν οἶκον οἱ πεμφθέντες εὗρον τὸν
11 ᵀδοῦλον ὑγιαίνοντα. Καὶ ἐγένετο ἐν ⌜τῷ ἑξῆς 19 52
ἐπορεύθη εἰς πόλιν καλουμένην ᴾNaΐν, καὶ συνε- 67,10
πορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ᵀκαὶ ὄχλος
12 πολύς. ὡς δὲ ἤγγισεν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ
8,42; 9,38. ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκὼς μονογενὴς υἱὸς τῇ
1 Rg 17,10.17. μητρὶ αὐτοῦ, καὶ ⌜αὐτη ἦν χήρα, καὶ ⌜ὄχλος τῆς
13 πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ⌝. καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ
10,33. 8,52. ⌜κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' ⌜αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ·
23,28. Ap 5,5. 14 μὴ κλαῖε. καὶ προσελθὼν ἥψατο τῆς σοροῦ, οἱ
Mc 5,41 p. δὲ βαστάζοντες ἔστησαν, καὶ εἶπεν· νεανίσκε ᵀ, σοὶ
Act 9,40. 15 λέγω, ἐγέρθητι. καὶ ⌜ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ
1 Rg 17,23. 2 Rg 4,36. ἤρξατο λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ.
9. 42. 1 Mcc 10,9.

---

6 ⌜επορ. δε μετ αυτων ο *I. D* itsy^{s} | ○ℵ*D*λφ; T | ⌜προς αυτον *CℜDΘpl*; s | ⌜2 1 p^{75}. : 1 ℵ*Θ; T | ⌜*p*) 4 1—3 𝔎*Dpm* : *txt* p^{75} *BℜΘal* **7** □*p*) *Dpc* itsy^{s} | ⌜*p*)-ησεται ℵ*CℜDΘpl*; s : *txt* p^{75} *Bpc* **9** ᵀ*p*) αμην *DΘΨpc* lat | ⌜ουδεποτε τοσ. π. ευρ. εν τ. *I. D* (*Θal*, it, Mcion) **10** ᵀ ασθενουντα *Cℜ*(*D*)*Θpm*; S **11** ⌜τη ℵ*C*(*D*)*pm*; Th : *txt* p^{75} *BℜΘal* | ᴾ*Naιμ* λ lat : Capharnaum *e l** | ᵀ ικανοι *CℜΘpm*; T **12** ⌜(αυτὴ *Mal*; H) | ⌜πολυς οχ. τ. π. συνεληλυθει αυτη *D*(*e*) **13** ⌜*Ιησους DWal* sy | ⌜αυτην ℵ*Φpm*; T : *txt* p^{75} *BℜDal* **14** ᵀ νεανισκε *Daff*^{2}; ⊣h^{r}⊢ **15** ⌜εκαθ- *Bpc*; h

ˡἔλαβεν δὲ φόβος ⌜πάντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν θεὸν 16 2,20! Mt 9,33. Mt 21,11! 1,68!
λέγοντες ὅτι προφήτης μέγας ἠγέρθη ἐν ἡμῖν, καὶ
68,10 ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ⊤. καὶ 17
ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ □περὶ 1 Th 1,8. 4,44; 23,5.
αὐτοῦ› καὶ πάσῃ τῇ περιχώρῳ.
20 53 ⌜Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννῃ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ 18 18—35: Mt 11,2—19.
69,5 περὶ πάντων τούτων.› καὶ προσκαλεσάμενος δύο J 3,26.
τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ □ὁ Ἰωάννης›ˡ ⌜ἔπεμψεν 19 Ps 40,8; 118,26. Mt 3,1. Mt 3,11! Dn 9,26 Theod.
πρὸς τὸν ⌜κύριον λέγων›· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ⌜ἄλλον
προσδοκῶμεν; παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ 20
ἄνδρες εἶπαν· Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ⌜ἀπέστειλεν
ἡμᾶς □πρὸς σὲ› λέγων· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ⌜ἄλλον
προσδοκῶμεν; ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ⌜ἐθεράπευσεν 21
πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων
πονηρῶν, καὶ ⌜τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο›βλέπειν.
ˡκαὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες ⌜ἀπαγ- 22
γείλατε Ἰωάννῃ ἃ εἴδετε καὶ ἠκούσατε›· ⊤τυφλοὶ Is 35,5.
ἀναβλέπουσιν, ᵀ χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθα- Mt 8,2!
ρίζονται, ᴼκαὶ κωφοὶ ἀκούουσιν, ⌜νεκροὶ ἐγείρονται, Is 61,1.
πτωχοὶ εὐαγγελίζονται›· καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν 23
54 μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. Ἀπελθόντων δὲ τῶν 24
ἀγγέλων Ἰωάννου ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους
περὶ Ἰωάννου· τί ⌜ἐξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον θεά- 1,17. Jr 1,18.
σασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; ˡ ἀλλὰ 25
τί ⌜ἐξήλθατε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις Mt 3,4.
ἠμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ
τρυφῇ ⌜ὑπάρχοντες ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. ἀλλὰ 26
τί ⌜ἐξήλθατε ἰδεῖν; προφήτην; ναί· λέγω ὑμῖν, καὶ 1,76.

---

16 ⌜απ- ℌΘal; Th: *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ **BℜDpm** | ⊤εις αγαθον *pal* it **17** □ℵ* *1574 ff² l* **18** ⌜εν οις και μεχρι Ιωαννου του βαπτιστου ος *et* □ **D**(e) **19** ⌜λεγει· πορευθεντες ειπατε αυτω **D**(e) | ⌜Ιησουν ℵℜΘpm: *txt* **B***al* | ⌜*p*) ετερον ℌ*al*; H: *txt* **ℜDΘpm** **20** ⌜-εσταλκεν **ℜD***pm*; T | □**K** *28 a* | ⌜ετερον ℌ**D***al*; h: *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ **BℜΘ***pm* **21** ⌜-ευεν **D** it | ⌜τυφλους εποιει **D**(c) e. **22** ⌜ειπατε Ιωαννη α ειδον υμων οι οφθαλμοι και α ηκουσαν υμων τα ωτα **D**(e) | ⊤οτι **ℜD***al*; T: *txt p*) $\mathfrak{p}^{75}$ ℌΘ*pm* | ᵀ και $\mathfrak{p}^{75}$ **WΘ** *69 al* | ᴼ**ℜΘ***pm*; T | ⌜3 4 1 2 *700* sy^{s}: 3 4 **X** *1574* **24.25.26** ⌜εξεληλυθατε **ℜΘ***al*; T **25** ⌜διαγοντες **D***al* Cl **26** ·, H

27 περισσότερον προφήτου⊤. οὗτός ⊤ἐστιν περὶ οὗ 70,5
γέγραπται·
Ex 23,20. Ml 3,1. ἰδοὺ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσ-
ώπου σου,
ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου □ἔμπροσθέν σου⌉.
1,15. 28 |⌈λέγω ὑμῖν, □μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν⊤Ἰωάννου 71,5
οὐδείς ἐστιν·⌉⌈ὁ δὲ μικρότερος⌉ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ
3,7.12. 29 θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστιν. :καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας 72,10
Mt 21,32! καὶ οἱ τελῶναι ἐδικαίωσαν τὸν θεόν, βαπτισθέντες
Act 13,46. R 10,3. Mt 3,15. 30 τὸ βάπτισμα Ἰωάννου· οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νο-
μικοὶ τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ ἠθέτησαν □εἰς ἑαυτούς⌉,
31 μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ :2. ⊤ Τίνι ⌈οὖν ὁμοιώσω 55
τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ τίνι εἰσὶν 73,5
32 ὅμοιοι; ὅμοιοί εἰσιν παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθη-
μένοις καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις⌈ἃ λέγει⌉·
ηὐλήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε·
ἐθρηνήσαμεν⊤καὶ οὐκ ἐκλαύσατε.
33 |ἐλήλυθεν γὰρ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ⌈μὴ ⌈ἐσθίων
1,15. J 10,20! ἄρτον ⌈μήτε πίνων οἶνον⌉, καὶ λέγετε· δαιμόνιον
34 ἔχει. ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ
5,30! πίνων, καὶ λέγετε· ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ
1 K 1,24 ss. 35 οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν. καὶ
ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ⌈πάντων τῶν⌈τέκνων αὐτῆς⌉.
11,37; 14,1. 36–50: (Mt 26,7–13. Mc 14,3–9. J 12,3–8.) 36 Ἠρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα φάγῃ 21 56
μετ' αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Φαρι- 74,1
37 σαίου κατεκλίθη. καὶ ἰδοὺ γυνὴ ⌈ἥτις ἦν ἐν τῇ
πόλει ἁμαρτωλός, καὶ ἐπιγνοῦσα ὅτι κατάκειται
ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον
38 μύρου |καὶ στᾶσα ὀπίσω παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ
κλαίουσα, τοῖς δάκρυσιν⌈ἤρξατο βρέχειν⌉ τοὺς πόδας

---

26 ⊤(28) οτι ουδεις μειζων εν γενν. γυν. προφητης Ιωαννου του βαπτιστου ***D***(*a*) **27** ⊤γαρ ***ΘΨpm*** | □***Dpc*** it (Mcion?) **28** ⌈*p*) αμην λ. ℵ*al* : λ. δε ***DW*** φit : λ. γαρ ***ℜΘal*** lat : *txt* P75 ***Bal*** sy | □***D*** (*vide* 26) | ⊤προφητης ***ℜΘal*** latsy Cl; T | ⌈οτι ο μ. αυτου ***D*** **29.30** :— και *et* :2. — H **30** □ℵ***Dpc*** **31** ⊤ειπε δε ο κυριος (***M***mg)*pc* vgcl | ⌈*p*) δε ℵ : — ***Fpc*** **32** ⌈και λεγουσιν ***ℜΘpm*** : λεγοντες ***DLφ***it; T : -ντα ***Wpc*** : — sys : *txt* P75 ***Bℵ****pc* | ⊤υμιν ***ℜpm***; s **33** ⌈*p*) μητε ***ℜD Θpl***; s : *txt* ***Bℵpc*** | ⌈21354 ***ℜpm***; S : *p*) 134 ***Dal*** itsysc : *txt* ***Bℵpc*** | ⌈μηδε ℵ*pc*; T **35** ⌈2—4 1 ***ℜal***; Th : *p*) 2—4 ***DΘΨal*** lr : *txt* ***Bℵ****pc et* ⌈*p*) εργων ℵ. **37** ⌈τις φ 700*pc* sys **38** ⌈εβρεξε ***D*** 700 itsysc Mcion

αὐτοῦ, καὶ ταῖς θριξὶν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ⌜ἐξέ-
μασσεν, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ
ἤλειφεν τῷ μύρῳ. ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ⌜ὁ καλέσας 39
αὐτὸν⌝ εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων· οὗτος εἰ ἦν [ὁ] προ- Mt21,11! J4,19.
φήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ ἥτις
ἅπτεται αὐτοῦ, ὅτι ἁμαρτωλός ἐστιν. καὶ ἀπο- 40
κριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν· Σίμων, ἔχω
σοί τι εἰπεῖν. ὁ δέ· διδάσκαλε, εἰπέ, φησίν. ˡ δύο 41
χρεοφειλέται ἦσαν δανειστῇ τινι· ὁ εἷς ὤφειλεν
δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος πεντήκοντα. μὴ 42
ἐχόντων ⊤αὐτῶν ἀποδοῦναι ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο. Mt 18,27. J 21,15.
τίς οὖν αὐτῶν ⊤πλεῖον ἀγαπήσει αὐτόν; ˡ ἀποκριθεὶς ⊤ 43
Σίμων εἶπεν· ὑπολαμβάνω ὅτι ᾧ τὸ πλεῖον ἐχαρί- 10,28; 20,21.
σατο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ὀρθῶς ἔκρινας. ˡ καὶ 44
στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα τῷ Σίμωνι ἔφη· βλέπεις
ταύτην τὴν γυναῖκα; εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν,
ὕδωρ ⌜μοι ἐπὶ⌝ πόδας οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς Gn 18,4. J13,5ss.1T5,10.
δάκρυσιν ἔβρεξέν μου τοὺς πόδας καὶ ταῖς θριξὶν
αὐτῆς ἐξέμαξεν. φίλημά μοι ⊤ οὐκ ἔδωκας· αὕτη 45 R 16,16!
δὲ ἀφ' ἧς ⌜εἰσῆλθον οὐ ⌜διέλειπεν καταφιλοῦσά μου
τοὺς πόδας. ἐλαίῳ τὴν κεφαλήν μου οὐκ ἤλειψας· 46
αὕτη δὲ μύρῳ ἤλειψεν ⌜τοὺς πόδας μου⌝. οὗ χάριν· 47
λέγω σοι, ἀφέωνται ⌜⌜αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς⌝ αἱ πολλαί⌝,
□ὅτι ἠγάπησεν πολύ· ᾧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ⊤ὀλίγον Mt 21,31.
ἀγαπᾷ.⌝ ˡ εἶπεν δὲ αὐτῇ· ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι. 48
ˡ καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· 49 5,21!
τίς οὗτός ἐστιν, ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφίησιν; ˡ εἶπεν 50
δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· Mt 9,22! Mc 5,34! 1 Sm 1,17.
πορεύου ⌜εἰς εἰρήνην⌝.

57 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς καὶ αὐτὸς διώδευεν 8
75,10 κατὰ πόλιν καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζό-

---

38 ⌜-μαξεν 𝔖 *Dal*; T : *txt* **BℵΘ***pm* **39** ⌜παρ ω κατεκειτο *De*. | [+*B*Ξ *482**.; W : —*rell*; T **42** ⊤ δε ℵℵΘ*pl*; s : *txt* **BD***pc* lat | ⊤ειπε ℵΘ *33 pm*; S **43** ⊤ δε ℵℵΘ*pl*; S : *txt* **BD** lat **44** ⌜ μου επι τους ℵ(⌜ ℵ)*al*; Th : μοι επι τους *X 33*; 𝔖 : *txt* **B**(⌜ **D**)*pc* **45** ⊤(1 P 5,14) αγαπης *Λ 346 pc* | ⌜-θεν *L**φ*al* lat | ⌜-λιπεν **BDΘ** *pm*; ℋ : *txt* 𝔖**E**φ*al* **46** ⌜312 𝔖*al*; T : — **D** *W* it : *txt* **BEΘ***pm* **47** :, H exc. 1898 T | ⌜αυτη πολλα *Dff*²*l* | ⌜312 ℵ *69 al*; T : *txt* P75 vid **BℵΘ** *pm* | □ *D*(*e*) | ⊤ και **B**; W **50** ⌜εν -νη *D* lat sa

4,43. μενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν
Act 1,14. 2 αὐτῷ, ¦καὶ γυναῖκές τινες αἳ ἦσαν τεθεραπευμέναι
Mc 15,40.41 p; 16,1 p. 9. ἀπὸ πνευμάτων ⌜πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία
Mt 12,45. ἡ καλουμένη Μαγδαληνή, ἀφ' ἧς δαιμόνια ἑπτὰ
24,10. (Mt 14,2. J 4,46.49.) 3 ἐξεληλύθει, ¦ καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου
Ἡρῴδου καὶ Σουσάννα καὶ ἕτεραι πολλαί, αἵτινες
10,40. Act 2,44! ⌜διηκόνουν ⌜αὐτοῖς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.
4–15: Mt 13,1–23. Mc 4,1–20. 4 ⌜Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν 22 58
ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτὸν εἶπεν ⌜διὰ παραβολῆς⌝· 76,2
5 ¦ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ.
καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ⌜ὃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν
ὁδὸν καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ □τοῦ οὐρανοῦ⌝
6 κατέφαγεν ⌜αὐτό. καὶ ⌜ἕτερον κατέπεσεν ἐπὶ ○τὴν
Jr 17,8. πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα.
7 ¦καὶ ⌜ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμ-
8 φυεῖσαι αἱ ἄκανθαι ἀπέπνιξαν ⌜αὐτό. καὶ ⌜ἕτερον
ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν⌝ καὶ φυὲν ἐποίησεν
Mt 11,15! (Is 5,10.) καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. ταῦτα λέγων ἐφώνει·
9 ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. Ἐπηρώτων δὲ
αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τίς αὕτη εἴη ἡ παρα-
10 βολή. ὁ δὲ εἶπεν· ὑμῖν δέδοται γνῶναι ⌜τὰ μυ-
στήρια⌝ □τῆς βασιλείας⌝ τοῦ θεοῦ,* τοῖς δὲ λοιποῖς 77,1
Is 6,9 s. ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ ⌜βλέπωσιν καὶ
1 P 1,23. 11 ἀκούοντες μὴ ⌜συνιῶσιν. ἔστιν δὲ αὕτη ἡ παρα- 78,2
12 βολή. ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. ¦ οἱ δὲ
παρὰ τὴν ὁδόν εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, εἶτα ἔρχεται
ὁ διάβολος καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας
13 αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. οἱ δὲ ἐπὶ
Act 8,14; 11,1; 17,11. 1 Th 1,6; 2,13. Jc 1,21. ⌜τῆς πέτρας⌝ οἳ ὅταν ἀκούσωσιν μετὰ χαρᾶς δέχονται
τὸν λόγον· καὶ ⌜οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἳ πρὸς
καιρὸν πιστεύουσιν καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφ-

---

2 ⌜ακαθαρτων ℵΘλ (*ακ. πον. 131*) it **3** ⊤και *D*pc it Mcion | ⌜αυτω 𝔖 565 *pm* it vg^{cl} Mcion; S : *txt* *B*ℜ*D*Θ*al* it vg^{codd} sy **4** ⌜ συνοντος ℵ*al* : συνελθοντος *D*Φ | ⌜παραβολην τοιαυτην προς αυτους *D* it **5** ⌜*et* ⌜ἃ ... *αυτα* *B* : ὃ ... *αυτο* p^{75} *pc* : ἃ ... *αυτο* *W* | □*p*) *DW* itsy **6.7.8** ⌜*p*) *αλλο* *D* **6** ○ p^{75} *B*579 **7** ⌜*αυτα* p^{75} 472. **8** ⊤*p*) *και καλην* *D*(𝔖Θ)*pc* **10** ⌜*p*) *το -ιον* latt sy | □ *W* 579 *ff*^{2} | ⌜ιδωσιν *DW pc* | ⌜(συνιωσιν H) **13** ⌜*την -αν* ℵ*D pc*; Th | ⌜*αυτοι* *B***pc*; Wh : — *D* e sy

ίστανται. τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί 14
εἰσιν οἱ ἀκούσαντες:, *καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλού-*
του καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι:2 *συμπνίγονται*
καὶ οὐ τελεσφοροῦσιν. τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί 15 Act 16,14.
εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ □*καλῇ καὶ* ⸌*ἀγαθῇ ἀκούσαντες* 21,19. H 10,36; 12,1. Ap 3,10; 13,10; 14,12.
τὸν λόγον ⊤*κατέχουσιν καὶ* ⸌*καρποφοροῦσιν ἐν ὑπο-*
79,2 *μονῇ. Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅψας καλύπτει αὐτὸν* 16 16–18: Mc 4,21–25.
σκεύει ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν, ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας
⸌*τίθησιν*□, *ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσιν τὸ φῶς*⸍.
80,2 ⌈*οὐ* ⸌*γάρ ἐστιν*⸍ *κρυπτὸν ὃ οὐ φανερὸν γενήσεται,* 17 Mt 10,26! R 2,16. 1 K 4,5.
οὐδὲ ἀπόκρυφον ⸌*ὃ οὐ μὴ*⸍ *γνωσθῇ καὶ εἰς φανερὸν*
81,5 *ἔλθῃ. βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε· ὃς ἂν γὰρ ἔχῃ,* 18 19,26. Mt 13,12!
δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς ἂν μὴ ἔχῃ, καὶ ὃ δοκεῖ
ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.
59 ⌈*Παρεγένετο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ* ⊤*καὶ οἱ* 19 19–21: Mt 12,46–50.
82,2 *ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ* Mc 3,20.31–35.
διὰ τὸν ὄχλον. ἀπηγγέλη δὲ αὐτῷ· ⊤*ἡ μήτηρ* ○*σου* 20 J 7,5. Act 1,14.
καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἑστήκασιν ἔξω ⸌*ἰδεῖν θέλοντές σε*⸍. J 12,21.
⌊*ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς· μήτηρ μου* 21 11,27 s. Mt 7,24.
καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ J 20,17!
θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες.
23 60 *Ἐγένετο δὲ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν* □*καὶ αὐτὸς*⸍ 22 22–25: Mt 8,18.23–27.
83,2 ⌈*ἐνέβη εἰς* ⊤*πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν* Mc 4,35–41.
πρὸς αὐτούς· διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης·
καὶ ἀνήχθησαν. πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσεν. 23
καὶ κατέβη λαῖλαψ ⸌*ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην*⸍, *καὶ*
συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύνευον. προσελθόντες δὲ 24
διήγειραν αὐτὸν λέγοντες· ⸌*ἐπιστάτα ἐπιστάτα*⸍, 5,5!
ἀπολλύμεθα. ὁ δὲ διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ Act 27,22.34.
καὶ τῷ κλύδωνι □*τοῦ ὕδατος*⸍· *καὶ ἐπαύσαντο, καὶ*
ἐγένετο γαλήνη. εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ποῦ ἡ πίστις 25

---

14 :—, *et* :2 · W *15* □ *D*(it) | ⊤ *του θεου D* | ⌈ *τελεσφορ- L* *16* ⌈ *επιτιθ- ℜpm*; W | □ p75 *B 1574.* *17* ⌈ (*γαρ ἐστιν* H) | *p*) *αλλα ινα D* *19* ⌈ *-νοντο ℵℜΘpl*; S : *txt* p75 *BDpc* | ⊤*p*) *αυτου ℵDal* itsy; T *20* ⊤ *οτι ℌDΘnm*; T : *txt* p75 *BℜaI* | ○ p75 ℵ lat | ⌈ 132 *ℌℜΘpl*; T : *n*) *ζητουντες σε D* : *txt* p75 *B* *22* □ (p75) ℵ* *D e* (sy) *et* ⌈ *αναβηναι αυτον D* : *ανεβη* p75 *LΘal* | ⊤ *το Wφ pc* *23* ⌈ 2 3 4 1 p75 *B*; h *24* ⌈ *κυριε κυριε D*(sy^{c}) | □ *D*

ὑμῶν; φοβηθέντες δε ἐναύμασαν, λέγοντες πρὸς
ἀλλήλους· τις ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέ-
μοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, □καὶ ὑπακούουσιν
26–39: 26 αὐτῷ〉; Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν
Mt 8,28–34. ⌜Γερασηνῶν, ἥτις ἐστὶν ἀντιπέρα τῆς Γαλιλαίας.
Mc 5,1–20. (10,13.) 27 ⌞ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν ⌜ἀνήρ τις〉 24 61
ἐκ τῆς πόλεως ⌜ἔχων δαιμόνια⌝, καὶ χρόνῳ ἱκανῷ〉
⌜2οὐκ ἐνεδύσατο ἱμάτιον〉, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν
28 ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν
ἀνακράξας □προσέπεσεν αὐτῷ καὶ〉 φωνῇ μεγάλῃ
Mc 1,24! εἶπεν· τί ἐμοὶ καὶ σοί, ○Ἰησοῦ υἱὲ □2τοῦ θεοῦ〉 τοῦ
1 Rg 17,18. 29 ὑψίστου; δέομαί σου, μή με βασανίσῃς. ⌜παρήγ-
γελλεν γὰρ τῷ ⌜πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ⌜2ἐξελθεῖν
18,16. J 5,6. Mc 9,21. ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. πολλοῖς γὰρ χρόνοις συν-
ηρπάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεύετο ἁλύσεσιν καὶ πέδαις
φυλασσόμενος, καὶ διαρήσσων τὰ δεσμὰ ἠλαύνετο
30 ⌜2ἀπὸ τοῦ δαιμονίου εἰς τὰς ἐρήμους. ἐπηρώτησεν
δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς⊤· τί σοι ὄνομά ἐστιν; ὁ δὲ
εἶπεν· ⌜λεγιών, ὅτι εἰσῆλθεν δαιμόνια πολλὰ〉 εἰς
31 αὐτόν. καὶ ⌜παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ
32 αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. ἦν δὲ ἐκεῖ
ἀγέλη χοίρων ○ἱκανῶν ⌜βοσκομένη ἐν τῷ ὄρει· καὶ
παρεκάλεσαν αὐτὸν ἵνα ⌜ἐπιτρέψῃ ⌜αὐτοῖς εἰς ἐκεί-
33 νους εἰσελθεῖν〉· καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. ἐξελθόντα
δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου ⌜εἰσῆλθον εἰς
τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ
34 κρημνοῦ εἰς τὴν ⌜λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. ἰδόντες
δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγονὸς ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν

---

25 □ p^{75} ***B*** *700* aeth.; W **26** ⌜*p*) Γεργεση- ***ℵΘ*** *al*; Th^{r1} : Γαδαρη- ***ℜ*** *pm* sy; h^{r2} : *txt* p^{75} ***BD*** latt **27** ⌜τις αν. ***B***.; h^{1} : ανηρ ***D*** *a*; h^{2} | ⌜ος ειχεν ***ℜDΘ*** *33 pl* | ⌞εκ χρονων ικανων και ***ℜΘ*** *pl*; s : απο χρονων ικ. ος ***D*** | ⌜^{2}ιμ. ουκ ενεδιδυσκετο ***ℜDΘ*** *pl* **28** □ ***D*** | ○*p*) p^{75} ***D*** *579 al* | □^{2} ***D*** *892 al*; [H] **29** ⌜-γειλεν p^{75} ***B*** ***ℜ*** *al*; h : *p*) ελεγεν ***De*** : *txt* ***Ŝpm*** | ⌞δαιμονιω ***De*** | ⌜^{2}*p*) εξελθε ***De***. | ⌜^{2}υπο *rell*; Th : *txt* ***B*** ***Ξ*** sa. **30** ⊤λεγων ***CℜDΘ*** *pl*; T | ⌜*p*) λ. ονομα μοι· πολλα γαρ ησαν δαιμ. ***D*** (it) **31** ⌜*p*) -λει ***ℜΘ*** *al* **32** ○ ***D*** *cr* | ⌜-ενων ***Cℜ*** *al*; Th : *txt* p^{75} ***BℵDΘ*** *pm* | ⌞εις τους χοιρους εισελθωσιν ***D*** *e* | ⌜αυτον p^{75}. : -ους *544* : — ***ℵ**** *1241* **33** ⌜ωρμησαν ***D***. | ⌜*p*) θαλασσαν ***ℵ*** *28 al*

εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. ⌜ἐξῆλθον δὲ 35
ἰδεῖν τὸ γεγονός, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ
εὗρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον ἀφ' οὗ τὰ δαι-
μόνια⌜ἐξῆλθεν ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα⌝παρὰ
τοὺς πόδας ○τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. ἀπήγ- 36
γειλαν δὲ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ⌜ὁ δαιμο-
νισθείς⌝. ⌜καὶ ⌜ἠρώτησεν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος 37
τῆς περιχώρου⌝τῶν⌜Γερασηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, (4,42.)
62 ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο· * αὐτὸς δὲ ἐμβὰς⌜εἰς 40.
84,8 πλοῖον⌝⌜2ὑπέστρεψεν. ἐδεῖτο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ' 38
οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέ-
λυσεν δὲ αὐτὸν λέγων·|⌜ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν 39 (Mt 8,4!)
σου, καὶ διηγοῦ ὅσα σοι ἐποίησεν ὁ ⌜θεός. καὶ 17,18.
ἀπῆλθεν καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα
ἐποίησεν αὐτῷ ὁ ⌜2Ἰησοῦς. 40–56:
Mt 9,18–26.
25 63 ⌜Ἐν δὲ⌝τῷ ὑποστρέφειν τὸν Ἰησοῦν ἀπεδέξατο 40 Mc 5,21–43.
85,2 αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες 37; 4,42.
Mc 1,37.
⌜αὐτόν. καὶ ἰδοὺ ἦλθεν ἀνὴρ ᾧ ὄνομα Ἰάϊρος, καὶ 41
⌜οὗτος ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν· καὶ πεσὼν
παρὰ τοὺς πόδας⊤Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτὸν εἰσελ-
θεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ,|ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς 42 7,12!
ἦν αὐτῷ○ὡς ἐτῶν δώδεκα καὶ⌜αὕτη ἀπέθνῃσκεν.
Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συνέπνιγον
26 αὐτόν. καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν 43
δώδεκα, ⌜ἥτις⊤οὐκ ἴσχυσεν⌜ἀπ' οὐδενὸς θεραπευ-
θῆναι⌝,|προσελθοῦσα○ὄπισθεν ἥψατο□τοῦ κρασπέ- 44 Nu 15,38.
δου⌞τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις

---

35 ⌜παραγενομενων δε εκ της πολεως και θεωρησαντων καθημενον τον δαιμονιζομενον σωφρ. και ιματισμενον καθημενον ***D*** | ⌜εξεληλυθει ***CR Θpl***; W : *txt* p^{75} ***BN*pc*** | ○p^{75} ***B***.; [H] **36** ⌜ο λεγιων ***D***. : a legione lat : — *c* **37** ⌜ηρωτησαν δε τον Ιησουν παντες και η χωρα ***D*** | ⌜-σαν ***R***(***D***)*al*; T | ⌞⌜Γεργεση- ***N*Θal***; Th^{r1} : *Γαδαρη-* ***Rpm*** sy; h^{r2} : *txt* p^{75} ***BC*D*** latt | ⌜*p*) εις το πλ. ***Rpm***; W : — ***D*** | ⌜2(-στρεφεν P. Schmiedel *cj*) **39** ⌜πορευου ***D*** | ⌜*p*) κυριος ***C***sy : *Ιησους 213* | ⌜2θεος ***λ*** *579pc* **40** ⌜εγενετο δε εν ***N*CRDΘpl***; T | ⌜τον θεον ***N****.* **41** ⌜αυτος ***NCRΘpm***; Th : *txt* p^{75} ***BD****al* it | ⊤του ***CRDΘpl***; S : *txt* p^{75} vid ***BN*pc*** **42** ○***D*** *579* | ⌜(αὐτὴ H) **43** ⌜ην ουδε εις ισχυεν θεραπευσαι ***D*** | ⊤ιατροις προσαναλωσασα (αναλ- *579*) ολον τον βιον ***ℌRΘpl*** (sy^{c}); T : *txt* p^{75} ***B***(***D***) sy^{s} sa | ⌜υπ ***NCRΘpl***; S : *txt* p^{75} ***BA****pc* **44** ○***DΨ*** | □ *p*) ***D*** it Mcion

45 τοῦ αἵματος αὐτῆς. ⌜καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς⌝· τίς ⌜ὁ
ἁψάμενός μου⌝; ἀρνουμένων δὲ πάντων εἶπεν ὁ
5,5 ! Πέτρος⊤· ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσίν σε καὶ
46 ἀποθλίβουσιν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἥψατό μού
5,17 ! τις· ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν ἐξεληλυθυῖαν ἀπ'
47 ἐμοῦ. ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθεν, ⌜τρέ-
μουσα ἦλθεν καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ δι' ἣν
αἰτίαν ἥψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν ἐνώπιον παντὸς
48 τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα. ὁ δὲ εἶπεν
Mt 9,22 !
Mc 5,34 ! αὐτῇ· ⌜θυγάτηρ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· πο-
1 Sm 1,17. 49 ρεύου εἰς εἰρήνην. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ⌜ἔρχεταί
τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγων⌝ ⊤ὅτι τέθνηκεν
ἡ θυγάτηρ σου· ⌜μηκέτι σκύλλε τὸν διδάσκαλον.
50 ⌞ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ· μὴ φοβοῦ·
51 μόνον ⌜πίστευσον, καὶ σωθήσεται. ἐλθὼν δὲ εἰς
τὴν οἰκίαν οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν τινα σὺν αὐτῷ
9,28. εἰ μὴ Πέτρον καὶ ⌜Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον⌝ καὶ τὸν
Mt 17,1 !
52 πατέρα ⌜τῆς παιδὸς⌝ καὶ τὴν μητέρα. ἔκλαιον
7,13 ! δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ δὲ εἶπεν·
53 μὴ κλαίετε· ⌜οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. καὶ
54 κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. αὐτὸς
δὲ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησεν λέγων·
55 ἡ παῖς, ⌜ἔγειρε. καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα αὐτῆς,
καὶ ἀνέστη παραχρῆμα, καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι
56 φαγεῖν. καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ
Mt 8,4 p ! παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

1–6: Mt 10,1.7.9–11. Mc 6,7–13;16,17 (10,1–12.)
9 Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα ⊤ἔδωκεν ⌟αὐτοῖς 27 64
δύναμιν⌞ καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια καὶ 86,2
2 νόσους θεραπεύειν· καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσ-

---

45 ⌜*p*) ο δε Ιησ. γνους την εξελθουσαν εξ αυτου δυναμιν επηρωτα **D** | ⌞*p*) μου ηψατο **D**it Mcion | ⊤και οι συν αυτω ℌ(ℜ)**D**Θ*pm*; T : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ **B** 700 *al* $\mathfrak{sy}^{sc}$ **47** ⌜εντρομος ουσα **D**. **48** ⌜-τερ ℌℜ**D***pl*; T : *txt* **B**Θ*pc* **49** ⌜*p*) ερχονται απο τ. α. λεγοντες **D***c* $\mathfrak{sy}^{sc}$ | ⊤αυτω **CℜD**Θ*pm*; S : *txt* $\mathfrak{p}^{75vid}$ **Bℵ** 700 *al* | ⌜μη **CℜΘ***pl*; S : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ **Bℵ****D** **50** ⌜*p*) -ευε *rell*; S : *txt* **BL**Ξ 579. **51** ⌜*p*) Iax. κ. Iω. ℌ 700 *al* $\mathfrak{vg}^{cl}\mathfrak{sy}$; S : *Iax.* Valentiniani *apud* Ir.; h^{r} : *Iω. 1038.* : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ **BC**ℜ**D**Θ*pm* $\mathfrak{itvg}^{codd}$ | ⌞*p*) του κορασιου **D** sa. **52** ⌜*p*) ουγαρ ℌ**D**Θ*pm*; H : *txt* ℜ*al* Or **54** ⊤-ρου ℜ*al*; T **9,1** ⊤απο πολους ℌΘ*al* lat; S : *p*) μαθητας αυτου C^{3} *Ual* it : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ **B**ℜ **D***al* sy Mcion | ⌟**B**; Wh

67,2 σειν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ ἰᾶσθαι⊤, ˡκαὶ εἶπεν 3 10,4!
πρὸς αὐτούς· μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν, μήτε
ῥάβδον μήτε πήραν μήτε ἄρτον μήτε ἀργύριον
μήτε ○ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν. καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν 4 10,5–7.
88,2 εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. καὶ 5 10,10 s.
ὅσοι ἂν μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς
πόλεως ἐκείνης⊤ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν (54.)
ὑμῶν ἀποτινάσσετε εἰς μαρτύριον ἐπ' αὐτούς. 5,14; 21,13.
89,8 ˡἐξερχόμενοι δὲ ⌜διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας⌝ εὐαγγελι- 6
(65) ζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ. ⌜Ἤκουσεν 7 7–9: Mt 14,1 s.
90,2 δὲ Ἡρῴδης ὁ τετραάρχης τὰ γινόμενα ⌜πάντα, καὶ Mc 6,14–16.
διηπόρει⌝ διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπό τινων ὅτι Ἰωάννης
⌜ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν⌝, ˡὑπό τινων δὲ ὅτι Ἠλίας ἐφάνη, 8 19. Mt 16,14.
ἄλλων δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη.
ˡεἶπεν δὲ [ὁ] Ἡρῴδης· Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς 9
δέ ἐστιν οὗτος περὶ οὗ ἀκούω τοιαῦτα; καὶ ἐζήτει 5,18! 23,8.
66 ἰδεῖν αὐτόν. Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι 10 10,17. Mc 6,30.
91,8 διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν.* Καὶ παραλαβὼν 10–17: Mt 14,13–21.
92,3 αὐτοὺς ὑπεχώρησεν κατ' ἰδίαν εἰς ⌜πόλιν καλου- Mc 6,31–44. J 6,1–13.
μένην ⌜Βηθσαϊδά⌝. οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες ἠκολού- 11 10,13. (J 11,54.)
θησαν αὐτῷ· καὶ ἀποδεξάμενος αὐτοὺς ἐλάλει
αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς
28 67 χρείαν ἔχοντας θεραπείας⊤ ἰᾶτο. Ἡ δὲ ἡμέρα 12
93,1 ἤρξατο κλίνειν· προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἶπαν
αὐτῷ· ἀπόλυσον ⌜τὸν ὄχλον⌝, ἵνα πορευθέντες εἰς
τὰς κύκλῳ κώμας καὶ ἀγροὺς καταλύσωσιν □καὶ
εὕρωσιν ἐπισιτισμόν⌝, ὅτι ὧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ
ἐσμέν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· δότε αὐτοῖς ˢφαγεῖν 13
ὑμεῖς⌝. οἱ δὲ εἶπαν· οὐκ εἰσὶν ἡμῖν ⌜πλεῖον ἢ⌝ˢ² ἄρτοι
πέντε⌝ καὶ ἰχθύες δύο, εἰ μήτι πορευθέντες ἡμεῖς J 4,8.

---

2 ⊤τους ασθενεις 𝔖*Dal*; S : τ. α-νουντας *CℜΘpm* : *txt* **B**sy^sc Mcion **3** ○ 𝔖*pc*; H : *txt* *ℜDΘpl* **5** ⊤και *ℜpm*; T **6** ⌜διηρχ. κ. πολεις και κ. Mcion : κατα πολεις και ηρχοντο *D* **7** ⌜ακουσας *et* ⌜ηπορειτο *D* | ⌜εκ ν. ανεστη *Dce*. **9** [+ P^75 𝔖 *700 pm*; W : — ℵ*CℜDΘal*; T **10** ⌜κωμην λεγομενην *B*. *D* : *p*) τοπον ερημον ℵ*al sy^c : κωμην καλ. *B*. εις τοπ. ερ. *Θ*. : τοπ. ερ. πολεως καλουμενης *B*. *Cℜpm* : *ead.*, *sed* — ερ. λ *700* (sy^s) : *txt* P^75 *BL 33 pc et* ⌜-δαν *WℜΘal* **11** ⊤αυτου παντας *D*. **12** ⌜*p*) τους -ους P^75 ℵ^c *28 565 1424 pc* | □*D*. **13** ˢ𝔖*ℜDΘpl*; h : *txt* P^75 *B* | ⌜ἢ *579*. : *p*) πλ. ει μη *N 4 pc* : πλειονες ℵ*. | ˢ²*p*) *rell*; h : *txt* *B*ℵ* *115 579*.

⌜ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα⁝.
14 ˡ ἦσαν ⌜γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι. εἶπεν δὲ
πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· κατακλίνατε αὐτοὺς
15 κλισίας ᴼὡσεὶ ἀνὰ πεντήκοντα. καὶ ἐποίησαν οὕτως
16 □καὶ κατέκλιναν ⌜ἅπαντας⌝. λαβὼν δὲ τοὺς πέντε
J 11,41; 17,1. ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν
οὐρανὸν ᵀεὐλόγησεν ⌜αὐτοὺς □καὶ κατέκλασεν⌝, καὶ
2 Rg 4,44. 17 ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παραθεῖναι τῷ ὄχλῳ. καὶ
ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες· καὶ ἤρθη τὸ
⌜περισσεῦσαν ⌜ᵉαὐτοῖς κλασμάτων⁝ κόφινοι δώδεκα.
18–27: Mt 16,13–28. Mc 8,27–9,1. 18 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι ⌜αὐτὸν ᴼπροσευχόμενον 29 68
κατὰ μόνας ⌜ᵉσυνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί, καὶ ἐπη- 94,1
6,12. Mt 14,23. ρώτησεν αὐτοὺς λέγων· τίνα με ˢοἱ ὄχλοι λέγουσιν⌝
19 εἶναι; ˡοἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπαν· Ἰωάννην τὸν
7. βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἠλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι προ-
20 φήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. εἶπεν δὲ αὐτοῖς·
J 6,69. E 4,13 s. ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Πέτρος δὲ ἀπο-
21 κριθεὶς εἶπεν· τὸν χριστὸν ᵀτοῦ θεοῦ. ὁ δὲ ἐπι- 95,2
τιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλεν μηδενὶ λέγειν τοῦτο,
44; 17,25; 24,26.46. 18,32 s; 23,11. Mt 21,42! 22 ˡεἰπὼν ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ
παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυ-
Hos 6,2. τέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀπο-
23 κτανθῆναι καὶ ⌜τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ⌝ ⌜ἐγερθῆναι. Ἔλεγεν 96,2
δὲ πρὸς πάντας· * εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔρχεσθαι, 69
14,27. ⌜ἀρνησάσθω ἑαυτὸν □καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ⌝
17,33. Mt 10,39. J 12,25. 24 □²καθ' ἡμέραν⌝, καὶ ἀκολουθείτω μοι. ὃς γὰρ ἐὰν
θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν·
ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ,
25 οὗτος σώσει αὐτήν. τί γὰρ ⌜ὠφελεῖται ⌜ᵉἄνθρωπος

---

13 ⌜-σομεν *1 al* | ⁝; comm *14* ⌜δε ℵ*pc a e* vg; T | ᴼ𝔎Θ*pl*; T *15* □*D* | ⌜παντας ℵ *33 700 al*; h *16* ᵀπροσηυξατο και *D*. | ⌜επ α. *D* itsy(s)c Mcion : *p*) —ℵ syp | □*D* *17* ⌜-σσευμα *D W pc* | ⌜ᵉαυτων των *W* : *p*) των ℵ*D* | ⁝. W *18* ⌜αυτους *D* | ᴼ*D a c e* sy^c. | ⌜ᵉ! συνηντησαν *B***pc f*; h | ˢ 𝔓75 *C𝔎D W Θ pl* *20* ᵀ*p*) υιον *D* (*pc*) *e* *22* ⌜*p*) μεθ' ημερας τρεις *D* it (Mcion) | ⌜*p*) αναστηναι *C𝔎D al*; h *23* ⌜*p*) απαρν- 𝔓75 *B***C𝔎pl*; h | □*D al*. | □²*p*) *C𝔎D al* itsy^s *25* ⌜*p*) -λει ℵ*CD pc*; h | ⌜ᵉ*p*) -πον *D** it

⌜κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον ἑαυτὸν δὲ⌜ἀπολέσας
97,2 ἢ⌜ζημιωθείς; ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς 26 Mt 10,33! R 1,16. 2 T 1,8.
ἐμοὺς ○λόγους, τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαι-
σχυνθήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ 1 T 5,21.
98,2 τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. λέγω δὲ 27
ὑμῖν ⌜ἀληθῶς, εἰσίν τινες τῶν αὐτοῦ ἑστηκότων
οἳ οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν⌜τὴν 21,31. J 8,52. H 2,9.
βασιλείαν τοῦ θεοῦ⌝.

28–36:
30 70 Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὡσεὶ 28 Mt 17,1–8. Mc 9,2–8.
ἡμέραι ὀκτώ, ○καὶ παραλαβὼν Πέτρον καὶ ⌜Ἰωάννην Mt 17,1!
καὶ Ἰάκωβον⌝ ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι.
|καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ⌜προσεύχεσθαι αὐτὸν⌜τὸ εἶδος⌝ 29
τοῦ προσώπου αὐτοῦ⌜ἕτερον καὶ⌝ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ⊤
λευκὸς ἐξαστράπτων. καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο ⌜συνε- 30 20,38. 1 P 1,10–12.
λάλουν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ Ἠλίας,
| οἳ ὀφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ, ἣν 31 22. (2 P 1,15.)
ἤμελλεν πληροῦν ⌜ἐν Ἰερουσαλήμ. ὁ δὲ Πέτρος 32
καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὕπνῳ· δια- Mt 26,43.
γρηγορήσαντες δὲ εἶδαν τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ τοὺς J 1,14. 2 P 1,16–18.
δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ καὶ ἐγένετο 33
ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ εἶπεν ὁ
Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν· ⌜ἐπιστάτα, καλόν ἐστιν 5,5!
ἡμᾶς ὧδε εἶναι,⌜καὶ ποιήσωμεν⌝ σκηνὰς τρεῖς, μίαν
σοὶ καὶ μίαν Μωϋσεῖ καὶ μίαν Ἠλίᾳ, μὴ εἰδὼς
ὃ λέγει. ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἐγένετο νεφέλη 34
καὶ ⌜ἐπεσκίαζεν ⌜αὐτούς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ
⌜εἰσελθεῖν αὐτοὺς⌝ εἰς τὴν νεφέλην. καὶ φωνὴ 35 3,22; (23,35.) Ps 2,7. Is 42,1. Dt 18,15.19.
⌜ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ
υἱός μου ὁ ⌜ἐκλελεγμένος⊤, αὐτοῦ ἀκούετε, καὶ ἐν τῷ 36
γενέσθαι τὴν φωνὴν εὑρέθη Ἰησοῦς μόνος. καὶ

---

25 ⌜*p*) -ησαι *et* -εσαι *et* -θηναι ***D****ac*. **26** ○ ***D*** *a e l* sy^{c} Or **27** ⌜*p*) αλ. οτι ℙ^{45}***Π*** *544 al* : οτι αλ. ℙ^{75vid} ***D***(*et* —, , *ut* ***EG****al* lat sy aeg) | ⌜*p*) τον υιον του ανθρωπου ερχομενον εν τη δοξη αυτου ***D*** (sy^{c}, Cl) Or ; h^{r} **28** ○ ℙ^{45}***B*** ℵ* ***H****pc* it ; ℋ | ⌜*p*) ℙ$^{45.75}$ ***D L*** *33 al* vg^{cl}sy **29** ⌜-ευξασθαι ℙ^{45}ℵ* *1*. | ⌜η ιδεα ***D*** Or. | ⌜ηλλοιωθη και ***D*** itsy : ετ. και ηλλ. *et* ⊤και εγενετο ***Θ*** Or **30** ⌜συνλαλουντες ℙ^{45} *pc* sy^{sc} **31** ⌜εις ℙ^{45}***D*** **33** ⌜διδασκαλε ℙ^{45}***X*** *157* | ⌜*p*) θελεις ποιησω ωδε ***D*** **34** ⌜*p*) -ασεν ℙ^{45} ***CℜDΘ****pl*; S : *txt* ℙ^{75} ***B*** ℵ*pc* | ⌜αυτον *1604*. | ⌜εκεινους εισ. ℙ^{45} ***ℜDΘ****pl* : εισ. ℙ^{75}. **35** ⌜ηλθεν ***D***. | ⌜*p*) αγαπητος ***CℜD****pl* lat Mcion Cl : εκλεκτος ***Θ****pc* : *txt* ℙ$^{45.75}$ ℌ*pc* it sy^{s} | ⊤*p*) εν ω ηυδοκησα ***DΨ****al*

αὐτοὶ ἐσίγησαν καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ○οὐδὲν ὧν ἑώρακαν.

37–43: Mt 17,14–21. Mc 9,14–29.

37 Ἐγένετο δὲ ⌜τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ⌝ ⌜κατελθόντων αὐτῶν⌝ 71
ἀπὸ τοῦ ὄρους ⌜2συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς⌝. 99,2
38 ⌞καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἐβόησεν λέγων· 31
7,12! διδάσκαλε, δέομαί σου ⌜ἐπιβλέψαι ἐπὶ τὸν υἱόν
39 μου, ὅτι μονογενής μοί ἐστιν, ⌞καὶ ○ἰδοὺ πνεῦμα
Mc 1,26! λαμβάνει αὐτόν, καὶ ἐξαίφνης κράζει καὶ ⌜σπαράσσει
αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ ⌜μόλις ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ
40 συντρῖβον αὐτόν· καὶ ἐδεήθην τῶν μαθητῶν σου
41 ἵνα ⌜ἐκβάλωσιν αὐτό⌝, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. ἀπο-
Mt 12,39! κριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ὦ γενεὰ ⌜ἄπιστος καὶ
J 14,9. διεστραμμένη⌝, ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ
42 ἀνέξομαι ὑμῶν; προσάγαγε ὧδε τὸν υἱόν σου. ἔτι
δὲ προσερχομένου αὐτοῦ ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ δαι-
μόνιον καὶ ⌜συνεσπάραξεν· ἐπετίμησεν ○δὲ ὁ Ἰησοῦς
7,15. τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ ⌜ἰάσατο τὸν παῖδα⌝
4,32! 43 καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. ἐξεπλήσ- 100,3
13,17. 2 P 1,16. (Act 19,27.) σοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ θεοῦ.

43–45: Mt 17,22 s. Mc 9,30–32.

*Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίει 72
44 εἶπεν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· ⌞θέσθε ὑμεῖς εἰς 101,2
1,66; 21,14. τὰ ὦτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους· ὁ γὰρ υἱὸς
22! τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας
18,34; 24,25.45. 45 ἀνθρώπων. οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν
2,50. J 16,19. παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν ἵνα μὴ αἴσθωνται
αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ

46–48: Mt 18,1–5. Mc 9,33–37.

46 ῥήματος τούτου. Εἰσῆλθεν δὲ διαλογισμὸς ἐν 32
22,24. Mt 20,24. 47 αὐτοῖς, τὸ τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς 102,2
Mt 9,4! ⌜εἰδὼς τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπι-
48 λαβόμενος ⌜παιδίον ἔστησεν αὐτὸ παρ' ⌜2ἑαυτῷ, ⌞καὶ

---

36 ○$\mathfrak{p}^{45}$ *D* **37** ⌜της ημερας $\mathfrak{p}^{45}$. : δια της ημ. *D* itsy^{sc}. ; ⌊h^{r}⌋ | ⌞-οντα αυτον *D*. | ⌜2συνελθειν α. οχλον πολυν *D*. **38** ⌜-ψον ℵ*DEpm* : *txt* $\mathfrak{p}^{45}$ 𝔖*Θpm*; (, επίβλ. T) **39** ○ℵ*D* sy | ⊤*p*) ρησσει και ℵ*DΘ*^{1}*al* lat | ⌜μογις $\mathfrak{p}^{45.75}$ 𝔖ℜ*Dpm*; T : *txt* *BΘal* **40** ⌜εκβ. αυτον $\mathfrak{p}^{45}$: απαλλαξωσιν αυτον *D* **41** ⌜ 321 sy^{sc} : 1 *a e* Mcion Tert **42** ⌜συνεταρ- *D* | ○$\mathfrak{p}^{75}$. | ⌜αφηκεν αυτον *De* **47** ⌜ιδων *C*ℜ*DΘpm* latt; h : γνους λ. : *txt* $\mathfrak{p}^{75vid}$ *B*ℵ 700 *al* sy | ⌞-διου ℵℜ*Θpm*; T : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ *BCDal* | ⌜^{2}εαυτον *D*

εἶπεν αὐτοῖς· ὃς ἐὰν δέξηται ˢτοῦτο τὸ παιδίον˺
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἂν ἐμὲ Mt 10,40!
δέξηται, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με· ὁ γὰρ
μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτός ἐστιν 22,26.
03,8 ᵀμέγας. Ἀποκριθεὶς δὲ ᴼὁ Ἰωάννης εἶπεν· ⌜ἐπιστάτα, 49 49. 50: Mc 9,38–41.
εἴδομέν τινα ⌜ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαι- 5,5! 10,17.
μόνια, καὶ ⌜²ἐκωλύομεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ Nu 11,28.
μεθ' ἡμῶν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ᵀ Ἰησοῦς· μὴ 50 1 Th 5,19.
κωλύετε· ⌜ᵀ ᴼὃς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ⌜ὑμῶν, ὑπὲρ (11,23.) Ph1,18.
⌜ὑμῶν ἐστιν˺.

Act 2,1. 1T3,16!
73 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας 51 13,22; 17,11; 19,28 Mt19,1.15;
04,10 τῆς ἀναλήμψεως αὐτοῦ καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον ᵀ 20,17p. (J7,1.)
ἐστήρισεν τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἰερουσαλήμ, ˡ καὶ 52 2 Rg 12,18. Ez 28,21.
ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ. καὶ
πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς ⌜κώμην Σαμαριτῶν, 10,33; 17,16. (Mt 10,5.)
⌜ὥστε ἑτοιμάσαι αὐτῷ· καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, 53 J 4,4-9.40; 8,48. Act 1,8; 8,14.25.
ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν ⌜πορευόμενον εἰς Ἰερου- 10,8.10; (19,6.) 2 Sm 17,11.
σαλήμ. ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ Ἰάκωβος καὶ 54 (5.) Mc 3,17.
Ἰωάννης εἶπαν· κύριε, θέλεις εἴπωμεν πῦρ κατα- Mt 4,21!; 17,4. 2 Rg 1,10.12.
βῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς ᵀ; ˡ στρα- 55 R 10,2. (Ap 11,5.) 2 Sm 16,10.
φεὶς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ᵀ. ˡ ⌜ᵀ καὶ ἐπορεύθησαν εἰς 56
ἑτέραν κώμην. Nu 20,21. Mt 2,12.
3 74 Καὶ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ εἶπέν τις 57 57–60: Mt 8,19–22.
105,5 πρὸς αὐτόν· ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ⌜ἀπέρχῃ ᵀ.
ˡ καὶ εἶπεν αὐτῷ ᴼὁ Ἰησοῦς· αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς 58
ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώ-
σεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν

---

48 ˢ P75 *Dλ579al* | ᵀ *o* P45 *1093* *49* ᴼ P45.75 *BDal*; H | ⌜*p*) *διδασκαλε* P45 *C* 157 pc* | ⌜ *επι* *CℜDΘal*; T | ⌜² *-υσαμεν* *CℜDΘpl*; T *50* ᵀ *o* P45.75 *CℜDΘpl*; W : *txt* *Bℵ** | ⌜ *ου γαρ εστιν καθ υμων* *L 33 al*; δ : *eadem* + *ουδε υπερ υμων et* ☐ P45. | ⌜*p*) *ημ- et ημ-* *ℜal* : *υμ- et ημ-* *ℵ*φal* *51* ᵀ *αυτου* *ℵC ℜDΘpl*; T : *txt* P45.75 *B pc* *52* ⌜ *πολιν* *ℵ*φpm* lat; T | ⌜ *ως* P45.75 *Bℵ** it; H *53* ⌜ *-μενου* P45 lat.; (Beza *cj*) *54* ᵀ *ως και Ηλιας εποιησεν* *CℜDΘpm* it; ⊣h^r⊢ : *txt* P45.75 *ℌal e* vg sy^sc Hier *55* ᵀ *και ειπεν· ουκ οιδατε ποιου πνευματος εστε* (*ℜ*)*D*(*Θ*)*al* latsy^c (Mcion); ⊣h^r⊢ : *txt* P45 *ℌE al l r* sy^s Hier *56* ⌜ᵀ (19, 10; J 3, 17) *ο γαρ* (— *γ.* *Θpm*) *υιος του ανθρωπου ουκ ηλθεν ψυχας ανθρωπων* (— *ανθρ.* latsy^c; h^r2v) *απολεσαι αλλα σωσαι* *ℜΘal* latsy^c Mcion; ⊣[h^r1]⊢ : *txt* P45.75 *ℌDE al* sy^s Hier *57* ⌜ *υπαγης* P45. : *-γεις* *D 157.* | ᵀ *κυριε* *CℜΘpm* *58* ᴼ *B.*; [H]

59 κεφαλὴν κλίνῃ. Εἶπεν δὲ πρὸς ἕτερον· ἀκολούθει
Gn 27,41. μοι. ὁ δὲ εἶπεν· ⸢ἐπίτρεψόν μοι ⸣πρῶτον ἀπελ-
60 θόντι ⸢θάψαι τὸν πατέρα μου. εἶπεν δὲ αὐτῷ·
Lv 21,11. Nu 6,6 s. ⸢ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς,
σὺ δὲ ⸢ἀπελθὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.
61 ⸢Εἶπεν δὲ καὶ ἕτερος· ἀκολουθήσω σοι, κύριε· 106,10
14,33. 1Rg 19,20. πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς
62 τὸν οἶκόν μου. εἶπεν δὲ [πρὸς αὐτὸν] ὁ Ἰησοῦς·
17,31. J 6,66. Ph 3,13. Gn 19,17.26. οὐδεὶς ⸢ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα ⸣ἐπ' ἄροτρον καὶ
βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω ⸢εὔθετός ἐστιν ⸢τῇ βασιλείᾳ ⸣
1—12: Mt 10,7—16 p. (6,13; 9,1-6.52.) τοῦ θεοῦ.
10 ⸢Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ κύριος ⸣ἑτέρους 34 75
Ex 24,1. Nu 11,16. ἑβδομήκοντα [δύο], καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο 107,10
⸢πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον
2 οὗ ἤμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. ἔλεγεν δὲ πρὸς αὐτούς· 108,5
Mt 9,37 s. J 4,35! ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ⸢ἐργάτας
3 ἐκβάλῃ ⸣εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. ὑπάγετε· ἰδοὺ 109,5
Ps Sal 8,28. 9,3. (2 Rg 4,29.) 12,33; 22,35 s. 4 ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. μὴ 110,2
βαστάζετε βαλλάντιον, μὴ πήραν, μὴ ὑποδήματα·
9,4. 1 Sm 25,6. J 20,19. 5 ⸢καὶ μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε. εἰς ἣν δ' 111,5
ἂν εἰσέλθητε ⸢οἰκίαν, πρῶτον ⸣λέγετε· εἰρήνη τῷ
1 P 4,14. 6 οἴκῳ τούτῳ. καὶ ἐὰν ⸢ἐκεῖ ᾖ ⸣υἱὸς εἰρήνης, ἐπαναπαήσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μή γε,
7 ἐφ' ὑμᾶς ⸢ἀνακάμψει. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε, 112,2
1 T 5,18. 1 K 9,5—14. Jc 5,4. ἔσθοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν· ἄξιος γὰρ
ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.* μὴ μεταβαίνετε ἐξ 76
8 οἰκίας εἰς οἰκίαν. καὶ εἰς ἣν ἂν πόλιν εἰσέρχησθε 113,10
1 K 9,4; 10,27. καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν,

---

59 ⊤ *p*) *κυριε* $\mathfrak{P}^{45.75}$ ℌ ℜ Θ *pl*; h : *txt* **B*** **D** *pc* sy^{s} Or | ⸢ $\mathfrak{P}^{45.75}$ **C** ℜ(Θ) *al*; δ : *txt* **B** ℵ(**D**) *pm* **60** ⸢ *αφετε* Ir. | ⸣ *πορευθεις* **D** *c* **62** [+ ℵ **L** *al* (⸢ **C** ℜ Θ *pm*); T : — $\mathfrak{P}^{45.75}$ **B**; W | ⸢ *εις τα οπ. βλ. κ. επιβαλλων τ. χ. αυτου επ αρ.* ($\mathfrak{P}^{45.75}$) **D** it Cl; ⊣h^{r}⊢ | ⊤ *αυτου* $\mathfrak{P}^{45}$ ℌ ℜ(**D** Θ) *pl*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ **B** *pc* | ⸣ *εν τ. β.* $\mathfrak{P}^{75}$ ℵ^{8} *579 pc* : *εις την β-αν* **C** ℜ **D** Θ *pl* : *txt* ℌ *lpc* **10,1** ⸢ *απεδειξεν δε* **D** it (Mcion) | ⊤ *και* ℵ **C** ℜ **D** Θ *pl*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ **B** *pc* sy^{s} | [+ $\mathfrak{P}^{75}$ **B D** *pc* latsy^{sc}; W : — ℌ ℜ Θ *pl f i q*; T | ⸣ *δυο* **B** Θ *al*; [H] **2** ⸢ *p*) *rell*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ **B D** *0181 700 e*. **4** ○ ℵ* *pc* Mcion; T **5** ⸢ 2 1 **D*** *a* : 1 **D**^{2} *579 r* Mcion Or **6** ⸢ ℌ ℜ **D** *pl*; Th : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ **B** *pc* lat | ⸣ *p*) *επιστρεψει η ειρηνη υμων* **D**

|καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε 9 9,2. Act 28,8.
°αὐτοῖς· ἤγγικεν □ἐφ' ὑμᾶς⌉ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. Mt 3,2.
14,2 |εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέλθητε καὶ μὴ δέχωνται 10 9,5.58.
ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἴπατε·
|καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς 11 Act 13,51; 18,6.
πόλεως ὑμῶν ⌈εἰς τοὺς πόδας⌉ ἀπομασσόμεθα ὑμῖν·
πλὴν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ
θεοῦ. λέγω ⊤ὑμῖν ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ⌈ἡμέρᾳ ἐκείνῃ⌉ 12
15,5 ἀνεκτότερον ἔσται ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. Οὐαί σοι, 13 13–15: Mt 11,20–24.
Χοραζίν, οὐαί σοι, Βηθσαϊδά· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ (8,26); 9,10.
καὶ Σιδῶνι ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι Mc 6,2.
ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθή- Jon 3,6. Dn 9,3. Esth 4,3.
μενοι μετενόησαν. πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτό- 14
τερον ἔσται □ἐν τῇ κρίσει⌉ ἢ ὑμῖν. καὶ σύ, Καφαρ- 15 4,23.31.40; 7,1.
ναούμ, ⌈μὴ ἕως ⊤οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ;⌉ ἕως °τοῦ ᾅδου Is 14,13.15.
16,1 ⌈καταβήσῃ. Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει, καὶ 16 Mt 10,40! J 5,23!; 12,48.
ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ⌈ἐμὲ ἀθετῶν 1 Th 4,8. Jd 8.
77 ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με⌉. Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ 17 9,49.
7,10 ἑβδομήκοντα [δύο] μετὰ χαρᾶς λέγοντες· κύριε, καὶ (Mt 17,19 p.) Mc 16,17.
τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. (17,24.) J 12,31.
|εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ἐθεώρουν τὸν σατανᾶν ⌈ὡς ἀστρα- 18 Ap 12,8 s. Is 14,12.
πὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα⌉. ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν 19
τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων, Ps 91,13. Gn 3,15. R 16,20.
καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν Mc 16,18. Act 28,6.
ὑμᾶς οὐ μὴ ⌈ἀδικήσει. πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε 20 Mt 7,22.
ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται, χαίρετε δὲ Ex 32,32. Is 4,3. Ph 4,3. H 12,23.
ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγγέγραπται ἐν τοῖς οὐρα- Ap 3,5!
78 νοῖς. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσατο ⊤τῷ πνεύ- 21 21. 22: Mt 11,25–27.
18,5 ματι □τῷ ἁγίῳ⌉ καὶ εἶπεν· ἐξομολογοῦμαί σοι, πάτερ,
κύριε τοῦ οὐρανοῦ □²καὶ τῆς γῆς⌉, ὅτι ἀπέκρυψας 1 K 2,7.

---

9 ○ *1424* sy^sc | □*p*) *Γ e* Mcion *11* ⌈εις τ. π. ημων *CKΘpm* sy; S : — *𝔎al* vg : *txt* P^45.75 *B𝔖Dpc* it *12* ⊤δε *𝔖DΘpm*; T | ⌈βασιλεια του θεου *Dabe* *14* □P^45 *Dpcel* *15* ⌈ἢ ε. ου. ὑψώθης, *B*^3; W : ἡ ε. ου. ὑψωθεῖσα *C𝔎Θpl* lat : *txt* P^45.75 *𝔖Dpc* it(sy^sc) *et* ⊤του *𝔎Θpl*; S | ○*p*) P^45 *𝔖C𝔎DΘpl*; T : *txt* P^75 *Bpc* | ⌈-βιβασθηση *rell*; Th : *txt* P^75 *BD 579* sy^sc aeth arm. *16* ⌈εμου ακουων ακουει του -λαντος με *D* Ju : *txt* + και ο εμου *etc.* (*ut D*)*Θφ* it sy^sc *17* [+ P^75 *BD* latsy^s; W : — P^45 *𝔖𝔎Θpl fq*; T *18* ⌈3—5 1 2 6 *B* Or; Wh : 1 2 6 3—5 P^75 *472 e* *19* ⌈-ση P^45.75 *BC𝔎al*; Wh : *txt* *𝔖DΘpm* *21* ⊤εν P^45 *𝔖Dal* it Cl; T | □P^45 *𝔎pm* Cl | □²P^45 Mcion.

ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας
αὐτὰ νηπίοις· ναί, ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ⌜εὐδοκία
22 ἐγένετο⌝ ἔμπροσθέν σου. ⊤πάντα μοι παρεδόθη 119,3
⌜ὑπὸ τοῦ πατρός ○μου, καὶ οὐδεὶς ⌜γινώσκει τίς □ἐστιν
ὁ ⌜υἱὸς εἰ μὴ ὁ πατήρ, καὶ τίς⌝ ἐστιν ὁ πατὴρ εἰ
μὴ ὁ υἱὸς⌝ καὶ ᾧ ἐὰν ⌜βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι⌝.
Mt 13,16 s! 23 ¹Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς □κατ' ἰδίαν⌝ εἶπεν· 120,5
1 Rg 10,8. μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε⊤.
1 P 1,10 s. 24 ¹λέγω ⌜γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται □καὶ βασιλεῖς⌝
ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε καὶ οὐκ εἶδαν,
καὶ ἀκοῦσαι ⊤ ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν.
25–28: Mt 22,35–40. 25 Καὶ ἰδοὺ νομικός τις ἀνέστη ἐκπειράζων αὐτὸν 35 79
Mc 12,28–31. λέγων· ○διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρο- 121,2
18,18–20. 26 νομήσω; ¹ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν· ἐν τῷ νόμῳ τί
27 γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; ¹ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
Dt 6,5. εἶπεν· ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν ○σου ἐξ ὅλης ○²τῆς
καρδίας ○³σου ○⁴καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ
Lv 19,18. τῇ ἰσχύϊ σου □καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου⌝, καὶ τὸν
7,43. Lv 18,5. 28 πλησίον σου ὡς σεαυτόν. εἶπεν δὲ αὐτῷ· ὀρθῶς
Mt 19,17 p. 29 ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει καὶ ζήσῃ. ὁ δὲ θέλων 122,10
16,15! δικαιῶσαι ⌜ἑαυτὸν εἶπεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν· καὶ τίς
30 ἐστίν μου πλησίον; ὑπολαβὼν ⊤ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· 36
ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ εἰς
Ἰεριχώ, καὶ λῃσταῖς περιέπεσεν, οἳ καὶ ἐκδύ-
σαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον
Ps 38,12. 31 ἀφέντες ἡμιθανῆ. κατὰ ⌜συγκυρίαν δὲ ἱερεύς τις
κατέβαινεν ○ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν
32 ἀντιπαρῆλθεν. ὁμοίως δὲ καὶ Λευίτης ⊤κατὰ τὸν
9,52! 33 τόπον ○ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθεν. Σαμαρίτης
7,13. δέ τις ὁδεύων ἦλθεν κατ' αὐτὸν καὶ ἰδὼν ἐσπλαγ-

---

21 ⌜ $\mathfrak{P}^{45}$ℵ*ℜDΘpl*; T *22* ⊤ (23) *και στραφεις προς τους μαθητας ειπεν· C* ℜΘal* it; T | ⌜*απο D* | ○ *D a c l* vg^{codd} sy^{s} Mcion Ju | ⌜*εγνω* (Mcion?) Ju | □ *1216 1579 a* | ⌜*πατηρ .. υιος .. υιος .. πατηρ U b* (Ju, Ir, Mcion?) | ⌜*ο υιος αποκαλυψη* Mcion *23* □ *Dpc* latsy^{sc} | ⊤ *και ακουοντες α ακουετε D*(*c e f*) *24* ⌜*δε Mpc* : — $\mathfrak{P}^{75}$*pc* | *p*) □ *D* it Mcion | ⊤ *μου* $\mathfrak{P}^{75}$ *B 0124*. *25* ○ *D* (Mcion?). *27* ○ *B*H*.; Wh | ○² $\mathfrak{P}^{75}$ *Bpc*; ℋ | ○³ *B* | ○⁴ $\mathfrak{P}^{75}$ *B* | □ *Dpc* it Mcion *29* ⌜*αυ-*ℵ**pc*; h^{a}(*αὐ-*) *30* ⊤*δε* $\mathfrak{P}^{45}$ℜ*DΘpl*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *B*ℵ* *31* ⌜*τυχα D*. : *συντυχειαν* $\mathfrak{P}^{75c}$. | ○ *Bpc*; [H] *32* ⊤ *γενομενος* $\mathfrak{P}^{45}$*C*ℜ*DΘpl*; T *et* ○ $\mathfrak{P}^{45}$*Dpc* lat

χνίσθη, ⌊καὶ προσελθὼν κατέδησεν τὰ τραύματα 34
αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιβάσας δὲ Is 1,6. Mc 6,13. Jc 5,14.
αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδο-
χεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον 35
ἐκβαλὼν ⌐δύο δηνάρια ἔδωκεν⌐ τῷ πανδοχεῖ καὶ
εἶπεν· ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ τι ἂν προσδα-
πανήσῃς ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω
σοι. ⌈τίς τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι⌉ 36
γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς λῃστάς; ὁ δὲ 37
εἶπεν· ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. εἶπεν δὲ Jc 1,25.
αὐτῷ °ὁ Ἰησοῦς· πορεύου καὶ σὺ ⊤ ποίει ὁμοίως. J 13,17.
37 80 ⌈Ἐν δὲ⌉ τῷ πορεύεσθαι ⌈αὐτοὺς ⊤ αὐτὸς εἰσῆλθεν⌉ 38 J 11,1 ss; 12,2 s.
εἰς κώμην τινά· γυνὴ δέ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπε-
δέξατο αὐτὸν ⌈²εἰς τὴν οἰκίαν⌉. καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ 39
καλουμένη ⌈Μαριάμ, °ἣ καὶ παρακαθεσθεῖσα πρὸς Dt 33,3. Act 22,3.
τοὺς πόδας ⌈τοῦ κυρίου⌉ ἤκουεν τὸν λόγον αὐτοῦ. J 11,20.
⌊ἡ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν· 40 1 K 7,35.
ἐπιστᾶσα δὲ εἶπεν· κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ Mc 4,38.
ἀδελφή μου μόνην με ⌈κατέλειπεν διακονεῖν; εἰπὸν 8,3.
οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. ἀποκριθεὶς δὲ 41
εἶπεν αὐτῇ ὁ κύριος· Μάρθα Μάρθα, ⌈μεριμνᾷς
καὶ θορυβάζῃ περὶ πολλά, ⌊ὀλίγων δέ ἐστιν χρεία 42 Mt 6,33.
ἢ ἑνός⌉· ⌈Μαριὰμ ⌈γὰρ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξε- 11,28. Mt 13,46.
λέξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ⊤ αὐτῆς.
38 81 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ 11
128,5 προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέν τις τῶν μαθη-
τῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσ-
εύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξεν τοὺς μαθη- 5,33.

---

35 ⌐312 P45.75 *B*; Wh : 213 *D* **36** ⌈τινα ουν δοκεις πλησιον *De*. **37** ° *B**.; [H] | ⊤ και P45. **38** ⌈εγενετο δε εν *CℵD Θpl*; T *et* ⌈αυτον εισελθειν *D*. | ⊤ και *CℵΘpl*; T | ⌈²εις τον οικον αυτης *ℵDΘpl*; W (*sed* — αυτης), [h] : — P45.75 *B* : *txt* 𝔖 **39** ⌈-ρια P45 *B***ℵDΘpl*; S | ° P45.75 ℵ* *Lpc*; [H] | ⌈Ιησου P75. : του *I*. P45 *ℵAWpm* **40** ⌈-λιπεν P45.75 ℵ*Dal*; T **41** ⌈— itsy^{s} : θορυβαζη *D*.; h : ! μ. κ. θ. π. π.· ενος δε ε. χρ. P45.75 *CℵΘpm* vg sy^{c}; T : *it.*, *sed* ολιγων *pro* ενος 38 *al* sy^{pal}; S : *txt* ℵ*Lal* : *ut txt*, *sed* χρ. εστ. *B*; W **42** ⌈-ρια 𝔖*ℵDΘpl* Cl; T : *txt* P75 *Bpc* | ⌈δε *CℵΘpm* Cl : — *D*latsy^{sc}; h : *txt* P75 *BℵLal* | ⊤ απ P45vid.75 *CℵAWΘpm*

2–4: Mt 6,9–13. 2 τὰς αὐτοῦ. εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ὅταν προσεύχησθε,
ᵀλέγετε· Πάτερᵀ, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ᶠἐλθάτω
3 ἡ βασιλεία σου᾽ ᵀ²· ¦τὸν ἄρτον ᶠἡμῶν τὸν ἐπιούσιον
4 ᶠδίδου ἡμῖν ᶠτὸ καθ᾽ ἡμέραν᾽· καὶ ἄφες ἡμῖν ᶠτὰς
ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίομεν παντὶ
ὀφείλοντι ἡμῖν᾽· καὶ μὴ ᶠεἰσενέγκῃς ἡμᾶς᾽ εἰς πει-
5 ρασμόνᵀ. Καὶ εἶπεν □πρὸς αὐτούς᾽· τίς ἐξ ὑμῶν 124,10
ἕξει φίλον, καὶ πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου
καὶ εἴπῃ αὐτῷ· φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους,
6 ἐπειδὴ φίλος μου ᶠπαρεγένετο ἐξ ὁδοῦ᾽ πρός με
7 καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ· κἀκεῖνος ἔσωθεν
Mt 26,10 p. 18,5. G 6,17. ἀποκριθεὶς εἴπῃ· μή μοι κόπους πάρεχε· ἤδη ἡ
θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παιδία μου μετ᾽ ἐμοῦ
εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί
18,5. 8 σοι. ᵀλέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς
διὰ τὸ εἶναι φίλον αὐτοῦ, διά γε τὴν ἀναίδειαν
9–13: Mt 7,7–11. 9 αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων χρῄζει. ⁝Κἀγὼ 125,5
ὑμῖν λέγω, αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε,
(13,25.) 10 καὶ εὑρήσετε· κρούετε, καὶ ᶠἀνοιγήσεται ὑμῖν. πᾶς
γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει, καὶ
11 τῷ κρούοντι ᶠἀνοιγήσεται. ⁝ᶠτίνα ᶠδὲ ἐξ ὑμῶν ᶠτὸν
πατέρα αἰτήσει ὁ υἱὸς᾽ ᵀἰχθύν, ᶠ²μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν
12 αὐτῷ ἐπιδώσει; ἢ καὶ αἰτήσει ᾠόν, ᵀἐπιδώσει αὐτῷ
18,19. 13 σκορπίον; εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ᶠὑπάρχοντες οἴδατε
Jc 1,17. δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ

---

2 ᵀ *p*) μη βαττολογειτε ως οι λοιποι· δοκουσιν γαρ τινες οτι εν τη πολυλογια αυτων εισακουσθησονται· αλλα προσευχομενοι ***D***. | ᵀ *p*) ημων ο εν τοις ουρανοις ***CℵDΘpm*** (it)sy^{c} : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ ***BℵaI*** vg sy^{s} Mcion Or | ᶠ εφ ημας ελθ. σου η β. ***D***. : ελθετω το πνευμα σου το αγιον εφ ημας και καθαρισατω ημας (*162*) *700* (Greg^{nyss}; Mcion *haec vi similia pro* αγ. το ον. σου); h^{r} | ᵀ²*p*) γενηθητω το θελημα σου ως εν ουρανω (+ ουτω ℵ*) και επι (+ της ℜ*aI*) γης (ℵ)***C***(ℜ)***DΘpm*** itvg^{s} : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ ***BaI*** vg$^{cl.codd}$ sy^{sc} Mcion Or **3** ᶠ(J 6,33*?*) σου Mcion : — **4** sy^{sc} | ᶠ *p*) δος ℵ***D***pc | ᶠ *p*) σημερον ***D***pc it **4** ᶠ *p*) τα οφειληματα ημ. ως και ημεις αφι. τοις οφειλεταις ημων ***D*** *b c ff*^{2} | ᶠ αφες ημ. εισενεχθηναι Mcion | ᵀ *p*) αλλα ρυσαι ημας απο του πονηρου ***CℜDΘpm*** itsy^{c} : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ ***BℵaI*** vgsy^{s} Mcion Or **5** □ ***D***c Mcion **6** ᶠ παρεστιν απ αγρου ***D*** **8** ᵀ et si ille perseveraverit pulsans (*c ff*^{2} *i l*) vg^{cl} **9** ⁝ καγω *et* ⁝ **11** *Τινα* comm **9** ᶠ ανοιχθη- ***DEWpm***; T **10** ᶠ -γεται $\mathfrak{p}^{75}$ ***BD***; Wh : -χθησεται ***EWpm***; T **11** ⁝ *vide* 9 | ᶠ τις ℵ***Dal***; S | ᶠ γαρ $\mathfrak{p}^{45}$ Epiph | ᶠ 31245 ***B***; Wh : 12453 ***Dal*** : 3245 $\mathfrak{p}^{75}$. : 123 ℵ*aI*; S : 235 $\mathfrak{p}^{45}$ *1pc* : *txt* ***CℜΘal*** | ᵀ *p*) αρτον, μη λιθον επιδωσει αυτω η και (— και ℌ; [h]) (ℌ)ℜ***DΘpm*** : T(h) : *txt* ($\mathfrak{p}^{45}$).^{75} ***Bal*** itsy^{s} | ᶠ² και $\mathfrak{p}^{45.75}$ ***B*** (Mcion*?*); W **12** ᵀ μη *rell*; T : *txt* $\mathfrak{p}^{45.75}$ ***BL*** *892* sa. **13** ᶠ *p*) οντες ℵ***Dpm*** Mcion

μᾶλλον ὁ πατὴρ °ὁ ⌜ἐξ οὐρανοῦ⌝ δώσει ⌜πνεῦμα
ἅγιον⌝ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν.
39 82 ⌜Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον□, καὶ αὐτὸ ἦν⌝ κω- 14 14–23: Mt 12,22–30.
126,5 φόν· ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος ἐλάλησεν ὁ Mc 3,22–27.
127,2 κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι⌝· ¦τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν 15
εἶπαν· ἐν ⌜Βεεζεβοὺλ τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκ- Mt 9,34!
128,5 βάλλει τὰ δαιμόνια⊤· ἕτεροι δὲ πειράζοντες σημεῖον 16 Mc 8,11 p.
129,2 ἐξ οὐρανοῦ ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ⌜εἰδὼς 17
αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς· πᾶσα βασι-
λεία ⌜ἐφ' ἑαυτὴν ⌜διαμερισθεῖσα⌝ ἐρημοῦται, καὶ
οἶκος ἐπὶ οἶκον πίπτει. εἰ δὲ καὶ ὁ σατανᾶς ἐφ' 18
ἑαυτὸν διεμερίσθη, ⌜πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία
αὐτοῦ; ὅτι λέγετε ἐν ⌜Βεεζεβοὺλ ⌜²ἐκβάλλειν με τὰ
δαιμόνια. εἰ δὲ ἐγὼ ἐν ⌜Βεεζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ 19
δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; διὰ
τοῦτο αὐτοὶ ⌜ὑμῶν κριταὶ ἔσονται⌝. εἰ δὲ ἐν δα- 20 Ex 8,15 [19].
κτύλῳ θεοῦ [ἐγὼ] ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα 17,21.
ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ὅταν ὁ 21
ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν,
ἐν εἰρήνῃ ἐστὶν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· ¦ἐπὰν δὲ 22 (1 Sm 17,50 s.) Is 49,24; 53,12.
ἰσχυρότερος °αὐτοῦ ⌜ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, τὴν Kol 2,15. 1J 4,4.
πανοπλίαν αὐτοῦ αἴρει, ἐφ' ᾗ ἐπεποίθει, καὶ τὰ Ps Sal 5,3[4].
σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν. Ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ 23 (9,50.) J 11,52; 10,12.
κατ' ἐμοῦ ἐστιν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ
130,5 σκορπίζει⊤. Ὅταν ⊤τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ 24 24–26: Mt 12,43–45.
ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων Is 34,14.
ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ μὴ εὑρίσκον ⁝⊤λέγει· ὑπο-
στρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον· καὶ 25

---

13 ○ P.5 ℵ *700 al*; [H] | ⌜ουρανιος P45 *579 l* | ⌜αγαθον δομα *D* it; ⊣h^{r1}⊢ : δοματα αγαθα *Θ* : *p*) αγαθα sy^{s}arm. : πν. αγαθον P45 *Lpc* vg; h^{r2} : spiritum bonum datum *mm*; h^{r3} *14* ⌜*p*) ταυτα δε ειποντος αυτου προσφερεται αυτω δαιμονιζομενος κωφος και εκβαλοντος αυτου παντες εθαυμαζον *D* (*cf*). | □ P45.75 *𝔖al* (sy^{sc}); H : *txt* *C𝔎Θpm* *15.18.19* ⌜Βεελζ- P45.75 *C𝔎DΘpl*; T : -lzebub *c* vg sy : *txt* *B*ℵ *15* ⊤*p*) ο δε αποκριθεις ειπεν· πως δυναται σατανας σαταναν εκβαλλειν (-βαλειν *D*) *Dpm* : *txt* P45.75 *𝔖𝔎WΘal* latt sy *17* ⌜ιδων *157pc* lat | ⌜312 P45 *𝔖Dpc*; Th : *txt* *BC𝔎Θpl et* ⌜*p*) μερ- P45 *CWΘpm* *18* ⌜*p*) οὐ *D*. | ⌜²-λ- P75 *pc* *19* ⌜231 ℵ it; T : 312 P45 *1194* : 213 *C𝔎Θal*; h : *txt* P75 *BDpc* *20* [+ P75 *𝔖*(⌜*D*)*al*; W : — P45 ℵ* *𝔎Θpm* : T *22* ○ P75 *D 1241* | ⌜ελθ- P75 *1241 pc* *23* ⊤με ℵ* *Θpc* (sy^{s}); 𝔖 *24* ⊤*p*) δε P45.75 *DWal* | ⁝.h *et* ⊤*p*) τοτε P75 *BΘal*; h [𝔎] : *txt* P45 ℵ* *C𝔎Dpm* latt

ἐλθὸν εὑρίσκει ⊤σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον.
26 ⌊τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἕτερα πνεύματα
πονηρότερα ἑαυτοῦ ἑπτά, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ
J 5,14. ○ἐκεῖ· καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου
27 χείρονα τῶν πρώτων. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν 40
1,28.42.48. (23,29.) αὐτὸν ○ταῦτα ἐπάρασά τις ⸢φωνὴν γυνὴ⸣ ἐκ τοῦ 131,10
ὄχλου εἶπεν αὐτῷ· μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά
28 σε καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. αὐτὸς δὲ εἶπεν·
8,15.21; 10,42. Mt 12,46–50. Jc 1,22–25. μενοῦν μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ
καὶ φυλάσσοντες.
29–32: Mt 12,38–42. 29 Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροιζομένων ἤρξατο λέγειν· 41 83
ἡ γενεὰ αὕτη ○γενεὰ πονηρά ἐστιν· σημεῖον ζητεῖ, 132,5
1 K 1,22. καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον
30 Ἰωνᾶ ⊤. καθὼς γὰρ ἐγένετο [ὁ] Ἰωνᾶς τοῖς Νινευίταις
σημεῖον, οὕτως ἔσται ○καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
1 Rg 10,1. 31 τῇ γενεᾷ ταύτῃ ⊤. βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται □ἐν
τῇ κρίσει ⸣μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύτης
καὶ κατακρινεῖ αὐτούς· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περά-
των τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ
Jon 3,5. 32 ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ὧδε. □ἄνδρες Νινευῖται
ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης
καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ
8,16. Mt 5,15. 33 κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε. ⸣Οὐδεὶς 84
λύχνον ἅψας εἰς ⸢κρύπτην τίθησιν □οὐδὲ ὑπὸ τὸν 133,2
μόδιον⸣, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευό-
34–36: Mt 6,22 s. 34 μενοι τὸ ⸢φέγγος ⸢2βλέπωσιν. ὁ λύχνος τοῦ σώματός 134,5
ἐστιν ὁ ὀφθαλμός σου. ὅταν ὁ ὀφθαλμός σου
E 1,18. ἁπλοῦς ᾖ, καὶ ⸢ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν ἐστιν·
ἐπὰν δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ τὸ σῶμά σου σκοτεινόν.

---

25 ⊤ *p*) *σχολαζοντα* 𝔊 *565 al*; [H] : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ ℵ*ℜ*D*Θ*pm* **26** ○ *C*D 33* it **27** ○ $\mathfrak{p}^{75}$ | ⸢ *CℜΘpl*; S : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ *B*ℵ* **29** ○ *CW 1424al* | ⊤ *p*) *του προφητου CℜΘpl* **30** [+ *B*pc*; W : — $\mathfrak{p}^{75}$ 𝔊ℜ*D Θpl*; T | ○ *p*) $\mathfrak{p}^{45}$ Ψ | ⊤ *p*) *και καθως Ιωνας εν τη κοιλια του κητους εγενετο τρεις ημερας και τρεις νυκτας, ουτως και ο υιος του ανθρωπου εν τη γη D* (it) **31** □ $\mathfrak{p}^{45}$*D* **32** □ *vs. D* **33** ⌈-πτὸν $\mathfrak{p}^{45}$ *1 pc* | □ $\mathfrak{p}^{45.75}$ *Lλ 700 al* sy^{s} | ⌈φως $\mathfrak{p}^{75}$ 𝔊*D*Θ*pm*; H : *txt* $\mathfrak{p}^{45}$ℜ *33al* | ⌈²-πουσιν ℵ*pc*; h^{a} **34** ⌈ *παν* $\mathfrak{p}^{45}$*D*.

ˡ⌜σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. 35
ˡεἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινόν, μὴ ἔχον ⌜μέρος 36
τι⌝ σκοτεινόν, ἔσται φωτεινὸν ὅλον ὡς ὅταν ὁ λύχνος
⊤τῇ ἀστραπῇ φωτίζῃ σε.⌝ Mt 28,3.
42 85 ⌜Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι ἐρωτᾷ αὐτὸν Φαρισαῖος 37
135,5 ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐτῷ⌝· εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. 7,36!
ˡὁ δὲ Φαρισαῖος ⌜ἰδὼν ἐθαύμασεν⌝ ⌜ὅτι οὐ πρῶτον 38 Mt 15,2 p.
⌜ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. εἶπεν δὲ ὁ κύριος 39 39–52: Mt 23,1–36.
πρὸς αὐτόν· νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι ⊤τὸ ἔξωθεν
τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε, τὸ δὲ
ἔσωθεν ⌜ὑμῶν γέμει ἁρπαγῆς καὶ πονηρίας. ἄφρονες, 40
οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ⌜ἔξωθεν καὶ τὸ ἔσωθεν⌝ ἐποίησεν;
ˡπλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην, καὶ ἰδοὺ ⌜πάντα 41 12,33!
136,5 καθαρὰ ὑμῖν ἐστιν. ἀλλὰ οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρι- 42
σαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ
⌜πήγανον καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παρέρχεσθε τὴν
⌜κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ· ⌜ταῦτα ○δὲ ἔδει Ps Sal 18,3. J 5,42.
86 ποιῆσαι κἀκεῖνα μὴ παρεῖναι⌝. οὐαὶ ὑμῖν ⌜τοῖς 43
137,2 Φαρισαίοις⌝, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν 14,7; 20,46.
ταῖς συναγωγαῖς καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς
138,5 ἀγοραῖς⊤. οὐαὶ ὑμῖν⊤, ὅτι ἐστὲ ⌜ὡς τὰ μνημεῖα τὰ⌝ 44
ἄδηλα, καὶ οἱ ἄνθρωποι ○οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω
139,5 οὐκ οἴδασιν. Ἀποκριθεὶς δέ τις τῶν νομικῶν 45 45–47: Mc 12,38–40.
λέγει αὐτῷ· διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς
43 ὑβρίζεις. ὁ δὲ εἶπεν· καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαί, 46
ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβά-
στακτα, καὶ αὐτοὶ ⊤ἑνὶ τῶν δακτύλων ○ὑμῶν οὐ
87 προσψαύετε □τοῖς φορτίοις⌝. οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκο- 47
140,5

35.36 *⌜p) ει ουν το φως το εν σοι σκοτος, το σκοτος ποσον* ***D*** it (*eadem, sed post* 35, *pro* 36, *habet* sy^{c}; *post* 34 *habet 1241*); h^{s1} : *σκοπει . . . εστ. φωτ. ολον και ως [ο] λυχνος [της] αστραπης φωτισει σε cf* vg; h^{s2v} ***36*** *⌜τι μερος* ℵ𝔎*al*; Th^{1}: *μερος* ***CΘpc***; h^{2}: *μελος τι* 𝔓^{45}. : *txt* 𝔓^{75} ***B 33 λ pm*** | ⊤ *εν* ***B***; Wh ***37*** *⌜εδεηθη δε αυτου τις Φαρισαιος ινα αρ. μετ αυτου* ***D*** (it, sy^{sc}) ***38*** *⌜ηρξατο διακρινομενος εν εαυτω λεγειν* ***Dpc*** lat(sy^{c},Mcion) | ⌜*δια τι* ***D*** latsy^{sc} Mcion | ⌜*-ισατο* 𝔓^{45} *700* ***39*** ⊤*p) υποκριται* ***D b*** | ⌜*υμιν* 𝔓^{75}. ***40*** ⌜𝔓^{45} ***CDal*** ***41*** ⌜*απαντα* 𝔓^{75} ***L*** *579 pc* ***42*** ⌜*p) ανηθον* 𝔓^{45} *157.* : *αν. και το π.* ***φ*** | ⌜*κλησιν* Mcion.; h^{r} | ⌜— ***D*** Mcion : ⌜*post* 41 *b* | ○ℵ*𝔎*al*; T ***43*** ⌜, *Φαρισαιοι* ℵ***D*** it Cl; W | ⊤*p) και πρωτοκλισιας εν τοις δειπνοις* (***C***)***Dpc*** it ***44*** ⊤*p) γραμματεις και Φαρισαιοι υποκριται* (*—υπ.* ***D***) 𝔎(***D***)***Θpl*** it | ⌜*μνημεια* ***D*** itsy^{sc}; ⊣h^{r}⊢ | ○ 𝔓^{75}𝔎***DWpm*** ***46*** ⊤*υμεις* 𝔓^{75}***Bpc*** | ○ 𝔓^{75}. | □ ***Db q***.

Act 7,52. δομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, ⌜οἱ δὲ⌝ πατέρες
48 ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς. ἄρα ⌜μάρτυρές ἐστε⌝ ⌜καὶ
Act 8,1; 22,20. R 1,32. συνευδοκεῖτε⌝ τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι
αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτούς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδο-
in libro quodam? Mt 11,19 p. 49 μεῖτε⊤. διὰ τοῦτο □καὶ ἡ σοφία τοῦ θεοῦ εἶπεν· ⌝ 141,5
⌜ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους,
50 καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσιν καὶ ⌜διώξουσιν, ⌋ ἵνα
Ap 18,24. ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν τὸ ⌜ἐκκε-
χυμένον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀπὸ τῆς γενεᾶς
Gn 4,8.10. 2Chr 24,20—22. 51 ταύτης, ⌋ἀπὸ αἵματος Ἄβελ ἕως αἵματος Ζαχαρίου
⌜τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ
οἴκου⌝· ναὶ⁝ λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς
Mt 16,19; 23,13. 52 γενεᾶς ταύτης. οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ⌜ἤρατε 88
τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθατε καὶ 142,5
53 τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε. ⌜Κἀκεῖθεν ἐξελ- 143,1
θόντος αὐτοῦ⌝ ⌜ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρι-
σαῖοι δεινῶς ἐνέχειν καὶ ⌜ἀποστοματίζειν αὐτὸν
20,20. 54 περὶ πλειόνων, ⌋ἐνεδρεύοντες ○αὐτὸν θηρεῦσαί τι
ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ.⌝

12 ⌜Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ 44
⌜ὄχλου, ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους⌝, ἤρξατο λέγειν
Mt 16,6! πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ○πρῶτον· * προσέχετε 144,2
ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης, ⌠ἥτις ἐστὶν ὑπόκρισις, τῶν
2—9: Mt 10,26—38. 2 Φαρισαίων⌡. οὐδὲν ⌜δὲ ⌜συγκεκαλυμμένον ἐστὶν ὃ 145,5
8,17. ⌜οὐκ ἀποκαλυφθήσεται⌝, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθή-
3 σεται. ἀνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἴπατε ἐν τῷ

---

47 ⌜και οι ℵ*C; T **48** ⌜μαρτυρειτε 𝔓75CℜDWΘpm | ⌞μη συνευδοκειν De Mcion; ⊣hʳ⊢ | ⊤p) τους ταφους αυτων λ(ℒφ)lat : αυτων τα μνημεια CℜΘpl : txt 𝔓75ℌDitsyˢ **49** □p) Db Lcf. | ⌜p) -ελλω DΘal bq | ⌜εκδι- ℜDpm; T **50** ⌜p) εκχυννομενον ℵC(-ν- 𝔓75ℜΘ)Dpl; Th : txt 𝔓45Bpc **51** ⌜p) υιου Βαραχιου ον εφονευσαν αναμεσον τ. ϑ. κ. τ. ναου D(pc)syᶜ | ⁝, H **52** ⌜εκρυψατε D(Θ) 157itsyˢᶜ; ⊣hʳ⊢ **53.54** ⌜λεγοντος δε αυτου (—αυτ. Dpc) ταυτα προς αυτους ℜ(D)Θpl; ⊣hʳ⊢ ει ⌞ενωπιον παντος του λαου ηρξαντο οι Φαρισαιοι και οι νομικοι δεινως εχειν και συμβαλλειν αυτω περι πλειονων (54) ζητουντες αφορμην τινα λαβειν αυτου ινα ευρωσιν κατηγορησαι αυτου D (Θ, it, syˢ, syᶜ); ⊣hʳ⊢ **53** ⌜ -μιζειν Lal **54** ○ℵΘ lat; T **12,1** ⌜πολλων δε οχλων συμπεριεχοντων κυκλω ωστε αλληλους συμπνιγειν D (lat, syˢᶜ) | ⌜λαου 𝔓45 579. | ○bz vg syˢ (Mcion?) | ⌠4 51—3 rell; T : txt 𝔓75 BL 1241 esa (Epiph?). **2** ⌜p) γαρ D a vgˢ syˢᶜ : — ℵφpc | ⌞p) κεκ- 𝔓45ℵC* | ⌜ου φανερωϑησεται D.

φωτὶ ἀκουσθήσεται, καὶ ὃ πρὸς τὸ οὖς ἐλαλήσατε
ἐν τοῖς ταμιείοις κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωμάτων.
ˡΛέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου, μὴ ⌜φοβηθῆτε ἀπὸ 4 J 15,15.
τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα ⌜καὶ μετὰ ταῦτα μὴ
ἐχόντων ⌜περισσότερόν τι⌝ ποιῆσαι⌝. ὑποδείξω δὲ 5 Ps 119,120. 23,40.
ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε· ᴼφοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀπο- H 10,31; 12,29.
κτεῖναι ἔχοντα ἐξουσίαν ⌜ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν. Ap 14,7.10.
ναὶ· λέγω ὑμῖν, τοῦτον ⌜φοβήθητε. ˡ οὐχὶ πέντε 6
στρουθία πωλοῦνται ἀσσαρίων δύο; καὶ ἓν ἐξ
αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.
ˡἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι 7 21,18. Act 27,34.
⌜ἠρίθμηνται. μὴ φοβεῖσθε· ⌜πολλῶν στρουθίων 1 Sm 14,45. 2 Sm 14,11.
διαφέρετε. λέγω δὲ ὑμῖν, πᾶς ὃς ἂν ⌜ὁμολογήσῃ 8 Mt 6,26; 12,12. 1 Sm 2,30.
ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσει ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν □τῶν Ap 3,5.
146,2 ἀγγέλων⌝ τοῦ θεοῦ· □ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον 9 9,26.
τῶν ἀνθρώπων ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων
147,2 τοῦ θεοῦ⌝. καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν υἱὸν 10 10: Mt 12,32. Mc 3,28 s.
τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· ⌜τῷ δὲ εἰς τὸ
ἅγιον πνεῦμα βλασφημήσαντι οὐκ ἀφεθήσεται⌝.
148,2 ˡὅταν δὲ εἰσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ 11 11. 12: Mt 10,19 s. Mc 13,11.
τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ ⌜μεριμνήσητε ⌜πῶς 21,12—15 p.
ἢ τί⌝ ἀπολογήσησθε ἢ τί εἴπητε· τὸ γὰρ ἅγιον 12
πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἃ δεῖ εἰπεῖν. J 14,26.
45 89 ˡΕἶπεν δέ τις ἐκ τοῦ ὄχλου αὐτῷ· διδάσκαλε, εἰπὲ 13
49,10 τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι μετ' ἐμοῦ τὴν κληρο-
νομίαν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ἄνθρωπε, τίς με κατ- 14 Ex 2,14. Act 7,27. Sir 3,24 s.
έστησεν ⌜κριτὴν □ἢ μεριστὴν⌝ ἐφ' ὑμᾶς; εἶπεν δὲ πρὸς 15
αὐτούς· ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης πλεο- 1 T 6,9 s.
νεξίας, ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ⌜ἡ ζωὴ αὐτοῦ 21,4 p.

---

4 ⌜πτοηθ- P^{45} *700.* | ⌜*p*) την δε ψυχην μη δυναμενων αποκτειναι *157* : *it.* + μηδε εχοντων περισσον τι π. ***D*** | ⌜***L***(***Θ***)*al*; S *5* ᴼ**ℵ*D*** *69 157* | ⌜βαλειν P^{45}***D W*** Mcion Cl | ⁚, H | ⌜φοβηθηναι P^{45} sy^{s}. *7* ⌜-μημεναι P^{45}Cl : *p*) -ναι εισιν ***DΘal*** | ⌜πολλω *241 pc a* *8* ⌜*p*) -σει ***B*Dal*** Mcion; ℋ : *txt* $P^{45.75}$**ℵℜΘ***pl* Cl; h^{a} | □ℵ* Mcion *9* □*vs.* P^{45} *245 e* sy^{s} *10* ⌜*p*) εις δε το πν. το αγ. ουκ αφεθ. αυτω ουτε εν τω αιωνι τουτω ουτε εν τω μελλοντι ***D*** (*pc*, it) *11* ⌜-μνατε ***ℜpm*** : (Mc 13, 11) προμεριμνατε ***D*** Cl | ⌜πως ***D*** it $sy^{c.p}$ Cl : τι sy^{s} : (πως [η τι] H) *14* ⌜δικαστην ***ℜΘpm*** | □***D*** *33 pc a c* sy^{sc} Mcion *15* ⌜τα υπαρχοντα εστιν η ζωη αυτου Cl.

16 ἐστιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ⌉. Εἶπεν δὲ παρα- 46 90
Ps 49,17 ss. βολὴν πρὸς αὐτοὺς λέγων· ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου
17 εὐφόρησεν ἡ χώρα. καὶ διελογίζετο ἐν ⌈ἑαυτῷ λέγων·
τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς
18 μου; ⌊καὶ εἶπεν· τοῦτο ποιήσω· καθελῶ μου τὰς
ἀποθήκας καὶ ⌈μείζονας οἰκοδομήσω⌉, καὶ συνάξω
Jc 4,13 s. 19 ἐκεῖ ⌈πάντα τὸν σῖτον ⊤ καὶ τὰ ἀγαθά μου⌉, ⌊καὶ
Sir 11,19. 1 K 15,32. ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου· ψυχή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ
16,19. □κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε,⌉
Jr 17,11. H 9,27. Sap 15,8. 20 εὐφραίνου. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ θεός· ἄφρων, ταύτῃ
τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου ⌈ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ
Mt 6,20. 1 T 6,17–19. 21 ἡτοίμασας, τίνι ἔσται; □οὕτως ὁ θησαυρίζων ⌈αὐτῷ
22–31: Mt 6,25–33. 22 καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν.⌉⊤ Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς 150,5
μαθητὰς [αὐτοῦ]· διὰ τοῦτο ⌈λέγω ὑμῖν⌉· μὴ μερι-
21,34. μνᾶτε τῇ ψυχῇ ⊤τί φάγητε, μηδὲ τῷ σώματι [²ὑμῶν] τί
23 ἐνδύσησθε. ἡ ○γὰρ ψυχὴ πλεῖόν ἐστιν τῆς τροφῆς καὶ
Ps 147,9. R 1,20. 24 τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. κατανοήσατε ⌈τοὺς κόρακας⌉,
ὅτι ⌈οὔτε σπείρουσιν ⌈οὔτε θερίζουσιν, οἷς οὐκ ἔστιν
ταμιεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ θεὸς τρέφει ⌈²αὐτούς·
25 πόσῳ μᾶλλον ○ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν. τίς
δὲ ἐξ ὑμῶν ○μεριμνῶν δύναται ⌈ἐπὶ τὴν ἡλικίαν
26 αὐτοῦ προσθεῖναι⌉ πῆχυν; ⌈εἰ οὖν οὐδὲ ἐλάχιστον
R 1,20. 27 δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν⌉ μεριμνᾶτε; ⌊κατα-
νοήσατε τὰ κρίνα, πῶς ⌈οὔτε νήθει οὔτε ὑφαίνει⌉·
λέγω δὲ ὑμῖν, ⊤οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ
28 αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων. εἰ δὲ ἐν ἀγρῷ

---

17 ⌈αυ- ***BL****.; ℋ^a (αὐ-) **18** ⌈ποιησω αυτας μειζ. ***D*** lat | ⌈π. τα γενηματα μ. ℵ* ***D*** it(sy^sc); ⊣h^r1⊢ : τους καρπους μου 39^lect ae; h^r2e : π. τα γεν. μ. και τ. αγ. μ. ***ℜΘpm*** vg; Th^r8 : txt ℙ^75 ***Bal*** | ⊤μου ℙ^75* ***BLλpc*** **19** □ ***D*** it.; [H] **20** ⌈αιτ- ℙ^75 ***Bal***; H **21** □vs. ***Dab***.: [H] | ⌈εαυ- ℙ^75 ***ℜΘpl***; Wh^a : txt ***B***ℵ* pc; (αὐ- T) | ⊤ (Mt 11,15) ταυτα λεγων εφωνει· ο εχων ωτα ακουειν ακουετω ***HUal*** **22** [+ rell; T : — ℙ^45vid.75 ***B*** 1241 c e.; W | ⌈***ℜΘpm***; Th | ⊤p) υμων ℙ^45.75 ***ℜpm*** Cl | [²+ ***Bal***; W : — ℙ^45 ℵ ***ℜDΘpm***; T **23** ○ℙ^45 ***ℜal***; T **24** ⌈p) τα πετεινα του ουρανου ***D*** it : τ. π. τ. ουρ. και τ. κορ. ℙ^45. et ⌈²p) αυτα ℙ^45 ***Dφ*** | ⌈p) ου et ⌈ουδε ℙ^45.75 ***BℜΘpm***; ℋ : txt ℵ***Dal*** | ○ℙ^75 1047 **25** ○ ***Dpc*** | ⌈p) 5 1—4 rell; Th : txt ℙ^75 ***B*** 579. **26** ⌈και περι των λοιπ. τί ***D*** it; ⊣h^r⊢ **27** ⌈p) αυξανει· ου κοπια ουδε νηθει ℙ^45.75 ***ℌℜΘpl***; H : txt ***D***(⌈a)sy^sc(⌈Mcion) Cl; ⊣h^r⊢ | ⊤p) οτι ***ℌDpm*** Cl; S : txt ℙ^45.75 ***BℜΘal***

τὸν χόρτον ὄντα σήμερον καὶ αὔριον εἰς κλίβανον
βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιάζει, πόσῳ μᾶλλον
ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι. καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί ⌜φάγητε 29
⌜καὶ τί πίητε, καὶ μὴ μετεωρίζεσθε· ταῦτα γὰρ 30
πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητοῦσιν· ὑμῶν δὲ
ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χρῄζετε τούτων· πλὴν ζητεῖτε 31
τὴν βασιλείαν ⌜αὐτοῦ, καὶ ταῦτα ⊤προστεθήσεται
91 ὑμῖν. Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον· ὅτι ⊤εὐδό- 32 22,29. Act20,28. 1P5,2. Is 41,14.
151,10 κησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν. Dn 7,18.27Lxx.
152,2 ⌈Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε ἐλεημο- 33 33. 34: Mt 6,20.21.
153,5 σύνην· * ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλλάντια μὴ παλαιού- 10,4; 11,41.
μενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, 16,9; 18,22.
ὅπου κλέπτης οὐκ ἐγγίζει οὐδὲ σὴς διαφθείρει·
⌈ὅπου γὰρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ 34
92 καρδία ὑμῶν ἔσται. ⌜Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες 35 Ex12,11. Jr 1,17.
154,10 περιεζωσμέναι⌝ καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι· καὶ ὑμεῖς 36 E 6,14. 1P 1,13.
ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις τὸν κύριον ἑαυ- Ap 3,20.
τῶν, πότε ἀναλύσῃ ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλθόντος Mt 25,1—13.
155,5 καὶ κρούσαντος εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ. μακάριοι 37
οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθὼν ὁ κύριος εὑρήσει
γρηγοροῦντας· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι περιζώσεται (17,7 s). J 13,4.
καὶ ἀνακλινεῖ αὐτοὺς καὶ παρελθὼν διακονήσει
αὐτοῖς. ⌜κἂν ἐν τῇ δευτέρᾳ κἂν ἐν τῇ τρίτῃ 38 Mc 13,35.
φυλακῇ ἔλθῃ καὶ εὕρῃ οὕτως,⌝ μακάριοί εἰσιν
156,2 ⌜ἐκεῖνοι. τοῦτο ○δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκο- 39 39—46: Mt 24,43—51.
δεσπότης ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ⌜οὐκ ἂν⌝ 1 Th 5,2!
ἀφῆκεν διορυχθῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. □καὶ ὑμεῖς 40
γίνεσθε ἕτοιμοι, ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς
157,5 τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.⌝ Εἶπεν δὲ ⊤ὁ Πέτρος· 41
κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις

---

29 ⌜ φαγησθε $\mathfrak{P}^{75}\Phi$ | ⌜ *p*) ἢ $\mathfrak{P}^{75}$ ℵ *D W* Θ *pm* *31* ⌜ του θεου $\mathfrak{P}^{45}$ ℵ Θ *pl* Cl^{pt} : — $\mathfrak{P}^{75}$ *892* | ⊤ *p*) παντα ℵ *D* Θ *al* : *txt* $\mathfrak{P}^{45.75}$ Ψ *Epm* *32* ⊤ εν αυτω *D*(*e*). *35* ⌜ εστω *v.* η οσφυς π-νη *D*. *38* ⌜ και εαν ελθη τη εσπερινη φυλακη και ευρησει, ουτως ποιησει, και εαν εν τη δευτ. και τη τριτη *D* (λ. it, sy^{c} Ir^{lat}); ⊦ h^{r}⊦ | ⌜ οι δουλοι εκεινοι ℵ Θ *pl* : — ℵ*it; T : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *B D pc* sy^{sc} *39* ○ $\mathfrak{P}^{75}$*. | ⌜ *p*) εγρηγορησεν αν και ουκ *rell* ; ℋ : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ ℵ*(*D*) *e i* sy^{sc} sa arm Mcion. *40* □ *vs.* λ. *41* ⊤ αυτω ℵ ℵ Θ *pm* ; T : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *B D al*

Mt 13,52. 1 K 4,2. 2 T 2,15. 1 P 4,10.
42 □ἢ καὶ πρὸς πάντας⌉; ˡκαὶ εἶπεν ὁ κύριος· τίς ἄρα 93
ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος⁝ ὁ φρόνιμος⊤, ὃν κατα-
στήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ ⌈δι-
43 δόναι ἐν καιρῷ [τὸ] σιτομέτριον; μακάριος ὁ δοῦλος
ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει ˢποιοῦντα
Mt 25,21. 44 οὕτως⌉. ⌈ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς
45 ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. ἐὰν δὲ εἴπῃ 158,5
Mt 25,5. ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ ⌈αὐτοῦ· χρονίζει ὁ
κύριός μου ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς
παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν
46 καὶ μεθύσκεσθαι, ˡἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου
ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γινώσκει,
καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ
1,22; 4,17. 2 P 2,21. 47 τῶν ἀπίστων θήσει. ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος ὁ γνοὺς 159,1
τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ μὴ ⌈ἑτοιμάσας
ἢ ποιήσας⌉ πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ δαρήσεται
48 πολλάς· ὁ δὲ μὴ γνούς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν,
δαρήσεται ὀλίγας. παντὶ ○δὲ ᾧ ⌈ἐδόθη πολύ, πολὺ
ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ⌉, καὶ ᾧ παρέθεντο πολύ,
Act 2,3. 49 ⌈περισσότερον αἰτήσουσιν⌉ αὐτόν. Πῦρ ἦλθον βα- 94
Mc 10,38. Mt 26,38. λεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη⁝. 160,5
J 12,27; 19,30. 18,31; 22,37.44. 50 ˡβάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέ-
51–53: Mt 10,34–36. 51 χομαι ἕως ὅτου τελεσθῇ. δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην
παρεγενόμην ⌈δοῦναι ἐν τῇ γῇ; οὐχί, λέγω ὑμῖν,
52 ἀλλ' ἢ διαμερισμόν. ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν
πέντε ἐν ἑνὶ οἴκῳ ˢδιαμεμερισμένοι, τρεῖς⌉ ἐπὶ δυσὶν
53 καὶ δύο ἐπὶ τρισὶν⁝ ˡδιαμερισθήσονται⁝, ˢπατὴρ ἐπὶ
Mch 7,6. υἱῷ καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί⌉, μήτηρ ἐπὶ ⌈θυγατέρα καὶ
θυγάτηρ ἐπὶ ⌈τὴν μητέρα⌉, πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην
54 ○αὐτῆς καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθεράν. Ἔλεγεν 95

---

41 □*D*. *42* ⁝, H | ⊤ο αγαθος *D*(*c e* sy^c) | ⌈διαδιδ- P^75 *118* : διαδουναι 161,5
ℵ* : δουναι *WΘ al* | [+ℌ𝔎*Θpl*; T : — P^75 *BDpc*; W *43* ˢ*p*) P^75 ℵ*Lpc* *44* ⌈*p*)
αμην *Dpcc* *45* ⌈εαυ- P^75 *33* *47* ⌈ετ. μηδε ποι. 𝔎*Θpl f* vg : ετοιμ. *LWφ*
itsy : ποι. P^45 *D 69* Mcion Ir^lat Or : *txt* P^75 ℌ *48* ○P^75. | ⌈εδωκαν πολυ, ζητη-
σουσιν απ αυτου περισσοτερον *D*(*e l*) | ⌈πλεον απαιτ- *D*(*al*) *49* ⁝; H *51* ⌈ποι-
ησαι *De* sy^c : βαλειν *1093 1424* it sy^s·p Mcion *52* ˢP^45 *D* sy^sc *52.53* ⁝, *et* ⁝ —, H
53 ˢ5—7 4 1—3 P^45 *157*. | ⌈την θυγ. P^45.75 *LΘal*; s : θ-τρι 𝔎*al* : *txt* ℌ*Dal* | ⌈μητ.
ℵ; T : μητρι 𝔎*pm* : *txt* P^45.75 ℌ*DΘal* | ○P^75 ℵ* *pc*; T

δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις· ὅταν ἴδητε ⊤νεφέλην ἀνατέλλουσαν ⌜ἐπὶ δυσμῶν, εὐθέως λέγετε ὅτι ὄμβρος ἔρχεται, καὶ γίνεται οὕτως· καὶ ὅταν νότον ⌜πνέοντα, 55 λέγετε ○ὅτι καύσων ⌜ἔσται, καὶ γίνεται. ὑποκριταί, 56 τὸ πρόσωπον ⸢τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ⸣ οἴδατε δοκιμάζειν, ⌜τὸν καιρὸν δὲ⌝ τοῦτον πῶς ⌜οὐ δοκιμάζετε⌝; Τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν οὐ κρίνετε 57 21,30. 1 K 6,5.
162,5 τὸ δίκαιον; ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου 58 Mt 5,25 s !
σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ○ἀπ' αὐτοῦ, μήποτε ⌜κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτήν, καὶ ὁ κριτής σε παραδώσει τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε βαλεῖ εἰς ⊤φυλακήν. λέγω 59
σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως καὶ ⌜τὸ ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῷς⌝.

7 96 Παρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλ- 13
83,10 λοντες ○αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων ὧν τὸ αἷμα Act 5,37.
Πιλᾶτος ἔμιξεν μετὰ ○²τῶν θυσιῶν αὐτῶν. καὶ 2
ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι
οὗτοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους J 9,2.
ἐγένοντο, ὅτι ⌜ταῦτα πεπόνθασιν; ⌝οὐχί, λέγω ὑμῖν, 3
ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε, ○πάντες ὁμοίως ἀπολεῖσθε. Ps 7,13.
⌜ἢ ἐκεῖνοι οἱ δεκαοκτὼ ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος 4
ἐν τῷ Σιλωὰμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι J 9,7.11.
αὐτοὶ ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ⌜κατοικοῦντας⊤ Ἰερουσαλήμ; ⌝οὐχί, 5
λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ ⌜μετανοήσητε, ○πάντες
64,10 ⌜ὡσαύτως ἀπολεῖσθε. Ἔλεγεν δὲ ταύτην τὴν 6 Is 5,1–7.
παραβολήν. συκῆν εἰχέν τις πεφυτευμένην ἐν τῷ Jr 24,2–10.
ἀμπελῶνι αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν ζητῶν καρπὸν ἐν Hos 9,10.
αὐτῇ καὶ οὐχ εὗρεν. εἶπεν δὲ πρὸς τὸν ἀμπε- 7 Hab 3,17.
λουργόν· ἰδοὺ τρία ἔτη ἀφ' οὗ ἔρχομαι ζητῶν 34 ; 3,9 p !
Mt 21,19 !

---

54 ⊤την p^{45} ℵ *D* Θ *al* | ⌜απο p^{45} ℵ *D* Θ *pl* : *txt* p^{75} *B* ℵ *pc* **55** ⌜πν. ιδητε p^{45}. : ιδ. πν. it | ○ p^{45} ℵ* *Dal* ; S | ⌜ερχεται p^{45} ℵ* *W* 157 *l* **56** ⸢ p^{75} ℵ^{c} *Dal* | ⌜1 32 Ϯ ℵ Θ *pl* ; Th : πλην τον κ. p^{45} *D* 157 : *txt* p^{75} *B* | ⌜ουκ οιδατε δοκιμαζειν p^{75} Ϯ Θ *pc* Mcion; H : *txt* p^{45} ℜ (*D pl*) **58** ○ *B pc* Cl Or ; [H] | ⌜κατακρινη *D* itsy$^{ss c}$ | ⊤την p^{45} 157 *pc* **59** ⌜ *p*) αποδοις τον εσχ. κοδραντην *D* itsy Mcion **13,1** ○ p^{75}. | ○² p^{75}. **2** ⌜τοιαυτα p^{75} ℜ *W* Θ *pc* ; s **3** ○ *ff*^{2} *l r*^{2} **4** ⌜ενοικ- *D* | ⊤εν ℵ ℜ Θ *al* ; T **5** ⌜-νοητε p^{75} *B* ℜ *al* ; h : *txt* ℵ* *D* Θ *pm* | ○ *ff*^{2} *i l* sy$^{ss c}$ | ⌜ομοιως p^{75} ℜ *D W pm*

καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ καὶ οὐχ εὑρίσκω⊤· ἔκκο-
8 ψον⊤ αὐτήν· ἱνατί καὶ ⌜τὴν γῆν⌝ καταργεῖ; ⁞ ὁ δὲ
2 P 3,9.15. ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ· κύριε, ἄφες αὐτὴν ⌜καὶ
τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτὴν καὶ
9 βάλω ⌜κόπρια, ⁞ κἂν μὲν ποιήσῃ καρπὸν ⌟εἰς τὸ
μέλλον· εἰ δὲ μή γε,⌞ ἐκκόψεις αὐτήν.⊤

10 Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν 48 9
11 τοῖς σάββασιν. καὶ ἰδοὺ γυνὴ ⌜πνεῦμα ἔχουσα
ἀσθενείας⌝ ἔτη δεκαοκτώ, καὶ ἦν ⌜συγκύπτουσα
12 καὶ μὴ δυναμένη ἀνακῦψαι εἰς τὸ παντελές. ἰδὼν
δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς □προσεφώνησεν καὶ⌝ εἶπεν αὐτῇ·
13 γύναι, ἀπολέλυσαι⊤ τῆς ἀσθενείας σου, ⁞ καὶ ἐπέ-
4,39. Mt 9,18! 2,20! θηκεν⊤ αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνορθώθη,
14 καὶ ἐδόξαζεν τὸν θεόν. ἀποκριθεὶς ○δὲ ὁ ἀρχι- 165,2
Ex 20,9. Dt 5,13. συνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθερά-
πευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ ὅτι ἓξ ἡμέραι
εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν αὐταῖς οὖν ἐρχό-
μενοι θεραπεύεσθε καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.
15 ⁞ ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ ⌜κύριος καὶ εἶπεν· ⌜ὑποκριταί,
14,5. ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ
ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ⌜²ἀπαγαγὼν πο-
3,8! 16 τίζει; ταύτην δὲ θυγατέρα Ἀβραὰμ οὖσαν, ἣν
8,29! Act 3,25; 10,38. ἔδησεν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ
Mt 18,18! Mc 7,35. ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ
17 τοῦ σαββάτου; καὶ□ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ⌝ κατ- 166,1
ησχύνοντο ○πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς
9,43. ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις τοῖς
18.19: Mt 13,31 s. 18 γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ. Ἔλεγεν οὖν· τίνι ὁμοία 49 98
Mc 4,30–32. ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, καὶ τίνι ὁμοιώσω 167,2
19 αὐτήν; ⁞ ὁμοία ἐστὶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν

---

7 ⊤ φερε την αξινην **D**. | ⊤ ουν p^{75} **LΘ**^{pm} lat; S | ⌜ τον τοπον **B***; W 8 ⌜ ετι **D** arm. | ⌜ κοφινον κοπριων **D** it; ⊣h^{r}⊢ 9 ⌟ 4—71—3 p^{45}**ℵDΘ**^{pl} | ⊤ ταυτα λεγων εφωνει· ο εχων ωτα ακουειν ακουετω **Γ**^{al} 11 ⌜ εν ασθενεια ην πνευματος **D** *b*. | ⌜-καιπτ- **D**. 12 □ **De** | ⊤ απο **ℵD**^{al} latsy; T 13 ⊤ επ p^{75}**Θ**^{pc} 14 ○ p^{75}. 15 ⌜ Ιησους **DΘ** 28^{pm} sy | ⌜-ιτα p^{45}**D**^{pm} sy | ⌜²απαγων **B*ℵ*Θ**^{pc}; **ℵ** 17 □ **De**. | ○ p^{45}**D** it

ἀνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ⌜ἑαυτοῦ, καὶ ηὔξησεν καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον⌝, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. Καὶ πάλιν εἶπεν· τίνι ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ; ¹ὁμοία ἐστὶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ⌜ἔκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.

Dn 4,9.18. Ez 17,23; 31,3 Ps 104,12. 20. 21: Mt 13,33.

99 Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς ⌜Ἰεροσόλυμα.

9,51!

¹Εἶπεν δέ τις αὐτῷ· κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σῳζόμενοι; ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· ¹ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς ⌜θύρας, ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν·. ἀφ' οὗ ἂν ⌜ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης⌝ καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε ἔξω ἑστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν λέγοντες· κύριε⌝, ἄνοιξον ἡμῖν·, καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν· οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ·². τότε ⌜ἄρξεσθε λέγειν· ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας· καὶ ἐρεῖ ⌜λέγων ὑμῖν⌝· ⌞οὐκ οἶδα⌝ πόθεν ἐστέ⌝· ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ πάντες ἐργάται ⌜ἀδικίας. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, *ὅταν ⌜ὄψησθε Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ καὶ πάντας τοὺς προφήτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω. καὶ ἥξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ °ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου, καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἔσχατοι οἳ ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶν πρῶτοι οἳ ἔσονται ¹100 ἔσχατοι. Ἐν αὐτῇ τῇ ⌜ὥρᾳ προσῆλθάν τινες Φαρισαῖοι λέγοντες αὐτῷ· ἔξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρῴδης θέλει σε ἀποκτεῖναι. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες εἴπατε τῇ ἀλώπεκι

169,2 50 170,5 171,5 172,5 173,2 174,10

9,51! Act 2,47. 1 K 1,18! Mt 7,13 s. Mc 10,25 p. Ph 3,12. 1 T 6,12. Mt 25,11 s. (11,10 p.) 1 K 10,31. Ps 6,9. 28. 29: Mt 8,11 s. Ps107,3.Ml1,11. Is 49,12; 59,19. Ap 21,13. 14,15; 22,16. Ap 19,9. Mt 19,30!

---

19 ⌜αυ- $\mathfrak{p}^{45}$ ℵ *D* Θ *al* | ⊤μεγα $\mathfrak{p}^{45}$ ℜ Θ *pl* lat sy^{p}; S **21** ⌜*p*) ενεκρ- $\mathfrak{p}^{75}$ ℵ ℜ *D* Θ *al*; W : *txt* $\mathfrak{p}^{45}$ *B N pm* **22** ⌜-ουσαλημ ℜ *D* (Θ) *pl*; s **24** ⌜*p*) πυλης ℜ *pm* : *txt* ($\mathfrak{p}^{45}$).^{75} ℵ *D* Θ *al* **24.25**:, *et* :· H **25** ⌜ο οικ. εισελθη *D* (ℱ φ lat) | ⊤*p*) κυριε ℜ *D* Θ *pl* itsy^{c} : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ *B* ℵ *pc* lat sy^{s} | :², W **26** ⌜αρξησθε ℵ *D* Θ *pm*; h : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ *B* ℜ *al* **27** ⌜·λεγω υ., $\mathfrak{p}^{75*}$ ℜ *D* Θ *pl* (sy^{sc}); T : *υμ.* ℵ lat sy^{p} : *txt* $\mathfrak{p}^{75c}$ *B pc* | ⌞ουδεποτε ειδον υμας *De* | ⊤υμας ℵ ℜ (*D*) Θ *pm*; T | ⌜*p*) ανομιας *D* **28** ⌜οψεσθε *B** *D al*; Th : *ιδητε* ℵ Θ Mcion. : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ ℜ *pm* **29** °ℵ ℜ *D* Θ *pm*; T **31** ⌜ημερα ℜ Θ *al* lat

ταύτῃ· ἰδοὺ ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις ⌜ἀποτελῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ ⌝τελειοῦμαι.
33 ⌞πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ⌜ἐχομένῃ
Mt 16,21! πορεύεσθαι, ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέ-
34. 35: Mt 23,37–39. 34 σθαι ἔξω Ἰερουσαλήμ. Ἰερουσαλὴμ Ἰερουσαλήμ, 175,6
Ap 11,8. ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον ⌜ὄρνις τὴν
6. ἑαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε. ⌞ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν⌝. λέγω [δὲ]
Jr 22,5; 12,7. Ps 69,26. 35 ὑμῖν, ⌝οὐ μὴ ⌜ἴδητέ με⌞ ἕως ⌜ἥξει ὅτε⌝ εἴπητε·
Mt3,11!Ps118,26 εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.

14 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν 101
7,36! τινος τῶν ἀρχόντων ○τῶν Φαρισαίων σαββάτῳ φαγεῖν 176,1
6,6–11p; 20,20. ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι αὐτόν.
2 ⌞καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικὸς ἔμπροσθεν 52
3 αὐτοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς τοὺς
νομικοὺς καὶ Φαρισαίους λέγων· ἔξεστιν τῷ σαβ-
4 βάτῳ θεραπεῦσαι □ἢ οὔ⌝; ⌞ οἱ δὲ ἡσύχασαν. καὶ
5 ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτὸν καὶ ἀπέλυσεν. καὶ 177,2
13,15. Mt12,11. ⌝πρὸς αὐτοὺς εἶπεν· τίνος ὑμῶν ⌜υἱὸς ἢ βοῦς εἰς
φρέαρ πεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀναστάσει αὐτὸν
6 ⌜ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου;⌞ ⌜καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταπο-
7 κριθῆναι⌝ πρὸς ταῦτα. Ἔλεγεν δὲ πρὸς τοὺς 53 1
11,43; 20,46. Mt 23,6. κεκλημένους παραβολήν, ἐπέχων πῶς τὰς πρωτο- 178,1
8 κλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐτούς· ⌞ ὅταν
Prv 25,6 s. κληθῇς ὑπό τινος □εἰς γάμους⌝, μὴ κατακλιθῇς εἰς
τὴν πρωτοκλισίαν, μήποτε ἐντιμότερός ○σου ⌜ᾖ
9 κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ⌝, ⌞καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν

---

33 ⌜-λουμαι *D*. : επιτελω ℵΘ*pl* : ποιουμαι και $\mathfrak{p}^{45}$. | ⌝ημερα *B* it vg^{cl} sy; W **33** ⌜ερχ- $\mathfrak{p}^{75}$ℵ*D pm* **34** ⌜ορνιξ ℵ*DW*.; T **35** ⌝(Jr 22,5) ερημος ℵ*DΘal* it vg^{cl} sy^{c} : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ℌ 565 *pm* it vg^{codd} sy^{s} | [+ $\mathfrak{p}^{75}$ *B*ℵ*DΘpm* lat sy^{s}; W : — $\mathfrak{p}^{45}$ℵ*pc* it sy^{c}; T | ⌝οτι ℵ*pm*; T | ⌞ $\mathfrak{p}^{75}$ℵ*D al* | ⌜*p*) αν $\mathfrak{p}^{45}$ℵ(*Θ*)*al* : — $\mathfrak{p}^{75}$*B*; H : *txt* *AD*(ℵ)*al* **14,1** ○$\mathfrak{p}^{45.75}$*B*ℵ*pc*; [H] **3** □$\mathfrak{p}^{45}$ℵ*AW* 700 1424 *pm* lat **5** ⌝αποκριθεις ℵ*ΘΘal*; T | ⌜ονος ℌ*lpm* lat (⌞ sy^{s}); h^{r1} S : ον. υι. *Θ*. : *p*) προβατον *D* ; h^{r2} : *txt* $\mathfrak{p}^{45.75}$*B*ℵ*al* | ⌝τη *DΘal* : εν τη ℵ*pm* ; s : *txt* $\mathfrak{p}^{45.75}$*B*ℵ*pc* **6** ⌜οι δε ουκ απεκριθησαν *D* **8** □$\mathfrak{p}^{75}$ *b* sa | ○$\mathfrak{p}^{75}$ 1241. | ⌜ηξει *D*

καλέσας ἐρεῖ σοι· δὸς τούτῳ τόπον, καὶ τότε
ἄρξῃ μετὰ αἰσχύνης τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν.
|ἀλλ' ὅταν κληθῇς, πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν 10
ἔσχατον τόπον, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκώς σε ἐρεῖ
σοι· φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον· τότε ἔσται ⸢σοι 18,14. Mt 23,12.
δόξα⸣ ἐνώπιον ○πάντων τῶν συνανακειμένων σοι. Jc 4,6.10. 1P5,5s.Ph2,8s!
179,5 |ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὁ 11 (2 K 11,7.) Ez 21,31.
80,10 ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. Ἔλεγεν δὲ καὶ 12
τῷ κεκληκότι αὐτόν· ὅταν ποιῇς ἄριστον ἢ δεῖπνον,
μὴ φώνει τοὺς φίλους σου μηδὲ τοὺς ἀδελφούς
σου μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου ⌈μηδὲ ⌈γείτονας πλου-
σίους, μήποτε καὶ αὐτοὶ ἀντικαλέσωσίν σε καὶ
γένηται ἀνταπόδομά σοι. ἀλλ' ὅταν ⸢δοχὴν ⌈ποιῇς⸣, 13 Dt 14,29.
κάλει πτωχούς, ἀναπήρους, χωλούς, τυφλούς· καὶ 14
μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι·
ἀνταποδοθήσεται ⌈γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν J 5,28 s.; 11,24. Act 24,15.
δικαίων. Ἀκούσας δέ τις τῶν συνανακειμένων 15
ταῦτα εἶπεν αὐτῷ· μακάριος ὅστις φάγεται ⌈ἄρτον 13,29!
54 ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ἄν- 16 16–24: Mt 22,2–10.
181,5 θρωπός τις ἐποίει δεῖπνον ○μέγα, καὶ ἐκάλεσεν Mt 13,22.
πολλούς, |καὶ ἀπέστειλεν τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ 17
ὥρᾳ τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις⌈· ἔρχεσθε,
ὅτι ἤδη ἕτοιμά ⌈ἐστιν⌉. καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς 18
πάντες παραιτεῖσθαι. ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ·
ἀγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθὼν ἰδεῖν
αὐτόν· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον. καὶ ἕτερος 19
εἶπεν· ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι
δοκιμάσαι αὐτά· ⸢ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον⸣.
|καὶ ἕτερος εἶπεν· γυναῖκα ⸢ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο⸣ 20 1 K 7,33.
οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. ○καὶ παραγενόμενος ὁ δοῦλος 21
ἀπήγγειλεν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. τότε ὀργισθεὶς

---

10 ⸢ p75. | ○ ℵ*D W 700 1424 al* lat sy^s *12* ⌈μη p75 *B*. | ⌈τους γ. μηδε τους *D* : τ. γ. σου τους *Θφ* *13* ⸢ℵ*D Θpl* Cl; T | ⌈ποιησης p75 ℵ 579 *14* ⌈δε ℵ*λφal* it sy^sc; T *15* ⌈αριστον ℵφal sy^sc *16* ○ *X e* Mcion *17* ⌈ερχεσθαι ℵ*D al* vg sy^sc; h : *txt* p75 *B*ℵ*Θpm* it | ⌈εισιν p75 ℵ*Θpc*; Th | ⌉*p*) παντα ℵ*pl* vg (⸢ *D a e* sy) : *txt* p45vid.75 *B*ℵ*Θpc* it *19* ⸢διο ου δυναμαι ελθειν *D* it. *20* ⸢ελαβον, διο *D* (lat, sy) *21* ○ p75.

1 K 1,26–28. ὁ οἰκοδεσπότης εἶπεν τῷ δούλῳ αὐτοῦ· ἔξελθε
ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως,
13. καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ τυφλοὺς
22 καὶ χωλοὺς ⌜εἰσάγαγε ὧδε. καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος·
°κύριε, γέγονεν ὃ ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστίν.
23 ¹καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον ⊤· ἔξελθε εἰς
τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ⌜ἀνάγκασον εἰσελθεῖν,
24 ἵνα γεμισθῇ μου ὁ οἶκος· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι
οὐδεὶς τῶν ⌜ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύ-
σεταί μου τοῦ δείπνου.⊤

26.27: Mt 10,37 s. 25 Συνεπορεύοντο δὲ °αὐτῷ ὄχλοι °²πολλοί, καὶ 103
Dt 33,9 s. 18,29 s. J 12,25. 26 στραφεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς· εἴ τις ἔρχεται πρός 182,5
με καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα ⌜αὐτοῦ καὶ τὴν μη-
1 K 7,29. τέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς
ἀδελφοὺς καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι ⌜τε καὶ τὴν ⌜ψυχὴν
9,23. 27 ἑαυτοῦ⌟, οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής. □ὅστις οὐ
G 6,14. βαστάζει τὸν σταυρὸν ἑαυτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω
28 μου, οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής.⌝ Τίς γὰρ ἐξ 55
Gn 11,3 ss. ὑμῶν ⊤θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι οὐχὶ πρῶτον 183,1
καθίσας ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει εἰς ἀπαρ-
29 τισμόν; ἵνα μή ποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον ⌜καὶ
μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι⌝ πάντες οἱ θεωροῦντες
30 ἄρξωνται αὐτῷ ἐμπαίζειν ¹λέγοντες ὅτι οὗτος ὁ
ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκ-
31 τελέσαι. Ἢ τίς βασιλεὺς πορευόμενος ἑτέρῳ βασιλεῖ
συμβαλεῖν εἰς πόλεμον ⌜οὐχὶ καθίσας πρῶτον βου-
λεύσεται εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ὑπαν-
τῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ' αὐτόν;
19,42. 2 Sm 8,10. Ps 122,6. 32 ¹εἰ δὲ μή γε, ἔτι αὐτοῦ πόρρω ὄντος πρεσβείαν
33 ἀποστείλας ἐρωτᾷ ⌜τὰ πρὸς⌝ εἰρήνην. οὕτως °οὖν 184,5
9,61. πᾶς ἐξ ὑμῶν ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσιν τοῖς ἑαυτοῦ

---

21 ⌜ενεγκε *D* **22** °*D*pc c e **23** ⊤ *autou* p75* *D*983 | ⌜ποιησον p45 157 sy^{sc}. **24** ⌜ανθρωπων ℵ*D* e | ⊤*p*) *πολλοι γαρ εισιν κλητοι, ολιγοι δε εκλεκτοι.* *GH* 579 *al* **25** °p75 | °²*DΘ* it sy^{c} **26** ⌜εαυ- p75 *B*pc; H : — 579 e Or | ⌜δε p45ℵ*RDΘpl* Cl; T : — p75 it : *txt* *B*pc | ⌟p45*RDΘpl*; T : *txt* p75 *B*ℵpc **27** □*vs.* 69 *al* sy^{s} **28** ⊤o p45*R al* **29** ⌜μη ισχυση οικοδομησαι και *D*e **31** ⌜ου p45. : ουκ ευθεως *D*. **32** ⌜προς ℵ*al*; *K* : εις *B*; h^{1} : τα εις *K al* : — p75. : *txt* *RDΘal*; h^{2} **33** °*W* 713 sy

185,2 ὑπάρχουσιν οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής. Καλὸν 34 Mt 5,13.
οὖν τὸ ⌜ἅλας· ἐὰν δὲ ○καὶ τὸ ⌜ἅλας ⌜μωρανθῇ, ἐν Mc 9,50.
τίνι ἀρτυθήσεται; οὔτε εἰς ⊤γῆν οὔτε εἰς κοπρίαν 35
εὔθετόν ἐστιν· ἔξω βάλλουσιν αὐτό. ὁ ἔχων ὦτα Mt 11,15!
ἀκούειν ἀκουέτω.

104 Ἦσαν δὲ αὐτῷ ἐγγίζοντες ○πάντες οἱ τελῶναι 15 5,29; 19,1 ss.
186,2 καὶ ○²οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. καὶ διεγόγγυζον 2
οἵ τε Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι
οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐ- 5,30! (G 2,12.
56 τοῖς. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην 3
187,5 ○λέγων· τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ⌜ἔχων ἑκατὸν πρό- 4 4–7: Mt 18,12–14.
βατα καὶ ⌜ἀπολέσας ἐξ αὐτῶν ἓν ⌜οὐ καταλείπει⌝ J 10,11 s!
τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ⌜πορεύεται 19,10. Ez 34,11.16.
ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς⌝ ἕως ⊤εὕρῃ αὐτό; καὶ εὑρὼν ἐπι- 5
τίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ χαίρων, ⌊καὶ ἐλθὼν 6
εἰς τὸν οἶκον ⌜συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ ○τοὺς γεί-
τονας, λέγων αὐτοῖς· συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον 1,58. R 12,15.
τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. λέγω ὑμῖν ὅτι 7
οὕτως χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔσται ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ
μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις οἵτινες
188,10 οὐ χρείαν ἔχουσιν μετανοίας. Ἢ τίς γυνὴ δραχμὰς 8
ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ ○δραχμὴν μίαν, οὐχὶ
ἅπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν καὶ ζητεῖ
ἐπιμελῶς ἕως ⌜οὗ εὕρῃ; ⌊καὶ εὑροῦσα ⌜συγκαλεῖ 9
τὰς φίλας καὶ γείτονας λέγουσα· συγχάρητέ μοι,
189,5 ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. οὕτως, λέγω 10 E 3,10.
ὑμῖν, γίνεται χαρὰ ἐνώπιον ○τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ
7 105 ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι. Εἶπεν δέ· 11 Mt 21,28.
190,10 ἄνθρωπός τις εἶχεν δύο υἱούς. καὶ εἶπεν ὁ νεώ- 12
τερος αὐτῶν τῷ πατρί· πάτερ, δός μοι τὸ ἐπι- 1 Mcc 10,29[30].
βάλλον μέρος τῆς οὐσίας. ⌜ὁ δὲ⌝ διεῖλεν αὐτοῖς

---

34 ⌜*bis* αλα ℵ**DW*.; Th[a] | ○ 𝔓75 𝔎 *AWpm* | ⌜μαρ- *56 pc* *35* ⊤την 𝔓75 *D 69* **15,1** ○ *Wpc* lat sy | ○² *Dal* *3* ○ *DΘφpc b e* sy *4* ⌜ος εξει *D* (*ex* lat?).; W *et* ⌜απολεση *B*D*; W | ⌜ουκ αφιησι *et* ⌜απελθων το απ. ζητει *D* (lat, sy) | ⊤ οὗ ℵλφ*pm*; S *6* ⌜-ειται *Dpm* | ○ 𝔓75 *Θ 1093* *8* ○ *D 157* it sy[sc] | ⌜οτου 𝔎*pm*; T: — *Dpc* *9* ⌜-λειται 𝔎*Dpm* *10* ○ *B*.; W *12* ⌜και ℵ*𝔎*DΘpl*; T: — 𝔓75.

13 τὸν βίον. καὶ ⌜μετ' οὐ⌝ πολλὰς ἡμέρας ⌜συναγαγὼν
⌜πάντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν
(19,12.) μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν ⌜τὴν οὐσίαν αὐτοῦ⌝
16,1. Prv 29,3. 14 ζῶν ἀσώτως. δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα
ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ
15 αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη
ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἔπεμψεν
Prv 23,21. 16 αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους· καὶ
16,21. ἐπεθύμει ⌜γεμίσαι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ⌝ ⌜ἐκ τῶν κε-
ρατίων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου
Act 12,11. 17 αὐτῷ. εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν ἔφη· ⌜πόσοι μίσθιοι
τοῦ πατρός μου ⌜περισσεύονται ἄρτων, ἐγὼ δὲ
Jr 3,12 s. 18 λιμῷ ὧδε ἀπόλλυμαι. ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς
Ps 51,6. τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ· πάτερ, ἥμαρτον
Mt 21,25 p. 19 εἰς ○τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, | οὐκέτι εἰμὶ
ἄξιος κληθῆναι υἱός σου· ποίησόν με ὡς ἕνα τῶν
20 μισθίων σου. καὶ ἀναστὰς ἦλθεν πρὸς τὸν πατέρα
(7,6.) ⌜ἑαυτοῦ. ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν
αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ
δραμὼν ⌜ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ
21 κατεφίλησεν αὐτόν. εἶπεν δὲ ⌜ὁ υἱὸς αὐτῷ⌝· πάτερ,
18! ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, οὐκέτι
1 J 3,20. 22 εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου⊤. εἶπεν δὲ ὁ πατὴρ
πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ· ○ταχὺ ⌜ἐξενέγκατε⊤ στολὴν
τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον
εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας,
23 | καὶ ⌜φέρετε τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, θύσατε, καὶ
E 2,1. 24 φαγόντες εὐφρανθῶμεν, | ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου
J 5,25! νεκρὸς ἦν καὶ ⌜ἀνέζησεν, ἦν ἀπολωλὼς καὶ⊤ εὑρέθη.
25 καὶ ⌜ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. | ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ

---

13 ⌜ου μετα *Dpc* lat | ⌜συναγων $\mathfrak{P}^{75}$ *472*. | ⌜απ- ℵ𝔄Θ*pl*; Th : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *BDpc* | ⌜εαυτου τον βιον *D*. **16** ⌜χορτασθηναι $\mathfrak{P}^{75}$ 𝔊*Dalef* (sy^{c}); H : γ.τ.κ. και χορτ. *W*. : *txt* 𝔄Θ*pm* latsy^{s}; ⊣h^{r}⊢ | ⌜απο 𝔄Θ*pm*; T **17** ⌜πως οι *X 69 al* | ⌜-ευουσιν ℵ𝔄*D*Θ*pm*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *Blpc* **18** ○ $\mathfrak{P}^{75}$. **20** ⌜αν- ℵ*DH*Θ*al*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *BEG 565 pl* | ⌜ενεπεσεν *D* : επεσεν *W 69 al* **21** ⌜312 ℵ𝔄Θ*pm*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *Bal* | ⊤(19) ποιησον με ως ενα των μισθιων σου *B*ℵ*Dal*; [H] : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ 𝔄Θ*pm* latsy **22** ○ 𝔄Θ*pm*; T | ⌜ενεγκ- $\mathfrak{P}^{75}$ *579 1241* | ⊤την $\mathfrak{P}^{75}$ 𝔄*pm* **23** ⌜ενεγκατε *Dpc* : ενεγκαντες 𝔄Θ*pi* **24** ⌜εζησεν *B 678* sy; h | ⊤αρτι *D*. | ⌜ηρξατο $\mathfrak{P}^{75}$ *l 579 pc*

ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· ⌜καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισεν⌝
τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσεν συμφωνίας καὶ χορῶν, ⌞καὶ προσ- 26
καλεσάμενος ἕνα τῶν παίδων ἐπυνθάνετο ⌜τί ἂν⌝
εἴη ταῦτα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφός σου 27
ἥκει, καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν
σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. ὠργίσθη 28 2.
δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν· ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ Mt 20,15.
ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς 29
εἶπεν τῷ πατρί ⊤· ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι
καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ
οὐδέποτε ἔδωκας ⌜ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου
⌜εὐφρανθῶ· ⌞⌜ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος ὁ καταφαγών 30
σου τὸν βίον μετὰ ⊤πορνῶν ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ⌝ Prv 29,3.
τὸν σιτευτὸν μόσχον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· τέκνον, 31
σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σά J 17,10.
ἐστιν· ⌞εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ 32
ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ⌜ἔζησεν, ᴼκαὶ ἀπ- 24!
ολωλὼς καὶ εὑρέθη.

§ 106 Ἔλεγεν δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς· ἄνθρωπός 16
τις ἦν πλούσιος ὃς εἶχεν οἰκονόμον, καὶ οὗτος
διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα 15,13.
αὐτοῦ. καὶ φωνήσας αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· τί τοῦτο 2 Mt 12,36.
ἀκούω περὶ σοῦ; ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκο- Act 19,40.
νομίας σου· οὐ γὰρ ⌜δύνῃ ἔτι οἰκονομεῖν. εἶπεν 3 R14,12. H13,17.
δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος· τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός 1 P 4,5.
μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ; σκάπτειν 18,4.
οὐκ ἰσχύω, ⊤ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι. ἔγνων τί ποιήσω, 4 Is 22,19.
ἵνα ὅταν μετασταθῶ ἐκ τῆς οἰκονομίας δέξωνταί
με εἰς τοὺς οἴκους ἑαυτῶν. καὶ προσκαλεσάμενος 5
ἕνα ἕκαστον τῶν χρεοφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ
ἔλεγεν τῷ πρώτῳ· πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου;

---

25 ⌜ελθων δε και εγγισας *D* **26** ⌜τινα *L* 124 *pc* : τι ℵ𝔎(*D*)Θ*al*; T **29** ⊤αυτου p^{75} *BDal* latsy; H | ⌜ερ. εξ αιγων *D* : εριφιον p^{75}*B*; h | ⌞αριστησω *D* lat. **30** ⌜τω δε υιω σου τω καταφαγοντι παντα μετα των π. και ελθοντι εθυσας *De* (sy) | ⊤των (*D*)*Lal*; h **32** ⌜ανεζ- 𝔎*D*Θ*pl* | ᴼℵ*D*Θ *mm*: T **16,2** ⌜δυνηση 𝔎*pm*; W : *txt* p^{75}*B*ℵ*D*Θ*al* **3** ⊤και p^{75} *B* sa bo

6 ⌈ὁ δὲ εἶπεν· ἑκατὸν ⌈βάτους ἐλαίου. ὁ δὲ εἶπεν
αὐτῷ· δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ □καθίσας ⌋ταχέως⌉
7 γράψον⌉ πεντήκοντα. ἔπειτα ἑτέρῳ εἶπεν· σὺ δὲ
πόσον ὀφείλεις; ὁ δὲ εἶπεν· ἑκατὸν κόρους σίτου.
λέγει αὐτῷ· δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ γράψον
8 ὀγδοήκοντα. καὶ ἐπῄνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον
18,6. 20,34. J 12,36. E 5,8. 1 Th 5,5. τῆς ἀδικίας ὅτι φρονίμως ἐποίησεν· ⌈ὅτι οἱ υἱοὶ
τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς
14,14. Mt 6,20; 10,40; 19,21. 9 τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἑαυτῶν εἰσιν. Καὶ
ἐγὼ ὑμῖν λέγω, ἑαυτοῖς ποιήσατε φίλους ἐκ τοῦ
Henoch 63,10. 12,33. Ap 13,6. ⌈μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας⌉, ἵνα ὅταν ⌈ἐκλίπῃ δέξωνται
10 ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς⌉. ὁ πιστὸς ἐν
19,17. Mt 25,21. ἐλαχίστῳ καὶ ἐν πολλῷ πιστός ἐστιν, καὶ ὁ ἐν
11 ἐλαχίστῳ ἄδικος καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν. εἰ
οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾷ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε,
12 τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει; καὶ εἰ ἐν τῷ
ἀλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ⌈ἡμέτερον τίς
13 ⌋δώσει ὑμῖν⌉; Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶ κυρίοις 107
δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον 191,5
ἀγαπήσει, ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου κατα-
Mt 6,24. φρονήσει. οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ.
Mt 23,14. 14 ⌈Ἤκουον δὲ ταῦτα πάντα⌉ οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι 192,1
15 ὑπάρχοντες, καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. καὶ εἶπεν
10,29; 18,9-14. Mt 23,28. αὐτοῖς· ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον
τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας
Ps 7,10; 113,6. Prv 6,16 s. ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα
Mt 11,12 s. Act 10,37; 13,24! 16 ἐνώπιον ⌈τοῦ θεοῦ⌉. Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται 108
μέχρι Ἰωάννου· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ 193,5
Mt 5,18. 17 εὐαγγελίζεται □καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται⌉. εὐκο- 194,5
πώτερον δέ ἐστιν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελ-
Mt 5,32; 19,9 p. 18 θεῖν ἢ ⌈τοῦ νόμου⌉ ⌋μίαν κεραίαν⌉ πεσεῖν. Πᾶς ὁ 195,2

---

6 ⌈καδους *D** *1241 e* vg : καβ- *D²* *713* : βαδ- 𝔖*al* Or; S : *txt* P75 *B𝔎Θpm* | □ *D* Or | ⌋ P75 *Bpc e*; h *8* ⌈διο λεγω υμιν *D* *9* ⌈αδικου μαμ. *Da* | ⌈εκλιπητε (-λειπ-) 𝔎 *33 pm* lat : *txt* P75 𝔖 *D*(*Θ*)*al a e* sy | ⌉ αυτων (⌋ *P*) *1396 b* sy *12* ⌈υμ- P75 ℵ𝔎*DΘpl* latsy; Th : εμον *157 e i l* Mcion : *txt* *Bpc* Or | ⌋ P75 *B𝔎pl*; h *14* ⌉ και *𝔎Θpm*; 𝔖 *15* ⌈κυριου *B*.; W *16* □ ℵ**Gpc* *17* ⌈των λογων μου Mcion. : (του νομ. μου Lipsius *cj*) | ⌋ *B*; Wh

ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἑτέραν
μοιχεύει, καὶ ὁ ἀπολελυμένην □ἀπὸ ἀνδρὸς〉γαμῶν
9 109 μοιχεύει. ⊤Ἄνθρωπος ○δέ τις ἦν πλούσιος⊤, καὶ 19 Jc 5,5.
196,10 ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον εὐφραινόμενος 12,19.
καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. πτωχὸς δέ τις ⊤ὀνόματι 20
Λάζαρος⊤ ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ εἰλκω-
μένος | καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ⊤τῶν πι- 21 15,16.Mt15,27p.
πτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου⊤· ἀλλὰ
καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι⌜ἐπέλειχον τὰ ἕλκη αὐτοῦ.
| ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι 22
αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ· Mt18,10. H1,14. J1,18. Rth 4,16.
ἀπέθανεν δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ⌜ἐτάφη. καὶ ἐν 23 Mt 8,11.
τῷ ᾅδῃ ἐπάρας〉τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων
ἐν βασάνοις, ὁρᾷ Ἀβραὰμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ 4 Mcc 13,15.
Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ⊤. καὶ αὐτὸς⌜φω- 24 3,8!
νήσας εἶπεν· πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ (J 8,39. G 3,7.)
πέμψον Λάζαρον ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου
αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι Gn 18,4.
ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. εἶπεν δὲ Ἀβραάμ· 25
τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες τὰ ἀγαθά σου ἐν 6,24. Ps 17,14.
τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά· νῦν
δὲ⌜ὧδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι. καὶ⌜ἐν 26
πᾶσι τούτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα
ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν
πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ⊤ἐκεῖθεν⌜πρὸς ἡμᾶς
διαπερῶσιν〉. εἶπεν δέ· ἐρωτῶ⌟σε οὖν⌞, πάτερ⊤, ἵνα 27
πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου·
| ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς· ὅπως διαμαρτύρηται 28
αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον
τοῦτον τῆς βασάνου. λέγει δὲ ⊤Ἀβραάμ· ἔχουσι 29

---

18 □ **D** *28* sy *19* ⊤ειπεν δε και ετεραν παραβολην **D**. *et* ○ **DΘ***pc* latsy^{s} Mcion | ⊤ ονοματι *Νευης* p75. : cui nomen Nineue sa : Finees Prisc *20* ⊤ην **ℜΘ***pm et* ⊤ος **ℜΘ***pm*; W *21* ⊤των ψιχιων (-χων **D**) **ℜ**(**D**)**Θ***pl* : *txt* p75 **Bℵ*** itsy^{s} Cl | ⊤ (15,16) *και ουδεις εδιδου αυτω* **φ** *l* vg^{cl} | ⌜απελ- **ℜ***pl* : περιελ- *157* : ελ- **Dλ** lat Mcion : *txt* p75vid **ℌΘ***pc* *22.23* ⌜εταφη. εν τ. α. επ. ℵ*^{2} ; h^{r2} : εταφη εν τ. αδη. επαρας lat Mcion ; h^{r1} (+ δε lat, + ουν Mcion) *23* ⊤αναπαυομενον **DΘ** it *24* ⌜ εμφ- **D**. : εκφ- *157* it *25* ⌜οδε **λ** *pc* Mcion *26* ⌜επι **ℜDΘ***pl* ; W | ⊤ οι **ℜWΘ***pl* ; **T** : *txt* p75vid **BℵD** | ⌜ ωδε διαπερασαι **D** (*157*) lat *27* ⌟ p75 **ℌℜΘ** *pm* Mcion ; **T** : *txt* **BD***al* | ⊤ Αβρααμ **D** *579 pc* *29* ⊤αυτω **ℜDΘ***pl* lat Mcion ; **δ**

2 T 3,16. Μωϋσέα καὶ τοὺς προφήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν.
30 ˡὁ δὲ εἶπεν· οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐάν τις
ἀπὸ νεκρῶν ⌜πορευθῇ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν.
J 5,46; 11,45–53. 31 ˡεἶπεν δὲ αὐτῷ· εἰ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν
οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ⌜ἀναστῇ
1. 2: ⌜πεισθήσονται.
Mt 18,6–9. Mc 9,42–47. 17 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· ἀνένδε- 110
Mt 26,24. κτόν ἐστιν ○τοῦ τὰ σκάνδαλα μὴ ἐλθεῖν, ⌜οὐαὶ δὲ⌝ 1 97,2
2 δι' οὗ ἔρχεται· ˡ⌜λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ ⌜λίθος μυλικὸς⌝
περίκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται
εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ τῶν μικρῶν
Mt 18,15. 3 τούτων ἕνα. ˡ προσέχετε ἑαυτοῖς. ἐὰν ἁμάρτῃ ὁ 198,5
ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ, *καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, 199,5
Mt 18,21 s. 4 ἄφες αὐτῷ. καὶ ἐὰν ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμαρ-
τήσῃ εἰς σὲ καὶ ⊤ἑπτάκις ἐπιστρέψῃ □πρὸς σὲ⌝ λέγων·
Mc 9,24. 5 μετανοῶ, ⌜ἀφήσεις αὐτῷ. Καὶ εἶπαν οἱ ἀπό- 111
6 στολοι τῷ κυρίῳ· πρόσθες ἡμῖν πίστιν. εἶπεν 200,5
Mt 17,20! δὲ ὁ κύριος· εἰ ⌜ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως,
ἐλέγετε ἂν ⊤τῇ συκαμίνῳ ○ταύτῃ· □ἐκριζώθητι καὶ⌝
⌜φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσσῃ⌝· καὶ ὑπήκουσεν ἂν
7 ὑμῖν. Τίς δὲ ○ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ 201,10
ποιμαίνοντα, ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ⊤ἐρεῖ αὐ-
8 τῷ· ○εὐθέως παρελθὼν ἀνάπεσε⁝, ˡ ⌜ἀλλ' οὐχὶ⌝ ἐρεῖ
(12,37.) αὐτῷ· ἑτοίμασον ⊤τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος
(J 13,4.13.) διακόνει μοι ἕως φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα
9 φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ; μὴ ἔχει χάριν τῷ δούλῳ
10 ὅτι ἐποίησεν τὰ διαταχθέντα; ⊤ˡ οὕτως καὶ ὑμεῖς,
ὅταν ποιήσητε ⌜πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν⌝, □λέγετε

---

30 ⌜εγερθη $\mathfrak{P}^{75}$. : αναστη ℵ *31* ⌜εγερθη $\mathfrak{P}^{75}$ *579*. | ⌜και απελθη προς αυτους, πιστευσουσιν *D* it (Ir) *17,1* ○$\mathfrak{P}^{75}$ *pc* | ⌜πλην ουαι $\mathfrak{P}^{75}$ 𝔖 *Dal* it sy^{s}; H : *txt* 𝔎 *Θpm* *2* ⌜*p*) συμφερει *De* (Mcion). | ⌜λιθ. ονικος *W* : *p*) μυλος ονικος 𝔎*al* *4* ⊤το *D* sy^{s} Cl | □𝔎 *Θpm* | ⌜αφες *Dpc* lat Cl *6* ⌜ειχετε *DEGal* lat | ⊤*p*) τω ορει τουτω· μεταβα εντευθεν εκει, και μετεβαινεν· και *D* (sy^{c}) | ○$\mathfrak{P}^{75}$ ℵ *Dpc* sy^{c}; [H] | □ *D*. | ⌜μεταφ- εις την θ-αν *D* lat *7* ○$\mathfrak{P}^{75}$ *Dpc* | ⊤μη *De* sy^{sc} | ○*X 213* it sy^{pal} | ⁝; T *8* ⌜αλλα *D* it sy | ⊤μοι ℵ it sy *9* ⊤ου δοκω 𝔎 *DΘpl* lat; W *10* ⌜2—4 ℵ* *579* it sy^{sc} : οσα λεγω *D* | □ Mcion

ὅτι ⌜δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν⌝, ὃ ὠφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν⌝. Mt 25,30. 2Esr9,9.1K9,16. (2 T 2,21. Phm 11).

50 112 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι ⊤εἰς Ἰερουσαλήμ, 11 9,51!
καὶ αὐτὸς διήρχετο ⌜διὰ μέσον⌝ Σαμαρείας καὶ Γαλι- Mc 9,30.
λαίας⊤. καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἴς τινα κώμην 12 Mt 8,2!
⌜ἀπήντησαν⊤ δέκα λεπροὶ ἄνδρες, ⌜οἳ ἔστησαν⌝ πόρ- Lv 13,45 s.
ρωθεν, ¦ καὶ ⌜αὐτοὶ ἦραν φωνὴν λέγοντες⌝· Ἰησοῦ 13
ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς· 14 5,5! 5,14.
⊤πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν. καὶ Lv13,49; 14,2 s.
ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν. εἷς 15
δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ⌜ἰάθη, ὑπέστρεψεν μετὰ 2,20!
φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν θεόν, ¦ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ 16 Mt 26,39.
πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ εὐχαριστῶν 9,52!
αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρίτης. ἀποκριθεὶς δὲ 17
ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ⌜οὐχ οἱ⌝ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ [δὲ]
ἐννέα ποῦ; ¦ ⌜οὐχ εὑρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι⌝ 18 8,36.
δόξαν τῷ θεῷ εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος⁝; καὶ εἶπεν 19
αὐτῷ· ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. Mt 9,22!
113 Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε 20 20–37: 21,7–36 p.
202,5 ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς 19,11! J 3,3; 18,36.
καὶ εἶπεν· οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ μετὰ
παρατηρήσεως, ¦ οὐδὲ ἐροῦσιν· ἰδοὺ ὧδε ἤ⁝· ἐκεῖ⊤· 21 Mt 24,23 p. 11,20. Mt 12,28. J 1,26; 12,35.
ἰδοὺ γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστιν.
203,10 ¦ Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς· ἐλεύσονται ἡμέραι 22 5,35 p. Mt 9,15.
ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν⊤ τοῦ υἱοῦ τοῦ
204,2 ἀνθρώπου ἰδεῖν καὶ οὐκ ὄψεσθε. καὶ ἐροῦσιν 23
ὑμῖν· ἰδοὺ ⌜ἐκεῖ, ἰδοὺ ὧδε⌝· μὴ □ ἀπέλθητε μηδὲ⌝
205,5 διώξητε. ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ⌜ἀστράπτουσα ἐκ 24 (10,18.) Mt 24,26 s.

---

10 ⌜213 *69 al* : 132 *Dpc* : 321 *990* sy^{c} : 13 sy^{s}. *11* ⊤ *αυτον* ℵ*DΘpl*; S | ⌜*μ.* *D* : *ανα μ.* λφ : *δ. μεσου* ℵ*Θpl* : *txt* ℙ^{75} *B*ℵ*pc* | ⊤ et Jericho (ʃ *28*) it (sy^{c}); h^{r} *12* ⌜*υπ-* ℌ*Θal* ; Th : *οπου ησαν* *De.* : et ecce itsy^{sc} : *txt* ℙ^{75} *B*ℵ*pm* | ⊤ *αυτω* ℵℵ*Θ pl*; T : *txt* ℙ^{75} *BDpc* | ⌜*και εστ.* *D* : *εστ.* itsy^{sc} : *ανεστ-* *BFpc*; ℋ *13* ⌜*εκραξαν φωνη μεγαλη* *D*(*e*) *14* ⊤ *τεθεραπευεσθε* (*-ευσθε* *D*^{2}) *D*. *15* ⌜*εκαθαρισθη* *D 892* vg sy *17* ⌜*ουχι οι* ℵℵ*Θpl*; T : *ουτοι* *D* itsy^{sc} : *txt* *Bpc* | [+ ℌℵ*Θpl*; W : — *ADpc* itsy; T *18* ⌜*εξ αυτων ουδεις ευρεθη υποστρεφων ος δωσει* *D* lat (sy^{sc}) | ⁝. *e* sy^{c} *21* ⁝ — · W | ⊤ *p*) *μη πιστευσητε* *D*. *22* ⊤ *τουτων* *D* *23* ⌜*εκ. και ιδ. ωδε* ℵ : *εκ.* (*ωδε* *B**) *η ιδ. ωδε* ℙ^{75} *B* (ʃ ℵ*Θpl* it; s); ℋ : *txt* *L* (ʃ *D 33* vg^{codd}) | □ ℙ^{75} *Bpc* : [H] *24* ⌜*η αστρ.* ℵ*Dpm* : *-πτει* sy^{sc} : *txt* ℙ^{75} ℌ*Θal*

τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν □εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν⌉ ⌈λάμπει,
οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου □²ἐν τῇ ἡμέρᾳ
9,22! 25 αὐτοῦ⌉. πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν καὶ 206,2
Mt 24,37—39. 26 ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. καὶ 207,5
(21,25 ss. καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Νῶε, οὕτως ἔσται
καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου·
20,34. 27 ¹ἤσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, ⌈ἐγαμίζοντο, ἄχρι ἧς
Gn 6,11—13; 7,7—23. 2 P 2,5. ἡμέρας εἰσῆλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ ⌈ἦλθεν
28 °ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν ⌈²πάντας. ὁμοίως 208,10
Gn 18,20 ss. ⌈καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λώτ· ἤσθιον,
ἔπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ᾠκοδόμουν·
Gn 19,15.24 s. 2 P 2,7. 29 ¹ᾗ δὲ ἡμέρᾳ ἐξῆλθεν Λὼτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξεν
πῦρ καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ καὶ ἀπώλεσεν ⌈πάντας.
1 K 1,7. Kol 3,4. 30 ¹κατὰ ⌈τὰ αὐτὰ⌉ ἔσται ⌈ᾗ ἡμέρᾳ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
31 που ἀποκαλύπτεται⌉. ἐν ἐκείνῃ τῇ ⌈ἡμέρᾳ ὃς ἔσται 209,2
Mt 24,17.18 p. 9,62. ἐπὶ τοῦ δώματος καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ,
μὴ καταβάτω ἆραι αὐτά, καὶ ὁ ἐν ἀγρῷ ὁμοίως
Gn 19,26. 32 μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. μνημονεύετε τῆς 210,10
9,24! 33 γυναικὸς Λώτ. ὃς ⌈ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ 211,3
περιποιήσασθαι⌉, ἀπολέσει αὐτήν, ⌈καὶ ὃς⌉ ἂν ⌈ἀπο-
34 λέσει, ζῳογονήσει αὐτήν. λέγω ὑμῖν, ταύτῃ τῇ 212,5
νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης °μιᾶς, ὁ εἷς παρα-
Mt 24,40 s. 35 λημφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ⌈ἀφεθήσεται· □ἔσονται
δύο ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό, ἡ μία παραλημφθή-
37 σεται ἡ δὲ ἑτέρα ἀφεθήσεται.⌉ ⊤καὶ ἀποκριθέντες 213,5
λέγουσιν αὐτῷ· ποῦ, κύριε; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς·
Mt 24,28! ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ καὶ οἱ ἀετοὶ ἐπισυναχθήσονται.
18 Ἔλεγεν δὲ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν 61 11
R 12,12! πάντοτε προσεύχεσθαι °αὐτοὺς καὶ μὴ ἐγκακεῖν, 214,10
2 ¹°λέγων· κριτής τις ἦν ἔν τινι πόλει τὸν θεὸν μὴ

---

24 □*Dal* it | ⌈αστραπτει *D* : — itsy^{sc} | □² $\mathfrak{P}^{75}$ *BD* it; *ℋ* *27* ⌈εξεγ- *ℵΘ pm*; W | ⌈εγενετο *De*. | ° *D 69*. | ⌈²απ- *ℵℜ pl*; Th : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *BDΘpc* *28* ⌈και ως *ℵDΘpl*; W *29* ⌈απ- *ℵℜΘpl*; Th *30* ⌈ταυτα $\mathfrak{P}^{75\,vid}$ ℵ**ℵΘpm* lat; (ταὐτὰ h^{a}) | ⌈εν τη ημ. του υιου τ. α. ᾗ αποκαλυφθη *D* it. *31* ⌈hora latsy^{sc}. *33* ⌈*p*) εαν ζ. τ. ψ. α. σωσαι *ℵℜΘpl* : (9,24) αν θεληση ζωογονησαι τ. ψ. α. *D* : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *Bpc* it | ⌈*p*) ος δ' $\mathfrak{P}^{75}$ *ℌal*; H : *txt* *ℵDΘpm* | ⌈*p*) -ση *ℌℵDΘpm*; Wh^{a} : *txt* *ℵal* *34* ° *B*; [H] | ⌈*p*) αφιεται *Dpc* *35* □*vs.* ℵ**pc* | ⊤*p*) (*36*) δυο εν αγρω· εις παραλημφθησεται και ο ετερος αφεθησεται. *D*(*pm* latsy) 18,*1* ° *Dλ 28 700 al* lat *2* ° *Dλpc* sy

φοβούμενος και ἄνθρωπον μὴ ἐντρεπόμενος. χήρα 3
δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν
λέγουσα· ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. Mt 5,25
καὶ οὐκ ἤθελεν ἐπὶ χρόνον⊤· μετὰ ⸢ταῦτα δὲ⸣ ⸢εἶπεν 4 16,3.
ἐν ἑαυτῷ⸣· εἰ καὶ τὸν θεὸν οὐ φοβοῦμαι οὐδὲ ἄν-
θρωπον ἐντρέπομαι, διά γε τὸ παρέχειν μοι κόπον 5 11,7 s.
τὴν χήραν ταύτην⊤ ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα μὴ εἰς Mt 26,10.
τέλος ἐρχομένη ⸢ὑπωπιάζῃ με. Εἶπεν δὲ ὁ ⸢κύριος· 6 16,8.
⸢ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει· καὶ ὁ δὲ θεὸς 7
οὐ μὴ ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ 21,36. H 12,23!
τῶν βοώντων αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ ⸢μακρο- Ps 22,3. Jc 5,4.
θυμεῖ ἐπ' αὐτοῖς; λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐκ- 8 Sir 35,19.
δίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου 2 P 3,9. Ap 6,10.
ἐλθὼν ἆρα εὑρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς; Mt 8,10.
7,9. Jr 5,3.
115 Εἶπεν δὲ καὶ πρός τινας τοὺς πεποιθότας 9 20,20. Ez 33,13.
ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶν δίκαιοι καὶ ⸢ἐξουθενοῦντας R 2,19; 10,3.
τοὺς λοιποὺς □τὴν παραβολὴν ταύτην⸣. Ἄνθρωποι 10 10–14:
δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, ○ὁ εἷς Mt 5,6.
Φαρισαῖος καὶ ⸢ὁ ἕτερος⸣ τελώνης. ὁ Φαρισαῖος 11 Act 3,1.
σταθεὶς ⸢ταῦτα πρὸς ἑαυτὸν⸣ προσηύχετο· ὁ θεός, Mt 23,28.
εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμὶ ⸢ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν 16,15.
ἀνθρώπων, ἅρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ○ὡς Is 58,2 s.
οὗτος ὁ τελώνης· νηστεύω δὶς τοῦ σαββάτου, 12 R 1,28!
⸢ἀποδεκατεύω πάντα ὅσα κτῶμαι. ὁ δὲ τελώνης 13 Mt 9,14; 23,23.
μακρόθεν ἑστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλ- Ph 3,6. Dt 14,22.
μοὺς ἐπᾶραι εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλ' ἔτυπτεν τὸ (J 17,1.)
στῆθος ⸢αὐτοῦ λέγων· ὁ θεός, ἱλάσθητί μοι τῷ 23,48. 1 J 3,20.
ἁμαρτωλῷ. λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιω- 14 5,8. Ps 51,3.19; 79,9.
215,5 μένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ⸢παρ' ἐκεῖνον⸣· * ὅτι πᾶς (10,29.)
Mt 21,31.
1 Sm 16,7.

---

4 ⊤*τινα* ***D*** sa : multum lat(sy^{c}) | ⸢ℵ***RD*****Θ***pl*; T : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ ***Bpc*** | ⸢*ηλθεν εις εαυτον και λεγει* ***D*** **5** ⊤*απελθων* ***D***. | ⸢*υποπ-* ***RΘ****pm* **6** ⸢*Ιησους 713* sy^{s} | ⸢*ηκ- 157 pce* : — ℵ** A* **7** ⸢*-θυμων* ***R****pm* **9** ⸢*-τες* $\mathfrak{p}^{75}$ ***B****pc* | □***D*** **10** ○***BD****pc*; ***K*** | ⸢*εις* ***D*** *c eff*^{2} *q* **11** ⸢*πρ. ε. τ.* ***R****pm*; h : *καθ ε. τ.* ***D*** : *ταυτα* ℵ* it ; T : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ ***HΘ****pce* vg | ⸢*ως* ***DL****al*; h | ○$\mathfrak{p}^{75}$*. **12** ⸢*-κατω rell*; S : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ ***B***ℵ*. **13** ⸢*εαυ-* ***Bpc***; H : — **λ** **14** ⸢*η εκεινος* ***W****Θ 61* 69* : *ηπερ* (*ex η + παρ?*) *-νος 157* : *υπερ -νον* Doroth : *η γαρ* (*ex η + παρ?*) *-νος* ***R****pm*; T : *μαλλον π. -νον τον Φαρισαιον* ***D*** it sy^{p} : *txt* ***H****pc* vg sy^{sc}

14,11 | Ez 21,31. ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

15–17: Mt 19,13–15. Mc 10,13–16. 39.

15 Προσέφερον δὲ αὐτῷ ⸂καὶ τὰ βρέφη⸃ ἵνα αὐτῶν 116
ἅπτηται· ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπετίμων αὐτοῖς. 216,2
16 | ὁ δὲ Ἰησοῦς προσεκαλέσατο ° αὐτὰ λέγων· ἄφετε
τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με καὶ μὴ κωλύετε
αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ
Mt 18,3. 17 θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἂν μὴ δέξηται τὴν 217,2
βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ
εἰς αὐτήν.

18–30: Mt 19,18–30. Mc 10,17–31. 10,25–28.

18 Καὶ ἐπηρώτησέν τις αὐτὸν ° ἄρχων λέγων· διδά- 63 11
σκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονο- 218,2
19 μήσω; | εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· τί με λέγεις
11,13. 20 ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς [ὁ] θεός. τὰς
Dt 5,16–20 Lxx. (Ex 20,12–16.) ἐντολὰς οἶδας· ⸂μὴ μοιχεύσῃς, μὴ φονεύσῃς, μὴ
κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς⸃, τίμα τὸν πατέρα σου
21 καὶ τὴν μητέρα ⊤. ὁ δὲ εἶπεν· ταῦτα πάντα ⸂ἐφύ-
22 λαξα ἐκ νεότητος⊤. ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 219,2
αὐτῷ· ἔτι ἕν σοι λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον
Mt 6,20; 26,11. 12,33. καὶ ⸂διάδος πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν ⸂[τοῖς]
23 οὐρανοῖς⸃, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. ὁ δὲ ἀκούσας 220,2
(Mc 6,26.) ταῦτα περίλυπος ἐγενήθη, ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα.
24 | ἰδὼν δὲ αὐτὸν ° ὁ Ἰησοῦς ⊤ εἶπεν· πῶς δυσκόλως οἱ
(19,9.) τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ
25 εἰσπορεύονται· εὐκοπώτερον γάρ ἐστιν ⸂κάμηλον
διὰ ⸂τρήματος ⸂2 βελόνης ⸂2 εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς
26 τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. εἶπαν δὲ οἱ
27 ἀκούσαντες· καὶ τίς δύναται σωθῆναι; | ὁ δὲ εἶπεν·
19,8 s. τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ
J 19,27 | 28 θεῷ ἐστιν. Εἶπεν δὲ ° ὁ Πέτρος· ἰδοὺ ἡμεῖς

---

15 ⸂(p) παιδια **D** **16** ○ $\mathfrak{p}^{75vid}$ **B**; [H] **18** ○ p) it Mcion. **19** [+ *rell*; W : — **B***ℵ*.; T **20** ⸂p) ου -σεις *quater* **D** | ⊤ σου ℵ𝔄 *al a b c* sy; T **21** ⸂-ξαμην 𝔄**D** *pl* | ⊤ p) μου 𝔊𝔄Θ *pl*; S : *txt* **BD** *l* Mcion **22** ⸂p) δος ℵ**D** *al* | ⸂τοις ουρ. **BD**; W, [τοις] ουρ. H : ουρ. ℵ *al*; T : ουρανω 𝔄Θ *pm* **24** ○ **B**.; [H] | ⊤ περιλυπον γενομενον 𝔄Θ *pm* latsy (𝔖 **D** it) **25** ⸂καμιλον *Spc* | ⸂p) τρυπηματος **L**Θ *pc* : p) τρυμαλιας 𝔄 *pl* : *txt* **B**ℵ**D** | ⸂2 p) ραφιδος 𝔄 *pm* | ⸂2 διελθειν **D**Θ *pm* latsy^{sc} **28** ○ 𝔄 *al*; T

221,2 ἀφέντες τὰ ἴδια ἠκολουθήσαμέν σοι. ὁ δὲ εἶπεν 29
αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ○ὅτι οὐδείς ἐστιν ὃς 14,26 s.
ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ γυναῖκα ἢ ἀδελφοὺς ἢ γονεῖς ἢ
τέκνα ⊤εἵνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, ˡὃς οὐχὶ μὴ 30
⌜λάβῃ ⌝πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ καὶ ἐν
τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. 31—33
118 Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα εἶπεν πρὸς αὐ- 31 Mt 20,17—19. Mc 10,32—34.
222,2 τούς· ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἰερουσαλήμ, καὶ τελε- 12,50!
σθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν J 5,39.
⌜τῷ υἱῷ⌝ τοῦ ἀνθρώπου· παραδοθήσεται γὰρ τοῖς 32 9,22!
ἔθνεσιν καὶ ἐμπαιχθήσεται □καὶ ὑβρισθήσεται⌝ καὶ
ἐμπτυσθήσεται, ˡκαὶ μαστιγώσαντες ἀποκτενοῦσιν 33
223,10 αὐτόν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται. καὶ 34 9,45
αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, καὶ ἦν τὸ ῥῆμα
τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον
τὰ λεγόμενα. 35—43:
4 119 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν εἰς Ἰεριχὼ 35 Mt 20,29—34. Mc 10,46—52.
224,2 τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ⌜ἐπαιτῶν.
ˡἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο τί 36
⊤εἴη τοῦτο. ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ 37
⌜Ναζωραῖος παρέρχεται. καὶ ἐβόησεν λέγων· Ἰησοῦ 38
υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με. καὶ οἱ προάγοντες ἐπε- 39 15.
τίμων αὐτῷ ἵνα σιγήσῃ· αὐτὸς δὲ ○πολλῷ μᾶλλον
ἔκραζεν· ⌜υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με. σταθεὶς δὲ ○ὁ 40
Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι □πρὸς αὐτόν⌝.
ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτόν· ˡτί σοι 41
θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ εἶπεν· κύριε, ἵνα ἀναβλέψω.
ˡκαὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἀνάβλεψον· ἡ πίστις 42 Mt 9,22!
σου σέσωκέν σε. καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψεν, καὶ 43
ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν θεόν. καὶ πᾶς ὁ 2,20!
⌜λαὸς ○ἰδὼν ἔδωκεν ⌝αἶνον τῷ θεῷ. 19,37.

---

29 ○ℵ**D* lat; T | ⊤εν τω καιρω τουτω *D* *30* ⌜απολ- 𝔖𝔎Θ*pm*; Th : *txt* *BDal* | ⌝επταπλ- *D* itsy^{hmg}; ⊣h^{r}⊢ : *p*) εκατον- ταπλ- *472 1241* sy^{sc} *31* ⌜περι του υιου *Dal* lattsy *32* □*p*) *DLal* it *35* ⌜*p*) προσαιτων 𝔎Θ*pl* *36* ⊤αν *DLΘ* *33 pm*; h : *txt* *B*ℵ𝔎*al* *37* ⌜*p*) Ναζαρηνος *Dλpc* · *39* ○ *Dc* sy^{sc} sa | ⌜*p*) υιος *D* : Ιησου υιε ℵλφ*pc* *40* ○*BD*; H | □*Dλ* it sy^{sc} *43* ⌜οχλος *φal* | ○*Πpc* | ⌝δοξαν *D*.

2 19 ¹Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἰεριχώ. ¹ Καὶ ἰδοὺ 65 12
ἀνὴρ ὀνόματι ᴼκαλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν 225,10
5,18! J 12,21. 3 ἀρχιτελώνης, ⌜καὶ αὐτὸς⌝ πλούσιος· ¹καὶ ἐζήτει ἰδεῖν
τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστιν, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ
4 ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. καὶ ⌜προ⌝δραμὼν
εἰς τὸ ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ
5 αὐτόν, ὅτι ᵀἐκείνης ἤμελλεν διέρχεσθαι. καὶ ⌜ὡς
ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ᴼὁ Ἰησοῦς⌝ ᵀεἶπεν
πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, ⌜σπεύσας κατάβηθι· σήμερον
(9,53.) 6 γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι. καὶ σπεύσας
7 κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. καὶ ἰδόντες
5,30 p! πάντες διεγόγγυζον λέγοντες ὅτι παρὰ ἁμαρτωλῷ
(5,8.) Mt 8,8. 8 ἀνδρὶ εἰσῆλθεν καταλῦσαι. σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος
(Mc 6,23.) εἶπεν πρὸς τὸν κύριον· ἰδοὺ τὰ ⌜ἡμίση μου τῶν
ὑπαρχόντων, κύριε, ᴼτοῖς πτωχοῖς δίδωμι, καὶ εἴ
Ex 21,37 [22,1.] Nu 5,6 s. τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν.
(18,24 s.) J 4,53! 9 ¹εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ᴼὁ Ἰησοῦς ὅτι σήμερον σω-
3,8! Act 3,25. τηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς
Ez 34,16. 15,4–7. 10 υἱὸς Ἀβραάμ [ἐστιν]· ἦλθεν γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν- 226,5
Mt 9,13 p. J 3,17! 1 T 1,15. θρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός.
11–27: Mt 25,14–30. 11 Ἀκουόντων δὲ αὐτῶν ταῦτα προσθεὶς εἶπεν 121
παραβολήν, διὰ τὸ ἐγγὺς εἶναι Ἰερουσαλὴμ αὐτὸν 227,10
17,20; 21,31; 24,21. Act 1,6. καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα μέλλει ἡ βασι-
(15,13.) 12 λεία τοῦ θεοῦ ἀναφαίνεσθαι· ¹εἶπεν οὖν· ἄνθρω- 66
Mc 13,34. πός τις εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν λαβεῖν 228,2
J 18,36. 13 ἑαυτῷ βασιλείαν καὶ ὑποστρέψαι. καλέσας δὲ 67
δέκα δούλους ἑαυτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς, 229,5
καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς ⌜· πραγματεύσασθε ἐν ᾧ
27. J 1,11; 15,18! Mt 21,38; 23,37. Ps 2,2 s. 14 ἔρχομαι. οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτόν, καὶ
⌜ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ λέγοντες· οὐ

---

2 ᴼ*D Gal* latsy | ⌜*x. a. ην U Θ ac* ; *κ. ουτος ην* ℵ*al*; W (*sed — ην*) : *κ. ην* ℵ*L*; Th : — *D 1241 b el.* : *txt B al* lat *4* ⌜*προλαβων D* | ᵀ*δι Θ Ψ pm 5* ⌜*εγενετο εν τω διερχεσθαι αυτον ειδεν και D* (*157*) it (sy^{s}, sy^{c}) | ᴼ*B*; [H] | ᵀ*ειδεν αυτον και* ℜ*pm* | ⌜*σπευσον Dpceq 8* ⌜*-σια B**ℵ(*Θ*)*al*; H | ᴼ*Bpc*; [H] *9* ᴼ*B*.; [H] | [+ *B* ℜ *D Θ pl*; W : — ℵ**pc*; T *13* ⌜*πρ-ευσασθαι B* ℵ*al*; ℵ : *-ευεσθαι D Θ* : ·*πρ-ευεσθε Wal 14* ⌜*ενεπεμψαν D**.

θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς. καὶ ἐγένετο 15
ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν
καὶ εἶπεν φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους
οἷς δεδώκει τὸ ἀργύριον, ἵνα γνοῖ ⌜τίς τί διεπραγμα-
τεύσατο⌝. παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος λέγων· κύριε, 16
ἡ μνᾶ σου δέκα προσηργάσατο μνᾶς. καὶ εἶπεν 17
αὐτῷ· ⌜εὖ γε⌝, ἀγαθὲ δοῦλε, ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς 16,10.
ἐγένου, ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων.
|καὶ ⌜ἦλθεν ὁ δεύτερος λέγων⌝· ἡ μνᾶ σου, κύριε, 18
ἐποίησεν πέντε μνᾶς. εἶπεν δὲ καὶ τούτῳ· καὶ 19
σὺ ἐπάνω γίνου πέντε πόλεων. καὶ ὁ ἕτερος 20
ἦλθεν λέγων· κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου, ἣν εἶχον
ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ· ἐφοβούμην γάρ σε, ὅτι 21
ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ, αἴρεις ὃ οὐκ ἔθηκας, καὶ
θερίζεις ὃ οὐκ ἔσπειρας. λέγει αὐτῷ· ἐκ τοῦ 22 Mt 12,37.
στόματός σου ⌜κρινῶ σε, πονηρὲ δοῦλε. ᾔδεις ὅτι
ἐγὼ ἄνθρωπος αὐστηρός εἰμι, ⌜αἴρων ὃ οὐκ ἔθηκα,
καὶ ⌜θερίζων ὃ οὐκ ἔσπειρα⁝; καὶ διὰ τί οὐκ ἔδωκάς 23
μου τὸ ἀργύριον ἐπὶ τράπεζαν; κἀγὼ ἐλθὼν σὺν
τόκῳ ἂν αὐτὸ ⌜ἔπραξα. καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν· 24
ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ □τὴν μνᾶν⌝ καὶ ⌜δότε τῷ τὰς δέκα
μνᾶς ἔχοντι. □καὶ εἶπαν αὐτῷ· κύριε, ἔχει δέκα 25
230,2 μνᾶς.⌝ λέγω ὑμῖν ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι ⌜δοθήσεται, 26 8,18. Mt 13,12.
ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ⌜ἔχει ἀρθήσεται.
231,5 |πλὴν τοὺς ἐχθρούς μου τούτους τοὺς μὴ θελή- 27 14. Ps 2,9. Is 63,1—6. 1 K 15,25. Ap 19,15.
σαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτοὺς ἀγάγετε ὧδε
καὶ κατασφάξατε αὐτοὺς ἔμπροσθέν μου.⊤

122 Καὶ εἰπὼν ταῦτα ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀνα- 28 9,51!
232,2 68 βαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν 29 29—38: Mt 21,1—9. Mc 11,1—10. J 12,12—16.

---

15 ⌜τι -αντο 𝔖 *Dpc*; H : *txt* 𝔎*Θpm* *17* ⌜*p*) ευ ℵ𝔎*Θpl*; h : *txt* *BD* *18* ⌜ο ετερος ελθων ειπεν *D* *22* ⌜κρίνω *B*[s]*Θal* lat; H : *txt* *EKal* | ⌜αιρω *et* ⌜θεριζω *D* 579 it | ⁝, S *23* ⌜ανεπρ- *AΘ* *24* □*D*it. | ⌜απενεγκατε *D* *25* □*vs. p*) *DW* 69 *pc* itsy[sc] *26* ⌜προστιθεται *D d* (sy[s]). : *p*) δοθ. και περισσευθη- σεται *φ* 579 sy[c] | ⌜δοκει εχειν *Θ* 69 *pc* sy[c] Mcion *27* ⊤*p*) και τον αχρειον δουλον εκβαλετε εις το σκοτος το εξωτερον· εκει εσται ο κλαυθμος και ο βρυγμος των οδοντων. *D*.

εἰς Βηθφαγὴ καὶ ⌜Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος ⌜τὸ
καλούμενον ἐλαιών⌝, ἀπέστειλεν δύο τῶν μαθητῶν
30 ⌞⌜λέγων· ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην, ἐν ᾗ
εἰσπορευόμενοι εὑρήσετε πῶλον ○δεδεμένον, ἐφ' ὃν
23,53. οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ⌜ἐκάθισεν, καὶ λύσαντες
1 Sm 6, 7. 31 αὐτὸν ἀγάγετε. καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ· □διὰ τί
λύετε;⌝ οὕτως ἐρεῖτε· ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν
22,13. 32 ἔχει. ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι εὗρον καθὼς 233,2
33 εἶπεν αὐτοῖς. λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον εἶπαν
οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς· τί λύετε τὸν πῶλον;
34 ⌞οἱ δὲ εἶπαν· ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει.
35 ⌞καὶ ⌜ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιρίψαντες
αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον⌝ ἐπεβίβασαν τὸν
2 Rg 9,13. 36 Ἰησοῦν. πορευομένου δὲ αὐτοῦ ὑπεστρώννυον τὰ
37 ἱμάτια ⌜ἑαυτῶν □ἐν τῇ ὁδῷ⌝. ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ 234,1
ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν
ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος □τῶν μαθητῶν⌝ χαίρον-
18,43. τες αἰνεῖν τὸν θεὸν □²φωνῇ μεγάλῃ⌝ περὶ ⌜πασῶν
38 ὧν εἶδον ⌜δυνάμεων, ⌞λέγοντες·

Mt 3,11. Ps 118,26. εὐλογημένος ὁ ⌜ἐρχόμενος,
ὁ βασιλεὺς⌝ ἐν ὀνόματι κυρίου⊤·

2,14. ἐν ⌜οὐρανῷ εἰρήνη
καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.

39.40: Mt 21,15 s. (J 12,17—19.) 39 ⌞καί τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπαν 235,5
πρὸς αὐτόν· διδάσκαλε, ἐπιτίμησον ⌜τοῖς μαθη-
Hab 2,11. 40 ταῖς σου⌝. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν· λέγω ὑμῖν, ⊤ἐὰν
41 οὗτοι ⌜σιωπήσουσιν, οἱ λίθοι κράξουσιν. □Καὶ 123
2 Rg 8,11. 23,28. J 11,35. ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν πόλιν ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτήν,⌝ 236,10

---

29 ⌜-νιὰ ***BN*D**** ; H | ⌞(το καλ. Ἐλαιῶν H) : των ελαιων καλ. ***D*** : *p*) *των ελαιων 69 al* e sy^{s} **30** ⌜ειπων ***Rpl*** ; T | ○***D*** | ⌜κεκαθικεν ***λ 157*** **31** □*p*) ***D*** it. | ⌞οτι O H **34** ⌞οτι O H **35** ⌜αγαγοντες τον πωλον επερριψαν τ. ι. αυτ. επ αυτον και ***D*** it(sy^{sc}) **36** ⌜αυ- ***HRDpm*** ; T : *txt* ***BΘal*** | □***D*** *229*. **37** □ it sy^{c} | □²***Dl*** | ⌜παντων ***BD*** *579* sy^{sc} | ⌜γινομενων ***D*** *r*. : γιν. δυν. ***Θ*** : — sy^{sc} **38** ⌜(*p*) ερχ. ***D*** ***Wpc*** it : βασ. ***N*pc e l**** ; Th^{1} : ερχ. βασ. ***RΘpm*** ; h^{2} : *txt* ***B*** | ⊤ευλογημενος ο βασιλευς ***D*** (*157*)it | ⌜(ανθρωποις Valckenaer *cj*) **39** ⌜αυτοις it sy^{c} **40** ⊤οτι ***HRDpm*** ; Th : *txt* ***BΘal*** | ⌜-σωσιν ***RΘpm*** ; S : σιγησουσιν ***D*** : *txt* ***BNal*** **41** □*vs*. (orthodoxi *apud* Epiph. *cjj*)

ˡλέγων ὅτι εἰ ἔγνως ˹ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ καὶ σὺ˺ τὰ 42 14,32! Dt 32,29. Mt 11,25; 13,14!
πρὸς εἰρήνην⊤· νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου.
ˡὅτι ἥξουσιν ἡμέραι □ἐπὶ σὲ˺ καὶ ˹παρεμβαλοῦσιν οἱ 43
ἐχθροί σου χάρακά σοι καὶ περικυκλώσουσίν σε
καὶ συνέξουσίν σε πάντοθεν, ˡκαὶ ἐδαφιοῦσίν σε 44 Ps 137,9. 21,6. Mt 24,2.
287,2 καὶ τὰ τέκνα σου □ἐν σοί˺, *καὶ οὐκ ἀφήσουσιν λίθον 1,68! Jr 6,15.
ἐπὶ λίθον ἐν⊤σοί, ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνως ˹τὸν καιρὸν Job 10,12 Lxx. Sap 3,7. 1P 2,12.
238,1 τῆς˺ ἐπισκοπῆς σου. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν 45 45.46: Mt 21,12 s. Mc 11,15—17.
ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας⊤, ˡλέγων αὐτοῖς· 46 J 2,13—16.
γέγραπται· καὶ ἔσται ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς· Is 56,7.
ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον λῃστῶν. Jr 7,11.
239,1 Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· 47 47.48: Mc 11,18.
οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν 21,37; 22,53. J 7,14; 18,20.
ἀπολέσαι καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, ˡκαὶ οὐχ εὗρι- 48 20,19! 21,38. Mc 12,37.
σκον τὸ τί ποιήσωσιν⊤· ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξεκρέ-
ματο ˹αὐτοῦ ἀκούων˺.

1—8:
9 124 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν διδάσκοντος 20 Mt 21,23—27. Mc 11,27—33.
240,2 αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου
ἐπέστησαν οἱ ˹ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν
τοῖς πρεσβυτέροις, ˡκαὶ εἶπαν λέγοντες πρὸς αὐτόν· 2
εἰπὸν ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς
ἐστιν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην; ἀποκριθεὶς 3
δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον,
καὶ εἴπατέ μοι· ˡτὸ βάπτισμα⊤Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν 4
ἢ ἐξ ἀνθρώπων; οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς 5
λέγοντες ὅτι ἐὰν εἴπωμεν· ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· διὰ τί
⊤οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ˡἐὰν δὲ εἴπωμεν· ἐξ ˹ἀνθρώ- 6
πων, ὁ λαὸς ἅπας καταλιθάσει ἡμᾶς· πεπεισμένος Mt 11,9.
γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφήτην εἶναι. καὶ ἀπεκρί- 7 22,68.

---

42 ˹κ. συ και γε εν τ. η. σου ταυτη **ℜ**(**D**)*pm*; T | ⊤σου **ℜ***pm*; T: σοι **D***al* lat: *txt* **ℌΘ***pc* *43* □**D** 28 sy^{sc} | ˹περιβαλ- **B****ℜ***pl*; Wh: βαλ. επι σε **D**: *txt* **ℌΘ***pc* *44* □**D** Or | ⊤ολη **DΘ** it | ˹εις κ. **D**. *45* ⊤*p*) εν αυτω και αγοραζοντας (**C**)**ℜΘ***pl*: εν α. κ. αγ. και τας τραπεζας των κολλυβιστων εξεχεεν και τας καθεδρας των πωλουντων τας περιστερας **D***pc* it *48* ⊤αυτω **DΘ***pc* latsy | ˹ακουειν αυτ. **D**(*al*) sy *20,1* ˹ιερεις **ℜ***al*; T *2* :. H *4* ⊤*p*) το **ℵD***pc*; T *5* ⊤*p*) ουν **CD***al* *6* ˹-που **W**.

8 θησαν μὴ εἰδέναι πόθεν. καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα
9–19: 9 ποιῶ. Ἤρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν 70 1
Mt 21,33–46. παραβολὴν ταύτην. ἄνθρωπος ⊤ἐφύτευσεν ἀμπε- 241,2
Mc 12,1–12.
Is 5,1. λῶνα, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν
10 χρόνους ἱκανούς. καὶ καιρῷ ἀπέστειλεν πρὸς
τοὺς γεωργοὺς δοῦλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ
2 Chr 36,15 s. ἀμπελῶνος δώσουσιν αὐτῷ· ⌜οἱ δὲ γεωργοὶ ἐξαπ-
11 έστειλαν αὐτὸν δείραντες⌝ κενόν. καὶ ⌜προσέθετο
ἕτερον πέμψαι⌝ δοῦλον· οἱ δὲ κἀκεῖνον δείραντες
12 καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν κενόν. ⌜καὶ προσ-
έθετο τρίτον πέμψαι⌝· οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματί-
13 σαντες ⌜ἐξέβαλον. εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπε-
λῶνος· τί ποιήσω; πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν
14 ἀγαπητόν· ⌜ἴσως τοῦτον ἐντραπήσονται. ἰδόντες
δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους
H 1,2. λέγοντες· οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· ἀποκτείνωμεν
15 αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. καὶ ἐκ-
H 13,12 s. βαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος ἀπέκτειναν.
τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος;
16 ⌞ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους,
καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. ἀκούσαντες δὲ
17 εἶπαν· μὴ γένοιτο. ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπεν·
τί οὖν ἐστιν τὸ γεγραμμένον τοῦτο·

Ps 118,22. **λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,**
28,10.1P 2,4.7. **οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας;**
Act 4,11.
Is 8,14. 18 ⌞πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον συνθλασθή-
Dn 2,34 s.44 s. 19 σεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν. Καὶ 242,1
ἐζήτησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐπιβαλεῖν
19,48; 22,2. ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφο-
Mt 21,26⌟ βήθησαν ⌜τὸν λαόν⌝· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς
20–26:
Mt 22,15–22. 20 εἶπεν τὴν παραβολὴν ταύτην. Καὶ ⌜παρατηρή- 71 1
Mc 12,13–17. σαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους ὑποκρινομένους 243,2
6,7 p; 14,1.

---

9 ⊤τις *WΘal* *10* ⌜*p*⌝ 1—3654 *CRΘpl* : 6254 *D* lat sy^{sc} *11* ⌜επεμψεν ετ. *D*e. *12* ⌜τρ. επεμψεν *D* e(sy^{s}). | ⌜εξαπεστειλαν κενον *D* 1241 *fq*. *13* ⌜τυχον *D*. *19* ⌜τ. οχλον *Wpc* : — *G* 565 700 *al* *20* ⌜αποχωρησ- *DΘpc* it : ⌞h^{r1}⌟ : υποχωρησ- *W*. : μετα ταυτα sy^{sc} : — sy^{p} ; h^{r2v}

ἑαυτοὺς δικαίους ○εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ ⌜λόγου, ὥστε παραδοῦναι αὐτὸν ⌜τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος⌝. καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν 21 λέγοντες· διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις· ἔξεστιν 22 ἡμᾶς Καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οὔ; ⌜κατανοήσας 23 δὲ αὐτῶν τὴν ⌜πανουργίαν εἶπεν πρὸς αὐτούς· ¹δείξατέ μοι ⌜δηνάριον· τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπι- 24 γραφήν; ⌜οἱ δὲ⌝ εἶπαν· Καίσαρος. ¹ὁ δὲ εἶπεν πρὸς 25 αὐτούς· τοίνυν ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι 26 ⌜αὐτοῦ ῥήματος⌝ ἐναντίον τοῦ λαοῦ, καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ ⌜ἐσίγησαν.

27 Προσελθόντες δέ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ 27
⌜ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν μὴ εἶναι, ⌜ἐπηρώτησαν αὐ-
τὸν ¹λέγοντες· διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ἐάν 28
τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ⌜ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος
ἄτεκνος ᾖ⌝, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα
καὶ ⌜ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἑπτὰ 29
οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα
ἀπέθανεν ἄτεκνος· ¹καὶ ὁ δεύτερος ¹καὶ ὁ τρίτος 30. 31
□ἔλαβεν αὐτήν⌝, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ ⌜οὐ κατέ- (Is 4,1.)
λιπον τέκνα⌝ καὶ ἀπέθανον. ὕστερον καὶ ἡ γυνὴ 32
ἀπέθανεν. ἡ γυνὴ οὖν ἐν τῇ ἀναστάσει τίνος 33
αὐτῶν γίνεται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν
γυναῖκα. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οἱ υἱοὶ τοῦ 34 16,8; 17,27.
αἰῶνος τούτου ⊤γαμοῦσιν καὶ ⌜γαμίσκονται, ¹οἱ δὲ 35
καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν καὶ τῆς 2Th1,5. Ph3,11.

27–40: Mt 22,23–33.46. Mc 12,18–27.34. Act 23,8. Dt 25,5 s. Gn 38,8.

(23,2.) R 13,1.7.

---

20 ○*D* lat sy | ⌜λογον *CΘal* : λογους *Lpc* it : των λογων *D* | ⌜τω ηγεμονι *De* sy^{c}. **23** ⌜επιγνους *De* | ⌜*p*) πονηριαν *C***Dpc* itsy^{sc} **24** ⌜*p*) το νομισμα *D* | ⌜αποκριθεντες δε *CR*^{pm} ; S : αποκρ. *DWΘpc* lat : *txt* *Hpc* **26** ⌜του ρ. *H* ; H : τ. ρ. αυτου *Θ* 579 lat : *txt* *CR*(*D*)*pl* | ⌜εσιωπησαν *W**. **27** ⌜*p*) λεγοντες *HD* *Θal* sy ; H : *txt* *R*^{pm} lat | ⌜*p*) -ρωτων *B*(*Φ*)*pc* ; Wh **28** ⌜ατεκνος εχ. γυν. *De* | ⌜-σει *AEHal* ; h^{a} **31** □ *p*) *Dae* | ⌜ουκ αφηκαν τεκνον *De* **34** ⊤γεννωνται και γεννωσιν *Dff*^{2}*ig* ; ⊣h^{r}⊢ : γ-σιν κ. γ-νται *acel* sy^{sc} Ir Or Cypr Aug : *habent* *ceff*^{2}*ilq* *pro* γαμ. κ. γαμ. | ⌜γαμουνται *D*.

ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν οὔτε γαμοῦσιν οὔτε
36 ⌜γαμίζονται· ⌝⌜οὐδὲ γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι ⌜δύνανται,
1 J 3,1 s. ἰσάγγελοι γάρ εἰσιν□, καὶ υἱοί εἰσιν⌝ ⌜2θεοῦ τῆς ἀνα-
37 στάσεως υἱοὶ ὄντες. ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί,
Ex 3,2. καὶ Μωϋσῆς ⌜ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς λέγει
Ex 3,6. κύριον τὸν θεὸν Ἀβραὰμ καὶ θεὸν Ἰσαὰκ καὶ
9,30. R 14,8. 38 θεὸν Ἰακώβ· θεὸς δὲ οὐκ ἔστιν νεκρῶν ἀλλὰ
39 ζώντων· πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν. ⁝ἀποκριθέντες
δέ τινες τῶν γραμματέων εἶπαν· διδάσκαλε, καλῶς
41–44: 40 εἶπας. οὐκέτι γὰρ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν. 244,2
Mt 22,41–45. Mc 12,35–37. 41 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· πῶς λέγουσιν τὸν 73 1
J 7,42. 42 χριστὸν εἶναι Δαυὶδ υἱόν; ⌜αὐτὸς γὰρ⌝ Δαυὶδ λέ- 245,2
γει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν·
Ps 110,1. ⌜εἶπεν⌝ κύριος τῷ κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου
43 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ⌜ὑποπόδιον τῶν
ποδῶν σου.
44 ⌝Δαυὶδ ○οὖν ⌜αὐτὸν κύριον⌝ καλεῖ, καὶ πῶς αὐτοῦ
υἱός ἐστιν;
45–47: Mt 23,1.5–7.14. 45 Ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ εἶπεν τοῖς 246,2
Mc 12,38–40. 46 μαθηταῖς· προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν
θελόντων περιπατεῖν ἐν ⌜στολαῖς καὶ φιλούντων
11,43; 14,7. ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ πρωτοκαθεδρίας
ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς
47 δείπνοις, ⌝οἳ κατεσθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν 247,8
○καὶ προφάσει μακρὰ ⌜προσεύχονται· οὗτοι λήμ-
1–4: Mc 12,41–44. 21 ψονται περισσότερον κρίμα. Ἀναβλέψας δὲ 74 1
εἶδεν τοὺς βάλλοντας εἰς τὸ γαζοφυλακεῖον τὰ
2 δῶρα αὐτῶν πλουσίους. εἶδεν δέ τινα χήραν
3 πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ ⌜λεπτὰ δύο⌝⌝, ⌝καὶ εἶπεν·
2 K 8,12. ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ⌜αὕτη ἡ πτωχὴ⌝

---

35 ⌜γαμισκ- *B 700 al*; h : εκγαμιζ- *ℜΘal* : *txt* *𝔖Dal* **36** ⌜ουτε ℵ*ℜpm*; T : *txt* *BDΘal* | ⌜μελλουσιν *DWΘ* itsy^{hmg} Mcion; ⊣h^{r}⊢ | □*D 157* itsy^{s} (Ju) Mcion; ⊣h^{r}⊢ | ⌜^{2}του θ. *ℜΘpl* : τω θεω *D*; ⊣h^{r}⊢ : — sy^{s} **37** ⌜εδηλωσεν *DWe* **39** ⁝ *hic, non* 41, *dist.* W **42** ⌜και αυτος *ℜDpm*; 𝔖 | ⌜λεγει *D* it. | ⌝ *o rell*; T : *txt* *BD 579*. **43** ⌜*p*) υποκατω *D* itsy^{cp} **44** ○*Daei* Cyr | ⌜ℵ*ℜD Θpm*; T : *txt* *B 33 al* **46** ⌜porticis (= στοαις) sy^{sc}. **47** ○*D* lat sy | ⌜*p*) -χομενοι *DΘ 579 al* latsy **21,2** ⌜*ℜDpl*; T : *txt* *𝔖Θpc* | ⌝*p*) ο εστιν κοδραντης *D*. **3** ⌜2 3 1 *ℜΘpm*; T

⌜πλεῖον πάντων ἔβαλεν· ⌝⌜πάντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ 4
περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα⊤, αὕτη 12,15.
δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς⌜πάντα τὸν βίον ὃν
εἶχεν ἔβαλεν.⊤

75 130 Καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι λίθοις 5 5–24: Mt 24,1–21.
248,2 καλοῖς καὶ⌜ἀναθήμασιν κεκόσμηται, εἶπεν· ⌝ταῦτα 6 Mc 13,1–19.
ἃ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφε- 19,44. Jr 7,14.
θήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ⊤ὃς οὐ καταλυθήσεται.
249,2 ⌝ἐπηρώτησαν δὲ αὐτὸν λέγοντες· διδάσκαλε, πότε 7 7–36: 17,20–37.
οὖν ταῦτα ἔσται; καὶ τί τὸ σημεῖον⌜ὅταν μέλλῃ
ταῦτα γίνεσθαι⌝; ⌝ὁ δὲ εἶπεν· βλέπετε μὴ πλανη- 8 Dn 7,22.
θῆτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου
λέγοντες·⊤ἐγώ εἰμι, καί⁝· ὁ καιρὸς ἤγγικεν· μὴ
πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. ὅταν δὲ ἀκούσητε πο- 9 Dn 2,28.
λέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ⌜πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ
ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος.
⌝□Τότε ⁝ἔλεγεν αὐτοῖς⁝2.⌝ ἐγερθήσεται⊤ἔθνος ἐπ' ἔθ- 10 Is 19,2. 2 Chr 15,6.
νος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, ⌝σεισμοί τε μεγάλοι καὶ 11
κατὰ τόπους ⌜λοιμοὶ καὶ λιμοὶ⌝ ἔσονται, φόβητρά
250,1 τε⌜2καὶ ἀπ' οὐρανοῦ σημεῖα μεγάλα⌝ ἔσται⊤. πρὸ δὲ 12
τούτων πάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας
αὐτῶν καὶ διώξουσιν, παραδιδόντες εἰς ○τὰς συνα- 12,11.
γωγὰς καὶ φυλακάς, ἀπαγομένους ἐπὶ βασιλεῖς
καὶ ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου· ἀποβή- 13 5,14; 9,5.
251,2 σεται⊤ὑμῖν εἰς μαρτύριον. θέτε οὖν ἐν ταῖς καρ- 14 9,44! 12,11 p.
δίαις ὑμῶν μὴ⌜προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι· ἐγὼ 15
γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ᾗ οὐ δυνήσονται Act 6,10. E 6,19.
⌜ἀντιστῆναι ἢ ἀντειπεῖν⌝ ⌜ἅπαντες οἱ ἀντικείμενοι

---

3 ⌜πλειω *DWΘal*; T *4* ⌜απ- *ℜΘpl*; T : *txt* *BℵDpc* | ⊤του θεου *ℜDΘpl* latt; S : *txt* *Bℵλpc* sy^sc | ⌜απ- *ℜΘpm*; T | ⊤ταυτα λεγων εφωνει· ο εχων ωτα ακουειν ακουετω *EGal* *5* ⌜-θεμ- *ℵDal*; T *6* ⊤ωδε *ℌφ* (⌜λ *33 e* sy^sc); H : εν τοιχω ωδε *Dai* (⌜it) : *txt* *ℜΘpm f g* vgsy^p *7* ⌜*p*) της σης ελευσεως *Dl* *8* ⊤*p*) οτι *ℜDΘpl*; S : *txt* *Bℵpc* | ⁝ — · Ti W *9* ⌜φοβηθητε *Dq* *10* □*et* ⊤*p*) γαρ *Dpc* itsy | ⁝, *et* ⁝2, comm *11* ⌜*ℌℜDΘpl*; Th : *txt* *B 157* latsy^sc Mcion | ⌜2 1 4 2 3 5 *ℜΘpm*; T : 1 4 5 2 3 *ℌal*; h : 2 3 1 4 5 *D* latt(sy^sc) Or : *txt* *B 1.* | ⊤και χειμωνες *1012* it(sy^c·p); h^r lat *12* ○*ℜΘpl*; S : *txt* *BℵDpc* *13* ⊤δε *ℜΘpl*; S : *txt* *Bℵ*Dpc* *14* ⌜-τωντες *D* *15* ⌜3 ουδε 1 *ℜWΘpl* : 1 *D* itsy : 3 *d.* : *txt* *ℌ 157 pc e f* Or | ⌜παντες *ℵℜDΘpl*; h : — it : *txt* *Bpc*

16 ὑμῖν. παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων □καὶ
ἀδελφῶν〉 καὶ συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ θανατώ-
Mt 10,22. 17 σουσιν ἐξ ὑμῶν, |καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάν-
12,7! 18 των διὰ τὸ ὄνομά μου. □καὶ θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς
8,15! 2 Chr 15,7. 19 ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται·〉 ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν
H 10,36.39. 20 ⌜κτήσεσθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Ὅταν δὲ ἴδητε 131
κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων Ἰερουσαλήμ, τότε 252,1
Prv 22,8. 21 γνῶτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. τότε οἱ ἐν 253,2
τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, καὶ οἱ ἐν
μέσῳ αὐτῆς ⊤ἐκχωρείτωσαν, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις
Dt 32,35. Hos 9,7. Jr 5,29. 22 μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν, |ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως
αὗταί εἰσιν τοῦ πλησθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα.
23,29.1 K 7,26.28 Mt 3,7! 23 |οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς ⌜θηλαζούσαις 254,2
Dt 28,64. ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις·* ἔσται γὰρ ἀνάγκη μεγάλη 255,2
Zch 12,3 Lxx. Dn 8,10; 9,26. 24 ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὀργὴ τῷ λαῷ τούτῳ, |καὶ πεσοῦνται 256,1
Is 63,18. Ap 11,2. R 11,25. Dn 12,7. Tob 14,7[5]. στόματι μαχαίρης καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς τὰ
ἔθνη πάντα, καὶ Ἰερουσαλὴμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ
25–27: Mt 24,29 s. Mc 13,24–26. Is 24,19 Lxx. Sap 5,22. Ps 65,8 25 ἐθνῶν, ἄχρι οὗ πληρωθῶσιν ⊤□καιροὶ ἐθνῶν〉. Καὶ 257,2
ἔσονται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἄστροις,
καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν ⌜ἐν ἀπορίᾳ〉 ⌜ἤχους
(17,26–30.) 26 θαλάσσης καὶ σάλου, |ἀποψυχόντων ⊤ ἀνθρώπων
ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ
H 12,26 s. Is 34,4. Dn 7,13. οἰκουμένῃ· αἱ γὰρ δυνάμεις ⌜τῶν οὐρανῶν〉 σαλευ-
Mt 26,64 p. H 10,37. 27 θήσονται. καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀν- 258,2
θρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ ⌜μετὰ δυνάμεως καὶ
(Ph 4,4 s.) R 8,19. Henoch 51,2. 28 δόξης πολλῆς〉. :⌜ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι
⌜ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι
29–33: Mt 24,32–35. Mc 13,28–31. 29 ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν. Καὶ εἶπεν παρα-
βολὴν αὐτοῖς· ἴδετε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ
30 δένδρα· ὅταν προβάλωσιν ⌜ἤδη, βλέποντες ἀφ'
12,57. J 4,35. ἑαυτῶν γινώσκετε ὅτι ἤδη ἐγγὺς〉 τὸ θέρος ἐστίν·

---

16 □*G 157* *18* □*vs. p*) sy^{c} Mcion.; h^{r} *19* ⌜*-σασθε* ℌℜ*Dpm*; T : *txt* B Θ*al* latsy *21* ⊤*μη D* *23* ⌜*-ζομεναις D*. *24* ⊤*και εσονται B 1241.*; [H] : *καιροι, και εσ. Lpc* sy^{hmg}; W | □*D*. *25* ⌜*και εν -ια* ℵ*pc* : *και -ια D*. | ⌜*ηχουσης* ℜ*Dal* : *txt* ℌΘ*pm* latt(sy); (*ηχοῦς* ℋ^{a}) *26* ⊤*των N* | ⌜*p*) *αι εν τω ουρανω D* it *27* ⌜*και -μει -λη κ. δοξη D* sy^{sc} *28* : *nov. sect. hic, non* 29 comm | ⌜*ερχ- Dpc* | ⌜*-καλυψατε Wλ* *30* ⌜*τον καρπον αυτων, γινωσκεται ηδη οτι εγγυς ηδη D* (*157 pc*, latsy^{sc}, Mcion)

οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, 31
γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 9,27; 19,11.
ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη 32
ἕως ὃν πάντα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ 33 Mt 5,18!
παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύ- 8,14 p; 12,22.
259,10 σονται. Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς μήποτε βαρηθῶσιν 34 17,27s. Mt 24,49.
ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερί- R 13,13. E 5,18.
μναις βιωτικαῖς, καὶ ἐπιστῇ ἐφ' ὑμᾶς αἰφνίδιος ἡ Is 5,11—13.
ἡμέρα ἐκείνη ὡς παγίς· ἐπεισελεύσεται γὰρ ἐπὶ 35 1 Th 5,3.7.
πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς Is 24,17.
γῆς. ἀγρυπνεῖτε δὲ ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι ἵνα 36 18,1.7. R 12,12!
κατισχύσητε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα Mt 26,41 p.
γίνεσθαι, καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ Mc 13,33.
ἀνθρώπου. 1 P 4,7.
(Ap 6,17.)

132 Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, τὰς 37 19,47!; 22,39.
δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ηὐλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ J 8,1 ss.
καλούμενον ἐλαιών. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὤρθριζεν 38 J 18,2.
πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ. 19,48. Mc 12,37.

1. 2:
76 Ἤγγιζεν δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων ἡ λεγομένη 22 Mt 26,1—5.
260,1 πάσχα. καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ- 2 Mc 14,1 s.
261,1 ματεῖς τὸ πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν· ἐφοβοῦντο γὰρ Mt 21,26!
3—6:
262,9 τὸν λαόν. Εἰσῆλθεν δὲ σατανᾶς εἰς Ἰούδαν 3 Mt 26,14—16.
τὸν καλούμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ Mc 14,10 s.
263,2 τῶν δώδεκα· καὶ ἀπελθὼν συνελάλησεν τοῖς ἀρχ- 4 J 6,70 s; 13,2.27.
ιερεῦσιν καὶ στρατηγοῖς τὸ πῶς αὐτοῖς παραδῷ Act 4,1!
αὐτόν. καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνέθεντο αὐτῷ ἀρ- 5
γύριον δοῦναι. καὶ ἐξωμολόγησεν, καὶ ἐζήτει εὐ- 6
7—13:
καιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν ἄτερ ὄχλου αὐτοῖς. Mt 26,17—19.
Mc 14,12—16.
133 Ἦλθεν δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, ἐν ᾗ ἔδει θύεσθαι 7 Ex 12,14—20.
τὸ πάσχα· καὶ ἀπέστειλεν Πέτρον καὶ Ἰωάννην 8

---

31 -ται *B** *32* ℵ* *D 13 33*; [H] *34* 2 3 1 *Bφal*; H *35* ως γαρ επελευσεται *CRΘpl* lat (sy, Ir) : *txt* ℵ *D* it Mcion | *1 pc ff²* sy^{sc} *36* *p*) ουν *CRΘpl*; s : — *157* : *txt B*ℵ *Dae* | καταξιωθητε *CRDΘpl* lattsy | *D* it(sy^{sc}) Tert *37* *Bpc* latsy; Wh | τ. κ. *Ελαιων EHΘple*; H : των ελ. *λpc* : *txt Aal* *38* *hic* Joh 7,53—8,11 *hab. φ.*; h^{r} *22,3* *Θpm* *4* και (+ τοις *C*) γραμματευσιν *CN 700 al* itsy | *p*) *D* itsy^{sc} *7* του πασχα *D* itsy | εν ℵRΘ*pl*; T

εἰπών· πορευθέντες ἑτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα,
9 ἵνα φάγωμεν. οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· ποῦ θέλεις
10 ἑτοιμάσωμεν⊤; ˡ ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἰδοὺ εἰσελθόντων
1 Sm 10,3. ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν συναντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος
κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ
11 εἰς τὴν οἰκίαν εἰς ἣν εἰσπορεύεται· καὶ ἐρεῖτε
τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας⊤· λέγει σοι ὁ διδάσκαλος·
2,7. ποῦ ἐστιν τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν
12 μαθητῶν μου φάγω; κἀκεῖνος ὑμῖν δείξει ἀνά-
13 γαιον ⌜μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἑτοιμάσατε. ἀπελ-
19,32. θόντες δὲ εὗρον καθὼς εἰρήκει αὐτοῖς, καὶ ἡτοί-
15–20: Mt 26,26–29. 14 μασαν τὸ πάσχα. Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, 134
Mc 14,22–25. 1 K 11,23–25. 15 ἀνέπεσεν, καὶ οἱ ⌜ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ. καὶ εἶπεν 264,1
1 K 5,7. πρὸς αὐτούς· ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα ○τοῦτο τὸ πάσχα
16 φαγεῖν μεθ' ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν· λέγω γὰρ 265,2
13,29! ὑμῖν ὅτι ○οὐκέτι οὐ μὴ φάγω αὐτὸ ἕως ὅτου ⌜πληρωθῇ
17 ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. ⌜καὶ δεξάμενος⊤ποτήριον
εὐχαριστήσας εἶπεν· λάβετε τοῦτο καὶ διαμερί-
18 σατε εἰς ἑαυτούς· λέγω γὰρ ὑμῖν,⊤οὐ μὴ πίω ἀπὸ
τοῦ νῦν ἀπὸ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως
19 ⌜οὗ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἔλθῃ. καὶ λαβὼν ἄρτον 266,1
24,30. Act 27,35. εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων·
Ex 12,14; 13,9. Lv 24,7. Dt 16,3. τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου ⟦τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον·
Ex 24,8. 20 τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. καὶ τὸ 267,2
Jr 31,31; 32,40. Zch 9,11. H 7,22! 2 K 3,6! ποτήριον ὡσαύτως μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων·
τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ ○καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί
14. 21–23: Mt 26,20–25. 21 μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυννόμενον.⟧⌝ πλὴν ἰδοὺ ἡ 268,2
Mc 14,17–21. J 13,21–26. χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τρα-
22 πέζης. ὅτι ὁ υἱὸς μὲν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὸ
ὡρισμένον πορεύεται, πλὴν οὐαὶ □τῷ ἀνθρώπῳ⌝

---

9 ⊤σοι *Dpc c e* sa : σ. το πασχα *ff*² : *p*) σ. φαγειν τ. π. *B* *11* ⊤λεγοντες ℵ.; h *12* ⌜οικον *D* : οικ. μεγα *Θ* *14* ⌜*p*) δωδεκα *Lal* : δωδ. απ. *CℜΘpl* Mcion : μαθηται αυτου sy^s. : *txt* ℙ75 *Bℵ*D* it (sy^c) *15* ○*71* sy^sc (Mcion?) *16* ○ℙ75vid *ℌΘal*; H : *txt ℜDpm*⌟ ⌜καινον βρωθη *D*. *17–20* ⌜19^a. 17.18 *b e* : 19.17.18 sy^c : sy^s *ut* sy^c, *sed e vs.* 20 *inserit initio vs.* 17 μετα το δειπνησαι *et post* 17 τουτο μου το αιμα η καινη διαθηκη : —17.18 sy^p *17* ⊤το ℙ75vid *DWΘal* *18* ⊤*p*) οτι *ℵℜΘpl*; T : *txt* ℙ75vid *BCDpc* | ⌜οτου *ℜDΘpl*; T *19.20* ⟦+ *rell*; T : — *D* it (sy^sc).; W *20* ○Mcion *22* □*De* sy^sc (Mcion).; s

269,1 ἐκείνῳ δι' οὗ παραδίδοται. καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο 23
συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς τὸ τίς ἄρα εἴη ἐξ αὐτῶν
7 135 ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν. Ἐγένετο ○δὲ καὶ 24 9,46!
270,2 φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς ⌜αὐτῶν δοκεῖ εἶναι⌝
μείζων. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν 25 25—27:
κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν Mt 20,25—28.
εὐεργέται καλοῦνται. ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ' 26 Mc 10,42—45.
ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γινέσθω ὡς ὁ ⌜νεώτερος, καὶ ὁ 9,48. H 13,7.
271,10 ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν. ⌜τίς γὰρ μείζων, ὁ 27 J 13.4—14.
ἀνακείμενος ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ⌝ ὁ ἀνακείμενος; Mt 19,27.
ἐγὼ ⌜δὲ ἐν μέσῳ ὑμῶν ⌜εἰμι ὡς ὁ διακονῶν. ⌊⌜ὑμεῖς 28 J 6,67; 11,8.
δέ ἐστε⌝ οἱ διαμεμενηκότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρα- R 8,18.
σμοῖς μου· κἀγὼ διατίθεμαι ὑμῖν⊤: καθὼς διέθετό 29 H 4,15!
μοι ὁ πατὴρ ○μου :2⌜βασιλείαν, ⌊ἵνα ἔσθητε καὶ πίνητε 30 12,32.
272,5 ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, * καὶ Ap 3,20.
⌜καθήσεσθε ἐπὶ θρόνων ⌟τὰς δώδεκα φυλὰς κρί- Mt 19,28!
78 136 νοντες⌝ τοῦ Ἰσραήλ. ⊤Σίμων Σίμων, ἰδοὺ ὁ σατανᾶς 31 31—34:
273,10 ἐξῃτήσατο ὑμᾶς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον· ἐγὼ 32 Mt 26,31—35.
δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου· Mc 14,27—31.
274,9 *καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας στήρισον τοὺς ἀδελφούς J 13,37.38.
275,1 σου. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· κύριε, μετὰ σοῦ ἕτοιμός 33 2K2,11Job1,6s.
εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι. Am 9,9.
⌊ὁ δὲ εἶπεν· λέγω σοι, Πέτρε, οὐ φωνήσει σήμερον 34 J 17,11.15.
276,10 ἀλέκτωρ ἕως τρίς ⌟με ἀπαρνήσῃ ○μὴ εἰδέναι⌝. Καὶ 35 Ps 51,15.
εἶπεν αὐτοῖς· ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλλαντίου J 21,15 ss.
καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων, μή τινος ὑστερήσατε; Mt 14,28—31.
οἱ δὲ εἶπαν· οὐθενός. ⌊⌜εἶπεν δὲ⌝ αὐτοῖς· ἀλλὰ 36 61.
νῦν ὁ ἔχων βαλλάντιον ⌜ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν,
καὶ ὁ μὴ ἔχων πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ 9,3; 10,4!
277,8 ἀγορασάτω μάχαιραν. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ⊤τοῦτο 37

---

24 ○ $\mathfrak{P}^{75}$ sa. | ⌟ αν ειη *Da* sy **26** ⌜ μικροτερος *D* it vg^{cl} sy sa **27** ⌟ μαλλον η ει ⌜ γαρ et ⌜ ηλθον ουχ ως ο ανακειμενος αλλ *D* **28** ⌟ και υμεις ηυξηθητε εν τη διακονια μου ως ο διακονων *D*. **29** ⊤ διαθηκην *A Θ* 579 sa Or | :, H | ○ *D pc e* | :2, h | ⌜ διαθηκην 579 **30** ⌜ καθησθε $\mathfrak{P}^{75vid}$ *B*pc*; *K* : καθισεσθε *Rpm* : καθεζησθε *D*. : *txt* *SΘal* | ⌟ 4 1 2 3 *rell*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *BT* 892 *i*. **31** ⊤ ειπεν δε ο κυριος *NRDΘpl* : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *BLpc* sy^{s} **34** ⌟ 2 3 4 1 *R*(*D*)*al*; T | ○ *BNΘal*; H : *txt* *R*(*D*)*al* **36** ⌟ ο δε ειπεν *N*DΘe*; T : ειπ. ουν *Rpl* : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *Spc* | ⌜ αρει *D* (*et* multi *apud* Basilium) **37** ⊤ ετι *RΘpl*; δ

12,50 l; 18,31. 52. Is 53,12. Ps Sal 16,5.

τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί, τό· καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη· καὶ ○γὰρ ⌜τὸ περὶ ἐμοῦ
38 τέλος ἔχει. οἱ δὲ εἶπαν· ○κύριε, ἰδοὺ μάχαιραι 278,1
ὧδε δύο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ⌜ἱκανόν ἐστιν⌝.

39–46:
Mt 26,30.36–46. Mc 14,26.32–42. 21,37. J 18,1 s.

39 Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ 137
ὄρος τῶν ἐλαιῶν· ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ ○καὶ οἱ 279,1
40 μαθηταί. γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου εἶπεν 280,2
αὐτοῖς· προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν.
41 ⌈καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου 281,1
42 βολήν, καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσηύχετο ⌈λέγων·
*πάτερ, ⌜εἰ βούλει ⌜παρένεγκε τοῦτο τὸ ποτήριον 282,1
Mt 6,10. ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου ἀλλὰ τὸ σὸν
1 Rg 19,5. Dt 32,43 Lxx. 43 γινέσθω⌝. ⟦ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ⌜ἀπ' οὐρανοῦ 283,1
Dn 10,18 s. 44 ἐνισχύων αὐτόν. καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ ἐκ-
2 Mcc 3,14.16. 12,50. J 12,29. τενέστερον προσηύχετο· ⌜καὶ ἐγένετο⌝ ὁ ἱδρὼς αὐτοῦ
ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος ⌜καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν.⟧
45 ⌈καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ⊤ ἐλθὼν πρὸς 284,2
τοὺς μαθητὰς εὗρεν κοιμωμένους αὐτοὺς ἀπὸ τῆς
46 λύπης, ⌈καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ○τί καθεύδετε; ἀναστάντες
προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.

47–53:
Mt 26,47–56. Mc 14,43–49. J 18,3–11. Act 1,16.

47 ⌈ⁿἜτι ⊤αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ ὄχλος ⊤ᶠ, καὶ ὁ ⌜λεγόμενος 138
Ἰούδας ⊤² εἷς τῶν δώδεκα προήρχετο αὐτούς, * καὶ 285,1 286,2
48 ἤγγισεν τῷ Ἰησοῦ φιλῆσαι αὐτόν ⊤². Ἰησοῦς δὲ εἶπεν
αὐτῷ· Ἰούδα, φιλήματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου
38. 49 παραδίδως; ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ⌜ἐσόμενον 287,1
50 εἶπαν· κύριε, εἰ πατάξομεν ἐν μαχαίρῃ; ⌈καὶ ἐπά-
ταξεν εἷς τις ἐξ αὐτῶν ⌡τοῦ ἀρχιερέως τὸν δοῦλον⌢
51 καὶ ἀφεῖλεν τὸ ⌜οὖς αὐτοῦ τὸ δεξιόν. ἀποκριθεὶς 288,1

---

37 ○ *D* itsy^{sc} | ⌜τα ℵΘ *pl* *38* ○ℵ* *pc i* sa | ⌜αρκει *D* it. *39* ○ *B*^{*69} *al*; [H] *42* ⌜μη το θ.... γενεσθω· ει β.... απ εμου (*et* — πλην) *D* it.; ⊣h^{r}⊢ | ⌜-έγκαι ℵ*KL al*; T : -εγκεῖν ℜ*al*; S : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ *BDΘal* lat *43.44* ⟦+ ℵ*ℜ*DΘ 0171 pm* latsy^{cp} Ju Ir; T : —*p*) ($\mathfrak{p}^{69vid}$).^{75} *BAW φal f* sy^{s} aeg Mcion Cl Or (*idem* orthodoxi *apud* Epiph *cjj*); W *43* ⌜απο του *DΘal*; ℵ *44* ⌜εγ. δε ℜ*DΘpm*; h : *txt* ℵ*al* lat | ⌜-ντος ℵ*pc* lat; T *45* ⊤ και $\mathfrak{p}^{69}$ *0171 440* *46* ○ *D* *47* ⊤ δε $\mathfrak{p}^{69}$ ℜ*DΘpm* | ⊤ᶠ *p*) πολυς *D* sy^{sc} | ⌜καλουμενος *Dλ 0171* (*f* 157) lat sy | ⊤² Ισκαριωθ *D* (157) *l* | ⊤·² *p*) τουτο γαρ σημειον δεδωκει αυτοις· ον αν φιλησω αυτος εστιν. *DEH Θvm b c r* sy^{p} *49* ⌜γενομενον *D 0171* *50* ⌡ 3 4 1 2 $\mathfrak{p}^{75}$ ℜ*A D Wpm* | ⌜*p*) ωτιον *Dpc* lat

δὲ ○ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἐᾶτε ἕως τούτου· καὶ ⌜ἁψά-
289,1 μενος τοῦ ὠτίου ἰάσατο αὐτόν⌝. Εἶπεν δὲ ⌜Ἰησοῦς 52
πρὸς τοὺς παραγενομένους ⌜ἐπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς
καὶ στρατηγοὺς ⌜τοῦ ἱεροῦ⌝ καὶ πρεσβυτέρους· ὡς Act 4,1!
ἐπὶ λῃστὴν ⌜2 ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων⌝; 37.
⌞καθ' ἡμέραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ 53 19,47!
οὐκ ἐξετείνατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ· ἀλλ' αὕτη J 7,30! J 19,11.
ἐστὶν ὑμῶν ἡ ὥρα καὶ ἡ ἐξουσία ⌜τοῦ σκότους⌝. Kol 1,13.
J 13,30.
54–62:
290,1 Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ἤγαγον □καὶ εἰσήγαγον⌝ 54 Mt 26,57 s.
291,1 εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως· * ὁ δὲ Πέτρος ἠκο- 69–75.
λούθει μακρόθεν. περιαψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ 55 Mc 14,53 s.
τῆς αὐλῆς καὶ ⌜συγκαθισάντων ἐκάθητο ὁ Πέτρος 66–72.
(139) μέσος αὐτῶν⌝. ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις 56 J 18,12–18.
καθήμενον πρὸς τὸ φῶς καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ 25–27.
εἶπεν· καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. ὁ δὲ ἠρνήσατο⌝ 57 Act 4,13.
292,1 λέγων· οὐκ οἶδα αὐτόν, ○γύναι. καὶ μετὰ βραχὺ 58
ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν ⌜ἔφη· καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ⌝. ὁ
δὲ ⌜Πέτρος ἔφη⌝· ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί. καὶ ⌜δια- 59
στάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς ἄλλος τις διϊσχυρίζετο
⌜λέγων· ἐπ' ἀληθείας⌝ καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν,
καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν. εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος· 60
ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. καὶ παραχρῆμα ἔτι
λαλοῦντος αὐτοῦ ἐφώνησεν ἀλέκτωρ. καὶ στραφεὶς 61
293,2 ὁ κύριος ἐνέβλεψεν τῷ Πέτρῳ, * ⌜καὶ ὑπεμνήσθη ὁ
Πέτρος τοῦ ⌜λόγου τοῦ κυρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ 34.
○ὅτι πρὶν ⌜ἀλέκτορα φωνῆσαι σήμερον ⌜ἀπαρνήσῃ
με τρίς⌝. □καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς.⌝ 62 Is 22,4. Ps 51,19.
63–65:
294,1 ⌞Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες αὐτὸν ἐνέπαιζον 63 Mt 26,67 s.
Mc 14,65.

---

51 ○ *B*.; [H] | ⌜εκτεινας την χειρα ηψατο αυτου και απεκατεσταθη το ους αυτου *D* it. **52** ⌜ο *I. Rpl*; W : — *Dλ ei* sy$^{s c}$: *txt* p^{75} *BNΘ 0171pc* | ⌜προς ℵ*G 700 al*; T | ⌜τ. λαου *D*. (*i. e. ναου*) : — sy^{s} | ⌜^{2}εξεληλυθατε *R*; T : *txt* p^{75} *HDΘpm* | : · T **53** ⌜το σκοτος *D*. (*cf.* tenebrae *d*) **54** □*p*) *DΘ 579* latsy **55** ⌜περιχ- *DGpc* | ⌝*p*) *θερμαινομενος D* **57** ⌝! *αυτον RD*Θpm* vg; T | ○ *p*) *D 0124* **58** ⌜ειπεν το αυτο *D* sy^{c}. : ⌜ειπεν p^{69}*D* it sy^{s} **59** ⌜-στησασης *WΘpc* : -στησας *D* | ⌜· επ *a. λεγω D*. **61** ⌜τοτε p^{69}. | ⌜*p*) *ρηματος* p$^{69.75}$ *Hal*; H : *txt RDΘpm* | ○ p^{69}*Dpc* | ⌝ *η Bpc*; W | ⌜τρ. απ. με μη ειδεναι με *D* (it) **62** □*vs. 0171* it; [H]

64 αὐτῷ ᵒδέροντες, ˡκαὶ περικαλύψαντες αὐτὸν ἐπηρώ-
των ᵀλέγοντες· προφήτευσον, τίς ἐστιν ὁ παίσας
65 σε; καὶ ἕτερα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς
αὐτόν.

66—71: Mt 27,1; 26,63—65. Mc 15,1; 14,61—64. J 18,19—24. J10,24. Jr38,15. J 8,12; 8,45. 20,7.

66 Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρε- 140
σβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, 295,2
67 καὶ ⌜ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν, ˡ λέ-
γοντες· εἰ σὺ εἶ ὁ χριστός, εἰπὸν ἡμῖν. * εἶπεν 296,10
68 δὲ αὐτοῖς· ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ πιστεύσητε· ˡ□ἐὰν
69 δὲ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτε\ᵀ. ἀπὸ τοῦ νῦν 297,1
δὲ ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ
70 δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ θεοῦ. εἶπαν δὲ πάντες· 298,10
σὺ οὖν εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ; ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς
71 ἔφη· ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγώ εἰμι⁝. οἱ δὲ εἶπαν· τί 299,2
ἔτι ἔχομεν ⌜μαρτυρίας χρείαν; αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν

1—5: Mt 27,2. 11—14. Mc 15,1—5. J 18,28—38.

23 ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ. Καὶ ⌜ἀναστὰν □ἅπαν 300,1
τὸ πλῆθος αὐτῶν\ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πιλᾶτον.
2 ˡ ἤρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες· τοῦτον 141
εὕραμεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος ᵒἡμῶν ᵀ καὶ κω- 301,10
λύοντα φόρους Καίσαρι διδόναι ᵀ⌝, καὶ λέγοντα
3 ⌜ἑαυτὸν ⌜χριστὸν βασιλέα εἶναι. ὁ δὲ Πιλᾶτος 302,1
ἠρώτησεν αὐτὸν λέγων· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν
Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ᵒαὐτῷ ἔφη· σὺ λέγεις⁝.
4 ˡὁ δὲ Πιλᾶτος εἶπεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ 303,9
τοὺς ὄχλους· οὐδὲν εὑρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀν-
5 θρώπῳ τούτῳ. οἱ δὲ ⌜ἐπίσχυον λέγοντες ὅτι ἀνα- 304,10
σείει τὸν λαόν, ᵒδιδάσκων καθ' ὅλης τῆς ⌜Ἰουδαίας,
6 ᵒ²καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ὧδε ᵀ. Πι-

1 Rg 18,17. (20,25.) Act 24,5. 1 T 6,13. Mt 27,63! Act 10,37! 4,44; 7,17.

---

63 ᵒ*D 0171 69* it **64** ᵀ *αυτον* (ℵ)*ℜΘpm*; S : *txt* ℙ75 *BMal* **66** ⌜ *ανηγ-* *ℜΘpm* : *ηγ-* *N 28pc* **68** □*vs. e* Mcion. | ᵀ*μοι* *Θλpc* : *μοι η απολυσητε* *ℜDpm* lat(sy); W-|hʳᵉ|- : *txt* ℙ75 *ℌpc* **70** ⁝; h **71** ⌜ *p*) *μαρτυρων* *D 69 al* **23,1** ⌜-*ντες* *DΘ* sy *et* □*p*) *D* **2** ᵒ*ℜ* *WΘ28al* | ᵀ (Mt 5,17) *και καταλυοντα τον νομον και τους προφητας* it Mcion.; hʳ | ᵀ⌝ *και αποστρεφοντα τας γυναικας και τα τεκνα* (*cf. c e ad vs.* 5) Mcion.; hʳ | ⌜ *αυ-* *Bpc*; H (*αὐ-*) | ⌜(*Χρ-* T) **3** ᵒ ℙ75 *544pc* | ⁝; h **5** ⌜*ενι-* *DHpc* | ᵒℵ* *64* it | ⌜*γης* *D*. | ᵒ² ℙ75 *ℜDΘpl* vgᶜˡ | ᵀ et filios nostros et uxores avertit a nobis, non enim baptizantur (-zatur *c*) sicut (+ et *e*) nos (+ nec se mundant *e*) *c e* (*cf. ad vs.* 2); hʳ

λᾶτος δὲ ἀκούσας ⊤ἐπηρώτησεν εἰ ⌜ὁ ἄνθρωπος Act 23,34.
Γαλιλαῖός⌝ ἐστιν, ⌞καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας 7
Ἡρῴδου ἐστίν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς ⊤Ἡρῴδην, 8,1.
ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς
142 ἡμέραις. ὁ δὲ Ἡρῴδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη 8
λίαν· ἦν γὰρ ἐξ ⌜ἱκανῶν χρόνων⌝ θέλων ἰδεῖν αὐτὸν 5,18! 9,9. J 12,21.
διὰ τὸ ἀκούειν περὶ αὐτοῦ, καὶ ἤλπιζέν τι σημεῖον 1 K 1,22.
ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν 9
ἐν λόγοις ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο J 19,10.
305,2 αὐτῷ. □εἱστήκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ- 10 Act 25,7; 18,28.
79 ματεῖς εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. ἐξουθενήσας 11 9,22 p.
306,10 δὲ αὐτὸν ⊤ὁ Ἡρῴδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ
καὶ ἐμπαίξας, περιβαλὼν ἐσθῆτα λαμπρὰν ⌜ἀνέ-
πεμψεν αὐτὸν τῷ Πιλάτῳ. ⌜ἐγένοντο δὲ φίλοι 12
ὅ τε Ἡρῴδης καὶ ὁ Πιλᾶτος ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ
μετ' ἀλλήλων· προϋπῆρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὄντες (Act 8,9.)
143 πρὸς ⌜αὐτούς.⌝ Πιλᾶτος δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς 13
307,9 ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν ⌞εἶπεν 14
πρὸς αὐτούς· ⌜προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον
τοῦτον ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ Mt 27,63!
ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας οὐθὲν εὗρον ἐν τῷ ἀν- Act 28,18.
θρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὧν κατηγορεῖτε ○κατ' αὐτοῦ.
308,10 ⌞ἀλλ' οὐδὲ Ἡρῴδης· ⌜ἀνέπεμψεν γὰρ αὐτὸν πρὸς 15
ἡμᾶς⌝· καὶ ἰδοὺ οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶν πε- 22. Act 23,29!
πραγμένον αὐτῷ· ⌞παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω.⊤ 16
310,1 ⌞ἀνέκραγον δὲ παμπληθεὶ λέγοντες· αἶρε τοῦτον, 18 18–25: Mt 27,20–26. Mc 15,11–15. J 18,38–19,1.
ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν Βαραββᾶν· ὅστις ἦν διὰ 19
στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον
144 ⌜βληθεὶς ἐν τῇ φυλακῇ. πάλιν δὲ ὁ Πιλᾶτος 20
311,1 προσεφώνησεν ○αὐτοῖς, θέλων ἀπολῦσαι τὸν Ἰησοῦν.

---

6 ⊤Γαλιλαιαν ℵΘ*pl* : την Γ. *D* | ⌜απο της Γ-αιας ο α. *D* itsy^{c} | ○*B** 700 *al*; [H] **7** ⊤τον $\mathfrak{P}^{75}$*BΘpc*; W **8** ⌜ικανου ℵ*al*; S : ικ. χρονου *W*Φ*al* : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ℌ(𝔖 *D*)*Θpc* **10–12** □sy^{s}. **11** ⊤και $\mathfrak{P}^{75}$ℌ*al a*; Th : *txt* *B*ℵ*D*(*Θ*)*pm* | ⌜επ- $\mathfrak{P}^{75}$ℵ** pc* **12** ⌜οντες δε εν αηδια ο Π. και ο Ηρ. εγεν. φ. εν αυτη τη ημερα. *Dc.* | ⌜εαυ- ℵ*DΘpl*; W : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$*B*ℵ*pc*; (αὐ- T) **14** ⌜κατην- *Da.* | 309 2 ○ℌ(*D*)*Θal*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$*B*ℵ*pm* **15** ⌜ανεπεμψα γαρ υμας προς αυτον ℵ*Dpm* lat **16** ⊤*p*) (**17**) αναγκην δε ειχεν απολυειν αυτοις κατα εορτην ενα. ℵ*al* lat(sy^{p}); δ : *a.* δε ει. κ. ε. απ. α. ενα *Θal* : *ead., sed post* 19 *D* (sy^{sc}) : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$*BA Lal a* **19** ⌜ *βεβλημενος* ℵ*DΘpl* : — ℵ* : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$*Bpc* **20** ○ℵ*Θpm*; T

21 ˡοἱ δὲ ⌜ἐπεφώνουν λέγοντες⌝· σταύρου σταύρου αὐτόν.
22 ˡ ὁ δὲ τρίτον εἶπεν πρὸς αὐτούς· τί γὰρ κακὸν 312,9
15. ἐποίησεν οὗτος; ⌜οὐδὲν αἴτιον⌝ θανάτου εὗρον ἐν
23 αὐτῷ· παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. οἱ δὲ 313,1
ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις αἰτούμενοι αὐτὸν ⌜σταυ-
24 ρωθῆναι, καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν⌝. καὶ 314,1
Πιλᾶτος ἐπέκρινεν γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν·
Act 3,13 s. 25 ˡἀπέλυσεν δὲ τὸν ⌜διὰ στάσιν καὶ φόνον⌝ βεβλη-
μένον εἰς ⌝φυλακήν, ὃν ᾐτοῦντο, τὸν δὲ Ἰησοῦν
Mt 17,12. Act 24,27. παρέδωκεν τῷ θελήματι αὐτῶν.
26: Mt 27,32. Mc 15,21. 26 Καὶ ὡς ⌜ἀπήγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι Σίμωνά 145
τινα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ ἐπέθηκαν 315,1
αὐτῷ τὸν σταυρὸν φέρειν ὄπισθεν τοῦ Ἰησοῦ.
(Ap 1,7.) 27 ˡἨκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ 80
28 ⌜γυναικῶν αἳ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. στρα- 316,10
φεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς ⌝Ἰησοῦς εἶπεν· θυγατέρες
Jr 9,19. Mt 23,37. 7,13!; 19,41. Ἰερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ⌝· πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς
29 κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν, ὅτι ○ἰδοὺ ἔρχονται
(11,27.) 21,23 p. ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσιν· μακάριαι αἱ στεῖραι, καὶ
αἱ κοιλίαι αἳ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἳ οὐκ
Hos 10,8. Ap 6,16; 9,6. 30 ⌜ἔθρεψαν. τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσιν· πέσατε
1 P 4,17 s. 31 ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς· καλύψατε ἡμᾶς· ˡ ὅτι εἰ
Is 11,1. ἐν ⌝ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί
33–49: 32 γένηται; Ἤγοντο δὲ καὶ ἕτεροι ⁝ ⌜κακοῦργοι δύο⌝ 146
Mt 27,33–56. Mc 15,22–41. J 19,17–30. 33 ⌝σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. Καὶ ὅτε ⌜ἦλθον ἐπὶ 317,1 318,1
τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύ-
ρωσαν αὐτὸν * καὶ τοὺς κακούργους, ὃν μὲν ἐκ 319,1
Mt 5,44! Is 53,12. 1 K 2,8. Act 3,17. Ps 22,19. 34 δεξιῶν ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. ⟦ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγεν· 320,10
πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἴδασιν τί ποιοῦσιν.⟧
* διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔβαλον ⌜κλήρους. 321,1

---

21 ⌜*p*) εκραξαν *D* (*c*, sy^{s}) *22* ⌜ουδεμιαν αιτιαν *D* lat *23* ⌜-ρωσαι *B*; h | ⌝και των αρχιερεων *ℜDΘpl c f* (sy^{sc}) *25* ⌜ενεκα φονου *D*. | ⌝την ℙ^{75} *CℜΛpm* *26* ⌜απηγον *B*; h *27* ⌜-κες *Dpc c f r* sy *28* ⌝ο *CℜDΘpl*; W : *txt* ℙ^{75} *Bℵ*L*. | ⌝μηδε πενθειτε *D*. *29* ○ ℙ^{75} *D φ* it sy^{sc} | ⌜εξεθρ- *DΘal* : εθηλασαν *ℜpm* *31* ⌝τω ℙ^{75} *ℵℜDΘpl*; Th : *txt BCpc* *32* ⁝, comm | ⌜ *CℜDΘpl*; T (*non* Ti-Gr) : *txt* ℙ^{75} *Bℵ* | ⌝Joathas et Maggatras *l*. *33* ⌜απηλθον *ℜpm*; T *34* ⟦+ ℵ**Cℜ* *pl* latsy(c)^{p} Mcion Or; T : — *p*) ℙ^{75} *BD*WΘpc a* sy^{s} sa; W | ⌜*p*) κληρον ℙ^{75} *ℌℜD* *pm b*^{2} *c* sy^{p}; H : *txt Θλ 33 al* lat

322,2 ¦ καὶ εἱστήκει ὁ λαὸς ⌜θεωρῶν. *⌜ἐξεμυκτήριζον δὲ 35 Ps 22,8.
⌜καὶ οἱ ἄρχοντες⌝ λέγοντες· ἄλλους ⌜ἔσωσεν, σωσάτω
ἑαυτόν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ χριστὸς ⊤ τοῦ θεοῦ⌝· ὁ Is 42,1. (9.35.)
323,2 ἐκλεκτός. ⌜ἐνέπαιξαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται 36 Ps 69,22.
προσερχόμενοι, ὄξος προσφέροντες αὐτῷ ¦ ⌜καὶ λέ- 37
γοντες· εἰ σὺ εἶ⌝ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ⌜σῶσον
324,1 σεαυτόν⌝. ¦ ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ ἐπ' αὐτῷ ⊤· Ο ΒΑΣΙ- 38
81 147 ΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ ΟΥΤΟΣ. Εἷς δὲ τῶν ○κρε- 39
325,2 μασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει αὐτόν ⊤· □οὐχὶ Mt 26,68.
326,10 σὺ εἶ ὁ χριστός; σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς.⌝ ἀπο- 40
κριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπιτιμῶν αὐτῷ ἔφη· οὐδὲ
φοβῇ σὺ τὸν θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι ⌜εἶ; 12,5. Mt 10,28.
¦ καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως, ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν 41
ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ⌜ἄτοπον ἔπραξεν.
¦ καὶ ⌜ἔλεγεν· Ἰησοῦ, μνήσθητί μου ὅταν ἔλθῃς ⌜εἰς 42 Gn 40,14. Mt 16,28; 20,21.
τὴν βασιλείαν⌝ σου. □καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀμήν σοι λέγω⌝, 43 Is 53,11 s. Ph1,23.2K12,4!
148 σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ.⌝ Καὶ 44
327,2 ἦν ○ἤδη ὡσεὶ ὥρα ἕκτη καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' Am 8,9.
ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης ¦ ⌜τοῦ ἡλίου ⌜ἐκλι- 45 Am8,3Lxx; 9,1. Ex 26,31 ss.
328,2 πόντος⌝· * □ἐσχίσθη δὲ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ
329,1 μέσον⌝. καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς 46 2,49. Ps 31,6. Act 7,59.
εἶπεν· πάτερ, εἰς χεῖράς σου ⌜παρατίθεμαι τὸ 1 P 4,19.
330,2 πνεῦμά μου. τοῦτο δὲ εἰπὼν ἐξέπνευσεν.⊤ ¦ ⌜ἰδὼν 47
δὲ ὁ ἑκατοντάρχης τὸ γενόμενον⌝ ⌜ἐδόξαζεν τὸν θεὸν 2,20

---

35 ⌜ορων *D*. | ⌞εμυκτ- *D*. | ⌜οι *a*. ℵ*al*; T : *autον D* : *αυτ. οι a. συν αυτοις λal* : *κ. οι α. σ. α. ℜΘal* : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ℌ*al* | ⌞εσωσας· *σεαυτον σωσον, εἰ υιος εἰ τ. θ.*, εἰ *χρ. εἰ*, *D*(*c*). | ⊤*ο υιος* $\mathfrak{p}^{75}$ *φ pc* | ⁝, H **36** ⌜-αιζον *CℜDΘpl* latt sy; S **37** ⌜*λεγ.· χαιρε Dc*(sy^{sc}) ¦ ⌞*p*) *περιτιθεντες αυτω και ακανθινον στεφανον Dc*(sy^{sc}) **38** ⊤*p*) *γραμμασιν ελληνικοις* (+ *και ℜΘpl*) *ρωμαικοις* (+ *και ℜΘpl*) *εβραικοις* ℵ*D* (*ℜΘpl*) lat sy^{p} ; S : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ℌ*a* sy^{sc} **39** ○*De* | ⊤*λεγων rell* ; S : *txt BDLel* | □*De*. **40** ⌜*εσμεν C***W* : *εἰ και ημεις εσμεν D*. **41** ⌜*πονηρον D* lat **42.43** ⌜*ελ. τω Ιησου· μν. μ., κυριε, οταν etc.* (*ut txt*) *ΘΘpm* : *στραφεις προς τον κυριον ειπεν αυτω· μνησθητι μου εν τη ημερα της ελευσεως σου. αποκριθεις δε ο Ιησους ειπεν αυτω τω επλησοντι* (*i. e. ἐπιπλήσσοντι*)· *θαρσει*, *D*; h^{r} **42** ⌜*εν τη -εια* ℵ*CℜΘpl*; Th : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$*BL* lat **43** □Mcion.; h^{r} **44** ○ℵ*ℜDΘpl*; s **45** ⌜*και* (— it; ⊣h^{r2}⊢) *εσκοτισθη ο ηλιος ΘΘpl* latsy Mcion ; ⊣h^{r1}⊢ : *ε. δε ο η. D* sa : *txt* ℌ | ⌜*εκλειπ-* $\mathfrak{p}^{75c}$*B* 597 *al* ; H | □*D* (*v. vs.* 46) **46** ⌜*-τιθημι Dpm* : *-θησομαι* ℜ | ⊤*p*) (45) *και το καταπ. τ. ναου εσχισθη D* (*it. Ψ in* 45) **47** ⌜*και ο εκ. φωνησας D*. | ⌜*-ασεν* $\mathfrak{p}^{75c}$ ℜ*AWΘpc*

Mt 27,19! 48 λέγων· ὄντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν. καὶ 331,1
H 10,33. πάντες οἱ συμπαραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν
18,13. ταύτην, θεωρήσαντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες τὰ
Ps 38,12; 88,9. 49 στήθη ⊤ὑπέστρεφον⊥. εἱστήκεισαν δὲ πάντες οἱ
8,2! γνωστοὶ αὐτῷ ○ἀπὸ μακρόθεν, καὶ ⊤γυναῖκες αἱ
συνακολουθοῦσαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὁρῶ-
σαι ταῦτα.

50–56:
Mt 27,57–61. 50 Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσὴφ βουλευτὴς ὑπάρ- 82 1
Mc 15,42–47. 51 χων, ⊤ἀνὴρ ἀγαθὸς· ○καὶ δίκαιος, !· — οὗτος οὐκ ἦν 332,1
J 19,38–42. ⌜συγκατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν,—
2 K 6,14–16. ἀπὸ ⌜Ἁριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς προσε-
Ps 1,1. 2,25.38. 52 δέχετο τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ! οὗτος προσελθὼν
53 τῷ Πιλάτῳ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, ! καὶ 333,1
Ex 34,25. Dt 21,22 s. καθελὼν ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι, καὶ ἔθηκεν
19,30. ⌜αὐτὸν ἐν ⌜μνήματι λαξευτῷ⌝, οὗ οὐκ ἦν οὐδεὶς
54 ⌜οὔπω κείμενος⊥. ⌜καὶ ἡμέρα ἦν παρασκευῆς, καὶ 334,1
55 σάββατον ἐπέφωσκεν⌝. Κατακολουθήσασαι δὲ ⌜αἱ
49. γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνεληλυθυῖαι ἐκ τῆς Γαλι-
λαίας αὐτῷ, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὡς ἐτέθη
56 τὸ σῶμα αὐτοῦ, ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοίμασαν ἀρώ- 335,8
ματα καὶ μύρα.

Ex12,16; 20,10. Lv 23,8. Καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν □κατὰ τὴν ἐν-
1 K 16,2! 24 τολήν⌝ ·, ! τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὄρθρου ⌜βαθέως 150
1–12: ἐπὶ τὸ ⌜μνῆμα ἦλθον φέρουσαι ἃ ἡτοίμασαν ○ἀρώ- 336,1
Mt 28,1–10. Mc 16,1–8. J 20,1–10. 2 ματα⊥. ⌜εὗρον δὲ⌝ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ

---

48 ⊤ και τα μετωπα **D** | ⊥ (*cf.* Evg. Petri 7, 25) dicentes : Vae nobis quae facta sunt hodie propter peccata nostra; appropinquavit enim desolatio Hierusalem g^1 (sy^{sc}); h^r **49** ○ **CRΘ***pm*; S | ⊤αι p^{75} **B***pc*; h **50** ⊤και p^{75} **H***pc*; T : *txt* **BR**(**D**)**Θ***pl* **50.51** ○ **B**; h (: *et* : , — δικαιος ουτ.) **51** ⌜-τιθεμενος **H D***pm*; Th : *txt* p^{75} **BRΘ***al* | ⌜-θιας **D W** itvg$^{s.codd}$ **53** ⌜αυτο p^{75} **LR.1 WΘ***pm* | ⌜μνημειω λελατομημενω **D**(*al*) | ⌜ουδεπω **ℵC**($\mathfrak{S}$**R**)**Θ***pm*; T : *txt* p^{75} **BAL**($\mathfrak{S}$**D**) | ⊤ *p*) και προσεκυλισεν λιθον μεγαν επι την θυραν του μνημειου **U Φ** *al* : και θεντος αυτου επεθηκεν τω μνημειω λιθον ον μογις εικοσι εκυλιον **D**(**0124** *1071*) *c* (sa). **54** ⌜ην δε η ημ. προ σαββατου **D**(*c*). **55** ⌜δυο **D** *29* it.; ⊣h^{r1}⊢ : — **ℵC**R*al*; Th^{r2} : *txt* p^{75} **H**Θ*pm* sy **56** □ **D**. | : *dist.* W **24,1** ⌜ (*rectius*) -εος **Kal** | ⌜μνημειον p^{75} **ℵ***C*al* | ○ **D** $it^{sy^{sc}}$ sa; s | ⊤ και τινες συν αυταις **RΘ***pl* : *ead.* + ελογιζοντο δε εν εαυταις· τις αρα αποκυλισει τον λιθον **D 0124** *c* sa. : *txt* p^{75} **H** lat **2** ⌜ελθουσαι δε ευρον **D 0124** *c* sa.

τοῦ μνημείου,⌈εἰσελθοῦσαι δὲ οὐχ εὗρον τὸ σῶμα 3 Mc 16,19. Act 1,21; 4,33 etc.
⌈τοῦ κυρίου Ἰησοῦ⌉. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀπορεῖσθαι 4
αὐτὰς περὶ τούτου καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο ἐπέστησαν Act 1,10; 10,30. 2 Mcc 3,26.
337,2 αὐταῖς ἐν⌈ἐσθῆτι ἀστραπτούσῃ⌉·⌈⌈ἐμφόβων δὲ γενο- 5
μένων αὐτῶν καὶ κλινουσῶν⌉τὰ πρόσωπα εἰς τὴν
γῆν,⊤εἶπαν πρὸς αὐτάς· τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ Ap 1,18.
τῶν νεκρῶν;⌈ ⟦οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλὰ ἠγέρθη.⟧ μνή- 6
σθητε⌈ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὢν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ,
⌈λέγων τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ὅτι δεῖ παρα- 7
δοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων°ἁμαρτωλῶν καὶ 9,22!
σταυρωθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. καὶ 8
338,2 ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ, καὶ ὑποστρέψασαι 9 22 s.
□ἀπὸ τοῦ μνημείου⌉ ἀπήγγειλαν ⌈ταῦτα πάντα⌉ Mt 28,16!
339,10 τοῖς ἕνδεκα καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς. □ἦσαν δὲ⌉⌈ἡ 10
Μαγδαληνὴ Μαρία⌉ καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία ἡ 8,2 s.
Ἰακώβου:· καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς:2⊤ἔλεγον πρὸς
τοὺς ἀποστόλους ταῦτα:3. καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον 11 41. Gn 45,26.
αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα⌈ταῦτα, καὶ ἠπίστουν
αὐταῖς.⊤

83 151 ⌈Καὶ ἰδοὺ⌉ δύο ἐξ αὐτῶν⌈ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ 13 13–35: Mc 16,12 s.
°ἦσαν πορευόμενοι⌉ εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίους
⊤ἑξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, ⌈ᾗ ὄνομα Ἐμμαοῦς⌉,
⌈καὶ αὐτοὶ ὡμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων 14 9.22.
τῶν συμβεβηκότων τούτων. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ 15
ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν ⌈, καὶ αὐτὸς⌉ Ἰησοῦς Mt 18,20.
ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς· οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν 16 31. J 21,4!

---

3 ⌈τ. Ιησ. 579 *pc f* sy : — ***D*** it; ⟦H⟧ *4* ⌈-ησεσιν -σαις ***CℜΘ*** *pl*; S : *txt* P75 ***BℵD*** lat(sy) *5* ⌈εμφοβοι δε γενομεναι εκλιναν *et* ⊤οι δε ***D a c r***1 sy *6* ⟦+ *rell*; T : — ***D*** it; W : ηγερθη Mcion. : ηγ. εκ νεκρων *c*. | ⌈οσα ***Dc*** sy Mcion. *7* ° ***D*** it. *9* □ ***D*** it arm; [H] | ⌈ℵ***DKpm***; T : *txt* P75 ***BAGΘpm*** *10* □ ***DW*** *al* sysc | ⌈3 1 2 ***Dpc*** latt | :, *et* :2. *et* :3, W | ⊤αι ***ℜΘal*** : και 157. *11* ⌈αυτων ***ℜΘpl***; s | ⊤(J 20, 3—10) (*12*) Ο δε Πετρος αναστας εδραμεν επι το μνημειον· και παρακυψας βλεπει τα οθονια (+ κειμενα ***ℜ***(⌈***L***)***Θal***) μονα (— μ. ℵ**al*)· και απηλθεν προς αὐτον (εαυ- ***ℵℜΘ*** *pl*; ha) θαυμαζων το γεγονος. P75 ***ℌℜΘpl*** latsy; ⟦ℋ⟧ S : *txt* ***D*** it Mcion *13* ⌈ησαν δε *et* ° ***De*** | ⌈5 6 1—4 ***ℜΘpl***; S : *txt* P75 ***B***(ℵ) | ⊤εκατον ***ℵΘal***; hr | ⌈ονοματι Ουλαμμαους ***D*** *15* ⌈αυτους ***B****. : και ***Da***. : αυτος it syp. : — *c e* sysc sa.; H [και]

17 ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. εἶπεν ○δὲ
πρὸς αὐτούς· τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὓς ἀντιβάλλετε
Mt 6,16. πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες⌜; καὶ ἐστάθησαν⌝
18 σκυθρωποί. ἀποκριθεὶς δὲ εἷς⌜ὀνόματι Κλεοπᾶς
εἶπεν πρὸς αὐτόν· σὺ μόνος παροικεῖς Ἰερουσαλὴμ
καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις
19 ταύταις;⌊καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ποῖα;□οἱ δὲ εἶπαν
αὐτῷ·⌝τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ⌜Ναζαρηνοῦ, ὃς ἐγένετο
Mt 21,11! Act 2,22; 7,22. ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναν-
20 τίον τοῦ θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ,⌊ὅπως τε
παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες
ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν.
Is 41,14; 43,14; 44,24. 21 ⌊ἡμεῖς δὲ ⌜ἠλπίζομεν ὅτι αὐτός ⌜ἐστιν ὁ μέλλων
1,68; 2,38; 19,11. Act 1,6. H 9,12. λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραήλ· ἀλλά γε καὶ σὺν πᾶσιν
τούτοις τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει ἀφ' οὗ ταῦτα
1–11. 22 ἐγένετο. ἀλλὰ καὶ γυναῖκές τινες□ἐξ ἡμῶν⌝ἐξ-
έστησαν ἡμᾶς,⌜γενόμεναι ὀρθριναὶ ἐπὶ ὀτ μνημεῖον,
23 ⌊καὶ μὴ εὑροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ ἦλθον λέγουσαι
καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἑωρακέναι, οἳ λέγουσιν
12. J 20,3–10. 24 αὐτὸν ζῆν. καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ
τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον οὕτως καθὼς ○καὶ αἱ γυναῖκες
25 εἶπον, αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς
9,45! Mc 16,14. J 20,27. G 3,1. 46!; 9,22! αὐτούς· ὦ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ□τοῦ
πιστεύειν⌝ἐπὶ πᾶσιν οἷς⌜ἐλάλησαν οἱ προφῆται⌝·
J 20,9. 1 P 1,11. 26 ⌊⌜οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν χριστὸν καὶ εἰσελθεῖν
Dt 18,15. 27 εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ; καὶ⌜ἀρξάμενος ἀπὸ Μωϋσέως
Ps 22. Is 53. Act 3,21–28; 8,31–35. καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν⌜διηρμήνευσεν⌝ αὐ-
28 τοῖς⊤ ἐν ○πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ. Καὶ
⌜ἤγγισαν εἰς ○τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, καὶ αὐτὸς
29 προσεποιήσατο⌜πορρώτερον πορεύεσθαι. καὶ παρε-

---

17 ○ $\mathfrak{P}^{75}$ *G* sy^{sc} sa | ⌜κ. εστε *ℵΘpl* lat(sy) : — *D* Or : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *𝔖e* *18* ⌜ω ονομα *ℵDΘpl*; T *19* □ *D* | ⌜Ναζωραιου *ℵDΘpl* *21* ⌜-ικαμεν $\mathfrak{P}^{75}$. : ελπ- *ℵΘ 69 al* | ⌜ην *D* lat *22* □ *D 157.* | ⌜-ναμ- $\mathfrak{P}^{75}$ *B 475.* *24* ○ $\mathfrak{P}^{75}$ *BD* latt sy; H *25* □ *D* | ⌜ελαλησα υμιν (*vl.* -σεν προς υμας) Mcion *26* ⌜οτι *D* Mcion *27* ⌜ην αρξ. απο Μ. και παντ. τ. πρ. ερμηνευειν *D* (itsy); ⊣h^{r}⊢ | ⌜-ευεν *ℵΘpm* (sy); W : (και ℵ*) διερμηνευειν ℵ* *W.* : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *𝔖al* | ⊤τι ην *ℵΘal*; δ | ○ℵ*D* *28* ⌜-ικαν $\mathfrak{P}^{75}$ *B.* | ○ $\mathfrak{P}^{75}$. | ⌜-τερω *ℵℵDΘpl*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *BA pc*

βιάσαντο αὐτὸν λέγοντες· μεῖνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι Act 16,15. Jdc 19,9.
πρὸς ἑσπέραν ⌜ἐστὶν καὶ κέκλικεν⌝ ○ἤδη ἡ ἡμέρα.
καὶ εἰσῆλθεν τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς. | καὶ ἐγένετο 30
ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν □μετ' αὐτῶν ⌝λαβὼν ○τὸν J 21,13.
ἄρτον εὐλόγησεν καὶ κλάσας ⌜ἐπεδίδου αὐτοῖς· 22,19 p.
| ⌜αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοί⌝, καὶ ἐπ- 31 (Gn 3,5.7.)
ἔγνωσαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' 16. 2 Rg 6,17.
αὐτῶν. καὶ εἶπαν πρὸς ἀλλήλους· οὐχὶ ἡ καρδία 32
⌜ἡμῶν ⌜καιομένη ἦν⌝ □ἐν ἡμῖν⌝, ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν Ps 39,4.
152 τῇ ὁδῷ, ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς; Καὶ ἀνα- 33 9.
στάντες ⊤αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὑπέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλήμ,
καὶ εὗρον ἠθροισμένους τοὺς ἕνδεκα καὶ τοὺς Mt 28,16 !
σὺν αὐτοῖς, | ⌜λέγοντας ὅτι ὄντως ἠγέρθη ὁ κύριος 34 1 K 15,4 s.
καὶ ὤφθη Σίμωνι. καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν 35 J 21,15—23.
τῇ ὁδῷ καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ 36—49: Mc 16,14—18.
340,9 ἄρτου. Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων αὐτὸς ἔστη 36 J 20,19—23. 1 K 15,5.
ἐν μέσῳ αὐτῶν⊤. ⌜πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γε- 37 Mt 14,26 !
νόμενοι ἐδόκουν ⌜πνεῦμα θεωρεῖν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· 38
τί τεταραγμένοι ἐστέ, καὶ ○διὰ τί διαλογισμοὶ
ἀναβαίνουσιν ἐν ⌜τῇ καρδίᾳ⌝ ὑμῶν; ἴδετε τὰς χεῖ- 39
ράς μου καὶ τοὺς πόδας ○μου, ὅτι ἐγώ εἰμι αὐτός·
ψηλαφήσατέ ○2με καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα⊤ ⌜σάρκα καὶ Act 17,27. 1 J 1,1.
341,9 ὀστέα οὐκ ἔχει⌝ καθὼς ἐμὲ ⌜θεωρεῖτε ἔχοντα.⊤ | ἔτι δὲ 41 11. Gn 45,26.
ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόν- Ps 126,1. Act 12,14.
των, εἶπεν αὐτοῖς· ἔχετέ τι βρώσιμον ἐνθάδε; | οἱ 42 J 21,5.10.

---

29 ⌜κεκλ. ***D*** itsy^{p} : *ην* sy^{sc} | ○ ***ℵDΘ**pm cl*; S *30* □***De*** sy^{sc}. | ○ ***D*** | ⌜εδ- ***ℵ***. : *προσεδ-* ***D***. *31* ⌜*λαβοντων δε αυτων τον αρτον απ αυτου ηνοιγησαν οι οφθ. αυτων* ***Dce***(Or) *32* ⌜312 ***D*** *et* ⌜*κεκαλυμμενη* ***D***; ⊣h^{r1}⊢ : [? *πεπηρωμενη*] excaecatum *c.*; h^{r2} : optusum *l.*; h^{r3} : exterminatum *e.*; h^{r4} : gravatum sy | □ p^{75}***BDce*** sy^{sc} Or; ***ℵ*** *33* ⊤*λυπουμενοι* ***D ce*** sa^{pt} *34* ⌜*-ντες* ***D*** Or *36* ⊤ (J 20,19.26) *και λεγει αυτοις· ειρηνη υμιν. rell*; [[H]] S : *it.* + *εγω ειμι, μη φοβεισθε* ***G*** (⌜ ***W***, *579*) *pc c f* vg sy^{p} : *txt* ***D*** it. *37* ⌜*θοον-* p^{75}***B*** *1241.*; Wh : *φοβη-* ***ℵW***. | ⌜*φαντασμα* ***D*** Mcion *38* ○ p^{75}***B*** | ⌜*ταις -ιαις* ***ℌℵΘ**pl*; S : *txt* p^{75}***BD*** it *39* ○ p^{75} ***WΘ*** *al* lat; s | ○^{2}***DWΘ*** latsy^{sc}; h^{r} | ⊤*και* ***B***. | ⌜*σαρκας κ. ο. ουκ ε.* p^{75}***ℵ****; Th^{r2} : *ο. ουκ ε.* Mcion Tert; h^{r1} : *οστα ουκ ε. κ. σαρκας* ***D***(Ir). : *txt* ***BℵΘ**pl* | ⌜*βλεπετε* ***D***. | ⊤ (J 20,20) (*40*) *και τουτο ειπων εδειξεν* (*επεδ-* ***ℵΘ**pm*; S) *αυτοις τας χειρας και τους ποδας. rell*; [[H]] S : *txt* ***D*** itsy^{sc} Mcion.

Act 10,41. 43 δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος⊤· καὶ
44 λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν⊤. Εἶπεν δὲ 342,10
J 5,39.46. πρὸς αὐτούς· οὗτοι οἱ λόγοι μου οὓς ἐλάλησα
27. 9,22! πρὸς ὑμᾶς ⌜ἔτι ὢν⌝ σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι
9,45! J 20,9. ⌜πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως καὶ ○τοῖς
J 12,16. 45 προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. τότε διήνοιξεν
46 αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς· καὶ
9,22! Act 17,3! εἶπεν αὐτοῖς ὅτι ⌜οὕτως γέγραπται⌝ παθεῖν τὸν
Hos 6,2. χριστὸν καὶ ἀναστῆναι □ἐκ νεκρῶν⌝ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ,
47 ⌞καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν
Act 2,38; 17,30. ⌜εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν ⌜εἰς πάντα τὰ ἔθνη⌝:,—⌜2 ἀρξά-
48 μενοι ἀπὸ Ἰερουσαλήμ⌝:2. ὑμεῖς⊤ μάρτυρες τούτων.
J 14,16! 49 ⌞⌜καὶ ἰδοὺ ἐγὼ⌝ ⌜ἐξαποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν □τοῦ
Act 1,4. πατρός⌝ μου ἐφ' ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ
πόλει ἕως οὗ ἐνδύσησθε ἐξ ὕψους δύναμιν.
50–53:
Mc 16,19. 50 Ἐξήγαγεν δὲ αὐτοὺς⊤ ἕως πρὸς Βηθανίαν, καὶ
Act 1,4–14. 51 ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ
ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς ⌜διέστη ἀπ'
J 16,22; 14,28. 52 αὐτῶν⊤. καὶ αὐτοὶ⊤ ὑπέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλὴμ
53 μετὰ χαρᾶς μεγάλης, ⌞καὶ ἦσαν διὰ παντὸς ἐν
τῷ ἱερῷ ⌜εὐλογοῦντες τὸν θεόν.⊤

---

42 ⊤και απο μελισσιου κηριον *E*Θal* lat; ┤h^{r1}├ : κ. α. μ. κηριου *𝔎al*sy$^{c.p}$; h^{r2} : *txt* 𝔓^{75} *𝔊De* sy^{s} Cl Or *43* ⊤και (+ λαβων *713* sy^{c}; h^{r2}) τα επιλοιπα εδωκεν αυτοις *K(Θ)al* (*c*) vg sy^{c}; h^{r1} *44* ⌜εν ω ημην *D*. | ⌜απ- *B*.; W | ○ *𝔎DΘpl*; T : *txt* 𝔓^{75} *B*(*ℵL*) *579* *46* ⌜ουτ. εδει *72pc*(sy^{s}); h^{r2} : ουτ. γεγρ. και ουτ. εδει *𝔎WΘpl f q* vg; h^{r1} : *txt* 𝔓^{75} *𝔊D* it | □ *Dpc* *47* ⌜και *C𝔎DΘpl* latt; h : *txt* 𝔓^{75} *Bℵ* | ⌜ως επι *D*. | :· (.W) *et* :2 —. *ff*^{2}; Wh | ⌜2-νον 𝔓^{75} *𝔎pm* it : -νων *D* lat : -νος *ΘΨal* : *txt* *𝔊pc* *48* ⊤εστε *ℵ*(*ʃC*)*𝔎* (*Θ*)*pl*; S : *txt* 𝔓^{75} *BDpc* *49* ⌜καγω *𝔊*(𝔓^{75} *D*) latsy; T : *txt* *B C𝔎Θpl f q* | ⌜αποστ- 𝔓^{75} *ℵ*C𝔎*^{1} *Dpl* | □ *De* *50* ⊤εξω *𝔎 DΘpl* lat : *txt* 𝔓^{75} *𝔊 157pc a e* sy *51* ⌜απεστη *D* | ⊤! και ανεφερετο εις τον ουρανον. 𝔓^{75} *𝔊𝔎Θpl* lat; ⟦H⟧ S : *txt* *ℵ*D* itsy^{s} *52* ⊤! προσκυνησαντες αυτον (— αυτ. *700* vg) 𝔓^{75} *𝔊𝔎Θpl* lat; ⟦H⟧ S : *txt* *D* itsy^{s} *53* ⌜αινουντες *D* it; T ┤h^{r1}├ : αιν. και ευλ. *𝔎Θpl* lat; h^{r2} : *txt* 𝔓^{75} *𝔊* sy^{s} | ⊤αμην. *B𝔎Θpm* lat

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ

1,3 Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς 1
τὸν θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος. οὗτος ἦν ἐν ἀρ- 2
χῇ πρὸς τὸν θεόν. πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, 3
καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο ⌜οὐδὲ ἓν⌝ ⁝ ὃ γέγονεν ⁝2 ἐν 4
αὐτῷ ζωὴ ⌜ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀν-
θρώπων ⁝· καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ 5
2 σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. Ἐγένετο ἄνθρωπος ⁝, 6
2,3 ἀπεσταλμένος παρὰ ⌜θεοῦ, ⌝ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης·
|οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ 7
τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ.
|οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ 8
3,3 τοῦ φωτός. Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν ⁝, ὃ φω- 9
τίζει πάντα ἄνθρωπον ⁝, ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον.
|ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, 10
4,10 καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. ⁝ εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν, 11
καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. ὅσοι ○δὲ ἔλαβον 12
αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέ-
σθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, |⌜οἳ 13
οὐκ⌝ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ
ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ⌜ἀλλ' ἐκ θεοῦ ⌜ἐγεννήθησαν.
5,3 |Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, 14
καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ ⁝, δόξαν ὡς μονο-
γενοῦς παρὰ πατρός, ⌜πλήρης χάριτος καὶ ἀλη-

17,5. 1 J 1,1 s: 2,13. Ap 19,13. 20,28. (Gn 1,1.)
Prv 8,22.
Sap 9,1. Ps 33,6. 1 K 8,6. H 1,2.
Kol 1,16 s. Ap 3,14
5,26; 8,12. 1 J 1,2.
3,19; 12,35. 1 Th 5,4. Is 9,1.
L 1,13—17; 57—80. Mt 3,1. Mc 1,4.
L 3,3. Act 19,4. 31; 5,33.
20; 5,35.
3,19. Mt 4,16. 8,12! 1 J 2,8. 6,14; 11,27!
3—5; 14,17. 1 K 2,8. 5,43. L 19,14!
G 3,26. E 1,5.
20,31. Sap 7,27. Act 4,12. 1 J 5,13.
3,5.6. Jc 1,18.
1 T 3,16. Kol 1,22! Ps Sal 7,6. Ap 21,3. Ez 37,27. 2 P 1,16 s. 1 J 1,1. Is 60,1. L 9,32. 2,11! 3,16! 17!

---

3 ⌜ουδεν P66 ℵ* *Dpc* | ⁝. *et* ⁝2 —. ! P75 *C*(D)GLWΘal* latsy^c sa Cl Ir Or Tert; *ℋ* : *txt EHKpm* sy^p·h Chr *4* ⌜εστιν ℵ*D* itsy^c Cl^pt; T ⊣h^r⊢ : — *W*. | ⁝, W : . T *6* ⁝ —, H | ⌜κυριου *D**. | ⌝ην ℵ**D*W* (ʃ lat) *9* ⁝ *et* ⁝ —, Cl Non; H *11* ⁝ *dist. ℋ* *12* ○ *D e* *13* ⌜ουκ *et* ⌜εγεννηθησαν *D* a* : qui (— Tert) non ... natus est *b* Ir^lat (Tert); h^r : οι ... -ηθη (*sic*) sy^c : ⌜εγενη- P75 *B*AΘal* | ⌜αλλα P66 *W* *14* ⁝ —, T | ⌜πληρη *D*

15 θείας. :Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν 6,1
27.30. Mt 3,11! λέγων⌜· οὗτος ἦν ὃν εἶπον·⌝ ὁ ὀπίσω μου ἐρχό-
μενος ⊤ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου
8,34. Kol 1,19. 16 ἦν·2. ⌜ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες 7,10
R 6,14; 10,4. Ex 34,6. 17 ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· ὅτι ὁ νόμος
Ps 25,10; 40,11; 85,11. διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ ⌜χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ
5,37; 6,46; (14,9). 1 J 4,12! 18 Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακεν 3
1 T 1,17! πώποτε· ⌜μονογενὴς θεὸς⌝ ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον 8,3
3,16! L 16,22. 1J5,20.Mt11,27. τοῦ πατρός, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο⊤.

19–23: Mt 3,1–6. Mc 1,2–6. L 3,3–6. L 3,15.16 p. 7,25.(Mt15,1 p.) 3,28. Act 13,25. 19 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε 9,10
ἀπέστειλαν □πρὸς αὐτὸν⌝ οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσο-
λύμων ἱερεῖς καὶ Λευίτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν·
20 σὺ τίς εἶ;|καὶ ὡμολόγησεν καὶ οὐκ ἠρνήσατο, καὶ
21 ὡμολόγησεν ὅτι ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ὁ χριστός. καὶ
(Mt 11,14; 17,10.) Dt18,15. 6,14; 7,40. Ml 3,23 s. ἠρώτησαν αὐτόν· ⌜τί οὖν; Ἠλίας εἶ σύ;⌝ ○καὶ
λέγει· οὐκ εἰμί. ὁ προφήτης εἶ σύ; καὶ ἀπεκρίθη·
22 οὔ. εἶπαν οὖν αὐτῷ· ⌜τίς εἶ; ἵνα ἀπόκρισιν
(8,13.) δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυ-
Is 40,3. Mt 3,3 p. 23 τοῦ;|ἔφη· ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· εὐθύ- 10,1
νατε τὴν ὁδὸν κυρίου, καθὼς εἶπεν Ἠσαΐας ὁ
9,16. 24 προφήτης. □Καὶ⊤ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρι- 11,10
25 σαίων.⌝ καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν καὶ εἶπαν αὐτῷ· τί
Mt 16,14 p; 21,25. οὖν βαπτίζεις εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ χριστὸς οὐδὲ Ἠλίας
31.33. Mt 3,11 p. 1J 5,6. L 17,21. 26 οὐδὲ ○ὁ προφήτης; ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης 12,1
λέγων· ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσος ὑμῶν ⌜στήκει
15! 3,26. 27 ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε,|○ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος⊤, οὗ
Act 13,25. οὐκ εἰμὶ ○2 ἐγὼ ⌜ἄξιος ἵνα λύσω ⌜αὐτοῦ τὸν ἱμάντα
28 τοῦ ὑποδήματος⌝⊤. Ταῦτα ⌜ἐν ⌜Βηθανίᾳ ἐγένετο⌝ 13,10
10,40. Mt 3,6.13. πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν ○ὁ Ἰωάννης βαπτί-

---

15 :(*et* :2·) H | ⌜ουτ. ην ὁ ειπων *B*C**Or; *ℋ* (*inter* — —) : ουτ. ην ℵ*. *et* ⊤ος ℵ**Wc* *16* ⌜και *ℜΘpl* latsy *17* ⌜χ. δε ℙ66 (δε χ. *W*) it *18* ⌜! ο μ. υιος *ℜΘpl* latt sy^c; T ⊣h^r⊢ : ο μ. θ. ℙ75 ℵ3 *33* Cl; s : (μον. θεου Burney *cj*) : *txt* ℙ66 𝔖 sy^p Ir Or | ⊤ημιν *Wc* sy^c *19* □ ℙ66.75 ℵ*ℜal*; T : *txt* 𝔖*al* (ʃ *Θal*) *21* ⌜◖ 1 2 5 3 4 ℙ75 *C* 33*; hs (ουν συ; h : ουν; συ comm : ουν; [συ] H) : 5 2 1 3 4 *B*.; W : 1 2 3 4 ℵ*L*; T : 1 2 5 4 3 *W* : τις 2 5 3 4 ℙ66 : *txt* *ℜΘpl*; 𝔖 | ○ℵ; T *22* ⌜συ τις ℙ66c.75 *E* 157* *24* □ *vs.* (P. Schmiedel *cj*) | ⊤οι *ℜΘpl* *25* ○ℙ66*vid *Δpc* *26* ⌜εστηκεν ℙ66 *CℜΘpm* *27* ○*Bℵ*pc*; H | ⊤ος εμπροσθεν μου γεγονεν *ℜ*(*Θ*)*pm* | ○2 ℙ5.66*.75 ℵ*Cal*; [H] : *txt* ℙ66c *Bal* (ʃ *ℜΘal*) | ⌜*p*) ικανος ℙ66 *472* | ʃ 2—5 1 ℙ66 | ⊤(Mt 3, 11) εκεινος υμας βαπτισει εν πνευματι αγιω και πυρι *EFGNpc* *28* ʃ 3 1 2 ℙ66 ℵ it | ⌜Βηθαβαρα *ΠΨ 33 al* sy^sc Or; h^r : -αραβα ℵ2 sy^hmg | ○*ℜΘpl*; W

36. Gn 22,13. Is 53,7.4. Jr 11,19. 1P 1,19. 1K 5,7. 1P 2,24. Ap 5,6.9.12. Mt 8,17. 1J 3,5.

4 ζων. Τῇ ἐπαύριον βλέπει⊤τὸν Ἰησοῦν ἐρχό- 29
μενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει· ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ
14,1 θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. οὗτός 30
ἐστιν ⌜ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εἶπον· ὀπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ 15!
ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν.
|κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ 31
Ἰσραήλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν⊤ὕδατι βαπτίζων. 26!
15,1 |Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι τεθέαμαι 32
τὸ πνεῦμα καταβαῖνον ⌜ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, Is 11,2. Mt 3,16 p.
καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, 33 L 3,2.
ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ⊤ ὕδατι, ἐκεῖνός 26!
μοι εἶπεν· ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ πνεῦμα καταβαῖνον
καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν
πνεύματι ἁγίῳ⊤. κἀγὼ ἑώρακα, καὶ μεμαρτύρηκα 34 Mt 3,17 p.
ὅτι οὗτός ἐστιν ⌜ὁ υἱὸς⌝ τοῦ θεοῦ.

5 Τῇ ἐπαύριον ○πάλιν εἱστήκει ○2ὁ Ἰωάννης καὶ 35
16,10 ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο, |καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ 36 29!
περιπατοῦντι λέγει· ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ⊤. ○καὶ 37
ἤκουσαν ⌜οἱ δύο μαθηταὶ αὐτοῦ⌝ λαλοῦντος καὶ 40!
ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. στραφεὶς ○δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ 38 Mt 9,22 p.
θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας⊤ λέγει αὐτοῖς·
⌜τί ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· ῥαββί (ὃ ⌜λέγεται 20,15.
μεθερμηνευόμενον⌝ διδάσκαλε), ποῦ μένεις; | λέγει 39
αὐτοῖς· ἔρχεσθε καὶ ⌜ὄψεσθε. ἦλθαν ○οὖν καὶ
εἶδαν ποῦ μένει, καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέ-
ραν ἐκείνην· ὥρα ἦν ὡς ⌜δεκάτη. □Ἦν Ἀνδρέας 40 Mt 4,18 ss. Mc 13,3.
ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν 37.44;6,8;12,22.
ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων
17,1 αὐτῷ· εὑρίσκει οὗτος ⌜πρῶτον τὸν ἀδελφὸν τὸν 41

---

29 ⊤ *ο Ιωαννης* ***EFal*** lat *30* ⌜ *περι* ***ℜΘpl***; s *31* ⊤ *τω* ***ℜpm***; δ *32* ⌜ *p) ωσει* P66 ***ℜ*** *579 pm* *33* ⊤ *τω* P66 ***ℵ*** *1 pc* | ⊤ *p) και πυρι* ***C**** *34* ⌜! *ο εκλεκτος* ***ℵ****pc e* sy^sc; ⊣h^r1⊢ : electus filius *a*(*b*, *ff*²); h^r2 *35* ○ P75 *pc* | ○2 P75 ***B*** *pc*; H *36* ⊤ (29) *ο αιρων την αμαρτιαν του κοσμου* P66* ***C****(***W***) *pc a ff*² *37* ○ ***ℵ****pc*; T | ⌠1243 P5.66.75 ***C**** ***W**** *33 al*; h : 4123 ***ℜΘpm***; S : *txt* ***Bℵ*** *pc* *38* ○ ***ℵ****EFal*; T | ⊤ *αυτω* P66 ***C****vid *1241* lat | ⌜ (18, 4) *τινα* ***Θ*** *pc e* | ⌜ *λεγ. ερμην-* ***ℵ**** ***ℜΘpm***; T : *ερμηνευεται* ***λ*** it : *txt* P66.75 ***𝔖*** *al* *39* ○ P5 ***ℜD*** *700 pm* | ⌜ *ιδετε* ***ℵAΘ*** Or^pt | ⌜ *εκτη* ***A***. *40—42* □ Alogi *apud* Epiph. *41* ⌜ *-τος* ***ℵ****ℜal*; T : mane (= *πρωι*) *b e* sy^s : *txt* P66.75 ***𝔖Θpm*** lat

1 Sm 2,10. 4,25. Ps 2,2. ἴδιον Σίμωνα καὶ λέγει αὐτῷ· εὑρήκαμεν τὸν
Μεσσίαν (ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον χριστός).
47; 2,25. Mt 16,18. Mc 3,16. 21,15—17. 1 K 1,12 etc. 42 ⌈Τ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ἐμβλέψας αὐτῷ
ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς ⌈Ἰωάννου⌉, σὺ
43 κληθήσῃ Κηφᾶς (ὃ ἑρμηνεύεται Πέτρος).⌉ Τῇ 6
1Rg19,19. 6,5.7. 12,21 s; 14,8 s. ἐπαύριον ἠθέλησεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν⌉, 18,10
καὶ εὑρίσκει Φίλιππον⌉2. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Mt 8,22; 9,9 p. 40! 44 ἀκολούθει μοι. ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά,
Dt 18,15.18. Is 7,14; 53,2. Jr 23,5. Ez 34,23. 5,39.46. 45 ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. εὑρίσκει
Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· ὃν
ἔγραψεν Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται
L 3,23! 21,2. 7,41.52. 11,34 s. εὑρήκαμεν, Ἰησοῦν ⊤ υἱὸν τοῦ Ἰωσὴφ τὸν ἀπὸ
46 Ναζαρέθ. ○καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ· ἐκ Ναζαρὲθ
δύναταί τι ἀγαθὸν εἶναι; λέγει αὐτῷ ○2 ὁ Φίλιππος·
Ps 32,2; 73,1. Gn 25,27; 32,29. 42! Zph 3,13. 21,2. 47 ἔρχου καὶ ἴδε. εἶδεν ⊤ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχό-
μενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· ἴδε ἀλη-
48 θῶς Ἰσραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστιν. λέγει
αὐτῷ Ναθαναήλ· πόθεν με γινώσκεις; ἀπεκρίθη
Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· πρὸ τοῦ σε Φίλιππον
2 Sm 7,14. 6,69; 11,27. Ps 2,7. Mt 16,16! 12,13. 49 φωνῆσαι ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν εἶδόν σε. ἀπεκρίθη
αὐτῷ Ναθαναήλ· ῥαββί, σὺ εἶ ⊤ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ⌉,
50 σὺ ⌈βασιλεὺς εἶ⌉ τοῦ Ἰσραήλ⌉2. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς
2,11! 20,29. 14,12! καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὅτι εἶπόν σοι ○ ὅτι εἶδόν σε ⌈ὑπο-
κάτω τῆς συκῆς⌉, πιστεύεις; ⌈μείζω τούτων ὄψῃ.
Gn 28,12. Mt 3,17; 4,11 p. Act 7,56. 12,28 s. 51 ⌊καὶ λέγει αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ⊤ ὄψεσθε
τὸν οὐρανὸν ἀνεφγότα καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ θεοῦ
ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν
τοῦ ἀνθρώπου.

4,46; 21,2. 1,43.45. 2 Καὶ τῇ ⌈ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ⌉ γάμος ἐγένετο ἐν Κανὰ 1 7
τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ·
2 ⌊ἐκλήθη δὲ ○καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ

---

42 ⊤ ουτος P66c G λ pc | ⌈ Ιωνα 𝔎pl latsy : Ιωαννα Θ : txt P66.75 𝔖 it | ⌉; Ewald **43** ⌉. et ⌉2 —. H **45** ⊤ τον 𝔎Θpl; S : txt P66.75 BℵPc **46** ○ ℵ pc itsy; T | ○2 P66*.75vid ℵ𝔎Θpl; T : txt P66c Bpc **47** ⊤ ο P66.75 ℵ𝔎 Θpl; W : txt BHpc **49** ⌉; et ⌉2; comm | ⊤ αληθως P66* 1241. | ⌈ ει ο β. P66 ℵ𝔎Θpl **50** ○ 𝔎Θpl : δ : txt P66.75 BℵAGpc | ⌈ υπο την συκην P66. | ⌈ μειζονα P66 ℵ pc : -ζων P75 pc **51** ⊤ (Mt 26,64) απ αρτι 𝔎Θpl itsy; s : txt P66.75 𝔖 lat **2,1** ⌈ τρ. ημ. BΘφpc; Wh **2** ○ P66* 579 pc

εἰς τὸν γάμον. καὶ ⌜ὑστερήσαντος οἴνου⌝ λέγει ἡ 3
μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· ⌜οἶνον οὐκ ἔχουσιν⌝. 19,26. (Mt 12,48?)
|°καὶ λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· τί ἐμοὶ καὶ σοί⁝, γύναι⁝²; 4 1 Rg 17,18. Mc 1,24!
οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου⁝³. λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ 5 7,30! Gn 41,55.
τοῖς διακόνοις· ὅ τι ⌜ἂν λέγῃ ὑμῖν, ποιήσατε. ἦσαν 6
δὲ ἐκεῖ λίθιναι ὑδρίαι ἓξ κατὰ τὸν καθαρισμὸν Mc 7,3 s.
τῶν Ἰουδαίων°κείμεναι, χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς
δύο ἢ τρεῖς. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· γεμίσατε 7 Mt 9,15; 26,29
τὰς ὑδρίας ὕδατος. καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω.
|καὶ λέγει αὐτοῖς· ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ 8
ἀρχιτρικλίνῳ. οἱ δὲ ἤνεγκαν. |ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ 9
ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενημένον, καὶ οὐκ
ᾔδει πόθεν ἐστίν, οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ ἠντλη-
κότες τὸ ὕδωρ, φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρί-
κλινος |καὶ λέγει αὐτῷ· πᾶς ἄνθρωπος ˢπρῶτον 10
τὸν καλὸν οἶνον˺ τίθησιν, καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν (L 5,39.)
ᵀτὸν ἐλάσσω· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως
ἄρτι. Ταύτην ⌜ἐποίησεν ἀρχὴν⌝ τῶν σημείων ὁ 11 23; 4,54; 12,37 20,30 s.
Ἰησοῦς ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐφανέρωσεν Is 8,23[9,1]. 1,14.50; 11,40.
τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ.

8 ⁝Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καφαρναοὺμ αὐτὸς 12 3,22! Mt 4,13 p.
19,7 καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶᵀκαὶ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, καὶ °ἐκεῖ ⌜ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας.

2 ⌜Καὶ ἐγγὺς⌝ ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ 13 23; 6,4; 11,55; 12,1.
20,1 21,1 ἀνέβη ˢεἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς˺. καὶ εὗρεν ἐν 14 14–16: Mt 21,12 s. Mc 11,15–17.
τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας ᵀβόας καὶ πρόβατα καὶ
περιστερὰς καὶ τοὺς ⌜κερματιστὰς καθημένους, |καὶ 15 L 19,45 s. (Ml 3,1 ss.)
ποιήσας ᵀφραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν
ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τά τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ

---

3 ⌜οινον ουκ ειχον οτι συνετελεσθη ο οινος του γαμου· ειτα ℵ* itsy^hmg; T ⊣h^r⊢ | ⌜οινος ουκ εστιν ℵ*; T *4* ○ P75 ℵ* 𝔎 *pm*; T : *txt* P66 𝔖 *G Θ al* | ⁝; *et* ⁝², comm | ⁝³; comm *5* ⌜εαν P66.75 *W λ 565 pc* *6* ○ ℵ* *pc a e* : *txt* P66.75 𝔖 (ˢ 𝔎 *Θ pm*, ˢ *69 pc*) *10* ˢ 2—4 1 P75 *892* | ᵀτοτε ℵ³ 𝔎 *Θ pl*; W *11* ⌜πρωτην (ˢ ℵ*) *a. επ.* P66* : *a. επ. 1241* : *επ. την a.* ℵ 𝔎 *W pm* : *txt* P66c.75 𝔖 *Θ al* *12* ⁝ *nov. sect. non inc.* W | ᵀαυτου P66c ℵ 𝔎 *Θ pl*; T : *txt* P66*.75 *B pc* | ○ *W pc* | ⌜-νεν P66c *F G 565 1241 al b* *13* ⌜ε. δε ℵ : κ. ε. δε P66 | ˢ P66.75 *A 1241 pc* *14* ᵀτας P75 *213*. | ⌜κολλυβιστας *W*. (latt) *15* ᵀως P66.75 *L W 33 565 al* latsy^hmg

τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεεν ⌜τὰ κέρματα⌝ καὶ τὰς
16 τραπέζας ⌜ἀνέτρεψεν, ⌞καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς
Zch 14,21. L 2,49. πωλοῦσιν εἶπεν· ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν, ⊤μὴ ποιεῖτε
17 τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου. ἐμνή- 22,10
Ps 69,10. σθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι ⌜γεγραμμένον ἐστίν⌝·
2,2: 4,48!; 6,30; 20,29. Mt 16,1p; 21,23. 18 ⊤ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου ⌜καταφάγεταί με. ἀπεκρί- 23,4
θησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ· τί σημεῖον
Mt 26,61 p; 27,40. Mt 12,6; 16,4.21. 19 δεικνύεις ○ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποιεῖς; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς 24,10
καὶ εἶπεν αὐτοῖς· λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ
20 ○ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. εἶπαν οὖν οἱ
Ἰουδαῖοι· τεσσεράκοντα καὶ ἓξ ἔτεσιν οἰκοδομήθη
ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς
1 K 6,19. 21 αὐτόν; ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώ-
22 ματος αὐτοῦ. ὅτε οὖν ⌜ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνή-
12,16; 14,26. σθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν, καὶ
20,9. ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ⌜ὃν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.
13! 4,45. 7,31! 11. 23 Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα 9
ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα
αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει·
6,15. 24 ⌞αὐτὸς δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν ⌜αὐτὸν αὐτοῖς διὰ
25 τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας, ⌞καὶ ὅτι οὐ χρείαν
1,42.47; 16,30. εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου·
Mt 9,4! αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκεν τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.
7,50; 19,39. 3 ⌞Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος 3 10
2 ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων· οὗτος ἦλθεν
Mt 22,16. πρὸς αὐτὸν νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ῥαββί, οἴ-
δαμεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς
5,36! Act 2,22. γὰρ δύναται ταῦτα τὰ σημεῖα ποιεῖν □ἃ σὺ ποιεῖς
3 ἐὰν μὴ ᾖ ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς
Mt 18,3. L 17,21. 1 J 5,1. 1 P 1,23. Jc 1,17 a. 5; 18,36. καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις
γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν
4 τοῦ θεοῦ. λέγει πρὸς αὐτὸν ○ὁ Νικόδημος· πῶς

---

15 ⌜το κερμα ℵ𝔄Θ *pl*; T | ⌜ανεστρ- $\mathfrak{p}^{75}$ 𝔄*pm*; Th : κατεστρ- ℵΦ*pc* : *txt* $\mathfrak{p}^{66}$ *B*Θ*al* **16** ⊤και $\mathfrak{p}^{66}$ *W*Θ*lφ* 124*l al* **17** ⌟*B*; W | ⊤οτι $\mathfrak{p}^{66.75}$ *W pc* | ⌜κατεφαγε Φ*al* **18** ○ $\mathfrak{p}^{75}$ *L* **19** ○ *B*; [H] **22** ⌜ηνεστη *W*. : ανεστη Chr | ⌜ω ΘΘ*pl*; S **24** ⌜εαυ- $\mathfrak{p}^{66}$ ℵ^{s} ΘΘ*pm*; W : — $\mathfrak{p}^{75}$ 579 : *txt* *B* ℵ 700*al*; (αὐ- T) **3,2** □ λ 28 565 sy^{s} **4** ○ $\mathfrak{p}^{66vid.75}$ *BE**Θ*al*; [H] : *txt* ℵ𝔄*pm*

δύναται ˢἄνθρωπος γεννηθῆναι˺ᵀγέρων ὤν; μὴ δύ-
ναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον
εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι; ˡἀπεκρίθηᵀ Ἰησοῦςᵀ· ἀμὴν 5 Ez 36,25–27.
ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις ⌜γεννηθῇ ἐξ □ὕδατος Mt 19,28. R 6,4.
καὶ˺ πνεύματος, οὐ δύναται ⌜εἰσελθεῖν εἰς˺ τὴν E 5,26. Tt 3,5. 1 P 1,3. 2 P 1,11.
βασιλείαν ⌜τοῦ θεοῦ˺. τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς 6 1,13. Gn 5,3. Ps 51,7.
σαρκὸς σάρξ ἐστινᵀ, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ 1 K 15,50. G 6,8.
πνεύματος πνεῦμά ἐστινᵀ. μὴ θαυμάσῃς ὅτι εἶπόν 7
σοι· δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. τὸ πνεῦμα 8 (8,14.) Mc 4,41. Eccl 11,5. Sir 16,19.
ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, Act 2,2.
ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει· 14,17.
οὕτως ἐστὶν πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκᵀτοῦ πνεύματος.
ˡἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ· πῶς δύναται 9 L 1,34.
ταῦτα γενέσθαι; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· 10
σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ 9,30. R 2,20 s.
γινώσκεις; ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὃ οἴδαμεν 11 32; 5,19; 7,16; 8,26.28; 12,49; 14,24. 1 K 2,14.
λαλοῦμεν καὶ ὃ ἑωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν
μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. εἰ τὰ ἐπίγεια 12 L 22,67! Sap 9,16.
εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἐὰν εἴπω ὑμῖν Prv 30,4. Dt 30,12.
τὰ ἐπουράνια ⌜πιστεύσετε; καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν 13 31; 6,62. E 4,9. R 10,6. Bar 3,29.
εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, Sap 18,16. 4 Esr 4,8.
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπουᵀ. Καὶ καθὼς Μωϋσῆς 14 Nu 21,8 s. 2 K 5,21. G 3,13.
ὕψωσεν τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψω- 8,28; 12,32.34; 18,32.
θῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ˡἵνα πᾶς ὁ 15
πιστεύων ⌜ἐν αὐτῷ˺ᵀ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. ⌜οὕτως 16
γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸνᵀ R 5,8; 8,32. 18; 1,14.18.
τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων ⌜εἰς H 11,17. 1 J 4,9. 5,24!
αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. οὐ 17

---

4 ˢ$\mathfrak{P}^{66}$ *245 pc* | ᵀ*ανωθεν* ***H*** *28* (ˢ*e*) *5* ᵀ*ο* ***B φ*** *al*; [H] | ᵀ*και ειπεν αυτω* (***L***) ***M*** *al* | ⌜*αναγ-* lat Ju; h^{r} | □vg^{harl1028} Ju Or^{pt}.; (Wendt *cj*) | ⌜*ιδειν* ℵ****M*** *pc*; h^{r} | ⌜*των ουρανων* ℵ**pc e m* Ju Or; Th^{r} *6* ᵀ*οτι εκ της σαρκος εγεννηθη 161** itsy^{c}; h^{r} | ᵀ*οτι εκ του πνευματος εστιν 161**; h^{r1} : quia Deus spiritus (+ vivus sy^{s}) est et ex Deo natus est (— et . . . est *e ff*^{2} *m* sy^{s}) *a e ff*^{2} *j m* sy^{sc}; h^{r2} *8* ᵀ*του υδατος και* ℵ itsy^{sc}; ⊣h^{r}⊢ *12* ⌜*-ευετε* $\mathfrak{P}^{75}$ ***N*** *083 579 pc* *13* ᵀ(*cf.* 1, 18) *ο ων εν τω ουρανω* ***ℜΘ*** *pl* latsy$^{(c)p}$; T ⊣h^{r}⊢ : *ο ων εκ του -νου 80 88* sy^{s} : *txt* $\mathfrak{P}^{66.75}$ ***𝔖*** *pc* *15* ⌜*επ αυτω* $\mathfrak{P}^{66}$ ***L*** : *επ αυτον* ***A***. : *εις αυτον* ℵ***ℜΘ*** *pm*; 𝔖 : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ ***B*** *al* | ᵀ*μη αποληται αλλ* ***ℜΘ*** *pm* latsy^{s} *16* ᵀ*αυτου rell*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{66.75}$ ***B*** ℵ* ***W***. *18* ⌜*επ* $\mathfrak{P}^{75}$ ***083***

L 19,10; 9,56. (5,22!)Mc2,17p. 8,15; 12,47. γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν εἰς τὸν κόσμον
ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος
36; 5,24. 18 δι' αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται· ὁ
16! Mc 16,16. ⊤μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν
1,5.9—11; 12,48. (1 J 1,7.) 19 εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ. αὕτη
δέ ἐστιν ἡ κρίσις, ὅτι ○τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν
Job 24,13—17. κόσμον καὶ ἠγάπησαν ⸂οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον⸃ τὸ
7,7. Kol 1,21. σκότος ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ ⸂²αὐτῶν πονηρὰ⸃ τὰ ἔργα.
20 ⁱπᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ
E 5,13. οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ ⸂τὰ
Tob 4,6 Lxx. (1 J 1,6.) 21 ἔργα αὐτοῦ⸃⊤· ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται
πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα ὅτι
ἐν θεῷ ἐστιν εἰργασμένα.

2,12; 4,1—3; 5,1; 6,1.4; 7,1. 11,54 s. Mt 28,37 p. 22 Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ διέτριβεν 11
Mt 4,12 p. 23 μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. ἦν δὲ καὶ⊤Ἰωάννης
βαπτίζων ἐν Αἰνὼν ἐγγὺς τοῦ Σαλίμ, ὅτι ὕδατα 25,3
πολλὰ ἦν ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο ⊤καὶ ἐβαπτίζοντο·
Mt 14,3. 24 ⁱοὔπω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς ○τὴν φυλακὴν⊤Ἰωάν-
25 νης. Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου 26,4
L 7,18. 26 μετὰ ⸂Ἰουδαίου⸃ περὶ καθαρισμοῦ. καὶ ἦλθον πρὸς 4 27,10
τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπαν αὐτῷ· ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ
1,26—34. σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε
12,19. οὗτος βαπτίζει καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.
6,65; 19,11. Mt28,18! 1K4,7. H 5,4. Jc 1,17. Ps Sal 5,5 s. 27 ⁱἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν· οὐ δύναται ἄν-
θρωπος λαμβάνειν⊤⸂οὐδὲν ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον
1,20.23.27. Mc 1,2 p. Mt 11,10. 28 αὐτῷ ⊤ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. αὐτοὶ ὑμεῖς ○μοι μαρτυ-
ρεῖτε ὅτι εἶπον⊤· ⊤οὐκ εἰμὶ ○²ἐγὼ ὁ χριστός, ἀλλ' 28,1
Mt 22,2! 2 K 11,2. Ap 22,17. 8,56. Mc 2,19 p. 15,11; 17,18. 29 ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου. ὁ
ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ 29,10
νυμφίου, ὁ ἑστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾷ

---

18 ⊤δε $\mathfrak{P}^{66.75}$ *CRWpl* *19* ○ $\mathfrak{P}^{66*}$ *472* | ⸂ 3 1 2 $\mathfrak{P}^{66}$ λ *565pc* | ⸂²R *al* *20* ⸂ 3 1 2 $\mathfrak{P}^{75}$ *A 1 al* | ⊤οτι πονηρα εστιν $\mathfrak{P}^{66}$ *LΘ 33 al* *23* ⊤ο $\mathfrak{P}^{66}$ *BWΘpc*; [H] | ⊤προς αυτον *Θe* *24* ○ *E*Θ*λ*al* | ⊤ο $\mathfrak{P}^{66.75}$ *RWΘpl*; S : *txt B*ℵ**pc* *25* ⸂-αιων $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ**GΘ*λφ *al* lattsy^{c}; h : (*Ιησου* Bentley *cj* : *του Ιησου* Baldensperger *cj* : *των Ιησου* Osc. Holtzmann *cj*) *27* ⊤αφ εαυτου *LΘ 33 al* | ⸂ουδε εν $\mathfrak{P}^{66.75}$ *B* *472*. | ⊤ανωθεν φ(⸂*Θ*) *28* ○ $\mathfrak{P}^{75}$ ℵR *28 1424 al* | ⊤εγω *B*; [H] | ⊤οτι $\mathfrak{P}^{66.75}$ *700pc* | ○²*DWa* sy^{c} Non Cyp

χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν, 30 ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι. Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος 31 ἐπάνω πάντων ἐστίν· ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστιν καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ. ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος □ἐπάνω πάντων ἐστίν ⟩· ὃ ἑώρακεν καὶ 32 ἤκουσεν, ○τοῦτο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει. ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν 33 ⊤ἐσφράγισεν ὅτι ὁ θεὸς ἀληθής ἐστιν. ὃν γὰρ 34 ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ λαλεῖ· 3,30,3 οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν ⊤□τὸ πνεῦμα ⟩. ὁ πατὴρ 35 ἀγαπᾷ τὸν υἱόν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ 3,31,10 αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· 36 ὁ ○δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ οὐκ ὄψεται ζωήν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ⌜μένει ἐπ' αὐτόν.⊤

L 1.44.
2 Sm 3,1.
13! 8,23. Mt 3,11!
11! 1,11 s.
(1 J 5,10.)
1,33 s. 11! 1,16.
5,20; 10,17; 13,3; 15,9 16,27; 17,2.23 ss. Mt 28,18!
1 J 5,12. 18! L 3,7. R 2,8. E 2,3.

12 ⌜Ὡς οὖν ἔγνω ὁ ⌜κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρι- 4 σαῖοι ὅτι ○Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ○2 ἢ Ἰωάννης ⟩, | — καίτοι γε Ἰησοῦς αὐτὸς 2 4,2,2 οὐκ ἐβάπτιζεν ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, — ἀφῆκεν 3 τὴν Ἰουδαίαν ⊤καὶ ἀπῆλθεν ○πάλιν εἰς τὴν Γαλι- 4,3,3 λαίαν. Ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σα- 4 5 μαρείας. ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας 5 λεγομένην ⌜Σύχαρ, πλησίον τοῦ χωρίου ⌜ὃ ἔδωκεν Ἰακὼβ [τῷ] Ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ 6 τοῦ Ἰακώβ. ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακὼς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκαθέζετο ○οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὥρα ἦν ὡς ἕκτη. ἔρχεται ⊤γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας 7 ἀντλῆσαι ὕδωρ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· δός μοι πεῖν. οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς 8 τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσιν. λέγει ○οὖν αὐτῷ 9

3,22!
1 K 1,17.
L 9,52.
Gn 48,22. Jos 24,32.
Mc 4,38.
13,25.
19,28.
31; 6,5. Mc 6,37 p.

---

31 □ p75 ℵ* *D* λ *pc* itsy^{c}; Th *32* ○ℵ *D* λ *al* itsy; Th *33* ⊤*ουτος* p66c. *34* ⊤ *ο θεος* 𝔎 *D Θ pm* lat(sy) | □ *B** sy^{s} *36* ○ℵ* it; T | ⌜(*μενει* *Mal b e* sy^{p} lr^{lat}) | ⊤ *και μετα ταυτα παρεδοθη ο Ιωαννης 2145 e* sy^{hmg} *4,1* ⌜H^{db} | ⌜! *Ιησους* ℵ *D Θ al* latsy^{cp} bo; T | ○ *Λ 262 pc* sy | ○^{2} *B** *A G 262 al*; [H] *3* ⊤ *γην D Θ pm* it | ○ *B** 𝔎 *al*; W *5* ⌜*Σιχ- 69* vg : *Συχεμ* sy^{s}. | ⌜ *ου* p66 *C D W Θ pm* | [+ p66.75 *B* ℵ.; W : — *rell*; T *6* ○ λ *565 pc* it sy *7* ⊤ *τις* ℵ *pc* *9* ○ℵ* *565 al* sy; T

L 9,52! ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρῖτις· ˢπῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν˺ παρ'
ἐμοῦ πεῖν αἰτεῖς γυναικὸς Σαμαρίτιδος οὔσης;
10 [οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρίταις.] ˡἀπ-
H 6,4. εκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· εἰ ᾔδεις τὴν δωρεὰν
7,38 s. Act10,45; 11,17. τοῦ θεοῦ, καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων σοι· δός μοι
πεῖν, σὺ ἂν ᾔτησας αὐτὸν καὶ ἔδωκεν ἄν σοι
11 ὕδωρ ζῶν. λέγει αὐτῷ˥· κύριε, ⌜οὔτε ἄντλημα
ἔχεις καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶν βαθύ· πόθεν ᴼοὖν ἔχεις
8,53. 12 τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς
Mt 12,41.42 p. ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ⌜ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς
ἐξ αὐτοῦ ἔπιεν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμ-
13 ματα αὐτοῦ; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ·
6,58. Jr 2,13. πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν·
6,27.35! 48.53; 7,37—39. 14 ˡ⌜ὃς δ' ἂν πίῃ⌝ ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ,
οὐ μὴ ⌜διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ
Ps 36,10. Is 58,11. ˥δώσω αὐτῷ γενήσεται ˢἐν αὐτῷ πηγὴ˺ ὕδατος ἁλλο-
6,34. 15 μένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ
γυνή· κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ
16 μηδὲ ⌜διέρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. λέγει αὐτῇ˥·
ὕπαγε φώνησον ˢτὸν ἄνδρα σου˺ καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε.
17 ˡἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν˥· ˢοὐκ ἔχω ἄνδρα˺.
λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· καλῶς εἶπες ὅτι ἄνδρα οὐκ
Tob 3,8. 18 ⌜ἔχω· ˡπέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις
19 οὐκ ἔστιν σου ἀνήρ· τοῦτο ἀληθὲς εἴρηκας. λέγει
1 K 14,24 s. 9,17. L 7,39. αὐτῷ ἡ γυνή· ᴼκύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ ᴼ²σύ.
Dt 12,5. Ps 122. 20 ˡοἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν·
καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν □ὁ
21 τόπος⌝ ὅπου προσκυνεῖν δεῖ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
Act 6,14. ⌜πίστευέ μοι, γύναι, ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν
Mc 14,58. τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνή-
2Rg 17,29—41. 22 σετε τῷ πατρί. ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε,

---

9 ˢ2341 *D* itsy^sc | [+*rell*; W : — ℵ**Dabdej*; T *11* ˥η γυνη *rell*; Th : εκεινη ℵ*. : *txt* ᵖ75 *B* sy^s. | ⌜ουδε *D*. | ᴼℵ*Dpc* itsy; T *12* ⌜δεδ- ᵖ66.75 *C 69pc* *14* ⌜ο δε πινων ℵ**D* | ⌜-ση ᵖ66 𝔎*Wpm* | ˥εγω ℵ*Dal* lat; T | ˢ ᵖ66. *15* ⌜-χομαι ᵖ75 *B*; h^a : ερχωμαι *CDpm* : ερχομαι *EFΘpm*; S : *txt* ᵖ66 ℵ* *16* ˥ο (— ℵ**Θ*) Ιησους (ℵ**Θ*)𝔎*Dpl*; S : *txt* ᵖ66.75 *BC*pc* | ˢ312 *B 69pc*; H *17* ˥αυτω ᵖ66.75 *BCal* itsy; [H] | ˢ312 ℵ*C*Dpc*; T | ⌜εχεις ℵ*D* it *19* ᴼℵ* *245*. | ᴼ² *D* it *20* □ ℵ *348*. *21* ⌜-ευσον 𝔎*Θal*; 𝔖

ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν· ἀλλὰ ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν 23 ἐστιν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσιν τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· □καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν⟩· πνεῦμα ὁ θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας⊤ 24 ἐν πνεύματι ⌜καὶ ἀληθείᾳ⟩⌟ δεῖ προσκυνεῖν⟩. λέγει 25 αὐτῷ ἡ γυνή· ⌜οἶδα ὅτι ⌜Μεσσίας ἔρχεται, ὁ λεγόμενος χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν ⌜2ἅπαντα. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἐγώ εἰμι, ὁ 26 λαλῶν σοι. Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθαν οἱ μαθηταὶ 27 αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμαζον ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπεν· τί ζητεῖς· ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ 28 ἀπῆλθεν⊤ εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις· ⌊δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέν μοι πάντα ⌜ἃ 29 ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός;⌊ ἐξῆλθον 30
13 ⊤ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. Ἐν 31 ⊤τῷ μεταξὺ ἠρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες· ῥαββί, φάγε. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ βρῶσιν 32 ἔχω φαγεῖν ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. ἔλεγον οὖν ⌜οἱ 33 μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους⟩· μή τις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν;⌊ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐμὸν βρῶμά ἐστιν 34 ἵνα ⌜ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με· καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι 35 ○ἔτι ⌜τετράμηνός ἐστιν καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται;□ἰδοὺ λέγω ὑμῖν⟩, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαί εἰσιν πρὸς θερισμόν·. ἤδη·2⌊ ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ 36 συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα⊤ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ○ὁ θερίζων. ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος 37

Is 2,3. R 11,18.
5,25.
E 2,18. 1 J 5,6.
R 12,1. 2 K 3,17!
1,41!
9,37; 10,25.
(21,12.)
39.
8.
(Mt 11,19.)
Mt 16,7 p.
Mt 4,4.
5,36; 17,4. 19,30.
Mt 9,37; 24,32 p. L10,2. Act 8,25. Ap 14,15.
Is 9,2.

---

23 □ λ *pc* *24* ⊤ αυτον p66.75 ℌℜΘ *pl*; H : *txt* ℵ*D* | ⌜ αληθειας ℵ*. | ⌟ℵ*D*; T *25* ⌜οιδαμεν p66c.75 *GL*Φ *33 al* sy^{hmg} | ⌜Μεσιας ℜ *33 al* | ⌜2 παντα ℜDΘ *pl*; § : *txt* p66 *B*ℵ*C** *pc* *27* :; ἢ *Ti* H *28* ⊤ τρεχουσα Θ *29* ⌜οσα p66.75 ℜ*DW*Θ *pl* *30* ⊤ ουν p66 ℵλΦ *pm* *31* ⊤ δε p75 ℜ*A pm* *33* ⌜εν εαυτοις οι μ. *D*. *34* ⌜ποιησω p66.75 ℌ*D*Θ *pm* Cl; H : *txt* ℵℜ *al* | :, comm *35* ○ p75 *DL*Φ *pm* sy^{c} | ⌜-νον *H pc* | □ λ *565 pc* Or | :— . *et* :2. p75 ℜ *al* Or; W : *txt* *C** *Dal* itsy^{sc} *36* ⊤ και ℵℜ*D*Θ *pm* lr; T | ○ p66 Θ

Mch 6,15. 1 K 3,6. ἐστὶν ⸢ἀληθινὸς ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ
38 ἄλλος ὁ θερίζων. ἐγὼ ⸢ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν
°δ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασιν,
καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε.
29. 39 ¹Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν □εἰς
αὐτὸν ⸣ τῶν Σαμαριτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς
40 μαρτυρούσης ὅτι εἶπέν μοι πάντα ⸢ἃ ἐποίησα. ὡς
L 9,52 ! Mt 8,34. οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρῖται, ἠρώτων
Act 10,48; 18,20. αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο
Act 8,8. 41 ἡμέρας. καὶ πολλῷ ⸢πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν
42 λόγον αὐτοῦ, ¹τῇ ⸢τε γυναικὶ ἔλεγον °ὅτι οὐκέτι διὰ
1 J 4,14. τὴν ⸢σὴν λαλιὰν ⸣ πιστεύομεν· ⸢αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν,
καὶ οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν °²ἀληθῶς ὁ σωτὴρ
τοῦ κόσμου ⸢.

Mt 4,12 p. 43 Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν ⸢εἰς 34,7
Mt 13,57 p. 44 τὴν Γαλιλαίαν. αὐτὸς γὰρ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν 35,1
ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει.
45 ¹⸢ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ⸢ἐδέξαντο αὐτὸν 36,10
οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακότες ⸢²ὅσα ἐποίησεν ἐν
2,23 ! Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ· καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς
2,1 ! 9. 46 τὴν ἑορτήν. Ἦλθεν οὖν πάλιν εἰς τὴν Κανὰ τῆς 6 (14)
46–53: Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησεν τὸ ὕδωρ οἶνον. * ⸢καὶ ἦν ⸣ 37,8
Mt 8,5–13. L 7,1–10. τις ⸢βασιλικὸς οὗ ὁ υἱὸς ἠσθένει ἐν Καφαρναούμ·
L 8,3. 47 ¹οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἥκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας
εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ⸢ἀπῆλθεν □πρὸς αὐτὸν ⸣ καὶ
ἠρώτα ἵνα καταβῇ καὶ ἰάσηται αὐτοῦ τὸν υἱόν·
Sap 8,8. 48 ἤμελλεν γὰρ ἀποθνήσκειν. εἶπεν °οὖν ὁ Ἰησοῦς
2,18 ! 1 K 1,22 ! (Ap 13,13 !) πρὸς αὐτόν· ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ
Act 5,12 ! 49 μὴ πιστεύσητε. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ ⸢βασιλικός·

---

37 ⸢ο p^{66} ℵ ℜ *A D Θ pm* **38** ⸢-σταλκα ℵ *D*. ; T | ° *D* L W e* Ir **39** □ ℵ* *482 a e* Or^{pt}. | ⸢οσα p^{66} ℜ *D Θ pl* **41** ⸢πλειον p^{75}. **42** ⸢δε p^{66} *D E pc* it | ° *B pc* Ir Or ; [H] | ⸢λαλιαν σου p^{75} *B* Or. ; h : σην μαρτυριαν ℵ* *D b l r*. | ⸣ αυτου *D a*. | °² *W Π pc r* | ⸢ο χριστος ℜ *D Θ pl* it **43** ⸢και απηλθεν ℜ *Θ 33 pm* : κ. ηλθεν *L pc* **45** ⸢ως ℵ* *D* ; T | ⸣ εξεδ- *D* lat. | ⸢² *a* ℵ* ℜ *D al* ; T **46** ⸢ *Hν* δε ℵ *D al* ; Th | ⸢-ισχος *D a* ; ⊣h^{r}⊢ **47** ⸢ηλθεν ℵ* *C L ψ 565 pc* $itsy^{c}$; S | □ p^{75}. **48** ° p^{66*} | : ; h **49** ⸢-ισχος *D 182*^{lect} ; ⊣h^{r}⊢

κύριε, κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν ⌜τὸ παιδίον⌝ μου.
|λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πορεύου, ὁ υἱός σου ζῇ. 50 1 Rg 17,23.
ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ⌜ὃν εἶπεν ○αὐτῷ
ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύετο. ἤδη δὲ αὐτοῦ κατα- 51
βαίνοντος οἱ δοῦλοι ⊤ὑπήντησαν αὐτῷ⊤ ○λέγοντες Mc 7,30.
ὅτι ὁ ⌜παῖς ⌝αὐτοῦ ζῇ. ἐπύθετο οὖν τὴν ὥραν 52
⌜παρ' αὐτῶν⌝ ἐν ᾗ κομψότερον ἔσχεν· εἶπαν ○οὖν
αὐτῷ ὅτι ἐχθὲς ὥραν ⌜ἑβδόμην ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ Mt 8,15 p. Act 28,8.
πυρετός. ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ⊤ ὅτι⊤ ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ 53
ἐν ᾗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὁ υἱός σου ζῇ· καὶ L 19,9. Act 16,15.31.
ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη. Τοῦτο 54 2,11!
[δὲ] πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς
ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

15 Μετὰ ταῦτα ἦν⊤ ἑορτὴ τῶν ⌜Ἰουδαίων⊤, καὶ ἀνέβη 5 3,22!
38,1 ⊤2 Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. ἔστιν δὲ ἐν τοῖς Ἱερο- 2
σολύμοις ⌜ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρα⌝:, ⌜ἡ ἐπι- 9,7. Neh 3,1.32. 12,39.
λεγομένη⌝ Ἑβραϊστὶ ⌜Βηθζαθά, πέντε στοὰς ἔχουσα.
|ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος τῶν ἀσθενούντων, 3
7 τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν⊤. ⊤ἦν δέ ○τις ⌜ἄνθρωπος ἐκεῖ⌝ 5
⌜τριάκοντα ○2 καὶ ὀκτὼ ἔτη⌝ ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ
αὐτοῦ· τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ 6
γνοὺς ὅτι πολὺν ⌜ἤδη χρόνον ἔχει⌝, λέγει αὐτῷ· L 8,29!
θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι; ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· 7

---

49 ⌜*τον παιδα* ℵ it : *τον υιον* ***Aφ*** vg *50* ⌜*ω* P66 ***ℜDpl***; S | ○ P75 ***K pc*** *51* ⊤ *αυτου* P66.75 ***BCℜΘpl***; H | ⊤ *και ηγγειλαν* ***ℵD*** lat; T : *κ. απηγγ-* P66 ***CℜΘal*** : *κ. ανηγγ-* ***λ*** *33 al* | ○ ***ℵD***; T | ⌜*υιος* P66c ***D*** *33 pm* lattsy; s | ⌜*σου* P66c ***ℜDΘpl*** itsy; s *52* ⌜*εκεινην* P75 ***B*** | ○ P66 *2145* | ⌜ tertia *c.* : nona sy^c. *53* ⊤ *αυτου* P66 ***Cφ*** *1241 pc* | ⊤ *εν* P66 ***ℜDΘpm*** *54* [+ P66.75 ***BC*Gal***; W : — ***ℵℜDΘpm***; T *5,1* ⊤ *η* ***ℵCℜλpm***; Th^r | ⌜*αζυμων* ***Λ***. | ⊤ *η σκηνοπηγια 131.* | ⊤2 *ο* ***ℵCℜΘpm***; s *2* ⌜*κολυμβηθρα l* sy^cp lr^lat; h^r2v : *πρ-κὴ κ-θρα* ℵ**pc e* vg^cl; h^r1 : *εν τη πρ-κῇ κ-θρα* ***DGLΘ a r*** : *txt* P66.75 ***BCℜpm***; (... *κ-θρᾳ et* : —, W) | ⌜*η λεγ-* ***D*** *33 al* : *το λεγομενον* ℵ*.; T | ⌜*Βηθεσδα* ***CℜΘpm f q*** sy; W : (1,44) *Βηθσαϊδα* (P66).75 ***Bpc c*** vg Tert; h : *Βελζεθα* ***D***(*a*) *3* ⊤ (, *παραλυτικων* ***D a b j l r***; h^r1e), *εκδεχομενων την του υδατος κινησιν* ***ℜ***(***D***)***Θpl*** latsy^p Chr; h^r2 : *txt* P66.75 ***ℌA*q*** sy^c | ⊤(*4*) *αγγελος δε* (*γαρ* ***ℜΘpl***; h^r2) *Κυριου κατα καιρον* (— *κ. κ.* ***a b ff***²; h^r3v) *κατεβαινεν* (*ελουετο* ***AΨpc***; h^r2) *εν τη κολυμβηθρα και εταρασσετο* (-*σσε* ***ℜΘal***; h^r2) *το υδωρ· ο ουν πρωτος εμβας μετα την ταραχην του υδατος* (— *μ. τ. τ. τ. υ.* ***a b ff***²; h^r3v) *υγιης εγινετο οιωδηποτουν* (*ωδηποτε* (***L***)***ℜΘal***; h^r2) *κατειχετο νοσηματι.* ***LℜAΘpl*** it vg^cl sy^p Tert; h^r1 : *txt* P66 ***ℌ D f l q*** vg^codd sy^c *5* ○ ***Dpc*** it | ⌜ 2 1 P66 *1241 pc* : 1 ℵ | ⌜*ετη λη'* P66* | ○2 (P66.75) ***BΘal***; [H] *6* ⌜ 3 2 P66*ℵ : 1 3 2 P66c. : 2 1 3 P75 *565 pc*

κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ
ὕδωρ βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ
8 ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει⊤. λέγει
Mt 9,6 p. Act 3,7 s ! αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἔγειρε ἆρον τὸν κράβατόν σου
9 καὶ περιπάτει. ⌜καὶ εὐθέως⌝ ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄν-
θρωπος, καὶ ἦρεν τὸν κράβατον αὐτοῦ καὶ πε-
9,14. ριεπάτει. Ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.
Jr 17,21. Mt 12,1–8 p. 10 ⌞⌜ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ· σάββα-
τόν ἐστιν, καὶ οὐκ ἔξεστίν σοι ἆραι τὸν κράβατον⊤.
11 ⌞⌜ὃς δὲ⌝ ἀπεκρίθη αὐτοῖς· ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός 39,10
μοι εἶπεν· ἆρον τὸν κράβατόν σου καὶ περιπάτει.
L 5,21 ! 12 ⌞□ἠρώτησαν⊤αὐτόν· τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπών
13 σοι· ἆρον καὶ περιπάτει⌝; ⌞ ὁ δὲ ⌜ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει
Mc 9,25. τίς ἐστιν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς ⌜ἐξένευσεν ὄχλου ὄντος ἐν
14 τῷ τόπῳ. μετὰ ταῦτα εὑρίσκει αὐτὸν ○ὁ Ἰησοῦς
Act 3,8. ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἴδε ὑγιὴς γέγονας·
8,11. Mt 12,45 p. μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρόν σοί τι γένηται.
15 ⌞ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ⌜εἶπεν τοῖς Ἰουδαίοις
Mt 12,14. 16 ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ. καὶ διὰ
18 ! τοῦτο ἐδίωκον ⌜οἱ Ἰουδαῖοι τὸν Ἰησοῦν⌝⊤, ὅτι ταῦτα
17 ⌜ἐποίει ἐν σαββάτῳ. ὁ δὲ ⊤ἀπεκρίνατο αὐτοῖς· ὁ
9,4 ! πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, κἀγὼ ἐργάζομαι·
16; 7,1.19.25.30; 10, 33.36; 19,7. 18 ⌞διὰ τοῦτο○οὖν○2μᾶλλον ⌜ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι⌝
ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυεν τὸ σάββατον, ἀλλὰ
Sap 2,16. καὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγεν τὸν θεόν, ἴσον ἑαυτὸν
19 ποιῶν τῷ θεῷ. Ἀπεκρίνατο οὖν □ὁ Ἰησοῦς⌝ καὶ
ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται
30; 3,11 !; (15,4 !) ὁ υἱὸς⊤ποιεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ ⌜οὐδέν, ⌜ἂν μή τι βλέπῃ
τὸν πατέρα ποιοῦντα· ἃ γὰρ ⌜2ἂν ἐκεῖνος ποιῇ,
3,35 ! 20 ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ⌜ὁμοίως ποιεῖ⌝. ὁ γὰρ πατὴρ
φιλεῖ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς

---

7 ⊤και λαμβανει την ιασιν *64.* : εγω δε ασθενων πορευομαι *69.* *9* ⌜και **D** **W**; T: — ℵ* *10* ⊤σου $\mathfrak{p}^{66.75}$ ℵ **D** **W** **Θ** *pm* *11* ⌜ο δε $\mathfrak{p}^{66}$ **Ϩ** **G** **Θ** *pm*; S: — **ℜ** **D** *al*; T: *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ **B** **A**. *12* □ **W** **Γ** **Λ*** *pc b* sy^s | ⊤ουν **C** **ℜ** **Θ** *pl* lat; s *13* ⌜ασθενων **D** *b l*; T | ⌜ενευσεν ℵ* **D*** . *14* ○ **B**.; [H] *15* ⌜ανηγγειλεν $\mathfrak{p}^{66.75}$ **B** **ℜ** **Θ** *al*; Wh: απηγγ- **D** **Φ** *33 al* *16* ⌡ **ℜ** **Θ** *pm*; s | ⊤και εζητουν αυτον αποκτειναι **ℜ** **Θ** *pm* *e f q* | ⌜εποιησεν $\mathfrak{p}^{75}$ *579* *17* ⊤ *Ιησους* $\mathfrak{p}^{66}$ **ℜ** **D** **Θ** *pl*; S: *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ **B** ℵ *pc* *18* ○ ℵ **D** *pc* it; T | ○2 **U** *f* sy^{sc} | ⌡ 3 4 1 2 $\mathfrak{p}^{66}$ **D** Tert Hil *19* □ $\mathfrak{p}^{75}$ **R**; [H] | ⊤του ανθρωπου **D** **Φ** | ⌜ουδε εν $\mathfrak{p}^{66}$ *1 565 pc* | ⌜εαν $\mathfrak{p}^{66.75}$ **ℜ** **A** **D** **W** **Θ** *pl* | ⌜2εαν $\mathfrak{p}^{66}$ *1071* | ⌡ ℵ **D** it; T

ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα 14,12!
ὑμεῖς ⌜θαυμάζητε. ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἐγείρει 21
τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτως καὶ ὁ υἱὸς οὓς 27. Dn7,10. 13s. Henoch 69,27.
θέλει ζωοποιεῖ. οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ κρίνει οὐδένα, 22 (3,17!)
ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκεν τῷ υἱῷ, ¹ἵνα 23 Act 10,42!
πάντες τιμῶσι τὸν υἱὸν καθὼς τιμῶσι τὸν πατέρα. Ph 2,10 s. 15,28. 1 J 2,23.
40,1 *ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα τὸν L 10,16!
41,10 πέμψαντα αὐτόν. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ 24 3,16; 6,40.47; 8,51; 11,25 s.
τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί 1 J 3,14.
με ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται 3,18.
ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν. R 8,1.
¹ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα □καὶ νῦν 25 4,23. Mt 8,22.
ἐστιν› ὅτε οἱ νεκροὶ ⌜ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς τοῦ L 15,24. R 6,13. E 2,5 s; 5,14.
υἱοῦ τοῦ ⌜θεοῦ καὶ ᵒοἱ ἀκούσαντες ζήσουσιν. ὥσπερ 26 1,1—4.
γὰρ ὁ πατὴρ ᵀἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ⌟καὶ τῷ 6,53.57.
υἱῷ ἔδωκεν⌝ ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ·. καὶ ἐξουσίαν 27 Dn 7,10.14. 22. (1 K 6,2.)
ἔδωκεν αὐτῷ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ᵒἀνθρώπου
ἐστίν. μὴ θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν 28 L 14,14!
ᾗ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ⌜ἀκούσουσιν τῆς Ap 20,13. 1 Th 4,16.
φωνῆς αὐτοῦ ¹καὶ ⌜ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιή- 29 Dn 12,2. Mt 16,27! 25,46.
σαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, ⌜οἱ ᵀᵒτὰ φαῦλα πρά-
ξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. Οὐ δύναμαι ἐγὼ 30 19! 4,34.
ποιεῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ ⌜οὐδέν· καθὼς ἀκούω κρίνω,
42,1 καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν, * ὅτι οὐ ζητῶ τὸ 6,38.
θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός
48,10 με ᵀ. Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ μαρ- 31 (8,14.)
τυρία μου οὐκ ἔστιν ἀληθής· ἄλλος ἐστὶν ὁ μαρ- 32 36 s; 8,18. 1 J 5,9.
τυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ ⌜οἶδα ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ
μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. ὑμεῖς ἀπεστάλ- 33
κατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκεν τῇ ἀληθείᾳ· 1,7.19—34; 18,37.
¹ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ⌜ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμ- 34 11,42!

---

20 ⌜-ζετε ℵ*L*pc*c*; Th^{a} : -σητε $\mathfrak{p}^{75}$. **25** □ ℵ* *a b* Tert | ⌜-σωσι $\mathfrak{p}^{66}$ 𝔊 *565 al*; S : -σονται 𝔎 *D* Θ*pm* : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ *B*pc | ⌟ανθρωπου *K S 28al* | ᵒ $\mathfrak{p}^{66}$ ℵ* sy^{c} **26** ᵀ(6,57) ο ζων *D*. | ⌟ 4 1—3 𝔎 *D* Θ*pm*; s : *txt* $\mathfrak{p}^{66.75}$ *B L al* | ⁝, W **27** ᵒ (Wendt *cj*) **28** ⌜-σωσι $\mathfrak{p}^{66}$ 𝔊*al*; S : -σονται 𝔎 *D* (Θ)*pm* : *txt* *B* **29** ⌜εξελευσ- *D W*pc *e* Ir | ⌟και οι $\mathfrak{p}^{66*}$ *W* | ᵀ δε 𝔊 𝔎 *D* Θ*pl*; h : *txt* $\mathfrak{p}^{66.75}$ *B a e ff*^{2} | ᵒ *D*. **30** ⌜ουδε εν $\mathfrak{p}^{66}$ *G*pc | ᵀ πατρος 𝔎 Θ*al* **32** ⌜οιδατε ℵ* *D a e q* sy^{c}; T **34** ⌜-πων *D*pc : (33) *Ιωαννου 485*.

1,8. Ps 131,16.17. (L 1,17.) Mt 11,16 s.

35 βάνω, ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. ἐκεῖνος
ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων, ὑμεῖς δὲ
ἠθελήσατε ἀγαλλιαθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ

32. 1 J 5,9. 1,33. 3,2; 9,16.33; 10,25.38; 14,11. 4,34! Mt 9,6 p. 2 K 3,2 s.

36 αὐτοῦ. Ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν ⌜μείζω τοῦ
Ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα ἃ δέδωκέν μοι ὁ πατὴρ ἵνα
τελειώσω αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ποιῶ μαρτυρεῖ
37 περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ με ἀπέσταλκεν. καὶ ὁ
πέμψας με πατήρ, ⌜ἐκεῖνος μεμαρτύρηκεν περὶ

12,28! Mt 3,17. 1,18! Dt 4,12. (8,31!) (Kol 3,16.)

ἐμοῦ. * οὔτε φωνὴν αὐτοῦ πώποτε ἀκηκόατε οὔτε 44,8
38 εἶδος αὐτοῦ ἑωράκατε, ⌞καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ 45,10
ἔχετε ἐν ὑμῖν μένοντα, ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος,

1,45. L 18,31; 24,27.44. 2 T 3,15—17. 1 P 1,11. Ap 19,10. Mt 23,37.

39 τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς,
⌜ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν·
40 καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ ⌝⊤· ⌞καὶ

1 Th 2,6.

41 οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρός με ἵνα ζωὴν ἔχητε. Δόξαν

15,24. L11,42. 2Th3,5. 1 J 2,15.

42 παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω, ἀλλὰ ἔγνωκα ὑμᾶς
ὅτι ⌜τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε⌝ ἐν ἑαυτοῖς.
43 ⌞ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, καὶ

1,11. 7,18! Mt 24,5 p.

οὐ λαμβάνετέ με· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι
44 τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήμψεσθε. πῶς δύνασθε ὑμεῖς

Mt 23,5—7 p. 12,39.43. R2,29. 1 K 4,5.

πιστεῦσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ
τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου ○θεοῦ οὐ ζητεῖτε;
45 ⌞μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ ⌜κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν

Dt 31,26. 7,19.

πατέρα⌝⊤· ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν Μωϋσῆς, εἰς ὃν

Gn 3,15; 49,10. Dt 18,15. 1,45. L 24,44.

46 ὑμεῖς ἠλπίκατε. εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσεῖ, ἐπι-
στεύετε ἂν ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν.

7,19. L 16,31.

47 ⌞εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς
τοῖς ἐμοῖς ῥήμασιν ⌜πιστεύσετε;

1—13: Mt 14,13—21; 15,32—39. Mc 6,32—44; 8,1—10. L 9,10—17. 8,22!

6 Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς 16
2 θαλάσσης □τῆς Γαλιλαίας ⌝⊤τῆς Τιβεριάδος. ἠκο- 46,1
λούθει δὲ αὐτῷ ὄχλος πολύς, ὅτι ⌜ἐώρων τὰ

---

36 ⌜μειζων $\mathfrak{P}^{66}$ ***BGWΦal***; S : *txt* ***ℵΩ(D)Θpm*** **37** ⌜αυτος $\mathfrak{P}^{66}$ ***ΩΘpl***; S : *ex.* αυτος ***D***. : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ ***Bℵpc*** **39** *totus vs. in* Evg. apocrypho *sec.* Papyr. Egerton 2 *saec. II, sed* ⌜εν αις ν. δ. ξ. εχ.· εκ. ... εμου : ⊤*eadem a b* (*ff*^{2}) sy^{c} arm. **42** ⌡ 5 6 1—4 (ℵ*) ***D*** *b e q.*; T **44** ○ $\mathfrak{P}^{66.75}$ ***BWa b*** Or; [H] **45** *totus vs. in* Pap. Egerton *subsequitur vs.* 39, *sed* ⌜ηλθον κ-ησαι *et* ⊤μου **47** ⌜-ευσητε ***DGWΘpm*** : -ευετε $\mathfrak{P}^{66.75*}$***Bpc***; h : *txt* $\mathfrak{P}^{75c}$ ***ℌΩal*** **6,1** □ (***G***)***Npc*** | ⊤εις τα μερη ***DΘpc b e r***^{1} : και ***V*** *pc f* **2** ⌜! εθεωρουν $\mathfrak{P}^{66c}$ ***ℌ D***(***Θ***)***al***; H : -ρων $\mathfrak{P}^{75}$***A*** : *txt* $\mathfrak{P}^{66*}$ ***ℵΩpm***

47,3 σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. ⌜ἀνῆλθεν 3 Mt 15,29!
δὲ εἰς τὸ ὄρος⊤Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ⌜ἐκάθητο μετὰ 15.
48,1 τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. □ἦν δὲ ἐγγὺς □²τὸ πάσχα,⌝ ἡ 4 2,13; 11,55.
8 ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων.⌝ ἐπάρας οὖν τοὺς ὀφθαλ- 5
49,1 μοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος ὅτι ˢπολὺς ὄχλος˒
ἔρχεται πρὸς αὐτόν, λέγει πρὸς Φίλιππον· πόθεν 1,43! 4,8.
ἀγοράσωμεν ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὗτοι; τοῦτο δὲ 6
ἔλεγεν πειράζων αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελλεν
ποιεῖν. ⌜ἀπεκρίθη ⌜αὐτῷ ○ὁ Φίλιππος· διακοσίων 7
δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος
βραχύ ○²τι λάβῃ. λέγει αὐτῷ εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν 8 1,40!
αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου· ἔστιν 9
παιδάριον ὧδε ὃς ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους 2 Rg 4,42 a.
καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ˢταῦτα τί ἐστιν˒ εἰς τοσού-
τους; ¹εἶπεν⊤ὁ Ἰησοῦς· ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους 10
ἀναπεσεῖν. ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ.
ἀνέπεσαν οὖν: ○οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ⌜ὡς πεντα-
κισχίλιοι. ἔλαβεν οὖν τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ 11
⌜εὐχαριστήσας διέδωκεν⌝⊤τοῖς ἀνακειμένοις, ὁμοίως 21,13.
καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον. ὡς δὲ ἐνε- 12
πλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· συνα-
γάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μή τι (Mt 26,8 p.)
ἀπόληται. συνήγαγον οὖν, καὶ ἐγέμισαν δώδεκα 13
κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν
50,10 κριθίνων ἃ ⌜ἐπερίσσευσαν τοῖς βεβρωκόσιν. Οἱ 14
οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ⌜ὃ ἐποίησεν σημεῖον⌝ ἔλεγον
ὅτι οὗτός ἐστιν ○ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ˢἐρχόμενος 1,21! Mt 3,11!
17 εἰς τὸν κόσμον˒. Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρ- 15 12,13! 2,24!
χεσθαι καὶ ἁρπάζειν αὐτὸν ⌜ἵνα ποιήσωσιν⌝ βασιλέα, 3. (Mt 11,12.)
51,4 9 *⌜ἀνεχώρησεν πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος⊤. Ὡς 16

---

3 ⌜απηλθεν ℵ*D*pc | ⊤ο ℜΘ*pl*;W : *txt* $\mathfrak{P}^{66}$B ℵ*D* | ⌜εκαθεζετο $\mathfrak{P}^{66}$ℵ*D*φ;T *4* □*vs. 472 (850).* | □²*τ. π.* Or(?); h^{s} *cj propter patres non paucos de pascha silentes* *5* ˢ $\mathfrak{P}^{66*}$ℵ*D*Θ it *7* ⌜αποκρινεται ℵ*D*pc; T | ⌜ουν ℵ* : *ουν a.* $\mathfrak{P}^{66}$ | ○ $\mathfrak{P}^{75}$B ℜ*D*Θ*pm*; H : *txt* $\mathfrak{P}^{66}$ℵ*L al* | ○² $\mathfrak{P}^{75}$*BD* it; H *9* ˢ 2 3 1 $\mathfrak{P}^{66*}$*473* *10* ⊤δε ℜΘ*pl*; S : *ουν* $\mathfrak{P}^{66}$*DG 33 pc* lat : *txt* $\mathfrak{P}^{75vid}$*B*ℵ*pc* | ○ $\mathfrak{P}^{66*}$*DWλal*; h (*et* :,) | ⌜ωσει $\mathfrak{P}^{66}$ ℜΘ*pl* *11* ⌜ευχ. εὐ- $\mathfrak{P}^{66}$: *ευχαριστησεν και εδωκεν* ℵ*D* (*al*) it; T | ⊤*τοις μαθηταις, οι δε μαθηται* ℜ*D*Θ*pm b e j* *13* ⌜-σεν ℌℜ(Θ)*pl*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$*BD pc* *14* ⌜*α επ. σημεια* $\mathfrak{P}^{75}$*B pc a*; ℋ | ○*D 579 pc* | ˢ 2 3 4 1 ℵ*D*Θ*al* it; T *15* ⌜*και αναδεικνυναι* ℵ*(q).* | ⌜!*φευγει* ℵ* latsy^{c}; T | ⊤*κακει προσηυχετο D*

16–21: Mt 14,22–32. Mc 6,45–52.

δὲ ὀψία ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ
17 τὴν θάλασσαν, ⌊καὶ ἐμβάντες εἰς⌉ πλοῖον ἤρχοντο
πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καφαρναούμ. ⌈καὶ σκοτία
ἤδη ἐγεγόνει⌉ καὶ οὔπω ⌈ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ
Mt 8,24 p. 18 Ἰησοῦς⌉, ⌊ἥ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος
19 διηγείρετο. ἐληλακότες οὖν ὡς ⌈σταδίους εἴκοσι
Ps 77,20. Job 9,8. Is 43,16.
πέντε ἢ τριάκοντα θεωροῦσιν τὸν Ἰησοῦν περι-
πατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου
20 γινόμενον, καὶ ἐφοβήθησαν. ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς·
21 ἐγώ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν
εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως ἐγένετο τὸ πλοῖον ἐπὶ
⌈τῆς γῆς⌉ εἰς ἣν ὑπῆγον.

22 Τῇ ἐπαύριον ⁝ ὁ ὄχλος ὁ ἑστηκὼς πέραν τῆς 18
θαλάσσης ⌈εἶδον ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ 52,10
εἰ μὴ ἕν⌉, καὶ ὅτι οὐ συνεισῆλθεν τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον ἀλλὰ μόνοι οἱ
23 μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον ⁝2· ⌈ἄλλα ἦλθεν πλοιάρια⌉
11. ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς ⌈τοῦ τόπου⌉ ὅπου ἔφαγον τὸν
Mc 1,37. 24 ἄρτον □εὐχαριστήσαντος τοῦ κυρίου⌉ ⁝. ⌈ὅτε οὖν εἶδεν
ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ⌉ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, ⌈ἐνέβησαν αὐτοὶ εἰς τὰ⌉ πλοιάρια καὶ ἦλθον
25 εἰς Καφαρναοὺμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν. καὶ εὑρόντες
αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης εἶπον αὐτῷ· ῥαββί,
36. 26 πότε ὧδε ⌈γέγονας; ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με οὐχ ὅτι
εἴδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων
Mt 16,12. 27 καὶ ἐχορτάσθητε. ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν
4,14! ἀπολλυμένην, ἀλλὰ □τὴν βρῶσιν⌉ τὴν μένουσαν εἰς
5,36. ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ⌈ὑμῖν δώσει⌉·

---

17 ⊤ το **ℵDΘ***pm*; W | ⌈κατελαβεν δε αυτους η σκοτια **ℵD**; T | ⌈ 2 3 1 4 5 **B***pc*; W : 2 3 εγεγονει 4 5 P75. : 1 5 2 3 ℵ (1 4 5 2 3 **D***pc*); Th : *txt* **ℵΘ***pl* **19** ⌈ σταδια **ℵ*D***pc* latt; T **21** ⌈την γην **ℵ*φ***al*; T **22** ⁝ — *et* ⁝2 — comm | ⌈ιδων **ℵ***pm*; h (*et* **23** *fin* ⁝ · —) : *txt* P75 **BAΘ***al* (-δεν **ℵD**) | ⊤ εκεινο εις ο ενεβησαν οι μαθηται του Ιησου **ℵ*(ℵΘ)D***al* **23** ⌈ ἄ. ηλθον πλοιαρια **L***al*; T : ἄ. δε ηλθεν -ρια **ℵΘ***al* : αλλα ηλθεν πλοια P75 **B***al*; H (ἀλλὰ *ut* **B**3) : αλλων πλοιαριων ελθοντων **D** *b j r*1 (sy^c) : επελθοντων ουν των πλοιων ℵ it (vg) | ⌈ουσης **ℵ***. | □ **D** *69 pc a e* sy^sc **24** ⌈ και ιδοντες οτι ουκ ην εκει ο Ι. **ℵ*** sy^c. | ⌈ ανεβ. 3 4 P75 **ℵ***pc lat sy^cp : ανεβ. και α. εις τα **λ**(*33*)*pc* : ελαβον εαυτοις **D**(**φ**) *b ff*2 *l r*1 **25** ⌈εληλυθας **D** latt : ηλθες ℵ **27** □ ℵ *28 al* lat Cl | ⌈ διδωσιν υμιν **ℵ D** *e ff*2 *j* sy^c; T

τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ θεός. εἶπον 28
οὖν πρὸς αὐτόν⊤· τί ⌜ποιῶμεν ἵνα ἐργαζώμεθα⌝
τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ; ἀπεκρίθη⊤ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν 29
αὐτοῖς· τοῦτό ἐστιν τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ, ἵνα πι- 36. 1 J 3,23. Act 16,31.
53,4 στεύητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. εἶπον οὖν 30
αὐτῷ· τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ 2,18!
54,10 πιστεύσωμέν σοι; τί ἐργάζῃ; ⌞οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ 31
μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθώς ἐστιν γεγραμ- 49. Ps 78,24. Ex 16,4.13–15.
μένον· ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν.
⌞Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, 32
οὐ Μωϋσῆς ⌜δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρα- Mt 6,11.
νοῦ, ἀλλ' ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν· ὁ γὰρ ἄρτος⊤ τοῦ 33 51.
θεοῦ ἐστιν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ
ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ. εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· 34 4,15.
55,1 κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον. εἶπεν⊤ 35
56,10 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· * ὁ 48.4,14! Mt 5,6! (Sir 24,28 s.)
ἐρχόμενος πρὸς ⌜ἐμὲ οὐ μὴ πεινάσῃ⊤, καὶ ὁ πιστεύων
εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ⌜διψήσει πώποτε. Ἀλλ' εἶπον 36 26.29.40.64; 15,24. Mt 13,13.
ὑμῖν ὅτι καὶ ἑωράκατέ [με] καὶ οὐ πιστεύετε. πᾶν 37 44.65. 17,6–8. Mt 11,28.
ὃ δίδωσίν μοι ὁ πατὴρ πρὸς ἐμὲ ἥξει, καὶ τὸν Act 16,14.
57,1 ἐρχόμενον πρός ⌜με οὐ μὴ ἐκβάλω ᴼἔξω, ⌞ὅτι ⌜κατα- 38
βέβηκα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ⌝ ἵνα ⌜ποιῶ τὸ θέλημα 4,34; 5,30. Mt 26,39.42 p.
τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με⊤. H 10,9 s.
58,10 ⌞τοῦτο δέ ἐστιν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με⊤, ἵνα 39
πᾶν ὃ δέδωκέν μοι μὴ ἀπολέσω ⌜ἐξ αὐτοῦ⌝, ἀλλὰ 10,28 s; 17,12.
ἀναστήσω αὐτὸ ᴼἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. τοῦτο γάρ ἐστιν 40 12,45. 36. 5,24 s! 29. 44.54; 11,24.
τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν
υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον·, καὶ
19 ἀναστήσω αὐτὸν ᴼἐγὼ ᴼ²ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ἐγόγ- 41 61.
59,1

---

28 ⊤οι Ιουδαιοι *e* Non. | ⌜εργασωμεθα ινα ποιησωμεν *D*. *29* ⊤ο 𝔐 *D pm*; H : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ ℵ𝔄Θ*al* *32* ⌜εδωκεν *BD al* Cl; 𝔎 *33* ⊤ο ℵ*DΘ*; T *35* ⊤ουν ℵ*DΘpm*; T : δε 𝔄*al* vg : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ *BL pc* itsy | ⌜με *rell*; S : *txt* $\mathfrak{p}^{75}$ *B*ℵ*T*. | ⌜πωποτε *D*. | ⌜-ση 𝔄*al*; S *36* [+ $\mathfrak{p}^{66.75vid}$ 𝔐𝔄*DΘpl*; W : — ℵ*A pc* itsy^{ss}; T *37* ⌜εμε $\mathfrak{p}^{66.75}$ ℵΘ*al*; T | ᴼℵ* *D a b e* sy^{sc} *38* ⌜ου κατ. εκ τ. ουρ. ℵ* *a b e* Non | ⌜ποιησω ℵ*DL***pc*; T | ⊤πατρος *Dal* itsy^{sc} *39* ⊤πατρος 𝔄Θ*al* | ⌜μηδεν *D* : μηδ. εξ αυτ. *a ff*^{2} sy^{s} | ᴼ $\mathfrak{p}^{66.75}$ *BC*𝔄Θ*al*; H : *txt* ℵ*D pm* *40* : —, T | ᴼ $\mathfrak{p}^{66}$ *AD* λ *pc* | ᴼ² $\mathfrak{p}^{75}$ *BC*𝔄Θ*al*; H : *txt* $\mathfrak{p}^{66}$ ℵ*D pm* Cl

γυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι εἶπεν· ἐγώ
42 εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ¦ καὶ
L 3,23 ! Mt 13,55 p. ἔλεγον· ⌜οὐχ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσήφ,
οὗ ἡμεῖς οἴδαμεν τὸν πατέρα □καὶ τὴν μητέρα⌝; πῶς ⌜νῦν ⌜2λέγει ⌜ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα⌝;
43 ¦ ἀπεκρίθη ⊤Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· μὴ γογγύζετε 60,10
39. 54. 44 μετ' ἀλλήλων. Οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός ⌜με
37 ! ἐὰν μὴ □ὁ πατὴρ⌝ ⊤ ὁ πέμψας με ἑλκύσῃ αὐτόν,
45 κἀγὼ ἀναστήσω αὐτὸν ○ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἔστιν
Is 54,13. Jr 31,33 s. 1 Th 4,9. 8,38. γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις· καὶ ἔσονται πάντες
διδακτοὶ θεοῦ· πᾶς ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρὸς
1,18 ! 46 καὶ μαθὼν ἔρχεται πρὸς ⌜ἐμέ. οὐχ ὅτι τὸν πατέρα 61,3
5,37. ἑώρακέν τις, εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ ○τοῦ ⌜θεοῦ, οὗτος
5,24 ! 47 ἑώρακεν τὸν ⌜πατέρα. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ 62,10
35. 48 πιστεύων ⊤ἔχει ζωὴν αἰώνιον. Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος 63,1
31 s. K 10,3.5. 49 τῆς ζωῆς. οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον ⌜ἐν τῇ ἐρήμῳ 64,10
50 τὸ μάννα⌝ καὶ ἀπέθανον· οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ
33. 51 φάγῃ καὶ μὴ ⌜ἀποθάνῃ. ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν 65,1
ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγῃ ἐκ ⌜τούτου
H 10,5.10. Ps Sal 14,3. τοῦ⌝ ἄρτου, ⌜ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα⁝· καὶ ὁ ἄρτος δὲ
ὃν ἐγὼ δώσω ⌜ἡ σάρξ μού ἐστιν ⊤ ὑπὲρ τῆς τοῦ
60. 52 κόσμου ζωῆς⌝. Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους 20
οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· πῶς δύναται ⌜οὗτος ἡμῖν 66,10
53 δοῦναι⌝ τὴν σάρκα ⊤ φαγεῖν; εἶπεν οὖν αὐτοῖς ○ὁ
4,14. Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ ⌜φάγητε
5,26. τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ⌜πίητε
54 αὐτοῦ τὸ αἷμα⌝, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. ὁ

---

42 ⌜ουχι p^{75} **BT**.; ℵ | □ ℵ* **W** *b* sy^{sc} | ⌜ουν p^{66} ℵ **ℜ** **D** *pm* | ⌜2 λ. ουτος **ℜ** *al*; T : *ουτος λ.* ℵ **N** *579 pc* | ⌜εαυτον απο τ. ουρ. καταβεβηκεναι **D** (sy^s) **43** ⊤ ο p^{66} **C ℜ D W Θ** *pm* **44** ⌜εμε **B Θ** *al*; Wh | □ **A** | ⊤μου p^{66} **G** *1675* | ○ $p^{66c.75}$ ℵ **Θ** *pc* **45** ⌜με p^{66} **C ℜ D** *pl*; S : *txt* p^{75} **B** ℵ **Θ** *pc* **46** ○ **B**.; [H] | ⌜πατρος ℵ | ⌜θεον ℵ* **D** it; T : *θ. πατ.* sy^s **47** ⊤ εις εμε **ℜ D** *pl* latt : Deo sy^{sc} : *txt* $p^{66.75vid}$ **Ϟ Θ** *pc* **49** ⌜4 5 1—3 p^{66} ℵ **ℜ** *pl*; s : *txt* **B C D Θ** *pc* it **50** ⌜-θνησκη **B**; Wh **51** ⌜του εμου ℵ *a e* r^1 sy^s; T | ⌜ζησεται p^{66} **B C ℜ** *pm*; W | ⁝. Και comm | ⌜5—9 1—4 ℵ *m* Tert; Th^{r1} | ⊤ην εγω δωσω **ℜ Θ** *pl f q*; h^{r2} **52** ⌜1 3 2 p^{66} *69 579 pc* : 2 1 3 ℵ **C φ** *565*; T | ⊤ αυτου p^{66} **B** *pc* latsy; [H] **53** ○ p^{66} **B**.; [H] | ⌜λαβητε **D** *a* | ⌜3 4 2 1 p^{66} **D**

τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα
ἔχει ζωὴν αἰώνιον, κἀγὼ ἀναστήσω αὐτὸν ⊤τῇ 39 s. 44.
67,1 ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἡ γὰρ σάρξ μου ⌜ἀληθής ἐστιν 55
68,10 βρῶσις, □καὶ τὸ αἷμά μου ⌜ἀληθής ἐστιν πόσις⌝. ὁ 56
τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα 15,4.
ἐν ἐμοὶ μένει κἀγὼ ἐν αὐτῷ⊤. καθὼς ⌜ἀπέστειλέν 57 1 J 3,24
με ὁ ζῶν πατὴρ κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα, καὶ 5,26.
ὁ ⌜τρώγων με κἀκεῖνος ⌜²ζήσει δι' ἐμέ. οὗτός ἐστιν 58
ὁ ἄρτος ὁ ⌜ἐξ οὐρανοῦ ⌜καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον (4,13.)
οἱ πατέρες⊤καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν
ἄρτον ⌜²ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα. Ταῦτα εἶπεν ἐν συνα- 59
γωγῇ διδάσκων ἐν Καφαρναούμ⊤. Πολλοὶ οὖν 60 52. (L 6,17.)
ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπαν· σκληρός
ἐστιν ὁ λόγος οὗτος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν; (Mc 4,33.)
⌞εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσιν περὶ 61 41.
τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς⊤· τοῦτο Mt 11,6.
69,1 ὑμᾶς σκανδαλίζει; ἐὰν οὖν ⌜θεωρῆτε τὸν υἱὸν τοῦ 62 3,13!
70,4 ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ⌜ὅπου ἦν τὸ πρότερον; ○τὸ 63
πνεῦμά ἐστιν τὸ ζωοποιοῦν, ἡ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ 1 K 15,45!
G 6,8. 1 P 3,18.
71,10 οὐδέν· * τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ ⌜λελάληκα ὑμῖν πνεῦμά 68; 15,3.
ἐστιν καὶ ζωή ἐστιν. ἀλλ' εἰσὶν ⌜ἐξ ὑμῶν τινες⌞ 64 36; 8,45; 10,26.
72,4 οἳ οὐ πιστεύουσιν. * ᾔδει γὰρ ⌜ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς 71; 13,11.
□τίνες εἰσὶν οἱ ○μὴ πιστεύοντες καὶ⌝ τίς ⌜ἐστιν ὁ
73,10 ⌜παραδώσων αὐτόν⌝. καὶ ἔλεγεν· διὰ τοῦτο εἰρηκα 65
ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός ⌜με ἐὰν μὴ 37!
ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός.
Ἐκ τούτου⊤πολλοὶ⊤τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀπῆλ- 66 (L 6,17.)
θον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν. L 9,62.
⌞εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα· μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε 67 L22,28. 2T1,15.

---

54 ⊤εν **CKM***pm*; W **55** ⌜ *bis* αληθως (ℵ*)ℜ(**D**)Θ*al* latsy : *txt* p66.75 Ⓢ *565 pm* Cl | □ **D**. **56** ⊤καθως εν εμοι ο πατηρ καγω εν τω πατρι. αμην αμην λεγω υμιν, εαν μη λαβητε το σωμα του υιου του ανθρωπου ως τον αρτον της ζωης, ουκ εχετε ζωην εν αυτω. **D**(*a ff*²); h^{r} **57** ⌜-σταλκεν p66**D**φ *579 pc* | ⌞ λαμβανων **D** | ⌜²-σεται p66ℜ**W***pm* **58** ⌜εκ p66 ⁝ εκ του ℵℜ**D**Θ*pl*; S : *txt* p75**BC***pc* | ⌞-βαινων (p66*)ℵ* | ⊤υμων ℜ**D**Θ*pl* lat sy; s : + το μαννα ℜΘ*pl* latsy^{p} | ⌜²-σεται p66 **D** φ *1241 pm* **59** ⊤σαββατω **D***a ff*²*r* Aug.; ⊣h^{r}⊢ **61** ⊤Ιησους p66. **62** ⌜-ρησητε p66 *213*. | ⌞ου p66**D**Θ. **63** ○ℵ* sy^{sc}. | ⌜λαλω ℜ*al* **64** ⌞ p66**S** *28 al* | ⌜απ p66ℵ. | □ p66* *e* sy^{sc}. | ○ℵ**G** *pc* | ⌞ην *et* ⌜μελλων αυτον -διδοναι p66ℵ it **65** ⌜εμε ℵ**C**.; T **66** ⊤ουν p66ℵ**D**Θ it; T | ⊤εκ p66.75vid **BG** *565 al* it; H

Mt 16,16 p. **68** ὑπάγειν; ¹ἀπεκρίθη αὐτῷ Σίμων Πέτρος· κύριε, 74,1
63. Act 5,20. πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου
1J4,16. Mc1,24! **69** ἔχεις· καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν
13,18! L 6,13 p. **70** ὅτι σὺ εἶ ⌜ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ⌝. ἀπεκρίθη ⌜αὐτοῖς ⁰ὁ 75,10
13,2.27. L 22,3. Ἰησοῦς· οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην·;
71 καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν·². ἔλεγεν δὲ τὸν
64; 2,24 s. Ἰούδαν Σίμωνος ⌜Ἰσκαριώτου· οὗτος γὰρ ἔμελλεν
Mt 26,14 p. ˢπαραδιδόναι αὐτόν˩, εἷς ⊤ἐκ τῶν δώδεκα.

5,22! **7** ⁰Καὶ μετὰ ταῦτα περιεπάτει ⁰²ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ 21
Mc 9,30 p. Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ⌜ἤθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περι-
(L 9,51.)
5,18! Mc 9,30. πατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι.
Lv 23,34. **2** ¹ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία.
Mt 12,46.48. **3** ¹εἶπον οὖν ˢπρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ˩· μετά-
Act 1,14.
2,12. βηθι ἐντεῦθεν καὶ ὕπαγε εἰς τὴν ⌜Ἰουδαίαν, ἵνα
καὶ οἱ μαθηταί σου ⌜θεωρήσουσιν ⌜τὰ ἔργα σου⌝ ἃ
Mt 12,16. **4** ποιεῖς· οὐδεὶς γάρ ˢτι ἐν κρυπτῷ˩ ποιεῖ καὶ ζητεῖ
14,22. ⌜αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι. εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέ-
(20,17.) **5** ρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ
Mt 13,55 p.
L 8,20 p. **6** αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν⊤. λέγει ⁰οὖν αὐτοῖς ὁ
30; 2,4. (13,1.) Ἰησοῦς· ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πάρεστιν, ὁ δὲ
7 καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἕτοιμος. οὐ δύ-
15,18! ναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς, ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι
3,19 s! ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ
8 πονηρά ἐστιν. ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτήν·
ἐγὼ ⌜οὐκ ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ
(Mc 1,15.) **9** ἐμὸς καιρὸς ⌜οὔπω πεπλήρωται. ταῦτα ⁰δὲ εἰπὼν
10 ⌜αὐτοῖς ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. Ὡς δὲ ἀνέ- 22

---

69 ⌜ο χριστος Tert. : ο χρ. ο αγ. τ. θ. $\mathfrak{P}^{66}$ sa^{pt} bo : ο υιος τ. θ. *b* sy^{c} : ο χρ. ο υι. τ. θ. **Θ*** **λ** *33 a e* vg sy^{s} : (1,49. Mt 16,16) ο χρ. ο υι. τ. θ. του ζωντος **ℵ** ***Npl*** : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ **ℌ** ***D*** ***70*** ⌜αυτω *69 pc* : — ***D*** it arm | ⁰$\mathfrak{P}^{66}$ **ℵ**. | ˙, *et* ˙² : comm ***71*** ⌜-την **ℜ** ***Npm*** : απο Καρυωτου **ℵ*** **Θφ** sy^{hmg} : Σκαριωθ ***D*** it : *txt* $\mathfrak{P}^{66.75}$ **ℌ** ***Gal*** | ˢ $\mathfrak{P}^{66}$ **ℵ** **ℜ** ***al***; T | ⊤των $\mathfrak{P}^{66}$ **ℵ** **ℜ** **Θ** ***pl***; T : *txt* $\mathfrak{P}^{75vid}$ ***BC*** ***Dpc*** ***7,1*** ⁰ $\mathfrak{P}^{66}$ **ℵ*** ***Dal*** it sy; T | ⁰²***B***.; [H] | ⌜ειχεν εξουσιαν ***Wpc*** it sy^{c} Chr ***3*** ˢ 3—5 1 2 $\mathfrak{P}^{66}$ **ℵ** *28 pc* | ⌜Γαλιλαιαν ***D***. | ⌜-σωσιν $\mathfrak{P}^{66}$ **ℜ** **Θ** ***pm***; S : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ ***B*** (**ℵ**) ***Dal*** | ⌜1 2 **ℵ*** ***D*** **Θ** *al* itsy : 3 1 2 $\mathfrak{P}^{66.75}$ ***B***.; W (**ℋ** [σου] τ. ε.) ***4*** ˢ $\mathfrak{P}^{66}$ **ℜ** ***D*** ***W*** **Θ** ***al*** | ⌜αυτο $\mathfrak{P}^{66*}$ ***B*** ***W**** (ˢ ***D****); h : — *b e* sy^{c} ***5*** ⊤τοτε ***D*** (ˢ it, sy^{sc}) ***6*** ⁰ **ℵ*** ***Dpc e*** sy; T ***8*** ⌜◊υπω $\mathfrak{P}^{66.75}$ **ℌ** **ℜ** **Θ** ***pm*** *f g q*; **ℋ** W : *txt* **ℵ** ***D*** ***K*** *al* latsy^{sc} | ᶠουδεπω $\mathfrak{P}^{66}$. ***9*** ⁰ **ℵ** ***D*** **Θ** ***pm*** latsy; T | ⌜αυτος $\mathfrak{P}^{66}$ **ℵ** ***D**** *al b l* vg; Th : — **Λ** *pc e* sy

βησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἑορτήν, τότε καὶ
αὐτὸς ἀνέβη, οὐ φανερῶς ⌜ἀλλὰ ὡς⌝ ἐν κρυπτῷ.
⌞οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ 11 11,56.
ἔλεγον· ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; ⌞ καὶ γογγυσμὸς ⌜περὶ 12
αὐτοῦ ἦν πολὺς⌝ ἐν ⌜τοῖς ὄχλοις⌝· οἱ μὲν ἔλεγον
ὅτι ἀγαθός ἐστιν· ἄλλοι [δὲ] ἔλεγον· ⌜οὔ, ἀλλὰ 47. Mt 27,63
πλανᾷ τὸν ὄχλον. οὐδεὶς μέντοι παρρησίᾳ ⌟ἐλάλει 13
περὶ αὐτοῦ⌜ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. 9,22!
23 Ἤδη δὲ τῆς ἑορτῆς ⌜μεσούσης ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς 14 L 19,47!
τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκεν. ἐθαύμαζον οὖν οἱ Ἰου- 15 L 2,47.
δαῖοι λέγοντες· πῶς οὗτος γράμματα οἶδεν μὴ Mt 13,54 p.
μεμαθηκώς; ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς ⊤Ἰησοῦς καὶ 16 Act 4,13.
εἶπεν· ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ ἀλλὰ τοῦ 3,11!
πέμψαντός με· ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ 17
ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ 12,49!
ºτοῦ θεοῦ ἐστιν ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ. ὁ ἀφ' 18
ἑαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ 8,50; 5,41—44.
ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτόν, οὗτος
ἀληθής ἐστιν καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. οὐ 19 5,45.47.
Μωϋσῆς ⌜ἔδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς ἐξ Act 7,53!
ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον. τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι; R 2,17—29. 5,18!
⌞ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος· δαιμόνιον ἔχεις· τίς σε ζητεῖ 20 10,20!
ἀποκτεῖναι; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· 21 5,16.
ἓν ἔργον ἐποίησα καὶ ⌜πάντες θαυμάζετε⌝. ⌜διὰ 22 Gn 17,10—12.
τοῦτο⌝· Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομήν, — Lv 12,3. Mt 12,5.
οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωϋσέως ἐστὶν ἀλλ' ἐκ τῶν πα-
τέρων, — καὶ ºἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. ⌞εἰ 23
περιτομὴν λαμβάνει [ὁ] ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ ἵνα
μὴ λυθῇ ὁ νόμος ⊤Μωϋσέως, ⊤ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι ὅλον 5,8s.

---

10 ⌜αλλ ℵ*D*pc itsy^{sc}; T *12* ⌜4312 ℵ sy^{sc}: 3124 $\mathfrak{P}^{66c}$ *33*; T: 4123 $\mathfrak{K}$*pl*: 312 $\mathfrak{P}^{66*}$*De*: 123 *Θ* it: *txt* $\mathfrak{P}^{75}$*B* | ⌞τω οχλω $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ*D* latt sy: T | [+ $\mathfrak{P}^{75}$ *ℌΘal* lat sy: W : — $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ*ℜD*^{pm} *b e q*; T | ⌜ουκ $\mathfrak{P}^{75}$. : ουχι *T*544*pc* *13* ⌟ $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ 544 *14* ⌜μεσαζουσης $\mathfrak{P}^{66}$*D Θpc* : μεσης ουσης *W* it *16* ⊤ο $\mathfrak{P}^{66}$ *ℜDΘpl*; W : *txt* $\mathfrak{P}^{75vid}$*B*ℵ *17* ºP^{66} ℵ*D*; T *19* ⌜δεδ- $\mathfrak{P}^{66.75}$ *ℌℜΘpl*; Th : *txt* *BDH pc* *21* ⌜υμεις *D*. *21.22* ⁝—. *et* ⁝. *X q*; W *22* ⌜ὁ ℵ*; T | ºB it; [H] *23* [+ *BNΘpc*; W : — $\mathfrak{P}^{66.75vid}$ *ℌℜDpl*; T | ⊤ο $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ*Θ*; T | ⊤πως *D*(*f*)sa

8,15. 24 ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα ἐν σαββάτῳ; μὴ κρίνετε
Is 11,3. Mt 23,23 p. κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν ⌜κρίνατε.
1.19. 5,18 ! 25 ¹Ἔλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν· οὐχ
18,20. Mt 26,55 p. 26 οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι; καὶ ἴδε παρ-
ρησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν. μήποτε
ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ
41. H 7,3. 27 χριστός; ¹ ἀλλὰ τοῦτον οἴδαμεν πόθεν ἐστίν· ὁ ˢδὲ
χριστὸς˃ ὅταν ⌜ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν.
8,42.55. 28 ¹ἔκραξεν ⌜οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ᴼὁ Ἰησοῦς καὶ 76,3
λέγων· κἀμὲ οἴδατε καὶ οἴδατε πόθεν ⌜εἰμί·· καὶ
ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἔστιν ⌜²ἀληθινὸς
Mt 11,27. 29 ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε· ἐγὼ ᵀοἶδα
αὐτόν, ὅτι παρ' ⌜αὐτοῦ εἰμι κἀκεῖνός με ⌜ἀπέστειλεν.
5,18 ! 30 ¹⌜Ἐζήτουν οὖν⌝ αὐτὸν πιάσαι, καὶ οὐδεὶς ⌜ἐπέβαλεν 77,1
44; 8,20. L 22,53. 6; 2,4; 13,1. ἐπ' αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὅτι ⌜οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα
2,23; 8,30; 10,42; 11,45; 12,11.42. 11,47 ! 31 αὐτοῦ. ˢἘκ τοῦ ὄχλου δὲ πολλοὶ ἐπίστευσαν˃ εἰς 24
αὐτόν, καὶ ἔλεγον· ὁ χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, μὴ 78,10
Mt 11,2; 12,23. 32 πλείονα σημεῖα ποιήσει ὧν οὗτος ⌜ἐποίησεν; ἤκου-
σαν ᵀοἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος ˢπερὶ αὐτοῦ
45. ταῦτα˃,* καὶ ἀπέστειλαν ˢ²οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρι- 79,1
33 σαῖοι ὑπηρέτας˃ ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. εἶπεν οὖν 80,10
12,35; 13,33; 14,19; 16,16-19. ὁ Ἰησοῦς· ἔτι χρόνον μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ
8,21; 13,33.36. (17,24.) Prv 1,28. 34 ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. ζητήσετέ με 81,10
καὶ οὐχ εὑρήσετε ᵀ, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ ὑμεῖς οὐ
35 δύνασθε ἐλθεῖν ᵀ. εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς
8,22. ἑαυτούς· ποῦ ˢοὗτος μέλλει˃ πορεύεσθαι, ὅτι ᴼἡμεῖς
Jc 1,1. 1 P 1,1. οὐχ εὑρήσομεν αὐτόν; μὴ εἰς τὴν διασπορὰν τῶν
12,20. Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι καὶ διδάσκειν τοὺς
36 Ἕλληνας; ¹τίς ἐστιν ὁ λόγος οὗτος ὃν εἶπεν· ᵀζητή-
σετέ με καὶ οὐχ εὑρήσετε ᵀ, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ
ᴼὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν;

---

24 ⌜-νετε $\mathfrak{P}^{66.75}$ ***BDL*** *al*; H : *txt* ***ℵℜΘ*** *pm* **27** ˢ $\mathfrak{P}^{66}$. | ⌜ελθη $\mathfrak{P}^{66}$ ***G*** *pc* **28** ⌜δε $\mathfrak{P}^{66}$ *ff*^{2}. | ᴼ $\mathfrak{P}^{75}$ ***B***^{s}***TW***. ; [H] | ᶠ(εἰμι comm ; *item* 29.34.36) | : ; comm | ⌜²-θης $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ 544 **29** ᵀδε $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ ***D*** *al* | ⌜αυτω ℵ* ***Θ*** *e* sy^{sc} Tert. | ᶠ-σταλκεν $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ ***D*** ; T **30** ⌜οι δε εξ. $\mathfrak{P}^{66*}$ ℵ | ⌜-λλ- $\mathfrak{P}^{66}$ X Or | ᶠουδεπω $\mathfrak{P}^{66}$. **31** ˢ 5 4 6 1—3 $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ ***D*** ; T : 5 4 1—3 6 ***ℜ*** *al* : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ ***Ⱨ(Θ)*** *pm* | ⌜ποιει ℵ* ***D Θφ*** lat ; T **32** ᵀδε $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ ***D*** | ˢ $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ ***Θ*** | ˢ² 6 1—5 $\mathfrak{P}^{66}$ (ℵ, ***ℜ***) ***D*** *al* ; T : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ ***ⰎG Θ*** *pm* **34** ᵀμε ***B*** 565 *al* : H | ᵀ-εκει ***B***. ; W **35** ˢ $\mathfrak{P}^{66}$ ***D L*** *pc* ; T | ᴼ ℵ ***D*** *pc* ; T **36** ᵀοτι $\mathfrak{P}^{66}$ *pc* | ᵀμε $\mathfrak{P}^{75}$ ***BG*** 565 *pc* sy ; H | ᴼ $\mathfrak{P}^{66}$ ***Θφ***

25 Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἰστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ⌜ἔκραξεν λέγων· ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω ⌜πρός με⌝ καὶ πινέτω⌝. ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ⌝, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. τοῦτο δὲ ⌜εἶπεν περὶ τοῦ πνεύματος ⌜οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ ⌜²πιστεύσαντες εἰς αὐτόν· οὔπω γὰρ ἦν πνεῦμα⊤, ὅτι Ἰησοῦς ⌜²οὐδέπω ἐδοξάσθη. ⊤Ἐκ τοῦ ὄχλου οὖν ἀκούσαντες⊤ ⌜⌜τῶν λόγων τούτων⌝ ἔλεγον [ὅτι]· οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης· ¹ἄλλοι ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ὁ χριστός· *⌜οἱ δὲ⌝ ἔλεγον· μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ χριστὸς ἔρχεται; ⌜οὐχ ἡ γραφὴ εἶπεν ὅτι ἐκ ○τοῦ σπέρματος Δαυὶδ, καὶ ἀπὸ Βηθλέεμ τῆς κώμης ὅπου ἦν Δαυίδ, ⌜ἔρχεται ὁ χριστός⌝; σχίσμα οὖν ἐγένετο ἐν τῷ ὄχλῳ δι' αὐτόν· τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ⌜ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας. Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ ⌜εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι· διὰ τί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν; ¹ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· οὐδέποτε ⌜ἐλάλησεν οὕτως ἄνθρωπος⌝, ⌜ὡς οὗτος λαλεῖ ὁ ἄνθρωπος⌝. ἀπεκρίθησαν ○οὖν ○²αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι· μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; ¹μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; ἀλλὰ ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπάρατοί εἰσιν. ⌜λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ⌜ὁ ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν πρότερον,⌝ εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν· μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον ἐὰν μὴ ἀκούσῃ πρῶτον παρ' αὐτοῦ καὶ ⌜γνῷ τί

2. Lv 23,36. 19,31. 4,10.14. Ap 21,6; 22,17. 37 unde? Is 12,3; 43,20; 44,3; 55,1; 58,11. 38 Ez 47,1—12. Joel 3,1; 4,18. Zch 13,1; 14,8. 39 19,34. Prv 18,4. Ct4,15.Sir24,30. 14,16 s! 20,22. Act 5,32. 12,16.23; 13,32; 16,7; 17,1—5. 2 K 3,17! 40 1,21! 41 1,46! 42 2 Sm 7,12. Mch 5,1. Ps 89,4 s. Mt2,5.6; 22,42p. 43 9,16; 10,19. 44 30! 45 32. (Mt 26,57p.) 46 Mt 13,54.56. 18,6. Mt 7,28 s. 47 12! 48 12,42. Mt 21,32. 1 K 1,26. 49 50 3,1 s. 51 Dt 1,16 s; 19,15.

---

37 ⌜-ξεν ℵ*DΘal*; T | ⌜πρ. εμε p^{75} *B*.; W : — p^{66*} ℵ**Db e*; T *37.38* : ¦ —. *et* : · *d e* Cypr : *txt* p^{66} Or *39* ⌜ελεγεν p^{66} ℵ*pc* | ⌜ὁ p^{75} *BEKMal*; Wh | ⌜²-ευοντες ℵ*ΩDΘpl*; T : *txt* p^{66} *BLpc* | ⊤ὁδομενον latsy Eus ; h^{r1} : *αγιον* p^{66*} *LΩWpm* ; h^{r2} S : *αγ. επ αυτους D** *f* got.; h^{r3} : *αγ. δεδομ. Beq* ; Wh^{r4} : *txt* $p^{66c.75}$ ℵ*KΘΨpc* | ⌜²ουπω *BℵDΘ* ; H *40* ⊤πολλοι p^{66*}*118* | ⊤αυτου p^{66*} ℵ**DΘpc* | ⌜τον λογον (+ *τουτον Xal*) *S*(*X*)*pm* | [+ *BD* ; W : — $p^{66.75}$ *ΩℵΘpl* ; T *41* ⌜αλλοι ℵ*ΩDpm* ; T *42* ⌜ουχι ℵ*ΩDpl* ; T : *txt* $p^{66.75}$ *BΘpc* | ○p^{66} *Dλφ 1241 pc* | ⌜p^{66} ℵ*ΩΘ* (⌜*D*) *pl* ; T : *txt* p^{75} *BLpc* *44* ⌜-λλ- p^{66}. : *εβ-* p^{75} *BL* lat ; H *45* ⌜λεγουσιν p^{66} ℵ *46* ⌜231 p^{66*} ℵ**D* | ⌜1245 *ΩΘpm* : S : 123 *Dc* : — $p^{66c.75}$ *BLpc* sa ; H : *txt* p^{66*} ℵ**pc* *47* ○ℵ*Dal* itsy ; T | ○² *BΘpc* ; [H] *50* ⌜ειπεν δε p^{66} ℵ | ⌜ο ε. πρ. α. το πρ. p^{66} *Wal* : ο ε. νυκτος πρ. α. *Ωal* (⌜πρ. α. ν. *KNal*) : ο ε. νυκτ. πρ. α. το προτ. *Θλφ 33* : ο ε. πρ. α. νυκτος το πρωτον *D* (⌜*post* εις ων εξ α.) : — ℵ* ; T : *txt* p^{75} *B*ℵ^{s}*T* *51* ⌜επιγνωσθη *D*.

52 ⌜ποιεῖ; ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· μὴ καὶ σὺ
ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐρεύνησον καὶ ἴδε⊤ὅτι ⌜ἐκ
1,46! (Mt 4,14—16.) τῆς Γαλιλαίας⊤προφήτης⌝οὐκ ⌜ἐγείρεται.⊤²

---

51 ⌜εποιησεν *Dc* **52** ⊤τας γραφας *D* (⌜ *W* itvg^{cl} sa) | 4 1 2 3 P^{66c}ℵ*ℜDΘpm*; T *et* ⊤ο P^{66}: (Owen *cj*) | ⌜εγηγερται *Lℜal* ⊤² 7,**53**—8,**11** περι μοιχαλιδος περικοπη: *hab. hic ℜDpm* (*partim c. aster. vl obel.*) *b c e ff²j* vg sy^{pal}; *hab. post* 7,36 *225*; *post* 21,24 *1 pc*; *post* Lc 21,38 *φ*; *om.* P$^{66.75}$ *ℌNWΘal a f l q* sy Cl^{vid} Or Tert Non: *Ab* H (*cum 1 pc*) *post fin. evangelii inter* ⟦ ⟧ *datur, a Tischend. in ed. maiore bis exhibetur* (*sec. D et text. rec.*), *a* T *et* W *in marg. infer.* (W *non text. rec., ut ait, sed suum dat*); *damus textum* H; *cf. et.* Mc 12,17.

⟦**53** Καὶ ἐπορεύθησαν ἕκαστος εἰς τὸν ⌜οἶκον ⊢αὐτοῦ,
L 21,37 s. 8,**1** ⌜Ἰησοῦς δὲ⌝ ἐπορεύθη εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. **2** Ὄρ-
θρου δὲ πάλιν ⌜παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν[, καὶ πᾶς ὁ λαὸς
ἤρχετο πρὸς αὐτόν, □καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς⌝]. **3** Ἄγου-
Nu 5,12 ss. σιν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ⌜γυναῖκα ἐπὶ μοιχείᾳ⌝
⌜κατειλημμένην, καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέσῳ **4** ⌜λέγουσιν
Lv 20,10. αὐτῷ⊤ Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ ⊢κατείληπται ἐπ' αὐτοφώρῳ
Dt 22,22—24. μοιχευομένη· **5** ⌜ἐν δὲ τῷ νόμῳ [ἡμῖν] Μωυσῆς ἐνετείλατο⌝
τὰς τοιαύτας ⌜λιθάζειν· σὺ ⊢οὖν τί λέγεις⊤; **6** [τοῦτο δὲ
Mt 22,15 p. ἔλεγον ⌜πειράζοντες αὐτόν, ἵνα ⊢ἔχωσιν κατηγορεῖν αὐτοῦ.]
ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας τῷ δακτύλῳ ⌜²κατέγραφεν εἰς τὴν
γῆν. **7** ὡς δὲ ἐπέμενον ⌜ἐρωτῶντες [αὐτόν], ἀνέκυψεν καὶ
Dt 17,7. εἶπεν [²αὐτοῖς] Ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος ⌜ἐπ' αὐτὴν
R 2,1.22. βαλέτω λίθον⌝. **8** καὶ πάλιν ⌜κατακύψας⊤ ⊢ἔγραφεν εἰς
τὴν γῆν⊤. **9** ⌜οἱ δὲ ἀκούσαντες⊤ ἐξήρχοντο εἷς καθ' εἷς⌝
Mt 22,22. ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων⊤, καὶ κατελείφθη μόνος⊤², καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ οὖσα. **10** ⌜ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς⊤ εἶπεν ⌜αὐτῇ Γύναι⌝, ποῦ εἰσιν⊤; οὐδείς σε ⊢κατέκρινεν; **11** ⌜ἡ δὲ εἶπεν⌝ Οὐδείς, κύριε. ⌜εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς⌝ Οὐδὲ ἐγώ σε
5,14. κατακρίνω· ⌜πορεύου, ⌜²ἀπὸ τοῦ νῦν⌝ μηκέτι ἁμάρτανε.⟧

---

53 ⌜τοπον *1 pc*; S | ⊢(αὐ- W) 8,**1** ⌜και ο *I. Ual*; W **2** ⌜παραγινεται *D*; W: ηλθεν *Ual*; h | [+ *ℜ*(*D*)*pl* lat; S: — *φ pc*; W | □*D* **3** ⌜επι αμαρτια γυν. *D*; h: προς αυτον γυν. εν μοιχ. *ℜal*; W: *txt MSUal* lat | ⌜ειλ- *D*. **4** ⌜ειπον *Ual*; h | ⊤(6) εκπειραζοντες αυτον οι ιερεις ινα εχωσιν κατηγοριαν αυτου *D* | ⊢ειλ- *MSal*; h: κατεληφθη *ℜal*; W: *txt D* **5** ⌜Μωυσης δε εν τ. ν. εκελευσεν *D*.: εν δε τω ν. ημ. *M*. διακελευει *1071*; S | [+ *Λal* (⌜*EGal*, *SUal*); W: — (*D*)*Hal* | ⌜λιθοβολεισθαι *ℜal*; W: *txt DMSUal* | ⊢δε *c ff²*; h: δε νυν *D* | ⊤περι αυτης *MSUal*; h **6** [+ *rell*; W: — *D*(*M*) *264 1071*. | ⌜εκπ- *272 al*; W | ⊢σχωσι *Sal*; W | ⌜²εγρ- *KUal*; h **7** ⌜ανερ- *1071*: επερ- *MSal* | [+ *ℜpl*; W: — *Dpc* | [²+ *DSUal*; S: προς αυτους *ℜal*; W: — *M*. | ⌜τον λ. επ αυτη β. *al*; W: επ αυτην τον (— τ. *Γal*; h²) λ. β. *ℜpm*; h¹: *txt D* **8** ⌜κατω κυψας *ℜpm*; Wh: *txt Dal* | ⊤τω δακτυλω *Dpc*; h | ⊢κατεγρ- *Dpc* | ⊤ενος εκαστου αυτων τας αμαρτιας *Ual* **9** ⌜εκαστος δε των Ιουδαιων εξηρχετο *D* | ⊤και υπο της συνειδησεως ελεγχομενοι *ℜal*: *txt* (*D*)*MUal* | ⊤ωστε παντας εξελθειν *D 1071*: εως των εσχατων *SUpm*; S: παντες ανεχωρησαν *c ff²*; h^{sv}: *txt ℜal* | ⊤² ο Ιησους *ℜal* (⌜*al*); Wh: *txt Dpc c* **10** ⌜αναβλεψας *Λφ*; S | ⊤και μηδενα θεασαμενος πλην της γυναικος *ℜal* | ⌜τη γυναικι· *Dc*; Wh | ⊤εκεινοι οι κατηγοροι σου *EF*(*SU*)*al*: *txt DMal* | ⊢lapidavit *ff²*; h^{r} **11** ⌜κακεινη ειπεν αυτω *D*. | ⌜ο δε ειπεν *D*.; W | ⌜υπαγε *D*. | ⌜²και *ℜal*; W: και απο τ. ν. *MSal*: *txt Dal*

27 Πάλιν οὖν αὐτοῖς ἐλάλησεν ○ὁ Ἰησοῦς ⌜λέγων· 12 Is 9,1; 49,6; 60,1.3.
ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ⌜μοι 1,5.9; 9,5; 12,35.46.
οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἕξει τὸ φῶς Mt 5,14. 1Th 5,5.
τῆς ζωῆς. εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι· σὺ περὶ 13 1 J 2,8.11. (1,22.)
σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν
ἀληθής. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· κἂν 14 1 K 2,11.
ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ⌜ἀληθής ἐστιν ἡ μαρ- (5,31.)
τυρία μου⌝, ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ⌜ποῦ ὑπάγω· (3,8.)
ὑμεῖς ○δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι ἢ ποῦ ὑπάγω.
|ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ ⊤οὐ κρίνω 15 3,17! 7,24.
οὐδένα. καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγώ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ 16 29. 16,32.
⌜ἀληθινή ἐστιν, ὅτι μόνος οὐκ εἰμί, ἀλλ' ἐγὼ καὶ Dt 17,6; 19,15. Mt 18,16; 26,60.
ὁ πέμψας με⊤. καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ 17 H 6,18. Ap 11,3. (1 J 5,7.)
⌜γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀλη- 5,32.36. 1 J 5,9.
θής ἐστιν. ἐγώ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ, 18
καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ. 14,7; 15,21; 16,3.
87,3 |ἔλεγον οὖν αὐτῷ· ποῦ ἐστιν ὁ πατήρ σου;* ἀπε- 19 Mt 11,27.
κρίθη Ἰησοῦς· οὔτε ἐμὲ οἴδατε οὔτε τὸν πατέρα
μου· εἰ ἐμὲ ᾔδειτε, καὶ τὸν πατέρα μου ἂν ᾔδειτε.
88,1 |Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ἐν τῷ γαζοφυλακείῳ 20 Mc 12,41 p.
διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, 7,30!
ὅτι οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. 7,34! 16,9 s. Prv 1,28.
(28) Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς⊤· ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητή- 21
89,10 σετέ με, καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε·
ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. ἔλεγον 22 7,35.
οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν, ὅτι λέγει·
ὅπου ○ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; ⌜καὶ 23 3,13! 31. (Kol 3,1 s.)
ἔλεγεν⌝ αὐτοῖς· ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ 18,36.
τῶν ἄνω εἰμί· ὑμεῖς ἐκ ⌜τούτου τοῦ κόσμου⌝ ἐστέ,
ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. εἶπον ○οὖν 24 (20,31.)
ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν 28.58; 13,19. (Ex 3,14.)
○²γὰρ μὴ πιστεύσητε⊤ ὅτι ⌜ἐγώ εἰμι⌝, ἀποθανεῖσθε

---

12 ○ $\mathfrak{P}^{75}$ *B*.; [H] | ⌜*και ειπεν W** | ⌜*εμοι rell*; T : *txt BT* Or. *14* ⌜34512 $\mathfrak{P}^{75}$ *B 157 pc*; h | ⌜ἢ $\mathfrak{P}^{66.75c}$ *BDKal* : *txt* $\mathfrak{P}^{75*}$ ℵ𝔎 *al* | ○ℵ*FHal*; T | ⊤*δε* $\mathfrak{P}^{75}$ *pc* it *16* ⌜*αληθης* $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ𝔎Θ *pm* : *δικαια 544 pc* | ⊤*πατηρ rell*; [H] : *txt* ℵ**D* sy^sc. *17* ⌜*γεγραμμενον εστιν* ℵ.; T *21* ⊤*ο Ιησους* $\mathfrak{P}^{66c}$ 𝔎Θ λφ *33 pm* *22* ○ $\mathfrak{P}^{75}$ *348* *23* ⌜*ελεγεν ουν* $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ* | ⌜231 ℵ𝔎DΘ*pl*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{66.75}$ *Bpc* *24* ○ $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ *pc* | ○² *661 945* sy^s | ⊤*μοι* ℵ*DΘe* | ⌜(*ἐγὼ εἰμί* h)

14. 25 ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ⌜ἔλεγον οὖν⌝ αὐτῷ· σὺ
τίς εἶ; εἶπεν αὐτοῖς ᴼὁ Ἰησοῦς· ᵀτὴν ἀρχὴν ⌜ὅ τι⌝
26 καὶ λαλῶ ὑμῖν·; πολλὰ ⌜ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν
καὶ κρίνειν· ἀλλ' ὁ πέμψας με ἀληθής ἐστιν,
3,11! κἀγὼ ἃ ἤκουσα παρ' αὐτοῦ, ταῦτα λαλῶ εἰς τὸν
27 κόσμον. οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς
3,14! 28 ἔλεγεν ᵀ. εἶπεν οὖν ᵀὁ Ἰησοῦς· ᵀ⌜ὅταν ὑψώσητε τὸν
24! Mt 26,64. υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι ⌜ἐγώ εἰμι⌝,
40; 15,15; 3,11! καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ ποιῶ ⌜οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδί-
29 δαξέν με ὁ πατήρ ᵀ², ταῦτα λαλῶ. καὶ ὁ πέμψας
16. 16,32. (Mt 27,46.) με μετ' ἐμοῦ ἐστιν· οὐκ ἀφῆκέν με μόνον ᵀ, ὅτι
ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε.
7,31! 30 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς
31 αὐτόν. ⁝ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας 29
5.38; 15,7.14. Act 11,23! 2 J 2. αὐτῷ Ἰουδαίους· ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ
36! 32 ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταί μού ἐστε, ⁞καὶ γνώσεσθε τὴν
33 ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. ἀπε-
Mt 3,9 p. κρίθησαν πρὸς αὐτόν· σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν,
Neh 9,36. καὶ ⌜οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν⌝ πώποτε· ᵀπῶς σὺ λέγεις
R 6,16.20. 34 ὅτι ἐλεύθεροι γενήσεσθε; ἀπεκρίθη αὐτοῖς ᴼὁ Ἰησοῦς·
2P 2,19. 1J 3,8. Gn 4,7. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρ-
G 4,30. 35 τίαν δοῦλός ἐστιν □τῆς ἁμαρτίας⌝. ὁ δὲ δοῦλος
οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ ᵀυἱὸς μένει
32. R 6,18.22. 2K7,23. 2K3,17. G 5,1. 36 εἰς τὸν αἰῶνα. ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄν-
37 τως ἐλεύθεροι ⌜ἔσεσθε. Οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ
ἐστε· ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ
38 ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. ⸢⸢ἃ ἐγὼ⸣ ἑώρακα παρὰ τῷ
6,45. πατρὶ ᵀ⌜λαλῶ· καὶ ὑμεῖς ᴼοὖν ⌜ἃ ⌜²ἠκούσατε παρὰ ⌜τοῦ
39 πατρὸς⸣ ᵀ⌜ποιεῖτε. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ·

---

25 ⌜ελ. ℵ : και ελ. p66. | ᴼ p66*.75 **B**; [H] | ᵀειπον υμιν p66mg. | ⌜ὅτι (quia) *b d* vg^{codd} sy^{s}; H : qui vg^{cl} : (ετι Torrey *cj* : ουκ εχω οτι Holwerda *cj*) | ⁝. Th **26** ⌜εχων p66 *e*. **27** ᵀτον θεον ℵ* **D***pc* lat **28** ᵀαυτους p66c.75 ℵ**ℜ** **D** **Θ***pl* | ᵀ⌜οτι p66.75 **B** | ⌜(ἐγὼ εἰμί h) | ⌜ουδε εν p66. | ᵀ²μου **B** **ℜ***pm*; W **29** ᵀο πατηρ **ℜ***al* **31**:31, *non* 30 *sect.* comm **33** ⌜ου δεδ. ουδενι **D**. | ᵀκαι p66 69*pc* **34** ᴼ p66.75 **B**; [H] | □ **D** *b* sy^{s} Cl; [H] **35** ᵀδε p66 **D***pc* **36** ⌜εστε p66. **38** ⸢ **ℜ** **D** **Θ***pl*; ⊣h^{r1}⊢ | ⌜*bis* ὃ **ℜ***pm* | ᵀμου ℵ**ℜ** **Θ***pm* it vg^{cl}; ⊣h^{r1}⊢ : μου, ταυτα **D** (**W**) *33 pc b c q*; ⊣h^{r2}⊢ : *txt* p66.75 **Ⱨ***pc* | ⌜ποιω sy^{s} | ᴼ **W** *al* lat sy^{s} | ⌜²εωρακατε p66 ℵ* **ℜ** **D** *al* sy^{s}; ⊣h^{r}⊢ | ⌜τω πατρι **ℜ** **D** sy^{s} *al* : *txt etiam* ⊣h^{re}⊢ | ᵀυμων **Ⱨ** **ℜ** **Θ***pl* sy^{s}; ⊣h^{r}⊢ S : υμων, ταυτα **D** Tert. : *txt* p66.75 **B** **L***pc* Or

ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστιν. λέγει ⊤αὐτοῖς ○ὁ Mt 3,9; (5,45). (L 16,24).
Ἰησοῦς· εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ⌜ἐστε, τὰ ἔργα τοῦ Gn 26,5.
Ἀβραὰμ ⌜ποιεῖτε· νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, 40
ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα, ἣν
ἤκουσα παρὰ τοῦ θεοῦ· τοῦτο Ἀβραὰμ οὐκ 26; 15,15.
ἐποίησεν. ὑμεῖς ⊤ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς 41 Gn 3,15. Dt 23,3.
ὑμῶν. εἶπαν ⊤αὐτῷ· ἡμεῖς ἐκ πορνείας ⌜οὐκ ἐγεν- Ml 2,10.
νήθημεν⌝, ἕνα πατέρα ἔχομεν τὸν θεόν. εἶπεν 42
αὐτοῖς ○ὁ Ἰησοῦς· εἰ ὁ θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν, 1 J 5,1.
ἠγαπᾶτε ἂν ἐμέ· ⌜ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐξῆλθον⌝ 7,28.
καὶ ἥκω· ⌜οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ'
ἐκεῖνός με ⌜ἀπέστειλεν. διὰ τί τὴν ⌜λαλιὰν τὴν 43 Mt 26,73. Mt 12,34!
ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν R 8,7.
λόγον τὸν ἐμόν. ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ δια- 44 1 J 3,8—10.15.
βόλου ἐστὲ καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν Act 13,10.
θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' Gn 3,4. Sap 2,24. (10,12. 1 P 5,8. Ap 12,3.)
ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ ⌜οὐκ ἔστηκεν⌝, ὅτι ⌜οὐκ (2 J 2.)
ἔστιν ἀλήθεια⌝ ἐν αὐτῷ. ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος,
ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἐστὶν καὶ ὁ
πατὴρ αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, 45 6,64! L 22,67! G 4,16.
οὐ πιστεύετέ μοι. □τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ 46 2 K 5,21. H 4,15; 7,26; 9,14.
ἁμαρτίας; εἰ ἀλήθειαν λέγω, διὰ τί ○ὑμεῖς οὐ 1 P 1,19; 2,22; 3,18. 1 J 3,5.
πιστεύετέ ○²μοι;⌝ ὁ ὢν ἐκ τοῦ θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ 47 18,37! 1 J 4,3.6; 5,19.
θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, □ὅτι
ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ⌝. Ἀπεκρίθησαν οἱ Ἰου- 48
δαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ· οὐ καλῶς ⌜λέγομεν ἡμεῖς⌝ L 9,52! 10,20!
ὅτι Σαμαρίτης εἶ ○σὺ καὶ δαιμόνιον ἔχεις; ἀπ- 49
εκρίθη Ἰησοῦς· ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ Ml 1,6.
τὸν πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετέ με. ἐγὼ 50 7,18!
δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ 1 P 2,23.
κρίνων. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ⌜ἐάν τις⌝ τὸν ⌜ἐμὸν 51 14,23.

---

39 ⊤ουν P66 (*D*) | ○*B*.; [H] | ⌜ητε *CℜΘpl* : *txt* P66.75 *BℵDpc* | ⌜εποιειτε P75 ℵ**D Θpm*; Th : επ. αν *CKLpm*; S : *txt* P66 *B 700 ff*² vg sy² *41* ⊤δε *Dal* itsy | ⊤ουν P66 *C ℜDΘpl* | ⌜ουκ εγεννημεθα ℵ**Lpc* : ου γεγεννημεθα P75 *CℜΘpl*; Th : ου γεγενημεθα P66 *NWpc* : *txt BD** *42* ○P66 *B*; [H] | ⌜εκ γ.τ.θ. εξεληλυθα P66. | ⌜ου P66 *DΘpc* | ⌜-σταλκεν P66. *43* ⌜αληθειαν *D***pc* *44* ⌜ουχ ἔστ. P75 *Cℜal*; W : (*male* ουκ ἔστ- T) | ⌜312 P66 *Dpc* *46* □*vs. Dpc* | ○*W 157 a r* arm | ○² P66*. *47* □*DG 579* *48* ⌜ημ. ελεγ. P66.(*Dpc*) | ○ℵ* *λ 543 pc* Or *51* ⌜ος αν *D* sy sa | ⌜λ.τον εμ. P66 *ℜΘpm*

5,24! L 2,26 H 11,5. λόγον ⸢τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ ⸢θεωρήσῃ εἰς τὸν
52 αἰῶνα. εἶπαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· νῦν ἐγνώκαμεν
10,20! Act 2,29. ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραὰμ ἀπέθανεν καὶ οἱ
προφῆται, καὶ σὺ λέγεις· ἐάν τις ˢτὸν λόγον μου˺
Mt 16,28 p! τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσηται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα.
4,12. (Mt 12,41.42 p.) 53 ¹μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ □πατρὸς ἡμῶν ⸣Ἀβραάμ, ⸢ὅστις
ἀπέθανεν; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον· τίνα σε-
54 αυτὸν ποιεῖς; ¹ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἐὰν ἐγὼ δοξάσω
18,32; 17,5. ἐμαυτόν, ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν· ἔστιν ὁ πατήρ
μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι ᵀθεὸς ⸢ἡμῶν
7,28 a. 55 ἐστιν, ¹καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν.
Mt 26,72. κἂν εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ⸢ὅμοιος ὑμῖν⸣
ψεύστης· ἀλλὰ οἶδα αὐτὸν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ
Mt 13,17. 1 P 1,8. 56 τηρῶ. Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα
Gn 17,17. 3,29. ⸢ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδεν καὶ ἐχάρη.
57 ¹εἶπαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν· ⸢πεντήκοντα
58 ἔτη οὔπω ἔχεις καὶ Ἀβραὰμ ⸢ἑώρακας; εἶπεν αὐτοῖς
24! Is 43,13. ᵀΙησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ ᴼγενέ-
10,31.39; 11,8. Mt 23,37.39 p. 59 σθαι ἐγὼ εἰμί. ἦραν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ'
12,36. L 4,29 s. αὐτόν· Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ.ᵀ

Act 3,2; 14,8. **9** Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενε- 10 30
34;16,19. L 13,2. Ex 20,5. 2 τῆς ᵀ. καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέ-
γοντες· ῥαββί, τίς ἥμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς
3 αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς·
11,4. οὔτε οὗτος ἥμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ'
4 ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῷ. ⸢ἡμᾶς
5,17.20; 11,9. δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός ⸢με ⸢2 ἕως
ἡμέρα ἐστίν· ἔρχεται νὺξ ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργά-
8,12! 5 ζεσθαι⸢. ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ὦ, φῶς⸣ εἰμι τοῦ
Mc 8,23! 6 κόσμου. ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσεν χαμαὶ καὶ ἐποίησεν

---

51 ⸢ιδη· $\mathfrak{P}^{66}$ *1093* *52* ˢ $\mathfrak{P}^{66}$ *L 713* *53* □ *D W* it^{a} | ⸢οτι $\mathfrak{P}^{66*}$ *Da*. *54* ᵀo $\mathfrak{P}^{66}$ *L 579* | ⸢υμ- *SHDFal*; *K* : *txt* $\mathfrak{P}^{66.75}$ *CRΘpm* *55* ⸢ομ.υμων (ˢ $\mathfrak{P}^{66}$ *13 pc*) *SHRpm*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *BDΘal* *56* ⸢ειδῃ *B* NA 69 al*; T (εἶδῃ *perperam*) : *txt* $\mathfrak{P}^{66.75}$ *CRD*pm* Cl *57* ⸢τεσσερακοντα *Apc* Chr | ⸢εωρακεν σε ($\mathfrak{P}^{75}$) *N* 0124* sy^{s} sa; h *58* ᵀo $\mathfrak{P}^{66}$ *SHRDΘpl*; W : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *BC* | ᴼ*D* it *59* ᵀ και (— *R*al) διελθων δια μεσου αυτων επορευετο (— επ. *R*al) και παρηγεν ουτως. *C*(*R*) *pl f q r* sy^{p} : *txt* $\mathfrak{P}^{66.75}$ *B N* DΘ*pc* latsy^{a} *9,1* ᵀκαθημενον *D* *4* ⸢εμε *CRΘpl* latsy : *txt* $\mathfrak{P}^{66.75}$ *SH*(ˢ*D*) Or | ⸢ημας $\mathfrak{P}^{66.75}$ *N* Lpc*; T | ⸢²ως *C* W 33 pc*; h *4.5* ⸢, οτ. ... ἡ. φως γαρ sy^{s}.

πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ⌜ἐπέθηκεν αὐτοῦ
τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς,⌝ καὶ εἶπεν αὐτῷ· 7
ὕπαγε νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ 2 Rg 5,10.
(ὃ ἑρμηνεύεται ἀπεσταλμένος). ἀπῆλθεν οὖν καὶ 5,2. L 13,4.
ἐνίψατο, καὶ ἦλθεν βλέπων. Οἱ οὖν γείτονες⊤ 8
καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον, ὅτι ⌜προσαίτης
ἦν⌝, ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ
προσαιτῶν; ⌞ ἄλλοι ἔλεγον ᴼὅτι οὗτός ἐστιν· ἄλλοι 9
⌜ἔλεγον· ⌜οὐχί, ἀλλὰ⌝ ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν. ἐκεῖνος⊤
ἔλεγεν ᴼ²ὅτι ἐγώ εἰμι. ⌜ἔλεγον οὖν αὐτῷ· πῶς [οὖν] 10 15.
ἠνεῴχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; ἀπεκρίθη ἐκεῖνος· 11
ὁ ἄνθρωπος ὁ λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησεν
καὶ ἐπέχρισέν μου τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶπέν μοι
ᴼὅτι ὕπαγε εἰς ⌜τὸν Σιλωὰμ καὶ νίψαι· ⌜ἀπελθὼν
⌜οὖν καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψα⌝⌝. ⌜καὶ εἶπαν⌝ αὐτῷ· 12
ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; λέγει· οὐκ οἶδα. Ἄγουσιν αὐτὸν 13
πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τόν ποτε τυφλόν. ἦν δὲ 14 5,9.
σάββατον ⌜ἐν ᾗ ἡμέρᾳ⌝ τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς
καὶ ἀνέῳξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. πάλιν οὖν 15 10.
ἠρώτων αὐτὸν ᴼκαὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν.
ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· πηλὸν ἐπέθηκέν μου ἐπὶ τοὺς
ὀφθαλμούς, καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω. ἔλεγον 16
οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές· οὐκ ἔστιν οὗτος 1,24.
παρὰ θεοῦ ὁ ἄνθρωπος, ὅτι τὸ σάββατον οὐ
τηρεῖ. ἄλλοι [δὲ] ἔλεγον· πῶς δύναται ἄνθρωπος 5,36!
ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; καὶ σχίσμα 7,43!
ἦν ἐν αὐτοῖς. λέγουσιν οὖν τῷ τυφλῷ πάλιν· ⌜τί 17
σὺ⌝ λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἠνέῳξέν σου τοὺς ὀφ- 4,19.
θαλμούς; ὁ δὲ εἶπεν ὅτι προφήτης ἐστίν. ⌞ οὐκ 18
ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ⌜ὅτι ἦν
τυφλὸς καὶ ἀνέβλεψεν⌝, ἕως ⌜ὅτου ἐφώνησαν τοὺς

---

6 ⌜επεχρισεν $\mathfrak{P}^{66.75}$ ℵ𝔄𝔇Θ*pl* lr^{lat}; Th : *txt* **B***pc* **8** ⊤αυτου $\mathfrak{P}^{66*}$. | ⌜τυφλος ην 𝔄*al* : τ. ην και πρ. 69 (*pc* it) **9** ᴼ $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ𝔚Θ | ⌜δε 𝔄(𝔇)*pm*; s : δε ελεγ. ℵΘ | ⌜οτι 𝔄𝔇*pm* | ⊤δε $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ*φ* 33 *al*; δ | ᴼ² $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ^{c}*L* it **10** ⌜ειπαν $\mathfrak{P}^{66}$ (𝔇) | [+ $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ𝐂𝔇Θ*al*; T : — $\mathfrak{P}^{75}$ **B**𝔄*pm*; W **11** ᴼ $\mathfrak{P}^{75}$ 𝔄𝔇Θ*pl*; s | ⌜την κολυμβηθραν του 𝔄*pl* lat : *txt* $\mathfrak{P}^{66.75}$ 𝔊𝔇Θ*pc* it | ⌜απηλθον ουν κ. ενιψαμην και ηλθον βλεπων 𝔇 | ⌜δε 𝔄*al*; s **12** ⌜ειπ. ουν $\mathfrak{P}^{66}$ 𝔄𝔇Θ*pm* : ειπ. **A***pc*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ 𝔊*al* **14** ⌜οτε 𝔄𝔇Θ*pl*; δ **15** ᴼ $\mathfrak{P}^{66*}$ 1241 *pc* **16** [+ **B**ℵ𝔇*al*; W : — $\mathfrak{P}^{66.75}$ 𝔄Θ*pm*; T **17** ⌟ $\mathfrak{P}^{75}$ 𝔄𝔇Θ*pl*; T **18** ⌜1–3 28 *b* sy^{s} : — 𝔇λ | ⌜ου $\mathfrak{P}^{66*}$ 𝔇*pc*

19 γονεῖς αὐτοῦ □τοῦ ἀναβλέψαντος⌉ ⌊ καὶ ⌈ἠρώτησαν
αὐτοὺς ○λέγοντες· οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν
ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν ˢβλέπει
20 ἄρτι⌉; ἀπεκρίθησαν ⌈οὖν οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπαν.
οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι
21 τυφλὸς ἐγεννήθη· πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἴδαμεν,
ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμεῖς οὐκ
οἴδαμεν· ⌈αὐτὸν ἐρωτήσατε,⌉ ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸς
7,13; 12,42. 16,2; 19,38; 20,19. 22 περὶ ⌈ἑαυτοῦ λαλήσει. ταῦτα εἶπαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ
ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἤδη γὰρ συνε-
34. τέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα ἐάν τις ⌈αὐτὸν ὁμολογήσῃ
23 χριστόν⌉, ἀποσυνάγωγος γένηται. διὰ τοῦτο οἱ
γονεῖς αὐτοῦ εἶπαν ὅτι ἡλικίαν ἔχει, ⌈αὐτὸν ⌈ἐπερω-
24 τήσατε. Ἐφώνησαν οὖν τὸν ἄνθρωπον ἐκ δευ- 31
Jos 7,19. τέρου ὃς ἦν τυφλός, καὶ εἶπαν αὐτῷ· δὸς δόξαν
τῷ θεῷ· ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι ˢοὗτος ὁ ἄνθρωπος⌉
25 ἁμαρτωλός ἐστιν. ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος· εἰ ἁμαρ-
τωλός ἐστιν οὐκ οἶδα· ἓν οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὢν
26 ἄρτι βλέπω. εἶπαν οὖν αὐτῷ⌉· τί ἐποίησέν σοι;
27 πῶς ἤνοιξέν σου τοὺς ὀφθαλμούς; ⌊ ἀπεκρίθη
αὐτοῖς· εἶπον ὑμῖν ἤδη καὶ ○οὐκ ἠκούσατε· τί ⌉ˢπά-
λιν θέλετε⌉ ἀκούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ˢ²αὐτοῦ
28 μαθηταὶ⌉ γενέσθαι; ⌈καὶ ἐλοιδόρησαν αὐτὸν καὶ εἶ-
παν· σὺ μαθητὴς ˢεἶ ἐκείνου⌉, ἡμεῖς ⌈δὲ ○τοῦ Μωϋσέ-
29 ως ἐσμὲν μαθηταί· ἡμεῖς ⌉οἴδαμεν ὅτι Μωϋσεῖ λελά-
ληκεν ὁ θεός⌉, τοῦτον δὲ οὐκ οἴδαμεν πόθεν ἐστίν.
3,10. 30 ⌊⌈ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς⌉· ⌈ἐν τού-
τῳ⌉ γὰρ τὸ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε
πόθεν ἐστίν, καὶ ἤνοιξέν μου τοὺς ὀφθαλμούς.
Is 1,15. Ps 66,18. Prv 15,29. 31 ⌊οἴδαμεν ὅτι ⌈ὁ θεὸς ἁμαρτωλῶν⌉ οὐκ ἀκούει, ἀλλ'

---

18 □P66* λ 565 it sy^s *19* ⌈επηρ- P66 *D* | ℵ* *W* it sy^p | ˢ P66 *Ψ* *Ϗpm* *20* ⌈ δε *Ϗal*; S : — *DGLΘpm* *21* ⌈αυτος P75 ℵ* | ⌈αυ- *DLal*; (αὐ- Elzevier) *22* ⌈ 213 P66.75 φ *al* : *it.* + ειναι *D e* *23* ⌉και P66 *A* | ⌈ερ- *ϗΘpl*; h : ερωτατε *D*. *24* ˢ 2 3 1 *ϗDpl*; T *26* ⌉παλιν P66 *ϗΘpl*; S *27* ○ P66 *22* lat sy^s | ⌉ουν P75 *B*; h | ˢ P66 *DΘpc* | ˢ² P66 *ϧDpm*; S : *txt* P75 *BϗΘal* *28* ⌈οι δε *DLΘ 33 al*; S : — P66 *ϗ 28 al*; T : *txt* P75 *B* ℵ* | ˢ P66 *DΘpc* | ⌈γαρ P66 *348* | ○ P66. *29* ⌉δε P66. | ⌉ (31) και οτι θεος αμαρτωλων ουκ ακουει *D*. *30* ⌈ 1 4 5 2 3 P66* | ⌈ τουτο P66 *e*. *31* ⌈ 3 1 2 P66.75 *ϧϗpm*; T : ο θ. -λον *E*U 1241 al* : *txt* *BDΘpc a e*

εάν τις θεοσεβὴς ᾖ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, Act 10,35.
τούτου ἀκούει. ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι 32
ἠνέῳξέν τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου· εἰ 33
μὴ ἦν οὗτος παρὰ θεοῦ ⊤, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν 5,36!
οὐδέν. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· ἐν ἁμαρ- 34 2. (Ps 51,7.)
τίαις σὺ ἐγεννήθης ⌜ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; 22.
καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. Ἤκουσεν ⊤ Ἰησοῦς ὅτι 35
ἐξέβαλον αὐτὸν ○ἔξω, καὶ εὑρὼν αὐτὸν εἶπεν ⊤· σὺ
πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ⌜ἀνθρώπου; ⌜ἀπεκρίθη 36
ἐκεῖνος □καὶ εἶπεν ⌝· καὶ τίς ἐστιν ⌝, κύριε, ἵνα πι-
στεύσω εἰς αὐτόν; ⌞ εἶπεν ⊤ αὐτῷ ○ὁ Ἰησοῦς· καὶ 37
ἑώρακας αὐτὸν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ⌜ἐκεῖνός 4,26!
ἐστιν. □ὁ δὲ ἔφη· πιστεύω, κύριε· καὶ προσεκύ- 38
νησεν αὐτῷ. καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· ⌝ εἰς κρίμα ἐγὼ 39 12,40. Mt 11,25;
εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον ⌝, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες 13,11—15.
βλέπωσιν καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται. L 2,34.
Act 9,8; 13,11.
Ἤκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ○ταῦτα οἱ μετ' αὐτοῦ 40
ὄντες, καὶ εἶπαν αὐτῷ· μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοί Mt 13,14; 15,14!
ἐσμεν; ⌞ εἶπεν αὐτοῖς ○ὁ Ἰησοῦς· εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ 41 Prv 26,12.
15,22.24.
ἂν εἴχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε ὅτι βλέπομεν·
⌜ἡ ἁμαρτία ὑμῶν μένει ⌝. Ἀμὴν ἀμὴν ⌜λέγω ὑμῖν ⌝, 10
ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν Mch 2,12.
τῶν προβάτων ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος
κλέπτης ἐστὶν καὶ λῃστής· ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ 2
τῆς θύρας ⌜ποιμήν ἐστιν ⌝ τῶν προβάτων. τούτῳ 3
ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς Ps 95,7.
αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια ⌜πρόβατα ⌜φωνεῖ κατ' Is 43,1.
ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά. ὅταν τὰ ἴδια ⌜⌜πάντα 4 27.
ἐκβάλῃ ⌝, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρό-
βατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἴδασιν ⌜2 τὴν φωνὴν
αὐτοῦ ⌝· ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ⌜ἀκολουθήσουσιν, ἀλλὰ 5

---

33 ⊤ο ανθρωπος $\mathfrak{P}^{66}$ *N(Θ)pc* *34* ⌜ολως *E*λpc* *35* ⊤ο *rell*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *B* ℵ*. | ○ *DW* sy^{s}. | ⊤ αυτω $\mathfrak{P}^{66}$ *ℜΘpl*; δ | ⌜ θεου *ℵΘpl* latt; δ *36* ⌜ και τις εστιν, εφη $\mathfrak{P}^{66*.75}$ *B*; Wh | □ $\mathfrak{P}^{66}$ (*B*) *A 1241pc*; [H] *37* ⊤ δε *ℜpm*: S | ○ $\mathfrak{P}^{66}$ *A*. | ⌜ αυτος $\mathfrak{P}^{66}$ lat. *38.39* □ $\mathfrak{P}^{75}$ ℵ* *Wb* (*l*) *39* ⌜ 51—3 $\mathfrak{P}^{66*}$ *1241pc* : 51—4 $\mathfrak{P}^{66c}$ *Dpc* *40* ○ ℵ* *Dpc* latsy^{s}; T *41* ○ $\mathfrak{P}^{66.75}$ *B*.; [H] | ⌜ αι -ιαι υμ. μενουσιν *DLW 33 al* sy^{s} *10,1* ⌟ *B*.; W *2* ⌜ αυτος (εκεινος *W*) ε. ο π. *D*(*W*) *3* ⌜ προβατια $\mathfrak{P}^{66}$. | ⌜ καλει *ℵΘpm* *4* ⌟ $\mathfrak{P}^{66*}$. | ⌜ προβατα *ℜA pm* : — ℵ* | ⌟ 2 3 1 2 $\mathfrak{P}^{66}$ *DΘpc* *5* ⌜ -σωσιν $\mathfrak{P}^{66.75}$ *ℌℜΘpm*; S : *txt* *BDE al*

φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἴδασιν τῶν ἀλλο-
16,25. 6 τρίων τὴν φωνήν. Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν ⌜τίνα ἦν
7 ἃ⌝ ἐλάλει αὐτοῖς. Εἶπεν ᴼοὖν ⌜πάλιν ᴼ²ὁ Ἰησοῦς· 32
14,6. (Mt7,13 s.) (Ps 118,20.) ἀμὴν ἀμὴν ˢλέγω ὑμῖν˺ ᴼ³ὅτι ἐγώ εἰμι ⌜ἡ θύρα⌝ τῶν
Jr 23,1 s. 8 προβάτων. ᴼπάντες ὅσοι ἦλθον □πρὸ ἐμοῦ⌝ κλέπται
εἰσὶν καὶ λῃσταί· ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ
9 πρόβατα. ἐγώ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις
εἰσέλθῃ, σωθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύ-
10 σεται καὶ νομὴν εὑρήσει. ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται
εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλ-
Ps23,1. Is40,11. Ez 34,11—23; 37,24. Sir 18,13. 15,13! L 15,4—7. 11 θον ἵνα ζωὴν ἔχωσιν □καὶ περισσὸν ἔχωσιν⌝. Ἐγώ
εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν
12 ψυχὴν αὐτοῦ ⌜τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων· ὁ ᵀ
μισθωτὸς καὶ οὐκ ὢν ποιμήν, οὗ οὐκ ἔστιν τὰ
Act 20,29! 1 P 5,2 s! πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον καὶ
ἀφίησιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει, — καὶ ὁ λύκος
13 ἁρπάζει αὐτὰ καὶ σκορπίζει ᵀ· — ᵀὅτι μισθωτός
12,6. ἐστιν καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων.
1 K 8,2.3; 13,12. G 4,9. 2 T 2,19. 14 ˡἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ 33
Mt 11,27. 15 καὶ ⌜γινώσκουσί με τὰ ἐμά⌝, ˡκαθὼς γινώσκει με ὁ 90,3
πατὴρ κἀγὼ γινώσκω τὸν πατέρα,* καὶ τὴν ψυχήν 91,4
Ez 37,24; 34,23. Mch 2,12. Mt 10,5. 11,52. E 4,5. 1 P 2,25. 16 μου ⌜τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. καὶ ἄλλα ᵀπρό- 92,10
βατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης·
κἀκεῖνα δεῖ με ⌜ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ⌜ἀκού-
σουσιν, καὶ ⌜²γενήσεται μία ποίμνη, εἷς ποιμήν.
3,35! Ph 2,8 s. 17 ˡδιὰ τοῦτό με ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν
18 ψυχήν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. οὐδεὶς ⌜ἦρεν
αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ' ἐμαυ-
τοῦ. ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν
5,26; 19,11. 14,31. ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν· ταύτην τὴν ἐντολὴν

---

6 ⌜τι ᵖ66* *1170* lat *7* ᴼ ᵖ66* *e* | ⌜αυτοις ᵖ66 **λ** : *παλ. αυτ.* **ℵ*D*Θ**(ˢ***AK***) *pm*; S : — ℵ* *pc*; T : *txt* ᵖ75 ***B*** | ᴼ² ***B***; [H] | ˢ***B***.; W | ᴼ³ ᵖ75 **ℌ*G*** *700 al*; H : *txt* ᵖ66 ℵ**ℵ*D*Θ***pm* | ⌜ο ποιμην ᵖ75 sa. *8* ᴼ ***D*** | □ ᵖ45.75 ℵ* ***ℵ****al* latsy; Th^r : *txt* ᵖ66 **ℌ*D*** (ˢ***Θ****al*) *pm* Cl *10* □ ᵖ66* ***D*** *11* ⌜διδωσιν ᵖ45 ℵ* ***D*** latsy^s *12* ᵀδε ᵖ66 ℵ***DΘφ****al* | ᵀ τα προβατα ***ℵ****pm* latt *13* ᵀο δε μισθωτος φευγει ***ℵ****pm* lat *14* ⌜γινωσκομαι υπο των εμων ***ℵΘ****pl*; S *15* ⌜διδωμι ᵖ45.66 ℵ* ***D W***. *16* ᵀδε ᵖ66 ***D****pc* | ⌜συναγαγειν ᵖ66 Cl. | ⌜-σωσιν ***ℌGΘ****pm*; S : *txt* ᵖ66.75 ***BℵD****al* | ⌜² !-σονται ᵖ45 ***ℌDΘ****pc* Cl; H : *txt* ᵖ66.75 ℵ* ***ℵ****pl* *18* ⌜αιρει *rell*; Th : *txt* ᵖ45 ***B*** ℵ*.

ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρός μου. Σχίσμα ⊤πάλιν 19 7,43!
ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τού- 7,20; 8,48.52.
τους. ἔλεγον ⌜δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν· ⊤δαιμόνιον ἔχει 20 Mc 3,21 s.30. Mt 11,18. L7,33.
καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε; ¹ ἄλλοι ⊤ἔλεγον· 21 Act 26,24.
ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστιν δαιμονιζομένου· μὴ
δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοῖξαι;
34 Ἐγένετο ⌜τότε τὰ ἐγκαίνια ἐν ᴼτοῖς Ἱεροσολύμοις· 22 1 Mcc 4,59.
χειμὼν ἦν· ¹ καὶ περιεπάτει ᴼὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ 23 Act 3,11; 5,12.
ἐν τῇ στοᾷ ᴼ²τοῦ Σολομῶνος. ⌜ἐκύκλωσαν οὖν 24
αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον αὐτῷ· ἕως πότε
τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις; εἰ σὺ εἶ ὁ χριστός, ⌜εἰπὸν Mt 26,63 p.
ἡμῖν παρρησίᾳ. ἀπεκρίθη ᴼαὐτοῖς ᴼ²ὁ Ἰησοῦς· εἶπον 25 4,26! 5,36!
ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε· τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν
τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ
ἐμοῦ· ἀλλὰ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε, ὅτι οὐκ ἐστὲ ἐκ 26 6,64!
τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν ⊤. τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ 27 3.4; 18,37!
τῆς φωνῆς μου ἀκούουσιν, κἀγὼ γινώσκω αὐτά, Ps 95,7. 5,28.
καὶ ἀκολουθοῦσίν μοι, ¹ κἀγὼ ⌟δίδωμι αὐτοῖς ζωὴν 28 5,24! 6,39!
αἰώνιον ⌞, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ 1 P 1,5.
⌜οὐχ ἁρπάσει ⌝ τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. ὁ πατήρ 29 (Ps 49,15.)
ᴼμου ⌜ὃ δέδωκέν μοι πάντων μεῖζόν ⌝ ἐστιν, καὶ οὐδεὶς 17,24.
δύναται ἁρπάζειν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρός ⊤. ἐγὼ 30 17,11.
καὶ ὁ πατὴρ ἕν ἐσμεν. Ἐβάστασαν ⌜πάλιν λί- 31 8,59!
θους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα ⌟λιθάσωσιν αὐτόν ⌞. ἀπ- 32
εκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πολλὰ ⌟ἔργα ἔδειξα ὑμῖν
καλὰ ⌞ ἐκ τοῦ πατρός ⊤· διὰ ποῖον ⊤αὐτῶν ἔργον ⌜ἐμὲ
λιθάζετε ⌝; ¹ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· περὶ 33 5,18!
καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε ἀλλὰ περὶ βλασφη- Mt 9,3 p; 26,65.
μίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν

---

19 ⊤ουν $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ*D*Θ*pl* *20* ⌜ουν ℵ*Dal*; T | ⊤οτι $\mathfrak{P}^{45}$*D* *21* ⊤δε $\mathfrak{P}^{66}$ ℵΘΦ*pc* *22* ⌜δε ℵ*D*Θ*pm*; T : — λ 565 *pc* : *txt* $\mathfrak{P}^{66.75}$ Ψ*pc* | ᴼ $\mathfrak{P}^{45}$ℵ*Dpm*; T *23* ᴼ*B*.; [H] | ᴼ²ℵ*Dpm*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{66.75}$*BL*Θ*al* *24* ⌜-λευσαν *B*.; Wh | ⌜ειπε $\mathfrak{P}^{66}$*B*ℵ*D*Θ*pl* *25* ᴼ $\mathfrak{P}^{66}$ℵ*D*; T | ᴼ²*B*.; [H] *26* ⊤καθως ειπον υμιν $\mathfrak{P}^{66}$*ℵ*D*Ψ*pm* it *28* ⌟3412 $\mathfrak{P}^{66}$*ℵ*D*Ψ*pl*; S | ⌜ου μη -ση ℵ*DL*Ψ*pc*; s *29* ᴼℵ* itsy^{s}; T | ⌜ὃ δεδ. μ. π. μειζων ℵ *L*; δ (*sed* ⌟ μ. π. *ut* ℜ) : ! ος ὁ. μ. μειζων π. ($\mathfrak{P}^{66,75}$)ℜ*al* sy; h (*sed* ⌟ π. μ.) : ος ὁ. μ. μειζον π. *A*Θ(⌟*X*) : ὁ δεδωκως μ. π. μειζων *D* : *txt* *B* (⌟ lat) | ⊤μου ℜ*D*Θ*pl*; δ *31* ⌜ουν *Dpc* it vg^{cl} : ουν παλ. $\mathfrak{P}^{66}$ ℜ*pl* : — $\mathfrak{P}^{45}$Θ | ⌟ $\mathfrak{P}^{66}$ *32* ⌟1423 $\mathfrak{P}^{45}$ℌ(Θ)*pm*; Th : 4123 $\mathfrak{P}^{66}$ℜ*Dal* : 2314 $\mathfrak{P}^{75}$. : *txt* *B* | ⊤μου $\mathfrak{P}^{66}$ ℜ*Wpm* | ⊤ουν $\mathfrak{P}^{66.71}$*Wpc* | ⌜λιθ. με $\mathfrak{P}^{66}$ ℜ*Dpm*

Ps 82,6. 1K 8,5. 34 ⊤θεόν. ἀπεκρίθη ⌜αὐτοῖς ○ὁ Ἰησοῦς⌝· οὐκ ἔστιν γε-
γραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ○²ὑμῶν ὅτι ἐγὼ εἶπα· θεοί
Mt 5,17 s. L 16,17. 35 ἐστε; εἰ ἐκείνους εἶπεν θεοὺς πρὸς οὓς ὁ λόγος
5,17–20. ⌜τοῦ θεοῦ ἐγένετο⌝, καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή,
L 1,35. 36 ¹ὃν ὁ πατὴρ ⌜ἡγίασεν καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον
5,36! ὑμεῖς λέγετε ὅτι βλασφημεῖς, ὅτι εἶπον· ⊤υἱὸς ○τοῦ
37 θεοῦ εἰμι; εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρός μου,
5,36! 38 μὴ πιστεύετέ μοι· εἰ δὲ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ ⌜πι-
στεύητε, τοῖς ἔργοις ⌜πιστεύετε, ἵνα γνῶτε ⌜καὶ
8,59! γινώσκητε⌝ ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατὴρ κἀγὼ ἐν ⌜τῷ πατρί⌝.
39 ¹Ἐζήτουν ⌜οὖν ⌜αὐτὸν πάλιν⌝ πιάσαι· καὶ ἐξῆλθεν 93,4
ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν⁝.
40 Καὶ ἀπῆλθεν ○πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου □εἰς
1,28. τὸν τόπον⌝ ⌜ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ ⌜πρῶτον βαπτίζων,
41 καὶ ⌜²ἔμενεν ἐκεῖ. καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν 94,10
καὶ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης μὲν ⌜σημεῖον ἐποίησεν⌝
οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ τούτου
7,31! 42 ἀληθῆ ἦν. καὶ ⌜πολλοὶ ἐπίστευσαν⌝ εἰς αὐτὸν ἐκεῖ.
11 Ἦν δέ τις ἀσθενῶν, Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, 11 35
L 10,38 s. ⌜ἐκ τῆς κώμης ⊤Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς
12,3. 2 αὐτῆς⌝. ἦν δὲ ⊤⌜Μαριὰμ ἡ ἀλείψασα τὸν κύριον
μύρῳ καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξὶν
3 αὐτῆς, ἧς ⊤ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθένει. ἀπέστειλαν
21.32. οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι· κύριε, ἴδε
4 ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ. ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν·
40. 9,3. Mc 5,39 p. αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστιν πρὸς θάνατον ἀλλ'
ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς
Dt 33,3. Mc 10,21. 2 J 1 s. 5 ⌜τοῦ θεοῦ⌝ δι' αὐτῆς. ⌜ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν
Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον.
6 ¹ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινεν ⌜ἐν

---

33 ⊤τον P66*. **34** ⌜Ιησ. και ειπεν αυτ. P66 (*D*) | ○P45 *BW*.; [H] | ○² P45 ℵ* *DΘpc* itsy^s **35** ⌜312 *D* it; T **36** ⌜ηγαπησεν *U* 47. | ⊤ο P45.75vid. | ○P66* ℵ *DEGal*; T **38** ⌜-ετε ℵ*AEGΘpm*; T : θελετε -ευειν *D* latt | ⌜-σατε P45.66 *Kpm*; S | ⌜κ. πιστευσητε (ℵ)*Kpm f g* vg : — *D* (it)sy^s : *txt* P45.66.75 *BWΘal* | ⌜αυτω P45 *KΘpm* **39** ⌜δε P45. : — P75 *BKΘal*; [H] | ⌜21 P66 *BKΘal*; Wh¹ : αυτ. P45 ℵ* *Dal* lat; Th² : *txt L λ 565al* | ⁝—. W **40** ○P66 *245pc* | □ℵ* *pc* Chr | ⌜ου P66 *047*. | ⌜προτερον P45 ℵ*Θal* it | ⌜²εμεινεν P45.66.75 *ℌKDΘpl*; Th : *txt B* it **41** ⌜*L λ 565pm*; S **42** ⌜*KΘpm*; S **11,1** ⌜αδελφος *M.κ.M.* sy^s | ⊤της ℵ*D*.; T **2** ⊤αυτη η P45(*X*)*e* | ⌜-ια *rell*; T : *txt B 33*. | ⊤και *D*. **4** ⌜αυτου P45 it sa : — P66. **5** ⌜εφιλει *D a e*. **6** ⌜επι τω P45 *D*

ᾧ ἦν⌉ τόπῳ δύο ἡμέρας· ⌈ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει 7
⌈τοῖς μαθηταῖς⌉· ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν.
|λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· ῥαββί, νῦν ἐζήτουν 8
σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; 8,59! L 22,28.
| ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· οὐχὶ δώδεκα ⌈ὧραί εἰσιν τῆς 9 9,4 s!
ἡμέρας⌉; ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσ- Mt 6,22.23 p. 1 J 2,18.10.
κόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει·
|ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτει, ὅτι 10 12,35. 1 J 2,11.
τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν ⌈αὐτῷ. ταῦτα εἶπεν, καὶ 11
μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς· Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν
⌈κεκοίμηται· ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν. Mt 9,24 p.
|εἶπαν οὖν ⌈οἱ μαθηταὶ αὐτῷ⌉· κύριε, εἰ ⌈κεκοίμηται, 12
⌈σωθήσεται. εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανά- 13
του αὐτοῦ· ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμή-
σεως τοῦ ὕπνου λέγει. τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς °ὁ 14
Ἰησοῦς παρρησίᾳ· Λάζαρος ⊤ἀπέθανεν, | καὶ χαίρω 15 42.
δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ· ἀλλὰ
ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. εἶπεν οὖν Θωμᾶς ὁ λεγό- 16 14,5; 20,24–28; 21,2. Mc 10,32; 14,31.
μενος Δίδυμος τοῖς συμμαθηταῖς· ἄγωμεν καὶ
ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ. Ἐλθὼν 17
οὖν ὁ Ἰησοῦς ⊤εὗρεν αὐτὸν ⌈τέσσαρας ἤδη ἡμέρας⌉ 39.
⌐ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ⌐. ἦν δὲ ⊤Βηθανία ἐγγὺς 18
τῶν Ἱεροσολύμων °ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε.
36 |πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν ⌈Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς 19 12,11.
⌈τὴν Μάρθαν καὶ ⌈²Μαριάμ, ἵνα παραμυθήσωνται
αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ⊤. ἡ οὖν Μάρθα ὡς 20 L 10,39.
ἤκουσεν ὅτι Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ·
⌈Μαριὰμ δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ⊤ἐκαθέζετο. εἶπεν οὖν ἡ 21
Μάρθα πρὸς ⊤Ἰησοῦν· °κύριε, εἰ ἦς ὧδε, ⌐οὐκ ἂν 3.32.
⌈ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός μου⌐. ⊤καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα 22

---

7 ⌈ειτα P45vid.66 *D* | ⌈αυτοις P66* : α. (= αυ τοις?) μαθ. P66c : — P45vid 9 ⌈ωρας εχει η ημερα *D*. 10 ⌈αυτη *D** 11 ⌈κοιμαται *D* lat. 12 ⌈312 ℵ*D al*; T : οι μ. αυτου *ℜ al* lat : αυτω *A* sy^s | ⌈κοιμαται *D* latt. | ⌈εγερθησ- P75. 14 °P66 ℵ* | ⊤ο φιλος ημων *D p* 17 ⊤εις Βηθανιαν *D 33 pm* sy | ⌈132 ℵ*ℜ pm* : 213 P66 : 13 *A*Dpc e* sy sa; T : *txt* P75 *B*C*Θ al* | ⌐2—41 P66 *DW* 18 ⊤η *rell* : *txt* P75 *B* ℵ* *1346*. | °*D W** sy^s 19 ⌈Ιεροσολυμων *D*. | ⌈τας περι P45 *ℜΘ pm*; T : — *D* ⌈²-ιαν P66 ℵ*ℜ pl*; S | ⊤αυτων *Cℜ pl*; s 20 ⌈-ια P45.66.75 *ℌℜD pl*; Th | ⊤εαυτης P66 21 ⊤τον P45.66.75 *ℜDΘ pl*; W | °*B* sy^s; h | ⌐4—61—3 P45.66 *ℜΘ al*; S : 124—63 *AD* | ⌈ετεθνηκει *ℜ(Θ) pm*; S 22 ⊤αλλα P45.66 *ℜDΘ pl*

23 ἂν ⌜αἰτήσῃ τὸν θεὸν δώσει σοι ὁ θεός. λέγει
5,25.29! 24 αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου. λέγει
αὐτῷ ἡ Μάρθα· οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀνα-
25 στάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
14,6. ἐγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις □καὶ ἡ ζωή⌝· ὁ πιστεύων εἰς
5,24! 26 ἐμὲ κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται, ¹καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ
πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα·
27 πιστεύεις τοῦτο; ¹λέγει αὐτῷ· ναί, κύριε⊤· ἐγὼ
1,9.49! Mt 3,11! πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ
28 ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος. καὶ ⌜τοῦτο εἰποῦσα
ἀπῆλθεν καὶ ἐφώνησεν ⌜Μαριὰμ τὴν ἀδελφὴν αὐ-
τῆς ⌜²λάθρα εἰποῦσα· ⊤ὁ διδάσκαλος πάρεστιν καὶ
29 φωνεῖ σε. ἐκείνη ○δὲ ὡς ἤκουσεν, ⌜ἐγείρεται ταχὺ
20. 30 καὶ ⌜ἤρχετο πρὸς αὐτόν· ⌜οὔπω δὲ ἐληλύθει ὁ
Ἰησοῦς⌝ εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦν ○ἔτι ⌜ἐν τῷ τόπῳ
31 ὅπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα. οἱ οὖν Ἰουδαῖοι
οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθού-
μενοι αὐτήν, ἰδόντες τὴν ⌜Μαριὰμ ὅτι ταχέως
ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ, ⌜δόξαντες
32 ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. ἡ
οὖν ⌜Μαριὰμ ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν Ἰησοῦς, ⊤ἰδοῦσα
αὐτὸν ἔπεσεν αὐτοῦ ⌜πρὸς τοὺς πόδας, λέγουσα
21. ○αὐτῷ· κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν μου ἀπέθανεν ὁ
33 ἀδελφός. Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν
Mt 9,30! καὶ τοὺς ⌜συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας,
Mc 3,5; 9,19. 12,27: 13,21; 14,1. ⌜ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν ἑαυτόν⌝,
1,46. 34 ¹καὶ εἶπεν· ποῦ τεθείκατε αὐτόν; λέγουσιν αὐτῷ·
L 19,41. 35 κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε. ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς.
36 ¹ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν.
37 ¹τινὲς δὲ ˢἐξ αὐτῶν εἶπαν²· οὐκ ἐδύνατο οὗτος ὁ
9,1 ss. ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ ποιῆσαι ἵνα

---

22 ⌜-σης $\mathfrak{P}^{45.66}$ *W** *25* □ $\mathfrak{P}^{45}$ *l* sy^{s} Cypr Or *27* ⊤πιστευω $\mathfrak{P}^{66}$. *28* ⌜ταυτα $\mathfrak{P}^{66}$ *ℵDΘpl* | ⌜-ιαν $\mathfrak{P}^{45.66}$ *ℵℜpl*; S | ⌜²σιωπη *D* latsy^{s} | ⊤οτι $\mathfrak{P}^{66}$ *DW* *29* ○*ℜDpm*; T | ⌜ηγερθη $\mathfrak{P}^{75}$ *ℌDal* it; H : *txt* $\mathfrak{P}^{45.66}$ *ℜΘpm* vg | ⌜ερχεται $\mathfrak{P}^{45.66}$ *ℜDΘpl* lat; T *30* ⌜ 1253 $\mathfrak{P}^{66}$: *ου γαρ I. ειληλ. D* | ○ $\mathfrak{P}^{45}$ *ℜDΘpm*; T | ⌜επι $\mathfrak{P}^{45.66}$ *Θpc* *31* ⌜-ιαν $\mathfrak{P}^{66}$ *ℵℜpl*; S | ⌜λεγοντες $\mathfrak{P}^{66}$ *ℜΘpm* *32* ⌜-ια $\mathfrak{P}^{45.66*}$ *ℵWℜDΘpl*; S | ⊤και $\mathfrak{P}^{66}$ | ⌜εις $\mathfrak{P}^{66}$ *ℜΘpm*; S | ○ $\mathfrak{P}^{66}$ *D* 28*pc* *33* ⌜συνεληλυθοτας $\mathfrak{P}^{45.66}$ *Dpc* + συν $\mathfrak{P}^{66}$ 954 | ⌜(13,21) εταραχθη τω πν. ως εμβριμουμενος $\mathfrak{P}^{45(66)}$ *D* (*Θ*) *pc p* sa *37* ˢ312 $\mathfrak{P}^{66}$ *D*

καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ; Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμω- 38
μενος ἐν ἑαυτῷ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον· ἦν δὲ Mt 27,60.
σπήλαιον, καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. λέγει ὁ 39
Ἰησοῦς· ἄρατε τὸν λίθον. λέγει αὐτῷ ἡ □ἀδελφὴ 20,1.
τοῦ τετελευτηκότος Μάρθα· κύριε, ἤδη ὄζει· τε- 17.
ταρταῖος γάρ ἐστιν. λέγει αὐτῇ ○ὁ Ἰησοῦς· οὐκ 40 4.23.25 s; 2,11.
εἶπόν σοι ○2ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς ὄψῃ τὴν δόξαν τοῦ
θεοῦ; [1] ⌜ἦραν οὖν τὸν λίθον⌝. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἦρεν 41 1 Rg 18,36 s.
τοὺς ὀφθαλμοὺς ⊤ἄνω καὶ εἶπεν· πάτερ, εὐχαριστῶ 17,1. Mt 14,19 p.
σοι ὅτι ἤκουσάς μου·. ἐγὼ δὲ ᾔδειν ὅτι πάντοτέ 42 Mc 6,41!
μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστῶτα 1 J 5,14.
εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. καὶ 15; 5,34; 12,30.
ταῦτα εἰπὼν φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασεν· Λάζαρε, 43 Act 3,7 s!
δεῦρο ἔξω. ⊤ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς 44 20,7.
πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ
σουδαρίῳ περιεδέδετο. λέγει ⌜αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς⌝· Mc 5,43.
λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε ○αὐτὸν ὑπάγειν.

Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, ⌜οἱ ἐλθόντες⌝ 45 45–53: L 16,31.
πρὸς τὴν ⌜Μαριὰμ ⌜καὶ θεασάμενοι⌝ ⌜ὃ ἐποίησεν, 7,31!
ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον 46
πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ εἶπαν αὐτοῖς ἃ ἐποίη-
37 σεν ⊤Ἰησοῦς. συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ 47 Mt 26,1–5 p;
Φαρισαῖοι συνέδριον, καὶ ἔλεγον· τί ποιοῦμεν·, ὅτι 27,18. 7,31;
οὗτος ὁ ἄνθρωπος ⌜πολλὰ ποιεῖ σημεῖα·2; ἐὰν ἀφῶ- 48 12,37; 14,11; 15,24. Act 4,16.
μεν αὐτὸν οὕτως, πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν, καὶ 12,19.
ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν (Mt 22,7.)
τόπον καὶ τὸ ἔθνος. εἷς δέ ○τις ἐξ αὐτῶν ⌜Καϊαφᾶς, 49 Act 6,13 s.
ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς· Mt 26,3!
ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν, [1] οὐδὲ λογίζεσθε ὅτι συμ- 50 18,14.
φέρει ⌜ὑμῖν ἵνα εἷς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ 2 K 5,14.

---

39 □ **Θ** itsy^{s} **40** ○ p^{66} ***A 1 1582.*** | ○^{2} p^{66} ***69.*** **41** ⌜ οτε ουν ηρ. τ. λ. και ο ***D*** | ⊤ ***ου ην A 579 al*** : ου ην ο τεθνηκως κειμενος **ℵ** ***pm*** : οπου εκειτο ***56*** | ⊤ αυτου p^{66c} ***D 69 pc*** | ·, H **44** ⊤ και p^{45} **ℵ** **Ω** ***Θ pl*** ; s : κ. ευθυς ***D*** *f* vg sy^{s} : *txt* p$^{66.75}$ ***B C*pc*** | ⌜ ο (—***BC****) *I. aut.* p^{75} (***BC****) ***LW***; H ([o]) | ○ **ℵ** **Ω** ***D pl*** Ir ; s : *txt* p$^{45.66.75}$ **Ψ** **Θ** **45** ⌜ των ελθοντων ***D*** | ⌜ -ιαν p$^{45.66}$ **ℵ** **Ω** **Θ** ***pl***; S | ⌜ εωρακοτες p$^{45.66}$ ***D*** it | ⌜ οσα p^{66} ***473.*** : α p^{45} **ℵ** **Ω** **Θ** ***pl*** lat ; Th : *txt* ***BC*D pc e*** **46** ⊤ ο *rell* ; S : *txt* p^{66} ***BCDL.*** **47** ·; *et* ·2. p^{66} comm | ⌜ τοιαυτα ***D*** it **49** ○ p^{66} ***1241*** | ⌜ Καϊφας p$^{45.75}$ ***D*** it vg^{cl} sa. **50** ⌜ ημιν **Ω** **Θ** ***pm*** it vg^{codd} sy ; s : — **ℵ** ***pc*** : *txt* p$^{45.66}$ ***BD al*** it vg^{cl}

51 λαοῦ καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται. τοῦτο δέ
Ex 28,30. Nu 27,21. Gn 50,20. ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν, ἀλλὰ ⌜ἀρχιερεὺς ὢν □τοῦ ἐνι-
αυτοῦ ○ἐκείνου⌝ ἐπροφήτευσεν· ὅτι ἔμελλεν Ἰησοῦς
1 J 2,2. 52 ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, ⌞καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ
10,16. ἔθνους⌝ μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ τὰ
Mt 12,30 p. 53 ⌜διεσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἕν. ἀπ' ἐκείνης οὖν 38
τῆς ἡμέρας⌜ἐβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν. 95,4
Mt 26,4 p.
54 ⌜Ὁ οὖν Ἰησοῦς⌝ οὐκέτι παρρησίᾳ περιεπάτει ἐν
(L 9,10.) τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν
8,22! χώραν⌝ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς Ἐφράϊμ λεγομένην
πόλιν, κἀκεῖ⌜ἔμεινεν μετὰ τῶν μαθητῶν.

2,13; 6,4; 12,1. Mt 26,2 p. Mc 10,32. 2 Chr 30,17. Act 21,24.26. 7,11; 12,9. 55 Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, * καὶ 96,1 97,10
ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας ⌜πρὸ
56 τοῦ⌝ πάσχα, ἵνα ἁγνίσωσιν ἑαυτούς. ἐζήτουν οὖν τὸν
Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἑστη-
κότες· τί ⌜δοκεῖ ὑμῖν⌝·; ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν;
57 ⌞δεδώκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ⌜Φαρισαῖοι ⌜ἐντολὰς
1–8: ἵνα ἐάν τις γνῷ ποῦ ἐστιν μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν
Mt 26,6–13. Mc 14,3–9. 12 αὐτόν. Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα 39
11,1.43. ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος⌝, ὃν ἤγειρεν
2 ἐκ νεκρῶν ⌜Ἰησοῦς. ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, 98,1.4
(L 10,38.40.) καὶ ○ἡ Μάρθα διηκόνει, ὁ δὲ Λάζαρος εἷς ἦν ○2ἐκ
3 τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ· ἡ οὖν ⌜Μαριὰμ λαβοῦσα 12
(L 7,36–50.) λίτραν μύρου ○νάρδου πιστικῆς πολυτίμου ἤλειψεν
11,2. τοὺς πόδας ○2τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξεν ταῖς θριξὶν
αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ⌜ἐπληρώθη ἐκ
4 τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου. λέγει ⌜δὲ ⌜Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώ- 13
της εἷς⌝τῶν μαθητῶν αὐτοῦ⌝, ⌜ὁ μέλλων αὐτὸν

---

51 ⌜αρχων **W** *d*. | □ $\mathfrak{P}^{45}$ *e* sy^{s} | ○ $\mathfrak{P}^{66}$ ***D***. | ⁝· comm **52** ⌝δε ***XΨ*** *33 pc*; § | ⌜εσκορπ- $\mathfrak{P}^{45.66}$ ***D*** *700* **53** ⌜συνεβ- **ℵ** *pl*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{45.66.75}$ ***BℵDΘ*** *pc* **54** ⌜ *I.* ουν **ℵ** ***D*** *pm*; T : ο δε *I.* $\mathfrak{P}^{66}$ *1187* | ⌝Σαμφουριν ***D***.; h^{r} | ⌜διετριβεν $\mathfrak{P}^{45.66}$ **ℵ** ***D Θ*** *33 pl* latt; T **55** ⌜πριν το ***D***. **56** ⌜ δοκειτε ***D*** lat sy$^{s.p}$ Chr | ⁝, T **57** ⌜πρεσβ[υτεροι] $\mathfrak{P}^{45}$. | ⌞-λην $\mathfrak{P}^{66}$ **ℵ** ***D Θ*** *pm* **12,1** ⌝ο τεθνηκως $\mathfrak{P}^{66}$ **ℵ** ***D Θ*** *pl* lat; § : *txt* **Ϩ** *pc* it | ⌜ο *I.* ***D GL*** *al*; s^{1} : — **ℵ** ***Θ*** *pm*; § : *txt* $\mathfrak{P}^{66}$ ***B***(ϛ **ℵ***) *pc* **2** ○ $\mathfrak{P}^{66}$(***D Θ***) | ○^{2} **ℵ** ***D Θ*** *pl*; S **3** ⌜-ια $\mathfrak{P}^{66}$ **Ϩ** **ℵ** ***D Θ*** *pl*; T : *txt* ***B*** λ *565 pc* | ○ $\mathfrak{P}^{66*}$ ***D*** it | ○^{2} ***B***.; [H] | ⌞επλησθη ***B***.; W **4** ⌜ουν **ℵ** ***D Θ*** *pl* lat; S : — ***L*** *33 pc*; [H] : *txt* $\mathfrak{P}^{66}$ ***B*** **ℵ** *pc* (sy) | ⌜εις εκ τ. μ. α. Ιουδ. (+ Σιμων ***FGU*** *al* : -ωνος **ℵ** ***Θ*** *al*) ο (— **ℵ** ***D Θ*** *pm*) Ισκαρ. (απο Καρυωτου ***D***.) **ℵ** ***D Θ*** *pl* latt; § : *txt* $\mathfrak{P}^{66.75}$ **Ϩ** *pc* sy | ⌝εκ **ℵ**(**ℵ** ***D Θ*** *pl*); T : *txt* $\mathfrak{P}^{66.75\text{vid}}$ ***BL*** *pc* | ⌞ος ημελλεν παραδουναι αυτ. ***D*** (it)

παραδιδόναι⟩· διὰ τί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη 5
⌜τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; εἶπεν δὲ 6
τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, 10,13.
ἀλλ' ὅτι κλέπτης ἦν καὶ τὸ γλωσσόκομον ἔχων 13,29. L 8,3.
τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· 7
ἄφες αὐτήν, ○ἵνα εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ
μου ⌜τηρήσῃ αὐτό· □τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε 8 Dt 15,11.
ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε.⟨
99,10 |"Ἔγνω οὖν ⌜ὁ ὄχλος⟩ πολὺς ○ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι 9 11,56 s. 11,19.
ἐκεῖ ἐστιν, καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον,
ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν ὃν ἤγειρεν ἐκ
νεκρῶν. ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν 10
Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, |ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ⌜ὑπῆγον 11 7,31 ! 11,19.
τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον⟩ εἰς τὸν Ἰησοῦν.
12–16:
40 Τῇ ἐπαύριον ○ὁ ὄχλος ⌜πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν 12 Mt 21,1–11.
Mc 11,1–10.
100,1 ἑορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ⊤Ἰησοῦς εἰς ⌜Ἱερο- L 19,29–38.
σόλυμα, |ἔλαβον τὰ βαΐα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον 13 Lv 23,40.
εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ⌜ἐκραύγαζον⊤·
ὡσαννά, Ps 118,25 s.
εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου, Mt 23,39.
⌜καὶ ὁ⟩ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. 1,49; 6,15; 18,33.36.
14 |εὑρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, 14
101,7 καθώς ἐστιν γεγραμμένον·
μὴ φοβοῦ, ⌜θυγάτηρ Σιών· 15 Is 40,9.
ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται, Zch 9,9.
102,10 καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου.
|ταῦτα οὐκ ⌜ἔγνωσαν ⌜αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ⟩ τὸ πρῶτον, 16
ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ⊤Ἰησοῦς, ○τότε ἐμνήσθησαν ὅτι 7,39. 2,22 ! L 24,45.
ταῦτα ἦν ⌜ἐπ' αὐτῷ⟩ γεγραμμένα καὶ ταῦτα ἐποίησαν
αὐτῷ. ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ ⌜ὅτε 17 17–19:
τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἤγειρεν Mt 21,15 s. L 19,39 s.

---

5 ⌜διαχ- *Lφ 579 pc* *7* ○ *et* ⌜τετηρηκεν 𝔎*pm* : ⌜(ποιηση P. Schmiedel *cj*, *cf* Mt 26,12) *8* □ *vs. D* sy^{s} *9* ⌜2 p66*.75 𝔎(*D*)Θ*pm*; W : 1 2 1 p66c *W* | ○ p66 *W* 579. *11* ⌜τ. Ιουδ. επιστευσαν p66 *12* ○ 𝔊𝔎*DΘpm*; T : *txt* p66 *BΘal* | ⌜ο π. p66c *Θ*. | ⊤ο p66.75 *BΘal*; s | ⌜-ουσαλημ *D*. *13* ⌜-γασαν p66 *B** | ⊤λεγοντες p66 ℵ*Dal* | ⌜ο p66 *DΘal* : — 𝔎*pm* *15* ⌜η θ. p75 *B*^{2} : -τερ ℵ𝔎*Θpm*; S : *txt* p66 *B*Dal* *16* ⌜ενοησαν *DΘ* | ⌜2 3 1 p66 𝔎*Dpl*; S : 2 3 *Kpc* : *txt* p75 *B*ℵ*Θ* | ⊤ο p66c *DWΘal* | ○p66* *W* | ⌜περι αυτου *DΘ* 1241 *17* ⌜οτι p66 *DE*Lal* itsy; T

18 αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. διὰ τοῦτο ⌜καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ⌝
ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσαν ⌞τοῦτο αὐτὸν⌟ πεποιηκέναι τὸ
8,26; 11,48. 19 σημεῖον. οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπαν πρὸς ἑαυτούς·
Act 5,28. θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν· ἴδε ὁ κόσμος
ᵀὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν.

7,35; 11,55. 20 Ἦσαν δὲ Ἕλληνές τινες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων 15 41
Act 8,27; 24,11. 21 ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ· οὗτοι οὖν προσ-
1,43! ἦλθον Φιλίππῳ τῷ ἀπὸ ⌜Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας,
L 8,20; 19,3; καὶ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· κύριε, θέλομεν τὸν
23,8. Mt 13,16 s. 22 Ἰησοῦν ἰδεῖν. ἔρχεται ᴼὁ Φίλιππος καὶ λέγει τῷ
1,40! Ἀνδρέᾳ· ⌜ἔρχεται Ἀνδρέας ᵀκαὶ Φίλιππος ᴼ²καὶ λέ-
23 γουσιν τῷ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς ⌜ἀποκρίνεται αὐτοῖς 103,4
7,39! λέγων· ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ
Mt 16,21! R 14,9. 24 ἀνθρώπου⌝. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ 104,10
1 K 15,36. κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ,
αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρ-
Mt 16,25 p. 25 πὸν φέρει. ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ⌜ἀπολλύει 105,8
L 9,24! αὐτήν, καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ
26 τούτῳ εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν. ἐὰν ⌜ἐμοί 106,10
14,3; 17,24. τις διακονῇ⌟, ἐμοὶ ἀκολουθείτω, καὶ ὅπου ⌜²εἰμὶ
ἐγώ⌟, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται· * ἐάν ᵀτις 42
Ps 6,4; 42,6. 27 ἐμοὶ διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρᵀ. νῦν ἡ 107,4
Mt 26,38.39 p. H 5,7. ψυχή μου τετάρακται, καὶ τί εἴπω; πάτερ, σῶσόν
11,33! L 12,50. με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης⌝. * ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον 108,10
28 εἰς τὴν ὥραν ταύτην. πάτερ, δόξασόν σου ⌜τὸ
1,51; 5,37! ὄνομα⌝⌜. ἦλθεν οὖν⌝ φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ
Mt 3,17; 17,5. 29 ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω. ὁ ᴼοὖν ὄχλος ὁ ἑστὼς
L 22,43. ᴼ²καὶ ἀκούσας ⌜ἔλεγεν βροντὴν γεγονέναι· ἄλλοι
11,42! 30 ἔλεγον· ἄγγελος αὐτῷ ⌜λελάληκεν. ἀπεκρίθη ⌜Ἰησοῦς
καὶ εἶπεν⌝· οὐ δι' ἐμὲ ἡ φωνὴ αὕτη ⌜γέγονεν ἀλλὰ

---

18 ⌜231 ***B****.; W : 23 $\mathfrak{p}^{66*.75}$ ***EH*** *al* it | ⌞ $\mathfrak{p}^{66}$ ***ℵ***. *19* ⌝; W | ᵀ ολος ***DLΘ*** *al* latsy *21* ⌜*Βηδσ-* $\mathfrak{p}^{66}$ ***DW*** *a* *22* ᴼ***ℵℜDΘ*** *pm*; T | ⌜— ***Θ*** : και παλιν (+ ερχ. ***ℵ***; S) ο $\mathfrak{p}^{66*}$ (***ℵ***, ***ℜ***, ***D*** *pl*) *et* ᴼ² $\mathfrak{p}^{66}$ ***ℜDWΘ*** *pl* | ᵀ δε $\mathfrak{p}^{66}$ it : τε ***Θ*** *23* ⌜απεκρινατο ***ℜD*** *pl*; W : *-ιθη* ***Θφ*** : *txt* $\mathfrak{p}^{66.75}$ ***ℌ*** | ⌝; comm *25* ⌜απολεσει ***ℜDΘ*** *pl* lat *26* ⌞1 3 2 ***ℜ*** *pm*; S : 213 ***D*** (*sed μοι*), ***Θ*** *33 pc* : *txt* $\mathfrak{p}^{66.75}$ ***ℌ*** *al* | ⌞² $\mathfrak{p}^{66}$ ***DW*** *pc* | ᵀ δε $\mathfrak{p}^{66c}$ *579* | ᵀ *μου* $\mathfrak{p}^{66}$ ***ΘΦ*** *pc* *27* ⌝; W *28* ⌜(17, 1) *τον υιον* ***LXΛΦ*** *33 al* sy^{hmg}; h^{r} | ⌜ (17, 5) *εν τη δοξη η ειχον παρα σοι προ του τον κοσμον γενεσθαι. και εγενετο* ***D***. *29* ᴼ ***B*** *α*.; [H] | ᴼ²***ℵDΛ*** *pc*; T | ⌜ελεγον $\mathfrak{p}^{66}$ *28 pc* | ⌜ ελαλησεν $\mathfrak{p}^{66}$ *1241*. *30* ⌜231 $\mathfrak{p}^{75}$ ***B*** (***L***) *pc*; H : *Ιησ.* ***ℵ*** | ⌜ηλθεν $\mathfrak{p}^{66}$ ***D***

δι' ὑμᾶς. νῦν κρίσις ἐστὶν τοῦ κόσμου ○τούτου· 31 14,30; 16,11. E 2,2! H 2,14.
νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ⌜ἐκβληθήσεται L 10,18!
ἔξω⌝· κἀγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, ⌜πάντας ἑλκύσω 32 Is 52,13. 3,14! 17,24.
πρὸς ἐμαυτόν. τοῦτο δὲ ἔλεγεν σημαίνων ποίῳ 33 21,19.
θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνῄσκειν. ἀπεκρίθη οὖν 34 Gn 40,13.19.
αὐτῷ ὁ ὄχλος· ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι
ὁ χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ πῶς ˢλέγεις Ps 110,4.
σὺ˺ ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς Is 9,6. Dn 7,14. 3,14!
ἐστιν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; εἶπεν οὖν αὐ- 35 7,33!
τοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς ⌜ἐν ὑμῖν⌝ 8,12! L 17,21. 1,5; 11,10!
ἐστιν. περιπατεῖτε ⌜ὡς τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ ⊤σκοτία
ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ
οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει. ⌜ὡς τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε 36 L 16,8!
εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε.

Ταῦτα ἐλάλησεν ⊤Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ' 8,59!
43 αὐτῶν. Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμ- 37 2,11! 11,47. Mt 11,20.
προσθεν αὐτῶν οὐκ ⌜ἐπίστευον εἰς αὐτόν,⌝ ἵνα ὁ λόγος 38
Ἠσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῇ ὃν εἶπεν· κύριε, Is 53,1. R 10,16.
τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων κυρίου H 4,2!
109,1 τίνι ἀπεκαλύφθη; διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν, 39 5,44. Is 6,9 s. Mt 12,34! 13,14s!
⌜ὅτι πάλιν⌝ εἶπεν Ἠσαΐας· ⌝τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς 40 8,43.
ὀφθαλμοὺς καὶ ⌜ἐπώρωσεν αὐτῶν τὴν καρδίαν, ἵνα
μὴ ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ ⊤νοήσωσιν τῇ καρδίᾳ
110,10 καὶ στραφῶσιν, καὶ ⌜ἰάσομαι αὐτούς. ταῦτα εἶπεν 41
Ἠσαΐας ⌜ὅτι εἶδεν τὴν δόξαν ⌜αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν Is 6,1.
περὶ αὐτοῦ. ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων 42
πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς 7,31!
Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν, ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι 9,22!
γένωνται· ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων 43 5,44.
44 μᾶλλον ⌜ἤπερ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. Ἰησοῦς δὲ ἔκρα- 44 (Act 4,19.) Mt 10,40!
111,1 ξεν καὶ εἶπεν· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ

---

31 ○ P66* **D** *Wpc* | ⌜ *βληθ- εξω* P66 **D** : *βληθ- κατω* **Θ** itsy^{s} (ˢ *1093* Chr) *32* ⌜*παντα* P66 **ℵ***(ˢ**D**) latt; ⊣h^{r}⊢ *34* ˢ P66 **ℵ𝔎DΘ***pm* *35* ⌜*μεθ υμων* **𝔎***al* | ⌜*εως* P66 **ℵ𝔎Θ***pm* | ⊤*η* **LΘ** *565 al*; W *36* ⌜*εως* P66 **𝔎***pm* | ⊤*ο rell*; S : *txt* P66 **BDLΨ**. *37* ⌜*-ευσαν* P66 **φ** *39* ⌜*και γαρ* **D**. *40* ⌜*επηρ-* P66.75 **ℵ** *Wpc* : *πεπωρωκεν* **𝔎***pm* : *txt* **𝔖Θ***al* | ⊤*μη* P66* **D** | ⌜*-σωμαι* **L***pm* *41* ⌜*οτε* **𝔎D***pm* lat sy; h^{r} : *επει* **W**. : *txt* P66.75 **𝔖Θ***al e* | ⌜*του θεου* **Θφ** *l* sa : *τ. θ. αυτου* **D** *43* ⌜*υπερ* P66 **ℵLλ** *565pm*; h

6,40; 14,9! 45 ἀλλὰ εἰς τὸν πέμψαντά με, ˡκαὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ
8,12! 46 ᵀτὸν πέμψαντά με. ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλή- 112,1
1 P 2,9. λυθα, ἵνα ᵒπᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ
3,17! 47 μὴ μείνῃ. καὶ ἐάν τίς μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων
καὶ ᵒμὴ φυλάξῃᵀ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν· οὐ γὰρ ἦλθον
ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον.
L 10,16. 48 ˡὁ ἀθετῶν ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου
H 4,12! ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα,
49 ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτὸν ᵒἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ⁝. ὅτι
3,11! 7,17; 14,10. ἐγὼ ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με
πατὴρ αὐτός μοι ἐντολὴν δέδωκεν τί εἴπω καὶ
3,34; 6,40; 17,2. 50 τί λαλήσω. καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ
αἰώνιός ἐστιν. ἃ οὖν ⌜ἐγὼ λαλῶ⌝, καθὼς εἴρηκέν
1 P 4,11. μοι ὁ πατήρ, οὕτως λαλῶ.

13 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς 45
7,30! 15,13; 17,9. ὅτι ⌜ἦλθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ ˢτοῦ κόσμου
G 2,20. 1 J 3,16. (1,11.) τούτου⌝ πρὸς τὸν πατέρα, ⁝ ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους
τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς⁝[2].
27. L 22,3. Act 5,3. 2 ˡκαὶ δείπνου ⌜γινομένου, τοῦᵀ διαβόλου ἤδη βεβλη- 113,9
κότος εἰς τὴν καρδίαν ⌜ἵνα παραδοῖ αὐτὸν Ἰούδας
18,4! 3,35. 16,28. 3 Σίμωνος Ἰσκαριώτης⌝, ˡεἰδὼς ὅτι πάντα ⌜ἔδωκεν 16
αὐτῷ ὁ πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας,* καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ 114,8
4 ἐξῆλθεν καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει, ˡἐγείρεται ἐκ 115,1
L 12,37. Mt 11,29; 20,28 p. τοῦ δείπνου καὶ τίθησιν τὰ ἱμάτια, καὶ λαβὼν
5 λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν· εἶτα ⌜βάλλει ὕδωρ⌝ εἰς
L (3,16); 7,44. τὸν ⌜νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν
μαθητῶν καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζω-
Mt 3,14. 1 P 5,3. 6 σμένος. ἔρχεται οὖν πρὸς ⌜Σίμωνα Πέτρον⌝· ᵀλέγει
7 αὐτῷᵀ· κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας; ˡἀπ-
12. εκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὃ ἐγὼ ποιῶ σὺ

---

45 Τ και ℙ66*. *46* ο ℙ66* ***B*** *47* ο ℙ66c ***DΘ*** *1241* | Τ αυτα ℙ66 *1689* *48* ο ℙ66 *1241* | ⁝, W *50* ⌜21 ***ℜΘ*** *pm*; S : λαλω ***Dae*** **13,1** ⌜εληλυθεν ***ℜ*** *al* : ηκει ℙ66. : παρην ***D***. | ˢ312 ℙ66 | ⁝ — *et* ⁝², — h *2* ⌜γεν- (ℙ66) ***ℜDΘ*** *33 pl* lat | Τ τε ℙ66 ***A***. | ⌜Ιουδα Σιμ. Ισκαριωτου (απο Καρυωτου ***De***.) ινα α. π. ***ℜ(D)Θ*** *pl* itsy : *txt* (ℙ66) ***ℌ*** *pc* lat *3* ⌜δεδ- ℙ66 ***ℜDΘ*** *pl* *5* ⌜λαβων υ. β. ***Dφ*** sy[s] | ⌜ποδον- ℙ66 *6* ⌜τον Π. Σ. ***D*** *(69) a l.* | Τ και ***ℌℜΘ*** *pl* lat : *txt* ℙ66 ***BDL*** it | ᵀ εκεινος ***ℜDΘ*** *pl*; S : Simon sy : Petrus lat : *txt* ℙ66 ***Bℵ**** *b* Or

οὐκ οἶδας ⌜ἄρτι, γνώσῃ δὲ μετὰ ταῦτα. λέγει 8
αὐτῷ Πέτρος·⊤οὐ μὴ νίψῃς μου τοὺς πόδας εἰς
τὸν αἰῶνα. ἀπεκρίθη ˢ Ἰησοῦς αὐτῷ˺· ἐὰν μὴ νίψω 2 Sm 20,1 Lxx.
σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ. λέγει αὐτῷ ⌜Σίμων 9
Πέτρος⌝· κύριε, μὴ τοὺς πόδας ○μου μόνον ἀλλὰ
καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλήν. λέγει αὐτῷ 10
⊤Ἰησοῦς· ὁ λελουμένος ⌜οὐκ ἔχει χρείαν [εἰ μὴ τοὺς
πόδας⊤⌝] νίψασθαι⌝, ἀλλ' ἔστιν καθαρὸς ὅλος· καὶ 15,3.
ὑμεῖς καθαροί ἐστε, ἀλλ' οὐχὶ πάντες. ᾔδει γὰρ 11 6,64.70 s.
τὸν παραδιδόντα αὐτόν· □διὰ τοῦτο εἶπεν ○ὅτι οὐχὶ
46 πάντες καθαροί ἐστε.⌝ Ὅτε οὖν ἔνιψεν τοὺς 12
πόδας αὐτῶν ○καὶ ἔλαβεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ⌜καὶ
ἀνέπεσεν⌝: πάλιν :2, εἶπεν αὐτοῖς· γινώσκετε τί πε- 7.
116,3 ποίηκα ὑμῖν; ⌊ὑμεῖς φωνεῖτέ με· ὁ διδάσκαλος 13 Mt 21,3 p; 23,8.10.
117,10 καὶ : ὁ κύριος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. εἰ 14 L 22,27. 1 T 5,10.
οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας ὁ κύριος καὶ ὁ
διδάσκαλος, ⊤καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν 1 P 5,5. 1 J 3,16.
τοὺς πόδας· ὑπόδειγμα ○γὰρ ⌜ἔδωκα ὑμῖν ἵνα καθὼς 15 Ph 2,5. Kol 3,13. 1 P 2,21. 1 J 2,6.
118,3 ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. ἀμὴν ἀμὴν 16 Mt 10,24!
λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου
αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος ○μείζων τοῦ πέμψαντος Mt 7,24.
αὐτόν. εἰ ταῦτα οἴδατε⊤, μακάριοί ἐστε □ἐὰν ποιῆτε 17 L 10,37. Jc 1,25.
119,10 αὐτά⌝. Οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ⊤οἶδα 18
⌜τίνας ἐξελεξάμην· ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· 6,70; 15,16. E 1,4. 2 Th 2,13.
ὁ τρώγων ⌜⌝μου τὸν ἄρτον ⌜2 ἐπῆρεν ○ἐπ' ἐμὲ τὴν Ps 41,10.
πτέρναν αὐτοῦ. ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ 19 14,29; 16,4. Mt 24,25.
γενέσθαι, ἵνα ⌜πιστεύητε ὅταν γένηται ὅτι ⌜ἐγώ 8,24!
120,1 εἰμι⌝. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ἄν τινα 20 Mt 10,40.
πέμψω ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων λαμ- G 4,14.

---

7 ⌜αρ ^{p66}* : γαρ ^{c1} : γαρ τι ^{c2} : τι ^{c3} *W*. *8* ⊤κυριε *DΘpc* | ˢ ^{p66} *ℵWΘal* *9* ⌜21 *BW*. : 2 *Dpc* : 1 *472* sy^{s}. | ○ ^{p66} *D 69 al* *10* ⊤ο *rell*; W : *txt B 235* Or. | ⌜ου χρ. ε. την κεφαλην νιψ. ει μη τ. π. μονον *D*(*Θ*) | [+ ^{p66} *𝔖*(*ℵΘ*)*pl* lat; W : — ℵ *c* vg^{codd} Or; T | ⊤μονον ^{p66} (*DΘ*) *11* □*D* | ○ℵ*ℵΘpm*; 𝔖 *12* ○ ^{p66} ℵ*Aal* | ⌜κ. αναπεσων ^{p66} *33* : αναπ. *ℵDpl* | :, *et* :2 —, *ℋ* *13* : καί ʼO H *14* ⊤ποσω μαλλον *DΘ* it sy *15* ○ ^{p66}* *700* | ⌜δεδ- ^{p66} ℵ*λφ 33 al*; T *16* ○ ^{p66}*. *17* ⊤και ποιειτε sy^{s}. *et* □*e* sy^{s}. *18* ⊤γαρ ℵ*φal* sy | ⌜ους ^{p66} *ℵDΘpm* | ⌜⌝μετ εμου ^{p66} ℵ*ℵDΘpl*; T : *txt BCpc* | ⌜2 επηρκεν ℵ*WΘλ*; T | ○ ^{p66}**B* *19* ⌜-σητε ^{p66} *𝔖ℵDΘpl*; T : *txt BC* | ⌜(ἐγὼ εἰμί h)

21–30: Mt 26,21–25. Mc 14,18–21. L 22,21–23. 11,33!

21 βάνει τὸν πέμψαντά με. ταῦτα εἰπὼν ⊤ Ἰησοῦς 47
ἐταράχθη τῷ πνεύματι καὶ ἐμαρτύρησεν καὶ εἶπεν· 121,
ἀμὴν ἀμὴν ⸢λέγω ὑμῖν⸣ ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει
22 με. ἔβλεπον ⊤ εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταὶ ⊤̣ ἀπορού- 122,
23 μενοι περὶ τίνος λέγει. ἦν ⊤ ἀνακείμενος εἷς ἐκ 123,
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν
24 ἠγάπα ○ ὁ Ἰησοῦς· νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος
⸢καὶ λέγει αὐτῷ· εἰπὲ τίς ἐστιν⸣ περὶ οὗ λέγει.
4,6. 25 ⸢ἀναπεσὼν ⊤ ἐκεῖνος ○ οὕτως ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ
26 λέγει αὐτῷ· κύριε, τίς ἐστιν; ἀποκρίνεται ⸢οὖν ὁ
Ἰησοῦς⸣· ἐκεῖνός ἐστιν ᾧ ἐγὼ ⸢βάψω τὸ ψωμίον καὶ
⸢δώσω αὐτῷ⸣. * ⸢²βάψας οὖν⸣² [τὸ] ψωμίον □ λαμβάνει 124,
27 καὶ ⸣ δίδωσιν Ἰούδᾳ Σίμωνος ⊤̣ Ἰσκαριώτου. καὶ μετὰ
2. L 22,3. τὸ ψωμίον τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ σατανᾶς.
* λέγει οὖν αὐτῷ ⊤ Ἰησοῦς· ὃ ποιεῖς ποίησον τάχιον. 125,
28 ⸢τοῦτο [δὲ] οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί
12,6. 29 εἶπεν αὐτῷ· τινὲς ⸢γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσό-
κομον εἶχεν ⊤ Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ ⊤̣ Ἰησοῦς· ἀγό-
ρασον ὧν χρείαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν, ἢ τοῖς
30 πτωχοῖς ἵνα τι δῷ. λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος
L 22,53. ἐξῆλθεν εὐθύς· ἦν δὲ νύξ.
31 Ὅτε οὖν ἐξῆλθεν, λέγει ⊤ Ἰησοῦς· νῦν ἐδοξάσθη 48
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ·
7,39! 32 ⸢□ εἰ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, ⸣ καὶ ὁ θεὸς δοξάσει αὐ-
33 τὸν ἐν ⸢αὐτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν. τεκνία, ἔτι
7,33 μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι· ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶ-
7,34 πον τοῖς Ἰουδαίοις ○ ὅτι ὅπου ○² ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ
15,12 s; 17. 1K 9,21. G 6,2. 1 J 2,7 s. 10; 3,11.23; 4,10.19; 5,1.3. 2 J 5. 1 Th 4,9!
34 δύνασθε ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω ⸢ἄρτι. Ἐντολὴν⸣ καινὴν
δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ⊤ ἠγάπησα

---

21 ⊤ο P66c **CℵDΘ***pl*; S | ⸢**B**.; W **22** ⊤ουν P66 ℵ* **ℵDΘ***pl* lat; W | ⊤̣ αυτου P66 φ1241 **23** ⊤δε P66 ℵ**ℵDΘ***pm*; 𝔖 | ○ P66* **B**.; [H] **24** ⸢πυθεσθαι τις αν ειη (+ ουτος **D**) P66 (ℵ) **ℵ**(**D**, **Θ**)*pl* (sy^s) **25** ⸢επιπ- P66 ℵ* **ℵDΘ***pm*; T | ⊤ουν P66 **ℌD***al* lat; T : δε **ℵΘ***pm*; 𝔖 : *txt* **BCe** sy^s | ○ℵ**DΘ***al* latsy **26** ⸢Ιησ. P66 **W** : ο Ι. ℵ* **ℵ**(**D**)**Θ***pm* lat; T : ουν Ι. **B***pc*; H ([ο]) | ⸢βαψας το ψ. επιδ- P66 | ⸢επιδ- P66 ℵ**ℵDΘ***pm*; W | ⸢² και εμβ. P66 **A** *al* | [+ *rell*; T : — **B**.; W | □ P66 ℵ* **ℵDΘ***pm* | ⊤̣-τη P66 **ℵ***pm* : απο Καρυωτου **D**. **27** ⊤ο *rell*; W : *txt* **BL**. **28** [+ P66 **ℌℵDΘ***pm*; T : — **B***al*; W **29** ⸢δε P66 *pc* | ⊤ο P66 **ℵDΘ***al* | ⊤̣ο P66 **C ℵDΘ***pl*; S **31** ⊤ο **CℵDΘ***pm*; S : *txt* P66 **Bℵ***al* **32** □ P66 **ℌD***al* itsy^s; H : *txt* **ℵΘ***pm* lat Or; h^r | ⸢εαυ- **C**^c**ℵDΘ***pl*; S : *txt* P66 **Bℵ*H***pc*; (αὐ- H) **33** ○ P66 ℵ* **DW***pc* | ○² P66 **W** *pc* **33. 34** ⸢. πλην αρτι ε. P66. : . πλην ε. 1 565 *pc* **34** ⊤εγω P66 (**D**)

ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. ἐν τούτῳ 35
γνώσονται πάντες ὅτι ⌜ἐμοὶ μαθηταί ἐστε⌝, ἐὰν
126,1 ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις. Λέγει αὐτῷ Σίμων 36
Πέτρος· κύριε, ποῦ ὑπάγεις; ἀπεκρίθη ⊤Ἰησοῦς· 14,5. (16,5.)
ὅπου ⊤ὑπάγω οὐ δύνασαί μοι ⌜νῦν ἀκολουθῆσαι⌝, 7,34! 21,18 s.
ἀκολουθήσεις δὲ ὕστερον. λέγει αὐτῷ [ὁ] Πέτρος· 37 37.38:
ο κύριε, διὰ τί οὐ δύναμαί σοι ⌜ἀκολουθῆσαι ἄρτι; Mt 26,33—35.
ς τὴν ψυχήν μου ὑπὲρ σοῦ⌝ θήσω. ἀποκρίνεται 38 Mc 14,29—31.
Ἰησοῦς· τὴν ψυχήν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; ἀμὴν L 22,31—34.
ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσῃ ἕως οὗ 18,27.
49 ἀρνήσῃ με τρίς. ⊤Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ 14 27. 2 Chr 20,17.
127,10 καρδία· πιστεύετε· εἰς τὸν θεόν :2, καὶ εἰς ἐμὲ πι- 20 Lxx.
στεύετε. ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου μοναὶ πολλαί 2 Ex 14,31.
εἰσιν· εἰ δὲ μή, εἶπον ἂν ὑμῖν· ο ὅτι πορεύομαι ἑτοι- Mc 11,22.
μάσαι ⌜ς τόπον ὑμῖν⌝ :2· □καὶ ἐὰν πορευθῶ ⌜καὶ ἑτοι- 3 Gn 24,23.25.
μάσω⌝ ⌜ς τόπον ὑμῖν⌝, ⌜πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήμψο- H 11,16.
μαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν, ἵνα ὅπου ⌜εἰμὶ ἐγὼ καὶ ὑμεῖς (L 9,52.)
ἦτε⌝. Καὶ ὅπου ο ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε ⌜τὴν ὁδόν⌝. 4
ι λέγει αὐτῷ Θωμᾶς ⊤· κύριε, οὐκ οἴδαμεν ποῦ ὑπά- 5 21,22.
γεις· ⊤πῶς ⌜οἴδαμεν τὴν ὁδόν⌝; ι λέγει αὐτῷ ⊤Ἰησοῦς· 6 11,16! 13,36.
ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή· οὐδεὶς H 10,20.
ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα εἰ μὴ δι' ἐμοῦ. εἰ 7 Mt 11,27.
⌜ἐγνώκειτέ με⌝, καὶ τὸν πατέρα μου ⌜ἂν ᾔδειτε⌝. 11,25. R 5,1 s.
⊤ἀπ' ἄρτι γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἑωράκατε ⊤. Λέγει 8 10,7.9. Act 4,12.
αὐτῷ Φίλιππος· κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα, 8,19!
καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. λέγει αὐτῷ ο Ἰησοῦς· ⌜τοσοῦτον 9 1,43!
χρόνον⌝ μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; Mt 17,17 p.
ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακεν τὸν πατέρα· ⊤πῶς σὺ (1,18!)
λέγεις· δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα; ι οὐ πιστεύεις ὅτι 10 12,45. 2 K 4,4!

---

35 ⌜εμου ε. μ. $\mathfrak{P}^{66}$. **36** ⊤αυτω $\mathfrak{P}^{66}$ *AΘpc* : αυτω ο ℵ*RDpl* ; δ : *txt BC*pc* | ⊤ εγω ℵ*DΦpm* ; T | ⌜συνακ- *D**. : συ νυν ακ- *D²e* **37** [+ $\mathfrak{P}^{66}$ *Bal* ; W : — ℵ *CR*(*D*)*Θpm* ; T | ο ℵ* *565pc* vg sy^{s} ; h | ⌜-θειν *BC**. ; H | ς 4 5 1—3 $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ*Wpc* **14,1** ⊤και ειπεν τοις μαθηταις αυτου *Dac* (sy^{s}) | :, *et* :2 —, h **2** : — · *et* :2 ; comm (*cf* 12,32) | ο $\mathfrak{P}^{66}$* *RΘal* it | ς $\mathfrak{P}^{66}$ *1170* **3** □ *69pc* Non | ⌜ετοιμασαι *Dal* | ς $\mathfrak{P}^{66}$ *CRΘal* ; W : *txt BℵDpm* | ⌜(ειμι comm) **4** ο $\mathfrak{P}^{66}$ *DWΘal* | ⌜και τ. ο. οιδατε $\mathfrak{P}^{66}$* *RDΘpl* latsy **5** ⊤ ο λεγομενος Διδυμος *D* | ⊤ και ℵ*RΘpl* lat ; T | ⌜δυναμεθα τ. ο. ειδεναι (ςℵ) $\mathfrak{P}^{66}$ *RΘpl* ; S : *txt BC*a* (ς *D b e*) **6** ⊤ ο *rell* ; W : *txt* $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ*C*L*. **7** ⌜εγνωκατε εμε (με $\mathfrak{P}^{66}$) ℵ*D**it ; T | ⌜ εγνωκειτε αν *RΘal* ; δ : *γνωσεσθε* $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ*D** *pc* ; T : *txt BC* 565al* | ⊤και $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ*RDΘpl* ; T | ⊤ αυτον $\mathfrak{P}^{66}$ *ℌRDΘpl* ; Th : *txt BC** **9** ο $\mathfrak{P}^{66}$ *ALpc* ; [H] | ⌜-τω -νω ℵ**Dpc* ; Th | ⊤και *RDΘpl* ; S

20; 17,21. 12,49! ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστιν; τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ ⌜λέγω ὑμῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ· ὁ δὲ πατὴρ ⌜ἐν ἐμοὶ μένων ποιεῖ τὰ ἔργα ⌜αὐτοῦ.
20; 5,36! 11 ⌈πιστεύετέ μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν
12 ἐμοί· εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἔργα ⌜αὐτὰ πιστεύετε⌝. ἀμὴν 50
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ
1,50; 5,20. Mc 16,17 ss. ποιῶ κἀκεῖνος ποιήσει, καὶ μείζονα ○τούτων ποιήσει,
Mt 7,7! 15,16. 13 ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα πορεύομαι· καὶ ὅ ⌜τι 128,4
ἂν⌝ ⌜αἰτήσητε⌝ ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ⌜ποιήσω,
14 ἵνα δοξασθῇ ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ. □ἐάν τι αἰτή-
21;15,10. 1J5,3! Sap 6,19. 15 σητέ ○με ἐν τῷ ὀνόματί μου, ⌜ἐγὼ ποιήσω.⌝ Ἐὰν
ἀγαπᾶτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς ⌜τηρήσετε.
26.(7,39.)15,26; 16,7. 1 J 2,1. L 24,49. 16 ⌈κἀγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα καὶ ἄλλον παράκλητον
16,13. Mt 10,20. R 8,26. 17 δώσει ὑμῖν, ἵνα ⌜ᾖ μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα⌝, ⌈τὸ
1,10; 3,8; 18,37! πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται
λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ οὐδὲ γινώσκει⌝· ὑμεῖς
γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν ⌜μένει καὶ ἐν
18 ὑμῖν ⌜ἔσται. Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς, ἔρχομαι
7,33! Mt 23,39 p. 19 πρὸς ὑμᾶς. ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκέτι
θεωρεῖ, ὑμεῖς ○δὲ θεωρεῖτέ με, ὅτι ἐγὼ ζῶ καὶ
16,23.26. 10; 17,21–23. 20 ὑμεῖς ⌜ζήσετε. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ⌜γνώσεσθε ὑμεῖς⌝
ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρί μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ κἀγὼ
15! 21 ἐν ὑμῖν. Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν
αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· * ὁ δὲ ἀγαπῶν 129,1
16,27. με ⌜ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρός μου, κἀγὼ
ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν.
22 ⌈λέγει αὐτῷ ⌜Ἰούδας, οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης⌝· κύριε, ○καὶ 51
7,4. Act 10,41. τί ⌜γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ 130,1
23 οὐχὶ τῷ κόσμῳ; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ·

---

10 ⌜λαλω p^{66} ℵ𝔎Θ *pl* lat; S : *λελαληκα* **D***pc* : *txt* p^{75} (**B**)**L***pc e q* | ⊤ο ℵ𝔎**D** Θ *pl*; T : *txt* $p^{66.75}$ **BL***pc* | ⌜αυτος p^{75}**L** *33* (𝔖𝔎Θ*pl*); S **11** ⌜αυτου p^{75}**B**; h | ⊤μοι **B**𝔎Θ *pl*; h **12** ○p^{66*}. | ⁝, h **13** ⌜εαν p^{66} *565 pc* | ⌜αιτητε p^{75}**B**; h | ⊤τον πατερα *33 544* vg Non *et* ⌜-σει *544*; (Blass *cj*) **14** □*vs.* **X** λ *565 al b* vg^{fuld} sy^{sc} Non | ○𝔎**D***pm* it; [H] | ⌜τουτο p^{75}**BA***al* lat; ℵ : *τ. εγω* p^{66c}. **15** ⌜-σατε 𝔎**D**Θ*pm*; S : -*σητε* p^{66} ℵ *33 pc* : *txt* **BL***al* **16** 𝔖 2 3 1 4—6 ℵ it; T : 2—6 1 p^{75}**B** *b.*; Wh | ⌜μενη p^{66}𝔎(𝔖**D**)Θ *pl* vg **17** ⊤αυτο (*ter* p^{66c})𝔎Θ*pm*; T : αυτον (*ter*) **D** **L***al* : 1° 2°; —3° p^{66*} | ⌜(μενεῖ *a* vg) | ⌜!εστιν **BD****al* itsy^{cp}; ℵ **19** ○p^{66} *a.* | ⌜ζησεσθε p^{66} ℵ**D**Θ *pl*; S : *txt* p^{75}**BL***pc* **20** 𝔖 p^{75}**BL***pc*; H **21** ⌜τηρηθησ- p^{75}. **22** ⌜*I. ουχ ο απο Καρυωτου* **D**. : J. Cananites sa. : Thomas sy^{s}. : Jud. Thomas sy^{c}. | ○$p^{66*.75}$ **BD**Θ*al* latsy; H | ⌜εστιν **D** sy

ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ 21; 8,51. Prv 8,17.
ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτὸν 2 K 6,16. E 3,17. Ap 3,20.
⌜ἐλευσόμεθα καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ⌝ποιησόμεθα. Mt 18,20; 28,20.
131,1 ⌝ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου οὐ⌜τηρεῖ· * καὶ 24
ὁ λόγος⊤ὃν ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμὸς ἀλλὰ τοῦ 3,11!
πέμψαντός με πατρός. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν 25
132,10 παρ' ὑμῖν μένων· ὁ δὲ παράκλητος, τὸ πνεῦμα 26 16! Act 10,19! 1 K 2,13.
□τὸ ἅγιον⌝ὃ πέμψει⊤ὁ πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, 2,22! 16,13. Mt 10,19.20 p.
ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς 1 J 2,27.
52 πάντα ἃ⌜εἶπον ὑμῖν ○ἐγώ. Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, 27 16,33. Hgg 2,9. Ph 4,7. 2 Th 3,16
εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος
δίδωσιν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν 1. 16,33.
ἡ καρδία μηδὲ δειλιάτω. ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον 28 2 T 1,7.
ὑμῖν· ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ⌜ἠγαπᾶτέ 3.18.
με, ἐχάρητε ἂν ὅτι⊤πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα, 6. L 24,52.
ὅτι ὁ πατὴρ μείζων μού ἐστιν. καὶ νῦν εἴρηκα 29 13,19! Mt 24,25 p.
ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε.
⌝οὐκέτι ○πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν, ἔρχεται γὰρ ὁ 30
τοῦ κόσμου ἄρχων· καὶ ἐν ἐμοὶ⌜οὐκ ἔχει οὐδέν⌝⁝, 12,31! L 4,13.
⌝ἀλλ' ἵνα γνῷ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, 31
καὶ καθὼς⌜ἐνετείλατό μοι ὁ πατήρ, οὕτως ποιῶ⁝. 10,18.
53 * Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν. Mt 26,46 p.

Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ πατήρ 15 Jr 2,21. Ps 80,9—20.
μου ὁ γεωργός ἐστιν. πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ 2 Sir 24,17[23]. 4 Mcc 1,29.
φέρον καρπόν, αἴρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ⌜καρπὸν (Mt 21,33—41 p.)
φέρον⌝, καθαίρει αὐτὸ ἵνα καρπὸν ⌜πλείονα φέρῃ. Mt 15,13.
⌝ἤδη ὑμεῖς καθαροί ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελά- 3 6,63; 13,10. Act 15,9.
ληκα ὑμῖν· ⌝μείνατε ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν⁝. καθὼς 4 (5,19.) 2 K 3,5. Ph 2,13 4,13.
τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἑαυτοῦ
ἐὰν μὴ ⌜μένῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς 6,56.

---

23 ⌜-σομαι *De* sy^{c} : εισελ-μεθα P^{66*}. | ⌝-σομαι *De* sy^{c} : -σομεν *ℜΘpm*; W *24* ⌜-ρησει *D* 579 | ⊤ο εμος *Dpc a e* *26* □sy^{s}. | ⊤υμιν P^{66c}. | ⌜αν ειπω *Dal* | ○ P^{75} ℵ*ℜDΘpl*; T : *txt* *BL*(ʃ 33) *28* ⌜αγαπ- *D*HLφal* | ⊤ειπον· *ℜal* *30* ○sy^{s} | ⌜ευρησει ουδεν *Kal f* : ουκ εχ. ουδ. ευρειν *Da*. | ⁝· comm *et* *31* ⁝, comm : · W *31* ⌜εντολην εδωκεν *BLal*; H 15,2 ⌜καρποφορον *D a q* (-ορουν Cl.) | ⌜πλειω P^{66} ℵ Cl *4* ⁝, W | ⌜μεινη P^{66} *ℜDΘpl*; s : *txt* *Bℵpc*

1 K 12,12.27. 5 ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ ⌜μένητε. ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος,
ὑμεῖς τὰ κλήματα. ὁ μένων ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν
αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ
6 οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. ἐὰν μή τις ⌜μένῃ ἐν ἐμοί,
Ez15,1ss. Mt13,6. ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη, καὶ συνά-
Mt 3,10 p! γουσιν ⌜αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσιν ⊤, καὶ καίεται.
8,31! 7 ¹ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοὶ καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν 133
Mt 7,7! μείνῃ, ὃ ἐὰν θέλητε ⌜αἰτήσασθε, καὶ γενήσεται ○ὑμῖν.
Mt5,16. Ph1,11! 8 ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου, ἵνα καρπὸν ⌜πο- 134
8,35! 9 λὺν φέρητε καὶ ⌜γενήσεσθε ⌜²ἐμοὶ·μαθηταί. καθὼς
ἠγάπησέν με ὁ πατήρ, κἀγὼ ⌟ὑμᾶς ἠγάπησα⌞·· μεί-
14,15! 10 νατε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. ἐὰν τὰς ἐντολάς μου
τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, καθὼς ⌜ἐγὼ
8,29. τοῦ πατρός ○μου τὰς ἐντολὰς τετήρηκα καὶ μένω
3,29; 16,24; 11 αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα 54
17,13. 1 J 1,4! ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν ᾖ καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πλη-
2 J 12.
15,34! 12 ρωθῇ. αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμή, ἵνα ἀγαπᾶτε
Mc 12,31 p. 13 ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. μείζονα ταύτης 135
10,11. 1 J 3,16. ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα ○τις τὴν ψυχὴν ⌜αὐτοῦ θῇ
8,31! 14,23! 14 ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. ὑμεῖς ⊤φίλοι μού ἐστε, 136
Mt 12,50. 15 ἐὰν ποιῆτε ⌜ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. οὐκέτι λέγω
ὑμᾶς δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδεν τί ποιεῖ
Gn 18,17. Ex 33,11. L 12,4. αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ ⌜εἴρηκα φίλους, ὅτι πάντα
Act 20,27. ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν.
13,18! 16 ¹οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην
ὑμᾶς, καὶ ἔθηκα ○ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ
R 1,13. Ph 1,22. Mt 7,7! καρπὸν φέρητε καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένῃ, *⌜ἵνα ὅ 137
τι ἂν ⌜αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου
1 J 3,23. 17 ⌜δῷ ὑμῖν⌝. ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ○ἵνα ἀγαπᾶτε 55
7,7. 1 J 3,13. Mt 10,22! 18 ἀλλήλους. Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς ⌜μισεῖ, γινώσκετε 138
L 19,14. 19 ὅτι ἐμὲ πρῶτον ○ὑμῶν μεμίσηκεν. εἰ ἐκ τοῦ κόσμου

---

4 ⌜μειν- ℵ*D pl*; s : *txt* **B ℵ Θ*** *pc* *6* ⌜μεινη ℵ*pl*; s : *txt* p66 **B ℵ* D Θ** *pc* | ⌞αυτο **𝔖 D** *pm*; T : *txt* p66vid **B ℵ Θ** *al* | ⊤αυτα p66. *7* ⌜-σεσθε **ℵ ℵ Θ** *al* : *txt* **B D L** *pm* | ○ p66 **D*** *e* *8* ⌜πλειονα p66. | ⌞γενησθε p66vid **B D L Θ** *al*; **ℵ** | ⌜²μου p66. *9* ⌟ p66 **ℵ ℵ Θ** *pl*; T : *txt* **B D* L** *pc* | :, **ℵ** *10* ⌜καγω **ℵ D** lat; T | ○ p66 **B** it; **ℵ** *13* ○ p66 **ℵ* D* Θ** it; T | ⌜την εαυ- p66 *(579 2145)* *14* ⊤γαρ **ℵ* D*** *579*. | ⌜α p66 **𝔖 D** *al*; Th : *οσα* **ℵ Θ** *pm* : *txt* **B** *579* *15* ⌜λεγω p66. *16* ○ p66. | ⌜και **φ** : — **ℵ***. *et* ⌜(14,13) *τουτο ποιησω, ινα δοξασθη ο πατηρ εν τω υιω* **φ** | ⌞αιτητε **B L Ψ**.; h *17* ○ p66* **D** *e* Non. *18* ⌜εμισησε p66*. : εμισει p66c. | ○**ℵ*** **D** *579* it arm; T

ἦτε, ὁ κόσμος ἂν ⌜τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ 1 J 4,5.
κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ
τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. 17,14. L 6,22.
139,3 ¹μνημονεύετε ⌜τοῦ λόγου οὗ⌝ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· οὐκ 20 13,16.
40,10 ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ.* εἰ ἐμὲ Mt 10,24!
ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον ⌜μου⌝
141,1 ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον ⌜τηρήσουσιν. ἀλλὰ 21 Mt 5,11; 10,22!
ταῦτα ᵒπάντα ⌜ποιήσουσιν εἰς ὑμᾶς διὰ τὸ ὄνομά 8,19!
142,2 43,10 μου,* ὅτι οὐκ οἴδασιν τὸν πέμψαντά με. εἰ μὴ 22
ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἴχοσαν·
νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσιν περὶ τῆς ἁμαρτίας R 1,20.
44,10 ᵒαὐτῶν. ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ τὸν πατέρα μου μισεῖ. 23 5,23!
45,10 ¹εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος 24 11,47!
ἐποίησεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἴχοσαν· νῦν δὲ καὶ ἑωρά- 7,31! 9,41.
κασιν καὶ μεμισήκασιν ᵒκαὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα 5,42.
μου. ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ ἐν τῷ νόμῳ 25 Ps 35,19; 69,5.
7 56 αὐτῶν γεγραμμένος ὅτι ἐμίσησάν με δωρεάν. Ὅταν⊤ 26
ἔλθῃ ὁ παράκλητος ὃν ἐγὼ ⌜πέμψω ὑμῖν παρὰ 14,16!
τοῦ πατρός, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ 7,39!
πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ· 1 J 5,6. Ap 22,1.
¹καὶ ὑμεῖς ᵒδὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ 27 21,24! L 1,2.
ἐστε. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα μὴ σκανδαλι- 16 Act 1,8.21; 5,32.
146,1 σθῆτε. ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς·* ἀλλ' 2 14,29. Mt10,21!; 24,25 p.
ἔρχεται ὥρα ⌜ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ᵒὑμᾶς δόξῃ 3 9,22! Mt 5,11 p; 24,9 p. Act 8,1; 23,12—14. G 1,13 s.
λατρείαν προσφέρειν τῷ θεῷ. □καὶ ταῦτα ποιή- 8,19!
σουσιν⊤ ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ.⌝ Act13,27.1J3,1.
¹ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα 4 13,19!
ᵒαὐτῶν μνημονεύητε ᵒ²αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν.
147,10 *Ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ὑμῶν 17,12. L 22,53.
ἤμην. νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ 5 7,33 s. (13,36; 14,5.)
οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με· ποῦ ὑπάγεις;¹ἀλλ' ὅτι 6
ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη ⌜πεπλήρωκεν ὑμῶν Mt 17,23 p.

---

19 ⌜του P^{66}. *20* ⌜τους -ους ους *D* it : του -ον ον ℵ 579 | ⌜(μου T) | ⊤(ουκ et ⊤ου Pallis *cj*) *21* ᵒ*D* 579 *pc* | ⌜ποιου- P^{66}. *22* ᵒ P^{66}. *24* ᵒ P^{66} *D* it sy^{s} *26* ⊤δε ℜ *D* Θ *pl* ; S : ergo it : *txt* P^{22} *B* ℵ 565 *pc e l* | ⌜πεμπω *D ff*² *27* ᵒ *D* 565 *pc* lat sy **16,2** ⌜οτε Chr Non | ᵒ*B*. ; [H] *3* □*vs*. sy^{s}. | ⊤υμιν 𝔖 *D pm* itvg^{cl} ; S : *txt* *B* ℜ Θ *al* itvg^{codd} *4* ᵒℵ* ℜ *D pm a* sy^{s} ; T : *txt* *B* *L* Θ *al* lat | ᵒ³*D L al* latsy^{s} *6* ⌜πεπωρωκεν got.

7 τὴν καρδίαν. ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν,
συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. ἐὰν γὰρ μὴ
14,16! ἀπέλθω, ὁ παράκλητος ⌜οὐ μὴ ἔλθῃ⌝ πρὸς ὑμᾶς·
1 K 14,24. H 4,12. Act 24,25. 8 ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. ⁝καὶ
ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας
3,18. R 1,18. 9 καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως· περὶ
10 ἁμαρτίας μέν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· περὶ
8,21. R 4,25. δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα ⊤ὑπάγω καὶ
12,31! 11 οὐκέτι θεωρεῖτέ με· περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων
12 τοῦ κόσμου τούτου κέκριται. ·Ἔτι πολλὰ ἔχω 57
Mc 4,33. 1K 3,1. ὑμῖν λέγειν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι·
14,17. 14,26! Act 8,31. Sap.10,10.1T 4,1. (Mt 15,14.) 13 ⁞ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας,
⌜ὁδηγήσει ὑμᾶς⌝ ⌜εἰς τὴν ἀλήθειαν πᾶσαν⌝· οὐ γὰρ
λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ⌜ἀκούει λαλήσει, καὶ
Is 52,13 Lxx. 14 τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει,
1 J 4,2. ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήμψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.
17,10. 15 ⁞πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατὴρ ἐμά ἐστιν· * διὰ τοῦτο 14 14
εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβάνει καὶ ἀναγγελεῖ
7,33! 16 ὑμῖν. Μικρὸν καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με, καὶ
17 πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με⊤. εἶπαν οὖν ἐκ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους· τί ἐστιν τοῦτο
ὃ λέγει ἡμῖν· μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ
πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; καί⁝· ὅτι ὑπάγω
18 πρὸς τὸν πατέρα; ⁞□ ἔλεγον οὖν·⌝ ⌜τοῦτο τί ἐστιν⌝
19 □²ὃ λέγει⌝ ○τὸ μικρόν; οὐκ οἴδαμεν ⌜τί λαλεῖ⌝. ⁞ἔγνω 58
9,2. L 9,45. ⊤Ἰησοῦς ὅτι ⌜ἤθελον αὐτὸν ⌜ἐρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς· περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων ὅτι εἶπον·
μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ
Mc 16,10. L 5,35 p. Ap 11,10. 20 ὄψεσθέ με; ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε
καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται·

---

7 ⌜ουκ ελευσεται ℵ𝔎**D**Θ*pl*; T : *txt* **BL***pc* **8** ⁝Καὶ ℋ **10** ⊤μου 𝔎 Θ*pl*; S **13** ⌜εκεινος υμ. οδ. **D** : διηγησεται υμιν *e m* vg Eus | ⌜την αλ. π. *e m* vg Eus : εν τη-εια παση (ℵ)**DL**(ʃΘ)*al*; Th : *txt* **BA***pc* (ʃ𝔎*pm*) | ⌜-σει **BDEH**Θ*al*; h δ : -ση 𝔎*pm*; s : *txt* ℵ**L** *33* **16** ⊤οτι (+ εγω *33 al*) υπαγω προς τον πατερα (+ μου **G** sy^{s}) 𝔎Θ*pl* lat sy : *txt* ℙ^{66} **B**ℵ**D***pc* it **17** ⁝ — · W **18** □**D** it sy^{s} | ʃ 231 ℙ^{66} 𝔥 **D***al*; H : *txt* 𝔎Θ*pm* | □² ℙ^{66} ℵ***D****al* it; S : *txt* **B**𝔎Θ*pm* (ʃ sy) | ○ ℙ^{66vid} **BL***al*; H | ⌜τι λεγει **DΘ** : — **B***pc* : ⌈H⌉ **19** ⊤ο *rell* : *txt* ℙ$^{5.66vid}$ **B L W**. | ⌜ημελλον ℙ^{66} ℵ **W** *69 579 c ff*^{2} sy : ημ. και ηθ. ℙ^{66}*. | ⌜επερωτησαι περι τουτου **D**(Θ).

ὑμεῖς ⸢λυπηθήσεσθε, ἀλλ᾽ ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν 1 P 1,6. (Jc 4,9. H 12,11.
γενήσεται. ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ λύπην ἔχει, ὅτι 21 Is 26,17. R 8,22.
ἦλθεν ἡ ⸢ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, (1 Th 5,3.
οὐκέτι μνημονεύει τῆς ⸢θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν
ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. καὶ ὑμεῖς 22
οὖν νῦν μὲν λύπην ⸢ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, 2 K 4,17.
καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν Is 66,14. 20,20. L 24,52.
ὑμῶν οὐδεὶς ⸢αἴρει ἀφ᾽ ὑμῶν⸣. καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ 23 14,20.
150,4 ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν⸣.* ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ἄν τι αἰτήσητε τὸν πατέρα ⸢δώσει ὑμῖν ἐν 26; 14,13 s. Mt 7,7 !
τῷ ὀνόματί μου⸣. ἕως ἄρτι οὐκ ᾐτήσατε οὐδὲν 24
ἐν τῷ ὀνόματί μου· ⸢αἰτεῖτε, καὶ λήμψεσθε, ἵνα 15,11!
59 ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ πεπληρωμένη. Ταῦτα ἐν παροι- 25 10,6.
151,10 μίαις λελάληκα ὑμῖν· ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκέτι ἐν
παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ
τοῦ πατρὸς ἀπαγγελῶ ὑμῖν. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ 26 23; 14,20.
ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε, καὶ οὐ λέγω ὑμῖν
ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα □περὶ ὑμῶν⸣· αὐτὸς 27
γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλή- 21,15—17. 3,35 ! 14,21.
κατε καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ ⸢τοῦ θεοῦ⸣ ἐξῆλ-
θον. □ἐξῆλθον ⸢ἐκ τοῦ πατρὸς⸣ καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν 28
κόσμον· πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον καὶ πορεύομαι
(60) πρὸς τὸν πατέρα. Λέγουσιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· 29
ἴδε νῦν ἐν παρρησίᾳ λαλεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδε- 25.
μίαν λέγεις. νῦν οἴδαμεν ὅτι οἶδας πάντα καὶ 30
οὐ χρείαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ· ἐν τούτῳ πι- 21,17. 2,25; 17,8.
152,4 στεύομεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθες. ἀπεκρίθη αὐτοῖς 31
⸢Ἰησοῦς· ἄρτι πιστεύετε⸣; ¹ ○ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα καὶ 32 Zch 13,7. Mt 26,31.56 p.
ἐλήλυθεν ἵνα σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια 19,27.
κἀμὲ μόνον ἀφῆτε· καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ 8,16.29.
153,10 πατὴρ μετ᾽ ἐμοῦ ἐστιν. ταῦτα ⸢λελάληκα ὑμῖν ἵνα 33

---

20 ⸢δε ℵΘ *pl g* vg; S : *txt* B ℵ* *D pc* itsy^{s} **21** ⸢ημερα p66 *D* it sy | ⸣λυπης *D 579 c* **22** ⸢εξετε p66 *A D*(*L*) *W** Θ *33 al* it; S : *txt* p22 B ℵ* *C* ℵ *pm* | ⸢αρει p22 *B D** lat; ℵ : αφαιρει *W* | ⸣—. comm **23** ⸣· ℵ | ⸢3—612 p22vid ℵ *D* Θ *pl* **24** ⸢αιτησασθε p66 *A pc* **26** □ p5.66vid *0141 b c e* **27** ⸢θεου p66vid ℵ Θ *33 al*; Ti-Gr : του πατρος *BC* Dpc*; H : *txt* ℵ *pm* **28** □ *D W b ff*^{2} sy^{s} | ⸢παρα p5.22 ℵ ℵ Θ *pl* : *txt* *BC** *pc* **31** ⸢ο ℵ *D pl*; W : *txt* p22 *BC* Θ *pc* | ⸣· W **32** ○ p66. **33** ⸢δε p66.

14,27! R 5,1. ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. ἐν τῷ κόσμῳ θλῖψιν ⌜ἔχετε
R 8,37. 1 J 5,4. ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.
11,41. (L 18,13.) 17 Ταῦτα ἐλάλησεν ⊤Ἰησοῦς, καὶ ἐπάρας τοὺς 61
18,1. ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπεν· πάτερ,
ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα ὁ
Mt 9,6; 28,18! 2 υἱὸς ⊤δοξάσῃ σέ·, ⌞καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν
3,35! πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ ⌜δώσῃ
3 αὐτοῖς⌟ ζωὴν αἰώνιον. αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος
Sap 15,3. ζωή, ἵνα ⌜γινώσκωσιν σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν θεὸν
1Th 1,9. 1J 5,20. 4 καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν⊤. ἐγώ σε ἐδό-
4,34! ξασα ἐπὶ τῆς γῆς, ⌜τὸ ἔργον τελειώσας⌟ ὃ δέδωκάς
H 5,5. 5 μοι ἵνα ποιήσω· καὶ νῦν δόξασόν με σύ, ⌜πάτερ,
24; 1,1. Ph 2,6. παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ⌜ᾗ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον
H 2,12. Mt 6,9. 6 εἶναι παρὰ σοί. Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς
9. ἀνθρώποις οὓς ⌜ἔδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. σοὶ
Ap 3,10. ἦσαν κἀμοὶ αὐτοὺς ἔδωκας, καὶ τὸν λόγον σου
7 τετήρηκαν. νῦν ⌜ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα ⌜δέδωκάς
8 μοι παρὰ σοῦ εἰσιν· ὅτι τὰ ῥήματα ⊤ἃ ⌜ἔδωκάς μοι
δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν
16,30. ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν
9 ὅτι σύ με ἀπέστειλας. ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ·
20; 6,37! οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέ-
16,15. L 15,31. 10 δωκάς μοι, ὅτι σοί εἰσιν, ⌞καὶ τὰ ἐμὰ πάντα
σά ἐστιν καὶ τὰ σὰ ἐμά, καὶ ⌜δεδόξασμαι ἐν
11 αὐτοῖς. καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ⌜αὐτοὶ
ἐν τῷ κόσμῳ εἰσίν, κἀγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι⊤.
Mt 6,18. 1 P 1,5. ⌜πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί
21! 10,30. σου ⊤⌜²ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν ἓν καθὼς ἡμεῖς.
6,39! 12 ⌞ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν⊤, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ

---

33 ⌜εξετε **D**φ*pc* lat **17,1** ⊤o *rell*; S : *txt* **BℵΘ** *0109 2145*. | ⊤σου **ℜD**Θ*pl* latsy; **δ** : *txt* **BℵC***pc* it | ⁝ comm **2** ⌜δωσει αυτ. **BEH***pm*; H : -σω αυτω ℵ*pc* : εχη **D**. **3** ⌜-κουσιν **ADGL***al*; Th^{a} | ⊤ εις τουτον τον κοσμον **D**. **4** ⌜(και **D** sy^{s}) το ε. ετελειωσα **ℜ**(**D**)Θ*pl* **5** ⌜πατηρ **D***; h^{a} | ⌜ην ℵ*; h **6** ⌜δεδ- **CℜKpm**; S : *txt* **BℵD**Θ*al* **7** ⌜εγνων ℵ; ⊣h^{r1}⊢ : -ωσαν **C**Φ*al* : -ωκα **W** *579 pc*; h^{r2} | ⌜εδ- (**B**)**A***pc*; **K** **8** ⊤σου **D**. : μου *185 e*. | ⌜δεδ- ℵ**ℜ**Θ*pm*; h : *txt* (**B**)**CD***al* **10** ⌜εδοξασας με (P^{66})**D**. **11** ⌜ουτοι **CℜDΘ***pl*; Wh : *txt* **B**ℵ*pc* | ⊤ · ουκετι ειμι εν τω κοσμω, και εν τω κοσμω ειμι **D** (*ace*)*r*; h^{r} | ⌜πατηρ **BN**.; Wh^{a} | ⊤ και οτε ημην μετ αυτων εγω ετηρουν αυτους εν τω ονοματι σου **D**. | ⌜²ὃ **D*U***pc* : ους **D**^{2}**N** *69 al* lat **12** ⊤εν τω κοσμω **ℜΘ***pl* : *txt* P^{66} **ℌDW***pc*

ὀνόματί σου□⌜ᾧ δέδωκάς μοι⌝,○καὶ ἐφύλαξα, καὶ 2 Th 2,3.
οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπω- Ps 41,10; 109,8. Is 57,4.
λείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. νῦν δὲ πρὸς σὲ 13
ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσιν
τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν⌜ἑαυτοῖς. 15,11!
|ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος 14
ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου 15,19!
⌜καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου⌝. □οὐκ 15 Mt 6,13. L 22,32.
ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἵνα 2 Th 3,3.
τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ.⌝□ἐκ τοῦ κόσμου 16 1 J 5,18.
οὐκ εἰσὶν καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου.⌝
|ἁγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ⊤· ὁ λόγος ὁ σὸς 17
⊤ἀλήθειά ἐστιν. καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν 18 20,21.
κόσμον, κἀγὼ ⌜ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον·
|καὶ ὑπὲρ αὐτῶν [ἐγὼ] ἁγιάζω ἐμαυτόν, ἵνα ὦσιν 19 H 2,11! 1K 1,30.
καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ. Οὐ περὶ 20 9. 1 J 1,3.
τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν⌜πι- 20,29. R 10,17.
στευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ,|ἵνα πάντες 21 11. Act 4,32.
ἓν ὦσιν, καθὼς σύ,⌜πατήρ, ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν σοί, 14,10.20. G 3,28.
ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν⊤ὦσιν, ἵνα ὁ κόσμος⊢πιστεύῃ 1 J 1,7.
ὅτι σύ με ἀπέστειλας. κἀγὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς 22
μοι δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὦσιν⊤ἓν καθὼς ἡμεῖς ἕν·
|ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὦσιν τετελειω- 23 1 K 6,17.
μένοι εἰς⊤ἕν, ⌜ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ με
ἀπέστειλας καὶ⊢ἠγάπησας αὐτοὺς καθὼς⌜²ἐμὲ ἠγά- 3,35! G 2,20. E 1,4 s.
πησας. ⌜Πατήρ,⊢ὃ δέδωκάς μοι, θέλω ἵνα ὅπου 24 10,29; 12,26!
⌜²εἰμὶ ἐγὼ κἀκεῖνοι ὦσιν μετ' ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσιν τὴν (7,34.)
δόξαν□τὴν ἐμήν⌝, ἣν⊢²δέδωκάς μοι⁝ ὅτι ἠγάπησάς 5. Gn 45,13.
154,3 με πρὸ καταβολῆς κόσμου. ⌜πατὴρ δίκαιε, καὶ ὁ 25
55,10 κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνων, * καὶ οὗτοι Mt 11,27.

---

12 □ℵ*sy^{s}. | ⌜ους 𝔎*D*Θ*pl* latt; S | ○𝔎*D*Θ*pl* latt; S *13* ⌜αυ- ^{p66}ℵ*𝔎*D* *Θpm*; S : *txt* *B*ℵ^{3}*al* *14* ⌜125—734 ^{p66c}*Mpc* : — ^{p66*}*Dpc* itsy^{s} *15* □ *vs.* *33pc e* Non *et* *16* □*vs.* *33pc* *17* ⊤σου 𝔎*pm* Cl; S | ⊢η *Bpc* *18* ⌜αποστελλω *φ* *19* [+ *BC*𝔎*D*Θ*pl*; W : — ^{p66vid}ℵ*AWpc*; T *20* ⌜-σοντων *D*^{2} lat sa *21* ⌜πατερ 𝔖𝔎Θ*pl* Cl; S : *txt* *BDWpc* | ⊤ἓν ℵ𝔎Θ*pl* lat Cl; h^{r} S : *txt* ^{p66vid}*B* *C***D* it | ⊢-ση 𝔎*D*Θ*pl*; W *22* ⊤το *D*. *23* ⊤το *D* | ⌜και ^{p66}ℵ*Wpc* | ⊢-σα *Dφal a b r* sy; h^{r} | ⌜²συ με *D a b r* *24* ⌜πατερ 𝔖𝔎*D*Θ*pl* Cl; S : *txt* *B* *Apc* | ⊢ους *C*𝔎*pl* lat Cl : *txt* *B*ℵ*Dpc* sy^{s} | ⌜²(εἶμι comm) | □*D* sy^{s} | ⊢²εδ- *B* *EGΘpm* Cl; Wh : *txt* 𝔖*DHpm* | ⁝, H *25* ⌜πατερ 𝔖𝔎*D*Θ*pl* Cl; S : *txt* *BApc*

26 ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας· καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς
R 8,39. τὸ ὄνομά σου καὶ γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἠγά-
πησάς με ἐν αὐτοῖς ᾖ κἀγὼ ἐν αὐτοῖς.

1: Mt 26,30.36. Mc 14,26.32. L 22,39.
18 Ταῦτα εἰπὼν ⊤Ἰησοῦς ἐξῆλθεν σὺν τοῖς μαθη- 62
2 Sm 15,23. ταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου ⌜τοῦ Κεδρών⌝, 156,
ὅπου ἦν κῆπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ
2 μαθηταὶ αὐτοῦ. ᾔδει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παρα- 157,
L 21,37. διδοὺς αὐτὸν τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις συνήχθη
3–11: Mt 26,47–56. Mc 14,43–50. L 22,47–53.
3 ⊤Ἰησοῦς ⌜ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ⌝. ὁ οὖν 158,
Ἰούδας λαβὼν τὴν σπεῖραν καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων
καὶ ⌜[ἐκ] τῶν⌝ Φαρισαίων ὑπηρέτας ἔρχεται ἐκεῖ
4 μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὅπλων. Ἰησοῦς 159,
13,3; 19,28. οὖν ⌜εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτὸν ἐξῆλθεν
5 καὶ λέγει αὐτοῖς· τίνα ζητεῖτε; ⌊ἀπεκρίθησαν αὐτῷ·
Ἰησοῦν τὸν ⌜Ναζωραῖον. λέγει αὐτοῖς⊤· ἐγώ εἰμι⊤̣.
εἱστήκει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν μετ'
7,46. 6 αὐτῶν. ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς· ἐγώ εἰμι, ἀπῆλθαν
7 εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσαν χαμαί. πάλιν οὖν
⌜ἐπηρώτησεν αὐτούς⌝· τίνα ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπαν·
8 Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· εἶπον
(Act 10,21.) ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι· εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε τού-
9 τους ὑπάγειν· ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν,
6,39! ὅτι οὓς ⌜δέδωκάς μοι, οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐ-
10 δένα. ⌜Σίμων οὖν⌝ Πέτρος ἔχων μάχαιραν εἵλκυσεν 160,
αὐτὴν καὶ ἔπαισεν τὸν ⌜τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον⌝ καὶ
ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ⌜ὠτάριον τὸ δεξιόν· ἦν δὲ
11 ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς
τῷ Πέτρῳ· βάλε τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην·⊤* τὸ 161,
Mt 26,39! ποτήριον ὃ δέδωκέν μοι ὁ πατήρ⊤̣, οὐ μὴ πίω αὐτό;

---

1 ⊤ο *rell*; S : *txt* ***B*** ℵ ***L****. | ⌜του Κεδρου ℵ* ***D W*** *a b r* sa; T (κε-), ⊣ h^r1 ⊢ : *των Κέδρων* ***𝔖𝔎Θ*** *pl*; H : *των δενδρων 9*; h^r3 : *txt* ***A*** *pc* latsy; Wh^r2 *2* ⊤ο ***C𝔎DΘ*** *pl*; S : *txt* ***B*** ℵ *pc* | ⌜2—5 1 ***B***; Wh *3* ⌜εκ *των* ℵ* ***DL*** *a*; T 𝔖 : *των* ***B***; W : — ***C𝔎Θ*** *pl*; s *4* ⌜ιδων ***Dφ*** *pc* sy^s *5* ⌜*Ναζαρηνον* ***D*** lat | ⊤*Ιησους* ℵ.; T : ο *Ιησ.* ***C𝔎Θ*** *pl*; S : *txt* ***B*** ***D*** *pc* itsy^s | ⊤̣*Ιησους* ***B*** *a*.; Wh *7* ⌜ ℘^66 ℵ ***𝔎DΘ*** *pm*; T *9* ⌜εδ- ℘^66 ***DΘ*** *pc* *10* ⌜*τοτε Σιμ.* ***D***. | ⌜3 1 2 ℘^66 ℵ ***D*** *pc* | ⌜*ωτιον* ℘^66 ***𝔎*** ***DΘ*** *pl*; s *11* ⊤(Mt 26,52) *παντες γαρ οι λαβοντες μαχαιραν εν μαχαιρα απολουνται.* ***Θ*** | ⊤̣*μου* ℘^66 *69 700 pc* sy

63 Ἡ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλίαρχος καὶ οἱ ὑπηρέται 12 12–27: Mt 26,57–75. Mc 14,58–72. L 22,54–71.
162,1 τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδησαν
168,10 αὐτόν, [1] ⸢καὶ ἤγαγον πρὸς Ἄνναν πρῶτον· ἦν γὰρ 13 L 3,2! Mt 26,3!
πενθερὸς τοῦ ⸢Καϊαφᾶ, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνι-
αυτοῦ ἐκείνου· ἦν δὲ Καϊαφᾶς ὁ συμβουλεύσας 14
τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι συμφέρει ἕνα ἄνθρωπον ⸢ἀπο- 11,49 s.
164,4 θανεῖν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. Ἠκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ 15
165,10 Σίμων Πέτρος καὶ ⸢ἄλλος μαθητής. * ὁ δὲ μαθη- 20,3; 21,20.
τὴς ἐκεῖνος ⸢ἦν γνωστὸς⸣ τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ συνεισ- Act 3,1.
ἠλθεν τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, (Mc 14,51.)
64 [1] ὁ δὲ Πέτρος εἱστήκει πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω. * ἐξῆλθεν 16
166,1 οὖν ὁ μαθητὴς ⸢ὁ ἄλλος⸣ ⸢ὁ γνωστὸς τοῦ ἀρχιερέως⸣
167,10 καὶ εἶπεν τῇ θυρωρῷ, καὶ εἰσήγαγεν τὸν Πέτρον.
168,1 [1] λέγει οὖν τῷ Πέτρῳ ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρός· μὴ 17
169,10 καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου;
λέγει ἐκεῖνος· οὐκ εἰμί. εἱστήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι 18
καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, ὅτι ψῦχος
ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ καὶ ὁ Πέτρος μετ' 25.
αὐτῶν ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος. Ὁ οὖν ἀρχιε- 19
ρεὺς ἠρώτησεν τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν
170,1 αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. ἀπεκρίθη 20
αὐτῷ ⸢Ἰησοῦς· ἐγὼ παρρησίᾳ ⸢λελάληκα τῷ κόσμῳ· 7,26. Act 26,26.
ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, L 19,47! Mt 26,55 p.
ὅπου ⸢πάντες οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν Is 45,19.
171,10 κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν. τί με ⸢ἐρωτᾷς; ἐρώτησον 21 (Mt 10,27.)
τοὺς ἀκηκοότας τί ἐλάλησα αὐτοῖς· ἴδε οὗτοι
172,1 οἴδασιν ἃ εἶπον ἐγώ. ταῦτα ⸰δὲ αὐτοῦ εἰπόντος 22
εἷς παρεστηκὼς τῶν ὑπηρετῶν ἔδωκεν ῥάπισμα 19,3. Act 23,2.
τῷ Ἰησοῦ εἰπών· οὕτως ἀποκρίνῃ τῷ ἀρχιερεῖ; Mt 5,39!
173,10 [1] ⸢ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς⸣· εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύ- 23
ρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις;

13—24 *ʃ vss.* 13. 24. 14. 15. 19—23. 16—18 sy^{s} : (*simil.* Luther *cj*) : 13^{a}. 24. 13^{b}. 14—23 *225* ***13*** ⸢*Καϊφα* ***CD*** itvg^{cl} ***14*** ⸢*απολεσθαι* ***Rpm***; S ***15*** ⸰*το* ***CRΘpl*** : *txt* $\mathfrak{P}^{66}$ ***BN*pc*** | *ʃ* ***Bpc*** it; Wh ***16*** ⸢*εκεινος* ***Nφpc*** : — $\mathfrak{P}^{66vid}$ ***Y*** *254* | ⸢*ος ην γν.* (*γν. ην* ***BW****pc* : *ην γνωριμος* ***N***) *τω -ρει* ***NRADpl*** (*του -ρεως* $\mathfrak{P}^{66}$.) | ⸰ — , H ***20*** ⸰*το* ***CRpl***; W : *txt* ***BNΘpc*** | ⸢*ελαλησα* $\mathfrak{P}^{66}$ ***RDΘpm*** | ⸢*παντοτε* ***Ral*** : *txt* $\mathfrak{P}^{66vid}$ ***ΨΘpm*** lat ***21*** ⸢*επερ-* ***Rpm***; S : *txt* ***ΨΘal*** ***22*** ○ ***X****69pcar* sy^{s} ***23*** ⸢*απ. α. ο Ιησ.* ***Rpl***; W : *ο δε Ι. ειπεν αυτω* ***NWφpc***; s : *txt* ***BC*Θpc***

24 ⌊ἀπέστειλεν οὖν αὐτὸν ὁ Ἅννας δεδεμένον πρὸς 65
18. 25 Καϊαφᾶν τὸν ἀρχιερέα.⌋ Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος 174,1
175,1
ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος. εἶπον οὖν αὐτῷ· μὴ
καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; ἠρνήσατο ἐκεῖνος
26 καὶ εἶπεν· οὐκ εἰμί. λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων
τοῦ ἀρχιερέως, συγγενὴς ὢν οὗ ἀπέκοψεν Πέτρος
τὸ ὠτίον· οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ'
13,38. 27 αὐτοῦ; πάλιν οὖν ἠρνήσατο ⊤Πέτρος, καὶ εὐθέως
ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.

28—19,15: 28 Ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊαφᾶ εἰς 66
Mt 27,2.11—30. τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ πρωΐ· * καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλ- 176,1
Mc 15,1—19. 177,1
L 23,1—25. θον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν ἀλλὰ
29 φάγωσιν τὸ πάσχα. ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πιλᾶτος ἔξω
πρὸς αὐτοὺς καὶ φησίν· τίνα κατηγορίαν φέρετε
30 ⊤τοῦ ἀνθρώπου τούτου; ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν
αὐτῷ· εἰ μὴ ἦν οὗτος ⌈κακὸν ποιῶν⌉, οὐκ ἄν σοι
19,6 s. 31 παρεδώκαμεν αὐτόν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ○ὁ Πιλᾶτος·
Act 18,15. λάβετε ⊤αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν
κρίνατε ○2 αὐτόν. εἶπον ⊤αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· ἡμῖν
32 οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα· ἵνα ὁ λόγος τοῦ
3,14 | Mt 20,19p. Ἰησοῦ πληρωθῇ ὃν εἶπεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ
33 ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. Εἰσῆλθεν οὖν ⌈πάλιν εἰς 67
τὸ πραιτώριον⌉ ὁ Πιλᾶτος καὶ ἐφώνησεν τὸν 178,1
12,13 | Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν
Mt 16,13 p. 34 Ἰουδαίων; ⌊ἀπεκρίθη ⊤Ἰησοῦς· ⌈ἀφ' ἑαυτοῦ⌉ ○σὺ 179,1
1,11. 35 τοῦτο λέγεις, ἢ ἄλλοι ⌈εἰπόν σοι⌉ περὶ ἐμοῦ; ἀπε-
κρίθη ὁ Πιλᾶτος· ⌈μήτι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι; τὸ
ἔθνος τὸ σὸν καὶ ⌈οἱ ἀρχιερεῖς⌉ ⌈παρέδωκάν σε ἐμοί·
3,3.5. 36 τί ἐποίησας;⌋ ⌊ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ
8,23. οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου
L 17,20 s; 19,12. τούτου ἦν ἡ ⌈βασιλεία ἡ ἐμή⌉, οἱ ὑπηρέται ⌈ἂν οἱ ἐμοὶ

---

27 ⊤ο ℵℜΘ*al*; W : *txt* ℌ**EG***pm* **29** ⊤κατα $\mathfrak{P}^{66}$ **C**ℜΘ*pl*; S **30** ⌈κ. ποιησας ℵ*. : κακοποιων **C***pc : -οιος ℜΘ*pl*; s : *txt* **BLW** **31** ○**BC***; H | ⊤ουν $\mathfrak{P}^{66}$. | ○2 $\mathfrak{P}^{66vid}$ ℵ* **W** 565 *al c*; T | ⊤ουν ℵℜ*al*; T : δε **AΘ** 565 *pm* : *txt* $\mathfrak{P}^{66vid}$ **BC***pc* **33** ⌈ 2—4 1 ℵℜΘ*pm*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{52.66}$ ℌ*pc* **34** ⊤ο ℵ**C**ℜΘ*pm*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{66vid}$ **B***al* | ⌈απο σεαυτου $\mathfrak{P}^{66}$ ℌ**N**; H : *txt* ℜ**W**Θ 33 *pl* | ○ $\mathfrak{P}^{66}$* ℵ**pc* lat Non | ⌈ℵℜΘ*pm*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{66}$ **BC***pc* **35** ⌈μη ℵ**W***pc* : [μη] γαρ $\mathfrak{P}^{66}$. | ⌈ο -ενς ℵ* *b e* et ⌈-κεν *e*. **36** ⌈εμη βασ. ℵ**NΘ***pc*; S | ⌈2—4 1 ℌ*al*; H : 2—4 $\mathfrak{P}^{66vid}$ **B*** : *txt* ℜ*pm*

ἠγωνίζοντο⸣, ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν Mt 20,19 p.
180,1 δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. εἶπεν 37
οὖν αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· ⌜οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ;
ἀπεκρίθη[ὁ] Ἰησοῦς· σὺ λέγεις ⁝ ὅτι βασιλεύς εἰμι⊤ ⁝2.
181,10 *ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα
εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ· πᾶς 5,33. 1 T 6,13.
ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς. 8,47; 10,27; 14,17. (1K2,14.)
ⁱλέγει αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· τί ἐστιν ἀλήθεια; 38 Act 24,25;26,28.
182,9 *Καὶ τοῦτο εἰπὼν πάλιν ἐξῆλθεν πρὸς τοὺς
Ἰουδαίους, καὶ λέγει αὐτοῖς· ἐγὼ οὐδεμίαν εὑρίσκω
183,4 ἐν αὐτῷ αἰτίαν. ἔστιν δὲ συνήθεια ὑμῖν ἵνα 39
ἕνα ἀπολύσω ὑμῖν ○ἐν τῷ πάσχα· βούλεσθε οὖν
184,1 ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; ἐκραύ- 40 Act 3,14.
γασαν οὖν ⌜πάλιν λέγοντες· μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν
68 Βαραββᾶν. ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς λῃστής. Τότε 19
185,4 οὖν ⌜ἔλαβεν ὁ Πιλᾶτος τὸν Ἰησοῦν καὶ⸣ ἐμαστί- Mt 20,19.
γωσεν. καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ 2 1 K 1,23.
⌜ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἱμάτιον
πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν, ⁱ□καὶ ἤρχοντο πρὸς 3
αὐτὸν⸣ καὶ ἔλεγον· χαῖρε⌜ὁ βασιλεὺς⸣ τῶν Ἰουδαίων· 18,22. Is 50,6.
186,9 καὶ ἐδίδοσαν αὐτῷ ῥαπίσματα. ⌜Καὶ 4
ἐξῆλθεν⸣ πάλιν ⌟ἔξω ὁ Πιλᾶτος⌞ καὶ λέγει αὐτοῖς·
ἴδε ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι ⌜οὐδεμίαν
187,4 αἰτίαν εὑρίσκω ἐν αὐτῷ⸣. ἐξῆλθεν οὖν ○ὁ Ἰησοῦς 5
ἔξω, ⌜φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορ-
φυροῦν ἱμάτιον. καὶ λέγει αὐτοῖς· ἰδοὺ ○2ὁ ἄνθρω-
188,1 πος. ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέ- 6 1 K 1,23.
ται, ἐκραύγασαν ○λέγοντες· σταύρωσον σταύρωσον.
189,10 *λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ 18,31.
190,9 σταυρώσατε· * ἐγὼ γὰρ οὐχ εὑρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν.

---

37 ⌜(οὐκουν comm) | [+ 𝔖ℜΘ*pm*; T : — *L 33 al*; W | ⁝, T | ⊤ εγω ℜΘ*al*; W : *txt* 𝔖Λ*pm* | ⁝2; h *39* ○*B*; [H] *40* ⌜παντες *GK 33 al* it : παλιν παντες 𝔓66vid ℜΘ*pm* vg : *txt* 𝔖 **19,1** ⌜ο Π. λαβων τ. *I.* (ℵ)*Lal*; S *2* ⌜(ἀκάνθων comm) *3* □ℜ*pm* | ⌜-λευ 𝔓66 ℵ. *4* ⌜εξηλθ. 𝔓66*vid ℵ 565 *al*; Th : εξ. ουν 𝔓66c ℜΘ*al*; s : *txt* *BLal* | ⌟ℵΦ*al*; Th : *txt* 𝔓66vid *B*ℜΘ*pm* | ⌞αιτιαν ουχ ευρισκω ℵ*; Th^{r} : *txt* *Bpc* (⌟ℜΘ*pm*, ⌟*Lpc*) *5* ○*B*.; [H] | ⌜εχων 𝔓66 *1 565 pc* | ○^{1} *B*. *6* ○ℵ*pc* it; T

7 ˡ ἀπεκρίθησαν ᴼαὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· ἡμεῖς νόμον ἔχο- 191,10
5,18! Lv 24,16. μεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ᵀὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι υἱὸν
8 θεοῦ ἑαυτὸν ἐποίησεν. Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πι- 192,4
9 λᾶτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη, ˡ καὶ
εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν καὶ λέγει τῷ
Ἰησοῦ· πόθεν εἶ σύ; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ
L 23,9. 10 ἔδωκεν αὐτῷ. λέγει ᴼοὖν αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· ἐμοὶ 193,10
οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω ˢἀπολῦσαί
11 σε καὶ ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί˺ σε; ἀπεκρίθη ᵀ
L 22,53. R 13,1. 1 T 6,13. 3,27; 10,18. Act 2,23. ᵀ·Ἰησοῦς· οὐκ ⌈εἶχες ἐξουσίαν κατ' ἐμοῦ οὐδεμίαν εἰ
μὴ ἦν δεδομένον σοι ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παρα-
12 δούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει. ἐκ τούτου
ὁ Πιλᾶτος ἐζήτει ἀπολῦσαι αὐτόν· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι
Act 17,7. ⌈ἐκραύγασαν λέγοντες⌉· ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, οὐκ
εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος· πᾶς ὁ βασιλέα ἑαυτὸν
13 ποιῶν ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι. Ὁ οὖν Πιλᾶτος
ἀκούσας ⌈τῶν λόγων τούτων⌉ ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν,
καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ βήματος εἰς τόπον λεγόμενον
14 Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθά. ἦν δὲ
παρασκευὴ τοῦ πάσχα, ὥρα ἦν ὡς ⌈ἕκτη· καὶ λέγει
6. 15 τοῖς Ἰουδαίοις· ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. ἐκραύγασαν 194,1
οὖν ἐκεῖνοι· ἆρον ἆρον, σταύρωσον αὐτόν.* λέγει 195,10
αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω;
ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς· οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ
16–30: Mt 27,31–50. Mc 15,20–37. L 23,26.33–46. 16 μὴ Καίσαρα. τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς 69
ἵνα σταυρωθῇ. 196,1
17 *⌈Παρέλαβον οὖν⌉ τὸν Ἰησοῦν ᵀ· ˡ καὶ βαστάζων 197,1
Gn 22,6. ⌈ἑαυτῷ τὸν σταυρὸν ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον
κρανίου τόπον, ⌈ᵉὃ λέγεται Ἑβραϊστὶ ⌈²Γολγοθά,
18 ˡ ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν,* καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους 198,1

---

7 ᴼ P66 ℵ *565 al* it; T | ᵀ*ημων* **ℜΘ***pl*; S *10* ᴼ ℵ* ***Aφ****al*; T | ˢ 6 2—5 1 **ℜΘ***pl*; S : *txt* ***BℵAE****pc e* sy *11* ᵀ*αυτω* **ℌ** *565 al*; H : *txt* P66vid **ℜΘ***pm* | ᵀ*ο* **ℌΘ***pm*; S : *txt* ***B*** **ℜ***al* | ⌈*εχεις* **ℌ** *565 al*; T : *txt* ***BℜΘ****pm* *12* ⌈*-γαζον λεγ.* ***ALΘ****al*; T : *εκραζον λεγ.* **ℜ***al* : *ελεγον* ℵ*. : *txt* ***B*** *157 al* *13* ⌈*τουτον τον λογον* ***KN****pm* (ˢ***Π*** *pc*) : *txt* **ℌ***pc* (ˢ***EHΘ****al*) *14* ⌈*τριτη* ℵ³***L****pc*; hʳ *16* ⌈*π. δε* **ℜΘ***pm* : *παραλαβοντες δε* ***M*** *700 al* : *οι δε παραλ.* **φ** : *οι δε λαβ.* ℵ* : *txt* **ℌ** | ᵀ*και ηγαγον* **ℜΘ***pm* : *απηγ. αυτον* ℵ : *απηγ. εις το πραιτωριον* ***M*** *700 al* : *ηγ. και* (— *ηγ. κ. pc*) *επεθηκαν αυτω τον σταυρον* **φ** (Or) : *txt* **ℌ** *17* ⌈*αυ-* ***B****pc*; ℋ* (*αὐ-*) | ᵉ*ος* **ℜΘ***pm*; S : *txt* P66 ***Bℵ****al* | ⌈²*Γολγοθ* ***B*** sa.; h

δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν.
199,1 ˡἔγραψεν δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλᾶτος καὶ ἔθηκεν 19
ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦν δὲ γεγραμμένον· ΙΗΣΟΥΣ Ο
ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.
200,10 ˡτοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰου- 20
δαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ τόπος τῆς πόλεως ὅπου H 13,12 s.
ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστί,
Ῥωμαϊστί, Ἑλληνιστί. ἔλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ 21
ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων· μὴ γράφε· ὁ βασιλεὺς
τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπεν· βασιλεύς
⌜εἰμι τῶν Ἰουδαίων⌝. ἀπεκρίθη ὁ Πιλᾶτος· ὃ 22
70 γέγραφα, γέγραφα. Οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτε 23
201,1 ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ
καὶ ἐποίησαν τέσσερα μέρη, ἑκάστῳ στρατιώτῃ
μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα. ἦν δὲ ὁ χιτὼν ἄρραφος:,
ἐκ τῶν ἄνωθεν:2 ὑφαντὸς δι' ὅλου. εἶπαν οὖν 24
πρὸς ἀλλήλους· μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λά-
χωμεν περὶ αὐτοῦ τίνος ἔσται· ἵνα ἡ γραφὴ
πληρωθῇ⊤· διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς Ps 22,19.
καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.
71 *Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν. ˡεἱστή- 25 L 2,35.
202,10 κεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ
αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ⌜Μαρία ἡ
τοῦ Κλωπᾶ καὶ ⌜Μαρία ἡ Μαγδαληνή. Ἰησοῦς 26
οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα
ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρί· γύναι, ⌜ἴδε ὁ υἱός σου. 13,23!; 2,4.
ˡεἶτα λέγει τῷ μαθητῇ· ἴδε ἡ μήτηρ σου. καὶ ἀπ' 27 16,32.
ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν ⌜ὁ μαθητὴς αὐτὴν⌝ εἰς τὰ (L 18,28.) Act 21,6.
203,4 ἴδια. Μετὰ τοῦτο ⌜εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς⌝ ὅτι ἤδη πάντα 28 18,4!
τετέλεσται⊤, ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφή, λέγει· διψῶ. 4,7. Ps 22,16.
ˡσκεῦος⊤ἔκειτο ὄξους μεστόν· ⌜σπόγγον οὖν μεστὸν 29 Ps 69,22.
°τοῦ ὄξους⌝ ⌜ὑσσώπῳ περιθέντες προσήνεγκαν αὐτοῦ

---

21 ⌜*Bpc*; H *23* :—, *et* :2, *e* sy *24* ⊤η λεγουσα *ℵΘpl*; δ : *txt* *Bℵ* it *25* ⌜-ιαμ *ℵ 565 pc*; T | ⌜-ιαμ *ℵL 565 pc*; T *26* ⌜ιδου *ℌΘpm*; S : *txt* *BMSpm* *27* ⌜*ℵλφpm*; T *28* ⌜*I.* ειδως *B*; h : ιδων ο *I.* *ℵal* : *txt* *ℌΘpm* | ⊤τα περι αυτου *U*(*Θ*)*al* *29* ⊤ουν *ℵΘpm* lat; δ : δε *ℵ* (sy); s2 : *txt* *ℌA* it | ⌜οι δε πλησαντες σπ. οξ. και *ℵpl* | °*ℵ**(*ℵpl*); T | ⌜ὑσσῷ *476** (*et* Camerarius *cj*)

30 τῷ στόματι. ὅτε οὖν ἔλαβεν τὸ ὄξος ⌜[ὁ] Ἰησοῦς⌝
Job 19,26 s Lxx. 4,34! L 12,50! 2 T 4,7. Ap 15,1. εἶπεν· τετέλεσται, * καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέ- 204,1
δωκεν τὸ πνεῦμα.
Dt 21,23. 31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν, ἵνα μὴ 72
μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, 205,10
7,37. ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ⌜ἐκείνου τοῦ σαββάτου,
ἠρώτησαν τὸν Πιλᾶτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ
32 σκέλη καὶ ἀρθῶσιν. ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται,
καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ
33 ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ· ἐπὶ δὲ τὸν
Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον ⌜ἤδη αὐτὸν⌝ τεθνηκότα,
34 οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη, ¦ ἀλλ' εἷς τῶν στρα-
20,25. 1 J 5,6. τιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ⌜ἔνυξεν, καὶ ἐξῆλθεν
7,38. 21,24. 3 J 12. 35 εὐθὺς αἷμα καὶ ὕδωρ. □καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρη-
κεν, καὶ ἀληθινὴ ⌜αὐτοῦ ἐστιν⌝ ἡ μαρτυρία, καὶ ἐκεῖ-
Ex 12,46. 10 Lxx. Nu 9,12. νος οἶδεν ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἵνα καὶ ὑμεῖς ⌜πιστεύητε.⌝
Ps 34,21. 36 ¦ ἐγένετο ⌜γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· ὀστοῦν
Zch 12,10 Aqu. Theod. 37 οὐ συντριβήσεται αὐτοῦ. καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ
Ap 1,7. 38 λέγει· ὄψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν. Μετὰ 18 73
38–42: Mt 27,57–61. Mc 15,42–47. L 23,50–55. δὲ ταῦτα ἠρώτησεν τὸν Πιλᾶτον Ἰωσὴφ ⊤ ἀπὸ 206,1
Ἁριμαθαίας, ὢν μαθητὴς [τοῦ] Ἰησοῦ κεκρυμ-
9,22! μένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ
τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ□· καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πιλᾶτος⌝.
39 ⌜ἦλθεν οὖν καὶ ⌜ἦρεν ⌜τὸ σῶμα αὐτοῦ⌝. ¦ ἦλθεν δὲ 207,10
3,1 s. καὶ Νικόδημος, ὁ ἐλθὼν πρὸς ⌜αὐτὸν νυκτὸς τὸ
Ps 45,9. Mt 2,11. πρῶτον, ⌜φέρων ⌜2 μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡς λίτρας
40 ἑκατόν. ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔδησαν 208,1
20,6 s. αὐτὸ ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος
41 ἐστὶν τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. ἦν δὲ ἐν τῷ
τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κῆπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνη-
μεῖον ⌜καινόν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ⌜ἦν τεθειμένος⌝·

---

30 ⌜ο *I.* ℜΘ*pl* (⌜*Eφ*); W : *Ιησ.* ***BW.*** : — ℵ*a*; T : *txt* H *31* ⌜-νη ***B*** *H* (⌜*69*) *al*; h *33* ⌜ℵℜΘ*pl*; S : *txt* P66vid ***B*** *pc* *34* ⌜ηνοιξεν *56 pc f r z* vg *35* □ *vs. e* vg^fuld | ⌜ P66 ℜ *579 al* | ⌜-σητε *rell*; W : *txt* ***B*** ℵ* Ψ Or. *36* ⌜δε ***KN*** *pc e* *38* ⊤ο ℵℜΘ*pl*; T : *txt* ***BAL*** *pc* | [+ *rell*; T : — ***B.***; W | □ P66. | ⌜ηλθον *et* ⌜ηραν ℵ* ***N*** *pc* it sa; T | ⌜αυτον ℵ* *pc* it; T *39* ⌜τον *Ιησουν* ℵℜΘ*pl*; δ : *txt* ***BALU*** *pc* | ⌜εχων ℵ* | ⌜2 ελιγμα ***B*** ℵ* ***W.***; ℋ : σμιγμα φ *pc* : σμηγμα *181*lect *41* ⌜κενον ***N*** *69 pc* | ⌜ετεθη ℜΘ*pl*; T : *txt* ***B*** ℵ *pc*

ⁱἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν □τῶν Ἰουδαίων\, ὅτι 42
ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.

74 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ⌜Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ 20 1—10:
209,1 ἔρχεται ○πρωΐ σκοτίας ἔτι οὔσης εἰς τὸ μνημεῖον, Mt 28,1—10.
καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημείου. Mc 16,1—8.
L 24,1—12.
210,10 ⁱτρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ 2
πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς, καὶ 18,23!
λέγει αὐτοῖς· ἦραν τὸν κύριον ἐκ τοῦ μνημείου,
καὶ οὐκ οἴδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. Ἐξῆλθεν 3 L 24,24.
οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητής, καὶ ἤρχοντο 18,15!
εἰς τὸ μνημεῖον. ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ· καὶ 4
ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμεν τάχιον τοῦ Πέτρου
καὶ ἦλθεν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, ⁱκαὶ παρα- 5
κύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι ⊤
εἰσῆλθεν. ἔρχεται οὖν ○καὶ Σίμων Πέτρος ἀκο- 6
λουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον· καὶ
θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, ⁱκαὶ τὸ σουδάριον, ὃ 7
ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων 11,44 19,40.
κείμενον ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἕνα τόπον.
ⁱτότε οὖν εἰσῆλθεν καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ ἐλθὼν 8
πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν· ⌈2,22!
ⁱοὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν □τὴν γραφήν\, ὅτι δεῖ αὐτὸν 9 L 24,25—27;
ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς 10 44—46.
75 ⌜αὐτοὺς οἱ μαθηταί. ⌜Μαρία δὲ εἱστήκει ⌜πρὸς τῷ 11 1 K 15,4.
211,1 μνημείῳ ○ἔξω κλαίουσα. ὡς οὖν ἔκλαιεν, παρέ- Act 2,25—31;
κυψεν εἰς τὸ μνημεῖον, ⁱκαὶ θεωρεῖ ○δύο ἀγγέλους 12 17,3.
ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἕνα πρὸς τῇ κεφαλῇ 11—18:
καὶ ἕνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα Mc 16,9 s.
212,10 τοῦ Ἰησοῦ. ○καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι· γύναι, 13 H 1,14.
τί κλαίεις ⊤; λέγει αὐτοῖς· ὅτι ἦραν τὸν κύριόν

---

42 □ itsy **20,1** ⌜-ιαμ ℵ*AL* 565 *pc*; T | ○ *W a b c* **5** ⊤ γε *L* 33 565 *pc*; s **6** ○ ℜΘ *pl*; T **9** □ vg^{gert} Chr Non **10** ⌜ εαυ- *rell*; W : *txt B* ℵ*L* 661.; (αὐ- T) **11** ⌜-ιαμ $\mathfrak{P}^{66c}$ ℵ 565 *pc*; T | ⌜εν ℵ. | ○ ℵ*A* itsy **12** ○ ℵ* *e*. **13** ○ ℵ lat sy^{s}; T | ⊤ τινα ζητεις *D* 579 *pc* sy^{s} | ·· Wh

14 μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. ταῦτα
εἰποῦσα ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν
21,4! 2 K 5,16. Ἰησοῦν ἑστῶτα, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν.
1,38. 15 ˡλέγει αὐτῇ ᵀΙησοῦς· γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς;
ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστιν, λέγει αὐτῷ·
κύριε, εἰ σὺ ⌜ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθη-
16 κας αὐτόν, κἀγὼ αὐτὸν ἀρῶ. λέγει αὐτῇ ᵀΙησοῦς·
Mc 10,51. ⌜Μαριάμ. στραφεῖσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ Ἑβραϊστί·
17 ⌜ῥαββουνί (ὃ λέγεται ⌝ διδάσκαλε)ᵀ². λέγει αὐτῇ
ᵀΙησοῦς· ⌜μή μου ἅπτου⌝, οὔπω γὰρ ἀναβέβηκα
(7,5.) Ps 22,23. Mt12,49p; 28,10. R 8,29. H 2,11 s. πρὸς τὸν πατέρα ⌝· πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελ-
φούς ᴼμου καὶ εἰπὲ αὐτοῖς· ἀναβαίνω πρὸς τὸν
πατέρα μου καὶ πατέρα ὑμῶν καὶ θεόν μου καὶ
18 θεὸν ὑμῶν. ἔρχεται ⌜Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ ⌜ἀγγέλ-
25! λουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ⌜²ἑώρακα τὸν κύριον, καὶ
⌜ταῦτα εἶπεν αὐτῇ⌝.

19–23: Mc 16,14–18. L 24,36–49. 19 Οὔσης οὖν ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ 76
σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν 213,9
9,22! Mt10,13. L10,5. 14,27. οἱ μαθηταὶ ᵀδιὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν
ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς·
1 J 1,1. 20 εἰρήνη ὑμῖν. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν ᴼκαὶ τὰς
16,22. χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῖς. * ἐχάρησαν οὖν 214,10
21 οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν κύριον. εἶπεν οὖν αὐτοῖς
17,18. [ὁ Ἰησοῦς] πάλιν· εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέν
Gn 2,7. Ez 37,9. Sap 15,11. 22 με ὁ πατήρ, κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς. καὶ τοῦτο εἰπὼν
7,39. 1 K 15,45. ἐνεφύσησεν ᵀκαὶ λέγει αὐτοῖς· λάβετε πνεῦμα ἅγιον.
Mt 16,19; 18,18. 23 ˡἄν ⌜τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ⌜ἀφέωνται αὐτοῖς· 215,7
ἄν ⌜τινων κρατῆτε, κεκράτηνται.

11,16! 24 Θωμᾶς δὲ εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος 77
Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ᵀΙησοῦς. 216,10

---

15 ᵀο **ℜDΘ***pl*; S : *txt* P66 **Bℵ***pc* | ⌜ηρες **D** lat **16** ᵀο **ℵℜ***pl*; S : *txt* **BDΘ***pc* | ⌜-ια **ℜDΘ***pm*; S | ⌜-ββωνι **DΘ** latt | ᵀκυριε **D**(it) | ᵀ²και προσεδραμεν αψασθαι αυτου **ℵ**³**ΘΨ***pc* sy^s **17** ᵀο **ℵℜΘ***pl*; S : *txt* **BD***pc* | ⌜1 3 2 **B**; h : (3 2 Lepsius *cj*) | ᵀμου P66 **ℜΘ***pl* : *txt* **BℵD***pc b e* (Ir) | ᴼℵ* **DW***e* (Ir) **18** ⌜-ια **ℜDΘ***pl*; W | ⌜απαγγ- P66c **ℜDΘ***pm*; s¹ : αναγγ- **EG** 33 *al*; s² : *txt* P66* **Bℵ*** **A***pc* | ⌜²-κεν **ℜDΘ***pl* it; W : -καμεν **S** 33. : *txt* (P66) **BℵN***pc* lat sy^s | ⌜τ. ειπ. μοι *ff*² *g* vg aeg : α ειπ. αυτη εμηνυσεν αυτοις **D** *c* (*e*) sy^s **19** ᵀσυνηγμενοι P66vid **ℜΘ***pm* it; S **20** ᴼ**ℌℜDΘ***pl*; T : *txt* **BA** **21** [+ **BℜΘ***pm* (ʃ 565 *pc*); W : — **ℵD***pc*; T **22** ᵀαυτοις **D** sy **23** ⌜ *bis* τινος **B***a e f* sy; Wh | ⌜αφιονται **B** (-ιεντ- **ℜΘ***pm*); Wh : αφεθησεται **ℵ*** : *txt* **A** **D***al* **24** ᵀο **ℜΘ***pl*; S : *txt* **BℵD**

ⁱ ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ᵒἄλλοι μαθηταί· ἑωράκαμεν 25 18. 1 K 9,1. 1 J 1,1.
τὸν κύριον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐὰν μὴ ἴδω ἐν
ταῖς χερσὶν αὐτοῦ ⌜τὸν τύπον⌝ τῶν ἥλων καὶ βάλω
⌞τὸν δάκτυλόν μου⌟ εἰς ⌜τὸν τόπον τῶν ἥλων⌝ καὶ
βάλω μου τὴν χεῖρα εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ 19,34. 1 J 1,1.
78 μὴ πιστεύσω. Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ ᵀπάλιν 26
217,9 ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ'
αὐτῶν. ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλει-
σμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν· εἰρήνη 19.
ὑμῖν. εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ· φέρε τὸν δάκτυλόν 27 Mc 16,14. L 24,25.
σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν
χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ
218,10 ⌜γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός. ἀπεκρίθη ᵀΘωμᾶς καὶ 28 1,1.
εἶπεν αὐτῷ· ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός μου. λέγει 29
αὐτῷ ᵒὁ Ἰησοῦς· ὅτι ἑώρακάς με, πεπίστευκας; 1,50; 2,18!
μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες. 1 P 1,8!

Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ 30 2,11! 21,25.
Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν ᵀ, ἃ οὐκ ἔστιν γε-
γραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· ταῦτα δὲ γέγραπται 31 1 J 5,13.
ἵνα ⌜πιστεύητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς
τοῦ θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ 1,12! (8,24.) R 1,17.
ὀνόματι αὐτοῦ.

79 Μετὰ ταῦτα ⌜ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν⌝ ᵀ Ἰησοῦς 21
219,9 τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος·
ἐφανέρωσεν δὲ οὕτως. ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος 2 11,16! 1,45—49. 2,1.
καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος καὶ Ναθαναὴλ
ὁ ἀπὸ Κανὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου Mt 4,21!
καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. λέγει 3
αὐτοῖς Σίμων Πέτρος· ὑπάγω ἁλιεύειν. λέγουσιν
αὐτῷ· ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί. ἐξῆλθον ᵀκαὶ
ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον ᵀ, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ L 5,5.

---

25 ○ ℵ* sy^{p} bo | ⌜τ. τοπον *N f q* : τους τυπους $\mathfrak{p}^{66}$ *565* | ⌞ 3 1 2 ℵ *D pc*; T | ⌜τ. τυπον τ. η. *B ℜ D pl*; H : *την χειρα αυτου* ℵ* : *txt A Θ* lat (sy^{s}) **26** ᵀ *τη μια σαββατων* sy^{s}. **27** ⌜*ισθι D* (*ex* latt?) **28** ᵀ o ℵ *L pc*; s **29** ○ $\mathfrak{p}^{66}$ *B*.; [H] | ᵒ· T : *txt 700 al* **30** ᵀ *αυτου* $\mathfrak{p}^{66}$ *Ϛ ℜ D Θ pm*; h : *txt B A Eal* **31** ⌜-σητε *rell*; W : *txt B ℵ* Θ. **21,1** ⌜1 3 2 ℵ sy^{p} : 3 1 2 *D* : 1 2 *Gal* sy^{s} sa | ᵀ o ℵ *ℜ Θ pl*; S **3** ᵀ *ουν ℵ G Θ 33 al*; S | ᵀ *ευθυς ℜ pm*

4 ἐπίασαν οὐδέν. πρωΐας δὲ ἤδη ⌜γινομένης ἔστη
20,14. L 24,16. Ἰησοῦς ⌜εἰς τὸν αἰγιαλόν· οὐ μέντοι ⌜²ᾔδεισαν οἱ
5 μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν. λέγει οὖν αὐτοῖς ⊤Ἰη-
L 24,41. σοῦς· παιδία, μή τι προσφάγιον ἔχετε; ἀπεκρί-
6 θησαν αὐτῷ· οὔ. ⌜ὁ δὲ εἶπεν⌝ αὐτοῖς· βάλετε εἰς
L 5,4–7. τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὑρή-
σετε. ⊤ ἔβαλον οὖν, καὶ οὐκέτι αὐτὸ ἑλκύσαι ἴσχυον
7 ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. λέγει οὖν ὁ μαθη- 220,10
13,23 s! τὴς ἐκεῖνος ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· ὁ
κύριός ἐστιν⊤. Σίμων οὖν Πέτρος, ἀκούσας ὅτι ὁ
(Ap 3,18.) κύριός ἐστιν, τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο, ἦν γὰρ
8 γυμνός, καὶ ⌜ἔβαλεν ἑαυτὸν⌝ εἰς τὴν θάλασσαν· οἱ
δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον, οὐ γὰρ
ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς ἀλλὰ ὡς ἀπὸ πηχῶν
9 διακοσίων, σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων. ὡς 221,9
Mt 4,11! οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακιὰν
10 ⌜κειμένην καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον καὶ ἄρτον. λέγει
αὐτοῖς ○ὁ Ἰησοῦς· ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν
11 ἐπιάσατε νῦν. ἀνέβη ⊤Σίμων Πέτρος καὶ εἵλ- 222,9
κυσεν τὸ δίκτυον εἰς τὴν γῆν μεστὸν ἰχθύων με-
(2 Chr 2,16.) γάλων ἑκατὸν πεντήκοντα τριῶν· καὶ τοσούτων
12 ὄντων οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. λέγει αὐτοῖς ○ὁ 223,9
(4,27.) Ἰησοῦς· δεῦτε ἀριστήσατε. * οὐδεὶς ⊤ἐτόλμα τῶν 224,1
μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτόν· σὺ τίς εἶ; εἰδότες ὅτι
L 24,30. 13 ὁ κύριός ἐστιν. ἔρχεται ⊤Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν 225,9
6,11. ἄρτον ⌜καὶ δίδωσιν⌝ αὐτοῖς, καὶ τὸ ὀψάριον ὁμοίως.
20,19.26. 14 ¹τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη ⊤Ἰησοῦς τοῖς μαθη- 226,1
ταῖς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν.
15 Ὅτε οὖν ἠρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ 80
1,42. Mt 16,17. L 7,42 s; 24,34. 16,27. 1 K 15,5. L 22,32. ὁ Ἰησοῦς· Σίμων ⌜Ἰωάννου, ἀγαπᾷς με πλέον τού-
των: λέγει αὐτῷ· ναί, κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ

---

4 ⌜γεν- ℵ𝔎*DΘpm*; s : *txt BC*Aal* | ⌜επι ℵ*DΘ 33 al*; Th | ⌜²εγνωσαν ℙ66 ℵ *33 pc* lat *5* ⊤ο *C𝔎DΘpl*; W : *txt B*ℵ *6* ⌜λεγει ℵ**pc* latsy; T | ⊤(L 5,5) ..]ν δι ολης νυκτος [εκοπιασαμε]ν και ουδε[ν] ελαβ[.... τω] σω [ο]νομ[... ℙ66 (*g mm* sa) *7* ⊤ημων *D* (ʃ sy) | ⌜ηλατο *D** *9* ⌜incensos (*i. e.* καιομενην) it *10* ○ *B*.; [H] *11* ⊤ουν 𝔖*Θal*; H : *txt 𝔎Dpm* lat *12* ○ *B*.; [H] | ⊤δε ℵ𝔎*DΘpl*; T : *txt BC* *13* ⊤ο ℵ*C𝔎Θpl*; S : *txt BD* | ⌜ευχαριστησας εδωκεν *D* (*fr* sy^{s}) *14* ⊤ο ℵ𝔎*Θpl*; S : *txt BCD* *15* ⌜Ιωνα 𝔎*Θpl*

227,9 228,10 σε.* λέγει αὐτῷ· βόσκε τὰ ⌜ἀρνία μου. ⌝ λέγει αὐτῷ 16
πάλιν δεύτερον· Σίμων ⌜Ἰωάννου, ἀγαπᾷς με; λέγει
229,9 αὐτῷ· ναί, κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε.* λέγει 1 P 5,2.4.
230,10 αὐτῷ· ποίμαινε τὰ ⌜προβάτιά μου. λέγει αὐτῷ τὸ 17 2 Sm 5,2. Ps 77,71 s.
τρίτον· Σίμων ⌜Ἰωάννου, φιλεῖς με; ἐλυπήθη ὁ 13,38.
Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον· φιλεῖς με; καὶ
⌜εἶπεν ○αὐτῷ· κύριε, πάντα σὺ οἶδας, σὺ γινώσκεις 16,30.
231,9 ὅτι φιλῶ σε·* λέγει αὐτῷ ⌜2 Ἰησοῦς· βόσκε τὰ ⌜2 προ-
232,10 βάτιά μου. ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώ- 18
τερος, ἐζώννυες σεαυτὸν καὶ περιεπάτεις ὅπου 7.
ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, Act 21,11.14.
καὶ ⌜ἄλλος ζώσει σε⌝ καὶ ⌜οἴσει ὅπου⌝ οὐ θέλεις. Mt 16,22; 26,39. 2 P 1,14.
⌝τοῦτο δὲ εἶπεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ δοξάσει 19 12,33; 13,36.
τὸν θεόν. καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει
μοι. ἐπιστραφεὶς ὁ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν 20
ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς ○ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέ- 18,15! 13,23.
πεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ καὶ
εἶπεν· κύριε, τίς ἐστιν ὁ παραδιδούς σε; ⌝ τοῦτον 21
○οὖν ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· κύριε, οὗτος
δὲ τί; ⌝ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐὰν αὐτὸν θέλω 22
μένειν ⊤ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; σύ μοι ἀκολούθει. 14,3.
⌝ἐξῆλθεν οὖν οὗτος ὁ λόγος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς ⊤ὅτι 23
ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνῄσκει· ⌜οὐκ εἶπεν δὲ⌝
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ⌜ὅτι οὐκ ἀποθνῄσκει⌝, ἀλλ'· ἐὰν
αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, □τί πρὸς σέ;⌝

Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ ⊤μαρτυρῶν περὶ τούτων 24 15,27; 19,35. 3 J 12.
⌜καὶ ὁ⌝ γράψας ταῦτα, καὶ οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς ⌜αὐτοῦ
ἡ μαρτυρία ἐστίν⌝⊤. □Ἔστιν δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ἃ ἐποί- 25 20,30.
ησεν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἕν, οὐδ' αὐτὸν
οἶμαι τὸν κόσμον ⌜χωρήσειν τὰ γραφόμενα βιβλία.⌝⊤

---

15 ⌜προβατα *C*D* it *16* ⌜Ιωνα *ℜΘpl* | ⌜προβατα *ℵℜDΘpl*; h : *txt BCpc* *17* ⌜Ιωνα *ℜΘpl* | ⌜λεγει *ℵDΘal* lat; T | ○ *B*; W | ⌜2 ο Ιησ. *ℜΘpm*; W : — *ℵDal* latsy^{s}; T : *txt BC* | ⌜2 προβατα *ℵℜDΘpl*; h : *txt BACpc* *18* ⌜1 3 2 *ℜΘpl*; T : αλλοι ζωσουσι σε *ℵΠ*(*ʃ D*)*pc*; S : *txt B* | ⌜αποισουσιν οπ. (ℵ^{s})*Πpc*; S : απαγουσιν σε οπ. *D* : ποιησουσιν σοι οσα *ℵ**. : *txt BℜΘpl* *20* ○*ℵ* W ff*^{1} *21* ○*ℜΘpl*; δ *22* ⊤ ουτως *D* (*ʃ* lat) *23* ⊤ και εδοξαν *D* | ⌜και ουκ ειπ. *ℜDΘpl*; T | ⌜ουκ -εις *Der* | □*ℵ* 565 al a e sy*^{s}; T *24* ⊤και *BC*; Wh | ⌜ο και *Θφ 33 pc*; h^{1} : και *ℵ*Cℜpl*; Th^{2}: *txt BD* it | *ʃ* 4 2 3 1 *ℵℜΘpl*; S : 4 1—3 *D* : *txt BC** | ⊤ *hic* 7,53—8,11 *habent 1 pc* *25* □ *vs. ℵ**. (*sed vs. add. prima manus*); Th^{r} | ⌜-σαι *ℜDΘpl*; S : *txt BC* | ⊤αμην *ℜΘpm*

ΠΡΑΞΕΙΣ ᴼΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

L 1,3. 1 Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάν- 1 1
L 3,23. των, ὦ Θεόφιλε, ὧν ἤρξατο ᴼὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ
Mt 28,20. 2 διδάσκειν, ˡἄχρι ἧς ἡμέρας ᵀἐντειλάμενος τοῖς ἀπο-
J 20,22. L 6,13! 1 T 3,16! στόλοις διὰ πνεύματος ἁγίου οὓς ἐξελέξατο ⌈ἀνε-
3 λήμφθη· οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ
τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν
28,31. τεσσεράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέγων τὰ
4—14: Mc 16,19. 4 περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ· καὶ ⌈συναλιζόμενος ᵀ
L 24,50—53. παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων μὴ χωρί-
10,41. Mt 26,29. J 14,16! ζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς
11,16. Mt 3,11 p. 5 ἣν ἠκούσατέ ᵀ⌉μου· ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν
ὕδατι, ὑμεῖς δὲ ˢἐν πνεύματι βαπτισθήσεσθε ἁγίῳ ˡ
6 ᵀοὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας ᵀ⌉. Οἱ μὲν οὖν
συνελθόντες ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· κύριε, εἰ ἐν
Mt 6,10. L 19,11! 3,21. Mt 17,11 p. τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν
7 τῷ Ἰσραήλ; ˡ⌈εἶπεν πρὸς αὐτούς· οὐχ ὑμῶν ἐστιν
Dt 29,28. Mt 24,36 p! γνῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν
17,26. 1 Th 1,5! 8 τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, ˡἀλλὰ λήμψεσθε δύναμιν ἐπελ-
θόντος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ
10,39. 5,28; 8,5. (L 9,52!) μου μάρτυρες ἔν τε Ἰερουσαλὴμ καὶ ᴼἐν πάσῃ τῇ
Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.

Inscr. ᴼℵ; T

1 ᴼ*BD*.; H *2* ᵀ *ανελημφθη D* sy$^{p.hmg}$ sa *et* ⌈ *και εκελευσε κηρυσσειν το ευαγγελιον D*(*gig*) sy^{hmg} (sa) Ephr Aug *4* ⌈*συναυλιζ-169 al* : *συναλισκ-D*. | ᵀ *μετ αυτων D* itsy aeg Aug | ᵀ⌉ *φησιν δια του στοματος D** vg^{cl} (vg^{codd}) *5* ˢ 1 2 4 3 *D* it : 3 1 2 4 ℙ^{74} *A*𝔎*pl* : *txt B*ℵ**pc* | ᵀ *και ο μελλετε λαμβανειν D* it Aug | ᵀ⌉ *εως της πεντηκοστης D** sa Ephr Aug *7* ⌈ *ειπ. δε* ℵ*A*𝔎*pl*; S : *και ειπ. D* it : *txt B** (sy^{p}) sa *8* ᴼ*AC***Dal*; [H]

|καὶ ταῦτα ⌜εἰπὼν ⌞βλεπόντων αὐτῶν⌝ ἐπήρθη, καὶ 9 J 6,62.
νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν⌝ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.
|καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πορευο- 10 1 P 3,22.
μένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν Mt 28,3 p. 2 Mcc 3,26.
αὐτοῖς ἐν ⌜ἐσθήσεσι λευκαῖς⌝, |οἳ καὶ εἶπαν· ἄνδρες 11
Γαλιλαῖοι, τί ἑστήκατε ⌜βλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν;
οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναλημφθεὶς ἀφ' ὑμῶν □ εἰς τὸν 3,21. 1 T 3,16! Mt 26,64 p.
οὐρανὸν ⌝ οὕτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον ἐθεάσασθε Ap 1,7. Zch 14,4.
αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν. Τότε ὑπ- 12
έστρεψαν εἰς Ἰερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλου-
μένου ἐλαιῶνος, ὅ ἐστιν ἐγγὺς Ἰερουσαλὴμ σαβ-
βάτου ⌜ἔχον ὁδόν. καὶ ὅτε εἰσῆλθον, εἰς τὸ 13
ὑπερῷον ἀνέβησαν οὗ ἦσαν καταμένοντες, ὅ τε
Πέτρος καὶ ⌞Ἰωάννης καὶ Ἰάκωβος⌝ καὶ Ἀνδρέας, Φί- Mt 10,2–4.
λιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Μαθθαῖος, Mt 9,9!
Ἰάκωβος Ἁλφαίου καὶ Σίμων ὁ ζηλωτὴς καὶ Ἰούδας
Ἰακώβου. οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες 14
ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ ⊤ σὺν γυναιξὶν ⊤ καὶ ⌜Μαριὰμ L 8,2.
τῇ μητρὶ [τοῦ] Ἰησοῦ καὶ ○ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. 2,1. J 7,3.5. Mt 13,55. L 8,20. 1 K 15,7.

2 2 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος 15
ἐν μέσῳ τῶν ⌜ἀδελφῶν εἶπεν· ἦν τε ὄχλος ὀνο-
μάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ⌜ὡσεὶ ἑκατὸν εἴκοσι· ἄνδρες 16
ἀδελφοί, ⌜ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ⊤ ἣν προεῖπεν
τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ στόματος Δαυὶδ περὶ Ps 41,10.
Ἰούδα τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσιν ⊤ L 22,47.
Ἰησοῦν, |ὅτι κατηριθμημένος ἦν ἐν ἡμῖν ⌜καὶ ἔλαχεν 17
τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης. οὗτος μὲν οὖν 18
ἐκτήσατο χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας ⊤, καὶ ⌜πρηνὴς Mt 27,3–10. 2 P 2,15. Sap 4,19.

---

9 ⌜ειποντος αυτου νεφ. υπ. αυτ. κ. απηρθη **D** sa Aug^{pt} | ⌞ **B**.; W **10** ⌜-ητι λευκη **ℜD** 33 pm e gig Aug **11** ⌜εμβλ- **ACℜD** pm; S : txt P^{74vid} **Bℵ*Eal** | □ **D** 242 gig **12** ⌜(απεχον Holwerda cj) **13** ⌞ **ℜE** 614 pm **14** ⊤ και τη δεησει **ℜ** pl | ⊤ και τεκνοις **D** | ⌜-ια **ℵACℜD** pm; S : txt P^{74vid} **BEal** | [+ rell; T : — **B**.; W | ○ **ℌD** al; T : txt **BℜE** pm **15** ⌜αποστολων P^{74vid} : μαθητων **ℜD** pm sy | ⌜ ως **BℜD** pm; H **16** ⌜δει **D*** gig vg Ir^{lat} | ⊤ ταυτην **ℜD** pm it Ir^{lat} | ⊤ τον **ℜD** pl; s **17** ⌜ος **D*** Aug **18** ⊤ αυτου **D** t sy^{h} sa | ⌜(πεπρησμενος Eb. Nestle cj, cf. Nu 5, 21–27; πρησθεις Papias, tumefactus arm.)

γενόμενος ἐλάκησεν μέσος, καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ
19 σπλάγχνα αὐτοῦ· καὶ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς
κατοικοῦσιν Ἰερουσαλήμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον
ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν Ἀκελδαμάχ,
20 τοῦτ' ἔστιν χωρίον αἵματος. γέγραπται γὰρ ἐν
βίβλῳ ψαλμῶν·

Ps 69,26. Mt 23,38. γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτοῦ ἔρημος
καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ,

καί·

Ps 109,8. τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λαβέτω ἕτερος.

J 15,27. 21 δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ
9,28; 4,33. χρόνῳ ᾧ εἰσῆλθεν καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ κύ-
10,37! 22 ριος Ἰησοῦς, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος
Ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελήμφθη ἀφ' ἡμῶν,
2,32; 3,15; 4,33; 5,32; 10,41; 13,31. 1K 15,15. μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ σὺν ἡμῖν γενέσθαι
23 ἕνα τούτων. Καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσὴφ τὸν καλού-
μενον Βαρσαββᾶν, ὃς ἐπεκλήθη Ἰοῦστος, καὶ Μαθ-
J 2,24 s; 6,70. 15,8. 24 θίαν. καὶ προσευξάμενοι εἶπαν· σὺ κύριε καρδιο-
1 Sm 16,7. γνῶστα πάντων, ἀνάδειξον ὃν ἐξελέξω ἐκ τούτων
25 τῶν δύο ἕνα λαβεῖν τὸν τόπον τῆς διακονίας
Dt 9,16; 17,20 LXX. ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἀφ' ἧς παρέβη Ἰούδας
26 πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. καὶ ἔδωκαν
Prv 16,33. κλήρους αὐτοῖς, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Μαθ-
Mt 28,16! θίαν, καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ²ἑνδεκα
ἀποστόλων.

Lv 23,15–21. 1,14. L 9,51. **2** Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς 3 3
4,31. 2 πεντηκοστῆς ἦσαν πάντες ὁμοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό· καὶ
1P1,12. 2P1,21. ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὥσπερ φερο-
J 3,8. μένης πνοῆς βιαίας καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον

---

19 ὁ ℵ*D*; T | p74vid B*ℵD latt; H | Αχε- p74 ℵA; T : Ακελδαμ- D : Ακελδαμα CΨpl : txt B **20** (Ps 69,29) αυτων 69*81 pc lat sy^{hmg} **21** Χριστος Dpc sy^{h} **22** αχρι ℵAal; T **23** των λεχθεντων E | -σεν D*gig Aug | -σαβαν CΨpm : -ναβαν D 1831 it aeth : txt p74 ℌEal **25** κληρον ℵΨEpl; s : txt BAC*Dpc vg sy^{hmg} **26** αυτων ΨD*Epm | συνεψ- D. : κατεψ- ℵ*. | ιβ′ D **2,1** ℵ*E Chr | εγενετο εν ταις ημεραις εκειναις του συμπλ. τ. η. τ. π. οντων αυτων παντων D | τας -ρας lat sy^{p} arm | ομοθυμαδον Ψpl; s : — D aeg **2** ιδου D | παντα D

οὗ ἦσαν ⌜καθήμενοι, ⌝ καὶ ὤφθησαν αὐτοῖς δια- 3 Mt 3,11. L 12,49.
μεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός, ⌜καὶ ἐκάθισεν⌝ ἐφ' Nu 11,25.
ἕνα ἕκαστον αὐτῶν, ⌝καὶ ἐπλήσθησαν ⌜πάντες πνεύ- 4 4,8.31 etc.
ματος ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσ- 19,6! Tit 3,6.
σαις καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου ἀποφθέγγεσθαι
3 αὐτοῖς. ⌜Ἦσαν δὲ εἰς Ἰερουσαλὴμ⌝ ⌜κατοικοῦντες 5
Ἰουδαῖοι, ἄνδρες⌝ εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους 8,2; 22,12.
τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν· γενομένης δὲ τῆς φωνῆς 6
ταύτης συνῆλθεν τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη, ⌜ὅτι
⌜ἤκουον εἷς ἕκαστος ⌜τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων⌝
αὐτῶν. ἐξίσταντο δὲ ⊤καὶ ἐθαύμαζον λέγοντες⊤· 7
⌜οὐχὶ ἰδοὺ ⌜πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες
Γαλιλαῖοι; καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος ⌜τῇ 8
ἰδίᾳ διαλέκτῳ⌝ ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν⁝, ⌝Πάρθοι 9
καὶ Μῆδοι καὶ Ἐλαμῖται, καὶ οἱ κατοικοῦντες
τὴν Μεσοποταμίαν, ⌜Ἰουδαίαν ○τε καὶ Καππαδοκίαν,
Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, ⌝Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, 10
Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην,
καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, ⌝Ἰουδαῖοί τε καὶ 11
προσήλυτοι, Κρῆτες καὶ ⌜Ἄραβες, ἀκούομεν λα-
λούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγα- 4. Sir 36,10 [7].
λεῖα τοῦ θεοῦ⁝; ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ ⌜διηπο- 12
ροῦντο, ἄλλος πρὸς ἄλλον ⊤λέγοντες· τί θέλει
τοῦτο εἶναι; ἕτεροι δὲ διαχλευάζοντες ἔλεγον ὅτι 13 Job 32,18s. Lxx. 1 K 14,23.
4 γλεύκους ⊤μεμεστωμένοι εἰσίν. ⊤Σταθεὶς δὲ ὁ 14
Πέτρος σὺν τοῖς ⌜ἕνδεκα ἐπῆρεν ⌜τὴν φωνὴν αὐτοῦ⌝ Mt 28,16!
καὶ ⌜ἀπεφθέγξατο αὐτοῖς⌝·

Ἄνδρες Ἰουδαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἰερου- 5; 1,8; 13,27. L 24,18.

---

2 ⌜καθεζομ- *CD*. *3* ⌜εκ. τε P74vid *A*𝔎*pm*; S : κ. εκ-σαν ℵ*(*D*) sy Eus *4* ⌜απ- *C*𝔎*pl*; S *5* ⌜η. δε εν *I*. 𝔖𝔎*pl*; 𝔎 : εν *I*. η. *D*. : *txt* ℵ**Apc* | ⌜213 *E* : 13 ℵ *6* ⌜και *D*. | ⌜-εν *Cpc*; S : -σεν *B*ℵ*Epc*; H : *txt* *A*𝔎*Dpm* | ⌜λαλουντας ταις γλωσσαις *D* sy$^{p.hmg}$ Aug *7* ⊤παντες 𝔖 (απ- ℵ*pc*) *pm*; T : *txt* *B*𝔎*Dal* | ⊤προς αλληλους 𝔎*D* 33 *pl* (ʃ it) sy | ⌜ουκ P74 *A*C𝔎*pm*; S : (*vix*) ουχ ℵ*Dal*; Th : *txt* *B*. | ⌜απ- P74 𝔖*Dal*; T : *txt* *B**𝔎*E*pm *8* ⌜την διαλεκτον *D**vg^{cl}. | ⁝; *et* *11*⁝. H *9* ⌜Judaei sy^{p} Aug^{pt} : Armeniam Tert Aug^{pt}; h^{r1} : in Syria Hier; h^{r2} : *Ινδιαν* Chr : (*Ιδουμαιαν vl Λυδιαν* Bentley, *ΓΟΡΔΥΑΙΑΝ* Burkitt *cj*) | ○*D* it *11* ⌜-βοι *D**d*. | ⁝ *vide vs.* 8 *12* ⌜-ρουν *C*𝔎*D pl*; S : *txt* *B*ℵ*A* | ⊤επι τω γεγονοτι και *D* (sy^{hmg}) *13* ⊤ουτοι *D* (ʃ vg) *14* ⊤τοτε *D* sy^{p} | ⌜δεκα αποστολοις *D* ⌜πρωτος τ. φ. α. *D** : τ. φ. α. προτερον *E*. | ⌜ειπεν *D* it

1,19; 4,16. Job 32,11 Lxx. σαλὴμ πάντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω, καὶ
15 ⌜ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου. οὐ γὰρ ὡς ὑμεῖς
26,25. E 5,18. ὑπολαμβάνετε οὗτοι μεθύουσιν, ⌜ἔστιν γὰρ ὥρα
16 τρίτη τῆς ἡμέρας⌝, ¹ἀλλὰ τοῦτό ἐστιν τὸ εἰρημένον
Joel 3,1–5. διὰ τοῦ προφήτου ᴼἸωήλ·
Is 2,2. 17 καὶ ἔσται ⌜ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις⌝, λέγει ⌜ὁ θεός⌝,
R 5,5. Tt 3,6. ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ ⌜²πᾶσαν σάρκα⌝,
21,9. καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ⌜ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ⌜ὑμῶν,
καὶ οἱ νεανίσκοι ᴼὑμῶν ὁράσεις ὄψονται,
καὶ οἱ πρεσβύτεροι ᴼὑμῶν ἐνυπνίοις ἐνυπνιασθήσονται·
18 καί γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου
□ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις⌝ ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου,
Nu 11,29. □²καὶ προφητεύσουσιν⌝.
5,12! 19 καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω
καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω,
□αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ⌝.
Ap 6,12. 20 ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος
καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα,
πρὶν ⊤ἐλθεῖν ⊤ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην □καὶ ἐπιφανῆ⌝.
47; 4,12. R10,13. 1 K 1,2! 21 καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἐὰν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται.
22 ¹Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τού- 5
τους· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ⌜ἀποδε-
L 24,19. δειγμένον ἀπὸ τοῦ θεοῦ εἰς ⌜ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ
5,12! J 5,36! τέρασι καὶ σημείοις, οἷς ἐποίησεν δι' αὐτοῦ ὁ
4,28. J 19,11. 1 P 1,20. 23 θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς αὐτοὶ οἴδατε, ¹τοῦτον

---

14 ⌜-ισατε *D**. *15* ⌜ουσης ωρας της η. γ' *D** lat Ir *16* ᴼ*D h* Ir Aug^{pt} *17* ⌜(Joel 3,1) μετα ταυτα *B* sa (*Cal*) | ⌜κυριος *DE* latt sy | ⌜²πασας σαρκας *D**. | ⌜*bis* αυτων *D gig* | ᴼ *bis D* it *18* □ *D gig r* | □² *D* it *19* □ *D* it *20* ⊤ ἢ *Bℜpm*; Wh | ⊤ την *rell*; S : *txt* *B*ℵ**D*. | □ℵ*D gig*; T *22* ⌜δεδοκιμασμενον *D***p* | ⌜ημ- *D***al*

τῇ ὡρισμένῃ βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ θεοῦ ἔκδοτον⸢ 3,15; 4,10; 5,30; 7,52; 10,39.
διὰ χειρὸς ἀνόμων προσπήξαντες ἀνείλατε,| ὃν ὁ 24 1 Th 2,15.
θεὸς ἀνέστησεν λύσας⸢ τὰς ὠδῖνας τοῦ⸢ θανάτου, 3,15.
καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ' Ps17[18],6 Lxx; 114[116],3 Lxx.
αὐτοῦ. Δαυὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν· 25
προορώμην τὸν κύριον⸢ ἐνώπιόν μου διὰ παντός, Ps 16,8–11.
ὅτι ἐκ δεξιῶν μού ἐστιν, ἵνα μὴ σαλευθῶ.
διὰ τοῦτο ηὐφράνθη ˢμου ἡ καρδία˲ καὶ ἠγαλ- 26
λιάσατο ἡ γλῶσσά μου,
ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι,
ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχήν μου εἰς ᾅδην 27 13,35.
οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.
ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς, 28
πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώ-
που σου.
6 |Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς 29
ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δαυίδ, ὅτι καὶ ἐτε- 13,36. J 8,52.
λεύτησεν καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ ἔστιν 1 Rg 2,10.
⸢ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης⸣. προφήτης οὖν 30
ὑπάρχων καὶ εἰδὼς ὅτι ὅρκῳ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ θεὸς Ps132,11; 89,4 s.
ἐκ καρποῦ τῆς⸢ ὀσφύος αὐτοῦ⸣ καθίσαι ἐπὶ τὸν 2 Sm 7,12 s.
θρόνον αὐτοῦ,|⸢προϊδὼν ἐλάλησεν περὶ τῆς ἀνα- 31
στάσεως τοῦ Χριστοῦ, ὅτι οὔτε ἐγκατελείφθη⸣εἰς Ps 16,10.
⸢ᾅδην⸣[2] οὔτε ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδεν διαφθοράν. τοῦ- 32
τον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ θεός, οὗ πάντες 1,22!
ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες· τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ θεοῦ 33
ὑψωθείς τήν τε ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύματος τοῦ 5,31. Ph 2,9. 1,4.
ἁγίου λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς ἐξέχεεν⸢τοῦτο⸣δ⸣

---

23 ⸣λαβοντες ℵ*D*pl **24** ⸣δι αυτου *E* Beda | ⸢αδου *D* latsy^{p} Ir^{lat} Ephr **25** ⸣μου ℵ*D* sy^{p}.; T **26** ˢ(Ps 16,9) P^{74} *A C* ℵ*D pl* **29** ⸢παρ *D* Ψ lat. | ∴ H **30** ⸢κοιλιας *1311 gig p* sy Ir^{lat} : καρδιας *D**. | ⸣(το ℵ*al*) κατα σαρκα (— κ. σ. *Epc*; h^{r2}) αναστησαι (-σειν ℵ*pm*; s) τον Χριστον και (— κ. ℵ*al*; h^{r3} s : + τε *post* καθισαι *323 al*) (ℵ)*D**(*E*)*pl* sy^{h} Or; h^{r1} s : *txt* 𝔓 latsy^{p} Ir^{lat} **31** ⸢προειδως *D*^{2} *1 al* (*D** *om* πρ. ελ. π. της) | ⸣η ψυχη αυτου ℵ *E pl* | ⸢αδου *A C* ℵ*D al* : *txt B* ℵ *1739 pm* | ⸢ˢουδε *B* ℵ*E pm*; W **33** ⸢υμιν ο *D** | ⸣το δωρον *E p*^{t} vg^{s} sysa Ir^{lat} | ⸣νυν ℵ*E pm* Ir^{lat}

34 ὑμεῖς⌝ ᴼκαὶ βλέπετε καὶ ἀκούετε. οὐ γὰρ Δαυὶδ
ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανούς, λέγει δὲ αὐτός·
Ps 110,1. Mt 22,44! εἶπεν ᵀκύριος τῷ κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου,
35 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν
ποδῶν σου.
5,31. 36 ˡἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ
ὅτι καὶ κύριον αὐτὸν καὶ χριστὸν ˢἐποίησεν ὁ
θεός⌝, τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώ-
Ps 108,16 Lxx. 37 σατε. ⌜Ἀκούσαντες δὲ⌝ κατενύγησαν τὴν καρδίαν,
16,30. L 3,10. ⌜εἶπόν τε⌝ πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς ᴼλοιποὺς ἀπο-
38 στόλους· τί ᵀποιήσωμεν, ἄνδρες ἀδελφοί ᵀ; [Πέτρος
3,19. Mc 16,16. δὲ πρὸς αὐτούς ⌜· μετανοήσατε, καὶ βαπτισθήτω
8,16; 10,48. ἕκαστος ὑμῶν ⌜ἐπὶ τῷ ὀνόματι ᵀ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς
L 24,47. ἄφεσιν ᴼτῶν ἁμαρτιῶν ᴼὑμῶν, καὶ λήμψεσθε τὴν
39 δωρεὰν τοῦ ἁγίου πνεύματος. ⌜ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ
Joel 3,5. Is 57,19. ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις ⌜ὑμῶν καὶ πᾶσιν τοῖς
13,48. E 2,13. εἰς μακράν, ὅσους ἂν προσκαλέσηται κύριος ὁ
40 θεὸς ἡμῶν. ἑτέροις τε λόγοις πλείοσιν διεμαρτύ-
G 1,4. Dt 32,5. Ph 2,15. ρατο, καὶ παρεκάλει αὐτοὺς λέγων· σώθητε ἀπὸ
4,4. 1T 1,15. 41 τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης. οἱ μὲν οὖν ⌜ἀπο-
δεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν, καὶ
47! προσετέθησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ
6,4. 42 τρισχίλιαι· ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ 7
20,7; 27,35. τῶν ἀποστόλων ᵀκαὶ τῇ κοινωνίᾳ, τῇ κλάσει τοῦ
5,5.11; 19,17. 43 ἄρτου· καὶ ταῖς προσευχαῖς. Ἐγίνετο δὲ πάσῃ
5,12! 15 s. ψυχῇ φόβος· πολλὰ ⌜δὲ τέρατα καὶ σημεῖα διὰ τῶν
4,32. L 8,3. 44 ἀποστόλων ἐγίνετο ᵀ. πάντες δὲ οἱ ⌜πιστεύσαντες
45 ⌜ἐπὶ τὸ αὐτὸ⌝ εἶχον ἅπαντα κοινά, ˡκαὶ ⌜τὰ κτή-

---

33 ᴼ P74vid 𝔖𝔎pl Irlat; [H] : txt **BD** **34** ᵀo rell; S : txt **B*ℵ*D**. **36** ˢ P74 **ACℜDpl** Irlat; S : txt **Bℵpc** **37** ⌜τοτε παντες οι συνελθοντες και ακουσ. **D** syhmg. | ⌜και (+ τινες εξ αυτων **D***) ειπαν (**D***)**E** r | ᴼ **D** 241 gig r Aug | ᵀουν **D** gig Irlat | ᵀ· υποδειξατε ημιν **DE** it syhmg **38** ⌜εφη· μετ. P74vid 𝔎pm; s : μετ., φησιν, 𝔖 (ˢ **D**) al; T : txt **Bpc** | ⌜εν **BDpc**; H | ᵀτου κυριου **DE** 614 al it sy | ᴼbis 𝔎**D**pl Irlat **39** ⌜bis ημ- **D** Aug **41** ⌜πιστευσαντες **D**(p) : ασμενως αποδ. 𝔎**E**pl **42** ᵀεν Ιερουσαλημ **D** (ˢ t). | ⁝, h **43** ⌜τε **ACℜEpl**; S : — **D*** 69 pc : txt **Bℵpc** | ᵀεν Ιερουσαλημ, φοβος τε ην μεγας επι παντας. (**44**) και P74 𝔖al lat; T : txt **Bℜ**(**D**)pm **44** ⌜-ευοντες **ACℜDpl** : txt **Bℵ** | ⌜ησαν επι τ. α. και P74 𝔖𝔎**D**pl; Th : txt **B** Or **45** ⌜οσοι κτ. ειχον η **D** syp.

ματα καὶ τὰς⌉ ὑπάρξεις ἐπίπρασκον καὶ διεμέ-
ριζον αὐτὰ⊤πᾶσιν, καθότι ἄν τις χρείαν εἶχεν⁝.
|⌈καθ' ἡμέραν ⌈τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν 46
ἐν τῷ ἱερῷ⁝, κλῶντές τε κατ' οἶκον⌉ ἄρτον, μετε- 42!
λάμβανον τροφῆς⁝2 ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι 1 Chr 29,22. Eccl 9,7.
καρδίας⁝3, | αἰνοῦντες τὸν θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν 47
πρὸς ὅλον τὸν ⌈λαόν. ὁ δὲ κύριος προσετίθει 41! 5,14; 6,7; 9,31; 11,21.24
τοὺς σφζομένους καθ' ἡμέραν⌈ἐπὶ τὸ αὐτό. 12,24; 14,1; 19,20.

4 4 8 Πέτρος δὲ⌉καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν⊤ 3 (J 18,15!) L 18,10.
ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην. καί⊤τις 2 10,3.9.30.
ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ○ὑπάρχων 14,8. J 9,1.
ἐβαστάζετο, ὃν ἐτίθουν καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν
θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην ὡραίαν τοῦ αἰτεῖν
ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ
ἱερόν· ⌈ὃς ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας 3
εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν ἠρώτα ἐλεημοσύνην○λαβεῖν.
|⌈ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ 4 14,9. L 4,20
εἶπεν· ⌈βλέψον εἰς ἡμᾶς. ὁ δὲ ⌈ἐπεῖχεν αὐτοῖς 5
προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν. ⌐εἶπεν δὲ Πέτρος⌐· 6
ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι· ὃ δὲ ἔχω, (Mc 14,8.)
τοῦτό σοι δίδωμι· ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ 16.
τοῦ Ναζωραίου⊤περιπάτει. καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς 7 9,34.41; 14,10.
δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρεν○αὐτόν· παραχρῆμα δὲ⊤ἐστε- Mt 8,15 p.
ρεώθησαν αἱ βάσεις αὐτοῦ καὶ τὰ⌈σφυδρά, |□καὶ 8 J 5,8; 11,43.
ἐξαλλόμενος ἔστη⌉, καὶ περιεπάτει⊤, καὶ εἰσῆλθεν
σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν□2περιπατῶν καὶ ἁλλόμενος J 5,14.
○καὶ⌉ αἰνῶν τὸν θεόν. καὶ εἶδεν πᾶς ὁ λαὸς αὐτὸν 9
περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν θεόν· ἐπεγίνωσκον 10

---

45 ⊤καθ ημεραν *Dgig p* *45.46* ⁝, *et* ⁝· W *46* ⌈παντες δε προσεκαρτερουν εν τ. ι. και κατ οικους επι το αυτο κλ. τε *D* | ⌈δε P74 *1838 2147.* | ⁝2, *et* ⁝3 —, comm *47* ⌈κοσμον *D*. *47.3,1* ⌈τη εκκλησια. Επι τ. α. δε Π. *ℜE pl*; s : επι τ. α. εν τη εκκλησια. Εν δε ταις ημεραις ταυταις Π. *D* : *txt* P74vid 𝔖 *1* ⊤το δειλινον *D*. *2* ⊤ιδου *D** sy^p | ○*D* it Lcf *3* ⌈ουτος ατενισας τοις οφθαλμοις αυτου και *D h* | ○*ℜD pm* *4* ⌈εμβλεψας *D h*. | ⌈ατενισον *D h* *5* ⌈ατενισας *D h*. *6* ⌐3 2 1 P74 *AC 2147 pc* | ⊤εγειρε και *ACℜ pl* vg sy Ir^lat Or; s : *txt* P74vid *BℵD* *7* ○*ℜ D pm* | ⊤εσταθη και *D h* | ⌈σφυρα *ℜD pl* *8* □ *h* Ir^lat | ⊤χαιρων *E* : χαιρομενος *et* □2 *D h* | ○P74 *A*

δὲ αὐτόν, ὅτι ⌜οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην
⌜καθήμενος ἐπὶ τῇ ὡραίᾳ πύλῃ τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐπλή-
σθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ ⌜[2]συμβεβη-
11 κότι αὐτῷ. ⌜Κρατοῦντος ⌜δὲ αὐτοῦ τὸν Πέτρον καὶ
τὸν Ἰωάννην συνέδραμεν πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτοὺς⌝
5,12. J 10,23. ⌜ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ Σολομῶντος ἔκθαμβοι.
12 [1]⌜ἰδὼν δὲ ὁ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν⌝·
14,15. ἄνδρες Ἰσραηλῖται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ
ἡμῖν τί ἀτενίζετε ὡς ⌜ἰδίᾳ δυνάμει ἢ ⌜εὐσεβείᾳ ⌜πε-
Ex 3,6.15. 18 ποιηκόσιν τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; ὁ θεὸς Ἀβραὰμ
καὶ ⌜Ἰσαὰκ καὶ ⌜Ἰακώβ, ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν,
26! Mt 12,18. Is 52,13; 53,11. 2,23; 5,30. 28,18. ἐδόξασεν τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς °μὲν
παρεδώκατε ⌜καὶ ἠρνήσασθε κατὰ πρόσωπον Πι-
Mt 27,22 s. 14 λάτου, κρίναντος ἐκείνου ⌜ἀπολύειν· ὑμεῖς δὲ τὸν
22,14. 1 J 2,1. ἅγιον καὶ δίκαιον ⌜ἠρνήσασθε, καὶ ⌜ᵀἐτήσασθε ἄνδρα
2,23! 15 φονέα ⌜χαρισθῆναι ὑμῖν, [1]τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς
5,31. H 2,10; 12,2. 1,22! ἀπεκτείνατε, ὃν ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ
16 ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. καὶ °ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ
ὀνόματος αὐτοῦ τοῦτον⌝, ὃν θεωρεῖτε καὶ οἴδατε,⌝
6. ἐστερέωσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἡ πίστις ἡ δι'
αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὁλοκληρίαν ταύτην ἀπέ-
13,27; 17,30. 17 ναντι πάντων ὑμῶν. ⌜καὶ νῦν, ἀδελφοί, οἶδα ὅτι⌝
L 23,34. 1 T 1,13. κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε ⌜ᵀ, ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες
18 ὑμῶν· ὁ δὲ θεὸς ⌜ἃ προκατήγγειλεν διὰ στόματος
L 24,27! πάντων τῶν προφητῶν, παθεῖν τὸν χριστὸν αὐτοῦ,
2,38. 19 ἐπλήρωσεν οὕτως. μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέ-
Kol 2,14. ψατε ⌜πρὸς τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας,

---

10 ⌜αυτος $\mathfrak{P}^{74}$ 𝔓 *pc* latsy^{p}; T : *txt* **B ℵ** *D pl* | ⌜^{s}καθεζομ- ***D***. | ⌜^{s}γεγενημενω ***D*** (*ex* latt?) **11** ⌜εκπορευομενου δε του Πετρου και Ιωανου συνεξεπορευετο κρατων αυτους· οι δε θαμβηθεντες εστησαν ***D*** (*h*). | ⌜τε $\mathfrak{P}^{74}$ ***A*** | ⌜εν ***D*** it **12** ⌜αποκριθεις δε ο Π. ειπεν προς αυτους ***D*** (*gig*) | ᵀημων τη ***D p*** Ir^{lat} | ⌜potestate *h* vg^{cl} sy^{p} | ⌜τουτο πεπ-οτων ***D*** *gig p* **13** ᵀ *bis* ο θεος $\mathfrak{P}^{74}$ 𝔓 ***A D*** *pc* lat Ir^{lat}; T : *txt* **B ℵ E** *pl gig h* sy | °***D*** *383* sy^{p} sa | ᵀεις κρισιν ***D*** (ε. κριτηριον ***E***.) *h p* sy^{hmg} Ir^{lat} | ⌜απ. αυτον θελοντος (— θελ. ***D***^{2}) ***D*** Ir^{lat} **14** ⌜εβαρυνατε ***D*** Ir^{lat} (Aug) | ᵀμαλλον ***E*** sy^{hmg}. | ᵀζην και ***E*** *h* Aug. **16** °***B*** ℵ*; H | ⌜θεωρ. κ. οιδ. οτι ***D****. **17** ⌜ανδρες αδ., επισταμεθα οτι υμεις μεν ***D*** (*h*, Ephr) | ᵀ(το ***D***^{2}) πονηρον ***D*** *gig h p* sy^{hmg} Ir^{lat} **18** ⌜δ ***D*** *h* (sy^{p}) **19** ⌜εις *rell*; S : *txt* **B ℵ**.

|ὅπως ἂν ⌜ἔλθωσιν καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσ- 20 2 P 3,12.
ώπου τοῦ κυρίου καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρι-
σμένον ὑμῖν ˢχριστὸν⁚ Ἰησοῦν˺, |ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν 21 Ap 19,11.
δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων 1,6!; 11.
ὧν ἐλάλησεν ὁ θεὸς διὰ στόματος τῶν ἁγίων □ἀπ' Ap 10,7!
αἰῶνος\ αὐτοῦ προφητῶν. Μωϋσῆς μὲν ⊤⌜εἶπεν ὅτι 22
προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει κύριος ὁ θεὸς ⊤⁻ἐκ τῶν Dt 18,15.18. 7,37.
ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ Mc 9,7 p.
πάντα ὅσα ἂν ⌜λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. ἔσται δὲ πᾶσα 23
ψυχὴ ἥτις ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου Lv 23,29.
ἐξολεθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ. καὶ πάντες δὲ οἱ 24
προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς ὅσοι 10,43. H 11,32.
ἐλάλησαν⁚ καὶ κατήγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας.
|ὑμεῖς ἐστε οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν καὶ τῆς δια- 25 L 1,72; 19,9. R 15,8.
θήκης ἧς ˢὁ θεὸς διέθετο˺ πρὸς τοὺς πατέρας
⌜ὑμῶν, λέγων πρὸς Ἀβραάμ· καὶ ἐν τῷ σπέρματί Gn 22,18; (12,3; 18,18.) G 3,8.
σου ⌜ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς.
|ὑμῖν πρῶτον ˢἀναστήσας ὁ θεὸς˺ τὸν παῖδα αὐτοῦ 26 13,46. 13. 4,27.30.
ἀπέστειλεν ○αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ ἀπο-
9 στρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ○²ὑμῶν. Λα- 4
λούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν⊤, ἐπέστησαν
αὐτοῖς οἱ ⌜ἱερεῖς □καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ\ καὶ 5,24.26. L 22,4.52.
οἱ Σαδδουκαῖοι, |⌜διαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν 2 16,18.Mt22,23p. 1 K 15,12.
αὐτοὺς τὸν λαὸν καὶ ⌜καταγγέλλειν ⌜ἐν τῷ Ἰησοῦ 17,32; 23,6.8. Ph 3,11.
τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ\ νεκρῶν, |καὶ ⌜ἐπέβαλον αὐτοῖς 3
τὰς χεῖρας ⊤○καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν ⌜αὔριον· 3,1. Mt 20,23 p.
ἦν γὰρ ἑσπέρα ἤδη. πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων 4

---

20 ⌜επελθ- ***D**** Tert | ˢ P74 ***AC*** *1pm* | ⁚, W **21** □ ***D**pc* it Ir^lat Tert Or^lat **22** ⊤γαρ P74vid ***ℜ**pm* | ⌜προς τους πατερας ειπ. ***ℜ**pm* : ειπ. πρ. τ. πατ. ημων ***D(E)**al* it Ir^lat : *txt* P74vid ***ℌ**pc* sy^p | ⊤⁻ημων ℵ* ***CℜE**pm*; T : υμων ***AD**al* Ir^lat : *txt* ***B** h p* | ⌜-σει ***C**pc*; h^a **24** ⁚, T **25** ˢ P74 ***ℌℜ**pl*; T : *txt* ***BD** (h) p* Ir^lat | ⌜ημ- ℵ* ***CℜD**al* Ir^lat; Th : *txt* P74 ***ℌE**pm* | ⌜ευλ- ***BA***al*; H : επευλ- ***C***. **26** ˢ P74 ***A**pm* | ○ ***D*** it Ir^lat | ○² ***B***; [H] **4,1** ⊤τα ρηματα ταυτα ***D(ˢE)**pc* itsy^p-hmg | ⌜αρχι- ***BC***; ***ℋ*** | □ ***D** gig.* **2** ⌜καταπον- ***D***. | ⌜αναγγ- ***DΨ***. | ⌜τον Ιησουν εν τη αναστασει των ***D*** **3** ⌜επιβαλοντες ***D*** (*h*). *et* ⊤ εκρατησαν αυτους *h*. | ○ ***D***². | ⌜επαυρ- ***D*** *181*.

2,41! 47! τὸν λόγον ἐπίστευσαν, καὶ ἐγενήθη ⸢ἀριθμὸς τῶν
ἀνδρῶν⸣ ὡς χιλιάδες πέντε.

5,21. 5 Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον ⸢συναχθῆναι αὐτῶν
τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς⸣
L 3,2. 6 γραμματεῖς ⸢ἐν Ἰερουσαλήμ⸣, ¦καὶ Ἄννας ὁ ἀρχιερεὺς
Mt 26,3 p. καὶ ⸢Καϊαφᾶς καὶ ⸢Ἰωάννης καὶ Ἀλέξανδρος καὶ
7 ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ, ¦καὶ στήσαντες
Mt 21,23! αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ ἐπυνθάνοντο· ἐν ποίᾳ δυνάμει
8 ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ⸢ἐποιήσατε τοῦτο⸣ ὑμεῖς; τότε
2,4! Mt 10,19 s. Πέτρος πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου εἶπεν πρὸς
9 αὐτούς· ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι⊤, ¦εἰ
ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα ⊤ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀν-
10 θρώπου ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὗτος ⸢σέσωσται, ¦γνωστὸν
ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραήλ, ὅτι
2,23! ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃν
3,6.13–16. ὑμεῖς ἐσταυρώσατε, ὃν ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν,
ἐν τούτῳ οὗτος παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής⊤.
Ps 118,22. Mt 21,42! 11 ¦οὗτός ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν
12 οἰκοδόμων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας. □ καὶ
2,21. Mt 1,21; 12,21. οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ □²ἡ σωτηρία\\· οὐδὲ γὰρ
J 14,6. ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδο-
J 1,12! μένον ○ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ⸢ἡμᾶς.
13 ¦Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ 10
J 7,15. Ἰωάννου, καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμ-
Mt 26,71 p. 1 K 14,23 s. ματοί εἰσιν □καὶ ἰδιῶται\, ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν
3,8 s. 14 ⸢τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν, ¦τόν τε ἄν-
5,34. 15 θρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἑστῶτα τὸν τεθερα-
πευμένον, οὐδὲν εἶχον ⊤ἀντειπεῖν. κελεύσαντες δὲ (5)
αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν, συνέβαλλον
16 πρὸς ἀλλήλους ¦λέγοντες· τί ποιήσωμεν τοῖς ἀν-

---

4 ⊤ *o rell*; 𝔖 : *txt* ***B ℵ D***. | ⸢ *ωσει* ***ℜ E*** *pl*; 𝔖 : — $\mathfrak{p}^{74}$ ***ℵ A*** *pc t* vg; Ts¹ : *txt* ***B D***; s³ *5* ⸢ *ημεραν συνηχθησαν οι αρχοντες κ. οι πρ-οι και* ***D*** | ᶠ *εις I.* ***ℵ ℜ*** *al*; T : — *1838 h* sy^{p} : *txt* $\mathfrak{p}^{74}$ ***𝔖 D*** *pm* *6* ⸢ *Καϊφας* ***D*** lat | ⸣ *Ιωναθας* ***D*** (it) *7* ⸡ ***ℵ E***; T *8* ⊤ *του Ισραηλ* ***ℜ D*** *pl gig h* sy Ir^{lat}; S *9* ⊤ *αφ υμων* ***D E*** *pc* itsy Ir^{lat} | ⸢ *-ωται* $\mathfrak{p}^{74}$ ***ℵ A*** *pc*; T *10* ⊤ *και εν αλλω ουδενι* ***E*** (*h* sy^{hmg} Cypr) *12* □ *h* Ir^{lat} Cypr Aug | □² ***D*** *p.* | ○ ***D*** *pc* lat | ⸢ *υμας* ***B***; W : — sy^{p} aeg *13* □ ***D***. | ⸢ *δε* $\mathfrak{p}^{74}$. *14* ⊤ *ποιησαι η* ***D*** *h*.

θρώποις τούτοις; ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον 1,19; 2,14. J 11,47!
γέγονεν δι' αὐτῶν, πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν ⊤ Ἰερου-
σαλὴμ ⌈φανερόν, καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνεῖσθαι· ἀλλ' 17
ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν, ⊤ ἀπειλη- 5,28.
σώμεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων. ⌈καὶ ⌈καλέσαντες αὐτοὺς 18
παρήγγειλαν ⊤ καθόλου⌉ μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ δι-
δάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι ○ τοῦ Ἰησοῦ. ⌈ὁ δὲ Πέτρος 19
καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες⌉ εἶπον πρὸς αὐτούς· εἰ 5,29. 2 T 1,7. (J 12,43.)
δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, ὑμῶν ἀκούειν 22,15. 2 K 13,8.
μᾶλλον ἢ τοῦ θεοῦ, κρίνατε· οὐ δυνάμεθα γὰρ 20 1 P 5,1. 2 P 1,16.18.
ἡμεῖς ἃ εἴδαμεν καὶ ἠκούσαμεν ○ μὴ λαλεῖν. οἱ 21 Mt 13,16 s!
δὲ προσαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτούς, ⌈μηδὲν
εὑρίσκοντες⌉ τὸ πῶς κολάσωνται αὐτούς, διὰ τὸν
λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν θεὸν ἐπὶ τῷ γε-
γονότι· ἐτῶν γὰρ ἦν πλειόνων τεσσεράκοντα ὁ 22
ἄνθρωπος ἐφ' ὃν ⌈γεγόνει τὸ σημεῖον ○ τοῦτο τῆς
11 ἰάσεως. Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς 23
ἰδίους καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιε- L 2,29. Jd 4. Ap 6,10.
ρεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπαν. οἱ δὲ ἀκούσαντες ⊤ 24 Ex 20,11. Neh 9,6.
ὁμοθυμαδὸν ἦραν φωνὴν πρὸς τὸν θεὸν καὶ εἶπαν· Ps 146,6.
δέσποτα, σὺ ⊤ ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν 14,15; 17,24. Ap 10,6; 14,7.
καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, ⌈⌈ὁ 25
τοῦ πατρὸς ἡμῶν διὰ □ πνεύματος ἁγίου⌉ στόματος
Δαυὶδ παιδός σου εἰπών⌉·

ἱνατί ἐφρύαξαν ἔθνη Ps 2,1 s.
καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά;

---

16 ⊤ εν P74 *917*. | ⌈-ρωτερον εστιν *D*. *17* ⊤ απειλη *ℜEpm*; W *18* ⌈συγκατατιθεμενων δε αυτων τη γνωμη *D*(*gig*) *h* sy^hmg | ⌈φωνησαντες αυτ. παρηγγειλαντο κατα το *D* | ⊤ το *rell*; S : *txt* *Bℵ**. | ○ *B***pc*; [H] *19* ⌈αποκριθεις δε Π. κ. Ι. *D*(sy^p) *20* ○ *D** *21* ⌈μη ευρ. αιτιαν *Dp* sy^p *22* ⌈εγεγ- *ℌℜEpl*; S : *txt* *BD* | ○ *Dgig p* Ir^lat *24* ⊤ και επιγνοντες την του θεου ενεργειαν *D*. | ⊤ ο θεος *ℜDpl* itsy Ir^lat; S *25* ⌈ος δια πν. α. δια του στ. λαλησας Δ. παιδ. σου *D* (Ir^lat) : ο δια στ. Δ. του παιδ. σου ειπων *ℜal* : *id. sine* του *Pal* : (ο δια στ. Δ. παιδ. σου δια πν. α. ειπων h^s1 *cjj* : ο τοις πατρασιν ημ. *etc ut txt* h^s2 *cjj*) : *txt* P74 *ℌEpm* | □ (*sine teste ? cf ℜ*); W

26 **παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς**
καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ
κατὰ τοῦ κυρίου καὶ κατὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ.
27 ˡ**συνήχθησαν** γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ
3,26! 10,38! ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά σου Ἰησοῦν, **ὃν ἔχρισας,**
Is 61,1. L 23,12. Ἡρῴδης τε καὶ Πόντιος Πιλᾶτος σὺν **ἔθνεσιν καὶ**
2,23! 28 ⌜λαοῖς Ἰσραήλ, ˡποιῆσαι ὅσα ἡ χείρ σου καὶ ἡ
29 βουλὴ ᵀπροώρισεν γενέσθαι. καὶ τὰ νῦν, κύριε,
18,9. E 6,19. ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς δούλοις
1 P 3,14 s. σου μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου,
5,12! 30 ˡἐν τῷ τὴν χεῖρα ᵀ⌜ἐκτείνειν σε⌝ εἰς ἴασιν καὶ σημεῖα
3,26! καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου
2,2.4!; 16,26. 31 παιδός σου Ἰησοῦ. καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσα-
λεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ ἐπλή-
5,42. σθησαν ἅπαντες τοῦ ἁγίου πνεύματος, καὶ ἐλάλουν
τὸν λόγον τοῦ θεοῦ μετὰ παρρησίας ᵀ.
32 Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ᵀκαρδία 5 5
J 17,21! καὶ ᵀψυχὴ μία ᵀ, καὶ οὐδὲ εἷς ᴼτι τῶν ὑπαρχόντων
2,44! ⌜αὐτῷ ⌜ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ⌜²πάντα
33 κοινά. καὶ δυνάμει μεγάλῃ ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον
L 24,3. 1,22! οἱ ἀπόστολοι ⌜τοῦ κυρίου Ἰησοῦ τῆς ἀναστάσεως⌝,
2,47. 34 χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. οὐδὲ
Dt 15,4. γὰρ ἐνδεής τις ⌜ἦν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κτήτορες
ᵀχωρίων ἢ οἰκιῶν ᴼὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς
37; 5,2. 35 τιμὰς τῶν πιπρασκομένων ˡ καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς
(6,1.) πόδας τῶν ἀποστόλων· διεδίδοτο δὲ ᵀἑκάστῳ καθότι
36 ἄν τις χρείαν εἶχεν. ⌜Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἐπικληθεὶς
9,27; 11,22.30; 12,25; c.13–15. ⌜Βαρναβᾶς ⌜²ἀπὸ τῶν ἀποστόλων, ὅ ἐστιν μεθερ-
1 K 9,6. G 2,1–13. Kol 4,10. μηνευόμενον υἱὸς παρακλήσεως, Λευίτης, Κύπριος

---

27 ⌜λαος *Epc* Aug **28** ᵀσου ℵ𝔎*Dpl* vg sy Ir^{lat}; T : *txt* ℙ^{74vid} *BA*pc e*gig* **30** ᵀσου ℵ𝔎*Dpl* vg sy; T : *txt* ℙ^{74} *B*(*A*) *d gig* | ⌜2 1 ℙ^{74} *A 1175.* : 1 *Dal* **31** ᵀπαντι τω θελοντι πιστευειν *DE* Ir(Ephr) **32** ᵀ*bis* η 𝔎*Epl*; 𝔖 | ᵀ⌜και ουκ ην διακρισις (χωρισμος *E.*) εν αυτοις ουδεμια (αυτ. τις *E.*) *D*(*E*) *h* Cypr; h^{r} | ᴼ*D* | ⌜αυτου ℙ^{8}*D* | ⌜ελεγον ℙ^{74}*B* 181 1739* | ⌜²απ- ℵ*A*𝔎*Epl*; T : *txt BD* **33** ⌜τ. αν. Ι. Χριστου τ. κ. ℵ*A pc* vg; T : τ. α. τ. κ. Ι. Χρ. (ℙ^{8})*Dal* : ⌜4 5 1–3 𝔎*al gig*; S : *txt B.* **34** ⌜υπηρχεν ℙ^{8}𝔎 *Dpl* : *txt* ℙ^{74} 𝔊 | ᵀησαν *D* | ᴼℵ**D*^{2} **35** ᵀενι *D*(it) **36** ⌜Ιωσης 𝔎*pm* sa | ⌜Βαρσαββας *181 460* | ⌜²υπο *D 33 pm*

τῷ γένει, ⌊ὑπάρχοντος αὐτῷ ⌈ἀγροῦ, πωλήσας 37
ἤνεγκεν τὸ χρῆμα καὶ ἔθηκεν ⌈πρὸς τοὺς πόδας
τῶν ἀποστόλων.

13 Ἀνὴρ δέ τις Ἁνανίας ὀνόματι σὺν Σαπφίρῃ 5
τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλησεν κτῆμα, ⌊καὶ ἐνοσφίσατο 2 2 Mcc 4,32. Tt 2,10.
⌈ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυίης καὶ τῆς γυναικός, καὶ 4,35.37. Gn 3,1 ss.
ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων Jos 7,1 ss.
⌈ἔθηκεν. εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος⌈· Ἁνανία, διὰ⌉ τί 3 J 13,2!
⌈ἐπλήρωσεν ὁ σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί
σε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ νοσφίσασθαι⌉ἀπὸ τῆς
τιμῆς τοῦ χωρίου; οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενεν καὶ 4 Dt 23,23.
πραθὲν ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν; τί ⌈ὅτι ἔθου
ἐν τῇ καρδίᾳ σου⌈τὸ πρᾶγμα⌉τοῦτο; οὐκ ἐψεύσω
ἀνθρώποις ἀλλὰ τῷ θεῷ. ἀκούων δὲ ὁ Ἁνανίας 5 1 P 4,17.
τοὺς λόγους τούτους⌉πεσὼν ἐξέψυξεν· καὶ ἐγένετο 2,43!
φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας. ἀνα- 6
στάντες δὲ⌉οἱ νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν καὶ Lv 10,4 s.
ἐξενέγκαντες ἔθαψαν. Ἐγένετο δὲ ὡς ὡρῶν 7
τριῶν διάστημα καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ
γεγονὸς εἰσῆλθεν. ⌈ἀπεκρίθη δὲ πρὸς αὐτὴν⌉Πέτρος· 8
⌈εἰπέ μοι, εἰ⌉τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδοσθε; ἡ δὲ
εἶπεν· ναί, τοσούτου. ὁ δὲ Πέτρος πρὸς αὐτήν· 9
τί ὅτι ⌈συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ πνεῦμα H 4,12.
⌈κυρίου; ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα
σου ἐπὶ ⌈τῇ θύρᾳ⌉ καὶ ἐξοίσουσίν σε. ἔπεσεν δὲ 10
παραχρῆμα⌈πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἐξέψυξεν·
εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν,
καὶ⌈ἐξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. Lv 10,4 s.
⌊Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν 11 2,43!
καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

---

37 ⌈χωριου *D*. | ⌈παρα P74 𝔖𝔎*Dpl*; H : *txt* ℵ*Epc* **5.2** ⌈εκ *Dgig* | ⌈εθετο *D*. **3** ⌈προς Ανανιαν· δια *D*Ψ(*w* vg^{s}) | ⌈επηρ- ℵ* *808* : επειρασεν P74 vg Athan Epiph | ⌉σε 𝔎*Dal* **4** ⌈τουτο P74. | ⌈ποιησαι το πρ. P74. : ποι. (+ το *D*^{2}) πονηρον *D* (sa) **5** ⌉παραχρημα *Dp*. **6** ⌉παραχρημα *E*. **8** ⌈ειπεν *D* lat sy | ⌉ο 𝔎*Dpm*; s | ⌈επερωτησω σε ει. αρα *D*. **9** ⌈-ωνησεν *D* | ⌈το αγιον P74 *1522 1838* | ⌈ταις θυραις P74 *A 1175* **10** ⌈παρα 𝔎*Epl*; s | ⌈συστειλαντες εξηνεγκαν και *D* (sy)

2,19.22.43; 4,30; 6,8; 7,36; 14,3; 15,12. 2 K 12,12! Ap 13,13! 3,11. J 10,23. 2,47! 19,12. Mc 6,56p! 4,1.6. Mt 27,18. 13,45! 18–23: 12,4–10. Mt 18,10! 7,38. J 6,68. Ph 2,16. 4,5.

12 Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο 6 1
σημεῖα καὶ τέρατα πολλὰ ἐν τῷ λαῷ· καὶ ἦσαν
13 ὁμοθυμαδὸν ⌈πάντες⌉ ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶντος· ⌈τῶν
δὲ λοιπῶν οὐδεὶς⌉ ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, ἀλλ'
14 ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός·: μᾶλλον δὲ προσετί-
θεντο πιστεύοντες τῷ κυρίῳ, πλήθη ἀνδρῶν τε
15 καὶ γυναικῶν:· ὥστε καὶ εἰς τὰς πλατείας ἐκφέρειν
τοὺς ἀσθενεῖς ⌉καὶ τιθέναι ἐπὶ κλιναρίων καὶ
κραβάτων, ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἂν ἡ σκιὰ
16 ⌈ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν⌉. συνήρχετο δὲ καὶ τὸ
πλῆθος τῶν πέριξ πόλεων ⌉Ἰερουσαλήμ, φέροντες
ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ⌈ὑπὸ πνευμάτων ἀκα-
θάρτων, ⌈οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες⌉.
17 ⌈Ἀναστὰς δὲ⌉ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν 6
αὐτῷ, ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλή-
18 σθησαν ⌈ζήλου ⌉ καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ⌉ἐπὶ τοὺς
ἀποστόλους καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ⌉.
19 ⌉⌈Ἄγγελος δὲ κυρίου διὰ νυκτὸς⌉ ⌈ἤνοιξε τὰς θύρας
20 τῆς φυλακῆς ἐξαγαγών ⌈τε αὐτοὺς εἶπεν· πορεύεσθε
καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν □τῷ ἱερῷ⌉ τῷ λαῷ πάντα
21 τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης. ἀκούσαντες δὲ
εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδί-
δασκον.* Παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ 15
σὺν αὐτῷ ⌈συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ πᾶσαν
τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἀπέστειλαν
22 εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀχθῆναι αὐτούς. οἱ δὲ ⌈παρα-
γενόμενοι ὑπηρέται⌉ ⌈οὐχ εὗρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυ-
23 λακῇ⌉· ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν ⌉ λέγοντες ὅτι

---

12 ⌈απ- P74vid ℵ𝔎*Dpl*; T : *txt* ***BAE 0189*** *pc* | ⌉εν τω ιερω ***D*** sa : εν τω ναω συνηγμενοι ***E***. *13* ⌈και ουδ.τ.λ. ***D*** *t* sy *14* : *bis* — W *15* ⌉αυτων ***Dpc p*** | ⌈-σει ***B***; ℋ^a | ⌉απηλλασσοντο γαρ απο πασης ασθενειας ως ειχεν εκαστος αυτων ***D*** : και ρυσθωσιν απο π. ασθ. ης ειχον ***E*** (*gig p* vg^cl) *16* ⌉εις ℵ***DEpl***; s | ⌈απο ***D***. | ⌈και ιωντο παντες ***D*** *gig p* sa Lcf *17* ⌈Αννας δε *p*.; (Blass *cj*) : και ταυτα βλεπων αναστας ***E***. | ⌈-ους ***B****.; h^a *18* ⌉αυτων ℵ***Epm***; δ | ⌉και επορευθη εις εκαστος εις τα ιδια ***D***. *19* ⌈τοτε δια ν. αγγ. κυρ. ***D*** sy^p | ⌈ανοιξας P74 ℵ***Aal*** vg; T | ⌈δε ***B 0189***; W *20* □ P74. *21* ⌈εγερθεντες το πρωι και συγκαλεσαμενοι ***D*** *22* ⌈ℵ***Dpm*** | ⌈και ανοιξαντες την φυλακην ουκ ευρ. αυτ. εσω ***Dpc*** (latsy^h)

τὸ ⸢δεσμωτήριον εὕρομεν κεκλεισμένον ἐν πάσῃ
ἀσφαλείᾳ καὶ τοὺς φύλακας ἑστῶτας ἐπὶ τῶν
θυρῶν, ἀνοίξαντες δὲ ἔσω οὐδένα εὕρομεν. ὡς 24
δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὅ τε ⸢στρατηγὸς 4,1
τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, ⸢διηπόρουν περὶ αὐτῶν
τί ἂν γένοιτο τοῦτο. παραγενόμενος δέ τις ἀπήγ- 25
γειλεν αὐτοῖς ὅτι ἰδοὺ οἱ ἄνδρες, οὓς ἔθεσθε ἐν
τῇ φυλακῇ, εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἑστῶτες καὶ διδά-
σκοντες τὸν λαόν. Τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς 26
σὺν τοῖς ὑπηρέταις ⸢ἤγεν αὐτούς, ⸣οὐ μετὰ βίας, 16,39.
⸢ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν, μὴ λιθασθῶσιν· ⸣ἀγα- 27 Mt 21,26.
γόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ. καὶ
ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ⸢ἀρχιερεὺς ⸣λέγων· ⸢παραγγελίᾳ 28 4,18.
παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
τούτῳ, καὶ ἰδοὺ ⸢πεπληρώκατε τὴν Ἰερουσαλὴμ 1,8. J 12,19.
τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ' Mt 27,25.
ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου ⸢τούτου. ⸢ἀποκριθεὶς 29
δὲ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπαν ⸣· πειθαρχεῖν 4,19. Dn 3,18.
δεῖ θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. ὁ ⸢θεὸς τῶν πα- 30 2,23! G 3,13.
τέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε Dt 21,22.
κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου· τοῦτον ὁ θεὸς ἀρχηγὸν 31 3,15 !
καὶ σωτῆρα ὕψωσεν τῇ ⸢δεξιᾷ αὐτοῦ ⸣τοῦ δοῦναι 2,33! 36; 11,18! 10,43; 13,38.
μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν ⸢. καὶ 32
ἡμεῖς ⸢ἐσμεν μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων ⸣· καὶ 1,22! L 24,48.
τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ⸣ὃ ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς πειθ- J 15,26 s.
αρχοῦσιν αὐτῷ. οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο καὶ 33 J 7,39!
16 ⸢ἐβούλοντο ἀνελεῖν αὐτούς. Ἀναστὰς δέ τις ⸢ἐν 34 7,54. Mt 20,23p.
τῷ συνεδρίῳ ⸣ Φαρισαῖος ὀνόματι Γαμαλιήλ, νομο- 22,3; (23,9.)
διδάσκαλος τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ⸢⸣ ἔξω 4,15.
βραχὺ τοὺς ⸢ἀνθρώπους ⸣ ποιῆσαι, ⸣ εἶπέν τε πρὸς 35

---

23 ⸢μεν ℵ*Epm*; δ **24** ⸢ιερευς και ο ℜ(*E*)*pm* | ⸢⸢εθαυμαζον και *E* sy^{p} **26** ⸢ηγαγεν *A*ℜ*E pl*; S : *ηγαγον D** : *txt* p^{74vid} *B*ℵ | ⸣ *D** | ⸢*φοβουμενοι D* **27** ⸢ιερευς *D*gig* : praetor *h*. **28** ⸢ου ℜ*D E pl h p* sy; S | ⸢επληρωσατε p^{74}. | ⸢εκεινου *D** **29** ⸢ο δε *Π*. ειπεν προς αυτους *D* **30** ⸢δε p^{74} ℵ*A*. **31** ⸢δοξη *D*gig p* sa Ir^{lat} | ⸣ p^{74} *A*ℜ*D pl*; [H] : *txt B*ℵ* | ⸢εν αυτω *D*h p* sa **32** ⸢εν αυτω *B pc* Ir^{lat}; h^{1} : *εσμεν αυτω 69*; Wh^{2} : *εσμ. αυτου* ℜ*E pm* : *txt* p^{74} ℵ*D*(*S A Ψ* it)*al* | ⸣ *B pc*; h (*et* :·) **33** ⸢-λευοντο ℵℜ*D pm*; T : *txt B A E al* **34** ⸢εκ του -ιου *D E e h p* | *S* 3412 *D et* ⸢αποστολους ℜ*D pl gig h* sy; S | ⸣ p^{74} *pc*

⌜αὐτούς· ἄνδρες Ἰσραηλῖται, προσέχετε ⌜ἑαυτοῖς⌝
ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις ⁚²τί μέλλετε πράσσειν.
8,9; 21,38. Mt 24,5 p. 36 ¹πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θευδᾶς, λέγων
εἶναί τινα⊤ἑαυτόν, ᾧ προσεκλίθη ἀνδρῶν ἀριθμὸς
ὡς τετρακοσίων· ὃς ⌜ἀνῃρέθη, καὶ πάντες ὅσοι
ἐπείθοντο αὐτῷ ᴼδιελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν.
L 13,1. 37 ¹μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς
L 2,2. ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς καὶ ἀπέστησεν λαὸν⊤ὀπίσω
αὐτοῦ· κἀκεῖνος ἀπώλετο, καὶ ᴼπάντες ὅσοι ἐπεί-
38 θοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν. καὶ ᴼτὰ νῦν⊤λέγω
ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων καὶ
Mt 15,13; 21,25. ⌜ἄφετε αὐτούς⊤· ὅτι ἐὰν ᾖ ἐξ ἀνθρώπων ἡ βουλὴ
23,9. 39 αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται· εἰ δὲ ἐκ
Sap 12,14. 2 Mcc 7,19. θεοῦ ἐστιν, οὐ δυνήσεσθε καταλῦσαι ⌜αὐτούς⊤, μή-
26,14. ποτε ᴼκαὶ θεομάχοι εὑρεθῆτε. ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ,
22,19. Mt 10,17. 40 ¹καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς ἀποστόλους δείραντες
παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ
Mt 5,10–12. 9,16; 16,25. Ph 1,29. 1 P 4,13! 41 καὶ ἀπέλυσαν⊤. Οἱ μὲν οὖν⊤ἐπορεύοντο χαίροντες
ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου, ὅτι κατηξιώθησαν
42 ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος ἀτιμασθῆναι· πᾶσάν τε ἡμέραν
4,31; 18,5. ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον οὐκ ἐπαύοντο διδά-
σκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι τὸν χριστὸν Ἰησοῦν.

6 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν 7 7
μαθητῶν ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς
4,35. τοὺς Ἑβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ
2 τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν⊤. προσκαλεσάμενοι
δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν εἶπαν⊤·

---

35 ⌜τους αρχοντας και τους συνεδριους *D* sa.: totum concilium *h*. | ⌜αυτ- P45.74 *69 460* | ⁚, W | ⁚², T **36** ⊤μεγαν *D* (ʃ *E al gig h* sy^p) | ⌜διελυθη αυτος δι αυτου *et* ᴼ *D* (*om.* διελ. και *d*) **37** ⊤ικανον *A*𝔎 (ʃ *E 33 al*) *pl* : πολυν *CD gig p* : *txt* P74 𝔖 *d* vg | ᴼP45 *D* it **38** ᴼ *B*E*.; [H] | ⊤αδελφοι *d h*. : εισιν αδ. *D**. | ⌜εασατε 𝔎*D pl*; δ | ⊤μη μιαναντες (μολυνοντες *E*) τας χειρας (+ υμων *E h*; h^r2) *D*(*E*) *h*; h^r1 **39** ⌜αυτο *C**𝔎*pm* | ⊤ουτε υμεις ουτε οι αρχοντες υμων *E gig* : ουτε υμ. ουτε βασιλεις ουτε τυραννοι· απεχεσθε ουν απο των ανθρωπων τουτων *D h* sy^h | ᴼ *D*pc p* sy sa **40** ⊤αυτους 𝔎*D pl*; δ **41** ⊤αποστολοι *D al* (ʃ *p*) sy^h **6,1** ⊤εν τη διακονια των Εβραιων *D** (*h*). **2** ⊤προς αυτους *D*

οὐκ ἀρεστόν ἐστιν ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον Ex 18,17—23.
τοῦ θεοῦ διακονεῖν τραπέζαις. ⌜ἐπισκέψασθε⌝δέ, 3
ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν⌝ μαρτυρουμένους ἑπτὰ 16,2. 1 T 3,8.7.
πλήρεις πνεύματος καὶ σοφίας, οὓς καταστήσομεν
ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης· ἡμεῖς δὲ⊤τῇ προσευχῇ καὶ 4 2,42. L 1,2.
τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου ⌜προσκαρτερήσομεν. καὶ 5
ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους⊤,
καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα ⌜πλήρη πίστεως 11,24.
καὶ πνεύματος ἁγίου, καὶ Φίλιππον καὶ Πρόχορον 8,5—40; 21,8.
καὶ Νικάνορα καὶ Τίμωνα καὶ Παρμενᾶν καὶ ? Ap 2,6.15.
Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχέα, ⌈⌜οὓς ἔστησαν⌝ ἐνώ- 6 ⌈Mt 9,18! 1,24; 8,17—19; 9,12.17; 13,3; 14,23; 19,6; 28,8. 2 K 8,19.
πιον τῶν ἀποστόλων, ⌜καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν
αὐτοῖς τὰς χεῖρας.
Καὶ ὁ λόγος τοῦ ⌜θεοῦ ηὔξανεν, καὶ ἐπλη- 7 1 T 4,14; 5,22. 2 T 1,6. H 6.2. Nu 27,18. Dt 34,9
θύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἰερουσαλὴμ
σφόδρα, πολύς τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον 2,47! 19,20. R 16,26!
τῇ πίστει.

818 Στέφανος δὲ πλήρης ⌜χάριτος καὶ δυνάμεως 8
ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ⊤.
⌈ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς ⌜τῆς 9
λεγομένης⌝ ⌜Λιβερτίνων καὶ Κυρηναίων καὶ ⌜Ἀλε-
ξανδρέων καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας □καὶ Ἀσίας⌝ συ-
ζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ, ⌈⌜καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι 10 L 21,15.
τῇ σοφίᾳ⊤καὶ τῷ πνεύματι ⌜ᾧ ἐλάλει.⌝ τότε ὑπέ- 11 Mt 26,59—66p.
βαλον ἄνδρας λέγοντας ὅτι ἀκηκόαμεν αὐτοῦ ⌜λα-
λοῦντος ῥήματα ⌜βλάσφημα εἰς Μωϋσῆν καὶ τὸν
θεόν· συνεκίνησάν ⌜τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρε- 12

---

3 ⌜τι ουν εστιν, αδ.· επισκ. εξ υμων αυτων ανδρ. ***D*** *h* (*p*) | ⌜δη ***A***.; h¹ : ουν ***CℜEpl***; S : — P⁷⁴ (***D*** *h p*) sa; h² : *txt* ***B*** ℵ. *4* ⊤εσομεθα *et* ⌜-ρουντες ***D*** lat *5* ⊤των μαθητων ***Dh***. | ⌜πληρης P⁷⁴ ℌ***Dpm***; h „MSS“ : *txt* ***Bpm*** *6* ⌜ουτοι εσταθησαν ***Dp*** sy^p | ⌜οιτινες ***D*** *7* ⌜κυριου ***DΨpc*** it vg^cl sy^h *8* ⌜πιστεως ℜ*al* : χαρ. και πιστ. ***E***. | ⊤δια του ονοματος (+ του *33 pc*) κυριου Ιησου Χριστου ***D*** *33* (***E*** *al*) *9* ⌜των -νων ℵ***A*** *al gig*; T | ⌜(Λιβυστινων Beza *cj*, *cf* Libyorum arm) | ⌜-δρινων P⁸. | □***AD**** *10* ⌜οιτινες ***D*** *h t*. | ⊤τη ουση εν αυτω ***DEh*** *10.11* ⌜τω αγιω ω ελαλει δια το ελεγχεσθαι αυτους (διοτι ηλεγχοντο ***E***.) υπ αυτου μετα πασης παρρησιας· (11) μη δυναμενοι ουν αντοφθαλμειν (επειδη ουκ εδυναντο αντιλεγειν ***E***.) τη αληθεια ***D*** (***E*** *h t*) sy^hmg *11* ⌜λεγοντος P⁷⁴ ℵ* *623* | ⌜-μιας ℵ* ***D*** lat *12* ⌜δε P⁷⁴.

σβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες
Mt 10,17. συνήρπασαν αὐτὸν καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον,
21,28. Is 60,13. Jr 26,11. 13 ⁱ ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς ᵀ λέγοντας· ὁ ἄν-
θρωπος οὗτος οὐ παύεται ⌜λαλῶν ῥήματα⌝ κατὰ τοῦ
14 τόπου τοῦ ἁγίου [τούτου] καὶ τοῦ νόμου· ἀκηκόαμεν
Mt 26,38; 24,2; 26,61. γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος
J 4,21; 11,48. καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθη
L 4,20. 15 ἃ παρέδωκεν ἡμῖν Μωϋσῆς. καὶ ⌜ἀτενίσαντες εἰς
αὐτὸν πάντες οἱ καθεζόμενοι⌝ ἐν τῷ συνεδρίῳ ᵀ εἶδον
L 20,36. τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου ᵀ.
17,11; 24,9. 7 ⁱ Εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεύς ᵀ· εἰ ᵀ ⌜ταῦτα οὕτως ἔχει; (8)
2 ⁱ ὁ δὲ ἔφη·

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε. Ὁ
Ps 29,3. Gn 11,31; 15,7. θεὸς τῆς δόξης ὤφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραὰμ
ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν
Gn 12,1. 3 ἐν Χαρράν, ⁱ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· ἔξελθε ἐκ τῆς
γῆς σου καὶ ᵀ τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς
Gn 11,31 s.; 12,5. 4 ᴼ τὴν γῆν ἣν ἄν σοι δείξω. τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς
Χαλδαίων κατῴκησεν ἐν Χαρράν. κἀκεῖθεν μετὰ
τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ μετῴκισεν αὐτὸν
εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε ᵀ,
Dt 2,5. 5 ⁱ καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ οὐδὲ
Gn 12,7; 13,15; 17,8; 48,4. βῆμα ποδός, καὶ ἐπηγγείλατο δοῦναι ⌜αὐτῷ⌝ εἰς
κατάσχεσιν αὐτὴν ⌞ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ'
6 αὐτόν, οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. ἐλάλησεν δὲ
Gn 15,13 s. Ex 2,22; 12,40. ⌜οὕτως ὁ θεός ᵀ, ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον
ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ, καὶ δουλώσουσιν ⌜αὐτὸ καὶ κακώ-
Ex 3,12. 7 σουσιν ἔτη τετρακόσια· καὶ τὸ ἔθνος ᾧ ἐὰν ⌜δουλεύ-
σουσιν κρινῶ ἐγώ, ⌞ ὁ θεὸς εἶπεν ⌞, καὶ μετὰ ταῦτα

---

13 ᵀ κατ αυτου **D** | ⌜ρ. λ. **D** : λ. βλασφημα $\mathfrak{P}^{8}$: ρ. βλ. λ. **ℵ** *Eal* : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ **Ψ** *pm* | [+ (⌞ $\mathfrak{P}^{8}$) **BC** *69 pm* it sy; W : — $\mathfrak{P}^{74}$ **ℵAℜ** **DE** *al*; T | :, H : . W **15** ⌜ητενιζον δε αυτω π. οι καθημενοι *et* ᵀ και **D** | ᵀ εστωτος εν μεσω αυτων **D** *ht*. **7,1** ᵀ τω Στεφανω **DE** it | ᵀ αρα **ℜD** *pm* | ⌜τουτο **D**. **3** ᵀ εκ *rell*; Th : *txt* **BD** sa. | ᴼ **ℜ** *pl*; **ℵ** **4** ᵀ και οι πατερες υμων (ημων οι **D**) προ υμων (ημ- **D** : — πρ. υ. **E**.) **DE** *pc* sy^{h} **5** ⌞ 4231 $\mathfrak{P}^{74}$ **ℵAE** *pm*; S : *txt* **BCℜD** *al* Ir^{lat} **6** ⌜αυτω $\mathfrak{P}^{74}$ **ℵ** *pc* | ᵀ προς αυτον **D** Ir^{lat} | ⌜ αυτω *33 al* : αυτους **D** latsa **7** ⌜-σωσιν **BℵℜE** *pl*; Wh^{a} : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ **ACD** *pc* sa | ⌞ **ℜD** *pl* Ir^{lat}; S

ἐξελεύσονται καὶ λατρεύσουσίν μοι ἐν τῷ τόπῳ
τούτῳ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς· καὶ 8 Gn 17,10; 21,4.
οὕτως ἐγέννησεν τὸν Ἰσαὰκ καὶ περιέτεμεν αὐτὸν (L 2,21.)
τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, καὶ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ
Ἰακὼβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας. Καὶ οἱ πα- 9 Gn 37,11.28; 39,1.2.21; 45,4. 5,17. Mt 27,18.
τριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰωσὴφ ἀπέδοντο εἰς
Αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ, ¦ **καὶ ἐξείλατο** 10 Gn 39,21; 41,38–45. (L 2,40.52.)
αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν
⌜αὐτῷ χάριν⌝ καὶ σοφίαν ⌜ἐναντίον Φαραὼ βασιλέως
Αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ' Ps 105,21.
19 **Αἴγυπτον καὶ ⊤ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. ἦλθεν δὲ** 11 Gn 41,54; 42,5.
λιμὸς ἐφ' ⌜ὅλην τὴν Αἴγυπτον⌝ καὶ Χανάαν καὶ
θλῖψις μεγάλη, καὶ οὐχ ηὕρισκον χορτάσματα οἱ
πατέρες ἡμῶν. ἀκούσας δὲ Ἰακὼβ ὄντα ⌜σιτία ⌜εἰς 12 Gn 42,2.
Αἴγυπτον⌝ ἐξαπέστειλεν τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον·
¦ **καὶ ⌜ἐν τῷ δευτέρῳ ⌜ἐγνωρίσθη Ἰωσὴφ τοῖς ἀδελ-** 13 Gn 45,1.3.16.
φοῖς αὐτοῦ, καὶ φανερὸν ἐγένετο ○τῷ Φαραὼ τὸ
γένος ⌜2 Ἰωσήφ. ἀποστείλας δὲ Ἰωσὴφ μετεκαλέ- 14 Gn 45,9–11; 46,27 LXX. Ex 1,5. Dt 10,22.
σατο Ἰακὼβ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν
συγγένειαν ἐν ψυχαῖς ἑβδομήκοντα πέντε. ⌜καὶ κατ- 15 Gn 46,6; 49,33. Ex 1,6.
έβη⌝ Ἰακὼβ □εἰς Αἴγυπτον⌞, καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς
καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, ¦ **καὶ ⌜μετετέθησαν εἰς Συχὲμ** 16 Gn 23,16 s; 33,19; 50,13 Jos 24,32.
καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ᾧ ὠνήσατο Ἀβραὰμ
τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἐμμὼρ ⌜ἐν Συχέμ.
¦ **Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἧς** 17
⌜ὡμολόγησεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ηὔξησεν ὁ λαὸς Ex 1,7.
καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἰγύπτῳ, ¦ **ἄχρι οὗ ἀνέστη βασι-** 18 Ex 1,8.
λεὺς ἕτερος □ἐπ' Αἴγυπτον⌞, ὃς οὐκ ⌜ᾔδει τὸν⌝ Ἰωσήφ.
¦ **⌜οὗτος κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν ἐκάκωσεν** 19 Ex 1,10.11.22.
τοὺς πατέρας ⊤τοῦ ποιεῖν ⌞τὰ βρέφη ἔκθετα⌝ αὐτῶν

---

10 ⌜21 **D** : 2 $\mathfrak{P}^{74}$ **A** | ⌜εναντι $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ *al*; T | ⊤εφ $\mathfrak{P}^{74}$ **ℌEpm**; Th : *txt* **BℜD***al* **11** ⌜ολης της -του **D**. : ολην την γην -του **ℜE***pl*; δ : *txt* $\mathfrak{P}^{45.74}$ **ℌ***pc* **12** ⌜σιτα **Ψ** ℜ 1611 *pm* | ⌜εν -τω **ℜD***pm*; s : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ **ℌE***al* **13** ⌜επι **D** | ⌞ανεγν- *rell*; Th : *txt* **BA** *p* t vg. | ○ $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ *pc* | ⌜2 αυτου $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ**AE** t vg; T : του *I.* $\mathfrak{P}^{45}$**ℜD***pl*; S : *txt* **BC***pc* **15** ⌜κατ. δε **BℜD***pm*; ℋ : κατ. **D***pc* : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ **ℌ***al* | □**B**.; [H] **16** ⌜μετηχθησαν **D**. | ⌞του $\mathfrak{P}^{74}$ **ℜD***pm*; h^{r1} : του εν **AE**; h^{r2} : *txt* **ℌ***al* **17** ⌜επηγγειλατο $\mathfrak{P}^{45}$**DE** *p* sy^{hmg} : ωμοσεν **ℜ***pl gig* sy : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ **ℌ***pc* t vg **18** □ $\mathfrak{P}^{45vid}$ **ℜDE***pm gig* | ⌜εμνησθη του **DE** *gig p* **19** ⌜και **D**. : — *d*. | ⊤ημων **ACℜE***pl* it; δ : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ **BℵD** t vg | ⌞312 $\mathfrak{P}^{45}$**ℜD***pl*; S

20 εἰς τὸ μὴ ζῳογονεῖσθαι⊤. Ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη
Ex 2,2. H 11,23. Μωϋσῆς, καὶ ἦν ἀστεῖος τῷ θεῷ· ὃς ἀνετράφη
21 μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός· ἐκτεθέντος
Ex 2,5.10. δὲ αὐτοῦ⊤ἀνείλατο αὐτὸν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ καὶ
(Ex 4,10.) Sir 45,2. 22 ἀνεθρέψατο αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. καὶ ἐπαιδεύθη
1 Rg 5,10. L 24,19. Μωϋσῆς ⌜πάσῃ σοφίᾳ⌝ Αἰγυπτίων, ἦν δὲ δυνατὸς
Ex 2,11. 23 ἐν λόγοις καὶ ἔργοις αὐτοῦ. Ὡς δὲ ἐπληροῦτο
1 K 2,9. H 11,24 s. αὐτῷ τεσσερακονταέτης χρόνος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν
καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ
Ex 2,12. 24 τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. καὶ ἰδών τινα ἀδικούμενον
⊤ἠμύνατο, καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονου-
25 μένῳ πατάξας τὸν Αἰγύπτιον⊤. ἐνόμιζεν δὲ συνιέναι
τοὺς ἀδελφοὺς⊤ὅτι ὁ θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δί-
Ex 2,13. 26 δωσιν σωτηρίαν αὐτοῖς· οἱ δὲ οὐ συνῆκαν. τῇ
Gn 13,8. τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις⊤, καὶ
⌜συνήλλασσεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην εἰπών· ⌜ἄνδρες,
Ex 2,14. 27 ἀδελφοί ἐστε·⌝ ἱνατί ἀδικεῖτε ἀλλήλους; ⌞ὁ δὲ ἀδι-
(L 12,14.) κῶν τὸν πλησίον ἀπώσατο αὐτὸν εἰπών· τίς σε
28 κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμῶν; μὴ
ἀνελεῖν με σὺ θέλεις ὃν τρόπον ἀνεῖλες ἐχθὲς τὸν
Ex 2,15.22; 18,3 s. 29 Αἰγύπτιον; ⌜ἔφυγεν δὲ⌝ Μωϋσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ,
καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῇ Μαδιάμ, οὗ ἐγέννησεν
Ex 3,2. 30 υἱοὺς δύο. Καὶ ⌜πληρωθέντων ἐτῶν⌝ τεσσεράκοντα
Dt 33,16. ὤφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινὰ ἄγγελος⊤
31 ἐν ⌜φλογὶ πυρὸς⌝ βάτου. ὁ δὲ Μωϋσῆς ἰδὼν ⌜ἐθαύ-
Act 9,10! μαζεν □τὸ ὅραμα⌝· προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατα-
Ex 3,6. 32 νοῆσαι ⌜ἐγένετο φωνὴ κυρίου⌝· ἐγὼ ὁ θεὸς τῶν
3,13. Mt 22,32p. πατέρων σου, ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ⊤Ἰσαὰκ καὶ⊤

---

19 ⊤ *τα αρρενα* ***Egig*** *21* ⊤ *παρα τον ποταμον* ***D****pc*(***E*** *sy*^{h}) *22* ⌜*εν π. σ.* $\mathfrak{P}^{74vid}$ ***ℵACE***; **T** : *πασαν την -ιαν* ***D****** (Cl) : *txt* ***BℵPpl*** *24* ⊤ *εκ του γενους αυτου* (***D***)***Egig*** sy. | ⊤ *και εκρυψεν αυτον εν τη αμμω* ***D*** *25* ⊤ *αυτου* ***AℵDpl***; **δ** *26* ⊤ *και ειδεν αυτους αδικουντας* (+ *αλληλους* Blass *cj*) ***D****. | ⌜-*ηλασεν* ***AℵEpm*** | ⌜*τι ποιειτε ανδρες αδ.*; ***D***. *29* ⌜*ουτως και εφυγαδευσεν* ***D****(***E*** *gig*) *30* ⌜*μετα ταυτα πλησθεντων αυτω ετη* ***D*** | ⊤*κυριου* ***ℵDpl e p w*** sy : **δ** | ⌞! *πυρι φλογος* $\mathfrak{P}^{74}$ ***ACE*** *pc i* vg sy^{p} *31* ⌜-*ασεν* ***Hal***; **H** : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ ***ℵℵDpm*** | □ ***A***. | ⌜*ο κυριος ειπεν αυτω λεγων* ***D*** *32* ⊤ *bis θεος* ***D*** (*ο θ.* ***ℵE*** *33 pm*) *gig* vg : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ ***Hal***

Ἰακώβ. ἔντρομος δὲ γενόμενος Μωϋσῆς οὐκ ἐτόλμα
κατανοῆσαι. ⌜εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ κύριος⌝· λῦσον τὸ 33 Ex 3,5.
ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος ἐφ' ᾧ
ἕστηκας γῆ ἁγία ἐστίν. ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν 34 Ex 3,7.8.10; 2,24; 4,19.
τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τοῦ στεναγμοῦ
⌜αὐτοῦ ⌜ἤκουσα, καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτούς· καὶ
νῦν δεῦρο ⌜2 ἀποστείλω σε εἰς Αἴγυπτον. Τοῦτον τὸν 35
Μωϋσῆν, ὃν ἠρνήσαντο εἰπόντες· τίς σε κατέστησεν Ex 2,14.
ἄρχοντα καὶ δικαστήν⊤; τοῦτον ὁ θεὸς ○καὶ ἄρχοντα 3,13 s; 5,31.
καὶ λυτρωτὴν ἀπέσταλκεν σὺν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ
ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. οὗτος ἐξήγαγεν αὐτοὺς 36 Ex 7,3.10; 14,21.
ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν ⌜γῇ Αἰγύπτῳ⌝ καὶ ἐν 5,12!
ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη τεσσερά- Nu 14,33.
κοντα. οὗτός ἐστιν ○ὁ Μωϋσῆς ὁ εἶπας τοῖς υἱοῖς 37 3,22.
Ἰσραήλ· προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει ὁ θεὸς ἐκ τῶν Dt 18,15.
ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ⊤. οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος 38
⌜ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ τοῦ ἀγγέλου 53!
τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινὰ καὶ τῶν Ex19,3. Dt 9,10.
πατέρων⌝ ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα δοῦναι 5,20. H 4,12. Dt 33,3 Lxx.
⌜ὑμῖν,⌝ ⌜ᾧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γενέσθαι οἱ πατέρες 39
ἡμῶν, ἀλλὰ ἀπώσαντο καὶ ⌜ἐστράφησαν ○ἐν ταῖς Nu 14,3.
καρδίαις ○2 αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον,⌝ εἰπόντες τῷ Ἀαρών· 40 Ex 32,1.23.
ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἳ προπορεύσονται ἡμῶν· ὁ γὰρ
Μωϋσῆς οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου,
οὐκ οἴδαμεν τί ⌜ἐγένετο αὐτῷ. καὶ ἐμοσχοποίησαν 41 Ex 32,4.6.
ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ
εἰδώλῳ, καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν
αὐτῶν. ἔστρεψεν δὲ ὁ θεὸς καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς 42 R 1,24.
λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καθὼς γέ- Jr 7,18 Lxx; 19,13.
γραπται ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν·

---

33 ⌜*και εγενετο φωνη προς αυτον* ***D***. *34* ⌜*αυτων* P74 ℌ𝔎***E***pl; T : *txt* ***BD*** sy^p | ⌜*ακηκοα* ***D***pc | ⌜2 *αποστελω* 𝔎pm *35* ⊤*εφ ημων* ℵ***CD***pc : *εφ ημας* ***E*** *33 pm* : *txt* P45.74 ***BA***𝔎al | ○ P45.74 ℵ***AC*** al *36* ⌜*τη Αιγ.* ***BC***al; H : *γη -του* P74 ***D***al latsy : *txt* ℵ***A***𝔎***E***al *37* ○ P74 ***D*** *1 614 1175 al* | ⊤(Dt 18,15) *αυτου ακουσεσθε* ***C(D)E*** *33 pm* latsy *38* ⌜(*εν τη εκκλ. ante των πατ.* P. Schmiedel *cj*) | ⌜*ημ-* ***A C***𝔎***D***pm; Th : *txt* P74 ***B***ℵ*al p* Ir *39* ⌜*οτι* ***D*** | ⌜*απεστρ-* ***D*** *69* vg. | ○ P74 𝔎***D*** *pm* | ○2 ***D*** Or *40* ⌜*γεγονεν* 𝔎***D***pm

Am 5,25–27. μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι
ἔτη τεσσεράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραήλ⁝,
43 καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μόλοχ
καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ⊤⌜Ῥομφά,
τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐτοῖς⁝;
καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ⌜ἐπέκεινα Βαβυλῶνος.
Ex 27,21 etc. Ap 15,5. Ex 25,40. 44 ¹Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς πατράσιν ○ἡμῶν
ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο ὁ λαλῶν τῷ Μωϋσῇ
Gn 17,8; 48,4. Dt 32,49. Jos 3,14; 18,1. 45 ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἑωράκει⁝· ἣν καὶ
εἰσήγαγον διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ
Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν, ὧν ⌜ἐξῶσεν
ὁ θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, ἕως
2 Sm 7,2. Ps 132,5. 46 τῶν ἡμερῶν Δαυίδ· ὃς εὗρεν χάριν ἐνώπιον τοῦ
θεοῦ καὶ ᾐτήσατο εὑρεῖν σκήνωμα τῷ ⌜οἴκῳ Ἰακώβ.
1 Rg 6,1. 47.48 ¹Σολομὼν δὲ οἰκοδόμησεν αὐτῷ οἶκον. ¹⌜ἀλλ' οὐχ
17,24. ⊤ὁ ὕψιστος ἐν χειροποιήτοις κατοικεῖ⌝· καθὼς ὁ
προφήτης λέγει·
Is 66,1 s. Mt 5,34 s. 49 ὁ οὐρανός ⌜μοι θρόνος,
⌜ἡ δὲ⌝ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου·
ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι, λέγει κύριος,
ἢ ⌜τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου;
57. Ex 32,9; 33,3. Lv 26,41. 50 οὐχὶ ἡ χείρ μου ἐποίησεν ⌜ταῦτα πάντα⌝;
Jr 9,25; 6,10. Nu 27,14. Is 63,10. 51 ¹Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι ⌜καρδίαις καὶ τοῖς
ὠσίν, ὑμεῖς ἀεὶ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιπίπτετε,
Chr 36,16. Mt 23,31 p. 52 ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς. τίνα τῶν προ-
φητῶν οὐκ ἐδίωξαν ⌜οἱ πατέρες ὑμῶν⌝; καὶ ἀπ-
1 P 1,10. έκτειναν τοὺς προκαταγγείλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως
2,23! Mt 27,19. τοῦ δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδόται καὶ φονεῖς

---

42 ⁝; *et* *43* ⁝. H *43* ⊤υμων P74 𝔖𝔎*Epl h* vg sy^{h}; S : *txt* ***BDpc gig*** sy^{p} Ir Or | ⌜Ρομφαν ℵ*; T : Ρεμφαμ ***D*** lat Ir^{lat}; h^{r1} : Ρεμφαν *1 429 pm* Or; h^{r2} : Ρεμφα *81* Ir^{arm} : Ραιφαν P74 ***Apc***; h^{r3} : Ρεφαν ***CEal*** sy; h^{r4} S : *txt* ***B*** | ⌜επι τα μερη ***D****gig* (*e p*) *44* ○ P74 *69 pc* | ⁝, H *45* ⌜εξεωσεν ℵ**E* *33 al*; T *46* ⌜(Ps 132,5) θεω ***ACℜEpl*** latsy; H^{db} : ($\overline{κω}$ = κυριω h^{s2} *cj*) : *txt* P74 ***Bℵ****D* ***H***; h^{s1} *48* ⌜ο δε υ. ου κατ. εν χ. ***D*** (it) | ⊤ως P74. *49* ⌜μου P74 ***D***. | ⌜και η ***B h*** sy^{p}; ℋ | ⌜ποιος ***D h*** *50* ⌜P74 ***ACD*** *pm* *51* ⌜ταις κ. ℵ. : καρδιας ***B***.; h : τη -ια ***ℜEpl*** it; S : *txt* P74 ***AC D p*** vg sy^{h} *52* ⌜εκεινοι ***D****(⌜h)

ἐγένεσθε, | οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς 53 38. Ex 20. J 7,19. Dt 33,2 Lxx. G 3,19. H 2,2.
ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε.

Ἀκούοντες δὲ ταῦτα διεπρίοντο ταῖς καρδίαις 54 5,33. Ps 35,16; 112,10.
αὐτῶν καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ' αὐτόν. ὑπάρ- 55
χων δὲ πλήρης πνεύματος ἁγίου ἀτενίσας εἰς τὸν
οὐρανὸν εἶδεν δόξαν θεοῦ καὶ Ἰησοῦν ⊤ἑστῶτα ἐκ Mt 26,64 p. Mc 16,19.
δεξιῶν τοῦ θεοῦ, | καὶ εἶπεν· ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς 56
οὐρανοὺς ⌜διηνοιγμένους καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ⌜ἀνθρώ- Mt 3,16. 10,11. J 1,51.
που ἐκ δεξιῶν ἑστῶτα τοῦ θεοῦ. κράξαντες δὲ 57
φωνῇ μεγάλῃ συνέσχον τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ ὥρ- 51.
μησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν, | καὶ ἐκβαλόντες 58 Lv 24,14. Mt 23,37.
ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβόλουν. καὶ οἱ μάρτυρες H 13,12 s. J 16,2. (14,19.) Dt 17,7.
ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια ⌜αὐτῶν παρὰ τοὺς πόδας 22,20.
νεανίου ⊤καλουμένου Σαύλου·. καὶ ἐλιθοβόλουν 59 Mt 23,37.
τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα· κύριε Ps 31,6. L 23,46.
Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. θεὶς δὲ τὰ γόνατα 60
ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ· κύριε, μὴ στήσῃς αὐτοῖς Mt 5,44! L 23,34.
⌜ταύτην τὴν ἁμαρτίαν⌝. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη.
| Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ. 8 7,58; 22,20. L 11,48!

5 21 Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ⊤ 11,19. J 16,2. Mt 10,23 p.
ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις· πάντες
[δὲ] διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας
καὶ Σαμαρείας πλὴν τῶν ἀποστόλων ⊤. συνεκόμισαν 2 Mt 14,12.
δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς καὶ ἐποίησαν 2,5; 22,12.
κοπετὸν μέγαν ἐπ' αὐτῷ. Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο 3 9,1. 21; 22,4; 26,11. 1 K 15,9. Ph 3,6. G 1,13. 23.
τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος,
σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς
φυλακήν.

8 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διῆλθον εὐαγγελι- 4 40; 9,32; 11,19.
ζόμενοι τὸν λόγον ⊤. Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς 5 6,5!

---

55 ⊤ *τον κυριον* **D** *hp* **56** ⌜ *ανεωγμ-* $\mathfrak{p}^{74}$ ℵ *pm* | ⌜ *θεου* $\mathfrak{p}^{74}$. **58** ⌜ *εαυ-* **B**.; W : — ℵ *al* | ⊤ *τινος* **D** itsy^{p} | ·, W **60** ⌣ 2 3 1 $\mathfrak{p}^{74}$ ℵ ℵ **E** *epl*; T : *txt* $\mathfrak{p}^{45}$ **BACD** 8,1 ⊤ *και φλιψις* **D** (*h* sa) | [+ $\mathfrak{p}^{74}$ **BC** ℵ **D** *pm*; W : *τε* **A** : — ℵ* *33*; T | ⌜ *οι εμειναν εν Ιερουσαλημ* **D*** (*1175*) itsa **4** ⊤ *του θεου* **E** *t w* vg^{cl} sy^{p}

1,8; 17,3; 18,28. ᴼτὴν πόλιν τῆς Σαμαρείας ἐκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν
10 s; 16,14. H 2,1. 6 Χριστόν. ⌜προσεῖχον δὲ οἱ ὄχλοι⌝ τοῖς λεγομένοις
ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἀκούειν
Mc 16,17. 7 αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. πολλοὶ
γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα βοῶντα
φωνῇ μεγάλῃ ἐξήρχοντο· πολλοὶ δὲ παραλελυ-
J 4,40–42. 8 μένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν· ἐγένετο δὲ πολλὴ
9 χαρὰ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. Ἀνὴρ δέ τις ὀνόματι 10 2
L 23,12. Σίμων ⌜προϋπῆρχεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων ᴼκαὶ ⌜ἐξ-
5,36. ιστάνων τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρείας, λέγων εἶναί τινα
6 ! 10 ἑαυτὸν μέγαν, ⁞ ᾧ προσεῖχον πάντες ἀπὸ μικροῦ
ἕως μεγάλου λέγοντες· οὗτός ἐστιν ἡ δύναμις τοῦ
11 θεοῦ ἡ ⌜καλουμένη μεγάλη. προσεῖχον δὲ αὐτῷ
διὰ τὸ ἱκανῷ χρόνῳ ταῖς μαγείαις ἐξεστακέναι
Mt 28,19. 12 αὐτούς. ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελι-
ζομένῳ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ
ὀνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε
18 καὶ γυναῖκες. ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν,
καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ,
θεωρῶν τε σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας γινο-
14 μένας ἐξίστατο. Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσο-
11,1.22. L 8,13 !; 9,52 ! λύμοις ἀπόστολοι ὅτι δέδεκται ᴼἡ Σαμάρεια τὸν
8,1. λόγον τοῦ θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς Πέτρον
15 καὶ Ἰωάννην, ⁞ οἵτινες καταβάντες προσηύξαντο
16 περὶ αὐτῶν ὅπως λάβωσιν πνεῦμα ἅγιον· οὐδέπω
(10,48.) γὰρ ἦν ⌜ἐπ' οὐδενὶ⌝ αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, μόνον δὲ
2,38; 19,2–7. βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου
6,6 ! Nu 27,18. Dt 34,9. 17 Ἰησοῦ ᵀ. τότε ⌜ἐπετίθεσαν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς,
18 καὶ ἐλάμβανον πνεῦμα ἅγιον. ἰδὼν δὲ ᴼὁ Σίμων 23
ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων
δίδοται τὸ πνεῦμα ᵀ, προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα

---

5 ᴼ *CℜDpl*; S : *txt* $\mathfrak{p}^{74}$ *BℵApc* **6** ⌜ως δε ηκουον παν[τες?] οι ο. προσ. *D* (sy^{p}) **9** ⌜προυπαρχων *et* ᴼ *et* ⌞ εξεστανε (?) *D* **10** ⌜λεγομενη *614* : — *ℜpm* sy^{p} sa : *txt* $\mathfrak{p}^{74}$ *ℌDal* **14** ᴼ *209**; W **16** ⌜επι ουδενα *D**. | ᵀ *Χριστου D* **17** ⌜-θουν *AℜD*pl* : -θουν αυτοις $\mathfrak{p}^{45}$ *p* **18** ᴼ $\mathfrak{p}^{74}$ *Ψ 614 pc* | ᵀ το αγιον $\mathfrak{p}^{45.74}$ *ACℜ Dpl*; S : *txt Bℵ*

ι⊤λέγων· δότε κἀμοὶ τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἵνα φ 19
ἐὰν ἐπιθῶ⊥τὰς χεῖρας λαμβάνῃ πνεῦμα ἅγιον. 6,6!
11 ιΠέτρος δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν· τὸ ἀργύριόν σου 20
σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν, ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ Mt 10,8.
θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι. οὐκ ἔστιν 21 13,10. E 5,5!
σοι μερὶς οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ· ἡ γὰρ Kol 1,12.
καρδία σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἔναντι τοῦ θεοῦ. Ps 78,37.
ιμετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ 22
δεήθητι τοῦ κυρίου εἰ ἄρα ἀφεθήσεταί σοι ἡ ⌜Dt 29,17 Lxx.
ἐπίνοια τῆς καρδίας σου· ⌜εἰς γὰρ χολὴν πικρίας 23 Is 58,6. (E 4,3.
καὶ σύνδεσμον⌝ ἀδικίας⌜ὁρῶ σε ὄντα. ἀποκριθεὶς 24 Kol 3,14.)⌟ H 12,15.
δὲ ὁ Σίμων εἶπεν⊤·⊥δεήθητε ὑμεῖς⌜ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς
τὸν⌜κύριον, ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ⌜ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε⌝⊤2. Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι καὶ λαλήσαντες 25
τὸν λόγον τοῦ⌜κυρίου ὑπέστρεφον εἰς
Ἱεροσόλυμα, πολλάς τε κώμας τῶν Σαμαριτῶν L 9,52! J 4,35!
εὐηγγελίζοντο.
12 24 Ἄγγελος δὲ κυρίου ἐλάλησεν πρὸς Φίλιππον 26
λέγων· ⌜ἀνάστηθι καὶ⌝⌜πορεύου κατὰ μεσημβρίαν 22,6.
ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ
εἰς Γάζαν· □αὕτη ἐστὶν ἔρημος.⌝ καὶ ἀναστὰς 27
ἐπορεύθη:. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐνοῦχος δυ- Ps 68,32.
νάστης Κανδάκης⌜βασιλίσσης Αἰθιόπων, ὃς ἦν Is 56,3–7.
ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς, [ὃς] ἐληλύθει προσ- 24,11. J 12,20.
κυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ:2, ιἦν⌜δὲ ὑποστρέφων καὶ 28
καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἅρματος αὐτοῦ ○καὶ⌜ἀνεγίνωσκεν 17,11.
τὸν προφήτην Ἡσαΐαν. εἶπεν δὲ τὸ πνεῦμα τῷ 29
Φιλίππῳ· πρόσελθε καὶ κολλήθητι τῷ ἅρματι
τούτῳ. ⌜προσδραμὼν δὲ ὁ Φίλιππος ἤκουσεν αὐτοῦ 30

---

19 ⊤παρακαλων και *D gig p.* | ⊥καγω *Dp* **23** ⌜εν γ. πικριας χολη κ. συνδεσμω *D** Ir^{lat} | ⌜θεωρω *D 614 pc* **24** ⊤προς αυτους *D* | ⊥παρακαλω *D 614 pc gig* sy^{h} | ⌜περι *D***pc* | ⌜θεον *D 33 pm p* sy | ⌜μοι τουτων των κακων ων ειρ. μοι *D*(*E*) | ⊤^{2}ος πολλα κλαιων ου διελιμπανεν *D**(sy^{hmg}); ⊣h^{r}⊢ **25** ⌜θεου $\mathfrak{p}^{74}$ *A pc* **26** ⌜αναστας $\mathfrak{p}^{50}$ *D 181* | ⌜-συθητι $\mathfrak{p}^{50}$ *CD 181 pc* | □(Beza *cj*) **27** :, H | ⌜*β. τινος D**. : *της β.* ℜ*pl* : *txt* $\mathfrak{p}^{50.74vid}$ 𝔖 *Epc* | [+ $\mathfrak{p}^{50}$ *B*ℜ*Epl*; W : — $\mathfrak{p}^{74vid}$ ℵ**AC***D** lat; T ⊣ :^{2}. W **28** ⌜τε ℵ*A*ℜ*D pm*; T : *txt* $\mathfrak{p}^{74}$ *BC al* | ○ $\mathfrak{p}^{74}$ ℵ**D 33 al p t*; T | ⌜αναγινωσκων *D p t* vg sa **30** ⌜προσελθων $\mathfrak{p}^{50}$ *181*

ἀναγινώσκοντος Ἡσαΐαν τὸν προφήτην, καὶ εἶπεν·
31 ἆρά γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις;| ὁ δὲ εἶπεν·
L 24,27. J 16,13. πῶς γὰρ ἂν δυναίμην ἐὰν μή τις ⌜ὁδηγήσει με;
παρεκάλεσέν τε τὸν Φίλιππον ἀναβάντα ⌜καθίσαι
32 σὺν αὐτῷ. ἡ δὲ περιοχὴ τῆς γραφῆς ἣν ἀνεγίνω-
σκεν ἦν αὕτη·

Is 53,7 s. ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη,
καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ ⌜κείροντος αὐτὸν
ἄφωνος,
οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ.
33 Ἐν τῇ ταπεινώσει ⌜ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη·
τὴν ⌜γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται;
ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.

34 |ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ εἶπεν· (25)
δέομαί σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει ○τοῦτο;
10,34. Mt 5,2. 35 περὶ ἑαυτοῦ ἢ περὶ ἑτέρου τινός;| ἀνοίξας δὲ ὁ
Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς
γραφῆς ταύτης εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν.
36 |ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν, ἦλθον ἐπί ⌜τι
10,47. ὕδωρ, καί φησιν ὁ εὐνοῦχος· ἰδοὺ ὕδωρ· τί κωλύει
38 με βαπτισθῆναι;⌝ καὶ ἐκέλευσεν στῆναι τὸ ἅρμα,
καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὅ τε Φί-
39 λιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος, καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. ὅτε
1 Rg 18,12. 1 Th 4,17. δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, πνεῦμα ⌜κυρίου ἥρπα-
2 K 12,2.4. σεν τὸν Φίλιππον⌝, καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ
16,34. εὐνοῦχος, ἐπορεύετο γὰρ ⌜τὴν ὁδὸν αὐτοῦ⌝ χαίρων.
4! 21,8 s. 40 |Φίλιππος δὲ εὑρέθη εἰς Ἄζωτον, καὶ διερχόμενος
εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας ἕως τοῦ ἐλθεῖν
αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.

---

31 ⌜-ση $\mathfrak{p}^{74}$ ***A*** ℜ *pm*; W : *txt* $\mathfrak{p}^{50}$ ***ℌ E*** *al* | ⌞ συνκαθ- $\mathfrak{p}^{74}$. **32** ⌜ -ραντος $\mathfrak{p}^{50.74}$ ***ℌ E H*** *pm*; Th : *txt* ***B*** ℜ *al* **33** ⊤ αυτου ***C*** ℜ ***E*** *pl*; S : *txt* $\mathfrak{p}^{74}$ ***B*** ℵ ***A*** *pc* lat Ir^{lat} | ⊤⌞ δε $\mathfrak{p}^{74}$ ℜ ***E*** *pl* Ir^{lat}; S **34** ○ ***B**** *pc*; W **36** ⌜ το $\mathfrak{p}^{74}$ *69 pc* | ⊤ (**37**) ειπεν δε (+ αυτω *103 pc* sy^{h}; ┤h^{r1}├ : + αυτω ο Φιλιππος ***E*** *al*; ┤h^{r2}├)· ει πιστευεις εξ ολης της καρδιας (+ σου ***E*** *103 al* sy^{h}; ┤h^{r}├), εξεστιν ([εξ.] ┤h^{r}├ : σωθηση ***E***). αποκριθεις δε ειπεν· πιστευω τον υιον του θεου ειναι τον Ιησουν Χριστον (— Χρ. vg^{codd} Ir; ┤$\text{h}^{\text{rs v}}$├) *429* (***E*** *103 al* it vg^{cl} sy^{h}; ┤h^{r}├) **39** ⊤ αγιον επεπεσεν επι τον ευνουχον, αγγελος δε ***A*** *pc* ***P*** *ιω* (sy^{h}) Ephr; h^{r} | ⊤⌞ απ αυτου *p* sy^{hmg} Aug | ⌟ **3 1 2** ***B***.; W

9 13 25 Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου 9 1–29: 22,3–21; 26,9–20. 2 Mcc 3,24–40.
εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ κυρίου, προσελθὼν τῷ 4 Mcc 4,1–14.
ἀρχιερεῖ ¦ ἠτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δα- 2 8,3!
μασκὸν πρὸς τὰς συναγωγάς, ὅπως ⌜ἐάν τινας 14.
εὕρῃ⌟ τῆς ὁδοῦ ὄντας⌝, ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, 19,9.23; 22,6;
δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἰερουσαλήμ. Ἐν δὲ τῷ 3 24,14.22.
πορεύεσθαι ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίζειν τῇ Δαμασκῷ,
ἐξαίφνης τε αὐτὸν περιήστραψεν φῶς ἐκ τοῦ 1 K 9,1; 15,8.
οὐρανοῦ, ¦ καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουσεν φωνὴν 4
λέγουσαν αὐτῷ· Σαοὺλ Σαούλ, τί με διώκεις; ⊤ 1 Sm 24,9 ss; 26,13 ss.
¦ εἶπεν δέ· τίς εἶ, κύριε; ὁ δέ· ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ⊤ 5
ὃν σὺ διώκεις· ⌜ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ εἴσελθε εἰς 6
τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεταί σοι ⌜ὅ τί⌝ σε δεῖ ποιεῖν.
¦ οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ εἱστήκεισαν 7
ἐνεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδένα δὲ θεω- Sap 18,1. Dt4,12. Dn10,7.
ροῦντες. ⌜ἠγέρθη δὲ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς,⌝ ἀνεφγ- 8
μένων ○ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ⌜οὐδὲν ἔβλεπεν· J 9,39.
χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν. 13,11.
¦ καὶ ⌜ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων, καὶ οὐκ ἔφαγεν 9
οὐδὲ ἔπιεν.

26 Ἦν δέ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνα- 10 10,3.17.19; 11,5; 12,9; 16,9 s; 18,9; 22,17; 23,11; 27,23.
νίας, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἐν ὁράματι ○ ὁ κύριος·
Ἀνανία. ὁ δὲ εἶπεν· ἰδοὺ ἐγώ, κύριε. ¦ ὁ δὲ κύριος 11 Mt 17,9.
πρὸς αὐτόν· ⌜ἀναστὰς πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν
καλουμένην εὐθεῖαν καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦ- 11,25. 21,39.
λον ὀνόματι Ταρσέα· ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται, ¦ □ καὶ 12
εἶδεν ⌜ἄνδρα [ἐν ὁράματι]⌝ Ἀνανίαν ὀνόματι εἰσελ-
θόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ ⊤ χεῖρας, ὅπως ἀναβλέψῃ. ⊥ 6,6!
¦ ἀπεκρίθη δὲ Ἀνανίας· κύριε, ⌜ἤκουσα ἀπὸ πολλῶν 13

---

2 ⌜αν $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ*Epc*; T | ⌟ 3 1 2 $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ*Aal*; T **4** ⊤ (26,14) σκληρον σοι προς κεντρα λακτιζειν ***E*** sy$^{p.h}$ (*ead. post vs.* 5 *431* it vg^{cl}) **5** ⊤ (22,8) ο Ναζωραιος ***ACEpc*** itsy **6** ⌜ et tremens ac stupens dixit: Domine, quid me vis facere? Et Dominus ad eum: vg^{cl} (*h p t* sy^{hmg}) | ⌜(οτι H) : τι ***ℜEpm*** **8** ⌟ sed ait ad [eos: Leva]te me de terra. Et cum levassent illum, *et* ○ *h* (*p vg*) | ⌜ουδενα ***CℜEpl*** **9** ⌜sic mansit *h*. **10** ○ $\mathfrak{P}^{74}$ **11** ⌜αναστα ***B*** *1pc* lat; ***K*** **12** □ *vs. h.* | ⌜ανδρα $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ*Apc* lat; T : (10) *a.* εν οραματι ***BCpc***; W : εν ο. α. ***ℜEpl***; S | ⊤ τας ***BEpc***; [H] **13** ⌜ακηκοα ***ℜpl***; S : *txt* ***ℌEpc***

περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ τοῖς ἁγίοις
14 σου ἐποίησεν ἐν Ἰερουσαλήμ· καὶ ὧδε ἔχει ἐξουσίαν
2. 1 K 1,2! παρὰ τῶν ἀρχιερέων δῆσαι πάντας τοὺς ἐπικαλου-
2 K 4,7. R 9,22 s. 13,2. G 1,15! R 1,5. 1 T 1,12. 25,13; 27,24. μένους τὸ ὄνομά σου. 15 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ
κύριος· πορεύου, ὅτι σκεῦος ἐκλογῆς ἐστίν μοι οὗτος
τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον [τῶν] ἐθνῶν
23.29; 5,41! 2 K 11,23–28. Kol 1,24. τε καὶ βασιλέων υἱῶν τε Ἰσραήλ· 16 ἐγὼ γὰρ ὑπο-
δείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός
μου παθεῖν. 17 ⌜Ἀπῆλθεν δὲ Ἀνανίας⌝ καὶ εἰσῆλθεν
6,6! εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας
εἶπεν· Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ κύριος ἀπέσταλκέν με,
8,17! Ἰησοῦς ὁ ὀφθείς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἤρχου, ὅπως
18 ἀναβλέψῃς καὶ πλησθῇς πνεύματος ἁγίου. καὶ
εὐθέως ἀπέπεσαν ⌜αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν⌝ ⌜ὡς
λεπίδες, ἀνέβλεψέν τε, καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη,
27,36. 19 ⌞καὶ λαβὼν τροφὴν⌜ ἐνίσχυσεν.

Ἐγένετο δὲ μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν
G 1,16. 20 ἡμέρας ⌜τινάς,⌞ καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς
ἐκήρυσσεν⌝ τὸν Ἰησοῦν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ
21 θεοῦ. ἐξίσταντο δὲ πάντες □οἱ ἀκούοντες⌞ καὶ
1.14; 8,1.3! 1 K 1,2! ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας ⌜εἰς Ἰερου-
σαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ
ὧδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει, ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς
22 ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; Σαῦλος δὲ μᾶλλον ἐνε-
δυναμοῦτο⌝ καὶ συνέχυννεν ⌜Ἰουδαίους τοὺς κατοι-
18,28. κοῦντας ἐν Δαμασκῷ, συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν
(23,12–29.) 23 ὁ χριστός⌝[2]. Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί,
20,3; 23,16. 24 συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν· ἐγνώ-
σθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν. παρετη-
2 K 11,32 s. ροῦντο δὲ καὶ τὰς πύλας ⌜ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς
25 ὅπως αὐτὸν ⌜ἀνέλωσιν⌞· λαβόντες δὲ ⌜οἱ μαθηταὶ
Jos 2,15. 17,10; 23,23.31. αὐτοῦ⌞ νυκτὸς διὰ τοῦ τείχους καθῆκαν αὐτὸν

---

15 [+ ***BC****; W : — $\mathfrak{P}^{74}$ ***ℵAℜEpl***; T **17** ⌜τοτε εγερθεις *Av. ap. 614 pc (h) p* (sy^{p}) **18** ⌜2–4 1 $\mathfrak{P}^{74}$ ***ℵCℜEpl***; S : *txt* $\mathfrak{P}^{45}$ ***BA 69*** | ⌜ωσει ***CℜEpl***; S **19** ⌜ενισχυθη ($\mathfrak{P}^{45}$) ***BC****al*; H | ⌜ικανας $\mathfrak{P}^{45}$. : plurimos *h*. **20** ⌜μετα πασης παρρησιας *h* Ir **21** □ $\mathfrak{P}^{45.74}$ *440*. | ⌜εν ***BCℜEpl***; H : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ ***ℵApc*** **22** ⌜τω λογω ***C*** (εν τω λ. ***E***) *pc h p* | ⌜τους *rell*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{74vid}$ ***Bℵ**** *1175*. | ⌜[2] in quo deus bene sensit *gig* (*h p*) **24** ⌜5 7 6 1 3 4 *et* ⌜πιασωσιν ***Apc*** **25** ⌜αυτον οι μαθ. ***ℜE*** (*ʃ 429*) *pm*

χαλάσαντες ἐν σπυρίδι. Παραγενόμενος δὲ εἰς 26 G 1,(17.)18 s.
Ἱερουσαλὴμ ἐπείραζεν κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς·
καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ πιστεύοντες ὅτι
ἐστὶν μαθητής. Βαρναβᾶς δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτὸν 27 4,36! 11,25.
ἤγαγεν πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο
αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδεν ○τὸν κύριον καὶ ⌜ὅτι
ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιά- 20.
σατο ἐν τῷ ὀνόματι⊤Ἰησοῦ. καὶ ἦν μετ' αὐτῶν εἰσ- 28
πορευόμενος □καὶ ἐκπορευόμενος⌝ εἰς Ἱερουσαλήμ,
παρρησιαζόμενος ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου, ¦ἐλάλει 29
τε καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς ⌜Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ
ἐπεχείρουν ἀνελεῖν αὐτόν. ἐπιγνόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ 30
κατήγαγον αὐτὸν εἰς Καισάρειαν⊤καὶ ἐξαπέστειλαν
○αὐτὸν εἰς Ταρσόν. 11,25. G 1,21.

10 ⌜Ἡ μὲν οὖν ἐκκλησία καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας 31
καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας εἶχεν εἰρήνην οἰκο- K 14,3.
δομουμένη· καὶ πορευομένη τῷ φόβῳ τοῦ κυρίου·2,
καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπλη- 2,47.
θύνετο.⌝
14 27 Ἐγένετο δὲ Πέτρον ⌜διερχόμενον διὰ πάντων 32 8,4!
κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦν-
τας ⌜Λύδδα. εὗρεν δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα ὀνόματι 33
Αἰνέαν ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενον ἐπὶ κραβάτου, (8,2; 14,8.
ὃς ἦν παραλελυμένος. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος· 34
Αἰνέα, ἰᾶταί σε Ἰησοῦς⊤Χριστός· ἀνάστηθι καὶ 3,7 s! Mt 9,6p; 10,8.
στρῶσον σεαυτῷ. καὶ εὐθέως ἀνέστη. ¦καὶ εἶδαν 35
αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες ⌜Λύδδα καὶ ○τὸν
⌜Σαρῶνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν κύριον.
Ἐν⌜Ἰόππῃ δέ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, 36

---

27 ○ p^{74}. | ⌜(δ τι W) | ⊤του p^{74} ℵ𝔎*Epm*; S : *txt* **BA***Cal* **28** □ p^{74} 𝔎 *al* **29** ⌜Ελληνας ***A*** **30** ⊤δια νυκτος ***E***(*pc*) (𝔖 *gig*) *p* sy (𝔖sy^{p}) sa | ○ p^{74} ***A*** *al* **31** ⌜ αι .. -σιαι .. ειχον .. -ναι κ. -ναι .. -θυνοντο 𝔎(***E***)*pm* | ¦, *et* ¦— , H **32** ⌜ερχ- p^{74}. | ⌜-δαν p^{74} ***C*𝔎*Epl***; S **34** ⊤ο ***A*𝔎*Epm***; S **35** ⌜-δαν *ut* 32 *eti.* p^{53} | ○ p^{53} ℵ* | ⌜Σαρωνᾶν p^{45} *81 614 al* : Ἀσσάρωνα 𝔎*al* (*i. e.* Ἀσσαρῶνα *sec.* Jos. 33, 9 *hebr.* Eb. Nestle *cj*) : *txt* $p^{53.74}$ 𝔖***E****al* **36** ⌜(*potius* Ιοπη comm, *it.* 9,38—11,13)

ἡ διερμηνευομένη λέγεται ⌜Δορκάς· αὕτη ἦν πλήρης
37 ⌞ἔργων ἀγαθῶν⌟ καὶ ἐλεημοσυνῶν ὧν ἐποίει. ἐγένετο
δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν
ἀποθανεῖν· λούσαντες δὲ ⌜ἔθηκαν ἐν⌝ ὑπερῴῳ.
38 ⌈ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδας τῇ Ἰόππῃ οἱ μαθηταὶ
ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἀπέστειλαν
δύο ἄνδρας πρὸς αὐτὸν παρακαλοῦντες· μὴ ὀκνήσῃς
39 διελθεῖν ἕως ἡμῶν. ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν
αὐτοῖς· ὃν παραγενόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῷον,
καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι
καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια, ὅσα ἐποίει
Mc 5,40 s. 40 μετ' αὐτῶν οὖσα ἡ ⌜Δορκάς. ἐκβαλὼν δὲ ἔξω
πάντας ὁ Πέτρος καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσηύξατο,
Mt 10,8. καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπεν· Ταβιθά,
L 7,15. ἀνάστηθι⌝. ἡ δὲ ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς,
41 καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισεν. δοὺς ⌜δὲ αὐτῇ
3,7 s. 32. χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν· φωνήσας δὲ τοὺς ἁγίους
19,17. 42 καὶ τὰς χήρας παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. γνωστὸν
δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης ○τῆς Ἰόππης, καὶ ἐπίστευσαν
43 πολλοὶ ἐπὶ τὸν κύριον. Ἐγένετο δὲ ⌜ἡμέρας ἱκανὰς 11
10,6. μεῖναι ἐν Ἰόππῃ παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ.

27,1. Mt 8,5 p; 27,54 p. **10** Ἀνὴρ δέ τις ⌜ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, 15 28
ἑκατοντάρχης ἐκ σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς,
L 7,5! 2 ⌈εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν σὺν παντὶ τῷ
οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ
3 καὶ δεόμενος τοῦ θεοῦ διὰ παντός, ⌈εἶδεν ἐν ὁρά-
30; 9,10! 3,1. ματι φανερῶς, ὡσεὶ ○περὶ ὥραν ἐνάτην τῆς ἡμέρας,
L 1,11. ἄγγελον τοῦ θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν καὶ
4 εἰπόντα αὐτῷ· Κορνήλιε. ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ
καὶ ἔμφοβος γενόμενος εἶπεν· τί ἐστιν, κύριε;
εἶπεν δὲ αὐτῷ· αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημο-

---

36 ⌜(δ- W) | ⌞ $\mathfrak{P}^{53.74}$ ℵ*AR*pm*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{45}$*BCE*al **37** ⌜εθ. αυτην $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ*A*pc; Th : *αυτην εθ.* $\mathfrak{P}^{45.58}$*CRE*pl; S : *txt* *B* it | ⊤τω $\mathfrak{P}^{53.74}$*AC*pm **39** ⌜(δ- W) **40** ⊤in nomine domini nostri Jesu Christi it sy^{h} sa (Cypr) **41** ⌜τε $\mathfrak{P}^{74}$*A* it **42** ○$\mathfrak{P}^{58}$*B C**.; H **43** ⊤αυτον $\mathfrak{P}^{74}$*AE*al (⌞ *C*R*pm; s); W : *txt* $\mathfrak{P}^{58}$*B* ℵ*pc* **10,1** ⊤ην R*pm gig* vg **3** ○R*al*

σύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἔμπροσθεν (2 Rg 19, 28.)
τοῦ θεοῦ. καὶ νῦν πέμψον ἄνδρας εἰς Ἰόππην 5 Henoch 103, 4.
καὶ μετάπεμψαι Σίμωνά ᴼτινα ⌜ὃς ἐπικαλεῖται Πέ-
τρος⌝· οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ, 6 9,43.
ᾧ ἐστιν οἰκία παρὰ θάλασσαν ᵀ. ὡς δὲ ἀπῆλθεν 7
ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν αὐτῷ, φωνήσας δύο τῶν οἰκε- Mt 8,9 p.
τῶν καὶ στρατιώτην εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούν-
των αὐτῷ, ˡκαὶ ἐξηγησάμενος ἅπαντα αὐτοῖς ἀπ- 8
έστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην. Τῇ δὲ ἐπαύριον 9 9–48: 11,5–17.
ὁδοιπορούντων ⌜ἐκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων
ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι περὶ 3,1.
ὥραν ⌜ἕκτην. ἐγένετο δὲ πρόσπεινος καὶ ἤθελεν 10
γεύσασθαι· παρασκευαζόντων δὲ αὐτῶν ⌜ἐγένετο
ἐπ' αὐτὸν ἔκστασις, ˡκαὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεφγ- 11 7,56. Mt 3,16. J 1,51.
μένον καὶ καταβαῖνον σκεῦός τι ὡς ὀθόνην με-
γάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς ᵀκαθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς,
ˡἐν ᾧ ὑπῆρχεν πάντα τὰ τετράποδα ᵀκαὶ ἑρπετὰ 12
τῆς γῆς καὶ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐγένετο 13
φωνὴ πρὸς αὐτόν· ἀναστάς, ᴼΠέτρε, θῦσον καὶ
φάγε. ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν· μηδαμῶς, κύριε, ὅτι 14 Ez 4,14. Lv 11.
οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν καὶ ἀκάθαρτον. καὶ 15 Mt 15,11 p. G 2,12. R 14,14. 1 T 4,4.
φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν· ἃ ὁ θεὸς
ἐκαθάρισεν σὺ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ 16
τρίς, καὶ ᴼεὐθὺς ἀνελήμφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν
οὐρανόν. Ὡς δὲ ἐν ⌜ἑαυτῷ ᵀδιηπόρει ὁ Πέτρος 17
τί ἂν εἴη τὸ ὅραμα ὃ εἶδεν, ⌜ᵀἰδοὺ οἱ ἄνδρες οἱ ἀπ- 9,10!
εσταλμένοι ὑπὸ τοῦ Κορνηλίου διερωτήσαντες τὴν
οἰκίαν τοῦ Σίμωνος ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα,
ˡκαὶ φωνήσαντες ⌜ἐπυνθάνοντο εἰ Σίμων ὁ ἐπι- 18
25 καλούμενος Πέτρος ἐνθάδε ξενίζεται. Τοῦ δὲ 19
Πέτρου διενθυμουμένου περὶ τοῦ ὁράματος εἶπεν 9,10! J 14,26. 11,28; 13,2.4; 15,28; 16,6 s; 20,23! (15,3.)

---

5 ᴼ𝔎𝔎*Epm* | ⌜*τον -λουμενον -ον* 𝔎*Epm* *6* ᵀ*ουτος λαλησει σοι τι σε δει ποιειν 69*^{mg} *1611 pc* vg^{cl} : *versum* 11, 14 *add 321 pc* *9* ⌜*αυτων* 𝔓^{74} 𝔎*AEpm*; T : *txt BC*𝔎*al* | ⌜*ενατην* 𝔎^{8} *255 pc* : *εκτ. της ημερας Agig* *10* ⌜*επεπεσεν* 𝔎*Eal* latsy sa : *επεσεν 460 pc* Cl : *ηλθεν* 𝔓^{45} aeth. *11* ᵀ*δεδεμενον και* 𝔓^{45}*C**𝔎*pl* it(sy); S *12* ᵀ*και τα θηρια C*𝔎*pm*(ʃ *Epc*) sy^{h} : *txt* 𝔓^{74} 𝔖*al* lat sy^{p} *13* ᴼ 𝔓^{45} *gig* Ambr *16* ᴼ 𝔓^{45} *pc d g p** sy^{p} sa Ambr *17* ⌜*αυ- Bpc*; h^{a} (*αὐ-*) | ᵀ*εγενετο Dp et* ⌜ᵀ *και C*𝔎*Dpm* *18* ⌜*επυθοντο BC.*; 𝔎

20 τὸ πνεῦμα⊤· ἰδοὺ ἄνδρες ⌜δύο⌝ ζητοῦντές σε· ¹ ἀλλὰ
ἀναστὰς κατάβηθι, καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς μηδὲν
21 διακρινόμενος, ὅτι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς. κατα-
(J 18,8.) βὰς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας⊤ εἶπεν· ἰδοὺ
22 ἐγώ εἰμι ὃν ζητεῖτε·⊤τίς ἡ αἰτία δι' ἣν πάρεστε;¹ οἱ
δὲ εἶπαν⊤· Κορνήλιος⊤ ἑκατοντάρχης, ἀνὴρ δίκαιος
καὶ φοβούμενος τὸν θεόν, μαρτυρούμενός τε ὑπὸ
ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη ὑπὸ
ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶκον
23 αὐτοῦ καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. ⌜εἰσκαλεσά-
μενος οὖν αὐτοὺς ἐξένισεν.⌝ Τῇ δὲ ἐπαύριον
ἀναστὰς ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς, καί τινες τῶν ἀδελ-
24 φῶν τῶν ἀπὸ Ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ. τῇ δὲ
ἐπαύριον ⌜εἰσῆλθεν εἰς τὴν Καισάρειαν· ὁ δὲ Κορ-
44. νήλιος ἦν ⌜προσδοκῶν αὐτούς⌝, συγκαλεσάμενος τοὺς
25 συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους⊤. ⌜Ὡς
δὲ ἐγένετο τοῦ εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, συναντήσας
αὐτῷ ὁ Κορνήλιος⌝ πεσὼν ⌜ἐπὶ τοὺς πόδας προσ-
Mt 8,8. 14,15. L 5,8. Ap 19,10. 26 εκύνησεν. ὁ δὲ Πέτρος ἤγειρεν αὐτὸν λέγων·
27 ⌜ἀνάστηθι· καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι⊤. καὶ
συνομιλῶν αὐτῷ εἰσῆλθεν, καὶ εὑρίσκει συνεληλυ-
28 θότας πολλούς, ¹ ἔφη τε πρὸς αὐτούς· ὑμεῖς⊤ ἐπί-
G 2,12. στασθε ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶ-
σθαι ἢ προσέρχεσθαι⊤ ἀλλοφύλῳ· κἀμοὶ ⌜ὁ θεὸς
ἔδειξεν⌝ μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄν-
29 θρωπον· διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἦλθον μεταπεμ-
φθείς. πυνθάνομαι οὖν, τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ

---

19 ⊤αυτω $\mathfrak{P}^{74}$ ℌ *69 pc* (⌜$\mathfrak{P}^{45}$ ℜ *D pl*); Th : *txt* **B** | ⌜τρεις $\mathfrak{P}^{74}$ ℌ *Eal* lat; [h] : — ℜ *D pm p*; T : *txt* **B**. | ⌜ζητουσι *rell*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ **B** ℵ *81*. **21** ⊤τους απεσταλμενους απο (+ του *al*) Κορνηλιου προς αυτον *Hal* | ⊤τι θελετε η **D** (sy^{h}) **22** ⊤προς αυτον **D** sy^{p} sa | ⊤τις **D** (sy^{p}) **23** ⌜τοτε εισαγαγων ο Πετρος εξεν. αυτους **D** *101* **24** ⌜-θαν ($\mathfrak{P}^{74}$) ℌ (ℜ) *pm*; T : *txt* **B D** *al p* vg sy^{h} | ⌜προσδεχομενος αυτ. και ει ⊤περιεμεινεν **D** (*p** sy^{hmg}) **25** ⌜Προσεγγιζοντος δε του Πετρου εις την Καισαρειαν (— ε. τ. Κ. *gig*; h$^{r2\,v\,c}$) προδραμων εις των δουλων διεσαφησεν παραγεγονεναι αυτον. ο δε Κορν. εκπηδησας και (— εκπ. κ. *gig*; h$^{r2\,v\,c}$) συναντ. αυτω **D** (*gig*) sy^{hmg}; h$^{r1\,e}$ | ⌜προς **D**. **26** ⌜τι ποιεις **D**. : τι ποι., αναστ. *p 10* sy^{hmg} | ⊤ως και συ **D*** **E** it **28** ⊤βελτιον **D** | ⊤ανδρι $\mathfrak{P}^{50}$ **D** sy^{p} sa | ⌟$\mathfrak{P}^{74}$ ℵ **A** *Eal*; T

30 με⁝; ˡ καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη· ⌜ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας 30
μέχρι ταύτης τῆς ὥρας⌝ ἤμην ⌜τὴν ἐνάτην⌝ προσ- 3.
ευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἔστη 1,10!
ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ, ˡ καὶ φησίν· Κορ- 31
νήλιε, εἰσηκούσθη σου ἡ προσευχὴ καὶ αἱ ἐλεημο- L 1,13.
σύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. πέμψον 32
οὖν εἰς Ἰόππην καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα ὃς ἐπι-
καλεῖται Πέτρος· οὗτος ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος
βυρσέως παρὰ θάλασσαν⊤. ἐξαυτῆς οὖν ἔπεμψα 33
πρὸς σέ⊤, σύ τε καλῶς ἐποίησας⊤⌜παραγενόμενος.
νῦν ⌜οὖν πάντες ἡμεῖς ⌜ἐνώπιον τοῦ θεοῦ⌝ ⌜πάρεσμεν J 4,22.
ἀκοῦσαι⌝ πάντα τὰ προστεταγμένα σοι ⌜ὑπὸ τοῦ 8,35!
⌜2 κυρίου. Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα εἶπεν· ἐπ' 34 Dt 10,17. 1 Sm 16,7.
ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι **οὐκ ἔστιν προσωπο-** R 2,11!; 10,12.
λήμπτης ὁ θεός, ˡ ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβού- 35 J 9,31; 10,16. 16,14.
μενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς Ps 107,20; 147,7 Lxx.
αὐτῷ ἐστιν⁝· **τὸν⊤λόγον** ○ὃν **ἀπέστειλεν** τοῖς υἱοῖς 36 Is 52,7. Nah 2,1.
Ἰσραὴλ εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ⁝· Mt 28,18. R 10,12. E 2,17; 6,15.
□οὗτός ἐστιν πάντων κύριος⌝⁝2. ὑμεῖς οἴδατε ⁝3 τὸ γενό- 37
μενον ○ῥῆμα καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ⌜⌜ἀρξάμενος⊤ 1,22. Mt 4,12-17. L 3,23.
ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ ἐκήρυξεν L 16,16; 23,5.
Ἰωάννης, ˡ Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέθ, ⌜ὡς **ἔχρισεν** 38 4,27. L 4,18. Is 61,1. 1 J 2,27!
αὐτὸν⌝ **ὁ θεὸς πνεύματι** ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς⌝ Mt 3,16. 1 Th 1,5!
⌜διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας τοὺς κατα-
δυναστευομένους ὑπὸ τοῦ ⌜διαβόλου, ὅτι ὁ θεὸς L 13,16.
ἦν μετ' αὐτοῦ· καὶ ἡμεῖς μάρτυρες ⌜πάντων ὧν 39 1,8.
ἐποίησεν ἔν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ⊤Ἰερου-

---

29 ⁝. H **30** ⌜απο της τριτης ημ. μ. της αρτι ωρας **D**. : (προ τετ. ημ. απο ταυτης της ωρας P. Schmiedel *cj*) | ⌜νηστευων τ. εν. τε **D**. : νηστ. και τ. εν. P^{50} **ℜEΨ***pl* **32** ⊤ος παραγενομενος λαλησει σοι **CℜD***pm gig t* sy; S : *txt* $P^{45.74}$ **BℵA***al* vg **33** ⊤παρακαλων ελθειν σε (— σε **D***) προς ημας **D***p* sy^h | ⊤⌜εν ταχει **D**. | ⌜ιδου **D*** sy^p | ⌜εν. σου **D** lat sy^p sa | ⌜ακουσαι βουλομενοι παρα σου **D*** (*gig*, sy^p) | ⌜απο P^{74} $ℵ^c$**ACD** | ⌜2 θεου P^{74} **ℜD***pm* sy^p sa : *txt* P^{45} **ℌE***al* **35** ⁝ — · W **36** ⊤γαρ **C*D***pc p t* sy | ○**BA** *614al* lat; ℋ | □ (van Manen *cj*) **36.37** ⁝ (*et* ⁝2) *et* ⁝3, h **37** ○**D**. | ⌜-νον P^{45} **ℜ** *69pl*; W | ⊤γαρ P^{74}**AD** lat Ir^{lat} **37.38** (αρξ... Ιωαννης *aut transp. in* 38 *post* ος *aut* — P. Schmiedel *cj*) **38** ⌜ον εχρ. **D*** it sy | ⌜περιηλθεν P^{45} Ir | ⌜σατανα **E**. **39** ⌜αυτου **D**. | ⊤εν P^{74} **ℌℜE***pl* Ir^{lat}; T : *txt* **BD***pc* lat

2,23! Dt 21,22. G 3,13. 1 K 15,4—7. J 14,19.22; 15,27. 1,4.22! L 24,30.43. Mt 26,29. J 21,13. 17,31. J 5,22. R 14,9 s. 2 T 4,1. 1 P 4,5. 3,24; 5,31! Is 33,24; 53,5 s. Jr 31,34. Ez 34,16. Dn 9,24. 24. 2,4; 19,6! Mc 16,17. 8,36. Mt 3,11. (8,16.) 1 K 1,17. J 4,40! 28; 8,14. L 8,13! 10,45; 15,5.

40 σαλήμ· ὃν καὶ ἀνεῖλαν κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. τοῦ-
τον ὁ θεὸς ἤγειρεν ⌜ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ⌝ καὶ ἔδωκεν
41 αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι, ⌝οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ
μάρτυσιν τοῖς προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ
θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν
42 αὐτῷ ⊤μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν⊤· καὶ
⌜παρήγγειλεν ἡμῖν κηρῦξαι τῷ λαῷ καὶ διαμαρτύ-
ρασθαι ὅτι ⌜οὗτός ἐστιν ὁ ὡρισμένος ὑπὸ τοῦ θεοῦ
43 κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν. τούτῳ πάντες οἱ προ-
φῆται μαρτυροῦσιν, ἄφεσιν ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ
τοῦ ⌜ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς
44 αὐτόν. Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ ῥήματα
ταῦτα ἐπέπεσεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ πάντας
45 τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον. καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ
περιτομῆς πιστοὶ ⌜ὅσοι συνῆλθαν τῷ Πέτρῳ, ὅτι
καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ ⌜ἁγίου πνεύματος⌝
46 ἐκκέχυται· ἤκουον γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις
καὶ μεγαλυνόντων τὸν θεόν. ⌜τότε ἀπεκρίθη⌝ ⊤Πέ-
47 τρος· μήτι τὸ ὕδωρ ⌜δύναται κωλῦσαί τις⌝ τοῦ μὴ
βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον
48 ἔλαβον ὡς καὶ ἡμεῖς; ⌜προσέταξεν δὲ⌝ ⌜αὐτοὺς ἐν
τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ βαπτισθῆναι. * τότε (31)
⌜ἠρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι⌝ ἡμέρας τινάς.

11 ⌜Ἤκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ 16 31
ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν⌝ ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ⌜ἐδέ-
2 ξαντο τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. ⌜Ὅτε δὲ ἀνέβη Πέτρος
εἰς ⌜Ἰερουσαλήμ, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ

---

40 ⌜τη τρ. ημ. P74 𝔖𝔎*Epl*; H : μετα την -ην -αν *D**t. : *txt* ℵ**C 69 pc* *41* ⊤και συνανεστραφημεν (συνεστρ- *D**) *Dgigp* sy^h | ⊤ημερας μ' *D* sa (*Egigt*, *p* sy^h Ephr) *42* ⌜ενετειλατο *D*. | ⌜αυτος P74 ℵ*A*𝔎*pm* lat Ir^lat; T *43* ⌜αιματος *36 pc* *45* ⌜οἱ *B* lat; 𝔎 | ⌜πν. του αγ. *BD pc*; H *46* ⌜ειπεν δε *D*. | ⊤ο 𝔎*D pm* *47* ⌜ 2 1 3 𝔎*pm*; s : 1 3 2 *E al* : 2 3 1 *D** : *txt* P74 𝔖 *48* ⌜πρ. τε P74 *A*𝔎*pm* : τοτε πρ. *D p* sy^p : *txt* 𝔖*E al* | ⌜αυτοις P74 ℵ*A*; T | ⌜παρεκαλεσαν αυτ. προς αυτους διαμειναι *D* (sy) **11,1** ⌜Ακουστον δε εγενετο τοις απ-οις και τοις αδ-οις οι (*D**., *cf.* qui erant *d* : τοις *D*²) εν τη Ιουδαια *D*(sy^p) | ⌜-ξατο P74 *D** *2* ⌜-ροσολυμα 𝔎(*D*)*pl*; S : *txt* P45.74 *B*ℵ*A* | ⌜Ο μεν ουν Πετρος δια ικανου χρονου ηθελησεν πορευθηναι εις Ιεροσολυμα· και προσφωνησας τους αδελφους και επι-

περιτομῆς⌉ ⌊ λέγοντες ὅτι ⌈εἰσῆλθες πρὸς ἄνδρας 3 G 2,12. E 2,11.
ἀκροβυστίαν ἔχοντας καὶ ⌈συνέφαγες αὐτοῖς. ἀρξά- 4
μενος δὲ Πέτρος ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς λέγων· L 1,3.
⌊ ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ προσευχόμενος, καὶ 5 5–17: 10,9–48.
εἶδον ἐν ἐκστάσει ὅραμα, καταβαῖνον σκεῦός τι 9,10!
ὡς ὀθόνην μεγάλην ⌈τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρι ἐμοῦ· εἰς ἣν 6
ἀτενίσας κατενόουν, καὶ εἶδον ⌈ ○τὰ τετράποδα τῆς
γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ ○τὰ ἑρπετὰ⌉ καὶ ○τὰ πετεινὰ
τοῦ οὐρανοῦ. ἤκουσα δὲ καὶ φωνῆς λεγούσης 7
μοι· ἀναστάς, Πέτρε, θῦσον καὶ φάγε. εἶπον δέ· 8
μηδαμῶς, κύριε, ὅτι κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέποτε Mt 15,11.
εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου. ⌈ἀπεκρίθη δὲ ⌋ ἐκ δευ- 9 15,9.
τέρου φωνὴ⌉ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ⌉· ἃ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν
σὺ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ 10
ἀνεσπάσθη πάλιν ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ 11
ἰδοὺ ἐξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν
οἰκίαν ἐν ᾗ ⌈ἦμεν, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρείας
πρός με. εἶπεν δὲ ⌋ τὸ πνεῦμά μοι⌉ συνελθεῖν 12
αὐτοῖς □μηδὲν ⌈διακρίναντα⌉. ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ
καὶ οἱ ἓξ ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ εἰσήλθομεν εἰς τὸν
οἶκον τοῦ ἀνδρός. ⌈ἀπήγγειλεν δὲ ἡμῖν πῶς εἶδεν 13
○τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα καὶ
εἰπόντα⊤· ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην καὶ μετάπεμψαι
Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, ⌊ ὃς λαλήσει 14
ῥήματα πρὸς σὲ ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ 16,31!
οἶκός σου. ⌈ἐν δὲ⌉ τῷ ἄρξασθαί με λαλεῖν ἐπέ- 15
πεσεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς ὥσπερ καὶ

στηριξας αυτους (+ egressus est *p* sy^{h}) πολυν λογον ποιουμενος δια των χωρων [*i. e.* δι αυτων εχωρει?] διδασκων αυτους· ος και κατηντησεν αυτοις [*i. e.* αυτου?] και απηγγειλεν αυτοις την χαριν του θεου. οι δε εκ περιτ. αδελφοι διεκρ. προς αυτον ***D*** (*p w* sy^{h}); h^{r}

3 ⌈-θεν *et* -γεν P^{45}***B*** *33 614 al*; ℋ ***5*** ⌈τέτρασιν ***D***. ***6*** ⌈τα τετρ. κ. τα ερπ. της γης sy^{p} | ○*ter* ***D*** ***9*** ⌈εγενετο (+δε ***D***^{2}) φωνη εκ τ. ουρ. προς με ***D*** | ⌋ 3 1 2 P$^{45.74}$ 𝔖𝔎*pm*; Th : *txt* ***BEal*** ***11*** ⌈ημην P^{45}𝔎***E****pm* vg sy; h ***12*** ⌋ 3 1 2 𝔎***E****pl*; S: *txt* P$^{45.74}$ 𝔖***D*** | □ P^{45vid}***D****mp* sy^{h}. | ⌈ανακρ- P^{74}. ***13*** ⌈-ηγγελη P^{74}. | ○P^{45}***DΨ***. | ⊤αυτω 𝔎***DE****pl*; s ***15*** ⌈και εν P^{74}.

16 ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. ἐμνήσθην δὲ τοῦ ῥήματος
1,5. τοῦ κυρίου, ὡς ἔλεγεν· Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν
J 14,16! ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ.
15,8. 2 P 1,1. 17 ⁱεἰ ᵒοὖν τὴν ἴσην δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς □ὁ θεὸς ˋὡς
G 3,2. καὶ ἡμῖν, πιστεύσασιν ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν
Χριστόν, ἐγὼ τίς ἤμην δυνατὸς κωλῦσαι τὸν θεόν⊤;
21,14. L 2,20! 18 ⁱἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἡσύχασαν, καὶ ⌜ἐδόξασαν τὸν
13,48; 14,27; 15,12. θεὸν λέγοντες· ἄρα καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ θεὸς τὴν
5,31. 2 T 2,25. μετάνοιαν εἰς ζωὴν ἔδωκεν.

8,1.4! 19 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως 12
27,3. τῆς γενομένης ⌜ἐπὶ Στεφάνῳ⌝ διῆλθον ἕως Φοινίκης
καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλοῦντες τὸν
20 λόγον εἰ μὴ ⌜μόνον Ἰουδαίοις. Ἦσαν δέ τινες ἐξ
αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες
2,36; 10,36; 13,1. ἐλθόντες εἰς Ἀντιόχειαν ἐλάλουν καὶ πρὸς τοὺς
2,47! 21 ⌜Ἕλληνας, εὐαγγελιζόμενοι τὸν κύριον Ἰησοῦν⊤. καὶ
13,11. L 1,66. ἦν χεὶρ κυρίου μετ' αὐτῶν, πολύς τε ἀριθμὸς ᵒὁ
1; 8,14. 22 πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν κύριον. Ἠκούσθη
δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας τῆς ᵒοὔσης
4,36! ἐν Ἰερουσαλὴμ περὶ αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλαν
23 Βαρναβᾶν⊤ ἕως Ἀντιοχείας· ὃς⊤ παραγενόμενος καὶ
ἰδὼν τὴν χάριν ᵒτὴν τοῦ θεοῦ ἐχάρη, καὶ παρε-
13,43; 14,22. J 8,31! κάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν
6,5. 24 ⊤τῷ κυρίῳ,⁾ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης πνεύ-
2,47! ματος ἁγίου καὶ πίστεως. καὶ προσετέθη ὄχλος
9,11.27.30. 25 ἱκανὸς τῷ κυρίῳ. ⌜ἐξῆλθεν δὲ εἰς Ταρσὸν ἀνα-
26 ζητῆσαι Σαῦλον,⁾καὶ εὑρὼν ἤγαγεν⌝ εἰς Ἀντιόχειαν.

---

17 ○ *876 2412.* | □ ***D*** sy^{h} Aug | ⊤ *του μη δουναι αυτοις πνευμα αγιον πιστευσασιν επ αυτω* ***D*** *467* (*p* ιω sy^{h}) *18* ⌜-ξαζον ***AR Eal***; W *19* ⌜επι Στ-ου $\mathfrak{P}^{74}$ ***AEal*** : *απο του Στ-ου* ***D***. | ⌜μονοις ***D*** *614 pc* *20* ⌜-νιστας ***BREpl***; H : *ευαγγελιστας* ℵ*. : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ ***A D**pc*; h^{r} | ⊤Χριστον ***D**pc* w *21* ○***RDpl***; s *22* ○***ARDal*** : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ ***HEpm*** | ⊤ διελθειν ***RDEpl gig*** (sy^{h}) ; s : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ ***H**pc* vg sy^{p} *23* ⊤*και* ***D*** (*gig*) | ○*rell*; **δ** : *txt* ***BℵA** 927*. | ⊤ εν ***B**pc*; [H] *25.26* ⌜ακουσας δε οτι Σαυλος εστιν εις Θαρσον (*Τα-* ***D***^{2}), εξηλθεν αναζητων αυτον· και ως (— ως ***D***^{2}) συντυχων παρεκαλεσεν (+ αυτον ***D***^{2}) ελθειν ***D*** (*gig p* sy^{hmg})

⌜ἐγένετο δὲ αὐτοῖς καὶ ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι G 2,11.
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι ὄχλον ἱκανόν, χρη-
ματίσαι τε ⌜πρώτως ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς
⌜Χριστιανούς.⌝ 26,28. 1 P 4,16.
17 32 Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατῆλθον ἀπὸ 27 13,1; 15,32.
Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν· ⌜ἀναστὰς 28
δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαβος ⌜ἐσήμαινεν⌝ διὰ 21,10.
τοῦ πνεύματος λιμὸν μεγάλην ○μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ' 10,19!
ὅλην τὴν οἰκουμένην· ἥτις ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου. 18,2.
|⌜τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς εὐπορεῖτό τις⌝, ὥρισαν 29 2 K 8,12. 12,25; 24,17.
ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοι- R 15,25—28. 1 K 16,1.
κοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς· ὃ καὶ ἐποίησαν 30 2 K 8,6. G 2,10. 12,25.
ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς (G 2,1.)
Βαρναβᾶ καὶ Σαύλου. 15,2; 4,36!

18 33 Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν ⌜Ἡρῴδης 12 4,3.
ὁ βασιλεὺς⌝ τὰς χεῖρας κακῶσαί τινας τῶν ἀπὸ
τῆς ἐκκλησίας⊤. ἀνεῖλεν δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν 2 Mt 20,22.23 p.
Ἰωάννου μαχαίρῃ. ἰδὼν δὲ ὅτι ἀρεστόν ἐστιν 3 24,27! L 3,20.
τοῖς Ἰουδαίοις ⊤προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον,
ἦσαν δὲ⊤ ἡμέραι τῶν ἀζύμων, |⌜ὃν καὶ⌝ πιάσας ἔθετο 4 4—10: 5,18—23.
εἰς φυλακήν, παραδοὺς τέσσαρσιν τετραδίοις στρα-
τιωτῶν □φυλάσσειν αὐτόν⌝, βουλόμενος μετὰ τὸ
πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ. ὁ μὲν οὖν Πέ- 5
τρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ⊤· ⌜προσευχὴ δὲ ἦν Jc 5,16.
⌜ἐκτενῶς γινομένη ὑπὸ⌝ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν

---

26 ⌜οιτινες παραγενομενοι εν. ολ. συνεχυθησαν (συνηχθησαν sy^{hmg}) οχλ. ικ.· και τοτε πρωτον εχρηματισεν (*i. e.* -σαν) εν Α. οι μαθηται Χριστιανοι. ***D**** (sy^{hmg}, sy^{p}, *gig p*) | ⌜-τον P^{74} ***Aℜpm*** | ⌜Χρηστ- ℵ* *28* ⌜ην δε πολλη αγαλλιασις· συνεστραμμενων δε ημων εφη εις εξ αυτ. ον. Αγ. σημαινων ***D*** (*p*) *w* Aug | ⌜εσημανεν P^{74} ℵ***AℜEpl***; Th : *txt* ***B d*** vg | ○ P$^{45.74}$ *614 al* *29* ⌜οι δε μ-αι καθ. ευπορουντο ***D p*** **12,1** ⌜2 3 1 ℵ *614 pc*; T | ⊤εν τη Ιουδαια ***D p w*** sy^{h} *3* ⊤η επιχειρησις αυτου επι τους πιστους ***D*** (*p*) sy^{hmg} | ⊤αι ***AℜDEal***; s : *txt* ***BℵHLpm*** *4* ⌜τουτον ***D gig*** | □ P^{74} *1311*. *5* ⊤a cohorte regis *p* sy^{h} | ⌜πολλη δε προσ. ην εν εκτενεια περι αυτου απο ***D*** (*p*) | ⌜-νης ***ℜEpl***; S : *txt* P^{74} ***Bℵpc***

θεὸν περὶ αὐτοῦ. Ὅτε δὲ ἤμελλεν ⌜προαγαγεῖν
αὐτὸν ὁ Ἡρῴδης, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ○ὁ Πέτρος
κοιμώμενος μεταξὺ δύο στρατιωτῶν δεδεμένος
ἁλύσεσιν δυσίν, φύλακές τε πρὸ τῆς θύρας ἐτήρουν
(16,26.) Mt 18,10! 1 Rg 19,5. τὴν φυλακήν. καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη⊤,
καὶ φῶς ⌜ἔλαμψεν ἐν⌝ τῷ οἰκήματι· ⌜πατάξας δὲ
τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου ἤγειρεν αὐτὸν λέγων·
ἀνάστα ἐν τάχει. καὶ ἐξέπεσαν αὐτοῦ αἱ ἁλύσεις
ἐκ τῶν χειρῶν. εἶπεν ⌜δὲ ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν·
ζῶσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά.σου. ἐποίησεν
δὲ οὕτως. καὶ λέγει αὐτῷ· περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν
σου καὶ ἀκολούθει μοι. καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει,
9,10! καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθές ἐστιν τὸ γινόμενον ⌜διὰ
τοῦ ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ ὅραμα βλέπειν. διελθόντες
16,24. δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ δευτέραν ἦλθαν ἐπὶ τὴν
πύλην τὴν σιδηρᾶν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν,
ἥτις αὐτομάτη ἠνοίγη αὐτοῖς, καὶ ἐξελθόντες⊤ προ-
ἦλθον ῥύμην μίαν, καὶ εὐθέως ⌜ἀπέστη ὁ ἄγγελος
L 15,17. ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ὁ Πέτρος ἐν ⌜ἑαυτῷ γενόμενος
εἶπεν· νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλεν ○ὁ κύριος
τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς
Ἡρῴδου καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν
25; 13,5.13; 15,37. Ἰουδαίων. συνιδών τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ○τῆς
Mc inscr. Kol 4,10. 2T4,11. Phm24. Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου
Μάρκου, οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσ-
1 P 5,13. ευχόμενοι. κρούσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν θύραν τοῦ
16,16. πυλῶνος ⌜προσῆλθεν παιδίσκη ⌜ὑπακοῦσαι ὀνόματι
L 24,41. Ῥόδη, ⌊καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου ἀπὸ
Mt 13,44. τῆς χαρᾶς οὐκ ἤνοιξεν ⌜τὸν πυλῶνα⌝, εἰσδραμοῦσα
δὲ ἀπήγγειλεν ἑστάναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ πυ-

---

6 ⌜προσαγ- *Bpc*; ℵ : προσαγειν ℵ*pc* : προαγειν ℜ*D*al : *txt* p74 *A*al | ○ p74. **7** ⊤τω Πετρω *D p* sy^{h} sa | ⌜επελαμψεν *D*. | ⌜νυξας *D gig* **8** ⌜τε p74 ℵ*A*ℜal; T : *txt* *BDHpm* **9** ⌜υπο *AHpm* **10** ⊤(Ez. 40, 22. 26?) κατεβησαν τους ζ΄ βαθμους και *D*(*p*). | ⌜απηλθεν p74vid *A*. **11** ⌜αυ- *B**; h^{a} (αὐ-) | ○ℌℜ *Dpm*; Th : *txt* *B* 614 al **12** ○ℜ*E*pl; δ **13** ⌜προηλθε ℵ*pc* *p* vg; h | ⌜υπαντησαι p74. **14** ⌜αυτω την θυραν *E*

λῶνος. ¹ οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπαν· μαίνῃ. ἡ δὲ 15 26,24.
διϊσχυρίζετο οὕτως ἔχειν. οἱ δὲ ⌜ἔλεγον· ⊤ὁ ἄγγελός Mt14,26 ! 18,10 !
⌞ἐστιν αὐτοῦ⌝. ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενεν κρούων· ⌜ἀνοί- 16
ξαντες δὲ εἶδαν⌝ αὐτὸν ○καὶ ἐξέστησαν. κατασείσας 17 13,16 !
δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ ⌜σιγᾶν διηγήσατο ○αὐτοῖς πῶς 15,13; 21,18.
ὁ κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς, εἶπέν Mt 13,55 p.
τε· ἀπαγγείλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. 1 K 15,7.
34 καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον. ¹ Γενο- G 1,19; 2,9.12. 18
μένης δὲ ἡμέρας ἦν τάραχος ⌜οὐκ ὀλίγος⌝ ἐν τοῖς 5,21–24.
στρατιώταις, τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. Ἡρῴδης 19
δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὑρών, ἀνακρίνας 16,27.
τοὺς φύλακας ἐκέλευσεν ⌜ἀπαχθῆναι, καὶ κατελθὼν
ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς Καισάρειαν διέτριβεν. Ἦν 20
δὲ θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις· ⌜ὁμοθυμαδὸν
δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτόν⌝, καὶ πείσαντες Βλάστον
τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως ἠτοῦντο εἰρήνην,
διὰ τὸ τρέφεσθαι ⌜αὐτῶν τὴν χώραν⌝ ⌜ἀπὸ τῆς βασι- 1 Rg 5,25 [11].
λικῆς. τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ ○ὁ Ἡρῴδης ἐνδυσάμενος 21 Ez 27,17.
ἐσθῆτα βασιλικὴν ⊤καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐδημη-
γόρει πρὸς αὐτούς· ¹ ⊤ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει· θεοῦ 22 Ez 28,2.
⌜φωνὴ καὶ οὐκ ⌜ἀνθρώπου. παραχρῆμα δὲ ἐπά- 23
ταξεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου ἀνθ' ὧν οὐκ ἔδωκεν Dn 5,20.
τὴν δόξαν τῷ θεῷ, καὶ ⌜γενόμενος σκωληκόβρωτος⌝ 2 Mcc 9,9.
ἐξέψυξεν.

14 Ὁ δὲ λόγος τοῦ ⌜κυρίου ηὔξανεν καὶ ἐπληθύνετο. 24 2,47 ! Is 55,11.
¹ Βαρναβᾶς δὲ καὶ Σαῦλος ⊤ὑπέστρεψαν ⌜⌜ἐξ Ἰερου- 25 4,36 !
σαλήμ⊤, πληρώσαντες τὴν⌝ διακονίαν, συμπαρα- 11,29 !
λαβόντες Ἰωάννην τὸν ⌜ἐπικληθέντα Μᾶρκον. 12 !

---

15 ⌜ειπαν *Bd gig*; h : ελ. προς αυτην *D* sy^{p} | ⊤τυχον *D* sy^{p} | ⌞ℵ*D pl*; S **16** ⌜εξανοιξ- δε και ιδοντες *D et* ○ *D*^{2}. **17** ⌜ινα σιγωσιν, εισηλθεν και *D** (*p* sy) | ○ p^{74} *Hal*; T : *txt B*ℵ*D pm* **18** ⌜μεγας *431 1175* (sy^{p}) sa : — *D 142 gig p* **19** ⌜αποκτανθηναι *D** sy **20** ⌜οι δε ομ. εξ αμφοτερων των πολεων παρησαν προς τον βασιλεα *D* (*614* sy^{hmg}) | ⌞τας χωρας αυτ. *D* vg | ⌜εκ p^{74} *D pc* **21** ○ *B pc*; [H] | ⊤και p^{74} *A*ℵ*D pl*; W : *txt B*ℵ *pc* **22** ⊤καταλλαγεντος δε αυτου τοις Τυριοις *D* (*p* sy^{h}) | ⌜φωναι *D** latsy^{p} | ⌞-πων ℵ* sy^{p}. **23** ⌜καταβας απο του βηματος γεν. σκ. ετι ζων και ουτως *D* (Ephr). **24** ⌜θεου *rell*; Th : *txt B* vg. **25** ⊤(13, 9) ος επεκληθη Παυλος *614 p* sy^{h} | ⌜εις *I. πλ. την* (*B*)ℵ ℜ; ℵ^{db} : (*την εις I. πλ.* h^{s} *cjj*) : *txt A 33 al* sy *et* ⌜απο (*B***?*) *D 614 pm* | ⊤εις *Αντιοχειαν E 104 al p* sy^{p} | ⌞επικαλουμενον p^{74} *Hal*; S : *txt B*ℵ*D pm*

11,20.27; 15,32. **13** Ἦσαν δὲ ⸢ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκ- 19
4,36 15,35. κλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι· ⸢ὅ τε⸣ Βαρναβᾶς
καὶ Συμεὼν ὁ ⸢καλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ
Κυρηναῖος, Μαναήν τε Ἡρῴδου τοῦ τετραάρχου
2 σύντροφος καὶ Σαῦλος. Λειτουργούντων δὲ αὐτῶν
10,19! τῷ κυρίῳ καὶ νηστευόντων εἶπεν τὸ πνεῦμα τὸ
9,15. G 1,15! ἅγιον· ἀφορίσατε δή μοι τὸν Βαρναβᾶν καὶ Σαῦλον
3 εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς· τότε νηστεύ-
6,6! σαντες καὶ προσευξάμενοι ⸢καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας
αὐτοῖς ⸢ἀπέλυσαν.
10,19! 4 ⸢Αὐτοὶ μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου
4,36; 15,39. πνεύματος ⸢κατῆλθον εἰς Σελεύκειαν, ἐκεῖθέ ⸢ὀτε
5 ἀπέπλευσαν εἰς Κύπρον, ⸢καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι
14! κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ ⸢θεοῦ ἐν ταῖς συνα-
12,12! γωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην
6 ⸢ὑπηρέτην. ⸢Διελθόντες δὲ⸣ ὅλην τὴν νῆσον ἄχρι
(Mt 24,24!) Πάφου εὗρον ἄνδρα τινὰ μάγον ψευδοπροφήτην
18,12; 19,38. 7 Ἰουδαῖον, ⸢ᾧ ὄνομα Βαριησοῦς⸣, ⸢ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθ-
Mc 12,34. υπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ. οὗτος ⸢προσ-
καλεσάμενος Βαρναβᾶν καὶ Σαῦλον ⸢ἐπεζήτησεν
2 T 3,8. 8 ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ· ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς
⸢Ἐλύμας ὁ μάγος, οὕτως γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ
ὄνομα αὐτοῦ, ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον
9 ἀπὸ τῆς πίστεως ⸣. Σαῦλος δέ, ὁ καὶ Παῦλος,
2,4! πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου ἀτενίσας εἰς αὐτὸν
8,21. 10 ⸢εἶπεν· ὦ πλήρης παντὸς δόλου καὶ ⸢πάσης ῥᾳ-
J 8,44. διουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης,
Hos 14,10. Prv 10,9; 11,20. οὐ παύσῃ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς ⸢2 τοῦ κυρίου τὰς ⸣

---

1 ⸣τινες ℵ*Epm* | :, W | ⸢εν οις *D**vg | ⸢επικαλ- *Dal* *3* ⸣παντες *D*. | ⸢απ. αυτους *E* itsy : — *D*. *4* ⸢οι *D* : ουτοι ℵ *Epm* | ⸢απηλθον 𝔓74*A* : καταβαντες δε *ei* ⸢ *D* *5* ⸢κυριου *D* *gig* sy^{p} | ⸢υπηρετουντα αυτοις *D* (614) *p* sy^{hmg} : εις διακονιαν *E* (vg). *6* ⸢και περιελθοντων δε αυτων *D** | ⸣ω ον. Βαριησου 𝔓74 ℵ*pc*; T : ω ον. *B*-ους ο μεθερμηνευεται Ελυμας *E* (.. paratus *gig w* Lcf) : ονοματι Βαριη[... 𝔓45. : ονοματι καλουμενον Βαριησουαν *D* (-uam *d*; *cf.* Βαριησουμ Ψ.; Βαρσουμα sy^{p} Ephr) *7* ⸢συγκαλ- *D*. | ⸣και (— *D*^{2}) εζητησεν *D*. *8* ⸢Ετοιμας *D** (Lcf) | ⸣επειδη ηδιστα ηκουεν αυτων *D** sy^{h} : οτι ηδεως αυτ. ηκ. *E* *10* ⸢*D** *pc gig* Or | ⸢^{2} *rell*; Th : *txt* *B*ℵ* *388*. | ⸣ουσας *D** *d*.

εὐθείας; ⁞ καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ 11 11,21.
ἔσῃ τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ.
⌜παραχρῆμα δὲ⌝ ⌜ἔπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος, 9,8.9 p. J 9,39.
καὶ περιάγων ἐζήτει χειραγωγούς. τότε ἰδὼν ὁ 12
ἀνθύπατος τὸ γεγονὸς ⊤ἐπίστευσεν⊤ᶠ, ἐκπλησσόμενος Mt 7,28!
ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ κυρίου.

0)36 Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ Παῦλον 13
ἦλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας· Ἰωάννης δὲ 12,12! 15,38.
ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσό- Mt 21,29.
λυμα. Αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης 14
⌜παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν ⌜τὴν Πισιδίαν⌝⌝, καὶ ⌜ἐλ- 5.42.44; 14,1; 16,13; 17,2.10.17; 18,4.19.26;
θόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων 19,8.
ἐκάθισαν. μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ 15 27; 15,21.
τῶν προφητῶν ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς
20 αὐτοὺς λέγοντες· * ἄνδρες ἀδελφοί, εἴ τίς ἐστιν ἐν
ὑμῖν λόγος παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν, λέγετε. 15,32. H 13,22.
⁞ ἀναστὰς δὲ Παῦλος καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ εἶπεν· 16 12,17; 21,40; 26,1.
ἄνδρες Ἰσραηλῖται καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν θεόν,
ἀκούσατε. ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξελέξατο 17
τοὺς πατέρας ἡμῶν, ⌜καὶ τὸν λαὸν⌝ ὕψωσεν ἐν τῇ παρ- Is 1,2. Ex 6,1.6; 14,8.
οικίᾳ ἐν γῇ ⌜Αἰγύπτου, καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ Ex 16,35.
ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς, ⁞ καὶ ⁚ ⁰ὡς τεσσερακονταέτη 18 Nu 14,34. Dt 1,31.
χρόνον ⌜ἐτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ⁞ ⁰καὶ 19 Dt 7,1. Jos 14,2.
καθελὼν ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῇ Χανάαν κατεκληρονό-
μησεν τὴν γῆν ⌜αὐτῶν ⁞ ⌟ὡς ἔτεσιν τετρακοσίοις καὶ 20 (1 Rg 6,1.) Jdc 2,16.
πεντήκοντα. καὶ μετὰ ταῦτα⌝ ἔδωκεν κριτὰς ἕως 1 Sm 3,20.
Σαμουὴλ ⊤προφήτου. κἀκεῖθεν ᾐτήσαντο βασιλέα, 21 1 Sm 8,5; 10,21.24.
καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν Κίς,
ἄνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ἔτη τεσσεράκοντα·
⁞ καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἤγειρεν ⌟τὸν Δαυὶδ αὐτοῖς⌝ 22 1 Sm 16,12 s.

---

11 ⌜π. τε $\mathfrak{P}^{45}$ ℵ*Cpc*; Th : και ευθεως ***D*** lat | ⌜επεπ- $\mathfrak{P}^{74}$ ***CR Epm***; W *12* ⊤εθαυμασεν και ***DE***(*gig*) | ᶠ⊤τω θεω ***D***. *14* ⌜της -ιας ***RDEpl***; S | ⌜εγεν- $\mathfrak{P}^{74}$***A***. | ᶠεισελθ- $\mathfrak{P}^{74}$***ARDEpl***; S *17* ⌜δια τ. λ. ***D****. : δια τ. λ. και *614 gig* sy^h : (δια τ. λ. ὃν Zahn *cj*) | ⌜-πτω ***CRDpm***; T *18* ⁚, ℋ | ⁰***DE*** lat sy^p | ⌜ετροφοφ- $\mathfrak{P}^{74}$***AC****E al d gig* sy; Th^r *19* ⁰***B****pc*; ℋ | ⌜των αλλοφυλων ***D**** sy^h. *20* ⌟6—8 1—5 ***R***(***D***)***Epl*** | ⊤του ***CRDpl***; ***S*** : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ ***B*** ℵ*pc* *22* ⌟3 1 2 ***CREpl***; ***S*** : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ ***B*** ℵ***A***(***D***)

1 Sm 13,14. Ps 89,21. Is 44,28. εἰς βασιλέα, ᾧ καὶ εἶπεν μαρτυρήσας· εὗρον
Δαυὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ᵒἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν
2 Sm 7,12. 23 μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου. ⌜τούτου
Is 11,1. ὁ θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος⌝ κατ' ἐπαγγελίαν ⌜ἤγαγεν
19,4. Mt 3,11 p. L 16,16. 24 τῷ Ἰσραὴλ ⌜σωτῆρα· Ἰησοῦν⌝, ⌞προκηρύξαντος Ἰωάν-
νου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ βάπτισμα
25 μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραήλ. ὡς δὲ ἐπλήρου
Ἰωάννης τὸν δρόμον, ἔλεγεν· ⌜τί ἐμὲ⌝ ὑπονοεῖτε
J 1,20. Mc 1,7 p. J 1,27. εἶναι·, οὐκ εἰμὶ ἐγώ· ἀλλ' ἰδοὺ ἔρχεται μετ' ἐμὲ
οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι.
46. 26 ⌞Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους Ἀβραὰμ ᵒκαὶ οἱ ἐν
Ps 107,20. ὑμῖν φοβούμενοι τὸν θεόν, ⌜ἡμῖν ὁ λόγος τῆς
2,14. 27 σωτηρίας ταύτης ἐξαπεστάλη. οἱ γὰρ κατοικοῦντες
ἐν Ἰερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ⌜τοῦτον·
3,17! J 16,3. 1 K 2,8. ἀγνοήσαντες ᵒκαὶ τὰς φωνὰς⌝ τῶν προφητῶν τὰς
15! κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας ²⊤ ⌞κρίναντες
Mt 27,22 s. 28 ἐπλήρωσαν⌝, ⌞καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὑρόντες⊤
29 ⌜⌜ᾐτήσαντο Πιλᾶτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν⌝· ὡς δὲ
Mt 27,59 s. ἐτέλεσαν πάντα τὰ ⌜περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα²⊤, καθε-
3,15; 26,8. 30 λόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου⊤ ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. ⌜ὁ
1,3. 31 δὲ θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν⌝· ⌜ὃς ὤφθη ἐπὶ
1 K 15,5 s. ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς
1,22! 1 J 1,1 ss. Γαλιλαίας εἰς Ἰερουσαλήμ⌝, οἵτινες [νῦν] εἰσιν μάρ-
23. 32 τυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς
εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας⊤ ἐπαγγελίαν
33 γενομένην, ⌞ὅτι ταύτην ὁ θεὸς ἐκπεπλήρωκεν ⌜τοῖς
R 1,4. τέκνοις ἡμῶν⌝ ἀναστήσας ⌜⌜Ἰησοῦν, ⌜ὡς καὶ³ ἐν ⌜²τῷ

---

22 ᵒ**B***; [H] **23** ⌜ο θ. ουν απο τ. σπ. αυτου **D**. | ⌜ηγειρε **CD** 33 614 *pm gig* sy | :, W **25** ⌜τινα με $\mathfrak{p}^{45}$ **CℵD***pl* | ⌜σωτηριαν $\mathfrak{p}^{74}$ ℵ 33 *al* latsy | :; ℵ* **26** ᵒ $\mathfrak{p}^{45}$ **B**. | ⌜υμ- $\mathfrak{p}^{45}$ **CℵEpm** latsy$^{p.h}$ **27** ⌜μη συνιεντες τας γραφας **D*** : *ut txt, sed* γραφας **E** | ᵒ *et* ⊤και **D***d*. | ⌜reprobaverunt *p.* (*et* :, *et* ᵒ *et* :², P. Schmiedel) **28** ⊤εν αυτω **D** 614 latsy^{h} aeg | ⌜κριναντες αυτον παρεδωκαν Πιλατω ινα εις αναιρεσιν **D***. | ⌜ητησαν τον ℵ*.; h **29** ⌜312 **B**; h | ⊤εισιν, ητουντο τον Πιλατον τουτον μεν σταυρωσαι και επιτυχοντες παλιν και **D***(sy^{hmg}) | ⊤και **D***. **30** ⌜ον ο θ. ηγ. **D** *gig*. **31** ⌜ουτος ω. τοις συναναβαινουσιν αυτω απο τ. Γ. εις Ι. εφ ημ. πλειονας **D**. | [+ $\mathfrak{p}^{45.74}$ (⌜ℵ *pc*) **A** *Cpm*; T : αχρι νυν **D** 614 latsy^{h} : — **BℵE** *al*; W **32** ⊤ημων **DEpc** latsy^{p} **33** ⌜τ. τ. αυτων 1175 *gig* sa; h^{s1} : τ. τ. αυτων ημιν **ℵEpl** (⌜sy); Wh^{s2} : ▮ τ. τ. ημων $\mathfrak{p}^{74}$ **ℌD** lat; HT : (ημιν και τ. τ. ημων Jüngst *cj*, *cf.* 2,39) : *txt* 142; h^{ell} | ⌜τον κυριον Ι. Χριστον **D** (614) sa | ⌜ουτως γαρ **D**. | ⌜² *v. pag.* 340

ψαλμῷ γέγραπται τῷ δευτέρῳ· υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε⊤. ⌜ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν 34 ἐκ νεκρῶν μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν, οὕτως εἴρηκεν ὅτι δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια Δαυὶδ τὰ πιστά. ⌜διότι καὶ ⌜ἐν ἑτέρῳ⌝ λέγει· οὐ 35 δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. Δαυὶδ 36 μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ καὶ εἶδεν διαφθοράν· ὃν δὲ ὁ θεὸς ἤγειρεν, οὐκ 37 εἶδεν διαφθοράν. γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες 38 ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις ἁμαρτιῶν καταγγέλλεται⊤, ᴼκαὶ ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ ἠδυνήθητε ἐν νόμῳ Μωϋσέως δικαιωθῆναι, ⌞ἐν τούτῳ⊤ 39 πᾶς ὁ πιστεύων δικαιοῦται⊤. βλέπετε οὖν μὴ 40 ἐπέλθῃ⊤τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις·

Ps 2,7. H 1,5; 5,5.
Is 55,3.
2,27. Ps 16,10.
2,29.
1 Rg 2,10. Jdc 2,10.
5,31! H 13,20.
H 9,9! 10,1.
R 6,7; 10,4.
Mt 13,14.

ἴδετε, οἱ καταφρονηταί, καὶ θαυμάσατε καὶ 41
ἀφανίσθητε,
ὅτι ἔργον ἐργάζομαι ἐγὼ ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν,
ᴼἔργον ὃ οὐ μὴ πιστεύσητε ἐάν τις ἐκδιηγῆται ὑμῖν.⊤

Hab 1,5.

⌞⌜Ἐξιόντων δὲ αὐτῶν⌝ ⌜ᴼπαρεκάλουν εἰς τὸ μεταξὺ 42
σάββατον⌝ λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα·. ⌞λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς ἠκολούθησαν πολλοὶ 43
τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾷ⊤, οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς ἔπειθον αὐτοὺς προσμένειν τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ.⊤ Τῷ ⌜δὲ⌜ἐρχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν ⌜²πᾶσα 44

14!
17,4.
11,23!
14!

---

33 ⌜³τω πρωτω ψ. γεγρ. *D gig* Or Hil Beda; Th^{r,e} : τοις ψαλμ[... $\mathfrak{P}^{45}$ Tert^{pt}. | ⊤ (Ps 2,8) αιτησαι παρ εμου και δωσω σοι εθνη την κληρονομιαν σου και την κατασχεσιν σου τα περατα της γης *D* sy^{hmg}. **34** ⌜οτε *D 614 gig* **35** ⌜διο *CℜEpl*; S : — *D* sy^{p} : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ *Ψpc* | ⌜ετερως *D gig* vg **38** ⊤και μετανοια *Dpc* (*ʃ* sy^{h}) | ᴼ $\mathfrak{P}^{74}$ *ΨD* vg^{cl}; T : *txt BℜEpl* **39** ⊤ουν *D 614* sy^{hmg} | ⊤παρα θεω *D* (*614*) *pc* (sy^{hmg}) **40** ⊤εφ υμας *ACℜEpl*; δ : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ *BℵDpc* **41** ᴼ*ℜDEal* it sy^{p} | ⊤και εσιγησαν *D* (-σεν *614* sy^{h}) **42** ⌜εξ. δε αυτων (— αυτ. ℜ; h^{s4}) εκ της συναγωγης των Ιουδαιων *ℜal*; h^{s3} : (αξιουντων δε αυτ. *et* ᴼ *et* :, h^{s6} *cj*) : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ *ΨDpm* | ⌜εις το μ. σ. ηξιουν *B*; h^{s2} : παρ. τα εθνη εις το μ. σ. *ℜal*; h^{s5} : παρ. εις το εξης σ. *D*. : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ *Ψpm* | ᴼ*E*; h^{s1} **43** ⊤αξιουντες βαπτισθηναι *614 pc* sy^{h} | ⊤εγενετο δε καθ ολης της πολεως διελθειν τον λογον του θεου *D* (sy^{hmg}) : εγ. δε κατα πασαν πολιν φημισθηναι τ. λογον *E* w **44** ⌜τε *BℜEal*; Wh | ⌜εχομενω *AE***pc* vg; h | ⌜³ολη *D*

ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι ⌜τὸν λόγον τοῦ θεοῦ⌝.
50; 5,17; 14,2; 17,5; 19,9. L15,28. R 10,21. 45 ¹ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι ⌜τοὺς ὄχλους⌝ ἐπλήσθησαν
ζήλου, καὶ ἀντέλεγον τοῖς ⊤ὑπὸ ⊤Παύλου ⌜λαλου-
46 μένοις⊤²βλασφημοῦντες. παρρησιασάμενοί τε ὁ
Παῦλος καὶ ὁ Βαρναβᾶς εἶπαν· ὑμῖν ⌜ἦν ἀναγ-
26; 3,26. Mt 10,6!; 22,8. L 7,30. καῖον πρῶτον⌝ λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ·
⌜ἐπειδὴ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε
18,6! ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς
47 τὰ ἔθνη. οὕτως γὰρ ⌜ἐντέταλται ἡμῖν ὁ κύριος·
Is 49,6. L 2,32. **τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν**
τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.
11,18! 48 ¹ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον καὶ ⌜ἐδόξαζον ⌜τὸν
2,39. R 8,29 s. λόγον τοῦ κυρίου⌝, καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τε-
49 ταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον· διεφέρετο δὲ ὁ λόγος
2 T 3,11. 50 □τοῦ κυρίου⌝ ⌜δι' ὅλης τῆς χώρας. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι
παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας ⊤τὰς εὐσχή-
μονας καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως, καὶ ἐπήγειραν ⊤διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ Βαρναβᾶν,
51 καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. οἱ
18,6. Mt 10,14 p. δὲ ἐκτιναξάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ἐπ'
52 αὐτοὺς ⌜ἦλθον εἰς Ἰκόνιον⌝·, ¹οἵ ⌜τε μαθηταὶ ἐπλη- 38
ροῦντο χαρᾶς καὶ πνεύματος ἁγίου.

14 Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν 21 (3
13,14! ⌜αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων καὶ
2,47! λαλῆσαι οὕτως ⊤ὥστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ
13,45! 2 Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. οἱ δὲ ⌜ἀπειθήσαντες Ἰου-
δαῖοι ἐπήγειραν⌝ καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν

---

44 ⌜τ. λ. τ. κυριου p^{74} ℵ *Aal*; Th : *Παυλου πολυν τε λογον ποιησαμενου περι του κυριου* ***D*** ***45*** ⌜το πληθος ***D*** sa | ⊤ λογοις τοις ***Dgig*** (sy^{p}) | ⊤ του ***C*** ℜ ***Dpl*** : *txt* ℌ ***Epc*** | ⊤²αντιλεγοντες και ℜ ***Dpm*** sy^{h}; T : *εναντιουμενοι και* ***Egig*** : *txt* p^{74} ℌ ***Lal*** vg sy^{p} ***46*** ⌜πρ. ην ***D*** | ⌜επει δε $p^{45.74}$ ***C*** *33 pc* Or; h : *επειδη δε* ***A*** ℜ ***Epl***; W : *txt* ***B*** ℵ* ***D**pc* ***47*** ⌜ εντεταλκεν ***D**pc* ***48*** ⌜εδεξαντο ***Dgig*** Aug | ⌜τ. λ. του θεου ***BD*** *614 al*; ℋ : *τον θεον 1838 al* sy ***49*** □ p^{45} *242*. | ⌜καθ p^{74} ℵ *Aal*; T ***50*** ⊤και ℵ* ℜ *pm* vg sy^{h} | ⊤ θλιψιν μεγαλην και ***D***(***E***) ***51*** ⌜κατηντησαν ***D***. | ∴ T ***52*** ⌜δε p^{74} ℵ ***C*** ℜ ***D*** *al*; Th : *txt* ***BA*** *pm* ***14,1*** ⌜αυτον ***D***. | ⊤προς αυτους ***D*** (ℱ ***E***, sy^{p}) ***2*** ⌜αρχισυναγωγοι των Ιουδαιων και οι αρχοντες της συναγωγης επηγαγον αυτοις διωγμον κατα των δικαιων ***D*** (sy^{hmg}, Ephr)

ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν⊤. ἱκανὸν μὲν οὖν χρόνον 3
⌜διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ κυρίῳ τῷ μαρ-
τυροῦντι ○ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ,⌜διδόντι 20,32.
σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. 5,12! 19,11.
Mc 16,20. H 2,4.
|⌜ἐσχίσθη δὲ⌝ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως, καὶ οἱ μὲν 4
ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀπο-
στόλοις⊤. ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ 5 19. 2 T 3,11.
Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν ὑβρίσαι καὶ
16 λιθοβολῆσαι αὐτούς,|συνιδόντες κατέφυγον εἰς τὰς 6 Mt 10,23.
πόλεις τῆς Λυκαονίας⊤ ⌜Λύστραν καὶ Δέρβην καὶ τὴν
39 περίχωρον⊤· |κἀκεῖ εὐαγγελιζόμενοι ἦσαν⊤. * | Καί 7.8
τις ἀνὴρ ⌜ἀδύνατος ἐν Λύστροις⌝ τοῖς ποσὶν ἐκά-
θητο, ○χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὃς οὐδέ- 3,2; (9,33.)
ποτε περιεπάτησεν. οὗτος ⌜ἤκουεν τοῦ Παύλου 9 J 9,1.
λαλοῦντος· ⌜ὃς ἀτενίσας αὐτῷ⌝ καὶ ἰδὼν ὅτι ἔχει 3,4. Mt 9,28.
πίστιν τοῦ σωθῆναι, |εἶπεν μεγάλῃ⊤ φωνῇ·⊤ἀνά- 10 3,7 s. Ez 2,1.
στηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός⊤2. καὶ⌝ἥλατο καὶ
περιεπάτει. οἵ⌜τε ὄχλοι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν Παῦλος 11
ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ λέγοντες·
οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς 28,6. G 4,14.
ἡμᾶς,| ἐκάλουν τε τὸν Βαρναβᾶν ⌜Δία, τὸν δὲ 12
Παῦλον Ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος
τοῦ λόγου. ⌜ὅ τε ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ 13
τῆς πόλεως⌝, ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς
πυλῶνας ⌜ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελεν θύειν⌝.
|⌜ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι⌝ Βαρναβᾶς καὶ Παῦλος, 14
διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια ⌜ἑαυτῶν ἐξεπήδησαν εἰς τὸν 22,23. Mt 26,65.

---

2 ⊤ο δε κυριος εδωκεν ταχυ ειρηνην ***D*** itsy^{hmg}; h^{r1} : ο δε κ. ειρ. εποιησεν ***E***.; h^{r2} (*sed* εδ. ειρ. *ut* h^{r1}) **3** ⌜διατριψαντες ***D*** *gig*. | ○*rell*; H : *txt* ℵ*A*. | ⌜-τος ℵ^{pc}; T **4** ⌜ην δε εσχισμενον ***D*** sy^{p}. | ⊤κολλωμενοι δια τον λογον του θεου ***D*** sy^{hmg} **6** ⊤εις ***C****D*** | ⌜(*cf.* L 10,10) sicut Jesus dixerat eis LX [XII in Lys] tra *h* | ⊤ολην ***DE***(ℱ *h* vg) **7** ⊤και εκινηθη ολον το πληθος επι τη διδαχη· ο δε Παυλος και Βαρναβας διετριβον εν Λυστροις ***D****h w* : τον λογον του θεου. και εξεπλησσετο πασα η πολυπληθεια επι τη διδ. αυτων· ο δε Π. κ. Β. δ. εν Λ. ***E*** **8** ⌜αδυν. ***DE*** *h w* : εν Λ. αδ. p^{74} ***AC***℟*pl*; W : *txt* ***B***ℵ* | ○***D*** *gig h* **9** ⌜ηκουσεν p^{74} ℵ***A*** ℟***D****pm*; T : *txt* ***BC****Pal* | ⌜υπαρχων εν φοβω, ατ. δε αυτω ο Παυλος ***D*** **10** ⊤τη p^{74} ***A*** ℟***E****pl*; W | ⊤(3, 6) σοι λεγω εν τω ονοματι του κυριου Ιησου Χριστου ***CD***(***Eal***) | ⊤^{2}και περιπατει ***D****h* sy^{hmg}. | ⌜ανηλατο ***D****gig* vg : εξηλλατο ***E***. **11** ⌜δε ***C*** ℟***D****pl*; S **12** ⌜Διαν p^{74} ***DHLal*** **13** ⌜οι δε ιερεις τ. οντος Δ. προ πολεως (Προπολεως Ramsay) *et* ⌜ενεγκαντες σ τ. ο. ηθελον επιθυειν ***D***(*gig*, Ephr) **14** ⌜ακουσας δε ***D***(*gig h* sy^{p}) | ⌜αυ- p^{74} ℵ****C*** ℟***D****pm*; Th (αὐ-)

3,12; 10,26! Jc 5,17. 4 Mcc 12,13. 15 ὄχλον, κράζοντες ˡκαὶ ⌜λέγοντες· ἄνδρες, τί ταῦτα
ποιεῖτε; ᴼκαὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄν-
θρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ⌜ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν
1 P 1,18! 1 Th 1,9. 4,24! Ex 20,11. ματαίων ⌜²ἐπιστρέφειν ἐπὶ θεὸν ζῶντα, ⌜ὃς ἐποίησεν⌝
τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ
17,30. 16 πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· ὃς ἐν ταῖς παρφχημέναις
γενεαῖς εἴασεν πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς
17,23. R 1,20. 17 ὁδοῖς αὐτῶν· καίτοι οὐκ ἀμάρτυρον ⌜αὐτὸν ἀφῆκεν
Jr 5,24. Ps 147,8; 145,16. ἀγαθουργῶν, οὐρανόθεν ὑμῖν ˢὑετοὺς διδοὺς⌝ καὶ
καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ
18 εὐφροσύνης τὰς καρδίας ὑμῶν. καὶ ταῦτα λέ-
γοντες ⌜μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ
19 θύειν αὐτοῖς⌝. ⌜Ἐπῆλθαν δὲ⌝ ⌜ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ
5. 2 T 3,11. 17,13. 2 K 6,9; 11,25. (7,58.) Ἰκονίου Ἰουδαῖοι⌝, ⌜²καὶ ⌜πείσαντες τοὺς ὄχλους⌝ καὶ
λιθάσαντες τὸν Παῦλον ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως,
20 νομίζοντες αὐτὸν τεθνηκέναι. κυκλωσάντων δὲ
τῶν μαθητῶν ⌜αὐτὸν ⌝ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν
πόλιν. Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθεν σὺν τῷ Βαρναβᾷ
21 εἰς Δέρβην. ⌜εὐαγγελιζόμενοί τε ⌜τὴν πόλιν ἐκείνην⌝
Mt 28,19. καὶ μαθητεύσαντες ⌜ἱκανοὺς ὑπέστρεψαν εἰς τὴν
22 Λύστραν καὶ εἰς Ἰκόνιον καὶ [εἰς] Ἀντιόχειαν, ˡἐπι-
στηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακαλοῦν-
11,23! Mt 7,14. E 3,13. 1 Th 3,3s. 2 Th 1,5 s. 2 T 3,12. τες ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων
δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.
6,6! Tt 1,5. 20,32. 23 ˡχειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς κατ' ἐκκλησίαν πρε-
σβυτέρους, προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν παρέθεντο
24 αὐτοὺς τῷ κυρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. καὶ διελ- 17
25 θόντες τὴν Πισιδίαν ἦλθον εἰς τὴν Παμφυλίαν, ˡκαὶ
λαλήσαντες ⌜εἰς τὴν Πέργην⌝ τὸν λόγον ⌝κατέβησαν

---

15 ⌜φωνουντες *D**. | ᴼ*D 1175 gig h* Ir | ⌜υμιν τον θεον οπως *et* ⌜²-εψητε *D*(*E*) *h m* Ir^{lat} | ⌜τον ποιησαντα *D*. *17* ⌜εαυ- P^{74} *CℜDpl*; W : *txt* P^{45} *Bℵ* AEpc*; (αὐ- T) | ˢℵ*Aal*; S *18* ⌜μογις *D* | ⌝αλλα πορευεσθαι εκαστον εις τα ιδια *C 33 69 al* (*h*) sy^{hmg} *19* ⌜διατριβοντων δε (— δε *D**.) αυτων και διδασκοντων επηλθον *CDE 33 69 al h* sy^{hmg} | ⌜τινες Ιουδ. απο Ι. κ. Α. *D*(*E*) (lat) sy^{hmg} | ⌜²και διαλεγομενων αυτων παρρησια επεισαν τους οχλους αποστηναι απ αυτων λεγοντες, οτι ουδεν αληθες λεγουσιν αλλα παντα ψευδονται *C*(*69*) *al* (*h*) sy^{hmg} | ⌜επεισεισαντες (*sic*) *D* *20* ⌜αυτου *D*(*E*) | ⌝εσπερας γενομενης *h* sa *21* ⌜-ισαμενοι *𝔖ℜpm*; H : *txt* P^{74} *ADHPpc* | ⌜τους εν τη πολει *D h* sy^{p} | ⌜πολλους *D*. | [+ P^{74} *𝔖Epm*; T : — *Bℜ Dal*; W *25* ⌜εις Π. *A*; W : εν -γη *BCℜDpl*; ℋ : εν τη Π. P^{74}. : *txt* ℵ* | ⌝του κυριου *𝔖 614 al* latsy; S : τ. θεου P^{74} *E gig* : *txt* *BℜD pm*

εἰς Ἀττάλειαν⊤, κἀκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, 26
ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ εἰς 13,1.2; 15,40. 1 K 15,10.
τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. Παραγενόμενοι δὲ καὶ 27
⌜συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν, ἀνήγγελλον ὅσα ⌜ἐποίη- 15,4! 11,18! 1K16,9.
σεν ὁ θεὸς μετ' αὐτῶν⌝, καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν 2K2,12. Kol4,3. Ap 3,8; (4,1.)
θύραν πίστεως. διέτριβον δὲ χρόνον οὐκ ὀλίγον 28
σὺν τοῖς μαθηταῖς.

3 (40) Καί τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας⊤ ἐδί- 15 24. (7,51; 16,3; 21,20 s. R 2,29. G5,2. Kol2,11.)
δασκον τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι ἐὰν μὴ περιτμηθῆτε
⌜τῷ ἔθει τῷ Μωϋσέως⌝, οὐ δύνασθε σωθῆναι. γενο- 2
μένης ⌜δὲ στάσεως □καὶ ζητήσεως⌝ οὐκ ὀλίγης τῷ
Παύλῳ καὶ ⌜τῷ Βαρναβᾷ πρὸς αὐτούς⌝, ⌜ἔταξαν 11,30.
ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρναβᾶν καί τινας ἄλλους G 2,1.
ἐξ αὐτῶν⌝ πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους
εἰς Ἱερουσαλὴμ⊤ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Οἱ 3
μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας διήρ- (13,4.)
χοντο τήν ○τε Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν ἐκδιηγού- 11,19.
μενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐποίουν 8,14.25.
χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. παραγενό- 4
μενοι δὲ εἰς ⌜Ἱεροσόλυμα ⌜παρεδέχθησαν ⌜2 ἀπὸ τῆς
ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυ-
τέρων, ἀνήγγειλάν τε ὅσα ⌜ὁ θεὸς ἐποίησεν⌝ μετ' 12; 14,27; 21,19.
αὐτῶν. ⌜Ἐξανέστησαν δέ τινες τῶν⌝ ἀπὸ τῆς αἱρέ- 5
σεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες, ○λέγοντες ὅτι
δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν 11,2.
νόμον Μωϋσέως.

---

25 ⊤ευαγγελιζομενοι αυτους *D* (*614 pc*) sy^{h} **27** ⌜συναξαντες *D*. | ⌜ 2 3 1 4 5 $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ*pm* : ο θ. επ. (+ αυτοις *D**) μετα των ψυχων αυτων *D gig* **15,1** ⊤(*vs.* 5) των πεπιστευκοτων απο της αιρεσεως των Φαρισαιων Ψ *614 pc* sy^{hmg} | ⌜και τω εθ. *M*. περιπατητε *D* sy^{hmg} (sa) **2** ⌜ουν $\mathfrak{P}^{74}$ *A* ℜ *al* | □ $\mathfrak{P}^{74}$ *E pc* lat | ⌜*B*. συν αυτοις *D* | ⌞ ελεγεν γαρ ο Παυλος μενειν ουτως καθως επιστευσαν διισχυριζομενος· οι δε ελθοντες απο Ιερουσαλημ παρηγγειλαν αυτοις τω Παυλω και Βαρναβα και τισιν αλλοις αναβαινειν *D* (*gig* ιο, sy^{hmg}) ; h^{r} | ⊤ οπως κριθωσιν επ αυτοις *D* (ℑ *614 pc*, sy^{h}) **3** ○ $\mathfrak{P}^{74}$ *A* ℜ *al* **4** ⌜-ρουσαλημ ℵ *C* ℜ *D pm* ; T : *txt* $\mathfrak{P}^{45.74}$ *B A al* | ⌜παρ. (-δοθησαν *D**) μεγαλως *C D al* sy^{h} sa | ⌜2 υπο $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ *A* ℜ *D pl* ; T : *txt* *B C pc* | ℑ $\mathfrak{P}^{45}$ *D 614 pc* **5** ⌜οι δε παραγγειλαντες αυτοις αναβαινειν προς τους πρεσβυτερους εξανεστ. (+ κατα των αποστολων sy^{hmg}) λεγοντες τινες *et* ○ *D* (sy^{hmg})

6 Συνήχθησάν ⌜τε οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρε-
7 σβύτεροι ⊤ἰδεῖν περὶ τοῦ ⌜λόγου τούτου. Πολλῆς
δὲ ζητήσεως γενομένης ⌜ἀναστὰς Πέτρος⌝ εἶπεν πρὸς
αὐτούς· ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀφ'
10,44; 11,15. ἡμερῶν ἀρχαίων ⌜ἐν ὑμῖν⌝ ἐξελέξατο ὁ θεὸς διὰ
τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον
1,24. 8 τοῦ εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι. καὶ ὁ καρδιο-
11,17. 2 P 1,1. γνώστης θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς δοὺς ⊤τὸ πνεῦμα
10,34; 11,9. R 2,29; 10,5. J 15,3. 9 τὸ ἅγιον καθὼς καὶ ἡμῖν, ¹καὶ ⌜οὐθὲν ⌜διέκρινεν
μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ πίστει καθαρίσας
28. G 5,1. Mt 11,30; 23,4. 10 τὰς καρδίας αὐτῶν. νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν
θεόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθη-
G 3,10. τῶν, ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύ-
G 2,16. E 2,4–10. 1 P 1,13. 11 σαμεν βαστάσαι; ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ κυρίου
Ἰησοῦ ⊤πιστεύομεν σωθῆναι καθ' ὃν τρόπον κἀκεῖνοι.
11,18! 12 ¹⌜Ἐσίγησεν δὲ⌝ πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ ἤκουον Βαρναβᾶ
4! καὶ Παύλου ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς
5,12! R 15,19. σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσιν δι' αὐτῶν.
12,17! 13 ¹Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς ⌜ἀπεκρίθη Ἰάκωβος
7–9. 14 λέγων⌝· ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου. Συμεὼν
L 1,68! ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν
15 ἐξ ἐθνῶν λαὸν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. καὶ ⌜τούτῳ
συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, καθὼς γέ-
γραπται·

Am 9,11 s Lxx. 16 **μετὰ ταῦτα ⌜ἀναστρέψω**
Jr 12,15. **καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαυὶδ τὴν**
πεπτωκυῖαν,
καὶ τὰ ⌜κατεστραμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω
καὶ ἀνορθώσω αὐτήν,

---

6 ⌜δε P45 ℵ *A* ℜ *D pl*; T : *txt* P74 *B C pc* | ⊤ συν τω πληθει *614 pc* syh Ephr | ⌜ ζητηματος *E 614 pc gig* syh *7* ⌜ ανεστησεν εν πνευματι (+ αγιω *614* syhmg) Π. και *D* (*614* syhmg Ephr Tert) | ⌜ εν ημιν ℜ *al gig* vg : ημιν *D 614* : — *69* : *txt* P74 ℌ *pm* *8* ⊤ αυτοις ℜ *C E pl* Irlat; S : επ αυτους *D*. : *txt* P74 ℌ *9* ⌜ουδεν P74 ℵ *A C D al* | ⌜ διεκριναμεν P74. *11* ⊤ Χριστου *C D 69 al gig* vgcl syp Irlat *12* ⌜ συγκατατιθεμενων δε των πρεσβυτερων τοις υπο του Πετρου ειρημενοις εσιγ. *D* syh (Ephr) *13* ⌜ αναστας Ι. ειπεν *D* syp. *15* ⌜ουτως *D* gig* sa Irlat *16* ⌜ επιστρ- *D*. | ⌜ κατεσκαμμενα P74 *A C* ℜ *D pl*; S : *txt* (*B*) ℵ *pc*

ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀν- 17
θρώπων τὸν κύριον,
καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ
ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς,
λέγει κύριος ⊤ποιῶν ταῦτα ⌈ γνωστὰ ἀπ' αἰῶνος ⌉. 18 Is 45,21.
⌈διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν 19 29; 16,4; 21,25. 1 K 8,1; 10,7.
ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν θεόν, ⌈ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς 20 Ex 34,15 s.
τοῦ ἀπέχεσθαι ⊤τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων □καὶ Lv 3,17; 5,2 s; 17,10—16.
τῆς πορνείας ⌉ □²καὶ ⊤πνικτοῦ ⌉ καὶ τοῦ αἵματος ⊤². Gn 9,4.
⌈Μωϋσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς 21
κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ 13,15.27. 2 K 3,15.
πᾶν σάββατον ἀναγινωσκόμενος. Τότε ἔδοξε 22
τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ
ἐκκλησίᾳ ⌈ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι
εἰς Ἀντιόχειαν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρναβᾷ, Ἰούδαν
τὸν καλούμενον ⌈Βαρσαββᾶν καὶ Σιλᾶν, ἄνδρας 27! H 13,7! Sir 33,19 LXX.
ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, ⌈γράψαντες ⌈διὰ 23
40(1) χειρὸς αὐτῶν ⌉· *Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι
⌈ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν 41.
καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν χαίρειν.
⌈Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ⊤⌈ἐτάραξαν 24 1. G 1,7.
ὑμᾶς λόγοις ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν,
οἷς οὐ διεστειλάμεθα, ⌈ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις 25
ὁμοθυμαδόν, ⌈ἐκλεξαμένους ἄνδρας πέμψαι πρὸς
ὑμᾶς σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ⌈ἡμῶν Βαρναβᾷ καὶ
Παύλῳ, ⌈ἀνθρώποις παραδεδωκόσι ⌈τὰς ψυχὰς ⌉ 26 R 16,4. 20,24; 21,13.
αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ

---

17 ⊤ο ***ACℜE*** *pl*; S : *txt* P⁷⁴ ***B*** ℵ* ***D**** **18** ⌈· *γνωστον απ αιωνος εστιν* (— *ε.* P⁷⁴ ***A***; ⊣h^r²⊢) *τω κυριω το εργον αυτου* (P⁷⁴ ***A***) ***D*** vg sy^hmg (Ir^lat); ⊣h^r¹⊢ : · *γνωστα απ αι. εστιν τω θεω παντα* (— *π. pc gig*; h^r⁴) *τα εργα αυτου* ***ℜE*** *pl gig* sy^h; h^r³ : *txt* ***𝔖*** *pc* **20** ⊤ *απο* P⁷⁴ ***ACℜE*** *pl*; S : *txt* P⁴⁵ ***BℵD*** *pc* | □ P⁴⁵ aeth^pt (Or? *cf.* 29). | □² ***D*** *gig* Ir Ephr (*item* 29 □ ***D*** Ir Tert Cypr Ambst, *sed* 21, 25 □ ***D*** *gig*) | ⊤ *του* P⁴⁵ ℵ***CℜE*** *pl*; T : *txt* P⁷⁴ ***BA*** *pc* | ⊤² *και οσα αν μη θελωσιν* (*ο. μη θελουσιν* ***D***) *αυτοις* (*εαυ-* ***D***) *γινεσθαι ετεροις μη ποιειν* (*-ειτε* ***D***) (***D***) *322 1739 pc* sa Ir; h^r **22** ⌈ *-νοις* P⁷⁴ *33 614 pc* | ⌈ *Βαραββαν* ***D***. **23** ⌈ *δια χ. α. ταδε* ***ℜE*** *pl*; S : *επιστολην δια χ. α. περιεχουσαν ταδε* (*ʃ* ***C***) ***D*** *614 pc gig w* (sy^hmg) | ⌈ *και οι αδ.* ***ℜE*** *pl*; W : — *467* sa Or **24** ⊤ *εξελθοντες* P⁷⁴ ***ACℜD*** *pl* Ir^lat; T : *txt* ***B*** ℵ* *pc* | ⌈ *εξεταρ-* ***D**** **25** ⌈ *-νοις* P⁴⁵ ***BAL*** *69 al*; ℋ | ⌈ *υμ-* ***D**** **26** ⌈ *την ψυχην* ***D*** Ir^lat

22.32.34; 15,40—18,5. (2 K 1,19. 1Th1,1. 2Th1,1. 1 P 5,12.) 27 Χριστοῦ⊤. ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σιλᾶν, καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ⌜ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. 28 ⌞ἔδοξεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ καὶ ἡμῖν μηδὲν 10,19! 10! πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος πλὴν ○τούτων τῶν 20! 1 K 8,1. 29 ⌜ἐπάναγκες, ⌞ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ αἵματος ⌜καὶ πνικτῶν⌝ □καὶ πορνείας⌝⊤· ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς εὖ πράξετε⊤. Ἔρρωσθε.

30 Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες⊤κατῆλθον εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος ἐπέδωκαν τὴν 31 ἐπιστολήν. ἀναγνόντες δὲ ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρα- 27! 11,27; 13,1. 15,15. H 13,22. 32 κλήσει. Ἰούδας τε καὶ Σιλᾶς, καὶ αὐτοὶ προφῆται ὄντες⊤, διὰ λόγου ○πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς 33 ἀδελφοὺς καὶ ἐπεστήριξαν· ποιήσαντες δὲ χρόνον ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς 18,1. 35 τοὺς ἀποστείλαντας αὐτούς.⊤⊤ Παῦλος δὲ καὶ Βαρναβᾶς διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ, διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ καὶ ἑτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ κυρίου.

4,36! 36 Μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπεν πρὸς Βαρναβᾶν Παῦλος· ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς κατὰ πόλιν πᾶσαν ἐν αἷς κατηγγείλαμεν 37 τὸν λόγον τοῦ κυρίου, πῶς ἔχουσιν. Βαρναβᾶς 12,12! δὲ ἐβούλετο ⌜συμπαραλαβεῖν καὶ ○τὸν Ἰωάννην τὸν 13,13. 38 ⌜καλούμενον Μᾶρκον· Παῦλος δὲ ⌜ἠξίου, τὸν ἀποστάντα ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας καὶ μὴ συνελθόντα ○αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον⊤, ⌜μὴ συμπαραλαμβάνειν 17,16. (1K13,5.) 39 τοῦτον⌝. ἐγένετο δὲ παροξυσμός, ὥστε ἀποχωρι- (24)

---

26 ⊤εις παντα πειρασμον ***DE 614*** *pc* sy^{hmg} **27** ⌜-ελουντας ***D*** (*ex* latt.?) **28** ○ p^{74} ***A*** *pc* Cl | ⌜επ αναγκαις ***ℵACpc***; h^{z} **29** ⌜κ. πνικτου p^{74} ***ℵ Epm gig*** vg^{cl} [vg^{codd}] : — ***D*** Ir Tert Cypr Ambst Hier | □vg^{bamb*} Or^{pt} Vigil | ⊤και οσα μη θελετε εαυτοις γινεσθαι, ετερω (-ροις *al*) μη ποιειτε (-ειν ***D*** *al*) (***D***) ***614*** (*al*) *h p* sy^{h} sa Ir; h^{r} | ⌜ *φερομενοι εν τω αγιω πνευματι* ***D*** Ir Tert; ⊣h^{r}⊢ **30** ⊤εν ημεραις ολιγαις ***D****. **32** ⊤πληρεις πνευματος αγιου ***D***. | ○***D*** **33** ⊤(***34***) εδοξεν δε τω Σιλα (Σειλεα ***D***) επιμειναι αυτους (αυτου *33 al* vg^{cl}; h^{r2}) ***C D**** *33 pm gig w* vg^{cl} sy^{h} sa (Ephr); h^{r1} *et* ⊤μονος δε Ιουδας επορευθη (+ Jerusalem *w* vg^{cl} arm) ***D gig w*** vg^{cl} (Ephr); h^{r1} **37** ⌜-λαμβανειν p^{74} ***A*** *33* | ○ p^{74} ***AC*** *pm* | ⌜επικαλ- ***CD*** *al* **38** ⌜ουκ εβουλετο λεγων ***D*** | ○***D***. | ⊤εις ο επεμφθησαν ***Dw*** | ⌜μη συμπ. p^{45} *gig* vg^{cl} : τουτον μη ειναι συν αυτοις ***D***.

σθῆναι αὐτοὺς ἀπ᾽ ἀλλήλων, ⌜τόν τε Βαρναβᾶν
παραλαβόντα τὸν Μᾶρκον ἐκπλεῦσαι⌝ εἰς Κύπρον. 4,36 ! 13,4.
41(2) ¹Παῦλος δὲ ⌜ἐπιλεξάμενος Σιλᾶν ἐξῆλθεν, παρα- 40 15,27 !
δοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ κυρίου ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν·· 14,26 !
διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ ᵀΚιλικίαν ἐπιστηρίζων 41 23.
24 τὰς ἐκκλησίας ᵀ. ⌜Κατήντησεν δὲ⌝ ᴼκαὶ εἰς Δέρβην 16 17,14 s ; 18,5 ; 19,22 ; 20,4.
καὶ εἰς Λύστραν. καὶ ἰδοὺ μαθητής τις ἦν ἐκεῖ R16,21. 1K4,17; 16,10.H13,23.
ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς γυναικὸς ⌜Ἰουδαίας πιστῆς 2 T 1,5 ; 3,15.
πατρὸς δὲ Ἕλληνος, ¹ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν 2 Ph 2,19—22. 6,3 ; 22,12.
Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. τοῦτον ἠθέλησεν 3
ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν, καὶ λαβὼν περιέ- (G 2,3.)
τεμεν αὐτὸν διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν 21,28s. 1 K 9,20.
τοῖς τόποις ἐκείνοις· ᾔδεισαν γὰρ ἅπαντες ⌜ὅτι
Ἕλλην ὁ πατὴρ αὐτοῦ⌝ ὑπῆρχεν. ⌜Ὡς δὲ διεπο- 4
ρεύοντο τὰς πόλεις, παρεδίδοσαν αὐτοῖς φυλάσσειν
τὰ δόγματα τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν⌝ ἀποστόλων 15,23–29;21,25.
καὶ πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἰεροσολύμοις. Αἱ 5
μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο □τῇ πίστει⌝ καὶ Kol 2,5. 1 P 5,9.
ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ᾽ ἡμέραν.
⌜Διῆλθον δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ Γαλατικὴν χώραν, 6 18,23. G 4,13.
κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος ᵀ λαλῆσαι 10,19!(R15,22!)
τὸν λόγον ᵀ ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἐλθόντες δὲ κατὰ τὴν 7
Μυσίαν ⌜ἐπείραζον εἰς τὴν Βιθυνίαν πορευθῆναι,
καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα ⌜ᵀ Ἰησοῦ· ⌜παρελ- 8
θόντες δὲ τὴν Μυσίαν ⌜κατέβησαν εἰς Τρῳάδα. 20,5.
¹καὶ ⌜ὅραμα διὰ ᵀ νυκτὸς τῷ Παύλῳ ὤφθη, ᵀ ἀνὴρ 9 9,10 !
Μακεδών τις ᴼἦν ἑστὼς ⌜καὶ παρακαλῶν αὐτὸν καὶ

---

39 ⌜τοτε Βαρναβας παραλαβων τ. Μ. επλευσεν **D**(*gig*). **40** ⌜επιδεξ- **D**. | ⁝. T (*non* Ti) : , H **41** ᵀ την (p45) **BD***pc*; [H] | ᵀ παραδιδους τας εντολας των πρεσβυτερων **D***gig* (vg) sy^{hmg} **16,1** ⌜διελθων δε τα εθνη ταυτα κατ. **D**(*gig* sy^{hms}) | ᴼ ℵ**C**ℜ**D***al*; T : *txt* p45 **BA** *33 pm* | ⌜ Ιουδ. χηρας *1838* : χηρας *p* (ℑ *gig*) : — **E**. **3** ⌜τον πατερα αυτ. οτι **E**. p45vid ℜ**D***pm*; T **4** ⌜διερχομενοι δε τ. π. εκηρυσσον (+ και παρεδ. αυτ. **D**) μετα πασης παρρησιας τον κυριον Ιησουν Χριστον αμα παραδιδοντες και τας εντολας (+ των **D**^{2}) (**D**) sy^{hmg} (Ephr) **5** □**D**. **6** ⌜διελθοντες ℜ*al* | ᵀ μηδενι **D** (*gig*, *w*) Ephr | ᵀ του θεου **D***al gig* vg^{cl} sy^{p} **7** ⌜ηθελαν **D** sy^{p}. | ⌜ κυριου **C****pc gig* : — ℜ*al* **8** ⌜διελθ- **D***gig* sy^{h} | ⌜κατηντησαν **D** : nos venimus Ir^{lat} **9** ⌜εν οραματι **D** e sy^{p} Ir | ᵀ της p74 ℵ**C** ℜ**E** *pl*; S : *txt* **BD***pc* | ᵀ ωσει **D** sy^{p} sa (Ephr). | ᴼ **D E***al* | ⌜κατα προσωπον αυτου, **D** *614 pc* (sy^{h}) sa

10 λέγων· διαβὰς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον ἡμῖν. ⌜ὡς
δὲ τὸ ὅραμα εἶδεν, εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν
εἰς Μακεδονίαν, συμβιβάζοντες⌝ ὅτι προσκέκληται
ἡμᾶς ὁ ⌜θεὸς εὐαγγελίσασθαι ⌜αὐτούς.
11 ⌜Ἀναχθέντες δὲ⌝ ἀπὸ Τρῳάδος εὐθυδρομήσαμεν
εἰς Σαμοθρᾴκην, ⌜τῇ δὲ ἐπιούσῃ⌝ εἰς ⌜2Νέαν πόλιν⌝,
12 ⌞κἀκεῖθεν εἰς Φιλίππους, ἥτις ἐστὶν ⌜πρώτη τῆς
μερίδος⌝ Μακεδονίας πόλις, κολωνία. Ἦμεν δὲ
ἐν ταύτῃ τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τινάς.
13 ⌞τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς
18,14! πύλης παρὰ ⊤ποταμὸν οὗ ⌜ἐνομίζομεν προσευχὴν⌝
L 4,20. εἶναι, καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις
Ap1,11;2,18.24. 14 γυναιξίν. καί τις γυνὴ ὀνόματι Λυδία, πορφυρό- 42
10,35. πωλις πόλεως Θυατίρων, σεβομένη τὸν ⌜θεόν,
8,6! J 6,44. ἤκουεν, ἧς ὁ κύριος διήνοιξεν τὴν καρδίαν
Mcc 1,4. 15 προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ ⊤Παύλου. ὡς δὲ
J 4,53! ἐβαπτίσθη καὶ ⊤ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσεν λέ-
γουσα· εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ ⌜κυρίῳ εἶναι,
28,10. Mt 10,40. εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου ⌜μένετε· καὶ παρε-
L 24,29. 16 βιάσατο ἡμᾶς. Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν
12,13. εἰς τὴν προσευχήν, παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα
19,24. ⌜πύθωνα ⌜ὑπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν
17 παρεῖχεν τοῖς κυρίοις ⌜2αὐτῆς μαντευομένη. αὕτη
⌜κατακολουθοῦσα ○τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν ἔκραζεν λέ-
Mc 1,24.34 p. γουσα· οὗτοι οἱ ○2 ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ
L 4,41! ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες ⌜καταγγέλλουσιν ⌜2ὑμῖν ὁδὸν
18 σωτηρίας. τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας.

---

10 ⌜διεγερθεις ουν διηγησατο το οραμα ημιν και ενοησαμεν *D* sa. | ⌜κυριος ℵ*D*pm *gig* sa lr^{lat} | ⌜τους εν τη Μακεδονια *D*. *11* ⌜αν.ουν *BC*ℵpm; H : *τη δε επαυριον αναχθ-(αχθ-D*) D 614* sy^{hmg} : *txt* $\mathfrak{p}^{74}$ ℵ*AEal* | ⌞και τη επ. ημερα *D* | ⌜^{2}Νεαπολιν *C*ℵ *D*pl*; S *12* ⌜πρ. μερ. της *B*. ; h^{s1} : πρ. της μ. της ℵ*al*; Wh^{s2} : πρ.της *614 al* : πρ. μερις *E* arm sa : κεφαλη της *D* sy^{p} : (πρ.της Πιεριδος h^{s8} *cj* : πρωτης μ.της Crell *cj*) : *txt* $\mathfrak{p}^{74}$ ℌ*al* *13* ⊤τον *Dpc* | ⌜-ζετο (-ζεν $\mathfrak{p}^{74}$ א) -χη $\mathfrak{p}^{74vid}$ ℵ*E pl*; S : εδοκει -χη *D* e vg : *txt* (*B*,ℵ)*AC pc* *14* ⌜κυριον *D**. | ⊤του *rell*; S : *txt* $\mathfrak{p}^{74}$ *BD*. *15* ⊤πας *Dal* | ⌜θεω *D*. | ⌞μεινατε *C*ℵ*pl*; S *16* ⌜-νος $\mathfrak{p}^{45}$ ℵ *Epl*; S | ⌞απ-*A*ℵ*D*pm; S | ⌜^{2}δια τουτου *D** *17* ⌜-θησασα *AC*ℵ*E pl*; S : *txt* $\mathfrak{p}^{45.74}$ *B*ℵ*D pc* | ○*B* Or.; [H] | ○^{2} *D gig* Or | ⌞ευαγγελιζονται (-τες *D**) *D* sy^{p}. | ⌜^{2}ημ-*A*ℵ*pm*; S

⌜διαπονηθεὶς δὲ⌝ Παῦλος καὶ ἐπιστρέψας τῷ πνεύ- 4,2.
ματι⌝ εἶπεν· παραγγέλλω σοι ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ (19,13.)
Χριστοῦ ⌜ἐξελθεῖν ἀπ' αὐτῆς· καὶ ⌜ἐξῆλθεν αὐτῇ Mc 16,17.
τῇ ὥρᾳ⌝. ⌜Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς⌝ ὅτι ⌜ἐξῆλθεν 19
ἡ ἐλπὶς τῆς ἐργασίας αὐτῶν⌝, ἐπιλαβόμενοι τὸν 19,25.
Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν ⌜εἵλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν
ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, ⌊καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς 20
τοῖς στρατηγοῖς εἶπαν· οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκ-
ταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, 17,6! 1 Rg 18,17.
⌊καὶ καταγγέλλουσιν ⌜ἔθη ἃ οὐκ ἔξεστιν ⌜ἡμῖν παρα- 21
δέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν Ῥωμαίοις οὖσιν⌝. ⌜καὶ συν- 22
επέστη ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν⌝, καὶ οἱ στρατηγοὶ Ph 1,30. 1 Th 2,2.
περιρήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίζειν, 2 K 11,25.
⌊πολλὰς ⌜δὲ ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς ἔβαλον εἰς 23
φυλακήν, παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς
⌜τηρεῖν αὐτούς· ⌜ὃς παραγγελίαν τοιαύτην λαβὼν 24
ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν καὶ τοὺς 12,6.10.
43 πόδας ⌜ἠσφαλίσατο αὐτῶν⌝ ⌜εἰς τὸ ξύλον⌝. Κατὰ δὲ 25
⌜τὸ μεσονύκτιον⌝ Παῦλος καὶ Σιλᾶς προσευχόμενοι Jc 5,13. Kol 3,16.
ὕμνουν τὸν θεόν, ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι· 5,41.
⌊ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι 26 4,31.
τὰ θεμέλια τοῦ δεσμωτηρίου· ἠνεῴχθησαν δὲ (12,7.)
°παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ
⌜ἀνέθη. ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ⌝ καὶ 27
ἰδὼν ἀνεφγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασά- 12,19.
μενος °τὴν μάχαιραν ἤμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν, (27,42.)
νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς δεσμίους. ἐφώνησεν 28
δὲ ⌜Παῦλος μεγάλῃ φωνῇ⌝ λέγων· μηδὲν πράξῃς

---

18 ⌜επιστρ. δε ο Π. τω πν. και διαπ. **D**. | ⌝ο *rell*; S: *txt* ℙ45.74 **BℵA**. | ⌜ινα εξελθης **D***gig* | ⌜ευθεως εξ. **D** **19** ⌜και ιδ. οι κ. αυτ. **B** sy^{p}; h: ως δε ειδαν οι κ. της παιδισκης **D**. | ⌜απεστερησθαι της εργ. αυτ., ης ειχον δι αυτης **D**. | ⌜εσυραν **E***gig* **21** ⌜τα εθνη **D*** | ⌜ημας παραδεξασθαι ουτε π. Ρ. υπαρχουσιν **D**. **22** ⌜και πολυς οχλ. συνεπεστησαν κ. α. κραζοντες **D** **23** ⌜τε 𝔖𝔎**D***pl*; Th: *txt* **B***pc* | ⌜τηρεισθαι **D**. **24** ⌜ο δε **D** | ⌜𝔎**D***pl* (*sed* **D*** -σαντο); 𝔖 | ⌜εν τω ξυλω **D***pc* lat **25** ⌜μεσον της νυκτος ο **D** (*ex* lat?) **26** ° **B***gig*; [H] | ⌜ανελυθη ℵ***D*** **27** ⌝ο πιστος Στεφανας *614 2147* | ° ℙ74 ℵ**A𝔎E***pl*; T: *txt* **BCD***pc* **28** ⌜φ. μ. Π. ℵ**C***al*; T: μ. φ. Π. ℙ74 **A***al*: φ. μ. ο Π. **A𝔎E***pm*; S: *txt* **B***pc gig*

29 σεαυτῷ κακόν, ἅπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε. αἰτήσας
δὲ φῶτα εἰσεπήδησεν, καὶ ἔντρομος ⌜γενόμενος
30 προσέπεσεν⊤τῷ Παύλῳ καὶ⊤⌜Σιλᾷ, ⌊καὶ ⌜προαγαγὼν
2,37; 22,10. L 3,10. αὐτοὺς ἔξω⊤⌜⌝ἔφη· κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα
Mc 16,16. J 6,29! 11,14. J 4,53! Mt 9,22! 31 σωθῶ; ⌊οἱ δὲ εἶπαν· πίστευσον ἐπὶ τὸν κύριον
32 Ἰησοῦν⊤, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. καὶ
ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ ⌜θεοῦ σὺν πᾶσιν τοῖς
33 ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν
ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν,
καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ ⌜οἱ αὐτοῦ ἅπαντες⌝ παρα-
34 χρῆμα, ⌊ἀναγαγών τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον παρ-
8,39. Ps 23,5. έθηκεν τράπεζαν, καὶ ⌜ἠγαλλιάσατο πανοικεὶ πεπι-
35 στευκὼς τῷ θεῷ⌝. Ἡμέρας δὲ γενομένης ⌜ἀπέστει- 44
λαν οἱ στρατηγοὶ⌝ τοὺς ῥαβδούχους λέγοντες· ἀπό-
36 λυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους⊤. ⌜ἀπήγγειλεν δὲ ὁ
⌜δεσμοφύλαξ⌝ τοὺς λόγους ○τούτους πρὸς τὸν Παῦλον,
Mc 5,34! Jdc 18,6. ὅτι ἀπέσταλκαν οἱ στρατηγοὶ ἵνα ἀπολυθῆτε. νῦν
37 οὖν ἐξελθόντες πορεύεσθε □ἐν εἰρήνῃ⌝. ὁ δὲ Παῦλος
ἔφη πρὸς αὐτούς·⊤δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ ἀκατα-
22,25. κρίτους, ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβαλαν
εἰς φυλακήν· καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν;
οὐ γάρ, ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν.
38 ⌊ἀπήγγειλαν ⌜δὲ τοῖς στρατηγοῖς οἱ ῥαβδοῦχοι τὰ
22,29. ῥήματα ταῦτα⌜. ἐφοβήθησαν δὲ ἀκούσαντες ὅτι
39 Ῥωμαῖοί εἰσιν⌝, ⌊καὶ ⌜ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτούς,
5,26. Mt 8,34. καὶ ἐξαγαγόντες ἠρώτων ἀπελθεῖν ἀπὸ τῆς πόλεως.⌝

---

29 ⌜υπαρχων *C*D 614 al* | ⊤προς τους ποδας *D* lat(sy$^{p.h}$) | ⊤⌜τω P^{74} ℵ*AℜE pl*; T : *txt BCDpc* **30** ⌜προηγαγεν *D* | ⊤τους λοιπους ασφαλισαμενος *D* (sy^{h}); h^{r} | ⌜⌝και ειπεν αυτοις *D* **31** ⊤Χριστον *CℜDpl*; S **32** ⌜κυριου P$^{45.74}$*ACℜ Dpl*; Th : *txt Bℵ*pc* **33** ⌜οι α. παντες P^{74} *CℜDpl*; S : ο οικος αυτου ολος P^{45}. : *txt Bℵpc* **34** ⌜-ιατο συν τω οικω αυτου πεπ. επι τον θεον *Dgig* **35** ⌜συνηλθον οι στρατ. επι το αυτο εις την αγοραν και αναμνησθεντες τον σεισμον τον γεγονοτα εφοβηθησαν και απεστ. *D*sy^{hmg}(Ephr). | ⊤ους εχθες παρελαβες *D 614* sy **36** ⌜και εισελθων ο δ. απ. *D*(sy^{p}) | ⌜αρχιδ- P^{74}. | ○*BCDal*; H | □*Dgig*. **37** ⊤αναιτιους *D* **38** ⌜τε ℵ*E*; T | ⌜τα ρηθεντα προς τους στρατηγους· οι δε ακ. οτι Ρ. ε. εφοβ. *D*(sy^{p}) **39** ⌜παραγενομενοι μετα φιλων πολλων εις την φυλακην παρεκ. αυτους εξελθειν ειποντες· ηγνοησαμεν τα καθ υμας οτι εστε ανδρες δικαιοι, και εξαγ. παρεκαλεσαν αυτους λεγοντες· εκ της πολεως ταυτης εξελθατε, μηποτε παλιν συστραφωσιν ημιν επικραζοντες καθ υμων. *D* (*614 pc* sy^{h} Ephr)

ˡἐξελθόντες δὲ ⌜ἀπὸ τῆς φυλακῆς ⌝εἰσῆλθον πρὸς 40
τὴν Λυδίαν, καὶ ἰδόντες ⌜παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελ-
φοὺς⌝ καὶ ἐξῆλθαν.

19 25 Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ ⌜τὴν Ἀπολ- 17
λωνίαν ἦλθον⌝ εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦν ⊤συναγω- 1 Th 2,2 Ph 4,15.
γὴ ○τῶν Ἰουδαίων. κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς ⌜τῷ Παύλῳ⌝ 2 L 4,16!
εἰσῆλθεν πρὸς αὐτούς, καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διε- 13,14!
λέξατο αὐτοῖς: ⌜ἀπὸ τῶν γραφῶν:2, ˡδιανοίγων καὶ 3 L 24,26 s.45 s. J 20,9.
παρατιθέμενος ὅτι τὸν χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ 4,2; 18,5; 26,23!
ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν ⌜ὁ χριστός,
ὁ Ἰησοῦς⌝:, ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. καί τινες 4
ἐξ αὐτῶν ἐπείσθησαν □καὶ προσεκληρώθησαν⌝ τῷ 28,24. E 1,11.
Παύλῳ καὶ ○τῷ ⌜Σιλᾷ, τῶν τε⌝ σεβομένων ⊤Ἑλλήνων 13,43.
πλῆθος πολύ, ⌜γυναικῶν τε⌝ τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγαι. 12.
45 ˡ⌜Ζηλώσαντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ προσλαβόμενοι 5 13,45!
τῶν ἀγοραίων ⌜ἄνδρας τινὰς⌝ πονηροὺς καὶ ὀχλο- 1 Th 2,16.
ποιήσαντες ἐθορύβουν⌝ τὴν πόλιν, καὶ ἐπιστάντες
τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος ἐζήτουν αὐτοὺς προαγαγεῖν εἰς
τὸν δῆμον· μὴ εὑρόντες δὲ αὐτοὺς ἔσυρον Ἰάσονα 6
καί τινας ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας, βοῶντες ⊤
ὅτι οἱ τὴν οἰκουμένην ἀναστατώσαντες οὗτοι ⊤καὶ 16,20; 24,5. R 16,21.
ἐνθάδε πάρεισιν, ˡοὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων· καὶ 7
οὗτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καίσαρος L 2,1; 23,2.
πράσσουσιν, βασιλέα ἕτερον λέγοντες εἶναι Ἰησοῦν. J 19,12.
ˡἐτάραξαν δὲ ⌜τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας⌝ 8
ἀκούοντας ταῦτα, ˡ⌜καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ 9

---

40 ⌜εκ P74 *A*𝔎*D pl* : *txt* *B*ℵ*pc* | ⌝ηλθον *D e gig.* | ⌜τους αδ. διηγησαντο οσα εποιησεν κυριος αυτοις παρακαλεσαντες αυτους *D* *17,1* ⌜κατηλθον εις Απολλωνιδα κακειθεν *D.* | ⊤η 𝔎 *E pm* | ○P74. *2* ⌜ο Παυλος *D* latt | :, *et* :2 —, W | ⌜εκ *D.* *3* ⌜Χρ. *I.* P74 *AD*; Th (ο χρ. *I.* 𝔎*pm*; S) vg^codd : *I.* Χρ. ℵ*al* (*I.* ο χρ. *E al*) vg^cl : *txt* *B.*; 𝔏 | : —, H *4* □P74. | ○*B.*; [H] | ⌜Σιλαιᾳ τη διδαχη πολλοι των *D.* | ⊤και P74 *AD gig* vg | ⌜και γυναικες *D* lat *5* ⌜οι δε απειθουντες Ιουδ. συστρεψαντες τιν. α. των αγ. πον. εθορυβουσαν *D.* : *txt* P74 𝔖*E pm* | ⌜ℵ𝔎(*D*)*al*; T *6* ⊤και λεγοντες *D gig.* | ⊤εισιν *D*Ψ*gig p* *8* ⌜4 5 3 1 2 *D gig* sy^p. *9* ⌜οι μεν ουν πολιταρχαι sy^hmg (*cf.* Ephr).

τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν ἀπέλυσαν αὐτούς.
9,25; 23,23.31. 10 ¹Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ νυκτὸς ἐξέπεμψαν τόν
20,4. τε Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν εἰς Βέροιαν, οἵτινες
13,14! παραγενόμενοι εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων
11 ἀπῆεσαν· οὗτοι δὲ ἦσαν ⌜εὐγενέστεροι τῶν ἐν
L 8,13! Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον ⌜μετὰ
7,1!
8,28. J 5,39. πάσης προθυμίας⌝, [τὸ] καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες
4. 12 τὰς γραφὰς εἰ ⌜ἔχοι ταῦτα οὕτως⌝⊤. ⌜πολλοὶ μὲν
οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν, ⊤καὶ τῶν ⌜Ἑλληνίδων
γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι⌝:.
13 ¹Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ ○τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι
ὅτι ⌜καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου
4,19.1 Th 2,14. ὁ λόγος τοῦ θεοῦ, ἦλθον⌝ κἀκεῖ □σαλεύοντες καὶ
14 ταράσσοντες⊤ τοὺς ὄχλους⊤. ⌜εὐθέως δὲ τότε τὸν
Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι⌝ ⌜ἕως
16,1! ἐπὶ τὴν ⌜θάλασσαν· ὑπέμεινάν τε ὅ ○τε Σιλᾶς καὶ
1 Th 3,2. 15 ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. οἱ δὲ καθιστάνοντες τὸν Παῦλον
ἤγαγον ἕως Ἀθηνῶν, ⌜καὶ λαβόντες⌝ ἐντολὴν ⊤πρὸς
τὸν Σιλᾶν καὶ τὸν Τιμόθεον ⌜ἵνα ὡς τάχιστα⌝
ἔλθωσιν πρὸς αὐτὸν ἐξῆεσαν.
16 Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένου ⌜αὐτοὺς τοῦ 20 26
15,39. J 2,17. Παύλου⌝, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ
17 ⌜θεωροῦντος κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν. διε-
13,14! λέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις
καὶ τοῖς σεβομένοις καὶ ⊤ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν
18 ἡμέραν πρὸς τοὺς ⌜παρατυγχάνοντας. τινὲς δὲ
1 K 1,22. καὶ τῶν Ἐπικουρείων καὶ ⌜Στωϊκῶν φιλοσόφων

---

11 ⌜ευγενεις **D** *p** | ⌜του θεου μ. παρρησιας **E**. | [+ **B**ℵ*al*; W: — $\mathfrak{P}^{45.74}$ 𝔖 **D** *pm*; T | ⌜εχει **D****al* | ⊤καθως Παυλος απαγγελλει *614 gig* sy^{h} Ephr *12* ⌜τινες **D**. | ⊤τινες δε ηπιστησαν **D** *614* | ⌜Ελληνων και των ευσχ. ανδρες και γ-κες ικανοι επιστευσαν **D***. | ⌝· W *13* ○ $\mathfrak{P}^{74}$ **D** *pc* | ⌜λογος θεου κατ. εις Βεροιαν και επιστευσαν και ηλθ. εις αυτην **D***. | □ $\mathfrak{P}^{45}$ ℵ**E** *al* | ⊤ου διελιμπανον **D**(sy^{p}) *14* ⌜τον μεν ουν Π. οι αδ. εξαπ. απελθειν **D** | ⌜ως ℵ*al* : — **D** *al gig* sa : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ 𝔖 **E** *al* | ⌜(Θεσσαλιαν Markland *cj*) | ○ $\mathfrak{P}^{74}$ *919*. *15* ⌜παρηλθεν δε την Θεσσαλιαν· εκωλυθη γαρ εις αυτους κηρυξαι τον λογον· λαβ. δε **D**(Ephr) | ⊤παρα Παυλου **D** : απ αυτου **E** latsy^{p} | ⌜οπως εν ταχει **D**. *16* ⌜αυτου τ. Π. **D*** : αυτου ℵ*. | ⌜-ντι ℵ**D** *al* *17* ⊤τοις **D** *614* sy^{hmg} sa | ⌜-νχοντας **D***. *18* Στοι- **B** *al*; S

συνέβαλλον αὐτῷ, καί τινες ἔλεγον· τί ἂν θέλοι 1 K 4,12 s.
ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν; οἱ δέ· ξένων δαιμο-
νίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι· □ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ
τὴν ⌜ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο⌝⊤. ⌜ἐπιλαβόμενοι ⌜δὲ 19
αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἄρειον πάγον ἤγαγον,⌝ λέγοντες·
δυνάμεθα γνῶναι τίς ἡ καινὴ αὕτη ○ἡ ὑπὸ σοῦ 28,22.
⌜λαλουμένη διδαχή; ξενίζοντα γάρ τινα ⌜εἰσφέρεις 20
εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν· βουλόμεθα οὖν γνῶναι ⌜τίνα
θέλει⌝ ταῦτα εἶναι. Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ οἱ 21
ἐπιδημοῦντες⊤ ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαίρουν ἢ
46 λέγειν τι ⌜ἢ ἀκούειν ○τι καινότερον. Σταθεὶς δὲ⊤ 22
Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου πάγου ἔφη· ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους
ὑμᾶς θεωρῶ. διερχόμενος γὰρ καὶ ⌜ἀναθεωρῶν 23
τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὗρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ⌜ἐπε-
γέγραπτο· ΑΓΝΩΣΤΩ ΘΕΩ. ⌜ὃ οὖν ἀγνοοῦντες 14,17 ! G 4,8.
εὐσεβεῖτε, τοῦτο⌝ ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. ὁ θεὸς 24 Is 42,5.
ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, 1 Rg 8,27. Mt 11,25.
οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς ὑπάρχων κύριος οὐκ ἐν 4,24 !; 7,48.
χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, ⌞οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν 25
ἀνθρωπίνων θεραπεύεται προσδεόμενός ⌜τινος, Ps 50,12.
αὐτὸς διδοὺς⌝ πᾶσι ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα· Is 42,5.
⌞ἐποίησέν τε ἐξ ἑνὸς⊤ πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν 26 Gn 10. Dt 32,8.
ἐπὶ ⌜παντὸς προσώπου⌝ τῆς γῆς, ὁρίσας ⌜προστεταγ- 1,7. Ps 74,17.
μένους καιροὺς ⌜καὶ τὰς ὁροθεσίας⌝ τῆς κατοικίας Dt 4,29. Is 55,6.
αὐτῶν, ⌞⊤ζητεῖν ⌜τὸν θεόν⌝⊤, εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν 27 L 24,39. 1 J 1,1.
⌜αὐτὸν ⌜καὶ εὕροιεν, ⌜καί γε⌝ οὐ μακρὰν ⌜2ἀπὸ ἑνὸς R 1,19.
ἑκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα⌝2. ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν 28 Ps 145,18. Jr 23,23. Ps-Epimenides

---

18 □ *Dgig* | ⌜(*Αν*- Chr) | ⊤ *ταυτοις* $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ^{c} *AE pm* **19** ⌜ *μετα δε ημερας τινας επιλ. αυτ. ηγαγον αυτον επι τον* (— *τ.* **D***.) *Α. π. πυνθανομενοι και* **D** (*614 gig* sy^{h}) | ⌜ *τε* ℵ*AR E pm*; **T** : *txt B al* | ○ *BD*; [H] | ⌞ *καταγγελλομενη* **D**. : *λεγομενη* **E** *81*. **20** ⌜ *φερεις ρηματα* **D** (**E**) *pc* | ⌜ *τι αν θελοι* **R***D al* **21** ⊤ *εις αυτους* **D**sa. | ⌜ *και* **R***E pm*; s | ○ **R***D 33 pl*; s **22** ⊤ *ο* $\mathfrak{P}^{74}$ **R***DE pl*; S **23** ⌜ *διιστορων* **D***. : ιστ*- Cl^{pt} | ⌞ *ην γεγραμμενον* **D**. | ⌜ *ον . . τουτον* **R***E pl* sy Cl; s **25** ⌜ *οτι ουτος ο δους* **D***. **26** ⊤ *αιματος* **R***D pm* Ir^{lat} | ⌜ *παν το πρ-ον* **R**(**E**) *pl*; S | ⌜ *προτετ-* **D***al* | ⌞ *κατα ορ-ιαν* **D** Ir^{lat} **27** ⊤ *μαλιστα* **D**. | ⌜ *το θειον* **D** *gig* Cl Ir^{lat} : *τον κυριον* **R***E al* | ⊤ *εστιν* **D** (Ir^{lat}) | ⌜ *αυτο* **D***(*ſ *gig*) Ir^{lat} : — Cl | ⌞ *ἢ* $\mathfrak{P}^{74}$ **A***D pc* Cl | ⌞ *καιτοι* $\mathfrak{P}^{74}$ **AE** Cl | ⌜2 *ὃν αφ εν. εκ. ημ.* **D*** Ir^{lat}

καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν⸌, ὡς καί τινες τῶν καθ'
Aratus, Phaenomena 5. ⸌ὑμᾶς ποιητῶν⸍ εἰρήκασιν·
τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν.
19,26. 29 ⌈γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ θεοῦ οὐκ ὀφείλομεν
Dt4,28. Is40,18. R 1,23. 1K 12,2. Gn 1,27. νομίζειν, ⸌χρυσῷ ἢ ⸌ἀργύρῳ ἢ λίθῳ, χαράγματι
τέχνης □καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου⸍, τὸ θεῖον εἶναι
23; 3,17! 30 ὅμοιον. τοὺς μὲν ○οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ⸌ὑπερ-
Sir 28,9[7]. Sap. 11, 23. 14,16. L 24,47! ιδὼν ὁ θεὸς τὰ νῦν⸌ἀπαγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις
Ps 9,9; 96,13; 98,9. 31 πάντας πανταχοῦ μετανοεῖν,⌈καθότι ἔστησεν ἡμέραν
10,42! J 5,22. R 10,14; 14,10. 1 Th 1,10. □ἐν ᾗ μέλλει⸍κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ,
⸌ἐν ἀνδρὶ⸍ᾧ ὥρισεν, πίστιν⸌παράσχων πᾶσιν ἀνα-
4,2! 32 στήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. ἀκούσαντες δὲ ἀνά-
1 K 1, 23; 15, 12. 24,25. στασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ εἶπαν·
33 ἀκουσόμεθά σου περὶ τούτου καὶ πάλιν. οὕτως
34 ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. τινὲς δὲ 47
16,14. ἄνδρες⸌κολληθέντες αὐτῷ ἐπίστευσαν, ἐν οἷς καὶ
Διονύσιος ⸌ὁ Ἀρεοπαγίτης⸌καὶ γυνὴ⸍ὀνόματι Δα-
μαρὶς⸍καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

18 ⸌Μετὰ ταῦτα χωρισθεὶς⸍ἐκ⸍τῶν Ἀθηνῶν ἦλθεν 21 27
18.26. R16,3–5. 1 K 16,19. 2 T 4,19. 2 εἰς Κόρινθον. καὶ εὑρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι
Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως ἐληλυ-
θότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα
11,28. αὐτοῦ, διὰ τὸ⸌διατεταχέναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι
πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τῆς Ῥώμης,⸍προσ-
1 K 4,12! 3 ἦλθεν ⸌αὐτοῖς,⌈καὶ διὰ τὸ ὁμότεχνον ○εἶναι ἔμενεν
⸌παρ' αὐτοῖς⸍,καὶ⸌ἠργάζοντο· □ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ
18,14! 4 τῇ τέχνῃ⸍. ⸌διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ

---

28 ⸌το καθ ημεραν ωσπερ και των κ. υ. τινες **D**(*gig* Ir^{lat}) | ⸌ημας $\mathfrak{P}^{74}$ ***B*** *614 al*; h **29** ⸌-σιω $\mathfrak{P}^{41.74}$ ***ℵAE*** *pc*; Ti-Gr | ⸍-ριω $\mathfrak{P}^{74}$ ***AE*** *al* | □ $\mathfrak{P}^{74}$. **30** ○ $\mathfrak{P}^{74}$ *pc* | ⸌ταυτης παριδων ***D**** | ⸍παραγγ- $\mathfrak{P}^{41.74}$ ***AℜD*** *pl*; S : *txt* ***B ℵ**** **31** □ ***D*** (*gig*) *m* (Ir^{lat}) | ⸌α. Ιησου ***D*** (Ir^{lat}). | ⸌παρεσχειν (*sic*) ***D*** (*gig*) **34** ⸌εκολληθησαν ***D**** (*gig*) | ⸍— ***B***.; [H] : τις ***D*** *h* | ⸌ευσχημων ***D***. | ⸍τιμια ***E***. **18,1** ⸌αναχωρησας δε απο ***D*** | ⸍ο Παυλος ***AℜEpl***; S : *txt* $\mathfrak{P}^{41.74}$ ***BℵD*** (***D***) lat **2** ⸌τετ- ***ℵ*ℜD*** *al*; T | ⸍οι και κατωκησαν εις την Αχαιαν ***D*** *h* (sy^{hmg}) : *ead.* + Paulus autem agnitus est Aquilae *h* (sy^{hmg}) | ⸍αυτω ο Παυλος ***D***. **3** ○ ***D*** | ⸌προς αυτους ***D****pc* | ⸍-ζετο $\mathfrak{P}^{74}$ ***AℜD*** *pl*; h : *txt* ***B*ℵ**** | □ ***D*** *gig*. **4** ⸌— *vs.* vg^{codd} : εισπορευομενος δε εις την συν-ην κατα π. σαβ-

πᾶν σάββατον, ἔπειθέν τε Ἰουδαίους καὶ Ἕλληνας.
5 Ὡς δὲ κατῆλθον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὅ τε Σιλᾶς 17,14 s; 15,27!
καὶ ὁ Τιμόθεος, συνείχετο τῷ λόγῳ ὁ Παῦλος, 16,1! 1 Th 3,6.
διαμαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις εἶναι τὸν χριστὸν 17,3. 1 K 1,6.
Ἰησοῦν. 6 ἀντιτασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφη-
μούντων ἐκτιναξάμενος τὰ ἱμάτια εἶπεν πρὸς 13,51.
αὐτούς· τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· Mt10,14p;27,25!
καθαρὸς ἐγώ· ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύ- 13,46; 20,26;
σομαι. 7 καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς οἰκίαν 28,28. R 1,16.
τινὸς ὀνόματι Τιτίου Ἰούστου σεβομένου τὸν θεόν,
οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. 8 Κρῖσπος 1 K 1,14.
δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσεν τῷ κυρίῳ σὺν Jos 24,15.
ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων 9,10!
ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. 9 Εἶπεν δὲ 1 K 2,3. Jr 1,8.
ὁ κύριος ἐν νυκτὶ δι' ὁράματος τῷ Παύλῳ· μὴ Ex 14,13 s.
φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ σιωπήσῃς, 10 διότι ἐγώ 4,29.
εἰμι μετὰ σοῦ καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεταί σοι τοῦ κα- Ex 3,12.
κῶσαί σε, διότι λαός ἐστί μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει Jos 1,5.9.
ταύτῃ. 11 Ἐκάθισεν δὲ ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ἓξ δι- Is 41,10; 43,5.
48 δάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. 12 Γαλλίω- Hos 2,25.
νος δὲ ἀνθυπάτου ὄντος τῆς Ἀχαΐας κατεπέστησαν Mt 28,20.
ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ καὶ ἤγαγον (22,18.) J 10,16.
αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα, 13 λέγοντες ὅτι παρὰ τὸν νόμον 19,10.
ἀναπείθει οὗτος τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν
θεόν. 14 μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ 23,29;
στόμα εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· εἰ 25,18–20.

18,7; 19,38.

---

*βατον διελ. και εντιθεις το ονομα του κυριου Ιησου και (— κ. **D**²) επειθεν δε ου μονον I. αλλα και E. **D***h* (*gig* vg^{cl} sy^{hmg})
5 παρεγενοντο δε **D**(*h*) | πνευματι ℵ*pm* sy^{hmg} **6** πολλου δε λογου γινομενου και γραφων διερμηνευομενων **D***h* (sy^{hmg}). | p^{74}. | ο Παυλος **D***h* | αυτου **D** (𝔖 *al*) *gig h* sy | ·ℵ | αφ υμων **D***h*. **7** μ. δε απο Ακυλα **D** (*614 h*) | εισηλθεν p^{74} 𝔖**D***al*; T : *txt* **B**ℵ**E***pm* | τον οικον **D***. | **11** Τιτου ℵ**E***al* sy^{p}; S : — **B**^{s}**A**ℵ**D***pm* : *txt* p^{74} **B***^{2} sy^{h} **8** εις τον κυριον **D***h*. | ακουσαν- p^{74} *1 69 pc* | δια του ονοματος του κυριου Ιησου Χριστου *614* sy^{h} | πιστευοντες τω θεω δια τ. ο. τ. κ. ημων I. X. **D** (*h*) **11** και εκ. εν Κορινθω **D***h* (sy$^{p.h}$) | ενα ℵ sy^{h} | αυτους **D** **12** 𝔖 231 **B**; ℵ | συλλαλησαντες μεθ εαυτων επι τον Παυλον και επιθεντες τας χειρας **D** (*h*, sy^{h}) **13** καταβοωντες και **D***h*.

μὲν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥᾳδιούργημα πονηρόν, ὦ
15 ⊤Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἂν ἀνεσχόμην ὑμῶν· εἰ δὲ
⌜ζητήματά ⌜ἐστιν περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ
J 18,31. νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὄψεσθε αὐτοί· κριτὴς ⊤ἐγὼ
16 τούτων οὐ ⌜βούλομαι εἶναι. καὶ ⌜ἀπήλασεν αὐτοὺς
1 K 1,1 ? 17 ἀπὸ τοῦ βήματος. ⌜ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες ⊤Σω-
σθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον ἔτυπτον ἔμπροσθεν
τοῦ βήματος· καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίωνι
18 ἔμελεν. Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας 22
ἱκανάς, τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος ⌜ἐξέπλει εἰς
2 !
R 16,1. τὴν Συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας,
21,23 s.
Nu 6,9.18. κειράμενος ἐν Κεγχρεαῖς τὴν κεφαλήν· εἶχεν γὰρ
19 ⌜εὐχήν. ⌜κατήντησαν δὲ εἰς Ἔφεσον, ⌜κἀκείνους
18,14 ! κατέλιπεν ⌜²αὐτοῦ·, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συν-
20 αγωγὴν ⌜² διελέξατο τοῖς Ἰουδαίοις. ἐρωτώντων δὲ
19,9 s. J 4,40 ! αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον μεῖναι ⊤οὐκ ἐπένευσεν,
20,16.
R 1,10; 15,32. 21 ¹ἀλλὰ ἀποταξάμενος καὶ εἰπών· ⊤⌜πάλιν ἀνακάμψω
1 K 4,19; 16,7.
H 6,3. Jc 4,15. πρὸς ὑμᾶς τοῦ θεοῦ θέλοντος, ⌜ἀνήχθη ἀπὸ τῆς
21,15. 22 Ἐφέσου, ¹καὶ κατελθὼν› εἰς Καισάρειαν, ἀναβὰς
καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀντιό-
23 χειαν, ¹καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ ἐξῆλθεν, διερχό-
16,6. μενος καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν,
⌜στηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς.
19,1. 1 K 1,12; 3,4—6.22; 4,6; 16,12. Tt 3,13. 24 Ἰουδαῖος δέ τις ⌜Ἀπολλῶς ὀνόματι›, ⌜Ἀλεξανδρεὺς
τῷ γένει›, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς Ἔφεσον,
25 δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. ⌜οὗτος ἦν κατηχη-
R 12,11. Ap 3,15. μένος τὴν ὁδὸν› ○τοῦ κυρίου, καὶ ζέων τῷ πνεύ-
ματι ⌜ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ

---

14 ⊤ανδρες **D** *h* vg *15* ⌜-μα $\mathfrak{P}^{74}$ **ℵD** *al* | ⌜εχετε **D** *gig*. | ⊤γαρ **ℵE** *pl*; 𝔖 | ⌜θελω **D**. *16* ⌜απελυσεν **D*** *h* *17* ⌜απολ- **D***. | ⊤οι Ελληνες **ℵD** *pl gig*; 𝔖 *18* ⌜επλευσεν **D** | ⌜προσευχην **D***. *19* ⌜-σεν $\mathfrak{P}^{74}$ **ℵ** *pl* : καταντησας **D** *h* : *txt* **𝔓E** *pc* | ⌜και τω επιοντι σαββατω εκεινους **D** (*614* sy^{h} sa) | ⌜²εκει $\mathfrak{P}^{74}$ **ℵAD** *pc* | ⁝· comm ⁞ ⌜² διελεγετο **D** *pc gig* vg : διελεχθη **ℵE** *pm*; S *20* ⊤παρ αυτοις **ℵD** *al* *21* ⊤δει με παντως την εορτην την ερχομενην ποιησαι εις Ιεροσολυμα **ℵ**(**D**) *917 pm gig* sy ; ⊣h^{r}⊢ *et* ⌜π. δε **ℵ** *pm* : και π. *917 gig* ; ⊣h$^{r1\,lat}$⊢ : — **D** ; ⊣h^{r2}⊢ *21.22* ⌜τον δε Ακυλαν εισασεν εν Εφεσω· αυτος δε ανενεχθεις ηλθεν *614* (sy$^{p\cdot hmg}$) *23* ⌜επιστη- **ℵD** *pl*; 𝔖 *24* ⌜Απελλῆς ον. ℵ* *pc* : ον. Απολλωνιος **D**. | ⌜γενει Αλ. **D** *25* ⌜ος ην κατ. εν τη πατριδι τον λογον **D** (*gig*) | ○ $\mathfrak{P}^{41}$ **B** *614 pc*; h | ⌜απελαλει **D*** *gig*.

Ἰησοῦ, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου· 19,3.
|οὗτός τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ συναγωγῇ. 26
ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ ⸢Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας⸣ προσ- 2!
ελάβοντο αὐτὸν καὶ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο
⸢τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ⸣. ⸢βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν 27
εἰς τὴν Ἀχαΐαν, προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν R 16,1. 2 K 3,1.
τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτόν⸣· ⸢ὃς παραγενό- Kol 4,10.
μενος συνεβάλετο πολὺ τοῖς πεπιστευκόσιν διὰ
τῆς χάριτος⸣· εὐτόνως γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις δια- 28 L 23,10.
κατηλέγχετο δημοσίᾳ ⊤ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν γραφῶν 9,22.
⸢εἶναι τὸν χριστὸν Ἰησοῦν⸣. 5; 17,3.
28 49 ⸢Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ⸢Ἀπολλῶ εἶναι ἐν Κορίνθῳ 19 18,24! 1 K 16,8.
Παῦλον διελθόντα τὰ ⸢ἀνωτερικὰ μέρη ⸢2 ἐλθεῖν εἰς
Ἔφεσον⸣ ⸢καὶ εὑρεῖν τινας μαθητάς, |εἶπέν τε πρὸς 2
αὐτούς⸣· εἰ πνεῦμα ἅγιον ἐλάβετε πιστεύσαντες; 2,38; 8,16.
οἱ δὲ πρὸς αὐτόν· ἀλλ' οὐδ' εἰ πνεῦμα ἅγιον
⸢ἔστιν ἠκούσαμεν. ⸢εἶπέν τε⸣· εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε; 3 18,25.
οἱ δὲ ⸢εἶπαν· εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα. |εἶπεν δὲ 4
Παῦλος· Ἰωάννης ἐβάπτισεν βάπτισμα μετανοίας, 13,24!
τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ' αὐτὸν ἵνα Mt 3,11!
πιστεύσωσιν, τοῦτ' ἔστιν εἰς ⸢τὸν Ἰησοῦν⸣. ἀκούσαντες 5
δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ⊤·
|καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου⊤ χεῖρας ⸢ἦλθε 6 6,6! 8,17! 2,4.11; 10,44.46.
τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτούς, ἐλάλουν τε Mc 16,17. 1 K 14.

---

26 ⸢ℵ*D pl gig* sy; S | ⸢1342 ℵ*pl* : 12 *D gig.* : τ. οδ. τ. κυριου *E pc c e p* vg^{cl} sy^{p} Aug **27** ⸢εν δε τη Εφεσω επιδημουντες τινες Κορινθιοι και ακουσαντες αυτου παρεκαλουν διελθειν συν αυτοις εις την πατριδα αυτων· συγκατανευσαντος δε αυτου οι Εφεσιοι εγραψαν τοις εν Κορινθω μαθηταις οπως αποδεξωνται τον ανδρα· *D* (sy^{hmg}); ⊣h^{r}⊢ | ⸢ος επιδημησας εις την Αχαιαν πολυ συνεβαλλετο (-βαλετο *d gig*) εν ταις εκκλησιαις (P^{38}) *D* (*614 gig* sy^{h}) **28** ⊤διαλεγομενος P^{38}. : διαλ. και *D 614* | ⸢2413 *D* sa : 314 P^{38} : 4231 sy **19,1** ⸢Θελοντος δε του Παυλου κατα την ιδιαν βουλην πορευεσθαι εις Ιεροσολυμα ειπεν αυτω το πνευμα υποστρεφειν εις την Ασιαν· διελθων δε τα αν. μερη ερχεται εις Εφ. P^{38} *D* (*gig*) sy^{hmg} (Ephr); ⊣h^{r}⊢ | ⸢-λων P^{74} *A*^{c} *181* : Απελλῆν ℵ*pc | ⸢ανατολικα *104 pc* | ⸢^{2}κατελθειν P^{74} 𝔖*E al*; T : *txt B* ℵ*pm* **1.2** ⸢και ευρων τιν. μαθ. ειπεν πρ. α. ℵ*D pm* sy^{h}; h^{r} (*eti.* ⊣ ⊢) : και [ειπεν τοι]ς μαθηταις P^{38}. **2** ⸢λαμβανουσιν τινες P$^{38.41}$ *D** sy^{hmg} sa. **3** ⸢ειπ. τε προς αυτους ℵ*al* : ο δε ειπ. P$^{41vid.74}$ ℵ*A E al*; Th : ειπ. δε *D pc* : ο δε Παυλος πρ. αυτους P^{38}. : *txt B* | ⸢ελεγον P^{38} *D*. **4** ⸢Χριστον *D* : τον χρ. Ι. ℵ*pm* (⸢*al*) : *txt* P$^{38.74}$ 𝔖*E 614 pc* **5** ⊤Χριστου εις αφεσιν αμαρτιων (P^{38}) *D 614* sy^{h} **6** ⊤τας ℵ*E pm*; s | ⸢ευθεως επεπεσεν (P^{38}) *D*

7 γλώσσαις καὶ ἐπροφήτευον. ἦσαν δὲ οἱ πάντες
8 ἄνδρες ὡσεὶ δώδεκα. Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν
13,14! συναγωγὴν ⊤ἐπαρρησιάζετο ἐπὶ μῆνας τρεῖς δια-
28,23.31. λεγόμενος καὶ πείθων ⊤ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ
13,45! 9,2! R 16,17. 9 θεοῦ. ⌜ὡς δέ τινες⌝ ἐσκληρύνοντο καὶ ἠπείθουν
2 T 1,15; 3,5. Tt 3,10 s. κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους,
1K5,11. 2K6,17. 2 J 10. 2 Th 3,6. ἀποστὰς ἀπ' αὐτῶν ἀφώρισεν τοὺς μαθητάς, καθ'
10 ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ Τυράννου ⊤⊤. τοῦτο
18,11; 20,31. 1 K 16,8. δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο, ⌜ὥστε πάντας τοὺς κατοι-
κοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ κυρίου,
14,3. 11 Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας⌝. Δυνάμεις τε οὐ
τὰς τυχούσας ὁ θεὸς ἐποίει διὰ τῶν χειρῶν Παύλου,
12 ⌊ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἀποφέρεσθαι ἀπὸ
5,15. Mc 6,56 p! τοῦ χρωτὸς ○αὐτοῦ σουδάρια ἢ σιμικίνθια καὶ
ἀπαλλάσσεσθαι ○²ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους, τά τε
Mc 9,38. L 9,49. 13 πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐκπορεύεσθαι. Ἐπεχείρησαν 50
δέ τινες καὶ τῶν περιερχομένων Ἰουδαίων ἐξορ-
κιστῶν ὀνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα
τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ λέγοντες·
16,18. ⌜ὁρκίζω ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν Παῦλος κηρύσσει.
14 ⌊⌜ἦσαν δέ ⌜τινος Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἑπτὰ
15 υἱοὶ ⊤τοῦτο ποιοῦντες.⌝ ⌜ἀποκριθὲν δὲ⌝ τὸ πνεῦμα
L 4,41 p. τὸ πονηρὸν ⊤εἶπεν αὐτοῖς· τὸν [μὲν] Ἰησοῦν γινώσκω
καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι· ὑμεῖς δὲ τίνες ἐστέ;
16 ⌊καὶ ⌜ἐφαλόμενος ⌜ὁ ἄνθρωπος ἐπ' αὐτούς⌝, ἐν ᾧ
ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρόν, ⊦κατακυριεύσας ⌜²ἀμφο-
τέρων ἴσχυσεν κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς καὶ

---

8 ⊤εν δυναμει μεγαλη *D* sy^{hmg}. | ⊤τα 𝔖𝔎*Epl*; T : *txt* *BDpc* *9* ⌜τινες μεν ουν αυτων *D*. | ⊤τινος 𝔎*Dpl*; S | ⊤απο ωρας ε' εως δεκατης *D* (*614 gig* sy^{h}); ⊣h^{r}⊢ *10* ⌜εως παντες οι κατ-τες τ. Α. ηκουσαν τους λογους τ. κ. Ι-οι και Ε-ες *D** *12* ○ 𝔓^{38}. | ○^{2} 𝔓^{74}*pc* *13* ⌜-ζομεν 𝔎 : εξορκιζομεν 𝔓^{38} *614 al* *14* ⌜εν οις και υι. (+ επτα sy^{hmg}.) Σκ. τινος ιερεως (Σκ. τ. ι. : Ιουδαιου τιν. αρχιερεως 𝔓^{38vid}.) ηθελησαν το αυτο ποιησαι· εθος ειχαν (εχοντες 𝔓^{38} sy^{hmg}.) τους τοιουτους εξορκιζειν (ʃ εξ. τ. τοι. 𝔓^{38} sy^{hmg}.)· και εισελθοντες προς τον (— τ. 𝔓^{38}.) δαιμονιζομενον ηρξαντο επικαλεισθαι το ονομα λεγοντες· παραγγελλομεν σοι εν Ιησου ὃν Παυλος (+ ο αποστολος 𝔓^{38}.) κηρυσσει εξελθειν. (𝔓^{38}) *D* (sy^{hmg}) | ⌜τινες 𝔓^{74} ℵ*A*𝔎*pm*; T : *txt* 𝔓^{41}*B*(*D*)*Eal* | ⊤οι 𝔎*pl* *15* ⌜τοτε απεκριθη *D*. *et* ⊤και *D*^{2}. | [+ 𝔓^{41}*BEal*; W : — 𝔓^{74} ℵ**A*𝔎*Dpm*; T *16* ⌜εφαλλ- 𝔓^{41}𝔎*Epl*; S : εναλλ- *D* | ⌜3 4 1 2 𝔓^{74} 𝔎*al* : εις α. ο α. *D* (*ex* latt?) | ⊦κυριευσας *DΨ* : και κατακ. ℵ*(𝔎)*al*; W | ⌜²αυτων 𝔎*al* : — *E*

τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου.
17 ⁱτοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰουδαίοις τε καὶ 9,42.
Ἕλλησιν τοῖς κατοικοῦσιν τὴν Ἔφεσον, καὶ ἐπέ-
πεσεν φόβος ἐπὶ πάντας αὐτούς, καὶ ἐμεγαλύνετο 2,43!
τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ· 18 πολλοί τε τῶν ⌜πε-
πιστευκότων ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι καὶ ἀναγ-
γέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. 19 ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ
περίεργα πραξάντων συνενέγκαντες τὰς βίβλους Dt 18,10–14.
κατέκαιον ἐνώπιον πάντων· καὶ συνεψήφισαν τὰς
τιμὰς αὐτῶν καὶ εὗρον ἀργυρίου μυριάδας πέντε.
20 ⁱΟὕτως κατὰ κράτος ⌜⌝τοῦ κυρίου ὁ λόγος⌞⌟ ηὔξανεν 2,47!
καὶ ἴσχυεν⌝.

21 ⌜Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα,⌝ ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν
τῷ πνεύματι διελθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ ⊤Ἀχαΐαν 1 K 16,5.
πορεύεσθαι εἰς Ἰεροσόλυμα, εἰπὼν ὅτι μετὰ τὸ 23,11.R1,10.13;
γενέσθαι με ἐκεῖ δεῖ με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν. 22 ἀπο- 15,25.2 K 10,16.
στείλας δὲ εἰς ⊤Μακεδονίαν δύο τῶν διακο- 16,1!
νούντων αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ Ἔραστον, αὐτὸς R 16,23.2T4,20.
ἐπέσχεν χρόνον ⌜εἰς τὴν Ἀσίαν⌝. 23 Ἐγένετο δὲ
κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος οὐκ ὀλίγος περὶ 2 K 1,8 s.
51 τῆς ὁδοῦ. 24 Δημήτριος γάρ τις ⌜ὀνόματι, ἀργυρο- 9,2!
κόπος, ποιῶν ναοὺς ○ἀργυροῦς Ἀρτέμιδος⊤ ⌜παρεί- 16,16.
χετο τοῖς τεχνίταις οὐκ ὀλίγην ἐργασίαν,⌝ 25 ⌜οὓς
συναθροίσας καὶ⌝ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ⌜ἐργάτας
εἶπεν· ἄνδρες⌝, ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς 16,19.
ἐργασίας ἡ εὐπορία ἡμῖν ἐστιν, 26 καὶ θεωρεῖτε καὶ
ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον ⌜Ἐφέσου ἀλλὰ σχεδὸν πάσης
τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος πείσας μετέστησεν
ἱκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶν θεοὶ οἱ διὰ 17,29.

---

18 ⌜πιστευοντων **D**Ψ *614 pc* **20** ⌜ενισχυσεν και η πιστις του θεου ηυξανε και επληθυνε (-θυνετο D^2) **D** | ⌟ 3412 $\mathfrak{P}^{74}$ 𝔎 *pm*; S : *txt* **BN*A** **21** ⌜τοτε **D**. | ⊤την $\mathfrak{P}^{74}$ **AD** *pc* **22** ⊤την $\mathfrak{P}^{74}$ 𝔓𝔎 **D** *al*; H : *txt* **NE** *pm* | ⌜ολιγον εν τη Ασια **D** **24** ⌜ην **D**. : — *d gig*. | ○ **B** *gig*.; [H] | ⊤ισως ως κιβωρια (-ωτια arm) μικρα (*33*) *915* (arm) Chr | ⌜παρειχε **A*E** *pc* : ος π-χε **D**. **25** ⌜ουτος συν. **D** *614 gig* sy sa | ⌞τεχνιτας εφη προς αυτους· α. συντεχνιται **D** (sy$^{p.h}$ sa) **26** ⌜εως **Εφεσιου D**

27 χειρῶν γινόμενοι. οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει
ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ
τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς ⸂Ἀρτέμιδος ἱερὸν⸃ εἰς οὐθὲν
Is 40,17. (L 9,43. 2 P 1,16.) λογισθῆναι, ⸂μέλλειν τε καὶ καθαιρεῖσθαι τῆς μεγα-
λειότητος αὐτῆς, ἣν ὅλη ○ἡ Ἀσία καὶ ○ἡ οἰκουμένη
28 σέβεται. ⸂ἀκούσαντες δὲ⸃ καὶ γενόμενοι πλήρεις θυ-
μοῦ ⸂ἔκραζον λέγοντες· μεγάλη ○ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων.
Mt 2,3! 29 |⸂καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις τῆς συγχύσεως⸃, ὥρμησάν τε
20,4. R 16,23. 1 K 1,14. 3 J 1. ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον, συναρπάσαντες Γάϊον
27,2! καὶ Ἀρίσταρχον ⸂Μακεδόνας, συνεκδήμους Παύλου.
30 |⸂Παύλου δὲ⸃ βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον
31 ⸂οὐκ εἴων αὐτὸν οἱ μαθηταί⸃· τινὲς δὲ καὶ τῶν
Ἀσιαρχῶν, ⸂ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαντες πρὸς
αὐτὸν παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ
21,34. 32 θέατρον. ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον· ἦν
γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη, καὶ οἱ ⸂πλείους οὐκ
33 ᾔδεισαν τίνος ἕνεκα συνεληλύθεισαν. ἐκ δὲ τοῦ
?1T1,20.2T4,14. ὄχλου ⸂συνεβίβασαν Ἀλέξανδρον, προβαλόντων
αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κατασείσας
34 τὴν χεῖρα ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ. ἐπι-
γνόντες δὲ ὅτι Ἰουδαῖός ἐστιν, φωνὴ ἐγένετο μία ○ἐκ
πάντων, ⸂ὡς ἐπὶ ὥρας δύο ⸂κράζοντες· μεγάλη ○2ἡ
35 Ἄρτεμις Ἐφεσίων⸃. ⸂καταστείλας δὲ ⸂ὁ γραμματεὺς
τὸν ὄχλον⸃ φησίν· ἄνδρες Ἐφέσιοι, τίς γάρ ἐστιν
ἀνθρώπων ὃς οὐ γινώσκει τὴν ⸂Ἐφεσίων πόλιν
νεωκόρον ⸂2οὖσαν τῆς μεγάλης Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ
36 ⸂2διοπετοῦς; ἀναντιρρήτων οὖν ὄντων τούτων δέον
ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν καὶ μηδὲν

---

27 ⸂ℵ*D al*; T | ⸂*μελλει A*D* al* | ○*bis Bpc*; [H] *28* ⸂*ταυτα δε ακ. D gig* vg arm | ⸃*δραμοντες εις το αμφοδον D (614)* sy^{hmg}; ⸢h^{r}⸣ | ○*D*pc* *29* ⸂*και συνεχυθη ολη η πολις (+ αισχυνης D*, ex* lat?) *D*gig* sy^{p} | ⸂*-δονα 307 pc* *30* ⸂*του δε Π.* ℵ(⸂*D*)*Epl*; S | ⸂*οι μαθ. εκωλυον D*(sy^{p}) *31* ⸂*υπαρχοντες D.* *32* ⸂*πλειστοι D.* *33* ⸂*κατεβ- D*gig* vg : *προεβ- ℵpl* : *txt* 𝔓^{74} 𝔖*Epc* *34* ○*D* (*ex* lat?) | ⸂*ωσει* 𝔓^{74}*Bpc*; *Ж* | ⸂— *Ψ.* : *-οντων rell*; *Ж* : *txt* ℵ*A.* | ○^{2}*D*.* | ⸃*μεγαλη η Αρτεμις Εφεσιων B.*; Wh *35* ⸂*κατασεισας DEΨ 614 pc* | ⸂3 4 1 2 *B 69 pc*; H | ⸂*ημετεραν D* | ⸂^{2} *ειναι D* (*ex* latt?) | ⸂^{2} *διοσπ- D*

προπετὲς πράσσειν. ἠγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας 37
τούτους ⊤οὔτε ἱεροσύλους οὔτε βλασφημοῦντας τὴν
⌜θεὸν ⌜ἡμῶν. εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ οἱ σὺν 38
αὐτῷ τεχνῖται ἔχουσι πρός ⊤τινα λόγον, ἀγοραῖοι
ἄγονται καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν, ἐγκαλείτωσαν ἀλλή- 13,7; 18,12.
λοις. εἰ δέ τι ⌜περαιτέρω ⌜ἐπιζητεῖτε, ἐν ⌜τῇ ἐννόμῳ⌝ 39
ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται. καὶ γὰρ κινδυνεύομεν 40
ἐγκαλεῖσθαι στάσεως ⌜περὶ τῆς σήμερον·, μηδενὸς
⌜αἰτίου ὑπάρχοντος⌝, περὶ οὗ ○οὐ δυνησόμεθα ἀπο- 25,27.
δοῦναι λόγον ○²περὶ τῆς συστροφῆς ταύτης⌝. καὶ L 16,2!
ταῦτα εἰπὼν ἀπέλυσεν τὴν ἐκκλησίαν.

29 Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον ⌜μετα- 20
πεμψάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ ⊤παρα- 17; 19,21.
καλέσας, ἀσπασάμενος ἐξῆλθεν ○πορεύεσθαι εἰς 2 K 2,13; 7,5.
24 (52) Μακεδονίαν. διελθὼν δὲ ⊤τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ 2 1 T 1,3.
⌜παρακαλέσας αὐτοὺς⌝ λόγῳ πολλῷ ἦλθεν εἰς τὴν
Ἑλλάδα, ⌞ποιήσας τε μῆνας τρεῖς, γενομένης ἐπι- 3 19; 9,24; 21,27.
βουλῆς αὐτῷ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων ⌜μέλλοντι ἀνά- 23,16. 1 K 15,32.
γεσθαι εἰς τὴν Συρίαν, ἐγένετο γνώμης τοῦ⌝ ὑπο- 2 K 11,26.
στρέφειν διὰ Μακεδονίας. ⌜συνείπετο δὲ αὐτῷ⌝ ⊤ 4
⌜Σώπατρος ○Πύρρου Βεροιαῖος, Θεσσαλονικέων δὲ 17,10. (R16,21.)
Ἀρίσταρχος καὶ Σέκουνδος, καὶ Γάϊος ⌜Δερβαῖος 27,2! 19,29!
καὶ Τιμόθεος, ⌜²Ἀσιανοὶ δὲ ⌜²Τύχικος καὶ Τρόφιμος. 16,1! E 6,21!
21,29!
⌞οὗτοι δὲ ⌜προελθόντες ἔμενον ⌜ἡμᾶς ἐν Τρῳάδι· 5 16,8.
⌞ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν 6

---

37 ⊤ ενθαδε **D** 614 sy^{hmg} sa | ⌜ θεαν **D*P** 614 *al* | ⌜ υμ- **ℵE*** *al* **38** ⊤ αυτους **D**. **39** ⌜ περι ετερων **𝔖ℵD***pm e* vg; T: *txt* p^{74} **B** *al d gig* | ⌜ ζητ- p^{74} **E** *pc* | ⌜ τω νομω **D*** **40** ⌜ H^{db} | : —, H | ⌜ αιτ. οντος **D**. (*ex* lat?) : (αιτιοι υπαρχοντες h^{s2} *cj*) | ○ p^{74} **D***pm gig* vg; h^{s1} | ○² **ℵD** *al* vg; h^{s} **20,1** ⌜ προσκαλεσα- **AℵD***pm* : μεταστειλα- 429 *pc* : *txt* p^{74} **𝔖E** 69 *pc* | ⊤ πολλα **D**. | ○ **D***pc gig* **2** ⊤ παντα **D**. | ⌜ χρησαμενος **D**. **3** ⌜ ηθελησεν αναχθηναι εις Σ. · ειπεν δε το πνευμα αυτω **D** (*gig*) sy^{hmg} (Ephr). **4** ⌜ μελλοντος ουν εξιεναι αυτου (+ συνειποντο αυτω sy^{hmg}) **D** (sy^{hmg}) | ⊤ αχρι (μεχρι **D**) της Ασιας **Aℵ** (**D**) *pl*; ⊣h^{r}⊢ S : *txt* p^{74} **Bℵ***pc* vg | ⌜ Σωσιπ. 4* *al gig* ae^{g} | ○ **ℵ** *al* | ⌜ Δουβ[ε]ριος **D*** *gig* | ⌜² Εφεσιοι **D** sa (sy^{hmg}); h^{r} | ⌜² Ευτυχος **D** **5** ⌜ προσελθ- **𝔖ℵE** *al*; **K** : *txt* p^{74} **B**^{s}**D***pm* | ⌜ αυτον **D**.

ἀζύμων ἀπὸ Φιλίππων, καὶ ἤλθομεν πρὸς αὐτοὺς
21,4; 28,14. εἰς τὴν Τρφάδα ⌜ἄχρι ἡμερῶν πέντε⌝, ⌜ὅπου διετρί-
1 K 16,2! 7 ψαμεν ἡμέρας ἑπτά. Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαβ-
2,42.46. βάτων συνηγμένων ἡμῶν κλάσαι ἄρτον ὁ Παῦλος
διελέγετο αὐτοῖς, μέλλων ἐξιέναι τῇ ἐπαύριον,
8 παρέτεινέν τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου. ἦσαν
δὲ ⌜λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερῴῳ οὗ ⌜ἦμεν συνηγ-
9 μένοι. καθεζόμενος δέ τις νεανίας ὀνόματι Εὔτυχος
ἐπὶ ⌜τῆς θυρίδος, καταφερόμενος ὕπνῳ βαθεῖ⌝, δια-
λεγομένου τοῦ Παύλου ⁝ἐπὶ πλεῖον⁝², □κατενεχθεὶς
ἀπὸ τοῦ ὕπνου⌝ ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω
1 Rg 17,21. Mc 5,39. 10 καὶ ᵀἤρθη νεκρός. καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν
αὐτῷ καὶ συμπεριλαβὼν εἶπεν⌜· μὴ θορυβεῖσθε⌝·
11 ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστιν. ἀναβὰς δὲ
28,23. ᴼκαὶ κλάσας τὸν ἄρτον καὶ γευσάμενος, ἐφ' ἱκανόν
12 τε ὁμιλήσας ἄχρι αὐγῆς, οὕτως ἐξῆλθεν. ⌜ἤγαγον
δὲ τὸν παῖδα⌝ ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ με-
13 τρίως. Ἡμεῖς δὲ ⌜προελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον 25
ᵀἀνήχθημεν ἐπὶ τὴν Ἄσσον, ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀνα-
λαμβάνειν τὸν Παῦλον· οὕτως γὰρ διατεταγμένος
14 ἦν, μέλλων αὐτὸς πεζεύειν. ὡς δὲ ⌜συνέβαλλεν
ἡμῖν εἰς τὴν Ἄσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν ἤλθομεν
15 εἰς ⌜Μιτυλήνην· κἀκεῖθεν ἀποπλεύσαντες τῇ ἐπιούσῃ
κατηντήσαμεν ἄντικρυς Χίου, τῇ δὲ ⌜ἑτέρᾳ παρε-
βάλομεν εἰς Σάμον ᵀ, τῇ ᴼδὲ ⌜ἐχομένῃ ἤλθομεν εἰς
16 Μίλητον. κεκρίκει γὰρ ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι
τὴν Ἔφεσον, ⌜ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι⌝
18,21. ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἔσπευδεν γάρ, □εἰ δυνατὸν εἴη αὐτῷ, ⌝

---

6 ⌜απο η. π. P74 ℵ*E* 33 : πεμπταιοι *D*. | ⌜οὗ *B*ℜ*pl*; H : εν η και *D* : *txt* P74 ℵ*AE* 33. *8* ⌜υπολαμπ- *D*. | ⌜ησαν 1 *pc* . *9* ⌜ τη θυριδι, κατεχομενος υ. βαρει *D*. | ⁝, *et* ⁝² —, h | □ 206 1891 *p*. ᵀος (*pro* και?) *D**. *10* ⌜μη θ-σθαι *B***D* (*sed orthogr. tantum* = -σθε?); h *11* ᴼ*B*; [H] *12* ⌜ασπαζομενων δε αυτων ηγαγεν τον νεανισκον *D* *13* ⌜προσελθ- *B***A*ℜ*Epm*; h : κατελθ- *D* : προηλθομεν *et* ᵀκαι P41vid (*gig*) : *txt* P74 ℵ*CLal e* *14* ⌜-βαλεν *C* ℜ*Dpm*; S : *txt* *B*(ℵ)*AEal* | ⌜(*potius* Μυτιλ- comm) *15* ⌜ εσπερα *B pc*; Wh | ᵀκαι μειναντες εν Τρωγυλιω *et* ᴼ (P41) ℜ*Dpm gig* sy sa; W ⊣hʳ⊢ | ⌜ερχ- *D** 69 *al* *16* ⌜μηποτε γενηθη αυτω κατασχεσις τις *D* | □*DH*

⸢τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς ⸢Ἰεροσόλυμα.

Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς Ἔφεσον 17 1.
⸢μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας.
ⁱὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτόν⸣, εἶπεν ⸢αὐτοῖς· 18
ὑμεῖς ἐπίστασθε⸣, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς 18,19; 19,10.
ἐπέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, ⸢πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα 1 Th 1,5!
χρόνον ἐγενόμην⸣, ⁱδουλεύων τῷ κυρίῳ μετὰ πάσης 19 2 K 11,23.
ταπεινοφροσύνης καὶ δακρύων καὶ πειρασμῶν τῶν 1 Th 2,6. 1 P 5,3.
συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων, 3! 1 Th 2,15 s.
ⁱὡς οὐδὲν ὑπεστειλάμην τῶν συμφερόντων τοῦ ᴼμὴ 20 27.
ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ διδάξαι ᴼ²ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ 2 T 4,2.
κατ' οἴκους, ⁱδιαμαρτυρόμενος Ἰουδαίοις τε καὶ 21
Ἕλλησιν τὴν εἰς ⸢θεὸν μετάνοιαν καὶ πίστιν ⸢εἰς 14,15; 16,31; 17,30; 26,18.
τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν⸣⸣. καὶ νῦν ἰδοὺ δεδεμένος 22
ἐγὼ τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς Ἰερουσαλήμ, 19,21.
τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντά ⸢ἐμοὶ μὴ ⸢εἰδώς, ⁱπλὴν 23
ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κατὰ ⸢πόλιν διαμαρτύ- 9,16; 10,19! 21,4.11.33.
ρεταί μοι λέγον ὅτι δεσμὰ καὶ θλίψεις ⸢με μένουσιν⸣. ἀλλ' ⸢οὐδενὸς λόγου ποιοῦμαι τὴν ψυχὴν⸣ 24 15,26; 21,13!
□τιμίαν ἐμαυτῷ⸣⸢ὡς ⸢τελειώσω τὸν δρόμον μου⸣καὶ 1 Th 2,8. 2 T 4,7!
τὴν διακονίαν ⸢ἣν ἔλαβον⸣ παρὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, 2 K 5,18.
διαμαρτύρασθαι⸣τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ
θεοῦ. καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε 25 ss.
τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες ἐν οἷς διῆλθον
κηρύσσων τὴν βασιλείαν⸣. ⸢διότι μαρτύρομαι ὑμῖν 26 1 Th 2,10.
ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι⸣καθαρός εἰμι ἀπὸ τοῦ 18,6!

---

16 ⸢εις *D*. | ⸢-ρουσαλημ $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ *A E al*; T **17** ⸢μετεπεμψατο *D*. **18** ⸢ομοσε (ομου *A*) οντων αυτων $\mathfrak{P}^{74}$ (*A*) *D gig* vg : ομοθυμαδον *Epc* | ⸢προς αυτους *D* | ⸣αδελφοι *D* (ℌ *pc* sa) | ⸢ως τριετιαν ἡ και πλειον ποταπως μεθ υ. ην (ημην?) παντος χρονου *D gig* Lcf.; h^{r} **20** ᴼ *D* | ᴼ² *D* **21** ⸢τον $\mathfrak{P}^{74}$ *A* ℜ *al* | ⸢δια του κ-ου η. *I*-ου *Χριστου D*. | ⸣*Χριστον* $\mathfrak{P}^{74}$ ℌ (*D*) *E pm*; Th : *txt B* ℜ *al* **22** ⸢μοι *rell*; S : *με E*. : *txt B* ℵ*. | ⸢γινωσκων $\mathfrak{P}^{41}$ *D*. **23** ⸢πασαν *D* (lat) sy | ⸢μεν. μοι (σε μεν. $\mathfrak{P}^{41}$ sy^{p} aeg) εν Ιεροσολυμοις ($\mathfrak{P}^{41}$) *D* sy^{h} (*614 gig* sa) Or **24** ⸢ουδ. λογον εχω (+ μοι *D*) ουδε ποι. τ. ψ. μου $\mathfrak{P}^{74}$ *A* (*D*) *pc* : ουδ. (+ *τουτων 489 pc*) λογον εχω ποι. ουδε εχω τ. ψ. μου ℜ *E pl* | □ sa | ⸢εως *B*^{3} ℵ^{3} vg : ωστε *E 33 al* : του *D*. | ⸢τελειωσαι *rell*; Th : *txt B* ℵ *917*. | ⸣μετα χαρας *C* ℜ *Epl*; δ | ⸢ην παρελ. $\mathfrak{P}^{74}$: του λογου ον παρελ- *D gig* vg | ⸣*Ιουδαιοις και Ελλησιν* $\mathfrak{P}^{41}$ *D gig* sa **25** ⸣του (+ κυριου *gig*) Ιησου *D* (*gig*) sa : του θεου ℜ *Epl* vg **26** ⸢αχρι ουν της σημ. ημερας *D** Ephr.

20. J 15,15. 27 αἵματος πάντων· οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην τοῦ ⁰μὴ
ἀναγγεῖλαι πᾶσαν τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ ὑμῖν.
L 12,32! 28 ¹προσέχετε ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ
Ph 1,1. 1 T 3,1 s. Tt 1,7. (1 P 2,25.) Ps 74,2. 1 P 5,2. H 9,12. ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους,
ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν ⌜τοῦ ⌜θεοῦ, ἣν περιεποιή-
29 σατο ⊤διὰ τοῦ ⌜αἵματος τοῦ ἰδίου¬¬. ⊤ ἐγὼ ⌜οἶδα ὅτι
Mt 7,15; 10,16. J 10,12. εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς
30 εἰς ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου, ¹καὶ ἐξ
ὑμῶν ⁰αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες δι-
1 J 2,19. G 4,17. εστραμμένα τοῦ ⌜ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω
Mc 13,35.37. 19,10. 2 T 4,2. 2 K 2,4. 1 Th 2,11. 31 ⌜ἑαυτῶν. διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν
νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ δακρύων
32 νουθετῶν ἕνα ἕκαστον⊤. καὶ τὰ νῦν παρατίθεμαι
14,3.23. R 16,25. E 1,18. Kol 1,12. 26,18. Dt 33,3 s. ὑμᾶς τῷ ⌜κυρίῳ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ
τῷ δυναμένῳ οἰκοδομῆσαι καὶ δοῦναι τὴν κληρο-
Mt 10,8. 1 K 9,12. 2 K 7,2. 1 Sm 12,3. 33 νομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις ⌜πᾶσιν⊤. ἀργυρίου ἢ
34 χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ ⌜οὐδενὸς ἐπεθύμησα· αὐτοὶ
18,3. 1 K 4,12! γινώσκετε ὅτι ταῖς χρείαις μου καὶ τοῖς οὖσιν
1 Th 4,11. 35 μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὗται·. ⌜πάντα :2
3 J 7. ὑπέδειξα ὑμῖν, ὅτι οὕτως κοπιῶντας δεῖ ἀντι-
λαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν τε
Mt 14,19 p. τῶν λόγων τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπεν·
36 ⌜μακάριόν ἐστιν ⌜μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν¬¬. καὶ
21,5. ταῦτα εἰπών, θεὶς τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν
21,6. R 16,16! 37 αὐτοῖς προσηύξατο. ἱκανὸς δὲ κλαυθμὸς ἐγένετο
πάντων, καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ
38 Παύλου κατεφίλουν αὐτόν, ¹ὀδυνώμενοι μάλιστα
25. Kol 2,1. ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει, ὅτι οὐκέτι μέλλουσιν τὸ
(1 Th 2,17.) πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. προέπεμπον δὲ αὐτὸν
εἰς τὸ πλοῖον.

---

27 ⁰*D*^{pc} *gig* *28* ⌜H^{db} | ⌜*κυριου* $\mathfrak{P}^{74}$ *AC** *D*^{al} *gig* sy^{hmg} sa Ir^{lat}; Th^{s} : *κυρ. και θεου* ℵ^{al} : *txt B*ℵ^{al} vg | ⊤*εαυτω D* sa Ir^{lat}. | ⌜*ιδ. αι.* ℵ^{al}; h^{s1} : (*αι. του ιδ. υιου* Knapp *et* h^{s2} *cj*) *29* ⊤*οτι B.*; W | ⌜*γαρ οιδα τουτο* ℵ*Epm*; δ *30* ⁰*B*; [H] | ⌜*αποστρεφειν D.* | ⌜*αὐ- rell*; S (*αὐ-* Elzevier) : *txt B*ℵ*A.* *31* ⊤*υμων DE 69 pm* *32* ⌜*θεω* $\mathfrak{P}^{74}$ ℌℜ*D*^{pl}; Th : *txt B pc gig* | ⌜*των παντων D.* | ⊤*αυτω η δοξα εις τους αιωνας 614* (sy^{h}) *33* ⌜*ουθ-* $\mathfrak{P}^{74}$ *BAE* *34.35* : —. *et* :2. W *35* ⌜*πασι D m.* | ⌜*-ριος D** *gig* sy^{p} *et* ⌜*ο διδους μαλλον η ο λαμβανων* sy^{p}.

26 53 ⌜Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς⁝ ἀποσπασθέντας⌝ 21
ἀπ' αὐτῶν ⁝2, εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶ,
τῇ δὲ ἐξῆς εἰς τὴν Ῥόδον κἀκεῖθεν εἰς ⌜Πάταρα⌝·
1 καὶ εὑρόντες πλοῖον διαπερῶν εἰς Φοινίκην, ἐπι- 2
βάντες ἀνήχθημεν. ⌜ἀναφάναντες δὲ τὴν Κύπρον 3
καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον ἐπλέομεν εἰς
Συρίαν, καὶ ⌜κατήλθομεν εἰς Τύρον· ἐκεῖσε γὰρ
τὸ πλοῖον ἦν ἀποφορτιζόμενον τὸν γόμον. ἀνευ- 4
ρόντες δὲ τοὺς μαθητὰς ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας 20,6!
ἑπτά· οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ πνεύ- 20,23!
ματος μὴ ἐπιβαίνειν εἰς Ἰερουσόλυμα. ὅτε δὲ 5
ἐγένετο ⌜ἐξαρτίσαι ἡμᾶς⌝ τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες
ἐπορευόμεθα προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν
γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἕως ἔξω τῆς πόλεως, καὶ
θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσευξάμενοι 20,36.
1 ἀπησπασάμεθα ἀλλήλους, καὶ ⌜ἐνέβημεν εἰς τὸ 6 J 19,27!
πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια. Ἡμεῖς 7
δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ Τύρου ⌜κατηντήσαμεν εἰς Πτολεμαΐδα, καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς
ἀδελφοὺς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς.
1 τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξελθόντες ⌜ἤλθομεν εἰς Καισάρειαν, 8
καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ εὐαγ- 6,5! E 4,11.
γελιστοῦ ὄντος ἐκ τῶν ἑπτά, ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. 2 T 4,5.
1 τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες τέσσαρες παρθένοι προ- 9 2,17.
30 54 φητεύουσαι. Ἐπιμενόντων δὲ ⌜ἡμέρας πλείους 10
κατῆλθέν τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης ὀνό- 11,28.
ματι Ἄγαβος, 1 ⌜καὶ ἐλθὼν⌝ πρὸς ἡμᾶς καὶ ἄρας 11
τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, δήσας ἑαυτοῦ τοὺς πόδας
καὶ τὰς χεῖρας εἶπεν· τάδε λέγει τὸ πνεῦμα τὸ 20,23!
ἅγιον· τὸν ἄνδρα οὗ ἐστιν ἡ ζώνη αὕτη οὕτως J 21,18.

---

1 ⌜*και επιβαντες ανηχθημεν· αποσπασθεντων δε ημων* ***D**** (*gig*) | ⁝, *et* ⁝2 —, h | ⌜*Πατερα* $\mathfrak{P}^{74}$ ***AC*** | ⌜(27,5) *και Μυρα* ***D*** ($\mathfrak{P}^{41}$ *gig*) sa; ⊣h^{r}⊢ *3* ⌜*αναφανεντες* ***ACℜEpm***; S : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ ***B**** ***ℵ*** *al d* | ⌜*κατηχθημεν* ***CℜPl d*** : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ ***ℌEpc*** *5* ⌟ $\mathfrak{P}^{74}$ ***ℵCℜPl***; Th : *txt* ***B*AE*** *6* ⌜*ανεβ-* $\mathfrak{P}^{74}$ ***ℌal***; T : *επεβ-* ***ℜpm*** : *txt* ***BEpc*** *7* ⌜*κατεβημεν* $\mathfrak{P}^{74}$ ***AEpc*** *8* ⌜*οι περι τον Παυλον ηλθον* ***ℜal*** *10* ⊤ *ημων* ***ℜEpm***; S : *αυτων* ***ℵ**** : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ ***ℌHal*** *11* ⌜*ανελθων δε* ***D****.

33. ὀήσουσιν ⌜ἐν Ἱερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ παραδώ-
12 σουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν. ὡς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα,
Mt 16,22. ⌜παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι ⌜τοῦ μὴ
18 ἀναβαίνειν⌝ αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ. ⌜τότε ἀπεκρίθη⌝
ὁ Παῦλος⊤· τί ποιεῖτε κλαίοντες καὶ ⌜συνθρύπτοντές
15,26; 20,24. μου τὴν καρδίαν; ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι⊤ ἀλλὰ
R 15,31. καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἑτοίμως ἔχω ὑπὲρ
14 τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. μὴ πειθομένου
11,18. δὲ αὐτοῦ ἡσυχάσαμεν εἰπόντες⊤· τοῦ κυρίου τὸ
Mt 26,42. J 21,18. θέλημα γινέσθω.

18,22. 15 Μετὰ δὲ ⌜τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπισκευασάμενοι⌝ 27(31)
16 ⌜ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα· συνῆλθον δὲ καὶ
τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας σὺν ἡμῖν, ⌜ἄγοντες
παρ' ᾧ ξενισθῶμεν⊤ ⌜Μνάσωνί τινι Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ
24,11. 17 μαθητῇ. ⌜Γενομένων δὲ ἡμῶν⌝ εἰς Ἱεροσόλυμα
18 ἀσμένως ἀπεδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. τῇ ⌜δὲ 31
12,17! ἐπιούσῃ εἰσήει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον,
19 ⌜πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι⌝. ⌜καὶ ἀσπα-
σάμενος αὐτοὺς ἐξηγεῖτο καθ' ἓν ἕκαστον ὧν⌝
15,4! ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς δια-
20 κονίας αὐτοῦ. οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν
⌜θεόν, ⌜εἶπάν τε⌝ ⌜αὐτῷ· θεωρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι
2,41! μυριάδες εἰσὶν ⌜ἐν τοῖς Ἰουδαίοις⌝ τῶν πεπιστευ-
15,1. κότων, καὶ πάντες⊤ ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν·
R 10,4. 21 ⌜⌜κατηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ ὅτι ἀποστασίαν διδά-
G 3,24 s.

---

11 ⌜εις $\mathfrak{P}^{74}$ *D* *12* ⌜παρακ- *D**. | ⌜τον Παυλον του μη επιβ- *D* (*gig*) *13* ⌜ειπεν δε προς ημας *D*. | ⌜ $\mathfrak{P}^{74}$ *B*; [H] | ⊤ και ειπεν $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ *A E al*; T | ⌜θορυβουντες *D** *gig p* Tert | ⊤ βουλομαι *D* (Tert) *14* ⊤ προς αλληλους *D*. *15* ⌜τινας ημ. αποταξαμενοι *D*. | ⌜αναβ- *CD*pc *16* ⌜ουτοι δε ηγαγον ημας *D*. | ⊤ και παραγενομενοι εις τινα κωμην εγενομεθα παρα *D* sy^{hmg}. ; h^{r} | ⌜Ιασονι ℵ *gig p w*; h^{r} *17* ⌜κακειθεν εξιοντες ηλθομεν (*D*?) *d* (sy^{hmg}) *18* ⌜τε ℵ *A E*pc *gig*; T | ⌜ησαν δε παρ αυτω οι πρ. συνηγμενοι *D* *19* ⌜ους ασπ. διηγειτο ενα εκ. ως *D* *20* ⌜κυριον 𝔎 *D al* | ⌜ειποντες *C* 𝔎 *D al* | ○ *D*. | ⌜— ℵ*pc*; T : *τ. I.* $\mathfrak{P}^{74}$. : εν τη *I*-αια *D gig p* sa : *I*-αιων 𝔎 *al* : *txt* 𝔖 *Epm* | ⊤ ουτοι *D gig* *21* ⌜κατηχησαν *D*pc *gig*

σκεις ἀπὸ Μωϋσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη ○πάντας
Ἰουδαίους, λέγων ⸢μὴ περιτέμνειν ○2αὐτοὺς τὰ τέκνα (16,3.)
⸢μηδὲ τοῖς ἔθεσιν⸣ περιπατεῖν. ¦τί οὖν ἐστιν; πάντως 22
⸢ἀκούσονται ὅτι ἐλήλυθας. τοῦτο οὖν ποίησον ὃ 23
σοι λέγομεν· εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν 18,18.
ἔχοντες ⸢ἐφ' ἑαυτῶν· τούτους παραλαβὼν ἁγνί- 24 J 11,55.
σθητι σὺν αὐτοῖς, καὶ δαπάνησον ⸢ἐπ' αὐτοῖς⸣ ἵνα
⸢ξυρήσονται τὴν κεφαλήν, καὶ γνώσονται πάντες
ὅτι ὧν κατήχηνται περὶ σοῦ οὐδέν ἐστιν, ⸢ἀλλὰ στοι-
χεῖς καὶ⸣ αὐτὸς φυλάσσων τὸν νόμον. περὶ δὲ τῶν 25
πεπιστευκότων ἐθνῶν ⸢ἡμεῖς ⸢ἐπεστείλαμεν ⸢2κρί-
ναντες ⸣ φυλάσσεσθαι αὐτοὺς τό ○τε εἰδωλόθυτον 15,20!
32 56 καὶ αἷμα □καὶ πνικτὸν⸣ καὶ πορνείαν. τότε ὁ Παῦλος 26 1 K 9,20.
παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας τῇ ⸢ἐχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν 1 Mcc 3,49.
αὐτοῖς ἁγνισθεὶς ⸢εἰσῄει εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων
τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἁγνισμοῦ, ⸢ἕως Nu 6,9–20.
οὗ⸣ ⸢2προσηνέχθη ὑπὲρ ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν ἡ
προσφορά.

⸢Ὡς δὲ ἔμελλον ○αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι⸣, 27
οἱ ⸣ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι ⸣ θεασάμενοι αὐτὸν ἐν 20,19.
τῷ ἱερῷ συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ⸢ἐπέβαλαν
ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, ¦κράζοντες· ἄνδρες Ἰσραη- 28
λῖται, βοηθεῖτε· οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ 6,13s!
τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου
πάντας πανταχῇ διδάσκων, ἔτι τε καὶ Ἕλληνας 24,6. Ez 44,7.
εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ κεκοίνωκεν τὸν ἅγιον
τόπον τοῦτον. ἦσαν γὰρ προεωρακότες Τρόφιμον 29 20,4. 2 T 4,20.
τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ⸢ἐνόμιζον

---

21 ○ $\mathfrak{P}^{74}$ *AE*. | ⸣ (*autοις et* ○2 P. Schmiedel *cj*) | ⸢ *μητε εν τ. εθνεσιν (sic) αυτου* **D** **22** ⸢ *δει συνελθειν πληθος· ακ. γαρ* $\mathfrak{P}^{74}$ (ℵ)*AE pm* (𝔐 ℜ*D*); T : *txt* *BC* 614 al* **23** ⸢ *αφ* *B* ℵ *pc*; ℋ **24** ⸢ *επ* (*εις* **D**) *αυτους* **A** (**D**) *33 pc* | ⸢-σωνται *AC*ℜ*al*; Wh^{s} : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ *B**ℵ(**D**)*pm* | ⸤ *αλλ οτι πορευου* **D**. **25** ⸢ *ουδεν εχουσι λεγειν προς σε· ημ. γαρ* **D** *gig* sa. | ⸤ *απεστ-* *BCD 614 pc*; ℋ | ⸢2-νοντες **D*** | ⸣ *μηδεν τοιουτον (-το Cal) τηρειν αυτους ει μη* (*C*)ℜ*D pm* | ○ $\mathfrak{P}^{74}$ **D** *614 pc* | □ *Dgig* (*cf* 15,20) **26** ⸢ *ερχ- 69 e* : *επιουση* **D**. | ⸤ *εισηλθεν* **D** | ⸢ *οπως* **D**. | ⸢2 *προσενεχθῇ 242 pc* **27** ⸢ *συντελουμενης δε της εβδομης ημερας* **D***gig* | ○ $\mathfrak{P}^{74}$ *E 101*. | ⸣ *δε et* ⸣ *εληλυθοτες* **D**. | ⸢ *επιβαλλουσιν* **D**. **29** ⸢-*ισαμεν* **D**.

Mt 2,3! 30 ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος. ἐκινήθη
τε ἡ πόλις ὅλη καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ,
καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύλου εἵλκον αὐτὸν ἔξω
τοῦ ἱεροῦ, καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν αἱ θύραι.
31 ⁱΖητούντων ᵒτε αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἀνέβη ᵀφάσις τῷ
χιλιάρχῳ τῆς σπείρης ὅτι ὅλη ⌜συγχύννεται Ἰερου-
32 σαλήμ· ὃς ἐξαυτῆς ⌜παραλαβὼν στρατιώτας καὶ
ἑκατοντάρχας κατέδραμεν ἐπ᾽ αὐτούς· οἱ δὲ ἰδόντες
τὸν χιλίαρχον καὶ τοὺς στρατιώτας ἐπαύσαντο
33 τύπτοντες τὸν Παῦλον. τότε ἐγγίσας ὁ χιλίαρχος
11; 20,23. ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ ἐκέλευσεν δεθῆναι ἁλύσεσι
δυσί, καὶ ἐπυνθάνετο τίς εἴη καὶ τί ἐστιν πε-
34 ποιηκώς. ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐπεφώνουν ἐν τῷ
19,32; 22,24.30. ὄχλῳ· μὴ δυναμένου δὲ αὐτοῦ γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς
διὰ τὸν θόρυβον, ἐκέλευσεν ⌜ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς
35 τὴν παρεμβολήν. ὅτε δὲ ἐγένετο ⌜ἐπὶ τοὺς ἀνα-
βαθμούς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν
22,22. L 23,18 p. 36 στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ⌜ὄχλου· ἠκολούθει
γὰρ τὸ πλῆθος ⌜τοῦ λαοῦ⌝κράζοντες⌜· αἶρε αὐτόν.
37 ⁱΜέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν ⌜ὁ
Παῦλος λέγει τῷ χιλιάρχῳ⌝· εἰ ἔξεστίν μοι ⌜εἰπεῖν
38 τι⌝πρὸς σέ; ὁ δὲ ἔφη· Ἑλληνιστὶ γινώσκεις; ⁱ⌜οὐκ
5,36 s. ἄρα⌝σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν
⌜ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς
39 τετρακισχιλίους ἄνδρας τῶν σικαρίων; εἶπεν δὲ
ὁ Παῦλος· ἐγὼ ἄνθρωπος μέν εἰμι Ἰουδαῖος,
9,11. ⌜Ταρσεύς:, τῆς Κιλικίας:[2] οὐκ ἀσήμου πόλεως πο-
λίτης⌝· δέομαι ᵒδέ σου, ⌜ἐπίτρεψόν μοι λαλῆσαι
40 πρὸς τὸν λαόν. ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ ὁ Παῦλος
13,16! ἑστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν ⌜κατέσεισεν τῇ χειρὶ

---

31 ᵒ $\mathfrak{P}^{74}$. | ᵀ δε $\mathfrak{P}^{74}$. | ⌜ συγκεχυται $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ*E*pl; s **32** ⌜ λαβων *B d*.; h **34** ⌜αναγ- $\mathfrak{P}^{74}$. **35** ⌜ εις *D*. | ⌝ λαου *D* lat sy^{p} **36** ⌜ τ. οχλου *614 pc* : — *D gig* (sy^{hmg}) | ⌜ αναιρεισθαι *D* (-σθε *d*). **37** ⌜ τω χ. αποκριθεις ειπεν *D*. | ⌝ λαλησαι *D* **38** ⌜ ου *D gig* sy | ⌜ εξαναστ- *E*. **39** ⌜ (22, 3) εν Ταρσω δε της Κ. γεγεννημενος *D* (sy^{p}) | : — , *et* :[2], H | ᵒ $\mathfrak{P}^{74}$ *L 1 pc* | ⌜ συγχωρησαι *D* **40** ⌜ και σεισας *D*.

⌜τῷ λαῷ⌝· πολλῆς δὲ ⌜σιγῆς γενομένης⌝ προσεφώνησεν τῇ ⌜Ἑβραΐδι διαλέκτῳ λέγων·

57 Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου **22**
τῆς πρὸς ὑμᾶς νυνὶ ἀπολογίας. — ἀκούσαντες **2** 21,40; 26,14.
δὲ ὅτι τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ ⌜προσεφώνει ○αὐτοῖς
μᾶλλον ⌜παρέσχον ἡσυχίαν⌝⌝. καὶ φησίν· — ¹ ἐγώ ⊤ **3** 3—21: 9,1—29; 26,9—20.
εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῆς
Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ○ταύτῃ⁝, 23,34.
παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιὴλ ²⁻¹ ⌜πεπαιδευμένος κατὰ 5,34. L 10,39.
ἀκρίβειαν τοῦ πατρῴου νόμου, ζηλωτὴς ○²ὑπάρχων R 10,2. G 1,14.
⌜τοῦ θεοῦ⌝ καθὼς ⌜πάντες ὑμεῖς⌝ ἐστε σήμερον· ὃς **4**
ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, δεσμεύων 9,2! 8,3!
καὶ παραδιδοὺς εἰς φυλακὰς ἄνδρας ○τε καὶ γυ-
ναῖκας, ¹ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ⊤μαρτυρεῖ μοι καὶ ⌜πᾶν **5**
τὸ πρεσβυτέριον· παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξάμενος
⌜πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς⌝ εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην,
ἄξων καὶ τοὺς ἐκεῖσε ὄντας δεδεμένους εἰς Ἰερου-
σαλὴμ ἵνα τιμωρηθῶσιν. ⌜Ἐγένετο δέ μοι πορευο- **6**
μένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ περὶ μεσημβρίαν 8,26.
ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι φῶς ἱκανὸν
περὶ ἐμέ⌝, ¹⌜ἔπεσά τε⌝ εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἤκουσα **7**
φωνῆς λεγούσης μοι· Σαοὺλ Σαούλ, τί με διώκεις; ⊤
¹ ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην· τίς εἶ, κύριε; εἶπέν τε πρὸς **8**
ἐμέ· ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὃν σὺ διώκεις.
¹οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο ⊤, τὴν **9** Sap 18,1.
δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι. εἶπον **10**
δέ· τί ποιήσω, κύριε; ὁ δὲ κύριος εἶπεν πρός με· 16,30. L 3,10.
ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκόν, κἀκεῖ σοι λαλη-
θήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακταί σοι ποιῆσαι.

---

40 ⌜προς αυτους ***D*** sy^{p} | ⌜2 1 ***B***^{pc}; Wh : ησυχιας γεν. ***D*** | Γιδια $\mathfrak{p}^{74}$***A***. **22,2** ⌜-νησεν $\mathfrak{p}^{74}$***L***^{al} : προσφωνει ***D H***^{pc} | ○ ***D*** *gig* sy^{p}. | ⌜ησυχασαν ***D***. ***3*** ⊤μεν ***ℵ***^{al}; s | ⁝ —, *et* ⁝², H | ⌜παιδευομενος ***D***. | ○ $\mathfrak{p}^{74}$. | ○² ***D*** (*ex* latt?) | ⌜τ. νομου *88* vg : (G 1,14) των πατρικων μου παραδοσεων sy^{h} : — *614 pc* | ⌜2 1 ***D*** : 1 $\mathfrak{p}^{74}$ *4* ○ $\mathfrak{p}^{74}$. ***5*** ⊤Ανανιας *614 pc* sy^{h} | ⌜ολον ***D***. (*ex* lat?) | ⌜παρα των αδ-ων ***D*** ***6*** ⌜εγγιζοντι δε μοι μεσημβριας Δαμασκω εξαιφνης απο του ουρ. περιηστραψε με φως ***D*** ***7*** ⌜και επεσον ***D*** | ⊤σκληρον etc (*vide* 26,14) *Egio* sy^{hmg} ***9*** ⊤και εμφοβοι εγενοντο ***ℵD***^{vm} *gig* sy^{h} sa : *txt* $\mathfrak{p}^{74}$ ***ℌ H***^{al}

11 ⌈ὡς δὲ ⌜οὐκ ἐνέβλεπον⌝ ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτὸς
13,11. ἐκείνου, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι
2,5; 8,2. 12 ἦλθον εἰς Δαμασκόν. Ἀνανίας δέ τις⁝, ἀνὴρ ○εὐλαβὴς 58
6,3; 16,2. κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν
13 κατοικούντων ⊤Ἰουδαίων, ⌈ἐλθὼν πρὸς ⌈ἐμὲ καὶ ἐπι-
στὰς εἶπέν μοι· Σαοὺλ ἀδελφέ, ἀνάβλεψον. κἀγὼ
14 αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ⌈ἀνέβλεψα □εἰς αὐτόν⌝. ὁ δὲ εἶπεν ⊤·
G 1,15 s. ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι
3,14! τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον καὶ ἀκοῦ-
15 σαι φωνὴν ἐκ ○τοῦ στόματος αὐτοῦ, ⌈ὅτι ἔσῃ μάρτυς
4,20! αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν ἑώρακας καὶ
16 ἤκουσας. καὶ νῦν τί μέλλεις; ἀναστὰς βάπτισαι
1 K 1,2! καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἁμαρτίας σου, ⌈ἐπικαλεσάμενος
9,26; 11,30. 17 τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ἐγένετο δέ μοι ⌈ὑποστρέψαντι
G 1,18 s. εἰς Ἰερουσαλὴμ καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ
9,10! 18 ἱερῷ γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει, ⌈καὶ ⌈ἰδεῖν αὐτὸν
λέγοντά μοι· σπεῦσον καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ
Ἰερουσαλήμ, διότι οὐ παραδέξονταί σου μαρτυρίαν
4. 19 περὶ ἐμοῦ. κἀγὼ εἶπον· κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται
5,40. ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς
20 συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ· καὶ ὅτε ἐξε-
χύννετο τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ ⌈μάρτυρός σου, καὶ
7,58. L 11,48! αὐτὸς ἤμην ἐφεστὼς καὶ συνευδοκῶν ⊤καὶ φυλάσ-
21 σων τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων αὐτόν. καὶ εἶπεν
9,15; 13,2. πρός με· πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν
22 ⌈ἐξαποστελῶ σε. Ἤκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου
21,36. τοῦ λόγου, καὶ ἐπῆραν ˢτὴν φωνὴν αὐτῶν⌝ λέγοντες·
25,24. αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον· οὐ γὰρ καθῆκεν
14,14. Mt 26,65. 23 αὐτὸν ζῆν. κραυγαζόντων ⌈τε αὐτῶν καὶ ῥιπτούν-
των τὰ ἱμάτια καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν
24 ⌈ἀέρα, ⌈ἐκέλευσεν ὁ χιλίαρχος εἰσάγεσθαι αὐτὸν εἰς

---

11 ⌈ *αναστας (1611) d gig* sy^{hmg} Ephr | ⌜*ουδεν εβλ-* ***B***; h : *ουκ εβλ-* ***Epc*** *12* ⁝ —, H | ○ P^{74} *A* lat | ⊤*εν (+ τη* P^{41}*pc) Δαμασκω* P^{41} ***HLΨ*** *69 614 pm* *13* ⌈ *με rell*; S : *txt* ***B*** ℵ ***A***. | ⌈ *εβλ-* P^{74} *A* | □ ! P^{41} *5 d* sa. *14* ⊤ *μοι* P^{41} *1518 d* sy^{p} sa | ○ P^{74} *A 33 pc* *16* ⌈ *-λουμ-* P^{74}. *17* ⌈ *-εφοντι* P^{74} *33 pc* *18* ⌈ *ἴδον* ℵ; T *20* ⌈ *πρωτομαρτ-* ***L*** *69 al* sy^{h} | ⊤ *τη αναιρεσει αυτου* ℜ *614 pl* sy^{h} *21* ⌈ *-ελλω* ***D*** : *αποστελω* ***B***; h : *αποστελλω* ***Epc*** *22* ˢ P^{74} *33 69 pc* *23* ⌈ *δε* P^{74} ℵℜ ***D*** *pl*; T : *txt* ***BAC*** | ⌈ *ουρανον* ***D*** *gig* sy^{p}

τὴν παρεμβολήν, εἶπας μάστιξιν ⌜ἀνετάζεσθαι αὐτόν,
ἵνα ⌜ἐπιγνῷ διʼ ἣν αἰτίαν οὕτως ⌜²ἐπεφώνουν ⌜²αὐτῷ. 21,34.
ὡς δὲ προέτειναν αὐτὸν τοῖς ἱμᾶσιν, εἶπεν πρὸς 25
τὸν ἑστῶτα ἑκατόνταρχον ὁ Παῦλος· εἰ ἄνθρωπον 23,27.
Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν; 16,37.
ἀκούσας δὲ ὁ ἑκατοντάρχης προσελθὼν τῷ χιλι- 26
άρχῳ ἀπήγγειλεν λέγων· τί μέλλεις ποιεῖν; ὁ γὰρ
ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός ἐστιν. προσελθὼν δὲ ὁ 27
χιλίαρχος εἶπεν αὐτῷ· λέγε μοι, σὺ Ῥωμαῖος εἶ;
ὁ δὲ ἔφη· ναί. ἀπεκρίθη δὲ ὁ χιλίαρχος· ἐγὼ 28
πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτη-
σάμην. ὁ δὲ Παῦλος ἔφη· ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι.
εὐθέως οὖν ἀπέστησαν ἀπʼ αὐτοῦ οἱ μέλλοντες 29
αὐτὸν ἀνετάζειν· καὶ ὁ χιλίαρχος δὲ ἐφοβήθη 16,38.
ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν καὶ ὅτι αὐτὸν ἦν
δεδεκώς.

28 33 Τῇ δὲ ⌜ἐπαύριον βουλόμενος γνῶναι τὸ ἀσφαλές, 30 21,34.
τὸ τί κατηγορεῖται ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν
αὐτόν, καὶ ἐκέλευσεν συνελθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς Mt 10,17 ss.
καὶ πᾶν τὸ συνέδριον, καὶ καταγαγὼν τὸν Παῦλον
ἔστησεν εἰς αὐτούς. ἀτενίσας δὲ ⌜ὁ Παῦλος τῷ 23 24,16. 2K 1,12.
1T 3,9! H 13,18.
59 συνεδρίῳ εἶπεν· * ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ συνει-
δήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ θεῷ ἄχρι ταύτης
τῆς ἡμέρας. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ⌜ἐπέταξεν 2 24,1.
τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. J 18,22 s.
τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν· τύπτειν σε 3
μέλλει ὁ θεός, τοῖχε κεκονιαμένε· καὶ σὺ κάθῃ Mt 23,27.
κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κε- Ez 13,10—15.
λεύεις με τύπτεσθαι; οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπαν· 4 Lv 19,15.

---

24 ⌜-ζειν **D*** *pc* | ⌞γνω $\mathfrak{p}^{74}$ *A 33 pc* | ⌜¹κατεφ- **D** *614 pc* | ⌜²αυτου *614 pc* : περι αυτου **D** *gig* **26** ⌜τουτο ακ. **D** (*ex* Iatt?) | ⌞οτι Ρωμαιον εαυτον λεγει **D** *614 gig* | ⌞ορα $\mathfrak{K}$**D** *al* : *txt* $\mathfrak{p}^{74}$ $\mathfrak{H}$**E** *pm* **27** ⌜τοτε προσ. ο χ. επηρωτησεν αυτον **D**. | ⌞ειπεν αυτω· ναι $\mathfrak{p}^{74}$. : ειπεν· ειμι **D** *gig* **28** ⌜και αποκριθεις ο χ. (+ και **D***) ειπεν **D**. | ⌞ε. οιδα ποσου **D** : Tam facile dicis civem Romanum esse? ego scio quanto Beda **29** ⌜τοτε **D** | ⌞και παραχρημα ελυσεν αυτον *614* sy^{h} sa **30** ⌜επιουση (*614*) *2138* | ⌞πεμψας *614 pc* sy^{h} | ⌞απο των δεσμων $\mathfrak{K}$*al* **23,1** ⌜3 4 1 2 $\mathfrak{H}$**E***al*; Th : 2 3 4 **B** *614 pc*; $\mathfrak{K}$: *txt* $\mathfrak{p}^{74}$ $\mathfrak{K}$*pm* **2** ⌜παρηγγειλεν $\mathfrak{p}^{74}$.

5 τὸν ἀρχιερέα τοῦ θεοῦ λοιδορεῖς; ἔφη τε ὁ Παῦλος·
οὐκ ᾔδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεύς· γέγραπται
Ex 22,27. γὰρ ὅτι ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς.
Mt 10,16. 6 ⌊γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἓν μέρος ἐστὶν Σαδδου-
5,17.34. καίων τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων ἔκραζεν ἐν τῷ
22,3;26,5.Ph3,5. συνεδρίῳ· ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι,
4,2!; 28,20. υἱὸς ⌈Φαρισαίων· περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως
7 νεκρῶν ⊤κρίνομαι. τοῦτο δὲ αὐτοῦ ⌈λαλοῦντος
⌈ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων,
Mt 22,23 p. 8 καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. Σαδδουκαῖοι ⊤γὰρ λέ-
γουσιν μὴ εἶναι ἀνάστασιν ⌈μήτε ἄγγελον μήτε
πνεῦμα, Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσιν τὰ ἀμφότερα.
9 ⌊ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη, καὶ ἀναστάντες τινὲς
5,34.39. τῶν □γραμματέων τοῦ μέρους τῶν ⌉Φαρισαίων διε-
25,25. μάχοντο λέγοντες· οὐδὲν κακὸν εὑρίσκομεν ἐν τῷ
ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγ-
10 γελος ⊤: —. Πολλῆς δὲ ⌈γινομένης στάσεως φοβηθεὶς
ὁ χιλίαρχος μὴ διασπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπ' αὐτῶν,
ἐκέλευσεν τὸ στράτευμα καταβὰν ἁρπάσαι αὐτὸν
ἐκ μέσου αὐτῶν ἄγειν ○τε εἰς τὴν παρεμβολήν.
9,10! 11 ⌊Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ κύριος εἶπεν· 29
θάρσει ⊤· ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς
19,21; 27,24; 28,23. Ἰερουσαλήμ, οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυ-
12 ρῆσαι. Γενομένης ⌈δὲ ἡμέρας ⌈ποιήσαντες 34 60
J 16,2. συστροφὴν ⌉ ⌈οἱ Ἰουδαῖοι ⌉ ἀνεθεμάτισαν ἑαυτούς, λέ-
(9,23.29.) γοντες ⌈μήτε φαγεῖν μήτε πεῖν ἕως οὗ ⌈²ἀποκτεί-
13 νωσιν τὸν Παῦλον. ἦσαν δὲ πλείους τεσσεράκοντα
14 οἱ ⌈ταύτην τὴν συνωμοσίαν ποιησάμενοι ⌉· οἵτινες
προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυ-
1 K 16,22! τέροις εἶπαν· ἀναθέματι ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς
μηδενὸς γεύσασθαι ⊤ ἕως ⌈οὗ ἀποκτείνωμεν τὸν

---

6 ⌈-αιου ℵ*E* *1739 pm* | ⊤εγω $\mathfrak{p}^{74}$ ℌℵ*Epl*; Th : *txt B gig* Tert **7** ⌈λαλησαντος *C*ℵ*al*; T : ειποντος $\mathfrak{p}^{74}$ (ℵ)*AEpm*; h : *txt B pc* | ⌈επεπεσεν *B**.; h : επεσεν B^3 *2138* **8** ⊤μεν $\mathfrak{p}^{74}$ ℌℵ*Epl*; Th : *txt B pc* | ⌈μηδε $\mathfrak{p}^{74}$ ℵ*al* **9** □ $\mathfrak{p}^{74}$ *AE 33* | ⊤μη θεομαχωμεν ℵ*pl* | :; TW **10** ⌈γεν- $\mathfrak{p}^{74}$ *A*ℵ*Epl*; S : *txt B* ℵ *C 33 pc* | ○ *B 69*; ℵ **11** ⊤Παυλε ℵ*al* **12** ⌈τε *B 614 pc*; h | ⌈[...] βοηθειαν συστραφεντες $\mathfrak{p}^{48}$. | ⌈τινες των *I*-αιων $\mathfrak{p}^{48}$ *L*ℵ*al* | ⌈μη $\mathfrak{p}^{48}$ *1319*. | ⌈²ανελωσιν *A pc* Chr **13** ⌈αναθεματισαντες εαυτους $\mathfrak{p}^{48}$ *h* sy^h **14** ⊤το συνολ[ον] $\mathfrak{p}^{48}$ *gig h* | ⌈οτου $\mathfrak{p}^{48}$.: αν *242 pc* : — *33*

Παῦλον. νῦν οὖν ⌜*ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ* 15
□*σὺν τῷ συνεδρίῳ*⌝ *ὅπως*⊤*καταγάγῃ αὐτὸν*⌜*εἰς ὑμᾶς*
ὡς μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ
αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσαι⊤ *αὐτὸν ἕτοιμοί* 25,3.
ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν⊤². *Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς* 16 9,24; 20,3.
ἀδελφῆς Παύλου τὴν ἐνέδραν, παραγενόμενος καὶ
εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπήγγειλεν τῷ
Παύλῳ. προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἕνα τῶν 17
ἑκατονταρχῶν ἔφη· τὸν νεανίαν τοῦτον ⌜*ἀπαγε*
πρὸς τὸν χιλίαρχον, ἔχει γὰρ ⌡*ἀπαγγεῖλαί τι*⌊ *αὐτῷ.*
⌊*ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν* 18
χιλίαρχον καὶ φησίν· ὁ δέσμιος Παῦλος προσ-
καλεσάμενός με ἠρώτησεν τοῦτον τὸν ⌜*νεανίσκον*
ἀγαγεῖν πρὸς σέ, ἔχοντά τι λαλῆσαί σοι. ἐπι- 19
λαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλίαρχος καὶ
ἀναχωρήσας κατ' ἰδίαν ἐπυνθάνετο· τί ἐστιν ὃ
ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι; εἶπεν δὲ ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι 20
συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαί σε ὅπως αὔριον τὸν
Παῦλον καταγάγῃς εἰς τὸ συνέδριον ὡς ⌜*μέλλον*
τι ἀκριβέστερον πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. σὺ 21
οὖν μὴ πεισθῇς αὐτοῖς· ἐνεδρεύουσιν γὰρ αὐτὸν
ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσεράκοντα, οἵτινες
ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πεῖν
ἕως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν, καὶ νῦν εἰσιν ἕτοιμοι
61 *προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. ὁ μὲν* 22
οὖν χιλίαρχος ἀπέλυσε τὸν νεανίσκον, παραγγείλας
μηδενὶ ἐκλαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρὸς ⌜*ἐμέ.*
⌊*Καὶ προσκαλεσάμενός* ⌜*τινας δύο*⌝ *τῶν ἑκατονταρ-* 23
χῶν εἶπεν· ἑτοιμάσατε στρατιώτας διακοσίους ὅπως
πορευθῶσιν ἕως Καισαρείας, καὶ ἱππεῖς ⌜*ἑβδομή-*
κοντα καὶ ⌜*δεξιολάβους διακοσίους, ἀπὸ τρίτης* 9,25; 17,10.

---

15 ⌜παρακαλουμεν υμας ποιησατε ημιν τουτο συναγαγοντες το συνεδριον *et* □ (𝔓⁴⁸) *h* sy^{hmg} (sa) | ⊤αυριον 𝔎 *614 al* | ⌜προς 𝔓⁷⁴ *C*𝔎*pl*; S | ⊤υμιν 𝔓⁴⁸ sy$^{p.h}$ | ⊤², εαν δεη και αποθανειν *614 h* sy^{hmg}; h^{r} **17** ⌜απαγαγε 𝔓⁷⁴ *A C*𝔎*E pl*; W : *txt* ***B*** ℵ *pc* | ⌡ ℵ *C*𝔎*pl*; T : *txt* 𝔓⁷⁴ ***B A E*** *pc* **18** ⌜-ιαν ***B***𝔎*al*; 𝔎 : *txt* 𝔓⁷⁴ 𝔖 *E pm* **20** ⌜▮ μελλων 𝔓⁷⁴ 𝔖 *E al*; HTW : -οντα 𝔎*al* : -ντες *1518 al* : -ντας *255 pc* : -ντων ℵ^{s} 𝔘 *614 al* : *txt* ℵ* *33* **22** ⌜με *rell*; S : *txt* ***B*** ℵ *429*. **23** ⌜21 ***A*** 𝔎 ***E*** *pl*; s : 2 𝔓⁷⁴ *pc* : *txt* ***B*** ℵ *pc* | ⌜εκατον *614 h* sy^{hmg} sa; h^{r} | ⌜-βολους ***A***

24 ὥρας τῆς νυκτός, ⌊κτήνη τε παραστῆσαι, ἵνα ἐπι-
βιβάσαντες τὸν Παῦλον⌉διασώσωσι πρὸς Φήλικα
25 τὸν ἡγεμόνα⌉·, ⌊⌈γράψας ἐπιστολὴν⌈ἔχουσαν τὸν τύπον
24,3! 26 τοῦτον⌉· Κλαύδιος Λυσίας ⌈τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι
27 Φήλικι⌉ χαίρειν. Τὸν ἄνδρα τοῦτον συλλημφθέντα
ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ'
21,33; 22,25. αὐτῶν ἐπιστὰς σὺν τῷ στρατεύματι ⌈ἐξειλάμην,
22,30. 28 ⌈μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν⌉⁝· βουλόμενός ⌈τε ἐπι-
γνῶναι τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, □κατή-
29 γαγον⌉εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν⌉· ὃν εὗρον ἐγκαλού-
6; 18,14 s. μενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου ⌈αὐτῶν, μηδὲν
9; 25,11.25; 26,31 s; 28,18. δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν ἔχοντα ἔγκλημα⌉.
L 23,15.22. 30 ⌊μηνυθείσης δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα ⌈ἔσε-
24,8. σθαι, ἐξαυτῆς⌉ ἔπεμψα πρὸς σέ, παραγγείλας καὶ
31 τοῖς κατηγόροις λέγειν ⌈πρὸς αὐτὸν⌉ ἐπὶ σοῦ⌉. Οἱ
μὲν οὖν στρατιῶται κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς
23! ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον ἤγαγον διὰ⌉νυκτὸς εἰς
32 τὴν Ἀντιπατρίδα· τῇ δὲ ἐπαύριον ἐάσαντες τοὺς
ἱππεῖς ⌈ἀπέρχεσθαι σὺν αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν
33 παρεμβολήν· οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν
καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι, παρ-
34 έστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. ἀναγνοὺς δὲ ⌈καὶ
L 23,6. 22,3. ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ⌈ἐπαρχείας ἐστίν, καὶ πυθό-
35 μενος ὅτι ἀπὸ Κιλικίας, ⌊διακούσομαί σου, ἔφη,⌉
ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται· κελεύσας
ἐν τῷ πραιτωρίῳ ⌈τοῦ Ἡρῴδου φυλάσσεσθαι αὐτόν.

---

24 ⌉νυκτος 614 (ʃ h sy^{hmg}) | ⌉·εις Καισαρειαν 614 pc (ʃ sy^{h}) : ⌉·εφοβηθη γαρ μηποτε εξαρπασαντες αυτον οι Ιουδαιοι αποκτεινωσιν και αυτος μεταξυ εγκλημα εχη ως ειληφως αργυρια P^{48} (614, 2147) gig p vg^{cl} sy^{h}; h^{r} **25** ⌈γρ. δε αυτοις P^{48}. : εγραψε δε 614 : εγρ. δε και 2147 : εγρ. δε και εδωκεν αυτοις sy^{p} | ⌈περιεχ. τ. τ. τ. **A**𝔎al : περιεχ. ταδε 614vg : εν η εγεγραπτο P^{48}. : εν η ταυτα sy$^{p.hmg}$. **26** ⌈4 1 2 3 P^{48} gig : 2 3 4 614 : 1 2 3 1838. **27** ⌈ερυσαμην P^{48}. | ⌈κραζον[τα και λεγοντα εαυτον] ειναι Ρωμαιον P^{48} gig. | ⁝, H **28** ⌈δε 𝔎pl; s | □**B***81.; [H] | ⌉αυτον (P^{48}?) 𝔎Epm; S : txt P^{74} ℵ**A** 614 al **29** ⌈Μωυσεως και Ιησου τινος (P^{48}?) (614) 2147 gig sy^{hmg} | ⌉εξηγαγον αυτον μολις τη βια 614 (gig) sy^{h}; h^{r} **30** ⌈εσ. εξ αυτων, ℵ**AE**al; T : μελλειν εσ. υπο των Ιουδαιων, εξαυτης 𝔎pm : txt P^{74} **B** | ⌈αυτους ℵ**A**pc; T : τα πο. αυτον 𝔎Epl; S : txt **B**e sy^{p} | ⌉·ερρωσο ℵ**EL**pm vg^{cl}; S : ·ερρωσθε **HP**al : txt P^{74} **BA** 33 gig vg^{codd} **31** ⌉της 𝔎al **32** ⌈πορευ- 𝔎pm **34.35** ⌈την επιστολην και επ. τον Παυλον· εκ ποι. επ. ει; εφη· Κιλιξ. και πυθ. εφη· ακουσομαι σου 614 (gig) sy^{hmg} **34** ⌈-χιας rell; S : txt **B***ℵ**A**. **35** ⌈τω **B**pc; h : — P^{74} 𝔎pm; S : txt ℵ**AE**al

Μετὰ δὲ ⌜πέντε ἡμέρας⌝ κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς 24 23,2; 25,2.15.
Ἀνανίας μετὰ ⌜πρεσβυτέρων τινῶν⌝ καὶ ῥήτορος
Τερτύλλου τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι
κατὰ τοῦ Παύλου. κληθέντος δὲ [αὐτοῦ] ἤρξατο 2
κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος λέγων· πολλῆς εἰρήνης Mt 27,12 p.
τυγχάνοντες διὰ σοῦ καὶ ⌜διορθωμάτων γινομένων
τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας⌝, ⌈πάντῃ τε 3
καὶ πανταχοῦ⌉ ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φῆλιξ, μετὰ 23,26; 26,25.
πάσης εὐχαριστίας. ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε 4 L 1,3.
⌜ἐγκόπτω, παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν συντόμως
τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. εὑρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον 5
λοιμὸν καὶ κινοῦντα ⌜στάσεις ○πᾶσιν τοῖς Ἰουδαίοις 17,6! L 23,2.
τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην πρωτοστάτην τε ⌜τῆς 14.
τῶν⌝ Ναζωραίων αἱρέσεως, ⌈ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπεί- 6 21,28.
ρασεν βεβηλῶσαι, ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν⊤, ⌈παρ' οὗ 8 28,30.
δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ πάντων τούτων
ἐπιγνῶναι ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ. ⌜συνεπέ- 9
θεντο δὲ⌝ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι φάσκοντες ταῦτα οὕτως 7,1!
(31) ἔχειν. Ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος, νεύσαντος αὐτῷ 10 Mt 10,19 s.
τοῦ ἡγεμόνος ⌜λέγειν· ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε
κριτὴν⊤ τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος ⌜εὐθύμως τὰ
περὶ ἐμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι, ⌈δυναμένου σου ἐπι- 11
γνῶναι· ὅτι οὐ πλείους εἰσίν μοι ἡμέραι δώδεκα 21,17. 8,27. J 12,20.
ἀφ' ἧς ἀνέβην προσκυνήσων εἰς Ἰερουσαλήμ. καὶ 12
οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὗρόν με πρός τινα διαλεγόμενον
ἢ ⌜ἐπίστασιν ποιοῦντα ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς συνα-
γωγαῖς οὔτε κατὰ τὴν πόλιν, ⌈⌜οὐδὲ παραστῆσαι 13

---

1 ⌜21 $\mathfrak{P}^{74}$. : τινας η. **A**. | ⌞ των πρ. **ℵ**al **2** [+ rell; T : — **B**.; W | ⌜κατορθ- **ℵ**pm **2.3** : —, et :, W **4** ⌜κοπτω $\mathfrak{P}^{74}$**A***vid 33 69 pc **5** ⌜στασιν **ℵ**al | ○ $\mathfrak{P}^{74}$. | ⌜των κατα την $\mathfrak{P}^{74}$. **6** ⊤και κατα τον ημετερον νομον ηθελησαμεν κριναι (-νειν 614 al). (7) παρελθων δε Λυσιας ο χιλιαρχος μετα πολλης βιας εκ των χειρων ημων απηγαγεν, (8) κελευσας τους κατηγορους αυτου ερχεσθαι επι σε. **Ψ**(**E** 69 614) pm gig p^{c} vg^{cl} sy; h^{r} **9** ⌜ειποντος δε αυτου ταυτα συνεπ. (+ δε 614) (614) 2147 sy^{h}. **10** ⌜defensionem habere pro se. statum autem assumens divinum dixit sy^{hmg} | ⊤ δικαιον **E Ψ** 614 pm | ⌞-μοτερον **ℵ** pm **11** :, H **12** ⌜επισυστασιν **ℵ**pm **13** ⌜ουτε $\mathfrak{P}^{74}$**A ℵ** pm

δύνανταί σοι περὶ ὧν ⌜νυνὶ κατηγοροῦσίν μου.
8,2! 14 ¹ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι, ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν ἣν λέ-
5; 28,22. γουσιν αἵρεσιν οὕτως λατρεύω τῷ πατρῴῳ θεῷ,
πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς □ἐν
15 τοῖς ⌝προφήταις γεγραμμένοις, ¹ἐλπίδα ἔχων ⌜εἰς
L 14,14! τὸν θεόν, ἣν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται, ἀνά-
Dn 12,2. στασιν μέλλειν ἔσεσθαι ⊤δικαίων τε καὶ ἀδίκων.
23,1! 16 ¹ἐν τούτῳ καὶ αὐτὸς ἀσκῶ ἀπρόσκοπον συνείδησιν
⌜ἔχειν ⌟πρὸς τὸν θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους διὰ
11,29! 17 παντός⌝. δι' ἐτῶν δὲ πλειόνων ἐλεημοσύνας ποιήσων
εἰς τὸ ἔθνος μου παρεγενόμην καὶ προσφοράς,
21,27. 18 ¹ἐν ⌜αἷς εὗρόν με ἡγνισμένον ἐν τῷ ἱερῷ, οὐ μετὰ
19 ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου, ¹τινὲς δὲ ἀπὸ τῆς Ἀσίας
Ἰουδαῖοι, οὓς ⌜ἔδει ἐπὶ σοῦ παρεῖναι καὶ κατη-
20 γορεῖν εἴ τι ἔχοιεν πρὸς ⌜ἐμέ⌝· ⌜ἢ αὐτοὶ οὗτοι
εἰπάτωσαν τί εὗρον ⊤ἀδίκημα στάντος μου ἐπὶ τοῦ
21 συνεδρίου, ¹ἢ περὶ μιᾶς ταύτης φωνῆς ἧς ἐκέκραξα
23,6. ἐν αὐτοῖς ἑστὼς ὅτι περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ
22 κρίνομαι σήμερον ⌜ἐφ' ὑμῶν. ⌜Ἀνεβάλετο δὲ αὐτοὺς
23,26; 8,2! ὁ Φῆλιξ⌝, ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ,
εἰπάς· ⊤ὅταν Λυσίας ὁ χιλίαρχος καταβῇ, δια-
23 γνώσομαι τὰ καθ' ὑμᾶς· διαταξάμενος τῷ ἑκατον-
27,3! τάρχῃ τηρεῖσθαι αὐτὸν ἔχειν τε ἄνεσιν καὶ μηδένα
24 κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν ⊤αὐτῷ. Μετὰ 31 63
δὲ ⌜ἡμέρας τινὰς⌝ παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν
Δρουσίλλῃ τῇ ⌜ἰδίᾳ γυναικὶ⌝ οὔσῃ Ἰουδαίᾳ ⊤μετε-
26. Mc 6,20. πέμψατο τὸν Παῦλον, καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ
25 τῆς εἰς Χριστὸν ○Ἰησοῦν πίστεως. διαλεγομένου
2 P 1,6. δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ
16,8. τοῦ κρίματος τοῦ μέλλοντος ⊤ἔμφοβος γενόμενος

---

13 ⌜νυν p^{74} *1E al* *14* □ *AR al* *15* ⌜προς ℵ*Cal*; T | ⊤νεκρων *RE 614 pm* sy *16* ⌜εχων *R 614 al* | ⌟ 7 8 1—6 *E Ψ 614 pc gig* *18* ⌜οις *R al* *19* ⌜δει *R al* | ⌜με *R pl*; S | :, — H *20* ⌜ει p^{74} *AC*. | ⊤εν εμοι *CRE 614 pl gig* vg *21* ⌜υφ ℵ*RE pm* *22* ⌜ακουσας δε ταυτα ο Φ. ανεβ. αυτ. *R 614 al* | ⊤οτι p^{74} *EΨ 614 pc* *23* ⊤η προσερχεσθαι *R 614 pm* *24* ⌜2 1 *1E pc* : ολιγας η. p^{74}. | ⌜γ. αυτου p^{74} *1E pm* | ⊤quae petebat ut videret Paulum et audiret verbum; volens igitur satisfacere ei syhmg | ○ℵ°*AC*vid*R al* *25* ⊤εσεσθαι *R al*

ὁ Φῆλιξ ἀπεκρίθη· τὸ νῦν ἔχον πορεύου, ⌜καιρὸν 17,32. J 18,38. 26,28.
δὲ μεταλαβὼν⌝ μετακαλέσομαί σε· ἅμα καὶ ἐλπίζων 26
ὅτι χρήματα δοθήσεται ○αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου⊤·
διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν μεταπεμπόμενος ⌜ὡμίλει 24. Mc 6,20.
32 36 αὐτῷ. Διετίας δὲ πληρωθείσης ἔλαβεν διά- 27
δοχον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον Φῆστον· ⌜θέλων τε ⌜χάριτα 12,3; 25,9. L 23,25.
καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ ⌜κατέλιπε τὸν
Παῦλον δεδεμένον⌝.

Φῆστος ⌜οὖν ἐπιβὰς τῇ ⌜ἐπαρχείῳ μετὰ τρεῖς 25
ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρείας,
ⁱἐνεφάνισάν τε ○αὐτῷ ⌜οἱ ἀρχιερεῖς⌝ καὶ οἱ πρῶτοι 2 15; 24,1.
τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν
αὐτὸν ⁱαἰτούμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ, ὅπως μετα- 3
πέμψηται αὐτὸν εἰς Ἰερουσαλήμ, ἐνέδραν ποιοῦντες 23,15 s.
ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν. ὁ μὲν οὖν Φῆστος 4
ἀπεκρίθη τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον εἰς Καισάρειαν,
ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπορεύεσθαι· οἱ οὖν 5
ἐν ὑμῖν, φησίν, δυνατοὶ συγκαταβάντες, εἴ τί ἐστιν
ἐν τῷ ἀνδρὶ ⌜ἄτοπον, κατηγορείτωσαν αὐτοῦ. Δια- 6
τρίψας δὲ □ἐν αὐτοῖς⌝ ἡμέρας ⌜οὐ πλείους ὀκτὼ⌝ ἢ
δέκα, καταβὰς εἰς Καισάρειαν, τῇ ἐπαύριον καθί-
σας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσεν τὸν Παῦλον 22,30.
ἀχθῆναι. παραγενομένου δὲ αὐτοῦ περιέστησαν 7
αὐτὸν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι,
πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιώματα καταφέροντες, ἃ οὐκ L 23,10.
⌜ἴσχυον ἀποδεῖξαι, ⁱτοῦ Παύλου ἀπολογουμένου ὅτι 8
οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων οὔτε εἰς τὸ
ἱερὸν οὔτε εἰς Καίσαρά τι ἥμαρτον. ὁ Φῆστος 9 24,27!
δὲ θέλων τοῖς Ἰουδαίοις χάριν καταθέσθαι, ἀπο-

---

25 ⌜κ. δε ευρων P74. : καιρω δε επιτηδειω **E** latt arm **26** ○**B**; [H] | ⊤οπως λυση αυτον **K** *614 pm* | ⌜διελεγετο *Cpc* **27** ⌜τον δε Π. ειασεν εν τηρησει δια Δρουσιλλαν *614 2147* sy^{hmg}.; h^{r} | ⌜χαριτας **Kal**; S : χαριν P74 **ELΨ***pm* : *txt* **H***pc* | ⌜-λειπε P74 **AL***pc* **25,1** ⌜δε P74 *1829* | ⌜-χεια **B***pc*; **K** : -χια **KE***pl*; S : *txt* P74 **ℵ***A*. **2** ○ P74. | ⌜ο-ρευς **Kal** **5** ⌜τουτω **Kal** : τουτω ατοπ. *69 614 al* sy : *txt* **H***Eal* **6** □ P74. | ⌜οκτω *614* sv : (24,11) πλ. **ΨKal** : πλ. οκτω **E** : *txt* P74 **H** **7** ⌜-υσαν P74 ℵ*.

κριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπεν· θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα
ἀναβὰς ἐκεῖ περὶ τούτων κριθῆναι ⸢ἐπ᾽ ἐμοῦ;
10 ⁱεἶπεν δὲ ὁ Παῦλος· ⸣ἑστὼς ἐπὶ τοῦ βήματος
Καίσαρός⸤ εἰμι, οὗ με δεῖ κρίνεσθαι. Ἰουδαίους
οὐδὲν ⸢ἠδίκηκα, ὡς καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις.
23,29! 11 ⁱεἰ μὲν οὖν ἀδικῶ καὶ ἄξιον ⸣θανάτου πέπραχά
τι⸤, οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδέν
ἐστιν ὧν οὗτοι κατηγοροῦσίν μου, οὐδείς με δύ-
26,32; 28,19. ναται αὐτοῖς χαρίσασθαι· Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι.
12 ⁱτότε ὁ Φῆστος συλλαλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου
27,1. ἀπεκρίθη· Καίσαρα ἐπικέκλησαι, ἐπὶ Καίσαρα
πορεύσῃ.
9,15! 13 Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν Ἀγρίππας ὁ 33 37 6
βασιλεὺς καὶ ⸢Βερνίκη κατήντησαν εἰς Καισάρειαν
14 ⸢ἀσπασάμενοι τὸν Φῆστον. ὡς δὲ πλείους ἡμέρας
διέτριβον ἐκεῖ, ὁ Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ
24,27. κατὰ τὸν Παῦλον λέγων· ἀνήρ τίς ἐστιν κατα-
15 λελειμμένος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος, ⁱπερὶ οὗ γενο-
2; 24,1. μένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς
καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων, αἰτούμενοι
16 κατ᾽ αὐτοῦ ⸢καταδίκην· πρὸς οὓς ἀπεκρίθην ὅτι
οὐκ ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαί ⸢τινα ἄν-
θρωπον ⸣πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον
ἔχοι τοὺς κατηγόρους τόπον ⸢τε ἀπολογίας λάβοι
17 περὶ τοῦ ἐγκλήματος. συνελθόντων οὖν ⸣ἐνθάδε
ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος τῇ ἑξῆς καθίσας
ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα·
18 ⁱπερὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν
18,15. 19 ⸢ἔφερον ὧν ἐγὼ ὑπενόουν ⸢πονηρῶν, ⁱ ζητήματα
δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας ⸣εἶχον πρὸς

---

9 ⸣(ἢ Venema *cj*) **10** ⸤ 2—5 1 $\mathfrak{P}^{74}$ (***B***)***ACℵE*** *pl*; S : *txt* (***B***)ℵ*pc* | ⸢-κησα ***ACℵE*** *pl*; S : *txt* ***B***ℵ **11** ⸤ 3 2 1 $\mathfrak{P}^{74}$. **13** ⸢(*rectius* Βερε-) | ⸣-σομενοι **Ψ** *81 pm* lattsy; h^{s} **15** ⸢δικην ***ℵE*** *pm* **16** ⸢τινι ***C*** *pc* | ⸣ εις απωλειαν **ℜ** *614 al gig* sy | ⸣ δε ***BE*** *al*; h **17** ⸣ αυτων $\mathfrak{P}^{74}$ **ℌℵE** *pm* (⸤ ***C*** *al*); **T** : *txt* ***B*** *pc* **18** ⸢επεφ- **ℜ** *al* | ⸣-ραν $\mathfrak{P}^{74}$ ***AC**** *33 pm*; Th : -ρα ℵ* : — **ℜ** *al* : *txt* ***B***ℵ^{s}***E*** *pc* **19** ⸣ ἠν $\mathfrak{P}^{74}$.

αὐτὸν καὶ περί τινος Ἰησοῦ τεθνηκότος, ὃν ἔφασκεν
ὁ Παῦλος ζῆν. ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ ⸢τὴν περὶ 20
⸢τούτων ζήτησιν ἔλεγον εἰ βούλοιτο πορεύεσθαι εἰς
Ἱεροσόλυμα κἀκεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων. τοῦ 21
δὲ Παύλου ⸢ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς
τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι
αὐτὸν ἕως οὗ ⸢ἀναπέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα.
ⁱ Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον⸣· ἐβουλόμην καὶ 22 L 23,8.
αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. ⸢αὔριον, φησίν,
34 ἀκούσῃ αὐτοῦ. Τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος 23 Mt 10,18.
τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς
φαντασίας καὶ ⸢εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον
σύν τε χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσιν τοῖς κατ' ἐξοχὴν
τῆς πόλεως, καὶ κελεύσαντος τοῦ Φήστου ἤχθη
ὁ Παῦλος. καί φησιν ὁ Φῆστος· Ἀγρίππα βασιλεῦ 24
καὶ πάντες οἱ συμπαρόντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε 2.7.
τοῦτον περὶ οὗ ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων
⸢ἐνέτυχόν μοι ἔν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε, 22,22.
⸢βοῶντες μὴ δεῖν αὐτὸν ζῆν μηκέτι. ἐγὼ δὲ ⸢κατε- 25
λαβόμην μηδὲν ἄξιον αὐτὸν θανάτου πεπραχέναι, 23,29.
⸣αὐτοῦ δὲ τούτου ⸢ἐπικαλεσαμένου τὸν Σεβαστὸν
ἔκρινα πέμπειν. περὶ οὗ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ 26
κυρίῳ οὐκ ἔχω· διὸ προήγαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν
καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως
τῆς ἀνακρίσεως γενομένης ⸢σχῶ ⸢τί γράψω⸣⸣· ἄλογον 27 19,40.
γάρ μοι δοκεῖ πέμποντα δέσμιον μὴ καὶ τὰς κατ'
65 αὐτοῦ αἰτίας σημᾶναι. Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν 26
Παῦλον ἔφη· ἐπιτρέπεταί σοι ⸢ὑπὲρ σεαυτοῦ λέγειν.
τότε ὁ Παῦλος ⸣ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπελογεῖτο· 13,16!
ⁱ Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ⸢ὑπὸ Ἰουδαίων, βα- 2
σιλεῦ Ἀγρίππα, ἡγημαι ἐμαυτὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ Mt 10,18.

---

20 ⸣εις **CELpm** .| ⸢τουτου **ℵal** **21** ⸢-λουμενου p74 **Ψ** *pc* | ⸢πεμψω **ℵal** **22** ⸣εφη p74 **CℵEpl** | ⸣ο δε, **CℵEpl**; S **23** ⸢ελθ- p74 *1311*. **24** ⸢-χεν **BHal**; **ℋ** | ⸢επιβο- **CℵEpl**; S **25** ⸢καταλαβομενος **ℵ*ℵ***pm* et ⸣και **ℵ***pm* | ⸢-λουμενου p74. **26** ⸢εχω p74 **AE** *614 al* | ⸢τι γραψαι **ℵEal** **26,1** ⸢περι p74 **ℌEHpm**; Th : *txt* **BℵKal** | ⸣confidens et in spiritu sancto consolationem accipiens sy^{hmg}. **2** ⸢παρα p74 *242*.

3 μέλλων σήμερον ἀπολογεῖσθαι, ˡμάλιστα γνώστην
ˢὄντα σεˡ πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἐθῶν τε
καὶ ζητημάτωνᵀ· διὸ δέομαιᵀ μακροθύμως ἀκοῦσαί
G 1,13. 4 μου. Τὴν μὲν οὖν βίωσίν μουᵀ ἐκ νεότητος ⌜τὴν
ἀπ' ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἔν τε
5 Ἱεροσολύμοις ἴσασι πάντεςᵀ Ἰουδαῖοι, ˡ προγινώ-
σκοντές με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν, ὅτι
23,6. Ph 3,5. κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς ἡμετέρας
28,20. 6 θρησκείας ἔζησα Φαρισαῖος. καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι
τῆς ⌜εἰς τοὺς πατέρας ᴼἡμῶν ἐπαγγελίας γενομένης
7 ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἕστηκα κρινόμενος, ˡ εἰς ἣν τὸ δω-
δεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ νύκτα καὶ ἡμέραν
24,15. λατρεῦον ἐλπίζει ⌜καταντῆσαι· περὶ ἧς ἐλπίδος
13,30. 8 ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦᵀ. ⌜τί: ἄπιστον
9–20: 9,1–29; κρίνεται παρ' ὑμῖν εἰ ὁ θεὸς νεκροὺς ἐγείρει;⌝
22,3–21. 9 ˡἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομαᵀ Ἰησοῦ
10 τοῦ Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι· ὃ
καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλούς ᴼτε
J 16,2. Ap 2,10. τῶν ἁγίων ἐγὼ ἐν φυλακαῖς κατέκλεισα τὴν παρὰ
τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν λαβών, ἀναιρουμένων τε
11 αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον, ˡ καὶ κατὰ πάσας τὰς
συναγωγὰς πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς ἠνάγκαζον
8,3! βλασφημεῖν, περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς
12 ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. Ἐν οἷς
ᵀπορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ
13 ἐπιτροπῆς ᴼτῆς ᵀ τῶν ἀρχιερέων, ˡ ἡμέρας μέσης
κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ, ᴼοὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν
L 2,9. λαμπρότητα τοῦ ἡλίου περιλάμψαν με φῶς καὶ
14 τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους· πάντων τε κατα-
πεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆνᵀ ἤκουσα φωνὴν ⌜λέ-

---

3 ˢ ℵ*C 69 al*; T | ᵀ επισταμενος ℙ74 *AC 614 al* (ˢ *431 pc*) | ⌜ σου *Cℜpm* *4* ᵀ την ℙ74 ℵ*AℜEpl*; T : *txt BC*Hpc* | ⌜ μου ℙ74 *915*. | ᵀ οι ℵ*A*ℜ*al*; T : *txt* ℙ74 *BC*Epm* *6* ⌜ προς *Cℜpm* | ᴼ ℜ*al* *7* ⌜-σειν *B*.; Wh | ᵀ Αγριππα *3 69* (ˢ ℜ*al*) *pm* : *txt* 𝔖*Eal* *8* ⌜ (*cf ad* 22) | :; *E* *9* ᵀ του ℙ74 ℵ* *pc* *10* ᴼ *Bℜpl*; h : *txt* ℙ74 𝔖*Epc* *12* ᵀ και ℜ*al* | ᴼ ℙ74 *AEpc* | ᵀ παρα *Cℜpm* *13* ᴼ ℙ74. *14* ᵀ δια τον φοβον εγω μονος *614 pc* (*gig*, ˢ sy^hmg) | ⌜ λαλουσαν πρ. με *HΨal* : λαλ. πρ. με και λεγ. ℜ*al*; S : *txt* ℙ74 𝔖*Eal*

γουσαν πρός με⌉ τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ· Σαοὺλ 22,2!
Σαούλ, τί με διώκεις; σκληρόν σοι πρὸς κέντρα 5,39. PsSal 16,4. Eccl 12,11.
λακτίζειν. ⌊ ἐγὼ δὲ εἶπα· τίς εἶ, κύριε; ὁ δὲ ○κύριος 15 Prv 26,3 Lxx. Eurip.,
εἶπεν· ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ⊤ ὃν σὺ διώκεις. ἀλλὰ 16 Bacch. 795.
ἀνάστηθι καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου· εἰς τοῦτο Ez 2,1.3.
γὰρ ὤφθην σοι, προχειρίσασθαί σε ὑπηρέτην καὶ
μάρτυρα ὧν τε εἶδές ○με ὧν τε ὀφθήσομαί σοι, ⌊ ἐξαι- 17 Jr 1,7. 1 Chr 16,35.
ρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ ἐκ τῶν ἐθνῶν, εἰς
οὓς ἐγὼ ⌈ ἀποστέλλω σε ⁝, ⌊ ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς ⌈ αὐτῶν, 18 Is35,5; 42,7.16; 61,1. 1 P 2,9.
τοῦ ἐπιστρέψαι ἀπὸ σκότους εἰς φῶς καὶ τῆς E 2,2!
ἐξουσίας τοῦ σατανᾶ ἐπὶ τὸν θεόν, τοῦ λαβεῖν 20,32. Dt 33,3 s.
αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ κλῆρον ἐν τοῖς
ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ. Ὅθεν, βασιλεῦ 19
Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθὴς τῇ οὐρανίῳ G 1,15 s.
ὀπτασίᾳ, ⌊ ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ πρῶτόν τε καὶ Ἱε- 20
ροσολύμοις ⁝, ⊤ πᾶσάν τε τὴν χώραν ⌈ τῆς Ἰουδαίας ⌉ ⁝2
καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀπήγγελλον μετανοεῖν καὶ ἐπι-
στρέφειν ἐπὶ τὸν θεόν, ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα Mt 3,8 p.
πράσσοντας. ἕνεκα ⌈ τούτων με Ἰουδαῖοι συλλα- 21 21,30 s.
βόμενοι ⊤ ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρῶντο διαχειρίσασθαι.
⌊ ἐπικουρίας οὖν τυχὼν τῆς ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἄχρι τῆς 22
ἡμέρας ταύτης ἕστηκα μαρτυρόμενος μικρῷ τε
καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὧν τε οἱ προφῆται L 24,44–47.
ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι καὶ Μωϋσῆς ⊤, ⌊ εἰ 23
παθητὸς ὁ χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως 17,3! 1 K 15,20. Mt 27,53; 4,16.
νεκρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ τε λαῷ καὶ 2 T 1,10. L 2,32.
66 τοῖς ἔθνεσιν. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου 24 J 10,20!
ὁ Φῆστος μεγάλῃ τῇ φωνῇ φησιν· μαίνῃ, Παῦλε· 12,15.
τὰ πολλά σε γράμματα ⊤ εἰς μανίαν περιτρέπει.
⌊ ὁ δὲ Παῦλος· οὐ μαίνομαι, φησίν, κράτιστε Φῆστε, 25 2,15; 24,3!

---

15 ○ 𝔎*al* | ⊤(22,8) ο *Ναζωραιος* *69 614 al gig* sy$^{p.h}$ **16** ○ $\mathfrak{p}^{74}$ ℵ*A*𝔎*pm* latt; T : *txt* ***BC**** *614 al* sy **17** ⌈-ελω *Ψ 1 pm* : εξ-αποστελλω $\mathfrak{p}^{74vid}$ *C* (-ελω *69 al*) | ⁝ —, H **18** ⌈ τυφλων ***E 096*** **20** ⁝ —, T | ⊤ εις 𝔎*E pl*; W | ⌈ των -αιων $\mathfrak{p}^{74}$ *2143*. | ⁝2, H **21** ⌈ τουτου $\mathfrak{p}^{74}$ *440* | ⊤ οντα $\mathfrak{p}^{74}$ ℵ*E 33 pm*; T : *txt* ***BA***𝔎*al* **22** ⊤ (*huc vs.* 8 Eb. Nestle *cj*) **24** ⊤ επιστασθε (*i. e.* -σθαι) *A*.

ἀλλὰ ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγ-
26 γομαι. ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεύς,
J 18,20. πρὸς ὃν ○καὶ παρρησιαζόμενος λαλῶ· λανθάνειν
γὰρ αὐτὸν ⊤τούτων οὐ πείθομαι ○2 οὐθέν· οὐ γάρ
27 ἐστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο. πιστεύεις,
βασιλεῦ Ἀγρίππα, τοῖς προφήταις ⁝; οἶδα ὅτι πι-
Mc 10,34. 28 στεύεις. ὁ δὲ Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον· ἐν ὀλίγῳ
24,25. J 18,38. 11,26. 1 P 4,16. 29 ⌜με πείθεις⌝ ⌜Χριστιανὸν ⌝⌜ποιῆσαι. ὁ δὲ Παῦλος·
⌜εὐξαίμην ἂν τῷ θεῷ καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν ⌝⌜μεγάλῳ
οὐ μόνον σὲ ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς
μου σήμερον γενέσθαι τοιούτους ὁποῖος καὶ ἐγώ
30 εἰμι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων. ⌜Ἀνέστη
τε⌝ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν ἥ τε Βερνίκη καὶ οἱ
31 συγκαθήμενοι αὐτοῖς, ˡ καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν
23,29! πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ○ὅτι οὐδὲν θανάτου ἢ
32 δεσμῶν ἄξιον ⊤πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος. □ Ἀγρίπ-
πας δὲ τῷ Φήστῳ ἔφη·⌝ ἀπολελύσθαι ἐδύνατο □2 ὁ
25,11; 28,19. ἄνθρωπος οὗτος⌝2 εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.

25,12. **27** ⊤□Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ⌜ἡμᾶς εἰς τὴν 35 38
Ἰταλίαν,⌝ παρεδίδουν ⌜τόν τε⌝ Παῦλον καί τινας
10,1! ἑτέρους δεσμώτας ἑκατοντάρχῃ ὀνόματι Ἰουλίῳ
2 σπείρης Σεβαστῆς. ἐπιβάντες δὲ ⊤ πλοίῳ ⌜Ἀδρα-
19,29; 20,4. μυττηνῷ μέλλοντι πλεῖν εἰς τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν
Kol 4,10. Phm 24. τόπους ἀνήχθημεν, ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου
3 Μακεδόνος ⌝⌜Θεσσαλονικέως· τῇ τε ἑτέρᾳ κατή-
43; 24,23; 8,2.16. L 7,5! χθημεν εἰς Σιδῶνα, φιλανθρώπως τε ὁ ⌜Ἰούλιος
11,19. τῷ Παύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψεν πρὸς τοὺς φίλους

---

26 ○ *Bpc h p* arm; *K* | ⊤ *τι* P74 *ℌ𝔎Epm*; Th : *txt B 614 al* | ○2 P74 *AE 33 al* **27** ⁝· comm **28** ⌜*με πειθη A*. : (*πεποιθας* h^s2 *cj*) | ⌜*Χρηστ-* ℵ*. | ⌝⌜*γενεσθαι 𝔎E 614 pl*; h^s1 **29** ⌜*ευξαμην* ℵ**HLPal*; T | ⌝⌜*πολλω 𝔎pm* **30** ⌜*και ταυτα ειποντος αυτου αν. 𝔎pm h* sy^h **31** ○ P74 *69* | ⊤ *τι* P74 *ℌ 69 pm*; Th : *txt B𝔎al* **32** □ *et* □2 P74. **27,1** ⊤ *και ουτως εκρινεν αυτον ο ηγεμων αναπεμπεσθαι Καισαρι 97 (421) h* sy^hmg *et* □ *h* sy^hmg | ⌜*τους περι τον Παυλον P 69* | ⌜2 1 P74 : 1 *A* : 2 *pc* **2** ⊤ *τω* P74. | ⌜*-μυντ-* P74 *B*A pc* : (*potius -υτη-* comm) | ⌝⌜(20, 4) *Θεσσ-κεων δε Αρισταρχος και Σεκουνδος 614 pc* sy^h **3** ⌜*-λιανος A*.

πορευθέντι ἐπιμελείας τυχεῖν. κἀκεῖθεν ἀναχθέντες 4
ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους
εἶναι ἐναντίους, τό τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν Κι- 5
λικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες κατήλθαμεν
εἰς Μύρα τῆς Λυκίας. Κἀκεῖ εὑρὼν ὁ ἑκατον- 6
τάρχης πλοῖον Ἀλεξανδρῖνον πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν 28,11.
ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις 7
βραδυπλοοῦντες καὶ μόλις γενόμενοι κατὰ τὴν
Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπε-
πλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλμώνην, μόλις τε 8
παραλεγόμενοι αὐτὴν ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ
καλούμενον Καλοὺς λιμένας, ᾧ ἐγγὺς ἦν πόλις
Λασαία. Ἱκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου καὶ 9
ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοὸς διὰ τὸ καὶ τὴν 2 K 11,25 s.
νηστείαν ἤδη παρεληλυθέναι, παρῄνει ὁ Παῦλος Lv 16,29.
λέγων αὐτοῖς· ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως 10
καὶ πολλῆς ζημίας οὐ μόνον τοῦ φορτίου καὶ τοῦ
πλοίου ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν μέλλειν ἔσε-
σθαι τὸν πλοῦν. ὁ δὲ ἑκατοντάρχης τῷ κυβερνήτῃ 11
καὶ τῷ ναυκλήρῳ μᾶλλον ἐπείθετο ἢ τοῖς ὑπὸ
Παύλου λεγομένοις. ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος 12
ὑπάρχοντος πρὸς παραχειμασίαν οἱ πλείονες 28,11.
ἔθεντο βουλὴν ἀναχθῆναι ἐκεῖθεν, εἴ πως δύναιντο
καταντήσαντες εἰς Φοίνικα παραχειμάσαι, λιμένα
τῆς Κρήτης βλέποντα κατὰ λίβα καὶ κατὰ χῶρον.
Ὑποπνεύσαντος δὲ νότου δόξαντες τῆς προθέσεως 13
κεκρατηκέναι, ἄραντες ἄσσον παρελέγοντο τὴν
Κρήτην. μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔβαλεν κατ' αὐτῆς 14
ἄνεμος τυφωνικὸς ὁ καλούμενος εὐρακύλων· συν- 15
αρπασθέντος δὲ τοῦ πλοίου καὶ μὴ δυναμένου

---

5 τ δι ημερων δεκαπεντε *614 pc(h)* sy^{h}; -|h^{r}|- | Γ(*male*) -ρρ- ***B*** *pc*; HTW : Σμυρναν *69* : Λυστραν (-ρα ***A***) $\mathfrak{p}^{74}$ ℵ(***A***) lat : *txt* ***Κpm***; S **6** Γ-ειθεν $\mathfrak{p}^{74}$ ***A*** *547*. **7** □ *614 pc h* sy^{h} **8** ς ***Ψ****pc*; T : *txt* ***BΚpl*** | Γλασεα ***B*** *69 al*; H : Λαισσα ℵ^{s} : Αλασσα $\mathfrak{p}^{74vid}$ ***A*** *pc* sy^{hmg} : Thalassa lat : *txt* (ℵ*) ***Κpm*** **11** τ του ***Κpl***; S **13** Γ(Ασσον vg; comm) **14** ○ $\mathfrak{p}^{74}$. | Γευροκλυδων ***Κpl***; S : -ρυκλ- ***B***^{s} *pc* : *txt* $\mathfrak{p}^{74}$ ***Ψ*** *pc*

ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ ἐπιδόντες ⊤ἐφερόμεθα.
16 ⌈νησίον δέ τι ὑποδραμόντες καλούμενον ⌈Κλαῦδα
30. ἰσχύσαμεν μόλις περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης,
17 ⌈ἣν ἄραντες ⌈βοηθείαις ἐχρῶντο, ὑποζωννύντες τὸ
πλοῖον· φοβούμενοί ⌈τε μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπέ-
σωσιν, χαλάσαντες ⌈τὸ σκεῦος⌉, οὕτως ⌈ἐφέροντο.
18 ⌈σφοδρῶς ⌈δὲ χειμαζομένων ἡμῶν τῇ ἑξῆς ἐκβολὴν
Jon 1,5. 19 ἐποιοῦντο, ⌈καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν
20 τοῦ πλοίου ⌈ἔρριψαν⊤. μήτε δὲ ἡλίου μήτε ἄστρων
ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε
Mt 8,25 p. οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου, λοιπὸν περιῃρεῖτο ἐλπὶς
33. 21 πᾶσα τοῦ σῴζεσθαι ἡμᾶς. Πολλῆς τε ἀσιτίας
ὑπαρχούσης τότε σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν
εἶπεν· ἔδει μέν, ὦ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι
μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης κερδῆσαί τε τὴν
22 ὕβριν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν. καὶ τὰ νῦν παραινῶ
ὑμᾶς εὐθυμεῖν· ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται
23 ἐξ ὑμῶν πλὴν τοῦ πλοίου. παρέστη γάρ μοι
9,10 ! ταύτῃ τῇ νυκτὶ τοῦ θεοῦ οὗ εἰμι⊤, ᾧ καὶ λατρεύω,
9,15 ! 23,11. 24 ἄγγελος ⌈λέγων· μὴ φοβοῦ, Παῦλε· Καίσαρί σε
Mt 10,17.18 p. δεῖ παραστῆναι, καὶ ἰδοὺ κεχάρισταί σοι ὁ θεὸς
25 πάντας τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ. διὸ εὐθυμεῖτε,
ἄνδρες· πιστεύω γὰρ τῷ θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται
28,1. 26 καθ' ὃν τρόπον λελάληταί μοι. εἰς νῆσον δέ
27 τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. Ὡς δὲ τεσσαρεσκαι- 68
δεκάτη νὺξ ⌈ἐγένετο διαφερομένων ἡμῶν ἐν τῷ
Ἀδρίᾳ, κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν οἱ ναῦται
28 ⌈προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν. καὶ βολίσαντες
εὗρον ὀργυιὰς εἴκοσι, βραχὺ δὲ διαστήσαντες καὶ
29 πάλιν βολίσαντες εὗρον ὀργυιὰς δεκαπέντε· φοβού-

---

15 ⊤*τω πλεοντι* (*lege πνε- ut* sy^{h}) *και συστειλαντες τα ιστια* 614 *pc* sy^{h}; h^{r} **16** ⌈*Καυδα* $\mathfrak{p}^{74}$ *B* ℵ^{3} lat; H **17** ⌈*-ειαν* ℵ* *gig* : *-ειας* 81 *al* | ⌈*δε* $\mathfrak{p}^{74}$. | ⌈*το ιστιον* 101^{mg} : *τα ιστια* 1611 *pc* | ⌈*εφερομεθα* 431 *pc* sy^{p} **18** ⌈*τε* $\mathfrak{p}^{74}$ *A* **19** ⌈*ερριψαμεν* ℜ 614 *al* sy | ⊤*εις την θαλασσαν* 614 (*pc*) it sy^{h} sa **23** ⊤*εγω* $\mathfrak{p}^{74}$ ℵ *A pc*; T **27** ⌈*επεγ- A pc* vg | ⌈*προσαχειν B** *gig s* (resonare). ; h : *προσανεχειν B*^{3}. : *προσεγγιζειν* 614 *pc*

μενοί ⌜τε μή που κατὰ ⌜τραχεῖς τόπους ⌜²ἐκπέσωμεν, ἐκ πρύμνης ῥίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας ηὔχοντο ἡμέραν γενέσθαι. Τῶν δὲ ναυτῶν ζητούντων 30
⌜φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου καὶ χαλασάντων τὴν σκά- 16.
φην εἰς τὴν θάλασσαν ᴼπροφάσει ὡς ἐκ πρῴρης ἀγκύρας μελλόντων ἐκτείνειν, ᴵεἶπεν ὁ Παῦλος τῷ 31
ἑκατοντάρχῃ καὶ τοῖς στρατιώταις· ἐὰν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε.
ᴵτότε ἀπέκοψαν οἱ στρατιῶται τὰ σχοινία τῆς 32
σκάφης καὶ εἴασαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν. Ἄχρι δὲ οὗ 33
ἡμέρα ἤμελλεν γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ Παῦλος ἅπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς λέγων· τεσσαρεσκαι- 27.
δεκάτην σήμερον ἡμέραν προσδοκῶντες ἄσιτοι 21.
διατελεῖτε, μηθὲν προσλαβόμενοι. διὸ παρακαλῶ 34
ὑμᾶς ⌜μεταλαβεῖν τροφῆς· τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς 1 Sm 14,45.
⌜ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν 2 Sm 14,11.
θρὶξ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ⌜²ἀπολεῖται. εἶπας δὲ ταῦτα 35 Mt 10,30.
καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαρίστησεν τῷ θεῷ ἐνώπιον J 6,11p. 1 T 4,4.
πάντων καὶ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν ᵀ. εὔθυμοι δὲ 36 2,42! L 22,19 p.
γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ ⌜προσελάβοντο τροφῆς. 9,19.
ᴵἤμεθα δὲ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ ἐν τῷ πλοίῳ ⌜διακόσιαι 37
ἑβδομήκοντα ⌜ἕξ. κορεσθέντες δὲ τροφῆς ἐκού- 38
φιζον τὸ πλοῖον ἐκβαλλόμενοι τὸν ⌜σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν. Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ 39
ἐπεγίνωσκον, κόλπον δέ τινα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλόν, εἰς ὃν ἐβουλεύοντο εἰ ⌜δύναιντο ⌜ἐξῶσαι τὸ πλοῖον. καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες εἴων 40
εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπάραντες τὸν ἀρτέμωνα τῇ
⌜πνεούσῃ κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλόν. περιπεσόντες 41
δὲ εἰς τόπον διθάλασσον ⌜ἐπέκειλαν τὴν ναῦν, καὶ

---

29 ⌜ὀε $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ *al*; S | ⌜β*ραχεις* $\mathfrak{P}^{74}$ *88* | ⌜²-σωσιν *81 1739 al* arm sa **30** ⌜εκφ- *A 614 pc* | ᴼ *614 pc* **34** ⌜προσλ- ℵ*al* | ⌜ημ- *ALP 614 al* | ⌜²πεσειται ℵ *614 al* **35** ᵀ επιδιδους και ημιν *614 pc* sy^{h} sa; h^{r} **36** ⌜μετελαμβανον *614 pc* : μεταλαβαν (*sic*) ℵ. **37** ⌜ως *B* sa.; ℵ | ⌜πεντε *A*. : — *69* **38** ⌜(ιστον Naber *cj*) **39** ⌜δυνατον *C* ℵ *al* | ⌜εκσωσαι *B*C pc* arm; ℵ **40** ⌜πνοη $\mathfrak{P}^{74}$. **41** ⌜επωκειλαν ℵ *pl*

ἡ μὲν πρῶρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ
42 πρύμνα ⌜ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας⌝. Τῶν δὲ στρατιωτῶν
(16,27.) βουλὴ ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσιν,
43 μή τις ἐκκολυμβήσας διαφύγῃ· ὁ δὲ ἑκατοντάρχης
3. βουλόμενος ⸜διασῶσαι τὸν Παῦλον⸝ ἐκώλυσεν αὐ-
τοὺς τοῦ βουλήματος, ἐκέλευσέν τε τοὺς δυναμένους
κολυμβᾶν ἀπορίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέ-
44 ναι, ⁞ καὶ τοὺς λοιποὺς οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, οὓς
δὲ ἐπί τινων τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. καὶ οὕτως
22–25. ἐγένετο πάντας διασωθῆναι ἐπὶ ⌜τὴν γῆν⌝.

28 Καὶ διασωθέντες τότε ἐπέγνωμεν ὅτι ⌜Μελίτη
2 ἡ νῆσος καλεῖται. οἵ τε βάρβαροι παρεῖχον οὐ
27,3 ⁞ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν ἡμῖν· ⌜ἅψαντες γὰρ
(2 K 11,27.) πυρὰν ⌜προσελάβοντο ⌜πάντας ἡμᾶς⌝ διὰ τὸν ὑετὸν
3 τὸν ἐφεστῶτα καὶ διὰ τὸ ψῦχος. συστρέψαντος
δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων τι πλῆθος καὶ ἐπι-
θέντος ἐπὶ τὴν πυράν, ἔχιδνα ἀπὸ τῆς θέρμης
4 ⌜ἐξελθοῦσα ⌜καθῆψεν τῆς χειρὸς αὐτοῦ. ὡς δὲ
εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς
χειρὸς αὐτοῦ, πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον· πάντως
φονεύς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὃν διασωθέντα
Mc 16,18. 5 ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ ⌜δίκη ζῆν οὐκ εἴασεν. ὁ μὲν
L 10,19. οὖν ⌜ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ ἔπαθεν
6 οὐδὲν κακόν· οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν
⌜πίμπρασθαι ἢ καταπίπτειν ἄφνω νεκρόν. ἐπὶ
πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκώντων καὶ θεωρούντων
14,11. μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον, ⌜μεταβαλόμενοι
7 ἔλεγον αὐτὸν εἶναι θεόν. Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν
τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχεν χωρία τῷ πρώτῳ τῆς νήσου

---

41 ⌜διελ- **L** *69 614 al* | ⌝των κυματων $\mathfrak{P}^{74}$ **CΨ***pl*; W : maris *gig* vg : *txt* **BℵA** *43* ⸜ $\mathfrak{P}^{74}$ *A 33*. *44* ⌜γης *614* 28,*1* ⌜(*male*) Μελιτηνη **B*** *gig* vg^{codd} sy^{hmg}; H *2* ⌜αναψ- **Ψ***al* | ⌝προσ-ανελαμβανον ℵ* *614 pc* | ⌜2 1 $\mathfrak{P}^{74}$ *33* : 2 **A** : 1 *181* *3* ⌜διεξ- **Ψ***al* | ⌝καθηψατο **C** *614 pm* *4* ⌜(Δικη comm) *5* ⌜-ξαμενος **AHL** *33 pm* *6* ⌜εμπιπρ- ℵ* *pc*; T | ⌝-βαλλ- ℵ**Ψ***al*; T

ὀνόματι ⌜Ποπλίῳ, ὃς ἀναδεξάμενος ἡμᾶς ⌞ἡμέρας
τρεῖς⌝ φιλοφρόνως ἐξένισεν. ἐγένετο δὲ τὸν πα- 8
τέρα τοῦ Ποπλίου ⌜πυρετοῖς καὶ δυσεντερίῳ συνε- L 10,9 p.
χόμενον κατακεῖσθαι, πρὸς ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν Mt 8,15 p.
καὶ προσευξάμενος, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἰάσατο J 4,52.
αὐτόν. τούτου δὲ γενομένου ⊤ⵔοκαὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐν 9 6,6!
τῇ νήσῳ ἔχοντες ἀσθενείας προσήρχοντο καὶ ἐθερα-
πεύοντο, ⌞οἳ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς⊤ 10 16,15.
καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς ⌜τὰς χρείας⌝. Mt 10,8. L 8,2 s.
39 69 Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ⌜ἀνήχθημεν ἐν πλοίῳ 11
παρακεχειμακότι ἐν τῇ νήσῳ, Ἀλεξανδρίνῳ, παρα- 27,12.6.
σήμῳ ⌜Διοσκούροις. καὶ καταχθέντες εἰς Συρα- 12
κούσας ἐπεμείναμεν ⌜ἡμέρας τρεῖς⌝, ⌞ὅθεν ⌜περιελ- 13
θόντες κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον. καὶ μετὰ μίαν
ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου δευτεραῖοι ἤλθομεν
εἰς Ποτιόλους, ⌞οὗ εὑρόντες ἀδελφοὺς παρεκλή- 14
θημεν ⌜παρ' αὐτοῖς ⌜ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἑπτά· καὶ 20,6!
οὕτως ⌞εἰς τὴν Ῥώμην ἤλθαμεν⌝. κἀκεῖθεν ⊙οἱ 15 R 1,7.
ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τα περὶ ἡμῶν ⌜ἦλθαν εἰς
ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρι Ἀππίου φόρου καὶ Τριῶν
ταβερνῶν, οὓς ἰδὼν ὁ Παῦλος εὐχαριστήσας τῷ 2 K 7,6.7.
θεῷ ἔλαβε θάρσος. Ὅτε δὲ εἰσήλθομεν εἰς⊤ 16
Ῥώμην, ⌞ἐπετράπη τῷ Παύλῳ⌝ μένειν καθ' ⌜ἑαυτὸν⊤ 27,3
σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ.
40 Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσασθαι 17
αὐτὸν τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους· συνελ-
θόντων δὲ αὐτῶν ἔλεγεν πρὸς αὐτούς· ⊙ἐγώ, ἄνδρες
ἀδελφοί, οὐδὲν ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς

---

7 ⌜ Πουπλιω $\mathfrak{P}^{74}$ *81 1739 pc* | ⌞ $\mathfrak{P}^{74}$ ℌ ℜ*pm*; Th : *txt* **B** *69 614 al* *8* ⌜-τω $\mathfrak{P}^{74}$. *9* ⊤ υγιους ***H***. | ⊙ ***B gig*** vg^{cl}; [H] *10* ⊤ οσον χρονον επεδημουμεν *1611 pc* | ⌜ την χρειαν ℜ*pm* *11* ⌜ ηχθ- ℜ*al*; s : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ ℌ ***L P*** *pm* | ⌜ -κορ- $\mathfrak{P}^{74}$ ***P** Ψ*** *81 al* *12* ⌞ -ραις τρισιν ***B***; W *13* ⌜ περιελοντες ***B*** ℵ*.; H *14* ⌜ επ ℜ*pm* | ⌜ επιμειναντες ***H Ψ*** *614 al* | ⌞ 4 1—3 $\mathfrak{P}^{74}$ ***A*** *33 pm* *15* ⊙ ***B***. | ⌜ εξηλθον ℜ*pl*; s *16* ⊤ την ℵ* ***L*** *614 pm*; T | ⌜ ο εκατονταρχος παρεδωκεν τους δεσμιους τω στρατοπεδαρχω (-χη *614 pm*), τω δε Π. επετρ. ℜ(*614*) *pl gig*; ⊣h^{r}⊢ s : *txt* $\mathfrak{P}^{74vid}$ ℌ *pc* vg | ⌜ αυ- ***B***.; h^{a} (αὐ-) | ⊤ εξω της παρεμβολης *614 pc gig p* (⌞ sy^{h}); ⊣h^{r}⊢ *17* ⊙ $\mathfrak{P}^{74vid}$

ἔθεσι τοῖς πατρῴοις, δέσμιος ἐξ Ἱεροσολύμων
18 παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων, ¹οἵτινες
3,13; 23,29! ⊤ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπολῦσαι διὰ τὸ μηδε-
L 23,14 s. 19 μίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί· ἀντι-
25,11; 26,32. λεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων ⊤ἠναγκάσθην ἐπικαλέ-
σασθαι Καίσαρα, οὐχ ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων
20 τι ⌜κατηγορεῖν⌝. διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν πα-
ρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι· εἵνεκεν γὰρ
23,6; 24,15; τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἅλυσιν ταύτην περί-
26,6 s. 21 κειμαι. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπαν· ἡμεῖς ⌜οὔτε
γράμματα ⸢περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα⸣ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας,
οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν
17,19 s. 22 ἢ ἐλάλησέν τι περὶ σοῦ πονηρόν. ἀξιοῦμεν δὲ
⸢παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι⸣ ἃ φρονεῖς· περὶ ○μὲν γὰρ τῆς
24,14. L 2,34. αἱρέσεως ταύτης γνωστὸν ἡμῖν ἐστιν ὅτι πανταχοῦ
R 10,21. H 12,3. 23 ἀντιλέγεται. Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν ⌜ἦλθον
πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες, οἷς ⌜ἐξετίθετο
23,11. 19,8. ⌜2διαμαρτυρόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, πείθων
τε αὐτοὺς περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπό τε τοῦ νόμου
20,7.11. ○Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρωῒ ἕως
17,4. 24 ἑσπέρας. καὶ οἱ μὲν ⊤ἐπείθοντο τοῖς λεγομένοις,
25 οἱ δὲ ἠπίστουν· ἀσύμφωνοι ⌜δὲ ὄντες πρὸς ἀλλή-
λους ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἕν,
2 P 1,21. ὅτι καλῶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐλάλησεν διὰ
Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ⌜ὑμῶν
26 ¹λέγων·

Is 6,9 s. Mt 13,14 ¦ **πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ εἰπόν·**
ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε,

---

18 ⊤ πολλα *614 pc* sy^{h} **19** ⊤ (*cf* 22, 22) και επικραζοντων· αιρε τον εχθρον ημων *614 al* sy^{h} | ⌜-ρησαι ℵ *pm*; S | ⊤ αλλ ινα λυτρωσωμαι την ψυχην μου εκ θανατου *614 pc gig p* sy^{h} **21** ⌜ουδε $\mathfrak{P}^{74}$ *81*. | ⸢$\mathfrak{P}^{74}$ *A 33 pm* **22** ⸢$\mathfrak{P}^{74}$ *A L pc* | ○ $\mathfrak{P}^{74}$ *88 pc* **23** ⌜ηκον ℵ*al*; B | ⌜εξεθετο $\mathfrak{P}^{74vid}$ *206*. | ⌜2-ραμενος ℵ. : παρατιθεμενος *A*. | ○ $\mathfrak{P}^{74}$. **24** ⊤ ουν ℵ*. **25** ⌜τε ℵ*al*; T | ⌜ημ- ℵ *614 al gig* vg

καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ⌜ἴδητε·
⌜ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, 27 2 K 3,14.
καὶ τοῖς ὠσὶν βαρέως ἤκουσαν,
καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν·
μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς
καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν
καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ ⌜ἐπιστρέψωσιν,
καὶ ⌜2ἰάσομαι αὐτούς.

ⁱγνωστὸν οὖν ˹ἔστω ὑμῖν˺ ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη 28 Ps 67,3; 98,3. Is 40,5 Lxx.
τοῦτο τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ· αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται.ᵀ 18,6! L 2,30; 3,6.
Ἐνέμεινεν δὲ διετίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι, 30 2 T 1,17.
καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς
αὐτόν, ⁱκηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ δι- 31 23; 19,8.
δάσκων □τὰ περὶ ⌜τοῦ κυρίου˺ Ἰησοῦ ○Χριστοῦ˹ μετὰ 1,3.
πάσης ⌜παρρησίας ἀκωλύτως.ᵀ Ph 1,14. 2 T 2,9.

---

26 ⌜ειδῆτε *E* sy^{h}. *27* ⌜εβαρυνθη ℵ*^{gig} | ⌜-ψουσιν *AEpc*; h^{a} | ⌜2-σωμαι *E 69 pm* *28* ˹*B 69 pc*; H ᵀ(*29*) *και ταυτα αυτου ειποντος απηλθον οι Ιουδαιοι πολλην εχοντες εν εαυτοις συζητησιν* ℵ *614 pm gig p* vg^{cl} sy^{h}; h^{r} (*sed ζητησιν c. 104 pc*) *30* ᵀ *Ιουδαιους τε και Ελληνας 614pc* (*gig p*) sy^{h} Ephr *31* □ *p et* ᵀ dicens quia hic est Christus (— Chr. *p*) Jesus filius Dei, per quem incipiet totus mundus iudicari *p m* (sy^{h} Ephr) | ⌜*της βασιλειας* P^{74}. | ○ ℵ* *614 al* sy^{h}; T | ⌜*σωτηριας* P^{74}. | ᵀ *αμην.* Ψ *614 al* vg^{codd} sy^{h}

2 P 3,16.
Act19,21; 23,11; 28,14.16.2T1,17.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ

G 1,15! 1 Παῦλος δοῦλος ⸢Χριστοῦ Ἰησοῦ⸣, κλητὸς ἀπό-
Tt 1,2. 2 στολος ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον θεοῦ, ˡ ὃ προ-
16,25 s. L 1,70. 9,5. 2 Sm 7,12. επηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς
Mt 1,1; 22,42. 3 ἁγίαις ⁝ ˡ περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ⁝ τοῦ ⸢γενομένου ἐκ
2T2,8. Ap22,16. Kol 1,22! 4 σπέρματος Δαυὶδ κατὰ σάρκα, ˡ τοῦ ⸢ὁρισθέντος
Act 13,33. 1 T 3,16. L 3,38. Ps 110,1. υἱοῦ θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἁγιωσύνης ἐξ
ἀναστάσεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου
15,15! 5 ἡμῶν, ˡ δι' οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς
Act 9,15 p. 16,26! G 2,7.9. ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ
6 ὀνόματος αὐτοῦ, ˡ ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς ⁝ κλητοὶ
Act 28,15. 1 K 1,3. 2 K 1,2. G 1,3. E 1,2. Ph 1,2. Kol 1,2. (1 Th 1,1.) 2 Th 1,2. Tt 1,4. Phm3. Nu6,25s. Ps 103,13. 7 Ἰησοῦ Χριστοῦ, ˡ πᾶσιν τοῖς οὖσιν □ ἐν Ῥώμῃ ⸥ ⸢ἀγα-
πητοῖς θεοῦ⸣, κλητοῖς ἁγίοις· ⸢χάρις ὑμῖν καὶ
εἰρήνη⸣ ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ.
1 K 1,4 etc. (G 1,6.) 16,19. 1 Th 1,8. E 1,15. 8 Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ
Χριστοῦ ⸢περὶ πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν
2 K 1,23. Ph 1,8. 1 Th 2,5. Ph 3,3. 2 T 1,3. H 9,14; 12,28. Ap 7,15; 22,3. E 1,16. 9 καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. μάρτυς γάρ
⸢μού ἐστιν ὁ θεός, ᾧ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί
μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδια-
10 λείπτως μνείαν ὑμῶν ποιοῦμαι ⁝ ˡ πάντοτε ἐπὶ τῶν

HTWS *Epistolas Catholicas* (Jc, 1.2 P, 1—3 J, Jd) *Paulinis anteponunt; epistolam ad Hebraeos datam epistolis pastoralibus praemittunt.*

1 ⸢𝔖𝔎*Gpl d* vg^{cl} sy; *𝔎* : *txt* ℙ^{10} *B pc c e* vg^{codd} Ambst *2* ⁝, T *3* ⁝, H | ⸢*γεννωμ- 51 pc* *4* ⸢*προορ-* lat Ir^{lat} *6* ⁝, W *7* □ *G* Or^{pt}(*testibus 1739*^{mg} *1908*^{mg}); h^{r} | ⸢*εν αγαπη θ.* *Gd** vg^{am} Ambst Pelag : — *E* | ⸢4 3 1 2 sy^{p} *8* ⸢*υπερ* 𝔎*Gpm* : *txt* 𝔖*D*Kal* *9* ⸢*μοι* 𝔚*D*Gpc* | ⁝, W

προσευχῶν μου·, δεόμενος·2 εἴ πως ἤδη ποτὲ εὐοδωθήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ θεοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ 11
χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς τὸ στηριχθῆναι
ὑμᾶς, τοῦτο δέ ἐστιν συμπαρακληθῆναι ⌜ἐν ὑμῖν 12
διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ.
⌜οὐ θέλω⌝ δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις 13
προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐκωλύθην ἄχρι
τοῦ δεῦρο, ἵνα τινὰ καρπὸν σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν
καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. Ἕλλησίν 14
τε καὶ βαρβάροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης εἰμί· οὕτως τὸ κατ' ἐμὲ ⌜πρόθυμον καὶ 15
⊤ὑμῖν □τοῖς ἐν Ῥώμῃ⌝ εὐαγγελίσασθαι. οὐ γὰρ 16
ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον⊤· δύναμις γὰρ θεοῦ
ἐστιν □εἰς σωτηρίαν⌝ παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ
τε ○πρῶτον καὶ Ἕλληνι. δικαιοσύνη γὰρ θεοῦ 17
ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν,
καθὼς γέγραπται· ὁ δὲ δίκαιος⊤ ἐκ πίστεως ζήσεται.
21 Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ ○θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ 18
ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν
τὴν ἀλήθειαν⊤ ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων, διότι τὸ 19
γνωστὸν τοῦ θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς· ὁ
θεὸς γὰρ αὐτοῖς ἐφανέρωσεν. τὰ γὰρ ἀόρατα 20
αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασιν νοούμενα καθορᾶται, ἥ τε ○ἀΐδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ
θειότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους, διότι 21
γνόντες τὸν θεὸν οὐχ ὡς θεὸν ἐδόξασαν ἢ ηὐχαρίστησαν, ἀλλὰ ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς
αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία.
φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν, καὶ ⌜ἤλλαξαν 22
23

15,23. Act19,21. Act 18,21!
1 Th 2,17.
15,29. Act28,3
2 P 1,1.
11,25. 1 K 10,1; 12,1. 2 K 1,8. 1 Th 4,13. 15,22! J 15,16!
Ps119,46.L9,26! 1K 1,18.24; 2,4. 2 K 12,9. Act 18,6!
3,5.21—26;10,3. Ps 98,2. Is 56,1. 2 K 3,9; 5,21. Ph 3,9. Mt 6,33. Jc 1,20. G 3,11. Hab2,4. H10,38.
2,8; 4,15; 5,9. Mt3,7! 1Th2,16. J3,18—20; 16,9. 2 Th 2,6 s.12.
19—32: Sap 13—15. Act 14,15—17; 17,24—28.
Job 12,7—9. 1T 1,17! Ps 19,2. Is 40,26.28. Mt 6,26—30 p. Act14,17! H11,3
J 15,22.24. Mt 23,3. 1 K 1,21. Jr 2,5 Lxx. Ap14,7. E4,17s.
Jr 10,14. 1 K 1,20.
Ps106,20. Jr2,11 Dt 4,15—19. Sap 12,24.

---

10 :—, *et* :2, W *12* ⌜(εμε Michelsen *cj*) *13* ⌜ουκ οιομαι *D*G* it Ambst *15* ⌜-μος *d* Or Ambst | ⊤εν *D** (επ *G*) *pc g* vg^{am} | □*G*; h^{r} *16* ⊤του Χριστου *Kal* | □*G*. | ○*BG* sa Mcion Ephr; [H] *17* ⊤μου *C** (*S* sy^{h} Hier) *18* ○*876* 1908* Mcion. | ⊤του θεου vg^{cl} *20* ○*L*. *23* ⌜-ντο *Kal*

Act 17,29. τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνος
φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων
Act 7,41 s; 14,16. 24 καὶ ἑρπετῶν· διὸ ⸢παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν
ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρ-
E 5,12. σίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν ⸢αὐ-
25 τοῖς. Οἵτινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ θεοῦ
ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν
9,5. τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅς ἐστιν εὐλογητὸς
26 εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. διὰ τοῦτο παρέδωκεν
αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας· αἵ τε γὰρ
θήλειαι αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν ⸢χρῆσιν
27 εἰς τὴν παρὰ φύσιν⸣, ⸢ὁμοίως ⸢τε καὶ οἱ ἄρσενες
ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας ἐξεκαύ-
Lv 18,22; 20,13. 1 K 6,9. θησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρσενες
Mt 15,19 p. 13,13. L 18,11. 1K5,10s; 6,9.10. 2 K 12,20. ἐν ἄρσεσιν τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι καὶ
τὴν ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν
G 5,19—21. 28 ⸢ἑαυτοῖς ⸢2 ἀπολαμβάνοντες. Καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκί-
E 4,31; 5,3—5. Kol 3,5.8. 1T1,9; 6,4 s. 2T3,2—4. μασαν τὸν θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν
αὐτοὺς □ὁ θεὸς⸣ εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ μὴ
Tt 3,3. 1 P 4,3. Ap 9,21; 21,8; 22,15. 29 καθήκοντα, ⸢πεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ ⸢πονηρίᾳ
4 Mcc 1,26; 2,15. πλεονεξίᾳ κακίᾳ⸣, μεστοὺς φθόνου φόνου ἔριδος
30 ○δόλου κακοηθείας, ψιθυριστάς, ⸢ ⸢καταλάλους,
θεοστυγεῖς, ὑβριστάς, ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας,
31 ἐφευρετὰς κακῶν, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ⸢ ἀσυνέτους,
32 ἀσυνθέτους, ἀστόργους⸣, ἀνελεήμονας· οἵτινες τὸ
δικαίωμα τοῦ θεοῦ ⸢ἐπιγνόντες⸣, ⸢ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα
πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσίν, οὐ μόνον⸣ ⸢αὐτὰ
L 11,48 ! 2 Th 2,12. ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσιν⸣ τοῖς⸣ πράσσουσιν.

---

24 ⸢και ℵ*DGpm* | ⸢εαυ- ℵ*Gal* *26* ⸢κτισιν *D** | ⸢χρησιν *D*G* lat *27* ⸢δε *APD*G 1739 pm* lat sy^{h} Cl; W : — *Cal* : *txt* *B*ℵℜ | ⸣, H | ⸢αυ- *BK*; $\mathfrak{K}^{a}$ (αὐ-) | ⸢^{2}αντιλαμβ- *G*. *28* □ℵ* *Apc* *29* ⸢312 *C 33 pc* aeg; h^{1} : 132 ℵ*Apc*; Th^{2} : πορνεια 123 *L*ℜ (ſ vg, sy^{p}) : 3 πορν. 2 *D*Gpc* : *txt* *B 0172 1739* Or | ○*A*. *30* ⸢κακολ- *D*. *31* ⸣(2T 3,3) ασπονδους *C*ℜ*pl* lat *32* ⸢επιγινωσκοντες *Bpc*; h | ⸣ουκ ενοησαν *D** (ουκ εγνωσαν *G*) latt | ⸢H^{db} | ⸣γαρ *D**. : δε *181 pc* | ⸣αυτα ποιουντες αλλα κ. συν-κουντες *B* Or; h^{s1} : οι ποιουντες (πρασσοντες Cl^{ro}) αυτα αλλα κ. οι συν-κουντες (+ αυτοις Cl^{ro}) it vg^{cl} Cl^{ro} Epiph; h^{s1e}

Διὸ ἀναπολόγητος εἶ, ὦ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων· 2 Mt 7,2. J 8,7. Jc 4,11 s.
ἐν ᾧ γὰρ ⊤κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις·
τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ κρίνων. οἴδαμεν ⌜δὲ ὅτι 2
τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ ἐστιν κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς
τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. ⌜λογίζῃ δὲ τοῦτο, ὦ ἄν- 3
θρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας⌝ καὶ
ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ;
ⁱ ἢ τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς 4 2 P 3,9.15.
ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν 9,22.
ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ θεοῦ εἰς μετάνοιάν ⌜σε ἄγει⌝; Mt 5,45. Ps 90,11 s.
ⁱ κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον 5 Ap 6,17; 11,18.
καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς Ps Sal 9,9.
καὶ ⌜ἀποκαλύψεως⊤ δικαιοκρισίας τοῦ θεοῦ, ⁱ ὃς 6 Ps 62,13. Prv 24,12.
ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· τοῖς μὲν 7 2 K 11,15! 1 P 1,7.
καθ' ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν Mt 19,16.
καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσιν ζωὴν αἰώνιον· τοῖς δὲ 8 Ph 1,17. 2 Th 1,8.
ἐξ ἐριθείας καὶ ἀπειθοῦσι ⊤τῇ ἀληθείᾳ πειθο- 4,15. J 3,36.
μένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ, ὀργὴ καὶ θυμός·. θλῖψις καὶ 9 8,35. Is 8,22. Dt 28,53.
στενοχωρία· ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ
κατεργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον 1,16; 3,9.
καὶ Ἕλληνος· δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ 10
τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον 2 Chr 19,7. Act 10,34. G 2,6. E 6,9. Kol 3,25.
καὶ Ἕλληνι. ·οὐ γάρ ἐστιν προσωπολημψία παρὰ 11 1 P 1,17.
3 2 *τῷ θεῷ. Ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἥμαρτον, ἀνόμως* 12
καὶ ἀπολοῦνται· καὶ ὅσοι ⌜ἐν νόμῳ⌝ ἥμαρτον, διὰ 3,19.
νόμου κριθήσονται· οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ νόμου 13 Mt 7,21! 1 J 3,7.
δίκαιοι παρὰ [τῷ] θεῷ, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ νόμου
δικαιωθήσονται⊤. ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον 14 Act 10,35.
ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῶσιν, ⌜οὗτοι νόμον

---

1 ⊤ κριματι *C* 69 al* sy^{h} *2* ⌜ γαρ ℵ*C 69 al* lat arm; Th *3* ⌜ νομιζεις ουν ο ταυτα πρασσων *P* *4* ⌜ εναγει *33* (Hier) *5* ⌜ ανταποδοσεως *A* | ⊤ και ℵ^{3}ℜ *1739 pm* sy^{h}; s *8* ⊤ μεν *AℜPl*; S: *txt* *BℵD*G 1739* *8.9* ·, *et* ·, H *11* ·*nov. sect. inc.* W *12* ⌜ ενομως *44*^{lect} *13* [+ ℵ*AℜGpl* Mcion; T: — *BD**; W | ⊤ παρα θεω *G m* *14* ⌜ οι τοιουτοι *G* lat Or^{pt}

1,32. 15 μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσιν νόμος· οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν ⌜λογισμῶν κατη-
L 8,17! Act 10,42! 1 K 4,5! 2 K 5,10. 16. 25. 2 T 2,8. 16 γορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων, ⌈⊤ ἐν ⌜ᾗ ἡμέρᾳ⌝ ⌜κρίνει ὁ θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων κατὰ
J 7,19 ss. 17 τὸ εὐαγγέλιόν ○μου διὰ ⌜Χριστοῦ Ἰησοῦ⌝. ⌜Εἰ δὲ⌝
Mch 3,11 Lxx. σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ καὶ ἐπαναπαύῃ νόμῳ καὶ
18 καυχᾶσαι ἐν θεῷ ⌈καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα καὶ
12,2! δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα κατηχούμενος ἐκ τοῦ
Mt 4,16!; 15,14! L 18,9! 19 νόμου, ⌈πέποιθάς τε σεαυτὸν ὁδηγὸν εἶναι τυφλῶν,
20 φῶς τῶν ἐν σκότει, ⌈παιδευτὴν ἀφρόνων, διδά-
J 3,10. 2 T 3,5. σκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρφωσιν τῆς γνώσεως
Ps 50,16–21. Mt 23,3 s. 21 καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ· ὁ οὖν διδάσκων
ἕτερον σεαυτὸν οὐ διδάσκεις; ὁ κηρύσσων μὴ
J 8,7. 22 κλέπτειν κλέπτεις; ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν μοιχεύεις; ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἴδωλα ἱεροσυλεῖς;
(Mt 5,16.) 23 ⌈ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ
Is 52,5. Ez 36,20. 2 P 2,2. 24 νόμου τὸν θεὸν ἀτιμάζεις·; τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καθὼς
Jr 4,4; 9,24 s. 25 γέγραπται. περιτομὴ μὲν γὰρ ὠφελεῖ ἐὰν νόμον 2
1 K 7,19! G 5,3.6. ⌜πράσσῃς· ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ᾖς, ἡ περι-
26 τομή σου ἀκροβυστία γέγονεν. ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσσῃ, ⌜οὐχ
ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθήσεται;
Mt 12,41.42 p. 27 ⌈καὶ κρινεῖ □ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία⌝ τὸν νόμον
τελοῦσα σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς
J 8,39. 28 παραβάτην νόμου·. οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερῷ Ἰουδαῖός ἐστιν, οὐδὲ ἡ ἐν τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ περι-
1 K 4,5. Dt 30,6. Act 7,51. G 5,2. Ph 3,3. Kol 2,11. 29 τομή· ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περι-

---

14 :, Ti W **15** ⌜διαλογ- *G*. **16** ⊤ (*και δικαιωθησονται* Pohlenz *cj*) | ⌜21 *Apc*; h[1] : *ημ. οτε* ℵ𝔎*DGpl* lat; Th[2] : *txt B*. | ⌜! (*κρινεῖ D*[s] latt; Wh) | ○ *69 d** (Mcion?) | ⌞ℵ*A*𝔎*Dpl*; h : *txt B* **17** ⌜*ιδε* 𝔎 *33 al* **20** :, — H **23** :· W **25** ⌜*φυλασσης D** latt **26** ⌜*ουχι* 𝔎*DGpl*; S : *txt B*ℵ*pc* **27** □ *G*. | :; comm

τομὴ καρδίας ἐν πνεύματι οὐ γράμματι, οὗ ὁ 7,6! J 5,44.
4 3 ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐκ τοῦ θεοῦ. Τί 3 (Gn 49,8.)
οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου, ἢ τίς ○ἡ ⌜ὠφέλεια
τῆς περιτομῆς; ¦ πολὺ κατὰ πάντα τρόπον. ⌜πρῶτον 2 9,4. Dt 4,7 s.
μὲν [γὰρ] ὅτι⌝ ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ θεοῦ. Ps 147,19 s; 103,7. 1 P 4,11.
¦ τί γάρ ·; εἰ ἠπίστησάν τινες ·2, μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν 3 9,6; 11,29.
τὴν πίστιν τοῦ θεοῦ καταργήσει; μὴ γένοιτο· 4 2 T 2,13.
⌜γινέσθω δὲ ὁ θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος Ps 116,11.
ψεύστης, ⌜καθάπερ γέγραπται·

ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου Ps 51,6.
καὶ ⌜2 νικήσεις ἐν τῷ κρίνεσθαί σε.

εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν θεοῦ δικαιοσύνην συνίστη- 5 1,17!
σιν, τί ἐροῦμεν; ⊤μὴ ἄδικος ὁ θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν 1K3,3;9,8;15,32.
ὀργήν⌝; κατὰ ἄνθρωπον λέγω⌝. ¦ μὴ γένοιτο· ἐπεὶ 6 G 1,11; 3,15.
πῶς ⌜κρινεῖ ὁ θεὸς τὸν κόσμον; εἰ ⌜δὲ ἡ ἀλήθεια 7 1 P 4,6.
τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς
τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἔτι κἀγὼ ὡς ἁμαρτωλὸς
κρίνομαι ·; καὶ μὴ καθὼς βλασφημούμεθα ○καὶ 8
καθώς φασίν τινες ἡμᾶς λέγειν ὅτι ποιήσωμεν 6,1 s.
○2 τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ ⊤τὰ ἀγαθά ·; ὧν τὸ κρίμα ἔν-
4 δικόν ἐστιν ·2. Τί οὖν ·; ⌜προεχόμεθα; □οὐ ·2 πάντως⌝· 9 1,18—2,24.
⌜προητιασάμεθα ○γὰρ Ἰουδαίους τε ⊤καὶ Ἕλληνας
πάντας ὑφ' ἁμαρτίαν εἶναι, ¦ καθὼς γέγραπται 10 Ps 14,1—3; (= 53,2—4.)
ὅτι Eccl 7,20.

οὐκ ἔστιν δίκαιος οὐδὲ εἷς,
οὐκ ἔστιν ○ὁ συνίων, 11
οὐκ ἔστιν ○2 ὁ ⌜ἐκζητῶν τὸν θεόν·

---

1 ○ℵ*Gpc | ⌜-λία *D**; H *2* ⌜πρ. μεν οτι *BD*Gal* latt sy^{p}; W : *πρωτοι γαρ 1739* Or^{pt} Eus : *πρ-ν μεν γαρ οτι ℵAℜpm*; T *3* ·: — ; *et* ·2; T *4* ⌜εστω *G* lat | ⌜*καθως AℜDGpl*; S : *txt B*ℵ | ⌜2-σης *BℜGpm*; W : *txt ℵAD al* *5* ⊤ (*huc vs.* 7 *ει γαρ η a. etc.* P. Schmiedel *cj*) | ⌜*κατα των ανθρωπων* (sa) Or^{pt} : — Cl *6* ⌜(*κρίνει D*^{s}; comm) *7* ⌜*γαρ BℜDGpm*; Wh : *txt ℵA al* | ·: H *8* ○*BK pc*; [H] | ○2 *D**. | ⊤*εφ ημας 69 pc* | ·: *et*·2; v. Dobschütz *9* ⌜-*χώμ- AL* : *προκατεχομεν περισσον D*G* 104* (sy^{p}) *et* ·: — ; *et* □ *D*GP* sy$^{p.h}$ Or | ·2, comm | ⌜*ητι- D*Gpc* lat | ○*D** sy^{p} | ⊤*πρωτον A*. *11* ○*BAGpc*; ℵ | ○2 *BG* Ir; ℵ | ⌜*ζητων B*; h

12 **πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρεώθησαν·**
οὐκ ἔστιν ○ὁ ποιῶν χρηστότητα,
□οὐκ ἔστιν ⟍ ἕως ἑνός.
Ps 5,10. 13 **τάφος ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν,**
ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν,
Ps 140,4. **ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χείλη αὐτῶν·**
Ps 10,7. 14 **ὧν τὸ στόμα ⊤ἀρᾶς καὶ πικρίας γέμει·**
Is 59,7 s. Prv 1,16. 15 **ὀξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα,**
16 **σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν,**
L 1,79. 17 **καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν.**
Ps 36,2. 18 **οὐκ ἔστιν φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.**

2,12. G 3,22. 19 ˡοἴδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει τοῖς ἐν τῷ
νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φραγῇ καὶ ὑπόδικος
Ps 143,1.2. Gn 6,12. G 2,16! 4,15; 7,7. 20 γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ θεῷ· διότι ἐξ ἔργων
νόμου **οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ·**
διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας.
1,17! 1 J 1,2; 4,9. Dn 9,16. Is 51,6.8s Ps 71.2.15 ss. 21 Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη θεοῦ πεφανέ-
ρωται, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προ-
Act 10,43! 22 φητῶν, ˡδικαιοσύνη δὲ θεοῦ διὰ πίστεως [Ἰησοῦ]
10,12. 9.19; 5,12. Χριστοῦ, ⌜εἰς πάντας⌝ τοὺς πιστεύοντας· οὐ γάρ
23 ἐστιν διαστολή· πάντες γὰρ ἥμαρτον καὶ ὑστε-
5,1. 2 K 5,19. E 2,8. Tt 3,7. 24 ροῦνται τῆς δόξης τοῦ θεοῦ, ˡδικαιούμενοι δωρεὰν
τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν
Lv 16,12–15. H 9,5.15. 25 Χριστῷ Ἰησοῦ ⁝· ὃν προέθετο ὁ θεὸς ἱλαστήριον ⁝2
1 J 2,2; 4,10. E 1,7. □διὰ ⊤πίστεως⟍ ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι, εἰς ἔνδειξιν τῆς
δικαιοσύνης αὐτοῦ ⁝3 διὰ τὴν πάρεσιν ⊤⁝ τῶν προ-
26 γεγονότων ἁμαρτημάτων ˡἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ θεοῦ,
πρὸς τὴν ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ

---

12 ○ *BAℵGpl*; *ℋ* : *txt* ℵ*Dpc* | □ *B 1739 pc* sy^{p} Or; Wh *14* ⊤ *αυτων B 33*; Wh *22* [+ ℵ*CℵDGpl* Cl; T: — *B* Mcion.; W | ⌜ *επι π.* vg^{codd} : *εις π. και επι παντας ℵDG 33 pm* vg^{cl}; Wh^{r} : *txt* P^{40} *𝔖al* Cl *24.25* ⁝, *et* ⁝^{2}, comm *25* □ *A.* | ⊤ *της B ℵal*; Wh : *txt* ℵ*C*D*Gpm* | ⁝^{3}, T | ⊤⁝ *εν τω νυν αιωνι 1908.* : *εν τ. ν. καιρω 1898.*

νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν ᵒδίκαιον καὶ δι-
καιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως ⌜Ἰησοῦ. Ποῦ οὖν ἡ 27 1 K 1,29.31.
καύχησις⌝; ἐξεκλείσθη. διὰ ποίου νόμου; τῶν E 2,9. 8,2.
ἔργων; οὐχί, ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως. ¦ ⌜λογι- 28 G 2,16! 20 s.
ζόμεθα ⌜γὰρ δικαιοῦσθαι ⌜πίστει ἄνθρωπον⌝ χωρὶς
ἔργων νόμου. ἢ Ἰουδαίων ὁ θεὸς ⌜μόνον; οὐχὶ 29 10,12.
καὶ ἐθνῶν; ναὶ καὶ ἐθνῶν, ¦ ⌜εἴπερ εἷς ὁ θεὸς· ὃς 30 4,11 s. Mc 12,29.
δικαιώσει περιτομὴν ἐκ πίστεως καὶ ἀκροβυστίαν
διὰ τῆς πίστεως. νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ 31 21; 4,3; 8,4.
τῆς πίστεως; μὴ γένοιτο, ἀλλὰ νόμον ἱστάνομεν. Mt 5,17!

5 Τί οὖν ἐροῦμεν· ⌜εὑρηκέναι Ἀβραὰμ τὸν ⌜προ- 4
πάτορα ἡμῶν⌝ κατὰ σάρκα; εἰ γὰρ Ἀβραὰμ ἐξ 2
ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα· ἀλλ' οὐ πρὸς
θεόν·. ¦ τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει; ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραὰμ 3 Gn 15,6. G 3,6. Jc 2,23.
τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. τῷ 4
δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν 11,6. Mt 20,7.14.
ἀλλὰ κατὰ ὀφείλημα· τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πι- 5 G 2,16!
στεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβῆ, λογί-
ζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην·, ¦ ⌜καθάπερ 6 Dn 9,24.
καὶ Δαυὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου
ᾧ ὁ θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων·

μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπε- 7 Ps 32,1 s.
καλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι·

μακάριος ἀνὴρ ⌜οὗ οὐ μὴ λογίσηται κύριος 8
ἁμαρτίαν.

¦ ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν⌝ ἢ 9
καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν; λέγομεν γάρ· ⌜ἐλογίσθη Gn 15,6.
τῷ Ἀβραὰμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην. πῶς οὖν 10

---

26 ᵒ*Gpc* Ambst | ⌜— *Gefg*; h^{r1} : *1. Χριστου 1245* vg^{cl} (*d**, sy^{p}); h^{r2} : *Ιησουν* ***DL*** *33 al* Cl; h^{r8} *27* ⌝*σου* ***G*** lat *28* ⌜-ζωμ- ***KP*** *al* | ⌜*ουν* ***BCℜpm***; Wh : *txt* ***ℵAD*Gal*** lat | ⌜*a. δια πιστεως* ***G*** lat *29* ⌜-νος ***D*** : -*νων* ***Bal*** Cl; h *30* ⌜*επ-*
ειπερ ***ℜD*Gpm***; W | :, H *4,1* :; comm | ⌜2—5 ***B*** *1739 pc*; ***ℋ*** : 2—5 1 ***ℜal*** : *txt* ***ℌDGpm*** | ⌜*πατερα* ***ℜDG*** *33 pl* lat *2* :, H *5* :· T *6* ⌜*καθως* ***DG*** *8* ⌜*φ* ***ACℜpl***; h : *txt* ***BℵD**** ***G*** *1739* *9* ⌝*μονον* ***D*** vg^{cl} | ⌝*οτι* ***ACℜGpl*** vg; S : *txt* ***BℵD**** *1739*

ἐλογίσθη; ἐν περιτομῇ ὄντι ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ,
Gn 17,10 s. 11 οὐκ ἐν περιτομῇ ἀλλ' ἐν ἀκροβυστίᾳ· ¹καὶ σημεῖον
ἔλαβεν ⌜περιτομῆς⌝ : σφραγῖδα ⌜τῆς δικαιοσύνης τῆς
πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν
πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι' ἀκροβυστίας,
12 εἰς τὸ λογισθῆναι ⌜αὐτοῖς [τὴν] δικαιοσύνην, ¹καὶ
πατέρα περιτομῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον
2K12,18.1P2,21. ἀλλὰ καὶ ⌜τοῖς στοιχοῦσιν τοῖς ἴχνεσιν τῆς ἐν
Mt 3,9. ἀκροβυστίᾳ πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ.
Gn 18,18; 13 ¹Οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραὰμ ἢ τῷ
22,17 s. Mt 5,5. σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι κόσμου,
H 11,7.
14 ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως. εἰ γὰρ οἱ ἐκ
νόμου κληρονόμοι, κεκένωται ἡ πίστις καὶ κατήρ-
1,18; 2,8; 3,20; 5,13.20; 15 γηται ἡ ἐπαγγελία· ὁ γὰρ νόμος ὀργὴν κατεργά-
7,8.10.13. G 3,17.19. ζεται· οὗ ⌜δὲ οὐκ ἔστιν νόμος, οὐδὲ παράβασις.
16 ¹Διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα ⌜κατὰ χάριν, εἰς τὸ
2 P 1,19! εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι,
G 3,(16.)29. οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ
πίστεως Ἀβραάμ, ὅς ἐστιν πατὴρ πάντων ἡμῶν,
Gn 17,5. 17 ¹καθὼς γέγραπται ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέ-
2 K 1,9. θεικά σε, κατέναντι οὗ ἐπίστευσεν θεοῦ τοῦ ζωο-
Is 48,13. H 11,19.1K1,28. ποιοῦντος τοὺς νεκροὺς καὶ καλοῦντος τὰ μὴ
18 ὄντα ὡς ὄντα· ὃς παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι ἐπί-
Gn 15,5. στευσεν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν
ἐθνῶν κατὰ τὸ εἰρημένον· οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα
Gn 17,17. 19 σου ⌜· ¹καὶ μὴ ἀσθενήσας ⌜τῇ πίστει ⌜κατενόησεν
L 1,18. H 11,11. τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ⌜2 νενεκρωμένον, ἑκατονταέτης
που ὑπάρχων, καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας
H 6,13. 20 Σάρρας· εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ θεοῦ οὐ δι-
Mt 21,21 p. H 11,34. εκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλὰ ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει,

---

11 ⌜-μην *AC*pc* Or; h | : , H | ⌜δια *G* | ⌜και *CR DGpm*; δ | [+ *BC*RGpm*; W : εις *Apc* lat : — ℵ*D*al*; T *12* ⌜(αυτοις h^s *cj* : — Beza *cj*) *15* : . comm | ⌜γαρ *RDGpl* lat sy^p; δ *16* ⌜ᾗ *Apc* *16.17* : *et* : ( ) H *18* : —, comm | ⌜ως οι αστερες του ουρανου και το αμμον της θαλασσης *G* (*pc*) *19* ⌜εν *D*G* Or | ⌜οὐ *RDGpm* it vg^cl; h^r | ⌜2 ηδη *SRDpl*; [H] : *txt* *BG 1739 pc* lat sy^p

δοὺς δόξαν τῷ θεῷ ˡ ᴼκαὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὃ 21
ἐπήγγελται δυνατός ἐστιν καὶ ποιῆσαι. διὸ [καὶ] 22 3! Gn 15,6.
3 ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. Οὐκ ἐγράφη 23 1 K 9,9.10!
δὲ δι' αὐτὸν μόνον ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ⊤, ˡ ἀλλὰ καὶ 24
δι' ἡμᾶς, οἷς μέλλει λογίζεσθαι, τοῖς πιστεύουσιν
ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἐκ 1 P 1,21.
νεκρῶν, ˡ ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν 25 Is 53, 4.5.12 Lxx. (1 K 15,17.)
καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν. 8,10. J 16,10.

6 5 Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην ⌜ἔχομεν 5 3,24.28; 4,24. Is 53,5. 1 J 3,21.
πρὸς τὸν θεὸν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
ˡ δι' οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν [τῇ πίστει] 2 J 14,6! E 3,12! 1 P 5,12. Tt 2,13. (3,23.) 8,18.
εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ᾗ ἑστήκαμεν, καὶ καυχώ- Kol. 1, 27.
μεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης ⊤ τοῦ θεοῦ. οὐ μόνον 3 Jc 1,2—4. 1 P 1,5—7.
δέ⊤, ἀλλὰ καὶ ⌜καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες 2 K 12,9.
ὅτι ἡ θλῖψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, ˡ ἡ δὲ ὑπο- 4
μονὴ δοκιμήν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα :· ἡ δὲ ἐλπὶς 5 Ps 22,6; 25,3.20. H 6,18 s.
οὐ καταισχύνει :2, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐκκέχυται 1 J 4,13.
ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ Act 2,4.17. Tt 3,6.
δοθέντος ἡμῖν :3· ⌜εἴ γε⌝ Χριστὸς ὄντων ἡμῶν 6
ἀσθενῶν ᴼἔτι κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανεν.
ˡ □⌜μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται· ὑπὲρ 7
⌜γὰρ τοῦ⌝ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν·⌝
ˡ συνίστησιν δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην ⌜εἰς ἡμᾶς ὁ θεὸς⌝ 8 J 3,16! 1 J 4,10.
ὅτι⊤ ἔτι ἁμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ
ἡμῶν ἀπέθανεν. πολλῷ ᴼοὖν μᾶλλον δικαιωθέντες 9
νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ 1,18; 2,5.8. 1 Th 1,10; 5,9.
ἀπὸ τῆς ὀργῆς. εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν 10 8,7. 2 K 5,18.
τῷ θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῷ Kol 1,21.

---

21 ᴼ*G* lat *22* [+ 𝔖𝔎*pl*; T : — *BD*G* sy^{p}; W *23* ⊤ *εις δικαιοσυνην* *D*^{2} *385* vg^{cl} (sy^{p}) Or *5,1* ⌜ *εχωμεν* *𝔖DKLpm* latsy Mcion; HT : *txt* *B*^{3} ℵ^{1} *0220*^{vid} *𝔎G al* *2* [+ 𝔖𝔎*pl* vg sy; T : — *BDG* it Or^{lat}; W | ⊤ filiorum *d*^{2} vg Ambst Aug *3* ⊤ *τουτο* *D** | ⌜*-ωμενοι* *BC0220pc*; h *4.5* :, *et* :2. H *5* :3, W : . T *6* ⌜*ετι γαρ* *𝔖𝔎Dpl* Mcion Or; Th$^{s1.2}$ (*sed vide* ᴼ) : *εις τι γαρ* *G* lat Ir^{lat}; h^{s3} : *ει γαρ* *201* vg$^{codd\ pc}$ bo; h^{s4} : *ει δε* sy^{p}; h$^{s5\,v}$: (*ειπερ* h^{s6} *cj*) : *txt* *B* sa | ᴼ𝔎*pm* sy^{p}; h^{s2} 𝔖 : *txt* *𝔖D*Gal* lat sy^{h} Mcion Ir^{lat} *7* □*vs.* Ir^{lat} | ⌜*μογις* ℵ* *1739* Or. | ⌜(*γάρ του* Hilgenfeld) *8* ⌜ 3412 *DGLpc* latsy^{h} Mcion Ir^{lat} : 12 *B* Ephr | ⊤ *ει* *D*^{2} *G d** Cypr *9* ᴼ *D*Gpc* it Mcion Ir^{lat}

μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ
11 αὐτοῦ· οὐ μόνον δέ⊤, ἀλλὰ καὶ⌜καυχώμενοι ἐν τῷ
θεῷ διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ [Χριστοῦ], δι'
οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν.

Gn 2,17; 3,19. Sap 2,24. 6,23. 12 Διὰ τοῦτο ὥσπερ δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία 6
εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθεν, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας
3,23. ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους □ὁ
4,15! 18 θάνατος\διῆλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον·· ἄχρι
γὰρ νόμου ἁμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ, ἁμαρτία δὲ
1 K 15,21 s. 45.55. 14 οὐκ⌜ἐλλογεῖται μὴ ὄντος νόμου·· ἀλλὰ ἐβασίλευσεν
ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωϋσέως καὶ ἐπὶ
τοὺς ○μὴ ἁμαρτήσαντας⌜ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς
παραβάσεως Ἀδάμ, ὅς ἐστιν τύπος τοῦ μέλλοντος.
15 ¹Ἀλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτως [καὶ] τὸ χάρισμα·
εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέ-
θανον, πολλῷ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ θεοῦ καὶ ἡ
1 T 2,5. δωρεὰ ○ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ
16 Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσεν. καὶ οὐχ
ὡς δι' ἑνὸς⌜ἁμαρτήσαντος τὸ δώρημα· τὸ μὲν
γὰρ κρίμα ἐξ ἑνὸς εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα
17 ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα⊤. εἰ γὰρ
⌜τῷ τοῦ ἑνὸς\παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσεν
διὰ τοῦ ἑνός, πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισσείαν
τῆς χάριτος καὶ □τῆς δωρεᾶς\□²τῆς δικαιοσύνης\
Ap 20,4. λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύσουσιν διὰ τοῦ ἑνὸς
1 K 15,21 s. 18 ⸢Ἰησοῦ Χριστοῦ⸣. Ἄρα οὖν ὡς δι' ἑνὸς⊤⌜παραπτώ-
ματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα, οὕτως
καὶ δι' ἑνὸς ⌜δικαιώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους
19 εἰς δικαίωσιν ζωῆς· ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς

---

11 ⊤τουτο *D*G* it | ⌜-χωμεθα *L 69 al* latsy^{p} | [+ ℌ𝔎*D Gpl*; T: — *B 1739 pc*; W *12* □ *DG 1611* itsy^{h} Cl Aug | ⁝—. H *13* ⌜ενελογειτο ℵ*(*Apc*) vg^{cl} | ⁝, H *14* ○*385 424*^{2} *d** Or Ambst, codd. latini *apud* Aug; h^{r} | ⌜εν *B 1611 pc* *15* [+ ℌ𝔎*DGpl*; T: — *B* sy^{p}; W | ○*G* *16* ⌜-ηματος *D Gpc* it vg^{cl} sy^{p} | ⊤ζωης *D** *17* ⌜εν ενος *1739* vg^{codd}; h : εν ενι *AG*; W: εν τω ενι *D* | □ *B* lr^{lat} Or^{pt} Aug; [H] | □²*C* | ⸢ *B*; h *18* ⊤ανθρωπου ℵ*pc* | ⌜ *et* ⌜το -μα (*D*)*G 69* sy^{p}

τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ
πολλοί, οὕτως καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς⊤ Is 53,11. Ph 2,8 !
7 δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί. νόμος δὲ 20 4,15 !
παρεισῆλθεν ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα· οὗ
δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ 1 T 1,14.
χάρις, ˡ ἵνα ὥσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ 21 6,23.
θανάτῳ, οὕτως καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιο-
σύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ
κυρίου ἡμῶν.

7 Τί οὖν ἐροῦμεν; ⌜ἐπιμένωμεν τῇ ἁμαρτίᾳ, ἵνα 6 3,5–8.
ἡ χάρις πλεονάσῃ; ˡ μὴ γένοιτο. οἵτινες ἀπε- 2 Kol 3,3. 1 P 4,1.
θάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ, πῶς ἔτι ⌜ζήσομεν ἐν αὐτῇ;
ˡ ἢ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν 3 G 3,27.
°Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; Mc 10,38. L 12,50. 2T 2,11.
ˡ συνετάφημεν ⌜οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς 4 Kol 2,12.
τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν 1 P 3,21.
□διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρός⌝, οὕτως καὶ ἡμεῖς ἐν J 3,5! 2K 5,17 ! 7,6.
καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. εἰ γὰρ σύμφυτοι 5 Ph 3,10 s.
γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ⌜ἀλλὰ
καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα·⊤τοῦτο γινώσκοντες, 6
ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη, ἵνα G 5,24 ! E 4,22.
καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι
δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ· ὁ γὰρ ἀποθανὼν 7 Act 13,39. 1 P 4,1.
δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. εἰ ⌜δὲ ἀπεθάνομεν 8 4.
σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν ὅτι καὶ ⌜συζήσομεν ⌜²αὐτῷ,
ˡ εἰδότες ὅτι Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι 9
ἀποθνῄσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει. ὃ 10
γὰρ ἀπέθανεν, τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ· ὃ 1 P 3,18 ! G 2,19.
δὲ ζῇ, ζῇ τῷ θεῷ. οὕτως καὶ ὑμεῖς ⁝ λογίζεσθε 11
ἑαυτοὺς °εἶναι νεκροὺς μὲν τῇ ἁμαρτίᾳ ζῶντας δὲ 2 K 5,15. 1 P 2,24.

---

19 ⊤ανθρωπου *D*G* it Ir *6,1* ⌜-νουμεν *181 al* latsy : -νομεν ℵ𝔎 : *txt* 𝔖*DGpm* *2* ⌜-σωμεν $\mathfrak{P}^{46}$*CGLpm*; S : *txt* 𝔖𝔎*D al* latt Cl *3* °*Bal* Mcion; [H] *4* ⌜γαρ lat Or : — sy^{p} | □*m* Ir^{lat} Tert *5* ⌜αμα *G* lat *6* ⊤και *B* *8* ⌜γαρ $\mathfrak{P}^{46}$*G* | ⌜-σωμεν *CKal* | ⌜²τω Χριστω *D*G* $latsy^{p}$ *11* ⁝ comm | °$\mathfrak{P}^{46vid}$*A DGpc r* Tert arm : *txt* 𝔖*pc* Or (ʃ 𝔎*pl*)

Gn 4,7. 12 τῷ θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ⸢. μὴ οὖν βασιλευέτω 8
ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ
19. 12,1. 13 ὑπακούειν ⌜ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ⌝, ¦ μηδὲ παρ-
ιστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ,
J 5,25! ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ θεῷ ὡσεὶ ἐκ νεκρῶν
⌜ζῶντας καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα δικαιοσύνης τῷ
1 J 3,6. J 1,17. 14 θεῷ⸱, ¦ ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει· οὐ γάρ ἐστε
G 5,18.
5,17.21. 15 ὑπὸ νόμον ἀλλὰ ὑπὸ χάριν. Τί οὖν; ⌜ἁμαρτήσωμεν, ὅτι οὐκ ἐσμὲν ὑπὸ νόμον ἀλλὰ ὑπὸ χάριν;
16 μὴ γένοιτο. ¦ ⸢οὐκ οἴδατε ὅτι ᾧ παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους εἰς ὑπακοήν, δοῦλοί ἐστε ᾧ ὑπα-
J 8,34! κούετε, ἤτοι ἁμαρτίας □εἰς θάνατον〉 ἢ ὑπακοῆς
17 εἰς δικαιοσύνην; χάρις δὲ τῷ θεῷ ὅτι ἦτε δοῦλοι
16,17. τῆς ἁμαρτίας, ὑπηκούσατε δὲ ἐκ⸢καρδίας εἰς ὃν
22. J 8,36! 18 παρεδόθητε τύπον διδαχῆς⸱, ¦ ἐλευθερωθέντες ⌜δὲ
1 P 2,24. ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας ἐδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ.
Mt 18,8 s. 19 ¦ ἀνθρώπινον λέγω διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς
ὑμῶν⸱. ὥσπερ γὰρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν
⌜δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ □εἰς τὴν ἀνο-
12,1. L 2,22. μίαν〉, οὕτως νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν ⌜δοῦλα
J 8,34! 20 τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἁγιασμόν. ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε
21 τῆς ἁμαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ. τίνα
Ez 16,61.63. 7,5; 8,6.13. οὖν καρπὸν εἴχετε τότε⸱; ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε⸱:2·
22 τὸ⸢γὰρ τέλος ἐκείνων θάνατος. νυνὶ δὲ⸱ ἐλευ-
18. θερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας δουλωθέντες δὲ
1 P 1,9. τῷ θεῷ, ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν,
23 τὸ δὲ τέλος ζωὴν αἰώνιον. τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς
5,12.21. ἁμαρτίας θάνατος, τὸ δὲ χάρισμα τοῦ θεοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

---

11 ⸢τω κυριω ημων ℵ*C*ℜ *pl* vg^{cl} sy$^{(p)h}$; S : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$ *BADG 1739* lat Or *12* ⌜αυτη $\mathfrak{p}^{46}$ *DG* it Ir Tert : αυτη εν τ. επ. αυτ. ℜ *pm* : *txt* 𝔖 *al* vg sy^{p} *13* ⌜-ντες $\mathfrak{p}^{46}$ *D*G*. | ⸱. W *15* ⌜-σομεν ℜ *al* vg^{cl} : ημ-σαμεν *G er* vg^{codd} *16* ⸢ἡ *D*G* it | □ *D 1739* it vg^{codd} sy^{p} sa *17* ⸢καθαρας *Apc* | ⸱. W *18* ⌜ουν ℵ* *Cpc* arm *19* ⸱· H | ⌜δουλευειν *G* lat Mcion | □ *B 1912* sy^{p} Tert; [H] | ⌜δουλευειν *G* lat Mcion : οπλα *A*. *21* ⸱— ; *et* :2; H | ⸢μεν *BD*G 33 pc*; W *22* ⸱, H

7 1 Ἢ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί, γινώσκουσιν γὰρ νόμον λαλῶ, ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ; 2 ἡ γὰρ ὕπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. 3 ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς μοιχαλὶς χρηματίσει ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἑτέρῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου ⊤, τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα γενομένην ἀνδρὶ ἑτέρῳ. 4 ὥστε, ἀδελφοί μου, καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς ἑτέρῳ, τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἵνα καρποφορήσωμεν τῷ θεῷ. 5 ὅτε γὰρ ἦμεν ἐν τῇ σαρκί, τὰ παθήματα τῶν ἁμαρτιῶν τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν εἰς τὸ καρποφορῆσαι τῷ θανάτῳ· 6 νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου ⌜, ἀποθανόντες ἐν ᾧ κατειχόμεθα, ὥστε δουλεύειν [ἡμᾶς] ἐν καινότητι πνεύματος καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος.

7 Τί οὖν ἐροῦμεν; ⊤ὁ νόμος ἁμαρτία; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνων εἰ μὴ διὰ νόμου· τήν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ᾔδειν εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν· οὐκ ἐπιθυμήσεις· 8 ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν· χωρὶς γὰρ νόμου ἁμαρτία νεκρά ⊤. 9 ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ· ἐλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς ἡ ἁμαρτία ἀνέζησεν, 10 ἐγὼ δὲ ἀπέθανον, καὶ εὑρέθη μοι ἡ ἐντολὴ ἡ εἰς ζωήν, ⌜αὕτη εἰς θάνατον· 11 ἡ γὰρ ἁμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς ἐξηπάτησέν με καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτεινεν. 12 ὥστε ὁ μὲν νόμος ἅγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ ἁγία καὶ δικαία καὶ ⌜ἀγαθή. 13 Τὸ οὖν ἀγαθὸν

Kol 2,14. 2 K 5,15. 7–25. 6,21. 8,1 s. 6,2.4. Mt 9,16 s. 2,29. 2 K 3,6. 3,20. Ex 20,17. Dt 5,18[21]. 4 Mcc 2,6. 10 s; 4,15! (G 5,13.) Jc 1,14. Jc 1,15. Lv 18,5. Gn 3,13. H 3,13. 2 K 11,3. 1 T 1,8.

---

3 ⊤ *του ανδρος 5 33 vg* *4* : — , H *6* ⌜ *του θανατου* ***DG*** *it vg*^{cl} | [+ ***ℵAD****pl*; T : — ***BG*** Or; W *7* ⊤ *οτι 33 1912 al* Mcion *8* ⊤ *την* ***G*** (***ſK***) latsy *10* ⌜ (*αὐτὴ* Griesbach) *12* ⌜ *θαυμαστη 1908.*

ἐμοὶ ἐγένετο θάνατος; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ ἡ ἁμαρτία,
K 15,56. ἵνα φανῇ ἁμαρτία, διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργα-
4,15! ζομένη θάνατον, ἵνα γένηται καθ' ὑπερβολὴν
Ps 51,7. 14 ἁμαρτωλὸς ⌜ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς. ⌜οἴδαμεν
18. J 3,6. 8,7. γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευματικός ἐστιν· ἐγὼ δὲ ⌜σάρ-
15 κινός εἰμι, πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν. ὃ
γὰρ κατεργάζομαι οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὃ θέλω
16 ○τοῦτο πράσσω, ἀλλ' ὃ μισῶ τοῦτο ποιῶ. εἰ δὲ
12. ὃ οὐ θέλω τοῦτο ποιῶ, σύμφημι τῷ νόμῳ ὅτι
17 ⌜καλός. νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ
Gn 6,5; 8,21. 18 ἀλλὰ ἡ ⌜ἐνοικοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. οἶδα γὰρ ὅτι 10
οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοί, τοῦτ' ἔστιν ἐν τῇ σαρκί μου,
(Ph 2,13.) ⊤ἀγαθόν· τὸ γὰρ θέλειν παράκειταί μοι, τὸ δὲ
19 κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν ⌜οὔ· οὐ γὰρ ὃ θέλω ποιῶ
ἀγαθόν, ἀλλὰ ὃ ⌜οὐ θέλω⌝ κακὸν τοῦτο πράσσω.
20 ⌞εἰ δὲ ὃ οὐ θέλω ○ἐγὼ τοῦτο ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατερ-
γάζομαι αὐτὸ ἀλλὰ ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία.
H 12,1. 21 ⌞εὑρίσκω ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν
22 τὸ καλόν, ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται· συνή-
E 3,16! δομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ ⌜θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω ἄν-
23 θρωπον, ⌞βλέπω δὲ ἕτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσίν
G 5,17! μου ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου
καὶ αἰχμαλωτίζοντά με ○ἐν τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας
Ap 3,17. 24 τῷ ὄντι ἐν τοῖς μέλεσίν μου. ⊤ Ταλαίπωρος ἐγὼ
8,10. ἄνθρωπος· τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ
1 K 15,57. 25 θανάτου τούτου; ⌜χάρις ⊤τῷ θεῷ⌝ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ
τοῦ κυρίου ἡμῶν. □Ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ ○μὲν
31—39. 4. νοῒ δουλεύω νόμῳ θεοῦ, τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ ἁμαρ-
J 5,24. 2 K 5,17. 8 τίας.⌝ οὐδὲν ἄρα ○νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Χρι-

---

13 :—, H | ⌜ἡ Aug^{pt} *14* ⌜(οἶδα μὲν comm) | ⌜-ικος ℵ*al* *15* ○*DG*it *16* ⌜καλον εστιν **G** it vg^{cl} *17* ⌜οικ- ***ACℵRDG****pl*; s : *txt* ***Bℵ*** *18* ⊤το ***G****pc* | ⌜ουχ ευρισκω ***ℵRDG****pl* latsy : *ου γινωσκω 441 pc* : *txt* ***Ψ*** *1908 pc* *19* ⌜μισω ***F*** *1831* Or : — ***G***. *20* ○ ***BCDG*** *al* lattsy; H *22* ⌜νοος ***B***. *23* ○***ACL*** *pm* sy; [H] | ⊤(*huc Αρα . . . αμ. e vs.* 25 *transpon.* Venema *cj*) *25* ⌜η χ. του θεου ***D*** *61* lat : η χ. κυριου **G** : ευχαριστω τω θεω ℵ**A*ℵ*pm* sy Or; h : *txt* ***B***(***Ψ*** *33 al*) sa | ⊤δε ***Ψ*** *33 al*; [***K***] | □(Michelsen *cj*) | ○ℵ**G* lat; T 8,1 ○***D***** 1908*^{mg} sy^{p}

στῷ Ἰησοῦ⊤. ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύματος τῆς 2 3,27. Jc 1,25. 2 K 3,17! G 3,21. 7,23 s.
ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἠλευθέρωσέν⌜σε ἀπὸ τοῦ
11 νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. τὸ γὰρ 3 Act 13,38; 15,10. H 7,18. Kol 1,22! Ph 2,7. H 2,17; 4,15.
ἀδύνατον τοῦ νόμου, ἐν ᾧ ἠσθένει διὰ τῆς σαρκός,
ὁ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι
σαρκὸς ἁμαρτίας□καὶ περὶ ἁμαρτίας⌝κατέκρινεν Lv 4,14 etc. G 3,13. H 10,6.
τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί,⌞ ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ 4 3,31. Mt 5,17. G 5,16.18.25.
νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα
περιπατοῦσιν ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. οἱ γὰρ κατὰ 5 13.
σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ
πνεῦμα τὰ τοῦ πνεύματος. τὸ γὰρ φρόνημα τῆς 6 6,21. G 6,8.
σαρκὸς θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος
ζωὴ καὶ εἰρήνη⁚. διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς 7 5,10. Jc 4,4. Mt 12,34. J 8,43; 12,39. 7,14.
ἔχθρα εἰς θεόν· τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ θεοῦ οὐχ
ὑποτάσσεται, οὐδὲ γὰρ δύναται· οἱ δὲ ἐν σαρκὶ 8
ὄντες θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. ὑμεῖς δὲ οὐκ 9 1 K 3,16; 12,3; 15,23. 1 J 3,24. G 5,24!
ἐστὲ ἐν σαρκὶ ἀλλὰ ἐν πνεύματι, εἴπερ πνεῦμα
θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ
οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. εἰ δὲ Χριστὸς 10 2 K 5,17. G 2,20. Ph 1,21. (1 P 4,6.)
ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα⊤νεκρὸν διὰ ἁμαρτίαν, τὸ
δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. εἰ δὲ τὸ πνεῦμα 11 1 K 15,45.
τοῦ ἐγείραντος○τὸν Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν
ὑμῖν, ὁ ἐγείρας⌜ἐκ νεκρῶν Χριστὸν Ἰησοῦν⌝ζωο- 1 K 6,14. 2 K 4,14.
ποιήσει○2καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ ⌜τοῦ
ἐνοικοῦντος αὐτοῦ πνεύματος⌝ἐν ὑμῖν.
10 Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, ὀφειλέται ἐσμέν, οὐ τῇ 12 6,7.18.
σαρκὶ τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν⁚. εἰ γὰρ κατὰ σάρκα 13 G 6,8. E 4,22–24. 5 s; (13,14.) Mt 18,8s. Kol 3,9. 1 K 9,27. G 5,24!
ζῆτε, μέλλετε ἀποθνῄσκειν· εἰ δὲ πνεύματι τὰς
πράξεις⌜τοῦ σώματος⌝θανατοῦτε, ζήσεσθε. ὅσοι 14 G 4,6; 5,18.
γὰρ πνεύματι θεοῦ ἄγονται, οὗτοι ⌜υἱοί εἰσιν θεοῦ⌝.

---

1 ⊤ (4) *μη κατα σαρκα περιπατουσιν* **A***pc* latsy^{p}; h^{r1}: *μη κ. σ. π. αλλα κατα πνευμα* **ℵ***pl*; h^{r2}s: *txt* **ℌ** ***D**G* **2** ⌜*με* ***ACℜD****pl* lat sa Cl; h^{db}: *ημας* **Ψ** sy^{pal} bo Mcion Or^{pt}: — Or^{pt} arm^{codd}; h^{s} *cjj*: *txt* ***BℵG*** *1739* itsy^{p} **3** □ *110 pc* **6** ⁚· H **10** ⊤ *εστιν* ***G*** lat **11** ○ ***CℜDG****pl* Cl; 𝔖 | ⌜3 4 1 2 ***D*** (vg sy^{p}): 3 1 2 ***BG****al* (*it.*, *sed τον Χρ.* ***ℜ****al*) Ir; W: 1 2 4 3 *Cpc*: *txt* ℵ* ***A****pc* | ○2 ℵ ***A****pc*; [H] | ⌜! *το -κουν α. πνευμα* ***BℜDG****al* lat sy Ir^{lat} Or; Wh: *txt* **ℌ** *1611 pm* Cl Ir^{arm} **12** ⁚, H **13** ⌜*της σαρκος* ***DG*** latt Ir^{lat} **14** ⌟ 1 3 2 **ℌ*****D****al*; H: 2 1 3 ***ℜ****pm* Cl Ir: *txt* ***BG***

2 T 1,7. 1 J 4,18. G 4,5 s. Mc 14,36. 15 ˡοὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον,
ἀλλὰ ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας⁚, ἐν ᾧ κράζομεν·
26. 2 K 1,22! 1 J 5,10. 16 ἀββὰ □ὁ πατήρ⌝⁚2. ˡ⊤αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμμαρτυρεῖ
G 3,26.29; 4,7. Ap 21,7. 1K1,9.2T2,3.12. 1 P 4,13; 5,1. 2 K 4,10! 17 τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα θεοῦ. εἰ δὲ
τέκνα, καὶ κληρονόμοι· κληρονόμοι μὲν θεοῦ,
συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ, εἴπερ συμπάσχομεν
18 ἵνα ○καὶ συνδοξασθῶμεν. Λογίζομαι γὰρ ὅτι 12
L 22,28–30. 5,2. 2 K 4,17. οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν
L 21,28. Ph 1,20. Kol 1,23; 3,4. (1 K 1,7!) G 5,5. 19 μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. ἡ
γὰρ ἀποκαραδοκία τῆς ⌈κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν
Eccl 1,2. 1 P 1,18! Gn 3,17–19; 5,29. 20 τῶν υἱῶν τοῦ θεοῦ ἀπεκδέχεται. τῇ γὰρ ματαιό-
τητι ἡ κτίσις ὑπετάγη, ⌈οὐχ ἑκοῦσα⌉, ἀλλὰ διὰ τὸν
21 ὑποτάξαντα, ⌈ἐφ' ἐλπίδι⌉⁚ ˡ⌈διότι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις
2 P 3,13. 1 J 3,2. ⌈ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς
εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ
Mc 8,12! J 16,21. 22 θεοῦ. οἴδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει
23 καὶ ⌈συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν· οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ
15. 2 K 1,22! ⌈καὶ αὐτοὶ⌉ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ πνεύματος ἔχοντες
⌈[ἡμεῖς] καὶ αὐτοὶ⌉ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν⁚○υἱοθεσίαν
G 5,5. Ap 22,17. 2 K 5,6. ἀπεκδεχόμενοι⁚2, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος
24 ἡμῶν. τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν· ἐλπὶς δὲ βλεπο-
μένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς· ὃ γὰρ βλέπει ⌈τις, τί καὶ⌉ ⌈ἐλ-
G 5,5. 25 πίζει; ˡ εἰ δὲ ὃ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν, δι' ὑπο-
16. 26 μονῆς ἀπεκδεχόμεθα. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ πνεῦμα
συναντιλαμβάνεται ⌈τῇ ἀσθενείᾳ⌉ ἡμῶν· τὸ γὰρ τί
προσευξώμεθα καθὸ δεῖ οὐκ οἴδαμεν, ἀλλὰ αὐτὸ
J 14,17.26. Mc 8,12! τὸ πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει⊤στεναγμοῖς ἀλαλήτοις·
Ps 139,1. 1 K 4,5. 27 ˡὁ δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας οἶδεν τί τὸ φρόνημα

---

15 ⁚· *et* ⁚2, h | □(Beza *cj*) *16* ⊤ ωστε *D* *17* ○ P46 *19* ⌈ πιστεως *69 pc* *20* ⌈ου θελουσα *G* (*ex* latt?) | ⌈ἐπ' ἐλπ. P27vid *AC* *Kpl* Cl; W: *txt* P46 *B*ℵD*G*; T (ἐφ' ἐλπ-, *it.* H 1895 *invitus*) | ⁚, W *21* ⌈οτι P27vid 46 *ℌKpl*; H: *txt* ℵ*D*G* | ⌈-ρουται P27c vid *22* ⌈ οδυνεῖ *G* Aug *23* ⌈κ. ημεις α. *DG* lat sy sa: κ. α. η. *104*: — P46. | ⌈1 2 3 P46 *ℌpc*; T: 2 1 3 *Kpl*; s: 2 3 *Bpc* vg; W: 1 3 *Ψ* arm Ambst: 3 *DG* | ⁚, *et* ⁚2 —, H | ○ P46 vid *DG* it *24* ⌈τις P27vid 46 *B** *1908*mg Or; W (, τίς *ℋ*): τις, τί *DG* latt syp: τίς και ℵ* *1739* *1908** bo; h2: *txt* *ACKpl* sa Cl; Th1 *et* ⌈! υπομενει ℵ**A* *1739*mg *1908*mg syp aeg Or; h2 *26* ⌈ταις -νειαις *Kpm*: της δεησεως *G*: τη -νεια της δεησ. *f* Ambst | ⊤ υπερ ημων *CKpm* latsy

τοῦ πνεύματος, ὅτι κατὰ θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ⌜ἁ-
11 γίων. οἴδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσιν τὸν θεὸν ⌜πάντα 28 E 1,11; 3,11. Jc 1,12.
συνεργεῖ [ὁ θεὸς] εἰς ⊤ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν
κλητοῖς οὖσιν⁝. ὅτι οὓς προέγνω, καὶ προώρισεν 29 Act13,48.1P1,2. Ph 3,21. 1 J 3,2. Kol 1,18. H 1,6. Mt12,50.J20,17.
συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ
εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς· οὓς 30
δὲ ⌜προώρισεν, τούτους καὶ ἐκάλεσεν· καὶ οὓς 2 Th 2,13 s.
ἐκάλεσεν, τούτους καὶ ἐδικαίωσεν· οὓς δὲ ἐδι-
καίωσεν, τούτους καὶ ἐδόξασεν. Τί οὖν ἐροῦ- 31
μεν πρὸς ταῦτα; εἰ ὁ θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' Ps 118,6. Mt 1,23.
ἡμῶν; ὃς ⌜γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ⌝ ἐφείσατο, ἀλλὰ 32 J 3,16! Gn 22,16.
ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ (2Sm 18,5 Lxx.)
καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίσεται; τίς 33
ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν θεοῦ; θεὸς ὁ δικαιῶν⁝· Is 50,8.
⌞τίς ὁ ⌜κατακρινῶν; ⌜Χριστὸς ᴼἸησοῦς ὁ ἀποθανών⁝, 34 Job 34,29. Ps 110,1.
μᾶλλον δὲ ἐγερθείς ⊤⁝, ὃς ⊤ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ⁝, 1.1J2,1. 1P3,13.
13 ὃς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν⁝. τίς ἡμᾶς χωρίσει 35 H 7,25; 9,24.
ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ ⌜Χριστοῦ; θλῖψις ἢ στενο- 2, 9!
χωρία ᴼἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος
ἢ μάχαιρα; καθὼς γέγραπται ὅτι 36 Ps 44,23. 1 K 4,9; 15,30. 2 K 4,11.

ἕνεκεν σοῦ θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν,

ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς. Mt 10,16.

⌞ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ ⌜τοῦ ἀγα- 37 J 16,33. 1 J 5,4. Ap 12,11.
πήσαντος⌝ ἡμᾶς. πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος 38 E 1,21!
οὔτε ζωὴ οὔτε ⌜ἄγγελοι οὔτε ⌜ἀρχαὶ οὔτε ἐνεστῶτα 1 K 3,22.
οὔτε μέλλοντα οὔτε δυνάμεις⌞ οὔτε ὕψωμα οὔτε 39
βάθος οὔτε ᴼτις κτίσις ἑτέρα δυνήσεται ἡμᾶς

---

27 ⌜ημων 33 pc 28 ⌜παν P46. | [+ P46 BA sa Orpt; W: — ℵCℜD Gpl Cl; T | ⊤το Lal | ⁝, W 30 ⌜προεγνω A 32 ⌜ουδε τ. ιδ. υι. D (G) 33.34 ⁝ (quinquies); Ambst Aug : txt Or Chr 34 ⌜(-κρινων T) | ⌜αμα δε Χρ. P46 d* Ir | ᴼ BℜD al sy; [H] : txt ℌGLpm vg | ⊤εκ νεκρων ℌpc; [H] : txt P27vid.46 BℜDGpl lattsy | ⊤και P27.46 BℜDGpm it; W : txt ℌal d* vg 35 ⌜θεου (+ της εν Χριστω Ιησου B Or) Bℵal; Wh | ᴼP46 D*G 37 ⌜τον -ντα D G lat : txt P46 ℌℜpl sy Cl 38 ⌜-λος DG it Ambst | ⌜εξουσια ουτε α. D : α. ουτε εξουσιαι C 1 pm vg Tert Or 39 ᴼP46 DGpc

J 17,26. χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

9 Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ⊤, οὐ ψεύδομαι, συμ- 14 5
μαρτυρούσης μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν πνεύματι
2 ἁγίῳ, ¦ὅτι λύπη μοί ἐστιν μεγάλη καὶ ἀδιάλειπτος
1J3,16.Ex32,32. 3 ὀδύνη τῇ καρδίᾳ μου. ηὐχόμην γὰρ ἀνάθεμα
1 K 16,22 ! 16,7.11.21. εἶναι αὐτὸς ἐγὼ ⌜ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ⌝ τῶν ἀδελ-
Ex 4,22. 4 φῶν μου⌝ τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα, ¦οἵτινές
Dt 7,6; 14,1 s. 3,2; 15,27. εἰσιν Ἰσραηλῖται, ὧν ἡ υἱοθεσία καὶ ἡ δόξα καὶ
⌜αἱ διαθῆκαι⌝ καὶ ἡ νομοθεσία καὶ ἡ λατρεία καὶ
Kol 1,22 ! Mt 1. L 3,23–34. 5 ⌜αἱ ἐπαγγελίαι⌝, ¦ὧν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Χρι-
J 1,1. 1 J 5,20. 1,25. στὸς τὸ κατὰ σάρκα :·⊤⌜ὁ ὢν⌝ ἐπὶ πάντων :2 θεὸς :3 εὐ-
6 λογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν. Οὐχ οἷον δὲ 12
2,28. Nu 23,19. ○ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. οὐ γὰρ πάντες
7 οἱ ἐξ Ἰσραήλ, οὗτοι ⌜Ἰσραήλ· ¦οὐδ' ⌜ὅτι εἰσὶν σπέρμα
Gn21,12.G3,29. Ἀβραάμ, πάντες τέκνα, ἀλλ'· ἐν Ἰσαὰκ κληθή-
G 4,23. 8 σεταί σοι σπέρμα. τοῦτ' ἔστιν,⊤οὐ τὰ τέκνα τῆς
σαρκὸς· ταῦτα τέκνα τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τέκνα
9 τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρμα. ἐπαγγελίας
Gn 18,10.14. γὰρ ὁ λόγος οὗτος· κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐλεύ-
10 σομαι καὶ ἔσται τῇ Σάρρᾳ υἱός. οὐ μόνον δέ,
Gn 25,21. ἀλλὰ καὶ Ῥεβεκκὰ ἐξ ἑνὸς κοίτην ἔχουσα, Ἰσαὰκ
11 τοῦ πατρὸς ἡμῶν· μήπω γὰρ γεννηθέντων μηδὲ
πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ ⌜φαῦλον, ἵνα ἡ κατ' ἐκ-
12 λογὴν πρόθεσις τοῦ θεοῦ μένῃ, ¦οὐκ ἐξ ἔργων
Gn 25,23. ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος, ἐρρέθη ○αὐτῇ ὅτι ὁ μείζων
Ml 1,2 s. 13 δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι· ¦⌜καθάπερ γέγραπται· τὸν
Ἰακὼβ ἠγάπησα, τὸν δὲ Ἠσαῦ ἐμίσησα.
Dt 32,4. Mt 20,13. 14 Τί οὖν ἐροῦμεν; μὴ ἀδικία παρὰ τῷ θεῷ;
Ex 33,19. 15 μὴ γένοιτο. τῷ Μωϋσεῖ γὰρ λέγει· ἐλεήσω ὃν ἂν

---

1 ⊤*Ιησου* **D*G** it *3* ⌜*υπο* **DG** (*ex* latt?) | ⌞1 2 $\mathfrak{P}^{46}$ Cypr : — **B*** *4* ⌜*η -κη* $\mathfrak{P}^{46}$**BDG** *c* vg^{cl} | ⌞*η -λια* ($\mathfrak{P}^{46}$)**D**(**G**) *5* :, Ir^{lat} Tert Chr Ambst; $\mathfrak{K}$W : *txt* **Cal** Eus Ps-Ign; h (.T) | ⊤*αμην* 959 *pc* | ⌜(ὢν ὁ Schlichting *cj*) | :2 *et* :3 *π.*, *θεὸς* $\mathfrak{K}$: *παντων. θεὸς vl π.*, *θεός*, comm *6* ○$\mathfrak{P}^{46}$ *d e* Or | ⌜*-λιται* **D** **Gal** lat *7* ⌜*οσοι* Or : qui vg^{cl} *8* ⊤*οτι* **B**^{2} 69 *al* | :, W *11* ⌜*κακον* $\mathfrak{P}^{46}$$\mathfrak{K}$**DG** 33 *pm* *12* ○$\mathfrak{P}^{46}$**D*** Or Ambst Aug *13* ⌜*καθως* $\mathfrak{P}^{46}$$\mathfrak{K}$**AKDG***pl*; Th : *txt* **B**

ἐλεῶ, καὶ οἰκτιρήσω ὃν ἂν οἰκτίρω. *ἄρα οὖν* 16 1 K 3,7. E 2,8. Tt 3,5.
οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ ⌜*ἐλεῶντος θεοῦ.* *λέγει γὰρ ἡ γραφὴ τῷ Φαραὼ* 17
ὅτι εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε, ὅπως ἐνδείξωμαι Ex 9,16.
ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ
ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. *ἄρα οὖν ὃν θέλει*⊤ 18 Ex 4,21; 7,3; 9,12; 14,4.17.
ἐλεεῖ, ὃν δὲ θέλει σκληρύνει. *Ἐρεῖς μοι οὖν·* 19
τί⊤*ἔτι μέμφεται; τῷ γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς*
ἀνθέστηκεν; ⌜*ὦ ἄνθρωπε, μενοῦνγε*⌝ *σὺ τίς εἶ ὁ* 20
ἀνταποκρινόμενος τῷ θεῷ; ***μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ***
πλάσαντι· τί με ⌜***ἐποίησας οὕτως;***⌝ ***ἢ οὐκ ἔχει*** 21 Is 29,16; 45,9. Sap 12,12. Jr 18,6. Is 64,7. Sap 15,7.
ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ ἐκ τοῦ αὐτοῦ
φυράματος ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος, ὃ δὲ 2 T 2,20.
εἰς ἀτιμίαν; *εἰ δὲ θέλων ὁ θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν* 22 2,4. Jr 50,25. Is 13,5 Symm; 54,16. Sap 12,20.
ὀργὴν καὶ γνωρίσαι τὸ δυνατὸν αὐτοῦ ○***ἤνεγκεν ἐν***
πολλῇ μακροθυμίᾳ ⊤***σκεύη ὀργῆς κατηρτισμένα εἰς*** 11,33.
ἀπώλειαν, ⌈○***καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς*** 23 E 1,3—12.18; 3,16. Kol 1,27. Ph 4,19.
⌜***δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκεύη ἐλέους, ἃ προητοίμασεν εἰς*** 8,29. Act 9,15.
δόξαν⌝***·*** ⌈***οὓς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς οὐ μόνον ἐξ Ἰου-*** 24
δαίων ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐθνῶν⌝***·*** *ὡς καὶ* ○*ἐν τῷ Ὡσηὲ λέγει·* 25

καλέσω τὸν οὐ λαόν μου λαόν μου Hos 2,25.
καὶ τὴν οὐκ ἠγαπημένην ἠγαπημένην· 1 P 2,10.
καὶ ἔσται ἐν τῷ τόπῳ ⌜***οὗ*** ⌜***ἐρρέθη*** [***αὐτοῖς***]⌝***·*** 26 Hos 2,1.
οὐ λαός μου ○***ὑμεῖς,***
ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ θεοῦ ζῶντος.

Ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραήλ· 27 Is 10,22 s.
ἐὰν ᾖ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος 11,5. Hos 2,1.
τὸ ⌜***ὑπόλειμμα σωθήσεται·*** ⌊***τῆς θαλάσσης,***
λόγον γὰρ συντελῶν καὶ συντέμνων⊤ 28
ποιήσει κύριος ἐπὶ τῆς γῆς.

---

16 ⌜ευδοκουντος ***L*** ***18*** ⊤o θεος ***D*** *421* ***19*** ⊤ουν $\mathfrak{p}^{46}$ ***B*** ***DG***; W ***20*** ⌜3 4 1 2 ***Rpl***; δ : 1 2 $\mathfrak{p}^{46}$ ***D**G*** latt sa : *txt* ***H*** (*sed* ***B*** — γε) *69 1739 pc* | ⌜επλασας ***D*** ***22*** ○*et* ⊤εις ***G*** *d* ***23*** ○***B*** *69 pc c* vg Or; H | ⌜χρηστοτητος ***P***. ***23.24*** ·; *et* :, T ***25*** ○$\mathfrak{p}^{46}$ ***B*** Aug ***26*** ⌜ω $\mathfrak{p}^{46}$ ***ℵ**** | ⌜εαν (αν ***G***) κληθησονται $\mathfrak{p}^{46}$ ***G*** *d** | [+ ***ℵAℜD*** *pl* vg; T : — ***B*** *f* sy^{p} Aug; W | ○$\mathfrak{p}^{46}$ Ir ***27*** ⌜καταλ- $\mathfrak{p}^{46}$ ***ℜDG*** *pl*; δ ***28*** ⊤(Is 10,23) εν δικαιοσυνη, οτι λογον συντετμημενον ***ℜDG*** *pm* lat; Wh^{r} : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$ ***H*** *al* sy^{p}

29 ⌊καὶ καθὼς προείρηκεν Ἡσαΐας·

Is 1,9. **εἰ μὴ κύριος σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα,**

Mt 10,15! **ὡς Σόδομα ἂν ἐγενήθημεν καὶ ὡς Γόμορρα ἂν ὡμοιώθημεν.**

10,20. 30 *Τί οὖν ἐροῦμεν; ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιο-* 15
σύνην κατέλαβεν ⊤ *δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν*
10,2 s; 11,7. 31 *ἐκ πίστεως· Ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον δικαιοσύνης*
Is 51,1. 32 *εἰς* ⌈*νόμον οὐκ ἔφθασεν. διὰ τί; ὅτι οὐκ ἐκ*
1 P 2,8. Is 8,14. *πίστεως ἀλλ' ὡς ἐξ ἔργων* ⊤ :· *προσέκοψαν τῷ λίθῳ*
33 *τοῦ προσκόμματος,* ⌊*καθὼς γέγραπται·*

Is 28,16; 8,14; 28,16. Mt 21,42! L 2,34. 1 P 2,6. **ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιὼν λίθον προσκόμματος καὶ πέτραν σκανδάλου,**
καὶ ⊤ **ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ** ⌈**καταισχυνθήσεται.**

10 *Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ*
ἡ δέησις πρὸς τὸν θεὸν ὑπὲρ ⌈*αὐτῶν εἰς σωτηρίαν.*
L 9,54. Act 22,3. 2 ⌊*μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ'*
1,17! 9,31 s. Ph 3,9. 3 *οὐ κατ' ἐπίγνωσιν· ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ θεοῦ*
L 7,30; 16,15; 18,9. Dn 9,18. *δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἰδίαν* ⊤ *ζητοῦντες στῆσαι, τῇ*
Mt 5,17! J 1,17. 4 *δικαιοσύνῃ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν. τέλος γὰρ* 18
Act 13,39. H 8,13. 1 K 1,30 s. *νόμου Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι.*
Lv 18,5. G 3,12. 5 ⌊*Μωϋσῆς γὰρ γράφει* ⌋ *ὅτι τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ*
Dt 9,4; 30,12 s. 6 ⌈*νόμου* ⌋ *ὁ ποιήσας* ⊤ ○ *ἄνθρωπος ζήσεται ἐν* ⌈*αὐτῇ. ἡ*
δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτως λέγει· μὴ εἴπῃς
6–11: J 3,13! *ἐν τῇ καρδίᾳ σου· τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν;*
Ps 107,26. 7 *τοῦτ' ἔστιν Χριστὸν καταγαγεῖν·* ⌊*ἢ· τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον; τοῦτ' ἔστιν Χριστὸν ἐκ*

---

30 ⊤ *την* $\mathfrak{P}^{46}$*G*. **31** ⌈ *νομ. δικαιοσυνης* ℵ *33 pl* lat sy : (*δικαιοσυνην* P. Schmiedel *cj*) **32** ⊤ *νομου* ℵ*D pl* sy : *txt* 𝔖*G pc* lat Or | : , h **33** ⊤ *πας* ℵ *pl* vg : *txt* 𝔖*D G pc* itsy^{p} | ⌈ *μη -νθη D G* **10,1** ⌈ *του Ισραηλ 104 pc* Mcion : *τ. I. εστιν* ℵ *al* **3** ⊤ *δικαιοσυνην* $\mathfrak{P}^{46}$ℵ ℵ *G pl* itsy Ir; T : *txt B A D pc* vg Cl **5** ⌋ 2–6 1 $\mathfrak{P}^{46}$*B* ℵ *G pl* itsy; W : *txt* ℵ*(A) D* pc* vg *et* ⌈ *του νομ.* $\mathfrak{P}^{46}$ℵ *D G pl* : *πιστεως A*. | ⊤ *αυτα* $\mathfrak{P}^{46}$*B* ℵ *G pl*; W | ○ (G 3,12?) *G* sy^{p} Chr Ambst | ⌈ *αυτοις* $\mathfrak{P}^{46}$ℵ *D G pl*

νεκρῶν ἀναγαγεῖν. ¹ ἀλλὰ τί ⌜λέγει; ἐγγύς σου τὸ 8 Dt 30,14.
ῥῆμά ἐστιν, ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ
σου· τοῦτ' ἔστιν τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσ-
σομεν·. ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ⌜ἐν τῷ στόματί σου 9 1 K 12,3.
κύριον Ἰησοῦν⌝, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου Ph 2,11.
ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ· Mt 9,22!
¹καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι 10 13.
δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. λέγει γὰρ ἡ γραφή· 11
⊤πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται. Is 28,16.
3,22.29;
¹οὐ γάρ ἐστιν διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ Ἕλληνος. 12 Act 10,34.36;
15,9.11.
ὁ γὰρ αὐτὸς κύριος πάντων, πλουτῶν εἰς πάντας G 3,28! 11,33.
τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν· πᾶς γὰρ ὃς ἂν ἐπι- 13 Joel 3,5.
Act 2,21.
καλέσηται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται. Πῶς οὖν 14 H 11,6.
ἐπικαλέσωνται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; πῶς δὲ
πιστεύσωσιν οὗ οὐκ ἤκουσαν; πῶς δὲ ⌜ἀκούσωσιν
χωρὶς κηρύσσοντος; πῶς δὲ κηρύξωσιν ἐὰν μὴ 15
ἀποσταλῶσιν; ⌜καθάπερ γέγραπται· ὡς ὡραῖοι οἱ Is 52,7. Nah 2,1.
πόδες ⊤τῶν εὐαγγελιζομένων ⊤ἀγαθά. ἀλλ' οὐ 16
πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἡσαΐας γὰρ Is 53,1. J 12,38.
H 4,2!
λέγει· κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; ¹ ἄρα 17 J 17,20.
ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος ⌜Χρι-
στοῦ. ¹ ἀλλὰ λέγω, μὴ οὐκ ἤκουσαν; μενοῦν γε· 18

εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, Ps 19,5.
καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα
αὐτῶν.

¹ἀλλὰ λέγω, μὴ Ἰσραὴλ οὐκ ἔγνω·; πρῶτος·² Μωϋ- 19
σῆς λέγει·

ἐγὼ παραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει, 11,11. Dt 32,21.
ἐπ' ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ ὑμᾶς.

---

8 ⌜λ. η γραφη *D 33 al* vg^{cl} : η γραφη λ. *G* bo | ·, W *9* ⌜το ρημα εν τ. στ. σ. οτι ΚΥΡΙΟΣ ΙΗΣΟΥΣ *B* sa Cl; *א* *11* ⊤οτι *51 pc* sy Or *14* ⌜-σονται (P^{46})א** *DG 1739 al*; T : *txt* *BA 69 al* *15* ⌜καθως P^{46} *ℌℜDG pl* Cl; Th : *txt* *B* | ⊤των ευαγγελιζομενων ειρηνην *ℜDG pm* latsy Ir; W | ⊤τα P^{46}א***ℜ pm* Cl; T *17* ⌜ θεου *Aℜ pl* sy Cl : — *G* Hil Pelag : *txt* P^{46} *ℌD** lat *19* · : —; *et* :¹; comm

20 ⌈Ἡσαΐας δὲ □ἀποτολμᾷ καὶ⌉ λέγει·

Is 65,1. **εὑρέθην ⊤τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν,**
ἐμφανὴς ἐγενόμην ⊤τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν.

Is 65,2. Act 13,45! 21 ⌈πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει· **ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου ⌈πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα**
Act 28,22. **□καὶ ἀντιλέγοντα⌉.**

Ps 94,14. 1 Sm 12,22. Jr 31,37. 2K11,22. Ph3,5. 11 *Λέγω οὖν, μὴ* **ἀπώσατο ὁ θεὸς ⌈τὸν λαὸν⌉** 16
αὐτοῦ⊤; *μὴ γένοιτο·* **καὶ** γὰρ **ἐγὼ** Ἰσραηλίτης **εἰμί,**
2 **ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς Βενιαμίν. οὐκ**
ἀπώσατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ὃν προέγνω.
ἢ οὐκ οἴδατε ἐν Ἠλίᾳ τί λέγει ἡ γραφή, ὡς
1 Rg 19,10.14. 3 **ἐντυγχάνει τῷ θεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραήλ⊤;** *κύριε,* **τοὺς**
προφήτας σου ἀπέκτειναν, τὰ θυσιαστήριά σου
κατέσκαψαν, κἀγὼ ὑπελείφθην μόνος καὶ ζητοῦσιν
4 **τὴν ψυχήν μου.** *ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμός;*
1 Rg 19,18. **⌈κατέλιπον ἐμαυτῷ ἑπτακισχιλίους ἄνδρας, οἵτινες**
5 **οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ Βάαλ.** *οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ*
9,27. *νῦν καιρῷ λεῖμμα κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν·*
4,4. G2,16! 3,18. 6 ⌈*εἰ δὲ χάριτι,* ⌈*οὐκέτι ἐξ ἔργων, ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι*
9,31. 7 *γίνεται χάρις⊤. Τί οὖν;* δ ⌈**ἐπιζητεῖ Ἰσραήλ, τοῦτο**
οὐκ ἐπέτυχεν, ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν· *οἱ δὲ λοιποὶ*
8 *ἐπωρώθησαν,* ⌈⌈*καθάπερ γέγραπται·*

Dt 29,3. (Is 29,10.) Is 6,9.10. **ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς πνεῦμα κατανύξεως,**
ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν καὶ ὦτα τοῦ μὴ ἀκούειν,
ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

Ps 69,23 s. 9 ⌈*καὶ Δαυὶδ λέγει·*

γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς
θήραν
καὶ εἰς σκάνδαλον καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς,

---

20 □*D*G* it | ⊤εν $\mathfrak{p}^{46}$*BD*G*; Wh *et* ⊤εν *BD**; Wh *21* ⌈επι *D* Cl | □*G* Hil **11,1** ⌈την κληρονομιαν $\mathfrak{p}^{46}$G Ambst | ⊤ον προεγνω $\mathfrak{p}^{46}$*AD** Chr *2* ⊤λεγων ℵ*ℜ*al* *4* ⌈-λειπ- $\mathfrak{p}^{46}$ *ACG 1739 al* *6* ⌈ουκ $\mathfrak{p}^{46}$ *d* e vg^{codd} Pelag | ⊤ει δε εξ εργων ουκετι εστι (— εστι *B*.; h^{r1}) χαρις, επει το εργον ουκετι εστιν εργον (εστ. χαρις *B*.; h^{r1}) (*B*)ℜ*pl* sy; Wh^{r2} : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$ℌ*DG* lat *7* ⌈επεζητει *G pc* latsy *8* ⌈καθως *rell*; S : *txt* *B*ℵ *81*.

σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν, 10
καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διὰ παντὸς σύγκαμψον.

Λέγω οὖν, μὴ ἔπταισαν ἵνα πέσωσιν; μὴ γένοιτο· 11 Act 13,46.
ἀλλὰ τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία τοῖς 10,19. Dt 32,21.
ἔθνεσιν, εἰς τὸ παραζηλῶσαι αὐτούς. εἰ δὲ τὸ 12
παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος κόσμου καὶ τὸ ἥττημα
αὐτῶν πλοῦτος ἐθνῶν, πόσφ μᾶλλον τὸ πλήρωμα
14 *αὐτῶν*⁝. | *Ὑμῖν* ⌜*δὲ λέγω τοῖς ἔθνεσιν*⁝. *ἐφ' ὅσον* ⌜*μὲν* 13
οὖν⌝ *εἰμι ἐγὼ ἐθνῶν ἀπόστολος, τὴν διακονίαν*
μου ⌜*δοξάζω, εἴ πως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα* 14 1K 9,22. 1T 4,16.
καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ 15
αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ἡ πρόσλημψις εἰ
μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; εἰ ⌜*δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία, καὶ* 16 Nu 15,17–21.
τὸ φύραμα· καὶ ○*εἰ ἡ ῥίζα ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι.* 1 K 7,14.
| *Εἰ δέ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ* 17 E 2,11–14.19.
ἀγριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ συγ-
κοινωνὸς ⌜*τῆς ῥίζης*⌝ *τῆς πιότητος τῆς ἐλαίας ἐγένου,* Jdc 9,9 Lxx.
| *μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων· εἰ δὲ* ⌜*κατακαυχᾶσαι,* 18 J 4,22.
οὐ σὺ τὴν ῥίζαν βαστάζεις ἀλλὰ ἡ ῥίζα σέ. ἐρεῖς 19
οὖν· ἐξεκλάσθησαν ⊤*κλάδοι ἵνα ἐγὼ ἐγκεντρισθῶ.* 12,16! 14,4.
| *καλῶς· τῇ ἀπιστίᾳ* ⌜*ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει* 20 1 K 10,12; 15,1
ἕστηκας. μὴ ⌜*ὑψηλὰ φρόνει*⌝, *ἀλλὰ φοβοῦ·* | *εἰ γὰρ* 21 1 Th 3,8.
ὁ θεὸς τῶν κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο,
⊤*οὐδὲ σοῦ φείσεται. ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀπο-* 22
τομίαν ⊤*θεοῦ*⁝· *ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας* ⌜*ἀποτομία,*
ἐπὶ δὲ σὲ ⌜*χρηστότης* ○*θεοῦ, ἐὰν* ⌜*ἐπιμένῃς τῇ χρη-* J 15,2.4. H 3,14.
στότητι⁝², *ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ. κἀκεῖνοι δέ, ἐὰν* 23 2 K 3,16.
μὴ ⌜*ἐπιμένωσιν τῇ ἀπιστίᾳ, ἐγκεντρισθήσονται·*
δυνατὸς γάρ ἐστιν ὁ θεὸς πάλιν ἐγκεντρίσαι

---

12 ⁝; comm *13* ⌜*γαρ* ℜ*DGpm* lat : *ουν C* : *txt* 𝔖*al* sy | ⁝· W | ⌜*μεν* ℜ*pm* vg; 𝔖 : — *DGal* it : *txt* 𝔓⁴⁶𝔖 | ⌜*-ασω* 𝔓⁴⁶*G* *33pc* lat *16* ⌜*γαρ A* Cl Or | ○𝔓⁴⁶*GP*al* arm *17* ⌜*τ. ρ. και A*ℜ*pl* vg sy; S : — 𝔓⁴⁶*D*G* it Ir *18* ⌜*συ καυχασαι* 𝔓⁴⁶*D* Gpc* *19* ⊤*οι D*al* *20* ⌜*εκλασθ- BD*G* latt | ⌜*-λοφρονει C*ℜ*DGpl*; S *21* ⊤*μηπως* 𝔓⁴⁶ℜ*DGpm* latsy Ir; W *22* ⊤*του* 𝔓⁴⁶*B*. | ⁝. W | ⌜*-μιαν* ℜ*DGpl* latt Cl *et* ⌜*-οτητα* ℜ*Gpl* latt Cl | ○ℜ*Gpl* sy Cl | ⌜*-μειν- AC*ℜ*Gpl* Cl; S : *txt B*ℵ*D*1739pc* | ⁝²· W *23* ⌜*-μειν- AC*ℜ*Gpl*; S : *txt B*ℵ**D*1739pc*

24 αὐτούς. εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπης
ἀγριελαίου καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς
καλλιέλαιον, πόσῳ μᾶλλον οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν
1,13! 25 ἐγκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ⁝. Οὐ γὰρ θέλω
ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα
12,16. Mc 3,5. E 4,18. L 21,24. J 10,16. μὴ ἦτε ⌜ἐν ἑαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι ⌜πώρωσις ἀπὸ
μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρι οὗ τὸ πλήρωμα
Mt 23,39. 26 τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ⁝, ⌊καὶ οὕτως πᾶς Ἰσραὴλ σω-
θήσεται, καθὼς γέγραπται·

Is 59,20. 21. (Ps 14,7.) ἥξει ἐκ Σιὼν ὁ ῥυόμενος,
ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ.
(Jr 31,33 s.) 27 καὶ αὕτη αὐτοῖς ⌜ἡ παρ' ἐμοῦ⌝ διαθήκη,
Is 27,9. ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

28 ⌊κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς, κατὰ
15,8. Nu 23,19. 1 Sm 15,29. H 6,17. 29 δὲ τὴν ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας· ἀμε-
ταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις τοῦ
15,9. 30 θεοῦ. ὥσπερ γὰρ ⊤ὑμεῖς ποτε ἠπειθήσατε τῷ θεῷ,
31 ⌜νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ, ⌊οὕτως καὶ
οὗτοι νῦν ἠπείθησαν⁝ τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει ἵνα καὶ
G 3,22. 32 αὐτοὶ ⌜νῦν ἐλεηθῶσιν. συνέκλεισεν γὰρ ὁ θεὸς ⌜τοὺς
1 T 2,4. πάντας⌝ εἰς ἀπείθειαν ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ.
1 K 2,10. 9,23; 10,12. Is 45,15! 55,8.9. 1 K 1,21; 2,7. E 3,10. Sap 17,1. Ps 76,20 Lxx. 33 Ὦ βάθος πλούτου ○καὶ σοφίας καὶ γνώσεως
θεοῦ· ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ καὶ
ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ.
(Ap 15,3 s.) Is 40,13. Job 15,8. Jr 23,18. 34 τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου; ἢ τίς σύμβουλος
αὐτοῦ ἐγένετο;
1 K 2,16. Job 41,3. 35 ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται
αὐτῷ;

---

24 ⁝; comm *25* ⌜παρ ℵ*CℜDpm*; Th: — P46*ΨG 1739 pc* latt aeg: *txt BA* | ⌜caecitas (πηρ-?) lat | ⁝. W *27* ⌜231 P46. *30* ⊤και *ℜ 33 al* | ⌜νυνι *B*; Wh *31* ⁝, W | ⌜υστερον *33 al* sa: — P46*AℜGpm* latt; W: *txt BℵD** *32* ⌜τα (— *G*) παντα P46*D**(*G*) lat Ir *33* ○*321 e* vg

ⁱὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ 36 1 K 8,6. H 2,10.
πάντα· αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

15 17 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρ- 12 2 K 1,3.
μῶν τοῦ θεοῦ, παραστῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν 6,11.13.19.
θυσίαν ζῶσαν ἁγίαν ˹τῷ θεῷ εὐάρεστον˺, τὴν L 2,22.
λογικὴν λατρείαν ὑμῶν· καὶ μὴ ⌜συσχηματίζεσθε 2 15,16. J 4,24.
τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ ⌜μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνα- 1 P 2,5.
καινώσει τοῦ νοός⌝, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ 1 P 1,14.
θέλημα τοῦ θεοῦ⁝, τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ G 1,4. 2 K 3,18.
τέλειον. E 4,23.
2 K 5,17. Tt 3,5.
2,18. Ph 1,10.
(1,28.)E 5,10.17.

Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος⌝τῆς δοθείσης μοι 3 15,15!
παντὶ τῷ ὄντι⌝ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ 1 K 4,6.
δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, Mt 25,15.
ἑκάστῳ ὡς ὁ θεὸς ἐμέρισεν μέτρον πίστεως. 1 K 12,11. E 4,7.
ⁱκαθάπερ γὰρ ἐν ἑνὶ σώματι ˹πολλὰ μέλη˺ ἔχομεν, 4 2 K 10,13.
τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν, 1 K 12,12.
ⁱοὕτως οἱ πολλοὶ ἓν σῶμά ᴼἐσμεν ἐν Χριστῷ, ⌜τὸ 5 1 K 6,15; 10,17; 12,12.27.
δὲ καθ' εἷς ἀλλήλων μέλη⁝. ἔχοντες δὲ χαρίσματα 6 E 1,23!; 4,4.25; 5,30. Kol 3,15.
κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα⁝, εἴτε 1 K 12,4.
προφητείαν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως· 15,15!
ⁱεἴτε ⌜διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ· εἴτε ⌜ὁ διδάσκων˺, 7 1 P 4,10 s.
ἐν τῇ διδασκαλίᾳ· ᴼεἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ παρα- 8 Mt 6,3. 2 K 8,2; 9,7. 1 T 5,17.
κλήσει· ὁ μεταδιδοὺς ἐν ἁπλότητι, ὁ ⌜προϊστάμενος
ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν ἐν ἱλαρότητι⁝. ἡ ἀγάπη ἀνυπό- 9 2 K 6,6!
κριτος. ⌜ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρόν, κολλώμενοι 1 K 13,6.
τῷ ἀγαθῷ· τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλό- 10 Am 5,15.
στοργοι, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, ⁱ τῇ 11 Ps 97,10.
σπουδῇ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ 1Th 4,9! 1P 2,17.
⌜κυρίῳ δουλεύοντες, ⁱτῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει 12 13,7. Ph 2,3.
Act 18,25!
Kol 3,23 s.
Ph 4,6. 1 T 2,1.
Kol 4,2.
1 Th 5,17.
L 18,1—8; 21,36.

---

1 ˹(P^{46}) *B* ℵ *D G pl*; Wh : *txt* ℵ* *A P* *2* ⌜*bis* -σθαι *B*^{3} (ℵ 2^{0}) *A D G pm*; h : *txt* P^{46} *B** (ℵ 1^{0}) *L Pal* lattsy Cl Or | ⌝υμων ℵ ℜ *pl* latsy; s : *txt* P^{46} *B A D** *G 1739 pc* Cl | ⁝ — , W *3* ⌝ του θεου *L 69 al* | ⌝ (τι Venema *cj*) *4* ˹ *A* ℜ *pl*; h : *txt* P^{46} *B* ℵ *D G pc* *5* ᴼ *G* | ⌜ο ℜ *pl* | ⁝ , Ti (*non* T) *6* ⁝· T *7* ⌜ο διακονων ℵ^{3} *1 69 al* | ⌜διδασκαλιαν *A*. *8* ᴼ *D** *G* lat | ⌜-στανομ- ℵ.; Ti-Gr | ⁝· comm *9* ⌜μισουντες *G* (*ex* lat?) *11* ⌜! καιρω *D** *G 5* it Ambst, codd *apud* Hier; h^{r}

1 T 3,2; 5,10. Ph 4,14. Tt 1,8. H 13,2. 1 P 4,9. **18** ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες, ⸢ταῖς ⸣χρείαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν
Mt 5,44! 1K 4,12. **14** διώκοντες. εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας⊤, ○εὐλο-
L 1,58. Ps 35,13. Sir 7,38. **15** γεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε. χαίρειν μετὰ χαιρόν-
16 των, ⊤κλαίειν μετὰ κλαιόντων. τὸ αὐτὸ εἰς
15,5! 11,20. 1 T 6,17. Prv 3,7. Is 5,21. 11,25. ἀλλήλους φρονοῦντες⊤· μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες
1 Th 5,15. 1 P 3,9. Prv 3,4 Lxx. Ph 4,8. **17** ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. μὴ γίνεσθε
φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς. μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ
ἀποδιδόντες· προνοούμενοι καλὰ⊤ ἐνώπιον ⸢πάντων
H 12,14! **18** ἀνθρώπων· εἰ δυνατόν, τὸ ἐξ ὑμῶν, μετὰ πάντων
Dt 32,35. Lv 19,18. **19** ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες· μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες,
Mt 5,39. H 10,30. ἀγαπητοί, ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ· γέγραπται
18,4. 2 Th 1,6 s. γάρ· ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει
Prv 25,21 s. **20** κύριος. ⸢ἀλλὰ ἐὰν⸣ πεινᾷ ὁ ἐχθρός σου, ψώμιζε
Mt 5,44. 2 Rg 6,22. αὐτόν· ⸢ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν· τοῦτο γὰρ
ποιῶν ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ ⸢τὴν κεφαλὴν⸣
Mt 5,39. **21** αὐτοῦ. μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νίκα ἐν
1 P 2,13–17. Tt 3,1. J 19,11. Prv 8,15. **13** τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν. ⸢Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερ- **16** 7
ἐχούσαις ὑποτασσέσθω⸣·. οὐ ⸢γὰρ ἔστιν⸣ ἐξουσία
εἰ μὴ ⸢ὑπὸ θεοῦ, αἱ δὲ οὖσαι⊤ ὑπὸ⊤ θεοῦ τεταγμέναι
2 εἰσίν. ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ
θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν· οἱ δὲ ἀνθεστηκότες
1 P 3,13. **3** ἑαυτοῖς κρίμα λήμψονται. οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ
εἰσὶν φόβος ⸢τῷ ἀγαθῷ ἔργῳ⸣ ἀλλὰ ⸢τῷ κακῷ⸣. θέλεις
δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν·; τὸ ἀγαθὸν ποίει,
Ps 82,6. **4** καὶ ἕξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς· θεοῦ γὰρ διάκονός
ἐστιν ○σοὶ εἰς ○2τὸ ἀγαθόν. ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῇς,
φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκῇ τὴν μάχαιραν φορεῖ· θεοῦ

---

13 ⸢μνειαις *D*G* it vg^{am}, codd *apud* Or, Chr; h^{r} **14** ⊤υμας ℵ*ARD*^{pl} lat sy; T : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$*B 1739pc* Cl | ○$\mathfrak{P}^{46}$ Ambr **15** ⊤και *A*$\mathfrak{R}^{pl}$ sy^{p} Tert; Wh : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ *B*ℵ*DG 1739pc* lat sy^{h} **16** ⊤αγαπητοι *P**. **17** ⊤(2 K 8,21) *ενωπιον του θεου και A*^{1}. : *ου μονον εν. τ. θ. αλλα και G* lat | ⸢των $\mathfrak{P}^{46}$*D*G* : — *876pc* **20** ⸢εαν ουν ℜ *33pm* : εαν $\mathfrak{P}^{46vid}$*D*GΨpc* it : *txt* 𝔖*al* vg | ⸢και ε. *D** : ε. δε *Ψpc* | ⸣της -λης *B*. ; W **13,1** ⸢πασαις εξ. υπερ. υποτασσεσθε $\mathfrak{P}^{46}$*D*G* it Ir Tert | ·, H | ⸣(γάρ εστιν W) | ⸢απο *D*Gal* Or; s | ⊤εξουσιαι ℜ*al* sy | ⊤·του ℜ*al*; 𝔖 **3** ⸢τω ἀγαθοεργῷ *F** aeth; h^{el} : *των αγαθων εργων ει* ⸣*των κακων* ℜ*Epl* sy; s : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$𝔖*D*Gpc* lat Ir | ·· W **4** ○*Gpc* | ○^{2}*Bpc*

γὰρ διάκονός ἐστιν⁝ ⌜ἔκδικος εἰς ὀργὴν⌝ τῷ τὸ κακὸν (12,19.)
πράσσοντι. διὸ ⌜ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι⌝, οὐ μόνον 5 1 P 2,19.
διὰ τὴν ὀργὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν. διὰ 6
τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε· λειτουργοὶ γὰρ Is 61,6
θεοῦ εἰσιν εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες. ἀπό- 7
δοτε πᾶσιν τὰς ὀφειλάς, τῷ τὸν φόρον τὸν φόρον, Mt 22,21 p.
τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος, τῷ τὸν φόβον τὸν φόβον, 12,10!
τῷ τὴν τιμὴν τὴν τιμήν. Μηδενὶ μηδὲν ⌜ὀφεί- 8 1 J 4,11. G5,14. Kol3,14.
λετε, εἰ μὴ τὸ ἀλλήλους ἀγαπᾶν· ὁ γὰρ ἀγαπῶν 1 T 1,5.
τὸν ἕτερον νόμον πεπλήρωκεν. ⌜τὸ γὰρ⁝ οὐ μοι- 9 Dt 5,17—21. (Ex 20,13—17.)
χεύσεις, οὐ φονεύσεις, οὐ κλέψεις, ⊤οὐκ ἐπιθυμήσεις, 4 Mcc 2,6.
καὶ εἴ τις ἑτέρα ἐντολή, ἐν ⌠τῷ λόγῳ τούτῳ⌡ ἀνα- Mt 19,18.19 p. (E 1,10.)
κεφαλαιοῦται, [ἐν τῷ]· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου Lv 19,18.
ὡς ⌜σεαυτόν. ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν ⌜οὐκ 10 [Sap 6,18 [19]. 1 K 13,4.
ἐργάζεται⌝· πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη. Καὶ 11 Mt 7,12; 22,40. Mt 26,45.
τοῦτο εἰδότες τὸν καιρόν, ὅτι ὥρα ἤδη ⌜ὑμᾶς ἐξ 1 K 7,29. E 5,14. 1Th5,5s.
ὕπνου ἐγερθῆναι· νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σω-
τηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. ἡ νὺξ προέκοψεν, ἡ 12 E 5,11. 1 J 2,8.
δὲ ἡμέρα ἤγγικεν. ⌜ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ 2 K 6,7; 10,4. E 6,11.13—17.
σκότους, ⌜ἐνδυσώμεθα δὲ⌝ τὰ ⌜ὅπλα τοῦ φωτός. ὡς 13
ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν, μὴ κώμοις 1,28! L 21,34!
καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ⌜ἔριδι
καὶ ζήλῳ⌝· ἀλλὰ ἐνδύσασθε ⌜τὸν κύριον Ἰησοῦν 14 G 3,27. E 4,24.
Χριστόν⌝, καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε 1 K 9,27. Kol 2,23.
εἰς ⌜ἐπιθυμίας.

17 Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε, 14 15,1. 1K 8,9; 9,22. 15,7. Phm 17.
μὴ εἰς διακρίσεις ⌜διαλογισμῶν. ὃς μὲν πιστεύει 2 Gn 1,29; 9,3.
φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ⌜ἐσθίει. ὁ 3 1 K 10,25—27.
ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενείτω, ⌜ὁ δὲ⌝

---

4 ⁝, H | ⌜εκδ. *D*G* it : 2 3 1 ℵ**E 1pm* : *txt* P46 *BAℜal* Ir *5* ⌜υπ-σθε *DG* it got Ir^lat : ! και -σθε P46*. *8* ⌜-λητε ℵ8; h^r1 : -λοντες ℵ**pc* Or; h^r2 *9* ⌜γεγραπται *G* | ⁝γάρ Ου H | ⊤ου ψευδομαρτυρησεις ℵ*Ψ 1 69 pm* (⌠ *1611 pc*) vg^cl sy^h bo | ⌠ 3 1 2 *Aℜal*; h | [+ *ℌℜDpl* Mcion; T : — P46 vid *BG* latt; W | ⌜εαυτον *G LP 69 pm* *10* ⌜ου κατεργαζεται *D* 33 al* *11* ⌜ημ- P46 vid *ℜDGpm* lattsy^p; h : *txt ℌal* Cl Or *12* ⌜αποβαλωμεθα P46 *D*G* latt | ⌜και ενδ. *ℜGpl* lat : ενδ. ουν P46* sy : — δε P46c ℵ*; [H] : *txt ℌD*pc* Cl | ⌜εργα *ADpc* *13* ⌜ερισι και ζηλοις *B* sa (Cl) Ambr; h *14* ⌜τ. χρ. Ιησ. *B* Cl; h : τ. κυρ. *I. 1739 pc* Ambr : *I. X. τ. κ. ημων* P46 | ⌜-ιαν P46**ACpc* 14,*1* ⌜λογ- *69 81 al* *2* ⌜εσθιετω P46 *D*G* lat Ephr *3* ⌜και ο *ℜpl*; s : *txt* P46 *ℌD** Cl

Kol 2,16. μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω, ὁ θεὸς γὰρ
Mt 7,1. 4 αὐτὸν προσελάβετο. σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον
11,20! Jc 4,11 s. οἰκέτην; τῷ ἰδίῳ κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει· σταθή-
5 σεται δέ, ⌜δυνατεῖ γὰρ⌝ ὁ ⌜κύριος στῆσαι αὐτόν. ὃς
G 4,10. μὲν [γὰρ] κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει
πᾶσαν ἡμέραν· ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοῒ πληρο-
6 φορείσθω. ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν κυρίῳ φρονεῖ⊤.
1 K 10,30. ○καὶ ὁ ἐσθίων κυρίῳ ἐσθίει, εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ
θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων κυρίῳ οὐκ ἐσθίει, καὶ
7 εὐχαριστεῖ τῷ θεῷ. οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῇ,
2 K 5,15. G 2,20. 8 καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνῄσκει· ἐάν τε γὰρ ζῶμεν,
1 Th 4,14; 5,10. τῷ κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε ⌜ἀποθνῄσκωμεν, τῷ κυρίῳ
L 20,38. ⌜ἀποθνῄσκομεν. ἐάν τε οὖν ζῶμεν ἐάν τε ἀπο-
9 θνῄσκωμεν, τοῦ κυρίου ἐσμέν. εἰς τοῦτο γὰρ
J 12,24. Χριστὸς⊤ ἀπέθανεν καὶ ⌜ἔζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ
10 ζώντων κυριεύσῃ. σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν
σου; ἢ καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου;
Act 17,31. Mt 25,31 s. πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ ⌜θεοῦ.
2 K 5,10. 11 |γέγραπται γάρ·

Is 49,18; 45,23. Ph 2,10 s.
ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, ⌜ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ,
καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ θεῷ.

L 16,2! G 6,5. H 4,13. 12 |ἄρα [οὖν] ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον ⌜δώσει
[²τῷ θεῷ].

Mt 17,27. 1 K 8,9.13. 1 J 2,10. 13 Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν· ἀλλὰ τοῦτο
κρίνατε μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέναι ○πρόσκομμα τῷ
Mt 15,11. Act 10,15. 1 K 10,25–27. (Tt 1,15.) 14 ἀδελφῷ ○ἢ σκάνδαλον. οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν
κυρίῳ Ἰησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' ⌜ἑαυτοῦ· εἰ
μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν.
1 K 8,1.11–13. 15 |εἰ γὰρ διὰ βρῶμα ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται, οὐκέτι
κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς. μὴ τῷ βρώματί σου

---

4 ⌜ δυνατος γ. $\mathfrak{P}^{46}$ **D**^{1} *1739* : ὁ. γ. εστιν ℵ *pl* : *txt* 𝔖 **D*** **G** | ⌜ θεος ℵ **D G** *33 pl* latsy^{h} **5** [+ 𝔖 *al* lat; T : — $\mathfrak{P}^{46}$ **B** ℵ **D G** *pm* sy; W **6** ⊤ , και ο μη φρονων την ημεραν κυριω ου φρονει ℵ *33 pl* sy; h^{r} 𝔖 | ○ $\mathfrak{P}^{46}$ *pc* **8** ⌜-θανωμεν **C L** *33 al*; 𝔰 | ⌜-σκωμεν ℵ **C L** *pm* **9** ⊤και ℵ *al* | ⌜ανεστη **G** lat Or : αν. και εζησεν (ανεξ- *al*) ℵ *pm* (𝔖 **D** sy^{p} Ir^{lat}); 𝔰 : *txt* 𝔖 *pc* arm **10** ⌜(2 K 5,10) Χριστου ℵ *pl* vg^{cl} sy Polyc Mcion Or **11** ⌜ει μη **G** **12** [+ 𝔖 ℵ *pl*; T : — **B D*** **G** *1739*; W | ⌜αποδ- **B D*** **G** lat; W | [^{2} + τ. θ. 𝔖 ℵ **D** *pl* lat; T : — **B G** *1739* it; W **13** ○ *et* ○ **B** sy^{p} Ephr; Wh **14** ⌜αν- **A C** ℵ **D G** *pm*; (αὐ- Griesbach)

ἐκεῖνον ἀπόλλυε, ὑπὲρ οὗ Χριστὸς ἀπέθανεν. μὴ 16 Tt 2,5. 1K10,32.
βλασφημείσθω ○οὖν ⌜ὑμῶν τὸ ἀγαθόν. οὐ γάρ 17
ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, 1 K 8,8.
ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν πνεύματι Is 39,8. 15,13. Mt 6,33.
ἁγίῳ· ὁ γὰρ ἐν ⌜τούτῳ δουλεύων τῷ Χριστῷ εὐάρε- 18 L 2,52! Ph 3,3.
στος τῷ θεῷ καὶ ⌜δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις. ἄρα 19 12,18; 15,2.
οὖν τὰ τῆς εἰρήνης ⌜διώκωμεν καὶ τὰ τῆς οἰκο- 1 K 7,15; 10,24; 14,26.
δομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους⊤. μὴ ἕνεκεν βρώματος 20
⌜κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ. πάντα μὲν καθαρά⊤, 14. Tt 1,15.
ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ προσκόμματος
ἐσθίοντι. καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα μηδὲ πιεῖν 21 1 K 8,13.
οἶνον μηδὲ ⌜ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου ⌜προσκόπτει⊤. σὺ 22
πίστιν ○ἣν ἔχεις⁝ κατὰ σεαυτὸν ἔχε □ἐνώπιον τοῦ
θεοῦ⌝. μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκι- 1 K 10,25—27; 11,31 s.
μάζει· ὁ δὲ διακρινόμενος ἐὰν φάγῃ κατακέκριται, 23
ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως· πᾶν δὲ ὃ οὐκ ἐκ πίστεως Jc 4,17.
18 18 ἁμαρτία ἐστίν.⊤ Ὀφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ 15 14,1. 1 K 13,7.
τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν, καὶ μὴ 15,2. 1 K 9,19; 10,24.33.
ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. ἕκαστος ⌜ἡμῶν τῷ πλησίον 2 1 Th 5,11.
ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν· καὶ γὰρ 3
ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρεσεν· ἀλλὰ καθὼς γέ-
γραπται· **οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέ-** Ps 69,10.
πεσαν ἐπ' ἐμέ. ὅσα γὰρ ⌜προεγράφη,⊤ εἰς τὴν 4 1 K 9,9 s! 2 T 3,16.
ἡμετέραν διδασκαλίαν ⌜ἐγράφη, ἵνα διὰ τῆς ὑπο-
μονῆς καὶ ○διὰ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν H 3,6.
ἐλπίδα ἔχωμεν⊤. ὁ δὲ θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς 5 12,16. 2 K 13,11. Ph 2,2; 4,2.
παρακλήσεως δῴη ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλή- 1K1,10. Ph 3,16. 1 P 3,8.
λοις κατὰ ⌠Χριστὸν Ἰησοῦν⌡, ⌡ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν 6

---

16 ○ *G* | ⌜ημ- *ΨDG* latsy^{p} sa Cl *18* ⌜τουτοις *ℜpl* sy; S | ⌜δοκιμοις *BG** (⌠ *131*). *19* ⌜ ▮ -κομεν *ℌGLpm*; hTW : *txt* *CℜD al* lattsy | ⊤φυλαξωμεν *D*G* latt *20* ⌜απολλυε ℵ*. | ⊤τοις καθαροις ℵ^{3} *21* ⌜(ἓν Hofmann : ἓν ἐν Mangey *cj*) | ⌜λυπειται ℵ**P*. | ⊤η σκανδαλιζεται η ασθενει *BℜDGpl* latsy^{h} sa; W : *txt* *ℌr* sy^{p} *22* ○ *et* ⁝, *ℜDGpl* latsy; W | □ℵ**pc* *23* ⊤(16, 25—27) *Τω δε . . . αμην huc transp.* *ℜ 104 al* sy^{h}, *codd. apud* Or; h^{r1} : *utroque loco hab.* *AP 5 33pc*; h^{r2} : *neutro loco G* (*sed* 14,23 *spatium habet*) Mcion (Mcion *om. etiam, ut vid., capp.* 15 *et* 16); h^{r3} : *post* 15,33 *habet* P^{46}. : *txt* *ℌD*al* latsy^{p} Or *15,2* ⌜υμ- *GP 33 69 pm* lat *4* ⌜εγρ- *B* lat Cl | ⊤παντα *BP 69 pc*; [H] | ⌜προεγρ- *Aℜpl* | ○ *DGPpm* lat Cl | ⊤της παρακλησεως *B* Cl; h *5* ⌠ℵ*AC 69 al* vg sy; h

ἑνὶ στόματι δοξάζητε τὸν θεὸν καὶ πατέρα τοῦ
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

14,1. Phm 17. 7 Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ
11,29! Mt 15,24. Act 3,25. Mch 7,20. Ps 89,3. Sir 36,18. 2 P 1,19! 8 Χριστὸς προσελάβετο ⌜ἡμᾶς⌝ εἰς δόξαν τοῦ θεοῦ.
⌈λέγω γὰρ Χριστὸν διάκονον ⌜γεγενῆσθαι περιτομῆς
ὑπὲρ ἀληθείας θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγ-
11,30. 9 γελίας τῶν πατέρων, ⌈τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους
δοξάσαι τὸν θεόν, καθὼς γέγραπται·

Ps 18,50. (= 2 Sm 22,50.) διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσιν⊤
καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ.

10 καὶ πάλιν λέγει·

Dt 32,43 Lxx. εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

11 καὶ πάλιν⊤·

Ps 117,1. αἰνεῖτε, πάντα τὰ ἔθνη, τὸν κύριον,
καὶ ⌜ἐπαινεσάτωσαν αὐτὸν πάντες οἱ λαοί.

12 ⌈καὶ πάλιν Ἠσαΐας λέγει·

Is 11,1.10. Ap 5,5; 22,16. Gn 49,10. ἔσται ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαί,
καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν·
ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιοῦσιν.

(E 2,12.) 13 ⌈Ὁ δὲ θεὸς τῆς ἐλπίδος ⌜πληρώσαι ὑμᾶς πάσης
14,17. χαρᾶς καὶ εἰρήνης⌝ □ ἐν τῷ πιστεύειν⌝, □² εἰς τὸ πε-
ρισσεύειν⌝ ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει πνεύμα-
τος ἁγίου.

Ph 1,9. 14 Πέπεισμαι δέ, ἀδελφοί ○μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ
περὶ ὑμῶν, ὅτι □καὶ αὐτοὶ⌝ μεστοί ἐστε ⌜ἀγαθω-
σύνης, πεπληρωμένοι πάσης ○² τῆς γνώσεως, δυνά-
15 μενοι καὶ ⌜ἀλλήλους νουθετεῖν. ⌜τολμηροτέρως δὲ 19
2 P 1,12. ἔγραψα ὑμῖν⊤ ἀπὸ μέρους, ὡς ἐπαναμιμνήσκων
1,5; 12,3.6. ὑμᾶς⌝ διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ⌜ἀπὸ τοῦ

---

7 ⌜υμ- 𝔖𝔎Gal latsy bo; Th : txt BD*Ppmr | ⁝, H 8 ⌜γενεσθαι BC*D* Gpc; Wh 9 ⊤(Ps 18,50) κυριε ℵ³ 33 1611 pm vg^cl 11 ⊤λεγει BDGpc itsy | ⌜-εσατε 𝔎Gpm 13 ⌜πληροφορησαι υμας εν (— εν G) παση χαρα και ειρηνη B(G); W | □ DGpc it | □² Bpc 14 ○ 𝔓⁴⁶D*G 1739 it | □ 𝔓⁴⁶DG it | ⌜αγαπης G latt | ○² 𝔓⁴⁶ACℜDGpm; s : txt Bℵ 1739 al Cl | ⌜αλλους 𝔎 33 al sy 15 ⌜-οτερον 𝔓⁴⁶ℵCℜDGpl; T : txt BA | ⊤αδελφοι 𝔓⁴⁶ℜDGpl latsy; 𝔖 | ⁝, H | ⌜υπο 𝔓⁴⁶ACℜDGpl; S : txt Bℵ*F

θεοῦ ⌈ εἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν Χριστοῦ Ἰησοῦ 16 11,13.
□εἰς τὰ ἔθνη⌉, ἱερουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ 2 K 3,3. Ph 2,17.
θεοῦ, ἵνα ⌈γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν ○εὐπρόσ- 12,1.
δεκτος, ἡγιασμένη ἐν πνεύματι ἁγίῳ. ἔχω οὖν 17
○τὴν καύχησιν ἐν Χριστῷ ○2 Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν θεόν·
⌈οὐ γὰρ ⌈τολμήσω ⌈τι λαλεῖν⌉ ὧν οὐ κατειργάσατο 18 2 K 3,5; 13,3. 16,26!
Χριστὸς δι' ἐμοῦ ⊤εἰς ⌈ὑπακοὴν ἐθνῶν, λόγῳ καὶ
ἔργῳ, ⌈ ἐν δυνάμει ⊤σημείων ⊤ καὶ τεράτων, ἐν δυνά- 19 2 K 12,12! Mc 16,17.
μει πνεύματος ⊤2· ὥστε ⌈με ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ καὶ Act 15,12.
κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι⌉ τὸ 1 K 2,4. 1 Th 1,5.
εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ⁝. οὕτως δὲ ⌈φιλοτιμούμενον 20
εὐαγγελίζεσθαι οὐχ ὅπου ὠνομάσθη Χριστός, ἵνα 1 K 3,10. 2 K 10,15 s.
μὴ ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ, ⌈ ἀλλὰ καθὼς 21
γέγραπται·

⌈ ὄψονται οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ⌉, Is 52,15.

καὶ οἳ οὐκ ἀκηκόασιν συνήσουσιν.

⌈διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην ⌈τὰ πολλὰ⌉ τοῦ ἐλθεῖν 22 1,13. 1 Th 2,18. (Act 16,6.7.)
πρὸς ὑμᾶς· νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς 23
κλίμασι τούτοις, ἐπιποθίαν δὲ ⌈ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν 1,10 s. 1 Th 3,6.
πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ ⌈ ἱκανῶν ἐτῶν, ⌈ ὡς ἂν πορεύωμαι 24
εἰς τὴν Σπανίαν ⊤· ἐλπίζω γὰρ ⌈διαπορευόμενος
θεάσασθαι ὑμᾶς καὶ ⌈ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι 1 K 16,6.
ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ⁝,
19 8 ⌈— νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἰερουσαλὴμ ⌈διακονῶν 25 Act 11,29! Act 19,21; 20,22.
τοῖς ἁγίοις. ⌈ ηὐδόκησαν γὰρ ⌈ Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα 26 1 K 16,1. 2 K 8,1–4 9,2.12.
κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν
ἁγίων τῶν ἐν Ἰερουσαλήμ. ⌈ ηὐδόκησαν γάρ, καὶ 27

---

16 ⌈δια P46. | □*B*. | ⌈γενηθη *B*.; W | ○*G* *17* ○P46ℵ*A*𝔎*pm*; [H] : *txt* *BDG al* | ○2 P46 Ambst *18* ⌈τολμω *B*ℵ8 latsyp; h | ⌈2 1 𝔎*pm* : τι ειπειν *DG* | ⊤λογων *B*. | ⌈ακοην *B*. *19* ⊤αυτου P46*DG* it | ⊤τε P46. | ⊤2 αγιου *ACDG 1739 al* latsyhmg aeg; [H] : θεου P46ℵ𝔎*pm* syp·h; T : *txt* *B* | ⌈πεπληρωσθαι απο *I. μ. τ. I. κ. κυκλω* *DG* it | ⁝, H Ti-Gr *20* ⌈-μουμαι P46*BD***G*; W *21* ⌈2—6 1 P46𝔖𝔎*DGpl*; Th : *txt* *B 69* *22* ⌈πολλακις P46*BDG* *23* ⌈εχω *DG 69 pc* it | ⌈πολλων P46ℵ*A*𝔎*DGpl*; T : *txt* *BC 69 pc* *24* ⊤ελευσομαι προς υμας 𝔎*pl* | ⌈πορ- P46*A pc* | ⌈απο P46*B*. : αφ *DGpc*; W | ⁝· Ti-Gr : . W *25* ⌈-νησαι P46*DG* latt : -νησων ℵ* *26* ⌈-σεν P46*B pc* | ⌈-ονες *G d** *27* ⌈οφ. *D* : οφ. γαρ P46 *G m* Ambst

9,4. 1 K 9,11; 16,3. 2 K 9,12—14. G 6,6. ὀφειλέται εἰσὶν αὐτῶν· εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς
αὐτῶν ἐκοινώνησαν τὰ ἔθνη, ὀφείλουσιν καὶ ἐν
28 τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. τοῦτο οὖν
Ph 4,17. ⊤ἐπιτελέσας, καὶ σφραγισάμενος ○αὐτοῖς τὸν καρπὸν
29 τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι' ὑμῶν εἰς Σπανίαν· ⌜οἶδα
1,11. δὲ ⌉ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐν ⌜πληρώματι εὐλο-
Kol 1,8. Ph 1,27; 4,3. 2K1,11. E6,18s. Kol4,3.1Th5,25 2Th3,1. H13,18. γίας ⊤Χριστοῦ ἐλεύσομαι. 30 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς 20
[, ἀδελφοί,] διὰ τοῦ ⊤κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ
διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ πνεύματος, συναγωνίσασθαί
μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς □ὑπὲρ ἐμοῦ ⌉ πρὸς τὸν
Act 21,18. 1 Th 2,15. 31 θεόν, ⌈ ἵνα ῥυσθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ
Ἰουδαίᾳ καὶ ⊤ἡ ⌜διακονία μου ἡ ⌜εἰς Ἰερουσαλὴμ
32 εὐπρόσδεκτος τοῖς ἁγίοις γένηται, ⌈ ἵνα ⌜ἐν χαρᾷ
Act 18,21! 16,20. 1 K 14,33. ἐλθὼν ⌉ πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος ⌜θεοῦ ⊤⌜συναινα-
2K13,11. Ph4,9. 1 Th 5,23. H 13,20. 33 παύσωμαι ὑμῖν ⌉. ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ
πάντων ὑμῶν· ○ἀμήν. ⊤
2Th3,16. Mt 5,9. Act 18,27! 16 Συνίστημι ○δὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ⌜ἡμῶν,
Act 18,18. οὖσαν [καὶ] διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς,
2 ⌈ ἵνα ⌟ αὐτὴν προσδέξησθε ⌉ ἐν κυρίῳ ἀξίως τῶν ἁγίων,
καὶ παραστῆτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρῄζῃ πράγματι·
καὶ γὰρ ⌜αὐτὴ ⌜προστάτις ⌜²πολλῶν ἐγενήθη καὶ ἐμοῦ
Act 18,2! 3 αὐτοῦ. Ἀσπάσασθε ⌜Πρῖσκαν καὶ Ἀκύλαν τοὺς
4 συνεργούς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ⊤, ⌈ οἵτινες ὑπὲρ τῆς
Act 15,26. 1 J 3,16. ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν, οἷς
οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ
1 K 16,19. Kol4,15. Phm2. 5 ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν, ⌈□καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν

---

28 ⊤αρα *G* | ○ $\mathfrak{P}^{46vid}$ *Bpc c* *29* ⌜γινωσκω γαρ *G* (itsy^{p}) | ⌜πληροφορια *D*G* | ⊤του ευαγγελιου του $\mathfrak{K}^{pl}$ vg^{cl} sy *30* [+ $\mathfrak{SK}$*DG*^{pl} aeg; T : — $\mathfrak{P}^{46}$*B* Chr; W | ⊤ονοματος του *Lpc* | □*Gd** Or *31* ⊤ινα $\mathfrak{K}^{pl}$ | ⌜δωροφορια *BD*G*; Wh^{r} | ⌜εν *BD*Gpc*; W *32* ⌜3 1 2 $\aleph^{*}$; T : εν χ. ελθω $\mathfrak{P}^{46}$*B*. : *ead. et* ⊤και $\mathfrak{K}$*DG*^{al} latsy; Wh : *txt* *AC 1739 pm* | ⌜κυριου Ιησου *B*.; Wh^{s1} : *Χριστου I.* *D*G* it; h^{s2} : *I. X.* $\aleph^{*}$ Ambst^{txt}.; h^{s3} : (— h^{s4} *cjj*) : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$*AC*$\mathfrak{K}^{pl}$ lat sy Ambst^{comm} | ⌜αναψυξω (-υχω *G*) *μεθ υμων* *D*(*G*) lat : — $\mathfrak{P}^{46}$*B*. *33* ○ $\mathfrak{P}^{46}$*AGpc* | ⊤ (16,25—27) *Τω δε ... αμην huc transponit* $\mathfrak{P}^{46}$. 16,*1* ○ *D*G* it arm | ⌜υμ- $\mathfrak{P}^{46}$*AGpc d** | [+ $\mathfrak{P}^{46}$*BC*pc* bo; W : — $\aleph^{*}$*A*$\mathfrak{K}$*DG*^{pl} latsy; T *2* ⌟ *BCDG* it; $\mathfrak{K}$ | ⌜(αὐτη *L*^{al}) | ⌜παραστ- *G* | ⌜²και αλλων $\mathfrak{P}^{46}$(*DG*) *3* ⌜-κιλλαν *2 5 81 al* Chr Ambst | ⊤ (5) *και την κατ οικον αυτων εκκλησιαν* *D*G* it *et 5* □ *D*GP* it

ἐκκλησίαν⸣. ἀσπάσασθε Ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητόν
μου, ὅς ἐστιν ⌜ἀπαρχὴ τῆς ⌜Ἀσίας ⌜εἰς Χριστόν⸣. 1 K 16,15.
⌞ἀσπάσασθε ⌜Μαρίαν, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς 6
⌜ὑμᾶς. ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ ⌜Ἰουνιᾶν τοὺς 7
συγγενεῖς μου καὶ ⊤συναιχμαλώτους μου, οἵτινές 9,3.
εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις⌜, οἳ καὶ πρὸ 2 K 8,23.
ἐμοῦ γέγοναν⸣ ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε ⌜Ἀμπλιᾶτον 8
τὸν ἀγαπητόν ○μου ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν 9
τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν ⌜Χριστῷ καὶ Στάχυν τὸν
ἀγαπητόν μου. ἀσπάσασθε Ἀπελλῆν τὸν δόκιμον 10
ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ἀριστοβούλου.
⌞ἀσπάσασθε Ἡρῳδίωνα τὸν συγγενῆ μου. ἀσπά- 11 9,3!
σασθε τοὺς ἐκ τῶν Ναρκίσσου τοὺς ὄντας ἐν
κυρίῳ. ἀσπάσασθε Τρύφαιναν καὶ Τρυφῶσαν τὰς 12
κοπιώσας ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε Περσίδα τὴν
ἀγαπητήν, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν κυρίῳ. ἀσπά- 13
σασθε Ῥοῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν κυρίῳ καὶ τὴν Mc 15,21.
μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. ἀσπάσασθε Ἀσύγκριτον, 14
Φλέγοντα, Ἑρμῆν, Πατροβᾶν, Ἑρμᾶν, καὶ τοὺς
σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς. ἀσπάσασθε Φιλόλογον καὶ 15
⌜Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ ⌜Mt 26,48 p.
⌜Ὀλυμπᾶν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἁγίους. L7,45.Act20,37.
⌞ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. □ἀσπά- 16 1 K 16,20.
ζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι τοῦ Χριστοῦ.⸣ 2 K 13,12.
1 Th 5,26.
1 P 5,14.
21 ⌜Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ⌜σκοπεῖν τοὺς 17 Mt 7,15.
τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν δι- Tt 2,2 s.; 3,10.
δαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε ⊤ποιοῦντας, ○καὶ ⌜²ἐκκλίνετε 6,17.
ἀπ' αὐτῶν· οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ κυρίῳ ἡμῶν Χρι- 18 Act 19,9.
στῷ οὐ δουλεύουσιν ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ, καὶ Ph 3,19.

---

5 ⌜απ αρχης $\mathfrak{p}^{46}D^{*}g$. | ⌜(1 K 16,15) *Αχαιας* $\mathfrak{R}pl$ sy; h^{r} | ⌜εν *Χριστω* DG^{pc} lat *6* ⌜-ριαμ $\mathfrak{p}^{46}\aleph\mathfrak{R}DG^{pm}$; T | ⌜ημ- $\mathfrak{R}^{pm}$: *txt* $\mathfrak{p}^{46}\mathfrak{H}al$ sy (DG lat) *7* ⌜(-ίαν HTW) : -λιαν $\mathfrak{p}^{46}$ vg^{s} bo aeth | ⊤τους $\mathfrak{p}^{46}B$. | ⌜ος κ. π. ε. γεγονεν $\mathfrak{p}^{46}$. : τοις προ εμ. DG *8* ⌜Αμ-πλιᾶν $\mathfrak{R}Dpl$ sy; S : *txt* $\mathfrak{p}^{46}\mathfrak{H}G^{pc}$ lat | ○$\mathfrak{p}^{46}BF$; W *9* ⌜κυ-ριω $CDGpm$ *15* ⌜Ιουνιαν $C^{*}G$; (*utrumque vl* -*ίαν fm. ut* H TW *vl* -*ιᾶν msc.* comm) | ⌜-πιδα G : -piadem lat *16* □ DG it (*sed v. vs.* 21) *17* ⌜ερωτω D^{*} (*ex* latt?) | ⌜ασφαλως σκοπειτε DG it | ⊤(η $\mathfrak{p}^{46}$.) *λεγοντας η* $\mathfrak{p}^{46}DG$ *m* | ○$\mathfrak{p}^{46}$ *m.* | ⌜²-νατε $\mathfrak{p}^{46}\aleph\mathfrak{R}DGpl$; S : *txt* $\mathfrak{H}$ *69 pc*

Kol 2,4. 2 P 2,3. Tt 1,10. Ez 13,18.

διὰ τῆς χρηστολογίας ⌜καὶ εὐλογίας⌝ ἐξαπατῶσιν
1,8! 19 τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ
H 5,14. εἰς πάντας ἀφίκετο· ⌜ἐφ' ὑμῖν οὖν χαίρω⌝, ⌜θέλω
Mt 10,16. Ph 2,15. Jr 4,22. 1 K 14,20. δὲ⌝ ὑμᾶς σοφοὺς ⊤εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους
15,33! 20 δὲ εἰς τὸ κακόν. ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης ⌜συν-
L 10,19. Gn 3,15. τρίψει τὸν σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν
τάχει.

1 K 16,23 etc. □Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ⊤μεθ' ὑμῶν.⌝
Act 16,1! 21 ⌜Ἀσπάζεται ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ συνεργός ○μου,
(Act 17,6; 20,4.) 9,3! καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγ-
22 γενεῖς μου⊤. ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ ⌜Τέρτιος ὁ γράψας
Act 19,29! 23 τὴν ἐπιστολὴν ἐν κυρίῳ. ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάϊος
ὁ ξένος μου καὶ ⌜ὅλης τῆς ἐκκλησίας⌝. ἀσπάζεται
Act 19,22! ὑμᾶς Ἔραστος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως καὶ Κουᾶρ-
τος ὁ ἀδελφός.⊤

2,16! E 3,20 s! 25 ⌜Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι κατὰ τὸ εὐαγγέ-
1 K 2,7. E 1,9; 3,5.9. Kol 1,26. 1,2. 1 P 1,20. λιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ
ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰωνίοις σεσιγη-
2 T 1,10. 26 μένου, ⌞φανερωθέντος δὲ νῦν διά τε γραφῶν προ-
1,5; 15,18. Act 6,7. (2 K 10,5. 1 P 1,22.) φητικῶν ⊤κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου θεοῦ εἰς
ὑπακοὴν πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέν-
G 1,5. E 3,21. Ph 4,20. 1 T 1,17. 2 T 4,18. H 13,21. 1 P 4,11. 2 P 3,18. Jd 25. Ap 1,6; 4,11! 27 τος, ⌞ μόνῳ σοφῷ θεῷ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ○ᾧ ἡ
δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας □τῶν αἰώνων⌝· ἀμήν.⌝

---

18 ⌜κ. ευγλωττιας *460*. : — ***DG*** *33 pc* it *19* ⌜4 3 1 2 $\mathfrak{P}^{46}$ ***DG*** *pc* : χ. ο. το εφ υ. ℵ*al* | ⌞και θ. ***DG*** : και θ. δε $\mathfrak{P}^{46}$. | ⊤μεν ℌℵ*pm* Cl ; [H] : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ ***BDGL*** *al* lat *20* ⌜-ψαι ***A*** *pc* it vg^{cl} | □***DG*** it ; h^{r} (*v. vs.* 24) | ⊤Χριστου ***AC*** ℵ*pl* ; h : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ ***B*** ℵ*pc* *21* ⌜-ζονται ℵ *33 al* | ○***B*** ; [H] | ⊤(16) και αι εκκλησιαι πασαι του Χριστου ***D*******G*** it *22* ⌜Τερεντιος 7. *23* ⌜ολαι αι εκκλησιαι ***G*** (*ex* lat?) | ⊤(2 Th 3,18) (*24*) η χαρις του κυριου ημων Ιησου Χριστου μετα παντων υμων· αμην. ℵ***D***(***G***) *pm* it vg^{cl} (ℱ *post vs.* 27 (***P***) *33 pc* sy^{p}) ; h^{r} : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ ℌ *pc* vg^{codd} Or *25—27* ⌜*habent post* 14,23 ℵ *104 al* sy^{h}, *codd. apud* Or ; h^{r1} : *post* 15,33 $\mathfrak{P}^{46}$. : *post* 14,23 *et* 16,23 ***AP*** *5 33 pc* ; h^{r2} : *neutro loco* ***G*** (*sed* 14,23 *spatium habet*) Mcion ; h^{r3} 𝔖 : *txt* ℌ***D*** (*sed vix ex archetypo codicis* ***D***) *al* lat sy^{p} Or ; s *26* ⊤και της επιφανειας του κυριου ημων Ιησου Χριστου (*plerique codd. apud* Hier) Or ; h^{r4} *27* ○***B*** *pc f* sy^{p} ; [H] | □$\mathfrak{P}^{46}$ ***BCL*** *al* ; H

Subscriptio: εγραφη απο Κορινθου δια Φοιβης *35* (της διακονου ***L*** *69 al* + της εν Κεγχρεαις εκκλησιας *460 al*) *vl* εγραφη δια Τερτιου επεμφθη δε δια Φ. απο Κορινθιων *337*

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α

Act 18,1—11; 19,1. 2 T 4,20.

22 1 Παῦλος ᴼκλητὸς ἀπόστολος ˢΧριστοῦ Ἰησοῦ˺ διὰ 1 Act 18,17?
θελήματος θεοῦ καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφὸς ˡτῇ ἐκ- 2
κλησίᾳ τοῦ θεοῦ ˢτῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασμένοις 6,11.
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ˺, κλητοῖς ἁγίοις⁝, □σὺν πᾶσιν τοῖς Act 2,21;
ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 9,14.21; 22,16. 2 T 2,22.
Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν ᵀκαὶ ἡμῶν˺· χάρις 3 R 1,7!
ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Ps 103,13.
κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ ᵀπάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ 4
τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χρι-
στῷ Ἰησοῦ, ˡὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, 5 2 K 8,7.9.
ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, ˡκαθὼς τὸ μαρ- 6 Act 18,5.
τύριον τοῦ ⌈Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, ˡὥστε ὑμᾶς 7 Ph 3,20! L 17,30 p.
μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκδεχο- (R8,19.)2Th1,7. 1 P 1,7.13; 4,13.
μένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 2 P 3,14.
Χριστοῦ· ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ⌈ἕως τέλους˺ 8 Ph 1,6.10. 1 Th 3,13; 5,23.
ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ⌈ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 1 T 3,10!
[Χριστοῦ]. πιστὸς ὁ θεός, ⌈δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς 9 10,13! R 8,17.
κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ 1 J 1,3.
κυρίου ἡμῶν.

1 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος 10
τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ R 15,5.

Ante 1 K *habent* Hebr $\mathfrak{P}^{46}$*pc*

1 ᴼ*AD* | ˢ*ℵAℜpl*; *ℋ* : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$*BDGpc* *2* ˢ5—8 1—4 $\mathfrak{P}^{46}$*BD*G* it; W | ⁝—, W | □(J. Weiss *cj*) | ᵀτε *ℜpm* *4* ᵀμου *rell*; T : ημων *491.* : *txt* *Bℵ** aeth Ephr. *6* ⌈θεου *B*Gal* *8* ⌈αχρι τ. *DG* : τελειους $\mathfrak{P}^{46}$. | ⌈παρουσια *DG* it : die adventus vg | [+ *ℌℜDGpl*; T : — $\mathfrak{P}^{46}$*B*; W *9* ⌈υφ *D*G*

3,3; 11,18. λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾖ ἐν ὑμῖν ⌜σχίσματα, ἦτε
δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῒ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ
11 γνώμῃ. ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί
°μου, ὑπὸ τῶν Χλόης, ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσιν.
12 ¹λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει· ἐγὼ μέν
Act 18,24! J 1,42. Mc 9,41! εἰμι Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ
2 K 10,7. 13 δὲ Χριστοῦ. ⊤μεμέρισται ὁ Χριστός⁝; μὴ Παῦλος
ἐσταυρώθη ⌜ὑπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου
14,18. Act 18,8. 14 ἐβαπτίσθητε; εὐχαριστῶ⊤ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα
Act 19,29! 15 εἰ μὴ Κρῖσπον καὶ Γάϊον· ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι
16 εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ⌜ἐβαπτίσθητε. ἐβάπτισα δὲ
16,15.17. καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα
J 4,2. Mt 28,19. Act 10,48. 2,4. 17 °ἄλλον ἐβάπτισα. οὐ γὰρ ἀπέστειλέν με⊤Χριστὸς
βαπτίζειν ἀλλὰ ⌜εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ
L 13,23! ⌜λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.
2 K 2,15; 4,3. 24. R 1,16. 2 Th 2,10. 18 Ὁ λόγος γὰρ °ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς °²μὲν ἀπολλυ-
μένοις μωρία ἐστίν, τοῖς δὲ σῳζομένοις °³ἡμῖν
19 δύναμις θεοῦ ἐστιν. γέγραπται γάρ·

Is 29,14. Ps 33,10. **ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν,**

καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω.

Is 19,11 s; 33,18; 44,25. Job 12,17. R 1,21. 20 ¹**ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεύς; ποῦ** συζητητὴς τοῦ
αἰῶνος τούτου; οὐχὶ **ἐμώρανεν** ὁ θεὸς **τὴν σοφίαν**
Mt 11,25 s. R 1,21; 11,33! 21 τοῦ κόσμου⊤; ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ
οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν,
Mt 12,38 p; 16,1 p. L 4,23; 23,8. J 4,48! εὐδόκησεν ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος
22 σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. ἐπειδὴ °καὶ Ἰουδαῖοι
Act 17,18. 10,32. G 5,11. σημεῖα αἰτοῦσιν ⌜καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν,
2,14. J 19,2.6 p. Mt 16,23. 23 ¹ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰου-
Act 17,32. 24 δαίοις μὲν σκάνδαλον, ⌜ἔθνεσιν δὲ μωρίαν, ¹αὐτοῖς
Kol 2,3. δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν, Χρι-

---

10 ⌜-μα P46 *33* sa. *11* ° P46 *C*d* *13* ⊤μη P46vid *326 pc* syp | ⁝. ℵ | ⌜περι P46 *BD**; Wh *14* ⊤τω θεω *CℵDGpm* it vgcl Or; h : τ. θ. μου *A 33 al c* vgs sy sa : *txt* *Bℵ*pc* Cl *15* ⌜-ισθη *104*. : -ισα *ℵDGpm* it syp·h : *txt* P46 *ℌ 69 al* lat *16* ° *G* it *17* ⊤ο P46 *BGal* | ⌜-ισασθαι *B*; W | ⌜λογων P11. *18* ° P46 *Bpc* | °² P46 *d* e r* Ir | °³ *G 6* it Mcion Ir Cypr *20* ⊤τουτου *ℵGpm* lat sy sa *22* ° P46 *Gpc* Mcion | ⌜οι δε P46. *23* ⌜Ελλησι *ℵal* Cl

⌜στὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν⌝. ὅτι τὸ 25 18! Mt 11,19 p. 2 K 12,9.
μωρὸν τοῦ θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, 28.
καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀν- 2 K 13,4.
θρώπων. Βλέπετε ⌜γὰρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν, 26 Mt 11,25.
ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ J 7,48. Jc 2,1—5.
πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς· ἀλλὰ τὰ 27 L 14,21 p. Mt 5,3.
μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεὸς ἵνα καται-
σχύνῃ τοὺς σοφούς, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου
ἐξελέξατο ὁ θεὸς ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά, ⌞καὶ 28 Mt 19,30.
τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξε-
λέξατο ὁ θεός, ⌜τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταρ- R 4,17.
γήσῃ, ⌞ὅπως μὴ καυχήσηται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον 29 R 3,27. E 2,9.
⌜τοῦ θεοῦ⌝. ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν Χριστῷ 30 Jr 23,5 s.
Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη σοφία ἡμῖν ἀπὸ θεοῦ, ⌜δικαιο- 2 K 5,18.21.
σύνη τε⌝ καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις, ⌞ἵνα καθὼς 31 R 10,4. J 17,19.
γέγραπται· ὁ καυχώμενος ἐν ⌜κυρίῳ καυχάσθω. Jr 9,22. 2K10,17. G6,14.

2 ⌞Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' 2 4.13; 1,17; 15,15.
ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ ⌜μαρ- 2 K 11,6.
τύριον τοῦ θεοῦ. οὐ γὰρ ἔκρινά ⌜τι εἰδέναι⌝ ἐν ὑμῖν 2 G 6,14.
εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον.
⌞κἀγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ 3 G 4,13. Act 18,9. 2 K 10,1.
ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κή- 4 1!; 4,20. Mt 10,20! 2K6,7
ρυγμά μου οὐκ ἐν ⌜πειθοῖς σοφίας λόγοις⌝, ἀλλ' ἐν R 1,16!; 15,19.
⌜ἀποδείξει πνεύματος καὶ δυνάμεως, ⌞ἵνα ἡ πίστις 5 1 Th 1,5.
ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐν δυνάμει θεοῦ. E 1,17.19.

Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σο- 6 3,18; 14,20. Ph 3,15.
φίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου οὐδὲ τῶν ἀρ-
χόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων· Mt 20,25. R11,33. Mt13,35.
⌞ἀλλὰ λαλοῦμεν θεοῦ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ, τὴν 7 R 16,25! L 10,21 p.
ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ θεὸς πρὸ τῶν Kol 1,26.
αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν· ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόν- 8 J 1,10. Jc 2,1.

---

24 ⌜-στος θ.-μις κ.θ.-ια $\mathfrak{p}^{46}$ Cl *26* ⌜ουν *D G* *28* ⌜και *B* ℵ *pl r* vg sy; [H] *29* ⌜αυτου *C*al* vg sy *30* :—, Th | ⌜και δικ. *G 1739 pc* *31* ⌜θεω $\mathfrak{p}^{46}$ Tert. *2,1* ⌜μυστηριον $\mathfrak{p}^{46}$ ℵ* *A C* Ψ *1912 al r* sy^{p} bo; *K* *2* ⌟ℵ *A* ℜ *Gpm*; T : *txt B C*(*D*) *69 al* *4* ⌜π. ανθρωπινης σ. λ. *A C* ℜ *pm* vg^{cl} Ambst : π. σ. $\mathfrak{p}^{46}$ *Gpc* : π. σ. και λογοις *131* : πειθοι σ. λ. *1 al* : πειθοι σ. *35* g* : πειθοι σ. λογων *440* itsy^{p} sa Or : *txt B* ℵ* *D pc* vg^{codd} | ⌜αποκαλυψει *D**

των τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν· εἰ γὰρ ἔγνωσαν,
9 οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης ⊤ἐσταύρωσαν· ἀλλὰ
καθὼς γέγραπται·

ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν καὶ οὖς οὐκ ἤκουσεν
καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη,

⌜ὅσα ἡτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.
10 ¹ἡμῖν ⌜γὰρ ἀπεκάλυψεν ὁ θεὸς διὰ τοῦ πνεύματος⊤·
τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ, καὶ τὰ βάθη τοῦ
11 θεοῦ. τίς γὰρ οἶδεν ○ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου
εἰ μὴ τὸ πνεῦμα □τοῦ ἀνθρώπου〉 τὸ ἐν αὐτῷ; οὕτως
καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς ἔγνωκεν εἰ μὴ τὸ πνεῦμα
12 τοῦ θεοῦ. ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου⊤
ἐλάβομεν ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ, ἵνα
13 ⌜εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν· ἃ
καὶ λαλοῦμεν οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας
λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς πνεύματος⊤, ⌜πνευματι-
14 κοῖς πνευματικὰ συγκρίνοντες. ψυχικὸς δὲ ἄν-
θρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος □τοῦ θεοῦ〉·
μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστιν, καὶ οὐ δύναται γνῶναι,
15 ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται. ὁ δὲ πνευματικὸς
ἀνακρίνει ○μὲν⊤πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς �ανα-
16 κρίνεται. τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου, ὃς συμβιβάσει
αὐτόν; ἡμεῖς δὲ νοῦν ⌜Χριστοῦ ἔχομεν.

3 Κἀγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν ὡς 24
πνευματικοῖς ἀλλ' ὡς ⌜σαρκινοις, ὡς νηπίοις ἐν Χρι-
2 στῷ. γάλα ὑμᾶς ἐπότισα, οὐ βρῶμα· οὔπω γὰρ ἐδύ-
3 νασθε. ⁝ἀλλ' οὐδὲ [ἔτι] νῦν δύνασθε ⁝², ¹ ἔτι γὰρ ⌜σαρ-
κικοί ἐστε. ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις⊤, οὐχὶ

---

8 ⊤αυτων $\mathfrak{p}^{46}$. *9* ⌜α $\mathfrak{p}^{46}$ℵℜ*DG*pl Cl; T : *txt* *BA*pc *10* ⌜δε ℌℜ*DG*pm; Th : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$*B* *69 1739 al* Cl | ⊤αυτου ℜ*DG* *33 pl* *11* ○*A* *33* | □*G* it *12* ⊤τουτου *DG* it vg^{cl} | ⌜ιδωμεν $\mathfrak{p}^{46}$*C* *DG*pm *13* ⊤αγιου ℜpm | ⌜-κως *B* *33*.; h *14* □2 *pc* sy^{p} Mcion Cl^{pt} Or, Valentiniani *apud* Ir *15* ○$\mathfrak{p}^{46}$*ACD*G* latsy^{p} Ir Cl; Th | ⊤τα $\mathfrak{p}^{46}$*ACD*al*; W [h] *16* ⌜κυριου *BD*G* it *3,1* ⌜-ικοις ℜ*G*pl *2* ⁝*sect. inc.* H | [+ ℵℜ*DG*pl; T : — $\mathfrak{p}^{46}$*B*; W | ⁝². W *3* ⌜-ινοι *D*G* | ⊤και διχοστασιαι $\mathfrak{p}^{46}$ℜ*DG*pm itsy Ir Cypr

Act 13,27. L 23,34. — Apc Eliae? — Is 52,15; 64,3. Jr 3,16. Act 7,23. — Jc 2,5! — Mt 13,11. Prv 20,21[27] Lxx. (Job 11,7.) R11,33.(Ap2,24) — Mt 16,23. J 8,14. — J 16,13 s. 1 J 5,20. R 8,32. — 1.4. — (3,1.) J 14,26! — Jc 3,15. Jd 19. J 3,11; 18,37! 6; 1,23. — J 2,20. — 14,24. — Is40,13. R11,34. — Mc 4,33. J 16,12. — 1 Th 2,7. 1 P 2,2. H 5,12 s. — 1,10 s; 11,18. Jc 3,14.

⌜σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; R 3,5!
⌞ὅταν γὰρ λέγῃ τις· ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, ἕτερος 4 1,12. Act 18,24!
δέ· ἐγὼ Ἀπολλῶ, ⌜οὐκ ἄνθρωποί⌝ ἐστε⊤; ⌞⌜Τί οὖν 5
ἐστιν ⌟Ἀπολλῶς; ⌜τί δέ ἐστιν Παῦλος⌝; ⊤διάκονοι δι'
ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἑκάστῳ ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν.
⌞ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς ἐπότισεν, ἀλλὰ ὁ θεὸς 6 J 4,37. Act 18,4.11.
ηὔξανεν· ὥστε οὔτε ὁ φυτεύων ἐστίν τι οὔτε ὁ 7 R 9,16.
ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων θεός. ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ 8 4,5.
ποτίζων ἓν εἰσιν, ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λήμψε- 2 K 1,24. 1 Th 3,2.
ται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. θεοῦ γάρ ἐσμεν συνεργοί· 9 Mt 13,3—9.38. E 2,20.
θεοῦ γεώργιον, θεοῦ οἰκοδομή ἐστε. Κατὰ τὴν χά- 10 15,10. G 2,9.
ριν □τοῦ θεοῦ⌝ τὴν δοθεῖσάν μοι ὡς σοφὸς ἀρχιτέ- E 3,2! 2 P 3,15. R 15,20. H 6,1.
κτων θεμέλιον ⌜ἔθηκα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ. ἕκαστος
δὲ βλεπέτω πῶς ἐποικοδομεῖ. θεμέλιον γὰρ ἄλλον 11 1 P 2,4—6. E 2,20. H 13,8.
οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς
ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός. εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ 12
τὸν θεμέλιον⊤ ⌜χρυσίον, ⊤ἀργύριον⌝, λίθους τιμίους, 2 T 2,20. Ap 21,18.
ξύλα, χόρτον, καλάμην, ⌞⌜ἑκάστου τὸ ἔργον φανερὸν 13 4,5. 2 Th 1,8.
γενήσεται⌝· ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, ⌜ὅτι ἐν πυρὶ Ml 3,19. Mt 3,10.12; 16,27!
ἀποκαλύπτεται, καὶ ἑκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν
ἐστιν τὸ πῦρ ○αὐτὸ δοκιμάσει. εἴ τινος τὸ ἔργον 14
⌜μενεῖ ὃ ἐποικοδόμησεν, μισθὸν λήμψεται· εἴ τινος 15
τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται, αὐτὸς δὲ
2 σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός. Οὐκ οἴδατε 16 6,19. 2 K 6,16. R 8,9.
ὅτι ναὸς θεοῦ ἐστε καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ ⌟ἐν ὑμῖν
οἰκεῖ⌝; εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ φθείρει, ⌜φθερεῖ 17
⌜τοῦτον ὁ θεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ θεοῦ ἅγιός ἐστιν,
οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.
Μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω⊤· εἴ τις δοκεῖ σοφὸς 18 1,20—25; 2,6; 4,10. Ap 3,17 s.

---

3 ⌜-ινοι p^{46} *D*G* *4* ⌜ουχι a. *DG*: ουχι σαρκικοι ℵ *pl* sy | ⊤και κατα ανθρωπον περιπατειτε *P* *5* ⌜*bis* τις p^{46} *CℵDGpl* sy | ⌟5 1—4 ℵ *rm* sy | ⊤αλλ η ℵ *pl* sy *10* □p^{46} *1611 cf* Cl | ⌜τεθεικα ℵ*D pl* Cl *12* ⊤τουτον ℵ*D pl* latsy; δ : *txt* p^{46} 𝔖 | ⌜χρυσον, αργυρον p^{46} *AℵDpl*; S *et* ⊤και p^{46} *B*; h *13* ⌜ο ποιησας τουτο το εργον -ρος γενηται *D**Ambst | ⌜(δ τι Lisco) | ○p^{46}ℵℵ*Dpm* latt Cl *14* ⌜(μένει *L*) *16* ⌟p^{46}ℵ *ACℵDGpl*; Th : *txt* *BP 33 69 pc* *17* ⌜φθειρει *DGLPpc* | ⌜αυτον *ADGpc* sy *18* ⊤κενοις λογοις *Dpc*

εἶναι ἐν ὑμῖν· ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ·2, μωρὸς γενέσθω,
19 ἵνα γένηται σοφός. ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου
τούτου μωρία παρὰ τῷ θεῷ ἐστιν. γέγραπται
Job 5,12 s. γάρ· ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ
Ps 94,11. 20 αὐτῶν· | καὶ πάλιν· κύριος γινώσκει τοὺς διαλο-
21 γισμοὺς τῶν ⌜σοφῶν, ὅτι εἰσὶν μάταιοι. ὥστε μηδεὶς 25
καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις· πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστιν,
1,12. Act 18,24! 22 | εἴτε Παῦλος εἴτε Ἀπολλῶς εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος·
R 8,38. εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα εἴτε μέλ-
11,3. Mc 9,41. L 3,38. 23 λοντα, πάντα ὑμῶν, | ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χριστὸς
Tt 1,7. 4 δὲ θεοῦ. Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος
E 3,2! Mt 13,52. ὡς ὑπηρέτας Χριστοῦ καὶ οἰκονόμους μυστηρίων
L 12,42! 2 θεοῦ. ⌜ὧδε λοιπὸν ⌜ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις
3 ἵνα πιστός τις εὑρεθῇ. ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν
9,3. ἐστιν ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης
Ps 143,2. 4 ἡμέρας· ἀλλ' οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω· | οὐδὲν γὰρ
Job 27,6 Lxx. J 5,22. ἐμαυτῷ σύνοιδα, ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι·
5 ὁ δὲ ἀνακρίνων με κύριός ἐστιν. ὥστε μὴ πρὸ
Mt 7,1. L 8,17 p. R 2,16.29; 8,27. 3,8.13. 1 Th 2,4. J 5,44. 2 K 10,18. καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ κύριος, ⁰ὃς καὶ
φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους καὶ φανερώσει
τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἔπαινος
6 γενήσεται ἑκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ. Ταῦτα δέ,
ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἐμαυτὸν καὶ Ἀπολλῶν
1,31. R 12,3. διʼ ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ· μὴ ὑπὲρ ⌜ἃ γέ-
13,4. 2 K 12,20. γραπται⊤, ἵνα μὴ εἷς ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς φυσιοῦσθε
R 12,6. J 3,27! 7 κατὰ τοῦ ἑτέρου. τίς γάρ σε διακρίνει; τί δὲ
ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυ-
8 χᾶσαι ὡς μὴ λαβών; | ἤδη κεκορεσμένοι ἐστέ·· ἤδη
Ap 3,17.21. ἐπλουτήσατε·· χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε·· καὶ ὄφε-
λόν γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύ-
9 σωμεν. δοκῶ γάρ, ⊤ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους

---

18 :, *et* :2 —, W *20* ⌜ανθρωπων *3 33 614 al* *22* :, W
4,2 ⌜ὃ δε ℵ*al* Or | ⌜(τί ℵ*) ζητειτε $\mathfrak{P}^{46}$ℌ*DG*pm; S : *txt* *B*ℵ*al*
lattsy *5* ⁰*D***G* it *6* :τό *Μη* H | ⌜ο ℵ*DG*pm sy^{p} |
⊤*φρονειν C*ℵ *33* pm sy *8* :*ter*; H *9* ⊤οτι ℵpm vg^{cl} sy

ἐσχάτους ἀπέδειξεν· ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινῶμεν καὶ διψῶμεν καὶ ⌜γυμνιτεύομεν καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν⌝ καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν· λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι ἀνεχόμεθα, ⌜δυσφημούμενοι παρακαλοῦμεν· ⌜ὡς περικαθάρματα⌝ τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα ἕως ἄρτι.

Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ ⌜νουθετῶν. ἐὰν ○γὰρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας· ἐν γὰρ Χριστῷ ○2Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς
26 ἐγέννησα. παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί μου γίνεσθε⊤. Διὰ τοῦτο ○αὐτὸ ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὅς ἐστίν μου τέκνον ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδούς μου τὰς ἐν ⌜Χριστῷ [Ἰησοῦ]⌝, καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς 18 ἐφυσιώθησάν τινες· ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς 19 ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων ἀλλὰ τὴν δύναμιν·· οὐ 20 γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνά-
2 μει. τί θέλετε; ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ 21 ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε πραΰτητος;

5 Ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν⊤, ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι 2

R 8,36. H 10,33.
3,18.
2 K 4,7-10; 6,4-10;11,23-27. Mt 8,20 p.
Act 18,3; 20,34. 1 Th 2,9. 3 J 7. 9,15. 2 Th 3,8. E 4,28. Mt 5,44!
Ps 109,28.
Prv 21,18 Lxx. Jr 22,28 Symm.
6,5! 2 K 6,13.
G 3,24 s; 4,19. 1 Th 2,11. Phm 10. 3 J 4.
11,1!
Act 16,1!
7,17; 14,33.
Act 18,21
2,4.
Mc 9,1. L 17,20.
2 K 10,2. G 6,1.
2 K 2,3.5. Lv 18,7 s. Gn 35,22.

---

9 :, h *11* ⌜(*potius*) γυμνητ- $\mathfrak{p}^{46}$ℵ*pm* Cl; S *13* ⌜*βλασφ-* ***BℵDG****pl* latt sy : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$Ψ*pc* Cl | ⌜*ωσπερει καθαρματα* ***G*** *69 pc* *14* ⌜*-θετω* $\mathfrak{p}^{46}$***BℵDG****pm*; W *15* ○$\mathfrak{p}^{46}$ *1 g* Hier Aug | ○2***B*** Cl^{pt} Ambst *16* ⊤(11, 1) *καθως καγω* (*εγω 104*) *Χριστου* (*104*) *441 pc* vg^{cl} *17* ○$\mathfrak{p}^{46}$***BCℵDG****pm*; ***K*** | ⌜*Χρ. I.* $\mathfrak{p}^{46}$ℵ*C 33 pm* vg^{cl}; T : *Χρ.* ***BAℵ****al* vg^{codd} sy^{p}; W : *κυριω I.* ***D*****G* it *19* :, H **5,1** ⊤*ονομαζεται* ℵ*pm* sy

18. ἐστέ·, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ⌜ἀρθῇ ἐκ
3 μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ⌜πράξας·; ἐγὼ μὲν
Kol 2,5. γάρ, ⊤ἀπὼν τῷ σώματι, παρὼν δὲ τῷ πνεύματι,
ἤδη κέκρικα ὡς παρὼν τὸν οὕτως τοῦτο κατεργα-
Mt 18,20. 4 σάμενον· ǀ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ⊤Ἰησοῦ ⊤·συν-
2 K 13,10. αχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος σὺν τῇ
5 δυνάμει τοῦ κυρίου ○ἡμῶν Ἰησοῦ· ǀ παραδοῦναι τὸν
1 T 1,20. τοιοῦτον τῷ σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα τὸ
1 P 4,6.
6 πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου⊤. ○Οὐ
Mt 16,6! καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. οὐκ οἴδατε ὅτι μικρὰ
7 ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ⌜ζυμοῖ; ἐκκαθάρατε ⊤τὴν
Ex 13,7. παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νέον φύραμα, καθώς
Ex12,21. J1,29! ἐστε ἄζυμοι. καὶ γὰρ τὸ πάσχα ἡμῶν ⊤ἐτύθη
Mt 26,17 p.
Ex 12,3—20. 8 Χριστός·. ὥστε ἑορτάζωμεν μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ
⌜μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ ⌜πονηρίας, ἀλλ' ἐν
Mt 18,17. 9 ἀζύμοις εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας. Ἔγραψα
2 Th 3,14. ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ μὴ ⌜συναναμίγνυσθαι πόρνοις,
R 1,28! 10 ǀ ⊤οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου ἢ
τοῖς πλεονέκταις ⌜καὶ ἅρπαξιν ἢ εἰδωλολάτραις,
11 ἐπεὶ ⌜ὠφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. ⌜νῦν
9. Act 19,9! δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι ἐάν τις
6,9 s. ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ⌜ἢ πόρνος ἢ πλεονέκτης ἢ
εἰδωλολάτρης ἢ λοίδορος ἢ μέθυσος ἢ ἅρπαξ,
Mt 7,1. Mc 4,11! 12 τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν. τί γάρ μοι ⊤τοὺς ἔξω
Dt (13,6); 17,7; 13 κρίνειν; ⌜οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε⌝·; ǀ τοὺς δὲ ἔξω
19,19; 22,21.24; 24,7. ὁ θεὸς ⌜κρινεῖ·. ⌜ἐξάρατε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.
H 13,4. 1 P 4,17.

6 Τολμᾷ τις ⊤ὑμῶν πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον 27 s
κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν

---

2 :; comm | ⌜εξαρθη ℵal | ⌜ποιησας $\mathfrak{p}^{46}$ *BℵDGpm* | :· comm **3** ⊤ως ℵ*Gpm* it Mcion | :, T **4** ⊤ημων $\mathfrak{p}^{46}$ *BℵDGpm* latsy^{p}; [H] : *txt* ℵ*Apc* | ⌜⊤ Χριστου $\mathfrak{p}^{46}$ℵℵ*Gpm* latsy^{p}; S : *txt* *BAD*al* | :*bis*, H | ○ $\mathfrak{p}^{46}$*P 1611 1739* Or **5** ⊤ Ιησου ℵℵ*pm* vg^{codd}; Th : *I. Χριστου D* : ημων *I. X. AGP 69 al* vg^{cl} sy^{p} : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$*B 1739* Mcion **6** ○ Lcf Ambst; h^{r} | ⌜*δολοι D** lat Mcion Ir Tert; h^{r} **7** ⊤ουν *Cℵ pm*; S | ⌜⊤ *υπερ ημων ℵpl* sy | :· H **8** ⌜, *μη B*; h : *ἡ 1739*. | ⌜(5,1) *πορνειας G* **9** ⌜-*σθε D*^{2}*pc* vg ss **10** ⊤*και ℵpm* | ⌜*ἡ* $\mathfrak{p}^{46}$*ℵpm* vg sy | ⌜*οφ- ℵal* **11** ⌜*νυνι ℵ*CDpm*; T | ⌜*ἡ B*^{3}*Dal fg* Aug **12** ⊤*και ℵDpm* | ⌜*τ. εσωθεν υ. κρινατε* $\mathfrak{p}^{46}$ **12.13** :, *ει* :; H **13** ⌜(*κρίνει Lal d*; H) | ⌜ εξαιρετε $\mathfrak{p}^{46}$. : *και εξαρειτε ℵal* Or **6,1** ⊤ *εξ AP 69 al*

ἁγίων; °ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον 2 Dn 7,22. Sap 3,8. Ap 3,21!
⌜κρινοῦσιν; καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος,
ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων; οὐκ οἴδατε ὅτι 3
ἀγγέλους κρινοῦμεν·, μήτι γε βιωτικά; βιωτικὰ μὲν 4
οὖν κριτήρια ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους ἐν
τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε·; πρὸς ἐντροπὴν 5 4,14; 15,34.
ὑμῖν ⌜λέγω. οὕτως οὐκ ⌜ἔνι ἐν ὑμῖν °οὐδεὶς σοφός,
ὃς δυνήσεται διακρῖναι ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ ⊤ L 12,57.
αὐτοῦ·; ¦ ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ 6 2 K 6,15.
τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων·; ἤδη μὲν °οὖν ὅλως ἥττημα 7
ὑμῖν ἐστιν ὅτι ⌜κρίματα ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν. διὰ Mt 5,39 s.
τί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον 1 Th 5,15. 1 P 3,9.
ἀποστερεῖσθε; ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστε- 8 Mc 10,19.
ρεῖτε, καὶ ⌜τοῦτο ἀδελφούς·. ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι 9 15,50.
ἄδικοι θεοῦ βασιλείαν οὐ κληρονομήσουσιν; μὴ E 5,5!
πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι οὔτε εἰδωλολάτραι οὔτε R1,28! Mt13,41.
μοιχοὶ οὔτε μαλακοὶ οὔτε ἀρσενοκοῖται ¦ οὔτε κλέπται 10
οὔτε πλεονέκται, ⌜οὐ μέθυσοι, οὐ λοίδοροι, οὐχ
ἅρπαγες βασιλείαν θεοῦ ⊤ κληρονομήσουσιν. καὶ 11 Tt 3,3–7.
ταῦτά τινες ἦτε· ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιά- H 10,22.
σθητε, ἀλλὰ ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ 2 Th 2,13. 1 J 2,12.
κυρίου ⊤ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ
θεοῦ ἡμῶν.

Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει. 12 7,35; 10,23.
πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι
ὑπό τινος. τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ, καὶ ἡ κοιλία 13
τοῖς βρώμασιν· ὁ δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα
καταργήσει. τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ ἀλλὰ τῷ 1 Th 4,3–5.
κυρίῳ, καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι· ὁ δὲ θεὸς καὶ 14
τὸν κύριον ἤγειρεν καὶ ἡμᾶς ⌜ἐξεγερεῖ διὰ τῆς 15,15 s.20. R 8,11. 2 K 4,14.

---

2 °𝔎*al* | ⌜(κρίνουσιν h) **3** :; W **4** :. W **5** ⌜λαλω *B.* | ⌜εστιν *DG 69 1739 al* | °*D** | ⊤και του αδελφου *fg* sy^{p} | :, H **6** :. W **7** °p^{46}ℵ**D* 33 pc* latt; T | ⌜κριμα ℵ*pc* **8** ⌜ταυτα 𝔎*pm* | :; W **10** ⌜ουτε *BℵDal* | ⊤ου *P*𝔎*pm* Cl **11** ⊤ημων 𝔊*pm* latsy lr; [H] : *txt* p^{46}ℵ*A*𝔎*Dal* **14** ⌜εξηγειρεν p^{46c2} *B 1739 r t* Or; h : εξεγειρει p$^{11.46*}$*AD 69 pc* : *txt* p^{46c1} ℵ*C*𝔎*pm* vg

15 δυνάμεως αὐτοῦ. ⊤οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ⌜ὑμῶν
R 12,5! μέλη Χριστοῦ ἐστιν; ⌜ἆρας οὖν τὰ μέλη τοῦ Χρι-
Gn 2,24. 16 στοῦ ποιήσω πόρνης μέλη; μὴ γένοιτο. ○ἢ οὐκ
Mt 19,5 p. J 17,21 s. οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ ἓν σῶμά ἐστιν;
E 5,30. 17 ἔσονται γάρ, φησίν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. ¹ὁ δὲ
2 K 3,17! 18 κολλώμενος τῷ κυρίῳ ἓν πνεῦμά ἐστιν. φεύγετε
τὴν πορνείαν. πᾶν ἁμάρτημα ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄν-
θρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν· ὁ δὲ πορνεύων
19 εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει. ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι
3,16. J 2,21. ⌜τὸ σῶμα⌝ ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ⌜ἁγίου πνεύματός⌝
1 Th 4,8. ἐστιν, οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ, καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν; [2];
20 ¹ἠγοράσθητε γὰρ τιμῆς· δοξάσατε ⌜δὴ τὸν θεὸν ἐν
7,23. 1 P 1,18 s. Ph 1,20. τῷ σώματι ὑμῶν⊤.

Kol 2,21. **7** Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατε⊤, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς 28 4 4
1 Th 4,3 s. 2 μὴ ἅπτεσθαι· διὰ δὲ ⌜τὰς πορνείας⌝ ἕκαστος τὴν
ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω, □καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα
3 ἐχέτω⌝. τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ⌜ὀφειλὴν ἀποδιδότω,
4 ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. ἡ γυνὴ τοῦ
ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει ἀλλὰ ὁ ἀνήρ· ὁμοίως
δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει
5 ἀλλὰ ἡ γυνή. μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μήτι
○ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν ἵνα σχολάσητε τῇ
⊤προσευχῇ καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ⌜ἦτε, ἵνα μὴ
πειράζῃ ὑμᾶς ὁ σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν [ὑμῶν].
6 ¹τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ κατ' ἐπιταγήν.
7 ¹θέλω ⌜δὲ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυ-
12,11. Mt19,11s. τόν· ἀλλὰ ἕκαστος ἴδιον ἔχει χάρισμα ἐκ θεοῦ,
⌜ὁ μὲν οὕτως, ⌜ὁ δὲ οὕτως.

---

15 ⊤η *Gpc* | ⌜ημ- ℵ** A* Ir^{arm}. | ⌜αρα *Pal*: ἢ αρα *G* *16* ○ $\mathfrak{P}^{46}$ ℵ*D al* Mcion *19* ⌜τα σωματα *L 33 69 pm* | ⌝ *Bpc*; h | ⁚; *et* ⁚2, H *20* ⌜ουν sy^{p}: — ℵ**d* Ir: αρα γε (*ante* δοξ.) *1611*: δη, αρατε Chr: et portate lat Mcion (Tert); h$^{r\,e}$ (*i. e.* ἄρατε *ex* ἆρα γε?) | ⊤και εν τω πνευματι υμων, ατινα εστιν του θεου *P Ψ* ℵ *pm* sy; h^{r} *7,1* ⊤μοι *A* ℵ *D G pl* it vg^{cl} sy *2* ⌜την -σιαν *G* latsy | □ *G 69 pc* *3* ⌜οφειλομενην ευνοιαν ℵ *pl* sy *5* ○ $\mathfrak{P}^{46}$ *B* Cl; [H] | ⊤νηστεια και τη ℵ *pm* sy | ⌜συνερχησθε (-χεσθε $\mathfrak{P}^{46}$ *al*) ℵ *pm* latsy | [+ $\mathfrak{P}^{46}$ ℌ ℵ *D G pl*; T : — *B* Cl; W *7* ⌜γαρ *B* ℵ *al* vg^{cl} sy; W | ⌜*bis* ος $\mathfrak{P}^{46}$ ℵ *pl*

Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις ⌜*καὶ ταῖς χήραις*⌝, *καλὸν* 8
αὐτοῖς ἐὰν μείνωσιν ὡς κἀγώ· εἰ δὲ οὐκ ἐγκρα- 9 2 P 1,6 !
τεύονται, γαμησάτωσαν· κρεῖττον γάρ ἐστιν ⌜*γαμεῖν* 1 T 5,14.
ἢ πυροῦσθαι. τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν παραγγέλλω, 10 12.25.40 ; 9,14.
οὐκ ἐγὼ ἀλλὰ ὁ κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ 11,23;14,37;15,3
⌜*χωρισθῆναι*,⌝ — *ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, μενέτω ἄγαμος* 11 1Th4,15.Mt5,32.
ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω, — καὶ ἄνδρα γυναῖκα Mc 10,11.12 p.
μὴ ἀφιέναι. Τοῖς δὲ λοιποῖς λέγω ἐγώ, οὐχ ὁ 12 10 !
κύριος· εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον, καὶ
⌜*αὕτη συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω*
αὐτήν· καὶ γυνὴ ⌜*ἥτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον, καὶ* 13
⌜*οὗτος* ⌜2*συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω* Mc 10,12.
⌜*τὸν ἄνδρα*⌝. *ἡγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν* 14 R 11,16.
τῇ γυναικί⊤, *καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν*
τῷ ⌜*ἀδελφῷ· ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά*
ἐστιν, νῦν δὲ ἁγιά ἐστιν. εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρί- 15
ζεται, χωριζέσθω· οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ
ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιούτοις⁚· *ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν* R 14,19
⌜*ὑμᾶς ὁ θεός. τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα* 16 1 P 3,1.
σώσεις; ἢ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις;
! ⌜*Εἰ μὴ ἑκάστῳ ὡς* ⌜*μεμέρικεν ὁ* ⌜2*κύριος, ἕκαστον* 17 7.20.24.
ὡς κέκληκεν ὁ ⌜2*θεός, οὕτως περιπατείτω. καὶ* Mt 19,11.
οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις ⌜3*διατάσσομαι.* 4,17 ; 11,34 ;
! *περιτετμημένος τις ἐκλήθη*⁚; *μὴ ἐπισπάσθω· ἐν* 18 14,33.
ἀκροβυστίᾳ ⌜*κέκληταί τις*⌝:2; *μὴ περιτεμνέσθω. ἡ* 19 G 5,6 ; 6,15.
περιτομὴ οὐδέν ἐστιν, καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδέν R 2,25 s.
ἐστιν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν θεοῦ. ἕκαστος ἐν 20 17 !
τῇ κλήσει ⊤ *ᾗ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. δοῦλος* 21
ἐκλήθης⁚; *μή σοι μελέτω· ἀλλ' εἰ* ○*καὶ δύνασαι*

---

8 ⌜(κ. τοις χηροις Bois *cj* : — Holsten *cj*) *9* ⌜γαμησαι $\mathfrak{p}^{46}$*BℵDG*^{pm}; Wh *10* ⌜-ιζεσθαι *AD*G^{pc} Or *12* ⌜(αὐτὴ comm) *13* ⌜ει τις $\mathfrak{p}^{46}$ℵ*D***GPal* latt; T | ⌜αυτος ℵ^{al} | ⌜2ευδ- $\mathfrak{p}^{46}$*B*. | ⌜αυτον *P*ℵ^{pl} *14* ⊤τη πιστη *DG* lat sy | ⌜ανδρι ℵ^{pl} : ανδρι τω πιστω vg sy^{p} Ambst *15* ⁚, H : . T | ⌜ημ- $\mathfrak{p}^{46}$*B*ℵ*DG*^{pm} latt sy; Wh *17* ⌜ἡ 94 *al* | ⌜2εμερισεν *AC*ℵ*DG*^{pl}; h : *txt* *B*ℵ^{*pc} | ⌜2θεος ℵ^{pm} | ⌜2κυριος ℵ^{pm} : κυρ. ο θεος *G* | ⌜3διδασκω *D***G* latt *18* ⁚· *ei* :2 · W | ⌜21 $\mathfrak{p}^{15}$*D***G* : τις εκληθη ℵ^{pm} : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$ℌ^{al} *20* ⌜εν $\mathfrak{p}^{15}$. *21* ⁚· W | ○*G*

E 6,6. Phm 16. **22** ἐλεύθερος γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι. ὁ γὰρ ἐν κυρίῳ
κληθεὶς δοῦλος ἀπελεύθερος κυρίου ἐστίν· ὁμοίως
6,20! J 8,36! **23** ⊤ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς δοῦλός ἐστιν Χριστοῦ. τιμῆς
17! **24** ἠγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. ἕκαστος
ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω □παρὰ θεῷ ⟩.
10! **25** Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν κυρίου οὐκ 29
2K 4,1. 1T 1,12a. ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἠλεημένος ὑπὸ κυρίου
29. 10,11. **26** πιστὸς εἶναι. Νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν
Mt 24,19 p. διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ
27 τὸ οὕτως εἶναι. δέδεσαι γυναικί·;· μὴ ζήτει λύσιν·
28 λέλυσαι ἀπὸ γυναικός·; μὴ ζήτει γυναῖκα. ἐὰν
δὲ καὶ ⌜γαμήσῃς, οὐχ ἥμαρτες·, καὶ ἐὰν γήμῃ ○ἡ
παρθένος, οὐχ ἥμαρτεν· θλῖψιν δὲ τῇ σαρκὶ
29 ἕξουσιν οἱ τοιοῦτοι, ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι. Τοῦτο
26! R 13,11. δέ φημι, ἀδελφοί·,⊤ὁ καιρὸς συνεσταλμένος ἐστίν·2·
L 14,26. ○τὸ λοιπὸν·3 ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ
(R 12,15.) **30** ἔχοντες ὦσιν, ⌊καὶ οἱ κλαίοντες ὡς μὴ κλαίοντες,
καὶ οἱ χαίροντες ὡς μὴ χαίροντες, καὶ οἱ ἀγορά-
1 J 2,15–17. **31** ζοντες ὡς μὴ κατέχοντες, ⌊καὶ οἱ χρώμενοι ⌜τὸν
9,18. κόσμον⟩ ὡς μὴ ⌜καταχρώμενοι· παράγει γὰρ τὸ
32 σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου. Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμε-
ρίμνους εἶναι. ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου,
L 14,20. **33** πῶς ἀρέσῃ τῷ ⌜κυρίῳ· ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ
E 5,29. **34** τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῇ γυναικί·, ⌊⌜καὶ
μεμέρισται⟩·2. ○καὶ ἡ γυνὴ ⌜ἡ ἄγαμος καὶ ἡ παρ-
θένος⟩·3 μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου, ἵνα ᾖ ἁγία ○2καὶ
τῷ σώματι καὶ τῷ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα
μεριμνᾷ □τὰ τοῦ κόσμου⟩, πῶς ἀρέσῃ τῷ ἀνδρί.

---

22 ⊤και ℵpm; δ : δε και *DG*pc it **24** □ *309 pc* Chr **27** :*bis* · W **28** ⌜λαβης γυναικα *DG* (*ex* latt?) | :. H | ○*BG*; [H] **29** :· *et* :, W : :2 — · *et* :3, h | ⊤οτι Ψ*DG*pc sy Mcion | ○p15*D***G* **31** ⌜τ. κ. τουτον *D***G* *33 pc* : τω κοσμω τουτω ℵpl : *txt* p46ℌ | ⌜παραχρ- *L* Or : χρ- Ψ *242* lat **32** ⌜θεω *G* lat Or Tert **33.34** :. *et* :2 — . *et* :3 · Thr **34** ⌜μεμ. δε syp : μεμ. ℵ*G*al it; hr1 *et* ○ *D*pc syp Tert; [hr1] | ⌜ 3—5 1 2 ℵ*DG*pm itsy; Thr1 : 3—5 *f* : 1—5 1 2 p46ℵ*A* *33 pc* Or; hr2 S : *txt* p15*BP*al vg sa | ○2 p46*AD* *33 al* vgcl syp; [H] | □*B* Tert.

ⁱτοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν ᵒαὐτῶν ⌜σύμφορον λέγω, 35 6,12!
οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ
εὔσχημον καὶ εὐπάρεδρον τῷ κυρίῳ ⌜ἀπερισπάστως. 9,13. L 10. 39 s.
ⁱΕἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ 36
νομίζει, ἐὰν ᾖ ὑπέρακμος, καὶ οὕτως ὀφείλει
γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιείτω· οὐχ ἁμαρτάνει· ⌜γαμεί-
τωσαν. ὃς δὲ ἕστηκεν ⌜ᵒἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἑδραῖος⌝, 37
μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου
θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ᵒ²ἐν τῇ ἰδίᾳ καρδίᾳ,
τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιήσει. ὥστε 38
καὶ ὁ ⌜γαμίζων ⌜τὴν ἑαυτοῦ παρθένον⌝ καλῶς ⌜ποιεῖ,
καὶ ὁ μὴ ⌜γαμίζων κρεῖσσον ποιήσει. Γυνὴ δέ- 39 R 7,2.
δεται ⊤ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ ⊤
⌜κοιμηθῇ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ᾧ θέλει γαμη-
θῆναι, μόνον ἐν κυρίῳ. ⌜μακαριωτέρα δέ ἐστιν 40
ἐὰν οὕτως μείνῃ, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην· δοκῶ 10!
⌜δὲ κἀγὼ πνεῦμα ⌜²θεοῦ ⌜²ἔχειν. 2 K 10,7.

30 5 5 Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων·, ⌜οἴδαμεν ὅτι πάντες 8 Act 15,20.29.
γνῶσιν ἔχομεν. ἡ γνῶσις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη (R 14,15.)
οἰκοδομεῖ· εἴ ⊤τις δοκεῖ ⌜ἔγνωκέναι ᵒτι, ⌜οὔπω ἔγνω 2 G 6,3. J 10,14!
καθὼς δεῖ γνῶναι· εἰ δέ τις ἀγαπᾷ □τὸν θεόν⌝, 3 G 4,9.
οὗτος ἔγνωσται □²ὑπ' αὐτοῦ⌝. Περὶ τῆς βρώσεως 4
οὖν τῶν εἰδωλοθύτων οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἴδωλον 10,19. Dt 6,4.
ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς θεὸς ⊤εἰ μὴ εἷς. καὶ 5
γὰρ εἴπερ εἰσὶν λεγόμενοι θεοὶ εἴτε ἐν οὐρανῷ Ps 82,6. J 10,34.
εἴτε ἐπὶ γῆς, ὥσπερ εἰσὶν θεοὶ πολλοὶ καὶ κύριοι
πολλοί, ⁱ ᵒἀλλ' ἡμῖν εἷς θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὗ τὰ 6 Ml 2,10. R 11,36.
12,5 s. E 4,5.

---

35 ᵒ$\mathfrak{P}^{15}$lat | ⌜συμφέρον $\aleph$*G*pl*; s | ⌜-στους ειναι $\mathfrak{P}^{15}$. **36** ⌜-ειτω *D**G 1611* sy^{p} **37** ⌜5 1—4 $\aleph$*al* sy^{p} : 1—4 $\mathfrak{P}^{46}$*G* it : *txt* $\mathfrak{H}$*D pm* vg | ᵒ *et* ᵒ² $\mathfrak{P}^{15}$. **38** ⌜*bis* εκγ- $\aleph$*pm* | ⌜132 *BD* (τ. π. αυτου $\mathfrak{P}^{46}$ Cl.); Wh : — $\aleph$*al* : *txt* $\mathfrak{H}$*G 69 pm* | ⌜ποιησει $\mathfrak{P}^{15\text{-}46}$*B 69 pc*; h **39** ⊤(R 7,2) *νομω* $\aleph$*G pl* vg^{cl} sy | ⊤*και* $\aleph$*Gal* : *txt* $\mathfrak{P}^{46}\mathfrak{H}$*DK pm* | ⌜*απο*θανη *A 330* sy^{hmg} Cl Or **40** ⌜-ρια $\mathfrak{P}^{46}$ Cl. | ⌜*γαρ B 33 69 al*; $\mathcal{K}$ | ⌜²Χριστου $\mathfrak{P}^{15}$ *33* | ⌜²εχω Git 8,1 : —, W | ⌜(*οἶδα μὲν* comm) **2** ⊤*δε* $\aleph$*DGal* vg^{cl} sy | ⌜ειδεναι $\aleph$*pm* | ᵒ$\mathfrak{P}^{46}$ Tert Hil | ⌜*ουδεπω DGal* : *ουδεπω ουδεν* $\aleph$*pm* **3** □ $\mathfrak{P}^{46}$ Cl. | □²$\mathfrak{P}^{46}$ $\aleph$* *33* Cl **4** ⊤*ετερος* $\aleph$*pl* sy **6** ᵒ$\mathfrak{P}^{46}$*B* Ir Eus Aug ss; [H]

πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν, καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς
J 1,3! Χριστός, δι' ⌜οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ⌝.
10,27 ss. 7 ¦Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶσις· τινὲς δὲ τῇ ⌜συνηθείᾳ
ἕως ἄρτι τοῦ εἰδώλου ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσιν,
9,22. καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ⌜ἀσθενὴς οὖσα⌝ μολύνεται.
H 13,9! 8 ¦βρῶμα δὲ ⌜ἡμᾶς οὐ⌝ παραστήσει τῷ θεῷ· ⌜οὔτε ἐὰν
μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα, οὔτε ἐὰν φάγωμεν
G 5,13. 9 περισσεύομεν⌝. βλέπετε δὲ μή πως ἡ ἐξουσία
R 14,1.13.20; 15,1. ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενέσιν.
10 ¦ἐὰν γάρ τις ἴδῃ °σὲ τὸν ἔχοντα γνῶσιν ἐν εἰδωλείῳ
κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς
ὄντος οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα
R 14,15. 11 ἐσθίειν; ⌜ἀπόλλυται γὰρ⌝ ὁ ἀσθενῶν ⌜ἐν τῇ σῇ
12 γνώσει, ὁ ἀδελφὸς⌝ δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν. οὕτως
δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τύπτοντες
αὐτῶν τὴν συνείδησιν °ἀσθενοῦσαν εἰς Χριστὸν
R 14,13.21. 13 ἁμαρτάνετε. διόπερ εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν
ἀδελφόν °μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα,
Mt 17,27. ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν °²μου σκανδαλίσω.
19;15,8.Act9,3p J 20,25! 9 Οὐκ εἰμὶ ⌜ἐλεύθερος; οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος⌝; 31
οὐχὶ Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἑόρακα; οὐ τὸ ἔργον
2 K 3,2 s. 2 μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ; εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ
ἀπόστολος, ἀλλά γε ὑμῖν εἰμι· ἡ γὰρ σφραγίς
3 ⌜μου τῆς⌝ ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ. Ἡ
4,3. ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσίν ἐστιν αὕτη.
L 10,8. 4.5 ¦μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πεῖν; ¦μὴ οὐκ
ἔχομεν ἐξουσίαν ⌜ἀδελφὴν γυναῖκα⌝ περιάγειν, ὡς
Mt 8,14 p. καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ

---

6 ⌜(H 2,10) ον *B*; h | ⌝, και εν πνευμα αγιον, εν ω τα παντα και ημεις εν αυτω *0142 460 pc* Greg^{naz}; h^{r} *7* ⌜! συνειδησει *ℜDGpl* lat sy^{p} : *txt* *𝔖pc* | ⌜ασθενουσα ℙ^{46} Cl. *8* ⌜υμ- ℵ* *1 33 69 pm* | ⌜παριστησι *ℜD* (συνιστ- *G*) *pm* | ⌜6—9 1—5 ℵ*ℜ*(*D*) *Gpl* Cl Tert Or; T : *txt* ℙ^{46}*BA***pc* *10* ° ℙ^{46}*BG* lat; [H] *11* ⌜ απ. ουν *APpc* : και απ. *D***al* : κ. απολειται *ℜGal* latsy Ir^{lat}; s : *txt* ℙ^{46}*B*ℵ**pc* Cl | ⌜6 1—4 *Pℜpm* *12* ° ℙ^{46} Cl. *13* ° *Gd** Cl | °^{2} *D***G* it *9,1* ⌜4 2 3 1 *ℜDG al* *2* ⌜της εμης ℙ^{46}*ℜDGpl* *5* ⌜2 1 vg^{cl}; h^{r3v} : γ-κα Ambst.; h^{r4v} : γ-κας *G* Tert; h^{r2} : -φας γ-κας arm, codd. graeci *apud* Hier; h^{r1}

κυρίου καὶ Κηφᾶς; ἢ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρναβᾶς οὐκ 6 J 1,42. Act 4,36! 2 Th 3,9.
ἔχομεν ἐξουσίαν μὴ ἐργάζεσθαι; Τίς στρατεύεται 7 2 T 2,4.
ἰδίοις ὀψωνίοις ποτέ; τίς φυτεύει ἀμπελῶνα καὶ 2 T 2,6.
⌜τὸν καρπὸν⌝ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; ⁰ἢ τίς ποιμαίνει
ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ποίμνης οὐκ
ἐσθίει; μὴ κατὰ ἄνθρωπον ⌜ταῦτα λαλῶ⌝; ἢ καὶ 8 R 3,5!
ὁ νόμος ⌜ταῦτα οὐ λέγει; ⌜ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως 9 Dt25,4. 1T 5,18.
νόμῳ γέγραπται⌝· οὐ ⌜κημώσεις βοῦν ἀλοῶντα. μὴ
τῶν βοῶν μέλει τῷ θεῷ; ⌜ἢ δι' ἡμᾶς πάντως 10 10,11. R 4,23 s. 15,4.
⊤λέγει⊥; δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι ὀφείλει ἐπ' ἐλπίδι 2 T 2,6.
ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν, καὶ ὁ ἀλοῶν ⌜ἐπ' ἐλπίδι
τοῦ μετέχειν⌝. εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπεί- 11 R15,27. Ph 4,17.
ραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν;
⌞εἰ ἄλλοι τῆς ὑμῶν ἐξουσίας μετέχουσιν, οὐ μᾶλ- 12
λον ἡμεῖς; ἀλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύ- Act 20,34 s. 2 K 11,7.9.
τῃ, ἀλλὰ πάντα στέγομεν ἵνα μή τινα ⌜ἐγκοπὴν δῶ- 13,7.
μεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ. Οὐκ οἴδατε 13 Nu 18,8.31. Dt 18,1—8.
ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι ⁰τὰ ἐκ τοῦ ἱεροῦ 7,35.
ἐσθίουσιν⁝, οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ ⌜παρεδρεύοντες τῷ
θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται; οὕτως καὶ ὁ κύριος 14 7,10!
διέταξεν τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ L 10,7. G 6,6. 2 Th 3,9.
εὐαγγελίου ζῆν. ⌞ἐγὼ δὲ οὐ κέχρημαι οὐδενὶ τούτων. 15 4,12!
Οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί·
καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν ⌜ἢ — τὸ⌝ καύχημά Act 18,3. 2 K 11,10.
μου ⌜οὐδεὶς κενώσει⌝. ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ 16
ἔστιν μοι ⌜καύχημα· ἀνάγκη γάρ μοι ἐπίκειται· Jr 20,9. L 17,10!
οὐαὶ γάρ μοί ἐστιν ἐὰν μὴ ⌜εὐαγγελίσωμαι. εἰ γὰρ 17
ἑκὼν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ⊤ἔχω· εἰ δὲ ἄκων⁝, E 3,2!

---

7 ⌜εκ του -που $\mathfrak{P}^{46}\aleph pl$ | ⁰ *BDGal* lattsy^{h} ; [H] *8* ⌜λεγω $\mathfrak{P}^{46}$ *f* : τ. λεγω *DGpc* lat | ⁝ ; W | ⌜(ταῦτὰ Bowyer) *9* ⌜γεγρ. γαρ *D*G* it Or | ⌜φιμω- $\mathfrak{P}^{46}\mathfrak{H}\aleph pl$; $\mathcal{K}$: *txt B*D*G 1739* | ⁝, H *10* ⌜(ἢ comm) | ⊤(ου Bois *cj*) | ⁝ · W | ⌜της ελπιδος αυτου μετεχειν (+ επ ελπιδι $\aleph pl$) *RD*Gpl* sy^{hmg} *12* ⌜εκκ- $\aleph D^{*}L$ *pm*; T *13* ⁰ $\mathfrak{P}^{46}ACRpl\,d$ sy : *txt* $B\aleph D^{*}Gpc$ lat | ⁝ ; T | ⌜προσεδρ- $\aleph pl$ *15* ⌜(ἢ τὸ T : — ἢ τὸ comm : νη το Lachmann *cj*) | ⌞ουθεις μη κ. *A* : τις κ. *G* : ινα τις κ. (-ση $\aleph pm$) *CRpl f* vg : *txt* $\mathfrak{P}^{46}\mathfrak{H}D$ Tert *16* ⌜χαρις $\aleph^{*}D$ *G* it | ⌞-ιζωμαι $\mathfrak{P}^{46}\aleph AKpl$; Th : -ιζομαι *LPpc* : *txt BCDG* *17* ⊤ουκ *69 pc* | ⁝(—, *cf p.* 441 ⁝, comm)

18 οἰκονομίαν πεπίστευμαι. τίς οὖν ⌜μού ἐστιν⌝ ὁ
8,9. 2 K 11,7. μισθός; ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ
7,31. εὐαγγέλιον⊤, εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἐξουσίᾳ
1. Mt 20,26 s. 19 μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ
πάντων πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐδούλωσα, ἵνα τοὺς πλείονας
Act 16,3; 20 κερδήσω· καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ○ὡς Ἰου-
21,20—26. (G 2,3.) δαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον
ὡς ὑπὸ νόμον, □μὴ ὢν αὐτὸς ὑπὸ νόμον, ⌝ἵνα τοὺς
J 13,34 ! G 6,2. 21 ὑπὸ νόμον κερδήσω· τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος, μὴ
ὢν ἄνομος ⌜θεοῦ ἀλλ' ἔννομος ⌜Χριστοῦ, ἵνα ⌜κερδάνω
22 ○τοὺς ἀνόμους· ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν⊤ ἀσθενής,
8,7. R 11,14; 14,1; 15,1. ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω· τοῖς πᾶσιν γέγονα
23 πάντα, ἵνα ⌜πάντως τινὰς⌝ σώσω. ⌜πάντα δὲ ποιῶ
Ph 1,5. διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς αὐτοῦ γένωμαι.
2 T 4,7 ! 24 ¦Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες πάντες
μὲν τρέχουσιν, εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον;
2 T 2,4 s; 4,7 ! 25 οὕτως τρέχετε ἵνα καταλάβητε. πᾶς δὲ ὁ ἀγωνι-
2 P 1,6 ! 2 T 4,8. 1 P 5,4. ζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται, ἐκεῖνοι μὲν ○οὖν ἵνα
Jc 1,12. Ap 2,10; 3,11. φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον.
14,9. 26 ¦ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω ὡς οὐκ ἀδήλως, οὕτως
R 8,13; 13,14. 27 πυκτεύω ὡς οὐκ ἀέρα δέρων· ἀλλὰ ⌜ὑπωπιάζω μου
τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μή πως ἄλλοις κηρύξας
αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

R 1,13 ! **10** Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ 32
Ex 13,21; 14,22. Ps 105,39. πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν καὶ
2 πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διῆλθον, ¦καὶ πάντες
εἰς τὸν Μωϋσῆν ⌜ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ
Ex 16,4.35. Dt 8,3. J 6,49. 3 ἐν τῇ θαλάσσῃ, ¦καὶ πάντες ⌜τὸ αὐτὸ⌝ πνευματικὸν
Ex 17,6. Nu 20,7—11. 1 P 2,4. 4 βρῶμα ἔφαγον, ¦καὶ πάντες τὸ ○αὐτὸ πνευματικὸν
ἔπιον πόμα· ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολου-

---

17 :*v. p.* 440 **18** ⌜μοι ε. $\mathfrak{p}^{46}$ℵ*pm* : εσται μοι **D G** it | ⊤του Χριστου ℵ**G***al* sy **20** ○**G***pc* Mcion Or Tert | □ℵ*pm* **21** ⌜θεω *et* ⌜Χριστω ℵ*al* | ⌜κερδησω $\mathfrak{p}^{46}$ℵ(𝔖 **D**)*pm* : *txt* 𝔓**G** 69 *al*; (-ανῶ H) | ○ℵ**G***al* **22** ⊤ως **C**ℵ**D G***pl* sy; δ : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$**B**ℵ*** **A***pc d* vg | ⌜παντας **D G** (τους π. 33) latt **23** ⌜τουτο ℵ*al* sy **25** ○**K** 1912 *pc d e g* Cl Ir **27** ⌜υποπ- $\mathfrak{p}^{46}$**P**ℵ**G** *al* vg sy^{p} : υποπιεζω 69 *al* Cl **10,2** ⌜-ισθησαν 𝔓**D G***pm* Ir; Th : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$**B**ℵ*al* Or **3** ⌜το $\mathfrak{p}^{46}$**A C** 181 : — ℵ*; [H] **4** ○$\mathfrak{p}^{46}$**A** 181

θούσης πέτρας, ἡ ⸢πέτρα δὲ⸣ ἦν ὁ Χριστός. | Ἀλλ' 5
οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν □ὁ θεός⸣· Nu 14,16.23.30. Jd 5.
κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ. ταῦτα δὲ τύποι 6
ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυ- Nu 11,4.34.
μητὰς κακῶν, καθὼς κἀκεῖνοι ἐπεθύμησαν. μηδὲ 7
εἰδωλολάτραι γίνεσθε, καθώς τινες αὐτῶν· ὥσπερ Act 15,20!
γέγραπται· ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πεῖν, καὶ Ex 32,6.
ἀνέστησαν παίζειν. μηδὲ πορνεύωμεν, καθώς τινες 8
αὐτῶν ἐπόρνευσαν καὶ ἔπεσαν⸣ μιᾷ ἡμέρᾳ εἴκοσι Nu 25,1.9.
⸢τρεῖς χιλιάδες. μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν ⸢κύριον, 9 Mt 4,7 p.
καθώς τινες αὐτῶν ⸢ἐπείρασαν καὶ ὑπὸ τῶν ὄφεων Nu 21,5 s. ⸢Ex16,2s.Ps78,18.
⸢2 ἀπώλλυντο. μηδὲ ⸢γογγύζετε, ⸢καθάπερ τινὲς αὐτῶν 10 Nu 14,2.36; 17,6–15.
ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλεθρευτοῦ. H 3,11.17;11,28!
| ⸢ταῦτα δὲ⸣ ⸢τυπικῶς συνέβαινεν⸣ ἐκείνοις, ἐγράφη δὲ 11 9,9 s! 7,26.29.
πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων 1 P 4,7. H 9,26. 1 J 2,18.
κατήντηκεν. Ὥστε ὁ δοκῶν ἑστάναι βλεπέτω μὴ 12 R 11,20! G 6,1.
πέσῃ. πειρασμὸς ὑμᾶς ⸢οὐκ εἴληφεν⸣ εἰ μὴ ἀν- 13 1,9. 2 K 1,18.
θρώπινος· πιστὸς δὲ ὁ θεός, ὃς οὐκ ⸢ἐάσει ⸣ὑμᾶς 1 Th 5,24. 2Th 3,3. 2T2,13.
πειρασθῆναι⸣ ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν H 10,23; 11,11.
τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι⸣ 1 J 1,9. Ap 1,5, 3,14; 19,11.
ὑπενεγκεῖν. H 13,7. 2 P 2,9.
33 Διόπερ, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλο- 14 1 J 5,21.
λατρίας. | ὡς φρονίμοις λέγω· κρίνατε ὑμεῖς ὃ 15
φημι. Τὸ ποτήριον τῆς ⸢εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν, 16 Mt 26,27 p.
οὐχὶ κοινωνία ⸢ἐστὶν τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ⸣; Act 2,42.
τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος
τοῦ Χριστοῦ ἐστιν; ὅτι εἷς ἄρτος, ἓν σῶμα οἱ 17 R 12,5!
πολλοί ἐσμεν· οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου⸣
μετέχομεν. βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· 18 (G 6,16.)

---

4 ⸢ $\mathfrak{P}^{46}$ *A C* 𝔎*pl*; S : *txt* *B* ℵ *D**(*G*) *5* □ *257 1610* Mcion Cl *8* ⸣ *εν A C* 𝔎*pl*; h ; *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ *B* ℵ* *D** *G* | ⸢(Nu 25,9) *τεσσαρες 69 81* vg$^{codd\ paucl}$ sy^{h} arm Ir *9* ⸢*Χριστον* $\mathfrak{P}^{46}$ 𝔎 *D G pm* latt sy aeg Mcion Ir Cl Or : *θεον A pc* : *txt* 𝔊*al* sy^{hmg} | ⸢ *εξεπ-* $\mathfrak{P}^{46}$ ℵ *C D** *G pm*; Th : *txt* *B A* 𝔎*al* | ⸢2 *απωλοντο C* 𝔎 *D G pl*; S : *txt* *B* ℵ($\mathfrak{P}^{46}$ *A*) *pc* *10* ⸢*-ζωμεν* ℵ *D G 33* Or | ⸢*καθως D G 69 pm*; s^{1} : *καθως και* 𝔎*al*; s^{2} : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ *B* ℵ *pc* *11* ⸢*παντα δε τ.* ℵ *D G pc* it Ir : *τ. δε π. C* 𝔎*pl*; S : *txt* *B A 33 pc* Mcion Or | ⸢*τυποι συνεβαινον* (*A*) 𝔎 *D G al* Ir^{arm} : *txt* 𝔊(*K*) *1611 pm* latt sy^{hmg} Ir^{lat} Or *13* ⸢*ου καταλαβη G* lat | ⸢*αφησει D G* | ⸣ *B 69* Or. ; h | ⸣*υμας* 𝔎*al* *16* ⸢*ευχαριστιας G pc* sy^{p} | ⸣ 2—51 ℵ *C* 𝔎 *D G pl*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ *B A P* *17* ⸣*και του ενος* (— *ε. D*) *ποτηριου* (*D*) *G* it

Lv 7,6.15. Ex 32,5 s. 8,4. 19 ⌜οὐχ οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσίν; ⌊ τί οὖν φημι; ὅτι εἰδωλόθυτόν
Lv 17,7. Dt 32,17. Ps 106,37. Bar 4,7. Ap 9,20. 20 ⌜τί ἐστιν⌝; □ἢ ὅτι εἰδωλόν ⌜τί ἐστιν⌝; ⌊ ἀλλ' ὅτι ἃ ⌜θύουσιν⊤, δαιμονίοις ⌜καὶ οὐ θεῷ ⌜θύουσιν⌝· οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ⌜κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων⌝ γίνεσθαι.
2 K 6,15 s. 21 ⌊οὐ δύνασθε ποτήριον κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων· οὐ δύνασθε τραπέζης κυρίου μετέχειν
Ml 1,7.12. Is 65,11. Dt 32,21. 22 καὶ τραπέζης δαιμονίων. ἢ παραζηλοῦμεν τὸν κύριον; μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμεν;
6,12 ⌊ 23 Πάντα⊤ ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα⊤
33. R 14,19; 15,2. Ph 2,4. 24 ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ
R 14,2—10.22. 25 ζητείτω ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου⊤. Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν
Ps 24,1. R 14,14.20. 26 συνείδησιν· τοῦ κυρίου γὰρ ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα
27 αὐτῆς. εἴ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων⊤ καὶ θέλετε
8,7. L 10,8. πορεύεσθαι, ⌜πᾶν τὸ παρατιθέμενον⌝ ὑμῖν ἐσθίετε
28 μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ· τοῦτο ⌜ἱερόθυτόν ἐστιν, μὴ ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν⊤·
29 ⌊συνείδησιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀλλὰ τὴν
R 14,3 s.13. τοῦ ἑτέρου. ἱνατί γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται
R 14,6.1 T 4,3 s. 30 ὑπὸ ⌜ἄλλης συνειδήσεως; εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω,
Kol 3,17. L 13,26. 31 τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ; Εἴτε οὖν ἐσθίετε εἴτε πίνετε εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα
R 14,13.16. 1 Th 4,12. 32 εἰς δόξαν θεοῦ °ποιεῖτε. ἀπρόσκοποι καὶ Ἰουδαίοις γίνεσθε καὶ Ἕλλησιν καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ
24; 9,20—22. R 15,2. Ph 2,4. 33 θεοῦ, ⌊καθὼς κἀγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ ἐμαυτοῦ ⌜σύμφορον ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν,
4,16. E 5,1. G 4,12. Ph 3,17. 1 Th 1,6; 2,14. 2 Th 3,7.9. H 6,12; 13,7. 11 ἵνα σωθῶσιν. μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κἀγὼ ε Χριστοῦ.

---

18 ⌜ουχι $\mathfrak{P}^{46}$ *B* ℵ *pl*; h *19* ⌜(τι ἔστιν W) : 2 1 *D** *G* lat | : — ; W | □ $\mathfrak{P}^{46}$ ℵ* *A C** *pc* | ⌞(τι ἔστιν W) : 2 1 *D G* lat *20* ⌜*bis* θυει ℵ*al* | ⊤τα εθνη $\mathfrak{P}^{46}$ ℌ ℵ *pl* latsy ; [H] : *txt* *B D G* it Mcion | ⌡4 1 2 3 ℵ *D G pm* | ⌜δαιμ. κοιν. *D** *G* it *22* : · W *23* ⊤ *bis* μοι ℵ *pl* *24* ⊤εκαστος ℵ *pl* *27* ⊤εις δειπνον *D** *G* it | ⌜παντα τα -μενα *A* aeg Aug. *28* ⌜ειδωλοθ- *C* ℵ *D G pl* | ⊤(26) του γαρ κυριου η γη και το πληρωμα αυτης ℵ *pm* *29* ⌜απιστου *G d e g* Ambr *31* ○ *G f m* Hil Ambst *33* ⌜συμφέρον ℵ *D G pl*

34 Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς ⊤ὅτι πάντα μου μέμνησθε 2 17.22. 2 Th 2,15.
καὶ καθὼς ⊤παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέ- 23.
6 χετε. Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς 3 3,23. E 4,15; 5,23.
ἡ κεφαλὴ ○ὁ Χριστός ἐστιν, κεφαλὴ δὲ γυναικὸς E 1,22. Kol 2,10.
ὁ ἀνήρ, κεφαλὴ δὲ τοῦ Χριστοῦ ὁ θεός. πᾶς 4 Gn 3,16. 3.7; 12,10 14,1.
ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ κεφαλῆς
ἔχων καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. πᾶσα δὲ 5 3.7.9 s.
γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα ἀκατακα-
λύπτῳ τῇ κεφαλῇ καταισχύνει τὴν κεφαλὴν ⌜αὐτῆς·
ἓν γάρ ἐστιν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ. εἰ γὰρ 6
οὐ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω· εἰ δὲ
αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ⌜ξυρᾶσθαι, κατα-
καλυπτέσθω. ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατα- 7
καλύπτεσθαι τὴν κεφαλήν, εἰκὼν καὶ δόξα θεοῦ Gn 1,27; 5,1.
ὑπάρχων· ἡ γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστιν. οὐ γάρ 8
ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός· Gn 2,22 s. 1 T 2,13.
¹καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ 9 Gn 2,18.
γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα. διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ 10
⌜ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέ- ? Gn 6,2. E 3,10.
λους. πλὴν οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς οὔτε ἀνὴρ 11 Ps 137,1 Lxx.
χωρὶς γυναικὸς ἐν κυρίῳ· ὥσπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ 12
τοῦ ἀνδρός, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός·
τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. ¹Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε· 13
πρέπον ἐστὶν γυναῖκα ἀκατακάλυπτον τῷ θεῷ
προσεύχεσθαι; ⊤οὐδὲ ἡ φύσις αὐτὴ διδάσκει ὑμᾶς 14
ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾷ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστιν, ¹γυνὴ 15
δὲ ἐὰν κομᾷ, δόξα αὐτῇ ἐστιν; ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ
περιβολαίου δέδοται ○αὐτῇ. Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλό- 16
νεικος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν,
οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ.
7 Τοῦτο δὲ ⌜παραγγέλλων οὐκ ⌜ἐπαινῶ ὅτι οὐκ 17 2.22.

---

2 ⊤ αδελφοι ℵ D G *pm* latt sy | ⊤ πανταχου G *d* Ambst **3** ○ B* D*G *pc*; Wh **5** ⌜σαυ- B ℵ *al*; Wh **6** ⌜(ξύρ- W) **10** ⌜καλυμμα *c* vg^{s} Valentiniani *apud* Ir, Hier Aug; h^{r} **14** ⊤ ἡ ℵ *pl* **15** ○ p^{46} ℵ D G *al* : *txt* 𝔖 *al* (𝔖 *CHP 69 al*) **17** ⌜-λλω *et* ⌜-νων A C* *al* latsy; h : -λλων *et* -νων B. : -λλω *et* -νω D* *81* : *txt* ℵ ℵ G *pm*

εἰς τὸ κρεῖσσον ἀλλὰ εἰς τὸ ἧσσον συνέρχεσθε.
1,10–12; 3,3; 14,26. 18 ⁞πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ 35
ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι
1 J 2,19. 19 πιστεύω. δεῖ γὰρ καὶ αἱρέσεις □ἐν ὑμῖν〉 εἶναι, ἵνα
Dt 13,4. 20 [καὶ] οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται □2 ἐν ὑμῖν〉. Συν-
ερχομένων ○οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ οὐκ ἔστιν κυρια-
21 κὸν δεῖπνον φαγεῖν· ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον
προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾷ, ὃς
Jc 2,5 s. 22 δὲ μεθύει. μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν
καὶ πίνειν; ἢ τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ καταφρο-
2.17. νεῖτε, καὶ καταισχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας; τί εἴπω
23–25: 23 ὑμῖν; ⌜ἐπαινέσω ○ὑμᾶς·; ἐν τούτῳ ·2 οὐκ ἐπαινῶ. ⁞Ἐγὼ
Mt 26,26–28. Mc 14,22–24. γὰρ παρέλαβον ⌜ἀπὸ τοῦ κυρίου〉, ὃ καὶ παρέδωκα
Lc 22,19 s. ὑμῖν, ὅτι ὁ κύριος ○Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ᾗ παρε-
7,10! 24 δίδοτο ἔλαβεν ⊤ἄρτον ⁞ καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν
καὶ εἶπεν· ⊤τοῦτό ⌟μού ἐστιν〉 τὸ σῶμα ○τὸ ὑπὲρ
Ex 12,14; 13,9. Dt 16,3. ὑμῶν⊤· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.
25 ⁞ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι,
Zch 9,11. Jr31,31. Ex24,8. λέγων· τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν
H 7,22! 2 K 3,6. ἐν τῷ ⌜ἐμῷ αἵματι〉· τοῦτο ποιεῖτε, ὁσάκις ἐὰν
26 πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ὁσάκις γὰρ ἐὰν
ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον ⊤πίνητε,
Mt 26,29. Ap 22,20. τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε, ἄχρι οὗ
27 ἔλθῃ. Ὥστε ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον ⊤ἢ πίνῃ τὸ
H 6,6; 10,29. ποτήριον τοῦ κυρίου ἀναξίως⊤, ἔνοχος ἔσται τοῦ
Mt 26,22. 2 K 13,5. 28 σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ κυρίου. δοκιμα-
ζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ
29 ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω· ὁ
γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ⊤κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ
30 πίνει μὴ διακρίνων τὸ σῶμα⊤. διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν

---

19 □ *D*G* lat | [+ $\mathfrak{p}^{46}$ *BD*pc* lat; W : — ℌ𝔎*Gpl* sy; T | □2 $\mathfrak{p}^{46}$ *C* *20* ○ $\mathfrak{p}^{46}$ *D*G* *22* ⌜επαινω $\mathfrak{p}^{46}$ *BG* lat | ○ $\mathfrak{p}^{46}$. | ·: —; *et* ·2; *CDLal*; comm *23* ⌜παρα κ. *D* : απο θεου *G* | ○*Bpc* | ⊤τον *D*G* *24* ⊤*p*) λαβετε φαγετε, 𝔎*pm* vg^{cl} sy; h^{r} | ⌟ $\mathfrak{p}^{46}$. | ○ $\mathfrak{p}^{46}$ | ⊤κλωμενον ℵ^{s}𝔎*Gpl* itsy; h^{r1} s : θρυπτομενον *D**; h^{r2} : διδομενον aeg arm; h$^{rs\,e}$: (quod . .) tradetur *f* vg; h^{r4} : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$ℌ *25* ⌜αι. μου $\mathfrak{p}^{46}$*ACal* *26* ⊤τουτο $\mathfrak{p}^{46}$𝔎*al* sy *27* ⊤τουτον *1*𝔎*al* vg^{cl} | ⊤τον κυριον ℵ *Lal* sy^{h} *29* ⊤αναξιως 𝔎*DGpl* latsy; h^{r} | ⊤τον κυριον 𝔎*DGpl* vg^{cl} sy

πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι καὶ κοιμῶνται ἱκανοί. εἰ ⌜δὲ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν, οὐκ ἂν ἐκρι- 31
νόμεθα· κρινόμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ κυρίου παιδευό- 32
μεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν. Ὥστε, 33
ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν ἀλλή-
λους ἐκδέχεσθε. εἴ ⊤τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, 34
ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε. τὰ δὲ λοιπὰ ὡς
ἂν ἔλθω διατάξομαι.

(15,20.) E 5,14. 1 Th 5,6. R 14,22 s. H 12,5—7. 1 P 4,17. 7,17.

678 Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω 12
ὑμᾶς ἀγνοεῖν. Οἴδατε ⌜ὅτι ὅτε⌝ ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ 2
εἴδωλα τὰ ⌜ἄφωνα⌜ὡς ἂν ἤγεσθε⌝ ἀπαγόμενοι. διὸ 3
γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ ○λαλῶν
λέγει⌜· ΑΝΑΘΕΜΑ ΙΗΣΟΥΣ⌝, καὶ οὐδεὶς δύναται
εἰπεῖν ⌜· ΚΥΡΙΟΣ ΙΗΣΟΥΣ⌝, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

R 1,13! Ps 115,5. Hab 2,18 s. Act 17,29. G 4,8. 1 Th 1,9. R 8,9. Mc 9,39. 1 J 4,2 s; 5,1. Mt 7,21. R 10,9. Ph 2,11.

Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσίν, τὸ δὲ αὐτὸ 4
πνεῦμα· καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσιν, καὶ ὁ 5
αὐτὸς κύριος· καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσίν, 6
⌜ὁ δὲ⌝ αὐτὸς ⌜θεὸς ὁ ἐνεργῶν⌝ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.
|ἑκάστῳ δὲ δίδοται ἡ φανέρωσις τοῦ πνεύματος 7
πρὸς τὸ συμφέρον. ᾧ μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος 8
δίδοται λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως
κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, |ἑτέρῳ ⊤πίστις ἐν τῷ αὐτῷ 9
πνεύματι, ἄλλῳ δὲ ⌜χαρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ
⌜ἑνὶ πνεύματι, |ἄλλῳ δὲ ⌜ἐνεργήματα δυνάμεων⌝, 10
ἄλλῳ [δὲ] προφητεία, ἄλλῳ ○δὲ ⌜διακρίσεις πνευ-
μάτων, ἑτέρῳ ⊤γένη γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ⌜ἑρμηνεία
γλωσσῶν· πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἓν καὶ τὸ 11
αὐτὸ πνεῦμα, διαιροῦν ⌜ἰδίᾳ ἑκάστῳ καθὼς βού-
λεται. Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἓν ἐστιν καὶ 12

11,4. Act 2,4. 14,5. 7,7. R 12,3! 6. R 12,4.5!

---

31 ⌜γαρ **CKpl** **34** ⊤δε **Kpl** Cl **12,2** ⌜οτε **K*** *1 69*; h^{s1} : *οτι* **Gal** *d* sy^{p}; h^{s2} : (*οτι ποτε* h^{s3} *cjj*) | ⌜αμορφα **G** | ⌜ως *ανηγεσθε* **B**^{3} : (*ωσαν ηγ.* Bengel) **3** ○**DG** it | ⌜*a. Ιησουν* $\mathfrak{P}^{46}$**KDGpm** it : *a. Ιησου* **F** *1611* vg : *txt* **Hal** sy | ⌜-*ιον* -*ουν* **KDGpm** it : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$**Hal** *f* vg sy **6** ⌜*και ο* $\mathfrak{P}^{46}$**BC** *69 al*; **K** | ⌜*θ. ο ε. εστιν* **B** *1739.*; W : *εστιν θ. ο ε.* **Kpm**; S : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$**HDGal** **9** ⊤*δε* $\mathfrak{P}^{46}$**ACKpl**; S | ⌜-*μα* lat Mcion | ⌜*αυτω* **KKDGpm** Cl Or : — $\mathfrak{P}^{46}$. **10** ⌜*ε.* -*εως* $\mathfrak{P}^{46}$: -*γεια* -*μεως* **D** **G** it (vg) | [+**HKpl** sy; T : — $\mathfrak{P}^{46}$**BDG** latt Mcion Cl; W | ○$\mathfrak{P}^{46}$**BDG** latt Mcion Cl; [H] | ⌜-*ισις* **KCD*G** *al* lattsy Mcion Cl; T : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$**BAKpm** | ⊤*δε* **ACKpl**; S | ⌜*διερμ*- **AD*** **11** ⌜(*ἰδια* comm) : — $\mathfrak{P}^{46}$**DG** latsy^{p}

μέλη πολλὰ ἔχει, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος
⊤πολλὰ ὄντα ἕν ἐστιν σῶμα, οὕτως καὶ ὁ Χριστός·
G 3,28! 13 ⌊καὶ γὰρ ἐν ἑνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα
ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες, εἴτε
δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ πάντες⊤ἓν⌈πνεῦμα ἐπο-
20. 14 τίσθημεν. καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἓν μέλος
15 ἀλλὰ πολλά. ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς· ὅτι οὐκ εἰμὶ χείρ,
οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ
16 ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος. καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς· ὅτι
οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ
17 παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος. εἰ ὅλον
τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; εἰ ὅλον ἀκοή,
15,38. Ap 4,11. 18 ποῦ ἡ ὄσφρησις; ⌈νῦν δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη,
19 ἓν ἕκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι καθὼς ἠθέλησεν. ⌊εἰ
14. 20 δὲ ἦν ○τὰ πάντα ἓν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; ⌊νῦν
21 δὲ πολλὰ ○μὲν μέλη, ἓν δὲ σῶμα. οὐ δύναται ○δὲ
ὁ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρί· χρείαν σου οὐκ ἔχω,
ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν· χρείαν ὑμῶν οὐκ
22 ἔχω· ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ
σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖά ἐστιν,
23 ⌊καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος,
τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ
ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει,
24 ⌊τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρείαν ἔχει⊤. ἀλλὰ ὁ
θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα, τῷ ⌈ὑστερουμένῳ περισ-
25 σοτέραν δοὺς τιμήν, ⌊ἵνα μὴ ᾖ ⌈σχίσμα ἐν τῷ
σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν
26 τὰ μέλη. καὶ⌈εἴτε πάσχει ἓν μέλος, συμπάσχει
πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται⊤μέλος, συγχαίρει
R 12,5! 27 πάντα τὰ μέλη. ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα Χριστοῦ
5. E 4,11 s. 28 καὶ μέλη ἐκ⌈μέρους. Καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς

---

12 ⊤του ενος ℜ*Dal* *13* ⊤εις ℜ*al* | ⌈πομα *1611 al* Cl^{pt} *18* ⌈νυνι P^{46}𝔖ℜ*pl*; Th : *txt* ***BAD*Gpc*** *19* ○ ***BG*** *33*; [H] *20* ○P^{46}****BD****pc*; ℋ *21* ○***ACG*** *69 pm* vg^{codd} sy^{p}; [H] *24* ⊤τιμης ***DG*** sy^{p} | ⌈-ρουντι P^{46}ℜ***DG****pl* Or; s *25* ⌈-ματα ℵℜ ***D*Gal***; T : *txt* P^{46}𝔖***Kpm*** latsy *26* ⌈εἴ τι ***BGpc*** latsy^{h} | ⊤εν ***C*ℜ*DGpl*** Or; S *27* ⌈μελους ***D**** latsy^{h}

ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, ἔπειτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήμψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. μὴ πάντες ἀπόστολοι; μὴ 29
πάντες προφῆται; μὴ πάντες διδάσκαλοι; μὴ πάντες δυνάμεις; μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν 30
ἰαμάτων; μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; μὴ πάν-
8 τες διερμηνεύουσιν; ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ 31 14,1.12.
⌜μείζονα·
37 *Καὶ ⌜ἔτι καθ' ὑπερβολὴν·2 ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.
1 Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν 13
ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἠχῶν Ps 150,5 Lxx.
ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. ⌜καὶ ἐὰν⌝ ἔχω προφητείαν 2 Mt 7,22.
καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν
γνῶσιν, ⌜κἂν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν ὥστε ὄρη Mt 17,20:
⌜μεθιστάναι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι. ⌜κἂν 3 Mt 6,2.
ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, ⌜καὶ ἐὰν⌝
παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα ⌜καυθήσομαι, ἀγάπην
δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. Ἡ ἀγάπη μακρο- 4 R 13,10. E 4,2.
θυμεῖ, χρηστεύεται· ἡ ἀγάπη·2, οὐ ζηλοῖ·3, □ἡ ἀγάπη⌝ 1 Th 5,14. 4,6.
οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, 1 οὐκ ⌜ἀσχημονεῖ, 5 Ph 2,4.(21.)
οὐ ζητεῖ ⌜τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται (Act 15,39.)
τὸ κακόν, 1 οὐ ⌜χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει⌝ δὲ 6 Zch 8,17.
τῇ ἀληθείᾳ· πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα 7 R 12,9. 2 K 13,8.
ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε 8 9,12. Prv 10,12.
⌜πίπτει· εἴτε δὲ ⌜προφητεῖαι, καταργηθήσονται⌝· εἴτε R 15,1. 1 P 4,8.
γλῶσσαι, παύσονται· εἴτε ⌜γνῶσις, καταργηθήσεται⌝.
1 ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους προφη- 9
τεύομεν· ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, ⊤τὸ ἐκ μέρους 10

---

29 :, W **31** ⌜κρειττονα ℵ(*DG*)*pl* it vg^{cl}; S | :· Ti W | ⌜ει τι $\mathfrak{p}^{46}$*D** *et* :2, comm **13,2** ⌜καν $\mathfrak{p}^{46}$*AC*^{pc}; H | ⌜και εαν ℵ*C*℟*DG*^{pl}; T : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$*BA*^{pc} Cl | ⌜-νειν *AC*℟^{pm} Or; H **3** ⌜και εαν ℵ℟*DG*^{pl}; T : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$*BAC*^{pc} Cl | ⌜καν *AC* Or; H : και $\mathfrak{p}^{46}$ | ⌜-σωμαι ℜ; s : καυχησωμαι $\mathfrak{p}^{46}$𝔖 *69 pc* Or; H : *txt C DGL*^{pm} lattsy Tert; h^{r} **4** :, *et* :2 —, H | :3 —, W | □(⌞$\mathfrak{p}^{46}$) *B 33 al f* vg Cl Tert Ephr; H **5** ⌜ευσχ- $\mathfrak{p}^{46}$ (*αυσχ- sic 876.*) | ⌜το $\mathfrak{p}^{46}$*: το μη $\mathfrak{p}^{46c}$ *B* Cl^{pt}; h **6** ⌞(5 2—4 1 Bois *cj*) **8** ⌜εκπ- ℟*D G*^{pl} Cl^{pt} Tert; 𝔖 | ⌜-εια, -σεται *B*; h | ⌜-σεις, -σονται ℵ*AG al*; W **10** ⊤τοτε ℟*al*

11 καταργηθήσεται. ὅτε ἤμην νήπιος, ἐλάλουν ὡς
νήπιος, ἐφρόνουν ὡς νήπιος, ἐλογιζόμην ὡς νήπιος·
Jc 1,23. 12 ὅτε ⊤γέγονα ἀνήρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. βλέ-
Nu 12,8. πομεν γὰρ ἄρτι ⊤δι' ἐσόπτρου ⊤ἐν αἰνίγματι, τότε
J 10,14! 2K 5,7. δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· ἄρτι γινώσκω ἐκ
μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώ-
Kol 1,4s.
1Th 1,3; 5,8. 18 σθην. νυνὶ δὲ μένει ⌜πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη⌝, τὰ
1 J 4,16. τρία ταῦτα⌞:2· μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.
11,4; 12,10.31. 14 Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευμα-
1 Th 5,20. 2 τικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. ὁ γὰρ λαλῶν
Mc 16,17! γλώσσῃ οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ ἀλλὰ ⊤θεῷ· οὐδεὶς
3 γὰρ ἀκούει, ⌜πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια· ὁ δὲ
Act 9,31. προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παρά-
4 κλησιν καὶ παραμυθίαν. ὁ λαλῶν γλώσσῃ ἑαυτὸν
οἰκοδομεῖ· ὁ δὲ προφητεύων ἐκκλησίαν ⊤οἰκοδομεῖ.
Nu 11,29. 5 ⌞θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον [37]
δὲ ἵνα προφητεύητε· μείζων δὲ ὁ προφητεύων ἢ
13; 12,10. ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς εἰ μὴ ⌜διερμηνεύῃ, ἵνα
6 ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ. νῦν δέ, ἀδελφοι,
ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς
12,8. ὠφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει
7 ἢ ἐν γνώσει ἢ ἐν προφητείᾳ ἢ ⊤διδαχῇ; ⌜ὅμως τὰ
Ap 5,8. ἄψυχα φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλὸς εἴτε κιθάρα,
ἐὰν διαστολὴν ⌜τοῖς φθόγγοις⌝ μὴ δῷ, πῶς γνω-
8 σθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον; καὶ
γὰρ ἐὰν ἄδηλον ⌜σάλπιγξ φωνὴν⌞ δῷ, τίς παρα-
9 σκευάσεται εἰς πόλεμον; οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς
γλώσσης ἐὰν μὴ εὔσημον λόγον δῶτε, πῶς γνω-
9,26. σθήσεται τὸ λαλούμενον; ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα
10 λαλοῦντες. τοσαῦτα εἰ τύχοι γένη φωνῶν εἰσιν
11 ἐν κόσμῳ, καὶ οὐδὲν ⊤ἄφωνον· ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ

---

11 ⊤ δε ℵ*G*pl vg^{cl} sy; S *12* ⊤ ως *D* 33 *al* Cl | ⊤ και *LP*pc *13* ⌜ 4—6 1—3 $\mathfrak{p}^{46}$ Cl Aug | : · *et* :², H *14,2* ⊤ τω *A*ℵpl; S : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$*B*ℵ*D***G* | ⌜πνευμα *G* it *4* ⊤ θεου *G* vg^{cl} *5* ⌜ -ευει ℵ*al* : -ευων *D** : ᾗ ο διερμηνευων *G* : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$ℌ*K* 69 *pm* *6* ⊤ εν ℌℵpl Cl ; H : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$ℵ**D***G* *7* ⌜(ὁμῶς comm) | ⌜ φθογγου *B d* Ambst *8* ⌜ *B*ℵ*D G*pl; Wh *10* ⊤ αυτων ℵ*al* sy

τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἐσομαι τῷ λαλοῦντι
βάρβαρος καὶ ὁ λαλῶν ○ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. οὕτως 12 1—4; 12,31.
καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ ζηλωταί ἐστε ⌜πνευμάτων, πρὸς
τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα ⌜περισ-
σεύητε. ⌜Διὸ ὁ λαλῶν γλώσσῃ προσευχέσθω ἵνα 13 5; 12,10.
διερμηνεύῃ. ἐὰν ○γὰρ προσεύχωμαι γλώσσῃ, τὸ 14
πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός
ἐστιν. τί οὖν ἐστιν; ⌜προσεύξομαι τῷ πνεύματι, 15
⌜προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοΐ· ψαλῶ τῷ πνεύματι, E 5,19.
ψαλῶ ○δὲ καὶ τῷ νοΐ. ἐπεὶ ἐὰν ⌜εὐλογῇς [ἐν] πνεύ- 16
ματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου πῶς ἐρεῖ
τὸ :ἀμὴν ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ:2; ἐπειδὴ τί λέγεις 2 K 1,20.
οὐκ οἶδεν:3· σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ' 17
38 ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. εὐχαριστῶ τῷ θεῷ ⊤, 18 1,14.
πάντων ὑμῶν μᾶλλον ⌜γλώσσαις ⌜λαλῶ· ἀλλὰ ἐν 19
ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους ⌜τῷ νοΐ μου⌝ λαλῆσαι,
ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίους λόγους ἐν
γλώσσῃ. Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς 20 E 4,14.
Ph 3,12.15.
φρεσίν, ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ R 16,19. Jr 4,22.
φρεσὶν τέλειοι γίνεσθε. ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται 21 Mt 5,48!
ὅτι ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν χείλεσιν ⌜ἑτέρων λα- Is 28,11 s.
λήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακού- Dt 28,49.
σονταί μου, λέγει κύριος. ὥστε αἱ γλῶσσαι εἰς 22 Mc 4,11!
σημεῖόν εἰσιν οὐ τοῖς πιστεύουσιν ἀλλὰ τοῖς ἀπί-
στοις, ἡ δὲ προφητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις ἀλλὰ τοῖς
πιστεύουσιν. Ἐὰν οὖν ⌜συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη 23
ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ πάντες λαλῶσιν γλώσσαις, εἰσέλ-
θωσιν δὲ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαί- Act 2,13; 4,13.
νεσθε; ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δέ 24
τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, J 16,8. E 5,13.
2,15.

---

11 ○ $\mathfrak{p}^{46}$ *DG 1739 pc* Cl **12** ⌜*πνευματικων Ppc g m* sy^{p} sa | ⌜*προφητευητε A*(*I*) *441* Ambst **13** ⌜*διοπερ* ℵ*pl*; δ **14** ○ $\mathfrak{p}^{46}$ *B Gpc*; [H] **15** ⌜*-ξωμαι* ℵ*ADGal* | ⌜*-ξωμαι ADGal* | ○ *BGpc* latt Or; [H] **16** ⌜*-γησης* $\mathfrak{p}^{46}$ℵ*Gpm* | [+ *BDpc*; W : — $\mathfrak{p}^{46}$ℵ* *A*ℵ*Gpl*; T | :τό Ἀμήν H | :2—; *et* :3; comm **18** ⊤*μου* ℵ*al* vg^{cl} | ⌜*-ση* ℵ*ADG* lat; Th | ⌜*λαλων* ℵ*pm* : *λαλειν* $\mathfrak{p}^{46}$. **19** ⌜*εν τ. ν. μ.* $\mathfrak{p}^{46}$: *δια του νοος μου* ℵ*al d* sy^{h}; S : *δια τον νομον* Mcion Ambst^{pt} **21** ⌜*ετεροις* $\mathfrak{p}^{46}$ℵ*DGpl* latt sy Mcion Or **23** ⌜*ελθη* $\mathfrak{p}^{46}$*BG**

J 4,19; 16,8. Dn 2,47. 1 P 3,4. Is 45,14. Zch 8,23.
25 ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων, ⌊ ⊤τὰ κρυπτὰ τῆς ⌈καρδίας
αὐτοῦ φανερὰ γίνεται, καὶ οὕτως πεσὼν ἐπὶ πρόσ-
ωπον προσκυνήσει τῷ θεῷ, ἀπαγγέλλων ὅτι ⁝ ὄντως
11,18.20. 12,7–10.
26 ○ὁ θεὸς ἐν ὑμῖν ἐστιν. Τί οὖν ἐστιν, ἀδελφοί;
ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ⊤ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν
E 4,12! R 14,19.
ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἑρμηνείαν
27 ἔχει· πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γινέσθω. ⌈εἴτε γλώσσῃ
τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ
28 ἀνὰ μέρος, καὶ εἷς διερμηνευέτω· ἐὰν δὲ μὴ ᾖ
⌈διερμηνευτής, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ, ἑαυτῷ δὲ λα-
1 Th 5,19–21. Act 17,11.
29 λείτω καὶ τῷ θεῷ. προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλεί-
30 τωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν· ἐὰν δὲ ἄλλῳ
31 ἀποκαλυφθῇ καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω. δύνα-
σθε γὰρ καθ' ἕνα ⌈πάντες προφητεύειν, ἵνα πάντες
2 P 1,21. Ap 22,6.
32 μανθάνωσιν καὶ πάντες παρακαλῶνται ⁝. καὶ ⌈πνεύ-
R 15,33!
33 ματα προφητῶν προφήταις ὑποτάσσεται· οὐ γάρ
4,17; 7,17.
ἐστιν ἀκαταστασίας ⌈ὁ θεὸς⌉ ἀλλὰ εἰρήνης ⁝2. Ὡς ἐν
34 πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων ⁝3, ⌊ ⌈αἱ γυναῖκες
1 T 2,11.12. 11,3. E 5,22. Gn 3,16. Tt 2,5. 1 P 3,1.
⊤ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν· οὐ γὰρ ⌈ἐπιτρέπεται
αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλὰ ⌈ὑποτασσέσθωσαν⊤, καθὼς καὶ
35 ὁ νόμος λέγει. εἰ δέ τι ⌈μαθεῖν θέλουσιν, ἐν οἴκῳ
τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν· αἰσχρὸν γάρ
36 ○ἐστιν γυναικὶ λαλεῖν ἐν ἐκκλησίᾳ.⌉ ἢ ἀφ' ὑμῶν
ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐξῆλθεν, ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους
1 J 4,6.
37 κατήντησεν; Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ
7,10!
πνευματικός, ἐπιγινωσκέτω ἃ γράφω ὑμῖν ὅτι
38 ⌈κυρίου ⌈ἐστὶν ἐντολή⌉· ⌊ εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, ⌈ἀγνοεῖται.
1Th 5,20.
39 ⌊ ⁝Ὥστε, ἀδελφοί μου, ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν, καὶ

---

25 ⊤ και ουτω 𝔎al | ⌈διανοιας P46. | ⁝ ⁝Οντως H | ○ℵ*D* Gpc Or; T **26** ⊤υμων 𝔎DGpl lattsy **27** ⌈(εἴ τε Hofmann) **28** ⌈ερμ- BD*Gpc; Wh **31** ⌈εκαστοι 6 pc : εκ. παντες 51 1739 : — 33 Ambst Hier **31—33** ⁝, h : , (et ⁝2,) ως et ⁝3. Αι ℋ **32** ⌈πνευμαΨDG 1 al itsyp **33** ⌈ϑ. P46G : — Mcion Tert Ambst **34. 35** ⌈vss. post vs. 40 DG 88* it arm Ambst : (— Straatman cj) **34** ⊤υμων 𝔎DGpm itsy; S | ⌈επιτετραπται 𝔎al sy | ⌈-σθαι 𝔎 DGal lattsyh Mcion | ⊤τοις ανδρασιν A. **35** ⌈μανθανειν 𝔖 1611 pm; ℋ : txt P46B𝔎DGal | ○P46B 81. **37** ⌈θεου A bo Orpt | ⌈εστιν D*G it; T : εισιν 90 : εισ. εντολαι 𝔎pl vg sy : txt P46𝔖 (ʃℵ*) **38** ⌈-ειτω P46B𝔎pl sy; Wh : -ειτε D* : txt ℵ* A*G (lat) Or

ºτὸ λαλεῖν μὴ κωλύετεᵀγλώσσαις· πάντα δὲ εὐσχη- 40 Kol 2,5.
μόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω.ᵀ (J 6,10.)

39 9 9 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοι, τὸ εὐαγγέλιον δ 15 G 1,11.
εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ 16,13. 2 K 1,24.
ἑστήκατε, ¹δι' οὗ καὶ σῴζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελι- 2 R 11,20! Ph 1,27.
σάμην ὑμῖν· ⌜εἰ κατέχετε⌝, ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῇ ἐπιστεύ- 14.17.
σατε. παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, □ὃ καὶ 3 7,10! Is 53,8 s.
παρέλαβον, ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν 2 Rg 20,5.
ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς, ¹καὶ ὅτι ἐτάφη, 4 Hos 6,2. Jon 2,1.
καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ κατὰ τὰς Ps 16,10. Is 54,7.
γραφάς, ¹καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾷ, ⌜εἶτα τοῖς⌝ δώδεκα· 5 Mt 16,21!
¹ἔπειτα ὤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ, 6 L 24,34.
ἐξ ὧν οἱ πλείονες μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς δὲᵀ J 21,15 ss.
ἐκοιμήθησαν· ἔπειτα ὤφθη Ἰακώβῳ, ⌜εἶτα τοῖς 7 Mc 16,14 p.
ἀποστόλοις πᾶσιν· ἔσχατον δὲ πάντων ⌜ὡσπερεὶ 8 ? Act 2,1 ss.
τῷ⌝ ἐκτρώματι ὤφθη κἀμοί. Ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ 9 1 Th 4,13–15.
ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς Act 12,17!
καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν L 24,50 p.
τοῦ θεοῦ· χάριτι δὲ θεοῦ εἰμι ὅ εἰμι, καὶ ἡ 10 9,1. Act 9,3 p.
χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ ⌜οὐ κενὴ⌝ ἐγενήθη, ἀλλὰ Mt 5,19. E 3,8.
περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα, οὐκ ἐγὼ 1 T 1,15.
δὲ ἀλλὰ ἡ χάρις τοῦ θεοῦᵀσὺν ἐμοί. εἴτε οὖν 11 Act 8,3!
ἐγὼ εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως κηρύσσομεν καὶ οὕτως 8,10! Act 14,26!
ἐπιστεύσατε. G 1,15.
2 K 6,1.
Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγή- 12 2 K 11,5.23!
γερται, πῶς λέγουσιν ἐν ὑμῖν τινες ὅτι ἀνάστασις Act 4,2; 17,32.
νεκρῶν οὐκ ἔστιν; εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ 13 Mt 22,23 p.
ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ 14
ἐγήγερται, κενὸν ἄραᵀτὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ 2!
καὶ ἡ πίστις⌜ὑμῶν· εὑρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδο- 15 1 J 5,10.

---

39 ºP^{46} *B 1739* | ᵀεν P^{46} *B*(*D**)*G* it; W *40* ᵀ*vide* 34.35 **15,2** :, H | ⌜οφειλετε κατεχειν *DG* Ambst *3* □Mcion Ir Tert Hil Ambr Ambst *5* ⌜επειτα ℵ*A 69 pm*; Th : *και μετα ταυτα D***G* latsy^{p} : *txt* P^{46} *B* ℵ*al* | ⌜(Mt 28,16) ενδεκα *D***G* lat sy^{hmg}; h^{r} *6* ᵀκαι ℵ*pl*; S *7* ⌜επειτα P^{46}ℵ**AG pm*; Th *8* ⌜(-ρει τῳ Battier) *10* ⌜πτωχη ουκ *D**(*G*) it | ᵀη P^{46} *A* ℵ*pl*; h : *txt B*ℵ**D***G* Or *14* ᵀκαι ℵ**ADGK pm*; Th : *txt* P^{46vid} *BL pm* latsy Ir | ⌜ημ- *BD** *pm* Ir^{lat} · ℵ

2,1. Act 1,22! μάρτυρες τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ
6,14. θεοῦ ὅτι ἤγειρεν τὸν Χριστόν, ὃν οὐκ ἤγειρεν
16 □εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται⌝. εἰ γὰρ νεκροὶ
17 οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· εἰ δὲ
2! Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν
18 [ἐστιν], ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ἄρα καὶ οἱ
19 κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπώλοντο. εἰ ἐν τῇ ζωῇ
ταύτῃ ἐν Χριστῷ ἠλπικότες ἐσμὲν μόνον, ἐλεεινό-
6,14. 23. Act 26,23. 20 τεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν. Νυνὶ δὲ Χρι-
Kol 1,18. 11,30. 1 Th 4,13! στὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμη-
Gn 3,17–19. 21 μένων⊤. ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου θάνατος, καὶ 40
R 5,12.18. 22 δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. ὥσπερ γὰρ ἐν
τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνῄσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν
20. 1 Th 4,16. 23 τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται⁝. Ἕκαστος
R 8,9–11. Ap 20,5. δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι· ἀπαρχὴ Χριστός, ἔπειτα
Dn 2,44. 24 οἱ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ⁝, ˡεἶτα τὸ
τέλος, ὅταν ⌜παραδιδοῖ τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ
E 1,21! πατρί, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν
Ps 110,1. 25 ἐξουσίαν καὶ δύναμιν⁝. δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν
Mt 22,44. L 19,27. ἄχρι οὗ **θῇ** πάντας **τοὺς ἐχθροὺς⊤ὑπὸ τοὺς πόδας**
Ap 20,14; 21,4. 26 αὐτοῦ. ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος⁝·
Ps 8,7. 27 ˡ**πάντα** γὰρ **ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ**. ὅταν
Ph 3,21. H 2,6-8. δὲ εἴπῃ ○ὅτι πάντα ὑποτέτακται, δῆλον ὅτι ἐκτὸς
28 τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. ὅταν δὲ ὑπο-
ταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε ○καὶ αὐτὸς □ὁ υἱὸς⌝
Kol 3,11. ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα
29 ᾖ ὁ θεὸς⊤πάντα ἐν πᾶσιν. Ἐπεὶ τί ποιή-
σουσιν οἱ βαπτιζόμενοι⁝ ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; εἰ ὅλως
νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται⁝² ὑπὲρ
R 8,36! 30 ⌜αὐτῶν⁝³; ˡτί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν;

---

15 □ *Dpc* sy^{p} got Ir Tert *17* [+ *BD** lattsy; W : — ^{p46}𝔖𝔎 *Gpl*; T *20* ⊤ *εγενετο* 𝔎*pm* sy *22* ⁝, W *23* ⁝· H *24* ⌜ *παραδῷ* 𝔎*pl* Or : *txt* *BG* (*vl* -*διδῷ* ^{p46}𝔖*Dpc*; H) | ⁝, H *25* ⊤ *αυτου* *AG 33 pc* itsy^{p} Mcion *26* ⁝, H : . Ti W *27* ○ ^{p46}*B 33 d* vg Ir^{lat}; Wh *28* ○ *BD***G pc* it vg^{codd} sy^{p} Ir^{lat} Or; [H] | □ Tert Hipp Hil *al* | ⊤ *τα* ℵ𝔎*Gpl*; T : *txt* *BAD***pc* *29* ⁝; *et* ·² ; *et* ⁝³ —; comm | ⌜ *των νεκρων* 𝔎*al* sy^{p} : *αυτ. τ. ν. 69*

|καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νὴ τὴν ⌜ὑμετέραν καύ- 31 2 K 4,10 s.
χησιν, ○ἀδελφοί, ἣν ἔχω ἐν ⌜Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ
ἡμῶν⌝. εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, 32 R 3,5!
τί μοι τὸ ὄφελος; εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, φά- Act 20,3! 2 K 1,8.
γωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν. Is 22,13. L 12,19.
|μὴ πλανᾶσθε· 33
φθείρουσιν ἤθη χρηστὰ ὁμιλίαι κακαί. Menander Thais.
|ἐκνήψατε δικαίως καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· ἀγνωσίαν γὰρ 34 R 13,11!
θεοῦ τινες ἔχουσιν· πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν ⌜λαλῶ. Sap 13,1.
Mt 22,29.32.
Act 26,8.
Ἀλλὰ ἐρεῖ τις· πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποίῳ 35 6,5! 1 Th 4,5!
δὲ σώματι ἔρχονται; |ἄφρων, σὺ ὃ σπείρεις, οὐ 36 J 12,24.
ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ· καὶ ὃ σπείρεις, οὐ 37
τὸ σῶμα τὸ ⌜γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν
κόκκον εἰ τύχοι σίτου ἢ τινος τῶν λοιπῶν· ὁ δὲ 38
θεὸς δίδωσιν αὐτῷ σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ 12,18! Gn 1,11.
10 ἑκάστῳ τῶν σπερμάτων ἴδιον σῶμα. οὐ πᾶσα 39
σὰρξ ἡ αὐτὴ σάρξ, ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώπων,
ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ σὰρξ πτηνῶν, ἄλλη
δὲ ἰχθύων. καὶ σώματα ἐπουράνια, καὶ σώματα 40
ἐπίγεια· ἀλλὰ ἑτέρα μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων δόξα,
ἑτέρα δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων. ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ 41
ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων·
ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ. οὕτως καὶ 42
ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. σπείρεται ἐν φθορᾷ,
ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ· σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγεί- 43 Ph 3,20 s.
ρεται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται Kol 3,4.
41 ἐν δυνάμει· σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται 44 1 P 3,18.
σῶμα πνευματικόν. Εἰ ἔστιν σῶμα ψυχικόν, ἔστιν
καὶ πνευματικόν. οὕτως καὶ γέγραπται· ἐγένετο 45 Gn 2,7.
ὁ πρῶτος ○ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν· ὁ H 9,14.
2 K 3,6.17.
ἔσχατος ○2Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. ἀλλ' οὐ 46 R 8,11.
πρῶτον τὸ πνευματικὸν ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα J 6,63; 20,22.

---

31 ⌜ημ- *A 69 al* Or | ○ $\mathfrak{P}^{46}$ ℵ *D G pm* it : *txt* 𝔓 *K 69 al r* vg sy | ⌜κυριω *D** Ambst Pelag **34** ⌜λεγω *A* ℵ *G al* sy^{p} **35** : , H **36** : *et* : *αφρων συ*, Holsten **37** ⌜γεννησ- $\mathfrak{P}^{46}$ *G* it **45** ○ *B Kpc* Ir Or Ambr | ○2 $\mathfrak{P}^{46}$ Ir.

Gn 2,7. 47 τὸ πνευματικόν. ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς
48 χοϊκός, ὁ δεύτερος ⌜ἄνθρωπος ἐξ οὐρανοῦ⌝. οἷος ὁ
χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἷος ὁ ἐπου-
49 ράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι· καὶ καθὼς
Gn 5,3. ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, ⌜φορέσομεν
50 καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου. Τοῦτο ⌜δέ φημι,
6,9s.13. J 3,6! ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θεοῦ κληρο-
νομῆσαι οὐ ⌜δύναται, οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν
1 Th 4,15.17. 51 κληρονομεῖ. ἰδοὺ μυστήριον ὑμῖν λέγω· ⌝πάντες⌝
52 ⌜οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ⌝ ἀλλαγησόμεθα⁝, ¦ ἐν
Mt 24,31. 1 Th 4,16. ἀτόμῳ, ἐν ⌜ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι·
σαλπίσει γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ ⌜ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι,
2 K 5,4. 53 καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν
τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο
54 ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. ὅταν δὲ □τὸ φθαρτὸν τοῦτο
ἐνδύσηται ἀφθαρσίαν καὶ⌝ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύ-
σηται⌝ ἀθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμ-
Is 25,8 Theod. μένος· κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς ⌜νῖκος.
Hos 13,14. 2 T 1,10. H 2,14. 55 ποῦ σου, θάνατε, τὸ ⌜⌝νῖκος;
ποῦ σου, ⌜θάνατε, τὸ κέντρον⌝;
R 7,13. 56 ¦□τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία, ἡ δὲ
R 7,25. 57 δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος·⌝ τῷ δὲ θεῷ χάρις
R 6,14; 8,1 s. 1 J 5,4. τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νῖκος διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν
58 Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί,
Kol 1,23. 2 Chr 15,7. Ap 14,13. ἑδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν
τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος
(1 Th 3,5.) ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν κυρίῳ.

Act 11,29! 2 K 8; 9. G 1,2. 16 Περὶ δὲ τῆς λογείας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ 42 11
διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτως καὶ

---

47 ⌜κυριος Mcion : ανθρ. ο κ. ***A*𝔎*pl*** sy ; h^r : ανθρ. πνευματικος P^46. | ⌝ο ουρανιος ***G*** lat 49 ⌜ ▮ -σωμεν P^46 𝔖 ***𝔎DG*** *pm* Ir^lat Cl ; ℋT : *txt* ***BI*** *181 al* 50 ⌜γαρ ***DG*** it Mcion Ir | ⌜-νται ***AC𝔎D*** *pm* ; 𝔖 : *txt* ***B*** ℵ *1 al* 51 ⌝οι ***A***. | ⌝μεν ℵ***A𝔎G*** *pl* latsy^h ; [h^r] S : *txt* P^46 ***BC*D**** *pc* sy^p | ⌜1 2 ου 3 4 P^46 : (ουν ***G*** *33*) κοιμ., ου π. δε (αλλ ου π. *33*) ℵ(***A***)***C***(***G*** *33*) ; h^r2 : αναστησομεθα, ου π. δε ***D**** lat Mcion ; h^r1 : (οἱ ου κοιμ., π. δε Diestelmann *cj*) : *txt* ***B𝔎*** *pl* sy aeg *m* Tert | ⁝—, W 52 ⌜ροπη P^46 ***D*G*** *1739* latt | ⌜αναστησ- ***ADG*** *pc* 54 □P^46 ℵ* ***C*I***^vid *pc* vg Mcion Ir ; ℋ | ⌝την ℵ***A*** *pc* ; [H] | ⌜νεικος (P^46 ***BD****) Tert Cypr Hil Hier . 55 ⌜κεντρ. . . νικ. ***𝔎DG*** *pl* itsy Tert : *txt* P^46 𝔖 *pc* vg Mcion | ⌜*vide* 54 | ⌜αδη ***𝔎*** *pl* sy ; s 56 □(Straatman *cj*)

ὑμεῖς ποιήσατε. κατὰ μίαν ⌜σαββάτου ἕκαστος 2 Mt 28,1 p. Act 20,7.
ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ τιθέτω θησαυρίζων ὅ τι ἐὰν Ap 1,10.
⌜εὐοδῶται, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω τότε λογεῖαι γίνωνται.
ⁱ ὅταν δὲ παραγένωμαι, οὓς ⌜ἐὰν δοκιμάσητε⌝ :, δι' 3
ἐπιστολῶν :² τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν R 15,27.
ὑμῶν εἰς Ἰερουσαλήμ· ἐὰν δὲ ⌜ἄξιον ᾖ⌝ τοῦ κἀμὲ 4 2 K 8,20 s.
πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύσονται. Ἐλεύσομαι 5 Act 19,21. 2 K 1,16.
δὲ πρὸς ὑμᾶς ὅταν Μακεδονίαν διέλθω· Μακε-
δονίαν γὰρ διέρχομαι, ⁱ πρὸς ὑμᾶς ᴼδὲ τυχὸν ⌜κατα- 6
μενῶ ἢ ᴼ²καὶ παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς με προπέμ- Tt 3,12. R 15,24.
ψητε οὗ ἐὰν πορεύωμαι. οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς 7 Act 20,2 s.
ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν· ἐλπίζω ⌜γὰρ χρόνον τινὰ Act 18,21 !
ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος ἐπιτρέψῃ. 8 Act 19,1.10.
ⁱ ⌜ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς πεντηκοστῆς· ⁱ θύρα 9 Act 14,27 ! Ph 1,28.
γάρ μοι ἀνέῳγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής, καὶ ἀντι-
κείμενοι πολλοί. Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος, 10 Act 16,1 ! Ph 2,20.
βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς· τὸ γὰρ
ἔργον κυρίου ἐργάζεται ὡς ⌜κἀγώ· μή τις οὖν 11 1 T 4,12.
αὐτὸν ἐξουθενήσῃ. προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, 6.
ἵνα ἔλθῃ πρός με· ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ
τῶν ἀδελφῶν. Περὶ δὲ Ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ⌝, 12 Act 18,24 !
πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς
μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα
ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ. G 5,1. 2 Th 2,15.
ⁱ Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, 13 15,1 ! Ps 30,25. Lxx.
κραταιοῦσθε. πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω. 14 E 6,10.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί· οἶδατε τὴν οἰκίαν 15
Στεφανᾶ⌝, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς ⌜Ἀχαΐας καὶ εἰς 17; 1,16. R 16,5.
διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτούς· ἵνα καὶ 16 18. Ph 2,29.
ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις καὶ ⌜παντὶ τῷ⌝ 1 Th 5,12. 1T 5,17. H 13,17.

---

2 ⌜-των ℜ *1739 pl*; s | ⌜ευοδωθη *ACK 1739 al*; h : *txt* B ℵ* ℜ *DG pm* *3* ⌜δοκιμαζετε $\mathfrak{p}^{46}$. | : —, *et* :², H *4* ⌜ℵ* ℜ *DG pl*; T *6* ᴼ $\mathfrak{p}^{46}$ Ambr | ⌜παραμ- $\mathfrak{p}^{46}$ ℌ ℜ *DG pl*; T : *txt* B *1739 pc* ᴼ² $\mathfrak{p}^{46}$ B *1739 pc* sy^{p}; ℵ *7* ⌜δε ℜ *pm* *8* ⌜(επιμένω B^{3} *Pal* got; H) *10* ⌜εγω $\mathfrak{p}^{46}$ B *1739 pc*; ℵ *12* ⌜δηλω υμιν οτι ℵ* *D** *G* it vg^{cl} *15* ⌜και Φορτουνατου *Dal* vg^{codd} : και Φ. και Αχαϊκου *C** *Gal* vg^{cl} sy^{h} | ⌜Ασιας $\mathfrak{p}^{46}$. *16* ⌜(παντί τφ Hilgenfeld)

17 συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι. χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ
15. παρουσίᾳ Στεφανᾶ καὶ Φορτουνάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ,
ὅτι τὸ ⌜ὑμέτερον ὑστέρημα⌝ οὗτοι ἀνεπλήρωσαν·
2 K 2,13; 7,13. 18 ⌞ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν.
16. ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους.
19 □Ἀσπάζονται ὑμᾶς □²αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας.
Act 18,2! ⌜ἀσπάζεται ὑμᾶς⌝ ἐν κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ
R 16,5! 16! 20 ⌜Πρῖσκα σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ⌝⊤.⌝ ἀσπά-
G 6,11. Kol 4,18. ζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάσασθε
2 Th 3,17. Phm 19. 21 ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ
12,3. G 1,8 s. 22 ἐμῇ χειρὶ Παύλου. εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν κύριον,
Act 23,14. R 9,3. Ap 22,20. 23 ἤτω ἀνάθεμα. ⌜μαράνα θά⌝. ⌞ἡ χάρις τοῦ κυρίου
24 Ἰησοῦ⊤μεθ' ὑμῶν. ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων
ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.⊤

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β

1 K 1,1. 1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελή- (43)
ματος θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς τῇ ἐκκλησίᾳ (12)
τοῦ θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ σὺν τοῖς ἁγίοις
R 1,7! 2 πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ· χάρις ὑμῖν
καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ.
3 Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν 1
E 1,3. 1 P 1,3. Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ θεὸς
R 12,1; 15,5. Ps 103,13. 4 πάσης παρακλήσεως, ⌞ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ
Dn 9,9. τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν

---

17 ⌜υμων $\mathfrak{p}^{46}$ℵ*A*ℜ*pl*; h | ⌜αυτοι *ADG*pc vg sy | ⁝, H *19* □*vs. A 110.* | □² $\mathfrak{p}^{46}$ *69 pc* | ⌜-ζονται *B*ℜ*G*pl latt | ⌞-κιλλα *A CD*ℜ*G*pl vg^{cl} sy | ⊤ παρ οις και ξενιζομαι *D***G** it vg^{cl} *22* ⌜ ⌞ (μαραναθά W : μαρὰν ἀθά *D*²*La*l lat; HT : *txt* (Ap 22,20) comm) *23* ⊤ Χριστου *AC*ℜ*DG*pm it vg^{cl} sy *24* ⊤ αμην. ℵ*AC*ℜ*D*pl vg sy; δ : γενηθητω γενηθητω *G*. : *txt* *BF 33 pc* it

Subscriptio : εγραφη απο Φιλιππων (+ της Μακεδονιας *241 al*) δια Στεφανα και Φορτουνατου και Αχαϊκου (*Κουαρτου 205 209*) και Τιμοθεου ℜ*al vl* υπο Παυλου και Σωσθενους *104 vl* απο Εφεσου *Pal* (+ της Ασιας *462 al*)

τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς παρακαλούμεθα ⸢αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ⸣· ὅτι καθὼς 5 Ps 34,20; 94,19.
περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς,
οὕτως διὰ τοῦ Χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παρά-
κλησις ἡμῶν· εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν 6 4,15.17.
παρακλήσεως ⸢καὶ σωτηρίας· εἴτε παρακαλούμεθα,
ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως τῆς ἐνεργουμένης
ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς
πάσχομεν·, καὶ ἡ ἐλπὶς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν⸣ :2 7
εἰδότες ὅτι ὡς κοινωνοί ἐστε τῶν παθημάτων,
οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως. Οὐ γὰρ ⸢θέλομεν 8 R 1,13!
ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ⸢ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν 4,8; 7,5.
τῆς γενομένης ⸢ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν Act 19,23.
ὑπὲρ δύναμιν ἐβαρήθημεν, ὥστε ἐξαπορηθῆναι 1 K 15,32.
ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν· ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ 9
ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχήκαμεν, ἵνα μὴ πεποι- Ph 2,27.
θότες ὦμεν ἐφ' ἑαυτοῖς ἀλλ' ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ R 4,17.
⸢ἐγείροντι τοὺς νεκρούς· ὃς ἐκ ⸢τηλικούτου θανάτου⸣ 10 2 T 4,18.
ἐρρύσατο ἡμᾶς ⸢καὶ ῥύσεται⸣, εἰς ὃν ἠλπίκαμεν·
[ὅτι] καὶ ἔτι ῥύσεται, ⸢συνυπουργούντων καὶ ὑμῶν 11 R 15,30!
ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ⸢ἐκ πολλῶν προσώπων⸣ Ph 1,19.
τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῇ 4,15; 9,11.
ὑπὲρ ⸢ἡμῶν.

Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστίν, τὸ μαρ- 12
τύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ⸢ἁγιότητι καὶ Act 23,1!
εἰλικρινείᾳ τοῦ θεοῦ, ⸢οὐκ ἐν σοφίᾳ ⸢σαρκικῇ ἀλλ' 2,17. 1 K 1,17.
ἐν χάριτι θεοῦ, ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισ-
σοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν 13

---

4 ⸢και **D*G** lat | :, W **5** :· comm **6.7** ⸢9—26 3—812 ***B*** *pc*; Wh: !29—263—812 **ℵDG** *al* it : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$ **ℌ** *al r* vg sy^{p} | :. *et* :2, T **8** ⸢*θελω* **K** *pc* | ⸢*περι* **ℌDG** *al*; Th : *txt* **Bℵ** *pm* | ⸢*ημιν* **ℵ** *pm* sy **9** ⸢*-ραντι* $\mathfrak{p}^{46}$ *326 al* **10** ⸢*-ουτων -ατων* $\mathfrak{p}^{46}$ *1739*^{1} *2005* (lat)sy Or Ambst | ⸢κ. ρυεται **ℵG***pm* vg^{cl} : — ***A D**** sy^{p} : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$ **ℌ** *al* vg^{codd} | :. W | [+ **ℌℵ**(ς**G**) *pl* lat; T : — $\mathfrak{p}^{46}$ ***BD**** *1739* Or; W **11** ⸢*εν -λω -πω* $\mathfrak{p}^{46}$ ***GM*** *1739* : *εν -πω -λων 256 pc r* | ⸢*υμ-* $\mathfrak{p}^{46*}$ ***Bℵ** al*; W **12** ⸢! *απλο-* **ℵDG** *pl* latsy : *πραο- 88* : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$ **ℌK** *69 pc r* Cl Or | ⸢*και* $\mathfrak{p}^{46}$ ***B*** *69 al* vg; [H] | ⸢*-ινη* **G**

ὑμῖν ⸢ἀλλ' ἢ ἃ⸣ ἀναγινώσκετε ☐ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε,⸣
14 ἐλπίζω δὲ ὅτι ἕως τέλους ἐπιγνώσεσθε, ¹καθὼς
5,12. καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα
Ph 2,16. ὑμῶν ἐσμεν καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ
τοῦ κυρίου ○ἡμῶν Ἰησοῦ.
15 Καὶ ταύτῃ τῇ πεποιθήσει ἐβουλόμην ⸢⸢πρότερον 2
16 πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν⸣ ἵνα δευτέραν ⸢χάριν ⸢2σχῆτε, ¹καὶ
1 K 16,5 s. δι' ὑμῶν ⸢διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, καὶ πάλιν
ἀπὸ Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ ⸢ὑφ' ὑμῶν
17 προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. τοῦτο οὖν ⸢βου-
5,16. Jc 5,12. λόμενος μήτι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην; ἢ ἃ
Mt 5,37. βουλεύομαι κατὰ σάρκα βουλεύομαι, ἵνα ⸢ᵀᾖ παρ'
1 K 10,13! 18 ἐμοὶ ⸢τὸ ναὶ ναὶ καὶ τὸ οὒ οὔ⸣; πιστὸς δὲ ὁ θεὸς
ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ○ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ⸢ἔστιν ⸢ναὶ
19 καὶ οὔ⸣. ὁ τοῦ θεοῦ γὰρ υἱὸς ⸢Χριστὸς Ἰησοῦς⸣
ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν κηρυχθείς, δι' ἐμοῦ καὶ
(Act 15,27!) Σιλουανοῦ καὶ Τιμοθέου, οὐκ ἐγένετο ⸢ναὶ καὶ οὔ⸣,
20 ἀλλὰ ⸢ναὶ ἐν αὐτῷ γέγονεν. ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι
1 K 14,16. θεοῦ, ἐν αὐτῷ ⸢τὸ ναί⸣· ⸢διὸ καὶ δι' αὐτοῦ⸣ ⸢τὸ ἀμὴν⸣
Ap 3,14. 21 τῷ θεῷ πρὸς δόξαν ᵀδι' ἡμῶν. ὁ δὲ βεβαιῶν
1 J 2,27! ⸢ἡμᾶς σὺν ὑμῖν⸣ εἰς Χριστὸν καὶ χρίσας ἡμᾶς θεός,
5,5. E 1,13 s! 22 ¹○ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ δοὺς τὸν ἀρρα-
R 8,16.23. βῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν.
11,31. R 1,9! 23 Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν
ἐμὴν ψυχήν, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν ⸢οὐκέτι ἦλθον
4,5. 1 P 5,3. 6,1. 1 K 3,9. 24 εἰς Κόρινθον. οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν τῆς
Ph 4,4. 1 J 1,3s! πίστεως, ἀλλὰ συνεργοί ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν·
1 K 15,1! 12,21! 1 K 4,21. 2 τῇ γὰρ πίστει ἑστήκατε. ἔκρινα ⸢δὲ ἐμαυτῷ τοῦτο,

---

13 ⸢αλλ *A* : αλλ η *D** *1739 pc* : αλλ α $\mathfrak{p}^{46}$ *33* : η α *G* (*ex* latt*?*) | ☐ $\mathfrak{p}^{46}$*B pc* **14** ○ $\mathfrak{p}^{46vid}$*ACℵDpm* **15** ⸢⸢1 4 2 3 *DGal* : 4 2 3 1 *ℵpm et* ⸢το πρ. *ℵ* : το δευτερον *K* : — ℵ*. | ⸢χαραν *Bal* ; *H* | ⸢2 εχητε *AℵDGpm* **16** ⸢απελθ- *AD***Gpc* | ⸢αφ $\mathfrak{p}^{46}$*DGal* **17** ⸢-λευομ- *ℵDpm* itsy | ᵀ(μη Nissen *cj*) | ⸢το ναι κ. το ου $\mathfrak{p}^{46}$ 424² vg : (τό Naί ναὶ κ. τό Οὔ οὔ H : το ναι ου κ. το ου ναι Markland *cj*) **18** ○ $\mathfrak{p}^{46}$*D** | ⸢εγενετο *ℵpl* | ⸢(Naί καὶ Οὔ H) **19** ⸢⸢ $\mathfrak{p}^{46}$ *BℵDGpl*; W : *txt ℵ***AC* | ⸢(Naί καὶ Οὔ H) | ⸢(Naί H) **20** ⸢ (τό Naί et ⸢τό Ἀμήν H) | ⸣και εν αυτω *ℵpm* | ᵀκαι τιμην *G* **21** ⸢υμ- συν ημ- *Cal* sy^{h} **22** ○ *ℌK 69 al* ; [H] : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$*BℵD* (⸢⸢ *G* it) *pm* **23** ⸢ουκ *G* latsy^{p} **2,1** ⸢τε *D** : γαρ $\mathfrak{p}^{46}$*B 69 pc* ; *K*

τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν. εἰ γὰρ 2
ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ⸢ὁ εὐφραίνων με εἰ μὴ
ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ; καὶ ⸢⸣ ἔγραψα ⸢τοῦτο αὐτὸ ⸣ 3 13,10. 1 K 5.
ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην ⸢2 ⸣ ⸢σχῶ ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν,
πεποιθὼς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάν-
των ὑμῶν ἐστιν. ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ 4 Act 20,31.
συνοχῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δα- 7,8.
κρύων, οὐχ ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα
γνῶτε ἣν ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς. Εἰ δέ 5
τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλὰ ἀπὸ 1 K 5,1.
μέρους ⁚, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ ⁚, πάντας ὑμᾶς. ἱκανὸν 6 G 4,12.
τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων,
⸢ὥστε τοὐναντίον ⸢μᾶλλον ὑμᾶς ⸣ χαρίσασθαι καὶ 7 Kol 3,13
παρακαλέσαι, μή πως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ κατα-
ποθῇ ὁ τοιοῦτος. διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι 8
εἰς αὐτὸν ἀγάπην· εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα ⸢, 9
ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, ⸢εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί 7,15; 10,6.
ἐστε. ᾧ δέ τι χαρίζεσθε, κἀγώ· καὶ γὰρ ἐγὼ ⸢ὃ 10 Mt 10,40 p.
κεχάρισμαι, εἴ τι ⸣ κεχάρισμαι, δι' ὑμᾶς ἐν προσ-
ώπῳ Χριστοῦ, ⸢ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ 11 L 22,31.
σατανᾶ· οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν.
1 13 3 ⸢Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρῳάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ 12
Χριστοῦ, καὶ θύρας μοι ἀνεῳγμένης ἐν κυρίῳ, Act 14,27!
⸢οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματί μου τῷ μὴ εὑρεῖν 13 1 K 16,18.
με Τίτον τὸν ἀδελφόν μου, ἀλλὰ ἀποταξάμενος 7,5 s! 13 s; 8,6.16.23; 12,18. G 2,1.3.
αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν. Τῷ δὲ θεῷ χάρις 14 2 T 4,10. Tt 1,4. Act 20,1.
τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ
καὶ τὴν ὀσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι'
ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ· ὅτι ⸢Χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν 15
τῷ θεῷ ἐν τοῖς σῳζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολ- 1 K 1,18:
λυμένοις, ⸢οἷς μὲν ὀσμὴ ○ ἐκ θανάτου εἰς θάνατον, 16 L 2,34.

---

2 ⊤ εστιν ℵ*DG*pl; δ **3** ⊤ γαρ *33 1912 pc* sy^{h} | ⸢ 2 3 1 *DG* latt *et* ⊤ υμιν ℵ*DG*pm latsy | ⊤^{2} (Ph 2,27) επι λυπην *DG 1739* latsy^{h} | ⸢ εχω *C*ℵ*DG*pm **5** : *bis* — W : —, H **7** ⸢ 2 1 *DG* *33* : υμ. *BA* sy^{p}; *K* **9** ⊤ υμιν *Gpc* | ⸢ ᾗ *BApc*; h **10** ⸢ ει τι κεχ. ω ℵ *33 al* **15** ⸢ κυριου Cl. **16** ○ *bis* ℵ*DG*pl Ir^{lat} : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ℌ *69 pc* Cl Or

3,5. οἰς δὲ ὁσμὴ ○ἐκ ζωῆς εἰς ζωήν. καὶ πρὸς ταῦτα
4,2; 11,13. 17 τίς ἱκανός; οὐ γάρ ἐσμεν ὡς οἱ ⌜πολλοὶ καπη-
1,12. λεύοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλι-
12,19. 1 P 4,11. κρινείας, ἀλλ' ὡς ἐκ θεοῦ ⌜κατέναντι θεοῦ ἐν
Χριστῷ λαλοῦμεν.

5,12! 3 Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν; ⌜ἢ μὴ
Act 18,27! χρῄζομεν ὡς τινες συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς
J 5,36! 1 K 9,2. 2 ὑμᾶς ἢ ἐξ ὑμῶν⌝; ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε,
7,3. ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ⌜ἡμῶν, γινωσκομένη
R 15,16. 3 καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων, ⌞φανε-
Ex 24,12; 31,18; 34,1. Prv 3,3; 7,3. Ez 11,19; 36,26. Jr 31,33. ρούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χριστοῦ διακονηθεῖσα
ὑφ' ἡμῶν, ⌝ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι ἀλλὰ πνεύματι
θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶν λιθίναις ἀλλ' ἐν ⌜πλαξὶν
καρδίαις σαρκίναις⌝.

4 Πεποίθησιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ Χρι-
13,3. R 15,18. 5 στοῦ πρὸς τὸν θεόν· οὐχ ὅτι ἀφ' ἑαυτῶν ἱκανοί
2,16. J 15,5! ἐσμεν ⌜λογίσασθαί ○τι ὡς ἐξ ⌜ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης
L 22,20! H 7,22! 6 ἡμῶν ἐκ τοῦ θεοῦ, ⌞ὃς καὶ ἱκάνωσεν ἡμᾶς διακό-
Jr 31,31. 1 K 11,25. R 7,6! νους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος ἀλλὰ πνεύ-
1 K 15,45! ματος· τὸ γὰρ γράμμα ⌜ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα
7 ζωοποιεῖ. Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν 4
⌜γράμμασιν ἐντετυπωμένη⌝λίθοις ἐγενήθη ἐν δόξῃ,
ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ
Ex 34,30. εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ
G 3,2.5. 8 προσώπου αὐτοῦ τὴν καταργουμένην, ⌞πῶς οὐχὶ
μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ;
Dt 27,26. R 1,17! 9 ⌞εἰ γὰρ ⌜ἡ διακονία⌝ τῆς κατακρίσεως δόξα, πολλῷ
μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης
Ex 34,29 ss. 10 ⌝δόξῃ. καὶ γὰρ οὐ δεδόξασται τὸ δεδοξασμένον

---

16 ○ *vide p.* 460 **17** ⌜! λοιποι $\mathfrak{P}^{46}$ℵ*DG*al sy Mcion | ⌞κατενωπιον του (— τ. *D**) ℵ(*D**)*Gpm* **3,1** ⌜ει *A*ℵ*pm* | ⌝συστατικων ℵ*D*(*G*)*pl* sy **2** ⌜υμ- ℵ 33 *pc* **3** ⌝και $\mathfrak{P}^{46}$*Bpc* vg; h | ⌜πλ. καρδιας *σ. FKpm* latt sy^{p} Ir Or; Wh^{s1} : (2 3 h^{s2} *cjj* : 1 3 Holwerda *cj*) **4** ⌞, Th **5** ⌞, h | ⌜-ιζεσθαι *CDGpc* | ○ $\mathfrak{P}^{46}$*B*. | ⌞αυ- *BG*; ℵ^{a} (αὐ-) **6** ⌜-κτενεῖ $\mathfrak{P}^{46*}$*ACℵDal* : -κτεννει $\mathfrak{P}^{46c}$ℵ *GKal*; Th : *txt B pc* **7** ⌜-ατι *BD***G pc* sy^{p}; W | ⌝εν ℵ*pl* **9** ⌜τη διακονια $\mathfrak{P}^{46}$ℌ*D***Gal* itsy; Th : *txt B*ℵ*pm* it vg^{cl} | ⌝εν ℵ*DGpl*; ß

ἐν τούτῳ τῷ μέρει εἵνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης
δόξης. εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον διὰ δόξης, πολλῷ 11
μᾶλλον τὸ μένον ἐν δόξῃ. Ἔχοντες οὖν τοι- 12
αύτην ἐλπίδα πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα, ¦καὶ οὐ 13
καθάπερ **Μωϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσ-** Ex 34,33.35.
ωπον ⌜**αὐτοῦ**, πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς
Ἰσραὴλ εἰς τὸ ⌜τέλος τοῦ καταργουμένου. ἀλλὰ 14 Act 28,27.
ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. ἄχρι γὰρ τῆς σή-
μερον ○ἡμέρας τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει
τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει :, μὴ ἀνακαλυπτόμενον :2 R 10,4; 11,25.
E 2,15.
⌜ὅτι ἐν Χριστῷ καταργεῖται :3. ἀλλ' ἕως σήμερον 15 Act 15,21.
ἡνίκα ○ἂν ⌜ἀναγινώσκηται Μωϋσῆς κάλυμμα ἐπὶ
τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται· ἡνίκα δὲ ἐὰν ἐπι- 16 R 11,23.26 s.
Ex 34,34.
στρέψῃ πρὸς κύριον, περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. ὁ 17 J 4,24; 7,39.
R 8,2. 1 K 6,17.
δὲ κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν· οὗ δὲ τὸ πνεῦμα J 8,36!
⌜κυρίου, ⌜ἐλευθερία. ἡμεῖς δὲ ○πάντες ἀνακεκα- 18 Mt 17,2.
Ex 16,7.10;
λυμμένῳ προσώπῳ **τὴν δόξαν κυρίου** ⌜κατοπτριζό- 24,17.
μενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα ⌜μεταμορφούμεθα ἀπὸ 1 J 3,2.
R 12,2.
δόξης εἰς δόξαν, ⌜2καθάπερ ἀπὸ ⌜2κυρίου πνεύματος.

Διὰ τοῦτο, ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην, καθὼς 4 3,6. 1 K 7,25.
ἠλεήθημεν, οὐκ ⌜ἐγκακοῦμεν, ¦ἀλλὰ ἀπειπάμεθα 2
τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν
πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, 2,17. 1 Th 2,5.
ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας ⌜συνιστάνοντες 6,4. 2 T 1,12.
ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον 5,11.
τοῦ θεοῦ. εἰ δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον τὸ εὐαγ- 3 2 P 3,16.
γέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶν κεκα- 1 K 1,18.
λυμμένον, ¦ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύ- 4 E 2,2. 2 Th 2,11.
(1 K 8,4–6.)
φλωσεν τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ

---

13 ⌜εαυ- ℵ𝔄*D al*; T | ⌜*προσωπον A pc f* vg *14* ○𝔄*pm* sy^{p} | :—, *et* :², H | ⌜(δ τι comm) | :², H *15* ○𝔄 *DGpl et* ⌜-κεται 𝔄*Gpm* *17* ⌜*το αγιον L*. : — *33* : (*κυριον pro κυρ*. h^{a} *cj* : *it*. *κυριος* v. Dobschütz *cj*) | ⊤*εκει* 𝔄*Gpl* latsy^{h} *18* ○𝔓^{46} *m* Or Aug | ⌜-ζομεθα *οι* 𝔓^{46} (*33* Or^{pt}) et ⌜-φουμενοι 𝔓^{46} *A* Or^{pt} | ⌜² *καθωσπερ B*; Wh | ⌜² (*κυρ-, non Κυρ-* H) *4,1* ⌜*εκκ- C*𝔄*pm* *2* ⌜-*σταντες* ℵ*CD***G pc*; T : -*στωντες* 𝔄*pm* s : *txt* 𝔓^{46} *BP 1611 al*

6. J 12,45; 14,9. Kol 1,15. H 1,3. ⌜αὐγάσαι⌝⊤τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης
5 τοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ. οὐ γὰρ 45
1,24. ἑαυτοὺς κηρύσσομεν ἀλλὰ ⌜Χριστὸν Ἰησοῦν⌝ κύριον,
6 ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ ⌜Ἰησοῦν⌝: ὅτι ὁ θεὸς
Gn 1,3. Is 9,1. 1P 2,9! 2P 1,3. ὁ εἰπών· ἐκ σκότους φῶς ⌜λάμψει⌝, ○ὃς ἔλαμψεν
ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως
4! □τῆς δόξης⌝ ⌜τοῦ θεοῦ⌝ ἐν προσώπῳ⊤Χριστοῦ.
5,1. 1K 4,11-13! 7 Ἔχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρα- 14
Act 9,15. κίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως
1,8; 7,5. 8 ᾖ τοῦ θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν· ἐν παντὶ θλιβόμενοι
ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι ἀλλ' οὐκ
H 13,5. 9 ἐξαπορούμενοι, ⌞διωκόμενοι ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπό-
μενοι, καταβαλλόμενοι ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι,
16. 1 K 15,31. 13,4. R 8,17. Ph 3,10 s. 10 ⌞πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι
περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν ⌜τῷ
11 σώματι⌝ ἡμῶν φανερωθῇ. ⌜ἀεὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες
6,9. R 8,36. εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ
ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ
12 ἡμῶν. ὥστε ὁ θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ
13 ζωὴ ἐν ὑμῖν. ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς
Ps 116,10. πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον· ἐπίστευσα, διὸ
⊤ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν,
R 8,11! E 5,27! 14 ⌞εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν ○κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς
1,3–6. 15 ⌜σὺν Ἰησοῦ ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. τὰ
γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ
1,11. τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν
16 δόξαν τοῦ θεοῦ. Διὸ οὐκ ⌜ἐγκακοῦμεν, ἀλλ'
10. E 3,16! Kol 3,10. εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ
17 ⌜ἔσω ἡμῶν⌝ ἀνακαινοῦται ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ. τὸ
J 16,22. R 8,17 s. H 12,11. 1P 1,6 s. γὰρ παραυτίκα⊤ ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ⊤καθ'

---

4 ⌜καταυγ- *CDal*: διαυγ- *A 33 pc* Mcion | ⊤αυτοις 𝔎*pl* vg sy Mcion *5* 𝔓^{46} ℵ*ACD* lat; h | ⌜*Ιησου* 𝔓^{46}ℵ*Cpc* Mcion; h | ⁝, W *6* ⌜-ψαι *C*𝔎*G pl* latt Mcion Or; S: *txt* 𝔓^{46}*B*ℵ*AD** Cl sy | ○ *D***G 81* it Mcion Chr | □ *33 pc* Mcion | ⌜αυτου 𝔓^{46} *C***D***G* it Mcion | ⊤*Ιησου* 𝔓^{46}ℵ*C*𝔎*pl* (⌞*DG 1739* lat); S: *txt* *BA 33* Mcion Or *10* ⌜τοις σωμασιν ℵ *1739 pc r* vg sy^{p} Or; T *11* ⌜ει 𝔓^{46}*G* sy^{p} Ir Tert Ambst *13* ⊤και ℵ*G* sy; T *14* ○𝔓^{46}*B 33 pc r* vg Or Tert; [H] | ⌜δια 𝔎*pm* sy *16* ⌜εκκ- *C*𝔎*pm* | ⌜εσωθεν 𝔎*al* *17* ⊤προσκαιρον και *D***G 104* latsy^{p} | ⊤ημων ℵ *C*^{vid} 𝔎*DG pl*; Th: *txt* 𝔓^{46}*B* sy^{p} Chr

ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης
κατεργάζεται ἡμῖν, μὴ σκοπούντων ἡμῶν τὰ βλε- 18 5,7. H 11,1.3. Kol 1,16.
πόμενα ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα· τὰ γὰρ βλεπό-
μενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.
Οἴδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ 5 Job 4,19. 2 P 1,13 s.
σκήνους καταλυθῇ, οἰκοδομὴν ἐκ θεοῦ ἔχομεν, Sap 9,15.
οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Mc 14,58. H 9,11.
καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν 2 Mc 8,12!
τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες, εἴ γε 3
καὶ ἐνδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὑρεθησόμεθα. καὶ 4
γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκήνει στενάζομεν βαρούμενοι, Sap 9,15.
ἐφ' ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, 1 K 15,53.
ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. ὁ δὲ 5
κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο θεός, ὁ δοὺς 1,22!
ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα τοῦ πνεύματος. Θαρροῦντες 6
οὖν πάντοτε καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν τῷ H 11,13. 4,18. R 8,23 s.
σώματι ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ κυρίου· διὰ πίστεως 7 1 K 13,12.
γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἴδους· θαρροῦμεν δὲ 8
καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώμα- Ph 1,23.
τος καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν κύριον. διὸ καὶ 9
φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε ἐκδημοῦντες, 10,18. Ps 39,13.
εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς 10 J 5,22.27; 12,48.
φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Act 17,31. R 14,10.
Χριστοῦ, ἵνα κομίσηται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώ- E 6,8. 11,15!
ματος πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν εἴτε φαῦλον.
46 Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ κυρίου ἀνθρώπους 11 G 1,10. 1 P 1,17!
πείθομεν, θεῷ δὲ πεφανερώμεθα· ἐλπίζω δὲ καὶ 4,2.
7 ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι. οὐ 12
πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν 3,1; 10,12.
διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε 1,14.

---

1 : —, H *3* εἰπερ $\mathfrak{P}^{46}$ *BD*(*G*) *pc*; Wh | ! εκδ- *D**(*G*) it Mcion Chr *4* τουτω *DG* *81 al* it vg^{cl} sy Mcion | βαρυνομενοι *D***Gpc* | : —, H *5* -γαζομενος *DG* lat | και $\mathfrak{K}$*pl* *6* επιδ- *D**(*G*) | αποδ- *D*(*G*) *7* : —, H *8* -ουντες ℵ *33 pc* Or Tert *9* : *nov. sect.* comm *10* ἃ *et* □ *D***G* Mcion Cl^{pt} | ιδια $\mathfrak{P}^{46}$ *623* lat Or^{pt} | ^{2}κακον $\mathfrak{P}^{46}$*B*$\mathfrak{K}$*DGpl* Cl; W : *txt* $\mathfrak{H}$*pc* *11* -θωμεν $\mathfrak{P}^{46}$*P pc* *12* γαρ $\mathfrak{K}$*pl* | υμ- $\mathfrak{P}^{46}$*B*ℵ*pc*

πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους καὶ ⌜μὴ ἐν⌝
13 καρδίᾳ. εἴτε γὰρ ἐξέστημεν, θεῷ· εἴτε σωφρο-
14 νοῦμεν, ὑμῖν. ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει
J 11,50. 1 P 4,1. ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτο, ὅτι ⌜εἷς ὑπὲρ πάντων
R 7,4; 14,7 s. 15 ἀπέθανεν· ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον· ⌞καὶ ὑπὲρ
πάντων ἀπέθανεν ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς
R 6,11. 1 T 2,6! ζῶσιν ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερ-
16 θέντι⌟. Ὥστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἴδαμεν
1,17. J 20,14. Kol 1,22! κατὰ σάρκα· ⌜εἰ καὶ⌝ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χρι-
R 6,4; 8,1.10; 12,2. 17 στόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν. ὥστε εἴ τις
G 6,15. Ap 21,5. Is 43,18; 65,17. ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν,
1 K 1,30. R 5,10. Act 20,24. 18 ἰδοὺ γέγονεν καινά⌝. τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ
τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Χριστοῦ καὶ
19 δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς, ⌞ὡς
R 3,24 s. Kol 1,19 s! 1 J 3,20. ὅτι θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων
ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα
αὐτῶν⌟, καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν ⌜τὸν λόγον⌝ τῆς καταλ-
Is 52,7. E 6,20. 20 λαγῆς. Ὑπὲρ Χριστοῦ ○οὖν πρεσβεύομεν ὡς
τοῦ θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν· δεόμεθα ὑπὲρ
J 8,46! 21 Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ θεῷ. τὸν μὴ γνόντα
G 3,13. 1 P 2,24. R 1,17! 1 K 1,30. ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα
ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

1,24; 5,20. 1 K 15,10. 6 Συνεργοῦντες δὲ καὶ ⌜παρακαλοῦμεν μὴ εἰς
κενὸν τὴν χάριν τοῦ θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς· —
2 ⌞λέγει γάρ·

Is 49,8. **καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου**
καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι·

L 4,19.21. ἰδοὺ νῦν **καιρὸς ⌜εὐπρόσδεκτος**, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα
3 **σωτηρίας**· — μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσ-
4 κοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία⌝, ⌞ἀλλ' ἐν παντὶ
1 K 4, 11–13! ⌜συνιστάνοντες ἑαυτοὺς ὡς θεοῦ διάκονοι⌟, ἐν ὑπο-

---

12 ⌜ουκ εν *D*G* : ου *C*ℵ*al* **14** ⌝ει *C*69 pm f* vg **15** ⌟· W **16** ⌜ει δε *K* : ει δε και *C*ℵ*pm* Cl : και ει *G* latsy^{p} : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$ *B*ℵ**D*pc* **17** ⌝τα παντα ℵ*al* (*ℑ 33 1912 pm* vg^{cl}) Mcion **19** ⌟ — , Ti (*etiam* T^{4}) | ⌜το ευαγγελιον $\mathfrak{p}^{46}$. : (του *D**) -λιου τον λογ. (*D**)*G* **20** ○$\mathfrak{p}^{46}$ *Ψ* (*DG*) Or **6,1** ⌜-λουντες $\mathfrak{p}^{46}$ *DGpc* **2** ⌜δεκτος *G* **3** ⌝ημων *DGpc* latsy sa **4** ⌜-σταντες $\mathfrak{p}^{46}$ℵ**CD*Gpc* Cl ; T : -στωντες ℜ*pm* ; s *txt* *BPal* | ⌟ *bis* — , W

μονῇ πολλῇ·, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενο-
χωρίαις, ¦ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκατα- 5 11,23–27.
στασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις·,
¦ἐν ἁγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρη- 6 11,3. G 5,22!
στότητι, ἐν πνεύματι ἁγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ, R 12,9. 1 T 1,5.
1 P 1,22.
¦ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει θεοῦ· διὰ τῶν 7 1 K 2,4.
ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν·, R 13,12!
¦διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφη- 8 Mt 27,63.
μίας· ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς, ¦ὡς ἀγνοούμενοι 9
καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, ὡς ἀποθνῄσκοντες καὶ ἰδοὺ Ps 118,18.
Act 14,19.
ζῶμεν, ὡς ⌜παιδευόμενοι καὶ μὴ θανατούμενοι, ¦ὡς 10
λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες, ὡς πτωχοὶ πολλοὺς 8,9. Ph 4,12 s.
δὲ πλουτίζοντες, ὡς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα
κατέχοντες.

Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέῳγεν πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, 11 Ps 118,32 Lxx.
Mt 12,34.
ἡ καρδία ⌜ἡμῶν πεπλάτυνται· οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν 12
ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις ὑμῶν·
¦τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν, ὡς τέκνοις λέγω, πλατύν- 13 1 K 4,14.
θητε καὶ ὑμεῖς.

47 Μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις· τίς γὰρ 14 Dt 22,10.
E 5,7.11.
μετοχὴ δικαιοσύνῃ καὶ ἀνομίᾳ·, ἢ τίς κοινωνία φωτὶ Mt 11,29.
πρὸς σκότος; ¦τίς δὲ συμφώνησις ⌜Χριστοῦ πρὸς 15 1 K 10,21.
⌜Βελιάρ, ἢ τίς μερὶς ⌜[2]πιστῷ μετὰ ἀπίστου; τίς δὲ 16
συγκατάθεσις ναῷ θεοῦ μετὰ εἰδώλων; ⌜ἡμεῖς γὰρ 1 K 3,16; 6,19.
⌜ναὸς θεοῦ ⌜ἐσμεν ζῶντος· καθὼς εἶπεν ὁ θεὸς ὅτι

ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω, Lv 26,11 s.
Ez 37,27.
καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί J 14,23!
Ap 21,3.
⌜[2]μου λαός.

διὸ ἐξέλθατε ἐκ μέσου αὐτῶν 17 Is 52,11.
Jr 51,45.
καὶ ἀφορίσθητε, λέγει κύριος, Ap 18,4.
Act 19,9!

---

4 : *vide p.* 465 *5* : · W *7* : —, W *9* ⌜πειραζομ- *D*G* it Ambst *11* ⌜(*perperam*) υμ- *B*ℵ*pc* *14* : ; T *15* ⌜-στω ℜ*D Gpl* | ⌜-ιαν Ψ*DK 69* sy^{hmg} : -ιαβ *Gd* : -ιαλ *pc g* vg Ambst | ⌜[2]πιστου *Bpc*; h *16* ⌜υμ- *et* εστε $\mathfrak{p}^{46}$*C*ℜ*Gpm* sy | ⌜ναοι ℵ* *1739 pc* Cl | ⌜[3]μοι ℜ*DG pl* Tert; δ

καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἅπτεσθε·
Ez 20,34. Zph 3,20. κἀγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς,
2 Sm 7,14. Jr 31,9. Is 43,6. Hos 2,1[1,10]. 2 Sm 7,8 Lxx. Ap 11,17! 18 καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα,
καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας,
λέγει κύριος παντοκράτωρ.

2 P 1,4. 1 J 3,3. 7 ¹ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, 15
καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ
σαρκὸς· καὶ ⌜πνεύματος⌝:2, ἐπιτελοῦντες ἁγιωσύνην
12,17. Act 20,33. 2 ἐν ⌜φόβῳ θεοῦ. Χωρήσατε ἡμᾶς· οὐδένα ἠδικήσαμεν, 8
οὐδένα ἐφθείραμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν.
3,2; 6,11–13. 3 πρὸς κατάκρισιν οὐ λέγω· προείρηκα γὰρ
ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐστε εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συζῆν. πολλή μοι παρρησία πρὸς
2 Th 1,4. 4 ὑμᾶς, πολλή μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν· πεπλήρωμαι
Phm 7. τῇ παρακλήσει, ὑπερπερισσεύομαι ⊤τῇ χαρᾷ
5 ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν. Καὶ γὰρ ἐλθόντων
2,13. Act 20,1 s. 8,13. 2 Th 1,7. 1,4; 4,8. ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν ⌜ἔσχηκεν ἄνεσιν ἡ
σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι⌝:· ἔξωθεν
1,3 s; 2,13! Is 49,13. Act 28,15. 6 μάχαι, ἔσωθεν ⌜φόβοι⌝:2. ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς
ταπεινοὺς παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ
7 Τίτου· οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ
καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ᾗ παρεκλήθη ἐφ' ὑμῖν,
ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν, τὸν ὑμῶν
ὀδυρμόν, τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με
2,4. 8 μᾶλλον χαρῆναι. Ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν
τῇ ⌜ἐπιστολῇ⌝, οὐ μεταμέλομαι· εἰ ⊤καὶ μετεμελόμην,
:⌜βλέπω ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη εἰ καὶ πρὸς ὥραν
9 ἐλύπησεν ὑμᾶς⌝:2, ¹νῦν χαίρω, οὐχ ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν· ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε

---

1 :, *et* :2 —, comm | ⌜(1 K 15, 50) *αιματος* Mcion. | ⌜*αγαπη* $\mathfrak{P}^{46}$. *4* ⊤*εν* ***B***.; W *5* ⌜*εσχεν* $\mathfrak{P}^{46}$***BGK***; W | :— *et* :2 —. H | ⌜*φοβος* $\mathfrak{P}^{46}$ *1831* Tert. *8* ⌜*προτερα επ. 2005* sy^{h}. : *επ. μου* ***D*******G*** it | ⊤*δε* ***B***.; W | :*(et* :2*)* H | ⌜*βλ. γαρ* ***ℵCR*** *Gpl* itsy; Th^{s1} : *βλεπων* $\mathfrak{P}^{46}$ *c* vg.; (Lachmann *et* h^{s2} *cjj*) : *txt* ***B*** ***D**** Ambst

ἐξ ἡμῶν. ἡ γὰρ κατὰ θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς 10
σωτηρίαν ἀμεταμέλητον ⌜ἐργάζεται· ἡ δὲ τοῦ κό- Mt 27,3–5.
σμου λύπη θάνατον κατεργάζεται. ἰδοὺ γὰρ αὐτὸ 11 H 12,17.
τοῦτο τὸ κατὰ θεὸν λυπηθῆναι ⌜πόσην κατειργά-
σατο ⌜ὑμῖν σπουδήν, ἀλλὰ ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανά-
κτησιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ ⌜ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον,
ἀλλὰ ἐκδίκησιν. ἐν παντὶ συνεστήσατε ἑαυτοὺς 2,5–11.
ἁγνοὺς εἶναι ⌜2τῷ πράγματι. ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα 12
ὑμῖν, ⌜οὐχ ἕνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος ⌜οὐδὲ ἕνεκεν τοῦ
ἀδικηθέντος, ἀλλ᾽ ἕνεκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν
σπουδὴν ⌜ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ⌜ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον
τοῦ θεοῦ. ⁱ διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα·. Ἐπὶ 13
ᵒδὲ τῇ παρακλήσει ἡμῶν περισσοτέρως μᾶλλον
ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου, ὅτι ἀναπέπαυται 2,13ⁱ 1 K 16,18.
τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν· ὅτι εἴ τι 14
αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ κατῃσχύνθην, 8,24.
ἀλλ᾽ ὡς ⌜πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν,
οὕτως καὶ ἡ καύχησις ⌜ἡμῶν ⌜ἐπὶ Τίτου⌝ ἀλήθεια
ἐγενήθη. καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως 15
εἰς ὑμᾶς ἐστιν ἀναμιμνῃσκομένου τὴν πάντων 2,9; 10,6.
ὑμῶν ὑπακοήν, ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέ- E 6,5. Ph 2,12.
ξασθε αὐτόν. χαίρω ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ ἐν 16 Ps 2,11.
ὑμῖν. G 5,10. 2 Th 3,4.

4816 Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ 8 R 15,26.
9 θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακε-
δονίας, ⁱ ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἡ περισσεία 2
τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ ⌜βάθους πτωχεία
αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς ⌜τὸ πλοῦτος⌝ τῆς ἁπλότη- R 12,8
τος αὐτῶν· ὅτι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ ⌜παρὰ 3

---

10 ⌜κατεργ- ℵG *33 pl* Or *11* ⊤υμας ℵD *pl* Cl | ⊤ εν *CG pm*; S | ⌜-θιαν $\mathfrak{P}^{46}$ℵ* *1 1611* 2005* | ⊤² εν ℵ *pl* *12* ⌜ουκ ℵ*CDpc*; T | ⊤αλλ *B 69 pc*; [H] | ⌜ει ⌜ημ- . . υμ- *462 f* vg Ambst : ημ- . . ημ- *Gd** : υμ- . . υμ- ℵ*D** *13* :, W | ○$\mathfrak{P}^{46}$ *1 81 al* *14* ⌜παντοτε *CGal* | ⌜υμ- *BF* | ⌜ἡ επι *T*. $\mathfrak{P}^{46}$*C*ℵ *pm*; h : ἡ προς Τιτον *DGPal* latsy : *txt* *B*ℵ*pc* 8,2 ⌜βαθος $\mathfrak{P}^{46}$ *D*pc* | ⌜τον πλουτον ℵ*DGpl* *3* ⌜υπερ ℵ *pl*

9,7. 4 δύναμιν ·, αὐθαίρετοι ·2 | μετὰ πολλῆς παρακλήσεως
9,1. Act 11,29! δεόμενοι ἡμῶν · τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς
5 διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους ⊤ ·2, | καὶ οὐ καθὼς
ἠλπίσαμεν, ἀλλὰ ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ ⌜κυρίῳ
6 καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος θεοῦ, | εἰς τὸ παρακαλέσαι
2,13! ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς ⌜προενήρξατο οὕτως καὶ
7 ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. ἀλλ'
1 K 1,5. ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε, πίστει καὶ λόγῳ καὶ
γνώσει καὶ πάσῃ σπουδῇ καὶ τῇ ἐξ ⌜ἡμῶν ἐν ὑμῖν⌝
ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε.
8 | Οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἑτέρων
σπουδῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον
9 ⌜δοκιμάζων· γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου
Mt 8,20. Ph 2,7. ἡμῶν Ἰησοῦ [Χριστοῦ], ὅτι δι' ⌜ὑμᾶς ἐπτώχευσεν
6,10. 1 K 1,5. πλούσιος ὤν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ⌜ἐκείνου πτωχείᾳ πλου-
10 τήσητε. καὶ γνώμην ἐν τούτῳ δίδωμι· τοῦτο γὰρ
Ph 2,13.(R 7,18.) ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι ἀλλὰ
11 καὶ τὸ θέλειν ⌜προενήρξασθε ἀπὸ πέρυσι· νυνὶ δὲ
καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ
19; 9,2. προθυμία τοῦ θέλειν, οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι
Prv 3,27 s. Tob 4,9. 12 ἐκ τοῦ ἔχειν. εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, ⌜καθὸ
Mc 12,44 p. 13 ἐὰν ἔχῃ εὐπρόσδεκτος, οὐ ⌜καθὸ οὐκ ἔχει. οὐ γὰρ
7,5. 2 Th 1,7. ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν ⊤ θλῖψις ·, ἀλλ' ἐξ ἰσότητος ·2
9,12. 14 | ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα εἰς τὸ
ἐκείνων ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα
○γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται
Ex 16,18. 15 ἰσότης, | καθὼς γέγραπται· ὁ τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεό-
16 νασεν, καὶ ὁ τὸ ὀλίγον οὐκ ἠλαττόνησεν. Χάρις
2,13! δὲ τῷ θεῷ τῷ ⌜διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ
17 ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου, | ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν

---

3 ·—, *et* ·2, T **4** ·, *et* ·2, — H | ⊤ δεξασθαι ημας *5 18 al* Ambst **5** ⌜ θεω p^{46} *547 f r* Ambst **6** ⌜ ενηρξ- ***B pc*** **7** ⌜ υμ- εν ημ- ***ℵ C R D G pm*** latsy^{h}; Th : *txt* p^{46} ***B*** *69 al r* sy^{p} Or **8** ⌜ -ζω ***D*** *** G** **9** [+ *rell*; T : — ***B*** sa.; W | ⌜ ημ- ***C K*** *69 pm* Or | ⌜ αυτου ***D G*** Or **10** ⌜ ενηρξ- ***D*** *** G** **12** ⌜ *bis* (καθ' ὃ comm) **13** ⊤ ὃς ***ℵ D G pl*** latsy^{h} Cl; δ | ·· ***ℵ*** | ·2 · Th **14** ○ p^{46} *206 1749* **16** ⌜ δοντι p^{46} ***D G L pm***

ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων αὐθαίρετος
ἐξῆλθεν πρὸς ὑμᾶς. συνεπέμψαμεν δὲ ⸂μετ' 18
αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν⸃ οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ
διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν, ⁝οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ 19 G 2,10.
καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος Act 6,6.
ἡμῶν ⸂ἐν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ'
ἡμῶν πρὸς τὴν ᴼαὐτοῦ τοῦ κυρίου δόξαν καὶ προ- 11!
θυμίαν ἡμῶν ⁝2, ⁞στελλόμενοι τοῦτο, μή τις ἡμᾶς 20
μωμήσηται ἐν τῇ ἁδρότητι ταύτῃ τῇ διακονου-
μένῃ ὑφ' ἡμῶν· ⸂προνοοῦμεν γὰρ⸃ καλὰ οὐ μόνον 21 Prv 3,4 Lxx.
ἐνώπιον ⸂κυρίου ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων.
⁞συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, ὃν 22
ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς πολλάκις σπουδαῖον
ὄντα, νυνὶ δὲ ᴼπολὺ σπουδαιότερον ⁝ πεποιθήσει⊤
πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς. εἴτε ὑπὲρ Τίτου, κοινωνὸς 23 2,13!
ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός· εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, R 16,7.
ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ. ⁝τὴν οὖν 24
ἔνδειξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν καὶ ἡμῶν καυχήσεως 7,14.
ὑπὲρ ὑμῶν εἰς αὐτοὺς ⸂ἐνδεικνύμενοι εἰς πρόσ-
ωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

49 17 Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους 9 8,4.20.
⸂περισσόν μοί ἐστιν τὸ γράφειν ὑμῖν· οἶδα γὰρ τὴν 2
προθυμίαν ὑμῶν ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακε- 8,11!
δόσιν ὅτι Ἀχαΐα παρεσκεύασται ἀπὸ πέρυσι, καὶ ⸂τὸ
⊤ὑμῶν ζῆλος ἠρέθισεν τοὺς πλείονας. ἔπεμψα δὲ 3 8,24.
τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ
ὑμῶν κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα καθὼς ἔλεγον
παρεσκευασμένοι ἦτε, ⁞μή πως ἐὰν ἔλθωσιν σὺν 4
ἐμοὶ Μακεδόνες καὶ εὕρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευά-
στους καταισχυνθῶμεν ἡμεῖς, ἵνα μὴ ⸂λέγωμεν

---

18 ⸀3412 ℵ*Ppc*; T *19* ⁝ — *et* ⁝2, — H | ⸂συν $\mathfrak{p}^{46}$ℵ𝔎 *DGpm* itsy; T | ᴼ*BCD***GLal*; H *21* ⸂-ουμενοι 𝔎*al* : -ουμενοι γαρ *C 69 al* Cl : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$𝔐*DGal* latsy | ⸂του κ. *489 1845* : θεου *241* (του θ. $\mathfrak{p}^{46}$) lat *22* ᴼ$\mathfrak{p}^{46}$ *206* | ⊤δε *B*.; W (*et* ⁝,) *24* ⁝Την H | ⸂ενδειξασθε 𝔐𝔎*pl*; 𝔎 : *txt* *BD***Gpc* it 9,1 ⸂-σσοτερον $\mathfrak{p}^{46}$ *2* ⸂ο *C*𝔎*DGpl*; S : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$*B*ℵ*pc* | ⊤εξ 𝔎*DGpl* *4* ⸂λεγω $\mathfrak{p}^{46}$*C***DG* it Ambst

11,17. 5 ὑμεῖς, ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ⊤. ἀναγκαῖον οὖν
ἡγησάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφοὺς ἵνα προ-
ἔλθωσιν ⌜εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσιν τὴν προ-
επηγγελμένην εὐλογίαν ὑμῶν⌝ ·, ταύτην ·²ἑτοίμην εἶναι
Prv 11,24; 19,17. 6 οὕτως ὡς εὐλογίαν ᴼκαὶ μὴ ὡς πλεονεξίαν. Τοῦτο
δέ, ὁ σπείρων φειδομένως φειδομένως καὶ θερίσει,
καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις ἐπ' εὐλογίαις καὶ
8,8. Phm 14. R 12,8. Prv 22,8 Lxx. 1 Chr 29,17. 7 θερίσει. ἕκαστος καθὼς ⌜προῄρηται τῇ καρδίᾳ,
μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης· ἱλαρὸν γὰρ δότην
8 ἀγαπᾷ ὁ θεός. ⌜δυνατεῖ δὲ ὁ θεὸς πᾶσαν χάριν
περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν
αὐτάρκειαν ἔχοντες περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον
9 ἀγαθόν, ᴵ·καθὼς γέγραπται·

Ps 112,9. ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν τοῖς πένησιν,
ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα⊤.

Is 55,10. 10 ᴵὁ δὲ ἐπιχορηγῶν ⌜σπέρμα τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον
εἰς βρῶσιν ⌜χορηγήσει καὶ πληθυνεῖ τὸν σπόρον
Hos 10,12. ὑμῶν καὶ αὐξήσει⌝ τὰ γενήματα τῆς δικαιοσύνης
1,11; 4,15. 11 ὑμῶν·· ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἁπλό-
τητα, ⌜ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν ⌜τῷ
R 15,27. 12 θεῷ⌝⌝·· ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης οὐ
8,14. μόνον ἐστὶν προσαναπληροῦσα τὰ ὑστερήματα τῶν
ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐ-
13 χαριστιῶν τῷ θεῷ·⊤διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας
ταύτης δοξάζοντες τὸν θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς
ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ
καὶ ἁπλότητι τῆς κοινωνίας εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς
14 πάντας, ᴵκαὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ⌜ὑμῶν ἐπιποθούν-
των ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ θεοῦ

---

4 ⊤της καυχησεως 𝔎*pl* sy *5* ⌜προς ***BDG*** *69 al*; s | ·:—, *et* ·:², W | ᴼ𝔓⁴⁶ℵ*G* latt sy^{p}; T *7* ⌜προαιρειται 𝔎***D***pm *8* ⌜-ται *33 pc* : -τος 𝔎*pl*; S : *txt* 𝔓⁴⁶ℌ***D****G* *9.10* :(*et* ·:) H *9* ⊤ του αιωνος ***GK*** *1739 pc* it vg^{cl} *10* ⌜σπορον 𝔓⁴⁶***BD****G*; W | ⌜-σαι ... -ναι ... -σαι 𝔎(***G***)*pl* : -σει ... -νει ... -σαι 𝔓⁴⁶. *11* ⌜ει τις 𝔓⁴⁶***D*** Ambst | ⌜θεω ***D****.; W : θεου ***B***.; h | ·:.T : ·:,— *et* *12* ·:, — H *13* ⊤και ***B*** sa. *14* ⌜ημ- ***B***ℵ*Epc*

ἐφ' ὑμῖν. Χάρις τῷ θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγήτῳ 15
αὐτοῦ δωρεᾷ.

50 10 Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ 10 G 5,2.
τῆς πραΰτητος καὶ ἐπιεικείας τοῦ Χριστοῦ, ὃς Mt 11,29.
κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὼν δὲ 1 K 2,3.
θαρρῶ εἰς ὑμᾶς· δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν θαρρῆ- 2 11! 1 K 4,21.
σαι τῇ πεποιθήσει ᾗ λογίζομαι τολμῆσαι ἐπί τινας
τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περι-
πατοῦντας. Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες οὐ κατὰ 3 G 2,20.
σάρκα στρατευόμεθα, ⌈:τὰ γὰρ ὅπλα τῆς ⌈στρατείας 4 R 13,12.
ἡμῶν οὐ σαρκικὰ ἀλλὰ δυνατὰ τῷ θεῷ πρὸς
καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων :2, λογισμοὺς καθαιροῦντες Prv 21, 22. 8; 13,10.
⌈καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ 5
θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπα- (R 16,26!)
κοὴν τοῦ Χριστοῦ, ⌈καὶ ἐν ἑτοίμῳ ἔχοντες ἐκδικῆσαι 6
πᾶσαν παρακοήν, ὅταν πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. 2,9; 7,15.

Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε:. εἴ τις ⌈πέ- 7
ποιθεν ἑαυτῷ Χριστοῦ ⊤εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω
πάλιν ⌈ἐφ' ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς ⌈2Χριστοῦ, Mc 9,41! 1 K 1,12; 7,40.
οὕτως καὶ ἡμεῖς. ἐάν ○τε γὰρ περισσότερόν τι 8
⌈καυχήσωμαι ⊤περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν, ἧς ἔδωκεν 11,16; 12,6. 1 K 5,4 s.
ὁ κύριος ⊤εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν 4! Jr 1,10; 45,4.
ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι, ⌈ἵνα μὴ δόξω ὡσὰν 9
ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν. ὅτι αἱ ⌐ἐπι- 10 1.
στολαὶ μέν⌐, ⌈φησίν, βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί, ἡ δὲ 2 P 3,16.
παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενὴς καὶ ὁ λόγος ἐξου- 11,6.
θενημένος. τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἷοί 11 2; 12,20; 13,2.10.
ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι
καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ. Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρῖναι 12
ἢ συγκρῖναι ἑαυτούς τισιν τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόν- 3,1; 5,12.
των· ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες

---

4 :— *et* :2, — H | ⌈-τιας ℵ*CℜDGpm*; T (-ιᾶς *perperam ut KLal*) : *txt* P46*Bal* Cl Or *7* :; T | ⌈δοκει πεποιθεναι *B*. | ⊤δουλος *D*G* Ambst | ⌈αφ *CℜDGpl* : *txt* P46*BℵLpc d g* | ⌈2 ο -ος P46 aeth. *8* ○ P46*BGH 33 al*; h | ⌈-σομαι ℵ*Lal*; T | ⊤, καυχησομαι P46. | ⊤ημιν *ℜG* (⌐*Ppc*) *pl* : *txt* P46*𝔖D*pc* *10* ⌐*IℜDGpl*; 𝔖 : *txt* *Bℵ*Hpc* | ⌈φασιν *B* latsy; Wh

καὶ συγκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς □οὐ συνιᾶσιν.
R 12,3. 13 ⌊ἡμεῖς δὲ⌉ οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα ⌈καυχησόμεθα, ἀλλὰ
κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὗ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ
14 θεὸς μέτρου, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν·. ⌈οὐ γὰρ
ὡς⌉ μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ἑαυ-
τούς·2, ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγ-
15 γελίῳ τοῦ Χριστοῦ·3, ⌊οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι
R 15,20. ἐν ἀλλοτρίοις κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες αὐξανο-
μένης τῆς πίστεως ὑμῶν ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι
Act 19,21. 16 κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς περισσείαν, ⌊εἰς τὰ
ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ
Jr 9,22.23. 1 K 1,31. 17 κανόνι εἰς τὰ ἕτοιμα καυχήσασθαι. Ὁ δὲ καυχώ-
18 μενος ἐν κυρίῳ καυχάσθω· οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν
5,9. 1 K 4,5. ⌈συνιστάνων, ἐκεῖνός ἐστιν δόκιμος, ἀλλὰ ὃν ὁ
κύριος συνίστησιν.

11 ⌈Ὄφελον ἀνείχεσθέ μου μικρόν ○τι ⌈ἀφροσύνης· 51 13
11
2 ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου. ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς θεοῦ
E5,26s. Ap14,4. ζήλῳ·, ἡρμοσάμην γὰρ ὑμᾶς ἑνὶ ἀνδρὶ ·2παρθένον
7,11. 3 ἁγνὴν παραστῆσαι τῷ Χριστῷ· φοβοῦμαι δὲ ⌈μή
Gn 3,4.13. 1 T 2,14. πως⌉, ὡς ὁ ὄφις ἐξηπάτησεν Εὔαν ἐν τῇ πανουργίᾳ
6,6. αὐτοῦ, ⊤φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἁπλό-
4 τητος [καὶ τῆς ἁγνότητος] τῆς εἰς ⊤Χριστόν. εἰ
G 1,6–9. μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν
οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ
οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε,
13.23! 5 καλῶς ⌈ἀνέχεσθε·. λογίζομαι ⌈γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι
10,10. 1 K 2,1 s.13. E 3,4. 6 τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων. εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ
λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ' ἐν παντὶ ⌈φανερώ-

12.13 □! *D*Gpc* it(vg) Ambst **13** ⌈-χωμενοι *G* : — *D** **13.14** :· — *et* :3· — H **14** ⌈ως γαρ *Bpc*; Wh (*et* :2 ;) **18** ⌈συνιστων ℵ*al* **11,1** ⌈ωφ- *GHKL 33 pm* | ○ℵ*Gal* | ⌈της *a. Gpc* : τη -νη *HΨpm* **2** :· W : , — *et* :2 — comm **3** ⌈μηποτε *G 1739 pc* : μη *D**lat | ⊤ουτω ℵ*pl* vg sy | [+ $\mathfrak{P}^{46}$ 𝔖 (𝔖 *D*)*G al* itsy^{h}; W : — *HP*ℵ *1739 pm* vg sy Cl Or; T | ⊤⊤τον $\mathfrak{P}^{46}$*B*ℵ*Dal* Cl; 𝔎 : *txt* ℵ*G 1611 1739 pm* **4** ⌈ανειχεσθε ℵℵ*Gpm* vg; Th (ἂν εἰχ. Hagge) : ηνειχ- Ψ*al* : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$*BD* 33 pc* sa sy^{p} | :· TiW **5** ⌈δε *B*; W **6** ⌈φαν. εαυτους **0121** : -ωθεντες ℵ*pl*; 𝔰 : -ωθεις *D** Ambst : *txt* *B*ℵ*(*G*)*pc*

σαντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. 7 Ἢ ἁμαρτίαν ἐποίησα (L 14,11.)
ἐμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε, ὅτι δωρεὰν 1 K 9,12.18.
τὸ τοῦ θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν; ἄλλας 8 Ph 4,10.15.
ἐκκλησίας ἐσύλησα λαβὼν ὀψώνιον πρὸς τὴν ὑμῶν
διακονίαν, καὶ παρὼν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεὶς 9 12,13. 1 K 9,12.
οὐ κατενάρκησα οὐθενός· τὸ γὰρ ὑστέρημά μου
προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακε- Ph 4,15.
δονίας· καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῆ ἐμαυτὸν ὑμῖν ἐτήρησα 1 Th 2,7.
καὶ τηρήσω. ἔστιν ἀλήθεια Χριστοῦ ἐν ἐμοί, ὅτι 10
ἡ καύχησις αὕτη οὐ φραγήσεται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς 1 K 9,15.
κλίμασιν τῆς Ἀχαΐας. διὰ τί; ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; 11
ὁ θεὸς οἶδεν. 12 Ὃ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, ἵνα
ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν τῶν θελόντων ἀφορμήν, ἵνα
ἐν ᾧ καυχῶνται εὑρεθῶσιν καθὼς καὶ ἡμεῖς. 13 οἱ
γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐργάται δόλιοι, μετα- 5; 2,17. Ph 3,2.
σχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ. 14 καὶ οὐ Ap 2,2.
θαῦμα· αὐτὸς γὰρ ὁ σατανᾶς μετασχηματίζεται Ap 2,9.
εἰς ἄγγελον φωτός. 15 οὐ μέγα οὖν εἰ καὶ οἱ
διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται ὡς διάκονοι G 5,10.
δικαιοσύνης· ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα Mt 22,16 p.
αὐτῶν. Mt 16,27.
R 2,6! 2 T 4,14.
1 P 1,17. Ap 2,23!
52 Πάλιν λέγω, μή τίς με δόξῃ ἄφρονα εἶναι· εἰ 16 5,10. E 6,8.
δὲ μή γε, κἂν ὡς ἄφρονα δέξασθέ με, ἵνα κἀγὼ 10,8; 12,6.
μικρόν τι καυχήσωμαι. 17 ὃ λαλῶ, οὐ κατὰ κύριον
λαλῶ, ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ταύτῃ τῇ ὑπο- 9,4.
στάσει τῆς καυχήσεως. 18 ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται G 6,13. Ph 3,4.
κατὰ [τὴν] σάρκα, κἀγὼ καυχήσομαι. 19 ἡδέως γὰρ ἀν-
έχεσθε τῶν ἀφρόνων φρόνιμοι ὄντες· 20 ἀνέχεσθε
γὰρ εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις κατεσθίει, εἴ Mt 23,14 p!
τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ τις εἰς πρόσ-
ωπον ὑμᾶς δέρει. 21 κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς ὅτι
ἡμεῖς ἠσθενήκαμεν· ἐν ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ, ἐν
ἀφροσύνῃ λέγω, τολμῶ κἀγώ. 22 Ἑβραῖοί εἰσιν; R 11,1. Ph 3,5.

---

7 ἑαυτον *DGLPpc* 12 : —, H 14 θαυμαστον ℵ*pm* 17 θεον *102 f r* vg^{cl} Tmbst : ανθρωπον *69*. 18 [+ *B*ℵ*pm*; W : — $\mathfrak{p}^{46}$ 𝔖 *D* Gal*; A 21 -ησαμεν ℵ*DGI*^{vid} *pl* | : . T (*non* Ti)

κἀγώ. Ἰσραηλῖταί εἰσιν; κἀγώ. σπέρμα Ἀβραάμ
23 εἰσιν; κἀγώ. διάκονοι Χριστοῦ εἰσιν; παραφρονῶν
5; 12,11. λαλῶ, ⌜ὑπὲρ ἐγώ· ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν
1 K 4,10–13!; 15,10. G 2,6. 9. ⌞φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόν-
Act 9,16. Dt 25,3. 24 τως⌝, ἐν θανάτοις πολλάκις. ὑπὸ Ἰουδαίων
Mt 10,17! 25 πεντάκις τεσσεράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον, ¹τρὶς
Act 16,22. Act 14,19. ἐρραβδίσθην, ἅπαξ ἐλιθάσθην, τρὶς ἐναυάγησα,
26 νυχθήμερον ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα· ὁδοιπορίαις
πολλάκις, κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις λῃστῶν,
Act 20,3. κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ ἐθνῶν, κινδύνοις
ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θα-
6,5. 27 λάσσῃ, κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις, ¹⁻⌜κόπῳ καὶ
1 K 4,12! μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ
⌜δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυ-
Act 20,18–21. 28 μνότητι·· ¹χωρὶς τῶν παρεκτὸς·2 ἡ ⌜ἐπίστασίς ⌜μοι ἡ
καθ' ἡμέραν, ἡ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν.
29 ¹τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται,
12,5. 30 καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι; εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ
31 τῆς ἀσθενείας °μου καυχήσομαι. ὁ θεὸς⌜καὶ πατὴρ
1,23. τοῦ κυρίου Ἰησοῦ οἶδεν, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς
32 αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης
Act 9,24 s. Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει τὴν πόλιν Δαμα-
33 σκηνῶν πιάσαι με⌜, ¹καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ
Mt 10,23. ἐχαλάσθην διὰ τοῦ τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας
12 αὐτοῦ. ⌜Καυχᾶσθαι ⌜δεῖ·, οὐ ⌜συμφέρον μέν⌝,
ἐλεύσομαι ⌜δὲ εἰς ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις κυ-
2 ρίου. οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκα-
τεσσάρων,·— εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ
Act 8,39! σώματος οὐκ οἶδα, ὁ θεὸς οἶδεν,·— ἁρπαγέντα τὸν
3 τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. καὶ οἶδα τὸν τοιοῦ-

---

23 ⌜(ὑπερ *Lal*; H) | ⌞ 42315 ℵ*G; T: 15342 *P*: 45312 *HKpl* sy; s: *txt* $\mathfrak{p}^{46}$*BD** lat **27** ⌜εν *HKpl* Or; δ | ⌜διψη $\mathfrak{p}^{46}$*B** *Hpc*; h^{a} **27.28**·. Ti: —·*et*:2, W **28** ⌜επισυστασις *IKpm* | ⌜μου *KDpl* **30** ○$\mathfrak{p}^{46}$ vid *BH*.; [H] **31** ⌜του Ισραηλ *D** **32** ⌜θελων *HK*(⌞*G* sy^{h})*pl*; S: *txt* *BD** latsy^{p} **12,1** ⌜ει *Hpc f* vg Ambst | ⌜δε ℵ*D**; h s^{2}: *δη Kal*; s^{1}: *txt* $\mathfrak{p}^{46}$*HGLpm* latsy | ·· H | ⌜συμφερει μοι *HKpl* itsy^{h}: *συμφερει D* sy^{p}: *txt* $\mathfrak{p}^{46}$*HGf* vg | ⌜γαρ *KDpl* sy; δ: *δε και B*; W: *txt* $\mathfrak{p}^{46}$*HGpc* lat **2** ·*bis* — — T

τον ἄνθρωπον⁝ — εἴτε ἐν σώματι εἴτε ⌜χωρὶς τοῦ
σώματος [οὐκ οἶδα], ὁ θεὸς οἶδεν,⁝ — ⌝ὅτι ἡρπάγη εἰς 4
τὸν παράδεισον καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα, ἃ L 23,43. Ap 2,7.
οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. ὑπὲρ τοῦ τοιούτου 5
καυχήσομαι, ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ ⌜οὐ καυχήσομαι εἰ 11,30.
μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις⊤. ἐὰν γὰρ ⌜θελήσω καυχή- 6 10,8; 11,16.
σασθαι⌝, οὐκ ἔσομαι ἄφρων, ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ·
φείδομαι δέ, μή τις εἰς ἐμὲ λογίσηται ὑπὲρ ὃ
βλέπει με ἢ ἀκούει⊤ἐξ ⌜ἐμοῦ⁝⌝ καὶ τῇ ὑπερβολῇ 7 Nu 33,55 Ez 28,24
τῶν ἀποκαλύψεων⁝. ○διὸ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη Job 2,6. 2 Mcc 3,26.
μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος ⌜σατανᾶ, ἵνα με Mt 25,41.
κολαφίζῃ, □ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι⌝⌝. ὑπὲρ τούτου τρὶς 8 Mt 26,44.
τὸν κύριον παρεκάλεσα, ἵνα ἀποστῇ ἀπ' ἐμοῦ.
⌝καὶ εἴρηκέν μοι· ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου· ἡ γὰρ 9 Dt 3,26 Lxx. L 1,35. R 1,16.
δύναμις⊤ἐν ἀσθενείᾳ ⌜τελεῖται. Ἥδιστα οὖν
μᾶλλον καυχήσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις⊤, ἵνα R 5,3.
ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. διὸ 10
εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ⌜ἐν ἀνάγκαις,
ἐν διωγμοῖς⊢καὶ στενοχωρίαις, ὑπὲρ Χριστοῦ· ὅταν Ph 4,13. 1 K 1,24.
γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι.

19 Γέγονα ἄφρων⊤· ὑμεῖς με ἠναγκάσατε. ἐγὼ 11
γὰρ ὤφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι. οὐδὲν γὰρ⊤
ὑστέρησα τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων, εἰ καὶ οὐδέν 11,23! G 6,3.
εἰμι. τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη 12 Act 5,12! (Mt 24,24!)
ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, ⌜σημείοις τε⌝ καὶ τέρασιν R 15,19. H 2,4. (2 Th 2,9.)
καὶ δυνάμεσιν. τί γάρ ἐστιν ὃ ⌜ἡσσώθητε ὑπὲρ 13
τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ 11,9.
κατενάρκησα ὑμῶν; χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν
ταύτην. Ἰδοὺ τρίτον ○τοῦτο ἑτοίμως ἔχω ἐλθεῖν 14 13,1.

---

3 ⁝ *bis om.* — T | ⌜εκτος 𝔖𝔎*Gpl*; S : *txt* 𝔓46*BD** | [+ 𝔓46𝔖𝔎*DGpl*; T : — *B* Ir Or; W **5** ⌜ουδεν 𝔓46 lat | ⊤μου ℵ𝔎*Gpl*; T : *txt* 𝔓46*BD** *33 pc* sy **6** ⌜θελω καυχησομαι 𝔓46 | ⊤τι 𝔓46𝔎*D**pm* it vg^cl sy^h | ⁝. T : , H **6.7** ⌜H^db **7** ○! 𝔓46 𝔎*Dpl* latsy Ir Or; Th^s (*et* ⁝ —.) | ⌜Σαταν 𝔎*pl*; S | □ℵ**ADGpc* lat Ir; Th^s : *txt* 𝔓46*BI*𝔎*pl* sy Or Tert **9** ⊤μου *et* ⌜-ειουται 𝔎*pl*; *s* | ⊤μου ℵ*A*𝔎*DGpl* lat sy^p; T : *txt* *Bpc* sy^h Ir **10** ⌜και 𝔓46ℵ*Or. | ⊢, εν *A*𝔎*DGpl* latsy; h : *txt* 𝔓46*B*ℵ**pc* **11** ⊤καυχωμενος 𝔎*pm* sy | ⊤τι 𝔓46*B*.; Wh **12** ⌜σημ. *ADpc* it : και σημ. *G* sy^p : εν σημ. 𝔎*pl* vg^cl : *txt* 𝔓46*B*ℵ**pc*; (H [τε]) **13** ⌜ηττηθ- *A*𝔎*pl*; 𝔖 : ελαττωθ- *G* : *txt* 𝔓46*B*ℵ**D**pc* **14** ○𝔎*al*; s : *txt* 𝔓46𝔖(ʃ*D*)*Gpm* lattsy

πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω· οὐ γὰρ ζητῶ
τὰ ὑμῶν ἀλλὰ ὑμᾶς⁝. οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα
⸢τοῖς γονεῦσιν θησαυρίζειν⸣, ἀλλὰ οἱ γονεῖς τοῖς
Ph 2,17. 15 τέκνοις. ἐγὼ δὲ ἥδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδαπανη-
θήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν⁝. ⌜εἰ περισσοτέρως
16 ὑμᾶς⌝ἀγαπῶ, ἧσσον ἀγαπῶμαι⁝²; Ἔστω δέ, ἐγὼ
⸢οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς⸣· ἀλλὰ ὑπάρχων πανοῦργος
7,2. 17 δόλῳ ὑμᾶς ἔλαβον. μή τινα ὧν ἀπέσταλκα πρὸς
2,13! 8,6.16—18. 18 ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς; παρεκάλεσα
Τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν· ⌜μήτι ἐπλεο-
νέκτησεν ὑμᾶς Τίτος; οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιε-
R 4,12! πατήσαμεν; οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσιν;
2,17. 19 ⌜Πάλαι δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα⁝. ⌝κατ-
έναντι θεοῦ □ἐν Χριστῷ⸥ λαλοῦμεν· * τὰ δὲ πάντα, 53
10,11! 20 ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. φοβοῦμαι γὰρ
μή πως ἐλθὼν οὐχ οἵους θέλω εὕρω ὑμᾶς, κἀγὼ
R 1,28! εὑρεθῶ ὑμῖν οἷον οὐ θέλετε, μή πως ⌜ἔρις, ⌝ζῆλος,
1 K 4,6. θυμοί, ἐριθεῖαι, καταλαλιαί, ψιθυρισμοί, φυσιώ-
2,1; 13,2. 21 σεις, ἀκαταστασίαι· μὴ πάλιν ⸢ἐλθόντος μου⸣⌜τα-
πεινώσῃ ○με ὁ θεός μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ πενθήσω
πολλοὺς τῶν προημαρτηκότων καὶ μὴ μετανοη-
σάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελ-
12,14. Dt 19,15. Mt 18,16! 13 γείᾳ ᾗ ἔπραξαν. Τρίτον τοῦτο ⌜ἔρχομαι πρὸς
ὑμᾶς· **ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν**
G 1,9! 2 **σταθήσεται πᾶν ῥῆμα.** προείρηκα καὶ προλέγω,
10,11! ὡς παρὼν τὸ δεύτερον καὶ ἀπὼν νῦν⊤, τοῖς προ-
12,21! ημαρτηκόσιν καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω
3,5. R 15,18. 3 □εἰς τὸ⸥ πάλιν οὐ φείσομαι⁝, ⌝⌜ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε
τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Χριστοῦ, ὃς εἰς ὑμᾶς οὐκ

---

14 ⁝, H | ⸢3 1 2 P46 *1739*. *15* ⁝, *et* ⁝². W | ⌜ει και ℜ*pl* vg; S : — *D* it Ambst : *txt* P46 ℌ*G* | ⌝αγαπων P46 *BℜDGpl* latt; Wh : *txt* ℵ* *Apc* syp aeg *16* ⸢ουκ εβαρ-υ. P46 *D**(latt?). : ου κατεναρκησα υμων (υμας *69 pc*) ℵ*G* (*69*) *al* *18* ⌜(μή τι W) *19* ⌜ου π. P46. : παλιν ℜ*Dpl* syp | ⁝; H | ⌝κατενωπιον του (— τ. *D**) ℜ(*D*) *pm* | □P46 *d e*. *20* ⌜ερεις *BℜDGal* latt; S | ⌝ζηλοι ℵℜ*pl* latt; S : *txt* P46 *BAD**Gpc* syp *21* ⸢ελθοντα με ℜ*Dpl et* ○ℜ*pl* | ⌜-σει P46 *BℜDGpm*; Th^a : *txt* ℵ*AK 1611 al* 13,*1* ⌜ετοιμως εχω ελθειν *A* syp *2* ⊤γραφω ℜ*pl* syp | □P46 *G* arm | ⁝. T *3* ⌜οτι *G* : ει Or^pt : ἢ *f* vg Mcion Or^pt

Galatians

ἀσθενεῖ ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν⁝. καὶ γὰρ ᵀἐσταυρώθη 4 Ph 2,7 s.
ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως θεοῦ. καὶ Mt 26,64!
γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ⸀ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ⸁ζήσομεν 4,10! 1 K 1,25.
⸀²σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ ⸋εἰς ὑμᾶς⸌⁝. Ἑαυτοὺς 5
πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς δοκιμά- 1 K 11,28. G 6,4.
ζετε· ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς ὅτι ⸉Ἰησοῦς Χρι-
στὸς⸊ ἐν ὑμῖνᵀ⁝; εἰ μήτι ἀδόκιμοί ἐστε⁝². ¦ ἐλπίζω δὲ 6
ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν ἀδόκιμοι. ⸀εὐχό- 7
μεθα δὲ πρὸς τὸν θεὸν μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν
μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανῶμεν, ἀλλ᾽ ἵνα
ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι
ὦμεν. οὐ γὰρ δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, 8 Act 4,20. 1 K 13,6.
ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. χαίρομεν γὰρ ὅταν 9
ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ἦτε· τοῦτο
καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. Διὰ τοῦτο 10 2,3.
ταῦτα ἀπὼν γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμως 10,11!
χρήσωμαι κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ὁ κύριος ἔδωκέν 1 K 5,4.
μοι εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν. 10,4.8.

Λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε⁝, καταρτίζεσθε, παρα- 11 Ph 3,1!
καλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ R 15,5!
θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ᾽ ὑμῶν. R 15,33!
¦ Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἁγίῳ φιλήματι. Ἀσπά- 12 R 16,16!
ζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες.

Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ ⸆Χριστοῦ καὶ ἡ 13 Ph 2,1.
ἀγάπη τοῦ θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ⸆²ἁγίου πνεύ-
ματος μετὰ πάντων ὑμῶν.ᵀ

---

3 ⁝, ˋH **4** ᵀ *ει* ***A𝕽pm*** *f* vg sy Mcion; 𝔖 | ⸀ *συν* ***ℵAG*** it sy^p; h : *txt* ***B𝕽Dpl*** lat sy^h | ⸁ *-σομεθα* ***𝕽pm***; 𝔖 | ⸀² *εν* 𝔓^46 ***D**** *33 e* | ⸋ ***BD***^3 *r* arm; [H] | ⁝, W **5** ⸉ ***𝕳Gpc*** lat Cl; Th : *txt* ***B𝕽Dpl*** | ᵀ *εστιν* ***ℵA𝕽Gpl*** lat; S : *txt* 𝔓^46***BD****pc* | ⁝, *et* ⁝²; W **7** ⸀ *-ομαι* ***𝕽pm*** sy^p **11** ⁝. comm **13** ⸆ ***Bpc***; [H] | ⸆² 𝔓^46. | ᵀ *αμην.* ***𝕽Dpl*** lat sy

Subscriptio: *εγραφη απο Φιλιππων (+ της Μακεδονιας* ***K****al) + δια Τιτου (+ Βαρναβα 205 pc) και Λουκα* ***KL****al*

Act 16,6; 18,23. 1K16,1. 2T4,10. 1 P 1,1.

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ

Galatians

11 s. **1** Παῦλος ἀπόστολος[:2], οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων οὐδὲ (54)
δι' ἀνθρώπου ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ □καὶ θεοῦ
2 πατρὸς τοῦ ἐγείραντος ⌜αὐτὸν ἐκ νεκρῶν,⌝ καὶ οἱ
σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς
R 1,7! **3** Γαλατίας· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πα-
2,20. 1 T 2,6! **4** τρὸς ⌜ἡμῶν καὶ κυρίου⌝ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ δόντος
Act 2,40. E 5,16. 1 J 5,19. R 12,2. H 10,9 s. ἑαυτὸν ⌜ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως ἐξέληται
ἡμᾶς ἐκ τοῦ ⌜αἰῶνος τοῦ ἐνεστῶτος⌝ πονηροῦ κατὰ
R 16,27! **5** τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

(R 1,8!) 15; 5,8. 1 T 6,3. **6** Θαυμάζω ὅτι ○οὕτως ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ 2
τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι ⌜Χριστοῦ εἰς ἕτερον
Act 15,1.24. 4,17; 5,10. **7** εὐαγγέλιον, ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο· εἰ μή τινές εἰσιν
οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες μεταστρέψαι
2 K 11,4. 1 K 16,22. 5,3.21. 2 K 13,2. 1 Th 3,4; 4,6. 2 Th 3,10. **8** τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. ἀλλὰ ⌜καὶ ἐὰν⌝ ἡμεῖς
ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ ⌜εὐαγγελίσηται [ὑμῖν]⌝ παρ'
9 ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω. ὡς ⌜προ-
εἰρήκαμεν·, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω, εἴ τις ὑμᾶς
εὐαγγελίζεται παρ' ὃ ⌜παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω.

2 K 5,11. 1 Th 2,4. **10** ⌜Ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν θεόν; ἢ
ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; εἰ ⊤ἔτι ἀνθρώποις ἤρε-
1 K 15,1. R 3,5! 1 Th 2,13. **11** σκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἤμην. γνωρίζω ⌜γὰρ 1
ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ'

---

1 :, *et* :2 — , Zahn | □ Mcion (*et* ⌜αὐ- *?*). **3** ⌜231 $\mathfrak{P}^{46.51}$ ***BℵD*** *Gal*; Th[1]: 2 3 *4 al*; h[2]: *txt* 𝔖 *1912 al* **4** ⌜περι $\mathfrak{P}^{46}$ ***ℵ*AℵDGal***; Th: *txt* $\mathfrak{P}^{51}$ ***BH*** *33 1611 pm* | ⌜γενεστ. αι. ***HℵDG*** *pl*; s **6** ○ ***G*** *1 al* | ⌜*Ιησου Χρ.* ***D*** *326* sy[h]: *θεου 7 327* Or[lat]: ! — $\mathfrak{P}^{46vid}$ ***G*** Mcion Tert Ephr **7** :, W **8** ⌜καν ***B***; W | ⌞-ισηται ***ℵ****; T: *αλλως* -ισηται Mcion Cypr: -ισ. *υμιν* ***A*** lat: -ιζηται ***G***: -ιζηται (-ζετ- ***KPal***) *υμιν* ***ℵ****pm*: *υμιν* -ιζηται $\mathfrak{P}^{51}$ ***BH****pc*; W: -ιζηται *υμας* ***D**** **9** ⌜-ρηκα ***ℵ****pc* sy[p] | :—, W | ⌜ελαβ- $\mathfrak{P}^{51}$. **10** ⌜(τί Cramer *cj*) | ⊤γαρ ***ℵ*** *pm* sy **11** ⌜δε $\mathfrak{P}^{46}$***ℵ*AℵpL*** sy; Th: *txt* ***BD**** ***G****pc* lat

ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστιν κατὰ ἄνθρωπον· οὐδὲ γὰρ 12 1.
ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτὸ⁝ ⌜οὔτε ἐδι-
δάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ.
| Ἠκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφήν ποτε ἐν τῷ 13 Act 8,3!
Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκ-
κλησίαν τοῦ θεοῦ καὶ ⌜ἐπόρθουν αὐτήν, | καὶ προ- 14
έκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλι-
κιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτὴς Act 22,3!
ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. Ὅτε 15 Act 9,15 p; 13,2. R 1,1. Jr 1,5.
δὲ εὐδόκησεν ⊤ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός Is 49,1. 6.
μου □καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ⌝ 1 K 15,10!
| ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοί, ἵνα ⌜εὐαγ- 16 Mt 11,27. 2,7! Act 9,20.
γελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσ- Mt 16,17.
ανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι, | οὐδὲ ⌜ἀνῆλθον εἰς 17
Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλὰ
ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς
Δαμασκόν. Ἔπειτα μετὰ ⌜τρία ἔτη⌝ ἀνῆλθον εἰς 18 Act 9,26; 11,30.
Ἱεροσόλυμα ἱστορῆσαι ⌜Κηφᾶν, καὶ ἐπέμεινα πρὸς
αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε· ἕτερον δὲ τῶν ἀποστό- 19
λων ⌜οὐκ εἶδον⌝, εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Act 12,17!
κυρίου. ἃ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ 20
ὅτι οὐ ψεύδομαι. ἔπειτα ἦλθον εἰς τὰ κλίματα 21 Act 9,30.
τῆς Συρίας καὶ ○τῆς Κιλικίας. ἤμην δὲ ἀγνοού- 22
μενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἰουδαίας 1 Th 2,14.
ταῖς ἐν Χριστῷ. μόνον δὲ ἀκούοντες ἦσαν ὅτι ὁ 23 Act 8,3!
διώκων ἡμᾶς ποτε νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν
ἥν ποτε ⌜ἐπόρθει, καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ τὸν θεόν. 24
2 | Ἔπειτα διὰ ⌜δεκατεσσάρων ἐτῶν ⌜πάλιν ἀνέβην⌝ εἰς 2 Act 15,2.
Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρναβᾶ, συμπαραλαβὼν καὶ Act(11,30); 4,36! 2 K 2,13!
Τίτον· | ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν· καὶ ἀνεθέμην 2 6.9.
αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν,

---

12 ⁝, H | ⌜ουδε 𝔖D*G 69 al; h : txt P46 Bℜpm 13 ⌜επολεμουν G (ex lat?) 15 ⊤ο θεος 𝔖ℜDpl; [H] : txt P46 BGpc latsy Ir | □P46 Or 16 ⌜-ισωμαι P46 D* 17 ⌜απηλθον P51 BDGal; W 18 ⌜P46 BℜDGpm; W | ⌜Πετρον ℜDGpl latt sy^h 19 ⌜ειδ. ουδενα D*G lat : ουκ ειδ. ουδ. P51vid E 21 ○ℵ* 33 1611 pc; [H] 23 ⌜επολεμει G (ex lat?) 2,1 ⌜(τεσσαρων Grotius cj) | ⌜αν. π. DG : αν. bo Mcion Ir^lat Tert Chr Ambst

4,11. Ph 2,16. κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσιν, μή πως εἰς κενὸν τρέχω
2 K 2,13. (Act 16,3.) 3 ἢ ἔδραμον. ἀλλ' οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἐμοί, Ἕλλην
4 ὤν, ἠναγκάσθη περιτμηθῆναι· διὰ ᴼδὲ τοὺς παρεισ- 55
Act 15,1.24. Jd 4. άκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισῆλθον κα-
τασκοπῆσαι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν ἔχομεν ἐν
14. 5 Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ᵀἡμᾶς καταδουλώσουσιν·· ⌜οἷς
οὐδὲ⌝ πρὸς ὥραν εἴξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλή-
6 θεια τοῦ εὐαγγελίου ⌜διαμείνῃ πρὸς ὑμᾶς. ἀπὸ δὲ
2 K 11,23! Dt 10,17. Sir 32[35],16. R 2,11! τῶν δοκούντων εἶναί τι, — ὁποῖοί ποτε ἦσαν
οὐδέν μοι διαφέρει· πρόσωπον [ὁ] θεὸς ἀνθρώπου
2. οὐ λαμβάνει — ἐμοὶ γὰρ οἱ δοκοῦντες οὐδὲν προσ-
1,15 s. 1 T 2,7. Act 9,15 p!; 15,12. R 1,5. 7 ανέθεντο, ˡἀλλὰ τοὐναντίον ἰδόντες ὅτι πεπίστευ-
μαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας καθὼς Πέτρος
8 τῆς περιτομῆς, ˡὁ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀπο-
στολὴν τῆς περιτομῆς ἐνήργησεν καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ
1 K 3,10! J 1,42. 9 ἔθνη, ˡκαὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι,
Act 2,17! 2 K 11,23! Ap 3,12. ⌜Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς⌝ καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες
στῦλοι εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρναβᾷ
2. κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς
Act 11,29! 10 τὴν περιτομήν· μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα μνημο-
νεύωμεν, ὃ καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι.
Act 11,27. 11 ˡΌτε δὲ ἦλθεν ⌜Κηφᾶς εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσ- 3
Act 10,15.28. Act 12,17! (L 15,2.) Act 11,3. 12 ωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι κατεγνωσμένος ἦν. πρὸ
τοῦ γὰρ ἐλθεῖν ⌜τινας ἀπὸ Ἰακώβου μετὰ τῶν
ἐθνῶν ⌜ᵍσυνήσθιεν· ὅτε δὲ ⌜²ἦλθον, ὑπέστελλεν καὶ
Prv 29,25. ἀφώριζεν ἑαυτόν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς··
13 ˡκαὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ [καὶ] οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι,
ὥστε καὶ Βαρναβᾶς συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑπο-
14 κρίσει. ἀλλ' ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσιν
5. πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον τῷ
1 T 5,20. ⌜Κηφᾷ ἔμπροσθεν πάντων· εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρ-

---

4 ᴼMcion | ᵀμη *G* | ⁚, — H *5* ⌜ουδε syᵖ Mcion Ephr, Graeci *apud* Ambst : — *D** Irˡᵃᵗ Tert Ambst Pelag; hʳ | ⌜διαμενη *AGpc* *6* [+ ᵖ⁴⁶𝔖 *1912 al*; T : — *BC𝔎DGpm*; W *9* ⌜Ιακ. *A.* : Ιακ. κ. Πετρος ᵖ⁴⁶ *r.* : Π. κ. Ιακ. *DG* it Mcion Or Ambst *11* ⌜Πετρος *𝔎DGpm* syʰ Mcion *12* ⌜τινα ᵖ⁴⁶ *degᶜr** | ⌜ᵍ-θιον ᵖ⁴⁶ | ⌜²ηλθεν ᵖ⁴⁶*B𝔎D*Gal* it Or; hʳ | ⁚, W : . H *13* [+ *𝔖𝔎DGpl* itsy; T : — ᵖ⁴⁶*B 1739 f* vg Or; W *14* ⌜Πετρω *𝔎DGpl* itsyʰ

χων ἐθνικῶς ⌜καὶ ⌜οὐκ Ἰουδαϊκῶς ζῇς⌝, ⌜πῶς τὰ
ἔθνη ἀναγκάζεις ἰουδαΐζειν; Ἡμεῖς φύσει Ἰου- 15
δαῖοι καὶ οὐκ ἐξ ἐθνῶν ἁμαρτωλοί·, ⌊ εἰδότες ○δὲ 16 Gn 8,21.
ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου ἐὰν Ps 143,2. 3,2. R 3,20.28; 4,5; 11,6. E 2,8.
μὴ διὰ πίστεως ⌜Χριστοῦ Ἰησοῦ⌝, καὶ ἡμεῖς εἰς
⌜2 Χριστὸν Ἰησοῦν⌝ ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν Act 15,10 s.
ἐκ πίστεως Χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, ⌜ὅτι
ἐξ ἔργων νόμου **οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα** σάρξ. εἰ 17
δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ εὑρέθημεν
καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοί, ⌜ἆρα Χριστὸς ἁμαρτίας διά-
κονος; μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ ἃ κατέλυσα ταῦτα 18
πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἐμαυτὸν συνιστάνω.
⌊ ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον ἵνα θεῷ ζήσω. 19 R 6,10; 7,6.
Χριστῷ συνεσταύρωμαι· ⌊ ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ 20 R 8,9; 14,8. Kol3,4. 2K10,3.
ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὃ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει E 3,17. J 13,1; 17,23. 1 J 3,16.
ζῶ τῇ τοῦ ⌜υἱοῦ τοῦ θεοῦ⌝ τοῦ ⌜ἀγαπήσαντός με 1,4! 1 T 2,6!
καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. Οὐκ ἀθετῶ 21
τὴν χάριν τοῦ θεοῦ· εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιο-
σύνη, ἄρα Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.

4 Ὦ ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανεν⊤, οἷς 3 L 24,25.
κατ' ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη⊤ ἐσταυ-
ρωμένος; τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ' ὑμῶν, ἐξ 2 2,16. 2 K 3,8. Act 11,17. E 1,13 s. H 4,2!
ἔργων νόμου τὸ πνεῦμα ἐλάβετε ἢ ἐξ ἀκοῆς πί-
στεως; ⌊ οὕτως ἀνόητοί ἐστε; ἐναρξάμενοι πνεύματι 3
νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε; τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῆ; 4
56 εἴ γε καὶ εἰκῆ. ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ πνεῦμα 5
καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν ἐξ ἔργων νόμου ἢ H 4,2!
ἐξ ἀκοῆς πίστεως; Καθὼς Ἀβραὰμ **ἐπίστευ-** 6 Gn 15,6. R 4,3.
σεν τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.
5 ⌊ γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοι ⌜υἱοί 7 29. (L 16,24.)

---

14 ⌜4 1—3 ℵ*D* vg^{cl} : 4 P^{46} *917 d* Ambst | ⌜(*vix*) *ουχ* ℵ**AC 69 al*; T h „MSS" : *ουχι* ***BD*Hal***; W : *txt* ℵ*Gal* | ⌜*τί* ℵ*al* *15* ⁝ W *16* ○ P^{46} ***A*ℵ***al* sy | ⌜ P^{46}ℵ***CℵDG pl***; S : *txt* ***BA 33*** | ⌜^{2} P^{46}***BH 33*** *1611 pc d* sy; Wh | ⌜*διοτι* ***C*ℵ***pm* *17* ⌜(*ἄρα* Lachmann) *20* ⌜*θεου και Χριστου* P^{46}***BD*G***; Wh^{r} | ⌜(3, 13) *αγορασαντος* Mcion Rufin. *3,1* ⊤(5, 7) *τη αληθεια μη πειθεσθαι* ***C*ℵ** *pl* vg^{cl} sy^{h}; h^{r} | ⊤*εν υμιν* ℵ***DGpm*** it vg^{cl} sy^{h}; 𝔖 *7* ⌜***ACℵ DGpl***; 𝔖 : *txt* P^{46}***Bℵ*pc***

8 εἰσιν⌝ Ἀβραάμ. προϊδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ
πίστεως δικαιοῖ τὰ ἔθνη ὁ θεός, προευηγγελίσατο
Gn 18,18; 12,3. Act 3,25. τῷ Ἀβραὰμ ὅτι ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα
R 4,16. H 2,16. 9 τὰ ἔθνη. ὥστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν
10 τῷ πιστῷ Ἀβραάμ. Ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου 6
Act 15,10. Jc 2,10. Dt 27,26. εἰσίν, ὑπὸ κατάραν εἰσίν· γέγραπται γὰρ ὅτι ἐπι-
κατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει ⊤πᾶσιν τοῖς γεγραμ-
μένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι αὐτά.
Hab 2,4. R 1,17. H 10,38. 11 ⌈ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ τῷ θεῷ
R 10,5. 12 δῆλον, ὅτι ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται· ὁ δὲ
Lv 18,5. νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, ἀλλ' ὁ ποιήσας αὐτὰ
4,5. 13 ⊤ζήσεται ἐν αὐτοῖς. Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ
R 8,3. 2 K 5,21. Dt 21,23. Act 5,30. τῆς κατάρας τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατ-
άρα, ὅτι γέγραπται· ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμά-
E 1,3. 14 μενος ἐπὶ ξύλου, ⌈ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ
Ἀβραὰμ γένηται ἐν ⌐Ἰησοῦ Χριστῷ⌝, ἵνα τὴν ⌈ἐπαγ-
γελίαν τοῦ πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως.
R 3,5! 15 ⌈Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω⁝. ⌈ὅμως ἀνθρώπου 7
κεκυρωμένην διαθήκην οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ ἐπιδια-
Gn 12,7; 13,15; 17,7; 22,18; 24,7. 16 τάσσεται. τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγε-
λίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ. οὐ λέγει· καὶ τοῖς
(29. R 4,16.) σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνός·
17 καὶ τῷ σπέρματί σου, ⌈ὅς ἐστιν Χριστός. τοῦτο
δὲ λέγω· διαθήκην προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ θεοῦ
Ex 12,40. R 4,15 ⊤ὁ μετὰ τετρακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη γεγονὼς νό-
μος οὐκ ἀκυροῖ, εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγε-
R 11,6. 18 λίαν. εἰ γὰρ ⌈ἐκ νόμου ἡ κληρονομία, οὐκέτι ἐξ
ἐπαγγελίας· τῷ δὲ Ἀβραὰμ δι' ἐπαγγελίας κε-
R 4,15! 19 χάρισται ὁ θεός. Τί οὖν ὁ ⌈νόμος; τῶν παρα-
βάσεων χάριν προσετέθη⌉, ἄχρις ⌈ἂν ἔλθῃ τὸ σπέρμα
Act 7,53! ᾧ ἐπήγγελται, διαταγεὶς δι' ἀγγέλων⁝, ἐν χειρὶ με-

---

10 ⊤εν *AℜDGpm* Or *12* ⊤ανθρωπος *ℜpm* Cl *14* ⌐P46 *ACℜDGpl*; Th: *txt* *Bℵ* | ⌈ευλογιαν P46 *D*Gpc* it Mcion Ambst Ephr *15* ⁝· H | ⌈(ὁμῶς comm) *16* ⌈ὅ *D** *81* Ir^lat Tert: οὗ *G* *17* ⊤εις Χριστον *IℜDGpl* itsy *18* ⌈δια P46. *19* ⌈ν.; των παραδοσεων (πραξεων *dm*) χαρ. ετεθη *D** (*dm*) : ν. των πραξεων P46. : ν. τ. πρ.; ετεθη *G* Ir Ambst | ⌈οὗ P46 *ℌℜDGpl* Ir; Th: *txt* *Bpc* Cl | ⁝ —, W

σίτου. ὁ δὲ μεσίτης ἑνὸς οὐκ ἔστιν, ὁ δὲ θεὸς 20 H 9,15!
εἷς ἐστιν⁝. ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν 21 R 7,7; 8,2—4.
[τοῦ θεοῦ]; μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος
ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, ⌜ὄντως ⌜ἐκ νόμου ἂν
ἦν⌝ ἡ δικαιοσύνη· ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφὴ 22 R 3,9—19; 11,32.
τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρτίαν ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ
πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσιν.
|Πρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν ὑπὸ νόμον 23 4,3.
ἐφρουρούμεθα ⌜συγκλειόμενοι εἰς τὴν μέλλουσαν (1 P 1,5.)
πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. ὥστε ὁ νόμος παιδαγω- 24 1 K 4,15.
γὸς ἡμῶν ⌜γέγονεν εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως
δικαιωθῶμεν⁝· ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκέτι 25 Act 21,21. R 10,4.
ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν. Πάντες γὰρ υἱοὶ θεοῦ 26 4,5. J 1,12! R 8,17.
ἐστε διὰ °τῆς πίστεως ⌜ἐν Χριστῷ⌝ Ἰησοῦ· ὅσοι γὰρ 27 R 6,3.
εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. R 13,14. E 4,24.
|οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος 28 R 10,12. 1 K 12,13.
οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· ⌜πάντες Kol 3,11. J 17,21!
γὰρ ὑμεῖς ⌜εἷς ἐστε ἐν Χριστῷ⌝ Ἰησοῦ. εἰ δὲ ὑμεῖς 29 7. R 9,7. (16.) R 4,16.
Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραὰμ σπέρμα ἐστέ, κατ' 4,7!
8 ἐπαγγελίαν κληρονόμοι. Λέγω δέ, ἐφ' ὅσον χρό- 4
νον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει
δούλου κύριος πάντων ὤν, |ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους 2
ἐστὶν καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ
πατρός. οὕτως καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ 3 3,23. Kol 2,20! 5,1.
τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ⌜ἤμεθα δεδουλωμένοι· ὅτε 4 Mc 1,15.
δὲ ἦλθεν τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν E 1,10.
ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, Gn 3,15. L 2,21.
γενόμενον ὑπὸ νόμον, |ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξα- 5 3,13.26.
γοράσῃ, ἵνα τὴν υἱοθεσίαν ἀπολάβωμεν. Ὅτι 6 R 8,15.
δέ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν □ὁ θεὸς⌝ τὸ πνεῦμα □²τοῦ
υἱοῦ⌝ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ⌜ἡμῶν, κρᾶζον· ἀ β β ὰ Mc 14,36.

---

20 ⁝· W *21* [+ 𝔖𝔎*D*(*G*)*pl* latsy; T : ! — $\mathfrak{P}^{46}$*B d* Ambst; W | ⌜*αληθείᾳ G* (*ex* lat?) | ⌜1 2 4 3 ℵ*al*; Th¹ : 3 1 2 4 𝔎*pm* : 1 2 4 *D***al*; h² : 1 2 *G* : *εν νομω ην αν* $\mathfrak{P}^{46}$. : *εν ν. αν ην B*; *ℋ* : *txt AC* *23* ⌜*συγκεκλεισμενοι C*𝔎*pl* Cl; 𝔖 *24* ⌜*εγενετο* $\mathfrak{P}^{46}$*B* Cl^{pt} | ⁝. W (*sequ. nov. sect.*) *26* ○$\mathfrak{P}^{46}$ *P* 5 *gig* Cl | ⌜*Χριστου* $\mathfrak{P}^{46}$ (*S 1739 pc*) *28* ⌜*ἅπ-* ℵ*A*; T | ⌜*εστε Χριστου* $\mathfrak{P}^{46}$(ℵ*)*A*. *4,3* ⌜*ημεν* 𝔖𝔎*pl* Cl : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ℵ*D***G* *33 pc* *6* □*B 1739 t* sa Tert; W | □²$\mathfrak{P}^{46}$ (Mcion?) | ⌜*υμ-* 𝔎*al* vg^{cl} sy

3,29. R 8,16 s. 7 □ὁ πατήρ\. ὥστε οὐκέτι ○εἶ δοῦλος ἀλλὰ υἱός· εἰ
δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος ⌜διὰ θεοῦ⌝.
Act 17,23. 1 Th 4,5. 8 Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες θεὸν ἐδουλεύσατε
9 τοῖς ○φύσει μὴ οὖσιν θεοῖς· νῦν δὲ γνόντες θεόν,
J 10,14! μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ θεοῦ, πῶς ἐπιστρέ-
1 K 12,2. Kol 2,20! φετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα,
R 14,5. Kol 2,16. 10 οἷς πάλιν ἄνωθεν ⌜δουλεῦσαι θέλετε; ἡμέρας ⌜πα-
ρατηρεῖσθε καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ ἐνιαυτούς·.
2,2 2 J 8. 11 |φοβοῦμαι ὑμᾶς μή πως εἰκῇ ⌜κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς.
1 K 11,1. 2 K 2,5. 12 Γίνεσθε ὡς ἐγώ, ὅτι κἀγὼ ὡς ὑμεῖς, * ἀδελφοί, 57
13 δέομαι ὑμῶν. οὐδέν με ἠδικήσατε· |οἴδατε δὲ ὅτι
Act16,6. 1K2,3. 14 δι' ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ
πρότερον, |καὶ τὸν πειρασμὸν ⌜ὑμῶν⌝ ἐν τῇ σαρκί
Mt 10,40! Act 14,11 s. J 13,20. μου οὐκ ἐξουθενήσατε □οὐδὲ ἐξεπτύσατε\, ἀλλὰ ὡς
ἄγγελον θεοῦ ἐδέξασθέ με, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν.
15 |⌜ποῦ οὖν⌝ ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν; μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν
Is63,10. Am5,10 J 8,45. E 4,15. ὅτι εἰ δυνατὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐξορύξαντες
16 ἐδώκατέ μοι. ὥστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα ἀλη-
1,7. Act 20,30. Ph 2,21. θεύων ὑμῖν·; 17 ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς, ἀλλὰ ἐκ-
18 κλεῖσαι ὑμᾶς θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε⊤. κα-
λὸν δὲ⊤⌜ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε, καὶ μὴ μό-
1 K 4,15! 19 νον ἐν τῷ παρεῖναί με πρὸς ὑμᾶς·, |⌜τέκνα μου,
οὓς πάλιν ὠδίνω μέχρις οὗ μορφωθῇ Χριστὸς ἐν
2 J 12. 20 ὑμῖν·· ἤθελον δὲ παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι καὶ
ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου, ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν.
9; 3,23. 21 Λέγετέ μοι, οἱ ὑπὸ νόμον θέλοντες εἶναι, τὸν 4 9
Gn 16,15. Gn 21,2.9. 22 νόμον οὐκ ⌜ἀκούετε; γέγραπται γὰρ ὅτι Ἀβραὰμ
δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἕνα ἐκ τῆς παιδίσκης καὶ ἕνα
R 9,7–9. 23 ἐκ τῆς ἐλευθέρας. ἀλλ' ὁ [μὲν] ἐκ τῆς παιδίσκης

---

6 □(Beza *cj*) *7* ○*G* | ⌜*δια* (+ *Ιησου 431*) *Χριστου 81* (*431*) Hier; h^{r3}: *θεου δια* (+ *Ιησου 326 al* sy) *Χριστου* **ℵ***D pl*; h^{r1}: *δια θεον G*; h^{r5}: Dei aeth arm; h^{r4}: (R 8,17) *μεν θεου, συγκληρονομος δε Χριστου* **Ψ**: *txt* $\mathfrak{p}^{46}$ℌ lat Cl Ambst *8* ○*K d m* Ir^{lat} Ambst *9* ⌜-*ευειν rell*; h: *txt* ***B*ℵ. *10* ⌜-*ρουντες* $\mathfrak{p}^{46}$. | ·; T *11* ⌜*εκοπιασα* $\mathfrak{p}^{46}$ *1739*. *14* ⌜*μου* $\mathfrak{p}^{46}$***C*ℵ***pm*: — *69 al*: *txt* ℌ***D***G* | ⊤*τον* ***C*ℵ***pl*; S: □ $\mathfrak{p}^{46}$. *15* ⌜*τις* ***ℵD pm*** sy^{h} | ⊤*την* ***ℵD***(***G***)*al* it: *εστιν 103 f* vg: *txt* $\mathfrak{p}^{46}$ℌ***L*** *1912 pm* *16* :. W *17* ⊤(1 K 12,31) *ζηλουτε δε τα κρειττω χαρισματα* ***D***G* it Ambst *18* ⊤*το* ***ℵDG pm*** | ⌜-*σθε* ***Bℵ****pc* vg Or | :. T *19* ⌜*τεκνια* ***AC*ℵ***pl* Cl; ***K***: *txt* ***Bℵ*D*G****pc* it Mcion | :, T:. W *21* ⌜*αναγινωσκετε* ***DG****pc* lat sa *23* [+ ℌ ***ℵDG pl***; T: — $\mathfrak{p}^{46}$***B*** *f* vg; W

κατὰ σάρκα γεγέννηται, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας Gn 17,16.
⌜διὰ τῆς⌝ ἐπαγγελίας. ἅτινά ἐστιν ἀλληγορούμενα· 24
αὗται γάρ εἰσιν δύο διαθῆκαι, μία μὲν ἀπὸ ὄρους 5,1. R 8,15.
Σινά, εἰς δουλείαν γεννῶσα, ἥτις ἐστὶν Ἁγάρ. □τὸ 25
⌜δὲ Ἁγὰρ⌝ ○Σινὰ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ· ⌝ᶠσυστοι-
χεῖ δὲ⌝ τῇ νῦν Ἰερουσαλήμ, δουλεύει γὰρ μετὰ
τῶν τέκνων αὐτῆς. ἡ δὲ ἄνω Ἰερουσαλὴμ ἐλευ- 26 H 12,22. Ap 21,2.
θέρα ἐστίν, ἥτις ἐστὶν μήτηρ⊤ ἡμῶν· ¹γέγραπται γάρ· 27

εὐφράνθητι, στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα, Is 54,1.
ῥῆξον καὶ βόησον, ἡ οὐκ ὠδίνουσα·
ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου
μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα.

¹⌜ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, κατὰ Ἰσαὰκ ἐπαγγελίας τέκνα 28 23.
⌜ἐστέ. ἀλλ᾽ ὥσπερ τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς 29 Gn 21,9.
ἐδίωκεν τὸν κατὰ πνεῦμα, οὕτως καὶ νῦν. ἀλλὰ 30
τί λέγει ἡ γραφή; **ἔκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν** Gn 21,10.12.
υἱὸν αὐτῆς· οὐ γὰρ μὴ ⌜κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς J 8,35.
παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ ⌜τῆς ἐλευθέρας⌝. ⌜διό, 31 3,29; 5,1.
ἀδελφοί, οὐκ ἐσμὲν παιδίσκης τέκνα ἀλλὰ τῆς
ἐλευθέρας⌝.

⌜Τῇ ἐλευθερίᾳ ἡμᾶς Χριστὸς ἠλευθέρωσεν· στή- 5 J 8,36! 1 K 16,13! 4,5.31.
κετε οὖν⌝ καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε⌝. Act 15,10.
10 ²Ἴδε ἐγὼ Παῦλος λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν περιτέ- 2 2 K 10,1. (Act 15,1.)
μνησθε Χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει. μαρτύ- 3 1,9! R 2,25. Jc 2,10.
ρομαι δὲ ○πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ
ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον ⌜ποιῆσαι. κατ- 4
ηργήθητε ἀπὸ Χριστοῦ οἵτινες ἐν νόμῳ δικαι- 1 P 1,13.
οῦσθε, τῆς χάριτος ἐξεπέσατε. ἡμεῖς γὰρ πνεύματι 5 R 8,23.25.

---

23 ⌜ὁι $\mathfrak{P}^{46}$ ℵ*ACal*; ℵ **25** □(Bentley *cj*) | ⌜ὁε $\mathfrak{P}^{46}$ Ambst sa : *γαρ* ℵ*CG* lat Or; Th : *γαρ Αγαρ* ℜ*pm* sy; S : *txt* ***BAD****al* sy^{hmg} | ○*d* | ⌜*η* (— ***D****) *συστοιχουσα* (***D****)***G*** lat **26** ⊤*παντων* ***A***ℜ*pl* sy^{h}; Ŝ **28** ⌜*ημ-* *et* ⌜*εσμεν* ℵ***ACD*** *pm f* vg sy; ℵ : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$***BD*G*** *33 al* it sa Ir **30** ⌜*-ση* ***ACDG****al*; S | ⌜*μου Ισαακ* ***D*G*** it Ambst **31** ⌜*αρα* $\mathfrak{P}^{46}$ ℜ*al* | ⁝, h^{s1} (*vide* 5,1) **5,1** ⌜1—6 ***D****614 pc* : , ᾗ ελ. *ημ. Χρ. ηλευθερωσεν. στηκετε* lat (Mcion, Ephr) : *eadem* + *ουν* ***G*** Or : h^{s1} : *Τη ελ.* (+ *ουν* ℜ; h^{s3}) ᾗ *Χρ. ημ.* (*ℑ ημ. Χρ. al*; h^{s4}) *ηλευθ. στηκ.* ℜ*pm*; h^{s2} : (*Επ ελ. ημ. Χρ. ηλ.· στηκ. ουν* h^{s5} *cj*) : *txt* ℌ*al* | ⁝. — H **3** ○***D****G** *1739 pc* it got arm | ⌜(Mt 5,17) *πληρωσαι 440pc* sy^{h} Mcion

R 8,19. 6 ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα. ἐν
1 K 7,19! 1 T 1,5. Jc 2,18. γὰρ Χριστῷ ○Ἰησοῦ οὔτε περιτομή τι ἰσχύει οὔτε
ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη.
7 |Ἐτρέχετε καλῶς· τίς ὑμᾶς ἐνέκοψεν: ⊤ἀληθείᾳ μὴ
1,6. 8 πείθεσθαι⊤; ἡ πεισμονὴ ○οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος
Mt 16,6! 9 ὑμᾶς. μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ⌜ζυμοῖ.
2K7,16! Ph1,14! 10 |ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς□ἐν κυρίῳ⌝ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρο-
1,7. 2 K 11,15. νήσετε· ὁ δὲ ταράσσων ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρίμα,
6,12. 11 ὅστις ἐὰν ᾖ. Ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, εἰ περιτομὴν ○ἔτι
Ph 3,18. 1K1,23. κηρύσσω, τί ἔτι διώκομαι; ἄρα κατήργηται τὸ
Ps 12,4. 12 σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. ⌜Ὄφελον καὶ ⌜ἀποκόψον-
ται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς.
1 P 2,16. (R 7,8.) 1 K 8,9. 13 Ὑμεῖς γὰρ ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί· 11
μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκί,
14 ἀλλὰ ⌜διὰ τῆς ἀγάπης⌝ δουλεύετε ἀλλήλοις. ὁ γὰρ
Lv 19,18. Mt 7,12; 22,40. πᾶς νόμος ἐν ⌜ἑνὶ λόγῳ⌝⌜πεπλήρωται, ἐν τῷ· ἀγα-
R 13,8–10. 15 πήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. εἰ δὲ ἀλ-
λήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε μὴ ὑπ'
25. 16 ἀλλήλων ἀναλωθῆτε. Λέγω δέ, πνεύματι περι- 58
πατεῖτε καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε.
R 7,15.23. Jc 4,1.5. 1 P 2,11. 17 |ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ πνεύματος, τὸ δὲ
πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκός, ταῦτα⌜γὰρ ἀλλήλοις
ἀντίκειται, ἵνα μὴ ἃ ἐὰν θέλητε ταῦτα ποιῆτε.
R 6,14; 8,14. 18 |εἰ δὲ πνεύματι ἄγεσθε, οὐκ ἐστὲ ὑπὸ νόμον.
Mt 7,16. R 1,28! 19 |φανερὰ δέ ἐστιν τὰ ἔργα τῆς σαρκός, ἅτινά ἐστιν
20 ⊤πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, | εἰδωλολατρία,
φαρμακεία, ἔχθραι, ⌜ἔρις, ⌜ζῆλος, θυμοί, ἐριθεῖαι,
21 διχοστασίαι, αἱρέσεις, | φθόνοι⊤, μέθαι, κῶμοι, καὶ
1,9! τὰ ὅμοια τούτοις, ἃ προλέγω ὑμῖν καθὼς⊤προεῖ-
E 5,5! πον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες βασιλείαν θεοῦ

---

6 ○*B* Mcion Cl.; [H] *7* ⊤*τη* P^{46}*CℜDGpl*; S | :; *et* ⊤*μηδενι πειθεσθε G* it vg^{s} *8* ○*D*pc* it Or Ephr; h^{r} *9* ⌜*δολοῖ D** lat Mcion; h^{r} *10* □*B* *11* ○*D*G* it Ephr *12* ⌜*αρα* P^{46}. | ⌜*-ψωνται* P^{46}*DG* *13* ⌜*τη αγαπη του πνευματος DG 104* it vg^{cl} sa got Ambst *14* ⌜*υμιν* Mcion.: *υμ. εν ενι λογω D*G* it Ambst: *ολιγω 1611* sy^{h} Ephr | ⌜*πληρουται ℜDGpm* *17* ⌜*δε ACℜpl*; S: *txt* P^{46}*Bℵ*D*G* lat *19* ⊤*μοιχεια ℜD(G)pl* itsy^{h} Ir *20* ⌜*ερεις CℜGal* lat Mcion Cl; h | ⌜*ζηλοι ℵCℜpl* lat Mcion Cl; h *21* ⊤*φονοι ACℜDGpl* lat; W: *txt* P^{46}*Bℵ 33 pc* Mcion Ir Cl Or | ⊤*και ACℜDpl* Mcion Ir Cl; h

οὐ κληρονομήσουσιν. ὁ δὲ καρπὸς τοῦ πνεύμα- 22 E 5,9. 2 K 6,6.
τός ἐστιν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, 1 T 4,12; 6,11. 2 T 2,22. 2 P 1,5.
χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, ˡπραΰτης, ἐγκρά- 23 1 T 1,9. 2 P 1,6!
τειαᵀ· κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστιν νόμος. οἱ 24 R 6,6; 8,9.13!
δὲ τοῦ Χριστοῦ ᴼΊησοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν Kol 3,5. 1 P 2,11.
τοῖς παθήμασιν καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. Εἰ ζῶμεν 25 16. R 8,4.
πνεύματι, ⌜πνεύματι καὶ⌝ στοιχῶμεν. μὴ γινώμεθα 26
κενόδοξοι, ἀλλήλους προκαλούμενοι, ⌜ἀλλήλοις φθο- Ph 2,3.
νοῦντες⁝. Ἀδελφοί⁝², ἐὰν καὶ προλημφθῇ ⌜ἄνθρω- 6 Mt 18,15! Jc 5,19.
πος ἔν τινι παραπτώματι, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ
καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραΰτητος, 1 K 4,21; 10,12.
σκοπῶν σεαυτόν, μὴ καὶ σὺ πειρασθῇς. Ἀλλήλων 2
τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ⌜ἀναπληρώσετε τὸν J 13,34! 1 K 9,21.
νόμον τοῦ Χριστοῦ. εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναί τι μηδὲν 3 1 K 8,2. 2 K 12,11. Tt 1,10.
ὤν, φρεναπατᾷ ἑαυτόν. τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ δοκι- 4 2 K 13,5.
μαζέτω ᴼἕκαστος, καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ
καύχημα ἕξει καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον⁝· ἕκαστος 5 R 14,12.
γὰρ τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει. Κοινωνείτω δὲ 6 1 K 9,14. R 15,27.
ὁ κατηχούμενος τὸν λόγον τῷ κατηχοῦντι ἐν πᾶ-
σιν ἀγαθοῖς. ᴼΜὴ πλανᾶσθε, θεὸς οὐ μυκτηρί- 7 Jc 1,16.
ζεται. ⌜ὃ γὰρ ἐὰν σπείρῃ ἄνθρωπος, ⌜τοῦτο καὶ
θερίσει· ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ 8 R 8,6.13. E 4,22. J 6,63; 3,6.
τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν, ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ Kol 2,22.
πνεῦμα ἐκ τοῦ πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον.
ˡτὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ ⌜ἐγκακῶμεν· καιρῷ 9 2 Th 3,13. H 12,3.
γὰρ ἰδίῳ θερίσομεν μὴ ἐκλυόμενοι. Ἄρα οὖν ὡς 10
καιρὸν ⌜ἔχομεν, ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάν- 2 P 1,7.
τας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως.

12 Ἴδετε ⌜πηλίκοις ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ 11 1 K 16,21!
ἐμῇ χειρί. Ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκί, 12 Ph 3,18.

---

23 ᵀ *αγνεια* ***D*G*** it vg^cl lr *24* ᴼ P^46 ***ℜDG*** lat sy^p Mcion Cl *25* ⌜21 ***Ψ*** : 1 P^46 ***D*** *g* *26* ⌜*-λους* ***BG*pm*** Cl; h *26.6,1* ⁝, *et* ⁝². W *1* ⌜*τις εξ υμων* ***P*** : *ανθρ. εξ υμων* ***Ψ*** *(69) pc* sy *2* ⌜*-σατε* ***𝔖ℜDpl*** Cl; H : *txt* (P^46)***BGpc*** lat sy^p Mcion *4* ᴼ P^46 ***B*** sa; [H] | ⁝, H *7* ᴼ Mcion | ⌜*α et* ⌜*ταυτα* P^46. *9* ⌜*εκκ-* ***Cℜ(G)pl***; δ *10* ⌜ ***εχωμεν B*ℵ*** *69 al*; HT : *txt* P^46 ***ACℜDGpm*** latt Mcion Cl *11* ⌜*ηλ-* P^46 ***B**** *88*; h : *ποικιλοις 642*

5,11 ! οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, μόνον ἵνα
13 τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ [Ἰησοῦ] · μὴ ⌜διώκωνται ·2. οὐδὲ
γὰρ οἱ ⌜περιτεμνόμενοι αὐτοὶ νόμον φυλάσσουσιν,
2 K 11,18. ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ
14 σαρκὶ καυχήσωνται. ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι
1 K 1,31 ; 2,2. L 14,27 p. εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ, δι' οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται κἀγὼ
1 K 7,19 ! 2 K 5,17 ! 15 κόσμῳ. ⌜οὔτε γὰρ⌝ περιτομή τί ⌜ἐστιν οὔτε ἀκρο-
16 βυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις. καὶ ὅσοι τῷ κανόνι
Ps 125,5 ; 128,6. Ph 3,3.16. (1 K 10,18.) τούτῳ ⌜στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος,
καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ θεοῦ.

Mt 26,10. 17 Τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω ·
2 K 4,10. Ph 3,10. ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ ⌜Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί
μου βαστάζω.

Ph 4,23. 2 T 4,22. Phm 25. 18 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ○ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί · ἀμήν.

Act 18,19–24 ; 19,1–20.28–40. 1T 1,3. 2T 1,18 ; 4,12. Ap 1,11 ; 2,1.

⌜ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ⌝

1 K 1,2. Kol 1,1 s. 1 Παῦλος ἀπόστολος ⌜Χριστοῦ Ἰησοῦ⌝ διὰ θελή-
ματος θεοῦ τοῖς ἁγίοις ⌜τοῖς οὖσιν [ἐν Ἐφέσῳ] (70
R 1,7 ! 2 καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ · χάρις ὑμῖν καὶ
εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ.

2 K 1,3 ! 3 Εὐλογητὸς ὁ θεὸς □καὶ πατὴρ⌝ τοῦ κυρίου ἡμῶν 1
G 3,14. Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐ-
2,6. λογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ,

---

12 [+ $\mathfrak{P}^{46}$ ***B*** *69 1175.* ; W : — *rell* ; T | ⁝ — H | ⌜-κονται $\mathfrak{P}^{46}$ ***ACGKLpm*** ; Th^{a} : *txt* ***BNDal*** | ⁝2· H ***13*** ⌜-τετμημενοι $\mathfrak{P}^{46}$***BR***(G)*al* ; Wh ***15*** ⌜(5, 6) *εν γαρ Χριστω Ιησου ουτε* ***SRDGpl*** lat : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$***BΨ*** *1739 pc* sy Aug | ⌜*ισχυει* ***Rpl*** *f* vg sy^{h} ***16*** ⌜-σωσιν $\mathfrak{P}^{46}$. : -*χουσιν* ***AC**DG***pc it ***17*** ⌜*Χριστου* ***P***pc Mcion Cl : *κυριου Ιησ.* ***R***pl vg^{cl} ; S : *κ. Ι. Χριστου* ***N d*** : *κ. ημων Ι. Χρ.* ***D**G***pc sy^{p} : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$***BAC**** *f* vg^{codd} ***18*** ○***NP*** *69 pc* ; [H]

Subscriptio : *εγραφη απο Ρωμης* ***R****al* sy + *υπο Παυλου και των αδελφων* Euthal : + per Titum bo (+ et Lucam arab)

Inscriptio : ⌜ad Laodicenses Mcion.

1 ⌠***NARG***pl it vg^{cl} sy^{p} ; S : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$***BD*** *33 pc* vg^{codd} | ⌜*πασιν τ. Αρc* vg : — $\mathfrak{P}^{46}$ ***D*** | [+***ARDG***pl latsy ; [TH] : — $\mathfrak{P}^{46}$***B**N*** *424*^{2} *1739* Mcion (Tert) Or ; Wh^{r} ***3*** □***B***

καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ⌜ἐν αὐτῷ⌝ πρὸ καταβολῆς 4 J 13,18! 17,24. 1 P 1,20.
κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους κατενώ- 5,27. R 8,29.
πιον αὐτοῦ·, ἐν ἀγάπῃ·2 προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱο- 5 J 1,12. 1 J 3,1.
θεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς⌜αὐτόν·, κατὰ τὴν
εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον δόξης 6
τῆς χάριτος αὐτοῦ, ⌜ἧς ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ Mt 3,17 p. Kol 1,13.
ἠγαπημένῳ⌝, ἐν ᾧ ⌜ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ 7 Kol 1,14.20.
τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμά- R 3,25. H 9,22. 18; 2,7; 3,8.16.
των, κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς ⌜χάριτος αὐτοῦ, ἧς 8
ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς· ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρο- Kol 1,9.
νήσει·2 ⌜γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήμα- 9 3,9. R 16,25.
τος αὐτοῦ·, κατὰ τὴν εὐδοκίαν ○αὐτοῦ, ἣν προέθετο
ἐν ⌜αὐτῷ εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, 10 G 4,4! Tt 1,3. (R 13,9.)
ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ,
τὰ ⌜ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς·· ἐν Kol 1,16.
αὐτῷ·2, ἐν ᾧ καὶ ⌜ἐκληρώθημεν προορισθέντες κατὰ 11 Act17,4.Kol1,12 3,11. R 8,28.
πρόθεσιν⌝τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βου- 1 K 12,6.
λὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς 12
ἔπαινον δόξης αὐτοῦ τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ
Χριστῷ· ἐν ᾧ καὶ ⌜ὑμεῖς, ἀκούσαντες τὸν λόγον 13 Kol 1,5 s.
τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ⌜ὑμῶν, 1 T 2,4.
ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύ- 4,30. G 3,2!
ματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ, ⌜ὅς ἐστιν ἀρραβὼν 14 2 K 1,22!
τῆς κληρονομίας ἡμῶν·, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περι-
ποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ.

2 Διὰ τοῦτο κἀγώ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν 15 Kol 1,4.9. Phm 4 s. R 1,8!
ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ □τὴν ἀγάπην⌝τὴν εἰς πάν-
τας τοὺς ἁγίους, οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ 16 R 1,9. Kol 1,3.
ὑμῶν μνείαν⌝ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου,
ἵνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ 17

---

4 ⌜εαυτω *G* | ·: —, *et* :2, *LPal* vg Ambst; H : *txt* itsy^{p} Or *5* ⌜(αὐ- Elzevier) | ·: —, W *6* ⌜ενη ℵ*DG*pm | ⌝υιω αυτου *D*G* it vg^{cl} sy^{h} Mcion Or *7* ⌜εσχ- ℵ**D** | ⌜(R 2,4) χρηστοτητος *Apc* *8* ·:, comm | ·:2, W *9* ⌜-ισαι *G* lat | ·: —, W | ○*DG* it Mcion | ⌜εαυ- *P* Tert Hil. : *txt rell*; (αὐ- Elzevier) *10* ⌜εν *AG* 69*pm* | ·: —· *et* ·:2· comm *11* ⌜εκληθ- *ADG* it : (επληρωθ- Michelsen *cj*) | ⌝του θεου *DG* 104 *al* *13* ⌜ημ- *AKL al* | ⌜ημ- *K al* *14* ⌜ὅ $\mathfrak{p}^{46}$ ℌ*G*pm; ℋ : *txt* ℵℜ*D al* | ·: —, T *15* □$\mathfrak{p}^{46}$ *BK* Apc*; H : *txt* ℜ(*DG*, ℱ *al*) *pl* latsy; h^{r} *16* ⌝υμων ℜ(ℱ *G*) *pm*

1 K 2,5. Kol 1,9 s. πατὴρ τῆς δόξης, ⌜δφη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ
18 ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ, ˡπεφωτισμένους
Mt 6,22 p. τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας [ὑμῶν], εἰς τὸ εἰδέ-
4,4. Kol 1,5.12.27. R 9,23! 7! Dt 33,3 s. Act 20,32. ναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως αὐτοῦ,
⊤τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ
19 ἐν τοῖς ἁγίοις, ˡκαὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος
3,20. 2 K 13,4. τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς⌜ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας
Kol 1,11; 2,12. Is 40,26 LXX. κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ,
1 P 1,21. 20 ˡἣν⌜ἐνήργηκεν ἐν τῷ Χριστῷ: ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νε-
Ps 110,1. 2,2; 3,10; 6,12. κρῶν:2, καὶ ⌜καθίσας⊤ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ⌜2 ἐπου-
R 8,38. 1K15,24. Ph 2,9. 21 ρανίοις ˡὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ
Kol 1,13.16; 2,10.15. 1P 3,22. H 2,5. (2 P2,10.) δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος
Ps8,7. Mt28,18! ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ
1 K 11,3! 22 καὶ ἐν τῷ μέλλοντι· καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς
Kol 1,17 s; 2,10. πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ
R 12,5! E 4,12; 5,30. 23 πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, ˡἥτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ
Kol 1,18.24; 2,17 Kol 1,19! πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.
Kol 1,21; 2,13. L 15,24. **2** Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώ- 5
1 P 1,14. 2 μασιν καὶ ταῖς⌜ἁμαρτίαις ὑμῶν, ˡἐν αἷς ποτε πε-
1,21! J 12,31. Act 26,18. ριεπατήσατε κατὰ τὸν⌜αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου,
Kol 1,13. (1 Th 2,13.) κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ
5,6. Tt 3,3. πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς
3 ἀπειθείας· ἐν οἷς ⌜καὶ ἡμεῖς⌝ πάντες ἀνεστράφημέν
ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦν-
J 3,36. Kol 3,6. τες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν,
(Mt 3,17; 17,5.) καὶ ἤμεθα τέκνα φύσει ὀργῆς ὡς καὶ οἱ λοιποί:·
Tt 3,4 s. 1 P 1,3. 4 ˡὁ δὲ θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν
5 ἀγάπην ○αὐτοῦ ⌜ἣν ἠγάπησεν⌝ ἡμᾶς, ˡκαὶ ὄντας ἡμᾶς
L 15,24.32. 1. J 5,25! νεκροὺς ⌜τοῖς παραπτώμασιν⌝ συνεζωοποίησεν⊤τῷ

---

17 ⌜δῷ *B 1739*; h² : (δώῃ h¹) *18* [+ 𝔖𝔎*DGpl*; T : — ℙ⁴⁶*B 33* arm Mcion; W | ⊤*και* 𝔎*pl* vg^cl sy Or *19* ⌜*υμ-* *D*GP 33 al* it *20* ⌜*-ησεν* ℵ𝔎*DGpl*; h : *txt* *BA pc* | :, *et* :² —, W | ⌜*εκαθισεν* 𝔎*DGpm* | ⊤*αυτον* 𝔖*al* sy Or; T : *txt* *B*𝔎*DGpm* lat | ⌜²*ουρανοις* *Bpc* *2,1* ⌜*επιθυμιαις* *B*. *2* ⌜*κανονα* sy^pal *3* ⌜*και υμ-* *A*D**. : — *GL* | :· — H *4* ○ℙ⁴⁶*D*Gpc* it — ⌜*ηλεησεν* ℙ⁴⁶*d g* Ambst *5* ⌜*τ. σωμασιν* ℙ⁴⁶. : *ταις αμαρτιαις* *D**(*G*) lat : *τοις παρ. και ταις αμ.* *Ψ* : *εν τ. παρ. κ. ταις επιθυμιαις* *B* : (— Debrunner *cj*) | ⊤*εν* ℙ⁴⁶*Bpc* vg^cl; Wh

Χριστῷ, —⌜χάριτί ἐστε σεσῳσμένοι, —⌝καὶ συνή- 6 Act 15,11. R 8,10. Ph 3,20.
γειρεν καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν 1,3.
Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς 7
ἐπερχομένοις ⌜τὸ ὑπερβάλλον πλοῦτος⌝ τῆς χάρι- 1,7.
τος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ
71 Ἰησοῦ. τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσῳσμένοι διὰ πί- 8 R 3,24.
στεως· καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, θεοῦ τὸ δῶρον· R 9,16.
οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσηται. αὐτοῦ γάρ 9.10 G 2,16!
ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ 1 K 1,29!
ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν ὁ θεὸς ἵνα ἐν Kol 1,10.
αὐτοῖς περιπατήσωμεν. Ti 2,14.

⌜Διὸ μνημονεύετε ὅτι ποτὲ ὑμεῖς τὰ ἔθνη ἐν 11 5,8. R 11,17.
σαρκί, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομέ- Act 11,3.
νης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου·, ὅτι ἦτε τῷ 12 (R 15,13.)
καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ·, ἀπηλλοτριωμένοι 4,18.
τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν διαθη- R 9,4.
κῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες καὶ ἄθεοι 1 Th 4,13.
ἐν τῷ κόσμῳ. νυνὶ δὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς 13 Is 57,19.
οἳ ποτε ὄντες μακρὰν ἐγενήθητε ἐγγὺς ἐν τῷ αἵ- Act 2,39.
ματι ○τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη 14 Kol 1,20.
ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἓν καὶ τὸ μεσό- Is 9,5. Mch 5,4.
τοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν·, ἐν τῇ G 3,28.
σαρκὶ αὐτοῦ ·2 τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν □ἐν δόγμασιν 15 Kol 2,14 s.
καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν⌜αὐτῷ εἰς ἕνα Kol 1,22!
⌜καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην, καὶ ἀποκατα- 16 2 K 3,14; 5,17.
λλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἑνὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ Mt 5,9.
τοῦ σταυροῦ·, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν ⌜αὐτῷ· Kol 1,20.22.
καὶ ἐλθὼν εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν 17 6,15! Is 57,19.
καὶ ○εἰρήνην τοῖς ἐγγύς· ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν 18 Zch 9,10.
προσαγωγὴν οἱ ἀμφότεροι ἐν ἑνὶ πνεύματι πρὸς 3,12! J 4,23. H 7,25.
τὸν πατέρα. ἄρα ○οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάρ- 19

---

5 ⊤τοῦ τη *D*(G)* it vg^{cl} 7 ⌜τον -ντα -ον *Rpl*; s 8 ⊤της *ARpl* 11 ⌜(διʼ ὃ comm) | :, — H 12 :—, W 13 ○p^{46} *B*. 14 :—, *et* :^{2}, H 15 □p^{46}. | ⌜εαυ- *RDGpm* Mcion : *txt* p^{46} ℵ *Fal*; (αὐ- H) | ⌜κοιν- p^{46} *G* 16 :—, H | ⌜εαυ- *Gpc* lat 17 ○*Rpm* sy Mcion Or 19 ○p^{46vid} *1739 G* Ψ Or

3,6. H 3,6; 11,13! 12,22 s. Mt 16,18; 21,42! 1 T 3,15. Ap 21,14. Kol 2,7. 1 K 3,9.11. Kol 2,19. 1 P 2,5.

οικοι, ἀλλὰ °ἐστὲ συμπολῖται τῶν ἁγίων καὶ οἰ-
κεῖοι τοῦ θεοῦ, ¹ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ
τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου
ᵀαὐτοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ, ¹ἐν ᾧ πᾶσα ᵀοἰκοδομὴ συναρ-
μολογουμένη αὔξει εἰς ναὸν ἅγιον ἐν κυρίῳ, ἐν
ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον
τοῦ ⌜θεοῦ ἐν πνεύματι.

Ph 1,7! Kol 1,24. Kol 1,25. 7.1 K 3,10; 4,1; 9,17. 1,9 s. Kol 1,26. 2 K 11,6. Kol 1,26. R 16,25. 2,13.18 s. Kol 1,25.29. 2! 1 K 15,9 s! 1,7! G1,16; 2,7! 1,9. R 16,25. Kol 1,16.26. Ap 4,11. Kol 1,26. 1 P 1,12. K 11,10. L 15,10. R 11,33! 1,11!

3 Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ Χρι- 4
στοῦ °Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν ᵀ¹— εἴ γε ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, ¹°ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν ⌜ἐγνωρίσθη μοι τὸ μυστήριον, καθὼς προέγραψα ἐν ὀλίγῳ, ¹πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ, ¹ὃ ἑτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις ° ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν πνεύματι, ¹εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ συμμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας ᵀἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου, ¹οὗ ἐγενήθην διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ ⌜τῆς δοθείσης⌝ μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ: ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων ° ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη: ᵀτοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸ ἀνεξιχνίαστον πλοῦτος τοῦ Χριστοῦ, ¹καὶ φωτίσαι ᵀτίς ἡ οἰκονομία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων °ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι ᵀ, ¹ἵνα γνωρισθῇ °νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ θεοῦ: ¹ κατὰ ⌜πρόθεσιν τῶν αἰώ-

---

19 °𝔎*pm* sy Mcion **20** ᵀ *λιθου* ***D**G** latt **21** ᵀ *η* ***A*** *Cal* **22** ⌜ *Χριστου* ***B***. **3,1** °ℵ* ***D**G*** *al*; T | ᵀ *πρεσβευω* ***D*** *467* Ambst : *κεκαυχημαι 1912 pc* **3** °𝔓⁴⁶ ***BG*** *d* Ambst; [H] | ⌜ *γαρ εγν.* ***G*** : *εγνωρισε* 𝔎*al* **5** °! ***B*** Ambst **6** ᵀ *αυτου* 𝔎***G***pm it vg^{cl}; δ **7** ⌜ *την -σαν* 𝔎*pm* **7.8** ⁝ — *et* ⁝ — H **8** °𝔓⁴⁶. | ᵀ *εν* 𝔎***DG***pl **9** ᵀ *παντας* 𝔓⁴⁶ ***BC***𝔎***DG*** *pl* lat sy Mcion; Wh : *txt* ℵ* ***A*** *1739* Aug | °ℵ* Mcion | ᵀ· *δια Ιησου Χριστου* 𝔎*pl* **10** °***G*** lat sy^{p} Mcion Or | ⁝ —, W **11** ⌜ *προγνωσιν* Cl.

νων ἣν ἐποίησεν ἐν τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, | ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ προσαγω- 12
γὴν ἐν⌜πεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. διὸ 13
αἰτοῦμαι μὴ⌜ἐγκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσίν μου ὑπὲρ
ὑμῶν, ⌜ἥτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν⌝. Τούτου χάριν 14
κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα⊤, | ἐξ οὗ 15
πᾶσα πατριὰ ἐν⌜οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται,
| ἵνα δῷ ὑμῖν κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς δόξης αὐτοῦ 16
δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ
εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, | κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν 17
διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν⁝², ἐν ἀγάπῃ
ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι, | ἵνα ἐξισχύσητε 18
καταλαβέσθαι σὺν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλά-
τος καὶ μῆκος καὶ⌜ὕψος καὶ βάθος⌝, | γνῶναί τε 19
τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χρι-
στοῦ, ἵνα ⌜πληρωθῆτε εἰς⌝ πᾶν τὸ πλήρωμα ⌞τοῦ
θεοῦ⌟.

Τῷ δὲ δυναμένῳ ○ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπερεκ- 20
περισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν κατὰ τὴν δύ-
ναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, | αὐτῷ ἡ δόξα ἐν 21
τῇ ἐκκλησίᾳ ○καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς
γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων· ἀμήν.

7226 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν κυρίῳ 4
ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, | μετὰ 2
πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραΰτητος, μετὰ μα-
κροθυμίας⁝, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, | σπου- 3
δάζοντες τηρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ πνεύματος ἐν
τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης· ἓν σῶμα καὶ ἓν πνεῦμα, 4
καθὼς ○καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως
ὑμῶν· | εἷς κύριος, μία πίστις, ἓν βάπτισμα· | εἷς 5.6

2,18. J 14,6! R 5,2. H 4,16. 1 P 3,18.
Kol1,24.2T2,10.
L 11,13 p.
1,7! R 9,23! 6,10. Kol 1,11. R 7,22. 2K 4,16. 1 P 3,4.
J 14,23! G 2,20. Kol 1,23; 2,7. 1 P 5,10.
Kol 2,2 s.
Job 11,8 s.
R 16,25—27. Jd 24. 1,19. 2K 13,4. Kol 1.29. Ph 4,7.
R 16,27!
Ph 1,7! 1 Th 2,12!
Kol 3,12. Mt 11,29. 1K 13,4.
Ph 1,27. Kol 3,14 s. (Act 8,23.)
R 12,5! 1K12.
J 10,16. 1 K 8,6.

---

12 ⌜τω ελευθερωθηναι **D***. (*cf* libertatem *d* Ambst *pro* προσαγ.) **13** ⌜εκκ- **CRG***pl* | ⌞(ἤ τίς *et* ⁝; P. Ewald) **14** ⊤του κυριου ημων Ιησου Χριστου **ℵDG***pl* lat sy **15** ⌜-νω **Pal** **17** ⁝—, *et* ⁝² · H **18** ⌠**ℵA**ℵ*pm*; Th : *txt* p^{46}**BCDGI** *al* lat arm **19** ⌜πληρωθη p^{46}**B** *33*; h | ⌞εις υμας *33*. **20** ○p^{46}**DG** lat **21** ○ℵ*pm* **4,2** ⁝—, W **4** ○**B***pc* vg sy^{p}; [H]

1 K 12,6. θεὸς ○καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ
R 12,3.6. 7 πάντων καὶ ἐν πᾶσιν⊤. Ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη
1 K 12,11. ○ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ.
8 ⌈διὸ λέγει·

Ps 68,19. ἀναβὰς εἰς ὕψος ᾐχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν,
Kol 2,15. ⊤ἔδωκεν δόματα⌉τοῖς ἀνθρώποις.

J 3,13! Mt 12,40. 9 ⌈τὸ δὲ ἀνέβη τί ἐστιν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη⊤εἰς
1 P 3,19. 10 τὰ κατώτερα ○μέρη τῆς γῆς; ὁ καταβὰς αὐτός
Kol 1,19! ἐστιν καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρα-
1 K 12,5.28–32. 11 νῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. καὶ αὐτὸς ⌈ἔδωκεν
τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ
Ac 21,8! εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους,
2 T 3,17. 12 ⌈πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων· εἰς ἔργον δια-
1 K 14,26. 1 P 2,5. 1,23! κονίας·2, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ,
13 ⌈μέχρι καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα
Ph 3,8. τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως□τοῦ υἱοῦ⌋τοῦ
Kol 1,28. θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ
1 K 14,20. H 5,13. Jc 1,4. 14 πληρώματος τοῦ Χριστοῦ, ⌈ἵνα μηκέτι ὦμεν νή-
Sir 5,11. H 13,9. πιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ
ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας ἐν τῇ κυβείᾳ τῶν ἀνθρώ-
6,11. πων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδείαν τῆς πλάνης⊤,
G 4,16. 15 ⌈⌜ἀληθεύοντες δὲ⌝ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν
1 K 11,3! 16 τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ○ἡ κεφαλή, ⊤Χριστός, ⌈ἐξ οὗ
Kol 2,19. πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζό-
μενον διὰ πάσης ἁφῆς τῆς ἐπιχορηγίας ⌜κατ' ἐνέρ-
γειαν⌝ ἐν μέτρῳ ἑνὸς ἑκάστου⌈μέρους τὴν αὔξησιν
τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ⌈ἑαυτοῦ ἐν
ἀγάπῃ.
17 Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν κυρίῳ, 737

---

6 ○ *51 pc* sy^{p} Eus | ⊤ *ημιν* ℵ*DG pm* latsy Ir *7* ○ *BD* GLal*; [H] : *txt* p^{46}ℌℵ *pm* *8* ⊤ *και BC*ℵ pm* Ju; [H] : *txt* p^{46}ℵ* *AD* Gal* lat Mcion Ir | ⌈ *εν G pc* Or Eus *9* ⊤ *πρωτον Bℵplat*; Wh : *txt* p^{46}ℌ *DGI*^{vid} | ○ p^{46} *D* G* itsy^{p} Cl Or *11* ⌈ *δεδ-* p^{46}Cl^{pt} *12* :, comm | :2—, W *13* □ *G* Cl Lcf *14* ⊤ *του διαβολου A.* *15* ⌈ *αληθειαν δε ποιουντες G* (*ex* lat?) | ○ *D* G 1739* Cl | ⊤ *o* ℵ *DG pl* *16* ⌈ *και -γειας* p^{46}. : — *G* it Ir | ⌈ *μελους ACpc* vg sy^{p}; h | ⌈ *αυ-* ℵ*D* Gal*; T

μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν καθὼς καὶ τὰ ⸢ἔθνη περι-
πατεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν, 18 ἐσκοτω-
μένοι τῇ διανοίᾳ· ὄντες·2, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς
ζωῆς τοῦ θεοῦ·3, διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐ-
τοῖς·4, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, 19 οἵτινες
⸢ἀπηλγηκότες ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελγείᾳ εἰς
ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ⸢ἐν πλεονεξίᾳ⸣. 20 ὑμεῖς
δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν Χριστόν, 21 εἴ γε αὐτὸν
ἠκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε· ⸢καθώς ἐστιν⸣
⸢ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ, 22 ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν
προτέραν ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν
φθειρόμενον κατὰ ⸢τὰς ἐπιθυμίας⸣ τῆς ἀπάτης,
23 ⸢ἀνανεοῦσθαι δὲ ⸢τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν 24 καὶ
⸢ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ θεὸν
κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι ⸢τῆς ἀλη-
θείας⸣.

25 ⸢Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν
ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ὅτι ἐσμὲν ἀλ-
λήλων μέλη. 26 ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· ὁ ἥλιος
μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ ⸢παροργισμῷ ὑμῶν, 27 μηδὲ δίδοτε
τόπον τῷ διαβόλῳ. 28 ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω,
μᾶλλον δὲ κοπιάτω ἐργαζόμενος ⸢ταῖς ἰδίαις χερ-
σὶν τὸ ἀγαθόν⸣, ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ χρείαν
ἔχοντι. 29 πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν
μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλὰ εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκο-
δομὴν τῆς ⸢χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν.
30 καὶ ⸢μὴ λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ,
ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως·.
31 πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ
βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν σὺν πάσῃ κακίᾳ.

R 1,21. 1 P 1,18! (Kol 2,4.6.)
2,12. Kol 1,21. 1 P 1,14. (1 J 5,20.)
Mc 3,5. R 11,25. (Kol 3,5.)
1 P 2,1. R 6,6. Kol 3,9. R 8,13. G 6,8. 2 P 1,4.
R 12,2. (Kol 2,18.)
G 3,27. R 13,14. R 6,4. Kol 3,10. Gn 1,26 s. L 1,75.
Kol 3,8. Zch 8,16. R 12,5!
Ps 4,5. Mt 5,22!
1 K 4,12. 1 Th 4,11. Tt 3,14.
5,4. Mt 15,11. Jc 3,10. Kol 3,16 s; 4,6.
Is 63,10. 1,13.
R 1,28! Kol 3,8. Jc 3,14. Ap 21,4

---

17 ⊤ λοιπα ℵ*al* sy *18* :, p^{49}; W *et* :2—4 —, W *19* ⸢ απηλπικοτες *D*(*G*) *257* latsy^{p} Ir^{lat}; h^{r} | ⸢ και -ιας *DG* (*326*) itsy Cl *21* :, H | ⸢(καθὼς ἔστ- ℵ) | ⸣(-θεία, h) *22* ⸢ την -ιαν *D* Tert *23* ⸣ -σθε p^{46} *33 69 al* latsy Cl^{pt} | ⊤ εν p^{49} *B 33 pc*; W *24* ⸢-σθε p^{46} *B** ℵ *K 69 al* latsy Cl^{pt} | ⸣ και αληθεία *D***G* it *25* ○ p^{46} Lcf. *26* ⊤ τω *rell*; S : *txt* p^{49} *B* ℵ* *A 1739*. *28* ⸢ 45123 *Kal* : 4513 *Lal* : 1345 $p^{46.49vid}$ *B* vg^{codd} Ambst; ℵ : 45 *P 33 pc* Cl : *txt* ℵ* *AD Gal* it vg^{cl} sy^{p} *29* ⸢ πιστεως *D***G 181* it vg^{cl}; h^{r} *30* ○ p^{46}. | :· comm

Mt 6,14; 18,23–35. Kol 3,12 s.
32 | γίνεσθε ⌜δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὔσπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν Χριστῷ
Mt 5,45. 1 K 11,1! Kol 3,12.
5 ἐχαρίσατο ⌜ὑμῖν. Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ θεοῦ,
2 ὡς τέκνα ἀγαπητά, | καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ,
25. G 2,20. Ps 40,7. H 10,10. Ph 4,18. Ex 29,18. Ez 20,41.
καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ⌜ὑμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ⌜ἡμῶν **προσφορὰν καὶ θυσίαν**
3 **τῷ θεῷ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας.** *Πορνεία δὲ καὶ* s
R 1,28! 4,19.) Kol 3,5.
ἀκαθαρσία πᾶσα ἢ πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω
4,29. Kol 3,8.
4 *ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἁγίοις·, | ⌜καὶ αἰσχρότης ⌜καὶ*
μωρολογία ⌜2ἢ εὐτραπελία, ἃ οὐκ ἀνῆκεν, ἀλλὰ
G 5,19.21. Kol 3,5. H 13,4. Act 8,21. 1 K 6,9 s. Ap 21,8; 22,15.
5 *μᾶλλον εὐχαριστία. τοῦτο γὰρ ἴστε γινώσκοντες,*
ὅτι πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης, ⌜ὅ
ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ
Kol 2,4.8.
6 *βασιλείᾳ ⌜τοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ⌝. Μηδεὶς ὑμᾶς*
Mt 3,7! R 1,18! 2,2. Kol 3,5 s.
ἀπατάτω κενοῖς λόγοις· διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται
2 K 6,14. 2,11.13. L 16,8! Jc 1,17. 1 P 2,9. Mt 5,16!
7 *ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας.*
8 | *μὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι αὐτῶν· | ἦτε γάρ ποτε*
σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτὸς
G 5,22!
9 *περιπατεῖτε, — ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ ⌜φωτὸς ἐν πάσῃ*
17. R 12,2!
10 *ἀγαθωσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ, — δοκι-*
7.
11 *μάζοντες τί ἐστιν εὐάρεστον τῷ ⌜κυρίῳ·, | καὶ μὴ*
R 13,12. J 16,8.
συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκό-
1,24.
12 *τους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε, | τὰ γὰρ κρυφῇ γινό-*
13 *μενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχρόν ἐστιν καὶ λέγειν· τὰ δὲ*
J 3,20 s. 1 K 14,24 s.
πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται·
14 | *πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστιν. διὸ λέγει·*
unde? Apc. Eliae? Is 26,19; 60,1. R 13,11! J 5,25!
ἔγειρε, ὁ καθεύδων,
καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν,
καὶ ⌜ἐπιφαύσει σοι ὁ Χριστός⌝.
Mt 10,16. Kol 4,5.
15 *Βλέπετε οὖν ⌞ἀκριβῶς πῶς⌟ περιπατεῖτε, μὴ ὡς* 74
Dn 2,8. G 1,4!
16 *ἄσοφοι ἀλλ' ὡς σοφοί, | ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρόν,*

---

32 ⌜ουν **D*G** it : — $\mathfrak{p}^{46}$ **B** *1739 al* Cl ; [H] | ⌜ημ- $\mathfrak{p}^{49}$ **BℵD** *al* vg^{codd} sy ; Wh **5,2** ⌜ημας $\mathfrak{p}^{46}$ **ℵDG***pm* latsy Cl^{pt} | ⌜υμων **B** *69 pc* ; **ℵ** **3** :. W **4** ⌜ἡ **AD*** *Gpc* lat Ir | ⌜ἡ **ℌD*G***pm* lat Ir ; T : *txt* $\mathfrak{p}^{46.49}$ **BℵA***al* Cl^{pt} | ⌜2και $\mathfrak{p}^{46}$ *1518* **5** ⌜ος **AℵD***pm* Cl ; W | ⌜1432 G Ambst : 14 $\mathfrak{p}^{46}$: τ. Χρ. του θ. *1739** : τ. υιου τ. θ. *1836* **9** ⌜πνευματος $\mathfrak{p}^{46}$**ℵ***pm* **10** ⌜θεω **D*G***pc* lat | :· H **14** ⌜επιψαυσεις του χριστου **D*** *e* Ambst, nonnulli *apud* Chr **15** ⌞**AℵDG***pl* lattsy ; S

ρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσιν. διὰ τοῦτο μὴ 17 Eccl 9,10.
γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ ⌜συνίετε τί τὸ⌝ ⌜θέλημα τοῦ⌝ 10!
⌜2κυρίου. καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστιν 18 Prv 23,31 Lxx.
ἀσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι, ¦ λαλοῦντες 19 L 1,15; 21,34! (Act 2,15 s.)
ἑαυτοῖς ⊤ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς ⌜πνευμα- Kol 3,16. Ps 33,2.3.
τικαῖς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες ⌜τῇ καρδίᾳ⌝ ὑμῶν 1 K 14,15.
τῷ κυρίῳ, ¦ εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν 20 Kol 3,17.
ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ ⌟θεῷ καὶ 1 Th 5,18.
πατρί⌝·, ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ ⌜Χρι- 21 1 P 5,5.
3 9 στοῦ·. Αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ⊤ ὡς τῷ 22 22–6,9: Kol 3,18–4,1.
κυρίῳ, ¦ ὅτι ἀνήρ ⌟ἐστιν κεφαλὴ⌝ τῆς γυναικὸς ὡς 23 1 P 2,18–3,7. 1 K 14,34!
καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, ⌜αὐτὸς 1 K 11,3!
σωτὴρ τοῦ σώματος. ἀλλὰ ○ὡς ἡ ἐκκλησία ὑπο- 24
τάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς
ἀνδράσιν ἐν παντί. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυ- 25
ναῖκας ⊤, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν τὴν ἐκ- 1 T 2,6!
κλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, ¦ ἵνα 26 2 K 11,2.
αὐτὴν ἁγιάσῃ καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος J 3,5! H 10,22.
ἐν ῥήματι, ¦ ἵνα παραστήσῃ αὐτὸς ἑαυτῷ ἔνδοξον 27 Ps 45,14.
τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ῥυτίδα ἤ 2 K 4,14. Kol 1,22.
τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ᾖ ἁγία καὶ ἄμωμος. 1,4.
¦ οὕτως ⌜ὀφείλουσιν [καὶ] οἱ ἄνδρες⌟ ἀγαπᾶν τὰς 28
ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. □ὁ ἀγα-
πῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἑαυτὸν ἀγαπᾷ·⌟ οὐδεὶς 29
γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλὰ ἐκ- 1 K 7,33. 1 Th 2,7.
τρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ ⌜Χριστὸς
τὴν ἐκκλησίαν, ¦ ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ ⊤. 30 1,23! R 12,5!
¦ ἀντὶ τούτου καταλείψει ἄνθρωπος [τὸν] πατέρα καὶ 31 Gn 2,24.
[τὴν] μητέρα ⌜καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα Mt 19,5 p.

---

17 ⌜συνιεντες ℵ(*DG*) *pl* latsy^{h} | ⌜φρονημα ℵ*. | ⌜^{2}θεου *Aal d* vg^{cl} Ephr : *Χριστου* $\mathfrak{p}^{46}$. *19* ⊤εν $\mathfrak{p}^{46}$*BP pc*; Wh | ⌜πν. εν χαριτι *A*. : — $\mathfrak{p}^{46}$*B d* | ⌜εν τ. κ. ℵ*pm*; δ : *εν ταις -ιαις ADG al* lattsy : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$*B*ℵ* Or *20* ⌟ $\mathfrak{p}^{46}$*D***G 69 1175* *20—22* :. *Υποτ. et* :, *αι* W *21* ⌜θεου ℵ*al* Cl : *κυριου K*. *22* ⊤ *υποτασσεσθωσαν* ℌ *1611 al* lat aeg Cl^{pt}; Wh : *-εσθε* ℵ*pm* (⌟ *DG* it) sy Mcion (*vl* = ℌ) : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$ *B* Cl^{pt} Or *23* ⌟ *B 69 pc* Mcion; Wh | ⌜*και αυτ. εστιν* ℵ*pl* sy *24* ○ *Bpc* *25* ⊤ *εαυτων* ℵ*D* (⌟ *P 1739*) *pl* sy; s : *υμων G* (*ex* lat?) *28* ⌜1—4 $\mathfrak{p}^{46}$*B 33*; W : 2—4 1 *ADGpc* latt Cl : 1 3 4 ℵℵ*pl* sy^{p}; T | □(P. Schmiedel *cj*) *29* ⌜*κυριος* ℵ*al*; S *30* ⊤ (Gn 2,23) *εκ της σαρκος αυτου και εκ των οστεων αυτου* ℵ*DGpl* latt sy Ir; h^{r} *31* [*bis* + $\mathfrak{p}^{46}$ℌℵ*pl* : T : — *BD***G*; W | ⌜*κ. προσκ. τη γυναικι α.* (— *α.* ℵ*; T) $\mathfrak{p}^{46}$(ℵ)*A* (*D***G*) *pc*; Th : — Or Tert; h^{r}

32 **αὐτοῦ⌉, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.** τὸ
Ap 19,7. μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς
33 Χριστὸν καὶ [εἰς] τὴν ἐκκλησίαν. πλὴν καὶ ὑμεῖς
οἱ καθ' ἕνα ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως
ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν, ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν
6 ἄνδρα. Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν
Ex 20,12. 2 ὑμῶν [ἐν κυρίῳ]· τοῦτο γάρ ἐστιν δίκαιον. **τίμα**
τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα, ἥτις ○ἐστὶν ἐν-
Mc 12,28 s! Dt 5,16. 3 τολὴ πρώτη: ἐν ἐπαγγελίᾳ:2, ¹**ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ**
Prv 2,2; 3,11; 19,18. Is 50,5. Dt 6,7.20—25. 4 **ἔσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς.** Καὶ οἱ πατέρες,
μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλὰ ἐκτρέφετε
1T 6,1s. Tt 2,9 s. 1 P 2,18. 5 αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ κυρίου. Οἱ δοῦ-
λοι, ὑπακούετε τοῖς ⌈κατὰ σάρκα κυρίοις⌉ μετὰ
2 K 7,15! φόβου καὶ τρόμου ἐν ἁπλότητι ○τῆς καρδίας ὑμῶν
6 ὡς τῷ Χριστῷ, ¹μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλίαν ὡς ἀν-
1 K 7,22! θρωπάρεσκοι, ἀλλ' ὡς δοῦλοι Χριστοῦ ποιοῦντες
2 Chr 19,6. 7 τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ: ἐκ ψυχῆς:2, ¹μετ' εὐνοίας δου-
8 λεύοντες ○ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, ¹εἰδό-
τες ὅτι ἕκαστος ⌈ἐάν τι⌉ ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο
2 K 11,15. κομίσεται παρὰ κυρίου, εἴτε δοῦλος εἴτε ἐλεύ-
9 θερος. Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς
Lv 25,43. αὐτούς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν, εἰδότες ὅτι καὶ
αὐτῶν καὶ ὑμῶν ὁ κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ
Eccl 5,7. Act 10,34! προσωπολημψία οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῷ.
1 K 16,13. 10 ⌈Τοῦ λοιποῦ⌉⊤, ⌈ἐνδυναμοῦσθε ἐν κυρίῳ καὶ ἐν 75 10
2T 2,1. 1s 40,26. 1 J 2,14. 11 τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ἐνδύσασθε τὴν παν-
R 13,12! 4,14. 1P 5,8 s. οπλίαν τοῦ θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι
12 πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου· ὅτι οὐκ ἔστιν
⌈ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς
1,21! 2,2! τὰς ⌈ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας⌉, πρὸς τοὺς κοσμο-

---

32 [+ P46ℵ*AℜDGIpm*; T : — *BKal* Mcion; W 6,*1* [+ P46ℵ *AI*vid*ℜpl* vg sy; T : — *BD*G* it Mcion Cl; W *2* ○ *B*; W | :, *et* :2 —, h *5* ⌈3 1 2 P46*ℜDGal*; S | ○ℵ *1739 al*; T *6* :, *et* :2 —, H *7* ○ *KLpm* *8* ⌈ο εαν *A*(*DG*)*al*; S *10* ⌈το -ον *ℜDGpl* | ⊤ αδελφοι μου (— μ. *AG*) (⌈ *A*)*ℜ*(*G*)*pm* | ⌈δυν- P46*B 33* Or.; h *12* ⌈υμ- P46*BD*G al* itsyp; h | ⌈μεθοδιας P46.

κράτορας τοῦ σκότους ⸢τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας □ἐν τοῖς ἐπουρανίοις⸣. διὰ τοῦτο 13
ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ καὶ 11 !
ἅπαντα κατεργασάμενοι στῆναι. στῆτε οὖν περι- 14 Sap 5,17—21.
ζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐν- 5,16. Am 5,13.
δυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑπο- 15 Is 11,5; 59,17.
δησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου L 12,35 !
τῆς εἰρήνης, ⸢ἐν πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς 16 1 Th 5,8.
πίστεως, ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πο- Is 52,7; 40,9.
νηροῦ ○τὰ πεπυρωμένα σβέσαι· καὶ τὴν περικεφα- 17 2,17. L 2,14.
λαίαν τοῦ σωτηρίου ○δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν Act 10,36.
τοῦ πνεύματος, ὅ ἐστιν ῥῆμα θεοῦ, διὰ πάσης 18 1 J 5,4. 1 P 5,9.
προσευχῆς καὶ δεήσεως, προσευχόμενοι ἐν παντὶ 1 Th 5,8.
καιρῷ ἐν πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ ἀγρυπνοῦντες Is 59,17; 49,2.
ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων Is 11,4.
τῶν ἁγίων, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος 19 Hos 6,5. H 4,12.
ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου, ἐν παρρησίᾳ γνωρί- Mt 26,41 p.
σαι τὸ μυστήριον □τοῦ εὐαγγελίου⸣, ὑπὲρ οὗ πρε- 20 Mc 13,33.
σβεύω ἐν ἁλύσει, ἵνα ⸢ἐν αὐτῷ⸣ παρρησιάσωμαι ὡς Kol 4,2.3.
δεῖ με λαλῆσαι. Jd 20.
Ἵνα δὲ ⸢εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς⸣ τὰ κατ' ἐμέ, τί 21 L 21,15.
πράσσω, πάντα ⸣γνωρίσει ὑμῖν⸢ Τύχικος ὁ ἀγαπη- Act 4,29.
τὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν κυρίῳ, ὃν 22 R 15,30 !
ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ 2 K 5,20.
περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν.
Εἰρήνη τοῖς ⸢ἀδελφοῖς καὶ ⸢ἀγάπη μετὰ πίστεως 23 Kol 4,4.
ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἡ 24
χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν κύριον Ph 1,12. Kol 4,7.
ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ. ⸢ Act 20,4.
Kol 4,7.
2 T 4,12. Tt 3,12.
Kol 4,8.
1 P 1,8.
1 P 3,4.

---

12 ⸢του αιωνος ℜ*pl*; s | □ $\mathfrak{P}^{46}$. *16* ⸢επι *AℜDG*^{pm} Or; W | ○$\mathfrak{P}^{46}$*BD***G*; [H] *17* ○*D***G*it *18* : —, W *19* □! $\mathfrak{P}^{46vid}$*BG* Tert Ambst; [H] *20* ⸢αυτο $\mathfrak{P}^{46}$*B*.; W *21* ⸢231 ℌ*DG*^{al}; Th : 1 $\mathfrak{P}^{46}$*33*. : *txt* *B*ℜ^{pm} | ⸣*A*ℜ^{pm}; S *23* ⸢αγιοις $\mathfrak{P}^{46}$. | ⸢ελεος *A*. *24* ⸢ αμην. ℜ*D*^{pl} latsy

Subscriptio: εγραφη απο Ρωμης *P*ℜ : + δια Τυχικου ℜ

Act 16,12–40; 20,6. 1 Th 2,2.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ

1 *Παῦλος καὶ Τιμόθεος δοῦλοι Χριστοῦ Ἰησοῦ* 76
1 K 1,2. Act20,28!1T3,8. *πᾶσιν τοῖς ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν*
R 1,7! **2** *Φιλίπποις ⌜σὺν ἐπισκόποις⌝ καὶ διακόνοις· χάρις*
ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ
κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

R 1,8! **3** *⌜Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου⌝ ἐπὶ πάσῃ τῇ μνείᾳ* 1
4 *ὑμῶν·, ¦ πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων*
1,18! **5** *ὑμῶν· μετὰ χαρᾶς ⌜τὴν δέησιν ποιούμενος,¦ ἐπὶ τῇ*
1 J 1,3. 1 K 9,23. *κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ ○τῆς πρώ-*
2,13. 1 K 1,6–8. 1 Th 5,24. **6** *της ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν,¦ πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο,*
ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτε-
7 *λέσει ἄχρι ἡμέρας ⌜Χριστοῦ Ἰησοῦ⌝· καθώς ἐστιν*
δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν,
E 3,1; 4,1. Kol 4,18. 2T1,8; 2,9. Phm 1–13. *διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἔν τε τοῖς*
δεσμοῖς μου καὶ ○ἐν τῇ ἀπολογίᾳ καὶ βεβαιώσει
τοῦ εὐαγγελίου συγκοινωνούς μου τῆς ⌜χάριτος
R 1,9! **8** *πάντας ὑμᾶς ὄντας. μάρτυς γάρ ⌜μου ⌝ὁ θεός,*
ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις Χριστοῦ
R 15,14. Kol 1,9. Phm 6. **9** *Ἰησοῦ. Καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη*
ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον ⌜περισσεύῃ ἐν ἐπι-
R 12,2! H 5,14. **10** *γνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει,¦ εἰς τὸ δοκιμάζειν*
2,15. 1 Th 3,13; 5,23. Jd 24. *ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ἦτε εἰλικρινεῖς καὶ*
H 12,11. E 5,9. J 15,5.8. Jc 3,18. Am 6,12. E 1,6.12.14. Mt 5,16. **11** *ἀπρόσκοποι εἰς ⊤ ἡμέραν Χριστοῦ,¦ πεπληρωμένοι*
⌜καρπὸν δικαιοσύνης τὸν⌝ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς
δόξαν ⌜καὶ ἔπαινον θεοῦ⌝.

12 *Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ* 2
E 6,21. Kol 4,7. 2S 2 T 2,9. *κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου*
E 3,1. **13** *ἐλήλυθεν,¦ ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν*

---

1 ⌜(συνεπισκ- B^3 *Kal* r arm Chr) **3** ⌜εγω μεν ευχ. τω κυριω ημων D^*G it Ambst **3.4** ⁝ —, *et* ⁝, H **4** ⊤και *G* **5** ○ $\mathfrak{R}DG^{pm}$ **6** ⌟ $\mathfrak{H}GK^{pm}$; $\mathfrak{K}$: *txt* $P^{46}B\mathfrak{R}D^{al}$ **7** ○ AD^*G^{pc} | ⌜(χρειας Eb. Nestle *cj*) **8** ⌜μοι ΨDG^{al} : — P^{46} | ⊤εστιν $A\mathfrak{R}D^{pl}$ **9** ⌜-ευση BD^{al}; Wh **10** ⊤ την P^{46}. **11** ⌜καρπων δικ. των $\mathfrak{R}^{al}$ | ⌞κ. επ. Χριστου D^* : κ. επ. μοι *G* : θεου κ. επ. εμοι P^{46}.

Χριστῷ γενέσθαι ἐν ὅλῳ τῷ πραιτωρίῳ καὶ τοῖς (4,22.)
λοιποῖς πᾶσιν, |*καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν* 14
ἐν κυρίῳ πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου περισ- 2,24. G 5,10. 2 Th 3,4.
σοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον ⌜*τοῦ θεοῦ*⌝ Act 28,31.
λαλεῖν. τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν, τινὲς 15
δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν τὸν Χριστὸν κηρύσσουσιν· |⌜*οἱ*
μὲν ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ 16
εὐαγγελίου κεῖμαι, |*οἱ δὲ ἐξ ἐριθείας* ○*τὸν Χριστὸν* 17 R 2,8.
καταγγέλλουσιν, οὐχ ἁγνῶς, οἰόμενοι θλῖψιν ⌜*ἐγεί-* 7!
ρειν τοῖς δεσμοῖς μου.⌝ *Τί γάρ;* ⌜*πλὴν ὅτι*⌝ *παντὶ* 18 L 9,50!
τρόπῳ, εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγ-
γέλλεται, ⊤*καὶ ἐν τούτῳ χαίρω*:· *ἀλλὰ καὶ χαρή-* 1,4; 2,2.17; 4,1.10.
σομαι:2·· *οἶδα* ⌜*γὰρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς* 19 Job 13,16 Lxx.
σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως καὶ ἐπιχορηγίας 2 K 1,11. Mt 10,20.
τοῦ πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, |*κατὰ τὴν* ⌜*ἀπο-* 20 R 8,19.
καραδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυν- 1 P 4,16. 1 J 2,28.
θήσομαι, ἀλλ' ἐν πάσῃ παρρησίᾳ ὡς πάντοτε καὶ
νῦν μεγαλυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου, 1 K 6,20.
εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου. ἐμοὶ γὰρ τὸ 21 G 2,20. R 8,10. Kol 3,4.
ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος. ⌜*εἰ δὲ*⌝ *τὸ* 22
ζῆν ἐν σαρκί, τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου:, *καὶ τί* J 15,16!
⌜*αἱρήσομαι*:2 *οὐ γνωρίζω*:3. *συνέχομαι δὲ ἐκ τῶν δύο,* 23 1 Rg 19,4. Tob 3,6.
τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων ○*εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν* L 23,43. J 14,3.
Χριστῷ εἶναι, ⌜*πολλῷ* ○2*γὰρ* ○3*μᾶλλον κρεῖσσον·* *τὸ* 24 2 K 5,8.
δὲ ⌜*ἐπιμένειν*⊤ *τῇ σαρκὶ ἀναγκαιότερον δι' ὑμᾶς.*
|*καὶ τοῦτο πεποιθὼς οἶδα*:, ⌜*ὅτι μενῶ καὶ* ⌜*παρα-* 25 2,24. Phm 22.
μενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ 12. 1 T 4,15.
χαρὰν τῆς πίστεως, |*ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισ-* 26
σεύῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἐμοὶ διὰ τῆς ἐμῆς παρ-
ουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς.

---

14 ⌜*κυριου* ***G*** : ! — $\mathfrak{p}^{46}$ ***ℵ*** *1739 al* r sy^{h} Mcion : *txt* ***ℌ*** (⌞***D****) *pm* latsy Cl ***16.17*** ⌞17.16 *οι μεν εξ εριθ. . . . οι δε εξ αγ. . .* ***ℵ****al* ***17*** ○***BG*** *1739* ; Wh | ⌜*επιφερειν* ***ℵ****pm* ***18*** ⌜*οτι* ***B*** ; W : *πλην* ***ℵD****pm* | ⊤*αλλα* $\mathfrak{p}^{46}$. | :. T | :2, H : . W ***19*** ⌜*δε* $\mathfrak{p}^{46}$ ***B*** *69 pc* ; Wh ***20*** ⌜*καραδ- G pc* : *παραδοσιν 35* ***22*** ⌜*επει* $\mathfrak{p}^{46}$. | :, — ***ℵ*** | ⌜*-σωμαι* $\mathfrak{p}^{46}$ ***B***. | :2 ; h | :3, comm ***23*** ○ $\mathfrak{p}^{46}$ ***DG*** | ⌜ *ποσω* ***D****G* it | ○2 ***ℵ***** **ℵDG** pl* latsy | ○3 $\mathfrak{p}^{46}$ *436* Cl ***24*** ⌜*-μειναι* ***B*** *1611 pc* ; h | ⊤*εν* $\mathfrak{p}^{46}$ ***BℵDG*** *al* ; W ***25*** :—, H | ⌜(*δ τι* P. Ewald) | ⌜*συμπ- **ℵ****pm*

1 Th 2,12! **27** *Μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ*
πολιτεύεσθε, ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς
1 K 15,1! E 4,3. Act 4,32. R 15,30! *εἴτε ἀπὼν ⌜ἀκούω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν*
ἑνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ συναθλοῦντες τῇ πίστει
28 *τοῦ εὐαγγελίου,* ⁱ *καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ*
1 K 16,9. *ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων,* ⁚ *ἥτις ⌜ἐστὶν αὐτοῖς⌝ ἔνδειξις*
2 Th 1,5 ss. *ἀπωλείας, ⌜ὑμῶν δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ*
Act 5,41! **29** *θεοῦ· ὅτι ⌜ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ*
μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ
Act 16,22. **30** *αὐτοῦ πάσχειν* ⁚, ⁱ *τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες οἷον*
εἴδετε ἐν ἐμοὶ καὶ νῦν ἀκούετε □ *ἐν ἐμοί⌝.*

2 K 13,13. **2** *Εἴ ⌜τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ ⌜τι παρα-*
μύθιον ἀγάπης, εἴ ⌜τις κοινωνία πνεύματος, εἴ
2 ⌜2 *τις σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί,* ⁱ *πληρώσατέ μου τὴν*
1,18! R 15,5! *χαρὰν ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην*
3 *ἔχοντες, σύμψυχοι* ⁚, *τὸ ⌜ἓν φρονοῦντες,* ⁱ *μηδὲν κατ'*
G 5,26. *ἐριθείαν ⌜μηδὲ κατὰ⌝ κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινο-*
R 12,10. (21.) *φροσύνῃ ἀλλήλους ⌜ἡγούμενοι⌜ ὑπερέχοντας ἑαυτῶν,*
1 K 10,24.33; 13,5. **4** ⁱ *μὴ τὰ ἑαυτῶν ⌜ἕκαστοι ⌜σκοποῦντες, ἀλλὰ* ○ *καὶ τὰ*
J 1,1.2; 3,13!; 17,5. **5** *ἑτέρων* ⁚ ⌜2 *ἕκαστοι* ⁚2. *τοῦτο⌜ ⌜φρονεῖτε ἐν ὑμῖν ὃ καὶ*
(Gn 1,27; 3,5.) **6** *ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,* ⁱ *ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων*
Is 53,3.11.12. Mt 20,28. R 8,3. **7** *⌜οὐχ ἁρπαγμὸν⌝ ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ,* ⁱ *ἀλλὰ*
2 K 8,9; 13,4. *ἑαυτὸν ἐκένωσεν μορφὴν δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώ-*
H 2,14.17. *ματι ⌜ἀνθρώπων γενόμενος* ⁚ · *καὶ σχήματι εὑρεθεὶς*
H 2,9; 5,8; 12,2. L 14,11! J 10,17. **8** *ὡς ἄνθρωπος* ⁚2 ⁱ *ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπή-*
R 5,19. **9** *κοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. διὸ*
Mt 28,18! Act 2,33! *καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσεν καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ*
E 1,21. H 1,3 s. (Is 42,8.) **10** ○ *τὸ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα,* ⁱ *ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι*

---

27 ⌜-σω ***ACℵGpm***; S : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$***BℵD*al*** ***28.29*** ⁚ *(et* ⁚*)*, H ***28*** ⌜*αυτοις μεν εστιν* ***ℵpm*** | ⌜*υμιν* ***ℵal*** : *ημιν* ***C*D*Gal*** : *txt* ***Ψ*** *1611 al d* ***29*** ⌜*ημ- Apc* ***30*** □ $\mathfrak{P}^{46}$ *81* Tert. ***2,1*** ⌜*bis* (*τι* Blass *cj*) | ⌜*τις* ***D*L*** *33 pc* | ⌜2*τι 69 1739 al* : *τινα al* Chr; W ***2*** ⁚ —, W | ⌜*αυτο* ***ℵ*ACIpc f*** vg; h ***3*** ⌜*ἡ* ***ℵD*Gpm*** | ⌜*προηγ-* $\mathfrak{P}^{46}$***DIal*** | ⌜*τους* $\mathfrak{P}^{46}$***B.*** ***4*** ⌜*-στος* $\mathfrak{P}^{46}$***ℵCℵDpl***; h : *txt* ***BAGpc*** | ⌜*-πειτε* ***ℵpm*** : *-πειτω* ***K*** *1611 pc* sy | ○***D*GKpc*** it vg^{cl} | ⁚. *et* ⁚2 —. ***ℵ*ACal***; h | ⌜2*-στος* ***ℵpm d*** sy : — ***G*** lat sa ***5*** ⌜*γαρ* $\mathfrak{P}^{46}$***ℵDGpl*** latsy | ⌜*-νεισθω* ***ℵpl*** Or; S ***6*** ⌜(*ουκ απραγμον* Reinach *cj*) ***7*** ⌜*-ωπου* $\mathfrak{P}^{46}$ Mcion Tert Or^{pt} Cypr Hil Ambr | ⁚ —. *et* ⁚2, T ***9*** ○***ℵDGpl*** Cl; δ

Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, ¹*καὶ πᾶσα γλῶσσα* ⌜*ἐξομολογήσηται* 11 *ὅτι ΚΥΡΙΟΣ ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ εἰς δόξαν θεοῦ πατρός.*

1 Rg 19,18. Is 45,23. (Mt 27,29.) J 5,23. Ap 5,13. R 10,9; 14,11. 1K 12,3.

77 *Ὥστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπη-* 12
κούσατε, μὴ ᵒ*ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον ἀλλὰ*
νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ 2 K 7,15. 1 P 1,17. Ps 2,11. 2 P 1,5.
φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργά- J 15,5! (R 7,18.)
ζεσθε· ᵀ*θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ* 13 J 15,4! 1,6. 1 Th 2,13.
θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. πάντα 14 1 P 4,9. 1 T 2,6.
ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν, ¹ *ἵνα* 15 1,10. Mt 10,16; 17,17. Dt 32,5 Lxx. Mt 12,39! Dn 12,3.
⌜*γένησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα θεοῦ* ⌜*ἄμωμα*
μέσον γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς Mt 5,14—16!
φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, ¹⌜*λόγον ζωῆς* 16 1 P 2,9. Act 5,20.
ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἐμοὶ εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, 1 Th 2,19.
ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα:. 2 K 1,14. Is 49,4; 65,23 Lxx. G 2,2!
¹*Ἀλλὰ εἰ καὶ σπένδομαι*:2 *ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λει-* 17 1 Th 3,5.
τουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν:3, *χαίρω καὶ συγχαίρω* 2 K 12,15. 2 T 4,6.
πᾶσιν ὑμῖν· τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ 18 1,18! R 15,16. 3,1!
συγχαίρετέ μοι.

2 4 *Ἐλπίζω δὲ ἐν* ⌜*κυρίῳ Ἰησοῦ Τιμόθεον ταχέως* 19 Act 16,1!
πέμψαι ὑμῖν, ἵνα κἀγὼ εὐψυχῶ γνοὺς τὰ περὶ
ὑμῶν. οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον, ὅστις γνησίως 20 1 K 16,10.
τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει· οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυ- 21 2 T 4,10.16. G 4,17.
τῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ ⌟*Χριστοῦ Ἰησοῦ*⌞. *τὴν δὲ δο-* 22
κιμὴν αὐτοῦ ⌜*γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον σὺν*
ἐμοὶ ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. τοῦτον μὲν 23
οὖν ἐλπίζω πέμψαι ὡς ἂν ⌜*ἀφίδω τὰ περὶ ἐμὲ*
ἐξαυτῆς· πέποιθα δὲ ἐν κυρίῳ ὅτι καὶ αὐτὸς τα- 24 1,14! 25. Phm 22.
*χέως ἐλεύσομαι*ᵀ. *Ἀναγκαῖον δὲ ἡγησάμην Ἐπα-* 25 4,18.
φρόδιτον τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρα-

---

11 ⌜-σεται *ACℵDG pm*; Th^{a} : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ *Bℵ 1611 al* Ir Cl Or *12* ᵒ *B 33 al* sy^{p} Ambst; [H] *13* ᵀo *ℵal* *15* ⌜*ητε* $\mathfrak{P}^{46}$ *AD*G* latt | ⌜*αμωμητα ℵDG pl*; S *16* ⌜(*λογω* Linwood *cj*) *16.17* :, *et* :2, *et* :3 —, comm *19* ⌜*Χριστω CD*G 1739 pc* it *21* ⌟$\mathfrak{P}^{46}$ℌ*DG* latsy^{p} Cl; h : *txt BℵpI* *22* ⌜οιδατε $\mathfrak{P}^{46}$. *23* ⌜(*potius*) *απιδω CℵpI*; W *24* ᵀ *προς υμας ℵ*ACal f* vg sy^{p}

τιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον καὶ λειτουργὸν
26 τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, ¦ἐπειδὴ ἐπι-
ποθῶν ἦν ⸢πάντας ὑμᾶς⸣ᵀ, καὶ ἀδημονῶν, διότι
27 ἠκούσατε ὅτι ἠσθένησεν. καὶ γὰρ ἠσθένησεν παρα-
2 K 1,9. πλήσιον ⸢θανάτῳ· ἀλλὰ ὁ θεὸς ἠλέησεν αὐτόν,
οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ λύπην
28 ἐπὶ λύπην σχῶ. σπουδαιοτέρως οὖν ἔπεμψα αὐτόν,
ἵνα ἰδόντες αὐτὸν πάλιν χαρῆτε κἀγὼ ἀλυπότερος
1 K 16,16! 29 ὦ. προσδέχεσθε οὖν αὐτὸν ἐν κυρίῳ μετὰ πάσης
30 χαρᾶς, καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους ἔχετε, ¦ὅτι
Act 20,24. διὰ τὸ ἔργον ⸢Χριστοῦ μέχρι θανάτου ἤγγισεν·
Phm 13. ⸢παραβολευσάμενος τῇ ψυχῇ⸣², ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸ
ὑμῶν ὑστέρημα τῆς πρός με λειτουργίας.

2,18; 4,4. **3** Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν κυρίῳ. 78 5
2 K 13,11. τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρόν, ὑμῖν
1 Th 5,16. δὲ ᵀἀσφαλές·.

Ap 22,15. 2 Βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς
2 K 11,13. 3 ἐργάτας, βλέπετε τὴν κατατομήν. ἡμεῖς γάρ ἐσμεν
R 2,29! G 6,16. ἡ περιτομή, οἱ πνεύματι ⸢θεοῦ λατρεύοντες καὶ
(Mt 3,9.) R 1,9! καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ
R 14,18. 4 πεποιθότες, ¦καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποίθησιν καὶ ἐν
2 K 11,18.22. σαρκί. Εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί,
L 1,59; 2,21. 5 ἐγὼ μᾶλλον· περιτομῇ ὀκταήμερος, ἐκ γένους Ἰσ-
R 11,1. 2K 11,22. ραήλ, φυλῆς Βενιαμίν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων,
Act 23,6; 26,5. κατὰ νόμον Φαρισαῖος, 6 ¦κατὰ ⸢ζῆλος διώκων τὴν
Act 8,3! ἐκκλησίαν⸣ᵀ, κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γενό-
L 18,12. μενος ἄμεμπτος. 7 ᴼἀλλὰ ἅτινα ⸢ἦν μοι⸣ κέρδη,
Mt 13,44.46. ταῦτα ἥγημαι διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν. 8 ἀλλὰ μεν-
(Mt 16,26.) οῦν γε ᴼκαὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ

---

26 ⸢ *B.*; h | ᵀ ιδειν 𝔐 *Dpm* itsy; [H] : *txt* 𝔓⁴⁶ *BℵGal* lat | : —, T **27** ⸢ *-ατου BPal*; H **30** ⸢ *του Χρ. ℵDal* : *κυριου ℵAPal*; 𝔎 : — *C.* : *txt* 𝔓⁴⁶ *BGal* | : , *et* :² —, H | ⸣ *-βουλ- C*𝔎 *pl* **3,1** ᵀ *το A**vid *69 pm* | : . — H **3** ⸢ *θεω D***Ppc* latsy : — 𝔓⁴⁶ **6** ⸢ *-ον* 𝔎*pl*; S | ᵀ *θεου G 464 al* vg Ambst **7** ᴼ 𝔓⁴⁶ℵ**AGpc d*; T | ⸢ *BL pc* lat; W **8** ᴼ 𝔓⁴⁶vid ℵ* *1739 pc f* vg sa

ὑπερέχον τῆς γνώσεως ⊤Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου μου, δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην, καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα ⊤ἵνα Χριστὸν κερδήσω | καὶ εὑρεθῶ ἐν 9
αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, R 3,21 s; 10,3.
ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν ἐκ θεοῦ δι- R 1,17!
καιοσύνην· ἐπὶ τῇ πίστει, | τοῦ γνῶναι αὐτὸν καὶ 10 E 1,19 s. R 6,3–5. R 8,17.
τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ ⊤κοινωνίαν⊤ G 5,24; 6,17.
παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφιζόμενος τῷ θανάτῳ 2 K 4,10!
αὐτοῦ, | εἴ πως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν ⌜τὴν ἐκ⌝ 11 L 20,35. Act 4,2. Ap 20,5 s.
νεκρῶν. Οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον ⊤ἢ ἤδη τετελείωμαι, 12 L 13,24. 1 T 6,12. Act 9,6.
διώκω δὲ εἰ ᴼκαὶ καταλάβω, ἐφ' ᾧ καὶ κατελήμ-
φθην ὑπὸ Χριστοῦ ᴼ²Ἰησοῦ. ἀδελφοί, ἐγὼ ἐμαυτὸν 13
⌜οὔπω λογίζομαι κατειληφέναι· ἓν δέ, τὰ μὲν
ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκ- L 9,62.
τεινόμενος, | κατὰ σκοπὸν ⌜διώκω ⌜εἰς τὸ βραβεῖον 14 1 K 9,24. 2 T 4,7!
τῆς ⌜ἄνω κλήσεως⌝ ⌜τοῦ θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ⌝⌝. H 3,1.
| Ὅσοι οὖν τέλειοι, τοῦτο ⌜φρονῶμεν· καὶ εἴ τι ἑτέ- 15 1 K 2,6; 14,20.
ρως φρονεῖτε, καὶ τοῦτο ὁ θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει·
| πλὴν εἰς ὃ ⌜ἐφθάσαμεν, ⌜τῷ αὐτῷ στοιχεῖν⌝⌝. 16 G 6,16. R 15,5 s!
| Συμμιμηταί μου γίνεσθε, ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖτε 17 1 K 11,1! 2 Th 3,9. 1 Th 1,7. Tt 2,7.
τοὺς οὕτω περιπατοῦντας καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς. 1 P 5,3.
| πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν οὓς πολλάκις ἔλεγον 18
ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων λέγω, ⊤τοὺς ἐχθροὺς τοῦ G 5,11!
σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ, | ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὧν 19 R 16,18. 2 T 3,4. (Kol 3,2.) Hos 4,7.
ὁ θεὸς ἡ κοιλία καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν,
οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες. ἡμῶν γὰρ τὸ πολί- 20 E 2,6. Kol 3,1 s. H 9,28; 12,22!
τευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ σωτῆρα 1 K 1,7. Tt 2,13.
ἀπεκδεχόμεθα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, | ὃς μετα- 21 1 K 15,43.49.53.
σχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν ⊤σύμ- R 8,29. 1 J 3,2.
μορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ, κατὰ τὴν

---

8 ⊤του $\mathfrak{p}^{46}$*B* | ⊤ειναι *A*$\mathfrak{K}$*pl*; S *9* :, W *10* ⊤την $\mathfrak{K}$*DGpl*; s | ⊤των *rell*; S : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$*B*ℵ*. *11* ⌜των $\mathfrak{K}$*pm* *12* ⊤(1 K 4,4?) η ηδη δεδικαιωμαι $\mathfrak{p}^{46}$*D**(*G*)it Ir^{lat} Ambst | ᴼℵ**D***Gpc* it Cl; T | ᴼ² $\mathfrak{p}^{16}$*BD***Gpc* it Cl; [H] *13* ⌜ου $\mathfrak{p}^{46}$*B*$\mathfrak{K}$*Gpm* latsy; Wh : *txt* $\mathfrak{p}^{16vid}$ℵ*AD***al* Cl *14* ⌜-κων *I* 489. | ⌜επι $\mathfrak{K}$*DGal* | ⌜ανεγκλησιας Tert, *codd apud* Or | ⌜θεου $\mathfrak{p}^{46}$: εν Χρ. *I.* Cl : εν κυριω *I.* Χρ. *G* : τ. θ. εν κ. *I.* Χρ. *D* : *txt* $\mathfrak{H}$$\mathfrak{K}$*pm* *15* ⌜-νουμεν ℵ*Lpc* Cl *16* ⌜-σατε $\mathfrak{p}^{16}$ sa^{pt}. | ⌜τω α. στ. κανονι (ʃ καν. στ. 69 *al*), το αυτο φρονειν $\mathfrak{K}$*pm* sy : το αυτο φρ., τω αυτω (+ κανονι *D*^{3}*al f* vg) στοιχ. (συστοιχ- *G*) *D*(*G*)*al* lat : *txt* $\mathfrak{p}^{16.46}$$\mathfrak{H}$ Aug *18* ⊤βλεπετε $\mathfrak{p}^{46}$. *21* ⊤εις το γενεσθαι αυτο $\mathfrak{K}$*pl* sy

1 K 15,27. H 2,6–8. ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι ⌜αὐτῷ
2 K 1,14. 1.18! 1Th 2,19 s. 4 τὰ πάντα. Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ 6
ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, οὕτως στή-
κετε ἐν κυρίῳ, ⌜ἀγαπητοί.
R 15,5! 2 Εὐοδίαν παρακαλῶ καὶ Συντύχην παρακα-
3 λῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν κυρίῳ. ναὶ ἐρωτῶ καὶ
σέ, γνήσιε ⌜σύζυγε, συλλαμβάνου αὐταῖς, αἵ-
R 15,30! τινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλησάν μοι μετὰ καὶ
Ps 69,29. L 10,20! Κλήμεντος καὶ τῶν ⌜λοιπῶν συνεργῶν μου⌝, ὧν τὰ
3,1! 1 J 1,4! 4 ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς. Χαίρετε ἐν κυρίῳ πάν- 79
Sap 2,19. Tt 3,2. H 10,37. Jc 5,8 s. 5 τοτε· πάλιν ἐρῶ, χαίρετε. τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν
Ps 145,18. γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. ὁ κύριος ἐγγύς.
Mt 6,25–34! R 12,12! 6 ¹μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ
τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν
J 14,27! Kol 3,15. E 3,20. 7 γνωριζέσθω πρὸς τὸν θεόν⁝. καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ
⌜θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς
καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ ⌜νοήματα ὑμῶν ἐν ⌜²Χριστῷ
R 12,17. 8 Ἰησοῦ. Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ,
ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἁγνά, ὅσα προσφιλῆ,
ὅσα εὔφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος⌝,
9 ταῦτα λογίζεσθε· ἃ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε
καὶ ἠκούσατε καὶ εἴδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσ-
R 15,33! σετε· καὶ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν.
1,18! 10 Ἐχάρην δὲ ἐν κυρίῳ μεγάλως ὅτι ἤδη ποτὲ 7
2 K 11,8 s. ἀνεθάλετε ⌜τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν· ἐφ' ᾧ καὶ
11 ἐφρονεῖτε, ἠκαιρεῖσθε δέ. οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρη-
1 T 6,6. H 13,5. σιν λέγω· ἐγὼ γὰρ ἔμαθον ἐν οἷς εἰμι αὐτάρκης
2 K 6,10. 12 εἶναι. οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ περισ-
σεύειν· ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσιν μεμύημαι, καὶ
χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν, καὶ περισσεύειν καὶ
Sap 7,23. (J 15,4!) 2 K 12,10. 2 T 4,17. 13 ὑστερεῖσθαι. πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί

---

21 ⌜εαυ- 𝔎pc f vg : txt 𝔖 D G pl; (αὐ- H) **4,1** ⌜αγ. μου B 33 sy^p; h : — D* 209 **3** ⌜(Συ- h) | ⌜συν. μου και των λοιπ. P^16 vid ℵ* **6** ⁝, comm **7** ⌜Χριστου A sy^hmg | ⌜σωματα G it : νοη. και τα σωματα P^16. | ⌜²κυριω P^46. **8** ⌝επιστημης D*G it vg^cl **10** ⌜του G

με⊤. πλὴν καλῶς ἐποιήσατε συγκοινωνήσαντές μου 14 R 12,13. H 10,33; 13,16.
τῇ θλίψει. οἴδατε ○δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππήσιοι, ὅτι 15
ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακε- Act 17,1 ss.
δονίας, οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινώνησεν εἰς 2 K 11,9.
λόγον δόσεως καὶ λήμψεως εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι,
|ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἅπαξ καὶ δὶς ○εἰς τὴν 16
χρείαν ⌜μοι ἐπέμψατε. οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, 17 1 K 9,11.
ἀλλὰ ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς R 15,28.
λόγον ὑμῶν. ἀπέχω δὲ πάντα καὶ περισσεύω· 18 2,25.
Ex 29,18.
πεπλήρωμαι ⊤δεξάμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου τὰ Ez 20,41. R 12,1.
E 5,2. H 13,16.
παρ᾽ ὑμῶν, ὀσμὴν εὐωδίας, θυσίαν δεκτήν, εὐάρε-
στον τῷ θεῷ. ὁ δὲ θεός μου ⌜πληρώσει πᾶσαν 19
χρείαν ὑμῶν κατὰ τὸ πλοῦτος αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν R 9,23!
Χριστῷ Ἰησοῦ. τῷ δὲ θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ 20 R 16,27!
δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 21
ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί. |ἀσπά- 22
ζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ
τῆς Καίσαρος οἰκίας. (1,13.)

Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ ⌜τοῦ 23 G 6,18!
πνεύματος⌟ ὑμῶν.⊤

ΠΡΟΣ ⌜ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ

Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελή- 1 E 1,1.
ματος θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς |τοῖς ἐν 2
⌜Κολοσσαῖς ἁγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ⊤· E 1,2.
χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν⊤. R 1,7!
Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ ⊤πατρὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν 3

---

13 ⊤Χριστω ℜ(G) *pl* Or **15** ○$\mathfrak{p}^{46}$ *D*69 pc* **16** ○$\mathfrak{p}^{46}$ *AD* 81 pc* | ⌜μου *DLP* itsy^{h} **18** ⊤δε $\mathfrak{p}^{46}$. **19** ⌜-σαι *ΨD*G 69 1739 pm* latt **23** ⌜παντων ℜ *pm* sy | ⊤αμην. $\mathfrak{p}^{46}$ℵ *AℜD pl* latsy; S : *txt BG pc*

Subscriptio: εγραφη απο Ρωμης δι Επαφροδιτου ℜ *pl* sy
Inscriptio: ⌜(*male*) Κολασσ- $\mathfrak{p}^{46}$*B* AIK pm*; H

1,2 ⌜(*male*) Κολασσ- *IK pm* | ⊤Ιησου *AD*G pc* lat | ⊤ⁿ και κυριου Ιησου Χριστου ℵ *ACIℜG al* it vg^{cl} : *txt BD pm* it vg^{codd} sy Or **3** ⊤τω *D*G* Chr; W : και ℵ *AIℜ pl* vg; T : *txt BC** sy

E 1,16. Ἰησοῦ [Χριστοῦ] πάντοτε ⌜περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι,
E1,15. 1K13,13! 4 ⌞ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ
1 P 1,4. 5 τὴν ἀγάπην ⌜ἣν ἔχετε⌝ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους ⌞διὰ
E 1,18. H 6,18 s. τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρα-
E 1,13. νοῖς, ἣν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας·
2 P 1,12. 6 τοῦ εὐαγγελίου ⌞τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς·, καθὼς
1 T 3,16. E 1,13. καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ ⊤ἐστὶν ·2καρποφορούμενον
□καὶ αὐξανόμενον⌝ καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἧς
ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ
4,12. Phm 23. 7 θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ· καθὼς ⊤ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ
τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὅς ἐστιν πιστὸς
R 15,30. 8 ὑπὲρ ⌜ὑμῶν διάκονος τοῦ Χριστοῦ, ⌞ὁ καὶ δηλώσας
ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν πνεύματι.
9 Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσα- 2
E 1,15–17. Ph 1,9. μεν, οὐ παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι □καὶ
2 T 3,7! αἰτούμενοι⌝ ἵνα πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελή-
E 1,8 s.17. ματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ ·2,
1 Th 2,12! E1,17; 2,10; 4,1. 10 ⌞περιπατῆσαι ⊤ἀξίως τοῦ κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρεσκείαν,
2 P 1,2.8. ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες καὶ αὐξανό-
11 μενοι ⌜τῇ ἐπιγνώσει⌝ τοῦ θεοῦ, ⌞ἐν πάσῃ δυνάμει
E 1,18 s; 3,16. δυναμούμενοι κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ
εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν·, μετὰ χαρᾶς ·2
E 1,11.18. 12 ⌞⊤εὐχαριστοῦντες ⊤τῷ ⊤2 πατρὶ τῷ ⌜ἱκανώσαντι ⌜ὑμᾶς 81
Act 8,21; 20,32. 1 P 1,4. εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί·
L 22,53. E 1,21! 2,2! 1,6. 13 ⌞ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους
καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς
E 1,7. 14 ἀγάπης αὐτοῦ, ⌞ἐν ᾧ ⌜ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν⊤, 3
2 K 4,4! 15 τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν· ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ

---

3 [+ *rell*; T: — ***B*** *1739.*; W | :, W | ⌜υπερ ***BD*G*** *al*; Wh *4* ⌜(E1,15) *την* ***ℵ*** *al* sy^{p}; W: — ***B***.; [H] *5* :, W *6* :—, *et* :2, T | ⊤(·) *και* ***ℵG*** *al* | □***ℵ*** *pc* *7* ⊤*και* ***ℵ*** *pl* | ⌜ημ- p^{46}***ℌD*G*** *pm*; ***ℵ***: *txt* ***C ℵ*** *al* latsy *9* □***BK*** | :, *et* :2—, W *10* ⊤υμας ***ℵ*** *pm* | ⌜εν τη επ. ***Ψ*** *1611 al*: εις την επιγνωσιν ***ℵ*** *al* *11* :—, *et* :2, H *12* ⊤και p^{46} aeth. | ⊤αμα p^{46}***B***. | ⊤2 θεω ***ℵ****(***ℌ G***) *69* it vg^{cl} sy^{p}; h: θεω και *104 pm* | ⌜καλεσαντι ***D*G*** *33 pc* it: καλ. και ικαν. ***B***.; W | ⌜ημ- ***AC ℵ DG*** *pm*; h: *txt* ***B ℵ*** *al* *14* ⌜εσχ- ***B***; h | ⊤(E1,7) *δια του αιματος αυτου 35 1912 al* vg^{cl} sy^{h}

θεοῦ τοῦ ἀοράτου, ⌜πρωτότοκος πάσης κτίσεως, 1 T 1,17! Ap 3,14.
ⁱὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα⊤ἐν τοῖς οὐρανοῖς 16 J1,3!10.2K4,18.
καὶ⊤ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε E 1,10.
θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι· E 1,21!
⌜τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται· ⁱκαὶ 17 Prv 8,25–27.
⌜αὐτός ἐστιν⌝πρὸ πάντων καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ E 1,22. H 1,3.
συνέστηκεν, ⁱκαὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώμα- 18 15. E 1,22! 23!
τος⁝, τῆς ἐκκλησίας· ὅς ἐστιν⊤ἀρχή, πρωτότοκος R 8,29! 1K15,20! Ap 1,5; 3,14.
○ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρω-
τεύων, ⁱὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησεν πᾶν τὸ πλήρωμα 19 2,9. E 1,23; 4,10. J 1,16.
⌜κατοικῆσαι⁞καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα 20 2 K 5,19.
εἰς ⌜αὐτόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ E1,7.10; 2,13-s. 1 J 2,2.
σταυροῦ αὐτοῦ, □δι' αὐτοῦ⌝εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς
4 εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας 21
ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς E 2,1.12; 4,18. J 3,19. R 5,10.
ἔργοις τοῖς πονηροῖς⁝, ⁱνυνὶ δὲ⌜ἀποκατήλλαξεν ἐν 22 R 1,3; 8,3; 9,5. 2K 5,16. E 2,14.
τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου⊤⁝, Sir23,17. J1,14! Henoch 102, 5.
παραστῆσαι ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλή- E 5,27. 1 T 3,10.
τους κατενώπιον αὐτοῦ, ⁱεἴ γε ἐπιμένετε τῇ πίστει 23 E 3,17! H 3,14.
τεθεμελιωμένοι καὶ ἑδραῖοι ○καὶ μὴ μετακινούμενοι 1 K 15,58.
ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ ἠκούσατε, τοῦ
κηρυχθέντος ἐν πάσῃ⊤κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, Mc 16,15. 1 T 3,16. R 8,19 ss.
οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος⌜διάκονος.
5 Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν⊤ὑπὲρ ὑμῶν, 24 E3,1.13.2T2,10. Act 9,16.
καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων (1 Th 3,10.)
τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος E 1,23.
αὐτοῦ, ὅ ἐστιν ἡ ἐκκλησία, ⁱἧς ἐγενόμην ἐγὼ διά- 25
κονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ θεοῦ τὴν δο- E 3, 2.7–9.
θεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ
θεοῦ, ⁱτὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν 26 R 16,25 s. 1 K 2,7. E 3,3.

---

15 ⌜(-τοτόκος Isidorus Pelus., Erasmus) **16** ⊤τα *A*(*C*) ℜ*pl*; W | ⊤τα *ACℜDG pl*; S | ⌜οτι $\mathfrak{p}^{46}$. **17** ⌜(-τὸς ἐστ- H) **18** ⁝—, W | ⊤η $\mathfrak{p}^{46}$ *B 1739 pc*; [H] | ○ $\mathfrak{p}^{46}$ ℵ* Ir **19** ⌜(-κίσαι Venema *cj*) **20** ⌜(αὐ-' Griesbach) | □ *BD*GI al* latt Or; [H] **21** ⁝. W : , — H *et* **22** ⁝, — H **22** ⌜-ηλλαγητε ($\mathfrak{p}^{46}$) *B* (*33*) Ephr; Wh : -*αλλαγεντες D*G* it Ir | ⊤αυτου ℵ*A 1912 pm* sy^{p} Ir; S : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$ *BCIℜDG al* lat **23** ○ $\mathfrak{p}^{46}$ *33* | ⊤τη ℜ *1739 pm* | ⌜κηρυξ και αποστολος ℵ**P*. : κηρ. κ. απ. και διακ. *A* sy^{hmg}. : διακ. κ. απ. *81* **24** ⊤μου ℵ^{8} *81 al* sy^{h}

E 3,5.9 s. αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν — νῦν δὲ ἐφανερώθη
R 9,23! 27 τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, ˡοἷς ἠθέλησεν ὁ θεὸς γνωρίσαι
R 16,25. E 3,8s. τί τὸ πλοῦτος □τῆς δόξης⌝ τοῦ μυστηρίου ⌜τούτου
E1,18. 1 P 1,21. 1T 1,1. R 5,2. ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ⌜ὅς ἐστιν Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπὶς
3,16. 28 τῆς δόξης· ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν νουθετοῦντες
πάντα ἄνθρωπον καὶ διδάσκοντες □πάντα ἄνθρω-
22. E 4,13. πον⌝ ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα
29 ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ⊤· εἰς ὃ καὶ κοπιῶ
Ph 4,13. E 3,7.10. ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τὴν ἐνερ-
2 γουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει. · Θέλω γὰρ ὑμᾶς 6
εἰδέναι ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω ⌜ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν
4,12. Act 20,38. Ap 1,11; 3,14. Λαοδικείᾳ⊤ καὶ ὅσοι οὐχ ἑόρακαν τὸ πρόσωπόν μου
E 3,18 s. 2 ἐν σαρκί, ˡἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν,
⌜συμβιβασθέντες ἐν ἀγάπῃ ○καὶ εἰς ⌜πᾶν πλοῦτος⌝
1,26 s. τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ
Is 45,3. Prv 2,3s. R 11,33. 3 μυστηρίου ⌜τοῦ θεοῦ⁝, Χριστοῦ⌝, ˡἐν ᾧ εἰσιν πάντες
1 K 1,24.30. οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ⊤ γνώσεως ἀπόκρυφοι.
R 16,18. E 5,6. 4 ˡΤοῦτο⊤ λέγω ἵνα ⌜μηδεὶς ὑμᾶς παραλογίζηται ἐν
1 K 5,3. 5 πιθανολογίᾳ. εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ
1 K 14,40. πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμι, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν
Act 16,5. 1P 5,9. τάξιν καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως ὑμῶν.
(E 4,17.) 6 Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν ⌜Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν
E 3,17. 7 κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, ˡἐρριζωμένοι καὶ 82
E2,20.22. Jd 20. ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ καὶ βεβαιούμενοι ⌜τῇ
πίστει καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες⊤ ἐν εὐ-
E 5,6. 8 χαριστίᾳ. Βλέπετε μή τις ⌜ὑμᾶς ἔσται⌝ ὁ συλ- 2
αγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης
Mt 15,2 p. κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ

---

27 □ $\mathfrak{P}^{46}$ | ⌜*του θεου* ***D*G*** it Ambst : *του* ℵ* | ⌜*ὁ* $\mathfrak{P}^{46}$***BAG****al* latt; ℋ *28* □ ***D*G****33 pc* it Cl | ⊤ *Ιησου* ***𝔎****pm f* vg *2,1* ⌜*περι* ***𝔎DG****al* | ⊤(4,13) *και των εν Ιεραπολει 104 pc* sy^{h} *2* ⌜*-εντων* ***𝔎****pm* | ○ ***D**** Ambst | ⌜*π. το πλ.* ***ACpc*** : *παντα* (+ *τον* ***D****) *πλουτον* ***𝔎Dpl***; s | ⌜*τ. θ.* ***HP*** *69 pc*; h^{s3} : *Χρ. 1739* : *του Χρ. 1462 pc* : *τ. θ. ὁ εστιν Χριστος* ***D**** Aug; h^{s1} : *τ. θ. και Χριστου* Cyr; h^{s2} : *τ. θ. πατρος τ.* (— *τ.* ℵ*) *Χρ.* (ℵ*) ***ACpc***; h^{s4} S : *τ. θ. και π. τ. Χρ.* ℵ^{3}***Ψ*** sy^{h}; h^{s5} : *τ. θ. π. κ. τ. Χρ.* ***0208*** *442* sy^{p}; h^{s6} : *τ. θ. κ. π. και τ. Χρ.* ***𝔎*** : *τ. θ.* (+ *του 33*) *εν Χριστω* (*33*) Cl; h^{s7} : (*του εν Χριστω* h^{s8} *cj*) : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$***B*** Hil | ⁝ —, W *3* ⊤*της* ***AH𝔎****pl* Cl *4* ⊤*δε* ***C𝔎Dpl*** Cl; W | ⌜*μη τις* ***𝔎****pm* Cl^{pt} *6* ⌜(*χρ-* W) *7* ⌜*εν* ***ACI****al* : *εν τη* ℵ***𝔎****al* Cl; S : *txt* ***BD**** *33 al* lat | ⊤ *εν αυτη* ***B𝔎****pm*; [H] : *εν αυτω* ℵ^{3}***D**** it vg^{cl} *8* ⌜ℵ***AD*** Cl^{pt}; h

στοιχεῖα τοῦ κόσμου καὶ οὐ κατὰ Χριστόν· ὅτι 9 20! J 1,14.
ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος 1,19! 17.
σωματικῶς, | καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ⌜ὅς 10 E 1,22! 21!
7 ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, | ἐν ᾧ 11
καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ ἐν τῇ R 2,29!
ἀπεκδύσει τοῦ σώματος ⊤τῆς σαρκός, ἐν τῇ περι- 1 P 3,21.
τομῇ τοῦ Χριστοῦ, | συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ ⌜βα- 12 R 6,4.
πτίσματι, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως 3,1. E 1,19 s.
τῆς ἐνεργείας τοῦ θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ ⊤
νεκρῶν· καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας ⊤τοῖς παραπτώ- 13 E 2,1.5.
μασιν καὶ ⊤τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνε-
ζωοποίησεν ⌜ὑμᾶς σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ⌜ἡμῖν
πάντα τὰ παραπτώματα· | ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν 14 Act 3,19.
χειρόγραφον· □τοῖς δόγμασιν ⟩ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν·², E 2,14 s.
καὶ αὐτὸ ἦρκεν ἐκ τοῦ μέσου, προσηλώσας αὐτὸ R 7,4. 1 P 2,24.
τῷ σταυρῷ· ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς 15 E 1,21! L 11,22.
ἐξουσίας ⊤ἐδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ·, θριαμβεύσας
αὐτοὺς ἐν ⌜αὐτῷ.
8 Μὴ οὖν τις ὑμᾶς ⌜κρινέτω ἐν βρώσει ⌜καὶ ἐν 16 R 14,1—12.17.
πόσει ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς ἢ νεομηνίας ἢ σαββάτων, | ⌜ἅ 17 H 8,5; 10,1.
ἐστιν σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. E 1,23!
| μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβευέτω ⌜θέλων ἐν ταπεινο- 18 23.
φροσύνῃ ⟩καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων, ⌜ἃ ἑόρακεν ἐμ-
βατεύων³, εἰκῇ φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς (E 4,23.)
αὐτοῦ, | καὶ οὐ κρατῶν τὴν κεφαλήν ⊤, ἐξ οὗ πᾶν τὸ 19 E 1,22!
σῶμα διὰ τῶν ἁφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον E 2,21; 4,15 s.
καὶ συμβιβαζόμενον αὔξει τὴν αὔξησιν τοῦ θεοῦ.
Εἰ ⊤ἀπεθάνετε σὺν Χριστῷ ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ 20 8. G 4,3.9.
2 P 3,10.12.
(H 5,13.)

---

10 ⌜ὁ $\mathfrak{P}^{46}$ *BDG* *11* ⊤*των αμαρτιων* ℵ*pm* *12* ⌜-σμω $\mathfrak{P}^{46}$ *BD* G pc*; W | ⊤*των B*ℵ*DG pc*; W *13* ⊤*εν* $\mathfrak{P}^{46}$ *ACℵDG pm*; S | ⊤*εν D*G* it | ⌜*ημας* $\mathfrak{P}^{46}$ *B 1 69 al*; h : — *DGPal* lat | ⌜*υμ- LP 69 al f* vg | ⁝, H : . W *14* ⁝, W | □(P. Schmiedel *cj*) | ⁝² · h *15* ⊤*και* $\mathfrak{P}^{46}$ *B*; W | ⁝ —, H | ⌜(*αὐ-* comm) *16* ⌜(*κιρνατω* Lagarde *cj*) | ⌜*ἥ* ℌℵ*DG pl*; Th : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ *B 1739* sy^{p} *17* ⌜*ὁ BG* it Mcion ; Wh *18* ⌜*θελ. ταπ.* ℵ*. ; h^{s1} : (*εν εθελοταπεινο-φροσυνη* h^{s2} *cj*) | ⌜*α μη* (*α ουκ G*; h^{s2}) *εορ. εμβ. C*ℵ(*G*) *pl* latsy ; h^{s1} : (*ἀέρα vl αἰῶρα κενεμβατ.* h$^{s3\cdot4}$ *cjj* : *τα μετεωρα κενεμβατ.* Hitzig *cj*) : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ ℌ*D* 69 pc* Mcion *19* ⊤ *Χριστον D** sy^{h} *20* ⊤*ουν* ℵ^{s} *69 al* vg^{cl} sy^{h}

1 K 7,1. 21 κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε· μὴ
22 ἅψῃ μηδὲ γεύσῃ μηδὲ θίγῃς, ˡ:ἅ ἐστιν πάντα εἰς
Is 29,13. Mt 15,9! G 6,8. φθορὰν τῇ ἀποχρήσει:[2], κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ
23 διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων; ἅτινά ἐστιν :λόγον
18. μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθρησκίᾳ καὶ ταπεινο-
R 13,14. 1 T 4,3. φροσύνῃ ᵀ⌈ᴼκαὶ ἀφειδίᾳ σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινι
2,12. 3 πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός⌉. Εἰ οὖν συνηγέρ- 83
Ps 110,1. θητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστός
Mt 6,20.33. Ph 3,20(19). 2 ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ καθήμενος· τὰ ἄνω φρονεῖτε,
R 6,2 ss. 3 μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ ζωὴ
4 ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ θεῷ· ὅταν
L 17,30. 1 J 3,2. G 2,20. Ph 1,21. R 8,19. 1 K 15,43. ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ⌈ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς
□σὺν αὐτῷ⌉ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ.
Mt 5,29 s. R 1,28! G 5,24! E (4,19); 5,3.5. 5 Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη ᵀτὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορ- 9
νείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν ᴼκακήν:, καὶ
E 2,3; 5,6. Mt 3,7! Tt 3,3! 6 τὴν πλεονεξίαν ἥτις ἐστὶν εἰδωλολατρία, ˡ δι' ⌈ἃ
7 ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ᵀ· ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιε-
E 4,25.26.31.29; 5,4. Jc 1,21. R 1,28! 8 πατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζῆτε ἐν ⌈τούτοις· νυνὶ δὲ
ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργήν, θυμόν,
κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόμα-
E 4,25.22. R 8,13. 9 τος ὑμῶν ᵀ· μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυ-
σάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν
E 4,24. 2 K 4,16. 10 αὐτοῦ, ˡκαὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινού-
Gn 1,26 s. μενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος
G 3,28! 11 αὐτόν, ˡ ὅπου οὐκ ἔνι ᵀ"Ελλην καὶ Ἰουδαῖος, περι-
τομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος,
1 K 15,28. ᵀ⌉ἐλεύθερος, ἀλλὰ ᵀ[2]πάντα καὶ ἐν πᾶσιν Χριστός.
1 P 2,9. 12 ˡ Ἐνδύσασθε οὖν, ὡς ἐκλεκτοὶ ᴼτοῦ θεοῦ ἅγιοι:ᴼ[2]καὶ
E 5,1; 4,2.32. ἠγαπημένοι, σπλάγχνα οἰκτιρμοῦ, χρηστότητα,

---

22 :(*et* :[2]) comm *23* :, W | ᵀ*του νοος* **G** itsy^{h} | ⌈H^{db}: (*και αφειδία σωμ. ... τ. σ.* Eb. Nestle *cj*: , *αφειδία σωμ. ουκ εντίμη τινι πρ. πλ. τ. σ.* v. Dobschütz *cj*) | ᴼ^{p46} ***B*** *1739 m* Ambst; [H] *3,4* ⌈*υμ-* ^{p46}𝔖 ***D*Gpm*** lat; Th: *txt* ***B𝔎*** *al* sy | □***A*** *5* ᵀ *υμων* ***A𝔎DGpl*** latt Ir | ᴼ^{p46}***G*** | :—, W *6* ⌈*δ* ***D*G*** | ᵀ(E 5,6) *επι τους υιους της απειθειας* 𝔖𝔎***Gpl*** latsy; S: *txt* ^{p46}***B***(***D****?*) *d* sa Cl Ephr Ambst *7* ⌈*αυτοις* 𝔎***Gpm*** *8* ᵀ*μη εκπορευεσθω* ***G*** aeg Ambst *11* ᵀ(G 3,28) *αρσεν και θηλυ* ***D*G*** it vg^{s} | ᵀ⌉*και* ***AD*Gpc*** | ᵀ[2]*τα* ***B𝔎DGpl***; W *12* ᴼ***AD*Gpc*** | :, H | ᴼ[2] ***Bpc***; h

ταπεινοφροσύνην, πραΰτητα, μακροθυμίαν, ¹ἀνεχό- 13 Mt 17,17; 6,14; 18,23 ss.
μενοι ἀλλήλων καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, ἐάν τις 2 K 2,7. E 4,32.
πρός τινα ἔχῃ ⌜μομφήν· καθὼς καὶ ὁ ⌜κύριος ἐχαρί- J 13,15. E 5,2.
σατο ὑμῖν οὕτως καὶ ὑμεῖς· ἐπὶ πᾶσιν δὲ τούτοις 14 R 13,8.10.
τὴν ἀγάπην, ⌜ὅ ἐστιν σύνδεσμος τῆς ⌜τελειότητος. E 4,3 s. (Act 8,23.)
¹καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ ⌜Χριστοῦ βραβευέτω ἐν ταῖς 15 Ph 4,7.
καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ○ἑνὶ σώ- R 12,5!
84 10 ματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. ὁ λόγος τοῦ ⌜Χρι- 16 E 4,29.
στοῦ ἐνοικείτω ἐν ὑμῖν πλουσίως·, ἐν πάσῃ σοφίᾳ·:2 (J 5,38.)
διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτούς·:3, ψαλμοῖς 1,28. Act 16,25!
⊤ὕμνοις ⊤φδαῖς πνευματικαῖς·:4 ἐν ○τῇ χάριτι·:5 ᾄδον- E 5,19.
τες ἐν ⌜ταῖς καρδίαις⌝ ὑμῶν τῷ ⌜θεῷ· καὶ πᾶν ὅ τι 17 1 K 10,31.
ἐὰν ποιῆτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι
⌜κυρίου Ἰησοῦ⌝, εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ ⊤πατρὶ δι' E 5,20.
αὐτοῦ.

18—c. 4,1: E 5,22—6,9. 1 P 2,18—3,7.

3 Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ⌜ἀνδράσιν, ὡς 18
ἀνῆκεν ἐν κυρίῳ. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖ- 19 1 K 14,33!
κας ⊤καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς. Τὰ τέκνα, 20
ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν κατὰ πάντα, τοῦτο γὰρ
εὐάρεστόν ἐστιν ⌜ἐν κυρίῳ. Οἱ πατέρες, μὴ ⌜ἐρεθί- 21
ζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. Οἱ 22
δοῦλοι, ὑπακούετε □κατὰ πάντα⌝ τοῖς κατὰ σάρκα
κυρίοις, μὴ ἐν ⌜ὀφθαλμοδουλίαις ὡς ἀνθρωπάρε-
σκοι, ἀλλ' ἐν ἁπλότητι καρδίας· φοβούμενοι τὸν
⌜κύριον. ⌜ὃ ἐὰν ποιῆτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε ὡς 23 R 12,11.
τῷ κυρίῳ ⊤ ○καὶ οὐκ ἀνθρώποις, εἰδότες ὅτι ἀπὸ 24

---

13 ⌜μεμψιν *D**: οργην *G* | ⌜Χριστος *C*𝔎*pl* sy Cl; Th: θεος ℵ*: θ. εν Χριστω *33* arm Aug : *txt* 𝔓⁴⁶ *BAD*Gpc* lat *14* ⌜ος ℵ**D**: ητις 𝔎*pl*; S | ⌜(E 4,3.13) ενοτητος *D*G* it *15* ⌜(Ph 4,7) θεου 𝔎*pm* | ○𝔓⁴⁶ *B 1739*; [H] *16* ⌜! κυριου ℵ* *I* Cl; h : θεου *AC* 33 al* | : —, *et* :² · *et.*:³ —, *et* :⁵, H | ⊤ *bis* και (*A*)𝔎*pm* | :⁴, T | ○ 𝔖𝔎*pm*; 𝔎 : *txt* 𝔓⁴⁶ *BD*G al* Cl | ⌜τη -ιᾳ *I*𝔎*pm* Cl | ⌜κυριω 𝔓⁴⁶𝔎*pm* *17* ⌜κ. *I.* Χριστου ℵ**pc* vg^{cl} : *I.* Χρ. *ACD* G* : *txt* 𝔓⁴⁶ *B*𝔎*pl* | ⊤και *I*𝔎*DG*pl Cl *18* ⌜ιδιοις *a. Lpm* : *a.* υμων *D*G* itsy *19* ⊤υμων *D*G* it vg^{cl} *20* ⌜τω *81 al* Cl *21* ⌜(E 6,4) παροργιζετε 𝔖*D*GKLpm* : *txt* 𝔓⁴⁶ *B*𝔎*al* *22* □ 𝔓⁴⁶ *81 pc* | ⌜-λια 𝔓⁴⁶ *BADG al*; h | :, H | ⌜θεον 𝔓⁴⁶𝔎*pm d* vg^{cl} *23* ⌜ και παν ο τι 𝔎*pm* (Cl) | ⊤(E 6,7) δουλευοντες *Aal* Cl | ○ 𝔓⁴⁶ *B 1739*

κυρίου ⌜ἀπολήμψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κλη-
25 ρονομίας⌝. τῷ ⊤κυρίῳ Χριστῷ⌝ δουλεύετε· ¹ ὁ γὰρ
R 2,11! ἀδικῶν κομίσεται ὃ ἠδίκησεν, καὶ οὐκ ἔστιν προσ-
Lv 25,43.53. Mt 20,4. Eccl 5,7. 4 ωπολημψία⊤. Οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσό-
τητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ
1 T 6,15. ὑμεῖς ἔχετε κύριον ἐν ⌜οὐρανῷ.
R 12,12! E 6,18 s. 2 Τῇ προσευχῇ ⌜προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν 85
R 15,30! 3 αὐτῇ □ἐν εὐχαριστίᾳ⌝, ¹ προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ
Act 14,27! ἡμῶν, ἵνα ὁ θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου⊤,
λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ ⌜Χριστοῦ, δι' ⌜ὃ καὶ
E 6,20. 4 δέδεμαι, ¹ ἵνα φανερώσω αὐτὸ ὡς δεῖ με λαλῆσαι.
Mc 4,11! E 5,15 s. 5 ¹ Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν
E 4,29. 6 ἐξαγοραζόμενοι. ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι,
Mt 5,13! 1 P 3,15. ἅλατι ἠρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἑνὶ ἑκάστῳ
ἀποκρίνεσθαι.
E 6,21! Ph 1,12. 7 Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τύχικος ὁ
ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύν-
E 6,22. 8 δουλος ἐν κυρίῳ, ¹ ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ
τοῦτο, ἵνα ⌜γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν⌝ καὶ παρακαλέσῃ
Phm 10. 9 τὰς καρδίας ὑμῶν, ¹ σὺν Ὀνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ
ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν· πάντα ὑμῖν
γνωρίσουσιν τὰ ὧδε⊤.
Act 27,2! 10 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός
Act 12,12! Act 4,36! μου, καὶ Μᾶρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρναβᾶ:, (περὶ οὗ
Act 18,27! ἐλάβετε ἐντολάς:[2], ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε
11 αὐτόν:[3],) ¹ καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰοῦστος, οἱ ὄντες
ἐκ περιτομῆς: οὗτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βα-
σιλείαν τοῦ θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρη-
1,7! 12 γορία. ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν:,
2,1. δοῦλος Χριστοῦ Ἰησοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ

---

24 ⌜λη- P[46] *A*𝔎*G*pm; S | ⌜του κυριου ημων Ιησου Χριστου, ᾧ (*D*)*G* (it Ambst) | ⊤γαρ 𝔎*pl* Cl; S *25* ⊤(E 6,9) παρα τω θεω *G I* it vg[cl] *4,1* ⌜-νοις 𝔎*D G*pm it *2* ⌜-ρουντες *I* 33 69 vg[codd pc] Or | □*D**Ambst *3* ⊤εν παρρησια *A*. | ⌜θεου *B** *L*pc; W | ⌜ὃν *BG* *8* ⌜γνω τ. π. υμων P[46] *C*𝔎*pm f* vg sy; S *9* ⊤πραττομενα *G* (*ex* latt?) *10* :, περι *et* :[2], — *et* :[3], — T *11* :, H *12* : —, W

ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα ⌜σταθῆτε τέλειοι καὶ
⌝πεπληροφορημένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ θεοῦ.
|μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει πολὺν ⌜πόνον ὑπὲρ 13
ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ καὶ τῶν ἐν ⌝Ἱεραπόλει. Ap 1,11; 3,14.
|ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ ἰατρὸς □ὁ ἀγαπητὸς\ καὶ 14 2T4,11. Phm24. 2 T 4,10!
Δημᾶς. Ἀσπάσασθε τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφοὺς 15
καὶ ⌜Νύμφαν καὶ τὴν κατ' οἶκον ⌝αὐτῆς ἐκκλησίαν. R 16,5!
|καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιή- 16
σατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικέων ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, 1 Th 5,27.
καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε.
|καὶ εἴπατε Ἀρχίππῳ· βλέπε τὴν διακονίαν ἣν 17 Phm 2.
παρέλαβες ἐν κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς.
Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. μνη- 18 1 K 16,21!
μονεύετέ μου τῶν δεσμῶν. ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν.⊤ Ph 1,7!

Act 17,1.11.13; 20,4; 27,2. Ph 4,16. 2 T 4,10.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α

Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκ- 1 Act 15,27! 16,1!
86 κλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ⊤καὶ κυρίῳ 2 Th 1,1.
Ἰησοῦ Χριστῷ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη⊤.
Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ πάντοτε: περὶ πάντων 2 2,13. 2Th1,3.11; 2,13.
1 ὑμῶν :2, μνείαν⊤ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν, R 1,9.
ἀδιαλείπτως |μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς 3
πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπο- 1 K 13,13! 4 Mcc 17,4.
μονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι- Ap 2,2.
στοῦ ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, |εἰδό- 4
τες, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ [τοῦ] θεοῦ, τὴν 2 Th 2,13.

---

12 ⌜στητε *ACℜDGpm*; 𝔖 : ητε *I 327al* : *txt* 𝔓46*B*ℵ*1912 pc | ⌝πεπληρωμενοι 𝔓46*ℜpm* *13* ⌜κοπον *D***G* : ποθον *104 1912 pc* : ζηλον *33 pc* (ʃ*ℜpm* sy) : αγωνα *6 1739* : *txt* 𝔖 | ⌝(Ιερᾷ Πολει H) *14* □ *33 pc* *15* ⌜(*masc.* -φᾶν *LP*; T : *txt* (*fem.*) *B*8 Or) | ⌝αυτου *ℜDGpm*; S : αυτων 𝔖 *1912 al*; T : *txt* *B 6 1739* sy^h *18* ⊤αμην. *ℜDpl* lat sy

Subscr. : εγραφη απο Ρωμης δια Τυχικου και Ονησιμου *KLal*

1,1 ⊤ημων *A 69 pc r* arm | ⊤ (2Th1,2) απο θεου πατρος ημων και κυριου Ιησου Χριστου ℵ*AIℜ*(*D*)*pl* sy^h : *txt* *BGpc* lat sy^p *2* :, *et* :2 —, W | ⊤υμων (*C*)*ℜDGpl* latsy *4* [+ 𝔖*Kal*; T : — *BℜDGpm*; W

9; 2,1. 5 ἐκλογὴν ὑμῶν, ˡὅτι τὸ εὐαγγέλιον ⌜ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη
1 K 2,4 s. ⌝εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει
R 15,19. Act 1,8; 10,38. L 1,35. καὶ ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ ᵀπληροφορίᾳ πολλῇ,
καθὼς οἴδατε οἷοι ἐγενήθημεν ᴼἐν ὑμῖν δι' ὑμᾶς⁝.
1 K 11,1! L 8,13! Act 13,52. 6 ˡκαὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ κυρίου,
δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς
Ph 3,17! 7 ᵀπνεύματος ἁγίου, ˡὥστε γενέσθαι ὑμᾶς ⌜τύπον πᾶσιν
τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ.
L 7,17. R 1,8! 8 ˡἀφ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ κυρίου⁝ οὐ
μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ᵀἈχαΐᾳ, ⌜ἀλλ' ἐν παντὶ
τόπῳ ἡ πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν θεὸν ἐξελήλυθεν,
9 ὥστε μὴ χρείαν ἔχειν ἡμᾶς λαλεῖν τι· αὐτοὶ γὰρ
5! Act 14,15. 1 K 12,2. J 17,3. περὶ ⌜ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὁποίαν εἴσοδον ἔσχομεν
πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν θεὸν
ἀπὸ τῶν εἰδώλων δουλεύειν θεῷ ζῶντι καὶ ἀλη-
Tt 2,13. Act 17,31. 5,9. R 5,9. Mt3,7p! Ap6,17. 10 θινῷ, ˡκαὶ ⌜ἀναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρα-
νῶν, ὃν ἤγειρεν ἐκ ᴼτῶν νεκρῶν, Ἰησοῦν τὸν ῥυό-
μενον ἡμᾶς ⌝ἐκ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.
1,5! 2 Th 3,7. 2 Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί, τὴν εἴσοδον ἡμῶν
2 τὴν πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν⁝, ˡἀλλὰ προπα-
Act 16,20—24. θόντες καὶ ὑβρισθέντες καθὼς οἴδατε ἐν Φιλίπ-
Act 17,1—5. ποις ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ θεῷ ἡμῶν λαλῆσαι
πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἐν πολλῷ
3 ἀγῶνι. ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης
4 οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας ⌜οὐδὲ ἐν δόλῳ, ˡἀλλὰ καθὼς
1 T 1,11. δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγ-
G 1,10. γέλιον οὕτως λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις ἀρέ-
Jr 11,20. 1K4,5. σκοντες, ἀλλὰ ᵀθεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας
5 ἡμῶν. οὔτε γάρ ποτε ἐν λόγῳ κολακείας ἐγενή-
Mc 12,40 p. 2P2,3. Act20,33. R 1,9! θημεν, καθὼς οἴδατε, οὔτε ᴼἐν προφάσει πλεονε-

---

5 ⌜του θεου C. : τ. θ. ημων ℵ. | ⌝προς ADGal | ᵀεν P65vid ACℜDGpl lat; S : txt Bℵpc | ᴼ𝔖pc; 𝔎 : txt BℜDGpl | ⁝, W 6 ᵀκαι B. 7 ⌜-πους 𝔖ℜGpm g syʰ; h : txt BD*al 8 ⁝· comm | ᵀεν τη P65vid ℵ CℜDG al; T : txt B 69 al | ⌜αλλα και ℜpm 9 ⌜υμων Bal d; h 10 ⌜υπομ- P46. | ᴼACKal; [H] | ⌝απο CℜDG pl latt 2,1 ⁝. W 3 ⌜ουτε ℜpm; S 4 ᵀτῳ AℜGpl; 𝔖 5 ᴼBal Cl; H

ξίας, θεὸς μάρτυς, ˡ οὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων 6 J 5,41.44.
δόξαν, οὔτε ἀφ' ὑμῶν οὔτε ἀπ' ἄλλων, ˡ δυνάμενοι 7
ἐν βάρει εἶναι ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι· ἀλλὰ ἐγενή- 2 K 11,9.
θημεν ⌜ἤπιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν⁝, ὡς ἐὰν τροφὸς θάλπῃ 1 K 3,2. 1 P 2,2.
τὰ ἑαυτῆς τέκνα⁝²· οὕτως ⌜ὁμειρόμενοι ὑμῶν ⌜ηὐδο- 8 E 5,29.
κοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον
⌜τοῦ θεοῦ⌝ ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχάς, διότι Act 20,24.
ἀγαπητοὶ ἡμῖν ⌜²ἐγενήθητε. μνημονεύετε γάρ, ἀδελ- 9
φοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· νυκτὸς⊤
καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί 1 K 4,12!
τινα ὑμῶν ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ
θεοῦ. ⁝ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ θεός, ὡς ὁσίως καὶ 10 Act 20,26.
δικαίως καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς ⌜πιστεύουσιν ἐγενή-
θημεν, ˡ καθάπερ οἴδατε⁝ ὡς ἕνα ἕκαστον ὑμῶν ὡς 11 Act 20,31. 1 K 4,15!
πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ ˡ παρακαλοῦντες ᴼὑμᾶς καὶ 12
παραμυθούμενοι⁝ καὶ μαρτυρόμενοι εἰς τὸ περι- E 4,1. Kol 1,10. Ph 1,27.
πατεῖν ὑμᾶς ἀξίως τοῦ θεοῦ τοῦ ⌜καλοῦντος ὑμᾶς 2 Th 1,5. 5,24. 1 P 5,10.
εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν.
87 ᴼΚαὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ 13 1,2!
θεῷ ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς H 4,2!
παρ' ἡμῶν τοῦ θεοῦ ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώ- L 8,13! G 1,11.
πων ἀλλὰ καθὼς ⌜ἀληθῶς ἐστιν⌝ λόγον θεοῦ, ὃς Ph 2,13. (E 2,2.)
καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. ὑμεῖς 14
γὰρ μιμηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν 1 K 11,1!
τοῦ θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ G 1,22.
Ἰησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν Act 17,13.
ἰδίων συμφυλετῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν
Ἰουδαίων, ˡ τῶν καὶ τὸν κύριον ἀποκτεινάντων 15 Mt 23,34. Act 2,23!
Ἰησοῦν⁝ καὶ τοὺς⊤προφήτας⁝², καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάν-
των, καὶ θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶσιν ἀνθρώ-

---

7 ⌜νηπιοι ᵖ65 𝔖 D* Gal latt Ephr; H : txt A 𝔎 33 pm sy sa Cl; hʳ | ⁝. et ⁝², W 8 ⌜ιμειρ- 242 al | ⌜ευδ- rell; Thᵃ : ευδοκησαμεν 33 81. : txt B f vg. | ⌜τ. Χριστου 2 440. : — 255. | ⌜²γεγενησθε 𝔎 pm 9 ⊤γαρ 𝔎 pm 10 ⁝ nov. sect., non vs. 13 W | ⌜-ευσασιν ᵖ65. 11 ⁝, W 12 ᴼ𝔎. | ⁝, T | ⌜καλεσαντος ℵ A al f vg sy; h 13 ᴼ𝔎 D G pl; s | ⌜ε. α. A 𝔎 D G pl; T : εστ. ℵ* : txt B pc 15 ⁝, et ⁝² —, syᵖ; comm | ⊤ιδιους 𝔎 pm Mcion

Act 17,5! 16 ποις ἐναντίων,ˡ κωλυόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσιν λα-
Gn 15,16. Mt 23,32 s. (Mt 12,28.) Jc 5,8. R 1,18!
λῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν
τὰς ἁμαρτίας πάντοτε. □ ⌜ἔφθασεν δὲ ἐπ᾽ αὐτοὺς
ἡ ὀργὴ⌝ᵀεἰς τέλος.⌝

17 Ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί, ἀπορφανισθέντες ἀφ᾽ ὑμῶν 2
πρὸς καιρὸν ὥρας προσώπῳ οὐ καρδίᾳ, περισσο-
R 1,11.13. (Act 20,38.) τέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον ὑμῶν ἰδεῖν ἐν
18 πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. διότι ἠθελήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς
R 15,22! ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν Παῦλος καὶ ἅπαξ καὶ δίς, καὶ
19 ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ σατανᾶς. τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπὶς
Ph 2,16; 4,1. 2 Th 1,4. ἢ χαρὰ ἢ στέφανος ⌜καυχήσεως⌝ː — ἢ οὐχὶ καὶ
ὑμεῖςː² — ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ἐν
20 τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; ὑμεῖς γάρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν
Act 17,14 s. 3 καὶ ἡ χαρά. ⌜Διὸ μηκέτι στέγοντες ηὐδοκήσαμεν
2 καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μόνοι,ˡ καὶ ἐπέμψαμεν
Act 16,1! 1 K 3,9. Τιμόθεον, τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν ⌜καὶ συνεργὸν τοῦ
θεοῦ⌝ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ στη-
ρίξαι ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι⌝ᵀ⌜ὑπὲρ τῆς πίστεως
Act 14,22! 2 Th 1,4. 3 ὑμῶν ˡ τὸ ⌜μηδένα σαίνεσθαι⌝ ἐν ταῖς θλίψεσιν ταύ-
ταις. αὐτοὶ γὰρ οἴδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα·
2 Th 2,5; 3,10. G 1,9! 4 ˡ καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἦμεν, προελέγομεν ὑμῖν
ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο καὶ
1. Ph 2,16! 5 οἴδατε. διὰ τοῦτο κἀγὼ μηκέτι στέγων ἔπεμψα
Ap 2,10. εἰς τὸ γνῶναι τὴν ⌜πίστιν ὑμῶν⌝, μή πως ἐπείρα-
(1 K 15,58.) σεν ὑμᾶς ὁ πειράζων καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ
Act 18,5. 6 κόπος ἡμῶν. Ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς
ἡμᾶς ἀφ᾽ ὑμῶν καὶ εὐαγγελισαμένου ἡμῖν τὴν
πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνείαν
R 15,23. ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε, ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν
7 καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς, ˡ διὰ τοῦτο παρεκλή-

---

16 □(Ritschl *cj*, *vl.* □15.16 Rodrigues *cj*) | ⌜-ακεν ***BD**** *pc*; Wh | ᵀ*του θεου* ***DG*** lat Ambst **19** ⌜*αγαλλιασεως* ***A*** Tert. | ː*et*ː²*; η ο. κ. υ. εμπρ.* W **3,1** ⌜*διοτι* ***B***. **2** ⌜*κ. συνεργον* ***B***; Wh²: ◖*κ. διακονον τ. θ.* ***ℵAP*** 424² vg sy^h bo; ***ℋ***T: *κ. διακ τ. θ. και συν. ημων* ***Ϗpl*** sy^p: *διακ. και συν. τ. θ.* ***G***: *txt* ***D**** 33 *d e* Ambst Pelag.; h¹ | ᵀ*υμας* ***Ϗpm*** sy^p | ⌜*περι* ***Ϗpm*** **3** ⌜*μ. σιαινεσθαι* ***G*** : (*μηδεν ασαιν.* Venema) **5** ⌟ ***B*** 69; h

θημεν, ἀδελφοί, ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ τῇ ἀνάγκῃ 2 Th 1,4.
καὶ θλίψει ἡμῶν ⊤διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως, ˡ ὅτι νῦν 8 R 11,20! 1 K 15,1.
ζῶμεν ἐὰν ὑμεῖς ⌜στήκετε ἐν κυρίῳ. τίνα γὰρ 9
εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ ⌜θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ
ὑμῶν ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ ᾗ χαίρομεν δι' ὑμᾶς
ἔμπροσθεν τοῦ ⌜θεοῦ ἡμῶν, ˡ νυκτὸς καὶ ἡμέρας 10
ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ
πρόσωπον καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς (Kol 1,24.)
3 πίστεως ὑμῶν; Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς καὶ πατὴρ 11 2 Th 2,16 s.
ἡμῶν καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς κατευθύναι τὴν
ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς· ὑμᾶς δὲ ὁ κύριος πλεο- 12 2 Th 1,3.
νάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους
καὶ εἰς πάντας, καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς, ˡ εἰς 13 1 K 1,8. Ph 1,10!
τὸ στηρίξαι ὑμῶν τὰς καρδίας ⌜ἀμέμπτους ἐν 2 Th 1,7.10.
⌜ἁγιωσύνῃ ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν
ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ μετὰ Zch14,5. Jc 5,8.
πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ.⊤

88 4 2 Λοιπὸν ○οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ 4
παρακαλοῦμεν ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ, ○2 ἵνα καθὼς παρε- 2 Th 3,6.
λάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν
καὶ ἀρέσκειν θεῷ, □καθὼς καὶ περιπατεῖτε⟩, ἵνα 10.
περισσεύητε μᾶλλον. οἴδατε γὰρ τίνας παραγ- 2
γελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. 5,23. H 2,11!
ˡ Τοῦτο γάρ ἐστιν θέλημα τοῦ θεοῦ, ὁ ἁγιασμὸς 3 1 P 1,16.
ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ ⌜τῆς πορνείας, ˡ εἰδέναι 4 1 K 6,13.15; 7,2.
ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ 1 P 3,7.
καὶ τιμῇ, ˡ μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας καθάπερ καὶ 5 Jr 10,25. Ps 79,6.
τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν θεόν, ˡ τὸ μὴ ὑπερ- 6 G 4,8. 1 K 15,34.
βαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ⌜ἐν τῷ⌝ πράγματι τὸν ἀδελ-
φὸν αὐτοῦ, διότι ἔκδικος κύριος περὶ πάντων Ps 94,1.
τούτων, καθὼς καὶ προείπαμεν ὑμῖν καὶ διεμαρ- G 1,9

---

7 ⊤ και *A*(*D*) 8 ⌜-κητε ℵ**D*al; h^a 9 ⌜κυριω ℵ**D***G* | ⌜κυριου ℵ* *181* 13 ⌜-πτως *BL*al; h | ⌜δικαιοσυνη *A*pc | ⊤αμην. ℵ**AD**al lat; Th 4,1 ○*B** *69 1739 al* sy^p; ℋ | ○2 𝔖𝔎 *1739 pm* sy^h; [H] : *txt* *BD***G*al latsy^p | □𝔎 *pm* sy^p 3 ⌜πασης ℵ^3pc sy^p : πασης της *104* 6 ⌜(ἐν τῳ comm : εν τινι Grotius *cj*)

7 τυράμεθα. οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐπὶ
8 ἀκαθαρσίᾳ ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ. τοιγαροῦν ὁ ἀθε-
L10,16! 1K6,19. τῶν οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ ἀλλὰ τὸν θεὸν τὸν ○καὶ
Ez 36,27; 37,14. ⌜διδόντα τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τὸ ἅγιον εἰς ⌜ὑμᾶς.
J13,34! R12,10. H 13,1. 1 P 1,22. 2 P 1,7. J 6,45! 9 ¹Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρείαν ⌜ἔχετε ⌜γρά-
φειν ὑμῖν· αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοί ἐστε εἰς
2 Th 3,4. 10 τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους· καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ⊤εἰς
πάντας τοὺς ἀδελφοὺς [τοὺς] ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ.
1. Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν
2 Th 3,12. 1 T 2,2.11 s. E 4,28. Act 20,34. 11 μᾶλλον,¹καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσ-
σειν τὰ ἴδια καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς⊤χερσὶν ὑμῶν,
1 K 10,32. Mc 4,11! 12 καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν,¹ἵνα περιπατῆτε εὐσχη-
μόνως πρὸς τοὺς ἔξω καὶ μηδενὸς χρείαν ἔχητε.
2 Th 2,1–12. R 1,13! 1 K 15,6.20; (11,30.) E 2,12. 13 Οὐ⌜θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ 5
τῶν⌜κοιμωμένων, ἵνα μὴ⌜²λυπῆσθε καθὼς καὶ οἱ
14 λοιποὶ○οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. εἰ γὰρ πιστεύομεν
5,10. R 14,9. 1 K 15,3.4.12. ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη, οὕτως⌜καὶ ὁ
θεὸς⌝τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν
1 K 7,10! 15 αὐτῷ. Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ κυρίου,
ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες⁝ οἱ περιλειπόμενοι⁝² εἰς τὴν
1 K 15,51. παρουσίαν τοῦ⌜κυρίου οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοι-
Mt 24,30.31 p. J 5,28. 1 K 15,52. 2 Th 1,7. 1 K 15,23! 16 μηθέντας· ὅτι αὐτὸς ὁ κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν
φωνῇ ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάλπιγγι θεοῦ, κατα-
βήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ
17 ἀναστήσονται⌜πρῶτον,¹ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες□οἱ
Act 8,39! περιλειπόμενοι\ ἅμα σὺν αὐτοῖς ἁρπαγησόμεθα
J 12,26! ἐν νεφέλαις εἰς⌜ἀπάντησιν τοῦ κυρίου εἰς ἀέρα·
18 καὶ οὕτως πάντοτε ⌜σὺν κυρίῳ ἐσόμεθα. ⁝Ὥστε
παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις⊤⁝².

---

8 ○*BAIal* itsy^{p}; H | ⌜*δοντα* *A*𝔎*pm* Cl; S | ⌜*ημ-* *A 1739 al f* vg^{cl} *9* ⌜*εχομεν* *Ψ D*Gal* latsy^{h} : *ειχομεν* *BI*; W | ⌜*-φεσθαι* *Hpc* *10* ⊤*και* *B*. | [+ *B*𝔎*pl*; W : — ℵ**AD*G* latt; T *11* ⊤*ιδιαις* ℵ**A*𝔎*pm*; S : *txt* *BD*Gal* *13* ⌜*θελω* *1 al* sy | ⌜*κεκοιμημενων* 𝔎*D*(*G*)*pl* | ⌜²*-πεισθε* *AD*GLal* | ○*G* *14* ⌜2 3 1 *B 1739 pc* sy^{h} *15* ⁝, *et* ⁝², comm | ⌜*Ιησου* *B*. *16* ⌜*-τοι* *D*G* lat Mcion Eus *17* □*G m* Tert | ⌜*υπ-* *D*G* ⌜*εν* *B* *18* ⊤*του πνευματος* *242 1906 pc* | ⁝*ωστε* *et* ⁝². *περι* comm

6 Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, 5 Sap 8,8. Mt 24,36.
οὐ χρείαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι· αὐτοὶ γὰρ ἀκρι- 2 Mt 24,43. L 12,39. 2 P 3,10.
βῶς οἴδατε ὅτι ⊤ἡμέρα κυρίου ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ Ap 3,3; 16,15.
οὕτως ἔρχεται. ὅταν ⊤λέγωσιν· εἰρήνη καὶ ἀσφά- 3 Sap 18,14. Jr 6,14. Mt 24,39.
λεια, τότε αἰφνίδιος ⌜αὐτοῖς ἐφίσταται⌝ ὄλεθρος Sap 17,15. L 21,34 s.
ὥσπερ ἡ ὠδὶν τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, καὶ οὐ μὴ Henoch 62,4. (J 16,21 s.)
⌜ἐκφύγωσιν. ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει, 4 2! J 1,5; 12,35.
89 ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς ⌜κλέπτης καταλάβῃ· πάν- 5 R 13,12.
τες γὰρ ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας. L 16,8! J 8,12!
Οὐκ ⌜ἐσμὲν νυκτὸς οὐδὲ σκότους· ⌝ ἄρα οὖν μὴ 6
καθεύδωμεν ὡς ⊤οἱ λοιποί, ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ R 13,11! 1K 11,30. 1P 5,8!
νήφωμεν. οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτὸς καθεύ- 7
δουσιν, καὶ οἱ ⌜μεθυσκόμενοι νυκτὸς μεθύουσιν·
⌝ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώ- 8 E 6,14—17. Is 59,17.
ρακα πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ περικεφαλαίαν ἐλ- Sap 5,18 s. 1 K 13,13!
πίδα σωτηρίας· ὅτι οὐκ ἔθετο ⌜ἡμᾶς ὁ θεὸς⌝ εἰς 9 1,10!
ὀργὴν ἀλλὰ εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ 2 Th 2,14.
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ○Χριστοῦ, ⌝τοῦ ἀποθανόντος 10 H 10,39.
⌜περὶ ἡμῶν, ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν 4,14. R 14,8 s!
ἅμα σὺν αὐτῷ ⌜ζήσωμεν. Διὸ παρακαλεῖτε ἀλλή- 11 H 3,13.
λους καὶ οἰκοδομεῖτε ⌜εἷς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ R 15,2. Jd 20.
ποιεῖτε.

Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς 12 1 K 16,16!
κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ ⌜προϊσταμένους ὑμῶν ἐν
κυρίῳ καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, ⌝καὶ ⌜ἡγεῖσθαι αὐτοὺς 13
⌜ὑπερεκπερισσῶς ἐν ἀγάπῃ διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν.
εἰρηνεύετε ἐν ⌜²ἑαυτοῖς. ⌝ Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, 14 2 Th 3,6.11.15. Is 57,15. Prv 14,29.
ἀδελφοί, νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε
τοὺς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακρο- 1 K 13,4. Prv 20,22.
θυμεῖτε πρὸς πάντας. ὁρᾶτε μή τις κακὸν ἀντὶ 15 Mt 5,39 ss. R 12,17. 1 P 3,9. 1 K 6,7.

---

2 ⊤η *Aℜpl*; 𝔖 *3* ⊤δε *BDpc* sy^{h}; Wh : γαρ *ℜpl* vg : *txt* ℵ**AGpc* itsy^{p} | ⌜2 1 *B* : αυτ. φανησεται *G* (*d* Aug) | ⌜εκφευξονται *D*G* *4* ⌜κλεπτας *BA*; *ℋ* *5* ⌜εστε *D*G* itsy^{p} *6* ⊤και *ℜDGpm* it vg^{cl} sy^{h} *7* ⌜-υοντες *B* *9* ⌜*B 69 pc*; h | ○*B*; [H] *10* ⌜υπερ *rell*; h : *txt* *B*ℵ* *33* sa. | ⌜-σομεν *Apc* : ζωμεν *D** *11* ⌜(εἰς comm) *12* ⌜-στανομ- ℙ^{30}ℵ*A*.; Ti-Gr *13* ⌜-σθε *B 69 al* | ⌜-σσου ℵ*Aℜpl*; *ℋ* : εκπ-σσου ℙ^{30}. : *txt* *BD*G* | ⌜^{2}αυτοις ℙ^{30}ℵ*D*Gpm f* vg sy^{p}; T (αὐ-) : (αὐ- comm)

κακοῦ τινι ἀποδῷ, ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώ-
Ph 3,1! 16 κετε ⊤ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας. Πάντοτε
R 12,12! 17 χαίρετε, ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε,
E 5,20. 18 ˡἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε· τοῦτο γὰρ θέλημα θεοῦ
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς.
Nu 11,28. L 9,50. 1 K 14,30.39. 19 τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε,
1 K 14,1. 20 προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε·
1 K 14,29. 1 J 4,1. 21 πάντα ○ δὲ δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε·
Job 1,1.8; 2,3. 22 ἀπὸ παντὸς εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε.
4,3. R 15,33! Jd 24. 23 ˡΑὐτὸς δὲ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἁγιάσαι ὑμᾶς ὁλοτε- 7
λεῖς, καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ
Ph 1,10. 1 K 1,8. καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου
2,12! 1 K 10,13! 24 ⊤ ἡμῶν ○ Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθείη. πιστὸς ὁ καλῶν
E 3,20. Ph 1,6. ὑμᾶς, ὃς καὶ ποιήσει.
R 15,30! 25 Ἀδελφοί, προσεύχεσθε [καὶ] περὶ ἡμῶν.
R 16,16! 26 Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλή-
Kol 4,16. 27 ματι ἁγίῳ. ⌜Ἐνορκίζω ὑμᾶς τὸν κύριον ἀναγνω-
σθῆναι τὴν ἐπιστολὴν πᾶσιν τοῖς ⊤ ἀδελφοῖς.
28 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
μεθ' ὑμῶν. ⊤

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β

1 Th 1,1! 1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκ- 90
κλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ ἡμῶν καὶ
R 1,7! 2 κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ
θεοῦ πατρὸς ⊤ καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
1 Th 1,2! 3 Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ 1
Th 3,12. ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραυ-
ξάνει ἡ πίστις ὑμῶν καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἑνὸς

---

15 ⊤ *και* P^{30} ***Bℜpm***; Wh *21* ○ ℵ* ***Aal*** sy^{p}; [H] *23* ⊤ *και σωτηρος et* ○ Mcion. *25* [+ P^{30} ***BD*** *33 al* sy^{h}; W: — ℵ***AI***^{vid}ℜ ***Gpm*** latsy^{p}; T *27* ⌜ *ορκ-* ℵℜ***Gpm*** : *txt* P^{46} ***BAD*al*** | ⊤ *αγιοις* ***Aℜpl*** vg sy; Wh *28* ⊤ *αμην.* ℵ***Aℜpl***; δ : *txt* ***BD*G*** *33 pc*

Subscr.: *εγραφη απο Αθηνων* ***B***^{c}***AKLal*** sy^{p} *vl απο Κορινθου* Euthal *vl* a Laodicea d^{c} sy^{h}

1,2 ⊤ *ημων* ℵ***AIℜGpl*** latsy; T : *txt* ***BD*** *33 pc*

ἑκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους, | ὥστε αὐτοὺς 4
ἡμᾶς ἐν ὑμῖν ⌜ἐγκαυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις 2K7,4.1Th2,19.
τοῦ θεοῦ ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως Mc 4,17.
ἐν πᾶσιν τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν 1 Th 3,2.7.
αἷς ⌜ἀνέχεσθε, | ἔνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ 5 Ap 1,9.
θεοῦ, εἰς τὸ καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας Ph 1,28.
τοῦ θεοῦ, πὲρ ἧς καὶ πάσχετε, | εἴπερ δίκαιον 6 L 20,35.
παρὰ θεῷ ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς 1 Th 2,12.
θλῖψιν | καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἄνεσιν μεθ' 7 Act 14,22!
ἡμῶν, ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ κυρίου Ἰησοῦ ἀπ' R 12,19!
οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων δυνάμεως· αὐτοῦ | ⊤⌜ἐν πυρὶ 8 Ap 18,6 s.
φλογός·2,⌝ διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσιν θεὸν 2 K 7,5; 8,13.
καὶ τοῖς μὴ ⌜ὑπακούουσιν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ κυρίου 1 K 1,7!
ἡμῶν Ἰησοῦ, | οἵτινες δίκην τίσουσιν ⌜ὄλεθρον αἰώ- 9 1 Th 3,13; 4,16.
νιον ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης Mt 24,31; 25,31.
τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, | ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς 10
ἁγίοις αὐτοῦ καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσιν τοῖς
⌜πιστεύσασιν, ὅτι ⌜ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν
ἐφ' ὑμᾶς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Εἰς ὃ καὶ προσευ- 11
χόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς
κλήσεως ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ ⌜πληρώσῃ πᾶσαν εὐδο-
κίαν ἀγαθωσύνης καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει,
| ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ⊤ 12
ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ
θεοῦ ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

91 2 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρου- 2
σίας τοῦ κυρίου [ἡμῶν] Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡμῶν
ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτόν, | εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευ- 2
θῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοὸς ⌜μηδὲ θροεῖσθαι, μήτε
διὰ πνεύματος μήτε διὰ λόγου μήτε δι' ἐπιστολῆς
ὡς δι' ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ ⌜κυρίου·.

Ps 67,36 Lxx: 88,8 Lxx.
Is 2,11.17.
1 Th 1,2 s.
Is 66,5.
1 Th 4,13—17.
H 10,25.
Mt 24,6.
3,17.

---

4 ⌜καυχ- ℜ*D*(*G*) *1739 pl* | ⌜ενεχ- *B*.; h *7.8* ·, *et* :2 —, comm *8* ⊤*και G a* Mcion Ir | ⌝, *εν φλογι πυρος BDG al* latsy Ir^{lat}; W | ⌜*διδους ΨD***Gpc* | ⌜-*κουσασιν 1908* *9* ⌜-*ρου* Ir: -*ριον A 33 1611 al* Mcion *10* ⌜-*ευουσιν 33 al* | ⌜*επιστωθη 104 469* Ambst; h^{el} *11* ⌜-*σει AKP al* *12* ⊤*Χριστου AG 33 al* latsy *2,1* [+ 𝔖ℜ*DG pl*; T: — *Bpc* sy^{h}; W *2* ⌜*μητε* ℜ*pl* | ⌜*Χριστου* ℜ*al*; s | ·, W: . — h

1 T 4,1. 3 ⌊μή τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένα τρόπον·
H 3,12. ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ ἀπο-
1 J 2,18! καλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ⌈ἀνομίας, ὁ υἱὸς τῆς
Is 57,4. J 17,12. 4 ἀπωλείας, ⌊ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ
πάντα λεγόμενον θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε αὐτὸν
Ez 28,2. εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ ⌉καθίσαι, ἀποδεικνύντα ἑαυ-
1 Th 3,4. 5 τὸν ὅτι ἐστὶν θεός⁚. Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ⌈ὢν
6 πρὸς ὑμᾶς ταῦτα ⌈ἔλεγον ὑμῖν; καὶ νῦν τὸ κατέ-
χον οἴδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ
Ap 17,5. (1 T 3,16.) 7 ⌈αὐτοῦ καιρῷ. τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται
Act 20,29 a. τῆς ἀνομίας· μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ⌉ἕως ἐκ μέσου
Ap 19,15.20. 8 γένηται. καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος,
Job 4,9. Is 11,4. ὃν ὁ κύριος [Ἰησοῦς] ⌈ἀνελεῖ τῷ πνεύματι τοῦ στό-
ματος αὐτοῦ καὶ καταργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς
Ap 13,13! (2 K 12,12!) 9 παρουσίας αὐτοῦ, ⌊οὗ ἐστιν ἡ παρουσία κατ' ἐνέρ-
γειαν τοῦ σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις
Mt 24,12. Mc 4,19! 10 καὶ τέρασιν ψεύδους ⌊καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ ⌉ἀδικίας
1 K 1,18! ⌉τοῖς ἀπολλυμένοις, ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην ⌈τῆς ἀλη-
1 T 2,4. 11 θείας⌉ οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς. καὶ
R 1,28. 1 Th 2,16. διὰ τοῦτο ⌈πέμπει αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐνέργειαν πλά-
2 T 4,4. 12 νης εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει, ⌊ἵνα κρι-
θῶσιν ⌈πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ ἀλλὰ
R 1,18.32. (1 K 13,6.) εὐδοκήσαντες ⌉τῇ ἀδικίᾳ.
1 Th 1,2! Dt 33,12. 13 Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ θεῷ πάν- 3
J 13,18! τοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ ⌈κυρίου,
1 P 1,2. 1 K 6,11. ὅτι εἵλατο ὑμᾶς ὁ θεὸς ⌈ἀπαρχὴν εἰς σωτηρίαν
14 ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος καὶ πίστει ἀληθείας, ⌊εἰς
1 Th 4,7. R 8,30. ὃ ○καὶ ἐκάλεσεν ⌈ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν, εἰς
1 Th 5,9. H 10,39. περιποίησιν δόξης τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
1 K 16,13! G 5,1. 15 στοῦ. Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, στήκετε, καὶ κρατεῖτε 92 2

---

3 ⌈αμαρτιας ***ARDG****pm* latsy Ir; Wh: *txt* ***BN****al* **4** ⌉ως θεον ***R***(***G***)*pm* sy^{p} | :—. H **5** ⌈εμου οντος ***D****** Ambst | ⌈ελεγετο *d* Aug Ambst^{pt} **6** ⌈εαυ- ***BRDG****al*; Wh^{a} : *txt* ***N****** ***AIK*** *69 pm* **7** ⌉κατεχετω lat Tert Aug Ambst **8** [+ ***NAD****** ***G****al* latsy Ir; T : — ***BR****pm*; W | ⌈αναλοῖ ***N****** Or; h : *ανέλοι* ***N***^{3} ***D***^{*vid} ***G*** *33* : *αναλωσει* ***R****pm* : *txt* ***H****al* **10** ⌉της ***RD****pm* | ⌊εν ***R****pl* | ⌈του θεου Ir. : *τ. αλ. Χριστου* ***D***** **11** ⌈πεμψει ***R****pl* it vg^{cl} sy **12** ⌈ἀπ- ***NAG****al*; Th | ⌉εν ***AR****al* **13** ⌈(1 Th 1,4) *θεου* ***D***** *d* vg | ⌈❶ *απ αρχης* ***NYRD****pm* it sy^{p} ; ***K*** T : *txt* ***BG*** *33 al f* vg sy^{h} bo **14** ○ ***BARDal***; H : *txt* ***NGPpm*** lat sy^{h} | ⌈ημ- ***BAD****** *pc* it

τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου 3,6. 1 K 11,2.23.
εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν. Αὐτὸς δὲ ὁ κύριος ἡμῶν 16 1 Th 3,11—13.
Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ○ὁ θεὸς ⌜ὁ πατὴρ ἡμῶν, ὁ
ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δοὺς παράκλησιν αἰωνίαν καὶ
ἐλπίδα ἀγαθὴν· ἐν χάριτι ·2,1παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς 17
καρδίας καὶ στηρίξαι ἐν παντὶ ⌜ἔργῳ καὶ λόγῳ⌝
ἀγαθῷ.

934 Τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, 3 R 15,30s!
ἵνα ὁ λόγος τοῦ κυρίου τρέχῃ καὶ δοξάζηται καθ- Ps 147,15.
ὡς καὶ πρὸς ὑμᾶς, ⌞καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν 2 Is 25,4 Lxx.
ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων· οὐ γὰρ πάντων
ἡ πίστις. Πιστὸς δέ ἐστιν ὁ ⌜κύριος, ὃς ⌜στηρίξει 3 1 K 10,13!
ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. πεποίθαμεν 4 J 17,15!
δὲ ἐν κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἃ παραγγέλλομεν ⊤⌜[καὶ] 2K7,16!Ph1,14!
ποιεῖτε καὶ ποιήσετε⌝⊥. Ὁ δὲ κύριος κατευθύναι 5 1 Th 4,10.
ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ καὶ
εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ. J 5,42!

δ Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι 6 14. Act 19,9!
τοῦ κυρίου ⊤Ἰησοῦ Χριστοῦ, στέλλεσθαι ὑμᾶς Mt 18,17.
ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος 1 Th 5,14.
καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν ⌜παρελάβετε ⌜παρ' 2,15. 1 Th 4,1.
ἡμῶν. αὐτοὶ γὰρ οἴδατε πῶς δεῖ μιμεῖσθαι 7 1 K 11,1!
ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἠτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν, ⌞οὐδὲ δωρεὰν 8 1 Th 2,1.
ἄρτον ἐφάγομεν παρά τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ
μόχθῳ ⌜νυκτὸς καὶ ἡμέρας⌝ ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ 1 K 4,12!
μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν· οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν 9 Mt 10,10.
ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δῶμεν ὑμῖν εἰς 1 K 9,6.14.
τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. καὶ γὰρ ὅτε ἦμεν πρὸς ὑμᾶς, 10 Ph 3,17!
τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ τις οὐ θέλει 1 K 11,1!
ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω. ἀκούομεν γάρ τινας 11 1Th 3,4. G 1,9!
Gn 3,19.
1 Th 4,11.

---

16 ○ *BD*KLal*; [H] | ⌜και *AIℜpl* latsy^{h} | ·, *et* ·2 —, W **17** ⌞*GK* sy^{p} **3,3** ⌜θεος *AD*Gpc* it vg^{cl} | ⌝-ισει *B*. : τηρησει *G* **4** ⊤υμιν *AℜGpl* : *txt BℵD*pc* | ⌜π. κ. π. ℵ**A*(*D**); T : και π. κ. π. *ℜpl* vg; W : κ. εποιησατε κ. ποιειτε *G* : και επ. κ. π. κ. ποιησετε *B* **6** ⊤ημων *ℌℜGpl* latsy; Th : *txt BD** | ⌜-αβοσαν (ελαβ- *D**) ℵ**A*(*D**) *33 pc*; Th : -αβον *ℜpl* : -αβε δ sy^{p} : *txt BGpc* sy^{h} | ⌝αφ *B*.; W **8** ⌜νυκτα κ. ημεραν *AI ℜDpm*; 8 : *txt BℵGal*

Th 5,14. 1 T 5,13. περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζο-
12 μένους ἀλλὰ περιεργαζομένους· τοῖς δὲ τοιούτοις
παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν ⌜ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ
8. 1 Th 4,11. Χριστῷ⌝ ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι τὸν ἑαυ-
G 6,9! 13 τῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. Ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, μὴ
14 ⌜ἐγκακήσητε καλοποιοῦντες. εἰ δέ τις οὐχ ὑπα-
6. 1 K 5,9.11. κούει τῷ λόγῳ ⌜ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον
σημειοῦσθε·,⊤μὴ ⌜συναναμίγνυσθαι αὐτῷ, ἵνα ἐν-
1 Th 5,13 s. (Mt 18,17.) 15 τραπῇ· καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἡγεῖσθε, ἀλλὰ νουθε-
R 15,33! 16 τεῖτε ὡς ἀδελφόν. Αὐτὸς δὲ ὁ κύριος τῆς εἰρήνης
J 14,27! δώη ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντὸς ἐν παντὶ ⌜τρόπῳ.
ὁ κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν.
2,2. 1 K 16,21! 17 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, ὅ ἐστιν
R 16,24. Ap 22,21. 18 σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ· οὕτως γράφω. ἡ χάρις
τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων
ὑμῶν.⊤

Act 16,1!

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α

2,3; 4,10. Tt1,3; 2,10; 3,4. Kol 1,27. 1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ κατ' ⌜ἐπι-
ταγὴν θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τῆς
2 T 1,2. Tt 1,4. Ph 2,20.22. 2 J 3. 2 ἐλπίδος ἡμῶν | Τιμοθέῳ γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει·
χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς⊤καὶ Χρι-
στοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.
3 Καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ, 1
Act 20,1. πορευόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς
4,7! 4 τισὶν μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν | μηδὲ προσέχειν μύθοις
καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες ⌜ἐκζητήσεις
παρέχουσιν μᾶλλον ἢ ⌜οἰκονομίαν θεοῦ τὴν ἐν

---

12 ⌜δια του -ιου ημων *1. Χριστου* 𝔎*rm* sy *13* ⌜εκκ- 𝔎*G pl*; S *14* ⌜υμ- ***B*** *69 pc* | ⁝· *et* ⌜-σθε 𝔎*pl*; T (⁝—, *et* ⌜-σθε S) *et* ⊤και 𝔎***D***G pl* lattsy; S *16* ⌜τοπω ***A***D***G** *33* latt Chr *18* ⊤αμην. ***A*** 𝔎***D G pl*** latsy : *txt* ***B*** 𝔎***** *pc* Ambst

Subscr.: εγραφη απο Αθηνων ***B**c **A K L** Pal* (*vl* απο Ρωμης *6 al vl* e Laodicea Pisidiae sy^{p}) per Tychicum sy^{p} *vl* per Silvanum et Tych. bo *vl δια Σιλουανου και Τιμοθεου 468* HTWS *hic* Ad Hebr.

1,1 ⌜επαγγελιαν 𝔎. *2* ⊤ημων 𝔎*rm* sy Ambst *4* ⌜ζητ- 𝔎***D G pl*** | ⌜οικοδομην ***D**** latsy$^{p\cdot hmg}$ Ir^{lat}; h^{r}

πίστει· τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη 5 R 13,10. G 5,6. Mt 5,8! 2 T 2,22. 3,9! 2 K 6,8! 2 T 1,5.
ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ
πίστεως ἀνυποκρίτου, | ὧν τινες ἀστοχήσαντες ἐξ- 6 6,4.20 s.
ετράπησαν εἰς ματαιολογίαν, θέλοντες εἶναι νομο- 7 2 T 2,18.
διδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἃ λέγουσιν μήτε
περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται. οἴδαμεν δὲ ὅτι κα- 8 R 7,12.16.
λὸς ὁ νόμος, ἐάν τις αὐτῷ νομίμως ⌜χρῆται, | εἰδὼς 9
τοῦτο, ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις δὲ καὶ
ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἁμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις G 5,23. R 1,28!
καὶ βεβήλοις, πατρολῴαις καὶ μητρολῴαις, ἀνδρο-
φόνοις, | πόρνοις, ἀρσενοκοίταις, ἀνδραποδισταῖς, 10 6,3. 2 T 1,13; 4,3. Tt 1,9.13; 2,1.2.
ψεύσταις, ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι ἕτερον τῇ ὑγιαινούσῃ
διδασκαλίᾳ ἀντίκειται, | κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς 11 6,15. 1 Th 2,4. Tt 1,3.
δόξης τοῦ μακαρίου θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθην ἐγώ.
2 | ⊤Χάριν ἔχω τῷ ⌜ἐνδυναμώσαντί με ⁚Χριστῷ Ἰησοῦ 12 Act 9,15! 1 K 7,25; 15,9 s.
τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἡγήσατο θέμενος G 1,13—16.
εἰς διακονίαν, | ⌜τὸ πρότερον ὄντα ⊤βλάσφημον καὶ 13 Mt 12,32.
διώκτην καὶ ὑβριστήν· ἀλλὰ ἠλεήθην, ὅτι ἀγνοῶν Act 3,17!
ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ, | ὑπερεπλεόνασεν δὲ ἡ χάρις 14 R 5,20.
τοῦ κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ⌜πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης 15 3,1; 4,9. Act 2,41. 2 T 2,11. Tt 3,8.
ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς L 15,2; 19,10!
τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι· ὧν πρῶτός εἰμι 1 K 15,9!
ἐγώ· ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθην, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρώτῳ 16
ἐνδείξηται ⌟Ἰησοῦς Χριστὸς⌞ τὴν ἅπασαν μακρο-
θυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πι-
στεύειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Τῷ δὲ βα- 17 Ex 15,18.
σιλεῖ τῶν αἰώνων, ⌜ἀφθάρτῳ ἀοράτῳ⌝ μόνῳ ⊤θεῷ, 6,16. R 1,20. Kol 1,15. H 11,27
τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. J 1,18! R 16,27!
3 | Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι, τέκνον 18
Τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας, 4,14.

---

4 ⁚, —H *8* ⌜χρησηται *AP* Cl *12* ⊤και *ℜDpm* sy; δ | ⌜-μουντι ℵ* *33pc*; h | ⁚, comm *13* ⌜τον *PℜRpm* | ⊤με *A pc* *15* ⌜(3,1) ανθρωπινος *r* Ambst Aug *16* ⌟ *ℌD*pm* lat; ℵ : *txt* ℵ*PℜRal* sy *17* ⌜αθανατω αορ. *D** latsy^{hmg} : αφθ. αορ. αθαν. *G* | ⊤(R 16,27) σοφω *PℜRpl* sy^{h}

2 T 4,7! 3,9! 6,10. 19 ἵνα ⌜στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν,⌝ ⌞ἔχων
πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν, ἣν τινες ἀπωσά-
2 T 2,17. 2 T 4,14. Act 19,33. 1 K 5,5. 20 μενοι περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν· ὧν ἐστιν Ὑμέ-
ναιος καὶ Ἀλέξανδρος, οὓς παρέδωκα τῷ σατανᾷ,
ἵνα παιδευθῶσιν μὴ βλασφημεῖν.

R 12,12! 2 ⌜Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι 4
Jr 29,7. Bar 1,11 s. δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ
2 πάντων ἀνθρώπων, ⌞ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων
11 s. 1 Th 4,11. τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων, ἵνα ἤρεμον καὶ ἡσύχιον
βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.
1,1! 3 ⌞τοῦτο ⌜καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος
Ez 18,23. R 11,32. 2 P 3,9. 4 ἡμῶν θεοῦ,⌞ ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι
2 T 3,7! 5 καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. εἷς γὰρ θεός,
R 5,15. H 9,15! εἷς καὶ μεσίτης θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ⌜ἄνθρωπος
E 5,25. 2 K 5,15. G 1,4; 2,20. Mt 20,28. Tt 2,14. 6 Χριστὸς Ἰησοῦς,⌞ ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάν-
7 των, ⌜τὸ μαρτύριον καιροῖς ἰδίοις⌜· ⌞ ⌜εἰς ὃ ἐτέθην⌝
G 2,7 s. 2 T 1,11. ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος, ἀλήθειαν λέγω⌜, οὐ
ψεύδομαι, διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν ⌜πίστει καὶ ἀλη-
8 θείᾳ. Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας
Ph 2,14. ἐν παντὶ τόπῳ ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας χωρὶς
1 P 3,3–5. 9 ὀργῆς καὶ ⌜διαλογισμοῦ. Ὡσαύτως ⌜γυναῖκας ἐν
καταστολῇ ⌜κοσμίῳ, μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης
κοσμεῖν ἑαυτάς, μὴ ἐν πλέγμασιν ⌜καὶ ⌜2 χρυσίῳ ἢ
5,10. 10 μαργαρίταις ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ,⌞ ⌜ἀλλ' ὃ⌝ πρέπει
γυναιξὶν ἐπαγγελλομέναις θεοσέβειαν, δι' ἔργων
2. 1 K 14,34! 11 ἀγαθῶν. γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ 5
Ap 2,20. Gn 3,16. 12 ὑποταγῇ· διδάσκειν δὲ γυναικὶ οὐκ ἐπιτρέπω, οὐδὲ
Gn 1,27; 2,7.22. 1 K 11,8 s. 13 αὐθεντεῖν ἀνδρός, ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. Ἀδὰμ
Gn 3,6.13. 2 K 11,3. 14 γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἶτα Εὔα. καὶ Ἀδὰμ οὐκ
ἠπατήθη, ἡ δὲ γυνὴ ⌜ἐξαπατηθεῖσα ἐν παραβάσει

---

18 ⌜-συση ℵ*D*pc Cl ; Th *2,1* ⌜-κάλει *D*G it sa *3* ⌜γαρ PℜDGpl lattsy *5* ⌜(o Price *cj*) *6* ⌜ού *D*G 436 pc sy^{p} *et* ⌜εδοθη *D*G *7* ⌜ο επιστευθην *A*. | ⌜εν Χριστω ℵ*ℜal* | ⌜γνωσει ℵpc : (J 4,23) πνευματι *A*. *8* ⌜-σμων GH 33 pm sy ; ℋ *9* ⌜και *D*Gal : και τας ℜpm | ⌜-ιως *D*GH 33 pc Or ; h | ⌜ἡ ℜpl latsy^{h} Cl : — HP 33 pc : *txt* ℌ*D*Gsy^{p} | ⌜^{2}χρυσω ℵℜDpm Cl ; Th : *txt* ℌG*al* *10* ⌜(ἄλλο comm) *14* ⌜απατ- ℜ*al*

γέγονεν· σωθήσεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας, ἐὰν 15 5,14.
μείνωσιν ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ καὶ ἁγιασμῷ μετὰ
σωφροσύνης:.

6 ⌜Πιστὸς ὁ λόγος:2· εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται, 3 1,15! Act 20,28
καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον 2 Tt 1,6 s.
ἀνεπίλημπτον εἶναι, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα, νηφά- 12. 2 T 2,24.
λιον, σώφρονα, κόσμιον, φιλόξενον, διδακτικόν, R 12,13!
|μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην⊤, ἀλλὰ ἐπιεικῆ, ἄμαχον, 3
ἀφιλάργυρον, |τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμενον, 4
τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ· μετὰ πάσης σεμνότητος, (1 Sm 2,12.)
|(εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι οὐκ οἶδεν, 5
πῶς ἐκκλησίας θεοῦ ἐπιμελήσεται;)| μὴ νεόφυτον, 6
ἵνα μὴ τυφωθεὶς εἰς κρίμα ἐμπέσῃ τοῦ διαβόλου.
|δεῖ δὲ⊤ καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, 7 5,10. 2 K 8,21.
Mc 4,11!
ἵνα μὴ εἰς ὀνειδισμὸν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα τοῦ
διαβόλου. Διακόνους ὡσαύτως ○σεμνούς, μὴ δι- 8 Ph 1,1. Act 6,3.
λόγους, μὴ οἴνῳ πολλῷ προσέχοντας, μὴ αἰσχρο-
κερδεῖς, |ἔχοντας τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν 9 16; 1,5.19.
2T 1,3. Act 23,1!
καθαρᾷ συνειδήσει. καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθω- 10 H 2,9.14;
10,2.22; 13,18.
σαν πρῶτον, εἶτα διακονείτωσαν ἀνέγκλητοι ὄντες. 1 K 1,8. Kol 1,22.
Tt 1,7.
|γυναῖκας ὡσαύτως σεμνάς, μὴ διαβόλους, νηφα- 11 Tt 2,3.
λίους, πιστὰς ἐν πᾶσιν. διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς 12 2.
γυναικὸς ἄνδρες, τέκνων καλῶς προϊστάμενοι καὶ
τῶν ἰδίων οἴκων. οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες 13
βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται καὶ πολλὴν
παρρησίαν ἐν πίστει τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ταῦτά 14
σοι γράφω ἐλπίζων ἐλθεῖν □πρὸς σὲ\⌜τάχιον· ἐὰν 15
δὲ βραδύνω, ἵνα εἰδῇς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ θεοῦ E 2,19–22!
H 3,6.
ἀναστρέφεσθαι, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία θεοῦ ζῶντος:,
7 στῦλος καὶ ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας:2. καὶ⌜ὁμολο- 16

---

15. 3,1 :· *et* :2. Chr; H (*c. nov. sect.*) 1 ⌜(1,15) ανθρωπινος *D**it Ambst; h^{r} 3 ⊤(Tt 1,7) μη αισχροκερδη ℵ 69 *al* 4 :, W 7 ⊤ αυτον *PℵDpl* 8 ○ℵ**pc* 14 □ *G* 1739 *pc* arm Or; [H] | ⌜ εν ταχει 𝔖*D**; H : *txt* ℵℵ*Gpl* 15 :. *et* :2 —. comm 16 ⌜(ομολογουμεν ὡς *D**sy^{pal})

9. (2 Th 2,7.) 4 Mcc 16,1. γουμένως μέγα ἐστὶν τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον·

J 1,14. R 1,3 s. ⌜ὃς ἐφανερώθη· ἐν σαρκί·,
ἐδικαιώθη· ἐν πνεύματι·,
ὤφθη ἀγγέλοις,
ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν,
Kol 1,6.23. Mc 16,19. L 9,51! Act 1,2.11 ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ,
ἀνελήμφθη ἐν δόξῃ.

J 16,13. 2 T 3,1; 4,3. 2 P 2,1; 3,3. Jd 18. 1 J 2,18; 4,1. 2 Th 2,3. Is 19,14. Jc 3,15. 4 Τὸ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀποστήσονταί τινες τῆς πίστεως, προσέχοντες πνεύμασιν ⌜πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαι-
2 μονίων·, ¹ ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, ⌜κεκαυστηρια-
3 σμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν, ¹⌜κωλυόντων γαμεῖν, Gn 9,3. 1 K 10,30 s. Kol 2,23. 2 T 3,7! ἀπέχεσθαι⌝ βρωμάτων, ἃ ὁ θεὸς ἔκτισεν εἰς μετάλημψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνω-
Gn 1,31. Mt 15,11. Act 10,15. 4 κόσι τὴν ἀλήθειαν·. ὅτι πᾶν κτίσμα θεοῦ καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον μετὰ εὐχαριστίας λαμβανό-
5 μενον· ἁγιάζεται γὰρ διὰ λόγου θεοῦ καὶ ἐντεύ-
6 ξεως. Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς
2 T 2,15. ἔσῃ διάκονος Χριστοῦ Ἰησοῦ, ἐντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς πίστεως καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας
1,4; 6,4.20. 2 T 2,14.16.23; 4,4. Ti 1,14; 3,9. 2 P 1,16. 7 ⌜ἣ ⌜παρηκολούθηκας· τοὺς δὲ βεβήλους καὶ γραώ-
δεις μύθους παραιτοῦ. γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς
8 εὐσέβειαν. ἡ γὰρ σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον
6,6. ἐστὶν ὠφέλιμος· ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν καὶ
1,15! 9 τῆς μελλούσης. πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης �απο-
10 δοχῆς ἄξιος· εἰς τοῦτο γὰρ ⌜κοπιῶμεν καὶ ⌜ἀγωνιζόμεθα, ὅτι ⌜ἠλπίκαμεν ἐπὶ θεῷ ζῶντι, ὅς ἐστιν
1,1! σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν.

---

16 : μυστηριον ος εφ.· εν σ. εὸ., εν πν. ω. comm | ⌜ὁ *061 D**lat; h^{r1} : θεος *A*^{2}*PΨ*ℜ *pl*; h^{r2} : ο θεος *69* : *txt* ℵ*A***G* **4,1** ⌜ -νης *P 69 pm* vg Or Ambst | :—, W **2** ⌜κεκαυτ- *061 C1*ℜ *DG pm* Cl; S : *txt* ℵ*A 69 al* **3** ⌜(κ. γ. και γευεσθαι h^{s1} *cj* : κ. γ. ἢ απτεσθαι h^{s2} *cj* : κ. γ., κελευοντων απ. Toup *cj*) | :, W **6** ⌜ης *A pc* | ⌜-θησας *CG pc*; h **10** ⊤και ℜ*G pm* | ⌜ονειδιζομεθα *P*ℜ*D pm* lattsy Or; Wh | ⌜-ισαμεν *D** *33*.; h

9 ˡΠαράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. ˡ :μηδείς σου 11.12 1 K 16,11.
τῆς νεότητος καταφρονείτω, ἀλλὰ τύπος γίνου Tt 2,15.
τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ,⊤ Ph 3,17! G 5,22!
ἐν πίστει, ἐν ἁγνείᾳ. ἕως ἔρχομαι πρόσεχε τῇ 13
ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. μὴ 14
ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοι διὰ 1,18.
προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ⌜πρε- 5,22. Act 6,6!
σβυτερίου. ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι, ἵνα σου 15 (2 T 3,13.) Ph 1,25!
ἡ προκοπὴ φανερὰ ᾖ⊤πᾶσιν. ἔπεχε σεαυτῷ: καὶ 16
τῇ διδασκαλίᾳ:2, ἐπίμενε αὐτοῖς· τοῦτο γὰρ ποιῶν
καὶ σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου. R 11,14.
10 Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ παρακάλει 5 Lv 19,32. Tt 2,2.
ὡς πατέρα, νεωτέρους ὡς ἀδελφούς, ˡπρεσβυτέρας 2 Tt 2,3.
ὡς μητέρας, νεωτέρας ὡς ἀδελφὰς ἐν πάσῃ ἁγνείᾳ.
11 ˡΧήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας. ˡ* εἰ δέ τις χήρα 3.4 5.
τέκνα ἢ ἔκγονα ἔχει, ⌜μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν
ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς
προγόνοις· τοῦτο γάρ ἐστιν⊤ἀπόδεκτον ἐνώπιον
τοῦ θεοῦ. ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη 5 3. L 2,37. L 18,7. Jr 49,11.
ἤλπικεν ἐπὶ⊤⌜θεὸν καὶ προσμένει ταῖς δεήσεσιν
καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας· ἡ δὲ 6
σπαταλῶσα ζῶσα τέθνηκεν. καὶ ταῦτα παράγ- 7
γελλε, ἵνα ἀνεπίλημπτοι ὦσιν. εἰ δέ τις τῶν 8
ἰδίων καὶ μάλιστα⊤οἰκείων οὐ ⌜προνοεῖ, τὴν (Mt 5,46 p!) Mt 15,5 s.
πίστιν ἤρνηται καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων. χήρα 9
καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἑξήκοντα γεγονυῖα,
ἑνὸς ἀνδρὸς γυνή, ˡἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη, 10 2,10; 3,7. R 12,13!
εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἐξενοδόχησεν, εἰ ἁγίων πόδας L 7,44. J 13,14.
ἔνιψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ
ἀγαθῷ ἐπηκολούθησεν. νεωτέρας δὲ χήρας παραι- 11
τοῦ· ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσιν τοῦ Χριστοῦ,

---

12 :*nov. sect.*, *non* 11, W | ⊤ *εν πνευματι* ***Pℜ****al* *14* ⌜*-τερου* ℵ* *69* got *15* ⊤ *εν* ***Pℜ****pl* *16* :, *et* :2 —, comm 5,*4* ⌜*-ετω* *1319 pc d* vg^cl Ambst Ephr | ⊤(2,3) *καλον και 69 al* *5* ⊤ *τον* ***AℜD****pl*; [ℋ] | ⌜*κυριον* ℵ**D**Aug; Wh *8* ⊤ *των* ***CPℜ****pl* Cl | ⌜*-ειται* ℵ**D**GIK*pc*; Th

Ap 2,4. 12 γαμεῖν θέλουσιν, ⌈ἔχουσαι κρίμα ὅτι τὴν πρώτην
2 Th 3,11. 13 πίστιν ἠθέτησαν· ἅμα δὲ καὶ ἀργαὶ ⌈μανθάνουσιν
περιερχόμεναι τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ ἀργαὶ
ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ
2,15. 1 K 7,9. 14 δέοντα. βούλομαι οὖν νεωτέρας γαμεῖν, τεκνο-
γονεῖν, οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι
15 τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν· ἤδη γάρ τινες
16 ἐξετράπησαν ὀπίσω τοῦ σατανᾶ. εἴ τις ⊤πιστὴ
ἔχει χήρας, ⌈ἐπαρκείτω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρείσθω
ἡ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκέσῃ.
R 12,8. 17 ⌈Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς 12
1 K 16,16! ἀξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ
Dt 25,4; 24,15. 1 K 9,9. 18 διδασκαλίᾳ. λέγει γὰρ ἡ γραφή· ⌊βοῦν ἀλοῶντα
Mt 10,10 p! οὐ ⌈φιμώσεις⌋, καί· ἄξιος ὁ ἐργάτης ⌈τοῦ μισθοῦ⌋
19 αὐτοῦ. κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παρα-
Dt 19,15. Mt 18,16. δέχου, □ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων⌉.
G 2,14. 20 ⌈Τοὺς ⊤ἁμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔλεγχε, ἵνα
21 καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσιν. Διαμαρτύρομαι
ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ ⌈Χριστοῦ Ἰησοῦ⌋ καὶ τῶν
L 9,26. ἐκλεκτῶν ἀγγέλων ἵνα ταῦτα φυλάξῃς χωρὶς προ-
22 κρίματος, μηδὲν ποιῶν κατὰ ⌈πρόσκλισιν. χεῖρας 13
Act 6,6! 2 J 11. Ap 18,4. ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινώνει ἁμαρτίαις
23 ἀλλοτρίαις· σεαυτὸν ἁγνὸν τήρει. Μηκέτι ὑδρο-
πότει, ἀλλὰ οἴνῳ ὀλίγῳ χρῶ διὰ τὸν στόμαχον ⊤
24 καὶ τὰς πυκνάς σου ἀσθενείας. Τινῶν ἀνθρώ- 14
πων αἱ ἁμαρτίαι πρόδηλοί εἰσιν προάγουσαι εἰς
25 κρίσιν, τισὶν δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν· ὡσαύτως
⊤καὶ τὰ ἔργα τὰ καλὰ πρόδηλα, καὶ τὰ ἄλλως
E 6,5! 6 ἔχοντα κρυβῆναι οὐ ⌈δύνανται. Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ 15
ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπότας πάσης τιμῆς

---

13 ⌈(λανθ- Mangey *cj*) **16** ⊤ πιστος ἡ ℵ*RD*pl sy Ambst; W | ⌈-εισθω ℵ*AG* 33 *pc*; Th : *txt* *CRD*pl **18** ⌊ 3412 *ACIP* 69 *al* | ⌈κημ- *D*. | ⌈της τροφης ℵ*Cl **19** □Cypr Ambst *codd apud* Hier.; h^{rv} **20** ⊤ δε *AD**(⌊*G*) it; [H] **21** ⌈κυριου *I. Xp.* *P*ℵ*pl* sy; S | ⌈-κλησιν *AP*ℵ*D*pm; S : *txt* ℵ*GK*al Cl **23** ⊤ σου ℵ*G*pl Cl **25** ⊤ δε *AG* pc Or | ⌈-αται ℵ*GKL*pm; W : *txt* *ADP* 33 *al*

ἀξίους ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ
καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημῆται. οἱ δὲ πιστοὺς 2
ἔχοντες δεσπότας μὴ καταφρονείτωσαν, ὅτι ἀδελ- Phm 16.
φοί εἰσιν, ἀλλὰ μᾶλλον δουλευέτωσαν, ὅτι πιστοί
εἰσιν καὶ ἀγαπητοὶ· οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμ-
βανόμενοι.

16 Ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει. ¦ εἴ τις ἑτερο- 3 G 1,6–9.
διδασκαλεῖ καὶ μὴ ⌜προσέρχεται ὑγιαίνουσιν λόγοις· 1,10!
τοῖς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῇ κατ' Tt 1,1.
εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ, ¦ τετύφωται, μηδὲν ἐπιστά- 4
μενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας, 20. 2 T 2,14. Tt 3,11.
ἐξ ὧν ⌜γίνεται ⌜φθόνος, ⌜² ἔρις, βλασφημίαι, ὑπόνοιαι R 1,28!
πονηραί, ¦ διαπαρατριβαὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων 5 2 T 3,8. 2 T 4,4. Tt 1,14.
τὸν νοῦν καὶ ⌜ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομι-
ζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν⌝. ἔστιν δὲ 6 4,8. Mt 6,25! Ph 4,11 s. H 13,5.
πορισμὸς μέγας ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκείας· οὐδὲν 7 Job 1,21. Eccl 5,14.
γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον, ⌜ὅτι οὐδὲ ἐξενεγ-
κεῖν τι δυνάμεθα· ἔχοντες δὲ ⌜διατροφὰς καὶ σκε- 8 Prv 30,8 s.
πάσματα, τούτοις ἀρκεσθησόμεθα. οἱ δὲ βουλό- 9 Prv 23,4; 28,22. Mt 13,22! L 12,15.
μενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ
παγίδα⌝ καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς ⌜ἀνοήτους καὶ βλα-
βεράς, αἵτινες βυθίζουσιν τοὺς ἀνθρώπους εἰς
ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν. ῥίζα γὰρ πάντων τῶν 10
κακῶν ἐστιν ἡ φιλαργυρία, ἧς τινες ὀρεγόμενοι Mt 6,24. E 5,5.
ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως καὶ ἑαυτοὺς 1,19.
περιέπειραν ὀδύναις ⌜πολλαῖς. Σὺ δέ, ὦ ἄν- 11 1 Rg 13,1. Ps 90,1. 2 T 3,17.
θρωπε⌝ θεοῦ, ταῦτα φεῦγε· δίωκε δὲ δικαιοσύνην, G 5,22!
εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονήν, ⌜πραϋπαθίαν.
¦ ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, ἐπιλαβοῦ 12 L 13,24. 2 T 4,7!
τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν ⌝ἐκλήθης καὶ ὡμολόγη-

---

2 :, h **3** *sect. inc.* W | ⌜(1,4) -εχεται ℵ* *1912* lat; T | :², H **4** ⌜*γεννωνται* ***D***gm* | ⌜-νοι ***D***pc* latt aeg | ⌜² *ερεις* ***DGLal*** lattsy^{h} **5** ⌜*αποστραμμενων απο* ***D**** | ⌝ *αφιστασο απο των τοιουτων* ***061 PR**pl m* sy Cypr Ambst **7** ⌜*αληθες οτι* ***D***dm* got Ambst; h^{s1} : *δηλον οτι* ***PR**pl* (lat) sy; h^{s2} : — arm Hier; h^{ell} **8** ⌜-*φην* ***061 DGKPal*** it Or; Wh **9** ⌝(3,7) *του διαβολου* ***D***Gpc* it vg^{cl} got Chr | ⌜*ανονητ-* 2*pc* lat **10** ⌜*ποικιλαις* ℵ**H*. **11** ⌝ *του* ***PRDG** pl*; h | ⌜*παυτητα* ***D*** 104 pc* (***R**pl*) **12** ⌝ *και 69 81 al* sy^{h} Ambst

σας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν
13 μαρτύρων. παραγγέλλω ⊤ἐνώπιον ○τοῦ θεοῦ τοῦ 17
⌜ζῳογονοῦντος τὰ πάντα καὶ ⌜Χριστοῦ Ἰησοῦ⌝ τοῦ
Mt 27,11 p. J 18,36 s; 19,11. μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν
14 ὁμολογίαν, ˡ τηρῆσαί σε τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον ἀν-
1,11. επίλημπτον μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ap 17,14; 19,16. Dt 10,17. Kol 4,1. 15 Ἰησοῦ Χριστοῦ, ˡ ἣν καιροῖς ἰδίοις δείξει ὁ μακάριος
καὶ μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόν-
16 των καὶ κύριος τῶν κυριευόντων, ˡ ὁ μόνος ἔχων
Ex 33,20. (1 Rg 8,12.) Kol 1,15. J 1,18. ἀθανασίαν, ⊤φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν οὐδεὶς
ἀνθρώπων οὐδὲ ἰδεῖν δύναται· ᾧ τιμὴ καὶ κράτος
R 12,16! 17 αἰώνιον· ἀμήν. Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι 18
παράγγελλε μὴ ⌜ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἠλπικέναι ἐπὶ
Ps 62,11. L 12,20. Jc 1,10. πλούτου ἀδηλότητι, ἀλλ' ⌜ἐπὶ θεῷ ⊤τῷ παρέχοντι
18 ἡμῖν πάντα πλουσίως εἰς ἀπόλαυσιν, ˡ ἀγαθοεργεῖν,
πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι,
Mt 6,20. 19 κοινωνικούς, ˡ ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς ⌜θεμέλιον
καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς ⌜ὄντως
2 T 1,14. 20 ζωῆς. Ὦ Τιμόθεε, τὴν παραθήκην φύλαξον,
4,7! ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους ⌜κενοφωνίας καὶ ἀντι-
21 θέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, ˡ ἥν τινες ἐπαγ-
1,6! γελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν.
Ἡ χάρις ⌜μεθ' ὑμῶν⌝. ⊤

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελή-
ματος θεοῦ κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ

---

13 ⊤σοι *APℜDpl* lat; H : *txt* ℵ*G *33 pc* | ○ℵ*pc*; T | ⌜ζωοποι- ℵℜ*al* | ⌜ℵ*G pc* itsy^{p}; h *16* ⊤και *D** it vg^{cl} *17* ⌜υψηλα φρ- ℵ**I* Or; Th | ⌜επι τω *AIal*; h : εν τω *ℜpm*; W (*sed* — τω), S : *txt* ℵ*D**GPpc* | ⊤(4, 10) τω (— *D**pc*) ζωντι *ℜ*(*D*)*pm* it vg^{cl} sy *19* ⌜(θεμα λιαν Bos *cj*, *cf.* Tob 4,9 s. : κειμηλιον Junius *cj*) | ⌜αιωνιου *Pℜal* : οντ. αι. *69 pc* *20* ⌜καινοφ- *Gpc* lat Ir^{lat} *21* ⌜μετα σου *ℜDpl f* vg sy; S | ⊤αμην. *Pℜpl f* vg sy; s

Subscr.: εγραφη απο Λαοδικειας *A* + ητις εστιν μητροπολις Φρυγιας της Πακατιανης (*KL*) *1908 al vl* απο Νικοπολεως *P vl* ab Athenis bo *vl* a Roma arab + per Titum bo arab

Ἰησοῦ | Τιμοθέῳ ἀγαπητῷ τέκνῳ· χάρις, ἔλεος, 2 1 T 1,2. 2 J 3.
εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ ⌜Χριστοῦ Ἰησοῦ⌝ τοῦ
κυρίου ἡμῶν.

1 Χάριν ἔχω τῷ θεῷ, ᾧ λατρεύω ἀπὸ προγόνων 3 R1,9! Ph 3,5. 1 T 3,9!
ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν
περὶ σοῦ μνείαν ἐν ταῖς δεήσεσίν μου· νυκτὸς καὶ
ἡμέρας :2, | ἐπιποθῶν σε ἰδεῖν, μεμνημένος σου τῶν 4 4,9.21.
δακρύων, ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ :, | ὑπόμνησιν ⌜λαβὼν 5
τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἥτις ἐνῴκησεν 1 T 1,5.
πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωΐδι καὶ τῇ μητρί Act 16,1!
σου Εὐνίκῃ, πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί. Δι' ἣν 6
αἰτίαν ⌜ἀναμιμνήσκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα 1 Th 5,19.
τοῦ ⌜θεοῦ, ὃ ἐστιν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν Act 6,6!
χειρῶν μου. οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεὸς πνεῦμα 7
δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονι- Mt 8,26p. J 14,27 R 8,15. Ap 21,8.
σμοῦ. μὴ οὖν ἐπαισχυνθῇς τὸ μαρτύριον τοῦ κυρίου 8 L 9,26. R 1,16.
ἡμῶν μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον αὐτοῦ, ἀλλὰ συγ- Ph 1,7!
κακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύναμιν θεοῦ, 2,3!
| τοῦ σώσαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαντος κλήσει ἁγίᾳ, 9
οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν ἀλλὰ κατὰ ἰδίαν πρόθεσιν Tt 3,5.
καὶ χάριν, τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
πρὸ χρόνων αἰωνίων, | φανερωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ 10 R 16,26.
τῆς ἐπιφανείας τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ⌜Χριστοῦ Ἰησοῦ⌝, Tt 2,11.
καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον φωτίσαντος δὲ 1 K 15,55.57. H 2,14. J 1,4.9; 8,12. Act 26,23.
ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου, | εἰς ὃ 11
ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος ⊤· 1 T 2,7.
| δι' ἣν αἰτίαν ○καὶ ταῦτα πάσχω, ἀλλ' οὐκ ἐπαι- 12 2 K 4,2.
σχύνομαι, οἶδα γὰρ ᾧ πεπίστευκα, καὶ πέπεισμαι
ὅτι δυνατός ἐστιν τὴν παραθήκην μου φυλάξαι
εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν. ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαι- 13 1 T 1,10!
νόντων λόγων ⌜ὧν παρ' ἐμοῦ ἤκουσας· ἐν πίστει

---

2 ⌜κυριου *I. Χρ.* ℵ* *33 69pc*; h **3** :, *et* :2 —, H **4** :—, H **5** ⌜λαμβανων ***PR Dpl*** **6** ⌜υπομιμν- ***Ψ Dpc*** | ⌜Χριστου ***A.*** **10** ⌟***CR Gpl***; W : *txt* ℵ* ***A D**pc*** **11** ⊤ (1 T 2,7) εθνων ***CR D Gpl*** lattsy : *txt* ℵ* ***A I pc*** **12** ○ℵ*69 **13** ⌜(ον h[s] *cj*) | :. *et* :2 —· W

1 T 6,20. 14 καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ·[2] τὴν καλὴν παρα-
θήκην φύλαξον διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦν-
J 6,67. 15 τος ἐν ἡμῖν. Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν 2
4,16! Act 19,9! με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὧν ἐστιν Φύγελος καὶ
4,19. 16 Ἑρμογένης. δῴη ἔλεος ὁ κύριος τῷ Ὀνησιφόρου
οἴκῳ, ὅτι πολλάκις με ἀνέψυξεν καὶ τὴν ἅλυσίν
Act 28,30. 17 μου οὐκ ἐπαισχύνθη, ¹ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ῥώμῃ
18 ⌜σπουδαίως ἐζήτησέν με καὶ εὗρεν⌝·· — δῴη αὐτῷ
Jd 21. ὁ κύριος εὑρεῖν ἔλεος παρὰ κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ
ἡμέρᾳ·[2] — καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ διηκόνησεν⊤, βέλτιον
σὺ γινώσκεις.

E 6,10. 2 Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι
3,14. 2 τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ¹καὶ ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ
διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου πιστοῖς
ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἑτέρους
1,8; 4,5. Phm 2. 3 διδάξαι. ⌜Συγκακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης 3
1 K 9,7. 4 Χριστοῦ Ἰησοῦ. οὐδεὶς στρατευόμενος⊤ ἐμπλέκεται
ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ στρατολογή-
4,8. 1 K 9,25! 5 σαντι ἀρέσῃ. ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῇ τις, οὐ στεφανοῦται
1 K 9,7.10. 6 ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. τὸν κοπιῶντα γεωργὸν
7 δεῖ⌜πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν. νόει⌝ ὃ
λέγω· ⌜δώσει γάρ σοι ὁ κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσιν.
1 K 15,4.20. 8 ¹μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐγηγερμένον ἐκ νεκρῶν,
R 1,3! 2,16! Act 28,31. ἐκ σπέρματος Δαυίδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου·
Ph 1,7! 2,17; 1,12—14. 9 ¹ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν ὡς κακοῦργος·, ἀλλὰ
E 3,13. Kol 1,24. 10 ὁ λόγος τοῦ θεοῦ οὐ δέδεται·[2]. διὰ τοῦτο·[3] πάντα
Mt 24,22. ὑπομένω διὰ τοὺς ἐκλεκτούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σω-
τηρίας τύχωσιν τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μετὰ δόξης
1 T 1,15! R 6,3 s. 2 K 4,11. 11 αἰωνίου. πιστὸς ὁ λόγος·· εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, 4
Mt 10,22! 33! R 8,17. 1 P 4,13. Mt 20,21. Ap 3,10. 12 καὶ συζήσομεν· εἰ ⌜ὑπομένομεν, καὶ συμβασιλεύ-

---

13 ·[2] *vide p.* 536. *17* ⌜-αιοτερως *A pc*; W : -αιοτερον *Rpl* : *txt* ℵ*D***G pc* latt *17.18* :. δωη *et* ·[2]. και W *18* ⊤μοι *69 al f g* vg^{cl} sy Ambst *2,3* ⌜κακοπ- *1175* : συ ουν (— ουν sy^{pal}) κακοπ- *Rpl* sy *4* ⊤τω θεω *G* lat (got) Ambst *6* ⌜προτερον ℵ*. *7* ⌜α *HRD pl* latsy^{h} | ⌜δωη *Rpl* *9* :. *et* ·[2]· H *9.10* ·[2]—. *et* ·[3]. comm *11* :. W *12* ⌜(συνυπομ- Price *cj*)

σομεν· εἰ ⌜ἀρνησόμεθα, κἀκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς·
| εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει, ἀρνήσασθαι 13 R3,2 s! 1K10,13! Nu 23,19.
ο γὰρ ἑαυτὸν οὐ δύναται. Ταῦτα ὑπομίμνησκε, 14
διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ ⌜θεοῦ μὴ ⌜λογομαχεῖν, 1 T 4,7!
⌜2 ἐπ' οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀκουόντων. σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστῆσαι τῷ 15 1 T 4,6. Tt 2,7 s.
θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν L 12,42!
λόγον τῆς ἀληθείας. τὰς δὲ βεβήλους ⌜κενοφωνίας 16 1 T 4,7!
περιΐστασο· ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας,
| καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομὴν ἕξει· ὧν 17 1 T 1,20.
ἐστιν Ὑμέναιος καὶ Φίλητος, | οἵτινες περὶ τὴν 18
ἀλήθειαν ἠστόχησαν, λέγοντες ⊤ἀνάστασιν ἤδη γε- 1 T 1,6!
γονέναι, καὶ ἀνατρέπουσιν τήν τινων πίστιν. ὁ 19
μέντοι στερεὸς θεμέλιος τοῦ θεοῦ ἕστηκεν, ἔχων Is 28,16 s.
τὴν σφραγῖδα ταύτην· ἔγνω κύριος ⊤τοὺς ὄντας Nu 16,5.26.
αὐτοῦ, καί· ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνο- Mt 7,23. J 10,14.
μάζων τὸ ὄνομα κυρίου. ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ 20 Is 26,13. Ap 21,27.
ἔστιν μόνον σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ 1 K 3,12.
ξύλινα καὶ ὀστράκινα, καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν ἃ δὲ R 9,21.
εἰς ἀτιμίαν· ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἑαυτὸν ἀπὸ 21
τούτων, ἔσται σκεῦος εἰς τιμήν, ἡγιασμένον, Phm 11. (L 17,10.)
⊤εὔχρηστον τῷ δεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν 3,17.
ἡτοιμασμένον. τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε, 22
δίωκε δὲ δικαιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην G 5,22!
μετὰ ⊤τῶν ⌜ἐπικαλουμένων τὸν κύριον ἐκ καθαρᾶς 1 K 1,2! 1 T 1,5!
καρδίας. τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους ζητήσεις 23 1 T 4,7!
παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι γεννῶσιν μάχας· δοῦλον δὲ 24 1 T 3,2 ss. Tt 1,7; 3,2.
κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι ἀλλὰ ⌜ἤπιον εἶναι πρὸς Mt 12,19. (Ap 2,2.)
πάντας, διδακτικόν, ἀνεξίκακον, | ἐν πραΰτητι παι- 25
δεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μήποτε ⌜δῴη αὐ-

---

12 ⌜ αρνουμεθα **P ℵ D** *pm* **13** ο **ℵ** *al* latsy^{h} **14** ⌜ κυριου **A ℵ D** *pm* latsy ; Wh : *txt* **ℵ C G I** *69 al* sy^{hmg} | ⌜- μάχει **A C*** latt | ⌜^{2} εις **ℵ D** *pl* ; s **16** ⌜ καινοφ- **G** *pc* it Ambst **18** ⊤ την **A C ℵ D** *pl* ; Wh : *txt* **ℵ G** *33* **19** ⊤ παντας **ℵ***. **21** : — , W | ⊤ και **C*** **ℵ** *pm f* vg sy^{h} ; S : *txt* **ℵ*** **A D*** **G** *al* sy^{p} **22** ⊤ παντων **A C**(**G**) **I** *33 al* ; h | ⌜ (Eph 6,24) αγαπωντων **A**. **24** ⌜ νηπιον **D*** **G** **25** ⌜ δῳ **ℵ** *33 pl* ; S : (δώῃ Wh)

3,7! Act 11,18! τοῖς ὁ θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας,
(L 5,10.) 26 ¹καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος,
ἐζωγρημένοι ὑπ' αὐτοῦ· εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.
1 T 4,1! 3 Τοῦτο δὲ ⌜γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις 6
R 1,28! 2 ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποί· ἔσονται γὰρ οἱ ἄν-
θρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερή-
φανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ⌜ἀχάριστοι,
3 ἀνόσιοι, ¹⌜ἄστοργοι, ἄσπονδοι,⌝ διάβολοι, ἀκρατεῖς,
Ph 3,19. 4 ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, ¹προδόται, προπετεῖς, τετυ-
Mt 7,15! 21. R 2,20. Tt 1,16. 5 φωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι, ¹ἔχοντες
Act 19,9! μόρφωσιν εὐσεβείας τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρνη-
6 μένοι· καὶ τούτους ἀποτρέπου. ἐκ τούτων γάρ
Mc 12,40 p. Tt 1,11. εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ ⌜αἰχμαλωτί-
ζοντες ⊤γυναικάρια σεσωρευμένα ἁμαρτίαις, ἀγόμενα
2,25. Kol 1,9. 1 T 4,3. Tt 1,1. H 10,26. 2 J 1. 7 ἐπιθυμίαις ⊤ποικίλαις, ¹πάντοτε μανθάνοντα καὶ
μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνά-
(Ex 7,11.22.) 8 μενα. ὃν τρόπον δὲ Ἰάννης καὶ ⌜Ἰαμβρῆς ἀντ-
Act 13,8. ἐστησαν Μωϋσεῖ, οὕτως καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ
1 T 6,5. T 1,12. ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδό-
9 κιμοι περὶ τὴν πίστιν. ἀλλ' οὐ προκόψουσιν ἐπὶ
πλεῖον· ἡ γὰρ ⌜ἄνοια αὐτῶν ἔκδηλος ἔσται πᾶσιν,
10 ὡς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο. Σὺ δὲ ⌜παρηκολούθησάς 7
μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει ⊤, τῇ
πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ, □τῇ ἀγάπῃ, ⌝τῇ ὑπομονῇ,
11 ¹τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἷά μοι ⌜ἐγένετο
Act 13,50; 14,5.19. Ps 34,20. ἐν Ἀντιοχείᾳ ⊤, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις· οἵους διωγ-
μοὺς ὑπήνεγκα, καὶ ἐκ πάντων με ἐρρύσατο ὁ
Mt 16,24 p. Act 14,22! 12 κύριος. καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες ⌟ζῆν εὐσεβῶς⌞
13 ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται. πονηροὶ δὲ ἄν-
1 T 4,(15.)1. θρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον,

---

26 :, W **3,1** ⌜-σκετε *AG 33 pc* **2** ⌜αχρηστοι (*C**) *K 69.* **3** ⌜ασπ. αστ. *D 69 pc g* arm Chr : ασπ. ℵ. : —*431* sy^{p} **6** ⌜-ωτευοντες ℜ*pc*; S | ⊤τα *2 pc* | ⊤ⁿ και ηδοναις *A pc* sy^{h} **8** ⌜Μαμ- *G* lat got Ambst; h^{r} **9** ⌜διανοια *A* **10** ⌜-θηκας *PℜD pl*; h | ⊤(, τη πραξει v. Wyss *cj*) | □*A pc* **11** ⌜-νοντο *A al* | ⊤α δια την Θεκλαν επαθεν *181* **12** ⌟ *CℜDG pm*

πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. σὺ δὲ μένε ἐν οἷς 14
ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, εἰδὼς παρὰ ⌜τίνων ἔμαθες, 2,2.
| καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους ⊤ἱερὰ γράμματα οἶδας, τὰ 15 Act 16,1! J 5,39.
δυνάμενά σε σοφίσαι εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως Ps 119,99.
τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος 16 2 P 1,19—21.
ºκαὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ⌜ἔλεγμόν, L 16,29.
πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιο- R 15,4.
σύνῃ, | ἵνα ⌜ἄρτιος ᾖ ὁ τοῦ θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς 17 2,21. 1 T 6,11.
πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρτισμένος. Διαμαρτύρο- 4 (Tt 1,16.)
μαι ⊤ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ, τοῦ
μέλλοντος ⌜κρίνειν ζῶντας καὶ νεκρούς, ⌜καὶ τὴν Act 10,42!
ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· | κήρυξον 2 Act 20,20.31.
τὸν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, ἔλεγξον, Mt 18,15!
⌜ἐπιτίμησον, παρακάλεσον⌝, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ Tt 1,13.
8 καὶ διδαχῇ. ἔσται γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαινούσης 3 1 T 1,10.
διδασκαλίας οὐκ ⌜ἀνέξονται, ἀλλὰ κατὰ τὰς ⌜ἰδίας 1 T 4,1.
ἐπιθυμίας⌝ ἑαυτοῖς ἐπισωρεύσουσιν διδασκάλους
κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν, | καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας 4 1 T 6,5!
τὴν ἀκοὴν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους 2 Th 2,11 s.
ἐκτραπήσονται. σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσιν, κακο- 1 T 4,7!
πάθησον ⊤, ἔργον ποίησον εὐαγγελιστοῦ, τὴν δια- 5 2,3! Mt 24,46.
9 κονίαν σου πληροφόρησον. Ἐγὼ γὰρ ἤδη 6 Act 21,8!
σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ⌜ἀναλύσεώς μου⌝ Ph 2,17.
ἐφέστηκεν. τὸν ⌜καλὸν ἀγῶνα⌝ ἠγώνισμαι, τὸν 7 2 P 1,14.
δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα· λοιπὸν 8 1 K 9,25. J 19,30.
ἀπόκειταί μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν 1 T 1,18; 6,12.
ἀποδώσει μοι ὁ κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ Ph 3,14. H 12,1.
δίκαιος κριτής, οὐ μόνον δὲ ἐμοὶ ἀλλὰ καὶ ºπᾶσι Act 20,24. Jd 3.
τοῖς ἠγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. 1 K 9,25!
| Σπούδασον ἐλθεῖν πρός με ⌜ταχέως· | Δημᾶς H 12,23!
9 21; 1,4.
10 Kol 4,14.
Phm 24.

---

14 ⌜τινος ℵ*D*pl *f* vg sy; s **15** ⊤τα *AC**ℵpl; S : *txt* ℵ*D***G* 33*pc* Cl **16** ºf vg^{cl} sy^{p} Ambst | ⌜ελεγχον *P*ℵ*D*pl Cl **17** ⌜τελειος *D**(*ex* lat?) **4,1** ⊤ουν εγω ℵ*pm* sy^{h}; S | ⌜κριναι *G* 33 *al*; h | ⌜⌝κατα *P*ℵpl vg^{cl} sy | ⁚ W **2** ⌜⌝ℵ**G* 69 lat; Th **3** ⌜(ανθεξ- Price *cj*) | ⌜επιθ. τας ιδ. ℵ*al*; S **5** ⊤(2,3) ως καλος στρατιωτης Χριστου Ιησου *A*. **6** ⌜εμης αναλ. ℵ*D pm* **7** ⌜αγ. τον καλ. *P*ℵ*D*pl; S **8** º*D** 1739 latsy^{p} **9** ⌜ταχιον *I* 33. : εν ταχει 442 463.

16! Ph 2,21. γάρ με ⌜ἐγκατέλιπεν ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ
2 K 2,18! ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην, Κρήσκης εἰς ⌜Γαλατίαν,
Kol 4,14! 11 Τίτος εἰς Δαλματίαν· Λουκᾶς ἐστιν μόνος μετ'
Act 12,12! Phm 11. ἐμοῦ. Μᾶρκον ἀναλαβὼν ⌜ἄγε μετὰ σεαυτοῦ· ἔστιν
E 6,21! 12 γάρ μοι εὔχρηστος εἰς διακονίαν. Τύχικον δὲ
13 ἀπέστειλα εἰς Ἔφεσον. τὸν φαιλόνην, ὃν ⌜ἀπέλιπον
ἐν Τρῳάδι παρὰ Κάρπῳ, ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ
1 T 1,20. ? Act 19,33. 14 βιβλία, μάλιστα ⊤τὰς μεμβράνας. Ἀλέξανδρος ὁ
Ps 62,13; 28,4. 2 Sm 3,39. χαλκεὺς πολλά μοι κακὰ ἐνεδείξατο· ⌜ἀποδώσει
Prv 24,12. Ps Sal 2,16.34. 15 αὐτῷ ὁ κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· ὃν καὶ σὺ
2 K 11,15! φυλάσσου· λίαν γὰρ ⌜ἀντέστη τοῖς ἡμετέροις λόγοις.
10; 1,15. Mc 14,50. L 23,34. 16 ⌞Ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπολογίᾳ οὐδείς μοι ⌜παρ-
εγένετο, ἀλλὰ πάντες με ⌜ἐγκατέλιπον· μὴ αὐτοῖς
Act 23,11; 27,23. Ph 4,13! 17 λογισθείη· ὁ δὲ κύριός μοι παρέστη καὶ ἐνεδυνά-
Ps 22,22. Dn 6,21.28. 1 Mcc 2,60. μωσέν με, ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ
καὶ ⌜ἀκούσωσιν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐρύσθην ἐκ
1 P 5,8. Mt 6,13. 18 στόματος λέοντος. ⊤ῥύσεταί με ὁ κύριος ἀπὸ παν-
2 K 1,10. 2 P 2,9! τὸς ἔργου πονηροῦ καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν
R 16,27! αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων, ἀμήν.
1,16. Act 18,2! 19 Ἄσπασαι Πρῖσκαν καὶ Ἀκύλαν ⊤καὶ τὸν Ὀνησι-
Act 19,22! 20 φόρου οἶκον. Ἔραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ,
Act 21,29! Τρόφιμον δὲ ⌜ἀπέλιπον ἐν ⌜Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα.
g. 21 ⌞Σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἐλθεῖν. Ἀσπάζεταί
σε Εὔβουλος καὶ Πούδης καὶ Λίνος καὶ Κλαυδία
καὶ οἱ ἀδελφοὶ ⌾πάντες.
G 6,18! 22 Ὁ κύριος ⊤μετὰ τοῦ πνεύματός σου. ⌜ἡ χάρις
μεθ' ὑμῶν.⌝ ⊤

---

10 ⌜*et* *13* ⌜*et* *16* ⌜-λειπ- *ACGLpm*; *K* : *txt* ℵ℟(*D*)*al* *10* ⌜Γαλλιαν ℵ*Cpc* vg^{codd} Eus; Th^{r} *11* ⌜αγαγε *A* 1912 *al* *13* ⌜*vide* 10 | ⊤δε *D** 69 *pc* lat *14* ⌜-δωη *P*℟*al* *15* ⌜ανθεστηκε *P*℟*pl*; S *16* ⌜συμπ- *P*℟*Dpl*; S | ⌜*vide* 10 *17* ⌜ακουση ℟*pm* *18* ⊤και *P*℟*Gpl* sy *19* ⊤(Act Pl et Thecl), *Λεκτραν την γυναικα αυτου και Σιμαιαν* (*Σημ-* 460.) *και Ζηνωνα τους υιους αυτου* 181 460.; h^{r} *20* ⌜-λειπ- *CLPal*; *K* | ⌜(*Μελιτη* Beza *cj*) *21* ⌾ℵ* 33.; [H] *22* ⊤*Ιησους Apc*; h : *I. Χριστος C*℟*Dpl* latsy : *txt* ℵ**G* 33 *pc* | ⌜η χ. μ. ημων 460 1908 vg^{codd} : η χ. μετα σου sy^{p} : ερρωσ' εν ειρηνη *D** : — 330 Ambst | ⌞αμην. *P*℟*Dpl* latsy

Subscr.: Προς Τιμοθεον δευτερα της Εφεσιων εκκλησιας (+ πρωτον *Lal*) επισκοπον χειροτονηθεντα *KLpm* + εγραφη απο Λαοδικειας *A* νι εγρ. απο Ρωμης *KLPpm* + οτε εκ δευτερου παρεστη Παυλος τω Καισαρι Ρωμης Νερωνι *Kpm*

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ

2 K 2,13.

Παῦλος δοῦλος θεοῦ, ἀπόστολος δὲ ⌜Ἰησοῦ 1
Χριστοῦ⌝ κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν 2 T 2,10; 3,7. 1 T 6,3.
ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν ⌈⌜ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς 2
αἰωνίου, ἣν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδὴς θεὸς πρὸ R 1,2.
χρόνων αἰωνίων :, ⌈ἐφανέρωσεν δὲ καιροῖς ἰδίοις :²τὸν 3 E 1,9 s. 1 T 1,11! 1 T 1,1!
λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθην ἐγὼ κατ'
ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ, ⌈Τίτῳ γνησίῳ 4 1 T 1,2.
τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν· χάρις⌜καὶ εἰρήνη ἀπὸ R 1,7.
θεοῦ πατρὸς καὶ ⌜Χριστοῦ Ἰησοῦ⌝ τοῦ σωτῆρος
ἡμῶν.

1 *Τούτου χάριν⌜ἀπέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ* 5
λείποντα⌜ἐπιδιορθώσῃ, καὶ καταστήσῃς κατὰ πόλιν Act 14,23.
πρεσβυτέρους, ὡς ἐγώ σοι διεταξάμην, ⌈εἴ τίς ἐστιν 6 1 T 3,2–4.
ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνήρ, τέκνα ἔχων πιστά,
μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα. δεῖ γὰρ 7 Act 20,28. 1 T 3,10! 1 K 4,1.
τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι ὡς θεοῦ οἰκο- 2 T 2,24. 1 P 5,2.
νόμον, μὴ αὐθάδη, μὴ ὀργίλον, μὴ πάροινον, μὴ
πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, ⌈ἀλλὰ φιλόξενον, φιλά- 8 R 12,13! 2 P 1,6!
γαθον, σώφρονα, δίκαιον, ὅσιον, ἐγκρατῆ, ⌈ἀντεχό- 9
μενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα
δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ⌜ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ 1 T 1,10!
2 *ὑγιαινούσῃ⌝ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν⊤. Εἰσὶν* 10
γὰρ πολλοὶ :⊤ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι καὶ φρενα- R 16,18. G 6,3.
πάται, μάλιστα οἱ ἐκ°τῆς περιτομῆς, ⌈οὓς δεῖ 11

---

1 ⌜*Χρ.* ***D****; h¹ : *Χρ. I. A pc* sy^h; Wh² *2* ⌜*εν* ***GHpc*** *2.3* :—, *et* :², H *4* ⌜*ελεος* ***Aℜpl*** : *ελ. και 1739* sy^h | ⌜*κυριου I. Χρ.* ***PℜGpl f*** vg sy *5* ⌜*-λειπ-* ***ACGal***; *ℋ* : *κατελιπον (-λειπ-* ***LPal****)****Kal****(****LPal****)*; S : *txt* ℵ****D******al* | ⌜*-σης* ***A****(****D********G****)pc* *9* ⌜(2 K 1,4) *τους εν παση θλιψει* ***A****.* | ⊤*μη χειροτονειν διγαμους μηδε διακονους αυτους ποιειν, μηδε γυναικας εχειν εκ διγαμιας· μηδε προσερχεσθωσαν εν τω θυσιαστηριω λειτουργειν το θειον. τους αρχοντας τους αδικοκριτας και αρπαγας και ψευστας και ανελεημονας ελεγχε ως θεου διακονος. 460.* *10* :, W | ⊤*και* ***IℜDGal*** lat | °***AℜGpm***

2 T 3,6. 1 P 5,2! ἐπιστομίζειν, οἵτινες ὅλους οἴκους ἀνατρέπουσιν
12 διδάσκοντες ἃ μὴ δεῖ αἰσχροῦ κέρδους χάριν⊤. εἶπέν
Epimenides, de oraculis. ⊤τις ἐξ αὐτῶν ἴδιος αὐτῶν προφήτης·
Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες
ἀργαί.
2 T 4,2. 13 ¹ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθής. δι' ἣν αἰτίαν
1 T 1,10! ἔλεγχε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ° ἐν τῇ
1 T 4,7! 14 πίστει, ¹μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις καὶ
Mt 15,9! 1 T 6,5! ⌜ἐντολαῖς ἀνθρώπων ἀποστρεφομένων τὴν ἀλήθειαν.
Mt 15,11. R 14,14.20. 15 ¹πάντα ⊤καθαρὰ τοῖς καθαροῖς· τοῖς δὲ μεμιαμ-
μένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρόν, ἀλλὰ μεμίαν-
2 T 3,5. 16 ται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. θεὸν
Ps 14,1.3. 1 J 2,3–5. ὁμολογοῦσιν ⊤εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται,
(2 T 3,17.) βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς °καὶ πρὸς πᾶν ἔργον
°2ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.
1 T 1,10! 2 Σὺ δὲ λάλει ἃ πρέπει τῇ ὑγιαινούσῃ διδα- 3
1 T 5,1. 2 σκαλίᾳ·. Πρεσβύτας νηφαλίους εἶναι, σεμνούς,
σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ
1 T 3,11; 5,2. 3 ὑπομονῇ· πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστήματι
⌜ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους, ⌜μηδὲ οἴνῳ πολλῷ
4 δεδουλωμένας, καλοδιδασκάλους, ¹ἵνα ⌜σωφρονί-
ζωσιν· τὰς νέας φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους,
1 K 14,34! 5 ¹σώφρονας, ἁγνάς, ⌜οἰκουργούς·, ἀγαθάς, ὑποτασσο-
R 14,16. μένας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ
6 ⊤βλασφημῆται. Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει
2 T 2,15. 7 σωφρονεῖν· ¹περὶ ⌜πάντα·2, σεαυτὸν᾽ παρεχόμενος
Ph 3,17! τύπον καλῶν ἔργων·3, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ·4⌜ἀφθορίαν,
8 σεμνότητα⊤, ¹λόγον ὑγιῆ ἀκατάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ

---

11 ⊤τα τεκνα οι τους ιδιους γονεις υβριζοντες η τυπτοντες επιστομιζε και ελεγχε και νουθετει ως πατηρ τεκνα. *460*. *12* ⊤δε ℵ*Gpc* : γαρ *103*. *13* °ℵ*pc*; [H] *14* ⌜ενταλμασιν *G* : γενεαλογιαις *1908*. *15* ⊤μεν ℜ*pl* sy^{h} : γαρ sy^{p} *16* ⊤μη *69*. | °*et* °^{2} ℵ* 2,1 ·· comm *3* ⌜-πει *C 33 69 al* latt Cl | ⌜μη *P*ℜ*DGpl* Cl; h *4* ⌜-ζουσιν ℵ**AGpc*; Th^{a} : *txt C*ℜ*D pl* Cl | ·· comm *5* ⌜-ρους *H*ℜ*pl* Cl; S | :—, W | ⊤(1 T 6,1) και η διδασκαλια *Cpc* sy^{h} *6.7* ·· *et* :—, H *7* ⌜-τας σαυ- *1 69* : -τα σαυ- *D**Chr : -τας σεαυ- *442pc* Aug | :—, *et* :, h! | ⌜αδιαφθοριαν ℜ*al* : αφθονιαν P^{32}*G* : *txt* ℌ*D**K *pm* | ⊤(2 T 1,10) αφθαρσιαν ℜ *pm*

ἐναντίας ἐντραπῇ μηδὲν ἔχων λέγειν περὶ ⌜ἡμῶν 1 P 2,15.
4 φαῦλον. Δούλους ⌜ἰδίοις δεσπόταις⌝ ὑποτάσσεσθαι· 9 E 6,5!
ἐν πᾶσιν:2, εὐαρέστους εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, ¦⌜μὴ 10
νοσφιζομένους, ἀλλὰ ⌜πᾶσαν πίστιν ἐνδεικνυμένους
ἀγαθήν⌝, ἵνα τὴν διδασκαλίαν ○τὴν τοῦ σωτῆρος 1 T 1,1!
ἡμῶν θεοῦ κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν. Ἐπεφάνη γὰρ 11 3,4. 2 T 1,10.
L 1,79. Gn 35,7.
ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ⌜σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, 2 Mcc 3,30.
¦παιδεύουσα ἡμᾶς, ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν 12 3 Mcc 6,9.
καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως 1 J 2,16. L 1,74.
καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, ¦προσδεχό- 13 1K 1,7. Ph 3,20.
1 Th 1,10. R 5,2.
μενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς
δόξης τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν ⌜Χρι- 2 P 1,1.
στοῦ Ἰησοῦ⌝, ¦ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα 14 1 T 2,6! Mt 1,21.
Ps 130,8.
λυτρώσηται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθα- Ez 37,23.
Ex 19,5. Dt 14,2.
ρίσῃ ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν 3,8.14. 1 P 3,13.
E 2,10.
ἔργων. Ταῦτα ⌜λάλει καὶ παρακάλει καὶ 15
ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς· μηδείς σου ⌜περι- 1 T 4,12.
5 φρονείτω. Ὑπομίμνησκε αὐτοὺς ἀρχαῖς ⊤ἐξ- 3 R 13,1—7.
1 P 2,13.
ουσίαις ὑποτάσσεσθαι⌝, ⌜πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν
ἔργον ἀγαθὸν ἑτοίμους εἶναι, ¦μηδένα βλασφημεῖν, 2 2 T 2,23 s.
ἀμάχους εἶναι, ἐπιεικεῖς, πᾶσαν ἐνδεικνυμένους Ph 4,5.
⌜πραΰτητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους. Ἦμεν γάρ 3 E 5,8.
Kol 3,7. 1 P 4,3.
ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ⊤ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, R 1,28! E 2,2!
δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις,
ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, στυγητοί, μισοῦντες
ἀλλήλους. ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία 4 2,11. Ps 31,20.
Sap. 1,6. 1 T 1,1!
ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ, ¦οὐκ ἐξ ἔργων 5 Dt 9,5. E 2,4.8 s.
2 T 1,9.
τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ⌜ἃ ἐποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ
τὸ αὐτοῦ ἔλεος ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγ- J 3,5! Mt 19,28.
1 K 6,11. H 10,22.

---

3 ⌜υμ- *Aal* *9* ⌟ *ADal*; δ | : , *et* :2— , T *10* ⌜μηδε *D***G* *33 pc*; h | ⌜1324 *G* : 2134 𝔎*pm* : 134 ℵ*. : πασ. ενδ. *αγαπην 33.*; h : *txt* *ACDPal* | ○ *P*𝔎*pl* *11* ⌜σ-ρος ℵ* : (2,10) *του σ-ρος ημων G* lat : *η σ-ριος* 𝔎*pl*; S : *txt* *AC***D**sy Cl *13* ⌟ *AC*𝔎*D pl* Cl; h : *txt* ℵ**G* *15* ⌜διδασκε *A.* | ⌜καταφρ- *1 al* *3,1* ⊤και *P*𝔎*pl* latsy; W | :— , H | ⌜και πειθ. *G* sy^{p} : πειθ. και *A* *2* ⌜σπουδην|τα ℵ*. (*i. e. σπουδην pro πραυτη|τα archetypi? πρ. etiam* ℵ^{3}) *3* ⊤και *D* sy^{p} Or *5* ⌜ὧν *P*𝔎*pl*

R 12,2. Joel 3,1. Act 2,4.17. 6 γενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως ⸢πνεύματος ἁγίου, ⸣ οὗ
ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ
R 3,24! 7 τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, ⸣ ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου
χάριτι κληρονόμοι ⸢γενηθῶμεν κατ' ἐλπίδα ζωῆς
2,14! 1 T 1,15! 8 αἰωνίου. Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ περὶ τούτων βού-
λομαί σε διαβεβαιοῦσθαι, ἵνα φροντίζωσιν καλῶν
ἔργων προΐστασθαι οἱ πεπιστευκότες θεῷ. ταῦτά
9 ἐστιν ⸢καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις· μωρὰς
1 T 4,7! δὲ ζητήσεις καὶ ⸢γενεαλογίας καὶ ⸢ἔριν καὶ μάχας
νομικὰς περιΐστασο· εἰσὶν γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μά-
Mt 18,15—17. Act 19,9! 10 ταιοι. αἱρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν ⸢καὶ δευ- 6
1 T 6,4 s. 11 τέραν νουθεσίαν ⸣ παραιτοῦ, ⸣ εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται
ὁ τοιοῦτος καὶ ἁμαρτάνει ὢν αὐτοκατάκριτος.
E 6,21! 12 Ὅταν πέμψω Ἀρτεμᾶν πρὸς σὲ ἢ Τύχικον,
1 K 16,6. σπούδασον ἐλθεῖν πρός με εἰς Νικόπολιν· ἐκεῖ
13 γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. Ζηνᾶν τὸν νομικὸν
Act 18,24! 3 J 6. καὶ Ἀπολλῶν σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν
14 αὐτοῖς ⸢λείπῃ. μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι
2,14! Mt 3,10!; 7,19; 13,22! καλῶν ἔργων προΐστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας
E 4,28 s. 2 P 1,8. χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι.
15 Ἀσπάζονταί σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. ⸢ἄσπασαι
τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει.
Ἡ χάρις ⸢μετὰ πάντων ὑμῶν. ⸣

---

5 ⸢ὁια *D**G* it Ambst *7* ⸢γενωμεθα ℵ*pl* *8* ⸢τα *P*ℵ*pm* *9* ⸢(1 T 6,4) λογομαχιας *G* | ⸣ερεις *ACI*ℵ*pl* latsy; S : *txt* ℵ* (*DG*) *10* ⸢ν. κ. δευτ. (ν. κ. δυο *D**) Ψ*D* : ν. ἡ δευτ. *G* : νουθ. *1739 m* Cypr Aug Ambst; h[r] *13* ⸢λιπη ℵ*D** *69 al*; Th *15* ⸢-σασθε *A*. | ⸣του κυριου *D* it : τ. θεου *G* lat | ⸣αμην. *HP*ℵ*G pl* latsy

Subscriptio: Προς Τιτον ℵ*C 33* (+ της Κρητων εκκλησιας πρωτον επισκοπον χειροτονηθεντα *K 1908 al*) + εγραφη απο Νικοπολεως *APpm* sy[p] (+ της Μακεδονιας *HKL 1908 al*) + missa per Arteman bo *vl* per Zenam et Apollo sy[p]

ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ⊤

Παῦλος ⌜δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ Τιμόθεος 1 Ph 1,7!
ὁ ἀδελφὸς Φιλήμονι τῷ ἀγαπητῷ ⊤καὶ συνεργῷ
ἡμῶν ⁞ καὶ Ἀπφίᾳ τῇ ⌜ἀδελφῇ καὶ Ἀρχίππῳ τῷ συ- 2 Kol 4,17.
στρατιώτῃ ἡμῶν καὶ τῇ κατ' οἶκόν σου ἐκκλησίᾳ· 2 T 2,3.
R 16,5!
⁞ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν 3 R 1,7!
καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

1 Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε· μνείαν σου 4 R 1,8!
ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, ⁞ ἀκούων σου 5 Kol 1,3.4.9.
τὴν ⌟ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν⌞ ἣν ἔχεις ⌜πρὸς τὸν
κύριον Ἰησοῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, ⁞ ὅπως 6
ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργὴς γένηται ἐν ἐπι- G 5,6.
γνώσει παντὸς ⊤ἀγαθοῦ ○τοῦ ἐν ⌜ἡμῖν εἰς Χριστόν⊤. Ph 1,9.
⁞ ⌜χαρὰν γὰρ ⌜πολλὴν ἔσχον⌝ καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ 7 2 K 7,4.
ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀναπέ- 12.20.
παυται διὰ σοῦ, ἀδελφέ. Διό, πολλὴν ἐν Χριστῷ 8
παρρησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆκον, ⁞ διὰ 9
τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ· τοιοῦτος ὢν ὡς
Παῦλος ⌜πρεσβύτης, ⌜νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Χριστοῦ
2 Ἰησοῦ·2, ⁞ παρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου, ὃν 10 1 K 4,15!
Kol 4,9.
⊤ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς⊤, Ὀνήσιμον, ⁞ τόν ποτέ σοι 11 2 T 4,11.
ἄχρηστον νυνὶ δὲ ○καὶ σοὶ καὶ ἐμοὶ εὔχρηστον, ⁞ ὃν 12 (L 17,10.)
ἀνέπεμψά ⌜σοι·, αὐτόν, τοῦτ' ἔστιν τὰ ἐμὰ σπλάγχνα⊤· 7.20.
⁞ ὃν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἐμαυτὸν κατέχειν, ἵνα 13 Ph 2,30.
ὑπὲρ σοῦ μοι διακονῇ ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγ-
γελίου, ⁞ χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα 14

Inscr.: ⊤ *και Απφιαν και Αρχιππον* (+ *τον διακονον* arm) (*605*) sy^{h} arm

1 ⌜ *δουλος 322 605* : *αποστολος* ***D**** | ⊤ *αδελφω* ***D**** Ambst *2* ⌜*αγαπητη* ***Kpl*** sy^{p} ; s : *αδ. αγ.* vg^{cl} sy^{h} Ambst *4* :, W *5* ⌟ 4231 ***D*** *69 1739 al* sy^{p} | ⌜*εις* ***ACD**pc***; ***K*** *6* ⊤*εργου* ***Gal*** vg^{cl} | ○ ***AC***; [H] | ⌜*υμ-* ***NGP*** *33 69 pm* latsy; Th : *txt* ***ACKDal*** | ⊤ *Ιησουν* ***PKDGpl*** latsy *7* ⌜*χαριν* ***PKal*** | ⌜ *π. εσχομεν* ***D**pc* : *εχομεν π.* ***Kal*** (⌟ *al*) sy *9* :. W :, H | ⌜(*-βευτής* Bentley *et* h^{e} *cjj*) | ⌟ *νυν* ***Apc***; h | :2, — H *10* ⊤*εγω* ***A*** *69 al* sy^{h} | ⊤ *μου* ***CKpl*** sy *11* ○ ***ACKDpm*** itsy^{h} ; ***K*** : *txt* ***N*G*** *33 al* vg sy^{p} *12* :—, H | ⌜ *σοι, συ δε* ***D**** it vg^{cl} sy^{p} ; s :, *συ δε* ***PKGpl*** vg^{codd} : *txt* ***S*** *et* ⊤*προσλαβου* ***CKD*** (⌟ *69 al*)*pl* latsy : *txt* ***N*AG*** *33* Or

2 K 9,7. 1 P 5,2. ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου
15 ᾖ ἀλλὰ κατὰ ἑκούσιον. τάχα γὰρ διὰ τοῦτο
ἐχωρίσθη πρὸς ὥραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς,
1 T 6,2. 16 ¦ ⌜οὐκέτι ὡς δοῦλον ἀλλὰ ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν
1 K 7,22! ἀγαπητόν, μάλιστα ἐμοί, πόσῳ δὲ μᾶλλον σοὶ
R 14,1; 15,7. 17 καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν κυρίῳ. εἰ οὖν με ἔχεις κοι-
18 νωνόν, προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. εἰ δέ τι ἠδίκησέν
19 σε ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ⌜ἐλλόγα· ἐγὼ Παῦλος
1 K 16,21! ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί, ἐγὼ ἀποτίσω· ἵνα μὴ λέγω·
20 σοι ὅτι καὶ σεαυτόν μοι προσοφείλεις⌝. ναί, ἀδελφέ,
7.12. ἐγώ σου ὀναίμην ἐν κυρίῳ· ἀνάπαυσόν μου τὰ
σπλάγχνα ἐν ⌜Χριστῷ.
21 Πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς
Ph 1,25; 2,24. 22 ὅτι καὶ ὑπὲρ ⌜ἃ λέγω ποιήσεις. ἅμα δὲ καὶ ἑτοί-
μαζέ μοι ξενίαν· ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευ-
χῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν.
Kol 1,7!; 4,12. 23 ⌜Ἀσπάζεταί σε Ἐπαφρᾶς ὁ ⌜συναιχμάλωτός μου
Act 12,12! Act 27,2! 24 ἐν Χριστῷ ⌜2Ἰησοῦ, ¦ Μᾶρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς,
2 T 4,10! Kol 4,14! Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου.
25 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ⊤Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ
G 6,18! πνεύματος ὑμῶν. ⊥

---

16 ⌜(*minus recte* ουκ ετι T) *18* ⌜(*rectius*) -γει ℵ*pl*; S *19* ∴ σοι, comm | ⊤ εν κυριω *D** *20* ⌜κυριω ℵ*al* vg *21* ⌜ὁ ℵ*D pm* lattsy^{p} *23* ⌜-ζονται ℵ*al* | ⌞(συναιχμος P. Ewald *cj*) | ⌜2(, Ιησους *vl* Ιησου, Ιησους Zahn *cj*, *cf* Kol 4,11) *25* ⊤ ημων *AC*ℵ*D pl* lat sy^{p}; Wh | ⊥ αμην. ℵ*C*ℵ*pl* latsy; S : *txt* *AD** *33 pc*

Subscr.: Προς Φιλημονα 𝔖 (+ και Απφιαν δεσποτας του Ονησιμου και προς Αρχιππον τον διακονον της εν Κολοσσαις εκκλησιας *L 101* sy^{h}) + εγραφη απο Ρωμης *LPal* (δια Ονησιμου οικετου *KLal* sy^{h}). Αλλα δη και μαρτυς Χριστου γεγενηται ο μακαριος Ονησιμος εν τη Ρωμαιων πολει επι Τερτουλλου τηνικαυτα την επαρχικην εξουσιαν διεποντος τη των σκελων κλασει την ψηφον υπομεινας του μαρτυριου. *42* (*390*)

(59) 1 Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ θεὸς 1
λαλήσας τοῖς πατράσιν ⊤ἐν τοῖς προφήταις ⌊ἐπ' 2 9,26!
⌈ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Ps 2,8.
υἱῷ, ὃν ἔθηκεν κληρονόμον πάντων, δι' οὗ ○καὶ Mt 21,38 p.
⌋ἐποίησεν τοὺς αἰῶνας⌊· ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς 3 J 1,3!
δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, ⌈φέρων Sap 7,25 s Lxx.
τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως ○αὐτοῦ, Gn 1,27. 2K 4,4!
⊤καθαρισμὸν τῶν ἁμαρτιῶν ⊥ποιησάμενος ἐκάθισεν 3,14!; (11,1).
ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς, ⌊τοσούτῳ 4 Kol 1,17.
κρείττων γενόμενος ○τῶν ἀγγέλων ὅσῳ διαφορώ- 9,14.26.
τερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα. Τίνι 5 Ps 110,1.
γὰρ εἶπέν ποτε τῶν ἀγγέλων· 8,1. Mc 16,19.
E 1,20 s.
υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε; 1 P 3,22.
καὶ πάλιν· Ph 2,9.
Ps 2,7.
5,5. Act 13,33.
ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται 2 Sm 7,14.
μοι εἰς υἱόν;
⌊ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν 6 R 8,29!
οἰκουμένην, λέγει·
καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ. Dt 32,43 Lxx.
Ps 97,7. Mt 4,11!
⌊καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους ⊤λέγει· 7

Ad Hebr. *apud* HTWS *vide p.* 391. 527; *apud* $\mathfrak{P}^{46}$ *vide p.* 426
1 ⊤ ημων $\mathfrak{P}^{46(corr\cdot)}$ *1836 pc t v* Cl Chr **2** ⌈ -ατων Ψ *2298 al* sy | ○ $\mathfrak{P}^{46}$ sa | ⌋ $\mathfrak{P}$ $\aleph$*pl*; S **3** ⌈φανερων $B^{*\,et\,s}$ | ○ $\mathfrak{P}^{46}$ M^{424^2} *1739* | ⊤ δι αυτου $\mathfrak{P}^{46}$ D^{*} : δι εαυτου $\aleph$*pm* sy; s | ⊥ ημων $\aleph$*pl* sy^{h}; δ **4** ○ $\mathfrak{P}^{46}$ B Cl^{ro}. **5** ·, H : · W **7** ⊤ αυτου D^{*} *1912 d*

Ps 104,4. ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ ⌜πνεύματα,
καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα·
8 ¦πρὸς δὲ τὸν υἱόν·
Ps 45,7 s. ὁ θρόνος σου : ὁ θεὸς :2εἰς τὸν αἰῶνα □τοῦ αἰῶνος ⌝,
○καὶ :3 ⌜ἡ ῥάβδος τῆς εὐθύτητος⌝ ῥάβδος τῆς βασι-
λείας ⌜αὐτοῦ.
9 ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ⌜ἀνομίαν·
διὰ τοῦτο ἔχρισέν σε :, ὁ θεός, ὁ θεός σου :2 ἔλαιον
ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.
10 καί·
Ps 102,26–28. σὺ κατ' ἀρχάς, κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας,
καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σού εἰσιν οἱ οὐρανοί·
11 αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ ⌜διαμένεις·
Is 50,9; 51,6. καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται,
Is 34,4. Ap 6,14. 12 καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ⌜ἑλίξεις αὐτούς,
□ὡς ἱμάτιον ⌝καὶ ἀλλαγήσονται·
13,8. σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν.
10,13. Mt 22,44 ! 13 ¦πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἴρηκέν ποτε·
Ps 110,1. κάθου ἐκ δεξιῶν μου
ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν
ποδῶν σου;
Mt 4,11; 18,10 ! J 20,12 p. 14 ¦οὐχὶ πάντες εἰσὶν λειτουργικὰ πνεύματα εἰς ⌜διακονίαν
Ps 34,8; 91,11. Dn 7,10. ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρο-
Act 8,6.12. 2 P 3,17. 2 νομεῖν σωτηρίαν; □Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως
προσέχειν ἡμᾶς τοῖς ἀκουσθεῖσιν, μήποτε παρα-
Act 7,53 ! 2 P 1,19 ! 2 ρυῶμεν.⌝ εἰ γὰρ ὁ δι' ⌜ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος
ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρα-
10,29; 12,25. Mt 3,7; 22,5. 3 κοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, ¦πῶς ἡμεῖς
ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας :;
Act 10,37. L 1,2. ἥτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ κυρίου,

---

7 ⌜-μα *D 326 pc d* sa Or **8** :, *et* :2, Wh | □ *B 33* Tert; [H] | ○ *P*ℜ*pl f* vg^{cl} sy | :3 · W | ⌜ραβδ. ευθ. ἡ ℜ*D pl* | ⌜σου *rell*; Th : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$*B*ℵ. **9** ⌜-μιας *D**: αδικιαν ℵ*A al*; T | : —, *et* :2, H **11** ⌜(-ενεῖς *D*^{3}*M al* lat) **12** ⌜αλλαξεις ℵ**D** lat; T | □ *P*ℜ*pl f* vg sy; T : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$*B*ℵ*AD* 1739* **14** ⌜-ιας *B* **2,1** □ *M 1739*. **2** ⌜-λου *L*. **3.4** :, *et* :2; H

ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, 4 ⌈συνεπι-
μαρτυροῦντος τοῦ θεοῦ σημείοις°τε καὶ τέρασιν Mc 16,20. 2 K 12,12!
καὶ ποικίλαις δυνάμεσιν καὶ πνεύματος ἁγίου 1 K 12,4.11.
μερισμοῖς κατὰ τὴν⌈αὐτοῦ θέλησιν⌉:[2]. 6,5. E 1,21.
Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξεν τὴν οἰκουμένην τὴν 5 (Dt 32,8 Lxx. Dn 10,13.
μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν. διεμαρτύρατο δέ 6 Sir 17,17.)
πού τις λέγων·
⌈τί ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι μιμνῄσκῃ αὐτοῦ⌉; Ps 8,5–7 Lxx.
ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπτῃ αὐτόν;
ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους, 7
δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν,⌉
πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ. 8 1 K 15,27. Ph 3,21.
ἐν ⌈τῷ γὰρ⌋ ὑποτάξαι [αὐτῷ] τὰ πάντα οὐδὲν ἀφῆκεν
αὐτῷ ἀνυπότακτον. Νῦν δὲ οὔπω ὁρῶμεν αὐτῷ
3 τὰ πάντα ὑποτεταγμένα· τὸν δὲ βραχύ τι παρ' 9 Ph 2 8 s!
ἀγγέλους ἠλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ
πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανω- 5,4.5.
μένον, □ὅπως ⌈χάριτι θεοῦ⌉ ὑπὲρ παντὸς γεύσηται Mt 16,28 p!
θανάτου.⌉ ἔπρεπεν γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα 10 R 11,36. 1 K 8,6.
καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν 5,8 s; 12,2.
ἀγαγόντα τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ Act 3,15!
παθημάτων τελειῶσαι. ὅ τε γὰρ ἁγιάζων καὶ 11 10,10. J 17,19. 1 Th 4,3.
οἱ ἁγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς πάντες· δι' ἣν αἰτίαν οὐκ 11,16. Mt 25,40. J 20,17!
ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς⌈καλεῖν,⌉ λέγων· 12 (Mc 8,38.)
ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, Ps 22,23. J 17,6.
ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε·
⌈καὶ πάλιν· 13
ἐγὼ ἔσομαι πεποιθὼς ἐπ' αὐτῷ· Is 8,17. 2 Sm 22,3.
καὶ πάλιν·
ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία ἃ μοι ἔδωκεν ὁ θεός. Is 8,18 Lxx.

---

4 ⌈συμμαρτ- **B** | °**MPal** | ⌈του θεου **D*** | :[2] *vide p.* 549 *6* ⌈(Ps 8,5 **A**) τις $\mathfrak{p}^{46}$**C*Pal** *d* | :, H *7* ⌉(Ps 8,7) και κατεστησας αυτον επι τα εργα των χειρων σου **ℌD*** *pm* latsy; [H] : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$**BℜAl** *8* ⌋ $\mathfrak{p}^{46}$**ACℜ***pl*; S | [+ **ℌℜD***pl* latsy; T : — $\mathfrak{p}^{46}$***Bd*** sy^{h} arm; W *9* □(Semler *cj*: P. Schmiedel *cj adnotatum — sine χ. θεου — ad ηλαττωμ. et ab alio χωρις θ. ad παντος, cf.* 1 K 15,27) | ⌈χωρις θ. ***M*** *424*[2] *1739*[mg vid] sy$^{p\ codd}$ Or^{pt} Theo$^{mop\,sv}$ Ambr; Wh^{r} *11* ⌈-λῶν *33*.

14 ¹Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινώνηκεν αἵματος καὶ
17! Mt 26,38 p. 2 T 1,10. J 12,31. K 15,55 s. Ap 12,10. σαρκός, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχεν τῶν
αὐτῶν⊤, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ
κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτ' ἔστιν τὸν διά-
15 βολον, ¹καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ θανάτου
Is 41,8 s. G 3,7.9. 16 διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. οὐ
γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρ-
17 ματος Ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται. ὅθεν ὤφειλεν κατὰ
14. Ps 22,23. Ph 2,7. 4,14! 5,1. πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων
γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν θεόν,
18 εἰς τὸ ἱλάσκεσθαι ⌜τὰς ἁμαρτίας⌝ τοῦ λαοῦ. ἐν
4,15! ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθείς, δύναται τοῖς
πειραζομένοις βοηθῆσαι.

9,15. Ph 3,14. 4,14! 10,23. 3 Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου 60 2 4
μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα
2 τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Ἰησοῦν, ¹πιστὸν ὄντα τῷ ποιή-
Is 17,7; (51,13.) Nu 12,7 Lxx. σαντι αὐτόν, ὡς καὶ Μωϋσῆς ἐν [ὅλῳ] τῷ οἴκῳ
3 αὐτοῦ. πλείονος γὰρ ⌜οὗτος δόξης⌝ παρὰ Μωϋσῆν
ἠξίωται καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου
4 ὁ κατασκευάσας αὐτόν. πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευά-
Is 40,28. ζεται ὑπό τινος⁝, ὁ δὲ⊤πάντα κατασκευάσας θεός.
Nu 12,7 Lxx. 5 ¹καὶ Μωϋσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ
ὡς θεράπων εἰς μαρτύριον τῶν λαληθησομένων,
10,21. E 2,19. 1 T 3,15. R 15,4. Kol 1,23. 14; 6,11; 10,23. 6 ¹Χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ· ⌜οὗ
οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς, ⌜ἐὰν τὴν παρρησίαν καὶ τὸ
καύχημα τῆς ἐλπίδος [μέχρι τέλους βεβαίαν] κα-
7 τάσχωμεν. Διό, καθὼς λέγει τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον⁝·

Ps 95,7–11. σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε,
Ex 15,23; 17,7. Nu 20,2–5. 8 μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ
παραπικρασμῷ

---

14 ⊤παθηματων *D** *d* sy^{pal} Eus^{pt} *17* ⌜ταις -ιαις *A 33 pc* 3,2 [+ 𝔖𝔎*Dpl* latsy; T : — $\mathfrak{p}^{13.46vid}$*B* Ambr; W *3* ⌜$\mathfrak{p}^{13}$*M𝔎pl* *4* ⁝. comm | ⊤τα *P𝔎pl* *6* ⌜ος $\mathfrak{p}^{46}$*D*Mpc* lat | ⌜εανπερ $\mathfrak{p}^{46}$*AC𝔎pl*; S | [+ (3,14) 𝔖𝔎*Dpl* latsy; T : — $\mathfrak{p}^{13.46}$*B* sa aeth Lcf Ambr; W *7* ⁝, h

κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ,
οὗ ἐπείρασαν⊤ οἱ πατέρες ὑμῶν ⌜ἐν δοκιμασίᾳ⌝ 9
καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου ˡ τεσσεράκοντα ἔτη⁝· 10
διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ ⌜ταύτῃ
καὶ εἶπον· ἀεὶ πλανῶνται⊤ τῇ ⌜καρδίᾳ·
αὐτοὶ δὲ⌝ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μου,
ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου· 11
εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου⁝. Nu 14,21—23.
Βλέπετε, ἀδελφοί, μήποτε ἔσται ἔν τινι ὑμῶν καρ- 12 12,15. 2 Th 2,3.
δία πονηρὰ ἀπιστίας ἐν τῷ ἀποστῆναι ἀπὸ θεοῦ
ζῶντος, ˡ ἀλλὰ ⌜παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ' ἑκάστην 13 1 Th 5,11.
ἡμέραν, ἄχρις οὗ τὸ⁝ σήμερον ⌜καλεῖται, ἵνα μὴ Mc 4,19. R 7,11. 2 Th 2,10.
σκληρυνθῇ ⌟τις ἐξ ὑμῶν⌝ ἀπάτῃ τῆς ἁμαρτίας· 14
μέτ-
οχοι γὰρ τοῦ Χριστοῦ γεγόναμεν, ἐάνπερ τὴν
ἀρχὴν τῆς ⌜ὑποστάσεως μέχρι τέλους βεβαίαν κα- 1,3; 11,1. 6. R 11,22.
τάσχωμεν⁝. ἐν τῷ λέγεσθαι· 15
σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε⁝, 7. Ps 95,7.8.
μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παρα-
πικρασμῷ.
ˡ⌜τίνες γὰρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν⁝; ἀλλ' οὐ πάν- 16 Ex 17,1 ss.
τες οἱ ἐξελθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωϋσέως; τίσιν 17 Nu 14,29. 1 K 10,10. 4,11.
δὲ⊤ προσώχθισεν τεσσεράκοντα ἔτη; οὐχὶ τοῖς ⌜ἁμαρ-
τήσασιν⁝, ὧν τὰ κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ⁝²; τίσιν 18
δὲ ὤμοσεν μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν 11. Nu 14,22 s.
αὐτοῦ εἰ μὴ τοῖς ⌜ἀπειθήσασιν; καὶ βλέπομεν ὅτι 19
5 *οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν. Φοβηθῶ-* 4
μεν οὖν μήποτε καταλειπομένης⊤ ἐπαγγελίας εἰσελ-
θεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ δοκῇ τις ἐξ ὑμῶν Ps 95,11.
ὑστερηκέναι. καὶ γάρ ἐσμεν εὐηγγελισμένοι καθά- 2
περ κἀκεῖνοι· ἀλλ' οὐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς J 12,38. R 10,16 s. G 3,2.5. 1 Th 2,13.

---

9 ⊤ *με* ***MPℜ*** *1739 pl* lat sy; s | ⌜, *εδοκιμασαν* lat sy^{p} : , *εδ. με* ***ℜ****pl* sy^{h} *10* ⁝. T : , W | ⌜ *εκεινη* ***Cℜ****pl* sy | ⊤ *εν* P^{18} | ⌜*καρδ. αυτων, διο (διοτι* Apollin.) P^{18} Apollin. *11* ⁝· ***ℋ*** : , W *13* ⌜*-λεσατε* P^{13}. | ⁝· H | ⌜*καλειτε* ***ACal*** | ⌟ 2 3 1 ***BℜDal***; Wh *14* ⌜*υπ. αυτου* ***A*** *1912 pc f* vg : *πιστεως 424*^{2}. | ⁝ —. P^{18}; W *15* ⁝, — h *16* ⌜(*τινὲς et* ⁝, ***LMPal*** lat sy^{h}) *17* ⊤ *και* ***Ad*** | ⌜(18) *απειθησασιν* ***A*** | ⁝; *et* ⁝^{2}. T *18* ⌜*απιστησασιν* P^{46} lat sa. 4,*1* ⊤ *της* ***D****

ἀκοῆς ἐκείνους ⌜μὴ ⌜συγκεκερασμένος τῇ πίστει
3 ⌜τοῖς ἀκούσασιν⌝⌝. ⌜Εἰσερχόμεθα ⌜γὰρ εἰς [τὴν] κατά-
παυσιν οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἴρηκεν·
3,11. Ps 95,11. ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου·
εἰ ⌜2 εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου,
4. καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γενη-
4 θέντων. εἴρηκεν ᴼγάρ που περὶ τῆς ἑβδόμης οὕτως·
Gn 2,2. καὶ κατέπαυσεν ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ
5 ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ⁚. καὶ ἐν τούτῳ
Ps 95,11. πάλιν· ⌜εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.
6 ⌊ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινὰς εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν,
καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες οὐκ εἰσῆλθον δι'
3,7. 7 ⌜ἀπείθειαν, ⌊πάλιν τινὰ ὁρίζει ἡμέραν, σήμερον, ἐν
Δαυὶδ λέγων μετὰ τοσοῦτον χρόνον, καθὼς ⌜προ-
είρηται·
Ps 95,7 s. σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε,
μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν.
Dt 31,7. Jos 22,4. 8 ⌊εἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς κατέπαυσεν, οὐκ ⌜ἂν περὶ
9 ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. ἄρα ἀπολεί-
10 πεται σαββατισμὸς τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ. ὁ γὰρ
Ap 14,13. εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς
Gn 2,2. κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὥσπερ ἀπὸ τῶν
3,17. Ps 95,11. 11 ἰδίων ὁ θεός. Σπουδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν εἰς 6
ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις
Jr 23,29. Sap 7,22–30; 18,15. Act 7,38. 1 P 1,23. Is 49,2. E 6,17. Ap 2,12! J 12,48; 16,8. Act 5,9. 1 K 4,5. 12 ὑποδείγματι πέσῃ τῆς ⌜ἀπειθείας. Ζῶν γὰρ ὁ
λόγος τοῦ θεοῦ καὶ ⌜ἐνεργὴς καὶ τομώτερος ὑπὲρ
πᾶσαν μάχαιραν δίστομον καὶ διϊκνούμενος ἄχρι
μερισμοῦ ψυχῆς καὶ ⌜πνεύματος⁚, ἁρμῶν τε καὶ
μυελῶν, καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν
13 καρδίας· καὶ οὐκ ἔστιν κτίσις ἀφανὴς ἐνώπιον

---

2 ⌜H^{db} | ⌜-νους P$^{13.46}$ 𝔖*D**69 *al* (-κεκραμε- *P*𝔎*pm*) *f* vg^{codd} sy^{h}; 𝔎 : *txt* ℵ (-κεκραμε- *pc*) it vg^{cl} sy^{p} | ⌜των ακουσαντων *D** *104 pc* sy^{hmg} : τοις ακουσθεισιν *1912* Theo^{mopsv} : (τ. ακουσμασιν Bleek *et* h^{s} *cj*) **3** ⌜-χωμ- *AC 69* pc f* vg | ⌜ουν 𝔖*al*; h : δε sy^{p} : *txt* P$^{13.46}$*B*𝔎*Dpm* latsy^{h} | [+ 𝔖𝔎*pl*; T : — P$^{13.46}$*BD**; W : ⌜^{2}ελευσ. P^{13}. **4** ᴼP^{13}*460*^{lat} | ⁚.W :, H **5** ⌜η *I 33* : — P^{13} *D***81 1739 pc* **6** ⌜απιστιαν P^{46}ℵ* lat **7** ⌜-ηκεν *B 1739 pc*; h : ειρηται 𝔎*pm*^{t} **8** ⌜αρα *B*. **11** ⌜απιστιας P^{46} *1611 2005* lat **12** ⌜εναργης *B* Hier^{p} — ⌜(Mt 10,28) σωματος *547 pc* | ⁚ —, comm

αὐτοῦ, πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος. Henoch 9,5. Sap 1,6. R 14,12.

61 s "Ἐχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν διεληλυθότα τοὺς 14 2,17; 3,1; 5,5.10; 6,20; 7,26; 8,1; 9,11; 10,21.
οὐρανούς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, κρατῶμεν τῆς 3,1; 10,23.
ὁμολογίας. οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον 15 Mt 4,1—11 p;
συμπαθῆσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον 26,41 p. L 22,28.
δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα χωρὶς ἁμαρτίας. 2,17 s; 5,2.
J 8,46!
[l προσερχώμεθα οὖν μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ 16 10,22.
τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεος καὶ χάριν [o εὕρω- E 3,12!
μεν εἰς εὔκαιρον βοήθειαν. 1 J 3,21.

Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανό- 5 8,3.
μενος ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν
θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά [o τε καὶ θυσίας ὑπὲρ
ἁμαρτιῶν, [l μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσιν 2 4,15.
καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περίκειται ἀσθέ- 7,28.
νειαν, [l καὶ [r διʼ αὐτὴν] ὀφείλει, καθὼς περὶ τοῦ 3 Lv 9,7; 16,6.
λαοῦ, οὕτως καὶ περὶ [r ἑαυτοῦ προσφέρειν [r περὶ
ἁμαρτιῶν. καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τι- 4 J 3,27.
μήν, ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ, □ [r καθ- 2,9. Ex 28,1.
ὥσπερ καὶ Ἀαρών]. Οὕτως καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ 5
ἑαυτὸν ἐδόξασεν γενηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλʼ ὁ 4,14!
λαλήσας πρὸς αὐτόν·

υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε· Ps 2,7. 1,5. Act 13,33.
[l καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· 6
σὺ [⊤ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχι- c. 7. Ps 110,4.
σέδεκ].

[l ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεήσεις τε 7 Ps 116. Mt 26,36—46.
καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σῴζειν αὐτὸν J 12,27. Ps 22,25.
ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων L 19,41!
προσενέγκας καὶ [⊤ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας,
[l καίπερ ὢν υἱός, ἔμαθεν ἀφʼ ὧν ἔπαθεν τὴν ὑπα- 8 2,10. Ph 2,8!

---

16 ○**B**. **5,1** ○$\mathfrak{p}^{46}$**B**; [H] **3** [r δια ταυτην $\mathfrak{R}^{pm}$: δια ταυτα 467 lat | [r αυ- $\mathfrak{p}^{46}$**BD****pc*; (αὐ- comm) | [r υπερ $\mathfrak{R}^{pm}$ **4** □$\mathfrak{p}^{13}$ vid. | [r καθαπερ **P**$\mathfrak{R}$ *1739 pl*; s **6** [⊤ ει $\mathfrak{p}^{46}$**P** *2005 pc* latt | : , W **7** [⊤ (ουκ Harnack *cj*)

9,12! Is 45,17. 9 κοήν, ⌊καὶ τελειωθεὶς ἐγένετο πᾶσιν τοῖς ὑπακούου-
10 σιν αὐτῷ αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου,⌋ προσαγορευθεὶς
4,14! Ps 110,4. ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχι-
σέδεκ.
11 Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ⁰ὁ λόγος καὶ δυσερμήνευ- 7
6,12. τος λέγειν, ἐπεὶ νωθροὶ γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς.
12 ⌊καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν χρό-
(Jr 31,34.) νον, πάλιν χρείαν ἔχετε τοῦ ⌈διδάσκειν ὑμᾶς⌉⌈τινα
1 K 3,1–3. 1 P 2,2. τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ θεοῦ, καὶ
(Kol 2,20!) γεγόνατε χρείαν ἔχοντες γάλακτος,⌈οὐ στερεᾶς
E 4,14. 13 τροφῆς. πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος
14 λόγου δικαιοσύνης, νήπιος γάρ⌈ἐστιν· τελείων δέ
ἐστιν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν διὰ τὴν ἕξιν τὰ αἰσθη-
Ph1,10. R16,19. Gn 2,17; 3,5. τήρια γεγυμνασμένα ἐχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ
6 τε καὶ κακοῦ. Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ
Χριστοῦ λόγον ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα, μὴ
1 K 3,10. 9,14. πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας ἀπὸ
2 νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ θεόν, ⌊βαπτισμῶν
Act 6,6! ⌈διδαχῆς, ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεως⌈νε-
Act 18,21! 3 κρῶν, καὶ κρίματος αἰωνίου. καὶ τοῦτο ⌈ποιήσο-
4 μεν, ἐάνπερ ἐπιτρέπῃ ὁ θεός. Ἀδύνατον γὰρ τοὺς
10,26 s.32. Mt 12,31. 1 J 5,16. J 4,10. ἅπαξ φωτισθέντας· γευσαμένους τε τῆς δωρεᾶς
τῆς ἐπουρανίου καὶ μετόχους γενηθέντας πνεύ-
1 P 2,3. 2,5. 5 ματος ἁγίου ⌊καὶ καλὸν γευσαμένους θεοῦ ῥῆμα
6 δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος,⌊καὶ παραπεσόντας,
2 P 2,21. 10,29. 1 K11,27. Kol 2,15. πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας
ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ παραδειγματίζον-
7 τας. γῆ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ' αὐτῆς ἐρχόμενον
Gn 1,11 s. πολλάκις ὑετὸν καὶ τίκτουσα βοτάνην εὔθετον
ἐκείνοις δι' οὓς καὶ γεωργεῖται, μεταλαμβάνει
Gn 3,17 s. Mt 7,16; 13,7. 8 εὐλογίας ἀπὸ τοῦ θεοῦ· ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας

---

11 O $p^{18vid.46*}$ *D*P* *12* ⌈-σκεσθαι *υμ. 462* latsy^{hmg} : -σκεσθαι *1912* | ⌈(, *τινα* (*CD*)*Lpm* latsy); T : — *424*^{2} *1739* : *txt 1834* | ⌉και *B*ARDpl* itsy; Wh : *txt* p^{46}ℵ**C 33 1739pc* lat Or *13* ⌉αχμην *D** 6,2 ⌈ -ην p^{46}*B d* (*e*).; *HW* | ⌉τε p^{46}*ARpl* latsy; Th : *txt BD* 33pc* *3* ⌈-σωμεν *ACRDal*; S : *txt* p^{46}*BℵIK L 69pm* lat *4* :, h

καὶ τριβόλους ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς, ἧς τὸ Henoch 97,10.
62 τέλος εἰς καῦσιν. Πεπείσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, 9
⌜ἀγαπητοί, τὰ κρείσσονα καὶ ἐχόμενα σωτηρίας, εἰ
καὶ οὕτως λαλοῦμεν. οὐ γὰρ ἄδικος ὁ θεὸς ἐπι- 10
λαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν καὶ ⊤τῆς ἀγάπης ⌜ἧς 10,32—34.
ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, διακονήσαντες
τοῖς ἁγίοις καὶ διακονοῦντες. ἐπιθυμοῦμεν δὲ 11
ἕκαστον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν
πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ⌜ἐλπίδος ἄχρι τέλους, 3,6! Ph 1,6.
| ἵνα μὴ νωθροὶ γένησθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πί- 12 5,11. 1 K 11,1!
στεως καὶ μακροθυμίας κληρονομούντων τὰς ἐπαγ- 11,9.
8 γελίας. Τῷ γὰρ Ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ θεός, 13 R 4,20.
ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς εἶχεν μείζονος ὀμόσαι, ὤμοσεν Gn 22,16 s.
καθ' ἑαυτοῦ, | λέγων· ⌜εἰ μὴν⌝ εὐλογῶν εὐλογήσω σε 14
καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε· καὶ οὕτως μακροθυ- 15
μήσας ἐπέτυχεν τῆς ἐπαγγελίας. ἄνθρωποι ⊤γὰρ 16 Ex 22,10.
κατὰ τοῦ μείζονος ὀμνύουσιν, καὶ πάσης αὐτοῖς
ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὅρκος· ἐν ᾧ 17
⌜περισσότερον ⌟βουλόμενος ὁ θεὸς⌝ ⌜ἐπιδεῖξαι τοῖς⊤
κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς R 11,29; 15,8.
βουλῆς αὐτοῦ ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ, | ἵνα διὰ δύο πραγ- 18
μάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι ⊤ Nu 23,19. J 8,17!
θεόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ καταφυγόν- 1 Sm 15,29.
τες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος· ἣν ὡς 19 R 5,5. Kol 1,5.
ἄγκυραν ⌜ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν
καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσμα- Lv 16,2.12.
τος, | ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, 20 Mt 27,51 p.
κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ ἀρχιερεὺς γενόμενος 5,6. Ps 110,4.
εἰς τὸν αἰῶνα. 4,14!

9 Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισέδεκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς 7 Gn 14,17—20.
τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ⌜ὁ συναντήσας Ἀβραὰμ

---

9 ⌜αδελφοι ℵ*Ψ *1 pc* sy : αγ. αδ. *257* (ℱ *r*) *10* ⊤(1 Th 1,3) του κοπου ℜ *pm* | ⌜ην 𝔓46*B*8 *1739 2005* *11* ⌜πιστεως *I 1867* : πιστ. της ελπ. *33*. *14* ⌜(rectius) ἤ μην ℜ *1739 pm* : *txt* 𝔓46 Ψ *D** *al* *16* ⊤μεν *C*ℜ *33 pm* *17* ⌜-τερως *B*. | ℱ 2 3 1 𝔓46*D* | ⌜-ξασθαι *A pc* | ⊤κλητοις *69*. *18* ⊤τον 𝔓46Ψ *pc*; Th : *txt* *B*ℜ *Dpl* *19* ⌜εχωμεν *D pc* *7,1* ⌜ος *BℵADIK 33 pc*; h „MSS“ : *txt* 𝔓46*C*ℜ *pl*

ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων⊤ **καὶ**
2 **εὐλογήσας αὐτόν,** ˡ **ᾧ καὶ δεκάτην ἀπὸ** ⌜**πάντων** ἐμέ-
ρισεν Ἀβραάμ, πρῶτον μὲν ἑρμηνευόμενος βασι-
λεὺς δικαιοσύνης, ἔπειτα δὲ καὶ **βασιλεὺς Σαλήμ,**
3 ὅ ἐστιν βασιλεὺς εἰρήνης, ˡ ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγε-
J 7,27. νεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν μήτε ζωῆς τέλος
Ps 110,4. ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ, μένει
4 **ἱερεὺς** εἰς τὸ διηνεκές. Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος
Gn 14,20. οὗτος, ᾧ⊤ **δεκάτην Ἀβραὰμ ἔδωκεν** ἐκ τῶν ἀκροθι-
5 νίων ὁ πατριάρχης. καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν
Nu 18,21. Λευὶ τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες ἐντολὴν ἔχουσιν
ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦτ' ἔστιν
τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ
6 τῆς ὀσφύος Ἀβραάμ· ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος
ἐξ αὐτῶν δεδεκάτωκεν⊤ Ἀβραάμ, καὶ τὸν ἔχοντα
7 τὰς ἐπαγγελίας ⌜**εὐλόγηκεν.** χωρὶς δὲ πάσης ἀντι-
λογίας τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται.
8 ˡ καὶ ὧδε μὲν **δεκάτας** ἀποθνῄσκοντες ἄνθρωποι
9 λαμβάνουσιν, ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. καὶ
ὡς ἔπος εἰπεῖν, δι' Ἀβραὰμ καὶ ⌜Λευὶς ὁ δεκάτας
10 λαμβάνων δεδεκάτωται· ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὀσφύϊ τοῦ
11 πατρὸς ἦν ὅτε **συνήντησεν αὐτῷ**⊤ **Μελχισέδεκ.** Εἰ 4 10
18 s; 8,6. μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευιτικῆς ἱερωσύνης
°ἦν, ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' ⌜αὐτῆς ⌝ νενομοθέτηται, τίς ἔτι
Ps 110,4. χρεία **κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ** ἕτερον ἀνίστασθαι
ἱερέα καὶ οὐ **κατὰ τὴν τάξιν** Ἀαρὼν λέγεσθαι;
12 ˡ μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης ἐξ ἀνάγκης καὶ
13 νόμου μετάθεσις γίνεται. ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται
ταῦτα, φυλῆς ἑτέρας ⌜μετέσχηκεν, ἀφ' ἧς οὐδεὶς
Gn 49,10. 14 ⌝προσέσχηκεν τῷ θυσιαστηρίῳ· πρόδηλον γὰρ ὅτι
Is 11,1. L 1,78! Ap 5,5. ἐξ Ἰούδα ἀνατέταλκεν ὁ κύριος ἡμῶν⊤, εἰς ἣν φυ-

---

1 ⊤ οτε εδιωξεν τους αλλοφυλους και εξειλατο Λωτ μετα πασης αιχμαλωσιας *456 460.* *2* ⌜ παντος *B.* : παντος αυτω $\mathfrak{P}^{46}$. *4* ⊤ και *𝔖𝔎pl f* vg sy^{h}; Th : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$*BD** *1739 pc* itsy^{p} *6* ⊤ τον *A𝔎pl*; 𝔖 | ⌜-ησεν *AC 1739 al* *9* ⌜ Λευι (ℵ**D**)*𝔎pl*; S : *txt* (*BC*I*)*A 1739* *10* ⊤ ο *A𝔎pm*; 𝔖 *11* ° *Bpc* | ⌜αυτην *6 103 al* : αυτη *𝔎pm* | ⌝-θετητο *𝔎pm*; S *13* ⌜-εσχεν $\mathfrak{P}^{46}$. | ⌝-εσχεν $\mathfrak{P}^{46}$*AC 33 1739 pc* : μετεσχεν *P 1912 pc* (-σχηκεν *pc*) *14* ⊤ Ιησους *33 pc*

λὴν περὶ ἱερέων ⸢οὐδὲν Μωϋσῆς⸣ ἐλάλησεν. καὶ 15
περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ **κατὰ τὴν** Ps 110,4.
ὁμοιότητα **Μελχισέδεκ** ἀνίσταται **ἱερεὺς** ἕτερος, ˡ ὃς 16
οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς ⸢σαρκίνης γέγονεν ἀλλὰ
κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου. ⸢μαρτυρεῖται γὰρ 17 5,6.
ὅτι **σὺ** ⊤ **ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελ-** Ps 110,4.
χισέδεκ. ἀθέτησις ᵒμὲν γὰρ γίνεται προαγούσης 18 R 8,3.
ἐντολῆς διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελές, 9,9; 10,1 s.4.11; 13,9.
63 ˡ οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος, ἐπεισαγωγὴ δὲ 19
κρείττονος ἐλπίδος, δι' ἧς ἐγγίζομεν τῷ θεῷ. καὶ 20
καθ' ὅσον οὐ χωρὶς ὁρκωμοσίας, — οἱ μὲν γὰρ
χωρὶς ὁρκωμοσίας εἰσὶν ἱερεῖς γεγονότες, ˡ ὁ δὲ 21
μετὰ ὁρκωμοσίας διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν·
ὤμοσεν κύριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· σὺ ⊤ **ἱερεὺς** Ps 110,4.
εἰς τὸν αἰῶνα ⊤· — κατὰ ⸢τοσοῦτο ᵒκαὶ κρείττονος 22 L 22,20! 8,6—10; 9,15—20;
διαθήκης γέγονεν ἔγγυος Ἰησοῦς. καὶ οἱ μὲν 23 10,29; 12,24; 13,20!
πλείονές εἰσιν γεγονότες ἱερεῖς διὰ τὸ θανάτῳ
κωλύεσθαι παραμένειν· ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτὸν 24 13,8. Ps 110,4.
εἰς τὸν αἰῶνα ἀπαράβατον ἔχει τὴν ⸢ἱερωσύνην· L 1,33.
ˡ ὅθεν καὶ σῴζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς 25 11,6.
προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ θεῷ, πάντοτε ζῶν 10,14. Ap 1,18.
εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν. τοιοῦτος γὰρ 26 R 8,34!
ἡμῖν ᵒκαὶ ἔπρεπεν ἀρχιερεύς, ὅσιος, ἄκακος, 4,14!
ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ 1,3. J 8,46!
ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος· ὃς οὐκ ἔχει 27
καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ ⸢οἱ ἀρχιερεῖς⸣, πρό- Lv 16,6.15.
τερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν ⸢θυσίας ἀναφέρειν,
ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· ⁝τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ
ἑαυτὸν ⸢ἀνενέγκας⁝[2]. ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθ- 28
ίστησιν ⸢ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ 5,1 s.

---

14 ⸢ $\mathfrak{p}^{46}$ ℵ* *pc* *16* ⸢-ικης *Ϙal* *17* ⸢-ρει *CϘpl* | ⊤ει $\mathfrak{p}^{46}$ *K Ppm* latt *18* ᵒ $\mathfrak{p}^{46}$ *r*. *21* ⊤ει $\mathfrak{p}^{46}$ *KP 1739 pm* latt | ⊤ (17) κατα την ταξιν Μελχισεδεκ *AϘDpl* itsy *22* ⸢-τον *Ϙ 1739 pm* | ᵒ $\mathfrak{p}^{46}$ *AϘDpl*; S *24* ⸢ιερατειαν *D**. *26* ᵒ ℵ *CϘpl* latt; [H]: *txt* $\mathfrak{p}^{46}$ *BAD 1739pc* sy *27* ⸢ο -ρευς *D** | ⸢-ιαν *DPpc d r* Ambr Aug : — $\mathfrak{p}^{46}$ *f* | ⁝(*et* ⁝[2]·) H | ⸢προσεν- ℵ *AI 33 pc*; Th *28* ⸢ιερεις *I*vid *D** (*ex* latt?)

Ps 2,7; 110,4. τῆς ὁρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον υἱὸν εἰς τὸν
αἰῶνα τετελειωμένον.

8 Κεφάλαιον δὲ ⌜ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον
4,14! Ps 110,1. 1,3. ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου
2 τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς ⌜οὐρανοῖς, ⌞τῶν ἁγίων
Nu 24,6 Lxx. λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπη-
5,1. 3 ξεν ὁ κύριος, ⌜οὐκ ἄνθρωπος. Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς
εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ θυσίας καθίσταται·
ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὃ προσενέγκῃ.
4 ⌞εἰ μὲν ⌜οὖν ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἂν ἦν ἱερεύς, ὄντων
5 ⌜τῶν προσφερόντων κατὰ ⌜νόμον τὰ δῶρα· ⁝οἵτινες
9,23; 10,1; 13,10. Kol 2,17. ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσιν τῶν ἐπουρανίων,
καθὼς κεχρημάτισται Μωϋσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν
Ex 25,40. τὴν σκηνήν· ὅρα γάρ φησιν, ποιήσεις πάντα κατὰ
6 τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει ⁝2. ⌜νῦν δὲ
διαφορωτέρας ⌜τέτυχεν λειτουργίας, ὅσῳ ⁰καὶ κρείτ-
7,22! 9,15! τονός ἐστιν διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ κρείττοσιν
7 ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται. εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη 11
ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν ⌜δευτέρας ἐζητεῖτο τόπος.
8 ⌞μεμφόμενος γὰρ ⌜αὐτοὺς λέγει·
Jr 31,31–34. 10,16 s. ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος,
καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν
οἶκον Ἰούδα διαθήκην καινήν,
Ex 19,5 s. 9 οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν
αὐτῶν
ἐν ⌜ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν
ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου,
ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου,
κἀγὼ ἠμέλησα αὐτῶν, λέγει κύριος.
10 ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη ⌜ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ

---

28 ⁝, H 8,1 ⌜ εν *A 1912.* | ⌜-νιοις *69.* : υψηλοις *33* Eus *2* ⌜και *AKpl* vg; *δ* *4* ⌜γαρ *Kpl*; *δ* | ⌜των ιερεων *Kpl* sy | ⌜τον *KDpm*; s *5* : *(* et ⁝2· *)* H *6* ⌜νυνι ℵ*AKpl*; Th : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$*BD** | ⌜τετευχεν *Bpm*; W : τετυχηκεν *P 33 al*; S : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$ℵ**AD*KLpc* | ⁰*D**K *69 al* *7* ⌜ετερας *B**.; W *8* ⌜ αυτοις $\mathfrak{p}^{46}$*BKal*; Wh *9* ⌜-ραις *B* *10* ⌜μου *AD*

μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει κύριος,
διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν,
καὶ ἐπὶ ⌜καρδίας αὐτῶν ⌜ἐπιγράψω αὐτούς,
καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν 2 K 6,16.
καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν.
καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν ⌜πολίτην αὐτοῦ 11
καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν ○αὐτοῦ, λέγων· γνῶθι
τὸν κύριον,
ὅτι πάντες εἰδήσουσίν με
ἀπὸ μικροῦ ⊤ἕως μεγάλου αὐτῶν.
ὅτι ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, 12
καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν ⊤οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι.
|ἐν τῷ λέγειν καινὴν πεπαλαίωκεν τὴν πρώτην· τὸ 13 R 10,4!
δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.
Εἶχε μὲν οὖν ○καὶ ἡ πρώτη ⊤δικαιώματα λατρείας 9
τό τε ἅγιον κοσμικόν. σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη 2 Ex 25,23.30 s.
ἡ πρώτη, ἐν ᾗ ἥ τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ
ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων ⊤, ἥτις λέγεται ⌜Ἅγια· μετὰ 3
δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ ἡ λεγομένη Ex 26,33.
⌜Ἅγια Ἁγίων⌝, |⌜χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον καὶ⌝ τὴν 4 Mt 27,51 p.
κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικεκαλυμμένην πάν- Ex 25,16.21.
τοθεν χρυσίῳ, ἐν ᾗ στάμνος χρυσῆ ἔχουσα τὸ Ex 16,33.
μάννα καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ○ἡ βλαστήσασα καὶ Nu 17,25[10].
αἱ πλάκες τῆς διαθήκης, |ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χε- 5 Ex 25,18.
ρουβὶν δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ Ex 26,34.
ὧν οὐκ ἔστιν νῦν λέγειν κατὰ μέρος. τούτων δὲ 6
οὕτως κατεσκευασμένων εἰς μὲν τὴν πρώτην σκη- Nu 18,3 s.
νὴν διὰ παντὸς εἰσίασιν οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας
ἐπιτελοῦντες, |εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυ- 7 Ex 30,10.
τοῦ μόνος ὁ ἀρχιερεύς, οὐ χωρὶς αἵματος ὃ προσ- Lv 16,2.14 s.

---

10 ⌜-σιαν ℵ*K pc; Th : -σιαις P : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$ A ℜ D *pl* | ⌜γραψω $\mathfrak{p}^{46}$ B Ψ **11** ⌜πλησιον P 1912 *al* lat sy^{hmg} | ○ $\mathfrak{p}^{46 vid}$ D* 181 255 | ⊤αυτων ℜ *al* **12** ⊤(10,17) και των ανομιων αυτων A ℜ D *pm d* sy^{h} **9,1** ○ $\mathfrak{p}^{46 vid}$ B 1739 *al* sy^{p}; [H] | ⊤σκηνη 326 *pm* **2** ⊤ (*vide vs.* 4) και το χρυσουν θυμιατηριον B aeth; h^{r} | ⌜(αγ. 33 *al*; T : ἁγία 69 *al* vg) : αγ. αγιων $\mathfrak{p}^{46}$ A D* it : τα αγ. B; Wh **3** ⌜(αγ. αγ. T) : τα αγ. των αγ. B K L *al*; Wh : αγια ($\mathfrak{p}^{46}$) Or. **4** ⌜(*vide vs.* 2) εχουσα B aeth; h^{r} | ○B 69.

φερει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημά-
8 των, ¦τοῦτο δηλοῦντος τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου,
(10,19.) μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων ὁδὸν ἔτι τῆς
9 πρώτης σκηνῆς ἐχούσης στάσιν, ¦ἥτις ⸢παραβολὴ εἰς
τὸν καιρὸν τὸν ἐνεστηκότα, καθ' ⸢ἣν δῶρά τε καὶ
7,18 s! 1 T 3,9! θυσίαι προσφέρονται μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδη-
3,9. Lv 11,2. 10 σιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα, ¦μόνον ἐπὶ βρώμασιν
Lv 15,18. Nu 19,13. καὶ πόμασιν καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς ⸢, δικαιώ-
ματα σαρκὸς μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα.
4,14! 11 Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν ⸢γενομέ- 64 12
10,1. νων ἀγαθῶν, διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας
24. 2 K 5,1. σκηνῆς οὐ χειροποιήτου, τοῦτ' ἔστιν οὐ ταύτης
12 τῆς κτίσεως, ¦οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων,
18.28; 13,20. 5,9. Is 45,17. διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς
L24,21! Dn9,24. 13 τὰ ἅγια ⸢, αἰωνίαν λύτρωσιν εὑράμενος. εἰ γὰρ τὸ
Lv 16,3.14 s. 10,4. αἷμα τράγων καὶ ταύρων καὶ σποδὸς δαμάλεως
Nu 19,9.17. ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωμένους ἁγιάζει πρὸς τὴν
14 τῆς σαρκὸς καθαρότητα, ¦πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα
1 J 1,7! 1 K 15,45. τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ πνεύματος ⸢αἰωνίου ἑαυτὸν
1 P 1,18 s. J 8,46! προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ θεῷ, καθαριεῖ τὴν συνεί-
1,3: 10,22! 1 T 3,9! δησιν ⸢ἡμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν
6,1. R 1,9! 15 θεῷ ζῶντι ⸢. καὶ διὰ τοῦτο διαθήκης καινῆς
7,22! G 3,19 s. 1 T 2,5. R 3,25. μεσίτης ἐστίν, ὅπως θανάτου γενομένου εἰς ἀπο-
3,1. λύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων
τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τῆς αἰωνίου
16 κληρονομίας. Ὅπου γὰρ διαθήκη, θάνατον ἀνάγκη
17 φέρεσθαι τοῦ διαθεμένου· διαθήκη γὰρ ἐπὶ νε-
κροῖς βεβαία, ἐπεὶ ⸢μήποτε ἰσχύει ὅτε ζῇ ὁ διαθέ-
18 μενος ⁝. ὅθεν ⸢οὐδὲ ἡ πρώτη χωρὶς αἵματος ἐγ-
19 κεκαίνισται. λαληθείσης γὰρ πάσης ⸢ἐντολῆς κατὰ

---

9 ⸢πρωτη *D** *d* | ⸢ον *P*ℵ*pm d* *10* ⸢, -μα *D**itsa : και -ματα *B*; Wh : και -μασιν ℵ*pl f* vg sy^{h} : *txt* p^{46}ℵ*pc* sy^{p} *11* ⸢μελλοντων ℵ*AI*ℵ*pl f* vg sy^{hmg}; Th : *txt* (p^{46}) *BD* 1739 pc* itsy (*B deest a* 9,14, *habet Ep. Cath. ante Paulinas, Hebr. post 2 Thess.*) *12* ⸢των αγιων *P*. *14* ⸢αγιου *D*Pal* lat | ⸢υμ- ℵℜ*pm* vg^{codd} sy^{h}; Th : *txt AD*KP 1739 al* it vg^{cl} sy^{p} | ⸢(1 Th 1,9) και αληθινω *APpc* *17* ⸢μη τοτε ℵ**D**; ℵ | ⁝, W : ; h *18* ⸢ουδε ℵ*Pal*; T : *txt ACGIpm* *19* ⸢της p^{46}*D** Chr.

°τὸν νόμον ὑπὸ Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν Ex 24,3 ss.
τὸ αἷμα τῶν ⌜μόσχων καὶ τῶν τράγων⌝ μετὰ ὕδατος
καὶ ἐρίου κοκκίνου καὶ ὑσσώπου, αὐτό τε τὸ Lv14,4. Nu19,6.
βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν ἐρράντισεν, ¹λέγων· 20
τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης ἧς ἐνετείλατο πρὸς Ex 24,6—8. 7,22! Mt26,28 p.
ὑμᾶς ὁ θεός. καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ 21 Lv 8,15.19.
σκεύη τῆς λειτουργίας τῷ αἵματι ὁμοίως ἐρράντισεν.
¹καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ 22 Lv 5,11—13; 17,11. E 1,7.
τὸν νόμον, καὶ χωρὶς αἱματεκχυσίας οὐ γίνεται
ἄφεσις. ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν 23 8,5.
ἐν τοῖς οὐρανοῖς τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ
τὰ ἐπουράνια κρείττοσιν θυσίαις παρὰ ταύτας.
¹οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα εἰσῆλθεν ἅγια Χριστός, 24 11.12.
ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐ-
ρανόν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ θεοῦ 1 J 2,1. R 8,34.
ὑπὲρ ἡμῶν· οὐδ' ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτόν, 25
ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια ⊤κατ'
ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἀλλοτρίῳ, ¹ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν 26
πολλάκις ⌜παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· νυνὶ 12; 1,2. 1 K 10,11!
δὲ ἅπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων εἰς ἀθέτησιν G 4,4. 1 P 1,20. 1,8. Mt 13,39!
°τῆς ἁμαρτίας διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται.
¹καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ 27 Gn 3,19.
ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις, ¹οὕτως καὶ ὁ 28
Χριστός, ἅπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγ- 12; 10,10.12.14. R 6,10. 1P 2,24;
κεῖν ἁμαρτίας, ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθή- 3,18. Is 53,12. Ph 3,20. 2 T 4,8.
σεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν⊤.

Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγα- 10 8,5. Kol 2,17.
θῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, ⌜κατ' 9,11.
ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις⊤⌜ἃς προσφέρουσιν
εἰς τὸ διηνεκὲς οὐδέποτε ⌜δύναται τοὺς προσερχο- 7,18 s!
μένους τελειῶσαι⌝· ἐπεὶ ⌜οὐκ ἂν⌝ ἐπαύσαντο προσ- 2

---

19 °ℵ*𝔎pm; T : txt ℙ46 ACD*Lal | ⌜μ. κ. τρ. P𝔎 33 al : τρ. κ. τ. μ. D it : μοσχ. ℙ46 KL 1739 pm sy : txt 𝔖pc **25** ⊤των αγιων 69 1912 pc sa **26** ⌜αποθανειν 241 1908 pc sa | °ℙ46 C𝔎(D*)pl **28** ⊤δια πιστεως APpc (ϛ 69 al) **10,1** ⌜H^db | ⊤αυτων ℵP; h | ⌜αις D*HLal; Th^s2 : — ℙ46*A 33 pc sy; h^s1 : txt ℵC𝔎pl | ⌜-νται 𝔖𝔎al; 𝔏 : txt ℙ46 D*HKL 1739 pm lat **2** ⌜καν ℙ46 1518 : αν H*pc f vg^cl sy

1 T 3,9! φερόμεναι, διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν
ἁμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντας ἅπαξ κεκαθαρισμένους;
Lv 16,21. 3 ˡἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν κατ' ἐνιαυτόν·
7,18 s! 9,13. Is 1,11 ss. 4 ˡἀδύνατον γὰρ αἷμα ˹ταύρων καὶ τράγων˺ ⌜ἀφαιρεῖν
5 ἁμαρτίας. Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον λέγει· 13
Ps 40,7—9. Mt 9,13! θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας,
σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι·
Lv 4,14 etc. R 8,3. 6 ⌜ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ εὐδόκησας.
7 τότε εἶπον· ἰδοὺ ἥκω,
ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται ⊤περὶ ἐμοῦ,
τοῦ ποιῆσαι ὁ θεὸς τὸ θέλημά σου.
8 ˡἀνώτερον λέγων ὅτι ⌜θυσίας καὶ προσφορὰς⌝ καὶ
ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ἠθέλησας
οὐδὲ εὐδόκησας, αἵτινες κατὰ ⊤νόμον προσφέρονται,
Mt 6,10; 26,39.42 p. J 6,38. G 1,4. 9 ˡτότε εἴρηκεν· ἰδοὺ ἥκω τοῦ ποιῆσαι ⊤τὸ θέλημά
σου. ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ⁝·
2,11! E 5,2. 9,28! 10 ˡἐν ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμὲν ⊤διὰ τῆς προσ-
Ex 29,38. 11 φορᾶς τοῦ ⌜σώματος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ. Καὶ
πᾶς μὲν ⌜ἱερεὺς ἕστηκεν καθ' ἡμέραν λειτουργῶν
7,18 s! καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵ-
12 τινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν ⌜ἁμαρτίας· ⌜οὗτος
9,28! δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν εἰς
13 τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν ⌜ἐν δεξιᾷ⌝ τοῦ θεοῦ, ˡτὸ λοι-
1,13. Ps 110,1. πὸν ἐκδεχόμενος ἕως τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ ᴼαὐτοῦ
Mt 22,44! 9,28! 14 ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ⌜μιᾷ γὰρ προσφορᾷ⌝
7,25. τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ⌜ἁγιαζομένους.
15 ˡΜαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· μετὰ
γὰρ τὸ ⌜εἰρηκέναι·
8,10. Jr 31,33. 16 αὕτη ⊤ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι πρὸς αὐτούς
μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει κύριος⁝·

---

4 ˹ P^{46}ℵ *69 pc*; h | ⌜αφελειν *Lpc* *6* ⌜-μα P^{46}*D* *7* ⊤ γαρ P^{46}*D**. *8* ⌜-ιαν κ. -ραν *I*ℜ *1739 pl* sy^{h} | ⊤τον *P*ℜ*Dal* *9* ⊤, ο θεος, ℜ *1739 al* lat sy^{p} | ⁝. H : , Ti : — W *10* ⊤οι ℜ*al* | ⌜αιματος *D** *11* ⌜αρχιε- *ACP 69 pm*; h | ⌜-ιαν P^{13} aeg. *12* ⌜αυτος ℜ*pm* | ⌜εκ δεξιων *A* *13* ᴼP^{13}. *14* ⌜(μία γ. -ρὰ Bengel) | ⌜ανασωζομ- P^{46}. *15* ⌜προειρ- ℜ*pm* *16* ⊤ δε P^{13}*D** *f* vg | ⁝, H (*ut* 8,10)

διδοὺς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν,
καὶ ἐπὶ ⌜τὴν διάνοιαν⌝ αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς:,
| ⊤**καὶ** :2 **τῶν ἁμαρτιῶν** ○**αὐτῶν καὶ** *τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν* 17 8,12. Jr 31,34.
οὐ μὴ ⌜**μνησθήσομαι ἔτι.** *ὅπου δὲ ἄφεσις* ○*τούτων,* 18
οὐκέτι προσφορὰ περὶ ἁμαρτίας.

Ἔχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἴσο- 19 (9,8.)
δον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ, | *ἣν ἐνεκαίνισεν* 20
ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ κατα- J14,6! Mt27,51.
πετάσματος□*, τοῦτ' ἔστιν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ**, | *καὶ* 21 ⌜4,14! 3,6! Zch 6,11 ss. Nu 12,7.
ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ, | ⌜*προσερχώ-* 22 4,16.
μεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ
πίστεως, ῥεραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδή- Ez36,25. E 5,26.
σεως πονηρᾶς καὶ λελουσμένοι τὸ σῶμα ὕδατι 1 T 3,9! 9,14.
καθαρῷ:· κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος⊤ 23 1 K 6,11. Tt 3,5. 3,1.6!; 4,14.
14 *ἀκλινῆ, πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμενος,* | *καὶ κατα-* 24 1 K 10,13!
νοῶμεν ἀλλήλους ⌜*εἰς παροξυσμὸν*⌝ *ἀγάπης καὶ* 13,1.
καλῶν ἔργων, | *μὴ* ⌜*ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυν-* 25 2 Th 2,1. Jc 2,2.
αγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ παρα- 3,13; 13,22.
καλοῦντες⊤*, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ βλέπετε* 37!
ἐγγίζουσαν τὴν ἡμέραν. Ἑκουσίως ○*γὰρ ἁμαρτα-* 26 6,4–8!
νόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς 2 T 3,7!
ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ⌜*ἁμαρτιῶν* ⌜*ἀπολείπεται θυ-* 2 P 2,21.
σία, | *φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως καὶ* **πυρὸς** 27 Is 26,11 Lxx.
ζῆλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους. *ἀθε-* 28 Nu 15,30; 35,30. Dt 17,6.
τήσας τις νόμον Μωϋσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν⊤ *ἐπὶ* (Mt 18,16!)
δυσὶν ἢ τρισὶν μάρτυσιν ἀποθνῄσκει· *πόσῳ δοκεῖτε* 29 2,3; 12,25.
χείρονος ⌜*ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ* Mt 7,6.
θεοῦ καταπατήσας καὶ τὸ αἷμα **τῆς** ⊤**διαθήκης** Ex 24,8.
κοινὸν ἡγησάμενος,□**ἐν ᾧ ἡγιάσθη,*****καὶ τὸ πνεῦμα** 7,22! Mt 26,28p. 1 K 11,27. Zch 12,10.

---

16 ⌜*των διανοιων* ℵ*pl* itvg^{cl}sy; S **16.17** :*et* :2, — *Και* H :, *και·* comm **17** ⊤*υστερον λεγει* **69** *104pm* sy^{h} : *τοτε ειρηκεν 1611* | ○ p$^{13.46}$ *D* 33* lat | ⌜*-σθω* p^{46} *P*ℵ*pl* **18** ○ℵ* *r* sy^{p} arm **20**□(Holsten *cj*) **22** ⌜*-χομεθα* p^{46*} *DKPpm* | :, W **23** ⊤*ημων* ℵ* *f* vg sy^{p} **24** ⌜*εκ -μου* p^{46}. **25** ⌜*καταλ-* p^{46} *D* | ⊤*εαυτους 33pc* sy^{p} **26** ○p^{46}. | ⌜*-ιας* p^{46} *D* 81* sa | ⌜*καταλ-* p^{46}. : *περιλ- D**. **28** ⊤*και δακρυων D* d* sy^{h} **29** ⌜*καταξ-* p^{46}. | ⊤*καινης r* | □*A* Chr

Dt 32,35 s. 30 τῆς χάριτος ἐνυβρίσας⁝. οἴδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα·
R 12,19. Ps 135,14. ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω⊤· καὶ πάλιν·⊤⌐ κρι-
12,29. 31 νεῖ κύριος⌝ τὸν λαὸν αὐτοῦ. φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν
Mt 10,28 p. 32 εἰς χεῖρας θεοῦ ζῶντος. Ἀναμιμνήσκεσθε δὲ 15
6,4.10. 12,4. τὰς πρότερον ⌜ἡμέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες πολ-
33 λὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων,⌝ τοῦτο μὲν
L 23,48. 1 K 4,9. ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσιν ⌜θεατριζόμενοι, τοῦτο
Ph 4,14. δὲ κοινωνοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφομένων γενηθέν-
13,3! 34 τες. καὶ γὰρ τοῖς ⌜δεσμίοις συνεπαθήσατε, καὶ
τὴν ἁρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς
Mt 6,20; 13,44; 19,21.29. προσεδέξασθε, γινώσκοντες ἔχειν ⌜ἑαυτοὺς κρείσ-
35 σονα ὕπαρξιν⊤ καὶ μένουσαν. Μὴ ἀποβάλητε οὖν
11,6. τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἥτις ἔχει μεγάλην μισθα-
6,12. L 8,15! 36 ποδοσίαν. ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρείαν ἵνα τὸ
θέλημα τοῦ θεοῦ ποιήσαντες κομίσησθε τὴν ἐπαγ-
γελίαν.

25. Is 26,20. 2 P 3,9. Hab 2,3. L 21,27. Jc 5,8. Mt 3,11! 37 ἔτι ○γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον,
ὁ ἐρχόμενος ἥξει καὶ οὐ χρονίσει·
Hab 2,4. R 1,17. G 3,11. 38 ὁ δὲ δίκαιός ⌜μου ἐκ πίστεως⌝ ζήσεται,
καὶ ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ⌐ἡ ψυχή μου⌝
ἐν αὐτῷ.

L 21,19. 1 P 1,9. 1 Th 5,9. 2 Th 2,14. 39 ⌝ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ
πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

(1,3); 3,14. 2 K 4,18; 5,7. 11 Ἔστιν δὲ πίστις ἐλπιζομένων ⌐ὑπόστασις⁝, πραγ- 16
39. 2 μάτων⌝ ⁝2 ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. ἐν ⌜ταύτῃ γὰρ
Gn 1. 3 ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. Πίστει νοοῦμεν
R 1,20. κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι θεοῦ, εἰς τὸ μὴ
4 ἐκ φαινομένων ⌜τὸ βλεπόμενον⌝ γεγονέναι. Πίστει
⌜πλείονα θυσίαν Ἄβελ παρὰ Κάϊν προσήνεγκεν □τῷ
Gn 4,4. Mt 23,35. θεῷ⌝, δι' ἧς ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦν-

---

29 ⁝; W **30** ⊤(R12,19) λεγει κυριος **A**𝔎*pl r* sy^{h} | ⊤· οτι **D** *1739 pc* lat | ⌐**P**𝔎*pm*; S **32** ⌜ημ. υμων P^{13} *33 69 al*; 𝔖 : αμαρτιας υμων ℵ*. **33** ⌜ονειδιζ- **D***sa. **34** ⌜δεσμοις P^{46} **Ψ** *81* Or : -μοις μου ℵ𝔎*pm* Cl : -μοις αυτων *d e* : *txt* **AD*H** *33 al* latsy | ⌜ εαυτοις 𝔎**D***al* : εν εαυτοις *1 al* : — **P**sa. : *txt* P^{46}𝔖 *1912 al* lat Cl Or | ⊤εν ουρανοις **P**𝔎 *1739 pl* sy **37** ○P^{13} **38** ⌜εκ π. μ. **D*** *pc d e* sy Eus : εκ π. P^{13} **I**𝔎*pl* : *txt* P^{46}𝔖*pc r* vg Cl; (H [μ.] εκ π.) | ⌐ 3 1 2 P$^{13.46}$**D*** **11,1** ⌐πρ. αποστ. (*sic*) P^{13} | ⁝ —, *et* ⁝2, h **2** ⌜αυτη P^{13} *103 1908* **3** ⌜το φαινομενον **P**. : τα βλ-να 𝔎*pl f* vg sy **4** ⌜(ΗΔΕΙΟΝΑ = ηδιονα Cobet *cj*) | □ ! P^{13}(^{46}?) Cl.

τος ἐπὶ τοῖς δώροις ⌜αὐτοῦ τοῦ θεοῦ⌝, καὶ δι' αὐτῆς ἀποθανὼν ἔτι ⌜λαλεῖ. Πίστει Ἐνὼχ μετετέθη τοῦ 5 μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ οὐχ ηὑρίσκετο διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ θεός. πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως ⊤μεμαρτύρηται εὐαρεστηκέναι τῷ θεῷ· χωρὶς δὲ πί- 6 στεως ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι· πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον [τῷ] θεῷ, ὅτι ἔστιν καὶ τοῖς ⌜ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης γίνεται. Πίστει 7 χρηματισθεὶς Νῶε περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς κατεσκεύασεν κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ, δι' ἧς κατέκρινεν τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος. Πίστει ⊤καλούμενος Ἀβραὰμ ὑπήκουσεν 8 ἐξελθεῖν εἰς ⊤τόπον ὃν ἤμελλεν λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθεν μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. Πίστει παρῴκησεν εἰς γῆν τῆς ἐπαγ- 9 γελίας ὡς ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας, μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ τῶν συγκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς· ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμε- 10 λίους ἔχουσαν πόλιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ θεός. Πίστει καὶ ⌜αὐτὴ Σάρρα⌝ ⊤δύναμιν εἰς 11 καταβολὴν σπέρματος ἔλαβεν ⊤καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας ⊤2, ἐπεὶ πιστὸν ἡγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον. ⌞διὸ καὶ ἀφ' ἑνὸς ⌜ἐγενήθησαν, καὶ ταῦτα νενεκρω- 12 μένου, καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει καὶ ὡς ἡ ἄμμος □ἡ παρὰ τὸ χεῖλος⌝ τῆς θαλάσσης ἡ ἀναρίθμητος. Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι 13 πάντες, μὴ ⌜κομισάμενοι τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες ⊤καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι ξένοι καὶ παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ

12,24.
Jubil 10,17.
L 2,26. J 8,51. Gn 5,24.
Sir 44,16.
R 10,14. 7,25. Ex 3,14. 10,35.
Gn 6,8s.13–22; 7,1. Sir 44,17. 2 P 2,5.
R 3,22.24. Ps 37,29. R 4,13.
Gn 12,1.4.
Gn 23,4; 26,3; 35,12.
6,12.17.
Ap 21,14.19 s. 12,22! Ap 21,2. Sap 8,6; 13,1.
Gn 17,19; 21,2.
L 1,45. R 4,19s. 1 K 10,13!
R 4,19.
Gn 15,5; 22,17; 32,13. Ex 32,13. Dn 3,36 Lxx.
39. Gn 49,18. J 8,56.
Ps 39,13. 1 Chr 29,15. Gn 23,4; 47,9. 1 P 1,1; 2,11. 2 K 5,6. E 2,19.

---

4 ⌜αυτου τω θεω ℵ*AD*pc; h^{s} : αυτω του θεου $\mathfrak{P}^{18c}$ Cl.; h^{ell} : *txt* $\mathfrak{P}^{18*.46}$*P*$\mathfrak{R}$*pl* latsy | ⌜-ειται $\mathfrak{R}$*D*pm; S **5** ⊤αυτου $\mathfrak{R}$*pl* sy **6** [+ $\mathfrak{P}^{46}$*A*$\mathfrak{R}$*D**pl; W : — $\mathfrak{P}^{18}$ vid ℵ**I* 33 1912 pc; T | ⌜ζητ- $\mathfrak{P}^{18}$*P* **8** ⊤ο $\mathfrak{P}^{46}$*AD** 33 pc; s | ⊤τον $\mathfrak{R}$ 1739 pl; s **11** ⌜(-τῆ -ρᾳ h) | ⊤στειρα $\mathfrak{P}^{46}$*D**Ψpc latsy : στ. ουσα *P* 1912 al : η στ. 69 1739 pc | ⊤εις το τεκνωσαι *D***P* 69 pc sy^{h} | ⊤^{2}ετεκεν *P*$\mathfrak{R}$*pl* sy **12** ⌜εγεννηℵ$\mathfrak{R}$ 1739 pm; T : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$$\mathfrak{H}$*D***K*al | □$\mathfrak{P}^{46}$**D**$\Psi$ **13** ⌜λαβοντες $\mathfrak{P}^{46}$$\mathfrak{R}$*D* 1739 pm; W : προσδεξαμενοι *A*. : *txt* $\mathfrak{H}$al | ⊤και πεισθεντες 1518

14 τῆς γῆς. οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες ἐμφανίζουσιν
15 ὅτι πατρίδα ⌜ἐπιζητοῦσιν⌝. καὶ εἰ μὲν ἐκείνης
⌜ἐμνημόνευον ἀφ' ἧς⌝ ⌜ἐξέβησαν⌝, εἶχον ἂν καιρὸν
16 ἀνακάμψαι· νῦν δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τοῦτ'
2,11. Ex 3,6. ἔστιν ἐπουρανίου. διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς
Mt 22,32 p. J 14,2. Ap 21,2. ὁ θεὸς θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν· ἡτοίμασεν γὰρ
Gn 22. Je 2,21. 17 αὐτοῖς πόλιν. Πίστει ⌜προσενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν
J 8,16! Ἰσαὰκ πειραζόμενος⌝, καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν
Gn 21,12. 18 ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος, ⌞πρὸς ὃν ἐλαλήθη
19 ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα, ⌟λογισάμενος
R 4,17. ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ⌜ἐγείρειν ⌜δυνατὸς ὁ θεός· ὅθεν
Gn 27,28 s.39 s. 20 αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. Πίστει ○καὶ
περὶ μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ καὶ
21 τὸν Ἠσαῦ. Πίστει Ἰακὼβ ἀποθνήσκων ἕκαστον
Gn 48,15 s. Gn 47,31. τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ εὐλόγησεν, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ
Gn 50,24. 22 τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. Πίστει Ἰωσὴφ τελευ-
τῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευ-
23 σεν καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο. Πίστει
Ex 2,2. Μωϋσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πα-
Act 7,20. τέρων αὐτοῦ, διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον, καὶ
Ex 2,11 s. 24 οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ ⌜διάταγμα τοῦ βασιλέως⌝. Πίστει
Act 7,23. Μωϋσῆς μέγας γενόμενος ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς
25 θυγατρὸς Φαραώ, ⌞μᾶλλον ἐλόμενος συγκακου-
4 Mcc 15,2.8. χεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ ἢ πρόσκαιρον ἔχειν
Ps 89,51 s; 69,10. 26 ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν, ⌞μείζονα πλοῦτον ἡγησάμενος
18,13. τῶν Αἰγύπτου θησαυρῶν τὸν ὀνειδισμὸν τοῦ Χρι-
10,34 s. στοῦ· ἀπέβλεπεν γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν.
Ex 2,15; 12,51. 27 ⌞Πίστει κατέλιπεν Αἴγυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὸν
1 T 1,17! θυμὸν τοῦ βασιλέως· τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὁρῶν
Ex 12,12.13.23. 28 ἐκαρτέρησεν. Πίστει πεποίηκεν τὸ πάσχα καὶ τὴν
Sap 18,25. 1 K 10,10. πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλεθρεύων τὰ

---

14 ⌜ζητ- $\mathfrak{P}^{46}$ *D* pc* | :, W *15* ⌜-ευσαν *33 pc* : μνημονευουσιν $\mathfrak{P}^{46}$ ℵ* (*D**) *1739 pc*; T : *txt* **A** ℜ *pm* lat | ⌜εξηλθον ℜ *pl* *17* ⌜1 4 5 $\mathfrak{P}^{46}$. : 1 3—5 Ψ *pc* sy^{h} : 2 1 3—5 *1912* : 1 3 4 2 5 *1611* : 1 3—5 2 *D e* *19* ⌜-ραι **A** *P 33 1912 al* | ⌞δ. εστιν *P f* vg : δυναται *A pc d* *20* ○ ℵ ℜ *pm* sy; T *23* ⌜δογμα *A pc* | ⌞πιστει μεγας γενομενος Μωυσης ανειλεν τον Αιγυπτιον κατανοων την ταπεινωσιν των αδελφων αυτου. *D* 1827* it; h^{r}

πρωτότοκα θίγῃ αὐτῶν. Πίστει διέβησαν τὴν 29 Ex 14,22.27.
ἐρυθρὰν θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς ᴼγῆς, ἧς πεῖραν
λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι ⌜κατεπόθησαν. Πίστει τὰ 30 Jos 6,20.
τείχη Ἰεριχὼ ἔπεσαν κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέ-
ρας. Πίστει Ῥαὰβ ἡ ⊤πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς 31 Jos 2,11 s;
⌜ἀπειθήσασιν, δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ' 6,17.23.
εἰρήνης. Καὶ τί ἔτι λέγω; ἐπιλείψει ⌜με γὰρ⌞ 32 Jc 2,25.
διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεών, Βαράκ⌜, Σαμ- 13,22. Jdc 6,11.
ψών, Ἰεφθάε, Δαυίδ τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν 4,6; 15,20; 12,7.
προφητῶν, ⌞οἳ διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο ⌜βασι- 33 1 Sm 12,11.
λείας, ἠργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγε- Act 3,24.
λιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων, ⌞ἔσβεσαν δύναμιν 34 Jdc 14,6.
πυρός, ἔφυγον στόματα μαχαίρης, ⌜ἐδυναμώθησαν 1 Sm 17,34 s.
ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, Dn 6,23.
παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων·. ἔλαβον ⌜γυναῖκες 35 Dn 3,23–25.
ἐξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ R 4,19 s.
ἐτυμπανίσθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρω- 1 Rg 17,23.
σιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν· ἕτεροι 36 2 Rg 4,36.
δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πεῖραν ἔλαβον, ἔτι 2 Mcc 6,
δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς· ἐλιθάσθησαν, ⌜ἐπειράσθη- 18—7,42.
σαν, ἐπρίσθησαν⌟, ἐν φόνῳ μαχαίρης ἀπέθανον, 37 Jr 20; 37; 38.
περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν, 12,3!
ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, ⌞ὧν οὐκ 38 2 Chr 24,21.
ἦν ἄξιος ὁ κόσμος·, ⌜ἐπὶ ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ Mt 23,37.
ὄρεσιν καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς. Ascensio
⌞Καὶ ᴼοὗτοι πάντες μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως 39 Isai. 5,11—14.
οὐκ ἐκομίσαντο ⌜τὴν ἐπαγγελίαν⌟, ⌞τοῦ θεοῦ περὶ 40 1 Rg 19,13.19.
ἡμῶν κρεῖττόν τι ⌜προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς
ἡμῶν τελειωθῶσιν.

17 Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, ⌜τοσοῦτον ἔχοντες περι- 12

2 Rg 2,8.13 s.
1 Rg 2,26.
Jdc 6,2.1 Sm 13,6.
(Ap 6,15 s.)
2.
13.

29 ᴼ *P* ℜ *pm* | ⌜-ποντισθησαν *104 1912 pc* **31** ⊤ επιλεγομενη ℵ* | ⌜ απιστησ- $\mathfrak{p}^{46}$ lat **32** *S* $\mathfrak{p}^{18.46}$ *I*ℜ *pl* Cl; S : *txt* ℵ *A D***pc* | ⌜τε και Σ. και *P*ℜ(*D*)*pl* **33** ⌜-λειες $\mathfrak{p}^{46}$. **34** ⌜ενεδυν- *P*ℜ*pl*; S : *txt* $\mathfrak{p}^{18.46}$ℵ* *A D***pc* | ⁚· T **35** ⌜-καις $\mathfrak{p}^{18}$ ℵ* *A D***pc*; h „MSS“ **37** ⌜επρ., επειρ. $\mathfrak{p}^{18}$ *A*ℜ(*D* ?) *1739 pm* lat; h^{db} : ⁞ επρ. $\mathfrak{p}^{46}$ *2 327 pc* sy^{p} Hier Ps-Aug; h^{ell} : επειρ. vg^{fuld} Cl; h^{s1} : επρησθ-, επειρ. *1923* : (ενεπρησθ-, επρισθ- h^{s2} *cjj* : επειρωθ- (επηρ-), επρισθ- h^{s3} *cjj*) : *txt* ℌ(*D* ?) *L* sy^{h} **38** ⁚—, H | ⌜εν ℜ*D pm* Cl; h **39** ᴼ $\mathfrak{p}^{18vid.46}$ *1739* Cl | ⌜τας -ιας *A I pc* **40** ⌜προσβλ- $\mathfrak{p}^{46}$. : *προειδομενου* Cl. **12,1** ⌜τηλικου- ℵ* *I*.

κείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ⌜ὄγκον ἀποθέμενοι
R 7,21. Is 40,31. πάντα καὶ τὴν ⌜εὐπερίστατον ἁμαρτίαν, δι' ὑπο-
L 8,15! 2 T 4,7! μονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα,
2,10. Act 3,15! 2 ⌞ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τε-
Mt 25,21. λειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ
13,13. Ph 2,8! χαρᾶς ὑπέμεινεν ⊤σταυρὸν αἰσχύνης καταφρονήσας,
Ps 110,1. 10,32. 3 ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ ⌜κεκάθικεν. ἀνα-
Nu 17,2.3 Lxx. λογίσασθε γὰρ ○τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ
Mt 27,39 p. τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς ⌜ἑαυτὸν ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ
L 2,34! G 6,9. 10,32–36. 4 κάμητε ταῖς ψυχαῖς ○2ὑμῶν ⌜ἐκλυόμενοι. Οὔπω
⊤μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε πρὸς τὴν ἁμαρτίαν
5 ⌜ἀνταγωνιζόμενοι, ⌞καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως,
ἥτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται·

Prv 3,11 s. 1 K 11,32. **υἱέ ○μου, μὴ ὀλιγώρει παιδείας κυρίου,**
⌜μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος·
Ap 3,19. 6 **ὃν γὰρ ἀγαπᾷ κύριος παιδεύει,**
μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται.

7 ⌞⌜εἰς παιδείαν ὑπομένετε· ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται
ὁ θεός· τίς γὰρ ⊤υἱὸς ὃν οὐ παιδεύει πατήρ;
Ps 73,14 s. 8 ⌞εἰ δὲ χωρίς ἐστε παιδείας, ἧς μέτοχοι γεγόνασιν
9 πάντες, ἄρα νόθοι καὶ οὐχ υἱοί ἐστε. εἶτα τοὺς
Nu 16,22. μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἴχομεν παιδευτὰς
καὶ ἐνετρεπόμεθα· οὐ πολὺ ⊤μᾶλλον ὑποταγησό-
10 μεθα τῷ πατρὶ τῶν ⌜πνευμάτων καὶ ζήσομεν; οἱ
μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας κατὰ τὸ δοκοῦν
αὐτοῖς ἐπαίδευον, ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον εἰς τὸ
2 K 4,17 s. 11 μεταλαβεῖν τῆς ἁγιότητος αὐτοῦ. πᾶσα ⌜μὲν παι-
J 16,20. δεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι
Jc 3,18. 1 P 1,6 s. ἀλλὰ λύπης, ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς
Ph 1,11. δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσιν δικαιοσύνης.

---

1 ⌜(οχνον Junius *cj*) | ⌞-σπαστον $\mathfrak{p}^{46}$. *2* ⊤τον $\mathfrak{p}^{13.46}$ *D** | ⌜εκαθισεν $\mathfrak{p}^{46}$ *3* ○$\mathfrak{p}^{13.46}$ *D** | ⌜εαυτους ℵ**D*pc* vg^{codd} sy^{p} ; ℵ : αυτους $\mathfrak{p}^{13.46}$ ℵ^{3} *33* : αὐτον 𝔎 *pl* ; S (αὐ- Griesbach) : *txt A P* vg^{cl} sy^{h} | ○^{2} $\mathfrak{p}^{13.46}$ *69 pc* | ⌞ εκλελυμενοι $\mathfrak{p}^{13.46}$ *D** *4* ⊤γαρ *D* Lal* vg^{cl} aeg | ⌜αγων- $\mathfrak{p}^{13.46}$ *69 pc* *5* ○ *D* 69 81 al d* Cl^{pt} | ⌜και μη $\mathfrak{p}^{13}$. *7* ⌜ει *35 241 pm* | ⌞.W | ⊤εστιν 𝔎 *D pl d* sy^{p} ; S *9* ⊤ὁς $\mathfrak{p}^{13.46}$ *D* 1739* Or | ⌜-τικων *440*. : *πατερων 88 pc* *11* ⌜ὁς $\mathfrak{p}^{13.46}$ *A* 𝔎 *pm f* vgsy ; Wh^{db} : — *D* 104 pc* ; h^{s} : *txt* ℵ* *P 33 al d* Or

18 Διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα 12 Is 35,3. Job 4,3 s.
γόνατα ἀνορθώσατε, | καὶ τροχιὰς ὀρθὰς ⌜ποιεῖτε 13 Prv 4,26 Lxx.
τοῖς ποσὶν ὑμῶν, ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ἰαθῇ
δὲ μᾶλλον. Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ 14 Ps 34,15. Mc 9,50. Mt 5,8 s.
τὸν ἁγιασμόν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν κύριον, R 12,18; 14,19. 1 J 3,2.
| ἐπισκοποῦντες μή τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος 15 3,12; 4,1.
τοῦ θεοῦ, μή τις ῥίζα πικρίας ἄνω φύουσα ⌜ἐνοχλῇ Dt 29,17 Lxx.
καὶ ⌜διὰ ταύτης⌝ μιανθῶσιν ○οἱ πολλοί, | μή τις 16 Act 8,23.
πόρνος ἢ βέβηλος ὡς Ἠσαῦ, ὃς ἀντὶ βρώσεως Gn 25,33 s.
μιᾶς ἀπέδοτο ⌜τὰ πρωτοτόκια⌝ ⌜ἑαυτοῦ. ἴστε γὰρ 17 Gn 27,30—40.
ὅτι καὶ μετέπειτα θέλων κληρονομῆσαι τὴν εὐλο- 1 P 3,9.
γίαν ἀπεδοκιμάσθη·, μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ Sap 12,10.
εὗρεν, καίπερ μετὰ δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν.
19 | Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένῳ ⊤καὶ κεκαυ- 18 Ex 19,12.16.18. Dt 4,11.
μένῳ πυρὶ καὶ γνόφῳ καὶ ⌜ζόφῳ καὶ θυέλλῃ | καὶ 19 Ex 19,16.19; 20,19.
σάλπιγγος ἤχῳ καὶ φωνῇ ῥημάτων, ἧς οἱ ἀκούσαν- Dt 5,23.
τες παρητήσαντο ○μὴ ⌜προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον·
| οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμενον· κἂν θηρίον 20 Ex 19,13.
θίγῃ τοῦ ὄρους, λιθοβοληθήσεται⊤· καί, οὕτω φο- 21
βερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον, Μωϋσῆς εἶπεν· ἔκφο- Dt 9,19.
βός εἰμι καὶ ⌜ἔντρομος· ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιὼν 22 Ap 14,1. 11,10; 13,14.
ὄρει ○καὶ πόλει θεοῦ ζῶντος, Ἱερουσαλὴμ ἐπου- Ph 3,20. G 4,26! Ap 5,11.
ρανίῳ, καὶ ⌜μυριάσιν ἀγγέλων·, ○2πανηγύρει·2, | καὶ ἐκ- 23
κλησίᾳ πρωτοτόκων ⌜ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρανοῖς⌝, L 10,20!
καὶ κριτῇ· θεῷ πάντων, καὶ ⌜πνεύμασι δικαίων L 18,7. 2 T 4,8. Ap 6,10.
⌜τετελειωμένων, | καὶ διαθήκης νέας μεσίτῃ Ἰησοῦ, 24 7,22! 9,15! 1 P 1,2.
καὶ αἵματι ῥαντισμοῦ ⌜κρεῖττον λαλοῦντι παρὰ 11,4. Gn 4,10.
⌜τὸν Ἄβελ. Βλέπετε μὴ παραιτήσησθε τὸν λα- 25
λοῦντα· εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ⌜ἐξέφυγον ⌜ἐπὶ γῆς
παραιτησάμενοι τὸν⌝ χρηματίζοντα, πολὺ μᾶλλον 2,3; 10,28 s.

---

13 ⌜ποιησατε ***AℜD*** *pl*; h : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$ ℵ* ***P*** *33 pc* **15** ⌜ενχηλη (*sic*) $\mathfrak{p}^{46}$. : (εν χολη P. Katz *cj*, *cf.* Dt 29,17) | ⌜δι αυτης $\mathfrak{p}^{46}$ 𝔖 *1912 al* Cl ; ℋ : *txt* ℵ ***ℜD*** *pm* | ○ $\mathfrak{p}^{46}$ ***P*** ***ℜD*** *1739 pm* **16** ⌜τας -εως $\mathfrak{p}^{46}$. | ⌜αν- ***HℜD*****pl*; H : — $\mathfrak{p}^{46}$ arm Cl **17** ∴ Ti W **18** ⊤ορει ***PℜD*** (𝔖 *69 pc*ʃ*pl* vg^{cl} sy^{h} | ⌜σκοτω ***ℜ*** *pm* : -τει $\mathfrak{p}^{46}$ ***Ψ***. **19** ○ ℵ* *Ppc*; ℋ | ⌜προσθειναι ***A***. **20** ⊤ (Ex 19,13) *η βολιδι κατατοξευθησεται 2 pc* **21** ⌜εκτρ- ℵ***D****. ; h **22** ○ ***D*****d* aeth Hil | ⌜μυριων αγιων ***D****. | ∴ —, Th | ○2 (P. Schmiedel *cj*) | ∴2 —, ℋ **23** 𝔖 ***ℜ*** *pm*; δ | ∴, W | ⌜-ατι ***D*****d* | ⌜τεθεμελιωμ- ***D*****d* Hil **24** ⌜-ονα $\mathfrak{p}^{46}$ *33 pc* | ⌜το $\mathfrak{p}^{46}$ ***L*** *al* **25** ⌜εφ- ***ℜD*** *1739 pl* | 𝔖 41—3 $\mathfrak{p}^{46}$* ***ℜ*** *pm* s : 3412 *69 al*

26 ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ'⌜οὐρανῶν ἀποστρεφόμενοι· οὗ ἡ
Jdc 5,4 s. Ps 68,9; 114,7. Hgg 2,6. Mt24,29p;27,51. φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλευσεν τότε, νῦν δὲ ἐπήγγελται
λέγων· ἔτι ἅπαξ ἐγὼ ⌜σείσω οὐ μόνον τὴν γῆν
Ps 96,9–11. 27 ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν. τὸ δὲ⁝ ἔτι ἅπαξ δηλοῖ⌜τὴν
τῶν σαλευομένων⌝ μετάθεσιν ὡς πεποιημένων, ἵνα
28 μείνῃ τὰ μὴ σαλευόμενα. Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον
L 1,74. R 1,9! παραλαμβάνοντες⌜ἔχωμεν χάριν, δι' ἧς⌝⌜λατρεύωμεν
εὐαρέστως τῷ θεῷ⁝, μετὰ εὐλαβείας καὶ⌜²δέους·
10,31. Is 33,14. Dt 4,24; 9,3. 29 ¹⌜καὶ γὰρ ὁ θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον.
1 Th 4,9! 13 2 ¹Ἡ φιλαδελφία μενέτω. ¹τῆς φιλοξενίας μὴ 20
R 12,13! 3 J 8. Gn 18,3; 19,2 s. ἐπιλανθάνεσθε· διὰ ταύτης γὰρ ἔλαθόν τινες
10,34; 11,36 s. Mt 25,36. 3 ξενίσαντες ἀγγέλους. μιμνήσκεσθε τῶν δεσμίων ὡς
συνδεδεμένοι, τῶν κακουχουμένων ὡς καὶ αὐτοὶ
4 ὄντες ἐν σώματι. Τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσιν καὶ
1 K 5,13. E 5,5! ἡ κοίτη ἀμίαντος· πόρνους⌜γὰρ καὶ μοιχοὺς κρι-
Ph 4,11. 1 T 6,6. Gn 28,15. Dt 31,6.8. Jos1,5. Mt 6,25! 5 νεῖ ὁ θεός. Ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος, ⌜ἀρκούμενοι
τοῖς παροῦσιν· αὐτὸς γὰρ εἴρηκεν· οὐ μή σε ἀνῶ
2 K 4,9. 6 οὐδ' οὐ μή σε⌝ἐγκαταλίπω· ὥστε θαρροῦντας ἡμᾶς
λέγειν·

Ps 118,6. κύριος ἐμοὶ βοηθός,⊤οὐ φοβηθήσομαι·
τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος;

17. 24. L 22,26. Act 15,22. 7 Μνημονεύετε τῶν ⌜ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλά-
λησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ὧν ἀναθεωροῦν-
1 K 10,13; 11,1! τες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμεῖσθε τὴν
1,12. 1 K 3,11. Ap 1,17 s. 8 πίστιν. Ἰησοῦς Χριστὸς ἐχθὲς καὶ σήμερον ὁ
E 4,14. 9 αὐτὸς⁝ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας⊤. Διδαχαῖς ποικίλαις 21
2 K 1,21. καὶ ξέναις μὴ ⌜παραφέρεσθε· καλὸν γὰρ χάριτι
R 14,17. 1 K 8,8. 7,18 s; 9,10. βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασιν, ἐν οἷς
10 οὐκ ὠφελήθησαν οἱ⌝περιπατοῦντες. ἔχομεν θυ-

---

25 ⌜-νου *Mal*; h **26** ⌜σειω *PℜDpl d*; S **27** ⁝·H | ⌜231 *Pℜpl* : 23 P46*D*M 1739* : *txt* 𝔖*pc*; (H[την]) **28** ⌜εχομεν P46*ℵ*P 33 69 pm* latsy^h; S : *txt ACℜDal* sy^p | ⌝-σωμεν P46. : -ευομεν ℵ *Pℜpm* sy^h; W : *txt ADL 33 al* latt | ⁝—, H | ⌜²αιδους *MPal* lat (ʃ *ℜpm* sy^h); s : *txt* P46𝔖*D*pc* sy^p **29** ⌜κυριος *D*d*. 13,4 ⌜δε *Cℜpl f* sy Cl **5** ⌜-νος P46*M* | ⌝-ειπω P46𝔖*ℜpm* Cl; T : *txt D* al* **6** ⊤και P46*AℜDpl* sy^h; S **7** ⌜προηγ- *D** (*ex* latt?). **8** ⁝, H | ⊤αμην *D* d*. **9** ⌜(E 4,14) περιφ- *ΨKL al* | ⌝-τησαντες *Cℜpl*; h: *txt* P46ℵ**AD** latt

σιαστήριον ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ○ἐξουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες. ὧν γὰρ εἰσφέρεται ζῴων 11 τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως, τούτων τὰ σώματα κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς. διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἁγιάσῃ διὰ τοῦ 12 ἰδίου αἵματος τὸν λαόν, ἔξω τῆς ⌜πύλης ἔπαθεν. ⌞τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμ- 13 βολῆς τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες· οὐ γὰρ 14 ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. Δι' αὐτοῦ ○οὖν ἀναφέρωμεν θυσίαν 15 αἰνέσεως διὰ παντὸς τῷ θεῷ, τοῦτ' ἔστιν καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. τῆς δὲ 16 εὐποιΐας καὶ ⊤κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ θεός. Πείθεσθε 17 τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ⌜ἀποδώσοντες· ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσιν καὶ μὴ στενάζοντες· ἀλυσιτελὲς γὰρ ὑμῖν τοῦτο.
⌞Προσεύχεσθε ⊤περὶ ἡμῶν· πειθόμεθα γὰρ ὅτι 18 καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσιν καλῶς θέλοντες ἀναστρέφεσθαι. περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ 19 τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν.
22 ⌞Ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν 20 τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου, τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν ⊤, ⌞κατ- 21 αρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ⊤ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ⊤ποιῶν ἐν ⌜ἡμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας □τῶν αἰώνων⌝· ἀμήν. Παρακαλῶ δὲ 22 ὑμᾶς, ἀδελφοί, ⌜ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς παρακλήσεως· καὶ γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν.

8,4.5.
11 Lv 16,27.
12 J19,20. Act7,58. 2 K 5,21. Mt 21,39 p.
13 11,26; 12,2.
14 12,22!
Lv 7,12. 2 Chr 29,31.
15 Ps 50,14.23. Is57,19. Hos14,3. Ps Sal 15,3.
16 1 P 2,5. Ph 4,18. (Mt 9,13!)
17 1 K 16,16!
7!
Ez 3,18. L 16,2!
R 15,30! 2 K 1,12. Act 23,1! 1T 3,9!
18
R 15,33! Is 63,11 Lxx. 1 P 5,4! 7,22! 9,12. Zch 9,11. Is 55,3. Ez 37,26.
20
21
R 16,27!
Jc 1,21. 10,25. Act 13,15. 11,32. 1 P 5,12.

---

10 ○ *D*M d*; [H] *12* ⌜ παρεμβολης $\mathfrak{p}^{46}$*P*. *15* ○ $\mathfrak{p}^{46}$ ℵ**D* P Ψ d* sy^{p}; ℵ *16* ⊤ της $\mathfrak{p}^{46}$*D*^{pc} *17* ⌜-σονται περι υμων *D*d* *18* ⊤ και *D*d* Chr. *20* ⊤ Χριστον *Ψ D*33 al* it vg^{cl} sy *21* ⊤ (2 Th 2,17) εργω *C* ℜ *pl* sy : ε. και λογω *A*. : τω $\mathfrak{p}^{46}$. : *txt* ℵ *D*pc* latt | ⊤ αυτω ℵ**A C*pc*; Wh^{db} : αυτο $\mathfrak{p}^{46}$. : αυτος *1912 d*. ; h^{ell} : *txt* ℜ *D pl f* vg sy | ⌜ υμ- *C* ℜ *al* latt; S : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$ ℵ *A D K M pm* sy^{p} | □ $\mathfrak{p}^{46}$ *D H 69 al* arm *22* ⌜ -σθαι *Ψ D*33 al f* vg ; h

Act 16,1! 23 ˡΓινώσκετε τὸν ἀδελφὸν ᵒἡμῶν Τιμόθεον ἀπολελυ-
μένον, μεθ' οὗ ἐὰν τάχιον ἔρχηται ὄψομαι ὑμᾶς.
7! 24 Ἀσπάσασθε ᵒπάντας τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν καὶ
πάντας τοὺς ἁγίους. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ
τῆς Ἰταλίας.
25 Ἡ χάρις μετὰ πάντων ⌜ὑμῶν.⌝

---

23 ᵒ*Pℜpm*; δ *24* ᵒ$\mathfrak{p}^{46}$. *25* ⌜*των αγιων* ***D****. | ⌝ *αμην.* ***ACℜDpl*** lat sy; h : *txt* $\mathfrak{p}^{46}$ℵ* ***I*** *33*

Subscr.: *εγραφη απο Ρωμης* ***A*** *vl απο Ιταλιας* (+ *δια Τιμοθεου* ***K*** *460 al*) ***HKPal*** sy^{p} *vl απο Αθηνων 1911*

⸆ΙΑΚΩΒΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

(Act12,17!Jd1.)

1 Ἰάκωβος θεοῦ καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦ- 1
λος ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ
χαίρειν.

Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν 2
πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις, ¦γινώσκοντες ὅτι 3
τὸ ⸂δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπο-
μονήν. ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐχέτω, ἵνα 4
ἦτε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι, ἐν μηδενὶ λειπόμενοι.
¦Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας, αἰτείτω παρὰ 5
τοῦ διδόντος θεοῦ πᾶσιν ἁπλῶς καὶ ⸂μὴ ὀνειδί-
ζοντος, καὶ δοθήσεται αὐτῷ. αἰτείτω δὲ ἐν πίστει⁚, 6
μηδὲν διακρινόμενος· ὁ γὰρ διακρινόμενος ἔοικεν
κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ.
¦μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήμψεταί 7
ᴼτι παρὰ τοῦ κυρίου⁚, ¦ἀνὴρ ⸆δίψυχος, ἀκατάστατος 8
ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. Καυχάσθω δὲ ᴼὁ 9
ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς ᴼ²ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ, ¦ὁ δὲ πλού- 10
σιος ἐν τῇ ⸂ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς ἄνθος χόρ-
του παρελεύσεται. ἀνέτειλεν γὰρ ὁ ἥλιος σὺν 11
τῷ καύσωνι καὶ ἐξήρανεν τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος
ᴼαὐτοῦ ἐξέπεσεν καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου
ᴼ²αὐτοῦ ἀπώλετο· οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς

1 P 1,1. J 7,35. (Act 15,23.)
R5,3-5. Sap3,5s. Mt 5,10—12. 1 P 1,6; 4,12s. (Mt 26,41 p.)
1 P 1,7.
Mt 5,48!
3,15.17. Prv 2,3—6.
Mt 7,7!
Mt 21,21 p.
E 4,14.
3,8.16.
2,5.
1 T 6,17. Is 40,6s. 1 P 1,24.
Mt 13,6 p.

Inscr.: ⸆ *Επιστολαι καθολικαι* Eus; H
3 ⸂ *δοκιμον 110pc* *5* ⸂ *ουκ* 𝔎 *69 al* : *txt* 𝔖𝔏*pm* *6* ⁚—, comm *7* ᴼ𝔎*pc s* | ⁚—, 𝔎 *8* ⸆ *γαρ 326pc* sy^{h} *9* ᴼ*B*; [H] | ᴼ² p^{74}. *10* ⸂ *πιστει 614.* *11* ᴼ *429pc* sy^{h} | ᴼ²*B pc*

Dn 12,12. 12 πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται. **Μακάριος** ⌜ἀνὴρ
ὃς ⌜ὑπομένει πειρασμόν, ὅτι δόκιμος γενόμενος
1 K 9,25! 2,5! R 8,28. λήμψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο
Sir 15,11—20. 13 ⊤τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Μηδεὶς πειραζόμενος λε-
γέτω ὅτι ⌜ἀπὸ θεοῦ πειράζομαι· ὁ γὰρ θεὸς ἀπεί-
ραστός ἐστιν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα.
R 7,7 s. 14 ⌞ἕκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας
15 ἐξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος· εἶτα ἡ ἐπιθυμία
R 7,10. συλλαβοῦσα τίκτει ἁμαρτίαν, ἡ δὲ ἁμαρτία ἀπο-
G 6,7. 16 τελεσθεῖσα ⌜ἀποκύει θάνατον. ·⌜Μὴ πλανᾶσθε, 2
ἀδελφοί μου ἀγαπητοί.
Mt 7,11 p. 17 πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα τέλειον
3,15.17. J 3,3. E 5,8! ἄνωθέν ἐστιν ⁝ ⌜καταβαῖνον ⌜ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώ-
1 J 1,5. των, παρ' ᾧ οὐκ ⌜[2]ἔνι ⌜παραλλαγὴ ἢ ⌜[2]τροπῆς ἀπο-
1 P 1,23! Ps 119,43. σκίασμα⌝. 18 βουληθεὶς ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας,
Ap 14,4. εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν τινα τῶν ⌜αὐτοῦ κτισμάτων.
3,1.Eccl 5,1;7,9. Sir 5,13. Mt 5,22. 19 ⌜⌜Ἴστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί⁝. ⌜ἔστω δὲ⌝ πᾶς 2 2
ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ
R 1,17! E 4,26. 20 λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὀργήν· ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς
Kol 3,8. 21 δικαιοσύνην θεοῦ ⌜οὐκ ἐργάζεται⌝. διὸ ἀποθέμενοι
1 P 2,1. πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσείαν κακίας ἐν πραΰ-
L 8,13! H 13,22. τητι ⊤⁝ δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον τὸν δυνάμενον
4,11. Mt 7,21! 26. L 11,28; 12,47. 1 J 3,18. 22 σῶσαι τὰς ψυχὰς ⌜ὑμῶν. γίνεσθε δὲ ποιηταὶ ⌜λό-
γου, καὶ μὴ ⌜ἀκροαταὶ μόνον⌝ παραλογιζόμενοι
23 ἑαυτούς. ○ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς ⌜λόγου ἐστὶν καὶ
3,6. (1 K 13,12.) οὐ ποιητής, οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ
24 πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ· κατ-
ενόησεν γὰρ ἑαυτὸν καὶ ἀπελήλυθεν, καὶ εὐθέως
1 P 1,12. 25 ἐπελάθετο ὁποῖος ἦν. ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον

---

12 ⌜ανθρωπος *A pc* | ⌞(-ενεῖ *KLPal ff*) | ⊤o (— *C*) κυριος *CPℜplsy*^{h}; S : ο θεος *4 al* lat sy^{p} **13** ⌜υπο ℵ *1611 pc* **15** ⌜(-κνεῖ *181 al*; H) **16** ⌜μηδε *33*. **17** ⁝, H | ⌜κατερχομενον *1739 pc* | ⌞παρα *KLal* | ⌜[2]εστιν ℵ*Pal* | ⌜π. η τρ-ης -σματος *B*ℵ* : π. η τρ-η -σματος *614* : π-ης η τρ-ης -σματος $\mathfrak{P}^{23}$. (*et* ⌜[2]ενι τι Fr. Hauck *cj*) : (π-η τρ-ης η -σματος Dibelius *cj*) : *txt A C*ℜ*pl* | ⌞[2]ροπης *ff* Aug; Estius *cj* **18** ⌜εαυ- *ACP pc*; h **19** ⌜ιστε δε $\mathfrak{P}^{74}$ *A* : ιστω ℵ* : — *1838* : ωστε (*et* ⁝,) *P*ℜ*pm* sy^{h} *et* ⌜εστω ℜ*pl* sy; S : *και ε. A 33 pc* **20** ⌜ου κατεργ- *C*ℜ *33 pm* **21** ⊤σοφιας *P* | ⁝, W | ⌜ημ- *L 1 al* **22** ⌜νομου *C*^{3} *88 al* | ⌡ $\mathfrak{P}^{74}$ ℌℜ*pm*; T : *txt B 614 al* **23** ○ $\mathfrak{P}^{74}$ *A 33 pc* | ⌜νομου *88 al*

τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμείνας, ⊤οὐκ 2,12. R 8,2.
ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γενόμενος ἀλλὰ ποιητὴς Mt7,24s.L10,37.
ἔργου, ○οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται. J 13,17.
¹Εἴ⊤τις δοκεῖ θρησκὸς εἶναι⊤, μὴ ⌈χαλιναγωγῶν γλῶσ- 26 3,2. Ps 34,14.
σαν⌉ ἑαυτοῦ ἀλλὰ ἀπατῶν καρδίαν⌈² ἑαυτοῦ, τούτου (1 P 3,10.)
μάταιος ἡ θρησκεία. θρησκεία⊤καθαρὰ καὶ ἀμίαν- 27
τος παρὰ○τῷ θεῷ○² καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπι-
σκέπτεσθαι ὀρφανοὺς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐ- Mt 25,35 s.
τῶν, ⌈ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν⌉ ἀπὸ τοῦ κόσμου. (Mc 12,40 p.)

5 Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις ἔχετε 2 1 K 1,26; 2,8.
τὴν πίστιν ⌈τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ⁝ τῆς
δόξης⌉⁝². ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς⊤συναγωγὴν ὑμῶν 2 H 10,25.
ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ, εἰσέλθῃ
δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῆτι, ¹⌈ἐπιβλέψητε δὲ⌉ 3
ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν καὶ
εἴπητε· σὺ κάθου ὧδε καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ
εἴπητε· σὺ στῆθι ⌐ἐκεῖ ἢ κάθου⌐⊤⌈ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν⊤
μου, ¹⌈οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς καὶ ἐγένεσθε κριταὶ 4
διαλογισμῶν πονηρῶν⁝; Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου 5 1,9. Mt 5,3 p.
ἀγαπητοί. οὐχ ὁ θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς (L 12,21.)
⌈τῷ κόσμῳ⌉ πλουσίους ἐν πίστει καὶ κληρονόμους Ap 2,9. 1 K 1,26.
τῆς⌈βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐ- 1,12. 1 K 2,9.
τόν; ¹ὑμεῖς δὲ ἠτιμάσατε τὸν πτωχόν. οὐχ οἱ 6 1 K 11,22.
πλούσιοι καταδυναστεύουσιν⌈ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἕλ-
κουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια; ⌈οὐκ αὐτοὶ βλασφη- 7
μοῦσιν τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς; 1 P 4,14.
¹εἰ μέντοι νόμον τελεῖτε βασιλικὸν κατὰ τὴν γρα- 8

---

25 ⊤ουτος *Pℜpl* | ○ 𝔓74. *26* ⊤δε *CP 69 al* lat | ⊤εν υμιν *ℜ* (*ʃ pc*) *pm* | ⌈χαλινων *B*. | ⌈αυ- *𝔖ℜpm*; Th : *txt B al* | ⌈² αυ- *𝔖ℜpl*; Th : *txt BCpc* *27* ⊤γαρ *Apc* sy^p | ○ℵ*C²ℜpm*; T | ○² *102 al m* | ⌈υπερασπιζειν αυτους 𝔓74. *2,1* ⌈6 7 1—5 *614 al* sy : 1—5 *33 429* sa | ⁝, h | ⁝²; H *2* ⊤την *Aℜ 33 pl* *3* ⌈και επιβλ. *ℵAℜpm* lat; T | ʃ 2 3 1 *B pc ff*; ℋ | ⊤ωδε 𝔓74vid *ℵP ℜpm* sy^p | ⌈επι *P 33 614 al* | ⊤των ποδων *A 33* latsy *4* ⌈και ου *Pℜpm* : — *B*pc ff*; h (*et* ⁝.) : *txt 𝔖al* latsy *5* ⌈εν τ. κ. *322 pc* : του -ου *ℜ 33 pm* | ⌈(H 6,17) επαγγελιας *ℵ*A*. *6* ⌈υμας 𝔓74 *ℵ*A pc*; T *7* ⌈και 𝔓74 *A 33 614 al* sy^h

Lv 19,18. Mt 22,39 p. φήν· **ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν,**
Dt 1,17. Lv 19,15. 9 **καλῶς ποιεῖτε· εἰ δὲ προσωποληπτεῖτε, ἁμαρ-**
Mt 5,19. G 3,10; 5,3. **τίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς**
10 **παραβάται. ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον ⌜τηρήσῃ,**
11 **⌜πταίσῃ δὲ ἐν ἑνί, γέγονεν πάντων ἔνοχος. ὁ γὰρ**
Ex 20,14.13. Dt 5,18.17. **εἰπών· μὴ μοιχεύσῃς, εἶπεν καί· μὴ φονεύσῃς· εἰ**
δὲ οὐ μοιχεύεις, φονεύεις δέ, ⌜γέγονας ⌜παραβάτης
1,25. 12 **νόμου. οὕτως λαλεῖτε καὶ οὕτως ποιεῖτε ὡς διὰ**
Mt 5,7; 18,29.34; 25,45 s. 13 **⌜νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι. ἡ γὰρ**
κρίσις ἀνέλεος τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος· ⌜κατακαυ-
14 **χᾶται ἔλεος κρίσεως. Τί ○τὸ ὄφελος, ἀδελφοί** 44
Mt 7,21! 21,29. **μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ;**
15 **μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; ¦ ἐὰν ⌜ἀδελφὸς**
Mt 25,35 s. **ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσιν καὶ λειπόμενοι ⌜τῆς**
1 J 3,17. 16 **ἐφημέρου τροφῆς, ¦ ⌜εἴπῃ δέ⌝ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν·**
Jdc 18,6. Mc 5,34! **ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε,**
μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος,
26. 17 **τί ○τὸ ὄφελος; οὕτως καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔχῃ**
18 **ἔργα, νεκρά ἐστιν καθ' ἑαυτήν. ἀλλ' ἐρεῖ τις·**
σὺ ⌜πίστιν ἔχεις⌝, κἀγὼ ἔργα⌝ ἔχω :2. δεῖξόν μοι τὴν
G 5,6. **πίστιν ○σου ⌜χωρὶς τῶν ἔργων ⌜, κἀγώ σοι δείξω ἐκ**
19 **τῶν ἔργων ○2 μου τὴν πίστιν ⌜. σὺ πιστεύεις ὅτι ⌜εἷς**
Mt 8,29 p. L 4,34. **ἐστιν ὁ θεός⌝·; καλῶς ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια**
20 **πιστεύουσιν καὶ φρίσσουσιν. θέλεις δὲ γνῶναι,**
ὦ ἄνθρωπε κενέ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων
Gn 22,9 s.12. H 11,17. 21 **⌜ἀργή ἐστιν; Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων**
ἐδικαιώθη, ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ
22 **τὸ θυσιαστήριον; βλέπεις ὅτι ἡ πίστις ⌜συνήργει**
τοῖς ἔργοις αὐτοῦ⌝, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις

---

10 ⌜-σει ***P*** 𝔎***pm***; S : πληρωσει ***A 614 al*** : τελεσει ***Ψ 1739 pc*** | ⌜-σει ***P*** 𝔎***pl***; S ***11*** ⌜εγενου $\mathfrak{p}^{74}$ ***A 33.*** | ⌜αποστατης $\mathfrak{p}^{74}$ ***A.*** ***12*** ⌜λογου $\mathfrak{p}^{74}$. ***13*** ⌜-χασθω δε $\mathfrak{p}^{74vid}$ ***A 33 pc*** ***14*** ○ ***BC****; H ***15*** ⌜δε ***AC*** 𝔎***al*** lat sy^{h} bo | ⌜ωσιν ***AP*** 𝔎***pl*** ***16*** ⌜και ειπη ***AK*** *33 1739* sy^{p} | ○ ***BC****; H ***18*** ⌜4 2 3 1 *ff.*; (Pfleiderer *cj*) | :; h | :2. H | ○$\mathfrak{p}^{54}$ *442 ff.* | ⌜εκ 𝔎***al*** | ⌜σου ***C*** 𝔎***pm*** | ○2 latsy^{h} | ⌜μου $\mathfrak{p}^{74}$ ***AP*** 𝔎***pm*** lat ***19*** ⌜1 3 4 2 ***Cal***; Wh : 1 4 2 ***B*** *614 al*; ℋ (ἐστ.) : 4 2 ***Ψ*** : 3 4 1 2 𝔎 *33 al* : *txt* ℵ***Apc*** latsy^{p} | :. comm ***20*** ⌜νεκρα ℵ***A*** 𝔎***pl*** vg^{cl} sy bo; S : κενη $\mathfrak{p}^{74}$. : *txt* ***BC****pc ff s* vg^{coad} sa ***22*** ⌜συνεργει ℵ****A ff s***; T | :—, H

ἐτελειώθη·, ⸢καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα· 23
ἐπίστευσεν ⸢δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ Gn 15,6. R 4,3.
εἰς δικαιοσύνην, καὶ ⸢φίλος θεοῦ ἐκλήθη. ὁρᾶτε⸣ 24 2 Chr 20,7.
ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται ἄνθρωπος καὶ οὐκ ἐκ πί- Is 41,8.
στεως μόνον. ⸢ὁμοίως δὲ⸣ καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ 25 J 8,39. (R 4,12.)
ἔργων ἐδικαιώθη, ὑποδεξαμένη τοὺς ⸢ἀγγέλους καὶ Jos 2,4.15; 6,17.
ἑτέρᾳ ὁδῷ ἐκβαλοῦσα; ὥσπερ ⸢γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς 26 H 11,31.
πνεύματος νεκρόν ἐστιν, οὕτως καὶ ἡ πίστις χωρὶς⸣ 17.
ἔργων νεκρά ἐστιν.

545 Μὴ ⸢πολλοὶ διδάσκαλοι⸣ γίνεσθε, ἀδελφοί μου, 3 18; 1,19.
εἰδότες ὅτι μεῖζον κρίμα λημψόμεθα·. πολλὰ γὰρ 2
πταίομεν ἅπαντες·2. εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗ- Sir 14,1.
τος τέλειος ἀνήρ, ⸢δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ ὅλον 1,26.
τὸ σῶμα. ⸢εἰ δὲ⸣ τῶν ἵππων τοὺς χαλινοὺς εἰς 3 Ps 32,9.
⸢τὰ στόματα⸣ βάλλομεν ⸢εἰς τὸ πείθεσθαι ⸣αὐτοὺς
ἡμῖν⸣, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μετάγομεν. ἰδοὺ 4
καὶ τὰ πλοῖα, τηλικαῦτα ὄντα καὶ ὑπὸ ἀνέμων
σκληρῶν ἐλαυνόμενα, μετάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου
πηδαλίου ὅπου ⸣ἡ ὁρμὴ τοῦ εὐθύνοντος ⸢βούλεται·
⸢οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστὶν καὶ ⸢με- 5
γάλα αὐχεῖ⸣. ἰδοὺ ⸢ἡλίκον πῦρ ἡλίκην ὕλην ἀνάπτει·· Ps Sal 12,3.
⸢ο καὶ ἡ γλῶσσα·2 πῦρ·3, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας·4, ⸣ἡ 6 Mt 15,11.18 s; 12,36 s.
γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, ⸢ἡ σπιλοῦσα Sir 5,13 Lxx.
ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέ- 1,23. Prv 16,27.
σεως⸣ καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης. πᾶσα γὰρ 7
φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν, ἑρπετῶν τε καὶ ἐνα- Gn 9,2.
λίων ⸣δαμάζεται καὶ δεδάμασται⸣ τῇ φύσει τῇ ἀνθρω-
πίνῃ, ⸢τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς ⸣δαμάσαι δύναται 8

---

22 ·; comm **23** ο $\mathfrak{p}^{20}$ *L 69 614 al* | ⸢δουλος *429 614 al* sy^h **24** ⸣τοινυν $\mathfrak{R}$*al* **25** ⸢ουτως *C* sy^p | ⸢(H 11,31) κατασκοπους *C* K^{mg} *L 1739 al ff* $sy^{p.hmg}$ **26** ο *B* sy^p; $\mathfrak{K}$ | ⸣των *AC*$\mathfrak{R}$*pm* **3,1** ⸢(πολυδιδ- Blass *cj*) **1.2** :· *et* :2. H **2** ⸢δυναμενος ℵ *C 614 al* **3** ⸢ιδε *CP*$\mathfrak{R}$*al* sy^s sa : ιδου *36 614 pc* : ειδε (= ιδε) γαρ ℵ* : *txt B* (*an* = ιδε?) *KL 69 pm* lat | ⸢το στομα $\mathfrak{p}^{54}$ *A 33 al* sy | ⸢προς *AP*$\mathfrak{R}$*pl*; δ | ⸣ *AC 1739 pc*; s **4** ⸣αν *et* ⸢-ληται *AC*$\mathfrak{R}$*pl*; S **5** ⸢ωσαυτως $\mathfrak{p}^{74vid}$ *A pc* | ⸢μεγαλαυχει ℵ$\mathfrak{R}$*pl m*; S | ⸢ολιγον *A***C*$\mathfrak{R}$*pl* it^{sy} sa; δ **6** ο ℵ*; T (*et 5.6* :— · *et* :2.) | :3. *et* :4 —, W | ⸣ουτως *P*$\mathfrak{R}$*pm* : ουτ. και *L 104 pc* | ⸢και ℵ* *33*.; T | ⸣ ημων ℵ *pc* lat sy^p **7** ⸣3 2 1 $\mathfrak{p}^{20}$ *C pc* arm **8** ⸣2 1 3 $\mathfrak{H}$*K 69 al*; T : 2 3 1 $\mathfrak{R}$*pm* : *txt* $\mathfrak{p}^{20}$ *B C 1739 pc*

16;1,8. Ps 140,4. ἀνθρώπων⸣· ⸢ἀκατάστατον κακόν, μεστὴ ἰοῦ θανα-
9 τηφόρου⁝. ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν ⸢κύριον καὶ
Mt 2,10. Gn 1,27. πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώ-
10 πους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν θεοῦ γεγονότας· ἐκ τοῦ
E 4,29! αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα.
11 οὐ χρή, ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτως γίνεσθαι.[1] μήτι
ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς βρύει τὸ γλυκὺ καὶ
Mt 7,16 ss; 12,33. 12 τὸ πικρόν; μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συκῆ ἐλαίας
ποιῆσαι ἢ ἄμπελος σῦκα; ⸢οὔτε ἁλυκὸν⸣ γλυκὺ
1. 2,18. 13 ποιῆσαι ὕδωρ. ⸢Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν 6
1 P 2,12. Mt 11,29. ὑμῖν; δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα
1 K 3,3. E 4,31. 14 αὐτοῦ ἐν πραΰτητι σοφίας. εἰ δὲ ⸢ζῆλον πικρὸν
ἔχετε καὶ ἐριθείαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατα-
15 καυχᾶσθε ⸢καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας⸣. οὐκ
1,5.17. Jd 19. K 2,14. 1 T 4,1! ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλὰ
16 ἐπίγειος, ψυχική, δαιμονιώδης⁝· ὅπου γὰρ ζῆλος
8; 1,8. καὶ ἐριθεία, ἐκεῖ ⸢ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον
1,5.17. 17 πρᾶγμα. ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἁγνή
ἐστιν, ἔπειτα εἰρηνική, ἐπιεικής, εὐπειθής, μεστὴ
ἐλέους ⸢καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος, ⸢ἀνυπό-
Is 32,17. Mt 5,9. Ph 1,11! 18 κριτος. καρπὸς δὲ δικαιοσύνης ⸡ἐν εἰρήνῃ σπεί-
H 12,11. ρεται⸣ τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

4 Πόθεν πόλεμοι καὶ [o]πόθεν μάχαι ἐν ὑμῖν; οὐκ
G 5,17! ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομέ-
2 νων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; ἐπιθυμεῖτε, καὶ οὐκ
Mt 5,21 s. 1 J 3,15. ἔχετε· ⸢φονεύετε⁝ καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύνασθε
ἐπιτυχεῖν· μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε⁝[2]. ⸢οὐκ ἔχετε
(Mt 7,7!) 3 διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς· αἰτεῖτε καὶ οὐ λαμ-
βάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς
4 ὑμῶν δαπανήσητε⁝. ⸢μοιχαλίδες⁝[2], οὐκ οἴδατε ὅτι

---

8 ⸢ακατασχετον **C ℵ** *33 pl* sy; S | ⁝; comm **9** ⸢θεον **ℵ** *pm* vg sy^{h} **12** ⸢ουτως **ℵ P ℵ** *pm* lattsy^{h}; S | ⸢ουδε αλ. **ℵ** *pc*; S : *ουδεμια πηγη αλ. και* **P ℵ** *pm* : *txt* **Ψ** *al* **13** ⸢ει *τις 489 pc* : — ***K*** *1 al* **14** ⸢αρα ***A P*** *33 pc* | [o] p$^{74vid.}$ | ⸢ 4 5 1 2 **ℵ** *33* sy^{p}; T **15** ⁝. T **16** ⸢και **ℵ** ***A*** *pc* sy^{p}; W **17** ⸢*μεστη* p^{74}. | ⸢και **ℵ** *al* sy^{p} **18** ⸡ p^{74}. **4,1** [o] **ℵ** *al* latsy^{p} **2** ⸢(*φθονειτε* Erasmus *cj*) | ⁝. h | ⁝², W | ⸢και **ℵ P** *pm* it vg^{cl} sy; T **3,4** ⁝, *et* ⁝². T **4** ⸢*μοιχοι και* ***P ℵ*** *pl* sy^{h}

ἡ φιλία τοῦ κόσμου ⸢⸢ἔχθρα ⸢τοῦ θεοῦ ἐστιν⸣; ὃς (Mt6,24.) L6,26. 1 J 2,15.
ἐὰν οὖν βουληθῇ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς R 8,7.
τοῦ θεοῦ καθίσταται. ἢ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ 5 Ex 20,5.
γραφὴ λέγει· πρὸς ⸢φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα Gn 4,7.
ὃ ⸢κατῴκισεν ἐν ἡμῖν·2; ⸣μείζονα δὲ δίδωσιν χάριν· 6 G 5,17. unde? Prv 3,34 Lxx.
διὸ λέγει· ὁ θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, τα- Job 22,29.
7 πεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν. ὑποτάγητε οὖν τῷ θεῷ· 7 L 14,11!
ἀντίστητε ○δὲ τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύξεται ἀφ' ὑμῶν· 1 P 5,8 s.
⸣ἐγγίσατε τῷ θεῷ, καὶ ἐγγίσει ὑμῖν. καθαρίσατε 8 Zch 1,3. Is 1,16.
χεῖρας, ἁμαρτωλοί, καὶ ἁγνίσατε καρδίας, δίψυχοι.
⸣ταλαιπωρήσατε καὶ πενθήσατε ⸢καὶ κλαύσατε⸣· ὁ 9 (J 16,20.)
γέλως ὑμῶν εἰς πένθος ⸢μετατραπήτω καὶ ἡ χαρὰ L 6,25.
εἰς κατήφειαν. ταπεινώθητε ⸢ἐνώπιον κυρίου, καὶ 10 L 14,11!
ὑψώσει ὑμᾶς. Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελ- 11 Lv 19,16.
φοί. ὁ καταλαλῶν ἀδελφοῦ ⸢ἢ κρίνων τὸν ἀδελ- Mt 7,1–5. R 2,2.
φὸν αὐτοῦ καταλαλεῖ νόμου καὶ κρίνει νόμον·
εἰ δὲ νόμον κρίνεις, ⸢οὐκ εἶ ποιητὴς νόμου ἀλλὰ 1, 22.
κριτής. εἷς ⸢ἐστιν νομοθέτης □καὶ κριτής⸣, ὁ δυ- 12 Mt 7,1; 10,28. R 2,1; 14,4.
νάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι· σὺ ○δὲ τίς εἶ, ⸢ὁ
κρίνων⸣ τὸν ⸢πλησίον;

6 Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες· σήμερον ⸢ἢ αὔριον πορευ- 13 Prv 27,1. L 12,19 s.
σόμεθα εἰς τήνδε τὴν πόλιν καὶ ⸢ποιήσομεν ἐκεῖ Mt 16,26 p.
ἐνιαυτὸν ⸢καὶ ἐμπορευσόμεθα καὶ κερδήσομεν· οἵ- 14
τινες οὐκ ἐπίστασθε· ⸢τῆς αὔριον·2 ποία ⸢ἡ ζωὴ Ps 8,5; 39,6.12 90,5.
ὑμῶν·3. ⸢ἀτμὶς γάρ ἐστε ἡ⸣ πρὸς ὀλίγον φαινομένη,
ἔπειτα καὶ ἀφανιζομένη·4· ἀντὶ τοῦ λέγειν 15

---

4 ⸢τουτου ℵ lat sy^{p} | ⸢(ἐχθρὰ 2298 lat) | ⸢εστ. τω θεω ℵ lat sy^{p}; T δ :; *et* :2; h^{1} :; *et*, Th^{2}: — *et*, W | ⸢(τον θεον Wettstein *cj*, *cf* Ps 41, 2 Lxx) | ⸣-κησεν *PR pl* lattsy 6 :. T: — W 7 ○*KLPpm* 9 ⸢, κλαυσ. ℵ*A*; T: — *36 307 pc c* sy^{p}: *txt B R pl* | ⸢-στραφητω ℵ*AR pl*; Th: *txt BP 1739 pc* 10 ⸢ουν ℵ 11 ⸢και *R pm* | ⸣ουκετι (*K*)*P 69 1739 pc* 12 ⸢(ἐστιν *K*): εστ. ο ℵ*AR pl*; Th: *txt BP pc* | □ p^{74} *Ral* | ○*429 614 pc* sa sy^{h} | ⸢ος κρινεις *Ral*; S | ⸣ετερον *R pm* 13 ⸢και *AP R pm* | ⸣-σωμεν *H Ral*; S: *txt BP pm* latt | ⸢ενα p^{74vid} *AR pl* sy; S 14 :, *et* :3 — *et* :4 — W | ⸢το ℵ*R pm*; T: *τα AP 33 al*; h: *txt B* | ⸣γαρ p^{74} *AP R pm* lat; Th (*et* :3· *et* :3;) | ⸢1 2 3 *B 1739 pc*; *H*: 4 ℵ*. : 1 3 4 *sine teste?*; h: *a. γ.* (— *γ. A*) εσται η (— η *P*) (*AP*) *Ral*: *a. γ.* εστιν η *L* (vg): *txt 614 pm* sy^{h}

Act 18.21! ὑμᾶς· ἐὰν ὁ κύριος ⌜θελήσῃ⌝, καὶ ζήσομεν :2 καὶ
16 ποιήσομεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. νῦν δὲ ⌜καυχᾶσθε ἐν
1J 2.16. ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν· πᾶσα καύχησις τοιαύτη
L 12.47. R 14,23. 17 πονηρά ἐστιν. εἰδότι οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ
L 6,24. 5 ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστιν. Ἄγε νῦν οἱ 5
πλούσιοι, ⌜κλαύσατε ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαι-
Mt 6,19. 2 πωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις. ὁ πλοῦτος
Sir 29,13 s. ὑμῶν σέσηπεν, καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα
3 γέγονεν, ⌞ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται,
Prv 16.27. καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται καὶ
Is 30.27. φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ⊤ὡς πῦρ :2. ἐθησαυρίσατε
Jdt 16,21. Lv 19,13. 4 ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν
Dt 24,14 s. τῶν ἀμησάντων τὰς χώρας ὑμῶν ὁ ⌜ἀφυστερη-
Mt 3,5. Mt 10,10! μένος ἀφ' ὑμῶν κράζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων
Job 31,38–40. Gn 4,10. Is 5,9. 5 εἰς τὰ ὦτα κυρίου σαβαὼθ εἰσελήλυθαν. ἐτρυφήσατε
L 16,19.25. Jr 12,3. ἐπὶ τῆς γῆς ○καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε τὰς
Prv 3,34 Lxx. 6 καρδίας ὑμῶν ⊤ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς. κατεδικάσατε, ἐφο-
Hos 1,6 Lxx. Sap 2,12–20. νεύσατε τὸν δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν :2.

Mc 4,26–29. L 21,19. H 10,36 s. Dt 11,14. Joel 2,23. Zch 10,1. Jr 5,24. 7 Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρου- 8
σίας τοῦ κυρίου. ἰδοὺ ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν
τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῷ
Th 2,16; 3,13. H 10,37! 8 ἕως ⊤λάβῃ ⊤πρόϊμον καὶ ὄψιμον. μακροθυμήσατε
⊤καὶ ὑμεῖς, στηρίξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ
9 παρουσία τοῦ κυρίου ἤγγικεν. μὴ στενάζετε,
Ph 4,5. Ap 3,20. Mt 24,33 p. ⌜ἀδελφοί⊤, κατ' ἀλλήλων⌝ ἵνα μὴ κριθῆτε· ἰδοὺ ὁ
10 κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἕστηκεν. ὑπόδειγμα ⌜λά-
βετε, ἀδελφοί⊤, τῆς ⌜κακοπαθίας καὶ τῆς μακρο-

---

15 ⌜θελη *BP 614 al*; ℵ | :— , *et* :2, vg sy^{p} aeg; T **16** ⌜κατακ- ℵ *1739 pc* **5,1** ⌜-σονται *33*. **3** ⊤ο ιος *AP 614 al* sy^{h}; S | :· *et* :2 —. *AL* sy^{p}; ℵ : :2· h **4** ⌜απεστ- *APpm* (*KL al*); S : *txt B**ℵ. **5** ○ *Apc* | ⊤ως ℜ*pl* sy; s **6** :. H | :2; ℵ **7** ⊤ού *442 pc* : *av* ℵ*P 33 69 pm* : *txt BA*ℜ*al* | ⊤υετον *AP*ℜ*pl*; δ : καρπον (+ τον ℵ*) ℵ *398* (𝔣 *ff*) sy^{hmg} : *txt B* (*33*) vg. **8** ⊤ουν 𝔓^{74} ℵ *Lpc* vg^{cl} **9** ⌜2 3 1 ℵℜ*al* sy; T : 2 3 *Kpc* : *txt* 𝔊*pm* | ⊤μου *A 33 pc* sy^{p} **10** ⌜, αδ., τ. κ. κ. τ. μ. εχετε *Apc* | ⊤μου ℵℜ*al* | ⌜καλοκαγαθιας ℵ.

ὑμίας τοὺς προφήτας, οἳ ἐλάλησαν ○ἐν τῷ ὀνό- Mt 5,12!
ματι κυρίου. ἰδοὺ μακαρίζομεν τοὺς ⌜ὑπομείναντας· 11 Dn 12,12. Mt 10,22!
τὴν ὑπομονὴν Ἰὼβ ἠκούσατε, καὶ τὸ ⌜τέλος κυρίου 12 Job 1,21 s; 42, 11 ss.
⌜2εἴδετε, ὅτι ⌜2πολύσπλαγχνός ἐστιν ⌜ὁ κύριος⌝ καὶ οἰ- Ps 103,8; 111,4.
κτίρμων. Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ 12 Mt 5,34–37.
ὀμνύετε, μήτε τὸν οὐρανὸν μήτε τὴν γῆν μήτε
ἄλλον τινὰ ὅρκον· ἤτω δὲ ⊤ὑμῶν ⌜τὸ ναὶ⌝ ναί, καὶ 2 K 1,17.
9 ⌜τὸ οὒ⌝ οὔ, ἵνα μὴ ⌜ὑπὸ κρίσιν⌝ πέσητε. Κακο- 13 Ps 50,15.
παθεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσευχέσθω· εὐθυμεῖ τις; Kol 3,16. Act 16,25!
ψαλλέτω. ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσκαλεσάσθω 14
τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευ-
ξάσθωσαν ἐπ' αὐτὸν ἀλείψαντες ⊤ἐλαίῳ ἐν τῷ Is 1,6.
ὀνόματι ⌜τοῦ κυρίου⌝. καὶ ἡ ⌜εὐχὴ τῆς πίστεως 15 Mc 6,13. L10,34.
σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος· Mc 16,18.
κἂν ἁμαρτίας ᾖ πεποιηκώς, ⌜ἀφεθήσεται αὐτῷ. ἐξο- 16
μολογεῖσθε ○οὖν ἀλλήλοις ⌜τὰς ἁμαρτίας⌝ ⊤, καὶ
⌜προσεύχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε. πολὺ Act 12,5.
ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. Ἠλίας ἄνθρω- 17 1 Rg 17,1; 18,1. Sir 48,2 s.
πος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ προσηύ- Act 14,15.
ξατο τοῦ μὴ βρέξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς L 4,25. Ap 11,6.
ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ· καὶ πάλιν προσηύ- 18 1 Rg 18,42.
ξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ⌜ὑετὸν ἔδωκεν⌝ καὶ ἡ γῆ ἐβλά-
στησεν τὸν καρπὸν αὐτῆς. Ἀδελφοί ○μου, ἐάν 19 G 6,1.
τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ⌜ἀληθείας καὶ ἐπι-
στρέψῃ τις αὐτόν, □ ⌜γινώσκετε ὅτι⌝ ὁ ἐπιστρέψας 20 Ps 51.15.
ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει ψυχὴν Ps 32,1.
⌜αὐτοῦ ἐκ θανάτου⌝ καὶ καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν. ⊤ Prv 10,12. 1 P 4,8!

---

10 ○ *A* 𝔎*al* **11** ⌜-μενοντας 𝔎 *33 pm* | ⁝ —, *et* ⁝² comm | ⌜ελεος *1739* pc* | ⌜²ιδετε *P*𝔎 *33 al*; S | ⌜²πολυευσπλ- *1 al* | ⌜κυρ. *B*.; h: — 𝔎*al* **12** ⊤ (Mt 5,37) ο λογος ℵ**pc c t* vg^{cl} sy^{p} | ⌜(τό *Nal et* τό Οὔ H) | ⌜εις υποκρισιν *P*𝔎*pm*; s **13.14** ⁝*ter*, W **14** ⊤αυτον ℵ*A*𝔎*pl*; S: *txt B Ppc* | ⌜κυρ. *Aal*: — *B*.; [H] **15** ⌜προσευχη *Pal* | ⌜-σονται *P 69 al* **16** ○𝔎 *33 al* it | ⌜τα παραπτωματα 𝔎*al* | ⊤υμων *L 614 al* latt | ⌜ευχ- ℵ*P*𝔎*pl*; Th: *txt* (*B*)*A pc* | ⁝· T **18** ⌜ℵ*A 1739 al*; Th **19** ○𝔎*al* | ⌜οδου $\mathfrak{P}^{74}$. : οδου της *a*. ℵ *33 al* sy^{p} **20** □ $\mathfrak{P}^{74}$. | ⌜-σκετω 𝔎𝔖*pl* latt; Th: *txt B 69 pc* sy^{h} | ⁝, W | ⌜2 3 1 $\mathfrak{P}^{74}$ *B 614 pc ff*; Wh: 2 3 𝔎*pm* : 1 Ambst : *txt* 𝔖*al* lat sy | ⊤αμην. *614 al* sy^{h}

ΠΕΤΡΟΥ Α

H 11,13 !
J 7,35. Jc 1,1.
R 8,29.
2 Th 2,13.
Ex 24,3–8.
H 12,24.
2 K 1,3 !
Sir 16,12 Lxx.
2,10. E 2,4.
23 ! J 3,5 !
Kol 1,5.12.
1 K 2,5.
J 10,28; 17,11.
(G 3,23.)
R 5,3–5.
R 5,2. 2 K 4,17.
4,12 s; 5,10.
J 16,20. Sap 3,5.
H 12,11. Jc 1,2.
Jc 1,3.
Prv 17,3; 27,21.
Ml 3,3. Ap 3,18.
R 2,7.10. 1 K 1,7 !
J 17,20; 20,29.
2 K 5,7. E 6,24.
2 T 4,8. 1 J 4,20.
J 8,56.
R 6,22. H 10,39.
Mt 11,13; 13,17;
17,3 p. L 10,24.
Act 7,52.
Ap 19,10.
Ps 22. Is 53.
5,1. L 24,26.

1 *Πέτρος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκλεκτοῖς*
παρεπιδήμοις διασπορᾶς Πόντου, Γαλατίας, Καπ-
2 *παδοκίας, ⌜Ἀσίας καὶ Βιθυνίας⌝, | κατὰ πρόγνωσιν*
θεοῦ πατρός, ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν
καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ· χάρις ὑμῖν
καὶ εἰρήνη πληθυνθείη.
3 *Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν*
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀνα-
γεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν δι' ἀναστάσεως Ἰη-
4 *σοῦ Χριστοῦ □ἐκ νεκρῶν⌝, | εἰς κληρονομίαν ἄφθαρ-*
τον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν
5 *⌜οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς | τοὺς ἐν δυνάμει θεοῦ φρουρου-*
μένους διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν ἑτοίμην ἀποκα-
6 *λυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ. ⌜ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε,⌝*
ὀλίγον ἄρτι εἰ δέον ⊤⌜λυπηθέντες ἐν ⌜ποικίλοις πει-
7 *ρασμοῖς, | ἵνα τὸ ⌜δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως ⌜πο-*
λυτιμότερον ⌜²χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου, ⌜διὰ πυρὸς
δὲ⌝ δοκιμαζομένου, εὑρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ ⌜δόξαν
8 *καὶ τιμὴν⌝ ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὃν οὐκ*
⌜ἰδόντες ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὁρῶντες ⊤πιστεύον-
τες δὲ ⌜ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδο-
9 *ξασμένῃ, | κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίστεως*
10 *⊤σωτηρίαν ψυχῶν. περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν*
καὶ ἐξηρεύνησαν προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ⌜ὑμᾶς
11 *χάριτος προφητεύσαντες, | ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἢ*
ποῖον καιρὸν ⌜ἐδήλου τὸ⌝ ἐν αὐτοῖς πνεῦμα ○Χριστοῦ
⌜προμαρτυρόμενον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα καὶ
12 *τὰς μετὰ ταῦτα δόξας. οἷς ἀπεκαλύφθη ὅτι ⌜οὐχ*

---

1 ⌜κ. Βιθ. ℵ*pc : Ασ. **B*** **3** □ 242 sy^{p} Aug **4** ⌜τοις ουρ. Ψ 614 *al* : -νω ℵ. **6** ⌜αγαλλιασαντες $\mathfrak{P}^{72}$. | ⊤εστιν $\mathfrak{P}^{72}$ ***A C*** 𝔎*pl*; S : *txt* ***B*** ℵ*pc* Cl | ⌜-ντας ℵ* ***L*** 69 *pm* | ⌜πολλοις $\mathfrak{P}^{72}$. **7** ⌜δοκιμον $\mathfrak{P}^{72}$ 429 *pc*; h^{el} | ⌜πολυ τιμιωτερον 𝔎*al* Cl | ⌜²-σου ***B***. | ⌜και δια π. $\mathfrak{P}^{72}$ 1175 Cl Or *pc* | ⌜3 2 1 1 *al* : τ. κ. εις δ. ***P*** 𝔎*al* **8** ⌜ειδοτες ***A P*** 𝔎*pm* Cl; S | ⊤πιστευετε 441 lat (Ir) | ⌜-ιατε ***B*** *pc* Or; ***K***^{a} **9** ⊤υμων $\mathfrak{P}^{72}$vid 𝔓 𝔎*pl*; T : *txt* ***B*** 1 *pc* Cl **10** ⌜ημ- ***K*** 33 *pc s* **11** ⌜(εδηλουτο ***L*** 69 *al*; h) | ○ ***B*** | ⌜-τυρουμ- $\mathfrak{P}^{72}$ ***A P*** 1 *al* **12** ⌜καυχασθε ουχ εαυτον (= -σθαι ουχ εαυτων Wohlenberg *cj*), υμ. δε και 33.

ἑαυτοῖς ὑμῖν δὲ⌉⌈διηκόνουν αὐτά⁚, ἃ νῦν ἀνηγγέλη Henoch 1,2. E 3,10.
ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ᴼἐν πνεύματι
ἁγίῳ ἀποσταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦ- L 2,13. Act 2,2.
σιν ἄγγελοι παρακῦψαι. Jc 1,25.
22 Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας 13 L 12,35!
ὑμῶν, νήφοντες⁚, τελείως ⁚²ἐλπίσατε ἐπὶ τὴν φερο- 4,7; 5,8.
μένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ. G5,4s. Act15,11. 1 K 1,7!
ᴵὡς τέκνα ὑπακοῆς, μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς 14 R 12,2. E 2,2 s; 4,18.
πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις, ᴵἀλλὰ 15
κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον καὶ αὐτοὶ ἅγιοι Lv 19,2; 11,44;
ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε, ᴵ⌈διότι γέγραπται⌉ 16 20,7. Mt 5,48! 1 Th 4,3.
[ὅτι] ἅγιοι ⌈ἔσεσθε, ⌈ὅτι ἐγὼ ἅγιος⌉. καὶ εἰ πατέρα 17 Ps 89,27. Ml 1,6.
⌈ἐπικαλεῖσθε τὸν ἀπροσωπολήμπτως κρίνοντα κατὰ Jr 3,19. Mt 6,9. Mt 16,27!
τὸ ἑκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας 2K11,15! R2,11! 2K5,11. Ph2,12.
ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε, ᴵεἰδότες ὅτι οὐ φθαρ- 18 Is 52,3. 1 K 6,20!
τοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς μα- 4,3. E 4,17.
ταίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου, ᴵἀλλὰ 19 Act 14,15. R 8,20.
τιμίῳ αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου J 1,29!; 8,46!
Χριστοῦ, ᴵπροεγνωσμένου μὲν πρὸ καταβολῆς κό- 20 Act 2,23! E 1,4. R 16,25 s.
σμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ' ⌈ἐσχάτου τῶν χρόνων H 1,2; 9,26.
δι' ⌈ὑμᾶς ᴵτοὺς δι' αὐτοῦ ⌈πιστοὺς εἰς θεὸν τὸν 21 J 14,6. R 4,24. E 1,20.
ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα, Kol 1,27.
ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι εἰς θεόν.
ᴵΤὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς 22 (R 16,26!) 1 Th 4,9! 1 J 5,1.
3 ἀληθείας ⌉εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, * ἐκ ⌈καρ- 4,8.
δίας ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενῶς, ᴵἀναγεγεννη- 23 3. J 1,13; 3,3. L 8,11. Jc 1,18.
μένοι οὐκ ἐκ ⌈σπορᾶς φθαρτῆς ἀλλὰ ἀφθάρτου Dt 4,33 Lxx; 5,23. Dn6,27[26]
διὰ λόγου ζῶντος θεοῦ καὶ μένοντος⌉. ⌈διότι 24 H 4,12!

---

12 ⌈(διενοουντο Harris *cj*) | ⁚—, h | ᴼ P72 ***BApc***; H *13* ⁚—, *et* ⁚², H *16* ⌈διο γ. ℵ*C*: — *33*. | [+ ***B*** *69* sy; W: — P72 ℌ𝔎*pl* lat Cl; T | ⌈γενεσθε ***KP*** *1 al*: γι- 𝔎*al*; δ: *txt* P72 ℌ *614 al* lat sy^h Cl | ⌈διοτι P72 ℵ*pc* Cl; T | ⌉ειμι P72 ***ACP***𝔎*pl*; S *17* ⌈καλειτε P72. *20* ⌈-ατων P72 ***P***𝔎*al* latt sa lr^lat | ⌈ημ- ***Aal*** *21* ⌈πιστευοντας P72 ℵ***C***𝔎*pl* sy; S: -ευσαντας *33 pc*: *txt* ***BA*** latt *22* ⌉δια πνευματος ***P***𝔎*pm* | ⌈καθαρας P72 ℵ**C*𝔎*pl*; S: *txt* ***BApc*** vg *23* ⌈φθορας ℵ***AC*** *255*. | ⌉εις τον αιωνα ***P***𝔎*pl* vg sy^p *24* ⌈οτι P72.

Is 40,6 s. Mt 13,6 p! **πᾶσα σὰρξ ○ὡς χόρτος,**
καὶ πᾶσα δόξα ⌜αὐτῆς ὡς ἄνθος ○2 χόρτου·
ἐξηράνθη ὁ χόρτος,
καὶ τὸ ἄνθος ἐξέπεσεν·
Is 40,8 s. 25 **τὸ δὲ ῥῆμα** κυρίου **μένει εἰς τὸν αἰῶνα.**
τοῦτο δέ ἐστιν **τὸ ῥῆμα** τὸ ⌜**εὐαγγελισθὲν** εἰς ὑμᾶς⌝.
E 4,22. Jc 1,21. 2 ¹Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον 3
καὶ ⌜ὑποκρίσεις καὶ φθόνους καὶ πάσας καταλα-
Mt 18,3. H 5,12 s. 1 K 3,2. 2 λιάς, ¹ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη τὸ λογικὸν ἄδολον
γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε □εἰς
Ps 34,9. 3 σωτηρίαν⌝, ¹⌜εἰ **ἐγεύσασθε ὅτι χρηστὸς ὁ κύριος.**
Is 28,16. Mt 21,42! 1 K 3,11! 1 K 10,4. 4 ¹πρὸς ὃν προσερχόμενοι, **λίθον** ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώ-
πων μὲν ἀποδεδοκιμασμένον παρὰ δὲ θεῷ **ἐκλε-**
E 2,21 s; 4,12. Mt16,18. R12,1. H 13,15 s. 5 **κτὸν ἔντιμον,** ¹καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες ⌜οἰκοδο-
μεῖσθε οἶκος πνευματικὸς⁝ ○εἰς ἱεράτευμα ἅγιον,
ἀνενέγκαι πνευματικὰς θυσίας εὐπροσδέκτους ⊤θεῷ
6 διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ⁝2. ⌜διότι περιέχει ἐν γραφῇ·
Is 28,16. Mt 21,42! R 9,33. **ἰδοὺ** τίθημι **ἐν Σιὼν λίθον** ⌜**ἐκλεκτὸν⁝ ἀκρογω-**
νιαῖον⌝ **ἔντιμον,**
καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ μὴ καταισχυνθῇ.
7 ¹ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς πιστεύουσιν· ⌜ἀπιστοῦσιν δὲ
Ps 118,22. Mt 21,42! ⌜**λίθος ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος**
Is 8,14 s. Mt 16,23! 8 **ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας** ¹καὶ **λίθος προσκόμ-**
ματος καὶ πέτρα σκανδάλου· οἳ προσκόπτουσιν τῷ
Is 43,20 s. Ex 19,6; 23,22 Lxx. Kol3,12. Ap1,6. Act 26,18. Mt 5,16. 2K4,6! J 12,46. E 5,8. Ph 2,15. 2 P 1,3. 9 λόγῳ ἀπειθοῦντες, εἰς ⌜ὃ καὶ ⌜ἐτέθησαν· ⌜ὑμεῖς δὲ
γένος ἐκλεκτόν, βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον,
λαὸς εἰς περιποίησιν, ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε
τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμα-
Hos 1,6.9; 2,3.25. 1,3. R 9,25. 10 στὸν αὐτοῦ φῶς· οἳ ποτε **οὐ λαός,** νῦν δὲ λαὸς
θεοῦ, οἱ **οὐκ ἠλεημένοι,** νῦν δὲ ἐλεηθέντες.

---

24 ○ *Aal* | ⌜ *αυτου* ℵ*. : *ανθρωπου* ***Pℜal*** | ○2 ℙ72. *25* ⌜ ℙ72. *2,1* ⌜*-ισιν* ***B*** sy^p Cl; ***ℋ*** *2* □ ***ℜal*** *3* ⌜*ειπερ* ***Cℜpl***; S: *txt* ℙ72 ***Bℵ*** *Apc* *5* ⌜*εποικ-* ℵ*Cal* lat; T: *txt* ℙ72 ***BA*** *ℜpm* Cl Or | ⁝, T | ○ ***Pℜ*** *33 pm* vg sy^h Cl | ⊤*τω* ℙ72 ***Pℜpl*** Cl Or; s | ⁝2, W: . T *6* ⌜*διο 38 pc* | ⌜ ℙ72 ℵ***Aℜpl*** latt sy^h; T: *txt* ***BC*** *69 pc* (sy^p) | ⁝, W *7* ⌜*απειθουσιν* ***APℜpm*** | ⌜*λιθον* ℵ* ***ℜpm***; T *8* ⌜*ην παρεσκευασαν εαυτους ταξιν 429 614 pc* | ⌜(*ετεθη* Harris *cj*) *9* ⌜*ημ- 69* Cl

Ἀγαπητοί, παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ παρε- 11 Ps 39,13. H 11,13!
πιδήμους ⌜*ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵ-* G 5,24! 17!
τινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς· τὴν ἀναστρο- 12 Jc 3,13.
φὴν ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλήν, ἵνα ἐν
ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν κα- 3,16.
λῶν ἔργων ⌜*ἐποπτεύοντες δοξάσωσιν* ⊤*τὸν θεὸν ἐν* 3,1. Mt 5,16!
ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. Is 10,3. L 19,44!
4 4 *Ὑποτάγητε* ⊤*πάσῃ ἀνθρωπίνῃ* ⌜*κτίσει διὰ τὸν* 13 R 13,1–7.
κύριον· εἴτε βασιλεῖ ὡς ὑπερέχοντι, ˡ *εἴτε ἡγεμόσιν* 14 Tt 3,1.
ὡς δι' αὐτοῦ πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν ⊤*κακο-*
ποιῶν ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν· ὅτι οὕτως ἐστὶν 15
τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, ἀγαθοποιοῦντας φιμοῦν τὴν 3,16. Tt 2,8.
τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ⌜*ἀγνωσίαν· ὡς ἐλεύθεροι,* 16 G 5,13.
καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν
ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὡς θεοῦ δοῦλοι˙. *πάντας τιμή-* 17 R 12,10! Prv 24,21.
σατε, τὴν ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε, τὸν θεὸν φοβεῖσθε, Mt 22,21 p.
τὸν βασιλέα τιμᾶτε. Οἱ οἰκέται, ὑποτασσόμενοι 18 18—c. 3,7: E 5,22—6,9. Kol 3,18—4,1
ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις, οὐ μόνον τοῖς
ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν ἀλλὰ ○*καὶ τοῖς σκολιοῖς.* E 6,5!
ˡ*τοῦτο γὰρ χάρις* ⊤*εἰ διὰ συνείδησιν* ⌜*θεοῦ ὑποφέρει* 19 R 13,5.
τις λύπας πάσχων ἀδίκως. ποῖον γὰρ κλέος εἰ 20 L 6,32 s.
ἁμαρτάνοντες καὶ ⌜*κολαφιζόμενοι* ⌜*ὑπομενεῖτε; ἀλλ'* 3,14.17; 4,13,s. Mt 26,67 p.
εἰ ἀγαθοποιοῦντες καὶ πάσχοντες ⌜*ὑπομενεῖτε, τοῦ-* Mt 5,10.
το ⊤*χάρις παρὰ θεῷ. εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι* 21 3,9.
○*καὶ Χριστὸς* ⌜*ἔπαθεν ὑπὲρ* ⌜*ὑμῶν, ὑμῖν*⌝ *ὑπολιμ-* 3,18. Mt 16,24.
πάνων ὑπογραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἴχνε- R 4,12! J 13,15.
σιν αὐτοῦ· ὃς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν οὐδὲ εὑρέθη 22 Is 53,9. J 8,46!
δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ· ὃς λοιδορούμενος 23 3,9. Mt 5,39!
οὐκ ⌜*ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ ἠπείλει, παρεδίδου* Jr 11,20. J 8,50.
δὲ τῷ κρίνοντι ⌜*δικαίως· ὃς τὰς ἁμαρτίας* ⌜*ἡμῶν* 24 Is 53,4.12.5. 2 K 5,21. J 1,29!

---

11 ⌜· *απεχεσθε* $\mathfrak{P}^{72}$ ***A CL*** *33 pm* sy Cypr **12** ⌜-*ευσαντες* ***A P*** $\aleph$*pm* Cl | ⊤*υμων* $\mathfrak{P}^{72}$. **13** ⊤ *ουν* ***P*** $\aleph$*pl* vg^{cl} | ⌜*φυσει C pc* **14** ⊤ *μεν C* P 614 1739 pm* **15** ⌜ *εργασιαν 460 pc* Cl : *αγνοιαν* $\mathfrak{P}^{72}$. **16** ⁝ —. comm **18** ○ $\mathfrak{P}^{72}$ *69 pc* **19** ⊤*παρα τω θεω C (33) 614 al* $sy^{p.h}$ | ⌜*αγαθην C 614 al* sy : *αγ. θεου* $\mathfrak{P}^{72}$. : *θεου αγ. A* Ψ 33* **20** ⌜*κολαζομενοι* $\mathfrak{P}^{72}$ ***P*** *2138 al* $it sy^{p}$ | ⌜ *bis* -*μενετε* $\mathfrak{P}^{72}$ *69 al* latt | ⊤*γαρ A 33 al* **21** ○ ***A*** *2138 pc* sy^{h} | ⌜(3,18) *απεθανεν* $\aleph$*al* sy^{p} Ambr | ⌜*ημ-, ημ- 2 al* sy^{p} : *ημ-, υμ-* ***P*** $\aleph$*al* vg^{cl} **23** ⌜*ελοιδ-* $\aleph^{*}$ vg | ⌜*αδικως* 6^{lect} vg Cypr **24** ⌜ *υμ-* $\mathfrak{P}^{72}$ ***B*** *pc*; h

H9,28. Kol 2,12. R 3,24s; 6,11.18. Is 53,5. **αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύ-**
λον, ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι τῇ δικαιο-
Is 53,6. Ez 34,5. Mt 9,36. 5,4! J10,11s.16. Job 10,12 Lxx. Sap 1,6. 25 **σύνῃ ζήσωμεν· οὗ τῷ μώλωπι⊤ἰάθητε. ἦτε γὰρ**
ὡς πρόβατα ⌈πλανώμενοι, ἀλλὰ ἐπεστράφητε νῦν
ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ⌉ὑμῶν.
1 K 14,34! 3 **|Ὁμοίως⊤γυναῖκες⁝, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀν-**
δράσιν, ἵνα ⌈καὶ εἴ τινες⌉ ἀπειθοῦσιν τῷ λόγῳ, διὰ
Mt 5,16. 1K7,16. **τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς ἄνευ λόγου κερ-**
2,12. 2 **δηθήσονται, |⌈ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν ⌉φόβῳ ἁγνὴν**
Is 3,18—24. 1 T 2,9—15. (Ap 17,4.) 3 **ἀναστροφὴν ὑμῶν. ὧν ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν ⌈ἐμπλο-**
κῆς ○τριχῶν ⌉καὶ περιθέσεως χρυσίων ἢ ἐνδύσεως
E 3,16! 1K14,25. 4 **ἱματίων κόσμος, |ἀλλ' ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας**
Mt 5,5! E 6,24. **ἄνθρωπος ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ ⌐πραέος καὶ ἡσυ-**
χίου⌐ πνεύματος, ὅ ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πο-
5 **λυτελές. οὕτως γάρ ποτε καὶ αἱ ἅγιαι γυναῖκες**
αἱ ἐλπίζουσαι ⌈εἰς⊤θεὸν ἐκόσμουν ἑαυτάς, ὑποτασ-
6 **σόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, |⁝ὡς Σάρρα ⌈ὑπήκου-**
Gn 18,12. **σεν τῷ Ἀβραάμ, κύριον αὐτὸν καλοῦσα⁝2· ἧς ἐγενή-**
Prv 3,25. **θητε τέκνα⁝3 ἀγαθοποιοῦσαι καὶ μὴ φοβούμεναι**
7 **μηδεμίαν πτόησιν. ○Οἱ ἄνδρες ὁμοίως⁝, ⌈συνοι-**
1 Th 4,4. **κοῦντες κατὰ γνῶσιν⌉⁝2 ὡς ἀσθενεστέρῳ σκεύει τῷ**
γυναικείῳ⁝3, ἀπονέμοντες τιμὴν⁝4 ὡς καὶ ⌈συγκληρο-
νόμοις ⌉χάριτος ζωῆς, εἰς τὸ μὴ ἐγκόπτεσθαι ⌈τὰς
R 15,5! 8 **προσευχὰς⌉ ὑμῶν. Τὸ δὲ τέλος πάντες ὁμόφρονες,** 5
συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὔσπλαγχνοι, ⌈ταπεινόφρο-
Mt 5,39.44 p! R 12,17. 1 Th 5,15. 2,23. 9 **νες, |μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἢ λοιδορίαν**
ἀντὶ λοιδορίας, τοὐναντίον δὲ εὐλογοῦντες⊤, ὅτι εἰς
2,21. H 12,17. **τοῦτο ἐκλήθητε ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε.**

---

24 ⊤(Is 53,5) *αυτου* ℵ*𝔎*al*; T **25** ⌈-*μενα* P72 *CP𝔎pl* | ⌉*ημ-* *L 69* al* **3,1** ⊤*αι* P72 *C𝔎pl*; 𝔖 : *txt B*ℵ**A 2298* | ⁝ —, comm | ⌈213 *CK 69 al* : 2 3 *B 614 al*; 𝔎 **2** ⌈-*ευοντες* P72 ℵ**1739pc* | ⌉*λογω* *38* Cl : *φ. και λογω 378.* **3** ⌈*εκ πλοκης* (*vl. εκπλ-*) *614 al* | ○ P72 *CΨpc* Cl | ⌉*ἢ C* latsyp **4** ⌐*B* lat; 𝔎 **5** ⌈*επι* ℵ𝔎*al* | ⊤*τον* ℵ *614 pm* **6** ⁝(*et* ⁝2, *et* ⁝3,) h | ⌈-*ουεν B 69* latsyp; H **7** ○ *B.* | ⁝ —, comm | ⌈*συνομιλουντες* ℵ* | ⁝2, *et* ⁝3 —, *et* ⁝4, H | ⌈-*μοι* *AC𝔎pm*; 𝔎 : (-*μφ* Tregelles *cj*) : *txt* P72 *B*(ℵ) *33 69 al* lat | ⌉*ποικιλης χαρ.* ℵ*A 614 al* : *χαρ. ποικ. 2298* syh : *txt* P72 *BC*𝔎pm* vg syp | ⌉*ταις -χαις B* syp; h **8** ⌈*φιλοφρονες P𝔎al* : *φιλ., ταπ.* *Lpc m* vgcl **9** ⊤*ειδοτες P𝔎pm* syhmg

ὁ γὰρ θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν 10 Ps 34,13–17.
καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθάς
παυσάτω τὴν γλῶσσαν ⸢ἀπὸ κακοῦ (Jc 1,26.)
καὶ χείλη ⸢τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον,
ἐκκλινάτω ⸢ὁδὲ ἀπὸ κακοῦ καὶ ποιησάτω ἀγαθόν, 11
ζητησάτω εἰρήνην καὶ διωξάτω αὐτήν·
ὅτι ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ δικαίους 12
καὶ ὦτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν,
πρόσωπον δὲ κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά.
Καὶ τίς ὁ κακώσων ὑμᾶς ⸢ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ 13 R 8,34! 13,3. Tt 2,14.
⸢ζηλωταὶ ⸢γένησθε; ἀλλ' εἰ καὶ πάσχοιτε διὰ δικαιο- 14 2,20! Mt 5,10.
σύνην, μακάριοι ⸢. τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε Ap 2,10. Is 8,12.
□μηδὲ ταραχθῆτε ⸣, ¦κύριον δὲ τὸν ⸢Χριστὸν ἁγιάσατε 15 Is 8,13.
ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἕτοιμοι ⸢ἀεὶ πρὸς ἀπολο- Act4,29.Ko14,6.
γίαν παντὶ τῷ ⸢²αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν Prv 27,11. 1,3.
ὑμῖν ἐλπίδος, ¦ºἀλλὰ μετὰ πραΰτητος καὶ φόβου, 16
συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθήν, ἵνα ἐν ᾧ ⸢καταλαλεῖσθε 2,12. 1 T 3,9!
καταισχυνθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν
ἐν Χριστῷ ἀναστροφήν. κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποι- 17 14!
οῦντας, εἰ ⸢θέλοι τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, πάσχειν
ἢ κακοποιοῦντας ⸣: ὅτι καὶ Χριστὸς ἅπαξ περὶ 18 R 6,10. H 9,28! J 8,46!
ἁμαρτιῶν ⸢⸢ἀπέθανεν, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα 2,21–24. E3,12!
⸢ὑμᾶς προσαγάγῃ □τῷ θεῷ ⸣, θανατωθεὶς ºμὲν σαρκὶ J 6,63. 1K15,44.
ζωοποιηθεὶς δὲ ⸢πνεύματι· ⸢ἐν ᾧ καὶ ⸣τοῖς ἐν φυ- 19 4,6. Henoch 6s; 10,11-16. E 4,9.
λακῇ ⸢πνεύμασιν πορευθεὶς ἐκήρυξεν, ¦ἀπειθήσασίν 20
ποτε ὅτε ⸢ἀπεξεδέχετο ⸢ἡ τοῦ θεοῦ μακροθυμία ⸣ἐν 2 P 3,9.
ἡμέραις Νῶε κατασκευαζομένης κιβωτοῦ, εἰς ἣν Gn 7,7.17.

---

10 ⸢αυτου ℵ*P*ℜ*rm* | ⸢αυτου *P*ℜ*rm* *11* ºℵℜ *33 rm*; T *13* ⸢ει *Bpc et* ⸢γενοισθε *B*. | ⸢μιμηται ℜ*rm* *14* ⸢εστε ℵ*C* ! □ p72 *BL* *15* ⸢θεον *P*ℜ*rm* | ⸢δε *Apc*: δε αει *P*ℜ*rm* Cl | ⸢² απαιτ- *Apc* *16* º*P*ℜ*rm* sy^{p} | ⸢(2,12) καταλαλωσιν (-λουσιν 𝔖*Kal*) υμων ως κακοποιων 𝔖ℜ *rm* : *txt* p72 *B* 614 1739 *al* (lat) sy^{h} Cl *17* ⸢θελει 378 *pc* | ⸣, W *18* ⸢ημων 5 *pc* vg^{cl} sy^{p} Cl : υπερ ημων (υμ- p72 *Aal*) 𝔖*rm*; S : *txt* *B*ℜ*al* | ⸢¦ (2, 21) επαθεν *B*ℜ*al*; Wh | ⸢ημ- 𝔖*KLrm* lat Cl; T : *txt* *BC*ℜ*pc* sy | □*B*. | º p72 *A***Ψ* | ⸢τω 33 *19* ⸢(Ενωχ Bowyer *cj* : εν ω κ. Ενωχ Harris *cj*) | ⸢-ατι 614 *c* *20* ⸢απαξ εδεχ. 69 *al* | ⸢την τ. θ.-ιαν ℵ* vg^{cl} Or

⌜ὀλίγοι, τοῦτ' ἔστιν ὀκτὼ ψυχαί, διεσώθησαν δι'
E 5,26! 21 ὕδατος. ⌜ὃ καὶ ⌜ὑμᾶς ἀντίτυπον νῦν σῴζει βά-
16. Kol 2,11. πτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου ἀλλὰ συνει-
δήσεως ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς θεόν, δι' ἀναστά-
E1,21! Ps 110,1. 22 σεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, ⌈ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ ⊤θεοῦ,⊥
Act 1,10.
H 1,4. πορευθεὶς εἰς οὐρανόν, ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέ-
2 K 5,14 s. 4 λων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυνάμεων. Χριστοῦ οὖν 56
(2 P 2,14.) παθόντος ⊤σαρκὶ καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν
R 6,2.7. ὁπλίσασθε, ὅτι ὁ παθὼν ⊤σαρκὶ πέπαυται ⌜ἁμαρ-
J 2,16 s. 2 τίας·, ⌈εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις ἀλλὰ
θελήματι θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρκὶ βιῶσαι
Tt 3,3! 3 χρόνον. ἀρκετὸς γὰρ ⊤ὁ παρεληλυθὼς χρόνος ⊤τὸ
⌜βούλημα τῶν ἐθνῶν ⌜κατειργάσθαι, πεπορευμένους
R 1,28! ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοφλυγίαις, κώμοις,
4 πότοις καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρίαις·. ἐν ᾧ ξενί-
ζονται μὴ συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς
5 ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφημοῦντες· οἳ ἀποδώσου-
L 16,2! σιν λόγον τῷ ἑτοίμως ⌜ἔχοντι κρῖναι⌝ ζῶντας καὶ
Act 10,42!
3,19. 6 νεκρούς. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη,
R3,5! 1 K 5,5. ἵνα κριθῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκί, ζῶσι δὲ
R 8 10. κατὰ θεὸν πνεύματι.
1,13! L 21,36!
1 K 10,11! 7 Πάντων δὲ τὸ τέλος ἤγγικεν. σωφρονήσατε
Mt 26,41! 8 οὖν ○καὶ νήψατε εἰς ⊤προσευχάς· πρὸ πάντων ⊤τὴν
1,22. εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ἔχοντες, ὅτι ἀγάπη
Ps 32,1. 1K 13,7.
Mt 18,22. 9 ⌜καλύπτει πλῆθος ἁμαρτιῶν· φιλόξενοι εἰς ἀλλήλ-
Prv 10,12. Jc 5,20.
R12,13! Ph2,14. 10 ους ἄνευ ⌜γογγυσμοῦ· ἕκαστος καθὼς ἔλαβεν χά-
L 12,42! ρισμα, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες ὡς καλοὶ
R 3,2; 12,7. 11 οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος θεοῦ· εἴ τις λαλεῖ,
J 12,50.
2 K 2,17. ὡς λόγια θεοῦ· εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ ἰσχύος ⌜ἧς

---

20 ⌜ολιγαι ***CKpm***; S ***21*** ⌜ω *241 al*; h^{el} : — p^{72} ℵ* | ⌜ημ- ***CKpm*** ***22*** ⊤του *rell*; S : *txt* ***BℵΨ*** *33*. | ⊥, deglutiens mortem ut vitae aeternae heredes efficeremur lat Aug; h^{r} ***4,1*** ⊤υπερ ημων ℵ^{1} ***AP K*** *pm* sy^{h}; S : *υπ. υμων* ℵ* *69 al* sy^{p} : *txt* p^{72} ***BC*** *pc* vg | ⊥εν ***PK*** *al* | ⌜-τιαις ***B*** *pc* lat sy^{p}; ***K*** | :—, W ***3*** ⊤ημιν ***CLP*** *69 pm* : *υμιν* ℵ*ℜ : *txt* ***BA*** *al* lat sy Cl | ⌜του βιου ***PK*** (*ℑ 69*) *pm* | ⌜θελημα ***PK*** *al* | ⌜κατεργασασθαι ***PK*** *pm* | :, W ***5*** ⌜κριναι p^{72} : *κριονοντι* ***B*** C*^{vid} *614 al*; H ***7*** ○ℵ*. | ⊤τας ***PK*** *pm* ***8*** ⊤δε ***PK*** *pl m* vg^{cl} | ⌜-υψει p^{72} ℵ***K*** *al* ⌜-σμων ***PK*** *al* ***11*** ⌜ως ***PK*** *al*

χορηγεῖ ὁ θεός· ἵνα ἐν πᾶσιν δοξάζηται ὁ θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ⁝, ᾧ ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας ◻τῶν αἰώνων⟩· ἀμήν. 1 K 10,31. R 16,27! Ap 1,6.

7 3 6 Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει 12 1,6 s. Jc 1,2.
πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένῃ, ὡς ξένου ὑμῖν
συμβαίνοντος, ¹ἀλλὰ καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ 13 Jc 1,2. Act 5,41! R 8,17. 1 K 1,7! 2 T 2,12.
Χριστοῦ παθήμασιν χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀπο-
καλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι. Ps 89,51 s.
¹εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι, ὅτι 14 2,20! Act 5,41. Is 11,2. L 10,6. Jc 2,7.
τὸ τῆς δόξης⊤ ◻καὶ τὸ⟩ τοῦ θεοῦ πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς
⌜ἀναπαύεται⊤. μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω ὡς φονεὺς 15
ἢ κλέπτης ἢ κακοποιὸς ἢ ὡς ἀλλοτριεπίσκοπος·
¹εἰ δὲ ὡς ⌜Χριστιανός, μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω 16 Act 11,26; 26,28. Ph 1,20.
δὲ τὸν θεὸν ἐν τῷ ⌜ὀνόματι τούτῳ. ὅτι [ὁ] καιρὸς 17 Ez 9,6. Jr 25,29. 1 K 11,32. H 3,6. Act 5,5. L 23,31. 1 K 5,13. 2 Th 1,8.
τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ·
εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ⌜ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν ἀπει-
θούντων τῷ τοῦ θεοῦ εὐαγγελίῳ; καὶ εἰ ὁ δίκαιος 18 Prv 11,31 Lxx. L 23,31.
μόλις σῴζεται, ὁ [δὲ] ἀσεβὴς καὶ⊤ ἁμαρτωλὸς ποῦ φα-
νεῖται; ὥστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα 19
τοῦ θεοῦ⊤ πιστῷ κτίστῃ παρατιθέσθωσαν τὰς ψυ- 2,20! L 23,46!
χὰς ○αὐτῶν ἐν ⌜ἀγαθοποιΐᾳ.

8 7 Πρεσβυτέρους ○οὖν⊤ ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ⌜ὁ συμ- 5 2 J 1! Act 4,20. Mt 17,6; 20,23. 1,11. R 8,17. Ap 1,9.
πρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθη-
μάτων, ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι 2,25! J 21,16.
δόξης κοινωνός⁝· ποιμάνατε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον 2 Act 20,28. 1 T 3,2—7. Phm 14. Tt 1,11.
τοῦ θεοῦ, ⊤μὴ ἀναγκαστῶς ἀλλὰ ἑκουσίως ◻κατὰ
θεόν⟩, ⌜μηδὲ αἰσχροκερδῶς ἀλλὰ προθύμως, ¹μηδ' 3

---

11 ⁝· comm | ◻ $\mathfrak{P}^{72}$ *69 al* **14** ⊤καιι (+ της ℵ*pc*) δυναμεως (+ αυτου ℵ*.) ℌ*pm* vg^{cl} sy^{h}; h^{r} S : *txt* $\mathfrak{P}^{72}$ *B* ℵ*al* vg^{codd} sy^{p} Cl Tert *et* ◻ *242 614 al* vg^{codd} sy^{p} | ⌜επαν- *A 614 al* : αναπεπαυται (επαν- $\mathfrak{P}^{72}$ ℵ^{s}) *33 al* | ⊤ κατα μεν αυτους βλασφημειται, κατα δε υμας δοξαζεται *P* ℜ *pm q* vg^{codd} sa Cypr; h^{r} : *txt* $\mathfrak{P}^{72}$ ℌ*al* vg^{cl} Tert **16** ⌜Χρηστ- ℵ*. | ⌞μερει *P* ℜ*pm* **17** [+ $\mathfrak{P}^{72}$ *B* ℜ*pm*; W : — ℵ *A al*; T | ⌜υμ- ℵ* *69 al* **18** [+ *B** *614 pc* sy^{h}; W : — $\mathfrak{P}^{72}$ ℌ ℜ*pl* vg sy^{p}; T | ⊤ο ℵ *A pc*; Th **19** ⊤ως *P* ℜ *33 pl* sy | ○ *B*. ; ℵ | ⌜-ιαις $\mathfrak{P}^{72}$ *A 33 al* vg sy; S **5,1** ○ *P* ℜ*pm* sy^{h} | ⊤τους ℵ ℜ*pl* vg sy; T : *txt* $\mathfrak{P}^{72}$ *B A pc* | ⌜ως *P 1 al* sy^{h} | ⁝. comm **2** ⊤επισκοπουντες (-πευοντες *614 al*) $\mathfrak{P}^{72}$ *A* ℜ*pl* latsy; h^{r} S : *txt B* ℵ* *33 pc* | ◻ *B* ℜ*al*; H : *txt* $\mathfrak{P}^{72}$ ℌ *69 pm* vg sy^{h}; h^{r} | ⌜μη *A L al* itsy^{h}

Ph 3,17! 2 K 1,24. (Mc 10,42.) 1 K 9,25! 2,25. H 13,20. E 5,21. L 14,11! J 13,4.14. Prv 3,34 Lxx. Jc 4,6. Job 22,29. Ps 55,23. Mt 6.25! Sap 12,13. 1,13! 1 Th 5,6. Mt 26,41! 5,25! Ps22,14.2T4,17. (Ap5,5.) Jc 4,7. E 6,11—13.16. Act16,5.Kol2,5. 1 Th 2,12; 5,24. 1,6. 2P 1,12. E 3,17! Act 15,27! H 13,22. R 5,2. (Ap 14,8 etc.) Act 12,12! (2 J 1.13.) R 16,16!

ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων ἀλλὰ τύποι γινό-
4 μενοι τοῦ ποιμνίου· καὶ φανερωθέντος τοῦ ἀρ-
χιποίμενος κομιεῖσθε τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης
5 στέφανον. Ὁμοίως ⊤:, νεώτεροι :2, ὑποτάγητε πρε-
σβυτέροις :3· πάντες δὲ ἀλλήλοις ⊤:4 τὴν ταπεινοφρο-
σύνην ἐγκομβώσασθε, ὅτι ○ὁ θεὸς ὑπερηφάνοις
ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν.
6 Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ
7 θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ ⊤, | πᾶσαν τὴν μέ-
ριμναν ὑμῶν ⌜ἐπιρίψαντες ἐπ' αὐτόν, ὅτι αὐτῷ
8 μέλει περὶ ⌜ὑμῶν. | Νήψατε, γρηγορήσατε. ⊤ ὁ ἀντί-
δικος ὑμῶν διάβολος ὡς λέων ὠρυόμενος περι-
9 πατεῖ ζητῶν ⌜τινα ⌜καταπιεῖν· ᾧ ἀντίστητε ⌜στερεοὶ
τῇ πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ
10 ἐν ○τῷ κόσμῳ ○2ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι. Ὁ s
δὲ θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ⌜ὑμᾶς εἰς τὴν
αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν ⌜Χριστῷ, ὀλίγον παθόντας:
αὐτὸς ⌜2καταρτίσει, ⌜στηρίξει, σθενώσει, ○θεμελιώσει ⌝.
11 |αὐτῷ ⊤τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας □τῶν αἰώνων ⌝· ἀμήν.
12 Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς
λογίζομαι, δι' ὀλίγων ἔγραψα, παρακαλῶν καὶ
ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν ○τοῦ θεοῦ :,
13 εἰς ἣν ⌜στῆτε. Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν ⌜Βαβυλῶνι
14 ⊤συνεκλεκτὴ καὶ Μᾶρκος ὁ υἱός μου. ἀσπάσασθε
ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης.
□Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσιν τοῖς ἐν Χριστῷ ⊤. ⊤ ⌝ ⊤2

---

5 ⊤δε ℵ* *33 614 pm* sy^{h} | : *et* :2 —, comm | :3, *et* :4 · comm | ⊤ υποτασσομενοι (-ταγωμεν *614 pc*) ***P*** ℜ *pl* sy^{h} | ○ 𝔓^{72} ***B***; [H] **6** ⊤ (2,12) επισκοπης ***AP*** *al* latt sy^{h} **7** ⌜ (Ps 55,23) -ψατε ***0206*** *pc* | ⌜ ημ- ℵ* *1 33 pc* **8** ⊤ οτι 𝔓^{72} ***L*** *33 al* lat sy | ⌜ (τίνα ***LP*** *al*; T) : — ***B 0206*** *pc*; ***K*** | ⌜ καταπιη 𝔓^{72} ***A*** ℜ *al* vg sy Or **9** ⌜ εδραιοι 𝔓^{72}. | ○ ***A 0206*** ℜ *pl*; S : *txt* 𝔓^{72} ***B*** ℵ | ○^{2} ***L*** *pc* sy^{h} **10** ⌜ ημ- ***K 0206*** *al q* vg sy^{p} | ⌜ τω Χρ. ***B***.; h : Χρ. Ιησου 𝔓^{72} ***A*** ℜ *pm* vg; S : *txt* ℵ ***0206*** *614 al* | :, W | ⌜^{2} -σαι υμας ***P*** ℜ *pm* | ⌜ *ter* -αι *614 al* | ○ ***BA 0206*** *pc* lat; H **11** ⊤ η δοξα και ℵ ℜ *al* (𝔖 *33 614 al*) vg^{cl}; S : *txt* 𝔓^{72} ***BA*** *pc* | □ 𝔓^{72} ***B*** *pc*; H **12** ○ 𝔓^{72} ***Ψ 0206*** *pc* | :· H | ⌜ εστηκατε ***P*** ℜ *pm*; W **13** ⌜ Ρωμη *2138* | ⊤ εκκλησια ℵ *pc* vg sy^{p} **14** □ 𝔓^{72}. | ⌜ Ιησου ℵ ℜ *pl* vg^{cl} sy^{h}; 𝔖 | ⊤ αμην. ℵ ℜ *pl* vg sy | ⊤^{2} Πετρου επιστολη α′. Ειρηνη τω γραψαντι και τω αναγινωσκοντι. 𝔓^{72}.

ΠΕΤΡΟΥ Β

1 ⌜Συμεὼν Πέτρος δοῦλος καὶ ἀπόστολος Ἰησοῦ 1 Act 11,17; 15,8 s.
Χριστοῦ τοῖς ἰσότιμον ἡμῖν λαχοῦσιν πίστιν ⌜ἐν R 1,12.
δικαιοσύνῃ⌝ τοῦ ⌜θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Tt 2,13.
Χριστοῦ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη ἐν 2 Jd 2.
ἐπιγνώσει □τοῦ θεοῦ ○καὶ Ἰησοῦ ⌝⊤τοῦ κυρίου ἡμῶν⁝. Kol 1,9 s.

Ὡς ○τὰ πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ 3
τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδωρημένης διὰ τῆς
ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς ⌜ἰδίᾳ δόξῃ καὶ 1 P 2,9. 2 K 4,4.6.
ἀρετῇ⌝, ¹ δι' ⌜ὧν τὰ ⌟τίμια καὶ μέγιστα ἡμῖν ἐπαγ- 4 2 K 7,1.
γέλματα⌞ δεδώρηται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας
κοινωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες ⌜τῆς ἐν ○τῷ κόσμῳ E 4,22.
ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς⌝⁝. καὶ ⌜αὐτὸ τοῦτο δὲ⌝ σπουδὴν 5 Ph 2,12. Jd 3.
πᾶσαν παρεισενέγκαντες ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει G 5,6.22!
ὑμῶν τὴν ἀρετήν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν, ¹ ἐν 6 Act 24,25.
1 K 7,9; 9,25.
δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ G 5,23. Tt 1,8.
τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν,
¹ ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ 7 1 Th 4,9! G 6,10.
φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην⊤. ταῦτα γὰρ ὑμῖν ⌜ὑπάρ- 8
χοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους Mt 13,22!
καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
ἐπίγνωσιν· ᾧ γὰρ μὴ πάρεστιν ταῦτα, τυφλός 9 Dt 28,28 s.
ἐστιν⁝ μυωπάζων, λήθην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ 1 J 2,9.11.
² τῶν πάλαι αὐτοῦ ⌜ἁμαρτιῶν. διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, 10

---

1 ⌜Σιμων $\mathfrak{P}^{72}$ ***B 33 69 pm*** vg; ***א*** | ⌜εις -νην ***ℵ*** | ⌜κυριου ***ℵ***^{pc} sy^{ph} *2* □ ***P Ψ***(*al*) vg^{codd} | ○ $\mathfrak{P}^{72}$. | ⊤Χριστου ***ℵ AL pm*** (⌟ *33 al* vg^{cl}) : *txt* $\mathfrak{P}^{72}$ ***BC𝔎***^{pc} | ⁝, H *3* ○ $\mathfrak{P}^{72}$ ***BC𝔎***^{pl}; H : *txt* ***ℵ A 614***^{pc} | ⌜δια δοξης κ. αρετης $\mathfrak{P}^{72}$ ***B𝔎***^{al}; ***א*** *4* ⌜ον *643* lat | ⌟1 2 3 5 4 $\mathfrak{P}^{72}$. : 1 4 2 3 5 ***ℵ𝔎***^{al}; Th : 3 2 1 4 5 ***AC 33 pm*** vg sy^{ph}; S : *txt* ***B 1***^{pc} sy^{h} | ⌜τ. εν τ. κ. επιθυμιας και φθ. (*C*)***K pm*** sy^{h}; S : *την εν τ. κ. επιθυμιαν φθ.* (*φθοραν* $\mathfrak{P}^{72}$.) ($\mathfrak{P}^{72}$) ***ℵ*** Hier : *txt* ***BA*** (***𝔎***)*al* | ○ ***C𝔎***^{pl} | ⁝, W *5* ⌜132 ***ℵ***^{al} sy^{ph}; S : *αυτοι δε* ***A*** (latt) : *txt* $\mathfrak{P}^{72}$ ***BC𝔎***^{pm} *7* ⊤ *εν δε τη αγαπη την παρακλησιν 181.* *8* ⌜παροντα ***A***^{pc} lat *9* ⁝, W | ⌜-τηματων ***ℵAK***^{al}; Th

σπουδάσατε⊤βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν καὶ ἐκλογὴν
⌈ποιεῖσθαι· ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταίσητέ
11 ποτε. οὕτως γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται
J 3,5. ὑμῖν ἡ εἴσοδος⊤εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ
κυρίου⌈ἡμῶν καὶ σωτῆρος⌉ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
R 15,15. 1 P 5,10. 1 J 2,21. Jd 5. Kol 1,6. 12 Διὸ ⌈μελλήσω ἀεὶ ὑμᾶς ὑπομιμνῄσκειν περὶ
τούτων, καίπερ εἰδότας καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῇ
13 παρούσῃ ἀληθείᾳ. δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι, ἐφ' ὅσον
3,1. 2 K 5,1. εἰμὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διεγείρειν ὑμᾶς ἐν
2 T 4,6. J 21,18. 14 ⊤ὑπομνήσει, ˡ εἰδὼς ὅτι ταχινή ἐστιν ἡ ἀπόθεσις
τοῦ σκηνώματός μου, καθὼς καὶ ὁ κύριος ἡμῶν
15 Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδήλωσέν μοι· ⌈σπουδάσω δὲ ○καὶ
(L 9,31.) ἑκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξοδον τὴν
16 τούτων μνήμην ποιεῖσθαι. οὐ γὰρ σεσοφισμένοις
1 T 4,7! μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν
τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ
J 1,14. Act 4,20! L 9,32.43. παρουσίαν, ἀλλ' ἐπόπται γενηθέντες τῆς ἐκείνου
(Act 19,27.) 17 μεγαλειότητος. λαβὼν γὰρ παρὰ⊤θεοῦ πατρὸς
Dn 7,14 Lxx. Mt 17,2.5 p. Ps 2,7. (Gn 22,2.) Is 42,1. τιμὴν καὶ δόξαν φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιᾶσδε
ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης· ⌈ὁ υἱός μου ὁ
ἀγαπητός μου οὗτός ἐστιν⌉, εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα⁝, —
18 ˡκαὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ⌈ἐξ οὐ-
ρανοῦ ἐνεχθεῖσαν σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ⌈ἁγίῳ
R 4,16; 15,8. H 2,2. 19 ὄρει⌉⁝. καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν
λόγον, ᾧ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς λύχνῳ
4 Esr 12,42. Ap 2,28; 22,16. L 1,78! φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ⊤ἡμέρα διαυ-
γάσῃ καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ⁝ ἐν ταῖς καρδίαις
Mc 4,34. 20 ὑμῶν⁝2· τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα ⌈προ-
2 T 3,16 s. 21 φητεία γραφῆς⌉ ἰδίας ⌈ἐπιλύσεως οὐ γίνεται· οὐ γὰρ
1 K 14,32. θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη⊤ ⌈προφητεία ποτέ⌉,

---

10 ⊤ινα δια των καλων (+ υμων *A pc*; h^r1) εργων ℵ(*A*)*pm* vg sy; h^r2 S *et* ⌈-εισθε *A al*; h^r1 : -ησθε *5 al*; h^r2 S *11* ⊤η P^72 *K 209 pc* | ⌈2 3 1 *A pc* : ημ. *429 al* *12* ⌈ουκ αμελησω 𝔎*pl* sy *13* ⊤τη ℵ*A pc* *15* ⌈-αζω P^72 ℵ *69* : -ασατε *2138 pc* sy^h | ○ P^72 *206* *17* ⊤του ℵ*Cal* | ⌈7 8 1—5 𝔖𝔎*pl*; T : *txt* P^72 *B* | ⁝. W *18* ⌈εκ του ℵ*A pc* | ⌈ορει τω αγ. ℵ*A*𝔎*pl*; T : *txt* P^72 *BC*pc* | ⁝, W *19* ⊤η ℵ*P 33 69 pc* | ⁝, *et* ⁝2 —· comm *20* ⌈πρ. και γραφη P^72. : γραφη προφητειας *614 al* | ⌈διαλυσεως *398*. *21* ⊤η P^72 *2298* | ⌈ℵ*A*𝔎*pm*; T

ἀλλὰ ὑπὸ πνεύματος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν ⌜ἀπὸ θεοῦ⌝ ἄνθρωποι. Act 2,1–6! 28,25.

3 Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ, 2 Mt 24,24! 1 T 4,1! Dt13,2–6. Jd 4.
ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες Act 20,28.
παρεισάξουσιν αἱρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγορά-
σαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι, ἐπάγοντες
⌜ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν· καὶ πολλοὶ ἐξακολου- 2
θήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀσελγείαις, δι' οὓς ἡ ⌜ὁδὸς Is 52,5. R 2,24.
τῆς ἀληθείας βλασφημηθήσεται· καὶ ἐν πλεονεξίᾳ 3 1 Th 2,5.
πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται· οἷς τὸ κρίμα R 16,18.
ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ
⌜νυστάζει. εἰ γὰρ ὁ θεὸς ἀγγέλων ἁμαρτησάντων 4 Gn 6,1–4. Jd 6.
οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ⌜σιροῖς ζόφου ταρταρώσας Mt 8,29.
παρέδωκεν εἰς κρίσιν ⌜τηρουμένους,⌋ καὶ ἀρχαίου 5 3,6. Mt 24,38 p.
κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ὄγδοον Νῶε δικαιο- Gn 8,18. H 11,7.
σύνης κήρυκα ἐφύλαξεν, κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσε-
βῶν ἐπάξας,⌋ καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας 6 Gn 19,25. Mt 10,15! Jd 7.
τεφρώσας ᴼκαταστροφῇ ⌜κατέκρινεν, ὑπόδειγμα
μελλόντων ⌜ἀσεβεῖν τεθεικώς,⌋ καὶ δίκαιον Λὼτ 7 L 17,28.
καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελγείᾳ
ἀναστροφῆς ἐρρύσατο·· βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ 8
ᴼὁ δίκαιος ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς ἡμέραν ἐξ ἡμέρας Ez 9,4.
ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐβασάνιζεν·2· οἶδεν 9 1 K 10,13. 2T4,18! Ap3,10.
κύριος εὐσεβεῖς ἐκ ⌜πειρασμοῦ ⌜ῥύεσθαι, ἀδίκους Mt 6,13. Jd 6.
δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν·,⌋ μά- 10
λιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ⌜ἐπιθυμίᾳ ⌜μιασμοῦ Jd 7 s.16.
πορευομένους⌝ καὶ κυριότητος καταφρονοῦντας. (E 1,21!)
τολμηταὶ ·αὐθάδεις, δόξας οὐ τρέμουσιν ·2βλασφη-

---

21 ⌜(οι *431 pc*) αγιοι (+ του *A pc*) θεου ℵ(*A*)ℜ*pm* vg sy^{ph} : απο θ. αγιοι *C 1739 pc* : *txt* $\mathfrak{P}^{72}$ *BP 614 al* sy^{h} *2,1* ⌜αυ- *B* 69 al*; h^{a} (αὐ-) *2* ⌜δοξα ℵ^{3}*A* sa *3* ⌜-αξει ℜ*al* *4* ⌜σειραις $\mathfrak{P}^{72}$ ℜ*pl*; S | ⌜(9) κολαζομενους τηρειν ℵ*Aal* latt *6* ᴼ $\mathfrak{P}^{72}$ *BC* pc*; H | ⌜κατεπ·ησεν $\mathfrak{P}^{72}$ (*in mg*). | ⌜-βεσιν $\mathfrak{P}^{72}$ *BP 614 pc* sy^{h}; H *7* :,— H *et 8* :2,— H :. W *8* ᴼ *B*; *K* *9* ⌜-σμων ℵ* *69 al* sy^{h}; T | ⌜ρυσασθαι $\mathfrak{P}^{72}$ *181 pc* | ·. *et nov. sect.* W *10* ⌜-ιαις *CP 614 al* | ⌜-σμον πορνευ- *69*. | · *et* :2, H

Jd 9. 11 μοῦντες, ˡὅπου ἄγγελοι ἰσχύϊ καὶ δυνάμει μείζονες
ὄντες οὐ φέρουσιν κατ' αὐτῶν ⌜παρὰ κυρίφ⌝ βλάσφη-
Jd 10. 12 μον κρίσιν. ⌜οὗτοι δέ, ὡς ἄλογα ζῷα ⌜γεγεννημένα
⌜²φυσικὰ εἰς ἅλωσιν καὶ φθοράν, ἐν οἷς ⌜ἀγνοοῦσιν
Ps 49,13. βλασφημοῦντες⌝, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν ⌜καὶ φθαρή-
Jd 12. 13 σονται⌝⁝, ˡ⌜ἀδικούμενοι μισθὸν ἀδικίας· ἡδονὴν ἡγού-
(3,14.) μενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ ⌜τρυφήν, σπίλοι καὶ μῶμοι
Mc 4,19! ἐντρυφῶντες ἐν ταῖς ⌜²ἀπάταις αὐτῶν συνευωχούμε-
Mt 5,28. (1 P 4,1.) 14 νοι ὑμῖν, ˡὀφθαλμοὺς ἔχοντες ○μεστοὺς ⌜μοιχαλίδος
καὶ ⌜ἀκαταπαύστους ἁμαρτίας, δελεάζοντες ψυχὰς
ἀστηρίκτους, καρδίαν γεγυμνασμένην ⌜²πλεονεξίας
Jd 11. 15 ἔχοντες, κατάρας τέκνα· ⌜καταλείποντες εὐθεῖαν
Dt 23,5. Neh 13,2. ὁδὸν ἐπλανήθησαν, ἐξακολουθήσαντες τῇ ὁδῷ τοῦ
Ap 2,14. Act 1,18. Βαλαὰμ τοῦ ⌜Βεώρ⁝, ○ὃς μισθὸν ἀδικίας ⌜²ἠγάπησεν,
Nu 22,28. 16 ˡἔλεγξιν δὲ ἔσχεν ἰδίας ⌜παρανομίας· ὑποζύγιον
ἄφωνον ἐν ⌜ἀνθρώπου φωνῇ φθεγξάμενον ἐκώλυσεν
Jd 12 s. Prv 25,14. 17 τὴν τοῦ προφήτου ⌜²παραφρονίαν. οὗτοί εἰσιν πηγαὶ
ἄνυδροι ⌜καὶ ὁμίχλαι⌝ ὑπὸ λαίλαπος ἐλαυνόμεναι,
Jd 16. 18 οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους ⊤τετήρηται. ὑπέρογκα
γὰρ ματαιότητος φθεγγόμενοι δελεάζουσιν ἐν ⌜ἐπι-
θυμίαις σαρκὸς ⌜ἀσελγείαις τοὺς ⌜²ὀλίγως ⌜²ἀποφεύ-
19 γοντας⁝ τοὺς ἐν πλάνῃ ἀναστρεφομένους, ˡἐλευθερίαν
J 8,34! αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι, αὐτοὶ δοῦλοι ⌜ὑπάρχοντες
τῆς φθορᾶς· ᾧ γάρ τις ἥττηται, τούτῳ ⊤δεδούλωται.
20 ˡ⌜εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου ἐν
ἐπιγνώσει τοῦ ⌜κυρίου καὶ σωτῆρος⌝ Ἰησοῦ Χριστοῦ,

---

11 ⌜π. -ιου P72 *5 al* it syph : — *A 33 614 al* lat syh ; [H] *12* ⌜αυτοι ℵ *pc* | ⌜-γενη- ℵ *33* (ʃ 𝔎*al*) ; T : — P72. | ⌜²(Jd 10) -κως *209** latt | ⌜-ουντες -μουσιν ℵ | ⌜καταφθαρ- 𝔎 *pl* | ⁝ —, T *13* ⌜κομιουμενοι *AC*𝔎 *33 pl* latt syh ; T : *txt* P72 *B* ℵ**P* syph | ⌜-φης P72. | ⌜²(Jd 12) αγαπαις *B 1611 pc* latt syph·hmg sa ; h : αγνοιαις *1739 pc* *14* ○ P72. | ⌜-λιας ℵ*A pc* latsy | ⌜-παστους *BA 1 al* ; H : -παυστου *33 al* it vgcl syh | ⌜²-ξιαις *3 6 pc* *15* ⌜-λιπ- P72 *CP*𝔎 *pm* ; h | ⌜Βοσορ P72 *AC*𝔎 *pl* lat syh ; Th : *txt B*(ℵ*)syph | ⁝. W | ○ P72 *B*ℵ* arm. ; Wh | ⌜²-σαν P72 *B* arm. ; h *16* ⌜-νοιας latt | ⌜-ποις P72 *B pc* | ⌜²-φροσυνην *Ψ 5 al* : -νομιαν *S 181* : -νοιαν *81* *17* ⌜νεφελαι 𝔎*al* syph | ⊤(Jd 13) εις αιωνα *AC*𝔎 *pl* ; 𝔖 *18* ⌜(-ιας Lachmann *cj*) | ⌜-ειας *P 1611 al* latt syh | ⌜²οντως ℵ**C*𝔎 *pm* | ⌜²-φυγοντας *P*𝔎 *pm* | ⁝, T *19* ⌜οντες *A pc* | ⊤και *AC*𝔎 *pl* lat sy ; S *20* ⌜οι *81 323 pc* | ⌜κυρ. ημων *L pc* κυρ. ημ. κ. σωτ. P72 *AC P al* (ʃ *4 al*) lat ; Th : *txt B*𝔎*al*

τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες ἡττῶνται, γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν πρώτων. κρεῖττον 21 γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ⌜ἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, ἢ ἐπιγνοῦσιν ⊤ ⌝ὑποστρέψαι ⌜2ἐκ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἁγίας ἐντολῆς. συμβέβηκεν ⊤αὐτοῖς 22 τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας· κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα, καί· ὗς λουσαμένη εἰς ⌜κυλισμὸν βορβόρου.

Mt 12,45. L 12,47 s. Mt 21,32. H 6,6; 10,26. Jd 3. Prv 26,11. Mt 7,6.

24 Ταύτην ⌜ἤδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὑμῖν γράφω 3
ἐπιστολήν, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει 1,13.
τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν, ⌈μνησθῆναι τῶν προειρη- 2 Jd 17.
μένων ῥημάτων ὑπὸ τῶν ἁγίων προφητῶν καὶ
τῆς τῶν ἀποστόλων ὑμῶν ἐντολῆς τοῦ κυρίου καὶ
σωτῆρος, ⌈τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι ἐλεύσον- 3 1 T 4,1!
ται ἐπ' ⌜ἐσχάτων τῶν ⌝ἡμερῶν ⌜ἐν ἐμπαιγμονῇ⌝ ἐμ-
παῖκται κατὰ τὰς ἰδίας ⌜ἐπιθυμίας αὐτῶν⌝ πορευό-
μενοι ⌈καὶ λέγοντες· ποῦ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία τῆς 4 Is 5,19. Ez 12,22.
παρουσίας αὐτοῦ; ἀφ' ἧς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοι-
μήθησαν, πάντα οὕτως διαμένει ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως. Mt 24,48.
⌈λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας ὅτι οὐρανοὶ 5 Mt 24,38. Gn 1,2.6.9.
ἦσαν ἔκπαλαι καὶ γῆ ἐξ ὕδατος καὶ ⌜δι' ὕδατος⌝ Ps 24,2.
⌜συνεστῶσα τῷ τοῦ θεοῦ λόγῳ·, ⌈⌜δι' ὧν⌝ ὁ τότε κόσμος 6 2,5. Gn 7,21.
ὕδατι κατακλυσθεὶς ἀπώλετο· οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ 7 10.
καὶ ○ἡ γῆ τῷ ⌜αὐτῷ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶν
πυρὶ· τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ⌜ἀπωλείας
○2τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων. Ἓν δὲ τοῦτο μὴ 8
λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ Ps 90,4.
κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη καὶ □χίλια ἔτη⌝ ὡς ἡμέρα μία.
⌈οὐ ⌜βραδύνει κύριος ⌜τῆς ἐπαγγελίας, ὥς τινες 9 Hab2,3.H10,37. Sir 35,22[19].

---

21 ⌜εγν- $\mathfrak{P}^{72}$. | ⊤εις τα οπισω ℵ*A* 614 *al* (𝔍 429 *al*) lat; S | ⌜επιστρ- 𝔎*al* : ανακαμψαι ℵ*Aal*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{72}$ *BCal* | ⌜2απο ℵ*Aal*; S **22** ⊤ὁς *C*𝔎*pl* sy δ : γαρ νg | ⌜-σμα ℵ*A*𝔎*pm*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{72}$ *BC*al* **3,1** ⌜ecce (= ιδε) latt sa **3** ⌜-ατου *P*𝔎*al* sy | ⌈εμπ. $\mathfrak{P}^{72}$ *CPal* : εμπ-ης 614 *pc* : — 𝔎*pm* | ⌈21 ℵ*Apm*; T : 1 $\mathfrak{P}^{72}$ Ψ*pc* **5** ⌈(Gn 1,2. J 3,5) πνευματος 431. | ⌜-ωτα ℵ*Ψ.; h : -ωσης $\mathfrak{P}^{72}$ *B*. **6** ⌈δι ον 69 : (δι ου Windisch *cj* : δη ὧν *et* **5** :—, Wohlenberg *cj*) **7** ○ $\mathfrak{P}^{72}$. | ⌜αυτου ℵ*C*𝔎*al* sy; W | ·, comm | ⌜ασεβειας *A*. | ○2 $\mathfrak{P}^{72}$. **8** □ $\mathfrak{P}^{72}$ ℵ. **9** ⌜(-υνει *P*aeg) | ⌜τας 429 522

L 13,8; 18,7. 1P3,20. Ap 6,10. 1 T 2,4! βραδύτητα ἡγοῦνται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ ⌜εἰς ⌝ὑμᾶς,
μὴ βουλόμενός τινας ἀπολέσθαι ἀλλὰ πάντας εἰς
1 Th 5,2! Mt 24,29.35. 7. Ap 20,11. 12. Kol 2,20! Is 66,16. 10 μετάνοιαν χωρῆσαι. Ἥξει δὲ ⊤ἡμέρα κυρίου ὡς
κλέπτης⊤, ἐν ᾗ ○οἱ οὐρανοὶ ῥοιζηδὸν παρελεύσονται,
στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσεται, □καὶ γῆ καὶ ⌜τὰ
11 ἐν αὐτῇ ἔργα⊤2 ⌜εὑρεθήσεται⌝⊤2:. Τούτων ⌜οὕτως
πάντων λυομένων ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν [ὑμᾶς] ἐν
12 ἁγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις, ˡπροσδοκῶντας
Act 3,19 s. Is 34,4. 10! καὶ σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ ⌜θεοῦ
ἡμέρας, δι' ἣν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθήσονται
Is 65,17; 66,22. R 8,21. Ap 21,1.27. 13 καὶ στοιχεῖα καυσούμενα ⌜τήκεται:. **καινοὺς δὲ οὐρα-**
νοὺς καὶ ⌜γῆν καινὴν⌝ ⌜κατὰ ⌜τὸ ἐπάγγελμα⌝ αὐτοῦ
14 προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ. Διό,
(2,13.) 1 K 1,7! Jd 24. ἀγαπητοί, ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε ἄσπιλοι
15 καὶ ⌜ἀμώμητοι αὐτῷ εὑρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ, ˡκαὶ τὴν
R 2,4! Ap 2,21. τοῦ κυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν σωτηρίαν ἡγεῖσθε,
καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος
1 K 3,10. κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν:,
16 ˡὡς καὶ ἐν πάσαις⊤ἐπιστολαῖς:2λαλῶν ἐν αὐταῖς
2 K 4,3; 10,10. περὶ τούτων, ἐν ⌜αἷς ⌝ἐστιν δυσνόητά τινα, ἃ οἱ
ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν ὡς καὶ τὰς
λοιπὰς γραφὰς πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν.
Mc 13,5.9.33. H 2,1. 17 ˡΥμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, προγινώσκοντες φυλάσσεσθε
ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες ἐκπέ-
18 σητε τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ, ˡαὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι καὶ
E 4,13. Ph 3,8. ⌜γνώσει τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χρι-
R 16,27! στοῦ. αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος.⊤⊤

---

9 ⌜*δι* ℵ*Aal m* latt sy; T | ⌜*ημ-* 𝔎*al* *10* ⊤*η* ℵ*A*𝔎*pm*; W : *txt* P72 *BC 1739 al* | ⊤(1 Th 5,2) *εν νυκτι C*𝔎*pm* sy^{h} | ○ℵ*KL 69 pm*; T | □*1891* vg^{codd}; h^{s5} | ⌜(ἃ Al. Buttmann *cj*) | ⊤^{2}(*αργα* Bradschaw *cj*) | ⌜*ουχ ευρ.* sa; h^{s1v} : *κατακαησεται A*𝔎*pm* vg^{cl} sy^{h}; Th^{s2} : *αφανισθησονται C.*; h^{s3} : — *m*; h^{s4v} : (*ρυησεται* h^{s6} *cjj* : *συρρυ-* Naber *cj* : *εκπυρωθησεται* Olivier *cj* : *αρθησεται* Mayor *cj* : *κριθησεται* Eb. Nestle *cj*) : *txt* P72 *B*ℵ*K 1739 pc* sy$^{ph.hmg}$ | ⊤^{2}*λυομενα* P72. | :; W *11* ⌜ *δε ουτ. CPpc* : *ουν* ℵ*A*𝔎*pm*; T : *txt* P72 *Bpc* | [+ P72^{c} *AC*𝔎*pm* vg sy; T : *ημας* ℵ**al* : — P72*.74 *B m*; W *12* ⌜*κυριου CPal* vg^{cl} | ⌜ *τακησεται Cal* latt (sy); h^{s1} : *τακησονται P*Ψ*pc* (sy); h^{s2} : (*τηξεται* h^{s3} *cj*) | :· H *13* ⌜ℵ*Aal* lat; T | ⌜*και A* vg^{codd} sa | ⌜*τα -ματα* ℵ*A pc* lat sy^{h}; T *14* ⌜*αμωμοι A 33 614 al* *15.16* :—, *et* :2, W *16* ⊤*ταις* ℵ𝔎*pl*; T | ⌜*οις CP*𝔎*pm* | ⌜*εισιν A 33 al* *18* ⌜*πιστει P 69 pc* | ⊤*αμην.* P72 𝔖𝔎*pl* vg sy; S : *txt B 1739 pc* | ⊤*fin. ut* 1 Petr P72.

ΙΩΑΝΝΟΥ Α

1 Ὃ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἑωράκαμεν 1 2,13. J 1,1.14; 15,27. Act 4,20.
τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες J 20,20.25.
ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς :, — Ap 22,8. Mt13,17!L24,39.
ˡ καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ᵀ ἑωράκαμεν καὶ μαρ- 2 Act 17,27. J 1,4.
τυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν 4,9.
αἰώνιον, ἥτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη R 3,21.
ἡμῖν :2, — ˡ ὃ ἑωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλ- 3 Mt 13,17.
λομεν ᴼ καὶ ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε 7. J 17,20 s.
μεθ' ἡμῶν. καὶ ἡ κοινωνία ᴼ2 δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ 1 K 1,9. Ph 1,5.
τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ. καὶ ταῦτα γράφομεν ⌜ ἡμεῖς ἵνα ᵀ ἡ χαρὰ 4 J 15,11! Ph 4,4. 2 K 1,24. 2 J 12.
⌝ ἡμῶν ᾖ πεπληρωμένη.

Καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ⌜ ἀγγελία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' 5 3,11.
αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ θεὸς φῶς
ἐστιν καὶ σκοτία ⌠ ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν ⌡ οὐδεμία. Jc 1,17.
ˡ Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ 6 2,4! (J 3,21.)
καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα καὶ 2,11.
οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν· ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ 7
περιπατῶμεν ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί, κοινω- 3. J 17,21. Ap 1,5; 7,14.
νίαν ἔχομεν μετ' ⌜ ἀλλήλων καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ ᵀ τοῦ H 9,14!
υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας.
ˡ ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς 8 2,4! Prv 20,9.
πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. ἐὰν 9 Prv 28,13.
ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστιν καὶ 1 K 10,13!
δίκαιος, ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ ⌜ καθαρίσῃ
ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ 10

If at any time we say that

1.2 :· *et* :2· T *2* ᵀ ὃ *B pc* *3* ᴼ *ℜpm* vg sy^{h} | ᴼ2 *C* 33 al* vg sy^{h} *4* ⌜ υμιν *Cℜpl* vg sy | ᵀ gaudeatis et *c* vg | ⌝ υμαν *ACKpm* vg^{cl} sy^{h}; h *5* ⌜ επαγγ- *C 33 69 pm* | ⌠ 3412 *B 69 pc* Or; H *7* ⌜ αυτου *A*^{vid}* Tert | ᵀ Χριστου *Aℜpm* vg sy^{h} *9* ⌜ -σει *A 33 al*; h^{a}

5,10. ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτόν, καὶ ὁ λόγος
2 αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. Τεκνία μου, ταῦτα 2
R 8,34. H 7,25. J 14,16! Act 3,14; 22,14. γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ ἁμάρτητε. καὶ ἐάν τις ἁμάρτῃ,
παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα, Ἰησοῦν
4,10. R 3,25. Kol 1,20. J 1,29; 3,14—16. J 11,51 s. 2 Χριστὸν ⸀δίκαιον· καὶ αὐτὸς ἱλασμός ἐστιν περὶ
τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ
3 ⸂μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου. καὶ ἐν
τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς
9; 1,6.8; 4,20. Tt 1,16. J 15,10. (2 J 2.) 4 ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. ὁ λέγων ⸂ὅτι ἔγνωκα
αὐτόν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης
J 14,21.23. 5,3. 5 ἐστίν, ⸂καὶ ἐν τούτῳ⸃ ἡ ἀλήθεια ⸀οὐκ ἔστιν· ὃς δ'
ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ
4,18. ἀγάπη τοῦ θεοῦ τετελείωται. ἐν τούτῳ γινώ-
6 σκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν· ὁ λέγων ἐν αὐτῷ
J 13,15. μένειν ὀφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησεν καὶ
αὐτὸς οὕτως περιπατεῖν.
24; 3,11. J 13,34! Mt 5,17. 7 ⸂Ἀγαπητοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, 23
ἀλλ' ἐντολὴν παλαιὰν ἣν εἴχετε ἀπ' ἀρχῆς· ἡ
ἐντολὴ ἡ παλαιά ἐστιν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε ⸀.
R 13,12. 11. J 8,12! 8 ⸃πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὅ ἐστιν ἀληθὲς
ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ⸂ὑμῖν, ὅτι ἡ ⸂σκοτία παράγεται
2,4! 9 καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. ὁ λέγων
2 P 1,9. ἐν τῷ φωτὶ εἶναι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν
10 ἐν τῇ ⸂σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. ὁ ἀγαπῶν τὸν
R 14,13.15. J 11,9. ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον
J 11,10! 11 ⸂ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν⸃· ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
1,6. ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ,
(3,14.) καὶ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσεν
12 τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. Γράφω ὑμῖν, ⸂τεκνία,

---

1 :—, H | ⸀(τον Markland *cj*) *2* ⸂μονον *B 1 al* Or; h *4* ○ *C ℵ al* Cl^{pt} | ⸂εν τ. *A 33 pc h* : και ℵ | ⸀του θεου ℵ *pc* *5* :*Εν et* :· H *6* ○ *B A al* lat Cl; H *7* ⸂αδελφοι ℵ *al* | ⸀απ αρχης ℵ *pm* *8* ⸂ημ- *A 69 al* sy^{hmg} | ⸂σκια *A*. *9* ⸂σκια *103 876**. *10* ⸂3412 ℵ *A C pc* sy^{p}; Th : *txt B* ℵ *pl* vg sy^{h} *12* ⸂παιδια *323 al*

ὅτι ἀφέωνται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν 13 ἀπ' ἀρχῆς. γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε ⌜τὸν πονηρόν. ⌜ἔγραψα ὑμῖν, παιδία, ὅτι 14 ἐγνώκατε τὸν πατέρα. ἔγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε ⌜τὸν ἀπ' ἀρχῆς. ἔγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροί ἐστε καὶ ὁ λόγος □τοῦ θεοῦ ⌝ἐν ὑμῖν μένει καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν. Μὴ 15 ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ ⌜πατρὸς ἐν αὐτῷ· ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ 16 ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρός, ἀλλὰ ἐκ τοῦ κόσμου ἐστίν. καὶ ὁ 17 κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία ○αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα⊤.

1 K 6,11. 13 1,1. J 1,1. 14 Prv 20,29. E 6,10. Ap 12,11. 15 L 4,6. 1 K 7,31. Jc 4,4. J 5,42. 16 Tt 2,12. Prv 27,20. Jc 4,16. 17 Mt 7,21. 1 P 4,2.

4 3 Παιδία, ἐσχάτη ὥρα ἐστίν, καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι ⊤ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν· ὅθεν γινώσκομεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθαν, ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ 19 ἡμῶν· εἰ γὰρ ⸢ἐξ ἡμῶν ἦσαν⸣, μεμενήκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶν πάντες ἐξ ἡμῶν. καὶ ὑμεῖς χρῖσμα ἔχετε ἀπὸ 20 τοῦ ἁγίου :, ○καὶ οἴδατε ⌜πάντες :2. οὐκ ἔγραψα ὑμῖν 21 ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι οἴδατε αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ

18 1 K 10,11 ! (J 11,9.) 1 T 4,1 ! 22; 4,3. 2 J 7. (Mt 24,24 p.) 19 Act 20,30. 1 K 11,19. 20 27 ! 1 K 2,15. 21 2 P 1,12.

---

13 ⌜ το ℵ 209. *14* ⌜ γραφω ℜ*al* lat : *txt* 𝔖 *L pm* sy | ⌜ το *B* sa | □ *B* sa. ; [H] *15* ⌜ θεου *AC 33 pc* : θ. και π. *614 pc* *17* ○ *A 33 pc h* Or ; [H] | ⊤ quomodo [et] ipse manet in aeternum *p* (*t*) (sa) Cypr Aug ; h^{r} (*sed* ille *pro* ipse *cum* sa) *18* ⊤ *o* *A* ℜ*pl* ; 𝔖 : *txt* *B* ℵ** C pc* Or *19* ⸢ 312 ℵ *A* ℜ *pm* lat Ir^{lat} ; T : *txt* *B C 614 al* *20* : · H | ○ *B* ; 𝔎 | ⌜ παντα *A C* ℜ *pl* lat sy^{h} ; h : *txt* *B* ℵ *pc* | :^{2} — 𝔎

22 ἔστιν. Τίς ἐστιν ὁ ψεύστης εἰ μὴ ὁ ἀρνού-
μενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ χριστός; οὗτός
18! Mt 10,33! ἐστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ
4,15! 23 τὸν υἱόν. πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν υἱὸν οὐδὲ τὸν
J 5,23! 2 J 7.9. πατέρα ἔχει· □ὁ ὁμολογῶν τὸν υἱὸν καὶ τὸν πατέρα
7! 24 ἔχει.\ ¹ὑμεῖς ⊤ὃ ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενέτω. 5
3,24. ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνῃ ὃ ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ
25 ὑμεῖς ἐν τῷ υἱῷ καὶ [ἐν] τῷ πατρὶ μενεῖτε. καὶ
αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο
26 ⌜ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. Ταῦτα
1 Sm 16,13. Act 10,38. 27 ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς. καὶ
20. 2 K 1,21. Jr 31,34. J 14,26! ὑμεῖς τὸ ⌜χρῖσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ ⌜μένει ἐν
ὑμῖν, καὶ οὐ χρείαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς⁝·
⌜ἀλλ' ὡς⌝ τὸ ⌜²αὐτοῦ ⌜²χρῖσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ
πάντων, καὶ ἀληθές ἐστιν καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος⁝²,
°καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς, ⌜³μένετε ἐν αὐτῷ.
3,2. 28 Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ⌜ἐὰν
4,17. Ph 1,20. φανερωθῇ ⌜σχῶμεν παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν
29 ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. ἐὰν εἰδῆτε
3,7.10; 4,7. ὅτι δίκαιός ἐστιν, γινώσκετε ὅτι °καὶ πᾶς ὁ
ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται⁝.
J 1,12. L 20,36. E 1,5. 5,20. J 16,3. 3 ¹ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ⌜ἡμῖν ὁ πατὴρ
ἵνα τέκνα θεοῦ κληθῶμεν, □καὶ ἐσμέν\. διὰ τοῦτο
ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ⌜ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν.
2 ¹ἀγαπητοί, νῦν τέκνα θεοῦ ἐσμεν, καὶ οὔπω ἐφανε- 6
2,28. Kol 3,4. R 8,21.29. Ph 3,21. Mt 5,8. 2K3,18. H12,14. Ex 34,29. ρώθη τί ἐσόμεθα. οἴδαμεν ⊤ὅτι ἐὰν φανερωθῇ
ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὀψόμεθα αὐτὸν καθώς
3 ἐστιν. καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ'
2 K 7,1. αὐτῷ ἁγνίζει ἑαυτὸν καθὼς ἐκεῖνος ἁγνός ἐστιν.

---

23 □ 𝔎*al* *24* ⊤ ουν 𝔎*al* | [+𝔖𝔎*pl*; T : — *B* lat; W *25* ⌜υμ- *B 69** *27* ⌜χαρισμα *B* | ⌜μενετω *P 33 69 al* latsy^{h} | ⁝, T | ⌜αλλα *B pc*; h | ⌜²αυτο *A*𝔎*al* | ⌜²χαρισμα *33* : πνευμα ℵ* | ⁝²·h | ° *A pc* sa | ⌜³μενειτε 𝔎*al* *28* ⌜οταν 𝔎*pm* | ⌜εχωμεν ℵ*𝔎*al* *29* ° *B*𝔎*al* sy^{h}; 𝔎 | ⁝ *nov. sect. inc.* HT *3,1* ⌜υμιν *BK* 69* al* | □ 𝔎*al* | ⌜υμας ℵ**C*𝔎*al* *2* ⊤ δε 𝔎*pm* sy^{p}

ⁱπᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ, 4 5,17. Mt 7,23.
καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία. καὶ οἴδατε ὅτι 5 Is 53,4 s.9.
ἐκεῖνος ἐφανερώθη ἵνα τὰς ἁμαρτίας ⸢ἄρῃ, καὶ J 1,29!
ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μέ- 6 1 P 2,24.
νων οὐχ ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ ἁμαρτάνων οὐχ ἑώρακεν R 6,14.
αὐτὸν οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. ⸢Τεκνία, μηδεὶς πλα- 7 9!
νάτω ὑμᾶς· ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην δίκαιός 2,29.
ἐστιν, καθὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν· ὁ ⸢ποιῶν τὴν 8 J 8,34.44.
ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς
ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ Gn 3,15.
υἱὸς τοῦ θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου, Mc 1,24.
4 ⁱΠᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ 9 8; 5,18.
ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει· καὶ οὐ 3 J 11. Mt 7,18.
δύναται ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται. Mt 13,37 s.
ⁱἐν τούτῳ φανερά ἐστιν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ καὶ 10 2 K 13,8.
τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου· πᾶς ὁ μὴ ⸢ποιῶν δικαιο- (2,29.)
σύνην⸣ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ·. ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ⸢ἀγγε- 11 2,7! 1,5.
λία ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν
ἀλλήλους· οὐ καθὼς Κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν 12 Gn 4,8.
καὶ ἔσφαξεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ χάριν
τίνος ἔσφαξεν αὐτόν; ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πο-
νηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια.
7 ⸢μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί⸣, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κό- 13 Mt 5,11.
σμος. ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ 14 J 15,18 s.
θανάτου εἰς τὴν ζωήν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελ- (2,11.) J 5,24.
φούς⸣·. ὁ μὴ ἀγαπῶν ⸢μένει ἐν τῷ θανάτῳ. ⁱπᾶς 15
ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν ⸢αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστίν, Mt 5,21s. J 8,44.
καὶ οἴδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν (2 J 2.)
αἰώνιον ἐν ⸢αὐτῷ μένουσαν. ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν 16

---

5 ⸢ημων ℵ*C*ℜ*pm* vg sy^{p}; δ : *txt B A 33 1611 al* sy^{h} *7* ⸢παιδια *A C al* sy^{hmg}; h · *8* ⸢δε *A pc*(sy^{p}) Cl *10* ⸢ων δικαιος Ψ latsy^{hmg} sa Or | :, W *11* ⸢επαγγ- ℵ*C 1739 al* *13* ⸢και ℵ*C*^{a}*al* sy^{p}; T | ⸣μου ℜ*al* sy *14* ⸢ημων ℵ*pc* sy^{p} | ⸣τον αδελφον *C*ℜ*al* sy; δ : τ. αδ. αυτου *P 69 pm* : *txt B*ℵ*A pc* vg *15* ⸢εαυ- *B*.; h | ⸣εαυ- 𝔖ℜ*pm*; Th : *txt B K 33 69 al*

J 13,1! 15,13! J 13,14. R 9,3; 16,4. τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ ἔθηκεν· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν
4,20. Jc 2,16. Dt 15,7. 17 ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς ⌜θεῖναι. ὃς δ' ἂν ἔχῃ τὸν
βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
χρείαν ἔχοντα καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ'
αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ⌜μένει ἐν αὐτῷ;
Jc 1,22; 2,15 s. 18 ⌝Τεκνία, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ ᴼτῇ γλώσσῃ,
19 ἀλλὰ ᴼ²ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ.⊤ἐν τούτῳ ⌜γνωσόμεθα
ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ
L 18,13; 15,22. Mt 26,75 p. 20 ⊤πείσομεν ⌜τὴν καρδίαν⌝ ἡμῶν ⁝ ⌝⌜ὅτι ἐὰν καταγινώ-
σκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, ᴼὅτι μείζων ἐστὶν ὁ θεὸς τῆς
21 καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα. ⌜Ἀγαπητοί,
5,14. R 5,1 s. H 4,16. ἐὰν ἡ καρδία⊤μὴ καταγινώσκῃ⊤, παρρησίαν ἔχο-
Mt 7,7! 22 μεν πρὸς τὸν θεόν, ⌝καὶ ὃ ἐὰν αἰτῶμεν λαμβά-
νομεν ⌜ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν
23 καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν. καὶ αὕτη
J 6,29; 13,34! ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα ⌜πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι
τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν
24 ἀλλήλους καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ᴼἡμῖν. καὶ ὁ
2,24; 4,13. J 6,56! τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς
ἐν αὐτῷ· καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν
R 8,9. ἡμῖν, ἐκ τοῦ πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν.

4 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ 8
1 Th 5,21. 1 T 4,1. Ap 2,2. Mt 24,24! δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν,
ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν
2 κόσμον. ἐν τούτῳ ⌜γινώσκετε τὸ πνεῦμα τοῦ
Mt 10,32. J 16,14. 1K 12,3. θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν
3 σαρκὶ ⌜ἐληλυθότα ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν, ⌝καὶ πᾶν

---

16 ⌜τιθεναι 𝔎*pm* *17* ⌜(μενεῖ *B*³*KL al* : *txt P al* lat) *18* ᴼℵ *1 al* Cl | ᴼ²*K 1 al* *19* ⊤και ℵ*C*𝔎*pl* sy^p; T : *txt BA pc* lat sy^h Cl | ⌜γινωσκομεν 𝔎*al* lat sy | ⊤(ου Bultmann *cj*) | ⌜τας -ιας ℵ*C*𝔎*pl* lat sy^h; T : *txt BA 1739* sy^p | ⁝ T : , W *20* ⌜(ὅ τι comm) | ᴼ*A 33 pc* lat *21* ⌜αδελφοι ℵ | ⊤ημων ℵ*C*𝔎*pl* lat sy; T : *txt BA 1739 pc* | ⊤ημων ℵ*A*𝔎*pl* lat sy; T : *txt BC pc* *22* ⌜παρ 𝔎*pm* *23* ⌜-ευωμεν 𝔖*pm*; Th : *txt B*𝔎*al* | ᴼ𝔎*al* *4,2* ⌜-σκεται 𝔎*al* lat sy^p : -σκομεν ℵ* *1611 pc* : *txt* 𝔖*L 1 614 pm* lr^lat | ⌜-θεναι *B* lat; h

πνεῦμα ὃ ⸢μὴ ὁμολογεῖ⸣ ⸢τὸν Ἰησοῦν⸣ ⸢ἐκ τοῦ θεοῦ⸣ οὐκ ἔστιν· καὶ τοῦτό ἐστιν τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη. ὑμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστε, τεκνία, καὶ 4 νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσίν· 5 διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. ἡμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν· ὁ γι- 6 νώσκων τὸν θεὸν ἀκούει ἡμῶν, □ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν⸣. ⸢ἐκ τούτου⸣ γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.

9 5 Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη 7 ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ⸢ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν θεόν. ὁ μὴ 8 ἀγαπῶν ⸢οὐκ ἔγνω⸣ τὸν θεόν, ὅτι ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν. ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ 9 ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλ- κεν ὁ θεὸς εἰς τὸν κόσμον ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. ⸢ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ⸢ἠγαπή- 10 καμεν τὸν θεόν, ἀλλ' ὅτι ⸢αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ ⸢2ἀπέστειλεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἱλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ θεὸς 11 ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν. θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται· ἐὰν ἀγα- 12 πῶμεν ἀλλήλους, ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ ⸢τετελειωμένη ἐν ἡμῖν ἐστιν⸣. Ἐν 13 τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ ⸢δέδωκεν ἡμῖν. καὶ ἡμεῖς ⸢τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι 14

Mt 10,33! J 8,47. 2,18! 5,5. Mt 12,29 p. J 15,19. J 8,47. 1 K 14,37. Ps Sal 8,14. 2,29. 16. 1,2. R 3,21. J 3,16! 10 J 15,12. 19. 2,2. R 3,25 5,8. 11 Mt 18,33. R 13,8. 12 20. 3 J 11. J 1,18! 13 3,24! R 5,5. 14 J 4,42.

---

3 ⸢λυει *1739*^{ms} lat Ir Cl Or; h | ⸢*I. κυριον* ℵ. : *I. Χριστον* ℜ*al* (𝔖 *al*) | ⸣ εν σαρκι εληλυθοτα ℵℜ*pl*; δ : *txt B A pc* lat Ir^{lat} *6* □ *A L pc* | ⸢ εν τουτω *A* vg *7* ⸣ τον θεον *A*. *8* ⸢ ου γινωσκει *A 33 al* *10* ⸢-ησαμεν 𝔖ℜ*pl*; Th : *txt B* *1739 pc* | ⸢ εκεινος *A* | ⸢2-σταλκεν ℵ. *12* 𝔖 2 3 1 4 p^{74} *A* *33 69 al* vg; S : 1 4 2 3 ℜ*pm* sy : *txt B* ℵ. *13* ⸢ εδ- *A 33 al* *14* ⸢ εθεασαμεθα *A* Ψ*al*

J 3,17. ὁ πατὴρ ἀπέσταλκεν τὸν υἱὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου.
2,23; 5,1.5. Mt 10,32. 15 ⁱὃς ἐὰν ⌜ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ⌝ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ 6
θεοῦ, ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ
J 6,69. 16 θεῷ. καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ ⌜πεπιστεύκαμεν
8. τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν. Ὁ θεὸς
1 K 13,13. ἀγάπη ἐστίν, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ θεῷ
17 μένει καὶ ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ ᵒμένει. Ἐν τούτῳ τε-
2,28. τελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν
⌜ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως⌝, ὅτι καθὼς
ἐκεῖνός ⌜ἐστιν καὶ ἡμεῖς ⌜²ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.
R 8,15. 18 φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ⁱἀλλ' ἡ τελεία
ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον, ὅτι ὁ φόβος κόλα-
2,5. σιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ
10! 19 ἀγάπῃ. ἡμεῖς⌝ἀγαπῶμεν⌝, ὅτι ⌜αὐτὸς πρῶτος
2,4! 20 ἠγάπησεν ἡμᾶς. ἐάν τις εἴπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν
3,17. θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν·
ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἑώρακεν,
12! 1 P 1,8. τὸν θεὸν ὃν οὐχ ἑώρακεν ⌜οὐ δύναται ἀγαπᾶν.
M 22,37–40 p. 21 ⁱκαὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ⌜ἀπ' αὐτοῦ⌝, ἵνα ὁ
ἀγαπῶν τὸν θεὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.
4,15 s! J 3,3! 5 Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ χριστὸς 10
K 12,3. J 8,42. ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν
P 1,22 s. γεννήσαντα ἀγαπᾷ⌝⌜τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ.
2 ⁱἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ
θεοῦ, ὅταν τὸν θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς
2,5. J 14,15! Sap 6,18. 3 αὐτοῦ ⌜ποιῶμεν. αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἀγάπη τοῦ
J 6. Mt 11,30. θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν· καὶ αἱ
Dt 30,11. 4 ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν·, ⁱὅτι πᾶν τὸ γεγεν-
J 16,33. νημένον ἐκ τοῦ θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον· καὶ αὕτη

---

15 ⌜-γη **A** *pc* | ⊤Χριστος **B**; [H] **16** ⌜πιστευομεν **A** *33* vg^{codd} | ᵒ**A** *33 614 al* vg; [H] **17** ⌜εχομεν **ℵK** *pc*; h^{a} | ⊤προς τον ενανθρωπησαντα *876 1611 2138*. | ⌜ην εν τω κοσμω αμωμος και καθαρος, ουτως *876 2138*. | ⌜²εσομεθα **ℵ** *876 2138*. **19** ⊤ουν **A** *33 69 al* lat sy^{p} | ⊤τον θεον **ℵ** *33 al* vg^{cl} sy : αυτον **Ϟ** *al* : *txt* **BA** *614 al* vg^{codd} | ⌜ο θεος **A** *33 al* vg **20** ⌜πως **A** **Ϟ** *pm* lat sy^{p} **21** ⌜απο του θεου **A** vg^{cl} **5,1** ⊤και **ℵAϞ** *pl* vg^{cl} sy; ⊤ : *txt* **B** *33 pc* vg^{codd} | ⌜το **ℵ** *69* **2** ⌜τηρωμεν **ℵϞ** *pm* : *txt* **B** *al* vg sy **3** ⁝. comm

ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ⌜ἡμῶν. Τίς⌝ ⌜ἐστιν [δὲ]⌝ ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ 5
πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ; οὗτός 6
ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ ⌜αἵματος, Ἰησοῦς
Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι ⌜μόνον, ἀλλ' ἐν τῷ
ὕδατι καὶ ἐν τῷ αἵματι· καὶ τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ
μαρτυροῦν, ὅτι ⌜τὸ πνεῦμά⌝ ἐστιν ἡ ἀλήθεια. ὅτι 7
τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες⌝, ⌞τὸ πνεῦμα καὶ τὸ 8
ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα,⌟ καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἕν εἰσιν.
⌞εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, 9
ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ μείζων ἐστίν, ὅτι αὕτη
ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ, ⌜ὅτι μεμαρτύρηκεν
περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν 10
τοῦ θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν ⌜ἐν ⌜αὐτῷ. ὁ μὴ
πιστεύων ⌜τῷ θεῷ⌝ ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν, ὅτι
⌜οὐ πεπίστευκεν⌝ εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρη-
κεν ὁ θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. καὶ αὕτη ἐστὶν 11
ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ⌜ὁ θεὸς ἡμῖν⌝,
καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστιν. ὁ ἔχων 12
τὸν υἱὸν ἔχει τὴν ζωήν· ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τοῦ
θεοῦ τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει.

11 Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν ⌜ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν ἔχετε 13
αἰώνιον, ⌜τοῖς πιστεύουσιν⌝ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ
θεοῦ⌝⌞. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς 14

R 8,37. 1K15,57. E6,16. 4,4. 4,15! J 19,34 s. J 4,23; 15,26. (J 8,17!) J 5,32.36; 8,18. R8,16. Ap12,17. 1,10. (J 3,33.) 1 K 15,15. J 3,36. J 20,31. J 1,12. 3,21 s!

---

4 ⌜υμ- ℜ*pc* *5* ⌜εστιν *A* ℜ*al* vg; T: εστ. δε *B*; W: δε εστ. ℵ*KPal*; S *6* ⌜(J 3,5) πνευματος *43 pc*: αι. και πν. ℵ*A* (⌜*P 81 pc*) *pm* sy^{h}; h^{r}S: *txt* *B* ℜ*al q* vg sy^{p} | ⌞μονω *B*; h | ⌜χριστος *61* (*ex* lat) vg; h$^{r\,lat}$ *7.8* ⌜εν τω ουρανω, ο πατηρ, ο λογος και το αγιον πνευμα· και ουτοι οι τρεις εν εισι. (8) και τρεις εισιν οι μαρτυρουντες εν τη γη, το πν. κ. το υδ. κ. το αι. (*61 629*) *88*^{mg} (*ex* lat) vg$^{s.\,cl}$: in terra, spiritus [et] aqua et sanguis, et hi tres unum sunt in Christo Jesu: (8) et tres sunt, qui testimonium dicunt in caelo, pater, verbum et spiritus *m* (*r*) vg$^{cav.\,tol}$ (Prisc Ps-Vigilius); h^{r}: *txt rell codd. graeci* vg$^{codd\,antiqu}$ sy aeg Patres^{orient} Ir Tert Cypr Hier Aug *9* ⌜ην ℜ*pm* *10* ⌝του θεου p$^{74\,vid}$ *A 33 al* lat | ⌜εαυ- ℵ *69 pm*: *txt* *B* ℜ*al*; (αὐ- ℋ) | ⌜τω υιω *A 1739 al* lat sy^{hmg}; h^{s1}: Jesu Christo *m*; h^{s2}: — vg^{am}; h^{ell} | ⌞ουκ επιστευσεν *A 33 pc* *11* ⌟ ℵ*A* ℜ*pm*; T: *txt* *B 69 al* *13* ⌟ 7—15 1—6 *et* ⌝ και ινα πιστευητε εις το ονομα του υιου του θεου ℜ*pm* | ⌜οι πιστευοντες *A al q* vg: *txt* *B* ℵ sy

Mt 7,7! J 11,42. αὐτόν, ⌜ὅτι ἐάν τι⌝ αἰτώμεθα κατὰ τὸ ⌜θέλημα αὐτοῦ
15 ἀκούει ἡμῶν. καὶ ἐὰν οἴδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν ὃ ἐὰν
αἰτώμεθα, οἴδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ᾐτή-
Mc 3,28. 16 καμεν ⌜ἀπ' αὐτοῦ. Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ 7
ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσει·,
καὶ δώσει αὐτῷ ζωήν, τοῖς ἁμαρτάνουσιν μὴ πρὸς
Mt 12,31 p. H 6,4–6. θάνατον. ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον· οὐ περὶ
3,4. 17 ἐκείνης λέγω ἵνα ⊤ ἐρωτήσῃ. πᾶσα ἀδικία ἁμαρ-
τία ἐστίν, καὶ ἔστιν ἁμαρτία ○ οὐ πρὸς θάνατον.
3,9! J 17,15! Jd 1. 18 ¹Οἴδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ οὐχ
ἁμαρτάνει, ἀλλ' ⌜ὁ γεννηθεὶς ἐκ⌝ τοῦ θεοῦ τηρεῖ
19 ⌜αὐτόν, καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἅπτεται αὐτοῦ. οἴδαμεν
J 8,47. G 1,4! ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν
20 τῷ πονηρῷ κεῖται. ⌜οἴδαμεν δὲ⌝ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ
J 17,3. 1 K 2,12. (E 4,18.) Ap 3,7. θεοῦ ἥκει, καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα ⌜γινώ-
σκωμεν ⌝ τὸν ἀληθινόν ⊤ :· καὶ ἐσμὲν ἐν τῷ ἀληθινῷ :2,
3,1. R 9,5. J 1,18. □ ἐν τῷ ⌝ υἱῷ αὐτοῦ □2 Ἰησοῦ Χριστῷ ⌝ ⊤ :3. οὗτός ἐστιν
1 K 10,14. 21 ὁ ἀληθινὸς :4 θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος. Τεκνία, φυλά-
Bar 6,73. ξατε ⌜ἑαυτὰ ἀπὸ τῶν εἰδώλων. ⊤

ΙΩΑΝΝΟΥ Β

1 P 5,1. 3 J 1. 13. (1 P 5,13.) J 8,32; 11,5. 1 Ὁ πρεσβύτερος ⌜ἐκλεκτῇ ⌝ κυρίᾳ καὶ τοῖς τέκνοις
αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ
2 T 3,7! μόνος ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν,
J 8,31.(44.) (1 J 2,4! 3,15.) 2 ¹διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν ⌜μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ'
1 T 1,2. 2 T 1,2. 3 ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα. ἔσται μεθ' ⌜ἡμῶν χάρις
ἔλεος εἰρήνη παρὰ θεοῦ πατρός, καὶ παρὰ ⊤ Ἰησοῦ

---

14 ⌜οτι ο εαν *33* : ὅ τι αν *A*(*69*pc*) | ⌜ονομα *A* *15* ⌜παρ *A*𝔎*pl*; S : *txt* *B*ℵ*pc* *16* :—, W | ⊤ τις *614 al* sy^{p}(ʃ vg^{cl} Cl) *17* ○ *33 pc* lat sy^{h} sa Tert *18* ⌜η γεννησις *1852* (*2138*) latt | ⌜εαυ- ℵ𝔎*pl*; W : *txt* *BA*pc* latt; (αὐ- P. Schmiedel) *20* ⌜και οιδ. *A pm* vg sy; S : οιδ. *LPal* : *txt* *B*ℵ𝔎 | ⌜ ▮ -ομεν 𝔖*al*; HTW : *txt* 𝔎*pm* | ⌝ το ℵ**r* sa | ⊤ θεον *A 33 pm* vg | :, Wh | :2—, comm | □ *1758* vg | □2*A* vg | ⊤(οντες Harnack *cj*) | :3 · W | :4, comm *21* ⌜εαυτους *AKPpm* : *txt* *B*ℵ𝔎*al* | ⊤ αμην. *P*𝔎*al* vg^{cl}

1 ⌜(Εκλέκτῃ h) | ⌝(K- Th) *2* ⌜ενοικουσαν *A*. : ουσαν *33 pc* *3* ⌜υμ- *K 69 pm* lat sy^{h} | ⊤ κυριου ℵ𝔎*al* sy^{h}

Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρός, ἐν ἀληθείᾳ καὶ
ἀγάπῃ.
1 Ἐχάρην λίαν ὅτι εὕρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου 4 3 J 3.
περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ⌜ἐλάβο-
μεν παρὰ τοῦ πατρός. καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, ⌜κυρία, 5
οὐχ ὡς ἐντολὴν ⌜γράφων σοι καινήν⌝, ἀλλὰ ἣν J 13,34!
εἴχομεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. καὶ 6
αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς 1 J 5,3.
ἐντολὰς αὐτοῦ· αὕτη ἡ ἐντολή ἐστιν, ⊤καθὼς ἠκού-
σατε ἀπ' ἀρχῆς, ○ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατῆτε⁝. ὅτι 7 1 J 2,23.
πολλοὶ πλάνοι ⌜ἐξῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ
ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί· 1 J 2,18!
οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. βλέπετε 8
ἑαυτούς, ἵνα μὴ ⌜ἀπολέσητε ἃ ⌜ἠργασάμεθα, ἀλλὰ G 4,11. Rth 2,12.
μισθὸν ⌜²πλήρη ⌜ἀπολάβητε. πᾶς ὁ ⌜προάγων καὶ 9 1 J 2,23.
μὴ μένων ἐν τῇ ⌜διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ θεὸν οὐκ 3 J 9.
ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ⊤, οὗτος καὶ τὸν ⌜πατέρα
καὶ τὸν υἱὸν⌝ ἔχει. εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ 10 Act 19,9.
ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐ- 1 Rg 13,16 s. Mt10,13s.(3J8.)
τὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε· ὁ 11
λέγων γὰρ ○αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐ- 1 T 5,22. Ap 18,4.
τοῦ τοῖς πονηροῖς.⊤
2 Πολλὰ ⌜ἔχων ὑμῖν ⌜γράφειν οὐκ ἐβουλήθην διὰ 12 G 4,20.
χάρτου καὶ μέλανος, ⌜ἀλλὰ ἐλπίζω⌝ ⌜²γενέσθαι πρὸς 3 J 13.
ὑμᾶς καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι, ἵνα ἡ χαρὰ J 15,11!
⌜²ἡμῶν ⌜πεπληρωμένη ᾖ⌝. Ἀσπάζεταί σε τὰ τέκνα 13
τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ⌜ἐκλεκτῆς.⊤ 1. (1 P 5,13.)

---

4 ⌜ελαβον ℵ *33 pc* *5* ⌜(K- T) | ⌜3 1 2 𝔖 *69 al*; T : *txt* ***B*** 𝔎*pm* *6* ⊤ινα ℵ***AK*** *33 69 al* lat; T : *txt* ***B*** 𝔎*pm* sy | ○***K*** *33 al* lat | ⁝, W *7* ⌜εισηλθον 𝔎 *33 pm* *8* ⌜-σωμεν *et* ⌜-βωμεν 𝔎 *69 al* | ⌜ειργασασθε ℵ***A***pm latt sy Ir^{lat}; T : *txt* ***B****(𝔎*al*) sy^{hmg} | ⌜² -ρης ***L*** *9* ⌜παραβαινων 𝔎*pl* vg^{cl} sy; S | ⌜(1 J 4,16) αγαπη *33*. | ⊤του Χριστου 𝔎*pl* | ⌜4 2 3 1 ***A*** *33 (69) pc* vg^{codd} *11* ○***K*** *1 al* | ⊤Ecce praedixi vobis ut in diem Domini [nostri Jesu Christi] non confundamini (*m*) vg^{s}; h^{r} *12* ⌜εχω ℵ**A*pc* | ⌜γραψαι ***A***pc | ⌜ελπ. γαρ ***A*** *33 al* latt | ⌜²ελθειν 𝔎*pm* | ⌜²υμ- ***BA*** *pm* vg; 𝔎 : *txt* ℵ𝔎*al* sy | ⌜***A***𝔎*pl*; 𝔖 : *txt* ***B***ℵ *13* ⌜εκκλησιας *307 pc* | ⊤η χαρις μετα σου *1758 pc* (μεθ υμων *442 pc* sy) : αμην. 𝔎*pm* sy

ΙΩΑΝΝΟΥ Γ

Act 19,29! 2 J 1! 1 Ὁ πρεσβύτερος Γαΐῳ τῷ ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ.

2 Ἀγαπητέ, ⌜περὶ πάντων εὔχομαί σε εὐοδοῦσθαι 1
2 J 4. 3 καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐοδοῦταί σου ἡ ψυχή. ἐχάρην ⁰γὰρ λίαν ἐρχομένων ἀδελφῶν καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περι-
4 πατεῖς. μειζοτέραν τούτων οὐκ ἔχω ⌜χαράν, ἵνα
1 K 4,15! ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν ⁰τῇ ἀληθείᾳ περιπατοῦντα.
Mc 14,6. 5 ⌞Ἀγαπητέ, πιστὸν ποιεῖς ὃ ἐὰν ⌜ἐργάσῃ εἰς τοὺς
6 ἀδελφοὺς καὶ ⌜τοῦτο ξένους, ⌞οἳ ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλησίας, οὓς καλῶς ⌜ποιήσεις
Tt 3,13. 7 προπέμψας⌟ ἀξίως τοῦ θεοῦ· ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόμα-
1 K 4,12! τος ἐξῆλθαν μηδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ⌜ἐθνι-
Mt10,41.H18,2. (2 J 10.) 8 κῶν. ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν ⌜ὑπολαμβάνειν τοὺς τοιούτους, ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ ⌜ἀληθείᾳ.
(Mt 20,27.) 9 Ἔγραψά ⌜τι τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων
10 αὐτῶν Διοτρέφης οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. διὰ τοῦτο, ἐὰν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖ λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς, καὶ μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφοὺς
Mt 23,13. καὶ τοὺς ⌜βουλομένους κωλύει καὶ ⁰ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει.

11 Ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ τὸ κακὸν ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν.
1 J 3,6.9! 1 J 4,12! ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν· ὁ ⌜κακοποιῶν
12 οὐχ ἑώρακεν τὸν θεόν. Δημητρίῳ μεμαρτύρηται 2
J 19,35; 21,24. ὑπὸ πάντων καὶ ὑπὸ αὐτῆς τῆς ἀληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ ⌜οἶδας ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθής ἐστιν.

---

2 ⌜ (προ Piscator *cj*) *3* ⁰ℵ *al* lat; T *4* ⌜ χαριν **B***pc* vg; ℵ | ⁰ℵ𝔎*pl* *5* ⌜-αζη **A**Ψ*pc* | ⌞ εις τους 𝔎*pm* *6* ⌜-σας -ψεις **C** vg^{cl} *7* ⌜ εθνων 𝔎*al* *8* ⌜απολ- 𝔎*pm* | ⌞ εκκλησια ℵ** **A**. *9* ⌜ αν ℵ^{s} *33 al* latt sy : — 𝔎*al* : *txt* 𝔓*pc* *10* ⌜ επιδεχομενους *Cpc* vg^{cl} sy sa | ⁰ℵ *1739 al*; T *11* ⌜ δε **L** *69 al* *12* ⌜ -ατε 𝔎 *33 al* sy^{h}

Πολλὰ εἶχον γράψαι σοι, ἀλλ' ⌜οὐ θέλω⌝ διὰ 13 2 J 12.
μέλανος καὶ καλάμου σοι γράφειν· ἐλπίζω δὲ 14
εὐθέως ⌜σε ἰδεῖν⌝, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλήσομεν. Εἰρήνη σοι. ἀσπάζονται σε οἱ ⌜φίλοι. 15
ἀσπάζου τοὺς ⌜φίλους κατ' ὄνομα.⌝

ΙΟΥΔΑ

Ἰούδας Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ἀδελφὸς δὲ 1 (Mt 13,55. Mc 6,3. Jc 1,1.)
Ἰακώβου, ⌜τοῖς ○ἐν θεῷ πατρὶ ⌜ἡγαπημένοις □καὶ⌝ 1 J 5,18.
Ἰησοῦ Χριστῷ τετηρημένοις ⌝κλητοῖς. ἔλεος ὑμῖν 2 2 P 1,2.
καὶ εἰρήνη ⌜καὶ ἀγάπη πληθυνθείη.

Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπουδὴν ⌜ποιούμενος⌝ γράφειν 3 2 P 1,5.
ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς ⌜ἡμῶν σωτηρίας·, ἀνάγκην
ἔσχον γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν ἐπαγωνίζεσθαι τῇ 2 T 4,7!
ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει. ⌜παρεισεδύ- 4 2 P 2,21.
G 2,4.
2 P 2,1 s!
ησαν γάρ τινες ἄνθρωποι, οἱ πάλαι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα·, ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ θεοῦ
ἡμῶν ⌜χάριτα μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν καὶ τὸν Henoch 48,10.
μόνον δεσπότην ⌜καὶ ⌜κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν Mt 10,33!
ἀρνούμενοι. Ὑπομνῆσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι, 5 Act 4,24.
εἰδότας ⌜⌜ἅπαξ ⌜πάντα, ὅτι ⌜κύριος⌝ λαὸν ἐκ γῆς Αἰ- 2 P 1,12.
γύπτου σώσας τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας Nu 14,35.
1 K 10,5.
ἀπώλεσεν, ⌜ἀγγέλους ⌜τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν 6 Gn 6,1–4.
2 P 2,4.9.
ἑαυτῶν ἀρχὴν ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς ⌜ἀϊδίοις Henoch 10,4 ss.
Ap 20,1.
⌜ὑπὸ ζόφον⌝ τετήρηκεν· ὡς Σόδομα καὶ Γόμορρα 7 Gn 19,4–25.
καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις, τὸν ὅμοιον τρόπον Mt 10,15!
2 P 2,6.10.

---

13 ⌜ουκ εβουληθην *A* vg **14** ⌜ℵ𝔎*pm*; δ **15** ⌜αδελφοι *A 33 69 al* sy^{hmg} | ⌝αδελφους *1611 pc* sy^{h} | ⌜αμην. *L 614 pc* **1** ⌜τοις εθνεσιν *614 1739 pc* sy | (○*et* ⌜εν h^{s} *cj*) | ⌜ηγιασμ-𝔎*pm* | □ *1611 pc* sy^{h} | ⌜εν vg^{codd} (sy^{ph} sa) **2** ⌜εν κυριω *1611 pc* **3** ⌜ποιησαμ- 𝔓^{72}. | ⌜του 𝔓^{72}ℵ | ⌜υμ- *69 pc* vg : — 𝔎*al* : *txt* 𝔓^{72} 𝔖 *614 pm* sy | ⁝ —, H **4** ⌜-νσαν *rell*; T : *txt* ***BC***. | ⁝ —, W | ⌜χαριν *rell*; S : *txt* ℵ*A*. | ⌜θεον 𝔎*al* sy | ⌜τον *255*. **5** ⌜υμας ***B***ℵ𝔎*al*; W : *txt* 𝔓^{72} ***A*** *33pm* | ⌜2 3 4 1 ℵ(***C***)(*1739*)*al* sy(Cl) : 2 1 3 4 (***K***) *913 pc* : 2—4 Lcf. | ⌜παντας 𝔓^{72}.; (h^{s} *cj*) : τουτο 𝔎*pm* | ⌜ο κ. ***C****𝔎*pm* : θεος Χριστος 𝔓^{72}. : ο θεος ***C***^{3} *ό pc* sy^{ph} Cl ; h^{s1} : Ιησους ***BA*** *pc* lat Or ; h^{db} : (ο h^{s2} *cjj*) : *txt* ℵ **6** ⌜δε ***A*** *1 al* vg sy^{h} | ⌝αλυτοις και *33*. | ⌜αγιων αγγελων υπο ζ. *m* Lcf. : υπο ζ. αγ. αγγ. Cl (*sed* αγριων). ; h^{re}

τούτοις ἐκπορνεύσασαι καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρκὸς ἑτέρας, πρόκεινται δεῖγμα πυρὸς αἰωνίου δίκην ὑπέχουσαι. 8 Ὁμοίως μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι σάρκα ○μὲν μιαίνουσιν, ⌜κυριότητα δὲ ἀθετοῦσιν, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. 9 ⌜Ὁ δὲ⌝ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ⌜ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ τοῦ Μωϋσέως σώματος, οὐκ ἐτόλμησεν κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας, ἀλλὰ εἶπεν· ἐπιτιμήσαι⌝σοι κύριος. 10 οὗτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἴδασιν βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ φυσικῶς ὡς τὰ ἄλογα ζῷα ἐπίστανται, ἐν τούτοις φθείρονται. 11 ⌞οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Κάϊν ἐπορεύθησαν, καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν, καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κόρε ἀπώλοντο. 12 Οὗτοί εἰσιν ○οἱ ἐν ταῖς ⌜ἀγάπαις ⌜ὑμῶν σπιλάδες· συνευωχούμενοι·2 ἀφόβως·3, ἑαυτοὺς ποιμαίνοντες, νεφέλαι ἄνυδροι ὑπὸ ἀνέμων παραφερόμεναι, δένδρα φθινοπωρινὰ ἄκαρπα δὶς ἀποθανόντα ἐκριζωθέντα, 13 ⌞κύματα ἄγρια θαλάσσης ⌜ἐπαφρίζοντα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύνας, ἀστέρες ⌜πλανῆται, οἷς ○ὁ ζόφος ○2τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετήρηται. 14 ⌜Ἐπροφήτευσεν δὲ καὶ τούτοις ἕβδομος ἀπὸ Ἀδὰμ Ἐνὼχ λέγων· ἰδοὺ ἦλθεν κύριος ἐν ⌜ἁγίαις μυριάσιν αὐτοῦ⌝, 15 ⌞ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων καὶ ἐλέγξαι ⌜πάντας τοὺς ἀσεβεῖς⌝ περὶ πάντων τῶν ἔργων ⌜ἀσεβείας αὐτῶν⌝ ὧν ἠσέβησαν καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν⌜ὧν ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς. 16 Οὗτοί εἰσιν γογγυσταὶ· μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας ⌜αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα ⌜ὠφελείας χάριν.

2 P 2,10! L 10,16! Dn 10,13.21; 12,1. Ap 12,7. 2 P 2,11. (Assumptio Mosis.) Zch 3,2. 2 P 2,12. Gn 4,8. Dt 23,5. Neh 13,2. 2 P 2,15. Nu 16. 2 P 2,13.17. Ez 34,8. Prv 25,14. Mt 12,33; 15,13. Is 57,20. 2 P 2,17. Gn 5,21. Dt 33,2. Henoch 60,8. Zch 14,5. Henoch 1,9. Mt 25,31. Mt 12,36. Ml 3,13. 2 P 2,10.18. 18. Lv 19,15.

---

8 ○ $\mathfrak{P}^{72}$. | ⌜-τητας ℵ Or^{lat} *9* ⌜οτε (= ὁ τε Tischendorf) ***B*** vg Cl^{lat} | ⌜τοτε ***B*** : — vg Cl^{lat} | ⌝εν ***B****(*?*) *pc* Or *12* ○(ℵ*) ***K al*** vg | ⌜(2 P 2,13) απαταις ***A C pc*** : ευωχιαις *6 424*^{2} | ⌝αυτων ***A***^{c} vg | :, T | :^{2}, *et* :^{3} —, H *13* ⌜απαφρ- $\mathfrak{P}^{72}$ ***C 33 al*** | ⌝-τες ***B*** ; h | ○ $\mathfrak{P}^{72}$ ***B***. *et* ○^{2} ***B***. ; h *14* ⌜προεφ- ***C R pl*** : *txt* $\mathfrak{P}^{72}$ ***B**** | ⌜αγιων αγγελων *μ*. $\mathfrak{P}^{72}$. *15* ⌜(R 2,9; 13,1) πασαν ψυχην $\mathfrak{P}^{72}$ ℵ *2138* (sy^{ph}) sa | ⌜αυτ. ***Cal*** : — ℵ*al* sy^{ph} | ⌝λογων ℵ***C 1611 al*** sy ; T : *txt* $\mathfrak{P}^{72}$ ***B A R pm*** *16* :, H | ⌜εαυ- $\mathfrak{P}^{72}$ ***C L 1 pm*** | ⌝-λιας $\mathfrak{P}^{72}$ ***B**** ; H

3 Ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, μνήσθητε τῶν ῥημάτων 17 2 P 3,2.
τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ˡ ὅτι ἔλεγον ὑμῖν·⊤ ⌜ἐπ' ἐσχά- 18 1 T 4,1!
του τοῦ χρόνου⌝ ⌜ἔσονται ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἑαυ- 16.
τῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι □τῶν ἀσεβειῶν⌝. Οὗτοί 19
εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες, ψυχικοί, πνεῦμα μὴ ἔχον- 1K2,14. Jc 3,15.
τες. ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, ἐποικοδομοῦντες ἑαυ- 20 Kol 2,7.
τοὺς τῇ ἁγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει, ἐν πνεύματι ἁγίῳ 1 Th 5,11. E 6,18.
προσευχόμενοι⊤:, ˡ ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ θεοῦ ⌜τηρήσατε, 21
προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 2 T 1,18.
Χριστοῦ εἰς ζωὴν αἰώνιον. ○καὶ οὓς μὲν ⌜⌜ἐλεᾶτε 22
⌜διακρινομένους ˡ ⊤⌜σῴζετε ἐκ πυρὸς ἁρπάζοντες, 23 Jc 5,19 s.
□οὓς δὲ ⌜²ἐλεᾶτε⌝ ἐν φόβῳ⌝⌝, μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ Am 4,11. Zch 3,2 ss.
τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα. Ap 3,4.

4 Τῷ δὲ δυναμένῳ ⌜φυλάξαι ⌜ὑμᾶς ἀπταίστους 24 1 Th 5,23
καὶ⊤στῆσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ⌜ἀμώμους⌝ Ph 1,10. 2 P 3,14.
ἐν ἀγαλλιάσει:, ˡ μόνῳ:² ⊤θεῷ ○σωτῆρι ἡμῶν ⌜□διὰ 25 R 16,27
Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν⌝ δόξα μεγαλωσύνη
κράτος καὶ ἐξουσία □²πρὸ παντὸς τοῦ αἰῶνος⌝⌝ καὶ
νῦν καὶ εἰς ⌜πάντας τοὺς αἰῶνας⌝· ἀμήν.

---

18 ⊤οτι P72 *ACℜpl*; s : *txt* *BℵL*pc* | ⌜επ ε. χρ. P72 *BCpc*; H : *εν εσχατω χρονω* P74vid *ℜal* : *txt* *ℵA 33 al* | ⌜ελευσονται *A 33 al* lat | □ (Pearce *cj*) *20* ⊤εαυτοις P72. | : —, W *21* ⌜-σωμεν P72 *BC*vid 1611 pc* sy *22.23* ⌜εκ πυρ. αρπαζετε (-ασατε P72), διακρ. δε ελεατε εν φ. (P72) syph sa (Cl Hier) *22* ○ P72. | ⌜ελεγχετε *AC*al* vg; Ths1 : (— hs3 *cjj*) : *txt* *Bℵ* (ελεειτε *ℜpm*) syh; hs2 | ⌜-ομενοι *ℜpm* *23* ⊤ους δε *rell*; Ths1.2 : *txt* *B*. | ⌜εν φ. σωζ. εκ (+ του *pc*) πυρ. αρπαζοντες *ℜpm* | □ *C**; [hs2] | ⌜²ελεγχετε *307 al* : (εατε *vl* ελασατε Wohlenberg *cj* : εκβαλετε Windisch *cj*) *24* ⌜στηριξαι ασπιλους αμωμους αγνευομενους απεναντι της δ. αυτ. P72. | ⌜αυτους *ℜal* | ⊤ασπιλους *Cpc* : α. και *1739 al* sy | ⌜αμεμπτους *A*. *24.25* : —, *et* :², W *25* ⊤ (R 16,27) σοφω *ℜal* | ○ P72. | ⌜αυτω δοξα κρατος τιμη δια Ι. Χρ. τ. κ. η.· αυτω δοξα και μεγ. P72. | □ *et* □² *ℜal* | ⌜τ. π. αι. P72. : τ. αι. *ℵpc* : π. τ. αι. των αιωνων *L 33 pc* vgcl syhmg

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ⊤

1 Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεός, δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει, καὶ ἐσήμανεν ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ, **2** ὃς ἐμαρτύρησεν τὸν λόγον □τοῦ θεοῦ〉 καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα εἶδεν⊤. **3** Μακάριος ὁ ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες ⌜τοὺς λόγους⌝ τῆς προφητείας⊤ καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα· ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς.

4 Ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ⊤ ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων **5** ⌜ἃ⊤ ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ,〉 καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος⊤ τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς. Τῷ ⌜ἀγαπῶντι ἡμᾶς καὶ ⌜λύσαντι ἡμᾶς ⌜2ἐκ τῶν ἁμαρτιῶν □ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ,〉 **6** :καὶ ⌜ἐποίησεν ⌜ἡμᾶς ⌜2βασιλείαν, ⌜2ἱερεῖς τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ:, αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας □τῶν αἰώνων〉· ἀμήν.

Dn 2,28 s.45. 19; 4,1; 22,6.16; (21,6.)

9; 6,9; 12,11.17; 19,10.

14,13; 16,15; 19,9; 20,6; 22,7.10.14.

L 10,28.

3,11!

4,8! Ex 3,14 s. Is 11,2 s. Lxx. Zch 3,9; 4,6. 3,1; 4,5; 5,6.

Ps 89,38.28. 2,13. 1 K 10,13! Is55,4. Kol1,18. 19,16. J 18,37. Ps130,8. Is40,2. 1 J 1,7!

Ex 19,6. Is 61,6. 5,10! 1 P 2,5.9. R 16,27!

Inscr.: ⊤του θεολογου **046** *2329 al*

1 :—, H **2** □ *2036 pc* | ⊤και ατινα εισι και ατινα χρη γενεσθαι μετα ταυτα *2060 al* **3** ⌜τον λογον ℵ **046** *pc*; T | ⊤ταυτης *1611 pc* vg sy **4** ⊤θεου ℜ*al t* Prim | ⌜των ℵ *A 2036 pc*; h : *txt* $\mathfrak{p}^{18}$ *C* ℜ*pl* | ⊤εστιν *P 1 pm* **5** ⊤εκ *1 al* | ⌜-πησαντι *P 1 al* | ⌜λουσαντι ℜ*Pal gig* vg sa; h^{r} : *txt* $\mathfrak{p}^{18}$ Ψ *1 pm h* sy Prim *et* ⌜2απο ℜ*Pal* | ○ *A 1 al* Prim; [H] **6** :— *et* :2 — H | ⌜ποιησαντι **046** *69 pc* | ⌜ημιν $\mathfrak{p}^{18}$ *A 325 al*; h : ημων *C 2329 h* vg^{codd} : *txt* ℵ ℜ*P 1 pm gig* vg^{cl} | ⌜2-λειον **046** *69 al* : -λεις και *P 1 al* | ⌜2ιερατευμα *42 69 al* | □ $\mathfrak{p}^{18}$ *A P al*; H

Ἰδοὺ ἔρχεται ⌜μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ ⌜ὄψεται 7 Dn 7,13. Mt 24,30.
αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς καὶ οἵτινες αὐτὸν ἐξεκέντησαν, J 19,37.
καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. Zch 12,10 ss. Aqu. Theod.
ναί, ἀμήν. (L 23,27 s.)

Ἐγώ εἰμι τὸ ἄλφα καὶ τὸ ⌜ὦ⌝, λέγει κύριος ὁ θεός, 8 21,6; 22,13. (1,17!) 4,8! Ex 3,14. 11,17! Am 3,13 Lxx.
ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ.

2 **Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ ⌜συγκοινω-** 9
νὸς ἐν τῇ θλίψει καὶ⌝βασιλείᾳ καὶ ⌜ὑπομονῇ ἐν Mt 20,23. 2 Th 1,4.
Ἰησοῦ⌝, ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ 1 P 5,1.
διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ⌝τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ. 2; 6,9.
⌞ἐγενόμην ἐν πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ, καὶ 10 4,1.2. 1 K 16,2!
ἤκουσα ⌜⌜ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην⌞ ὡς σάλπιγγος 15.
⌞λεγούσης· ⌜ὃ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον καὶ πέμ- 11
ψον ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις, εἰς Ἔφεσον καὶ εἰς
Σμύρναν καὶ εἰς Πέργαμον καὶ εἰς ⌜Θυάτιρα καὶ
εἰς Σάρδεις καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν καὶ εἰς Λαοδί-
κειαν. Καὶ⌝ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν ἥτις 12
ἐλάλει μετ' ἐμοῦ· καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἑπτὰ 20. Ex 25,37. Mt 5,14—16!
λυχνίας χρυσᾶς, ⌞καὶ ἐν μέσῳ τῶν⌝λυχνιῶν ⌜ὅμοιον 13 2,1; 14,14. Dn7,13. Ez1,26; 9,2.11 Lxx.
⌜υἱὸν ἀνθρώπου, ἐνδεδυμένον ποδήρη καὶ περιε- 15,6. Dn 10,5 s.
ζωσμένον πρὸς τοῖς μαστοῖς ζώνην χρυσᾶν· ἡ δὲ 14
κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες ⌜λευκαὶ ὡς ἔριον λευ- Dn 7,9; 10,6.
κὸν⌝· ὡς χιών, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ 2,18; 19,12.
πυρός, ⌞καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ ὡς 15 2,18. Ez 1,24; 43,2.
⌜ἐν καμίνῳ⌝⌜πεπυρωμένης, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς 10; 14,2.
φωνὴ ὑδάτων πολλῶν, ⌞⌜καὶ ἔχων⌝ ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ 16

---

7 ⌜επι *Cpc* | ⌜οψονται ℵ *1 al* sy *8* ⌜(Ὁ Ω H : ω T : ὡ W) | ⌝αρχη και τελος ℵ* *1 al gig* vg | ⁝, H *9* ⌜κοιν- ℜ*al* | ⌝εν τη *P 1 pm* | ⌜υπ. εν Χριστω *A* : υπ. εν Χρ. *I.* ℜ*al h* vg^{cl} (ʃ ℵ^{3} sy) : υπ. *I.* Χριστου *1 2329 al* : εν υπ. Ιησου *1854 t* Dionys *apud* Eus : *txt* 𝔓*Ppc* vg^{codd} | ⌝διa ℵℜ*Pal* sy; T *10* ʃ 3 1 2 4 ℜ*al* : 3 4 1 2 *A pc*; Wh *et* ⌜οπισθεν *A.*; h *11* ⌝(1,8) εγω ειμι το *A* και το Ω, ο πρωτος και ο εσχατος, και (*P*) *1 pm* | ⌜-ραν *AC 046 al* : *txt* ℵ*al* *12* ⌝εκει ℜ*al* *13* ⌝επτα ℵℜ*pm* vg | ⌜ομοιωμα *A* sa Ir^{arm} | ⌜υιω *ACPpm*; Wh : *txt* ℵℜ *1 al* *14* ⌜ωσει εριον και *2329 h* (Ir^{arm} Cypr) Prim | ⁝, H *15* ⌜εκ -νου *2329 h* Cypr Prim | ⌜-ενω ℵ *pc gig h* vg sy Ir Prim; T : -ενοι ℜ*P 1 pl*; h : *txt AC* *16* ⌜κ. ειχεν ℵ*al* : και *A* : *txt CℜPpm*

20; 2,1; 3,1; (12,1.) 2,12 ! αὐτοῦ ⌜ἀστέρας ἑπτά, καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ
10,1. Jdc 5,31. Mt 13,43; 17,2. Ex 34,29. ῥομφαία δίστομος ὀξεῖα ἐκπορευομένη, καὶ ἡ ὄψις
αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ.
Is 6,1. Dn 8,18; 10,15—19. Mt 17,7. 17 ¹Καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας
αὐτοῦ ὡς νεκρός· καὶ ⌜ἔθηκεν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ
Is 44,2.6; 48,12. 2,8; 22,13. H 13,8. ἐπ' ἐμὲ λέγων·
μὴ φοβοῦ· ἐγώ εἰμι ⁝ ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος
L 24,5. H 7,25. 10,6. Mt 16,19 ! 18 ¹□καὶ ὁ ζῶν⌝, ⁝καὶ ἐγενόμην νεκρὸς ⁝²καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων⊤, ⁝³καὶ ἔχω τὰς κλεῖς
Is 48,6 Lxx. 1. Dn 2,28 s.45. 19 τοῦ θανάτου καὶ τοῦ ᾅδου. γράψον ○οὖν ἃ εἶδες
20 καὶ ἃ εἰσὶν καὶ ἃ μέλλει ⌜γενέσθαι μετὰ ταῦτα ⁝. τὸ
μυστήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων ⌜οὓς εἶδες ⌜ἐπὶ τῆς
12. δεξιᾶς⌝ μου, καὶ τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς·
16 ! Ml 2,7; 3,1. οἱ ἑπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰ-
σιν, καὶ αἱ λυχνίαι ⌜αἱ ἑπτὰ ἑπτὰ⌝ ἐκκλησίαι εἰσίν.
2 Chr 21,12—15. 2 Τῷ ἀγγέλῳ ⌜τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησίας γράψον⊤· 3
1,16 ! Τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν
1,13.20. τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ
9.13.19; 3,1.8.15. (2 T 2,24.) 1 Th 1,3. 1 J 4,1. 2 λυχνιῶν τῶν χρυσῶν· οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ τὸν
κόπον⊤καὶ τὴν ὑπομονήν σου, ○καὶ ὅτι οὐ δύνῃ
Mt 24,24 ! 2 K 11,13—15. βαστάσαι κακούς, καὶ ἐπείρασας τοὺς λέγοντας
ἑαυτοὺς ἀποστόλους⊤καὶ οὐκ εἰσίν, καὶ εὗρες αὐ-
3 τοὺς ψευδεῖς· καὶ ὑπομονὴν ἔχεις, καὶ ⌜ἐβάστασας
20. 4 διὰ τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐ κεκοπίακας. ἀλλὰ
1 T 5,12. ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην
5 ἀφῆκας. μνημόνευε οὖν πόθεν ⌜πέπτωκας, καὶ
16.22; 3,3.19. μετανόησον καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποίησον· εἰ δὲ
μή, ἔρχομαί σοι⊤καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ
6 τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μὴ μετανοήσῃς. ἀλλὰ

---

16 ⌜-ρες *A 1934* *17* ⌜επεθ- ℵ *1 al* | ⁝, comm *18* □ *gig* | ⁝ — *et* ⁝3 — H | ⁝2, W | ⊤αμην ℜ *pm* sy *19* ○ *1 al* | ⌜γιν- *A 1 pm*; H | ⁝, T *20* ⌜ὧν ℜ *al* | ⌜εν τη δεξια *A pc* | ⌜αι ε. *104 pc*; h^{ell} : επτ. *h* Prim *2,1* ⌜τω *AC 1854 2329 pc* sy^{ph} arm^{pt}; H : τω της *2019.* | ⊤λεγων *2329.* *2* ⊤σου ℵℜ *pm*; S | ○ *A* | ⊤ειναι ℜ *pl gig* vg^{cl}; 𝔖 *3* ⌜εβαπτισας *1 pc* *5* ⌜εκπεπτ- *P 1 pm* | ⊤(3,11) ταχυ ℜ *(1) pl* sy; 𝔖 : *txt* 𝔓 *2329 gig* vg

τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, ἃ κἀγὼ μισῶ. 7 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ⸢ἐκκλησίαις⸣. Τῷ νικῶντι δώσω ᴼαὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὅ ἐστιν ἐν ⸢τῷ παραδείσῳ⸣ τοῦ θεοῦ⸢⸣.

15. Ps 139,21. ? Act 6,5. Mt 11,15! 11.17.26.29; 3,5 s.12 s.21 s. 13,9; 21,7; 22,2. Gn 2,9; 3,22.24. Ez 31,8 Lxx. 2 K 12,4!

4 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ ⸢τῆς ἐν Σμύρνῃ ἐκκλησίας 8 γράψον·

1,11.

Τάδε λέγει ὁ **πρῶτος καὶ** ὁ ἔσχατος, ᴼὃς ἐγένετο νεκρὸς καὶ ἔζησεν· οἶδά σου ⸢τὴν θλῖψιν καὶ τὴν 9 πτωχείαν, ἀλλὰ πλούσιος εἶ, καὶ τὴν βλασφημίαν ᴼἐκ τῶν λεγόντων Ἰουδαίους εἶναι ἑαυτούς, καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ σατανᾶ. ⸢μὴ φοβοῦ 10 ἃ μέλλεις ⸢πάσχειν. ἰδοὺ ⸢μέλλει ⸢²βάλλειν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν ἵνα **πειρασθῆτε**, καὶ ⸢²ἕξετε θλῖψιν ⸢³ἡμερῶν δέκα. γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς.

Is 44,6; 48,12. 1,17 s! 2! Jc 2,5. 3,9. J 8,30–47. 2 K 11,14 s. Mt 10,28. 1 P 3,14. Dn 1,12.14. Zch 6,14. 2 Mcc 13,14. 3,11. 1 K 9,25!

ᴵ Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς 11 ἐκκλησίαις⸢⸣. Ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου.

7! 20,14; 21,8.

5 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ ⸢τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας 12 γράψον·

16; 1,16; 19,15. Is 49,2. Sap 18,16. H 4,12.

Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστομον τὴν ὀξεῖαν· ᴵ οἶδα ⸢ποῦ κατοικεῖς· ὅπου ὁ 18 θρόνος τοῦ σατανᾶ· καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν μου ⸢ᴼκαὶ ἐν ταῖς ἡμέραις⸢⸣ ⸢ᶠἈντιπᾶς ὁ μάρτυς μου⸣· ὁ πιστός ᴼ²μου, ᴼ³ὃς ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν⸣, ὅπου ὁ σατανᾶς κατοικεῖ.

2! Ez 12,2. 13,2. 3,8; 14,12. 1,5.

---

7 ⸢επτα *A*(*C*) | ⸢· W | ᴼ𝔎*al gig* vg^{cl} | ⸢μεσω του -σου (*P*) *1 pm* | ⸢μου 𝔎*al* latt sy^{h} aeg; h **8** ⸢τω *Apc* arm^{pt}; H | ᴼ *82 al* **9** ⸢ (2,2) *τα εργα και* 𝔎𝔎 *1 pl*; δ | ᴼ *P 1 al* **10** ⸢μηδεν 𝔎𝔎*P pm* latt sy; Th : *txt A C 046 al* | ⸢παθειν 𝔎*al* | ⸢δη 𝔎*al* sy^{h} | ⸢²βαλειν 𝔎 *1 al* | ⸢²εχητε *Apc*; 𝔎 : *εχετε CP 1 al*; h^{3} : *txt* 𝔎𝔎*pm* vg sy; h^{1} | ⸢³-ρας 𝔎*al* **11** ⸢· W **12** ⸢τω *1734 2050* sy^{ph} arm^{pt}; (h^{s} *cjj*) **13** ⸢τα εργα σου και 𝔎 *1 pl*; δ | ⸢H^{db} | ᴼ𝔎𝔎*P 1 pm*; Th^{s} : *txt A Cal* vg | ⸢ais 𝔎*al*; Wh^{s1} : *εν αις* (𝔎*)*P 1 pm*; h^{s2} δ : *txt A C* vg sy^{ph} | ᶠ(*Αντιπα ο μ. μ.* Lachmann *et* h^{s} *cjj*, *cf* Antiphas testis mei Tyc) | ⸣, H | ᴼ²𝔎 𝔎*P 1 pl*; [H] : *txt A Cpc* sy | ᴼ³ *311 pc*; h^{s}

20. Nu 31,16; 25,1.2. 2P 2,15. Jd 11. **14** ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν Βαλαάμ, ὃς ἐδίδασκεν τῷ Βαλὰκ βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, φαγεῖν εἰδωλόθυτα καὶ πορνεῦσαι. **15** οὕτως ἔχεις καὶ σὺ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τῶν Νικολαϊτῶν ὁμοίως. 6. 5! Is 13,12. **16** μετανόησον οὖν· εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι ταχὺ καὶ πολεμήσω μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματός μου. 12! 7! **17** Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκήν, καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ ὁ λαμβάνων. Ps 78,24. 2 Mcc 2,4–8. Is 62,2; 65,15. 3,12; 19,12. Act 16,14. **18** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θυατίροις ἐκκλησίας γράψον· 6

Τάδε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς [αὐτοῦ] ὡς φλόγα πυρός, καὶ οἱ πόδες 1,14 s! Dn 10,6. 2! **19** αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ· οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν διακονίαν καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ τὰ ἔργα σου τὰ ἔσχατα πλείονα τῶν πρώτων. 4. **20** ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι ἀφεῖς τὴν γυναῖκα Ἰεζάβελ, ἡ λέγουσα ἑαυτὴν προφῆτιν, καὶ διδάσκει καὶ πλανᾷ τοὺς ἐμοὺς δούλους πορνεῦσαι καὶ φαγεῖν εἰδωλόθυτα· καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἵνα μετανοήσῃ, καὶ οὐ θέλει μετανοῆσαι ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς. 1 Rg 16,31. 2 Rg 9,22.30. 1 T 2,12. 14. Nu 25,1 s. 2 P 3,15. **21** ἰδοὺ βάλλω αὐτὴν εἰς κλίνην, καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετ' αὐτῆς εἰς θλῖψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ μετανοήσουσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῆς· 5! **23** καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ· καὶ γνώσονται πᾶσαι αἱ

---

14 O *Cpc* vg^{codd}; h | T *και* ℵ*al* **15** O *ACℵ*; H : *txt* ℵ*P 1 pl* | Γ *ὃ μισω 1 al* : *ομ. ο μισω P al* **16** O ℵ*P 1 pm gig* vg sy; T **17** T *φαγειν P 1 pm gig t* sy | Γ *εκ τ. μ.* ℵ*pc* : *απο τ. μ. 1 al* : *απο του ξυλου P* | Γ *το ον. 2329* **18** Γ *τω A 2305* sy arm^{pt} Prim; H | O *A* | [+ 𝔖ℵ *1 pl* sy^{h}; T : — *A pc gig t* vg sy^{ph} Prim; W | Γ *φλοξ* ℵ*pc*; T **19** O ℵ *2329 gig t*; T **20** T *πολυ* ℵ*al gig* sy^{ph}; S : *πολλα 2015 pc t* Cypr Tyc : *ολιγα 2049 pc* vg^{cl} | T *σου A*ℵ*al* sy; h | Γ(ἡ comm) | Γ *αυ-* ℵ *046 pc*; T (*αὐ-*), h^{a} (*αὐ-*) **21** Γ *κ. ει μεν 2030.* **22** T *εγω 1 pc* | Γ *-σωσιν CP 046 1 pl*; W : *txt* ℵ*A*. | Γ *αυτων A 1 pm* vg^{cl} sy^{ph}; h

ἐκκλησίαι ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ ἐρευνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας, καὶ δώσω ὑμῖν ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα ⌜ὑμῶν. ὑμῖν δὲ λέγω ⌜τοῖς λοιποῖς τοῖς ἐν Θυατί- 24
ροις, ὅσοι οὐκ ἔχουσιν τὴν διδαχὴν ταύτην, οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν τὰ βαθέα ⌜τοῦ σατανᾶ, ὡς λέγουσιν· οὐ ⌜βάλλω ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος· ⌞πλὴν ὃ ἔχετε 25
κρατήσατε ἄχρι οὗ ⌜ἂν ἥξω⌝. Καὶ ὁ νικῶν καὶ 26
ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν, ⌞καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν 27
ῥάβδῳ σιδηρᾷ, ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ ⌜συντρί-
βεται, ⌞ὡς κἀγὼ εἴληφα παρὰ τοῦ πατρός μου, 28
καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα τὸν ⌜πρωϊνόν. Ὁ ἔχων 29
οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

7 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ ⌜τῆς ἐν Σάρδεσιν ○ἐκκλησίας 3
γράψον·

Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ
θεοῦ καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας· οἶδά σου τὰ ἔργα,
ὅτι ὄνομα ἔχεις ⌜ὅτι ζῇς, καὶ νεκρὸς εἶ. γίνου 2
γρηγορῶν, καὶ ⌜στήριξον τὰ λοιπὰ ἃ ⌜ἔμελλον
ἀποθανεῖν⌝· οὐ γὰρ εὕρηκά σου ⊤ἔργα πεπληρω-
μένα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ○μου· μνημόνευε ○οὖν πῶς 3
εἴληφας □καὶ ἤκουσας, καὶ τήρει ⌝καὶ μετανόησον.
ἐὰν οὖν μὴ ⌜γρηγορήσῃς, ἥξω ⊤ὡς κλέπτης, καὶ οὐ
μὴ ⌜γνῷς ποίαν ὥραν ἥξω ἐπὶ σέ. ἀλλὰ ἔχεις 4
ὀλίγα ὀνόματα ἐν Σάρδεσιν ⌜ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ
ἱμάτια αὐτῶν, καὶ περιπατήσουσιν μετ' ἐμοῦ ἐν
λευκοῖς, ὅτι ἄξιοί εἰσιν. Ὁ νικῶν ⌜οὕτως περι- 5
βαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ οὐ μὴ ἐξαλείψω
τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς, καὶ ὁμο-
λογήσω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ πατρός μου

Ps 7,10. Jr 11,20; 17,10. Ps 62,13. Prv 24,12. 2 K 11,15! 18,6; 20,12; 22,12. Mt 16,27! (1 K 8,10.) 3,11! 7! Ps 2,8 s. 12,5; 19,15. Ps Sal 17,24. 22,16. 2 P 1,19. 7! 1,4! 1,16! 2,2! Mt 26,41! Ez 34,4. L 22,32. 2,5! 1 Th 5,2! Jd 23. 2,7! 4,4! L 10,20! Ex 32,32 s. Ps 69,29. Dn 12,1. Ml 3,16. 18,8; 17,8; 20,12.15; 21,27. Mt 10,32.

---

23 ⌜αυτου **046** *2329 pc* vg^{cl} : — ℵ*. **24** ⌜και *1894* (κ. τοις *2329*) vg^{cl} | ⊤του θεου αλλα *2329*. | ⌞βαλω ℵ **046** *1 al* **25** ⌜ανοιξω 𝔎*al* **27** ⌜-βησεται 𝔎*P al* vg sy^{h} **28** ⌜προι- *A* **046**; W **3,1** ⌜τω **046** sy arm^{pt} Prim; h$^{db\,v\,et\,ell\,v}$ | ○sy | ⌞και 𝔎*al* **2** ⌜τηρησον *325 al* sy | ⌝εμελλες αποβαλλειν 𝔎*al* | ⊤τα ℵ𝔎*P 1 al*; Th : *txt AC* | ○*1 al* **3** ○ℵ *69 gig* sy^{ph} Prim | □𝔎*al* | ⌜μετανοησης ℵ* Prim | ⊤επι σε ℵ𝔎*al* vg^{cl} | ⌞γνωση ℵ𝔎*al* vg; Th **4** ⌜οι *1 al* vg Tert Tyc **5** ⌜ουτος 𝔎*P 1 pm*; S

2,7! 6 καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. Ὁ ἔχων οὖς
ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.
7 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ ⌜τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας 8
γράψον·
6,10; 19,11. 1 J 5,20. Is 22,22. Mt 16,19. Job 12,14. Τάδε λέγει ⌜ὁ ἅγιος⁝, ὁ ἀληθινός⌝, ὁ ἔχων τὴν
κλεῖν ⌜Δαυίδ, ὁ ἀνοίγων καὶ οὐδεὶς κλείσει, καὶ
2,2! 8 ⌜²κλείων καὶ οὐδεὶς ⌜²ἀνοίγει· ¦□οἶδά σου τὰ ἔργα⁝·⌝
4,1. Act 14,27! ἰδοὺ δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἠνεφγμένην, ἣν
οὐδεὶς δύναται κλεῖσαι αὐτήν⁝²· ὅτι μικρὰν ἔχεις
2,13. δύναμιν, καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον καὶ οὐκ
9 ἠρνήσω τὸ ὄνομά μου. ἰδοὺ ⌜διδῶ ἐκ τῆς συνα-
2,9. γωγῆς τοῦ σατανᾶ, τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς Ἰου-
δαίους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ ψεύδονται⁝· ἰδοὺ
R 9–11. Is 60,14; 49,23; 45,14. Ps 86,9. Is 43,4. ποιήσω αὐτοὺς ἵνα ⌜ἥξουσιν καὶ ⌜προσκυνήσουσιν
ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ ⌜²γνῶσιν ὅτι ἐγὼ ἠγά-
J 17,6. L 8,15! 2 T 2,12. 2 P 2,9! 10 πησά σε. ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς
μου, κἀγώ σε τηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρα-
σμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης
1,3; 2,25; 22,7.10.12.20. 2,10! ὅλης, πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.
11 ¦⊤ἔρχομαι ταχύ· κράτει ὃ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ
2,7! G 2,9. 12 τὸν στέφανόν σου. Ὁ νικῶν, ποιήσω αὐτὸν στῦ-
7,15! λον ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ ○μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ
14,1. ἐξέλθῃ ἔτι, καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ
Ez 48,35. θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ θεοῦ μου,
21,2. Is 62,2; 65,15. τῆς καινῆς Ἰερουσαλὴμ ἡ καταβαίνουσα ⌜ἐκ τοῦ
2,17! οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά ○²μου
2,7! 13 τὸ καινόν. Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα
λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.
Kol 2,1; 4,13–16. 14 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ ⌜τῆς ἐν Λαοδικείᾳ ἐκκλησίας 9
γράψον·

---

7 ⌜τω sy^ph arm^pt Prim; h^db v et ell v | ⌜ℵA.; h | ⁝ —, T | ⌜του Δ. ℵℜP 1 pl; Th : αδου 104 pc : txt ACpc | ⌜²κλειει Cpc vg sy; h : -σει Ir | ⌜²ανοιξει ℵℜal Ir Or; T 8 □ Tyc | ⁝, — et ⁝², — H 9 ⌜διδωμι ℜPpl; S : δεδωκα ℵ : txt AC | ⁝, — H | ⌜bis -ωσιν ℜpm; S | ⌜²γνωση ℵ 69 Tyc^pt 11 ⊤ιδου 2014 al vg^cl 12 ○ 385 pc | ⌜απο ℜal : txt 𝔖 046 pm | ○² ℜal 14 ⌜τω sy^h arm^pt; h^s cjj

Τάδε λέγει ὁ ἀμήν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ⸢ἀληθινός, ἡ ⸢ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ θεοῦ· οἶδά σου 15
τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε ζεστός. ὄφελον
ψυχρὸς ἦς ἢ ζεστός. οὕτως ὅτι χλιαρὸς εἶ, καὶ 16
⸢οὔτε ζεστὸς οὔτε ψυχρός, ⸢μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ⸣ τοῦ
στόματός ⸢μου. ὅτι λέγεις ᴼὅτι πλούσιός εἰμι □καὶ 17
πεπλούτηκα⸣ καὶ ⸢οὐδὲν χρείαν ἔχω, καὶ οὐκ οἶδας
ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος καὶ ⸢ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς
καὶ τυφλὸς καὶ γυμνός, ¹συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι 18
παρ' ἐμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς ἵνα
πλουτήσῃς, καὶ ἱμάτια λευκὰ ἵνα περιβάλῃ καὶ
μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνη τῆς γυμνότητός σου, καὶ
κολλύριον ⸢ἐγχρῖσαι τοὺς ὀφθαλμούς σου ἵνα βλέ-
πῃς. ἐγὼ ὅσους ἐὰν φιλῶ ἐλέγχω καὶ παιδεύω· 19
⸢ζήλευε οὖν καὶ μετανόησον. Ἰδοὺ ἕστηκα ἐπὶ τὴν 20
θύραν καὶ κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς
μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, ⸢εἰσελεύσομαι πρὸς
αὐτὸν καὶ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ'
ἐμοῦ. Ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ 21
ἐν τῷ θρόνῳ μου, ὡς κἀγὼ ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα
μετὰ τοῦ πατρός μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ.
¹Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς 22
ἐκκλησίαις.

Ps 89,38. 1 K 10,13! 2 K 1,20. Prv 8,22. J 1,3. Kol 1,15. 2,2! Act 18,25!
Hos 12,9. 1 K 3,18; 4,8. R 7,24.
Is 55,1.
1 P 1,7. 4,4!
16,15. (J 21,7.) Prv 3,12. 1 K 11,32. H 12,6. 2,5!
Mc 13,35. L 12,36. Jc 5,9.
J 14,23.
L 22,29 s. 2,7!
Mt19,28;22,44p. 1 K 4,8; 6,2. 22,3.
2,7!

10 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ θύρα ἠνεῳγμένη 4 (Act 14,27!)
ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἣν ἤκουσα
ὡς σάλπιγγος ⸢λαλούσης μετ' ἐμοῦ, ⸢λέγων· ἀνάβα
ὧδε, καὶ δείξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι ⁝μετὰ ταῦτα ⁝2.
¹⸢εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι· καὶ ἰδοὺ θρόνος 2
ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ ⸢τὸν θρόνον⸣ καθή-

Ex 19,16.24. 1,10; 11,12. Dn 2,29.45. 1,1.19.
1,10. Ez 1,26; 10,1. Is 6,1. Ps 47,9.

---

14 ⸢ο ℵC; [H] | ⸢απαρχη 2015 *pc* **16** ⸢ου 𝔎*al* sy : *txt* 𝔓 **046** *pm* | ⸢ελεγχω σε εκ 2329 : μ. σε εμ. και ελ. σε εκ 2030 *pc* : παυσε ℵ*. *et* ⸢σου ℵ*. **17** ○ℵ𝔎*P pm* | □sa | ⸢-νος ℵ𝔎*P pl*; S : *txt* A C *pc* | ⸢ο A 𝔎*pm*; h **18** ⸢ινα εγχριση 𝔎*al* : ἔγχρισον *P* 1 *pm* : *txt* 𝔓 *pc* (ἔγχρισαι 104; T) **19** ⸢ζηλωσον ℵ *P* 1 *pm* **20** ⸢και ℵ𝔎*al*; Th **4,1** ⸢-ουσαν ℵ *gig* Prim | ⸢ λεγουσα *P* 1 *al* | ⁝. *et* ⁝2 —. *t* Ambr Hier; H **2** ⸢και *P* 1 *pm* vg^{cl} | ⸢του -νου *P* 1 *pm*

Ez 1,26–28. 3 μενος, ⌈□καὶ ὁ καθήμενος⌉ ὅμοιος ὁράσει λίθῳ ἰά-
10,1. σπιδι καὶ σαρδίῳ, καὶ ⌈ἶρις κυκλόθεν τοῦ θρόνου
10! 4 ὅμοιος ὁράσει σμαραγδίνῳ. ○καὶ κυκλόθεν τοῦ
Is 24,23. θρόνου ⌈θρόνους εἴκοσι ⌈τέσσαρας, καὶ ἐπὶ τοὺς
3,4 s.18; 6,11; 7,9.13; 19,14. θρόνους ⊤εἴκοσι τέσσαρας πρεσβυτέρους καθημέ-
νους περιβεβλημένους ○²ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ
Ez 1,13. Ex 19,16. 5 ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. καὶ
8,5; 11,19; 16,18. ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ
Zch 4,2. καὶ βρονταί· καὶ ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς καιόμεναι
1,4! ἐνώπιον τοῦ θρόνου, ⌈ἅ⌈εἰσιν ○τὰ ἑπτὰ πνεύματα
Is 6,1. 6 τοῦ θεοῦ· καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου ○ὡς θάλασσα
15,2. Ez 1,22.26; 10,1. ὑαλίνη ὁμοία κρυστάλλῳ· καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου
15,7. Ez 1,5.18. καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσερα ζῷα γέμοντα ὀφ-
Ez 1,10; 10,14. 7 θαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν. καὶ τὸ ζῷον τὸ
6,1.3.5.7. πρῶτον ὅμοιον λέοντι, καὶ τὸ δεύτερον ζῷον ὅμοιον
μόσχῳ, καὶ τὸ τρίτον ζῷον ⌈ἔχων ○τὸ πρόσωπον
○ὡς⌈ἀνθρώπου, καὶ τὸ τέταρτον ζῷον ὅμοιον ἀετῷ
8 πετομένῳ. καὶ τὰ τέσσερα ζῷα, ἓν καθ' ἓν αὐ-
Is 6,2. τῶν ⌈ἔχων ἀνὰ πτέρυγας ἕξ, κυκλόθεν καὶ⊤ἔσωθεν
Ez 1,18; 10,12. γέμουσιν ὀφθαλμῶν· καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν
ἡμέρας καὶ νυκτὸς λέγοντες·
11,17! Is 6,3. 1,4.8; 11,17; 16,5. Ex 3,14. ⌈ἅγιος ἅγιος ἅγιος⌉ κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκρά-
τωρ, ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος.
Is 6,1. Ps 47,9. Dn 6,27; 12,7; 4,31. 9 ⌈Καὶ ὅταν ⌈δώσουσιν τὰ ζῷα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ
εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ ⌈τῷ θρόνῳ⌉ τῷ ζῶντι
4; 5,5–14; 7,11.13; 11,16; 14,3; 19,4. 10 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ⌈πεσοῦνται οἱ εἴκοσι
τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ
τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνήσουσιν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς

---

3 □ *Kpm* | ⌈ιερεις ℵ* *A 2329 pc* armpt aeth *4* ○ *Kal* sy | ⌈-νοι *KPpl*; *K* : *txt* ℵ*Apc* | ⌈-ρες (ℵ)*APal*; H : *txt 2073 al* (κδ' *046 al*) | ⊤τους *Kal* : ειδον τους *2023 al* | ○² *APal*; *K* *5* ⌈αι *Kpm* | ⌈εστιν *A*; W | ○ *Kal* *6* ○ *1 al* Prim *7* ⌈εχον ℵ*P 1 pm*; h : *txt A 046 al* | ○*bis Kal* | ⌈-πος *P 1 pm* syh : ομοιον -πω ℵ : *txt AKal* *8* ⌈ειχον ℵ : εχον *Kal*; W . εχοντα *Ppc* : *txt A 1 al* | ⊤εξωθεν και *046 69 pc* | ⌈*novies* αγ: *Kal* : *octies* ℵ* *385* : *sexies 2020* : *bis 18 181* *9* ⌈δωσωσιν ℵ *046 al* : δωσι *Kal* : *txt AP 1 al* | ⌈του -νου *KP 1 pl*; *K* : *txt* ℵ*A*

αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ ⌜βαλοῦσιν τοὺς στεφάνους
αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, λέγοντες· 5,9.12.13; 7,10.12;
ἄξιος εἶ, ὁ κύριος καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν⊤, λαβεῖν 11 11,15.17 s; 12,10; 15,3 s:
τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν, 19,1 s. 5.6 s.
ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά R 16,27! E 3,9.
σου ⊤⌜ἦσαν καὶ ἐκτίσθησαν. 1K 12,18; 15,38.

11 Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ 5 4,2. Is 6,1.
τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ⌜ἔσωθεν· καὶ ⌜ὄπι- Ps 47,9.
σθεν :2, κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν ἑπτά. καὶ εἶδον 2 10,2. Ez 2,9 s.
ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ· τίς Is 29,11.
ἄξιος ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς σφραγῖδας Jr 32,10—14.
αὐτοῦ; καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ ⌜οὐδὲ 3 10,1.
ἐπὶ τῆς γῆς ⌜οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς ἀνοῖξαι τὸ
βιβλίον ⌜οὔτε βλέπειν αὐτό. καὶ⊤ ἔκλαιον πολύ, 4
ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὑρέθη ἀνοῖξαι ⊤τὸ βιβλίον
οὔτε βλέπειν αὐτό. καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων 5 4,10! L 7,13!
λέγει μοι· μὴ κλαῖε· ἰδοὺ ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ἐκ Gn 49,9 s.
τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ῥίζα Δαυίδ, ἀνοῖξαι τὸ (1P 5,8.) H 7,14.
22,16. Is 11,1.10.
12 βιβλίον καὶ⊤ τὰς ἑπτὰ σφραγῖδας αὐτοῦ. Καὶ 6 R 15,12.
⌜εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων
ζῴων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων ἀρνίον ⌜ἑστη- Is 53,7. J 1,29!
κὸς ὡς ἐσφαγμένον, ⌜2ἔχων κέρατα ἑπτὰ καὶ ὀφθαλ- Zch 4,10.
μοὺς ἑπτά, οἵ εἰσιν τὰ ○ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ 1,4! Is 11,2.
⌜2ἀπεσταλμένοι εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ ἦλθεν καὶ 7
εἴληφεν ⊤ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ Is 6,1. Ps 47,9.
θρόνου. Καὶ ὅτε ἔλαβεν τὸ βιβλίον, τὰ τέσσερα 8
ζῷα καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν 4,10!
ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου, ἔχοντες ἕκαστος ⌜κιθάραν καὶ 14,2; 15,2.
φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, ⌜αἵ εἰσιν 1 K 14,7.
8,3 s. Ps 141,2.

---

10 ⌜βαλλουσιν ℵ* **046** *1 pm* **11** ⊤ο αγιος 𝔎*al* sy; 𝔖 | ⊤ουκ **046** *2020 pc* | ⌜εισιν **P** *1 al* **5,1** ⌜εμπροσθεν ℵ(*pc*) | :, *et* :2 —, comm | ⌜εξωθεν 𝔎*Ppm* lat **3** ⌜*bis* ουτε (ℵ) 𝔎*al*; Th : *txt* **AP** *1 pm* | ⌜ουδε **P** *1 pm* : *txt* ℵ**A** 𝔎*al* **4** ⊤εγω 𝔎*al* vg; [H] | ⊤και αναγνωναι *1 al* **5** ⊤λυσαι ℵ*pc* vg^{cl} Cypr **6** ⌜ιδου και **A**. : ειδ. και ιδου *2018 pc* vg | ⌜-κως ℵ *1 al*; Th | ⌜2εχον 𝔎*Ppm*; S | ○**A** *1 pm* vg^{codd} Ir^{arm}; [H] | ⌜2-να ℵ *1 al*; Th : αποστελλομενα 𝔎*pm* : *txt* **A** **7** ⊤το βιβλιον *104 al gig* (𝔖 vg^{cl}) sy **8** ⌜-ρας *1 al* lat | ⌜α ℵ **046** *pc*; Th

14,3! Ps 33,3. 9 αι προσευχαὶ τῶν ἁγίων. καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν λέγοντες·

4,11! ἄξιος εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοῖξαι τὰς
14,4. σφραγῖδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης καὶ ἠγόρασας
7,9. ⌜τῷ θεῷ⌝ ἐν τῷ αἵματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ
Ex 19,6. 10 γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους, ⌞καὶ ἐποίησας
Is 61,6.
1,6; 20,6. ⌜αὐτοὺς τῷ θεῷ ἡμῶν ⌜βασιλείαν καὶ ⌜2ἱερεῖς,
22,5. καὶ ⌜2βασιλεύσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς.

7,11. 1 Rg 22,19. 11 ⌞καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ⊤φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν
κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζῴων καὶ τῶν πρεσβυτέ-
4,10! H 12,22. Dn 7,10. ρων, καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων
12 καὶ χιλιάδες χιλιάδων, ⌞λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ·
4,11! Is 53,7. ⌜ἄξιός ἐστιν τὸ ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν
1 Chr 29,11. τὴν δύναμιν καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ
ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν.

Ph 2,10. 13 ⌞καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς
καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης
[ἐστίν], καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς ⌜πάντα, ⊤ἤκουσα ⌜λέγοντας·
4,11! Is 6,1. Ps 47,9. τῷ καθημένῳ ἐπὶ ⌜τῷ θρόνῳ⌝ καὶ τῷ ἀρνίῳ
ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ
κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

4,10! 14 ⌞καὶ τὰ τέσσερα ζῷα ⌜ἔλεγον· ἀμήν, καὶ οἱ ⊤πρε-
σβύτεροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν⊤.

5,1 s; 4,6; 5,6.8. 6 Καὶ εἶδον ⌜ὅτε ἤνοιξεν τὸ ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν 13
ἑπτὰ σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων
2 ζῴων λέγοντος ὡς ⌜φωνῇ βροντῆς· ἔρχου⊤. ⌞□καὶ
Zch 1,8; 6,1–8. εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ'
19,11. αὐτὸν ἔχων τόξον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος, καὶ

---

9 ⌜ημας *1 pc* Fulg : *τ. θ. ημας* ℵ𝔎*P pm*; S : *ημ. τ. θ. 104 al* lat : *txt A* *10* ⌜ημας *792 gig* vg^{cl} (*inde* Erasm?) Prim | ⌜-λεις 𝔎 *P 1 pl*; S | ⌜2ιερατειαν ℵ. | ⌜2-ευουσιν *A 046 104 al*; H : -ευσομεν vg^{cl} (*inde* Erasm?) arm^{pt} Prim : *txt* ℵ*P 1 al gig* vg^{codd} *11* ⊤ως ℵ 𝔎*al*; Th *12* ⌜αξιον ℵ*P 046 1 pl*; 𝔎 : *txt A* *13* [+ *A* 𝔎*al*; W : *a εστ. P 046 1 al* : — ℵ*pc*; T | ⌜, *παντας* 𝔎 (𝔖 *046*) *al* vg | ⊤και ℵ *046* (𝔖 *69 pc*) *al gig*; T | ⌜-ντα *A 1 pc*; h | ⌜του -νου ℵ*P 1 pm*; 𝔎 *14* ⌜λεγοντα το 𝔎*al* | ⊤εικοσι τεσσαρες *2026* vg^{cl} (*inde* Erasm?) | ⌜ζωντι εις τους αιωνας των αιωνων *2045** Prim vg^{cl} (*inde* Erasm?) *6,1* ⌜οτι 𝔎*al* vg | ⌜-νην ℵ *pc gig* vg : -νης *P 1 pm* : -νὴ T) | ⊤και ℵ*ιδε* 𝔎*al* vg^{cl} *2* □ 𝔎*al*

14 ἐξῆλθεν νικῶν ᴼκαὶ ἵνα νικήσῃ. Καὶ ὅτε ἤνοι- 3
ξεν τὴν σφραγῖδα τὴν δευτέραν, ἤκουσα τοῦ δευ- 4,7.
τέρου ζῴου λέγοντος· ἔρχου⊤. καὶ⊤ἐξῆλθεν ἄλλος 4
ἵππος ⌜πυρρός, καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ' αὐτὸν ἐδόθη
ᴼαὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ᴼ²ἐκ τῆς γῆς καὶ ἵνα ἀλ-
λήλους σφάξουσιν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα με-
15 γάλη. Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν 5
τρίτην, ἤκουσα τοῦ τρίτου ζῴου λέγοντος· ἔρχου⊤. 4,7.
□καὶ εἶδον, ᐟ καὶ ἰδοὺ ἵππος μέλας, καὶ ὁ καθή-
μενος ἐπ' αὐτὸν ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.
ˡκαὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων 6
ζῴων λέγουσαν· χοῖνιξ σίτου δηναρίου, καὶ τρεῖς 2 Rg 6,25; 7,1.
χοίνικες κριθῶν⊤δηναρίου· καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν Prv 21,17.
16 οἶνον μὴ ἀδικήσῃς. Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφρα- 7
γῖδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα φωνὴν τοῦ τετάρτου 4,7.
ζῴου λέγοντος· ἔρχου⊤. □καὶ εἶδον, ᐟ καὶ ἰδοὺ ἵππος 8
χλωρός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω ᴼαὐτοῦ, ὄνομα
αὐτῷ [ὁ] θάνατος, καὶ ὁ ᾅδης ⌜ἠκολούθει ⌜μετ'
αὐτοῦ⌝, καὶ ἐδόθη ⌜αὐτοῖς ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρ- Ez 5,12.17; 14,21;
τον τῆς γῆς, ἀποκτεῖναι ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ 33,27. Jr 14,12;
καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς. 15,3. Ez 29,5.
17 ˡΚαὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν πέμπτην σφραγῖδα, εἶδον 9
ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγ- 14,18! 20,4.
μένων διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ ᴼδιὰ τὴν μαρ- 1,2!
τυρίαν⊤ἣν εἶχον. καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλῃ λέ- 10 Zch 1,12. Ps 79,5.
γοντες· ἕως πότε, ὁ δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ ἀληθι- 6,7! Act 4,24!
νός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ⌜ἐκ τῶν H 12,23!
κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς; καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἑκάστῳ 11 18,24! Dt 32,43.
στολὴ λευκή, καὶ ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα ⌜ἀναπαύσων- 2Rg 9,7. Gn 4,10.
ται ⌟ἔτι χρόνον⌞ μικρόν, ἕως ⌜πληρωθῶσιν καὶ οἱ L 18,7. 2 P 3,9.
(18,10; 19,2.)
4,4! 14,13.
(10,6.)
(Mt 23,32.)

---

2 ᴼ 1611 pc gig vg Ir^{lat} 3 ⊤ και ιδε ℵ^{al} gig vg^{cl} 4 ⊤ ειδον και ιδου ℵ^{pc} | ⌜πυρος *A* 𝔎 *P* 1 *pm*; h^{a} | ᴼ *A gig* Prim; [H] | ᴼ² *A* 2059 *al*; [H] 5 ⊤ και ιδε ℵ 𝔎^{al} vg^{cl} | □ 𝔎^{al} vg^{cl} 6 ⊤ του *A*.; W 7 ⊤ και ιδε ℵ 𝔎^{al} vg^{cl} 8 □ 𝔎^{al} vg^{cl} | ᴼ *CP* 1 *al* vg^{codd}; [H] | [+ (*A*) 𝔎 *P pm*; W : — ℵ *C* 1611 2031 *al*; T | ⌜ακολ- 1 *al* Or | ᐟαυτω ℵ 𝔎^{al} | ⌜αυτω 𝔎^{al} 9 ᴼ *A gig*; W | ⊤του αρνιου 𝔎^{al} sy 10 ⌜απο *P* 1 *pm* Hipp 11 ⌜-σονται *AP* 046 1 *pm*; 𝔐 : *txt* ℵ *C al*; h^{a} | ᐟ *A* | ⌟-ρωσωσιν ℵ 𝔎 *P* 1 *pl*; Th : *txt* *AC* latt

σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ μέλ-
12 λοντες ἀποκτέννεσθαι ὡς καὶ αὐτοί. Καὶ εἶδον 18
8,12. Is 13,10; 50,3. Ez 32,7 s. Joel 3,3 s. Mt 24,29 p. Act 2,20. ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν ἕκτην, καὶ ⸢σεισμὸς
μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος ⸣ἐγένετο μέλας⸢ ὡς σάκ-
κος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ○ὅλη ἐγένετο ὡς αἷμα,
Is 34,4. 13 ⸠καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν,
ὡς συκῆ ⸢βάλλει τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς ὑπὸ ⸣ἀνέμου
H 1,12. 16,20; 20,11. 14 μεγάλου⸢ σειομένη, ⸠καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς
βιβλίον ⸢ἑλισσόμενον, καὶ πᾶν ὄρος καὶ ⸢νῆσος ἐκ
19,18. Ps 2,2. Is 24,21. Is 2,10 ss. Jr 4,29. Mc 6,21! (H 11,38.) 15 τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν. καὶ οἱ βασιλεῖς
τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ χιλίαρχοι καὶ οἱ
πλούσιοι καὶ οἱ ἰσχυροὶ καὶ πᾶς δοῦλος καὶ ⸢ἐλεύ-
θερος ἔκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς
Hos 10,8. 16 τὰς πέτρας τῶν ὀρέων, ⸠καὶ λέγουσιν τοῖς ὄρεσιν
L 23,30. καὶ ταῖς πέτραις· πέσετε ἐφ' ἡμᾶς καὶ κρύψατε
Is 6,1. Ps 47,9. ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ ⸢τοῦ θρό-
Joel 2,11; 3,4. Zph 1,14. Ml 3,2. R 2,5. 1 Th 1,10. (L 21,36.) νου⸣ 17 καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀρνίου, ⸠ὅτι ἦλθεν ἡ
ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς ⸢αὐτῶν, καὶ τίς δύναται
σταθῆναι;

7 ⸢Μετὰ ⸢τοῦτο εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἑστῶ-
Ez 7,2; 37,9. τας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας
Dn 7,2. Zch 6,5. Jr 49,36. Mt 24,31. τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ
ἄνεμος □ἐπὶ τῆς γῆς⸣ μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης μήτε
2 ἐπὶ ⸢πᾶν δένδρον⸣. καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἀναβαί-
νοντα ἀπὸ ⸢ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγῖδα θεοῦ
ζῶντος, καὶ ⸢ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν
ἀγγέλοις οἷς ἐδόθη ○αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ
3 τὴν θάλασσαν, ⸠λέγων· μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν ⸢μήτε
9,4. Ez 9,4.6. τὴν θάλασσαν μήτε τὰ δένδρα, ἄχρι σφραγίσωμεν
τοὺς δούλους τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων

---

12 ⸢ιδου *A* vg^{cl} Prim | ⸣ ℵ℟*al*; T | ○ *P 1 pm* Prim **13** ⸢*βαλλουσα* ℵ*al*; T : *βαλουσα* ℜ*al* : *txt* ***ACP 046*** *1 al* vg | ⸣ *P 1 pm*; δ **14** ⸢*-νος* ℵℜ*al*; h | ⸣(L 3,6) *βουνος* ℵ. **15** ⸢ *πας P 1 pm* **16** ⸢*τω -νω* ℵℜ*al*; T **17** ⸢*αυτου* ***AℜP*** *1 pm* aeg Prim; W : *txt* ℵ*Cal gig* vg **7,1** ⸢*και* ℵℜ*P 1 al* sy; Th : *txt AC gig* vg | ⸢*ταυτα P 1 pm* sa | □ *A*. | ⸢*τι δ*. *C*ℜ*al*; Wh^{1} : *δ*. *2329*; h^{2} : *δενδρου A* : *txt* ℵ*P 1 pm* **2** ⸢*-λων A*; Wh | ⸣ *εκραζεν AP*; Wh | ○ *2329 al* **3** ⸢*και A pc* vg^{cl}; Wh

19 αὐτῶν. Καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγι- 4 (9,16.)
σμένων, ἑκατὸν τεσσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες 14,1.3.
⌜ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραήλ·
ἐκ φυλῆς Ἰούδα δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, 5
ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν δώδεκα χιλιάδες,
ἐκ φυλῆς ⌜Γὰδ δώδεκα χιλιάδες,
ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ δώδεκα χιλιάδες, 6
ἐκ φυλῆς Νεφθαλὶμ δώδεκα χιλιάδες,
ἐκ φυλῆς ⌜Μανασσῆ δώδεκα χιλιάδες,
ἐκ φυλῆς Συμεὼν δώδεκα χιλιάδες, 7
ἐκ φυλῆς Λευὶ δώδεκα χιλιάδες,
ἐκ φυλῆς ⌜Ἰσσαχὰρ δώδεκα χιλιάδες,
ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν δώδεκα χιλιάδες, 8
ἐκ φυλῆς Ἰωσὴφ δώδεκα χιλιάδες,
ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι.
20 ⌊Μετὰ ταῦτα εἶδον⌜, καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολύς, ὃν⌝ ἀριθ- 9
μῆσαι ○αὐτὸν οὐδεὶς ἐδύνατο⁝, ἐκ παντὸς ἔθνους Gn 15,5.
καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, ⌜ἑστῶτες ἐνώπιον 5,9.
τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου, περιβεβλη-
μένους στολὰς λευκάς, καὶ ⌜φοίνικες ἐν ταῖς χερ- 4,4!
σὶν αὐτῶν· καὶ ⌜κράζουσιν φωνῇ μεγάλῃ ⌜λέγοντες· 10
ἡ σωτηρία τῷ θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ 4,11! Is 6,1. Ps 47,9.
τῷ θρόνῳ καὶ τῷ ἀρνίῳ.
⌊καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι εἱστήκεισαν κύκλῳ τοῦ 11 5,11.
θρόνου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων 4,10!
ζῴων, καὶ ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ τὰ 11,16.
πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ, ⌊λέ- 12
γοντες·
ἀμήν, ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ 4,11!
ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ

---

4 ⌜-νων 𝔎 *69 al* *5* ⌜Δαν *42 pc* *6* ⌜Δαν bo *7* ⌜Ισα- *C*𝔎 *1 pm*; S *9* ⌜οχλον πολυν κοι *A* (*C*, vg); W (πολ. — και *et* ⁝ —) | ○ 𝔎*al* | ⌜-ωτας 𝔎*al*; W | ⌜-κας ℵ*𝔎 *69 al*; T : *txt* *ACP* *1 pm* *10* ⌜-ζοντες *1 pc* : εκραξαν *2329* vg : — *et* ⌜ελεγον Cypr Prim

ἡ ἰσχὺς τῷ θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ○ἀμήν.

4,10! 13 ¹Καὶ ἀπεκρίθη εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγων
4,4! μοι· οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς
14 λευκὰς τίνες ○εἰσὶν καὶ πόθεν ἦλθον; καὶ ⌜εἴρηκα
Ez 37,3. Dn 12,1. Mt 24,21. 22,14. Gn 49,11. 1 J 1,7! αὐτῷ· κύριέ ○μου, σὺ οἶδας. καὶ εἶπέν μοι· οὗτοί
εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης
καὶ ⌜ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν
15 αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνίου. διὰ τοῦτό εἰσιν
R 1,9! 3,12; 11,1 s.19; 14,15.17; 15,5 s.8; 16,1.17;21,22. Is 6,1. Ps 47,9. ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ, καὶ λατρεύουσιν
αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ
ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου σκηνώσει ἐπ' αὐ-
τούς. 16 οὐ πεινάσουσιν ○ἔτι οὐδὲ διψήσουσιν ○²ἔτι,
Is 49,10. Ps 121,6. Mt 5,6! ⌜οὐδὲ μὴ ⌜πέσῃ ἐπ'⌝ αὐτοὺς ὁ ἥλιος οὐδὲ πᾶν καῦμα,
5,6. Ez 34,23. 17 ¹ὅτι τὸ ἀρνίον τὸ ἀνὰ μέσον τοῦ θρόνου ⌜⌜ποιμανεῖ
Jr 2,13. Ps 23,2. αὐτοὺς καὶ ⌜ὁδηγήσει αὐτοὺς ἐπὶ ⌜ζωῆς πηγὰς ὑδά-
21,4. Is 25,8. των· καὶ ἐξαλείψει ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον ⌜²ἐκ τῶν
ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

Zch 2,17. Hab 2,20. 8 Καὶ ⌜ὅταν ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν ἑβδόμην, 21
2 ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ⌜ἡμίωρον. Καὶ
Mt 24,31. εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους οἳ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ
ἑστήκασιν, καὶ ⌜ἐδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες.
3 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλθεν καὶ ἐστάθη ἐπὶ ⌜τοῦ
14,18! Am 9,1. θυσιαστηρίου⌝ ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν, καὶ ἐδόθη
5,8. Ps 141,2. αὐτῷ θυμιάματα πολλά, ἵνα ⌜δώσει ταῖς προσευχαῖς
τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν
4 τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς
τῶν θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων ἐκ
5 χειρὸς τοῦ ἀγγέλου ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. καὶ εἴ-
Lv 16,12. Ez 10,2. ληφεν ὁ ἄγγελος τὸν λιβανωτόν, καὶ ἐγέμισεν αὐ-

---

12 ○ *Cpc*; [H] **13** ○ *1 al* **14** ⌜ειπον 𝔎*al* | ○ *A 1 pc gig* Cypr Prim | ⌜επλατυναν 𝔎(*1*)*al* **16** ○ ℵ *pc* vg sy | ○² *P 1 pm gig* | ⌜ουδ ου 𝔎*al* | ⌜(παιση ετι Swete *cj*, *cf* 9,5) **17** ⊤(και των τεσσαρων ζωων και εν μεσω των πρεσβυτερων P. Schmiedel *cj*, *cf* 5,6) | ⌜-μαινει 𝔎*pm* Prim *et* ⌜-γει 𝔎*al* Prim | ⌜ζωσας *1 2329 al* sy | ⌜²απο ℵ *69 pc* **8,1** ⌜οτε ℵ𝔎 *P 1 pl* : *txt A Cpc* | ⌜-ριον ℵ𝔎*Ppl*; W : *txt A Cpc* **2** ⌜εδοθη *Aal*; h **3** ⌜το -ριον *AP 1 pm*; Wh | ⌜δωση 𝔎*Ppm*; S : *δω 1006 pc* : *txt* 𝔖 *1 al*

τὸν ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένοντο ⸂βρονταὶ καὶ φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ⸃ καὶ σεισμός. 14,18! 4,5! Ex 19,16.

Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας ἡτοίμασαν ⸂αὐτοὺς ἵνα σαλπίσωσιν. 6 7.8.10.12; 9,1.13; (10,7;) 11,15.

22 Καὶ ὁ πρῶτος ⸂ἐσάλπισεν· καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ ⸂μεμιγμένα ἐν αἵματι καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν· καὶ τὸ τρίτον τῆς γῆς κατεκάη, καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη, καὶ πᾶς χόρτος χλωρὸς 23 κατεκάη. Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐσάλπισεν· 7 16,2. Ez 38,22. Ex 9,23—26. Joel 3,3. 8

καὶ ὡς ὄρος μέγα ○πυρὶ καιόμενον ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης αἷμα, καὶ ἀπέθανεν τὸ τρίτον ⸂τῶν κτισμάτων ⸂τῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ⸃, τὰ ἔχοντα ⸂ψυχάς, καὶ τὸ τρίτον 24 τῶν πλοίων διεφθάρησαν. Καὶ ὁ τρίτος ἄγ- 9 10 16,3. Jr 51,25. Ex 7,20 s. 16,4.

γελος ἐσάλπισεν· καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας καιόμενος ὡς λαμπάς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων. καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέγεται 11 ○ὁ ⸂Ἄψινθος. καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων εἰς ⸂ἄψινθον, καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπέθανον 25 ἐκ τῶν ὑδάτων ὅτι ἐπικράνθησαν. Καὶ ὁ τέ- 12 Is14,12.Dn8,10. Jr 9,14. 16,8.

ταρτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν καὶ ἡ ἡμέρα μὴ ⸂φάνῃ τὸ τρίτον αὐτῆς, καὶ ἡ νὺξ ὁμοίως. 6,12. Ex 10,21.

Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ⸂ἀετοῦ πετομένου 13 14,6.
ἐν μεσουρανήματι λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ⸃· οὐαὶ 9,12; 11,14: 12,12.

---

5 ⸉12543 *A pc* sy^{h}; Wh : 32145 *P 1 pm* : *txt* ℵ𝔄*pc* latsy^{ph} *6* ⸂εαυ- *𝔄P 1 pl*; Wh^{a} : *txt* ℵ*A pc*; (αὐ- T) *7* ⸉ *αγγελος 1 pm gig* vg | ⸂-νον ℵ*P pm*; T : *txt A𝔄 1 al* *8* ○ *𝔄al* *9* ⸉μερος ℵ*pc* latt | ⸂εν τ. θ. *𝔄 pm* : — *1 pc* : *txt* 𝔖*Pal* | ⸂ψυχην ℵ*pc* sy^{ph} *11* ○ ℵ *1 2329 pm et* ⸂-θιον ℵ* : -θιος *2051 pc gig* vg | ⸂-θιον ℵ *1611 2329 al* lat *12* ⸂φαινη *P 1 pm* : *txt* ℵ*A*(⸉𝔄*al*) (φανῇ *al*) *13* ⸂(14,6) *αγγελου P 1 pm*; h^{r} : *αγγ. ως αετου* *42* Prim : *txt* ℵ*A𝔄al* latsy | ⸉τρις *2037 al*

οὐαὶ οὐαὶ ⌜τοὺς κατοικοῦντας⌝ ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ τῶν
λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων
τῶν μελλόντων σαλπίζειν.

16,10. 9 Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ εἶδον 26
8,10. ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν,
11! 20,1. καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεὶς τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσ-
Gn 19,28. 2 σου. □καὶ ἤνοιξεν τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου· καὶ
Ex 19,18.
Joel 2,2.10. ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου
⌜μεγάλης, καὶ ⌜ἐσκοτώθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀὴρ □2ἐκ τοῦ
3 καπνοῦ τοῦ φρέατος. καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλ-
Ex 10,12.15. Sap 16,9. θον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη ⌜αὐτοῖς ἐξουσία
4 ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς. καὶ
7,3. ἐρρέθη ⌜αὐτοῖς ἵνα μὴ ⌜ἀδικήσουσιν τὸν χόρτον τῆς
γῆς ⌜2οὐδὲ πᾶν χλωρὸν ⌜2οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ
Ez 9,4. τοὺς ἀνθρώπους ⌜οἵτινες οὐκ ἔχουσιν τὴν σφρα-
5 γῖδα □τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων. καὶ ἐδόθη ⌜αὐ-
τοῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς, ἀλλ' ἵνα ⌜βα-
σανισθήσονται μῆνας ⌜2πέντε· καὶ ὁ βασανισμὸς
αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν παίσῃ ἄν-
Job 3,21. L 23,30. 6 θρωπον. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ζητήσουσιν
οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον καὶ οὐ μὴ ⌜εὑρήσουσιν
αὐτόν, καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν καὶ ⌜φεύγει
Joel 2,4. 7 ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν. καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν
ἀκρίδων ⌜ὅμοιοι ἵπποις ἡτοιμασμένοις εἰς πόλεμον,
καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι ⌜ὅμοιοι
χρυσῷ⌝, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀν-
Joel 1,6. 8 θρώπων, ⌞καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν,
9 καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν, ⌞καὶ εἶχον
θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς, καὶ ἡ φωνὴ τῶν
Joel 2,5. πτερύγων αὐτῶν ὡς φωνὴ ἁρμάτων ○ἵππων πολ-

---

13 ⌜τοις -ουσιν *AP 1 pm*; h *9,2* □ ℵ𝔎*al* sy^{ph} | ⌜καιομενης 𝔎*al*: μεγ.καιομ. *1778pc gig* sy | ⌞-τισθη ℵ𝔎*P 1pl*; h^{a}S: *txt A 0207 pc* *2.3* □^{2} ℵ*pc* Prim *3* ⌜αυταις *A*𝔎*P 0207 1pl*; H: *txt* ℵ *046 pc* *4* ⌜*ut* 3 | ⌞-σωσιν ℵ*P 046 1 pl*; Wh^{a}: *txt A 2329* | ⌜^{2}*bis* μηδε *0207 2329* | ⌜μονους *2053 pc* vg | □ *1 pm* *5* ⌜αυταις 𝔎*P 0207 pm*; 𝔎: *txt* ℵ*A 1 al* | ⌞-σθωσιν 𝔎*al*; s | ⌜^{2} ἐξ Prim *6* ⌜-ησωσιν *1 al*: ευρωσιν *AP pm*; Wh: *txt* ℵ𝔎*0207pc* | ⌞ φευξεται 𝔎*al* *7* ⌜ομοια 𝔎*P 0207 1 pl*; 𝔎: ομοιωματα *A pc*: *txt* ℵ*pc* | ⌜χρυσοι 𝔎 *0207 al* *9* ○ *2031 pc*

λῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον. καὶ ἔχουσιν οὐρὰς 10 19.
⌜ὁμοίας σκορπίοις καὶ κέντρα,⌝ ⌜καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς
αὐτῶν⌝ ⌜ἡ ἐξουσία αὐτῶν⌝ ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώ-
πους μῆνας πέντε. ἔχουσιν ἐπ' αὐτῶν βασιλέα 11
°τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου, ⌜ὄνομα αὐτῷ⌝ Ἑβραϊστὶ 1 s; 11,7; 17,8; 20,1.3.
⌜Ἀβαδδών, καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει Ἀπολ-
λύων. ⌜Ἡ οὐαὶ ἡ μία⌝ ἀπῆλθεν· ἰδοὺ ⌜ἔρχεται 12 8,13!
ἔτι δύο οὐαὶ :μετὰ ⊤ταῦτα:2.

27 °Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἤκουσα 13 16,12.
φωνὴν μίαν ἐκ τῶν °2τεσσάρων κεράτων τοῦ θυσια- 14,18! Ex 30,1–3.
στηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, ⌜λέγοντα 14
τῷ °ἕκτῳ ἀγγέλῳ, ὁ ἔχων τὴν σάλπιγγα· λῦσον τοὺς
°2τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῷ πο- 16,12. Gn 15,18. Dt 1,7. Jos 1,4.
ταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ. καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσ- 15 (7,1; 8,7–12.)
σαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν □καὶ
ἡμέραν⌝ καὶ μῆνα καὶ ἐνιαυτόν, ἵνα ἀποκτείνω-
σιν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. καὶ ὁ ἀριθμὸς 16
τῶν στρατευμάτων τοῦ ⌜ἱππικοῦ ⌜δισμυριάδες μυ- (7,4.)
ριάδων⌝· ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. καὶ οὕτως 17
εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει καὶ τοὺς καθη-
μένους ἐπ' αὐτῶν, ἔχοντας θώρακας πυρίνους καὶ
⌜ὑακινθίνους καὶ θειώδεις· καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν
ἵππων ὡς κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομά-
των αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θεῖον.
⌞ἀπὸ τῶν τριῶν πληγῶν °τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ 18
τρίτον τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ
καπνοῦ καὶ τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν
στομάτων αὐτῶν. ἡ γὰρ ἐξουσία τῶν ἵππων ἐν 19
τῷ στόματι αὐτῶν ἐστιν καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐ- 10.
τῶν· αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὄφεσιν, ἔχουσαι

---

10 ⌜ομοιοις ℵ*A* 69 *pc*; h^{db} : *ομοιως 459 pc* : (ομοια h^{a} *cjj*) : *txt* 𝔎*P 0207 1pl* | ⌜2–5 1 *1pm* : 2–5 *0207 104 al* | ⌜εξουσιαν εχουσιν *του* 𝔎*al* **11** °𝔎*al* | ⌜ᾧ *ον.* 𝔓^{47} *94* : ω *ον. a.* ℵ; T : *txt A*𝔎*P 0207 pl* | ⌜*Βαττων* 𝔓^{47} sa^{pt} : Abatton sa^{pt} **12** ⌜2 4 ℵ* : 2–4 𝔓^{47} ℵ^{3} | ⌜ερχονται *P 046 0207 1 pm gig* vg | ⊤δε *0207*. **12.13** : *et* :2. Μετα ταυτα και (𝔓^{47}ℵ) *0207 2329 al* sy^{ph}; comm **13** °𝔓^{47}ℵ *69* sy | °2 𝔓^{47}(ℵ*)*A 0207 al gig* vg^{codd}; H **14** ⌜-ουσαν 𝔓^{47} *P 0207 1 pm* : -ουσης ℵ^{c} : -οντος 𝔎*al* : *txt* ℵ**A* | °*A 0207* | °2𝔓^{47}. **15** □ℵ *1* **16** ⌜ιππου 𝔎*al* | ⌜δυο μ. μ. 𝔓^{47} : *δυο μ-δων μυριαδας (sic)* ℵ. : *μυριαδες μ-δων* 𝔎*al* : *txt A P 1*pm* **17** ⌜spineas (= ακανθ-) Prim. **18** ° 𝔓^{47}.

20 κεφαλάς, καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσιν. καὶ οἱ λοιποὶ
τῶν ἀνθρώπων, οἳ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν ταῖς
16,9.11.21. πληγαῖς ⊤ταύταις, ⌜οὐδὲ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων
1 K 10,20. Is 17,8; 2,8.20. τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ ⌜προσκυνήσουσιν τὰ
Dn 5,4.23. Ps 115,4; 135,15–17. δαιμόνια καὶ τὰ εἴδωλα τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ
□καὶ τὰ χαλκᾶ⌝ καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα, ἃ οὔτε
βλέπειν δύνανται οὔτε ἀκούειν οὔτε περιπατεῖν,
Ex 20,13. R 1,28! 21 ¦καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν οὔτε ἐκ
2 Rg 9,22. τῶν ⌜φαρμακειῶν αὐτῶν οὔτε ἐκ τῆς ⌜πορνείας αὐ-
τῶν οὔτε ἐκ τῶν κλεμμάτων αὐτῶν.

5,2; 18,1. 10 Καὶ εἶδον °ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα 28
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλην, καὶ °2ἡ
4,3. ἶρις ἐπὶ ⌜τὴν κεφαλὴν⌝ αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
1,16! Mt 17,2. ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι πυρός,
5,1. 2 ¦καὶ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ⌜βιβλαρίδιον ἠνεῳγ-
μένον. καὶ ἔθηκεν τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν
8. ἐπὶ τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τῆς γῆς,
Jr 25,30. Hos 11,10. Am 1,2; 3,8. 3 ¦καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ ὥσπερ λέων μυκᾶται.
Ps 29,3–9. καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν °αἱ °2ἑπτὰ βρονταὶ τὰς
4 ἑαυτῶν φωνάς. Καὶ ⌜ὅτε ἐλάλησαν αἱ °ἑπτὰ βρον-
8. ταί, ⌜ἤμελλον γράφειν· καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ
(22,10.) Dn 8,26; 12,4.9. οὐρανοῦ λέγουσαν· σφράγισον ⌜2ἃ ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ
5 βρονταί, καὶ ⌜μὴ αὐτὰ γράψῃς⌝. Καὶ ὁ ἄγγελος,
Dt 32,40. Dn 12,7. 1,18. δν εἶδον ἑστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς
γῆς, ἦρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ □τὴν δεξιὰν⌝ εἰς τὸν οὐ-
Gn 14,22.19. 6 ρανόν, ¦καὶ ὤμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας
Ex 20,11. Act 4,24! τῶν αἰώνων, ὃς ἔκτισεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν
(6,11; 12,12.) αὐτῷ □καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ⌝ □2καὶ τὴν θάλασ-
7 σαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ⌝, ὅτι χρόνος οὐκέτι ἔσται·, ¦ ἀλλ'
11,15. ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἑβδόμου ἀγγέλου,

---

20 ⊤αυτων $\mathfrak{p}^{47}$ ℵ | ⌜ου **C**ℜ*al*; ℋ : *και ου 2329 pc* Tyc : *ουτε* **AP** *1 pm*; h^1 : *txt* $\mathfrak{p}^{47}$ ℵ **046** *69 pc*; h^2 | ⌜-σωσι **ℜP** *1 pl*; S | □ ℜ*al* **21** ⌜-άκων $\mathfrak{p}^{47}$ ℵ*Cal*; ℋ : *txt* **AP 046** *1 pm* | ⌜πονηριας ℵ* **A** *pc* **10,1** ° ℜ**P** *1 al* | °2 **P** *1 pm* | ⌜της -λης $\mathfrak{p}^{47}$ ℵℜ**P** *1 pl*; S : *txt* **AC** *pc* **2** ⌜ βιβλιδαριον **C*** *69 al* : βιβλαριον *2329* : βιβλιον $\mathfrak{p}^{47vid}$ ℜ : *txt* ℵ**AP** *1 pm* **3** ° ℵ* *1 al* | °2 $\mathfrak{p}^{47}$ *1876* sa **4** ⌜οσα ℵ *pc gig* Tyc : ⌜ηκουσα οσα *et* ° *et* ⌜και ημ. αυτα $\mathfrak{p}^{47}$(bo). | ⌜2 οσα $\mathfrak{p}^{47}$ ℵ | ⌜ μετα ταυτα γραφεις *1 pm* **5** □ **A** *pm* vg **6** □ **A** *1 al* | □2 ℵ* **A** *al gig* sy^{ph} Tyc; [H] | : · ℋ

ὅταν μέλλῃ σαλπίζειν⁝, καὶ ἐτελέσθη τὸ μυστήριον
τοῦ θεοῦ, ὡς εὐηγγέλισεν τοὺς ⌜ἑαυτοῦ δούλους⌝
τοὺς προφήτας. Καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ἐκ τοῦ 8
οὐρανοῦ, πάλιν ⌜λαλοῦσαν μετ' ἐμοῦ καὶ ⌜λέγου-
σαν· ὕπαγε λάβε τὸ ⌜βιβλίον τὸ ἠνεφγμένον ἐν τῇ
χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἑστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης
καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἀπῆλθα πρὸς τὸν ἄγγελον, 9
λέγων αὐτῷ ⌜δοῦναί μοι τὸ ⌜βιβλαρίδιον. καὶ λέγει
μοι· λάβε ⌜καὶ κατάφαγε αὐτό⌝, καὶ πικρανεῖ σου
τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἐν τῷ στόματί σου ἔσται γλυκὺ
29 ὡς μέλι. καὶ ἔλαβον τὸ ⌜βιβλαρίδιον ἐκ τῆς χειρὸς 10
τοῦ ἀγγέλου καὶ κατέφαγον αὐτό, καὶ ἦν ἐν τῷ
στόματί μου ὡς μέλι γλυκύ· καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό,
⌜ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου⌝. καὶ λέγουσίν μοι· δεῖ 11
σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς καὶ ἔθνεσιν καὶ
γλώσσαις καὶ βασιλεῦσιν πολλοῖς. Καὶ ἐδόθη 11
μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ, ⌝λέγων· ἔγειρε καὶ
μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον
καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. καὶ τὴν αὐλὴν 2
τὴν ⌜ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ⌜ἔξωθεν καὶ μὴ αὐ-
τὴν μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη ⌝τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τὴν πόλιν
τὴν ἁγίαν πατήσουσιν μῆνας τεσσεράκοντα [καὶ] δύο.
30 ¹καὶ δώσω τοῖς δυσὶν μάρτυσίν μου, καὶ προφητεύ- 3
σουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα ⌜περι-
βεβλημένοι σάκκους. οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι 4
καὶ αἱ δύο λυχνίαι ᴼαἱ ἐνώπιον τοῦ κυρίου τῆς
γῆς ἑστῶτες. καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει ἀδικῆσαι, 5
πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν καὶ κατ-
εσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ εἴ τις ⌜θελήσῃ

17,17. Dt29,28. Am3,7. Dn 9,6.10. Zch 1,6. L 1,70. Act 3,21. 4. 2. Ez 2,8; 3,1–3. Jr 1,10. Dn 3,4; 7,14. 21,15. Ez 40,3. 7,15! 14,18! Zch 12,3 Lxx. Is 63,18. Ps79,1. Mt 4,5! Dn8,10. L21,24. 3; 12,6.14; 13,5. J 8,17! 2! Zch 4,3.11–14. 2 Rg 1,10. 2 Sm 22,9. Jr 5,14. (L 9,54 s.)

---

7 ⁝ · h | ⌜ε. δ. και P47 ℵ 2329 aeth : δ. αυτου 𝔎al 8 ⌜bis -σα 𝔎 1 pm; 𝔖 : txt 𝔖P69 al | ⌜-λαριον 2329 : -λαριδιον ℵP 1 pm; T : -λιδαριον 𝔎al : txt AC 1611 pc 9 ⌜δος P 1 pm | ⌜βιβλιον P47ℵ al : -λαριον A* 2329 : -λιδαριον 046 al : txt A²CP 1 al | ⌜3 1 2 P47ℵ 10 ⌜βιβλιον ℵ𝔎 : -λιδιον P47 2065 : -λαριον 2329 : -λιδαριον 1611 al : txt AP 1 al | ⌜ἐγεμισθη ℵ Tyc et ⌝πικριας ℵ8 2329 gig Tyc 11,1 ⌝και ειστηκει ο αγγελος ℵ8 046 al sy 2 ⌜εσωθεν ℵ 1 al; S | ⌜εξω P47𝔎al; W : εσω ℵ* : εσωθεν P | ⌝και P47ℵ*. | [+ A𝔎al; W : — P47ℵP 1 pm; T 3 ⌜-νους ℵ*A𝔎Pal; Hdb : (-νοις hs2 cjj) : txt C 1 pm latt; hs1 4 ᴼℵ 2329 al; [H] 5 ⌜θελει C𝔎Ppl; h1 : θελησει P47 2329; h2 : txt ℵA pc

αὐτοὺς ἀδικῆσαι, οὕτως ὀεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι.
6 ⌊οὗτοι ἔχουσιν ○τὴν ἐξουσίαν κλεῖσαι τὸν οὐρανόν,
1 Rg 17,1. Jc 5,17. ἵνα μὴ ὑετὸς βρέχῃ τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας
αὐτῶν, καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων
Ex 7,17.19 s. 1 Sm 4,8. στρέφειν αὐτὰ εἰς αἷμα καὶ πατάξαι τὴν γῆν ἐν
Ps Sal 17,35. 7 πάσῃ πληγῇ ὁσάκις ἐὰν θελήσωσιν. Καὶ ὅταν τε-
Dn 7,3.7.21. 13,1. 9,11! 12,17; 13,7; 16,14; 19,19. λέσωσιν τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, ⌈τὸ θηρίον τὸ⌉
ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσει μετ' αὐτῶν πό-
λεμον καὶ νικήσει αὐτοὺς □καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς⌉.
(16,19.) 8 ⌊καὶ ⌈τὸ πτῶμα⌉ αὐτῶν ⌈ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πό-
(L 13,34.) Is 1,9 s. Mt 23,37. λεως τῆς μεγάλης⌉, ἥτις καλεῖται πνευματικῶς
Σόδομα □καὶ Αἴγυπτος⌉, ὅπου καὶ ὁ κύριος ○αὐτῶν
9 ἐσταυρώθη. καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυ-
λῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν τὸ πτῶμα αὐτῶν
ἡμέρας τρεῖς ○καὶ ἥμισυ, καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν
10 οὐκ ⌈ἀφίουσιν τεθῆναι εἰς ⌈2μνῆμα. καὶ οἱ κατοι-
J 16,20. κοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς ⌈χαίρουσιν ἐπ' αὐτοῖς καὶ
Ps 105,38. ⌈εὐφραίνονται, καὶ δῶρα ⌈2πέμψουσιν ἀλλήλοις, ὅτι
οὗτοι οἱ δύο προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοι-
11 κοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ μετὰ [τὰς] τρεῖς ἡμέ- 31
Ez 37,5.10. ρας καὶ ἥμισυ πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ θεοῦ εἰσῆλθεν
⌈ἐν αὐτοῖς⌉, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν,
Gn 15,12. καὶ φόβος μέγας ⌈ἐπέπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας
12 αὐτούς. καὶ ⌈ἤκουσαν ⌈φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐ-
4,1. ρανοῦ λεγούσης⌉ αὐτοῖς· ⌈ἀνάβατε ὧδε· καὶ ἀνέβη-
2 Rg 2,11. σαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἐθεώρησαν
13 αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ⌈ὥρᾳ
Ez 38,19 s. ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως
ἔπεσεν, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα
ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτά, καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι

---

6 ○ ℵ𝔄 *1 pm*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{47}$ *ACPal* **7** ⌈ *τοτε τ. θ. τ.* $\mathfrak{P}^{47}$ sa : *το θ. τοτε* ℵ*. : *τ. θ. το τεταρτον το A.* | □ *1 al* **8** ⌈ *τα πτωματα* $\mathfrak{P}^{47}$ℵ*P 1 pm* latsy : *txt ACℜal* | T *εασει 2036 pc* | ⌈ *αταφα 2036 pc* | □ Prim. | ○ $\mathfrak{P}^{47}$ℵ* **9** ○ 𝔄 *1 pm*; δ | ⌈ *αφησουσι ℜal* vg^{cl} sy Prim | ⌈^{2} *μνηματα 209 pc* vg Prim **10** ⌈ *χαρησονται 2020* lat (*inde χαρουσιν* Erasm?) | ⌈-*ρανθησονται ℜal* | ⌈^{2}*πεμπ-* ℵ**Pal*; T **11** [+ $\mathfrak{P}^{47}$ *ACℜal*; W : —ℵ*P 1 pm*; T | ⌈! *εις αυτους* $\mathfrak{P}^{47}$ℵℜ*al* : *αυτοις CP 1 pm*; S : *txt A 2329 al*; ([εν]α. H) | ⌈ *επεσεν* $\mathfrak{P}^{47}$ℵ𝔄 *1 pm*; S : *txt ACPal* **12** ⌈-*σα* $\mathfrak{P}^{47}$𝔄 *1 pm gig*; δ | ⌈-*ην -λην ... -σαν A*𝔄*pm*; Wh | ⌈ (*rectius*) -*βητε* 𝔄 *1 pl*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{47}$𝔊*Ppc* (*potius αναβατε*) **13** ⌈ *ημερα ℜal*

ἐγένοντο καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ. Dn 2,20.

Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν· ἰδοὺ ⸂ἡ οὐαὶ ἡ 14 15; 8,13!
τρίτη ἔρχεται⸃ ταχύ.

32 Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἐγέ- 15 16,17.
νοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ, ⸂λέγοντες· 4,11!
ἐγένετο ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ κυρίου Ps 22,29. Ob 21.
ἡμῶν καὶ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει Mt 4,8. Ps 2,2.
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.⸃ Ps 10,16.
Dn 2,44; 7,14.27.
Zch 14,9.
|καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι, ○οἱ ἐνώπιον 16 Ex 15,18.
τοῦ θεοῦ ⸂καθήμενοι ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν, 4,10!
ἔπεσαν ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν 7,11.
τῷ θεῷ, |λέγοντες· 17 4,11!
εὐχαριστοῦμέν σοι, κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκρά- 1,8; 4,8; 15,3;
τωρ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν, ⸂ὅτι εἴληφας τὴν δύνα- 16,7.14; 19,6.15;
μίν σου τὴν ⸂μεγάλην καὶ ἐβασίλευσας· καὶ 18 21,22. 2 K 6,18.
τὰ ἔθνη ⸂ὠργίσθησαν, καὶ ἦλθεν ἡ ὀργή σου 4,8! Ex 3,14.
καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν κριθῆναι καὶ δοῦναι 15,8; 18,8.
τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς προφήταις Ps 2,1; 46,7;
καὶ τοῖς ἁγίοις ○καὶ τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά 99,1.
σου, ⸂τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλοις⸃, καὶ 15,1. Ps 2,5.12.
διαφθεῖραι τοὺς ⸂διαφθείροντας τὴν γῆν. R 2,5.
33 |καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ ○ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ 19 19,2. Am 3,7.
ὤφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ Dn 9,6.10.
αὐτοῦ⁝, καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ Zch 1,6.
βρονταὶ □καὶ σεισμὸς ⸌καὶ χάλαζα μεγάλη. Ps 115,13.
15,5. 1 Rg 8,1.6.
2 Mcc 2,4—8.
7,15!
4,5! Ex 19,16.
Ex 9,24.

Καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, γυνὴ 12
περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω
τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς
στέφανος ἀστέρων δώδεκα, |καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα⁝, 2
Ps 104,2.
Gn 37,9.
(1,16!)

---

14 𝔖 5 1-4 $\mathfrak{P}^{47}$ ℵ *pc* *15* ⸂λεγουσαι $\mathfrak{P}^{47}$ ℵ *C P 1 pm*; S : *txt A* 𝔎 *al* | ⸃αμην. ℵ *181 pc c t* vg^{cl} *16* ○$\mathfrak{P}^{47}$ *A 046 1 al*; [𝔎] : *txt* ℵ *C P pm* (οἱ vg Tyc; h) *et* ⸂καθηνται $\mathfrak{P}^{47}$ *C pc* vg Tyc; h : οἱ καθηνται ℵ* 𝔎 *al*; T : *txt A P 1 pm* *17* ⸃και $\mathfrak{P}^{47}$ ℵ* *C*; Th : και ο ερχομενος *2036 al* vg^{cl} | ⸂μενουσαν $\mathfrak{P}^{47}$. *18* ○ *1 pm* | ⸂τους -ρους κ. τους -λους $\mathfrak{P}^{47}$ 𝔖 *pc*; H : *txt* 𝔎 *P 1 pl* | ⸂-ραντας *C 1611 al* | ⸃-σθη $\mathfrak{P}^{47}$ ℵ* *19* ○$\mathfrak{P}^{47}$ ℵ 𝔎 *P 1 pm*; S : *txt A C 69 al* | □𝔎 *al* | ⁝ *hic, non* 12,1, *nov. sect.* comm 12,2 ⁝—, h (*v. p.* 635)

Is 66,7 s. Mch 4,10. 3 ○καὶ ⌜κράζει· **ὠδίνουσα καὶ** βασανιζομένη **τεκεῖν.** καὶ
9; 13,1 s. ὤφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ δρά-
Dn 7,7. κων ⌜μέγας⌜πυρρός⌝, ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέ-
ρατα δέκα καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ἑπτὰ
4 διαδήματα, ǀ καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον
Dn 8,10. τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς
τὴν γῆν. Καὶ ὁ δράκων ⌜ἕστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναι-
κὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα ὅταν τέκῃ τὸ τέ-
Is 66,7. Jr 20,15. 5 κνον αὐτῆς καταφάγῃ. καὶ ἔτεκεν υἱὸν ·⌜ἄρσεν, ὃς
2,27! Ps 2,9. μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ○ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ·
καὶ ἡρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν θεὸν καὶ
Mt 2,13. Ps Sal 17,16. 6 πρὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ. καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς
τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει ○ἐκεῖ τόπον ἡτοιμασμένον
11,2! ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ ⌜τρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας
Dn 10,13.21; 12,1. 7 χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα. Καὶ ἐγένετο □πόλε- 34
Jd 9. μος ἐν τῷ οὐρανῷ, \ὁ **Μιχαὴλ** καὶ οἱ ἄγγελοι αὐ-
Mt 25,41. τοῦ ○**τοῦ πολεμῆσαι** μετὰ τοῦ δράκοντος. καὶ ὁ
8 δράκων ἐπολέμησεν καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, ǀ καὶ
20,11. Dn 2,35. οὐκ ⌜ἴσχυσεν, ⌜**οὐδὲ τόπος εὑρέθη** ⌜²αὐτῶν ἔτι ἐν
L 10,18! 9 τῷ οὐρανῷ. καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, **ὁ**
20,2. Gn 3,1.14 s. Zch 3,1 s. **ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος Διάβολος** καὶ· **ὁ Σα-**
τανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ·²ἐβλήθη
Mt 25,41. εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ
10 ἐβλήθησαν. καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ
οὐρανῷ λέγουσαν·

4,11! ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ
Mt 28,18! ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ ἡ ἐξουσία
H 2,14. τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐβλήθη ὁ ⌜κατήγωρ
Job 1,9—11; 2,4 s. τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν ⌜αὐτοὺς
Zch 3,1. L 22,31. ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός.

---

2 ○ℵ*P* 1 *pl* vg^{cl}; h (*et* :,) : *txt* $\mathfrak{P}^{47}$ℵ*C*(κρ. και *A*)*pc* vg^{codd} sy | ⌜εκραζεν *C*ℵ 82 *al* vg^{cl} : εκραξεν **046** 69 *pc* sy : *txt* $\mathfrak{P}^{47}$ℵ*AP* 1 *pm* vg^{codd} **3** ⌜$\mathfrak{P}^{47}$ℵ*C*ℵ*al*; Th : *txt AP* 1 *pm et* ⌜πυρος *C* **046** 1 *al* sy; h^{a} **4** ⌜(ἔστ- H) **5** :, H | ⌜αρσενα (αρρ- $\mathfrak{P}^{47}$ℵℵ 1 *pm*; S) *Pal*; W : *txt AC*. | ○*CP* 1 *pm* **6** ○*C* 1 69 *al* vg Tyc | ⌜εκτρ- ℵ*al* : τρεφουσιν ℵ*C*; Th : *txt AP* 1 *pm* **7** □(Düsterdieck *cj*) | ○$\mathfrak{P}^{47}$ℵℵ 1 *pm*; T : *txt ACPal* **8** ⌜-υσαν $\mathfrak{P}^{47}$ℵ*CP* 1 *pm* vg sy; Th : -νον **046** 69 : *txt A*ℵ*al* | ⌜ουτε *P* 1 *al* | ⌜²αυτοις ℵ^{s} 35 *pc* : αὐτω ℵ*al* : —ℵ*. : *txt* ($\mathfrak{P}^{47}$)*ACP* 1 *pm* vg sy **9** : και O H | :²— H **10** ⌜κατηγορος *rell*; S : *txt A*. | ⌜αυτων ℵ*C*ℵ*pm*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{47}$*AP* 1 *al*

ⁱκαὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν, καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου. διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε, ⸢οὐρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες· οὐαὶ ⸢τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ὅτι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς ὑμᾶς ⁝ ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει. 11 R 8,37. 1 J 2,14. 7,14. 1,2! 12 Is 44,23; 49,13. 18,20. 8,13! (10,6.)

35 ⁱΚαὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, 13
⸢ἐδίωξεν τὴν γυναῖκα ἥτις ἔτεκεν τὸν ἄρσενα. καὶ 14
ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ ᵒαἱ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἥμισυ καιροῦ ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως. Is 40,31. 11,2! Dn 7,25: 12,7.
ⁱκαὶ ἔβαλεν ὁ ὄφις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὀπίσω 15
τῆς γυναικὸς ὕδωρ ὡς ποταμόν, ἵνα αὐτὴν ποταμοφόρητον ποιήσῃ. καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ 16
γυναικί, καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς καὶ κατέπιεν τὸν ποταμὸν ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ᵒἐπὶ 17
τῇ γυναικί, καὶ ἀπῆλθεν ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ ἐχόντων τὴν μαρ-
36 τυρίαν Ἰησοῦ ⁝· καὶ ⸢ἐστάθη ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς 18
θαλάσσης.

Nu 16,32. Gn 3,15. 11,7! 14,12. 1,2! 1 J 5,10.

Καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης θηρίον ἀναβαῖνον, 13
ἔχον κέρατα δέκα καὶ κεφαλὰς ἑπτά, καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ⸢ὀνόματα βλασφημίας. καὶ τὸ θηρίον 2
ὃ εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα ⸢λέοντος. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ

11,7; 17,3. Dn 7,3. 17,12.9. Dn 7,7. 12,3; (19,12.) Dn 7,4–6. (L 4,6.)

---

12 ᵀοι *A 1pm*; h | ᵀτοις κατοικουσι *1pc* | ⁝, H **13** ⸢εξεδ- ℵ[3] : απηλθεν εκδιωξαι $\mathfrak{P}^{47}$. **14** ᵒ$\mathfrak{P}^{47}$ℵ𝔄*al* **17** ᵒ$\mathfrak{P}^{47}$ *C** Prim | ⁝. *et nov. sect.* T *et* **18** ⸢εσταθην 𝔄*P 1pm* sy[ph]; T : *txt* $\mathfrak{P}^{47}$𝔊*al* latsy[h] **13,1** ⸢ονομα $\mathfrak{P}^{47}$ℵ*CP 1pm*; h : *txt A*𝔄*al* **2** ⸢λεοντων ℵ *69 pc*; Th

2,13. 3 καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ καὶ ἐξουσίαν μεγάλην. καὶ
μίαν ○ἐκ τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην εἰς
θάνατον, καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐθερα-
17,8. πεύθη. καὶ ⌜ἐθαυμάσθη ὅλη ἡ γῆ ὀπίσω τοῦ θη-
4 ρίου, ⌝καὶ προσεκύνησαν τῷ δράκοντι, ὅτι ἔδωκεν
τὴν ἐξουσίαν τῷ θηρίῳ, καὶ προσεκύνησαν ⌜τῷ
(Ex15,11.Ps 89,7) θηρίῳ⌝ λέγοντες· τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ, καὶ τίς
Dn 7,8.11; 5 ⌜δύναται πολεμῆσαι μετ' αὐτοῦ; καὶ ἐδόθη αὐτῷ
11,36. Dn 7,25. στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ ⌜βλασφημίας, καὶ ἐδόθη
11,2! αὐτῷ ἐξουσία ⌜ποιῆσαι μῆνας τεσσεράκοντα [καὶ] δύο.
6 ⌝καὶ ἤνοιξεν τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς ⌜βλασφημίας πρὸς
τὸν θεόν, βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὴν
21,3! (L 16,9.) σκηνὴν αὐτοῦ, ⊤τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας.
11,7! Dn 7,21. 7 ⌝□καὶ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν ἁγίων
καὶ νικῆσαι αὐτούς, ⌝καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ
πᾶσαν φυλὴν □²καὶ λαὸν⌝ καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος.
8 ⌝καὶ προσκυνήσουσιν ⌜αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες
ἐπὶ τῆς γῆς, ⌜οὗ οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα ⌜²αὐτοῦ
3,5! Is 4,3. Ps69,29.Is53,7. ἐν ⌜τῷ βιβλίῳ⌝ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου τοῦ ἐσφαγ-
2,7! 9 μένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Εἴ τις ἔχει οὖς
Jr 15,2. 10 ἀκουσάτω. εἴ τις εἰς αἰχμαλωσίαν ⊤, □εἰς αἰχμαλω-
Mt 26,52. σίαν⌝ ὑπάγει· εἴ τις ἐν μαχαίρῃ ⌜ἀποκτενεῖ, ○δεῖ
14,12. αὐτὸν ἐν μαχαίρῃ ἀποκτανθῆναι. Ὧδέ ἐστιν ἡ
Mt 10,22! L 8,15! ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων.
16,13. 11 Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ 37
Mt 7,15. εἶχεν κέρατα ○δύο ὅμοια ἀρνίῳ, καὶ ⌜ἐλάλει ὡς δράκων.
Mt 12,34.
1—7. 12 ⌝καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ⌜ποιεῖ

---

3 ○ *046* 1 al* | ⌜-ασεν ℵ𝔎*Ppm*; T : *txt A*(*C*) *1 al* *4* ⌜το -ιον *A pc*; Wh | ⌜δυνατος 𝔎*al* *5* ⌜-ιαν 𝔎*P pm*; 𝔖 : βλασφημα *A al*; W : *txt* 𝔓⁴⁷ℵ*Cpc* | ⌜πολεμον ποι. 𝔎*al* : πολεμησαι *69* : ποι. ο θελει ℵ : *txt* 𝔓⁴⁷*ACP 1 pm* latsy | [+ *A pc gig* sy Ir; W : — ℵ*CPal*; T *6* ⌜-ιαν 𝔎*Ppl* Ir; S : *txt* 𝔖 *1 pc* | ⊤και *P 046* 1 al* lat arm Ir^lat *7* □ 𝔓⁴⁷*ACP 1* 69 pm* Ir; [H] : *txt* ℵ𝔎*al* vg (sy) | □² 𝔓⁴⁷ *1 al* *8* ⌜αυτω ℵ*P 1 pm* : *txt* 𝔓⁴⁷*AC*𝔎*al* | ⌜ων 𝔓⁴⁷ℵ𝔎*P 1 al*; S : *txt* (*A*)*Cpc* Ir *et* ⌜² αυτων 𝔓⁴⁷ℵ**al* : — 𝔎*P 1*pm*; S : *txt AC* | ⌜τη (— ℵ**Cpc*) βιβλω 𝔓⁴⁷ℵ* *1 al* *10* ⊤απαγει *424 pc gig* vg^cl sy Ir^lat Prim | □ 𝔓⁴⁷vid ℵ*C 046 Pal* Ir^arm; 𝔖 : *txt A* vg Ir^lat | ⌜-κτεινει ℵ*pc*; h^db : -κτανθηναι *et* ○ *A*; h^s1 : — 𝔎*al*; h^s2 : (-κτεινειν *vl* -κτειναι h^s3.4 *cjj*) : *txt CP 046 1 pm* lat Ir *11* ○ 𝔎*al* | ⌜λαλει 𝔓⁴⁷ *gig*. *12* ⌜εποιει *1611 pc* vg sy Ir^lat

ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ ⌜ποιεῖ τὴν γῆν καὶ τοὺς ἐν
αὐτῇ κατοικοῦντας ἵνα ⌜προσκυνήσουσιν τὸ θηρίον
τὸ πρῶτον, οὗ ἐθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου
αὐτοῦ. καὶ ⌜ποιεῖ σημεῖα μεγάλα, ἵνα καὶ πῦρ 13
ποιῇ ⸢ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνειν⸣ εἰς τὴν γῆν
ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. καὶ πλανᾷ ⊤τοὺς κατοι- 14
κοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὰ σημεῖα ἃ ἐδόθη
αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου, λέγων τοῖς
κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ,
⌜ὃς ⌜ἔχει ○τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρης καὶ ἔζησεν. καὶ 15
ἐδόθη ⌜αὐτῷ δοῦναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου,
ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου, καὶ ⌜ποιήσῃ
[ἵνα] ὅσοι ἐὰν μὴ ⌜²προσκυνήσωσιν ⸢τῇ εἰκόνι⸣ τοῦ
θηρίου ἀποκτανθῶσιν. καὶ ποιεῖ πάντας, τοὺς 16
μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους
καὶ τοὺς πτωχούς, καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς
δούλους, ἵνα ⌜δῶσιν αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ τῆς χει-
ρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς ἢ ἐπὶ ⸢τὸ μέτωπον⸣ αὐτῶν,
ˡ[καὶ] ἵνα μή τις ⌜δύνηται ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι εἰ 17
μὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα ⸢τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου⸣ ἢ
38 τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ὧδε ἡ σοφία 18
ἐστίν. ὁ ἔχων νοῦν ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν τοῦ
θηρίου· ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστίν. καὶ ὁ
ἀριθμὸς αὐτοῦ ⊤⌜ἑξακόσιοι ⌜ἑξήκοντα ἕξ.

39 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ○τὸ ἀρνίον ἑστὸς ἐπὶ τὸ 14
ὄρος Σιών, καὶ μετ' αὐτοῦ ⊤ἑκατὸν τεσσεράκοντα
τέσσαρες χιλιάδες ἔχουσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ
τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν

Mt 24,24 p. 2 Th 2,8 s. (J 4,48. Act 5,12 !)
Dt 13,2—4.
19,20; 20,3.8.
15,2.
Dn 3,5 s.
14,9.11; 16,2; 19,20; 20,4.
1 Rg 10,14. Esr 2,13.
7,3 s. Joel 3,5.
3,12; 22,4.
Ez 9,4.

---

12 ⌜εποιει ℵ 1611 *al* | ⌜-σωσι ℵ*P 1 pm*; S : *txt* $\mathfrak{p}^{47}$ *A Cal* **13** ⌜εποιει *2016 gig* vg | ⸢41—3 ℵ*P 1 al* sy; T **14** ⊤τους εμους ℵ*al* | ⌜ὃ ℵ *1 pm*; S | ⌜ειχε ℵ*al* | ○(ℵ) ℵ*al* **15** ⌜αυτη *AC*; H^{db} : (*τη γη vl* αυτη *τη γη* h$^{s8.4.}$ *cj* : — h^{s3} *cj*) : *txt* $\mathfrak{p}^{47}$ ℵℵ *1 pl*; h^{s1} | ⌜-σει ℵ *2329 al*; Wh | [+ *A Ppc* (⸢*1 pm*) latsy; W : — $\mathfrak{p}^{47}$ ℵ ℵ*al*; T | ⌜^{2}-σουσιν ℵ*al*; Th^{a} | ⸢την εικονα *A 1 pm gig* vg; h **16** ⌜-σει *1 al*; h$^{db\ et\ all}$: -σουσιν *94 al* (-σωσιν ℵ*al*); h^{a} : *txt* $\mathfrak{P}$ *P 046 al* | ⸢των -πων $\mathfrak{p}^{47}$ *046 1 al* **17** [+ $\mathfrak{p}^{47}$ *A* ℵ *P pm* vg; W : — ℵ* *Cal* sy Prim; T | ⌜δυναται *P 046 1 pm*; Wh | ⸢η το ο. τ. θ. $\mathfrak{p}^{47}$ *1778 gig* vg^{cl} : του ονοματος τ. θ. *Cpc* vg^{codd} sy Ir : του θ. η το ον. αυτου ℵ*pc* **18** ⊤εστιν *CP 1 pm*; h | ⌜-σιαι ℵ*C*; h : -σια *Pal* : *txt A* (χξς′ $\mathfrak{p}^{47}$ *046 1 pm*; T) | ⌜δεκα *C et* quidam *apud* Ir, Tyc^{pt}; h^{r} **14,1** ○ $\mathfrak{p}^{47}$ *P 1 pm* | ⊤αριθμος ℵ*al* sy

2 μετώπων αὐτῶν. καὶ ἤκουσα φωνὴν ⸢ἐκ τοῦ οὐ-
ρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν
Ez 1,24; 43,2. βροντῆς μεγάλης, καὶ ⸢ἡ φωνὴ ἣν⸣ ἤκουσα ὡς ⸢κι-
1,15.
5,8! θαρῳδῶν κιθαριζόντων ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν.
5,9.(15,3.) 3 ⁞καὶ ᾄδουσιν ⸢�ᾠδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου
Ps 33,3; 40,4; 96,1; 98,1; καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζῴων καὶ τῶν πρε-
144,9; 149,1.
Is 42,10. σβυτέρων· καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο μαθεῖν τὴν ᾠδὴν
4,10! εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες,
4 οἱ ἠγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς□. οὗτοί εἰσιν⸣ οἳ μετὰ
2 K 11,2. γυναικῶν οὐκ ἐμολύνθησαν· παρθένοι γάρ εἰσιν.
E 5,27. οὗτοι οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ ἀρνίῳ ὅπου ἂν ⸢ὑπάγῃ.
5,9. Jc 1,18. οὗτοι ⸢ἠγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ⸢ἀπαρχὴ
Ps 32,2. 5 τῷ θεῷ καὶ τῷ ἀρνίῳ, ⁞καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν
Is 53,9. Zph 3,13. οὐχ εὑρέθη ψεῦδος· ἄμωμοί ⸢εἰσιν.
8,13. 6 Καὶ εἶδον ○ἄλλον ἄγγελον πετόμενον ἐν μεσ- 40
ουρανήματι, ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνιον ⸢εὐαγγελί-
Mt 24,14 p. σαι ○2ἐπὶ τοὺς ⸢καθημένους ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ
πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν,
15,4. Mt 10,28 p. Ecclus 12,13 s. 7 ⁞λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· φοβήθητε τὸν ⸢θεὸν καὶ
δότε αὐτῷ δόξαν, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως
10,6. Ex 20,11. Act 4,24! αὐτοῦ, καὶ προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρα-
νὸν καὶ τὴν γῆν καὶ ⸢θάλασσαν καὶ πηγὰς ὑδάτων.
16,19; 17,5; 18,2 s.10.21. Is 21,9. Dn 4,27. (1 P 5,13.) 17,2; 18,3.9. Jr 51,7 s. 8 ⁞Καὶ ἄλλος ⸢ἄγγελος δεύτερος⸣ ἠκολούθησεν λέγων· 41
ἔπεσεν ○ἔπεσεν Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἣ ἐκ τοῦ οἴνου
τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πεπότικεν πάντα
9 τὰ ἔθνη. Καὶ ἄλλος ἄγγελος τρίτος ἠκολούθη- 42
σεν ⸢αὐτοῖς λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· εἴ τις προσ-
13,16! κυνεῖ τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λαμ-
Is 51,17.22. 15,7. Ps 75,9. 10 βάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ
τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ⁞καὶ αὐτὸς πίεται ἐκ τοῦ οἴνου

---

2 ⊤ ως $\mathfrak{P}^{47}$. | ⸢φωνην $\mathfrak{P}^{47}$ *P 1 al* | ⊤ *φωνην* $\mathfrak{P}^{47}$ *3* ⊤ ως *AC 1 al* vg; H *3.4* □ *A pc*; h *4* ⸢-γει *AC 2329 al*; H | ⊤ *υπο Ιησου* ℵ*al* | ⸢απ αρχης $\mathfrak{P}^{47}$ ℵ *pc* Prim *5* ⊤ *γαρ* $\mathfrak{P}^{47}$ ℵ ℵ*al* vg^{cl} sy; T *6* ○ $\mathfrak{P}^{47}$ℵ*ℵ*pm* : *txt ACPal* latsy | ⸢-ισασθαι $\mathfrak{P}^{47}$ ℵ *al* Or | ○^{2} ℵ *1 pm* | ⸢κατοικουντας *A 1 al* *7* ⸢ κυριον ℵ*al* vg^{cl} | ⊤ *την* $\mathfrak{P}^{47}$ℵℵ*al*; T *8* ⸢ *δευτ.* $\mathfrak{P}^{47}$ℵ*pc* : *αγγ. 69 pc* vg : *δευτ. αγγ. A*ℵ *1 al*; H (*δευτ.* [*αγγ.*]) : *txt* (*C*)*Pal* sy | ○ *C*ℵ*al* *9* ⸢ *αυτω A* Prim

τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ κεκερασμένου ἀκράτου Ps Sal 8,15.
⌜ἐν τῷ ποτηρίῳ⌝ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ ⌜βασανισθήσε- 16,19. Jr 25,15. 19,20; 20,10.14.
ται ἐν πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον ⌜ἀγγέλων ἁγίων⌝ καὶ 15; 21,8. Mt 25,41.
ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου. καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασανι- 11 Gn 19,24. Ez 38,22.
σμοῦ αὐτῶν εἰς αἰῶνας αἰώνων ἀναβαίνει, καὶ οὐκ Is 34,9 s.
ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς οἱ προσκυ- 19,3. (13.)
νοῦντες τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ εἴ
τις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. 13,16!
Ὧδε ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν, οἱ τηροῦντες 12 12,17. L 8,15!
τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ τὴν πίστιν Ἰησοῦ. 2,13.
Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης· 13
γράψον· μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν κυρίῳ ἀπο- 1,3!
θνήσκοντες ⁝ ⌜ἀπ' ἄρτι⌝ ⁝2. ○ναί, λέγει τὸ πνεῦμα, ἵνα (11.) Mt 11,28 s. Is 57,2. H 4,10.
⌜ἀναπαήσονται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ γὰρ ἔργα 6,11. 1 K 15,58.
αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν.

43 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ νεφέλη λευκή, καὶ ἐπὶ 14 Dn 7,13; 10,16. 1,13.
τὴν νεφέλην καθήμενον ὅμοιον ⌜υἱὸν ἀνθρώπου,
⌜ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν Mt 13,39.41.
καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ ⁝. καὶ ἄλλος 15
ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ, κράζων ἐν φωνῇ 7,15!
μεγάλῃ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆς νεφέλης· πέμψον Joel 4,13. Mt 13,30.
τὸ δρέπανόν σου καὶ θέρισον, ὅτι ἦλθεν ⌜ἡ ὥρα Mc 4,29. J 4,35!
θερίσαι⌝, ὅτι ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. καὶ 16
ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ ⌜τῆς νεφέλης⌝ τὸ δρέπανον
44 αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ. Καὶ 17
ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν τῷ 7,15!
οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον ὀξύ ⁝. καὶ 18
ἄλλος ἄγγελος ○ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, [ὁ] 6,9; 8,3.5; 9,13: 11,1; 16,7.
ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός, καὶ ἐφώνησεν ⌜φωνῇ
μεγάλῃ τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὀξὺ λέγων·

---

10 ⌜εκ του -ιου *Apc* | ⌜-σονται *A 69 pc*; W | ⌜των αγγ. *Apc*; h : των αγ. αγγ. *𝔎al* Cypr; W : *txt* $\mathfrak{P}^{47vid}$ ℵ*CP* (*ϛ 69*) *pm gig* vg sy *13* ⁝· *et* ⁝2 — . *046 al* Aug Prim | ⌜(απαρτι Debrunner *cj*) | ○$\mathfrak{P}^{47}$ℵ* | ⌜-παυσονται *C𝔎 1 pm* : -παυσωνται *Pal*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{47}$𝔖 *14* ⌜υιω $\mathfrak{P}^{47}$*Cal*; W | ⌜εχοντα $\mathfrak{P}^{47}$ℵ*(*2329*) *pc* | ⁝· W *15* ⌜η ω. του θερισμου ℵ*pc* : ο θερισμος $\mathfrak{P}^{47}$. *16* ⌜την -λην *CPpm*; h : τη -λη *𝔎 69 al* : *txt* ℵ*Apc* *17* ⁝· W *18* ○$\mathfrak{P}^{47}$*Apc gig* vg^{codd}; [H] | [+ *AC 2329 gig* vg sy arm.; W : — *rell*; T | ⌜κραυγη $\mathfrak{P}^{47}$*CP 1 pm*; S

15. Joel 4,13. **πέμψον σου τὸ δρεπανον τὸ ὀξὺ καὶ τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι ἤκμασαν**
19 **αἱ σταφυλαὶ αὐτῆς. καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐτρύγησεν τὴν ἄμ-**
19,15. **πελον τῆς γῆς καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ**
Joel 4,13. Is 63,3. (H 13,12 s!) 20 **τοῦ θεοῦ ⌜τὸν μέγαν⌝. καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς ⌜ἔξωθεν τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων, ἀπὸ σταδίων χιλίων ⌜ἑξακοσίων.**

12,1.3. 15 *Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα* 45
21,9. Lv 26,21. *καὶ θαυμαστόν, ἀγγέλους ἑπτὰ ἔχοντας* **πληγὰς**
11,18; 16,17. **ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυ-**
J 19,30. 4,6. 2 **μὸς τοῦ θεοῦ.** *Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυρί, καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ*
13,15. *θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ καὶ* ⊤*ἐκ τοῦ*
13,18. *ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἑστῶτας ἐπὶ τὴν*
5,8! *θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας* ⊤**κιθάρας τοῦ θεοῦ.**
14,3! Ex 15,1. Jos 14,7. 3 **⌞καὶ ᾄδουσιν τὴν ᾠδὴν Μωϋσέως τοῦ δούλου τοῦ**
4,11! Ps 111,2.4; 139,14. **θεοῦ καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ ἀρνίου, λέγοντες·**
Ex 15,11; 34,10. Dt 32,4. **μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, κύριε ὁ**
11,17! Ps 145,17. *θεὸς ὁ παντοκράτωρ·* **δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ**
Jr 10,6 s. Dt 9,26 Lxx. 4 **αἱ ὁδοί σου, ⌜ὁ βασιλεὺς⌝ τῶν ⌜ἐθνῶν· τίς ⊤οὐ**
14,7. Ml 1,11. Jr 16,19–21. **μὴ φοβηθῇ, κύριε, καὶ ⌜δοξάσει τὸ ὄνομά σου⁚; ὅτι μόνος ⌜ὅσιος⁚2, ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἥξουσιν**
Ps 86,9. **καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ δι-**
καιώματά σου ἐφανερώθησαν.
7,15! Ex 40,34. Act 7,44. 5 **⌞Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ⊤ἠνοίγη ὁ ναὸς τῆς**
6 **σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ, ⌞καὶ ἐξῆλθον**
Lv 26,21. **οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι ○οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς □ἐκ**
1,13. **τοῦ ναοῦ ⌝, ἐνδεδυμένοι ⌜λίνον καθαρὸν λαμπρὸν**

---

19 ⌜*την μεγαλην* ℵ*al* sy^{ph} : *του μεγαλου* $\mathfrak{p}^{47}$ *1611 al* **20** ⌜ *εξω* ℵ*al* | ⌜ *εξ. ἓξ 2036*; h^{r1} : *διακοσιων* ℵ* sy^{ph}; h^{r2} **15,2** ⊤*εκ του χαραγματος αυτου και* (— *κ. pc*) *1 pm* | ⊤*τας* ℜ*al*; W **3** ⌜*βασιλευ* ℵ**pc* | ⌜(1 T 1,17) *αιωνων* $\mathfrak{p}^{47}$ℵ**Cpc* vg sy; ℋ **4** ⊤*σε* $\mathfrak{p}^{47}$ℵ *2329* (ℱℜ*al* vg sy) | ⌜*-ση* ℵℜ *1 pm*; S | ⁚, *et* ⁚2; H | ⌜*ει* $\mathfrak{p}^{47}$: *οσ. ει 1006 al* **5** ⊤*ιδου 2344* lat (*inde* Erasm.?) arm^{pt} **6** ○$\mathfrak{p}^{47}$ℵ*P 046 1 al*; [H] | □ℜ*al* | ⌜(Ez 28,13) *λιθον* ***A*** *Cpc* vg^{codd}; H : *λινουν* $\mathfrak{p}^{47}$(ℵ) *046 69 txt* ℜ*P 1 pl* vg^{cl} sy Prim; h^{r}

καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσᾶς.
ˡκαὶ ᴼἓν ἐκ τῶν τεσσάρων ζῴων ἔδωκεν τοῖς ἑπτὰ 7 4,6–8.
ἀγγέλοις ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας τοῦ θυμοῦ 14,10.
τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
ˡκαὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς ᵀκαπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ 8 7,15 ! Ex 40,34s. 1Rg 8,10. Is 6,4.
καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο Ez 44,4.
εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ 11,17. Lv 26,21.
46 πληγαὶ τῶν ᴼἑπτὰ ἀγγέλων. Καὶ ἤκουσα μεγάλης 16
φωνῆς ⌜ἐκ τοῦ ναοῦ⌝ λεγούσης τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις· 7,15 ! Is 66,6. Ps 69,25.
ὑπάγετε καὶ ἐκχέετε τὰς ἑπτὰ φιάλας τοῦ θυμοῦ Zph 3,8. 15,7. Jr 10,25.
τοῦ θεοῦ εἰς τὴν γῆν. Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος 2 8,7.
καὶ ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ⌜εἰς τὴν γῆν· καὶ Ex 9,10 s. Dt 28,35.
ἐγένετο ἕλκος κακὸν καὶ πονηρὸν ⌜ἐπὶ τοὺς ἀνθρώ-
πους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ 13,16 !
47 τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ. Καὶ ὁ 3 8,8.
δεύτερος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασ-
σαν· καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ Ex 7,17–21.
48 ⌜ζωῆς ἀπέθανεν, ᴼτὰ ἐν τῇ θαλάσσῃ. Καὶ ὁ 4 8,10.
τρίτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποτα- Ex 7,19–24. Ps 78,44.
μοὺς καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων· καὶ ⌜ἐγένετο
αἷμα. Καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέ- 5 Ps 119,137; 145,17.
γοντος· δίκαιος ᵀεἶ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν, ⌜ὁ ὅσιος, ὅτι 4,8 ! Ex 3,14.
ταῦτα ἔκρινας, ὅτι ⌜αἷμα ἁγίων καὶ προφητῶν 6 18,24 ! Ps 79,3.
ἐξέχεαν, καὶ αἷμα αὐτοῖς ⌜δέδωκας πεῖν· ἄξιοί Sap 11,6.7. Is 49,26.
εἰσιν. Καὶ ἤκουσα τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος· 7 14,18 ! Ps 19,10; 119,137.
ναί, κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ἀληθιναὶ καὶ 11,17 ! 19,2.
49 δίκαιαι αἱ κρίσεις σου. Καὶ ὁ τέταρτος ἐξέχεεν 8 8,12.
τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ
καυματίσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐν πυρί. καὶ ἐκαυ- 9
ματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦμα μέγα, καὶ ἐβλασ-
φήμησαν ᵀτὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ τοῦ ἔχοντος ᴼτὴν

---

7 ᴼ$\mathfrak{P}^{47}$ℵ* *1 al* *8* ᵀεκ του $\mathfrak{P}^{47}$ℜ *al* | ᴼ*P 1 pm* **16,1** ⌜εκ τ. ουρανου *42* : — $\mathfrak{P}^{47vid}$ℜ *al* *2* ⌜επι *1 al* | ⌞εις *1 al* *3* ⌜ζωσα $\mathfrak{P}^{47}$ℵ*P 046 1 pm* lat; S : ζωων *2329* : — ℜ *al* : *txt AC* | ᴼ$\mathfrak{P}^{47}$ℵℜ*P 1 pl*; S : *txt AC* sy^{h} *4* ⌜-νοντο $\mathfrak{P}^{47}$*A pc*; h *5* ᵀκυριε vg^{cl} (*inde* Erasm$^{?}$) | ⌜και $\mathfrak{P}^{47}$ *2329 pc* : και ο *1 pc* : — *AC*ℜ *al*; [H] : *txt* ℵ*P pm* *6* ⌜αιματα ℵ *pc*; T | ⌞εδωκας $\mathfrak{P}^{47}$ℵℜ*P 1 pl*; Th : *txt AC 2329* *9* ᵀοι ανθρωποι ℜ *al* sy | ᴼ*C*ℜ *1 al*

11.21; 9,20 s. ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς ταύτας, καὶ οὐ μετενόη-
9,1. 10 σαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν. Καὶ ὁ πέμπτος ἐξέχεεν 50
τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου·
Ex 10,21. καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη, καὶ
Is 8,21 s. 11 ἐμασῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου, καὶ
Dn 2,20. ἐβλασφήμησαν τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πό-
9! νων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἑλκῶν αὐτῶν, καὶ οὐ μετ-
9,13. 9,14. Gn 15,18. Dt 1,7. Jos 1,4. Is 11,15 s; 44,27. Jr 50,38. Is 41,2.25. 12 ενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. Καὶ ὁ ἕκτος 51
ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν
μέγαν ⊤Εὐφράτην· καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ,
ἵνα ἑτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ
12,9; 13,1. 13,11; 19,20. 1 Rg 22,21–23. 20,10. (Mt 24,24!) Ex 8,3. 13 ⌜ἀνατολῆς⌝ ἡλίου. Καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ
δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ
ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου πνεύματα
14 τρία ἀκάθαρτα ὡς ⌜βάτραχοι· εἰσὶν γὰρ πνεύματα
13,13! δαιμονίων ποιοῦντα σημεῖα, ⌜ἃ ἐκπορεύεται⌝ ἐπὶ
11,7! τοὺς βασιλεῖς τῆς οἰκουμένης ὅλης, συναγαγεῖν
11,17! αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς ⌜ἡμέρας ⊤τῆς μεγάλης⌝
15 τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. Ἰδοὺ ⌜ἔρχομαι ὡς
1 Th 5,2! κλέπτης· μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ
1,3! 3,18. ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ καὶ βλέ-
Jdc 5,19.31. 2Rg 9,27; 23,29. 16 πωσιν τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ. Καὶ συνήγαγεν
Is 14,13. Zch 12,11. αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἑβραϊστὶ
10,7; 11,15. 17 ⌜Ἁρμαγεδών. Καὶ ὁ ἕβδομος ἐξέχεεν τὴν φιάλην 52
Is 66,6. αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἀέρα· καὶ ἐξῆλθεν φωνὴ ○μεγάλη
7,15! 15,1; 21,6. ἐκ τοῦ ⌜ναοῦ ⌜ἀπὸ τοῦ θρόνου⌝ λέγουσα· γέγονεν·
4,5! Ex 19,16. 18 καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταί,
Dn 12,1. καὶ σεισμὸς ○ἐγένετο μέγας, οἷος οὐκ ἐγένετο ἀφ'
οὗ ⌜ἄνθρωπος ἐγένετο⌝ ἐπὶ τῆς γῆς, τηλικοῦτος

---

12 ⊤τον $\mathfrak{P}^{47}$ *AC 1 2329 al*; [H] | ⌜-λων *A 1 al*; Wh **13** ⌜-αχους $\mathfrak{P}^{47}$ ℵ*pc* **14** ⌜εκπ-εσθαι $\mathfrak{P}^{47}$ ℵ*1 al* | ⌞μεγ. ημ. $\mathfrak{P}^{47}$ *A*; h | ⊤εκεινης ℜ *1 pm* sy Prim; S **15** ⌜ερχεται ℵ*pc* **16** ⌜Μαγεδων ℜ*al* (-δδ- *046 pc* Prim) : *txt* 𝔖 *1 pm*; (Ἀρ *M.* H : Ἀρ *M.* P. Schmiedel) **17** ⁚· — H : , W *et* ⁚· — H | ○*A 1 al* | ⌜ουρανου *1 al gig* : ναου του ουρ. ℜ *pm*; S | ⌜του θεου ℵ. : απο του θρ. τ. θ. *2027* **18** ○ℜ*al* Prim | ⌜α-ος εγενοντο (*sic*) $\mathfrak{P}^{47}$. : (οι ℜ *1 al*) ανθρωποι εγενοντο ℵℜ *1 2329 pl* vg sy; ℵ : *txt A pc* | ⁚ — , H

σεισμὸς οὕτω μέγας⁝. καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ με- 19
γάλη εἰς τρία μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν 14,8! (11,8.)
ἔπεσαν. καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον Dn 4,27. 14,10.
τοῦ θεοῦ δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ Is 51,17.22. Jr 25,15.
θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγεν, 20 6,14; 20,11.
καὶ ὄρη οὐχ εὑρέθησαν. καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς 21 Ex 9,23.
ταλαντιαία καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς
ἀνθρώπους· καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν 9.11.
θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης, ὅτι μεγάλη ἐστὶν
ἡ πληγὴ αὐτῆς σφόδρα.

58 Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόν- 17 15,1.
των τὰς ἑπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ
λέγων· δεῦρο, δείξω σοι τὸ κρίμα τῆς πόρνης τῆς Jr 51,13.
μεγάλης τῆς καθημένης ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν, ˡμεθ' 2 Is 23,17.
ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθη- 14,8!
σαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς Jr 25,15 s.
πορνείας αὐτῆς. καὶ ἀπήνεγκέν με εἰς ἔρημον 3 Is 21,1.
°ἐν πνεύματι. καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ Dn 7,7.
θηρίον κόκκινον, ⌜γέμοντα ὀνόματα βλασφημίας, 13,1.
⌝ἔχοντα κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα. καὶ ἡ γυνὴ 4
ἦν περιβεβλημένη πορφυροῦν καὶ κόκκινον, °καὶ 18,6. (19,8.) Ez 28,13.16.
κεχρυσωμένη ⌜χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαρ- (1 P 3,3.)
γαρίταις, ἔχουσα ποτήριον χρυσοῦν ἐν τῇ χειρὶ Jr 51,7.
αὐτῆς ⌝γέμον βδελυγμάτων καὶ τὰ ἀκάθαρτα τῆς
πορνείας ⌜²αὐτῆς, ˡκαὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα 5
γεγραμμένον⁝, °μυστήριον⁝², ΒΑΒΥΛΩΝ Η ΜΕ- 2 Th 2,7. 14,8! Dn 4,27.
ΓΑΛΗ, Η ΜΗΤΗΡ ΤΩΝ ⌜ΠΟΡΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΒΔΕΛΥΓΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΓΗΣ. καὶ εἶδον τὴν γυ- 6
ναῖκα μεθύουσαν ⌜ἐκ τοῦ αἵματος⌝ τῶν ἁγίων °καὶ 18,24.

---

18 ⁝, H 17,3 ○ℵ*al* | ⌜γεμον ℵ*pl*; S : *txt* ℵ**AP* (*2329*) (γεμον τα W) | ⌝εχων *A 2329 pc*; ℋ : εχον ℵ*pl*; W : *txt* ℵ*P* *4* ○ℵ*Ppm*; 𝔖 | ⌜-σω ℵ*P 1 pm*; Th : *txt* *A*ℵ*al* | ⌝γεμων ℵ**al*; Th | ⌜²της γης ℵ*al*; S : αυτης και της γης ℵ*pc* : *txt* *A 1 pm* vg *5* ⁝· T | ○(Spitta *cj*) | ⁝²· W | ⌜πορνειων lat Prim : (*txt* -νῶν *046 pm* Hipp; TW : πόρν- *2053 al*; Griesbach) *6* ⌜του αιμ. ℵ*P 2329 al*; 𝔖 : τω αιματι ℵ**pc* : *txt* *A 1 pm* lat | ○ℵ*al*

ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων Ἰησοῦ. Καὶ ἐθαύ-
7 μασα ἰδὼν αὐτὴν θαῦμα μέγα. καὶ εἶπέν μοι ὁ 54
ἄγγελος· διὰ τί ἐθαύμασας; ἐγὼ ⸢ἐρῶ σοι⸣ τὸ μυστή-
ριον τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζον-
τος αὐτὴν τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ
11. Dn 7,3. 8 δέκα κέρατα. Τὸ θηρίον ὃ εἶδες ἦν καὶ οὐκ ἔστιν,
9,11! 13,1 ss. καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου καὶ εἰς
ἀπώλειαν ⌜ὑπάγει· καὶ ⌝θαυμασθήσονται οἱ κατοι-
κοῦντες ⸢ἐπὶ τῆς γῆς⸣, ὧν οὐ γέγραπται ⸢τὸ ὄνομα⸣
Ps 69,29. 3,5! Is 4,3. ἐπὶ ⸢²τὸ βιβλίον⸣ τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου,
(1,4.) βλεπόντων τὸ θηρίον ὅτι ἦν καὶ οὐκ ἔστιν ⸢²καὶ
13,18. 9 παρέσται⸣. ¹ ὧδε ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν. αἱ ἑπτὰ
13,1. κεφαλαὶ ἑπτὰ ὄρη εἰσίν, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται
10 ἐπ' αὐτῶν:, καὶ βασιλεῖς ἑπτά εἰσιν· ¹ οἱ πέντε
ἔπεσαν, ὁ εἷς ἔστιν, ὁ ἄλλος οὔπω ἦλθεν, καὶ
8. 11 ὅταν ἔλθῃ ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μεῖναι:. καὶ τὸ θη-
ρίον ὃ ἦν καὶ οὐκ ἔστιν:², καὶ ⌜αὐτὸς⌝ ὄγδοός ἐστιν,
19,20. καὶ ἐκ τῶν ἑπτά ἐστιν, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει.
16; 13,1. Dn 7,20.24. 12 ¹καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες δέκα βασιλεῖς εἰσιν,
οἵτινες βασιλείαν ⌜οὔπω ἔλαβον, ἀλλὰ ἐξουσίαν
ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμβάνουσιν μετὰ τοῦ
13 θηρίου. οὗτοι μίαν γνώμην ἔχουσιν, καὶ τὴν
δύναμιν καὶ ⌝ἐξουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδόασιν.
1T6,15.Dt10,17. Dn 2,47. 19,16.19. 14 ¹οὗτοι μετὰ τοῦ ἀρνίου πολεμήσουσιν καὶ τὸ ἀρ-
νίον νικήσει αὐτούς, ὅτι κύριος κυρίων ἐστὶν καὶ
19,14. βασιλεὺς βασιλέων, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ κλητοὶ καὶ
1. Is 8,7. Jr 47,2; 51,13. 15 ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί. Καὶ ⌜λέγει μοι· τὰ ὕδατα
ἃ εἶδες, οὗ ἡ πόρνη κάθηται, λαοὶ καὶ ὄχλοι
12 s. 16 εἰσὶν καὶ ἔθνη καὶ γλῶσσαι. καὶ τὰ δέκα κέρατα
ἃ εἶδες καὶ τὸ θηρίον, οὗτοι μισήσουσιν τὴν πόρ-

---

7 ⸢ℵP 1 2329 pm; Th : txt AℜAl 8 ⌜-γειν ℵℜP 1 pl vg sy; Th : txt A pc gig sy^ph sa Ir Hipp | ⌝-ασονται ℵℜ 1 pl; T : txt A P | ⸢την γην ℜAl lat Prim | ⸢τα -ματα ℵP 1 pm lat : txt AℜAl sy | ⸢²του βιβλιου ℜ 69 al | ⸢²και παρεστιν ℵ³ 1 al : (sic) καιπερ ἔστι(ν) Erasm : — vg 9 :. HT³ (non⁴) 10.11 :, et :². ℋ 11 ⌜ουτος ℵℜAl | ⌝ο ℵpc 12 ⌜ουκ A 13 ⌝την ℵP 1 pm; Th : txt AℜAl 15 ⌜ειπεν A lat Prim

νην, καὶ ἠρημωμένην ποιήσουσιν αὐτὴν □καὶ γυ- Is 47,8 s.
μνήν⌉, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται, καὶ αὐτὴν 18,8.
κατακαύσουσιν [ἐν] πυρί· ὁ γὰρ θεὸς ἔδωκεν εἰς 17
τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, Prv 21,1.
καὶ ποιῆσαι μίαν γνώμην καὶ δοῦναι τὴν βασι-
λείαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ, ἄχρι ⌈τελεσθήσονται οἱ 10,7.
λόγοι τοῦ θεοῦ. καὶ ἡ γυνὴ ἣν εἶδες ἔστιν ἡ 18
πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βα- 18,10. Ps 2,2; 89,28.
σιλέων⊤τῆς γῆς.

55 Μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαί- 18 10,1.
νοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα ἐξουσίαν μεγάλην, Ez 43,2.
καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ. καὶ ἔκρα- 2 Is 21,9. Jr 51,8. 14,8! Dn 4,27.
ξεν ⌈ἐν ἰσχυρᾷ φωνῇ⌉ λέγων· ἔπεσεν ἔπεσεν Βαβυλὼν Is 13,21; 34,11.14.
ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον ⌈δαιμονίων Jr 50,39.
καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου⊤□καὶ
φυλακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου⌉⊤καὶ μεμιση-
μένου, ⌊ὅτι ἐκ ⌈τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας⌉ 3 Jr 25,15.27; 51,7.
αὐτῆς ⌈πέπωκαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς
τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ ἔμποροι 14,8! Is 23,17. Nah 3,4.
τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ στρήνους αὐτῆς 15.
ἐπλούτησαν. Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν 4 Is 48,20; 52,11. Jr 50,8; 51,6.9.45.
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν· ⌈ἐξέλθατε ⌈ὁ λαός μου 1 T 5,22. 2 J 11.
ἐξ αὐτῆς⌉, ἵνα μὴ συγκοινωνήσητε ταῖς ἁμαρτίαις 2 K 6,17.
αὐτῆς, καὶ ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς ἵνα μὴ λάβητε·
⌊ὅτι ἐκολλήθησαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐ- 5 Jr 51,9. Gn 18,20 s.
ρανοῦ, καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ θεὸς τὰ ἀδικήματα
αὐτῆς. ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν⊤, καὶ 6 2,23! 2 Th 1,6. Ps 137,8.
διπλώσατε ○τὰ διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· ἐν τῷ Jr 50,15.29. Is 40,2.
ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασεν κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν· ὅσα 7
ἐδόξασεν ⌈αὐτὴν καὶ ἐστρηνίασεν, τοσοῦτον δότε Jr 50,29.

---

16 □*1 al* | [+*Aℜ 1 pl*; W: — ℵ*P 046 pc*; T *17* ⌈-σθωσιν ℜ*al* *18* ⊤επι ℜ*al* 18,*2* ⌈ισχ. φ. ℵ *046 al* : εν φ. μεγαλη sy sa : εν ισχ. φ. μεγ. (*1*) *2060 al gig* Prim : εν ισχυι vg^{cl} : εν ισχυι φ. μεγαλη Hipp : *txt AP al* vg^{codd} | ⌈-ονων ℜ*P 1 pl*; S | ⊤και μεμισημενου *A 2080 al gig* | □*A al* | ⊤κ. φυλ. παντ. θηριου ακαθ. *A 2329 al gig* sa *3* ⌈3 4 1 2 5 6 *P 1 pm* : 3—6 *A* vg^{codd} : 1 2 5 6 *1854* sy^{ph} Prim : 5 6 3 4 *C.* : (1—4 Zahn *cj*) : *txt* ℵℜ vg^{cl} sy^{h}; ([τ. οιν.] H) | ⌈-κεν (*P 1*) *2073 al* Hipp : πεποτικεν *2026 al* sy^{ph} : πεπτωκαν (-κασιν ℵ *046*) ℌ *046 al*; ℋ : *txt 1828 2329* lat *4* ⌈εξελθε *C*ℜ*al* | ⌈4 5 1—3 *A*ℜ*al*; h : 1—3 *1 al* : *txt* ℵ*CP al* *6* ⊤υμιν *1 pm* vg^{cl} | ○*AP 046 1 pm*: [H] : *txt* ℵ*C 69 al* *7* ⌈εαυ- ℵ^{8} *1 2329 pm*; W : *txt* ℌℜ*P al*; (αὐ- H)

Is 47,8. αὐτῇ βασανισμὸν □καὶ πένθος◝. ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ
αὐτῆς λέγει ὅτι ⌜κάθημαι βασίλισσα καὶ χήρα οὐκ
Is47,9. Jr50,31. 8 εἰμὶ καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω· διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ
17,16. ⌜ἡμέρᾳ ἥξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ πέν-
Jr 50,34. 11,17; 15,8. θος καὶ λιμός, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται· ὅτι
9 ἰσχυρὸς ○κύριος ὁ θεὸς ὁ κρίνας αὐτήν. καὶ ⌜κλαύ-
Ez 26,16; 27,30.33.35. σουσιν καὶ κόψονται ἐπ' ⌜αὐτὴν οἱ βασιλεῖς τῆς
Ps 48,5—7. γῆς οἱ μετ' αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ στρηνιάσαν-
14,8! Is 23,17. 18. τες, ὅταν βλέπωσιν τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως
10 αὐτῆς, ⌞ἀπὸ μακρόθεν ἑστηκότες διὰ τὸν φόβον
16. Ez 26,17. 14,8! Dn 4,27. τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες· οὐαὶ οὐαί, ἡ
17,18. Jr 51,8. πόλις ἡ μεγάλη, Βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ ἰσχυρά, ὅτι
Ez 27,36.31. 11 ⌜μιᾷ ὥρᾳ◝ ἦλθεν ἡ κρίσις σου. καὶ οἱ ἔμποροι τῆς
γῆς ⌜κλαίουσιν καὶ πενθοῦσιν◝ ἐπ' ⌜αὐτήν, ὅτι τὸν
27,12 s. 22. 12 γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι, ⌞γόμον χρυσοῦ
καὶ ἀργύρου καὶ λίθου τιμίου καὶ ⌜μαργαριτῶν
καὶ βυσσίνου καὶ ⌜πορφύρας καὶ σηρικοῦ καὶ κοκ-
κίνου, καὶ πᾶν ξύλον θύϊνον καὶ πᾶν σκεῦος
ἐλεφάντινον καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ⌜[2]ξύλου τιμιωτάτου
13 καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ μαρμάρου, ⌞καὶ κιν-
νάμωμον □καὶ ἄμωμον◝ καὶ θυμιάματα καὶ μύρον
καὶ λίβανον □[2]καὶ οἶνον◝ καὶ ἔλαιον καὶ σεμίδαλιν
Ez 27,13. καὶ σῖτον καὶ κτήνη καὶ πρόβατα, καὶ ἵππων καὶ
14 ῥεδῶν καὶ σωμάτων⁚, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων. ⌜καὶ
ἡ ὀπώρα σου τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς ἀπῆλθεν
ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ
⌜ἀπώλετο ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκέτι ⌜οὐ μὴ αὐτὰ ⌞⌜εὑρή-
3. Ez 27,36.31. 15 σουσιν.◝ οἱ ἔμποροι τούτων, οἱ πλουτήσαντες ἀπ'
αὐτῆς, ἀπὸ μακρόθεν στήσονται διὰ τὸν φόβον
τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς κλαίοντες καὶ πενθοῦντες,

---

7 □ *1* 2059 al* | ⌜καθιω *046 pc* : καθὼς ℵ*al* : *txt* 𝔓 *1 pm* *8* ⌜ωρα *69 pc* Cypr | ○ *A* vg; [H] *9* ⌜-σονται ℵ*A 1 al*; Th : *txt* *CRPpm* | ⌜αυτη *A 1 pm*; h *10* ⌜μιαν ωραν *A*; h *11* κλαυσουσι κ. -θησουσιν ℵ*al* vg Prim | ⌜αυτη (*A*)ℵ*al* : αυτους *046* *12* ⌜-ιτας *CP*; h^{db} : -ιταις *A*; h^{s1} : -ιτου ℵ *1 pl* vg; h^{s2} S : *txt* ℵ*pc gig* sy Prim | ⌜-υροῦ ℵ *1 pm*; S | ⌜[2]λιθου *A* vg *13* □ℵ *1 pm* vg^{cl} | □[2]ℵ*al* | ⁚ —, comm *14* ⌜(*vs. in* 23 *transpon.* B.Weiss *cj*) | ⌜-λοντο ℵ*al*; T | ⌟312 *CRPal*; W : *txt* ℵ*Aal* | ⌜ευρης ℵ*al* : -ρησεις *1 al*

ˡ λέγοντες· οὐαὶ ᴼοὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ περι- 16 10.
βεβλημένη ⌜βύσσινον καὶ ⌝πορφυροῦν καὶ κόκκινον, 17,4.
καὶ κεχρυσωμένη ᴼ²ἐν ⌜²χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ
⌝²μαργαρίτῃ, ˡ ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη ὁ τοσοῦτος 17
πλοῦτος. καὶ πᾶς κυβερνήτης καὶ πᾶς ὁ ἐπὶ ⌜τό- Is 23,14. Ez 27,27–29.
πον πλέων καὶ ναῦται καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν
ἐργάζονται, ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν ˡ καὶ ⌜ἔκραζον 18
βλέποντες τὸν ⌝καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς λέ- Is 34,10. 9. Ez 27,32.
γοντες· τίς ὁμοία τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ; ˡ καὶ ⌜ἔβα- 19 Ez 27,30–34.
λον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ ⌝ἔκραζον
κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέγοντες· οὐαὶ οὐαί,
ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ᾗ ἐπλούτησαν πάντες οἱ
ἔχοντες τὰ πλοῖα ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐκ τῆς τιμιότη- Ez 26,19.
τος αὐτῆς, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη. Εὐφραίνου 20 12,12. Dt 32,43. Is 44,23.
ἐπ' αὐτῇ, οὐρανὲ καὶ οἱ ἅγιοι □καὶ οἱ ⌝ἀπόστολοι Jr 51,48.
καὶ οἱ προφῆται, ὅτι ἔκρινεν ὁ θεὸς τὸ κρίμα
ὑμῶν ἐξ αὐτῆς. Καὶ ἦρεν εἷς ἄγγελος ⌜ἰσχυρὸς 21 Mt 18,6.
λίθον ὡς ⌝μύλινον μέγαν, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θά- Jr 51,63 s. 14,8! Dn 4,27.
λασσαν λέγων· οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται Βα- Ez 26,11.
βυλὼν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ ἔτι. καὶ 22 Is 24,8. Ez 26,13.
φωνὴ κιθαρῳδῶν καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ
σαλπιστῶν οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ πᾶς
τεχνίτης □πάσης τέχνης ⌝οὐ μὴ εὑρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι,
καὶ φωνὴ μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, ˡ καὶ 23 Jr 25,10; 7,34; 16,9.
φῶς λύχνου οὐ μὴ ⌜φάνῃ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ
νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι· ⊤
ᴼὅτι [οἱ] ἔμποροί σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, Mc 6,21! Is 23,8; 47,9.
ὅτι ἐν τῇ φαρμακείᾳ σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ
ἔθνη, ˡ καὶ ἐν αὐτῇ ⌜αἷμα προφητῶν καί ἁγίων 24 6,10; 16,6; 17,6; 19,2.
εὑρέθη καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς. Mt 23,35.37 p. Jr 51,49.

---

16 ᴼ𝔎*al* | ⌜*βυσσον* 𝔎*al* | ⌝*-ύραν* *Pal* | ᴼ² *A*𝔎*Pal*; [H]. *txt* ℵ*C 1 pm* | ⌜²*-σω* ℵ *1 pm*; Th | ⌝²*-ιταις* 𝔎 *1 pl*; W : *txt* 𝔖*P* Prim *17* ⌜*ποντον 469* (mare Prim : lacum vg^cl, *sed* locum vg^codd) : *των πλοιων P(1)al* *18* ⌜*-αξαν ACPal*; H | ⌝*τοπον A 1611* vg *19* ⌜*επεβ- Apc*; h | ⌝*-αξαν ACpc*; H *20* □*C 1 al gig* vg^cl *21* ⌜*-ρον 2059* (ʃ ℵ*) : — *A* sy | ⌝*-ικον C*; W : *μυλον* 𝔎*P 1 pl*; T : *λιθον* ℵ : *txt A* lat *22* □ℵ*A*; [H] *23* ⌜(*φανῇ* comm) | ⊤(*huc vs.* 14 B. Weiss *cj*) | ᴼ𝔎*al* | [+ 𝔖𝔎*P 1 pl*; T : — *A*; W *24* ⌜*αιματα* 𝔎 *2059 pm*; T

19 ⸆Μετὰ ταῦτα ἤκουσα ○ὡς φωνὴν μεγάλην ὄχλου 56
πολλοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ λεγόντων·
4,11! Tob 13,21. Ps 104,35. ἀλληλουϊά· ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα□καὶ ἡ
Ps 19,10; 119,137. 16,7. (6,10.) 2 δύναμις〉τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ⁞ὅτι ἀληθιναὶ καὶ
δίκαιαι αἱ κρίσεις αὐτοῦ· ὅτι ἔκρινεν τὴν
πόρνην τὴν μεγάλην ἥτις ἔφθειρεν τὴν γῆν
18,24. Dt 32,43. ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησεν τὸ αἷμα
11,18. 2 Rg 9,7. τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ χειρὸς αὐτῆς.
Ps 104,35. 14,11. Is 34,10. 3 ⁞καὶ δεύτερον εἰρηκαν· ἀλληλουϊά· καὶ ὁ καπνὸς
4 αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ
4,10! ἔπεσαν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι τέσσαρες καὶ τὰ
5,14! 6,1. Ps 47,9. τέσσερα ζῷα, καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ τῷ καθη-
Ps 106,48. μένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ λέγοντες· ἀμὴν ἀλληλουϊά.
4,11! Ps 22,24; 134,1; 135,1. 5 ⁞καὶ φωνὴ ⸆ἀπὸ τοῦ θρόνου ἐξῆλθεν λέγουσα·
αἰνεῖτε τῷ θεῷ ἡμῶν, πάντες οἱ δοῦλοι αὐ-
Ps 115,13. τοῦ, ⸆οἱ φοβούμενοι αὐτόν, οἱ μικροὶ καὶ οἱ
μεγάλοι.
Dn 10,6. Ez 1,24; 43,2. 6 ⁞Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ καὶ ὡς φω-
νὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυ-
4,11! Γs 104,35. Ps 93,1; 97,1; 99,1. 11,17! ρῶν, ⸆λεγόντων·
ἀλληλουϊά, ὅτι ἐβασίλευσεν κύριος ὁ θεὸς
Ps 118,24. Mt 5,12. 7 ○ἡμῶν ὁ παντοκράτωρ. χαίρωμεν καὶ ⸆ἀγαλ- 57
21,2.9. Mt 22,2! E 5,32. λιῶμεν, καὶ ⸆δώσομεν τὴν δόξαν αὐτῷ, ὅτι ἦλθεν
ὁ γάμος τοῦ ἀρνίου, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοί-
8 μασεν ἑαυτήν, ⁞καὶ ἐδόθη αὐτῇ ἵνα περιβάλη-
(17,4.)Ps 45,14 s. 14. Is 61,10. Mt 22,11 s. ται βύσσινον λαμπρὸν ⸆καθαρόν· τὸ γὰρ βύσ-
σινον τὰ δικαιώματα τῶν ἁγίων ἐστίν.
21,5; 14,13; 1,3! L 13,29! Mt 22,2! 9 ⁞Καὶ λέγει μοι· γράψον· μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον
□τοῦ γάμου〉τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι. καὶ λέγει μοι·
22,8 s. 10 οὗτοι οἱ λόγοι ⸆ἀληθινοὶ τοῦ θεοῦ εἰσιν. καὶ ἔπεσα

---

1 ⸆και *1 pm* | ○ *1 al gig* sy Prim | □Prim *5* ⸆εκ ℵP *1 2059 pm*; T | ⸆και *AR 1 pl*; W : *txt* ℵCP *6* ⸆-ντες *Ral*; Wh : -ντας *1 al* : *txt APal* | ○ *A 1 al*; [H] *7* ⸆-ωμεθα *Rpm* | ⸆δωμεν ℵ*R *1 pm*; Th : *txt A (Pal)* *8* ⸆και *R (1 al) pm* *9* □ℵ*P *1 al gig* | ⸆οι *Apc*; Wh

ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ. καὶ λέγει μοι· ὅρα μή· σύνδουλός σού εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ· τῷ θεῷ προσκύνησον. ἡ γὰρ μαρτυρία Ἰησοῦ ἐστιν τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας.

Act 10,25 s. | 1,2! J 5,39. | 1 P 1,11.

6,2. Ez 1,1. Sap 18,15.

58 Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἠνεῳγμένον, καὶ ἰδοὺ ἵπ- 11
πος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν ⌜πιστὸς καλούμενος⌝ καὶ ἀληθινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ⊤φλὸξ πυρός, 12
καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλά, ἔχων ⊤ὄνομα γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ αὐτός, ⌞καὶ περιβεβλημένος ἱμάτιον ⌜βεβαμμένον 13
αἵματι, καὶ κέκληται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὁ ⌜λόγος τοῦ θεοῦ. καὶ τὰ στρατεύματα ○τὰ ἐν τῷ οὐ- 14
ρανῷ ἠκολούθει αὐτῷ ἐφ' ἵπποις λευκοῖς, ἐνδεδυμένοι ⌜βύσσινον λευκὸν⌝ καθαρόν. καὶ ἐκ τοῦ στό- 15
ματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομφαία ⊤ὀξεῖα, ἵνα ἐν αὐτῇ πατάξῃ τὰ ἔθνη· καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. καὶ ἔχει ἐπὶ ⌜τὸ ἱμάτιον⌝ καὶ ἐπὶ τὸν 16
μηρὸν αὐτοῦ ○ὄνομα γεγραμμένον· ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΣ ΚΥΡΙΩΝ.

2,12! Is 11,4. | 2 Th 2,8. | 2,27! Ps 2,9. | L 19,27. | 14,19 s. | Joel 4,13. | Is 63,3. | 11,17! | Dt 10,17. | Dn 2,47. | 17,14. 1 T 6,15.

Καὶ εἶδον ⌜ἕνα ἄγγελον ἑστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ, 17
καὶ ἔκραξεν ○ἐν φωνῇ μεγάλῃ λέγων πᾶσιν τοῖς ὀρνέοις τοῖς πετομένοις ἐν μεσουρανήματι· δεῦτε συνάχθητε εἰς τὸ δεῖπνον τὸ μέγα τοῦ θεοῦ, ⌞ἵνα 18
φάγητε σάρκας βασιλέων καὶ σάρκας χιλιάρχων καὶ σάρκας ἰσχυρῶν καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν

Ez 39,4.17–20. | Mt 24,28. | 6,15.

---

11 ⌜καλ. π. ℵ*al* vg sy lr Or; T : *πιστ. AP 1 pm*; S : *txt* ℵ; W (π. [κ.] H) *12* ⊤*ως A al* latsy Ir; h | ⊤ *ονοματα γεγραμμενα και* ℵ*pm* sy *13* ⌜*ρεραντισμ- P 2329*; H^{db} : *περιρεραμμ-* ℵ* Ir; Th^{ss} : *ερραμμ-* Or^{pt} latsy^{h}; h^{ss} : *ρεραμμ- 1611* (*et* h^{ss} *cjj*) : *txt A* ℵ *1 pl*; h^{s1} | ⌟(*Λογ.* H) *14* ○! ℵ *A 046 1 al*; T | ⌜*λευκοβυσσινον 1006 pc*; h *15* ⊤*διστομος* ℵ*pm* vg^{cl} sy^{h} *16* ⌜(*τον ιππον* Wellhausen *cj*) | ○ *1778 2258 gig* vg *17* ⌜*αλλον* ℵ*pc* sy^{h} : — ℵ*al* : *txt AP 1 pm* lat | ○ *AP 1 pm*; [H]

καθημένων ἐπ' ⌜αὐτῶν, καὶ σάρκας πάντων ἐλευ-
θέρων τε καὶ δούλων ⌜καὶ μικρῶν⌝ καὶ μεγάλων.
Ps 2,2. 19 ¹Καὶ εἶδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς
11,7! καὶ τὰ στρατεύματα ⌜αὐτῶν συνηγμένα ποιῆσαι
17,12—14; 16,14.16. ᴼτὸν πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου
13,1. 20 καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ. καὶ ἐπιάσθη 59
16,13! 2 Th 2,8. τὸ θηρίον καὶ ⌜μετ' αὐτοῦ· ὁ⌝ ψευδοπροφήτης ὁ
13,13 s! ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνη-
13,16! σεν τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ
Nu 16,33. 17,11. τοὺς προσκυνοῦντας ⌜τῇ εἰκόνι⌝ αὐτοῦ· ζῶντες ἐβλή-
Dn 7,11.26. 14,10! Is 30,33. θησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς ⌜²τῆς καιο-
21 μένης⌝ ἐν θείῳ. καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν
τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου τῇ
Ez 39,17.20. ἐξελθούσῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ
ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

20 Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐ- 60
9,1.11! Jd 6! ρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς ἀβύσσου καὶ ἅλυσιν
2 μεγάλην ⌜ἐπὶ τὴν χεῖρα⌝ αὐτοῦ. καὶ ἐκράτησεν
12,9. Gn 3,1. Zch 3,1. τὸν δράκοντα, ⌜ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος⌝, ⌜ὅς ἐστιν ᵀΔιάβο-
λος καὶ· ᴼὁ Σατανᾶς, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη,
9,11! 3 ¹καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισεν
13,14! 2 Th 2,9 s. καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ ⌜πλανήσῃ
ᴼἔτι τὰ ἔθνη, ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη· ᵀμετὰ
4 ταῦτα δεῖ ˢλυθῆναι αὐτὸν⌝ μικρὸν χρόνον. Καὶ 61
Dn 7, 9.22.27. Mt 19,28! 1 K 6,2. 6,9! εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτούς, καὶ κρίμα
ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων
διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ
θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τὸ θηρίον οὐδὲ
13,16! τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα
ἐπὶ τὸ μέτωπον καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ

---

18 ⌜αυτοις ℵ*pc* : αυτους *Apc*; *K* | ⌜μικρ. *1611 pc* : μ. τε *Kal* : *txt* *ℌP 1 pm* *19* ⌜αυτου *Apc*; W | ᴼ*P 1 pm*; δ : *txt* *ℌ 046 al* *20* ⌜3 1 2 *Kal*; S : 3 1—3 *P*; h (*et* ⁚,) : οι μετ αυτου, ο *Apc* : *txt* ℵ (*1*) *pm* | ⌜⁶την εικονα ℵ*pc | ⌜²την -νην *K 1 pl*; S *20,1* ⌜εν τη χειρι ℵ*pc* *2* ⌜τον οφιν τον -ον *ℌKP 1 pl*; h : *txt* *Apc* | ⌜ὅ ℵ*pc*; T | ᵀο ℵ*al*; T | ⁚και O H | ᴼ*K 1 pm*; S : *txt* *ℌ 046 al* *3* ⌜πλανα *Kal* | ᴼ*1 al* | ᵀκαι *1 pm* vg^cl | ˢℵ *1 pm*; T : *txt* *AKal*

ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ ⸢χίλια R 5,17.
62 ἔτη. □⸢οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν ἄχρι τελε- 5 1 K 15,23
σθῇ τὰ χίλια ἔτη.⸣ Αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη.
⸢μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει 6 1,3
τῇ πρώτῃ· ἐπὶ τούτων ὁ δεύτερος θάνατος οὐκ ἔχει
ἐξουσίαν, ἀλλ' ἔσονται ἱερεῖς τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ Χρι- 5,10! Is 61,6.
στοῦ, καὶ βασιλεύσουσιν μετ' αὐτοῦ [τὰ] χίλια ἔτη.
63 Καὶ ⸢ὅταν τελεσθῇ⸣ τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται 7
ὁ σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, ⸢καὶ ἐξελεύσε- 8
ται πλανῆσαι τὰ ἔθνη ○τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσιν Ez 7,2.
γωνίαις τῆς γῆς, τὸν Γὼγ καὶ ⸢Μαγώγ, ⸣συναγα- 13,13 s! Ez 38,2.9.15.
γεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον, ὧν ὁ ἀριθμὸς αὐ-
τῶν ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. καὶ ἀνέβησαν 9
ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς, καὶ ⸢ἐκύκλευσαν τὴν παρ- Hab 1,6 Lxx.
εμβολὴν τῶν ἁγίων καὶ τὴν πόλιν τὴν ἠγαπη- Jr 11,15; 12,7. Ps 87,2; 78,68.
μένην· καὶ κατέβη πῦρ ⸢ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέ- 2 Rg 1,10.12.
φαγεν αὐτούς· καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν αὐτοὺς 10 Zch 12,9. Gn 19,24.
ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ ⸢θείου, ὅπου Ez 38,22.
○καὶ τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης, καὶ βα- 14,10! 16,13!
σανισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων.
64 Καὶ εἶδον θρόνον μέγαν λευκὸν καὶ τὸν καθή- 11 Is 6,1. Dn 7,9.
μενον ⸢ἐπ' αὐτὸν⸣ οὗ ἀπὸ ○τοῦ προσώπου ἔφυγεν (Mt 25,31–46.)
ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ τόπος οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς. 16,20!; 21,1. Ps 114,7.3. 2 P 3,7.10.12.
⸢καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς, τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς 12 12,8. Dn 2,35.
μικρούς, ἑστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ βιβλία Dn 7,10. Jr 17,10.
⸢ἠνοίχθησαν· καὶ ἄλλο βιβλίον ἠνοίχθη, ὅ ἐστιν τῆς Ps 28,4; 62,13. 3,5! Ps 69,29.
ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμέ- 2,23! Prv 24,12.
νων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ 13 J 5,28 s.
ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτῇ,
καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ⸢ἔδωκαν τοὺς νεκροὺς

---

4 ⸢τα 𝔎*al* *5* □𝔎*al* sy | ⸢και 𝔎 *1 pm*; h : *txt* **A** lat *6* [+ 𝔎 *046 al*; T : — **A**𝔎 *1 pm*; W *7* ⸢μετα 𝔎*al* *8* ○𝔎*al* | ⸢τον 𝔎*al* | ⸣και 𝔎*al gig* vg *9* ⸢-λωσαν 𝔎 *1 pm* : *txt* **A**𝔎*al* | ⸢απο του θεου **P**(*1*) *al* vg sy^{h} (⸣𝔎*al gig* sy^{ph}); h : *txt* **A** *al* Prim *10* ⸢του 𝔎*al*; Th | ○𝔎 *1 pm* *11* ⸢επ αυτου **A** *1 pc*; 𝔎 : επανω αυτου 𝔎*pc* : *txt* 𝔎**P***pm* | ○𝔎 *1 pl*; 𝔖 : *txt* 𝔓 *2329* *12* ⸢ηνοιξαν 𝔎*al*; s *13* ⸢-κεν **A***pc*

τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ
21,4. 1 K 15,26.54 s. 14 ἔργα ⌜αὐτῶν. καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἐβλήθη-
Is 25,8. 14,10 ! 2,11 ! σαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός. □οὗτος ὁ θάνατος
15 ὁ δεύτερός ἐστιν, ἡ λίμνη τοῦ πυρός.˥ καὶ εἴ τις
3,5 ! Ps 69,29. Is 4,3. 14,10 ! οὐχ εὑρέθη ἐν ⌜τῇ βίβλῳ˥ τῆς ζωῆς γεγραμμένος,
ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός.

Is 65,17; 66,22. 2 P 3,13. 20,11. **21** Καὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινήν· ὁ γὰρ 65
πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ ἀπῆλθαν, καὶ ἡ
Is 52,1. Mt 4,5 ! H 11,10.16 ! G 4,26 ! Is 61,10. 9 s ; 19,7 s ! 2 θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι. καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν
Ιερουσαλὴμ καινὴν εἶδον καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην
3 κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. καὶ ἤκουσα φωνῆς
18,6. Zch 2,14. Ez 37,27. (2 Chr 6,18.) J 1,14. 2 K 6,16. Is 8,8. μεγάλης ἐκ τοῦ ⌜θρόνου λεγούσης· ἰδοὺ ἡ σκηνὴ
τοῦ θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων˙, καὶ σκηνώσει μετ'
αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ ⌜λαοι αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς
7,17; 20,14. Is 25,8; 35,10; 65,19.17. Jr 31,16. E 4,31. 4 ὁ θεὸς ⌟μετ' αὐτῶν ἔσται⌞⊤,˥καὶ ἐξαλείψει ⊤πᾶν δά-
κρυον ⌜ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ○ὁ θάνατος
οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε πό-
Is 6,1; 43,19. Ps 47,9. 19,9 ! 2 K 5,17 ! 22,6. 5 νος οὐκ ἔσται ἔτι· ○2ὅτι τὰ πρῶτα ⌜ἀπῆλθαν. καὶ 66
εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ· ἰδοὺ καινὰ
ποιῶ πάντα. καὶ λέγει⊤· γράψον, ὅτι οὗτοι οἱ
(1,1.)16,17. 1,8 ! Is 55,1. Zch 14,8. 22,17. J 7,37. 6 λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί εἰσιν. καὶ εἶπέν μοι·
⌜γέγοναν˙. ἐγὼ⊤τὸ ἄλφα καὶ τὸ ⌜ὦ, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ
τέλος. ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω⊤ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ
2,7. 2 Sm 7,14. Ps 89,27 s. Zch 8,8. 22,17. J 7,37. ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. ὁ νικῶν ⌜κληρονομήσει
7 ταῦτα, καὶ ἔσομαι ⌜αὐτῷ θεὸς καὶ ⌜αὐτὸς ἔσται
2 T 1,7. 22,15. R 1,28 ! 8 μοι υἱός˥. τοῖς δὲ δειλοῖς καὶ ἀπίστοις⊤καὶ ἐβδε-
λυγμένοις καὶ φονεῦσιν καὶ πόρνοις καὶ φαρ-

---

13 ⌜αυτου ℵ *al* **14** □ *1 al* **15** ⌜τω βιβλιω ℵ*al* **21,3** ⌜ουρανου ℵ*P pl gig* sy ; S : *txt* 𝔎 lat Ir^{lat} | ˙. W | ⌜λαος ℵ*P al* lat sy ; Wh : *txt* 𝔎 *1 pm* Ir | ⌟ ℵ*P 1 pm* ; T : *txt A* ℵ*al* Ir | ⊤αυτων θεος *A 2329 al* (⌟ *Pal*) vg sy Ir ; Wh : *txt* ℵℵ *1 al* **4** ⊤ο θεος *A 1 al* vg Tert : απ αυτων ℵ*al* | ⌜απο ℵ*P 1 pl* ; h : *txt* 𝔎 | ○ℵ*pc* Ir^{arm} ; T | ○2 *A Pal* ; 𝔎 | ⌞-θεν ℵℵ*al* ; h : *txt A P 1 pm* **5** ⊤μοι ℵ*P 1 pm* vg^{cl} ; h : *txt A* ℵ*al* vg^{codd} sy Ir **6** ⌜-να ℵ*ℵ℘ 1 pl* ; S (*et* ˙— . comm) : *txt* ℵ^{3} *Apc* Ir | ⊤ειμι *Aal* lat ; W | ⌞(Ω H : ω T : ὠ W) | ⊤αυτω ℵ*al* ; T **7** ⌜δωσω αυτω ℵ*al* | ⌞αυτων *A 1 pm* ; W *et* ⌜-τοι εσονται μ. υιοι *1 pm* **8** ⊤και αμαρτωλοις ℵ*pm* sy

μακοῖς καὶ εἰδωλολάτραις καὶ πᾶσιν τοῖς ψευδέ-
σιν τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ E 5,5 s! 14,10! Is 30,33. 2,11!
πυρὶ καὶ θείῳ, ὅ ἐστιν ὁ θάνατος ὁ δεύτερος.
67 Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν 9
ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας :, ⌜τῶν γεμόντων⌝ ○τῶν ἑπτὰ 15,1.6 s. Lv 26,21.
πληγῶν τῶν ἐσχάτων, καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ
λέγων· δεῦρο, δείξω σοι ⌜τὴν νύμφην τὴν γυναῖκα 19,7.
τοῦ ἀρνίου⌝. καὶ ἀπήνεγκέν με ἐν πνεύματι ἐπὶ 10 Ez 40,2.
ὄρος μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ ἔδειξέν μοι τὴν πόλιν⊤ Is 52,1. Mt 4,5! 8. 2.
τὴν ἁγίαν Ἰερουσαλὴμ καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐ-
ρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ⌈ἔχουσαν τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ· 11 3.23. Is 58,8; 60,1.2.19.
ὁ φωστὴρ αὐτῆς ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ, ὡς λίθῳ
ἰάσπιδι κρυσταλλίζοντι· ἔχουσα τεῖχος μέγα καὶ 12
ὑψηλόν, ἔχουσα πυλῶνας δώδεκα, καὶ ἐπὶ τοῖς Ez 48,31–35.
πυλῶσιν ἀγγέλους δώδεκα, καὶ ὀνόματα ἐπιγε- Ex 28,21; 39,14.
γραμμένα, ἅ ἐστιν⊤τῶν δώδεκα φυλῶν υἱῶν Ἰσραήλ.
⌈ἀπὸ ἀνατολῆς πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ βορρᾶ πυ- 13 L 13,29.
λῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ ⌜νότου πυλῶνες τρεῖς, καὶ
ἀπὸ δυσμῶν⌝ πυλῶνες τρεῖς. καὶ τὸ τεῖχος τῆς 14
πόλεως ⌜ἔχων θεμελίους δώδεκα, καὶ ἐπ' αὐτῶν E 2,20. H 11,10.
δώδεκα ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ ἀρ-
νίου. Καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχεν μέτρον κά- 15 Ez 40,3.5. Zch 2,6. 11,1.
λαμον χρυσοῦν, ἵνα ⌜μετρήσῃ τὴν πόλιν καὶ τοὺς
πυλῶνας αὐτῆς □καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς⌝. καὶ ἡ πόλις 16
τετράγωνος κεῖται, καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς ὅσον⊤τὸ Ez 43,16.
πλάτος. καὶ ἐμέτρησεν τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ
ἐπὶ ⌜σταδίων δώδεκα χιλιάδων· τὸ μῆκος καὶ τὸ Ez 48,16 s.
πλάτος □καὶ τὸ ὕψος⌝ αὐτῆς ἴσα ἐστίν. καὶ ἐμέτρη- 17
σεν τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν τεσσεράκοντα τεσσά-
ρων πηχῶν, μέτρον ἀνθρώπου, ὅ ἐστιν ἀγγέλου.
⌈καὶ ⌜ἡ ⌜ἐνδώμησις τοῦ τείχους αὐτῆς ἴασπις, καὶ 18 1 K 3,12.

---

9 :—, T | ⌜γεμουσας *Kal* : τας γ-ουσας *1pc*; W : *txt* 𝔖 *Pal* | ○ *Kal* | ⌜3 4 1 2 5 6 *K* : 1 2 5 6 3 4 *1pm* : 1 2 5 6 *1852* : 3—6 *2055* : *txt* 𝔖 *Pal* *10* ⊤την μεγαλην *1pm* *12* ⊤τα (— *Kal*) ονοματα *A*(*Kal*) vg sy *13* ⌜δυσμ- . . . νοτ- *A* (*1*) *pc*; W *14* ⌜εχον ℵ³*pm*; W *15* ⌜-σει *046 104*; h^a | □*Kal* *16* ⊤και *Aal* lat sy; W | ⌜-διους *AKal*; Wh | □*2329* *18* ⌜ἦν ℵ* : ην η *K 1pl* vg : *txt AP gig* sy | ⌜ *(rectius)* -δομ- *K 1pm*; S

ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν ὅμοιον ὑάλῳ καθαρῷ.
Is 54,11 s. 19 ⌊⊤οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς πόλεως παντὶ λίθῳ
τιμίῳ κεκοσμημένοι· ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος ἴασπις,
Tob 13,20. ὁ δεύτερος σάπφιρος, ὁ τρίτος χαλκηδών, ὁ τέ-
20 ταρτος σμάραγδος,⌋ ὁ πέμπτος σαρδόνυξ, ὁ ἕκτος
σάρδιον, ὁ ἕβδομος χρυσόλιθος, ὁ ὄγδοος βήρυλ-
λος, ὁ ἔνατος τοπάζιον, ὁ δέκατος χρυσόπρασος,
ὁ ἑνδέκατος ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος ⌈ἀμέθυστος.
22,2. 21 ⌊καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρῖται· ἀνὰ
εἷς ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου.
καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως χρυσίον καθαρὸν ὡς
7,15! 22 ὕαλος διαυγής. Καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ·
11,17! ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ⊤ναὸς αὐτῆς
23 ἐστιν, καὶ τὸ ἀρνίον. καὶ ἡ πόλις οὐ χρείαν
Is 24,23. ἔχει τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης, ἵνα φαίνωσιν ⊤
Is 60,1.19 s. 11; 22,5. ⌈αὐτῇ· ἡ γὰρ⌉ δόξα τοῦ θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν, καὶ
Is 60,3.5. 24 ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἀρνίον. καὶ περιπατήσουσιν
Ps 89,28; 138,4. τὰ ἔθνη διὰ τοῦ φωτὸς αὐτῆς, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς
Is 60,11. 25 γῆς φέρουσιν τὴν δόξαν ⊤αὐτῶν εἰς αὐτήν· καὶ οἱ
22,5. Zch 14,7. πυλῶνες αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας, νὺξ γὰρ
26 οὐκ ἔσται ἐκεῖ· καὶ οἴσουσιν τὴν δόξαν καὶ τὴν
Is 52,1.2 P 3,13. 27 τιμὴν τῶν ἐθνῶν εἰς αὐτήν ⊤. καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ
20,15. Ph 4,3. εἰς αὐτὴν πᾶν κοινὸν καὶ ⌈[ὁ] ποιῶν⌉ βδέλυγμα καὶ
2 T 2,19. Is 4,3. 3,5! Ps 69,29. ψεῦδος, εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς
Ez 47,1.7. Zch 14,8. 22 τοῦ ἀρνίου. Καὶ ἔδειξέν μοι ποταμὸν ⊤ὕδατος 68
Joel 4,18. J 15,26. ζωῆς λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ
2 τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου· ἐν μέσῳ
21,21. Ez 47,12. τῆς πλατείας αὐτῆς·2 καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν
καὶ ἐκεῖθεν ξύλον ζωῆς ⌈ποιοῦν καρποὺς δώδεκα,
2,7. Gn 2,9; 3,22. Ps Sal 14,3. κατὰ μῆνα ἕκαστον ⌈ἀποδιδοῦν τὸν καρπὸν αὐτοῦ,

---

19 ⊤και ℵ* *1 pm* vg^{cl} sy *20* ⌈-υσος ℜ *1 pm* *22* ⊤ο *A pc*; W *23* ⊤εν ℵ^{3}*al* | ⌈· αυτη γαρ η ℜ*al* *24* ⊤και (+ την *104 pc*) τιμην ℜ*al* vg sy *26* ⊤ινα εισελθωσιν ℜ*al* *27* ⌈ο π. ℵ*ℜ*al*; T : ποιων *A pc*; W : ποιουν *P 046 1 pm* *22,1* ⊤καθαρον *2059* (*Ϛ 1*) *pm* *1.2* : — . *et* :· H *2* ⌈ποιων *A*; Th | ⌉-οιδους ℵℜ *pm*; Th : (*rectius*) -διδον *1006 pc* : *txt A al*

καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν. Jr 3,17.
⌈καὶ πᾶν κατάθεμα οὐκ ἔσται⌉ἔτι. καὶ ὁ θρόνος 3 Zch 14,11. 3,21.
τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται, καὶ οἱ R 1,9!
δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ, ⌈καὶ **ὄψονται** 4 Ps 17,15; 42,3.
τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν Mt 5,8! 14,1!
μετώπων αὐτῶν. καὶ νὺξ οὐκ ἔσται⌉ἔτι, **καὶ⌈οὐκ** 5 21,25. Is 60,19.
ἔχουσιν⌉ χρείαν ○φωτὸς λύχνου καὶ ⌈**φωτὸς ἡλίου,** Ps 139,12.
ὅτι κύριος ὁ θεὸς φωτίσει ○2**ἐπ' αὐτούς, καὶ βασιλεύ-** 5,10.Dn7,18.27.
σουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

69 Καὶ⌈εἶπέν μοι· οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀλη- 6 21,5; 19,9! 11.
θινοί, καὶ ○ὁ κύριος ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων τῶν Nu 27,16. 1 K 14,32.
προφητῶν ἀπέστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι 1,1! Dn 2,28.
70 τοῖς δούλοις αὐτοῦ **ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει**⁝. καὶ⁝ 7 Is 40,10.
ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ⁝. μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους 3,11! 1,3!
τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου.

Κἀγὼ Ἰωάννης ὁ ⌐ἀκούων καὶ βλέπων⌐ ταῦτα. καὶ 8 1 J 1,1.3.
ὅτε ἤκουσα καὶ⌈ἔβλεψα, ἔπεσα προσκυνῆσαι ἔμπρο- 19,10.
σθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι
ταῦτα. καὶ λέγει μοι· ὅρα μή· σύνδουλός σού εἰμι 9
καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν ○καὶ τῶν τη-
ρούντων τοὺς λόγους⊤τοῦ βιβλίου τούτου· τῷ θεῷ
71 προσκύνησον. Καὶ λέγει μοι· μὴ **σφραγίσῃς** 10 (10,4.)
τοὺς λόγους τῆς προφητείας **τοῦ βιβλίου τούτου·** (Dn 8,26; 12,4.) 1,3.
ὁ καιρὸς γὰρ ἐγγύς ἐστιν. **ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω** 11 Dn 12,10.
ἔτι, καὶ ὁ ῥυπαρὸς⌈ῥυπανθήτω ἔτι, καὶ ὁ δίκαιος Is 56,1.
⌈δικαιοσύνην ποιησάτω⌉ἔτι, καὶ ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω ⌈3,11! Is 40,10.
ἔτι. ⁝**Ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ, καὶ ὁ μισθός μου μετ'** 12 Ps 28,4; 62,13.
ἐμοῦ, **ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ ἔργον⌈ἐστὶν αὐ-** 2,23! Jr 17,10. Prv 24,12.
τοῦ. ἐγὼ τὸ ἄλφα καὶ τὸ⌈ὦ, ○ὁ **πρῶτος καὶ** ○ὁ 13 1,8! 17! Is 44,6; 48,12. H 13,8.

---

3 ⌈εκει *1 pm* : — ℵ* : *txt* ***A𝔎Pal*** latsy *5* ⌈εκει *1 pm* : — 𝔎 : *txt* ***𝔖Pal*** latsy | ⌈ουχ εξουσιν ***Agig*** vg sy | ○***𝔎P***(*1*)*pl*; s : *txt* ***𝔖pc gig*** vg sy | ⌈φως ***APal***; H | ○2 ***𝔎P 1 pl***; [H] *6* ⌈λεγει ***𝔎al*** | ○***𝔎P 1 pl***; h *6.7* ⁝*ter*· H *8* ⌐ℵ(*1*)*pm*; T : *txt* ***A𝔎al*** vg sy | ⌈-επον ***A*** (*2329*); Wh : ειδον ***𝔎al*** *9* ○*1 al* Prim | ⊤της προφητειας *2020* vg^cl Prim *11* ⌈ρυπαρευθητω ***𝔎pm***; h | ⌈δικαιωθητω *2020 pc* vg^cl epist Lugd *apud* Eus *12.13* ⁝— *et* (*p.* 657) ⁝2. — H *12* ⌈εσται ***𝔎*** (⌐*1 pm*) *pl* *13* ⌈(Ὦ H : ω T : ὠ W) | ○*bis* ***A*** *2053*; h

1,8! 7,14. Gn 49,11. 14 ἔσχατος, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος :2. μακάριοι οἱ ⌜πλύνοντες τὰς στολὰς αὐτῶν⌝, ἵνα ἔσται ἡ ἐξουσία
Gn 2,9; 3,22. αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς καὶ τοῖς πυλῶσιν
E 5,5! R 1,28! 21,8.27. Ph 3,2. 15 εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. ἔξω οἱ κύνες καὶ οἱ φαρμακοὶ καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι καὶ πᾶς ⌜φιλῶν καὶ ποιῶν⌝ ψεῦδος.

1,1. R 1,3. Is 11,1.10. 5,5. L 1,78. 16 Ἐγὼ Ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ⌜ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις. ἐγώ
Nu 24,17. (Is 14,12.) 2,28. 2 P 1,19. εἰμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος Δαυίδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς ὁ ⌜πρωϊνός.

R 8,23. J 7,37. 17 Καὶ ○τὸ πνεῦμα καὶ ○ἡ νύμφη λέγουσιν· ἔρχου.
21,6. Is 55,1. Zch 14,8. καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω· ἔρχου. καὶ ὁ διψῶν ἐρχέσθω, ὁ θέλων λαβέτω ὕδωρ ζωῆς δωρεάν.

Dt 4,2; 13,1; 29,19. 18 Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ τῷ ἀκούοντι τοὺς λόγους 72
τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ἐάν τις
15,1.6. ἐπιθῇ ἐπ' αὐτά, ἐπιθήσει ⌜ὁ θεὸς ἐπ' αὐτὸν⌝ τὰς
19 ⊤πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· καὶ
ἐάν τις ἀφέλῃ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τῆς
προφητείας ταύτης, ἀφελεῖ ὁ θεὸς τὸ μέρος αὐ-
Gn 2,9; 3,22. τοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ ○ἐκ τῆς πόλεως
τῆς ἁγίας, τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

3,11! 1 K 11,26; 16,22. 20 Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα· ναί, ἔρχομαι ταχύ.
○Ἀμήν, ἔρχου κύριε Ἰησοῦ⊤:.

2 Th 3,18. R 16,24. 21 □Ἡ χάρις τοῦ κυρίου⊤ Ἰησοῦ⊤⌝ μετὰ ⌜πάντων.⊤2

---

13 :2 *v. p.* 656 **14** ⌜ποιουντες τας εντολας αυτου ℵ *1 pl gig* sy Tert Cypr; 𝔖 : *txt* 𝔓*pc* vg **15** ⌟ ℵ*al gig*; T **16** ⌜εν *Aal*; Wh : — *1 pm* : *txt* ℵ𝔓*pc* | ⌜προι- *A*; W **17** ○*bis* ℵ; h **18** ⌜3 4 1 2 ℵ*pm*; T : 1 2 *A** : *txt* 𝔓*al* | ⊤επτα 𝔓*pm*; s **19** ○ *A* **20** ○ℵ *pc gig* sy^{ph} | ⊤ Χριστε ℵ^{3} *2329 pm* | ⁝ — . *2329.*, *v. vs.* 21 **21** ⊤ημων *2067 gig* vg sy bo | ⊤ Χριστου 𝔓*pl* vg sy; [H] : *txt* 𝔖 | ⌜των αγιων ℵ*gig*; H : παντ. τ. αγ. 𝔓*pm* sy; S : π. υμων vg^{cl} (*inde* Erasm*?*) : των αγ. σου *et* □ *2329.* : *txt* *A* vg^{codd} | ⊤^{2} αμην. ℵ𝔓 *2329 pl* vg sy sa; S : *txt* *A pc gig*

Index locorum,

qui in Novo Testamento ex Vetere citati (*) vel allegati et in editione nostra crassioribus typis impressi sunt.

Verzeichnis

der im griech. N. T. fettgedruckten Stellen aus dem A. T. Die mit * bezeichneten Stellen sind ausdrückliche Anführungen.

Genesis:

1,11.12: H 6,7.
26.27: Kol 3,10.
27 : *Mt 19,4. Mc 10,6. Jc 3,9.
2,2 : H 4,*4.10.
7 : 1 K 15,*45.47.
9 : Apc 2,7; 22,2.14.19.
24 : *Mt 19,5. *Mc 10,7.8. *1 K 6,16. E 5,31.
3,1 : Apc 12,9; 20,2.
4.13 : 2 K 11,3.
14.15: Apc 12,9.
17.18: H 6,8.
22.24: Apc 2,7; 22,2.14.19.
4,4 : H 11,4.
10 : Jc 5,4. Apc 6,10.
5,24 : H 11,5.
7,7 : Mt 24,38. L 17,27.
12,1 : Act 7,3. H 11,8.
3 : G 3,8.
4 : H 11,8.
7 : Act 7,5. *G 3,16.
13,15 : Act 7,5. *G 3,16.
14,17-20: H 7,1-10.
19.22: Apc 10,6.
15,5 : *R 4,18. H 11,12.
6 : R 4,*3.9.22.23. G 3,6. Jc 2,23.
: L 1,18.

Genesis:

15,12 : Apc 11,11.
13.14: Act 7,6.7.
16 : 1 Th 2,16.
18 : Apc 9,14; 16,12.
17,5 : *R 4,17.
7 : L 1,55. *G 3,16.
8 : Act 7,5.45.
10 : Act 7,8. R 4,11.
19 : L 1,13.
18,10.14: *R 9,9.
12 : 1 P 3,6.
14 : Mt 19,26. Mc 10,27. Lc 1,37.
18 : L 1,55. *G 3,8.
19,15.24.25: L 17,29.
24 : Apc 14,10; 20,10.
26 : L 17,31.
28 : Apc 9,2.
21,4 : Act 7,8.
10.12: *G 4,30.
12 : R 9,7. *H 11,18.
22,1 ss. : H 11,17.
2 : Mt 3,17.
9.10.12: Jc 2,21.
16.17: L 1,73. *H 6,13.14.
17 : L 1,55. H 11,12.
18 : *Act 3,25. *G 3,16.
23,4 : H 11,9.13.
16.17: Act 7,16.
25,23 : *R 9,12.

Genesis:

25, 33. 34: H 12, 16.
28, 15 : H 13, 5.
30, 13 : L 1, 48.
32, 13 : H 11, 12.
37, 11. 28: Act 7, 9.
39, 1. 2. 21: Act 7, 9.
21 : Act 7, 10.
41, 38-45: Act 7, 10.
54 : Act 7, 11.
55 : J 2, 5.
42, 2 : Act 7, 12.
5 : Act 7, 11.
45, 1 : Act 7, 13.
46, 6 : Act 7, 15.
27 : Act 7, 14.
47, 9 : H 11, 13.
31 : H 11, 21.
48, 4 : Act 7, 5. 45.
49, 9. 10 : Apc 5, 5.
11 : Apc 7, 14; 22, 14.
33 : Act 7, 15.
50, 13 : Act 7, 16.

Exodus.

1, 5-8 : Act 7, 14-18.
10. 11. 22: Act 7, 19.
2, 2 : Act 7, 20. H 11, 23.
5. 10 : Act 7, 21.
11 : Act 7, 23. H 11, 24.
12 : Act 7, 24.
14. 15. 22: Act 7, 27-29. 35.
22 : Act 7, 6.
24 : Act 7, 34.
3, 2 : Act 7, 30.
5 : Act 7, 33.
6 : *Mt 22, 32. *Mc 12, 26. *L 20, 37. Act 3, 13; 7, 32.
12 : Act 7, 7; 18, 10. [16, 5.
14 : Apc 1, 4. 8; 4, 8; 11, 17;
4, 19 : Act 7, 34.
21 : R 9, 18.
6, 1. 6 : Act 13, 17.

Exodus:

7, 3 : Act 7, 36. R 9, 18.
17. 21: Apc 11, 6; 16, 3.
19-24: Apc 16, 4.
20. 21: Apc 8, 8.
8, 3 : Apc 16, 13.
9, 10. 11: Apc 16, 2.
12 LXX: Mt 27, 10. R 9, 18.
16 : *R 9, 17.
23-26: Apc 8, 7; 11, 19; 16, 21.
10, 12. 15: Apc 9, 3.
21 : Apc 16, 10.
12, 12. 13: H 11, 28.
21 : 1 K 5, 7.
40 : Act 7, 6.
46 : *J 19, 36.
13, 2. 12. 15: L 2, 23.
12 : L 1, 35.
14, 4. 17 : R 9, 18.
8 : Act 13, 17.
15, 1. 11 : Apc 15, 3.
16, 4. 13—15: J 6, 31.
7. 10 : 2 K 3, 18.
18 : *2 K 8, 15.
17, 1 ss. : H 3, 16.
18, 3. 4 : Act 7, 29.
19, 5 : Tt 2, 14.
6 : 1 P 2, 9. Apc 1, 6; 5, 10.
12-19: H 12, 18. 20.
16. 24: Apc 4, 1. 5; 8, 5; 11, 19; 16, 18.
18 : Apc 9, 2. [10, 6; 14, 7.
20, 11 : Act 4, 24; 14, 15. Apc
12 : *Mt 15, 4. *Mc 7, 10. *E 6, 2.
12-16: *Mt 19, 18. 19. *Mc 10, 19. *L 18, 20.
13 : *Mt 5, 21.
13. 14: Jc 2, 11.
13-17: *R 13, 9.
14 : *Mt 5, 27.
17 : *R 7, 7.
21, 12 : Mt 5, 21.
17 : *Mt 15, 4. *Mc 7, 10.

Exodus:

21,24.25: *Mt5,38.
22,27 : Act23,5.
23,20 : *Mt11,10. *Mc1,2. *L 7,27.
24,6-8 : *H9,20.
8 : Mt26,28. Mc14,24. L22, 20. 1K11,25. H10,29.
12 : 2K3,3.
17 : 2K3,18.
25,40 : Act7,44. *H8,5.
27,21 : Act7,44.
28,21 : Apc21,12.
29,18 : E5,2. Ph4,18.
32,1-6 : Act7,40.41.
6 : *1K10,7.
23 : Act7,40.
32.33: Apc3,5.
33,3 : Act7,51.
19 : *R9,15.
34,10 : Apc15,3.
29-35: 2K3,7-16.
40,34 : Apc15,5.8.

Leviticus:

5,11 : L2,24.
11,44 : *1P1,16.
12,1 ss. : L2,22.
8 : L2,24.
13,49. } *Mt8,4. Mc1,44.
14,2-32 } *L5,14; 17,14.
16,2.12 : H6,19.
12 : Apc8,5.
27 : H13,11.13.
18,5 : L10,28. R10,5. G3,12.
19,2 : *1P1,16.
12 : *Mt5,33.
13 : Jc5,4.
18 : *Mt5,43; *19,19; *22,39. *Mc12,31. *L10,27. *R 13,9. *G5,14. Jc2,8.
23,29 : Act3,23.
24,5-9 : Mt12,4. Mc2,26. L6,4.

Leviticus:

24,19.20: *Mt5,38.
26,11.12: *2K6,16.
21 : Apc15,1.6.8; 21 9.
41 : Act7,51.
42 : L1,72.

Numeri:

6,3 : L1,15.
9-20 : Act21,26.
10 : L2,24.
9,12 : *J19,36.
11,4.34 : 1K10,6.
12,7 LXX: H3,2.5.6.
14,3 : Act7,39.
16 : 1K10,5.
22.23: H3,18.
29 : H3,17.
33 : Act7,36.
16,5 : 2T2,19.
17,2.3 : H12,3.
24,6 LXX: H8,2.
25,1.2 : Apc2,14.20.
27,14 : Act7,51.
17 : Mt9,36. Mc6,34.
30,3 : *Mt5,33.
31,16 : Apc2,14.

Deuteronomium:

1,7 : Apc9,14; 16,12.
31 : Act13,18.
2,5 : Act7,5.
4,2 : Apc22,18.
24 : H12,29.
35 : Mc12,32.
5,16 : *Mt15,4. *Mc7,10. *E 6,2.
16.20: *Mt19,18.19. *Mc10, 19. *L18,20.
17.18: *Jc2,11.
17-21: *R13,9.
18[21]: *R7,7.

Deuteronomium:

6,4.5 : *Mc 12,29.30.32.
5 : *Mt 22,37. *L 10,27.
13 : *Mt 4,10. *L 4,8.
16 : *Mt 4,7. *L 4,12.
7,1 : Act 13,19.
8,3 : *Mt 4,4. *L 4,4.
9,3 : H 12,29.
4 : *R 10,6.
19 : *H 12,21.
26 LXX: Ap 15,3.
10,17 : Act 10,34. G 2,6. Apc 17,14; 19,16.
22 : Act 7,14.
11,14 : Jc 5,7.
13,1 : Apc 22,18.
2-4 : Mt 24,24. Mc 13,22.
14,2 : Tt 2,14.
17,6 : H 10,28.
7 : 1K 5,13.
18,13 : Mt 5,48.
15.19: *Act 3,22.23; *7,37.
19,15 : Mt 18,16. 2K 13,1. 1T 5,19.
19 : 1K 5,13.
21,22 : Act 5,30; 10,39.
23 : *G 3,13.
22,21.24: 1K 5,13.
23,22 : Mt 5,33.
24,1 : *Mt 5,31; *19,7. *Mc 10,4.
7 : 1K 5,13.
14.15: Jc 5,4.
25,4 : *1K 9,9. *1T 5,18.
5.6 : *Mt 22,24. *Mc 12,19. *L 20,28.
27,26 : *G 3,10.
28,35 : Apc 16,2.
49 : *1K 14,21.
29,3 : *R 11,8.
18 : Act 8,23. H 12,15.
19 : Apc 22,18.
28 : Apc 10,7.

Deuteronomium:

30,4 : Mt 24,31. Mc 13,27.
12.13: *R 10,6.
14.15: *R 10,8.9.
31,6.8 : *H 13,5.
32,4 : Apc 15,3.
5 LXX: Ph 2,15.
17 : 1K 10,20.
21 : *R 10,19; 11,11. 1K 10,22.
35 : L 21,22. *R 12,19. *H 10,30.
40 : Apc 10,5.
43 : *R 15,10. *H 1,6. Apc 6,10; 18,20; 19,2.
49 : Act 7,45.
33,3.4 : Act 20,32. E 1,18.
12 : 2Th 2,13.

Josue:

1,4 : Apc 9,14; 16,12.
5 : Act 18,10. *H 13,5.
14,7 : Apc 15,3.
24,32 : Act 7,16.

Judicum:

5,31 : Apc 1,16.
13,4.5 : L 1,15.

Samuelis I:

1,11 : L 1,48.
2,1 : L 1,46.47.
5 : L 1,53.
10 : L 1,69.
26 : L 2,52.
4,8 : Apc 11,6.
12,22 : R 11,1.2.
13,14 : Act 13,22.
15,22 : Mc 12,33.

Samuelis II:

5,2 : Mt 2,6.

Samuelis II:

7, 8. 14 : *2K 6, 18.
12 : *J 7, 42.
12 s. 16 : L 1, 32. 33.
14 : *H 1, 5. Apc 21, 7.
22, 3 : *H 2, 13.
9 : Apc 11, 5.
50 : *R 15, 9.

Regum I:

2, 10 : Act 13, 36.
6, 1 : Act 7, 47.
8, 1. 6 : Apc 11, 19.
10 : Apc 15, 8.
17, 1 : Apc 11, 6.
9 : L 4, 26.
18 : Mt 8, 29. Mc 1, 24. J 2, 4.
19, 10. 14. 18 : *R 11, 3. 4.
22, 17 : Mt 9, 36.

Regum II:

1, 10. 12 : L 9, 54. Apc 11, 5; 20, 9.
2, 11 : Mc 16, 19. Apc 11, 12.
4, 33 : Mt 6, 6.
9, 7 : Apc 6, 10; 19, 2.
22 : Apc 9, 21.

Paralipomenon I:

16, 35 : Act 26, 17.

Paralipomenon II:

20, 7 : Jc 2, 23.

Nehemiae:

9, 6 : Act 4, 24.

Esther:

5, 3; 7, 2 : Mc 6, 23.

Job:

1, 1. 8; 2, 3 : 1Th 5, 22.

Job:

1, 21 : Jc 5, 11.
3, 21 : Apc 9, 6.
5, 11 : L 1, 52.
12. 13 : *1K 3, 19.
12, 19 : L 1, 52.
13, 16 LXX : Ph 1, 19.
41, 3 : R 11, 35.
42, 2 : Mt 19, 26. Mc 10, 27.
11 ss. : Jc 5, 11.

Psalmi:

2, 1. 2 : *Act 4, 25. 26.
1. 5. 12 : Apc 11, 18.
2 : Ap 6, 15; 11, 15; 17, 18; 19, 19.
7 : Mt 3, 17. *Act 13, 33. *H 1, 5; 5, 5; 7, 28. 2P 1, 17.
8. 9 : Apc 2, 26.
9 : Apc 12, 5; 19, 15.
4, 5 : E 4, 26.
5, 10 : *R 3, 13.
6, 9 : Mt 7, 23. L 13, 27.
7, 10 : Apc 2, 23.
8, 3 : *Mt 21, 16.
5. 7 LXX : *H 2, 6-9.
7 : 1K 15, 27. E 1, 22.
9, 9 : Act 17, 31.
10, 7 : *R 3, 14.
14, 1-3 : *R 3, 10-12.
16, 8-11 : *Act 2, 25-28. 31.
10 : Act 13, 35.
17, 15 : Apc 22, 4.
18, 3 : L 1, 69.
50 : *R 15, 9.
19, 5 : *R 10, 18.
10 : Apc 16, 7; 19, 2.
22, 2 : Mt 27, 46. Mc 15, 34.
6 : R 5, 5.
8 : Mt 27, 39. Mc 15, 29. L 23, 35.
9 : Mt 27, 43.

Psalmi:

22, 16 : *J 19, 28.
19 : Mt 27, 35. Mc 15, 24. L 23, 34. *J 19, 24.
22 : 2 T 4, 17.
23 : H 2, *12. 17.
24 : Apc 19, 5.
29 : Apc 11, 15.
23, 2 : Apc 7, 17.
24, 1 : 1 K 10, 26.
4 : Mt 5, 8.
25, 3. 20 : R 5, 5.
28, 4 : Apc 20, 12; 22, 12.
29, 3 : Act 7, 2.
30, 25 LXX: 1 K 16, 13.
31, 6 : L 23, 46.
32, 1. 2 : *R 4, 7. 8.
2 : Apc 14, 5.
33, 3 : Apc 5, 9; 14, 3.
34, 9 : 1 P 2, 3.
11 : L 1, 53.
13-17 : 1 P 3, 10-12.
15 : H 12, 14.
35, 19 : *J 15, 25.
36, 2 : *R 3, 18.
37, 11 : Mt 5, 5.
38, 12 : L 23, 49.
39, 13 : 1 P 2, 11.
40, 4 : Apc 14, 3.
7 : E 5, 4.
7-9 : H 10, *5-7. 8-10.
41, 10 : Mc 14, 18. *J 13, 18.
14 : L 1, 68.
42, 3 : Apc 22, 4.
6. 12 : Mt 26, 38. Mc 14, 34.
43, 5 : Mt 26, 38. Mc 14, 34.
44, 23 : *R 8, 36.
45, 7. 8 : *H 1, 8. 9.
46, 7 : Apc 11, 18.
47, 9 : Apc 4, 2. 9; 5, 1. 7. 13; 6, 16; 7, 10. 17; 19, 4; 21, 5.
48, 3 : Mt 5, 35.

Psalmi:

50, 14 : *Mt 5, 33.
14. 23 : H 13, 15.
51, 6 : *R 3, 4.
12 : Mt 5, 8.
53, 2-4 : *R 3, 10-12.
55, 23 : 1 P 5, 7.
62, 13 : Mt 16, 27. R 2, 6. 2 T 4, 14. Apc 2, 23; 20, 12; 22, 12.
65, 8 : L 21, 25.
67, 3 : Act 28, 28.
36 LXX: 2 Th 1, 10.
68, 19 : *E 4, 8-10.
69, 5 : *J 15, 25. [26.
10 : *J 2, 17. *R 15, 3. H 11,
22 : Mt 27, 34. 48. Mc 15, 36. L 23, 36. J 19, 29.
23. 24 : *R 11, 9. 10.
25 : Apc 16, 1.
29 : Apc 3, 5; 13, 8; 17, 8; 20, 12. 15; 21, 27.
72, 10. 15 : Mt 2, 11.
18 : L 1, 68.
73, 1 : Mt 5, 8.
74, 2 : Act 20, 28.
75, 9 : Apc 14, 10.
78, 2 : *Mt 13, 35.
24 : *J 6, 31. Apc 2, 17.
37 : Act 8, 21.
44 : Apc 16, 4.
79, 3 : Apc 16, 6.
5 : Apc 6, 10.
6 : 1 Th 4, 5.
82, 6 : J 10, 34.
86, 9 : Apc 3, 9; 15, 4.
88, 8 LXX: 2 Th 1, 10.
9 : L 23, 49.
89, 4. 5 : Act 2, 30.
11 : L 1, 51.
21 : Act 13, 22.
27. 28 : 1 P 1, 17. Apc 1, 5; 17, 18; 21, 7. 24.
38 : Apc 1, 5; 3, 14.

89, 51. 52: H 11, 26.
53 : L 1, 68.
90, 4 : 2 P 3, 8.
91, 11. 12: *Mt 4, 6. L 4, 10. 11.
13 : L 10, 19.
93, 1 : Apc 19, 6.
94, 2 : 1 Th 4, 6.
11 : *1 K 3, 20.
14 : R 11, 1. 2.
95, 7-11 : *H 3, 7-11. 15. *4, 3-11.
96, 1 : Apc 14, 3.
13 : Act 17, 31. Apc 19, 11.
97, 1 : Apc 19, 6.
7 : *H 1, 6.
98, 1 : Apc 14, 3.
3 : L 1, 54. Act 28, 28.
: Act 17, 31.
99, 1 : Apc 11, 18; 19, 6.
5 : Mt 5, 35.
102, 26-28 : *H 1, 10-12.
103, 8 : Jc 5, 11.
17 : L 1, 50.
104, 4 : *H 1, 7.
12 : Mt 13, 32. Mc 4, 32. L 13, 19.
35 : Apc 19, 1. 3. 6.
105, 8 : L 1, 72. 73.
21 : Act 7, 10.
38 : Apc 11, 10.
106, 10 : L 1, 71.
20 : R 1, 23.
37 : 1 K 10, 20.
45 : L 1, 72. 73.
48 : L 1, 68. Apc 19, 4.
107, 9 : L 1, 53.
20 : Act 10, 36; 13, 26.
26 : *R 10, 7.
109, 8 : *Act 1, 20.
25 : Mt 27, 39. Mc 15, 29.
110, 1 : *Mt 22, 44; 26, 64. *Mc 12, 36; 14, 62; 16, 19. *L 20, 42. 43; 22, 69.

Psalmi:

*Act 2, 34. 1 K 15, 25. E 1, 20. Kol 3, 1. H 1, 3. *13; 8, 1; 10, 12. 13; 12, 2.
110, 4 : H 5, *6. 10; 6, 20; 7, 3. 11. 15. 17. *21. 24. 28.
111, 2. 4 : Apc 15, 3.
4 : Jc 5, 11.
9 : L 1, 49. 68.
112, 9 : *2 K 9, 9.
114, 3. 7 : Apc 20, 11.
115, 4 : Apc 9, 20.
13 : Apc 11, 18; 19, 5.
116, 10 : *2 K 4, 13.
11 : R 3, 4.
117, 1 : *R 15, 11.
118, 5 : *H 13, 6.
18 : 2 K 6, 9.
22. 23: *Mt 21, 42. *Mc 12, 10. 11. *L 20, 17. Act 4, 11. 1 P 2, 7.
24 : Apc 19, 7.
25. 26: Mt 21, 9. 15. Mc 11, 9. 10. J 12, 13.
26 : Mt 23, 39. L 13, 35; 19, 38
32 LXX: 2 K 6, 11.
119, 137 : Apc 16, 5. 7; 19, 2.
121, 6 : Apc 7, 16.
125, 5 : G 6, 16.
126, 5. 6 : Mt 5, 4.
128, 6 : G 6, 16.
130, 8 : Tt 2, 14. Apc 1, 5.
132, 5 : Act 7, 46.
11 : Act 2, 30.
17 : L 1, 69.
134, 1 : Apc 19, 5.
135, 1 : Apc 19, 5.
14 : *H 10, 30.
15-17 : Apc 9, 20.
137, 8 : Apc 18, 6.
9 : L 19, 44.
138, 4 : Apc 21, 24.

Psalmi:

139, 12 : Apc 22, 5.
14 : Apc 15, 3.
140, 4 : *R 3, 13.
141, 2 : Apc 5, 8; 8, 3. 4.
143, 2 : R 3, 20. G 2, 16.
144, 9 : Apc 14, 3.
145, 17 : Apc 15, 3; 16, 5.
146, 6 : Act 4, 24.
147, 7 LXX: Act 10, 36.
149, 1 : Apc 14, 3.

Proverbia:

2, 2 : E 6, 4.
3. 4 : Kol 2, 3.
3, 1-4 : L 2, 52.
4 LXX: R 12, 17. 2K 8, 21.
7 : R 12, 16.
11 : E 6, 4.
11. 12: H 12, *5. 6. 7. 8.
12 : Apc 3, 19.
25 : 1P 3, 6.
34 LXX: *Jc 4, 6. 1P 5, 5.
4, 26 LXX: H 12, 13.
8, 22 : Apc 3, 14.
10, 12 : Jc 5, 20. 1P 4, 8.
11, 31 LXX: 1P 4, 18.
16, 27 : Jc 5, 3.
22, 8 LXX: 2K 9, 7.
23, 31 LXX: E 5, 17.
24, 12 : Mt 16, 27. R 2, 6. 2T 4, 14. Apc 2, 23; 20, 12; 22, 12.
21 : 1P 2, 17.
25, 21. 22: *R 12, 20.
26, 11 : *2P 2, 22.

Isaias:

1, 9 : *R 9, 29.
9. 10 : Apc 11, 8.
2, 8. 20 : Apc 9, 20.
10. 19. 21: 2Th 1, 9. Apc 6, 15.
11. 17: 2Th 1, 10.

Isaias:

5, 1. 2 : Mt 21, 33. Mc 12, 1. L 20, 9.
9 : Jc 5, 4.
6, 1 : Apc 4, 2. 9; 5, 1. 7. 13; 6, 16; 7, 10. 17; 15, 8 19, 4; 20, 11; 21, 5.
2. 3 : Apc 4, 8.
9. 10 : *Mt 13, 14. 15. Mc 4, 12. L 8, 10. *J 12, 40. *Act 28, 26. 27.
7, 14 : *Mt 1, 23.
8, 8[10] LXX: Mt 1, 23. Apc 21, 3.
12. 13: 1P 3, 14. 15.
14 : *R 9, 32. *33. 1P 2, 8.
17. 18: *H 2, 13.
21. 22: Apc 16, 10.
8, 23; **9**, 1 : *Mt 4, 15. 16.
9, 1 : L 1, 79.
6 : L 1, 32. 33.
10, 3 : 1P 2, 12.
22. 23: *R 9, 27. 28.
11, 1. 10 : *R 15, 12. Apc 5, 5.
2 : 1P 4, 14. Apc 5, 6.
4 : E 6, 17. 2Th 2, 8.
4. 5 : Apc 19, 11. 15.
5 : E 6, 14.
15. 16: Apc 16, 12.
13, 5 : R 9, 22.
10 : Mt 24, 29. Mc 13, 24. Apc 6, 12.
21 : Apc 18, 2.
14, 12 : Apc 8, 10.
13. 15: Mt 11, 23. L 10, 15.
17, 8 : Ap 9, 20.
19, 2 : Mt 24, 7. Mc 13, 8. L 21, 10.
11. 12: 1K 1, 20.
21, 9 : Apc 14, 8; 18, 2.
22, 13 : 1K 15, 32.
22 : Apc 3, 7.
23, 8 : Apc 18, 23.
17 : Apc 17, 2.

24, 8 : Apc 18, 22.
17 : L 21, 35.
23 : Apc 21, 23.
25, 8 : *1 K 15, 55. Apc 7, 17; 21, 4.
26, 11 LXX: H 10, 27.
13 : 2 T 2, 19.
20 LXX: Mt 6, 6. H 10, 37.
27, 9 : *R 11, 27.
13 : Mt 24, 31.
28, 11. 12: *1 K 14, 21.
12 : Mt 11, 29.
16 : *R 9, 33; *10, 11. 1 P 2, 4. 6.
29, 11 : Apc 5, 1.
13 LXX: *Mt 15, 8. 9. *Mc 7, 6. 7. Kol 2, 22.
14 : *1 K 1, 19.
16 : R 9, 20.
18. 19: Mt 11, 5.
30, 33 : Apc 19, 20; 21, 8.
33, 18 : 1 K 1, 20.
34, 4 : Mt 24, 29. Mc 13, 25. L 21, 26. Apc 6, 13. 14.
9. 10 : Apc 14, 11; 19, 3.
11. 14: Apc 18, 2.
35, 3 : H 12, 12.
5. 6 : Mt 11, 5. L 7, 22. Act 26, 18.
10 : Apc 21, 4.
40, 2 : Apc 1, 5.
3 : *Mt 3, 3. *Mc 1, 3. *J 1, 23.
3-5 : L 3, 4-6.
5 : L 2, 30.
6. 7 : Jc 1, 10. 11. 1 P 1, 24. 25.
8. 9 : 1 P 1, 25.
9 : *J 12, 15.
10 : Apc 22, 7. 12.
13 : R 11, 34. 1 K 2, 16.
41, 2. 25 : Apc 16, 12.
8 : Jc 2, 23.
8. : L 1, 54. H 2, 16.
10 : Act 18, 10.

42, 1 : Mt 3, 17. 2 P 1, 17.
1-4 : *Mt 12, 18-21.
5 : Act 17, 24. 25.
6 : L 2, 32.
7. 16 : Act 26, 18.
10 : Apc 14, 3.
43, 4 . Apc 3, 9.
5 : Act 18, 10.
19 : Apc 21, 5.
20. 21: 1 P 2, 9.
44, 2 : Apc 1, 17.
6 : Apc 1, 17; 2, 8; 22, 13.
23 : Apc 12, 12; 18, 20.
25 : 1 K 1, 20.
27 : Apc 16, 12.
28 : Act 13, 22.
45, 3 : Kol 2, 3.
9 : R 9, 20.
14 : 1 K 14, 25. Apc 3, 9.
17 : *H 5, 9.
21 : Act 15, 18.
23 : *R 14, 11.
46, 13 : L 2, 32.
47, 8 : Apc 18, 7.
9 : Apc 18, 8. 23.
48, 6 : Apc 1, 19.
12 : Apc 1, 17.
20 : Apc 18, 4.
49, 1 : G 1, 15.
2 : E 6, 17.
4 : Ph 2, 16.
6 : L 2, 32. Act 13, 47.
8 : *2 K 6, 2.
10 : Apc 7, 16.
12 : Mt 8, 11. L 13, 29.
13 : Apc 12, 12.
18 : *R 14, 11.
23 : Apc 3, 9.
26 : Apc 16, 6.
50, 8 : R 8, 33.
9 : H 1, 11.
51, 6 : H 1, 11.
16 : E 6, 17.

Isaias:

51,17 : Apc 14,10; 16,19.
52,1 : Apc 21,2. 10. 27.
3 : 1 P 1,18.
5 : *R 2,24. 2 P 2,2.
7 : Act 10,36. *R 10,15. E 6,15.
10 : L 2,30. 31.
11 : *2 K 6,17. Apc 18,4.
15 : *R 15,21.
53,1 : *J 12,38. *R 10,16.
4 : *Mt 8,17.
4. 5. 12 : 1 P 2,24.
6 : 1 P 2,25.
7 : Apc 5,6. 12; 13,8.
7. 8 : *Act 8,32. 33.
9 : 1 P 2,22. Apc 14,5.
12 : *L 22,37. R 4,25. H 9,28.
54,1 : *G 4,27.
11. 12 : Apc 21,19.
13 : *J 6,45.
16 : R 9,22.
55,1 : Apc 21,6; 22,17.
3 : *Act 13,34. H 13,20.
10 : 2 K 9,10.
56,7 : *Mt 21,13. *Mc 11,17. *L 19,46.
57,15 : Mt 5,3. L 6,20.
19 : Act 2,39. E 2,13. 17.
58,6 : *L 4,18. Act 8,23.
8 : Apc 21,11.
59,7. 8 : *R 3,15-17.
8 : L 1,79.
17 : E 6,14. 17. 1 Th 5,8.
19 : Mt 8,11. L 13,29.
20. 21 : *R 11,26. 27.
60,1. 2. 19 : Apc 21,11. 23.
3. 5 : Apc 21,24.
6 : Mt 2,11.
11 : Apc 21,25.
14 : Apc 3,9.
19 : Apc 22,5.

Isaias:

61,1 : Mt 5,3; 11,5. L 6,20; 7,22. Act 4,27; 10,38.
1. 2 : *L 4,18. 19.
2. 3 : Mt 5,4.
6 : Apc 1,6; 5,10; 20,6.
10 : Apc 21,2.
62,2 : Apc 2,17; 3,12.
11 : *Mt 21,5.
63,3 : Apc 14,20; 19,15.
10 : Act 7,51.
11 LXX : H 13,20.
18 : L 21,24.
64,3 : *1 K 2,9.
65,1. 2 : *R 10,20. 21.
15 : Apc 2,17; 3,12.
17 : 2 P 3,13. Apc 21,1. 4.
19 : Apc 21,4.
23 LXX : Ph 2,16.
66,1 : Mt 5,34.
1. 2 : *Act 7,49. 50.
4. 15 : 2 Th 1,8.
6 : Apc 16,1. 17.
7. 8 : Apc 12,3. 5.
22 : 2 P 3,13. Apc 21,1.
24 : Mc 9,48.

Jeremias:

1,5 : G 1,15.
7 : Act 26,17.
8 : Act 18,9.
10 : Apc 10,11.
2,13 : Apc 7,17.
3,16 : *1 K 2,9.
17 : Apc 22,2.
4,29 : Apc 6,15.
5,14 : Apc 11,5.
21 : Mc 8,18.
6,16 : Mt 11,29.
7,11 : *Mt 21,13. *Mc 11,17. *L 19,46.
18 : Act 7,42.
34 : Apc 18,23.

Jeremias

9,22 : *1 K 1,31.
22.23 : 2 K 10,17.
25 : Act 7,51.
10,25 : 1 Th 4,5. 2 Th 1,8. Apc 16,1.
11,15 : Apc 20,9.
20 : 1 Th 2,4. Apc 2,23.
12,3 : Jc 5,5.
7 : Mt 23,38. L 13,35. Apc 20,9.
14,12 : Apc 6,8.
14 : Mt 7,22.
15,2 : Apc 13,10.
16,9 : Apc 18,23.
19-21 : Apc 15,4.
17,10 : Apc 2,23; 20,12; 22,12.
18,6 : R 9,21.
19,13 : Act 7,42.
20,15 : Apc 12,5.
22,5 : Mt 23,38. L 13,35.
25,10 : Apc 18,23.
15 : Apc 14,10; 16,19; 17,2; 18,3.
27,15 : Mt 7,22.
31,15 : *Mt 2,18.
16 : Apc 21,4.
31 : Mt 26,28. Mc 14,24. L 22,20.
31-34 : *H 8,8-12.
33.34 : *H 10,16.17.
49,36 : Apc 7,1.
50,8 : Apc 18,4.
25 : R 9,22.
31.34 : Apc 18,8.
38 : Apc 16,12.
39 : Apc 18,2.
51,6.9.45 : Apc 18,4.
7.8 : Apc 14,8; 17,4; 18,2. 3.10.
9 : Apc 18,5.
13 : Apc 17,1.
25 : Apc 8,8.

Jeremias:

51,45 : *2 K 6,17.
48 : Apc 18,20.
49 : Apc 18,24.
63.64 : Apc 18,21.

Lamentationes:

2,1 : Mt 5,35.

Ezechiel:

1,1 : Apc 19,11.
5.18 : Apc 4,6.
10 : Apc 4,7.
13 : Apc 4,5.
18 : Apc 4,8.
22.26 : Apc 4,6.
24 : Apc 1,15; 14,2; 19,6.
26 : Apc 1,13; 4,2.
26-28 : Apc 4,3.
2,1.3 : Act 14,10; 26,16.
8 : Apc 10,9.
9.10 : Apc 5,1.
3,1-3 : Apc 10,9.
5,12 : Apc 6,8.
7,2 : Apc 7,1; 20,8.
9,2.11 : Apc 1,13.
4 : Apc 9,4.
4.6 : Apc 7,3; 14,1.
6 : 1 P 4,17.
10,1 : Apc 4,2.6.
2 : Apc 8,5.
12 : Apc 4,8.
14 : Apc 4,7.
11,19 : 2 K 3,3.
12,2 : Mc 8,18.
14,21 : Apc 6,8.
17,23 : Mt 13,32. Mc 4,32. L 13,19.
20,34 : *2 K 6,17.
41 : E 5,2. Ph 4,18.
21,31 : L 1,52.
26,11.13 : Apc 18,21.22.
16 : Apc 18,9.

Ezechiel:

26,17 : Apc 18,10.
19 : Apc 18,19.
27,13 : Apc 18,13.
27-36 : Apc 18,9-19.
28,2 : 2 Th 2,4.
31,6 : Mt 13,32. Mc 4,32. L 13,19.
8 LXX : Apc 2,7.
32,7.8 Apc 6,12.
34,5 : Mt 9,36. Mc 6,34. 1 P 2,25.
16 : L 19,10.
23 : Apc 7,17.
36,26 : 2 K 3,3.
27 : 1 Th 4,8.
37,5.10 : Apc 11,11.
9 : Apc 7,1.
14 : 1 Th 4,8.
26 : H 13,20.
27 : *2 K 6,16. Apc 21,3.
38,2.9.15 : Apc 20,8.
19.20 : Apc 11,13.
22 : Apc 8,7; 14,10.
39,4.17-20 : Apc 19,17.18.21.
40,2 : Apc 21,10.
3.5 : Apc 21,15.
43,2 : Apc 1,15; 14,2; 19,6.
16 : Apc 21,16.
44,4 : Apc 15,8.
47,1.7.12 : Apc 22,1.2.
48,16.17 : Apc 21,16.17.
31-35 : Apc 21,12.13.
35 : Apc 3,12.

Daniel:

1,12.14 : Apc 2,10.
2,20 : Apc 11,13; 16,11.
28 : Mt 24,6. Mc 13,7. L 21,9. Apc 22,6.
28.29.45 : Apc 1,1.19; 4,1.
35 : Apc 12,8; 20,11.
44 : Apc 11,15.
47 : Apc 17,14; 19,16.

Daniel:

3,4 : Apc 10,11.
5.6 : Apc 13,15.
4,9.18 : Mt 13,32. Mc 4,32. L 13,19.
27 : Apc 14,8; 16,19; 17,5; 18,2.10.21.
31 : Apc 4,9.
5,4.23 : Apc 9,20.
6,21.28 : 2 T 4,17.
27 : Apc 4,9.
7,2 : Apc 7,1.
3 : Apc 13,1; 17,8.
3.7.21 : Apc 11,7.
4-6 : Apc 13,2.
7 : Apc 12,3; 13,1; 17,3.
8.11 : Apc 13,5.
9 : Apc 1,14; 20,4.11.
10 : Apc 20,12.
10 : Apc 5,11.
13.14 : Mt 24,30; 26,64. Mc 13,26; 14,62. L 21,27; 22,69. Apc 1,7.13; 14,14.
14 : Apc 10,11; 11,15.
18.27 : Apc 22,7.
20.24 : Apc 17,12.
21 : Apc 13,7.
22.27 : Apc 20,4.
25 : Apc 12,14; 13,5.
8,10 : L 21,24. Apc 8,10; 12,4.
26 : Apc 10,4; 22,10.
9,6.10 : Apc 11,18.
27 : *Mt 24,15. Mc 13,14.
10,5.6 : Apc 1,13.14; 2,18; 19,[6.12.
12 : L 1,13.
13.21 : Jd 9. Apc 12,7.
16 : Apc 14,14.
11,31 : Mt 24,15.
36 : 2 Th 2,4. Apc 13,5.
41 : Mt 24,10.
12,1 : Mt 24,21. Mc 13,19. Jd 9. Apc 7,14; 12,7 16,18.
2 : Mt 25,46.
3 : Mt 13,43.

Daniel

12,4 : Apc 22,10.
4.9 : Apc 10,4.
7 : Apc 4,9; 10,5; 12,14.
11 : *Mt 24,15. Mc 13,14.
12 : Jc 1,12; 5,11.

Osee:

1,6.9 : 1 P 2,10.
2,1 : *R 9,26.
3.25 : 1 P 2,10.
25 : *R 9,25.
6,5 : E 6,17.
6 : *Mt 9,13; *12,7.
9,7 : L 21,22.
10,8 : L 23,30. Apc 6,16.
12 : 2 K 9,10.
11,1 : *Mt 2,15.
12,9 : Apc 3,17.
13,14 : *1 K 15,55. Apc 6,8.
14,3 : H 13,15.
10 : Act 13,10.

Joel:

1,6 : Apc 9,8.
2,2.10 : Apc 9,2.
4.5 : Apc 9,7.9.
11 : Apc 6,17.
3,1-5 : *Act 2,17-21.
3.4 : Apc 6,12.17; 8,7.
5 : Act 2,39. *R 10,13.
4,13 : Mc 4,29. Apc 14,15.18. 20; 19,15.
18 : Apc 22,1.

Amos:

3,7 : Apc 10,7; 11,18.
13 LXX: Apc 1,8.
5,25-27: *Act 7,42. 43.
9,1 : Apc 8,3.
11.12: *Act 15, 17.

Abdias:

21 : Apc 11,15.

Jonas:

2,1 : Mt 12,40.

Michaeas:

4,7 : L 1,32.33.
10 : Apc 12,3.
5,1 : *J 7,42.
1.3 : *Mt 2,6.
7,6 : Mt 10,21.35.36. Mc 13, 12. L 12,53.
20 : L 1,55.

Nahum:

2,1 : Act 10,36.

Habacuc:

1,5 : *Act 13,41.
6 LXX: Apc 20,9.
2,3 : H 10,37.
4 : *R 1,17. G 3,11. H 10, 38.39.
3,18 : L 1,47.

Sophonias:

1,3 : Mt 13,41.
14 : Apc 6,17.
3,8 : Apc 16,1.
13 : Apc 14,5.

Aggaeus:

2,6 : *H 12,26.27.

Zacharias:

1,6 : Apc 10,7; 11,18.
2,6 [2] : Apc 21,15.
10 [6]: Mt 24,31. Mc 13, 7.
14[10]: Apc 21,3.
3, 1.2 : Apc 12,9; 20,2.
2 : Jd 9.
2 ss. : Jd 23.

Zacharias.

4, 3. 11-14 : Apc 11, 4.
10 : Apc 5, 6.
6, 1-3 : Apc 6, 2.
5 : Apc 7, 1.
11 ss. : H 10, 21.
8, 6 LXX : Mt 19, 26. Mc 10, 27.
8 : Apc 21, 7.
16 : E 4, 25.
17 : 1 K 13, 5.
9, 9 : *Mt 21, 5. *J 12, 15.
11 : Mt 26, 28. Mc 14, 24. L 22, 20. 1 K 11, 25. H 13, 20.
11, 12 : Mt 26, 15.
12. 13 : *Mt 27, 9.
12, 3 LXX : L 21, 24. Apc 11, 2.
9 : Apc 20, 9.

Zacharias:

12, 10 : J 19, 37.
10 ss. : Mt 24, 30. Apc 1, 7.
13, 7 : Mt 26, 31. Mc 14, 27.
14, 5 : Mt 25, 31.
7 : Apc 21, 25.
8 : Apc 21, 6; 22, 1. 17.

Malachias:

1, 2. 3 : *R 9, 13.
7. 12 : 1 K 10, 21.
11 : 2 Th 1, 12. Apc 15, 4.
3, 1 : *Mt 11, 10. *Mc 1, 2. *L 1, 17. 76; 7, 27.
2 : Apc 6, 17.
23 : Mt 17, 11. Mc 9, 12.
24 : L 1, 17.